REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

FEMTE BIND

AALBORG OG VIBORG STIFTER

FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

[illegible]

1899

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET

1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **F. P. G. SALICATH**

ETATSRAAD
STIFTSSKRIVER I ROSKILDE

KAMMERJUNKER, CAND. JUR.
ASSISTENT I FINANSMINISTERIET

FEMTE BIND

AALBORG OG VIBORG STIFTER,

FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

KJØBENHAVN

I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD

BIANCO LUNOS KGL. HOF-BOGTRYKKERI (F. DREYER)

1899

INDHOLD.

AALBORG STIFT.

AALBORG STIFT.

AALBORG STIFT.

1. **Morten Kjærulffs Legat,** stiftet 27. Juli 1718 af Sognepræst til Aaby og Birsted, Provst, Mag. Steen Kjærulff (f. 12. Marts 1682 ell. 84 † 11. Febr. 1762) og Medarvinger efter deres Broder Morten Kjærulff med 200 Rdl. Cour. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse (Hofman IV, S. 250).

2. **Klokker Dalgaards Legat,** stiftet 1718 af Klokker ved Aalborg Budolphi Kirke Niels Dalgaard (f. 1648, begr. 14. Sept. 1718) med 300 Sldr. = 200 Rdl. og Halvdelen af hans Bo, udlagt 1720 med 713 Rdl. (eller 113 Rdl.), hvis Renter tillagdes en trængende Præsteenke.

Legatet er indgaaet i Stiftets Enkekasses Legatmasse. Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV, S. 27 og 250), konfirm. 3. Okt. 1718.

3. **Anne Cathrine Winthers Legat,** ogsaa kaldet **„Jomfru Strømbergs Legat“**, stiftet 15. Okt. 1722 af Jomfru Anne Cathrine Winther, Stifdatter af Læge Michael Frederik Chemnitz de Strømberg (f. 29. Mai 1680, begr. 26. Juni 1732), med 166 Rdl. 4 Mk. Cour. = 200 Rdl., til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse. Fundats af Aug. 1722 (Hofman IV, S. 250). konfirm. 15. Okt. 1723.

4. **Sara Rabakovskys Legat,** stiftet 13. Mai 1726 af Sara Mea Donna Rabakovsky († 25. Mai 1740), gift med Sognepræst til Aalborg Vor Frue Kirke, Mag. Peder Hovedstrup (f. 5. Nov. 1681 † 19. Sept. 1758), med 200 Rdl. Cour. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse (Hofman IV, S. 250).

5. **Poul Mørks Legat,** stiftet af Sognekapellan ved Aalborg Vor Frue Kirke, Mag. Poul Jensen Mørk (f. 16. Juli 1658 † 20. Juli 1736) med 200 Rdl. Cour., nu 279 Kr. 75 Ø., hvis Renter tillagdes 3 fattige Præsteenker.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Legatet indkom 2. April 1737 (Hofman IV, S. 251).

6. **En Ubekjendts Legat,** stiftet 23. Mai 1742 med 33 Rdl. 2 Mk. Cour. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse (Hofman IV S. 251).

7. **Lisbeth Schnells Legat,** stiftet 1° 1748 af Lisbeth Schnell, Enke efter Regimentskvartermester Thomas Holmdal, med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Præsteenker i Stiftet, 2° 1758 med 100 Rdl. til Vadum Hospital, 1766 overgaaede til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse. Fundats af 2. Aug. 1748 (Hofman IV, S. 264). Gavebrev af 2. Aug. 1758 (Hofman IX, S. 20).

8. **Provst de Hemmers Legat,** stiftet 1754 af Sognepræst til Skagen, Provst Matthias Foss de Hemmer (f. 2. April 1692 † 17. Juni 1753) og Hustru Anna Marie Sørensdatter († 22. Aug. 1766) med 1,000 Rdl. Cour., nu 1,996 Kr. 24 Ø., hvis Renter uddeles paa Livstid til 4 trængende Kvinder, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, derefter til Præsteenker og ugifte Præstedøtre af Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 24. Juli 1754 (Hofman XI, S. 584), konfirm. 2. Nov. 1764.

9. **En god og gudelig Vens Legat,** stiftet 1759 af en Anonym med 200 Rdl. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse (Hofman IX, S. 21).

10. **Provstinde Myginds Legat,** stiftet 1759 af Margaretha Marie Kirstine Daniton (f. c. 1671 † 26. Jan. 1767), Enke efter Sognepræst til Broust og Svenstrup, Provst Christian Henrik Mygind (f. 11. Mai 1682 † 1734), med 100 Rdl. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse.

11. **Provst Kiærulffs Legat,** stiftet c. 1759 af Sognepræst til Aaby og Birsted, Provst, Mag. Steen Clausen Kjærulff (se ovenfor 1) med 200 Rdl. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse.

12. **Søren Hassels Legat,** stiftet 1760 af Klokker ved Budolphi Kirke i Aalborg Søren Hassel (f. 1710, begr. 16. Okt. 1762) med 100 Rdl. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse. Testamente af 7. Mai 1760 (Hofman IX, S. 16), konfirm. 15. Aug. 1760.

13. **Ane Marie Mørchs Legat,** stiftet af Ane Marie Mørch (f. i Jan. 1694, begr. 12. Juni 1761), Enke efter Peder Worm (f. i Nov. 1681, begr. 20. Jan. 1746), med 2,000 Rdl., nu 3,535 Kr. 79 Ø., af hvis Renter 1/4 uddeles til 2 trængende Descendenter af Consistorialraad, Sognepræst til Torslev og Lendum Jørgen Christopher Gleerup (f. 23. Juli 1719 † 23. Febr. 1793), 1/4 til 2 trængende Descendenter af resid. Kapellan ved Budolphi Kirke i Aalborg Johan Wandal (f. 11. Aug. 1731 † 13. Sept. 1797); naar ingen af dem trænger til Hjælp, nyde Legatstifternes Morfaders, Kapellan ved Aalborg Vor Frue Kirke, Mag. Poul Mørchs (f. 16. Juli 1658 † 20. Juli 1736) Brødres og Søstres Descendenter 1/2 og Dr. med. i Aalborg Frantz Reenbergs (f. 24. Dec. 1653 † i Dec. 1727) Brødres og Søstres Descendenter 1/2 af Renten. Melder Ingen af Familien sig, uddeles Renten af Biskoppen til trængende Præsteenker i Aalborg Stift. Den anden Halvdel af Renten uddeles paa Livstid til 6 fattige Enker i Stiftet, som ere komne af gode Folk, deraf mindst 2 af geistlig Stand.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 20. Sept. 1762 (Hofman IX, S. 10), konfirm. 29. Okt. 1762. Hundrup, Stamtavle over Familien Mørch, 1872.

14. **Jens Vares Legat,** stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaa (f. 2. Sept. 1693 † 9. Nov. 1767) med 12,000 Rdl., hvortil der efter Skiftets Slutning 1775 kom 1,175 Rdl. 1 Mk. 14 Sk., tilsammen 13,175 Rdl. 1 Mk. 14 Sk., hvoraf 7,175 Rdl. 1 Mk. 14 Sk. ere indgaaede i Stiftets geistlige Enkekasse, medens Resten

udgjør 2 særlige Legater, et paa 10,000 Kr., kaldet **„Vares mindre Legat"**, hvis Renter tildeles trængende Præsteenker i 40 Portioner paa 10 Kr., et andet paa 3,000 Kr., kaldet **„Vares større Legat"**, hvis Renter tildeles trængende Præsteenker i 4 Portioner paa 20 Kr.

Legaterne bestyres af Direktionen for Stiftets geistlige Enkekasse. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504).

15. **Legatum Schottanum,** stiftet 1770 af Sognepræst til Nørre Sundby og Hvorup Knud Schott (f. i Dec. 1694 † 20. Mai 1770) med 500 Rdl. til Stiftets Præsteenkekasses Forøgelse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse. Testamente af 30. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513).

16. **Anne Vares sal. Hovedstrups Legat,** stiftet 1773 af Anne Vare (f. 25. Sept. 1694 † 22. Dec. 1773), Enke 1° efter Sognepræst til Dronninglund Peder Lorents Frauen (f. 1696 † i Jan. 1749), 2° efter Sognepræst til Aalborg Vor Frue Kirke, Mag. Peder Hovedstrup (se ovenfor 4), med 4,000 Rdl. og Halvdelen af hendes Bo, udlagt med 243 Rdl. 57 Sk., samt Halvdelen af Vennebjerg, Lild og Tømmerby Kongetiende, der svares af Vennebjerg med 17 Tdr. 2 Skpr. 2½ Fdk. Rug, 22 Tdr. ¾ Fdk. Byg og 18 Tdr. 5 Skpr. Havre, af Lild med 26 Tdr. 1 Skp. 2 Fdk. Byg, alt efter Kapitelstaxt, af Tømmerby med 50 Kr. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatkapitalen er indgaaet i Enkekassens Legatmasse, forøvrigt bestyres Legatet af Direktionen for Enkekassen. Testamente af 19. Dec. 1773 (Hofman XI, S. 527).

17. **Hans Kyndes Legat,** stiftet 1774 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde (døbt 3. Dec. 1729 † 15. Juni 1775) med 1,000 Rdl. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse. Testamente af 23. Sept. 1774 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533).

18. **Jomfru Svanekjers Legat,** stiftet c. 1804 af Jomfru Svanekjer († 31. Marts 1831) med 350 Rdl. til Stiftets geistlige Enkekasse.

Legatet er indgaaet i Enkekassens Legatmasse.

19. **Biskop P. C. Kierkegaards Legat for Skolelærere i Aalborg Stift,** stiftet 1868 af Biskop Peter Christian Kierkegaard (f. 6. Juli 1805 † 24. Febr. 1888) med 1,000 Rdl., nu 2,159 Kr. 43 Ø., hvis Renter tildeles en ved det kommunale Skolevæsen i Stiftets Kjøbstæder eller paa Landet ansat trængende Lærer.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen paa Landemodet. Fundats af 15. Mai 1868 (G. R. 1868, S. 309), konfirm. 16. Juli 1868.

20. **Emil Wesenbergs og Birgitte Wesenberg født Giødvads Legat til Bedste for 10 ugifte og uformuende Døtre af Geistlige i Aalborg Stift,** stiftet 1868 af Sognepræst til Stadager og Kirkeby Emil Wesenberg (f. 10. Febr. 1807 † 16. Jan. 1869) og Birgitte Giødvad (f. 12. Mai 1810 † 20. Jan. 1887) med 10,000 Rdl., nu 20,400 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles paa Livstid til Præstedøtre paa over 30 Aar fra Stiftet, fortrinsvis fra Aalborg By.

Legatet bestyres af Stiftsprovsten og uddeles af Landemodets geistlige Medlemmer. Fundats af 30. Nov./1. Dec. 1868 (G. R. 1870, S. 133), konfirm. 25. Mai 1870.

21. **Sognepræst Henrik Frederik Ulrichs Legat for Enker efter og Døtre af Præster i Aalborg Stift,** stiftet ved Testamente af 26. Jan. 1886 af Sognepræst til Tornby og Vidstrup Henrik Frederik Ulrich (f. 14. Okt. 1809 † 7. Febr. 1888) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en Præsteenke, fortrinsvis fra Vennebjerg Herred, med 1/2, en Præstedatter med 1/2.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 9. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 44; G. R. 1892, S. 274), stadf. 2. Febr. 1892.

22. **Sophie Charlotte Baronesse Juel-Rysensteens Mindelegat af 1. Jan. 1889 til Fordel for 3 ældre, ugifte Præstedøtre,** stiftet ved Gavebrev af Aug. 1888 af Sophie Charlotte Baronesse Juul af Rysensteen (f. 1. Jan. 1840 † 10. Okt. 1888) og hendes Søskende, Kammerherre Christian Frederik Adrian, Baron Juul af Rysensteen (f. 15. Okt. 1838) og Ottilie Christiane Christine Juliane Ovidia Adolphine Baronesse Juul af Rysensteen (f. 12. Aug. 1837) med 7,000 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til 3 Præstedøtre, 2 fra Viborg Stift, 1 fra Aalborg Stift.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Eieren af Lundbæk Hovedgaard i Bislev Sogn, saa længe den eies af en Descendent af Baron Niels Juel af Rysensteen (f. 21. Okt. 1804 † 15. Mai 1889), derefter af Aalborg Stiftsøvrighed. Fundats af Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 250; G. R. 1892, S. 465), stadf. 16. Aug. 1892.

AALBORG AMT.

AALBORG AMT.

1. **Provst Peder Deichmann Aagaards Familielegat,** stiftet 1790 af Sognepræst til Aardestrup, Buderup og Gravlev, Provst Peder Deichmann Aagaard (f. 14. Mai 1737 † 16. Okt. 1790) med 2,200 Rdl., nu 17,151 Kr. 47 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner, f. T. paa 78 Kr., til 2, nu 7 ugifte, aldrende Fruentimmer over 30 Aar, deraf 2 Enker, undtagelsesvis til faderløse Piger til deres 20. Aar, men aldrig mellem det 20. og det 30. Aar, med mindre det er et „særdeles" Barn, som med „mærkelig Feil" er behæftet. Naar ingen Pigebørn længer findes af Legatstifterens Slægt, uddeles Legatet til Præstedøtre af Hornum Herred, fortrinsvis til dem, der ere fødte i Juulstrup Præstekald, derefter til Præsteenker af samme Kald og Degneenker i Gravlev.

Legatet bestyres under Biskoppens Decision i Tilfælde af Uenighed mellem Bestyrerne af en af Legatstifterens mandlige Descendenter og Provsten i Hornum Herred. Testamente af 5. Febr. 1790 (Rskr. 1790, S. 380), konfirm. 9. April 1790.

2. **Landvæsenskommissær og Landinspektør Jens Rønnows Legat,** stiftet 1834 af Jens Rønnow med 1,300 Rdl., nu 2,599 Kr. 99 Ø., hvis Renter bortgives paa 3 Aar til en Dreng mellem 12 og 16 Aar fra Kjær Herred og Aalborg Provsti, fortrinsvis fra Hals, til hans Undervisning eller ogsaa til flere Drengebørn i samme Øiemed.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 11. Dec. 1834 (Rskr. 1835, S. 1; Coll.-Tid. 1835, S. 42), konfirm. 2. Jan. 1835).

3. **Det Borch'ske Legat,** stiftet 1872 af fhv. Skolelærer i Vaarst Claus Christian Borch og Hustru Christiane Marie Thorndahl med 4,000 Kr., nu 4,061 Kr. 78 Ø., hvis Renter uddeles i 4 Portioner for 2 Aar til Skolelærerenker i Fleskum og Hornum Herreder, fortrinsvis i Gunderup og Nøvling Sogne og da paa Livstid.

Legatet bestyres af Amtmanden og Biskoppen. Fundats af 1. Jan. 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 153; G. R. 1872, S. 52), stadf. 10. Mai 1872.

4. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat for Tjenestefolk i Hellum-Hindsted Herreder,** stiftet 1892 ved Indsamling med 960 Kr., hvis Renter ere oplagte til 1,000 Kr. og nu hvert Aars 26. Mai uddeles i ikke over 2 Portioner til Tjenestefolk som Belønning for lang og tro Tjeneste.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Herredsfogden, Distriktslægen og Sognepræsten til Skibsted og Lyngby. Fundats af Dec. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 129), stadf. 29. Marts 1893.

5. **Løgstør Sygehuses Legat for Arbeidere,** stiftet 1893 med Restbeholdningen af en Sygekasse for Arbeidere ved Frederik VII's Kanal med 1,150 Kr., hvis Renter ere oplagte til 1,200 Kr. og nu anvendes til fri Kur, Pleie og Medicin paa Sygehuset i Løgstør for Arbeidsmænd fra Aalborg Amt udenfor Fattigvæsenet, deres Hustruer og Børn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Birkedommeren og Sygehuslægen. Fundats af 28. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 372), stadf. 2. Nov. 1893.

AALBORG KJØBSTAD.

Aalborg Fattigvæsens Historie ved Dr. Hald, Sognepræst ved Budolphi Kirke, Stiftsprovst. Aalborg 1842.

STIFTELSER.

1. **Aalborg Hospital,** oprindelig et Helligaandshus til Herberge, Husvalelse og Pleie for Trængende og Syge, hvortil Maren Hemmings tilligemed Borgermester og Raad 20. Aug. 1431 skjænkede Grund, Kong Christoffer 1445 Saltum Kongetiende, Dronning Christine 1513 St. Jørgensgaard i Aalborg, Kong Christian III 1542 1/3 af al Tiende ved Skagen [1]), 1552 Vester Hassing og Aitrup Kongetiender [2]) og 1558 Vester Thorup og Vust Kongetiender, Kong Frederik II 1569 14 Herreders Kvægtiende [3]), Kong Christian IV Vadum i Stedet for Saltum Kongetiende [4]). 1852 fik Hospitalet en Fundats, hvorved Lemmernes Antal bestemtes til 60, 40 Mænd og 20 Kvinder, fra Aalborg Stift, saaledes at Tallet kunde forøges med 1 for hver 2,000 Rbd., Grundfonden paa 100,000 Rbd. steg [5]). Lemmernes Antal er nu 80, 21 Mænd og 59 Kvinder, som nyde frit Husly, Varme, Brændsel til Madlavning, Lægehjælp, Medicin og 3 Kr. om Ugen.

Hospitalet eier foruden de til 236,550 Kr. brandforsikrede Bygninger nogle Jordlodder af Htk. 7 Tdr. 2 Skpr., 3 Fdk., 1 Alb., Konge-Korntienden af Vester Thorup, Vust, Aitrup, Svenstrup, Vadum og Dall Sogne, Andel i Konge-Korntienden af Vester Hassing og Sundby Sogne, Kirketienden af Dall og Svenstrup Sogne samt Konge-Kvægtiende af Ellitshøi, Øster Hornum, Nøvling, Gudum, Hvidbjerg (Vesteraa), Ørum, Lodbjerg, Vigsø, Rær, Øster Vandet, Maarup, Rubjerg, Raabjerg, Tolne, Sindal, Astrup, Horne, Lyngby, Voer, Vadum, Birsted, Aaby, Sulsted, Hammer, Horsens, Bislev, Veggerby, Aardestrup, Buderup, Suldrup, Sønderup, Gravlev, Sønder Tranders, Nørre Tranders, Lille Vorde, Ferslev, Volsted, Romdrup, Klarup, Gunderup, Visborg, Skelund, Valsgaard, Oue, Vive, Øls, Hørby, Døstrup, Rostrup, Stor Vorde, Vebbestrup, Store Brøndum, Siem, Thorup, Fræer, Skjørping, Gjerding, Blenstrup, Sønder Kongerslev, Nørre Kongerslev, Skibsted, Lyngby, Bælum, Solbjerg, Ugilt, Vennebjerg, Jelstrup, Harridslev, Tornby, Uggerby, Bjergby, Vidstrup, Skallerup, Vrensted, Tise, Tolstrup, Stenum, Øster Brønderslev, Vester Brønderslev, Serridslev, Emb, Vraa, Rakkeby, Taars, Jerslev, Hellum, Ørum, Hallund, Skjæve, Torslev, Hørby, Karup, Volstrup, Understed, Albæk, Flade, Aasted, Gjerum, Lendum, Bindslev, Elling, Serup, Tranum,

Haverslev, Broust, Øster Svenstrup, Aggersborg, Skærm, Kollerup, Kjettrup, Gjøttrup, Klim, Tømmerby, Lild, Arup, Øsløs, Vesløs, Hjortdal, Sjørring, Taarsted, Vang, Thaarup, Tilsted, Skjoldborg, Kollerup, Hundborg, Jannerup, Nørhaa, Hjardemaal, Hundstrup, Østerild, Nors, Tved, Hansted, Vester Vandet, Hillerslev, Kaastrup, Sennels, Skinnerup, Harring, Stagstrup, Snedsted, Sønderhaa, Hørsted, Skyum, Hørdum, Hassing, Bedsted, Grurup, Visby, Heltborg, Helligsø, Gjettrup, Odby, Boddum, Ydby, Hurup, Hvidbjerg, Lyngs, Thorup, Vust, Aitrup, Vester Hassing, Dall og Svenstrup Sogne og af Gaarden Frederikshøi i Svenstrup Sogn, derhos en Kapital af 609,029 Kr. 88 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater til et samlet Beløb af 10,756 Kr. 25 Ø.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion og under Borgermesterens, Byfogdens og Byens 2 Sognepræsters Inspektion af en Forstander. 1. Kgl. Brev af Gudslegemsdag 1542 (Hofman IV, S. 156). — 2. Kgl. Brev af Lordag efter Christihimmelfartsdag 1552 (Hofman IV, S. 157). — 3. Kgl. Breve af 18. Mai 1569 og 25. Nov. 1578 (Hofman IV, S. 158 og 159). — 4. Kgl. Brev af 26. Marts 1590 (Hofman IV, S. 160). — 5. Fundats af 3. Febr. 1852 (Dep.-Tid. 1852, S. 474 og 494; Rskr. 1852, S. 44; G. R. 1852, S. 26). Rskr. 12. Dec. 1755. Rskr. 22. Mai 1795. Rskr. 8. April 1796. Rskr. 28. Sept. 1804. Rskr. 22. April 1818. Kgl. Resol. 22. Jan. 1859. Kgl. Resol. 19. Dec. 1873.

2. **Niels Jonsens Legat,** stiftet af Niels Jonsen (Viffert) til Torstedlund (f. 1532 † 26. Juni 1596) med 2,000 gl. Dal., hvis Renter tillagdes 4 Lemmer i Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapital. Fundats af 15. Juni 1596 (Hofman IV, S. 161).

3. **Sille Tønnesdatters Legat,** stiftet 1653 af Sille Tønnesdatter Balchenborg (f. 11. Nov. 1581 † 19. Juli 1661), Enke efter Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Jesper Rasmussen Brochmand (f. 5. Aug. 1585 † 19. April 1652), med 500 gl. Sølvdal., hvis Renter tillagdes et Lem i Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapital. Fundats af 6. Juli 1653 (Hofman IV, S. 166).

4. **Præsten Førslevs Legat,** stiftet 1698 af Edel Nielsdatter Schytte, Enke efter Præst ved Aalborg Hospital Anders Matthiesen Førslev (begr. 13. April 1698), med 1° 1,000 Sldr. Cour., hvis Renter tillagdes 2 Lemmer i Hospitalet, 2° 1,000 Rdl. Cour. og hendes Bos Overskud, ialt 2,656 Kr. 25 Ø., hvis Renter tillagdes Hospitalspræsten.

Legat 1° er indgaaet i Hospitalets Kapital. Legat 2° bestyres under Hospitalets Midler. Fundats af 23. Juni 1698 (Hofman IV, S. 168).

5. **Præsten Langebecks Legat,** stiftet 1713 af Sognepræst til Skjoldborg og Kallerup Frederik Langebeck (f. 16. Juni 1673 † 2. Dec. 1727) med 200 Rdl. Cour. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapital. Fundats af 25. Febr. 1713 (Hofman IV, S. 169).

6. **Christen Nielsens og Hustrus Legat,** stiftet 1751 af Christen Nielsen og Hustru Anne Hansdatter med 1,000 Sldr., en Eiendom paa Vestergade og 2 Leievaaninger i Skolegade til Hospitalet.

Eiendommene antages at være solgte og Kapitalen tilligemed Legatet at være indgaaet i Hospitalets Kapital. Fundats af 1. Febr. 1751 (Hofman IV, S. 172), konfirm. 26. Marts 1751.

7. **Elisabeth Himmerigs Legat,** stiftet 1773 af Elisabeth Himmerig (f. 6. Dec. 1699 † 5. Juli 1774), Enke efter Kjøbmand Hans Kynde († 6. Marts 1746), med 1,000 Rdl. til Hospitalet, om Kirken derved kunde blive gjort større, ellers skal Kapitalen tilfalde Fattighusene i Aalborg.

Kapitalen maa være forbrugt i førstnævnte Øiemed. Testamente af 30. Nov. 1773 efter fac. test. af 6. Okt. 1773 (Hofman XI, S. 528).

8. **Oluf Christian Holsts Legat,** stiftet 1779 af Kjøbmand Oluf Christian Holst († 4. Sept. 1779) og Hustru med 1,000 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapital (Hofman XI, S. 543).

9. **Christensens Legat,** stiftet 1814 af Lieutenant Christen Christensen til Vissegaard (f. 12. April 1775 † 26. Nov. 1815) med 1,000 Rbd., nu 2,000 Kr., til Vedligeholdelse af hans Familiebegravelse paa Aalborg Kirkegaard. Hospitalsforstanderen nyder 16 Kr. for Tilsynet.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler. Testamente af 13. Marts 1814.

10. **Det Krieger'ske Legat,** stiftet 1839 efter Stiftamtmand over Aalborg Stift, Amtmand over Aalborg Amt, Kammerjunker Lorentz Angel Krieger (f. 1797 † 4. Mai 1838) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Monument paa Hospitalets Kirkegaard.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler.

11. **Det Castenschiold'ske Legat,** stiftet 1845 efter Stiftamtmand over Aalborg Stift, Stiftamtmand i Odense, Kammerherre Johan Carl Thuerecht Castenschiold (f. 14. Juni 1787 † 30. Jan. 1844) med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Hustrus, Comtesse Frederikke Louise Vilhelmine Lüttichaus (f. 16. Jan. 1797 † 17. Mai 1836) Gravmonument paa Hospitalets Kirkegaard.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler.

12. **Fogtmanns Legat,** stiftet 1840 af Biskop over Aalborg Stift, Dr. theol. Nicolai Fogtmann (f. 16. Nov. 1788 † 13. Sept. 1851) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustru Frida Hesselaida Dons' (f. 6. Sept. 1805 † 18. Juni 1840) Gravsteder paa Hospitalets Kirkegaard.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler.

13. **Hoppes Legat,** stiftet 1879 efter Kammerjunker, konstitueret Stiftamtmand Harald August Hoppe (f. 3. Sept. 1816 † 9. Okt. 1846) med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Hospitalets Kirkegaard.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler. Min.-Skr. 12. April 1879 (utrykt).

14. **Kayerøds Legat,** stiftet 1879 efter Assessor pharm., Apotheker Georg Severin Kayerød (f. 1782 † 31. Aug. 1845) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustruers Cecilie Catharine Lassens (døbt 10. Juli 1791 † 9. Aug. 1829) og Bolette Ørstrøms († 26. Nov. 1878) Gravsteder paa Hospitalets Kirkegaard.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler. Min.-Skr. 12. April 1879 (utrykt).

15. **Malermester Lars Peter Paulsen** (f. 17. Nov. 1806 † 2. Aug. 1890) gav 1890 Eiendommen Matr.-Nr. 258 af Aalborg Kjøbstads Bygrunde, vurderet til 3,500 Kr., med en Prioritetsgjæld af 1,400 Kr., til Hospitalet.
Testamente af 11. Mai 1882 med Kodicil af 31. Juli 1890.

16. **Qvists Legat,** stiftet 31. Dec. 1891 efter Agent Christopher Qvist (f. 29. Marts 1756 † 20. Mai 1815) med 800 Kr. til Hospitalet, mod at det vedligeholder hans Gravsted paa Hospitalets Kirkegaard til 2003.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler.

17. **Nørgaards Legat,** stiftet 1894 efter Avlsbruger Søren Nørgaard (f. 29. Aug. 1830 † 28. Jan. 1892) og Hustru Mariane Christensen (f. 5. Juni 1832 † 17. Aug. 1893) med 500 Kr. til Hospitalet, mod at det vedligeholder deres Gravsted paa Hospitalets Kirkegaard til 1952.
Legatet bestyres under Hospitalets Midler. Stiftsøvrighedsresolution af 29. Marts 1894.

18. **Jens Bangs Stiftelse,** oprettet 1637 af Kjøbmand Jens Bang († 1644) og Hustru Maren Jørgensdatter († 1639) med et Hus udenfor Vesterport Matr.-Nr. 301 og en Have til 26, nu 24 Fattige. Stiftelsen er brandforsikret for 7,560 Kr. Haven var oprindelig overladt Kapellanen ved Budolphi Kirke, men 1878 opførtes i

den et Børnehjem (se nedenfor 27), og Kapellanen nyder som Vederlag for Afsavnet 20 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt af Kommunekassen. Stiftelsen er bestemt til Nedrivning.

Stiftelsen bestyres af Byraadet (Hofman IV, S. 230; Hald, S. 108).

19. **Frederik VII's Asyl,** oprettet 1847, har siden 1851 eiet sin egen Gaard Matr.-Nr. 732 i Skomagergade, der 1883 er ombygget og betydelig udvidet. Det er brandforsikret for 18,400 Kr. Senere er tilkommet **Vestre Asyl,** Matr.-Nr. 23 ⁿ a 3 d v, brandforsikret for 22,100 Kr. Begge Asylerne eie en Kapital af 34,913 Kr. 15 Ø. deri indbefattet nedenstaaende Legater.

Asylerne og Legaterne bestyres af Asylforeningen. Love af 5. Juni 1847.

20. **Godseier Carl Bruuns og Hustrus Legat til Aalborg Asyl,** stiftet 1874 af Carl Johannes Bruun til Birkumgaard (f. 1796 † 16. April 1876) og Hustru Cecilie Elisabeth Kjellerup (f. 1796 † 15. Dec. 1880) med 10,000 Kr.

Legatet staaer under Stiftsøvrighedens Tilsyn. Fundats af 16. Jan. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 63; G. R. 1874, S. 257), stadf. 16. Marts 1874.

21. **Ester Raffels Legat,** stiftet 1874 af Kjøbmand og Raadmand Albert Raffel (f. 20. Sept. 1804 † 6. Febr. 1883) til Minde om hans Hustru Ester (f. 1812 † 31. Juli 1871) med 200 Kr. til Asylerne.

Gavebrev af 20. Okt. 1874.

22. **Jenny Paghs Mindelegat,** stiftet 1879 af Annette Elisabeth de Hoffmann (f. 15. Nov. 1816 † 9. Sept. 1883), Enke efter Kjøbmand, Dampmøller Poul Pagh (f. 1796 † 1870) til Minde om deres Datter Jenny (f. 1845 † 1866) med 10,000 Kr. til Asylerne.

Gavebrev af 28. Okt. 1879.

23. **Overlæge Lunds Jubilæumslegat,** stiftet 1884 af Medborgere i Anledning af Overlæge Peter Lunds (f. 24. Marts 1808 † 27. Juni 1894) 50 Aars Jubilæum som Læge i Aalborg med 1,600 Kr., nu 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Lægebehandling med Kur og Pleie paa Aalborg Sygehus for syge Asylbørn, der ikke kunne behandles i Hjemmet, men forøvrigt tilfalde Asylet.

Fundats af 7. Nov. 1884.

24. **Etatsraadinde Marie Mathilde Kier født Rathmanns Mindelegat,** stiftet 1889 af Etatsraad, Kjøbmand Lauritz Kjellerup Kier (f. 9. April 1829) til Minde om hans Hustru Marie Mathilde Rathmann (f. 26. Febr. 1841 † 20. Juni 1889) med 5,000 Kr. til Asylet.

Fundats af 20. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 31; G. R. 1890, S. 257), stadf. 1. Febr. 1890.

25. **Vinhandler Jacob Peter Schünnemanns og Hustru Marie Schünnemann født Kjeldbergs Trøstens Bolig,** oprettet 1852 af Jacob Peter Schünnemann (f. 3. Juli 1782 † 9. Sept. 1856) og Marie Kjeldberg (f. 10. Aug. 1782 † 24. Jan. 1854) med 4,000 Rdl., for hvilken Sum Stederne Nr. 467 og 463, brandforsikrede for 21,980 Kr., ere indkjøbte og indrettede for 10,523 Kr. 53 Ø. til en Stiftelse til Fribolig for 9, nu 12 fattige Enker og uforsørgede Børn af Embedsmænd, Borgere, Kontorbetjente og andre til den saakaldte Middelstand henhørende Personer, og 8,000 Rdl., nu 16,000 Kr., hvis Renter deles i 8 lige Dele mellem Descendenter indtil 4. Led efter Sognepræst til Lerup og Tranum Jacob Deichmann (f. 2. Nov. 1710 † 20. Mai 1771). Naar ingen flere af dem er til, anvendes 8,000 Kr. af sidstnævnte Legat til Stiftelsens Udvidelse,

medens Renten af 8,000 Kr. oplægges til fornøden Ombygning samt til yderligere Udvidelse.

Stiftelsen bestyres af Byraadet, Legatet under Stiftsøvrighedens Tilsyn af en af den udnævnt Eforus. Testamente af 19. Febr. 1852.

26. **Bolig for Enker og ugifte Fruentimmer,** oprettet 1856 af Aalborg Bys og Omegns Sparekasse paa en af Kommunen skjænket Grund med et Hus Matr.-Nr. 693 a og 695 c til Fribolig for 8 Enker og ugifte Døtre efter Embedsmænd, Kjøbmænd og overhovedet af den høiere Middelstand i Aalborg og Omegn. Stiftelsen er brandforsikret for 30,580 Kr.

Stiftelsen bestyres under Stiftsamtets Overtilsyn med Hensyn til Regnskabet af Sparekassens Direktion. Fundats (Rskr. 1857, S. 68), konfirm. 3. Marts 1857.

27. **Børnehjemmet,** stiftet 1878, eier Huset Matr.-Nr. 300 i Ladegaardsgade. Stiftelsen er brandforsikret for 15,260 Kr. og eier en Kapital af 48,458 Kr. 7 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater.

Stiftelsen har sin egen Bestyrelse, som ogsaa bestyrer Legaterne. Love af 2. Okt. 1883.

28. **P. Gandrups og Hustrus Sølvbryllupslegat af 3. Mai 1875,** stiftet af Partikulier Peter Christian Gandrup (f. 21. Mai 1822 † 12. Sept. 1896) og Hustru Margrethe Kaastrup (f. 2. Juli 1823 † 15. Mai 1893) med 400 Kr. til Dannelsen af en Grundfond til Oprettelse af et Børnehjem i Forbindelse med Frederik den Syvendes Børneasyl.

Legatet er forbrugt. Fundats af 3. Mai 1875 (G. R. 1876, S. 156), konfirm. 4. April 1876.

29. **Kobbersmed Christian Jensen Hvilsoms og Hustru Bolette Marie Madsens Legat,** stiftet 1877 af Christian Jensen Hvilsom (f. 16. Sept. 1812 † 23. Sept. 1886) og Bolette Marie Madsen (f. 26. Aug. 1820) med 1,000 Kr. til et Børnehjem for Piger.

Gavebrev af 26. Marts 1877.

30. **Forhenværende Toldkontorist Laurits Holms og Hustru Ane Marie født Thomsens Legat til Aalborg Børnehjem,** stiftet 1884 med 10,100 Kr., nu 10,108 Kr. 63 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Aalborg Almenkirkegaard og til Børnehjemmets Drift.

Legatet staaer under Byraadets Tilsyn. Fundats af 20. Aug. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 200), stadf. 12. Sept. 1884.

31. **Spisevært Lars Ammundsens og Hustru Severine Marie Ammundsens Legat,** stiftet 1891 af Lars Ammundsen (f. 25. Okt. 1817 † 9. Marts 1891) og Severine Marie Ommensen (f. 16. Okt. 1804 † 26. Dec. 1893) med 14,273 Kr. 10 Ø. til Børnehjemmet.

Testamente af 26. Febr. 1891.

32. **Enkefru Caroline Smith født Christensens Legat,** stiftet 1891 af Caroline Christensen (f. 22. Nov. 1815 † 6. Dec. 1691), Enke efter Jernstøberieier Henning Smith (f. 1. Jan. 1794 † 29. Jan. 1856) med 5,000 Kr. til Børnehjemmet.

Testamente af 5. Dec. 1891.

33. **Jomfru Irene Nicoline Dorthea Wogensens Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 21. Dec. 1880 af Irene Nicoline Dorthea Wogensen, bestaaer af en paa den af Kommunen afstaaede Grund Matr.-Nr. 498 a ved Aagade opført Bygning, der er brandforsikret for 11,900 Kr., med Friboliger til 4 trængende, gamle,

ugifte Husjomfruer og en Kapital af 6,200 Kr., hvis Renter efter Fradrag af Skatter m. v. uddeles i 4 lige store Portioner til dem.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 153), stadf. 11. April 1893.

34. **Haandværkerforeningens Stiftelse,** oprettet 1882 med Eiendommen Matr.-Nr. 914 v i Kayerødsgade, 1889—90 udvidet med en ny større Bygning, til Fribolig for trængende Haandværkere og deres Enker. Stiftelsen er brandforsikret for 49,660 Kr. og eier en Kapital af 34,332 Kr., deri indbefattet nedenstaaende Legater.

Stiftelsen og Legaterne bestyres af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 3. Juni 1891.

35. **Tømmermester J. Hvorups Legat,** stiftet 1885 af Jens Christian Julius Hvorup (f. 29. Mai 1825) med 500 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Beboere i Stiftelsen.

Fundats af 16. Febr. 1885.

36. **Kobbersmed Hvilsoms og Hustrus Legat,** stiftet 1890 af Christian Jensen Hvilsom og Bolette Marie Madsen (se ovenfor 29) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Sept. uddeles til 4 af Stiftelsens Beboere.

Fundats af 6. Jan. 1890.

37. **Frederiks Sømandshus Bombebøssen** se nedenfor 338.

AALBORG AMTS OG BYS SYGEHUS.

38. **Frøken Gabels Legat til værdige og trængende Syge i Aalborg,** stiftet ved testamentarisk Disposition af 5. Febr. 1808 af Frøken Frederikke Juliane Charlotte Gabel (f. i Aug. 1768 † 28. Dec. 1810) med 10,000 Rdl., udlagt med 9,639 Rdl. 56 Sk., omskrevne til 2,394 Rdl. 7 1/3 Sk., nu 45,667 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til fri Kur og Pleie paa Aalborg Sygehus, fortrinsvis for ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsenet, der lide af helbredelig Sygdom, hvorhos 4 Kr. anvendes til hendes Gravsteds Vedligeholdelse.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 14. Sept. 1816 (Coll.-Tid. 1817, S. 236), konfirm. 18. Febr. 1817. Canc.-Skr. 10. Okt. 1837. Min.-Skr. 23. Nov. 1852 (G. R.). Min.-Skr. 1. Juli 1867 (utrykt). Min.-Skr. 29. Mai 1875 (utrykt). Min.-Skr. 29. Nov. 1875 (utrykt). Min.-Skr. 26. Juni 1878 (utrykt). Min.-Skr. 24. April 1880 (utrykt). Ny Fundats af 25. April 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 76), stadf. 19. Mai 1881.

39. **Peter Korsgaards og Hustru Christiane Korsgaards Legat til værdige og trængende Syge af Als Sogn,** stiftet 1886 af Gaardeier af Brogaarden Peter Korsgaard (f. 22. Febr. 1834) og Christiane Korsgaard (f. 14. Febr. 1831) med 1,000 Kr., nu 1,660 Kr. 90 Ø., hvis Renter oplægges, til de have naaet 100 Kr., hvorefter de anvendes til fri Kur og Pleie paa Aalborg Sygehus for Kvinder udenfor Fattigvæsenet fra Als, event. fra Skelund Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats (Min.-Tid. 1886 A, S. 104), stadf. 13. Juli 1886.

40. **Forhenværende Skolelærer Gregers Fjorbach Christensens Sygehuslegat,** stiftet 1890 af Gregers Fjorbach Christensen med 1,000 Kr.,

hvis Renter anvendes til fri Kur og Pleie paa Aalborg Sygehus for i Aalborg fødte eller der forsørgelsesberettigede, mandlige Patienter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 202), stadf. 19. Aug. 1890.

41. **Læge Heibergs Legat,** stiftet 1890 af Læge Emil Theodor Heiberg (f. 26. Juli 1820) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til fri Kur og Pleie paa Aalborg Sygehus for trængende Mænd af Arbeidsklassen af Aalborg By udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 201), stadf. 19. Aug. 1890.

42. **Overlæge L. R. Lorentzens Legat,** stiftet 1894 af Overlæge ved Aalborg Sygehus Lorentz Rasmus Lorentzen (f. 5. Marts 1842) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til fri Kur og Pleie paa Aalborg Amts og Bys Sygehus for mandlige Patienter fra Aalborg By.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. April 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 125), stadf. 12. Mai 1894.

43. **Overlæge Lunds Jubilæumslegat** se ovenfor 23.

BUDOLPHI KIRKE.

Budolphi Kirkes Formues Forfatning. En historisk Fremstilling af Dr. Hald, Sognepræst ved Budolphi Kirke, Stiftsprovst. Aalborg 1839.

Se Canc.-Skr. 27. Okt. 1840.

44. **Biskop Andersens Legat,** stiftet 1656 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Anders Andersen (f. 1. Okt. 1597 † 11. Okt. 1668) og Hustru Helvig Willumsdatter med 266 Rdl. 4 Mk. Cour. til en Fropræken om Fredagen og Onsdags-Froprædiken i Fasten.

Legatet er optaget i Kirkens Legatfond. Fundats af 15. Febr. 1656 (Hofman IV, S. 13). Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

45. **Niels Larsens Legat,** stiftet 1663 af Cathrine Hübertsdatter Snitlach (begr. 2. Juli 1668), Enke efter Bødker og Mombrygger Niels Larsen (begr. 8. Mai 1662) med 66 Rdl. 4 Mk. Croner til Kirkens Fornødenhed.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 20. Marts 1663 (Hofman IV, S. 15).

46. **Ginchels Legat,** stiftet 14. April 1673 af Borgermester Christian von Ginchel (f. 1598 † før 1679) med 100 Rdl. Cr. til Kirkens Reparation.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman VI, S. 16).

47. **Niels Benzons Legat,** stiftet 1675 af Mette Nielsdatter (f. 1605 † 29. April 1687), Enke efter Provincial-Medicus i Aalborg, Dr. med. Niels Benzon til Bjørnkjær, Mørkegaard, Høiris og Korsøgaard (f. 1609 † 12. Aug. 1674) med 300 Rdl., 1806 opgaaede til 400 Rdl., 1813 omskrevne til 140 Rdl., til Lørdagsskrifteprædikener.

Legatet er optaget i Kirkens Legatfond. Fundats af 16. Jan. 1675 (Hofman IV, S. 16). Rskr. 25. April 1806 (Rskr. og Coll.-Tid. 1806, S. 269). Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

48. **Assessor Lassons Legat,** stiftet 1682 af Assessor, Land- og Sø-Krigskommissær, fungerende Stiftamtmand i Aalborg Thøger Lasson til Rødslet, Vesterladegaard, Klarupgaard og Refsnæs (f. 1623, begr. 8. Nov. 1689) med 133 Rdl. 2 Mk. Cr. til Vedligeholdelse af et Pulpitur i Kirken.

Legatet forbrugtes 1766—67. Kgl. Resol. 25. Nov. 1682 (Hofman IV, S. 22).

49. **Biskop Foss' Legat,** stiftet 1683 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Matthias Foss (f. 12. Okt. 1627 † 8. Juli 1683) med 100 Rdl. Cr. eller 106 Rbd. 24 Sk. til Voxlys i den øverste Krone.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 27. Juni 1683 (Hofman IV, S. 20).

50. **Assessor Hofmans Legat**, stiftet 1684 af Handelsmand i Aalborg, Assessor i Commerce-Collegiet Peder Hofman (f. 1642 † 1690) med 400 Rdl. Cr. til Kirkens Vedligeholdelse. Deraf forbrugtes 1766—67 265 Rdl. 60 Sk.

Legatets Restsum er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 23. Dec. 1684 (Hofman IV, S. 21).

51. **Biskop Bornemanns Legat**, stiftet 1685 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Henrik Bornemann (f. 2. Jan. 1646 † 31. Dec. 1710) med 133 Rdl. 2 Mk. Cr., indkomne med 141 Rdl. 4 Mk., til Søndagaftensang.

Legatet er optaget i Kirkens Legatfond. Fundats af 11. Marts 1685 (Hofman IV, S. 23). Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

52. **Christen Krogs Legat**, stiftet 1686 af Christen Olesen Krog med 100 Rdl. in Sp. til Kirken og 100 Sldr. til den nedlagte St. Jørgens Kirke.

Legatet forbrugtes 1766—67. Fundats af 14. Dec. 1686 (Hofman IV, S. 26).

53. **Ole Jensen Munchgaard**, Raadmand (f. 1636, begr. 23. Dec. 1690) gav et Hus paa Søndergade til Klokkeren. Huset solgtes 1724.

Hofman IV, S. 42.

54. **Klæstrups Legat**, stiftet 1° 22. April 1706 af Anders Madsen Klæstrup (f. 1659, begr. 19. April 1707) med 100 Rdl. Cr. eller 106 Rdl. 24 Sk. til Voxlys og Reparationer af den mellemste Lysekrone og 2° 30. Marts 1707 med 50 Rdl. til Kirken, 3° med 50 Rdl. til den nedlagte St. Jørgens Kirke.

Legaterne 1° og 2° ere optagne i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 27).

55. **Povel Ibsens Legat**, stiftet 1. April 1711 af Povel Ibsen med 66 Rdl. 4 Mk. Cr. eller 70 Rbd. 5 Mk. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 27).

56. **Rebstrups Legat**, stiftet 7. Mai 1712 af Kjøbmand Niels Rebstrup med 100 Rdl. Cour. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 27).

57. **Søster Bartholins Legat**, stiftet ved Testamente af 24. Febr. 1713 af Søster Bartholin (f. 1659 † 1717), Enke efter Biskop i Aalborg, Dr. theol. Jens Bircherod (f. 15. Jan. 1658 † 6. Dec. 1708), med 200 Rdl. Cour. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 11. Juni 1720 (Hofman IV, S. 34).

58. **Biskop Thestrups I. Legat**, stiftet 1715 af Biskop i Aalborg, Mag. Frantz Thestrup (f. 6. Juli 1653 † 17. Aug. 1735), Enkemand efter Magdalene Bornemann (f. 19. Jan. 1673 † 15. Juli 1715) med 200 Sldr., halvt til Katekisationen, halvt til Kirken.

Legatet er optaget med ½ i Kirkens Legatfond, med ½ i dens Gavefond. Fundats af 14. Nov. 1715 og 2. Sept. 1720 (Hofman IV, S. 31) Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

59. **Klokker Niels Dalgaard** (se Aalborg Stift 2) gav 1718 sit Hus til Bolig for Klokkeren ved Budolphi Kirke.

Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV, S. 27), konfirm. 3. Okt. 1718.

60. **Klokker Dalgaards Legat**, stiftet 1718 af den Samme med 200 Sldr., halvt til Katekisationen, halvt til Kirken.

Legatet er optaget med ½ i Kirkens Legatfond, med ½ i dens Gavefond. Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV, S. 27), konfirm. 3. Okt. 1718. Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

61. **Skipper Gays Legat**, stiftet 3. Okt. 1718 af Skipper Melchior Gay med 60 Rdl. Cour. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 34).

62. **Peder Cordtsens Legat**, stiftet 1° 22. Okt. 1718 af Peder Cordtsen med 100 Rdl. Cr., 2° 7. Marts 1719 med 100 Rdl. Cour. til Kirken. Det første Legat forbrugtes 1766—67.

Legat 2° er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 27).

63. **Anders Horups Legat,** stiftet 29. Jan. 1721 af Anders Horup og Hustru Mette Biering til deres Begravelses Frelse med 30 Rdl. Cour.
Legatet forbrugtes 1766—67 (Hofman IV, S. 40).

64. **Fridenreichs Legat,** stiftet 1722 af Raadmand og Apotheker Christian Fridenreich (døbt 1. Jan. 1681 † 4. Dec. 1726) og Hustru Berte Cathrine Werchmester (døbt 21. April 1676 † 7. Febr. 1719) med 100 Sldr. til Kirkens Reparation.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 1. April 1722 (Hofman IV, S. 36).

65. **Werchmesters Legat,** stiftet 19. Okt. 1723 af Handelsmand Herman Christian Werchmester (f. 25. Aug. 1690 † 1722) med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes Kateketen.
Legatet er optaget i Kirkens Legatfond (Hofman IV, S. 37). Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

66. **Margrethe sal. Søren Cordtzens Legat,** stiftet 1727 af Margrethe Cordtzen med 200 Rdl. Cour. til Kirken.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 38).

67. **Kancelliraad Gierups Legat,** stiftet 1728 af Kancelliraad, Borgermester Christen Gierup (f. 1668 † 6. Mai 1731) med 400 Rdl. Cour. til Kirken for et Pulpitur. Af Legatet forbrugtes 1766—67 200 Rdl.
Legatets Restsum er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 38).

68. **Povel Jensens Legat,** stiftet 13. Dec. 1728 af Kjøbmand Povel Jensen med 200 Rdl. Cour. til Kirken.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 38).

69. **Anne Jespersens Legat,** stiftet 1731 af Anne Nielsdatter Jespersen (f. 1673, begr. 10. Aug. 1743), Enke efter Raadmand Erik Jensen (f. 1655, begr. 6. Juni 1725), med 500 Sldr. til Kirken for et Pulpitur.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 5. Febr. 1731 efter kgl. Bevilling af 19. Jan. 1731 (Hofman IV, S. 42).

70. **Cancelliraad Grotums Legat,** stiftet 20. Aug. 1731 af Cancelliraad, Borgermester Henrich Himmerig Grotum (f. 1. Aug. 1685 † 19. Nov. 1768) med 160 Rdl. Cour., hvoraf der 1766—67 forbrugtes 60 Rdl.
Legatets Restsum er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 38).

71. **Mette Sørensdatters Legat,** stiftet 1731 af Mette Sørensdatter, Enke efter Peder Biering, med 33 Rdl. 2 Mk. Cour. til Kirken.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 24. Okt. 1731 (Hofman IV, S. 40), konfirm. 23. Nov. 1731.

72. **Morten Jensens Legat,** stiftet 1732 af Ane Hansdatter (f. 1666, begr. 8. Dec. 1750), Enke efter Commerceraad Morten Jensen, med 109 Rdl. 4 Mk. Cour. til Kirken til et Pulpitur.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Kgl. Resol. 23. Okt. 1732 (Hofman IV, S. 40).

73. **Provst Bützows Legat,** stiftet 27. Mai 1734 af Provst, Sognepræst ved Budolphi Kirke, Mag. Henrik Christopher Bützow (f. 5. Marts 1693 † 9. Juli 1763 som Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn) med 20 Rdl. til hans Begravelses Vedligeholdelse.
Legatet forbrugtes 1766—67 (Hald, S. 9).

74. **Mademoiselle Hvids Legat,** stiftet 1734 af Cathrine Margrete Hvid med 66 Rdl. 4 Mk. Cour. til Kirken.
Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman IV, S. 40).

75. **Jens Kieldsens Legat,** stiftet 1736 af Guldsmed Jens Kieldsen med 13 Rdl. 2 Mk. Cr., hvis Renter tillagdes den, der prædiker til Aftensang Nytaarsaften.
Legatet er optaget i Kirkens Legatfond (Hofman IV, S. 38). Fundats af 1. Mai 1811 (Rskr. 1811, S. 226), konfirm. 28. Juni 1811. Canc.-Skr. 4. Mai 1844.

76. **Cancelliraad Grotums Begravelseslegat,** stiftet 1736 af Cancelliraad, Borgermester Henrik Himmerig Grotum (se ovenfor 70) med 66 Rdl. 4 Mk. til Vedlige-

holdelse af hans Begravelse og et af hans Forældre Jens Nielsen Himmerig og Elsebet Hansdatter til Kirken skjænket Skib.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 1. Mai 1736 (Hofman IV, S. 38).

77. **Commerceraad Gierups Legat**, stiftet 1742 af Commerceraad Jens Gierup*) (f. 1670, begr. 16. Juli 1743) med 133 Rdl. 2 Mk. Cour. til Kirken.

Legatet forbrugtes 1766—67 (Hofman IV, S. 42).

78. **Jomfru Langballes Legat**, stiftet 5. Aug. 1757 af Elsebeth Marie Langballe (f. 1715, begr. 8. Dec. 1757) med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hald, S. 9).

79. **Søren Hassels Legat**, stiftet 1760 af Klokker ved Budolphi Kirke Søren Hassel (se Aalborg Stift 12) med 200 Rdl. til Klokkerboligens Vedligeholdelse.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 7. Mai 1760 (Hofman IX, S. 16), konfirm. 15. Aug. 1760.

80. **Jens Vares Legat**, stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaa (se Aalborg Stift 14) med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504).

81. **Søren Lunges Legat**, stiftet 1772 af Søren Lunge (f. 1695, begr. 9. Juni 1777) med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Fundats af 23. Febr. 1772 (Hofman XI, S. 515).

82. **Jacob Himmerigs Legat**, stiftet 1773 af Kjøbmand Jacob Himmerig (f. 1. Febr. 1703 † 10. Aug. 1773) med 10,000 Rdl., 1813 omskrevne til 9,200 Rdl., til Kirken. Af Legatet forbrugtes 1826 3,000 Rbd.

Legatets Restsum er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 9. Aug. 1773 efter fac. test. af 3. Okt. 1757 (Hofman XI, S. 520).

83. **Det Hovedstrup'ske Legat**, stiftet 1773 af Anna Hovedstrup født Vare (se Aalborg Stift 16) med 300 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 23. Dec. 1773 (Hofman XI, S. 527).

84. **Hans Kyndes Legat**, stiftet 1775 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde (se Aalborg Stift 17) med 500 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 14. Juni 1775 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533).

85. **Christen Wilsens Legat**, stiftet 20. Okt. 1777 af Christen Wilsen med 100 Rdl., 1813 omskrevne til 41 Rbd. 42 Sk., for et Pulpitur.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hald, S. 14).

86. **Oluf Christian Holsts Legat**, stiftet 1779 af Kjøbmand Oluf Christian Holst (se ovenfor 8) og Hustru med 1,000 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hofman XI, S. 543).

87. **Conferensraadinde Braems Legat**, stiftet af Caspare Hermine Will (f. 12. Dec. 1723 † 9. Jan. 1804), Enke efter Præsident i Kjøbenhavn, Conferensraad Christian Braem til Nørtorp (f. 6. April 1685 † 19. Aug. 1752), med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hald, S. 19).

88. **Budolphi Kirkes Aftensangslegat**, stiftet 31. Dec. 1808 af 3 unavngivne Borgere med 300 Rdl., 1809 af dem forøget til 450 Rdl., omskrevne til 262 Rdl. 3 Mk., til en Aftensangsprædiken i Budolphi Kirke hvert Aars 31. Dec. Af Renten nyder Præsten 8 Kr., Klokkeren 2 Kr. 67 Ø., Kantoren 2 Kr. 67 Ø., Organisten og Bælgetræderen 3 Kr. 33 Ø., Graveren 1 Kr. 33 Ø., Fattigfogderne 1 Kr., til Lys anvendes 7 Kr., til Voxlys 6 Kr., og Kirkeværgen nyder 4 Kr.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 1. Mai 1811 (Rskr. 1811, S. 226), konfirm. 28. Juni 1811.

*) Hos Hofman staaer, vist urigtig, Gleerup.

89. **Madam Kirketerps Legat,** stiftet 1815 af Elisabeth Lassen (døbt 1. Dec. 1751 † 18. Dec. 1817), Enke efter Veiermester Morten Kirketerp (f. 26. Aug. 1752 † 19. Juni 1804), med 200 Rdl. Sedler til Vedligeholdelse af hendes Begravelse paa Hospitalskirkegaarden.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond. Testamente af 31. Marts 1815 (Hald, S. 37).

90. **Madam Jeegs Legat,** stiftet af Anne Marie Kraft (f. 21. Sept. 1750 † 4. Jan. 1854), Enke efter Kjøbmand Michel Jeeg (f. 10. Jan. 1746 † 30. Juni 1805), med 400 Rbd. Sedler til hendes Begravelses Vedligeholdelse.

Legatet er optaget i Kirkens Gavefond (Hald, S. 37).

91. **Gedske Marie Bang født Thornings Gravstedslegat,** stiftet 1850 efter Gedske Marie Thorning (f. 28. Okt. 1775 † 30. Dec. 1841), Enke efter Kjøbmand Mads Bang (f. 26. Mai 1746 † 10. Juli 1824), med 100 Rdl. til Budolphi Kirke, mod at den vedligeholder hendes Begravelsessted paa Almenkirkegaarden.

Legatet er inddraget blandt Kirkens Midler. Min.-Skr. 14. Mai 1850 (G. R. 1850, S. 86).

92. **Det Schünnemann'ske Legat,** stiftet 1851 af Vinhandler Jacob Peter Schünnemann og Hustru Marie Kjeldberg (se ovenfor 25) med 2,500 Rdl., hvis Renter ere oplagte til 10,000 Kr. og nu anvendes til Kirkens Vedligeholdelse og Forskjønnelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 19. Febr. 1852.

93. **Mathea Berthelsens Legat,** stiftet 1865 af Mathea Jensen, Enke efter Skibskaptain Jes Berthelsen, med 250 Rdl., nu 500 Kr., til Budolphi Kirke, mod at den overtager Vedligeholdelsen af hendes og Families Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 15. Aug. 1865, konfirm. 18. April 1866.

94. **Laurids Thaarups Legat,** stiftet 1869 af Skræddermester Laurids Jørgensen Thaarup (f. 10. Juni 1794 † 10. Jan. 1869) og Hustru Maren Christensen Aagaard med 300 Rdl., nu 600 Kr., til Kirken, mod at den vedligeholder deres Gravsteder.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 16. Dec. 1869.

95. **Peder Jensen Djørups Legat,** stiftet 1885 af Avlsbruger Peder Jensen Djørup (f. 1808 † 5. Sept. 1885) med 200 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 2. Febr. 1885.

96. **Enkefru Mayntzhusens Legat,** stiftet 1886 efter Larsine Dorthea Vang (f. 6. Febr. 1818 † 28. Dec. 1885), Enke efter Maler Didrik Mayntzhusen (f. 1. Sept. 1816 † 25. Nov. 1847), med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

97. **Blikkenslager Poulsens Legat,** stiftet 12. Dec. 1890 efter Andreas Poulsen (f. 9. Mai 1832 † 17. Sept. 1881) med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hans Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

98. **Frøken Gustavus' Legat,** stiftet 30. Juni 1892 af Josephine Gustavus med 400 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder hendes Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

99. **Enkefru Valeurs Legat,** stiftet 29. Okt. 1894 af Christine Tang til Nørre Vosborg (f. 9. Okt. 1838), Enke efter Henrik Stampe Valeur (f. 4. April 1832 † 24. Aug. 1880), med 350 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder et Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

100. **Johannes Valeurs Legat,** stiftet 29. Okt. 1894 af Kjøbmand i Odense Johannes Møller Valeur (f. 5. April 1844) med 350 Kr. til Kirken, mod at den vedligeholder et Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

VOR FRUE KIRKE.

Oplysninger om de Frue Kirke i Aalborg tilhørende Kapitaler. Med et Anhang. Af C. Bruun, residerende Kapellan til Frue Kirke. Aalborg 1814.

101. **Otte Skeels Legat,** stiftet 1634 af Rigsraad, Lehnsmand paa Aalborghus Otte Skeel til Hammelmose (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634) med 200 Sldr., hvoraf 1/2 er anvendt til Kirkens Reparation, medens Sognepræsten nyder Renten af 1/2 med 5 Kr. 33 Ø.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 9. Marts 1634 (Hofman IV, S. 50).

102. **Jens Høegs Legat,** stiftet 1642 af Jens Høeg til Vang og Reistrup (f. 21. Jan. 1591 † 4. Dec. 1648) for et Kapel ved Kirken med 233 Rdl. 2 Mk. Cour. og 100 Rdl. Cour. til dets Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt. Fundats af 12. Jan. 1642 (Hofman IV, S. 55), konfirm. 29. April 1642.

103. **Rektor Egidisens Legat,** stiftet 1642 af Rektor Hans Egidisen (Giødesen) († 1654) med 100 Sldr., nedgaaede til 61 Rbd. 18 Sk., hvis Renter tillagdes Kateketen.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 23. Aug. 1642 (Hofman IV, S. 52).

104. **Jens Thorsens Legat,** stiftet 22. Marts 1647 af Jens Thorsen og Hustru med et Hus i Peder Barchesgade, som 1740 solgtes for 80 Rdl., hvis Renter tilfalde Sognepræsten med 8 Kr.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 65).

105. **Jens Nielsen** i Aalborg gav 25. Juli 1648*) et Boel paa Heden i Vadum Sogn til Kirken. Huset solgtes 1755 for 80 Rdl.

Kapitalen er indgaaet i Kirkens Formue. Kgl. Resol. 18. April 1755 (Hofman IV, S. 66).

106. **Sophie Brahes Legat,** stiftet 1652 af Sophie Brahe Steensdatter (f. 16. Aug. 1588 † 2. Juli 1659), Enke efter Jørgen Lunge til Odden (f. 11. Okt. 1577 † 19. Aug. 1619), med 200 Rdl. Sp. = 221 Rdl. D. C. til Vedligeholdelse af Sidstnævntes

*) Aarstallet er urigtigt, da dette „Boel“ alt nævnes i Regnskabet for 1643.

Forældres og disses Børns Begravelseskapel i Kirken. 1766 forbrugtes 200 Rdl. til Spirets Opbyggelse.

Resten af Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 1. Juni 1652 (Hofman IV, S. 50).

107. **Niels Larsens Legat,** stiftet 1663 af Cathrine Hübertsdatter Snitlach, Enke efter Bødker og Mombrygger Niels Larsen (se ovenfor 45) med 100 Sldr. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 20. Marts 1653 (Hofman IV, S. 15 og 62).

108. **Præsten Hansens Legat,** stiftet 1675 efter Sognepræst til Hammer, Horsens, Sulsted og Aistrup, Mag. Bent Hansen (f. 1635 † 22. Sept. 1672) med 300 Rdl. Cour. = 400 Rbd., hvis Renter tillagdes den, der holder Lørdagsskrifteprædiken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af Paaskeaften 1675 (Hofman IV, S. 53).

109. **Biskop Foss' Legat,** stiftet 1683 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Matthias Foss (se ovenfor 49) med 25 Rdl. til Lys i den af ham til Kirken skjænkede Lysearm.

Legatet er forbrugt (Hofman IV, S. 62).

110. **Biskop Bornemanns Legat,** stiftet 1685 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Henrik Bornemann (se ovenfor 51) med 200 Sldr., nu 266 Kr. 67 Ø., til Søndags Aftensangsprædikener. Renten skal deles mellem Sognepræsten og den residerende Kapellan.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 11. Marts 1685 (Hofman IV, S 23 og 53). Rskr. 5. Nov. 1844.

111. **Christen Krogs Legat,** stiftet 1686 af Christen Olesen Krog (se ovenfor 52) med 200 Rdl. in Sp. til Kirken for sit og sin Hustrus Gravsteds Bevarelse.

Legatet er forbrugt. Fundats af 14. Dec. 1686 (Hofman IV, S. 26 og 64).

112. **Otte Skeels Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Okt. 1696 (konfirm. 1. Dec. 1696) af Etats- og Commerceraad, Amtmand over Aastrup, Børglum og Seilstrup Amter Otte Skeel til Stamhuset Birkelse (f. 1636 † 27. Okt. 1696) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Kirken for Vedligeholdelse af et Kapel.

Legatet staaer i Hovedgaarden Dybvads Gods og bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 19. Mai 1706 (Hofman IV, S. 58).

113. **Jacob Millers Legat,** stiftet 1699 af Garver Jacob Miller med 66 Rdl. 4 Mk. Cour., nu 133 Kr. 33 Ø., til Lys i hans Lysekrone i Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Fundats af 2. Jan. 1699 (Hofman IV, S. 63).

114. **Kobbersmed Henrich Vitschen** gav 22. Aug. 1702 13 Rdl. 2 Mk. Cour. til Lys i hans Lysearm.

Legatet forbrugtes 1747 til Orgelværkets Opbyggelse (Hofman IV, S. 64).

115. **Klæstrups Legat,** stiftet 22. April 1706 og 30. April 1707 af Kjøbmand Anders Madsen Klæstrup (se ovenfor 54) med 200 Rdl. Cour. = 212 Rbd. 3 Mk. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 55).

116. **Magdalene von Ginchels Legat,** stiftet 22. Marts 1709 af Magdalene von Ginchel (døbt 17. Febr. 1644 † ....), Enke 1° efter Assessor i Commerce-Collegiet Christopher de Hemmer til Refsnæs (f. 1634 † 1684), 2° efter Assessor Thøger Lasson (se ovenfor 48) med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 52).

117. **Klokker Dalsgaards Legat,** stiftet 1718 af Klokker ved Budolphi Kirke Niels Dalsgaard (se Aalborg Stift 2) med 200 Sldr., halvt til Katekesationen, halvt til Kirken.

Af Legatet er ½ forbrugt, ½ indgaaet i Kirkens Formue med 64 Rbd. 84 Sk. Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV, S. 27 og 59), konfirm. 3. Okt. 1718.

118. **Karen Foghs Legat,** stiftet 1721 af Karen Fogh (begr. 18. Mai 1733), Enke efter Sognepræst til Gjøl Niels Winde (f. 16. April 1657 † 14. Jan. 1715), med 100 Rdl. til Lys i den af Henrich From skjænkede Lysekrone.

Af Legatet er 1/3 forbrugt, 2/3 indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 26. Febr. 1721 (Hofman IV, S. 59).

119. **Fridenreichs Legat,** stiftet 1722 af Raadmand og Apotheker Christian Fridenreich og Hustru Berte Cathrine Werchmester (se ovenfor 64) med 100 Sldr. til Kirkens Reparation.

Legatet er forbrugt. Fundats af 1. April 1722 (Hofman IV, S. 36 og 63).

120. **Gotfred von Pentzs Legat,** stiftet 1725 af Stiftsbefalingsmand over Aalborg Stift, Amtmand over Aalborg, Aastrup, Børglum og Seilstrup Amter Gotfred von Pentz (f. 24. Mai 1672 † 19. Febr. 1726) med 266 Rdl. 4 Mk. Cour. til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet er forbrugt. Fundats af 19. April 1725 (Hofman IV, S. 61).

121. **Povel Jensens Legat,** stiftet 28. Juni 1725 af Kjøbmand Povel Jensen (se ovenfor 68) med 133 Rdl. 2 Mk. Cour. til Bevarelse af hans Begravelse.

Legatet forbrugtes 1748 til Orgelværkets Opbyggelse (Hofman IV, S. 62).

122. **Holsts Legat,** stiftet 19. Nov. 1734 af Raadmand og Handelsmand Peter Christensen Holst og Hustru Kathrine Stampe med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes den, der katekiserer.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 64).

123. **Biskop Thestrups Legat,** stiftet 1735 af Biskop i Aalborg, Mag. Frantz Thestrup (se ovenfor 58) med 50 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes den, der katekiserer om Torsdagen.

Legates er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 64).

124. **Lars Hauchs Legat,** stiftet 1735 af Amtsforvalter Lars Bork Hauch (døbt 19. Juli 1696, begr. 30. Okt. 1739) med 50 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes den, der katekiserer om Torsdagen.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 64).

125. **Thyge Thomesens Legat,** stiftet 1736 af Amtsforvalter over Aalborg, Aastrup, Seilstrup og Børglum Amter, Kammerraad Thyge Thomesen (f. 29. April 1662 † 4. Juli 1737) og Hustru Gedske Blume (f. 26. Sept. 1685 † 14. Aug. 1736) med 1,000 Rdl. Cour., som ere anvendte til Kirkens Reparation paa nær 46 Rdl. 4 Mk., nedgaaede til 42 Rbd. 5 Mk.

Resten af Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 18. Juli 1736 (Hofman IV, S. 64).

126. **Anders Nysoms Legat,** stiftet 28. April 1738 af Anders Nysom med 100 Rdl. Cour. til Lys i hans Forældres Lysekrone.

Legatet er forbrugt til Orgelværkets Opbyggelse (Hofman IV, S. 65).

127. **Anne Jespersens Legat,** stiftet 1739 af Anne Jespersen, Enke efter Raadmand Erik Jensen (se ovenfor 69), med 300 Sldr., nedgaaede til 189 Rbd. 4 Sk., til Vedligeholdelse af hendes Forældres Begravelsessted i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 5. Febr. 1739 efter kgl. Bevilling af 19. Jan. 1731 (Hofman IV, S. 42 og 66).

128. **Gleerups Legat,** stiftet 9. Aug. 1740 af Commerceraad, Kjøbmand i Aalborg Hans Gleerup (f. 1685 † 1750) med 40 Rdl. Cour. til hans Begravelses Vedligeholdelse.

Legatet er forbrugt (Hofman IV, S. 67).

129. **Niels Hougaards Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Marts 1749 af Niels Christensen Hougaard og Hustru Engel Kirstine Tranders med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet er forbrugt. Fundats af 23. Marts 1759 (Hofman IX, S. 9).

130. **Borgermester Soelbergs Legat,** stiftet 27. Febr. 1755 af Borgermester Christian Soelberg († 24. Dec. 1759) med 20 Rdl. til Lys i hans Lysearm.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman IV, S. 67).

131. **Cathrine Stampes Legat,** stiftet 1757 af Cathrine Stampe, Enke efter Peder Christensen Holst (se ovenfor 122), med 200 Rdl. til Katekisation, 150 Rdl. til Lys i den af dem til Kirken skjænkede Krone.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 30. Marts 1757 (Hofman IX. S. 4).

132. **Søren Hassels Legat,** stiftet 1760 af Klokker ved Budolphi Kirke Søren Hassel (se Aalborg Stift 12) med 200 Rdl. til Kirken.
Legatet er forbrugt. Testamente af 7. Mai 1760 (Hofman IX, S. 16), konfirm. 15. Aug. 1760.

133. **Jens Vares Legat,** stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaa (se Aalborg Stift 14) med 400 Rdl., nedgaaede til 367 Rbd. 12 Sk., til Kirken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504).

134. **Kjøbmand og Kirkeværge Didrik Christian Jüngling** gav 1767 et Hus paa Frue Kirkeplads til Kirken, hvilket 1840 blev overdraget til Skolevæsnet.
Gavebrev af 20. April 1767 (Hofman XI, S. 542). Canc.-Resol. 2. Nov. 1840 (Bruun, S. 19).

135. **Jens Nørtranders' Legat,** stiftet 1769 af Jens Jensen Nørtranders og Hustru Maren Nielsdatter med 400 Rdl., nedgaaede til 337 Rdl. 3 Mk., til Kirken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 20. Febr. 1769 (Hofman XI, S. 511).

136. **Daniel Linaaes Legat,** stiftet 1770 af Daniel Linaae og Hustru Mette Hansdatter med 100 Rdl., nedgaaede til 46 Rbd. 4 Mk., til Kirken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 10. Jau. 1770 (Bruun, S. 19).

137. **Præsten Schotts Legat,** stiftet 1770 af Sognepræst til Nørre Sundby og Hvorup Kund Schott (se Aalborg Stift 15) med 400 Rdl. til Kirken.
Legatet er forbrugt. Testamente af 31. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513).

138. **Cathrine Sternbergs Legat,** stiftet 1772 af Cathrine Margrethe Sternberg, Enke efter Kjøbmand Søren Sørensen Wulf, med 1,000 Rdl. til Kirken til Vedligeholdelse af hendes og hendes Forældres Begravelse i Kirken. Af Renten tillagdes der Klokkeren 4 Kr.
Legatet er forbrugt. Testamente af 19. Mai 1772 (Hofman XI, S. 517).

139. **Jünglings I. Legat,** stiftet 1772 af Kjøbmand og Kirkeværge Didrik Christian Jüngling (se ovenfor 134) med 500 Rdl. til Spirets Vedligeholdelse.
Legatet er forbrugt. Testamente af 25. Juli 1772 (Hofman XI, S. 542).

140. **Jens Nørtranders Legat,** stiftet 1772 af Jens Jensen Nørtranders og Hustru Maren Nielsdatter (se ovenfor 135) med 12 Leiehuse i Klokkestøber-Gyden til Kirken. 1788 solgtes Husene for 1,037 Rdl. 42 Sk., hvoraf 37 Rdl. 42 Sk. ere forbrugte.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 30. Okt. 1772 (Hofman XI, S. 519).

141. **Søren Lunges Legat,** stiftet 1773 af Søren Lunge (se ovenfor 81) med 100 Rdl., nedgaaede til 91 Rbd. 75 Sk., til Kirken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 23. Febr. 1773 (Hofman XI, S. 515).

142. **Jacob Himmerigs Legat,** stiftet 1773 af Kjøbmand Jacob Himmerig (se ovenfor 82) med 500 Rdl. til Kirken.
Legatet er forbrugt. Testamente af 9. Aug. 1773 efter fac. test. af 3. Okt. 1757 (Hofman XI, S. 520).

143. **Elisabeth Himmerigs Legat,** stiftet 1773 af Elisabeth Himmerig, Enke efter Kjøbmand Peder Nielsen Kynde (se ovenfor 7), med 500 Rdl., nedgaaede til 458 Rdl. 87 Sk., til Kirken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 30. Nov. 1773 efter fac. test. af 6. Okt. 1773 (Hofman XI, S. 528).

144. **Det Hovedstrup'ske Legat,** stiftet 1773 af Anna Hovedstrup født Vare (se Aalborg Stift 16) med 500 Rdl., nedgaaede til 458 Rbd. 87 Sk., til Kirken, hvorefter hun gav en Gaard til Bolig for Sognepræsten.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 19. Dec. 1773 (Hofman XI, S. 527).

145. **Hans Kyndes Legat,** stiftet 1775 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde (se Aalborg Stift 17) med 500 Rdl., nedgaaede til 181 Rbd. 29 Sk., til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 14. Juni 1775 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533).

146. **Jünglings II. Legat,** stiftet 1775 af Kjøbmand og Kirkeværge Diderik Christian Jüngling (se ovenfor 134) med 100 Rdl. til hans Begravelsessteds evige Frelse.

Legatet er forbrugt. Gavebrev af 1. Sept. 1775 (Hofman XI, S. 542).

147. **Jünglings III. Legat,** stiftet 1775 af den Samme med 10 Rdl. til hans Lysearm.

Legatet er forbrugt. Gavebrev af 1. Sept. 1775 (Hofman XI, S. 542).

148. **Organist Herenii Legat,** stiftet 1776 af Organist Christian Adam Herenius (f. 1717 † 25. Mai 1776) med hele hans Bo, udlagt med 155 Rdl., nedgaaede til 142 Rdl. 25 Sk., til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 17. Mai 1776 (Hofman XI, S. 538), konfirm. 5. Juli 1776.

149. **Kjøbmand og Kirkeværge Jüngling** (se ovenfor 134) gav 1778 et Leiehus i Bredegade til Kirken. Huset solgtes 1782 for 400 Rdl., omskrevne til 320 Rbd.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 16. Jan. 1778 (Bruun, S. 22).

150. **Navigationsmester Laurits Thorsens Legat,** stiftet 1778 af Laurits Christensen Thorsen og Hustru Karen Lauritzdatter med 400 Rdl., nedgaaede til 367 Rbd. 12 Sk., til Bevarelse af deres Gravsteder paa Frue Kirkegaard.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 24. Marts 1778 (Hofman XI, S. 540).

151. **Jünglings IV. Legat,** stiftet 1780 af Kjøbmand og Kirkeværge Diderik Christian Jüngling (se ovenfor 134) med 2,500 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 12. Juni 1780 (Bruun, S. 24).

152. **Jünglings V. Legat,** stiftet 1782 af den Samme med 50 Rdl. til Kirken.

Legatet er forbrugt. Gavebrev af 4. Jan. 1782 (Bruun, S. 24).

153. **Baron Holcks Legat,** stiftet af Geheimekonferensraad, Baron Iver Holck til Baroniet Holckenhavn (f. 14. Aug. 1701 † 31. Dec. 1781) og Hustru Baronesse Anne Sophie Juul (f. 28. Aug. 1707 † 19. Marts 1788) med 1,000 Rdl., af hvis Renter Organisten nyder 1/2.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Bruun, S. 24).

154. **Jünglings VI. Legat,** stiftet 1791 af Kjøbmand, Kirkeværge Diderik Christian Jüngling (se ovenfor 134) med 300 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 16. Juni 1791 (Bruun, S. 24).

155. **Jens Hansens Lunds Legat,** stiftet 1795 af Kjøbmand Jens Hansen Lund († 30. April 1797) med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet forbrugtes 1825 til Kirkens Reparation. Testamente af 10. Jan. 1795 (Bruun, S. 25).

156. **Jünglings VII. Legat,** stiftet 1795 af Kjøbmand, Kirkeværge Diderik Christian Jüngling (se ovenfor 134) med 1,000 Rdl., nedgaaede til 917 Rbd. 76 Sk., til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 13 Juni 1795 (Bruun, S. 25).

157. **Jünglings VIII. Legat,** stiftet 1797 af den Samme med 1,000 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 30. Okt. 1797 (Bruun, S. 25).

158. **Jünglings IX. Legat,** stiftet 1798 af den Samme med 2,418 Rdl. 59 Sk., nedgaaede til 1,783 Kr., til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 20. April 1798 (Bruun, S. 25).

159. **Pors Munks Legat,** stiftet c. 1803 af Proprietær Pors Munk til Odden med 150 Rdl., omskrevne til 52 Rbd. 3 Mk., til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Bruun, S. 26).

160. **Frue Kirkes Aftensangslegat,** stiftet 1813 af Kjøbmændene Oluf Christensen, Joseph Nielsen, Christen Thygesen, Niels Borup og Christian Nørgaard med 1,000 Rdl. = 166 Rbd. 4 Mk. til en Aftensangsprædiken i Vor Frue Kirke hvert Aars 31. Dec. Af Renten tillagdes Organisten 5 Mk., Klokkeren 2 Mk., Forsangeren 2 Mk., Kirkeværgen 2 Mk., Bælgetræderen 1 Mk., Præsten 6 Mk. Resten bestemtes til Lys i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats (Kskr. 1813, S. 62), konfirm. 29. Jan. 1813.

161. **Hjerssings Legat,** stiftet 1817 af Kommissionær Jens Hjerssing med 160 Rdl., udlagte med 98 Rbd. 1 15/77 Sk., omskrevne til 78 Rdl. 39 Sk., nedgaaede til 37 Rbd. 50 1/4 Sk., til Vedligeholdelse af hans og hans Hustrus Gravsted.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue Testamente af 8. Juni 1817 (Bruun, S. 27).

162. **Ida Selgensens Legat,** stiftet af Jomfru Ida Selgensen med 1,000 Rbd., udlagte med 951 Rbd. 54 Sk., forbrugte paa nær 62 Rbd. 3 Mk., til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue.

163. **Søren Hvidbergs Legat,** stiftet 1814 af Søren Hvidberg og Hustru Kathrine Marie Kraft med 500 Rbd., udlagt med 125 Rbd., til Kirken.

Legatet er forbrugt Testamente af 7. Febr. 1824 (Bruun, S. 28).

164. **Enkefru Lütkens Legat,** stiftet 1877 af Helene Ambrosia Kisbye, Enke efter Skattekasserer Johan Vilhelm Lütken, med 400 Kr. til Vedligeholdelse af deres egne og hendes Forældres, Rektor, Professor Rasmus Severin Kisbyes (f. 3. Febr. 1754 † 1. Sept. 1826) og Ivarica Brinck-Seidelins (døbt 25. Okt. 1754 † 29. April 1826) Gravsteder til April 1927.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 12. April 1877.

165. **Fru Schmidts Legat,** stiftet 1881 af Ludovica Nicoline Holst, g. m. Guldsmed Jacob Christian Holst, og Frøken Petrea Holst med 400 Kr. til Vedligeholdelse af 3 Gravsteder til 1980.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Gavebrev af 30. Sept. 1881.

166. **P. Gandrups og Hustru født Kaastrups Legat til Aalborg Vor Frue Kirkes indvendige Vedligeholdelse og Forskjønnelse,** stiftet 1894 af Partikulier Peder Christian Gandrup og Hustru Margrethe Kaastrup (se ovenfor 28) med 3,000 Kr.

Legatet bestyres under Stiftsovrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 19. Nov. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 345), stadf. 22. Dec. 1894.

DEN MOSAISKE MENIGHED.

167. **Albert Raffels Legat,** stiftet ved Gavebrev af 28. Sept. 1856 af Kjøbmand og Raadmand Albert Raffel (se ovenfor 21) med 900 Rdl., hvis Renter tillagdes den mosaiske Præst Mielziener og efter hans Bortgang oplagdes til 2,600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Synagogen i Aalborg.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af den ældste Mand af Familien Raffel i Aalborg, efter ham et Medlem af Byraadet, den mosaiske Menigheds Repræsentantskabs Formand og Menighedens Kasserer. Fundats af 28. Nov. 1876 (G. R. 1877, S. 262), konfirm. 2. Jan. 1877.

168. **S. A. Jacobsens Legat,** stiftet 1871 af Kjøbmand Simon Aron Jacobsen (f. 1802 † 13. Febr. 1875) med 1,000 Kr., 1890 af hans Søn, fhv. Bankdirektør Aron Simon Jacobsen (f. 23. Febr. 1832) forøget med 400 Kr., nu ialt 1,400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af den mosaiske Menigheds Repræsentantskab. Testamente af 16. Marts 1871. Gavebrev af 21. Dec. 1890.

KATHEDRALSKOLEN.

169. **Christen Høegs Legat,** stiftet 1604 af Christen Høeg til Todbøl og Hustru Anne Ovesdatter Skram til Hammergaard med 400 Rdl. til Disciple i Thisted Latinskole. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 29. Sept. 1604 (Hofman IV, S. 140; Selmer acad. Tid. 1835, S. 280). Rskr. 27. Nov. 1739.

170. **Søstrene Kruckows Legat,** stiftet 1615 af Christence Kruckow (halshugget i Juni 1621) og Anne Kruckow Axelsdøtre af Aarslevgaard med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes en Discipel, som har gaaet i Aalborg Skole. Af Renten oplagdes 50 Rdl.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 24. Jan. 1615 (Hofman IV. S. 103; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

171. **Christopher Friis' og Ingeborg Skeels Legat,** stiftet 1616 af Christopher Friis til Vadskjærgaard og Farskov (begr. 20. Marts 1657) og 1646 funderet af Ingeborg Skeel († 27. Febr. 1655), Enke 1° efter Claus Dyre til Lindërumgaard († 1610), 2° efter Palle Rodsteen til Lundsgaard, Brandbjerg og Hørbylund (f. 26. Sept. 1590 † 11. Nov. 1643), med 500 enkende Rdl. in Sp., omsatte til 510 Rdl. D. C. og siden ved et Increment af 100 Rdl. forøgede til 610 Rdl., hvis Renter tillagdes 3 Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 25. Jan. 1616 (Hofman IV, S. 122; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278). Fundats af 16. Sept. 1646 (Hofman IV, S. 123).

172. **Svend Pedersens Legat,** stiftet 1617 af Borgermester i Hjørring Svend Pedersen og Hustru Inger Pedersdatter med 120 Rdl. til fattige Disciple i Hjørring Latinskole. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af Paaskedag 1617 (Hofman IV, S. 138; Selmer acad. Tid. 1835, S. 280). Rskr. 27. Nov. 1739.

173. **Margrethe Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1617 af Margrethe Rosenkrantz Ottesdatter (f. 1552 † 27. Jan. 1635), Enke efter Hans Johansen Lindenov til Hundslund (f. 1542 † 23. Mai 1596), med 416 Rdl. 4 Mk. Cour., hvis Renter tillagdes 3 fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 29. Nov. 1617 (Hofman IV, S. 118; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

174. **Anne Sehesteds Legat (Legatum Maltisdatianum majus og minus),** stiftet 1617 af Anne Sehested Maltesdatter (f. 25. Jan. 1554 † 9. Marts 1621), Enke efter Ove Lunge til Odden (f. 25. Marts 1548 † 5. Febr. 1601), med 500 Rdl. in Sp., hvis Renter tillagdes 2 Disciple, og 500 Sldr., hvis Renter tillagdes 6 Disciple. Kapitalen er senere omsat til 884 Rdl. D. C.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 24. Dec. 1617 (Hofman IV, S 120; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

175. **Jørgen Lunges Legat,** stiftet 1618 af Rigsmarsk Jørgen Lunge til Odden (f. 11. Okt. 1577 † 19. Aug. 1619) med 1,000 Rdl., senere voxet til 1,280 Rdl. 24 Sk. D. C., hvis Renter tildeltes 4 Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 27. Mai 1618 (Hofman IV, S. 104; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

176. **Thale Rosenkrantzs Legat,** stiftet 24. Mai 1624 af Thale Rosenkrantz Nielsdatter, Enke efter Claus Nielsen Tornekrands til Langdal, med 50 Sldr. til Skolens Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Ingen Fundats (Hofman IV, S. 124; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

177. **Præsten Kierulfs Legat,** stiftet 1629 af Sognepræst til Sæby og Hallenslev Peder Kierulf († 1642) og Hustru Anne Christensdatter med 125 Rdl., 1632 med 75 Rdl., ialt 200 Rdl. Sp., omsat til 221 Rdl. D. C., hvis Renter tillagdes 2 fattige Disciple, den ene ²/₃, den anden ¹/₃.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 10. Nov. 1629 (Hofman IV, S. 106). Fundats af 16. Nov. 1632 (Hofman IV, S. 107; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

178. **Bødklers Legat,** stiftet 1630 af Christen Michelsen Bødkler i Torp med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes de 2 Hørere ved Nykjøbing Latinskole. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole med 90 Rdl. 4 Sk.

Legatet maa antages at være indgaaet under Skolens Kapital. Testamente af 26. Juni 1630 (Hofman IV, S. 97). Rskr. 27. Nov. 1739.

179. **Birgitte Lindenovs Legat,** stiftet 1635 af Birgitte Lindenov Hansdatter (f. 28. Dec. 1581 † 29. Nov. 1648), Enke efter Otte Skeel til Hammelmose (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634), med 300 Rdl. in Sp., omsat til 345 Rdl. 30 Sk. D. C., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden Fundats af 30. Dec. 1635 (Hofman IV, S. 129). Fundats af 2. Juli 1671 (Hofman IV, S. 309; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

180. **Helvig Kaas' Legat,** stiftet af Helvig Kaas Bjørnsdatter († 24. Marts 1638), Enke efter Hannibal Gyldenstierne til Restrup, med 500 Rdl. Sp., senere ved Omsætning og ved oplagte Renter forøgede til 573 Rdl. 72 Sk. D. C., hvis Renter tillagdes Disciplene.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman IV, S. 130; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

181. **Wilsbechs Legat,** stiftet 1640 af Rasmus Wilsbech i Sæby med 50 Sldr. til Disciple i Sæby Latinskole. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Obligation af 31. Dec. 1640 (Hofman IV, S. 137; Selmer acad. Tid. 1835, S. 281). Rskr. 27. Nov. 1739.

182. **Erik Høegs Legat,** stiftet 1643 af Erik Høeg til Bjørnsholm († 1673) og hans 1. Hustru Beate Skeel Ottesdatter til Langholt († 1644) med 200 Rdl. Cr., hvis Renter tillagdes 2 fattige Børn i Sæby Latinskole. 1739 kom Legatet til Aalborg Skole.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 7. Mai 1643 (Hofman IV, S. 136; Selmer acad. Tid. 1835, S. 281). Rskr. 27. Nov. 1739.

183. **Jørgen Krags Legat,** stiftet 1643 af Befalingsmand paa Dueholms Kloster Jørgen Krag til Emdrupholm (f. 1589 † 1643) med 100 Rdl. in Sp. til Nykjøbing Skole. 1684 gjordes derfor Udlæg i Harridslev Sogns Kongetiende, hvoraf der siden 1739 er svaret og endnu svares 22 Kr. aarlig til Aalborg Skole.

Legatet indgaaer i Skolens Kasse. Fundats af 25. Okt. 1643 (Hofman IV, S. 95).

184. **Kirstine Juuls Legat,** stiftet 1649*) af Kirstine Juul Nielsdatter til Hørbylund (f. 1589 † 1674) med 500 Rdl. Cr., senere ved et Increment forøget til 597 Rdl. 88 Sk. D.C., hvis Renter tillagdes 2 Disciple 2 Aar i Skolen, 1 Aar til theologiske Studeringer ved Universitetet.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 17. Mai 1699*) (Hofman IV, S. 131; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

185. **Jens Christensen (Prangs) Legat,** stiftet 1650 af Jens Christensen (Prang) med 50 Sldr., hvis Renter tillagdes fattige Børn i Sæby Latinskole, men stadig oppebares af Rektor. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet maa antages at være indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 6. Mai 1650 (Hofman IV, S. 88; IX, S. 34; Selmer acad. Tid. 1835, S. 281). Rskr. 27. Nov. 1739.

186. **Anne Maaneskiolds Legat,** stiftet 1656 af Anne Maaneskiold Pedersdatter, Enke 1° efter Tormod Madsen (Straale) til Strøm i Norge, 2° efter Lars Jørgensen (Vognsen) til Hassinggaard, 3° efter Hans Jensen Dyre til Boller og Knivholt († i Dec. 1655), med 33 Rdl. 2 Mk. til Sæby Latinskole. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet maa antages at være indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 30. Okt. 1656 (Hofman IV, S. 87). Rskr. 27. Nov. 1739.

187. **Stipendium Bødkerianum,** stiftet 1663 af Cathrine Hubertsdatter Snitlack, Enke efter Bødker og Mombrygger Niels Larsen (se ovenfor 45), med 200 Sldr., senere forandrede til 141 Rdl. 64 Sk. D. C., hvis Renter tillagdes 2 skikkelige, fattige Personer i Skolen.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 20. Marts 1663 (Hofman IV, S. 15 og 108; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

---

*) Hos Hofman angives Stiftelsesaaret urigtig til 1699. Søsteren Birgitte Juul, Knud Galts, som har medunderskrevet Fundatsen, døde 1650.

188. **Ginchels Legat,** stiftet i Mai 1673 af Borgermester Christian von Ginchel (se ovenfor 46) med 66 Rdl. 4 Mk., hvis Renter tillagdes fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman IV, S. 124; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278).

189. **Frederik Thuresens Legat,** stiftet 1674 af Stadsoberst i Kjøbenhavn Frederik Thuresen (f. 8. Dec. 1613 † 1675) med 1,333 Rdl. 2 Mk. Cr., udbetalt 1681 med 1,759 Rdl. 3 Sk., hvis Renter af Rektor med Magistratens Approbation tillægges 6 fattige Drengebørn, ægtefødte i Aalborg, fortrinsvis af Legatstifterens og hans Hustrus Slægt, med 23 Kr. 45 Ø. til hver.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 14. Juni 1674 (Hofman IV. S. 109; Selmer acad. Tid. 1835, S. 278 og 282).

190. **Biskop Bornemanns Legat,** stiftet 1693 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Henrik Bornemann (se ovenfor 51) med 5 Leievaaninger, som senere solgtes for 101 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til Papir og Skolebøger for fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 20. Okt. 1693 (Hofman IV, S 125; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

191. **Troyes Legat,** stiftet 1698 af Jens Nielsen Troye i Hjardemaal med Jordegods af Htk. 29 Tdr. 2 Fdk. 1 Alb.; af Indtægten tillagdes 1/2 fattige Disciple i Aalborg Latinskole, 1/2 fattige Disciple i Thisted Latinskole. 1739 kom hele Jorden til Aalborg Skole og solgtes 1743 for 2,130 Rdl. 2 Mk.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 9. Juli 1698 (Hofman IV, S. 134; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279 og 280). Rskr. 27. Nov. 1739. Kgl. Resol. 4. Okt. 1743 (Hofman IV, S. 134). Kgl. Resol. 2. Okt. 1744 (Hofman IV, S. 136). Rskr. 29. Jan. 1745 (Hofman IV, S. 136).

192. **Rhuuses Legat,** stiftet 1700, 1706 og 1712 af Borgermester i Sæby Christen Rhuuse og Hustru Johanne Samuelsdatter med 600 Rdl. til Sæby Latinskole, saaledes at Rektor skulde nyde Renten af 200 Rdl., Hørerne Renten af 200 Rdl., fattige, flittige Skolebørn Renten af 200 Rdl. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet til Disciplene er indgaaet i Stipendiefonden, de andre Legater maa antages at være optagne i Skolens Kapital. Testamente af 26. Jan 1700 og 28. Jan. 1706, konfirm. 29. Aug. 1709. Testamente af 24. Sept. 1712 (Hofman IV, S. 85 og 138; Selmer acad. Tid. 1835, S. 281), konfirm. 18. Nov. 1712. Rskr. 27. Nov. 1739.

193. **Jørgen Lowsons Legat,** stiftet 1716 af Farver i Sæby Jørgen Lowson med 500 Rdl., af hvis Renter 2/5 tillagdes Rektor, 2/5 Lærerne og 1/5 den øverste Discipel i Sæby Latinskole. 1739 faldt Legatet til Aalborg Skole.

Legatet for Disciplene er indgaaet i Stipendiefonden, de andre Legater maa antages at være optagne i Skolens Kapital. Testamente af 5. Nov. 1716 (Hofman IV, S. 86 og 138; Selmer acad. Tid. 1835, S. 281). Rskr. 27. Nov. 1739.

194. **Klæstrups Legat,** stiftet 30. Marts 1707 af Anders Madsen Klæstrup (se ovenfor 54) med 100 Rdl., omvexlet til 106 Rdl. 24 Sk. D. C., hvis Renter tillagdes en fattig Discipel.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman IV, S. 114; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

195. **Biskop Thestrups I. Legat,** stiftet 1715 af Biskop i Aalborg, Mag. Frantz Thestrup og Hustru Magdalene Bornemann (se ovenfor 58) med 100 Sldr. til Indkjøb af Bøger.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden, men saaledes, at Renterne aarlig godskrives Bibliotheket. Fundats af 14. Nov. 1715 og 2. Sept. 1720 (Hofman IV, S. 31 og 114; Selmer acad. Tid. 1835, S. 281).

196. **Professor Thestrups Legat,** stiftet 1715 af Conrektor ved Aalborg Latinskole, senere Etatsraad, Professor juris ved Kjøbenhavns Universitet, Mag. Christian Frandsen Thestrup (f. 14. Nov. 1689 † 17. Juli 1750) med 200 Sldr., senere forøget med 100 Sldr., til Latinskolen, saaledes at Conrektor skulde nyde Renten af 200 Sldr.

Legatet maa antages at være indgaaet under Skolens Kapital. Fundats af 26. Sept. 1715 og 22. Dec. 1721 (Hofman IV, S. 89).

197. **Klokker Dalgaards Legat,** stiftet 1718 af Klokker ved Budolphi Kirke Niels Dalgaard (se Aalborg Stift 2) med 200 Sldr., omskrevne til 141 Rdl. 62 Sk. D. C., hvis Renter tillagdes en fattig Discipel, fornemmelig en Musicus.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV, S. 27 og 114; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279), konfirm. 3. Okt. 1718.

198. **Melchior Gays Legat,** stiftet 13. Okt. 1718 af Skipper Melchior Gay (se ovenfor 61) med 80 Rdl., hvis Renter tillagdes en Discipel.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman IV, S. 114; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

199. **Fridenreichs Legat,** stiftet 1722 af Raadmand og Apotheker Christian Fridenreich og Hustru Berte Cathrine Werchmester (se ovenfor 64) med 100 Sldr., hvis Renter tillagdes en fattig og flittig Discipel, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 1. April 1722 (Hofman IV, S. 36 og 115; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

200. **Biskop Thestrups II. Legat,** stiftet 1724 af Biskop i Aalborg, Mag. Frantz Thestrup (se ovenfor 58) med 100 Sldr., hvis Renter, 5 Kr. 33 Ø., gives til en af de fattigste og flittigste Disciple, der have udvist den bedste Prøve, som Flidsbelønning.

Legatet bestyres under Stipendiefondens Midler og uddeles af Rektor. Fundats af 24. April 1724 (Hofman IV, S. 126).

201. **Thostensøns Legat,** stiftet 1727 af Handelsmand Thomas Thostensøn (f. 1684, begr. 3. Juni 1727) og Hustru Bendthe Munchert (f. 1697, begr. 10. Mai 1735 i 2° Ægteskab m. Kjøbmand Jens Eriksen Boller) med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes en Discipel, fortrinsvis af deres Slægt.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 18. Febr. 1727 (Hofman IV, S. 114; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

202. **Matthias Thestrups Legat,** stiftet 1732 af Etatsraad, Landsdommer Matthias Thestrup til Mariagerkloster (f. 10. Febr. 1688 † 17. Juni 1769) med 5 Leievaaninger uden Vesterport, som 1741 solgtes for 333 Rdl. 2 Mk. Cour., hvis Renter tillagdes 1 eller 2 Disciple, fortrinsvis af hans Slægt.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 7. Marts 1732 (Hofman IV, S. 115; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

203. **Reitzers Legat,** stiftet af Stiftsbefalingsmand over Aalborg Stift, Etatsraad Christian Reitzer (f. 5. Okt. 1665 † 29. Febr. 1736) med nogle Bøger, som solgtes for 129 Rdl. 5 Mk. 10 Sk., hvis Renter, 10 Kr. 39 Ø., gives til den flittigste Dimittend fra Skolen.

Legatet bestyres under Stipendiefondens Midler og uddeles af Rektor. Udateret Testamente (Hofman IV, S. 128; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279 og 282).

204. **Elisabeth Himmerigs I. Legat,** stiftet 1747 af Elisabeth Himmerig, Enke efter Kjøbmand Peder Nielsen Kynde (se ovenfor 7), med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Skolens Disciple, fortrinsvis Legatstifterindens Descendenter.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 6. Febr. 1747 (Hofman IV, S. 127; Selmer acad. Tid. 1835, S. 279).

205. **Provst Wilsbechs Legat,** stiftet 1753 af Sognepræst til Bregninge og Bjergsted Otte Ottesen Wilsbech (f. 10. Aug. 1689 † 12. Mai 1777) med 1,000 Rdl., nu 2,500 Kr. 6 Ø., hvis Renter for 3 Aar tildeles en Student fra Aalborg Skole, en Provste- eller Præstesøn, fortrinsvis fra Horns eller Vennebjerg Herred.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden Testamente af 18. Juni 1753 (Hofman VIII, S. 230; Univ.-Leg. 1890, S. 676), konfirm. 3. Aug. 1753.

206. **Jens Vares Legat,** stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaa (se Aalborg Stift 14) med 400 Rdl., hvis Renter tillagdes 2 fattige Disciple fra Aalborg.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504; Selmer acad. Tid. 1835, S. 280).

207. **Legatum Schottanum,** stiftet 1770 af Sognepræst til Nørre Sundby og Hvorup Knud Schott (se Aalborg Stift 15) med 400 Rdl., hvis Renter tillagdes 2 flittige og fattige Disciple i 4. Klasse.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 30. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513; Selmer acad. Tid. 1835, S. 280).

208. **Elisabeth Himmerigs II. Legat,** stiftet 1773 af Elisabeth Himmerig, Enke efter Kjøbmand Hans Kynde (se ovenfor 7), med 200 Rdl. til Skolen.

Legatet maa antages at være indgaaet i Skolens Kapital. Testamente af 30. Nov. 1773 efter fac. test. af 6. Okt. 1773 (Hofman XI, S. 528).

209. **Det Hovedstrup'ske Legat,** stiftet 1773 af Anna Hovedstrup født Vare (se Aalborg Stift 16) med 300 Rdl. til Skolen.

Legatet maa antages at være indgaaet i Skolens Kapital. Testamente af 23. Dec. 1773 (Hofman XI, S. 527).

210. **Hans Kyndes Legat,** stiftet 1774 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde (se Aalborg Stift 17) med 500 Rdl. og 1775 med 100 Rdl., hvis Renter tildeles de to Disciple, der i hver af de to øverste Klasser have skrevet de bedste franske Stile, og de to Disciple i 4. Klasse, der have skrevet de bedste latinske Stile, med 8 Kr. til hver.

Legatet bestyres under Stipendiefondens Midler og uddeles af Rektor. Testamente af 23. Sept. 1774 og 14. Juni 1775 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533; Selmer acad. Tid. 1835, S. 280 og

182). Min.-Skr. 16. Jan. 1851 (Medd. om de lærde Skoler 1849—56, S. 316), 4. Aug. 1859 og 4. April 1876 (Medd. om de lærde Skoler 1857—78, 3. H. S. 136).

211. **Det Teilmann'ske Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 20 Rdl., nu 40 Kr. om Aaret af Nørholm til Vedligeholdelse af Skolens Bogsamling.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790 (i Extrakt i Badens Univ. Journal 1794, S. 28 og i Engelstofts Annaler 1810 II, S. 101).

212. **Mindelegat, stiftet af taknemmelige Disciple i Anledning af Professor Emmanuel Taubers 25 Aars Rektorjubilæum den 7. Mai 1836 til Fordel for en værdig, trængende Student fra Aalborg Skole,** stiftet 1836 til Minde om Etatsraad Emmanuel Tauber (f. 5. Juni 1776 † 31. Jan. 1847) med 1,000 Rdl., nu 3,760 Kr., af hvis Renter der bortgives 1 Portion paa 100 Kr. aarlig, medens Resten oplægges.

Legatet bestyres af 5 Dimitterede fra Aalborg og bortgives af Rektor. Fundats (Rskr. 1836, S. 377; Coll.-Tid. 1836, S. 946; Univ.-Leg. 1890, S. 674), konfirm. 18. Okt. 1836.

213. **Emmanuel Taubers Jubellegat,** stiftet 1845 ved Rektor Emmanuel Taubers (se ovenfor 212) 50 Aars Embedsjubilæum af hans Venner og Velyndere i Aalborg og Omegn med 1,000 Rbd., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 trængende Disciple, fortrinsvis Beslægtede af Rektor Tauber.

Legatet bestyres under Eforatets Tilsyn af Forstanderskabet. Rektor udnævner Stipendiaterne. Fundats af 10. Jan. 1845 (Rskr. 1846, S. 326; Selmers Aarbog 1845, S. 233), konfirm. 14. Marts 1845.

214. **Nis Nissens Legat til Disciple i Aalborg lærde Skole,** stiftet ved Testamente af 19. April 1845 af Nis Nissen til Spøttrup Hovedgaard (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med 13,165 Rbd. 15 Sk., nu 26,331 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles i Dec. med 4/5 til uformuende, 1/5 til andre flittige Disciple, saaledes at Halvdelen udbetales strax, medens den anden Halvdel oplægges til Udbetaling efter Afgangsexamen.

Legatet bestyres af Rektor, Overlærere og Adjunkter. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240), konfirm. 25. Aug. 1848. Fundats af 16. Sept. 1851 (Rskr. 1851, S. 310; Dep.-Tid. 1852, S. 186; Medd. om de lærde Skoler 1849—56, S. 305), konfirm. 2. Okt. 1851. Min.-Skr. 5. Sept. 1859, Min.-Skr. 7. Okt. 1869, Kgl. Resol. 2. Sept. 1874 (alle 3 i Medd. om de lærde Skoler 1857—78, 3. H. S. 137). Kgl. Resol. 23. Sept. 1890 (Medd. om de lærde Skoler 1890—91, S. 147).

215 **Overlærer Eiler Peter Holch Coldings Jubellegat,** stiftet 1858 af Professor Eiler Peter Holch Coldings (f. 18. Marts 1786 † 8. Febr. 1865) Medlærere ved Kathedralskolen, hans fhv. Disciple og Venner med 500 Rdl., 1897 af hans Døtre forøget med 400 Kr., nu 1,400 Kr., hvis Renter efter hans ugifte Døtres Død tildeles en trængende Enke eller ugift Datter efter en Lærer ved Skolen.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Skolens Rektor og faste Lærere. Fundats af 3. Aug. 1858 (Rskr. 1858, S. 384; Medd. om de lærde Skoler 1857—78, 3. H. S. 127), konfirm. 4. Dec. 1858.

216. **Godseier, Candidatus juris Niels Edvard Valdemar Hansens Legat til Aalborg Latinskole (Kathedralskole),** stiftet af Niels Edvard

Valdemar Hansen til Krastrup (f. 1813 † 24. Nov. 1875) med 6,000 Kr., hvis Renter anvendes til Skolens Bedste, dog at Professor Taubers Grav paa Aalborg Kirkegaard bevares i passende Stand.

Legatet bestyres af Rektor. Fundats af 6. Marts 1876 (Min.-Tid. 1876 A. S. 97; Medd. om de lærde Skoler 1857—78. S. 133), stadf. 3. Aug. 1876.

217. **Jørgen Krags Legat** se Nykjøbing p. M.

218. **De Juulers Stipendium** se Viborg Kjøbstad.

219. **Grev Moltkes Legat til Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

ANDRE SKOLELEGATER.

220. **Niels Ifversens Skrivers Legat**, stiftet 15. Nov. 1602 af Borgermester Niels Iversen*) Skriver (f. 1645 † 23. Sept. 1617) med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn og Husarme.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald. S. 2, 47, 54). Rskr. 22. Dec. 1688 (Hald. S. 47).

221. **Peder Lauridsen Thisteds Legat**, stiftet 9. Dec. 1604 af Raadmand Peder Lauridsen Thisted († 4. Juni 1616) med 66 Rdl. 4 Mk. Cour., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald. S. 2, 47, 54). Rskr. 22. Dec. 1688 (Hald. S. 47).

222. **Niels Bechs Legat**, stiftet 1608 af Bager Niels Bech med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald. S. 2, 47, 54). Rskr. 22. Dec. 1688 (Hald. S. 47)

223. **Krumfus' Legat**, stiftet 1609 af Morten Sørensen Krumfus med 41 Rdl. 4 Mk. Croner, hvis Renter tillagdes fattige Skolebørn og Husarme.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald. S. 2, 54).

224. **Christen Hansens Legat**, stiftet 1711 af Seilmager Christen Hansen og Hustru Cathrine Matthiasdatter med 1,000 Rdl. Cour., hvis Renter skulde anvendes til 3 fattige Børns Optugtelse i Fattighuset i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 31. Okt. 1711 (Hofman IV, S. 196; Hald. S. 11, 54).

225. **Student Mortensens Legat**, stiftet af Stud. theol. Cosmus Budolphus Mortensen († 13. Juli 1712) med 100 Sldr., hvis Renter tillagdes et fattigt Barn i de Fattiges Hus i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 11. Juli 1715 (Hofman IV, S. 189; Hald. S. 12, 54).

226. **Carsten Werchmesters Legat**, stiftet 7. Juli 1714 af Kjøbmand Carsten Werchmester (f. 28. Okt. 1681, begr. 12. Sept. 1732) med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes en navigations- samt regne- og skrivekyndig Skolemester for den fattige Ungdom.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman IV, S. 202; Hald. S. 12, 54).

227. **Borgermester Gierups Legat**, stiftet 1718 af Cancelliraad, Borgermester Christen Gierup (se ovenfor 67) med 1,000 Rdl. Cour. = 1,062 Rdl. 3 Mk., hvis Renter tillagdes en udi Navigation- og Regne-Konsten kyndig Person, som informerer fattige Børn i de Fattiges Hus i Skolegade. Herfor indkjøbtes 1753 12 Sundby Færger, af hvilke 6 atter solgtes for 6,296 Rdl., der omskreves til 4,743 Rdl. 72 Sk., hvoraf 3,099 Rdl. 90 4/9 Sk. 1817 tilfaldt Skolevæsenet som dette Legats Part.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 25. Jan. 1718 (Hofman IV, S. 190; Hald. S. 12, 20, 25, 42, 56).

*) Hos Hofman urigtig kaldet Jorgensen.

228. **Baronesse Gersdorffs Legat,** stiftet 11. Okt. 1718 af Karen Soelgaard (f. 26. Jan. 1663 † 9. Okt. 1742), Enke 1° efter Farver i Holstebro Wulff († 1690), 2° efter Farver i Holstebro Peder Kægeben († 1701), 3° efter Ritmester Heinrich Burchard von Münchhausen, 4° efter Stiftsbefalingsmand over Kjøbenhavns Stift, Overhofmester hos Dronning Louise, Conferensraad, Baron Rudolph Gersdorff (f. 1660 † 11. Sept. 1729), med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes en Skolemester, som oplærer Ungdommen i de Fattiges Hus i Skolegade.

Legtet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman IV, S. 202; Hald, S. 13, 54).

229. **Raadmand Nascous Legat,** stiftet 27. Aug. 1723 af Raadmand Tobias Hansen Nascou (f. 1675, begr. 7. Jan. 1741) med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes en Lærer for den fattige Ungdom i Fattighuset i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman IV, S. 206; Hald, S. 14, 54).

230. **Georg de Hemmers Legat,** stiftet 17. April 1725 efter Sekretær Georg (Jørgen) de Hemmer (f. 1665, begr. 15. Aug. 1724) med 400 Rdl. Cour., hvis Renter lagdes til Navigationsskolen samt de Fattiges Hus i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman IV, S. 206; Hald, S. 14, 54).

231. **Justitsraad, Borgermester Henrik Himmerig Grotum** (se ovenfor 70) gav 1738 et Hus paa Algade til Skolehus for Budolphi Sogn.

Fundats af 1. Mai 1738 (Hofman IV, S. 223).

232. **Peder Hovedstrups Legat,** stiftet 1738 af Sognepræst til Vor Frue Kirke Peder Hovedstrup og Hustru Sara Mea Donna Rabakovsky (se Aalborg Stift 3) med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes det af Justitsraad Henrik Grotum til Budolphi Sogn skjænkede Skolehus til dets Reparation og til Lærerens Løn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 1. Mai 1738 (Hofman IV, S. 228).

233. **Vadums Legat,** stiftet 1752 af Kjøbmand Jørgen Jensen Vadum med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes den danske Skoleholder ved Grotums Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 28. Nov. 1752 (Hofman IV, S. 248).

234. **Jomfru Langballes Legat,** stiftet 1757 af Elisabeth Marie Langballe (se ovenfor 78) med 200 Rdl. til Lønningshjælp til Læreren ved Grotums Skole.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 30. Juli 1757.

235. **Christen Friis' Legat,** stiftet 1760 af Christen Pedersen Friis (f. 1687, begr. 30. Mai 1760) og Hustru Karen Sørensdatter (f. 1673, begr. 5. Mai 1764) med 500 Rdl. til begge Fattighusene. 325 Rdl. anvendtes til Indkjøb af Skolehuset paa Frue Kirkegaard, 175 Rdl. overgik 1817 til Skolevæsenet.

Sidstnævnte Kapital er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 4. Febr. 1760 efter fac. test. af 7. Febr. 1755 (Hofman XI, S. 503; Hald, S. 34, 54).

236. **Søren Hassels Legat,** stiftet 1760 af Klokker ved Budolphi Kirke Søren Hassel (se Aalborg Stift 12) med 1° 200 Rdl., nu 377 Kr. 96 Ø., hvis Renter tillagdes Læreren i Hasseris, Budolphi Landsogn, 2° 100 Rdl., hvis Renter tillagdes Læreren ved Skolen paa Vor Frue Kirkegaard, og 3° 100 Rdl., hvis Renter tillagdes Læreren ved Skolen paa Algaden, derhos 4° med den øvrige Del af hans Effekter, udlagt med 225 Rdl. 44 1/6 Sk., hvis Renter tillagdes de 3 nævnte Lærere hver med 1/3.

Legat 1° bestyres af Skolekommissionen, Legaterne 2°, 3° og 4° ere indgaaede i Kommunens Formue. Testamente af 7. Mai 1760 (Hofman IX, S. 16), konfirm. 15. Aug. 1760.

237. **Jacob Himmerigs Legat,** stiftet af Kjøbmand Jacob Himmerig (se ovenfor 82) med 5,000 Rdl., hvis Renter tillagdes Byens 5 Lærere hver med 40 Rdl.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 9. Aug. 1773 efter fac. test. af 3. Okt. 1757 (Hofman XI, S. 520). Fundats af 15. Mai 1775 (Hofman XI, S. 523), konfirm. 14. Juni 1775.

238. **Det Hovedstrup'ske Legat,** stiftet 1773 af Anne Hovedstrup født Vare (se Aalborg Stift 16) med 800 Rdl., hvis Renter tillagdes Byens 4 Lærere.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 19. Dec. 1773 (Hofman XI, S. 527; Hald, S. 35, 54).

239. **Hans Kyndes Legat,** stiftet 1775 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde (se Aalborg Stift 17) med 1,000 Rdl., hvis Renter tillagdes Byens 5 Lærere.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 14. Juni 1775 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533; Hald, S. 37).

240. **Oluf Christian Holsts Legat,** stiftet 4. Juni 1781 af Kjøbmand Oluf Christian Holst og Hustru (se ovenfor 8) med 200 Rdl. til Forbedring af Lønnen for Skoleholderen i Fattighuset.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman XI, S. 543; Hald, S. 38, 54).

241. **Justitsraad Christen Rybergs og Hustrus Legat,** stiftet 1782 af Justitsraad Christen Ryberg (f. 1728, begr. 9. Febr. 1796) med 1,000 Rdl., nu 1,958 Kr. 5 Ø., til et Arbeidshus for fattige Børn. Renten tilfalder nu Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Juni 1782 (Hald, S. 42, 49, 100, 106). Canc.-Resol. 23. Febr. 1842 (utrykt).

242. **Nørtranders Legat,** stiftet 13. Juni 1789 af Jens Jensen Nørtranders med 100 Rdl. til Skoleholderen i Fattighuset.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hald, S. 38, 54).

243. **Hjorths Legat,** stiftet af Kjøbmand Morten Christian Hjorth (f. 1695, begr. 24. Mai 1791) med 200 Rdl. til den tydske Skoleholders Løns Forbedring.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hald, S. 38, 54).

ANDRE LEGATER.

244. **Fru Sidsel Oxes Legat,** stiftet af Sidsel Oxe († 1592), Enke efter Erik Podebusk til Bødstrup († 17. Okt. 1573) med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes Husarme.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald, S. 2, 47). Rskr. 22. Dec. 1688 (Hald, S. 47).

245. **Niels Christensens Legat,** stiftet 13. Dec. 1605 af Raadmand Niels Christensen († før 1608) med 16 Rdl. 4 Mk. Cour., hvis Renter tillagdes Husarme.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald, S. 2, 48, 86).

246. **Christian von Ginchels Legat,** stiftet 5. April 1619 af Borgermester Christian von Ginchel (se ovenfor 46) med 66 Rdl. 4 Mk. Cour., hvis Renter tillagdes Husarme.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 180; Hald, S. 2, 47). Rskr. 22. Dec. 1688 (Hald, S. 47).

247. **Brandts Legat,** stiftet af Christian Johansen Brandt (f. c. 1620, begr. 19. Dec. 1641) med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 181; Hald, S. 3).

248. **Margrethe Marsvins Legat,** stiftet 1649 af Margrethe Marsvin Ottesdatter (f. 16. Marts 1606 † 23. Marts 1650), Enke efter Jørgen Urne til Alslev (f. 17. Okt. 1598 † 19. Febr. 1642), med 100 Rdl. i Cr., oplagte til 106 Rdl. 24 Sk., hvis Renter tillagdes 12 Lemmer i de Fattiges Hus uden Vesterport, og, naar dette ei længer var til, 2 Fattige af Budolphi Sogn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 8. Nov. 1649 (Hofman IV, S. 181; Hald, S. 3).

249. **Hans Sørensens Legat,** stiftet 18. Dec. 1651 efter Borgermester og Tolder Hans Sørensen (f. 1591, begr. 8. Juli 1651) med 66 Rdl. 4 Mk. Cr., oplagte til 72 Rdl., hvis Renter tillagdes Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 181; Hald, S. 3).

250. **Præsten Brunovs Legat**, stiftet 1652 af Sognepræst til Budolphi Kirke, Mag. Jacob Hansen Brunov († 10. Okt. 1675) med 66 Rdl. 4 Mk. Cr. = 70 Rdl. 80 Sk., hvis Renter tillagdes 6 Fattige af Budolphi Sogn i Fattighuset uden Vesterport, eller, dersom det blev øde, 6 fattige Husarme i St. Budolphi Sogn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 23. Dec. 1652 (Hofman IV, S. 195; Hald, S. 3).

251. **Sidsel Lunges Legat**, stiftet 1654 af Sidsel Lunge Jørgensdatter (f. 13. Jan. 1615 † 20. Marts 1657), Enke efter Henrik Lindenov til Gavnø (f. 12. Juni 1614 † 8. Juni 1653), med 500 Rdl. Sp., nu 1,142 Kr. 62 Ø., hvis Renter uddeles til 9 Fattige og Sengeliggende i Vor Frue Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Juni 1654 (Hofman IV, S. 194; Hald, S. 4, 98).

252. **Niels Larsens Legat**, stiftet 1663 af Bødker og Mombrygger Niels Larsen (se ovenfor 45) med 50 Sldlr., oplagte til 42 Rdl. 3 Mk., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 20. Marts 1653 (Hofman IV, S. 15 og 181; Hald, S. 4).

253. **Hans Sørensens Legat**, stiftet 1667 af Arvingerne efter Borgermester og Tolder Hans Sørensen (f. 1598 begr. 14. Marts 1656) og Hustru Elisabeth Lauridsdatter Skriver (f. 1615 † 27. Febr. 1667 i 2. Ægteskab med Borgermester Daniel Calow) med 200 Sldlr., oplagte til 141 Rdl. 4 Mk., til Fattighuset uden Vesterport, saaledes at 1/12 af Renten skulde gives til en fattig Kvinde for at bestrø Givernes Forældres Ligsten i Vor Frue Kirke.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 12. Juni 1667 (Hofman IV, S. 182; Hald, S. 4, 99).

254. **Frederik Thuresens Legat**, stiftet 1674 af Stadsoberst i Kjøbenhavn Frederik Thuresen (se ovenfor 189) med 1,000 Sldlr., nu 1,367 Kr. 85 Ø., hvis Renter uddeles til 3 fattige Mænd eller Kvinder.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Juni 1674 (Hofman IV, S. 109 og 184; Hald, S. 4, 99).

255. **Peder Benzons Legat**, stiftet 1682 af Assessor i Commercecollegiet Peder Benzon til Havnø (f. 29. Sept. 1652 † 25. Juni 1701) med 100 Rdl. in Sp. = 112 Rdl. 60 Sk., hvis Renter tillagdes de Fattiges Hus uden Vesterport.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 13. Marts 1682 (Hofman IV, S. 183; Hald, S. 4).

256. **Peder Rosenstands Legat**, stiftet af Karen Foss, Enke efter Peder Rosenstand, med 66 Rdl. 4 Mk. i Cr. = 70 Rdl. 80 Sk. til de Fattiges Hus uden Vesterport, derefter til 2 Fattige i Budolphi Sogn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 22. Juni 1683 (Hofman IV, S. 183; Hald, S. 5).

257. **Peder Sørensens Legat**, stiftet 27. Okt. 1684 af Havnefoged Peder Sørensen med 33 Rdl. 8 Mk. i Cr. = 35 Rdl. 40 Sk. til de Fattiges Hus uden Vesterport.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 184; Hald, S. 5).

258. **Biskop Bornemanns Legat**, stiftet 1685 af Biskop i Aalborg, Dr. theol. Henrik Bornemann (se ovenfor 51) med 200 Sldl., oplagte til 141 Rdl. 4 Mk., hvis Renter hvert Aars 11. Marts skulde tildeles 4 Lemmer i Fattighuset udenfor Vesterport, derefter 4 fattige Guds Børn i Budolphi Sogn.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 11. Marts 1685 (Hofman IV, S. 23 og 184; Hald, S. 5).

259. **Christen Krogs Legat**, stiftet 1686 af Christen Olesen Krog (se ovenfor 52) med 100 Sldl. = 66 Rdl. 4 Mk. til de Fattige i Vesterports Fattighus.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 14. Dec. 1686 (Hofman IV, S. 26 og 186; Hald, S. 5).

260. **Arnold Dyssels Legat**, stiftet 1687 af Justitsraad, Amtmand over Aastrup, Børglum og Seilstrup Amter Arnold Christian Dyssel til Seilstrup († 18. Aug. 1714) med 100 Sldl. til Fattighuset uden Vesterport, efter dettes Nedlæggelse til 2 Fattige i Budolphi Sogn, 29. Jan. 1695, 28. Sept. 1695 og 22. Dec. 1699 med tilsammen 48 Rdl. Cr., ialt 121 Rdl. 5 Mk., til de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 19. Aug. 1687 (Hofman IV, S. 185; Hald S. 5).

261. **Et ubekjendt Guds Barns Legat**, stiftet 10. Aug. 1692 med 66 Rdl. 4 Mk., oplagte til 70 Rdl. 80 Sk., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 186; Hald S. 5).

262. **Peder Lassons Legat**, stiftet 1696 af Peder Thøgersen Lasson til Rødslet (f. 17. Nov. 1667 † 10. Jan. 1737) med 200 Rdl., nu 400 Kr. til Fattighuset udenfor Vesterport med Ret for Rødslets Eier til at indsætte et Lem i Fattighuset. Renten, 5 pCt., tilfalder nu Kommunen.

Legatet staaer i Rødslet Hovedgaard. Fundats af 1. Mai 1696 (Hofman IV, S. 186; Rskr. 1805, S. 287, Note, L. 4 f. n.; Hald, S. 6, 48, 68).

263. **Just Pedersens Legat**, stiftet 6. Okt. 1697 af Skibskaptain Just Pedersen og hans Matroser med 33 Rdl. 2 Mk. Cr. = 35 Rdl. 40 Sk. til de Fattige i Huset udenfor Vesterport.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 187; Hald, S. 6).

264. **Peder Mathisen Roberts Legat**, stiftet 10. Sept. 1701 af Skibskaptain Peder Mathisen Robert og hans Matroser med 60 Rd. Cr. = 63 Rdl. 72 Sk., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legat er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 187; Hald S. 6).

265. **Christian de Hemmers Legat**, stiftet af Christian von Ginchel de Hemmer til Klarupgaard (døbt 24. Juni 1680 † 9. Juni 1702) med 66 Rdl. 4 Mk., oplagte til 70 Rdl. 80 Sk., hvis Renter tillagdes de Fattige i Vesterports Fattighus.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 187; Hald, S. 6).

266. **Klæstrups Legat**, stiftet 2. April 1706 af Anders Madsen Klæstrup (se ovenfor 54) med 200 Rdl. Cr. = 212 Rdl. 3 Mk. til Fattighuset udenfor Vesterport og 30. Marts 1707 med 200 Rdl. Cr. = 212 Rdl. 3 Mk., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 187 og 188; Hald, S. 6).

267. **Christen Krarups Legat**, stiftet ved et ifølge fac. test. af 11. Marts 1687 (konfirm. 16. Aug. 1700) oprettet Testamente af 13. Okt. 1706 med Paaskrifter af 6. Juli 1708, 1. Juni 1709 og 24. Mai 1710 af Christen Larsen Krarup til Vindumovergaard (f. 1628 † 26. April 1711) med 1,200 Rdl. Cr., hvis Renter tillagdes 4 Fattige i Fattighuset i Skolegade under Navn af „Krarups Senge", hvortil Belæggelsesretten for 2 Senge tillagdes Legatstifterens 2 Broderdøtres Afkom (Slægterne Lange og Listov), for 2 Senge Fattiginspektørerne. Herfor og for 48 Rdl. 3 Mk. af Thyge Thomsens Legat (se nedenfor 295) indkjøbtes Øsløs Sogns Kongetiende, der ifølge Tiendeforening af 5. Juli 1812 svares med 50 Tdr. 3 Fdk. Byg efter Hanherredernes Kapitelstaxt, Arup Sogns Kongetiende, der ifølge Tiendeforening af 9. Okt. 1812 svares med 44 Tdr. 2¼ Skp. Byg efter Hanherredernes Kapitelstaxt, og Louns Sogns Kongetiende, der ved Tiendekommissionskjendelse af 23. Juni 1825 er fastsat til 16 Tdr. 6 Skp. Rug, 11 Tdr. 6¼ Skp. Byg og 16 Tdr. 2½ Skp. Havre efter Viborg Stifts Kapitelstaxt, dog for Havren 66 Ø. derunder. Tienden gaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Nov. 1711 (Hofman IV, S. 198; Hald, S. 11, 99, 107).

268. **Magdalene von Ginchels Legat**, stiftet af Magdalene Lasson født von Ginchel (se ovenfor 116; hun † 5. April 1703) med 100 Rdl. Cr. = 106 Rdl. 24 Sk. til de Fattige i Fattighuset udenfor Vesterport.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 188; Hald, S. 6).

269. **Borgermester Werchmesters Legat**, stiftet 1704 af Borgermester Herman Werchmester (f. 21. Okt. 1628 † 12. Okt. 1713) og Hustru Margrethe Henriksdatter Grotum (f. 13. Dec. 1657, begr. 12. Sept. 1732) med 200 Rdl. til de Fattige i Fattighuset udenfor Vesterport.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 16. April 1709 (Hofman IV, S. 188; Hald, S. 7).

270. **Ingeborg Foss**, Enke efter Kammerraad Jens Wissing, gav 1710 en Leievaaning til Udvidelse af Fattiggaarden i Skolegade, senere en Have og endnu en Leievaaning. Begge Husene ere 1852 nedrevne og paa Grunden opført en Tilbygning til Fattighuset.

Fundats af 10. Jan. 1710 (Hofman IV, S. 234; Hald, S. 8, 100).

271. **Povel Ibsens Legat**, stiftet 31. Okt. 1711 af Povel Ibsen (se ovenfor 53) med 66 Rdl. 4 Mk. til Fattighuset i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 188; Hald, S. 11).

272. **Melchior Gays Legat**, stiftet 6. Mai 1718 af Skipper Melchior Gay (se ovenfor 58) med 60 Rdl. Cour. til de Fattigste i Skolegades Fattighus.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 193; Hald. S. 13).

273. **Klokker Dalgaards Legat**, stiftet 1718 af Klokker ved Budolphi Kirke Niels Dalgaard (se Aalborg Stift 2) med 1° 300 Sldl. og Halvdelen af hans Bo, udlagt 1720 med 713 Rdl., ialt nu 1,961 Kr. 63 Ø., hvis Renter tildeles 3 Enker af Budolphi Sogn, samt med 2° 200 Sldl. = 141 Rdl. 4 Mk., hvis Renter tillagdes et fattigt, gudsfrygtigt Guds Barn i Fattighuset udenfor Vesterport, og 3° med 200 Sldl. = 141 Rdl. 4 Mk., hvis Renter tillagdes et fattigt, gudsfrygtigt Gudsbarn i Fattighuset i Skolegade.

Legatet 1° bestyres af Byraadet, Legatet 2° og 3° ere indgaaede i Kommunens Formue. Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV. S. 27 og 194; Hald, S. 13 og 104), konfirm. 3. Okt. 1718.

274. **Peder Cortsens Legat**, stiftet 1718 af Peder Cortsen og Hustru Mette Christensdatter (se ovenfor 62) med 266 Rdl. 4 Mk. Cr. = 275 Rdl. til 2 Fattige i Fattighusene.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 193; Hald, S. 13).

275. **Sommerfelt-Kyndes Legat**, stiftet 1718 af Kjøbmændene Anders Rasmussen Sommerfelt og Peder Kynde med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 193; Hald, S. 13).

276. **Christen Eistrups Legat**, stiftet 11. Juni 1720 af Christen Christensen Eistrup med 200 Rdl. Cour., hvis Renter henlagdes til Vedligeholdelse af Fattighuset i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 202; Hald, S. 13).

277. **Christen Hansens Legat**, stiftet 1727 af Seilmager Christen Hansen og Hustru Cathrine Matthiasdatter († 26. Marts 1741 i 2. Ægteskab

med Thøger Benzon til Buderupholm) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattige, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet er inddraget under Fattigvæsenets almindelige Fond og bestyres af Byraadet. Testamente af 6. Juni 1722 efter fac. test. af 1. Marts 1721 (Hofman IV, S. 208; Hald, S. 14, 104).

278. **Tolder Cornelisens Legat,** stiftet 11. Juni 1722 af Committeret ved Landmaalingen, Tolder Henrik Christian Cornelisen (f. 20. Febr. 1659 † 21. Aug. 1722) og Hustru Ane Madsdatter (f. 14. Sept. 1649 † 12. Aug. 1724) med 400 Rdl. Cr. til de Fattige i Fattighuset i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 22. Sept. 1722 (Hofman IV, S. 204; Hald, S. 14).

279. **Christian Fridenreichs Legat,** stiftet 1722 af Raadmand og Apotheker Christian Fridenreich (se ovenfor 64) og Hustru Margrethe Hofmann (f. 1679, begr. 23. Jan. 1725) med 1° 100 Sldl., nu 131 Kr. 21 Ø., hvis Renter tillagdes en fattig Enke, 2° 100 Sldl. = 66 Rdl. 4 Mk. til Byens 2 Fattighuse.

Legatet 1° bestyres af Byraadet, 2° er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 23. Sept. 1722 (Hofman IV, S. 203; Hald, S. 13, 14, 104).

280. **Claus Heegs Legat,** stiftet 19. April 1727 af Kjøbmand Claus Heeg med 100 Rdl. Cour. til de Fattige i Skolegades Fattighus.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 206; Hald S. 14).

281. **Margrethe Cordtzens Legat,** stiftet 19. April 1727 af Margrethe sal. Søren Cordtzens (se ovenfor 66) med 1° 100 Rdl. Cour., nu 202 Kr. 8 Ø., hvis Renter tildeles 3 fattige Enker, og 2° 100 Rdl. Cour. til begge Fattighusene.

Legatet 1° bestyres af Byraadet, Legatet 2° er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 194; Hald, S. 14, 104).

282. **Povel Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 26. April og 25. Okt. 1726 og 21. Okt. 1727 af Povel Jensen (se ovenfor 68) med 430 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattiges Huse.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 3. Mai 1728 (Hofman IV, S. 206; Hald, S. 14).

283. **Cancelliraad Giørups Legat,** stiftet 1728 af Cancelliraad, Borgermester Christen Giørup (se ovenfor 67) og Hustru Helene Rebekka Byssing (f. 1685, Enke efter Sognepræst til Budolphi Kirke, Mag. Claus Reenberg [f. 1674 † 1719], 3. Gang gift med Etatsraad, Assessor i Høiesteret Peder Fogh til Ryomgaard [f. 31. Aug. 1675 † 7. April 1753] † 1. Mai 1749) med 800 Rdl. Cour., nu 1,625 Kr. 23 Ø., hvis Renter tillagdes deres fattige Paarørende, derefter de Fattige i Fattighuset i Skolegade.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 21. Mai 1728 efter fac. test. af 13. Okt. 1727 (Hofman IV, S. 211; Hald, S. 14, 20, 25, 42, 56).

284. **Johanne Nielsdatters Legat,** stiftet 1729 af Johanne Nielsdatter, Enke efter Søren Andersen Bagger, med 100 Rdl. til de Fattiges Hus i Skolegade og 100 Rdl. til de Fattiges Hus uden Vesterport.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 6. Juli 1729 (Hofman IV, S. 46 og 208; Hald, S. 15), konfirm. 1. Aug. 1729.

285. **Anders Kiærs Legat,** stiftet 26. Juli 1729 af Forpagter paa Dronninglund Anders Kiær med 300 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Rofman IV, S. 208).

286. **Anne Jespersens Legat,** stiftet 1731 af Anne Nielsdatter Jespersen, Enke efter Raadmand Erik Jensen (se ovenfor 69), med 1° 1,500 Sldl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter 1/2 uddeles til 2 trængende Enker og Enkemænd, 1/2 til 2 trængende ægtefødte Pigebørn, 2° 500 Sldl. = 333 Rdl. 2 Mk. til de Fattiges Huse i og ved Byen.

Legatet 1° er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne, saaledes at Uddelingen er tillagt Biskoppen og Borgermesteren. Legatet 2° er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 5. Febr. 1731 (Hofman IV, S. 237 og 284).

287. **Cort Traps Legat,** stiftet 24. Marts 1731 af Kjøbmand Cort Trap (f. 1687, begr. 30. Okt. 1747) med 100 Rdl. Cour., 3. Febr. 1732 med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 214; Hald, S. 15).

288. **Jørgen Wogensens Legat,** stiftet 1731 af Kjøbmand Jørgen Wogensen med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 211; Hald, S. 15).

289. **Baronesse Gersdorffs Legat,** stiftet 1732 af Baronesse Karen Gersdorff født Solgaard (se ovenfor 22) med 900 Rdl. Cr., hvis Renter tillagdes de Fattige i Byens to Fattighuse.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue Fundats af 4. April 1732 (Hofman IV, S. 222).

290. **Christen Ørsnes' Legat,** stiftet 29. Mai 1733 af Kjøbmand Christen Nielsen Ørsnes med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 214; Hald, S. 15).

291. **Jens Gierups Legat,** stiftet 13. Jan. 1734 af Commerceraad Jens Gierup (se ovenfor 77) med 200 Rdl. Cour. til de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 222; Hald, S. 15, 20, 25, 56).

292. **Morten Jensens Legat,** stiftet 1735 af Anne Hansdatter, Enke efter Commerceraad Morten Jensen (se ovenfor 72), med 400 Rdl. Cour. til Fattighuset i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Testamente af 19. Marts 1735 (Hofman IV, S. 247; Hald, S. 19).

293. **Maren Grotums Legat,** stiftet 1734 af Maren Grotum (f. 7. Nov. 1660 † 2. Aug. 1736), Enke 1° efter Kjøbmand i Aalborg Christen Lassen Hobroe (f. 1635, begr. 9. Juli 1711), 2° efter Hofmarskal hos Prins Christian, Stiftamtmand over Aalborg Stift Gotfred von Pentz (se ovenfor 120), med 1,000 Rdl., nu 9,648 Kr. 20 Ø. og Store Binderup Sogns Kongetiende, som svares med 23 Tdr. 5 Skpr. 2 1/2 Fdk. Rug, 18 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdk. Byg og 25 Tdr. 7 Skpr. 2 1/2 Fdk. Havre efter Viborg Stifts Kapitelstaxt. Renten og Tienden uddeles til fattige Kjøbmands-Enker eller -Børn, fortrinsvis til Blodsforvandte og Paarørende af Legatstifterinden og hendes første Mand, i 16 Portioner paa 50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Mai 1734 (Hofman IV, S. 238; Hald, S. 16, 25, 100, 104, 107).

294. **Mag. Hovedstrups Legat,** stiftet 1736 af Sognekapellan til Budolphi Kirke, senere Sognepræst til Vor Frue Kirke samt Sønder og Nørre Tranders, Mag. Peder Hovedstrup og Hustru Sara Mea Donna Rabakovsky (se Aalborg Stift 3)

med 100 Rdl. Cour., nu 212 Kr. 93 Ø., hvis Renter tillagdes deres fattige Paarørende i Aalborg, derefter de Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 6. April 1736 (Hofman IV, S. 214; Hald, S. 15, 69, 79, 80, 100, 104).

295. **Thyge Thomesens Legat,** stiftet 1736 af Kammerraad, Amtsforvalter Thyge Thomesen og Hustru Gedske Blume (se ovenfor 125) med 1° 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme, 2° 300 Rdl. til Fattighuset udenfor Vesterport, 3° 500 Rdl. til Fattighuset i Skolegade.

Legatet 1° bestyredes af Borgermesteren og Byens Præster og bestyres nu af Byraadet. Af Legaterne 2° og 3° ere 548 Rdl. 48 Sk. forbrugte, 251 Rdl. 48 Sk. indgaaede i Kommunens Formue. Testamente af 18. Juli 1736 (Hofman IV, S. 64 og 217; Hald, S. 9*), 16, 48, 104).

296. **Hans Wissings Legat,** stiftet 1738 af Ingeborg Foss, Enke efter Kammerraad Jens Wissing (se ovenfor 270), med 100 Rdl. Cour., nu 212 Kr. 93 Ø., hvis Renter tillagdes en fattig Kvinde, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt i Aalborg.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. April 1738 (Hofman IV, S. 217; Hald S. 17, 25, 104).

297. **Et Guds Barn** gav i April 1739 50 Rdl. Cr. = 53 Rdl. 12 Sk., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 219; Hald, S. 17).

298. **Cathrine Arctanders Legat,** stiftet 1741 af Anna Cathrine Justsdatter Arctander (døbt 1. April 1685, begr. 3. Jan. 1742), Enke efter Sognepræst til Budolphi Kirke, Mag. Johan Feddersen Høyer (f. 14. Jan. 1681, begr. 22. Okt. 1737), med Jord paa Viborg Mark, halvt til Aalborg, halvt til Viborg Kjøbstads Fattige. Ved en 1822 foretagen Deling tilfaldt Matr.-Nr. 47, 55, 73, 103, og 244 Aalborg Fattigvæsen. Jorderne solgtes 1896 og 1897 for 3,015 Kr. 71 Ø., efter at en Del af Matr.-Nr. 55 var exproprieret for 1,298 Kr. 95 Ø., ialt 4,314 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Dec. 1741 (Hofman IV, S. 221; Hald, S. 17, 61; Viborg Jordebog, S. 48). Canc.-Skr. 2. Nov. 1822 (utrykt).

299. **Søren Juuls Legat,** stiftet 1742 af Anne Pedersdatter Cordtsen, Enke efter Kjøbmand Søren Bertelsen Juul, med 200 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige i Byens to Fattighuse, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 20. Marts 1742 (Hofman IV, S. 219; Hald, S. 18).

300. **Margrethe Maria Aspachs Legat,** stiftet 1744 af Margrethe Maria Aspach, Enke efter Kjøbmand Andreas Nysom, med 400 Rdl. Cour., af hvis Renter 1/2 tillagdes de Fattiges Kasse, 1/2 2 Husarme. Førstnævnte Halvdel er nu 393 Kr. 61 Ø., medens sidstnævnte Halvdel er indgaaet blandt Byens Midler.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. April 1744 (Hofman IV, S. 237; Hald, S. 18, 104).

301. **Forpagter Brengholms Legat,** stiftet 1744 af Forpagter paa Lyndrupgaard Thomas Sørensen Brengholm med 100 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige i Vestre Fattighus, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 2. April 1744 (Hofman IV, S. 244; Hald, S. 18).

302. **Alslevs Legat,** stiftet 12. April 1745 af Thomas Nielsen Alsløv med 33 Rdl. 2 Mk. til de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 248; Hald, S. 18).

303. **Elisabeth Himmerigs Legat,** stiftet 1747 af Elisabeth Himmerig, Enke efter Peder Kynde (se ovenfor 7), med 400 Rdl. Cour., hvis Renter tillagdes de Fattige, fortrinsvis Legatstifterindens Descendenter.

Legatet er inddraget under Fattigvæsenets almindelige Fond og bestyres af Byraadet. Fundats af 6. Febr. 1747 (Hofman IV, S. 246; Hald, S. 18).

304. **Peder Worms Legat,** stiftet 1747 af Ane Marie Mørch, Enke efter Peder Worm (se Aalborg Stift 13), med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 15. Mai 1747 (Hofman IV, S. 245; Hald, S. 18).

305. **Johannes Juuls Legat,** stiftet 1747 af Hospitalsforstander Johannes Fridenreich Juul til Finstrup (døbt 22. Marts 1694, adlet 28. Nov. 1749 med Navnet Juulson, begr. 18. April 1755) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter tildeles 6 Husarme.

Legatet bestyres under Aalborg Hospitals Midler og uddeles af Hospitalsdirektionen. Kgl. Resol. 15. Sept. 1747 (Hofman IV, S. 170 og 230).

306. **Pag. Cl. a. b.'s Legat,** stiftet 1749 af en Ubekjendt ved Sognepræst til Budolphi Kirke, senere til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, Provst, Mag. Henrik Christopher Bützow (se ovenfor 73) med 200 Rdl., nu 393 Kr. 61 Ø., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Juni 1749 (Hofman IV, S. 247; Hald, S. 19, 100, 104).

307. **Anne Nysoms Legat,** stiftet 13. Juni 1749 af Anne Olesdatter Nysom, Enke efter Søren Kiellerup, med 100 Rdl. Cour. til de Fattige i Skolegadens Fattighus.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman IV, S. 248; Hald, S. 19).

308. **Enken Ferslevs Legat,** stiftet 1752 af Marie Cathrine Bedkern, Enke efter Tolder i Skagen Ferslev, med 200 Rdl. Cour., indkomne med 188 Rdl. 4 Mk., hvis Renter tillagdes de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 21. April 1752 (Hofman XI, S. 499; Hald, S. 19), konfirm. 25. Juni 1756.

309. **Axel Müllers Legat,** stiftet 1755 af Kjøbmand Axel Nielsen Müller (f. 1699, begr. 12. April 1775) og Hustru Anne Møinichen Cortsen med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner til 2 Fattige blandt Legatstifternes nærmeste Paarørende, derefter til andre Fattige.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 18. Okt. 1755, konfirm. 18. Febr. 1763. Fundats af 30. April 1768 (Hofman XI, S. 510; Hald, S. 35, 105).

310. **Cathrine Stampes Legat,** stiftet 1757 af Cathrine Stampe, Enke efter Peder Christensen Holst (se ovenfor 122), med 1⁰ 1,500 Rdl., nu 3,169 Kr. 10 Ø., hvis Renter uddeles i 3 Portioner til deres Slægtninge, derefter til 3 fattige Kjøbmandsenker og -Børn, og 2⁰ 300 Rdl. til de Fattigste i begge Fattighusene.

Legatet 1⁰ bestyres af Byraadet, Legatet 2⁰ er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 30. Marts 1757 (Hofman IX, S. 4; Hald, S. 19, 104, 105).

311. **Niels Hougaards Legat,** stiftet 1759 af Borger og Handelsmand Niels Christensen Hougaard med 300 Rdl. til de Fattige i begge Fattighusene, fortrinsvis til Paarørende af hans Hustru Engel Kirstine Tranders.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Fundats af 23. Marts 1759 (Hofman IX, S. 9; Hald, S. 34).

312. **Christen Friis' Legat,** stiftet 1760 af Christen Pedersen Friis og Hustru Karen Sørensdatter med 1° 500 Rdl., nu 1,055 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles til 4 fattige Enker, 2 af Kjøbmands-, 2 af Skipperstand, 2° 1,000 Rdl. til begge Fattighusene, senere atter med 500 Rdl. til begge Fattighusene.

Legatet 1° bestyres af Byraadet. Legatet 2° er indgaaet i Kommunens Formue, efterat 325 Rdl. vare forbrugte. Testamente af 4. Febr. 1760 efter fac. test. af 7. Febr. 1755 (Hofman XI, S. 503; Hald, S. 34, 105).

313. **Magdalene Cathrine Juulsons Legat,** stiftet 1760 af Magdalene Cathrine Juulson (døbt 4. Aug. 1740 † 17. Jan. 1760) med 1,000 Rdl., nu 2,042 Kr. 73 Ø., hvis Renter uddeles i 3 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Mai 1760 (Hofman IX, S. 7; Hald, S. 19, 104).

314. **Søren Hassels Legat,** stiftet 1760 af Klokker ved Budolphi Kirke Søren Hassel (se Aalborg Stift 12) med 200 Rdl. til de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Testamente af 7. Mai 1760 (Hofman IX, S. 16; Hald, S. 33), konfirm. 15. Aug. 1760.

315. **Christen Ørsnes' Legat,** stiftet 1763 af Christen Nielsen Ørsnes til Hellekildegaard paa Thyholm (f. 1733, begr. 25. Mai 1779) og Hustru Johanne Marie Jensdatter med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Portioner til Fattige, fortrinsvis til deres Blodsforvandte i Aalborg.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 12. Dec. 1763 (Hofman XI, S. 501; Hald, S. 34, 105). Rskr. 21. April 1770 (Jydske Efterr. 1770, S. 166).

316. **Jens Vares Legat,** stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaa (se Aalborg Stift 14) med 200 Rdl. til de Fattiges Hus i Skolegade.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504; Hald, S. 35).

317. **Præsten Schotts Legat,** stiftet 1770 af Sognepræst til Nørre Sundby og Hvorup Knud Schott (se Aalborg Stift 15) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tildeles 2 fattige Borgerenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 30. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513; Hald, S. 35).

318. **Oluf Christian Holsts I. Legat,** stiftet 1770 af Kjøbmand Oluf Christian Holst og Hustru (se ovenfor 8) med 3,000 Rdl., nu 6,023 Kr. 87 Ø., hvis Renter tildeles 10 fattige Kjøbmandsenker, fortrinsvis blandt Legatstifterens Paarørende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Dec. 1770 (Hofman XI, S. 543; Hald, S. 38, 105).

319. **Søren Lunges Legat,** stiftet 1772 af Søren Lunge (se ovenfor 81) med 1° 200 Rdl., nu 209 Kr. 36 Ø., hvis Renter tildeles 2 fattige Borgerenker, fortrinsvis blandt Legatstifterens Paarørende, 4. Juni 1778 med 100 Rdl. til begge Fattighusene.

Legatet 1° bestyres af Byraadet. Legatet 2° er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 23. Febr. 1772 (Hofman XI, S. 515; Hald, S. 37, 101, 105).

320. **Jacob Himmerigs Legat,** stiftet 1773 af Kjøbmand Jacob Himmerig (se ovenfor 82) 1° med 5,000 Rdl., hvis Renter tillagdes 12 trængende Enker, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, paa Livstid, og 4,000 Rdl., hvis Renter tillagdes 8 trængende Enker, Familier og Husarme udenfor Fattigvæsenet — hele Legatet er nu 17,928 Kr. 48 Ø. — 2° med 1,000 Rdl. til Raadstuens Vedligeholdelse, 3° med 10,250 Rdl. til begge Fattighusene.

Legatet 1° bestyres, den førstnævnte Del under Stiftamtmandens og Biskoppens Tilsyn, af Byraadet. Legaterne 2° og 3° ere indgaaede i Kommunens Kasse. Testamente af 9. Aug. 1773 efter fac. test. af 3. Okt. 1757 (Hofman XI, S. 520; Hald, S. 36, 105). Fundats af 15. Mai 1775 (Hofman XI, S. 523), konfirm. 14. Juni 1775. Rskr. 10. Mai 1793.

321. **Elisabeth Himmerigs Legat,** stiftet 1773 af Elisabeth Himmerig, Enke efter Kjøbmand Hans Kynde (se ovenfor 7), med 1° 5,000 Rdl., nu 10,041 Kr. 75 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Kjøbmænd og Kjøbmandsenker, fortrinsvis til Legatstifterindens og hendes Mands Familie, 2° med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Borgermesteren med 80 Kr., 3° med 5,500 Rdl. til begge Fattighusene, 4° med 2,000 Rdl. og 1774 med 1,000 Rdl. til et Pleie- og Manufakturhus.

Legatet 1° og 2° bestyres af Byraadet. Legatet 3° er indgaaet i Kommunens Kasse, 4° er forbrugt. Testamente af 30. Nov. 1773 og 30. Marts 1774 efter fac. test. af 6. Okt. 1773 (Hofman XI, S. 528; Hald, S. 37, 100, 105).

322. **Det Hovedstrup'ske Legat,** stiftet 1773 af Anne Hovedstrup født Vare (se Aalborg Stift 16) med 1° 4,000 Rdl. og Halvdelen af hendes Bo, udlagt med 243 Rdl. 57 Sk., ialt nu 28,671 Kr. 41 Ø., samt Halvdelen af Vennebjerg, Lild, og Tømmerby Kongetiender; Tienden svares af Vennebjerg med 17 Tdr. 2 Skpr. 2½ Fdk. Rug, 22 Tdr. ¾ Fdk. Byg og 18 Tdr. 5 Skpr. Havre, af Lild med 26 Tdr. 1 Skp. 2 Fdk. Byg, alt efter Kapitelstaxt, af Tømmerby med 50 Kr. Legatets Indtægter uddeles i Portioner paa 40—80 Kr. til 20 fattige Kjøbmandsenker, 2° 800 Rdl. til begge Fattighusene.

Legatet 1° bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten til Vor Frue Menighed og Borgermesteren. Legatet 2° er indgaaet i Kommunens Formue. Testamente af 19. Dec. 1773 (Hofman XI, S. 527; Hald, S. 69). Canc.-Skr. 24. Nov. 1829. Canc.-Skr. 1. Febr. 1831 (Rskr. og Coll.-Tid. 1831, S. 153).

323. **Hans Kyndes Legat,** stiftet 1774 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde (se Aalborg Stift 17) med 3,000 Rdl., nu 5,878 Kr. 14 Ø., hvis Renter uddeles i 6 Portioner paa 30 Kr., 3 paa 20 Kr. til trængende Enker, Familier og Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. Sept. og 20. Okt. 1774 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533; Hald, S. 37, 42, 48, 70, 101, 105). Rskr. 10. Mai 1793.

324. **Knud Holms Legat,** stiftet 1778 af Murmester Knud Mortensen Holm med 100 Rdl. til Fattigkassen.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Gavebrev af 11. April 1778 (Hofman XI, S. 541; Hald, S. 38).

325. **Lars Thorsens Legat,** stiftet i Mai 1781 af Navigationslærer Lars Christensen Thorsen og Hustru Karen Lauritzdatter med 400 Rdl. til de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hald, S. 38).

326. **Oluf Christian Holsts II. Legat,** stiftet 4. Juni 1781 af Kjøbmand Oluf Christian Holst og Hustru (se ovenfor 8) med 1,000 Rdl. til begge Fattighusene.
Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hofman XI, S. 543; Hald, S. 38).

327. **Jünglings Legat,** stiftet i Juni 1781 af Kjøbmand Diderik Christian Jüngling (se ovenfor 134) med 500 Rdl. til de Fattige.
Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hald, S. 38).

328. **Overvads Legat,** stiftet i Juni 1783 af Kjøbmand Niels Overvad (f. 1726, begr. 6. Okt. 1783) med 200 Rdl. til begge Fattighusene.
Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hald, S. 38).

329. **Nørtranders' Legat,** stiftet 13. Juni 1789 af Jens Jensen Nørtranders med 100 Rdl. til de Fattige.
Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hald, S. 38).

330. **Niels Truelsens Legat,** stiftet 1791 af Niels Truelsen og Hustru med 600 Rdl. til Fattige samt til Arbeidsanstalten.
Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Gavebrev af 30. Aug. 1791 og Testamente af 12. Nov. 1795 (Hald, S. 42).

331. **Bernstorffs Minde ved erkjendtlige Kjøbmænd i Aalborg den 13. Juli 1797,** sammenskudt af Aalborgs Kjøbmænd paa Kompagnihuset med 1,000 Rdl., nu 2,889 Kr. 55 Ø., hvis Renter hvert Aars 13. Juli uddeles til Trængende af Kjøbmandsstanden i Portioner paa ikke over 20 Kr.

Legatet bestyres af Aalborg Handelsforening. Fundats af 30. Sept. 1797 (Rskr. 1797, S. 310; Coll.-Tid. 1798, S. 9), konfirm. 24. Nov. 1797. Kgl. Resol. 5. Okt. 1863.

332. **Rübners Legat,** stiftet 1798 af Apotheker, Cand. theol. Henrik Rübner (f. 24. Febr. 1732 † 10. Dec. 1798) med 4,000 Rdl., nu 17,112 Kr. 63 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Børn, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt i Aalborg, og trængende Jomfruer.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten. Fundats af 19. Nov. 1798.

333. **Conferensraadinde Braems Legat,** stiftet 13. Juni 1805 af Caspare Hermine Witt, Enke efter Præsident i Kjøbenhavn, Conferensraad Christian Braem til Nørtorp (se ovenfor 87), med 200 Rdl. til Skolegadens Fattighus.
Legatet er indgaaet i Kommunens Formue (Hald, S. 42, 49).

334. **Professor Holsts 3 Børns Legat,** stiftet 1811 af Børnene efter Sognepræst til St. Mortens Kirke i Randers, Professor, Provst Christen Mortensen Møller Holst (f. 28. Nov. 1750 † 7. Aug. 1803) med 200 Rdl., omskrevne til 70 Rdl., nu 137 Kr. 86 Ø., hvis Renter gives til en trængende Toldbetjentenke.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Juni 1811 (Hald, S. 42, 45*; 101, 105). Canc.-Skr. 24. Febr. 1847 (utrykt).

335. **8 Kjøbmænds Stiftelse,** oprettet i Anledning af Freden 1814 af 8 aalborgske Handlende med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 40 og 80 Kr. til trængende Kjøbmænd og Borgere, deres Enker og ugifte Børn, fortrinsvis til Legatstifternes Descendenter.

Legatet bestyres af Aalborg Handelsforening. Fundats af 7. Okt. 1828 (Rskr. 1829, S. 34; Coll.-Tid. 1829, S. 371), konfirm. 27. Jan. 1829. Kgl. Resol. 5. Okt. 1863.

336. **1815 den 31te Julii Minde,** sammenskudt i Byen i Anledning af Kong Frederik VI's Kroningsfest med 2,790 Rdl, nu 6,940 Kr. 73 Ø., hvis Renter hvert Aars 31. Juli anvendes til Klæder for fattige Børn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten. Fundats af 29. Juli 1815 (Rskr. 1815, S. 297), konfirm. 25. Okt. 1815.

337. **Hjersings Legat,** stiftet 1817 af Kommissionær Jens Hjersing, 1822 udlagt med 346 Rdl. 45 Sk., nu 3,448 Kr. 27 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige, lige store Portioner til 10 trængende Enker, hvis Mænd have havt Borgerskab i Aalborg.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten. Testamente af 8. Jan. 1817 (Rskr. 1841, S. 64*); Hald. S. 69, 74, 76, 81, 87), konfirm. 16. Jan. 1818. Canc.-Skr. 10. April 1841.

338. **Frederiks Sømandshus Bombebøssen,** stiftet 15. Juni 1822 af Kaptainløitnant og Indrulleringsofficer Johan Peter Bluhme (f. 10. Juli 1792 † 19. April 1859) o. fl. med Huset Nr. 464 B i Brødregade til Fribolig for 4 Familier og 2 ugifte Personer af Sømandsstanden, overgik 1870 til Aalborg Sømandsforening og solgtes 1891 for 12,500 Kr., som indgik i Foreningens Formue, der nu udgjør 27,900 Kr., af hvis Renter der gives Understøttelse til 29 Enker.

Sømandsforeningens Formue bestyres af Foreningens Bestyrelse. Rskr. 7. Aug. 1824. Fundats (Rskr. 1829, S. 420; Coll.-Tid. 1829, S. 967), konfirm. 13. Nov. 1829. Kgl. Resol. 18. Sept. 1857.

339. **Det Hirschnach'ske Legat,** stiftet 1825 af Talke Kristine Trap (f. 10. Sept. 1760 † 16. Aug. 1832), Enke efter Oberstløitnant i jydske Regiment lette Dragoner Niels Hirschnach (f. 15. Nov. 1736 † 2. Aug. 1791), med 1,000 Rbd., nu 2,304 Kr. 79 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke over 10 Kr. til de mest Værdige og Trængende til Husleie.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 4. Aug. 1825 (Rskr. 1832, S. 354; Hald. S. 88, 106), konfirm. 4. Sept. 1832. Canc.-Skr. 1. Juni 1833.

340. **Aalborg Bys Enkepensions-Stiftelse,** stiftet 1830 af Magistraten med det den 8. Aug. 1798 af Kammerraad, Toldkasserer Johan Jacob Oldenburg (f. 12. Dec. 1732 † 30. Dec. 1804) oprettede og den 26. Nov. 1811 ophævede private Enkepensions-Selskabs (den saakaldte „Oldenburg'ske Enkekasse"s) Midler, 1,200 Rbd. Sølv og 2,000 Rbd. Sedler, nu 12,338 Kr. 77 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 40 Kr. til trængende Enker efter det oprindelige Pensionsselskabs Medlemmers Børn eller Descendenter, eller, naar ikke saa mange Enker gives, i dobbelte Portioner og, naar Ingen af saadanne Descendenter melder sig, til andre trængende Enker efter Embedsmænd eller Kjøbmænd i Aalborg.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten og Byfogden. Fundats af 14. Mai 1830 (Rskr. 1830, S. 252), konfirm. 3. Aug. 1830.

341. **Jacob og Niels Kjellerups Legat til en Arbeidsanstalt under Aalborg Bys Fattigvæsen,** stiftet 1837 af Caja Severine Kruse (f. 23. Juni 1796

† 9. Juli 1879), Enke efter Kjøbmand Niels Winde Kjellerup til Visborggaard (f. 2. Aug. 1792 † 3. Febr. 1835), med 2,000 Rbd., nu 40,316 Kr. 41 Ø., hvis Renter oplægges, til Kapitalen har naaet den fornødne Størrelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Marts 1837 (Rskr. 1837, S. 115; Coll.-Tid. 1837, S. 431; Hald, S. 88, 106), konfirm. 18. April 1837.

342. **Kong Christian VIII' Kroningslegat,** indsamlet i Anledning af Kroningen 1840 med 244 Rbd., nu 525 Kr. 10 Ø., hvis Renter anvendes til Klæder for fattige Børn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Magistraten. Canc.-Skr. 5. Aug. 1841.

343. **Jørgen Andreas Steenfeldts Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Juli 1846 af Jørgen Andreas Steenfeldt af Kronholm i Rugbjerg Sogn (f. 1776 † 9. Sept. 1846) med 1,600 Rdl., opvoxet til 2,000 Rdl., nu 4,184 Kr. 27 Ø., hvis Renter uddeles til 2 trængende Sengeliggende udenfor Fattigvæsenet, som Intet kunne fortjene.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 18. Dec. 1855 (Rskr. 1856, S. 12; G. R. 1856, S. 9), konfirm. 19. Jan. 1856.

344. **Nybroes Legat,** stiftet 1852 af Kirstine Munch, Enke efter Premierløitnant ved Kjøbenhavns borgerlige Infanteri, Grosserer Iver Peter Nybroe, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Enker af Haandværksstanden i Budolphi Sogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 28. Juli 1852. Min.-Skr. 21. Sept. 1855 (Rskr. og G. R.).

345. **D. J. Thaarups og hans Hustru Margrethe Grimmelunds Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Mai 1854 med Kodicil af 15. Dec. 1854 af Vinhandler i Kjøbenhavn Didrik Jørgensen Thaarup med 3,000 Rdl., nu 7,500 Kr., hvis Renter uddeles i 5 lige store, livsvarige Portioner til uformuende Enker, fortrinsvis Legatstifterens Paarørende.

Legatet er indsat i Overformynderiet og bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Febr. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 56), stadf. 11. Marts 1874. Min.-Skr. 6. Jan. 1865.

346. **Skibskaptain Jes Berthelsens Minde,** stiftet 1865 af Mathea Jensen, Enke efter Skibskaptain Jes Berthelsen (se ovenfor 93), med 1,000 Rdl., af hvis Renter ½ tildeles en trængende Skipperenke, ½ en ældre, trængende, svagelig Jomfru, helst i Budolphi Sogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 15. Aug. 1865, konfirm. 18. April 1866.

347. **De otte Venners Legat,** stiftet 19. April 1869 af Kjøbmændene Emilius Petersen (f. 18. Mai 1835), Jacob Berg (f. 6. Okt. 1836), Valdemar Behrend (f. 8. Jan. 1833 † 27. Mai 1898), Jacob Peter Hjorth (f. 19. Aug. 1833), Johan

Petersen (f. 8. Aug. 1835), Peter Andersen (f. 2. Febr. 1838), Balthasar Worm (f. 15. Dec. 1837) og Adolph Møller (f. 3. Mai 1832 † 28. Mai 1893) med 1,600 Kr., nu 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 19. April uddeles i Portioner paa 10 Kr. til trængende Enker, ukonfirmerede Børn og ugifte Døtre efter Kjøbmænd.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Legatstifterne, derefter af Handelsforeningens Bestyrelse. Fundats af 19. Mai 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 181), stadf. 6. Okt. 1873.

348. **Johanne Haaslund født Møllers Legat,** stiftet 1869 af Johanne Møller (døbt 30. Juni 1796 † ...), Enke efter Kjøbmand i Aalborg Frederik Christian Haaslund (f. 23. Aug. 1796 † 24. Okt. 1847), med 1,000 Rdl., nu 2,260 Kr. 56 Ø., hvis Renter uddeles til 4 trængende Kjøbmandsenker.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Magistraten. Fundats af 7. Okt. 1869, konfirm 4. Dec. 1869.

349. **Tegne- og Skrivelærer ved Aalborg Cathedralskole Niels Lunds Legat til værdige Trængende i Aalborg,** stiftet 1870 af Niels Lund med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til 10 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Jan. 1870, stadf. 4. April 1870.

350. **Garver J. J. Høygaards og Hustru Kirsten Høygaard født Rasmussens Legat for Aalborg Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 16. Juli 1874 af Garver i Hjørring Johannes Jensen Høygaard (f. 27. Dec. 1814 † 4/5. April 1883) og Hustru Kirstine Larsdatter Rasmussen (f. 8. Jan. 1808 † i Jan. 1892) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til Trængende, især Skomagermestre og deres Enker, fortrinsvis til Trængende af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Haandværkerforeningen. Fundats af 8. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 324), stadf. 5. Sept. 1893.

351. **Kjøbmand Hans Henrik Mørups og Hustru Ulrikke Nicolette Mørup født Harfs' Legat for værdige og trængende Kjøbmænd i Aalborg, disses Enker eller ældre og svagelige, ugifte Døtre,** stiftet ved testamentarisk Disposition af 8. April 1875 af Kjøbmand i Kjøbenhavn Hans Henrik Mørup (f. 16. Nov. 1809 † 4. Juli 1884) og Ulrikke Nicolette Harfs (f. 13. April 1813 † 29. Jan. 1894) med 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner, fortrinsvis til Trængende af Legatstifternes Slægt i Aalborg.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Aalborg Handelsforening. Fundats af 18. Sept. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 306), stadf. 9. Nov. 1894.

352. **Forhenværende Toldkontorist Lauritz Holms og Hustru Ane Marie født Thomsens Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Juni 1876 af Ane Marie Thomsen, Enke efter Lauritz Holm (se ovenfor 30), med 9,390 Kr. 87 Ø., nu 9,165 Kr. 87 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted i 100 Aar og til Forskjønnelse af Anlæget „Frederiksminde".

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 80), stadf. 5. Mai 1883.

353. **Henriette Winkels Mindelegat,** stiftet af Justitsraad, Apotheker i Randers Schack Lüneborg Køster (f. 5. Okt. 1801 † 14. Mai 1876) til Minde om hans Hustru Henriette Winkel (f. 1. Okt. 1805 † 11. Mai 1865) med 2,000 Kr., nu 1,960 Kr. 5 Ø., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner, 1 til en trængende Kjøbmandsenke, 1 til en ugift Kjøbmandsdatter.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Dec. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 7), stadf. 13. Jan. 1877.

354. **Anton Carl Jacobsens Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Jan. 1877 og Kodicil af 24. Febr. 1879 af fhv. Kjøbmand af Aalborg Anton Carl Jacobsen (f. 14. Nov. 1822 † 26. Febr. 1879) med 29,400 Kr., nu 35,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 200 Kr. til Medlemmer af Legatstifterens Familie, derefter til Kjøbmænd og Skippere samt deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats (Min.-Tid. 1880 A, S. 128), stadf. 25. Okt. 1880.

355. **Kjøbmand, Ridder af Dannebroge Poul Paghs og efterlevende Enke Annette Elisabeth Pagh født de Hoffmanns Legat for ældre, ugifte Piger og Enker af Aalborg,** stiftet 1878 af Annette Elisabeth de Hoffmann, Enke efter Kjøbmand, Dampmøller Poul Pagh (se ovenfor 22), med 20,000 Kr., 1885 af Exekutorerne i deres Bo forhøiet med 2,500 Kr., nu ialt 22,500 Kr., hvis Renter uddeles i 10 livsvarige Portioner til Piger og Enker udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Kjøbmandsdøtre og -Enker.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten for Budolphi Menighed og 2 af Stiftsøvrigheden udnævnte Mænd. Fundats af 31. Dec. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 81), stadf. 20. Mai 1889.

356. **Forhenværende Hattemagermester Jacob Goldmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Okt. 1881 af Jacob Gerson Goldmann (f. 1800 i Lissa † 31. Dec. 1882 i Kjøbenhavn) med 2,000 Kr., nu 1,960 Kr. 15 Ø., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner, 2 til trængende Haandværksmestre paa over 60 Aar, 2 til Enker efter saadanne.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 16. Juli 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 142), stadf. 3. Aug. 1883.

357. **J. C. Ruhweders og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Sept. 1882 af Maren Kirstine Hansen (f. 2. Mai 1809 † 30. Aug. 1883), Enke efter Jacob Christian Ruhweder, med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til trængende Enker af Arbeidsklassen, mod at de renholde Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Aalborg Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Borgermesteren. Fundats af 22. Aug. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 211), stadf. 2. Okt. 1884.

358. **Skomagermester Ole Gudisen Gleerups og Hustru Christiane født Wandrups Legat for trængende Haandværksmestre i Aalborg og deres Enker,** stiftet ved Testamente af 18. Juli 1883 af Skomagermester Anders

Gudi Gleerup (f. 16. Okt. 1831 † 11. Juli 1891) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til en Haandværksmester eller -Enke udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 364), stadf. 12. Dec. 1892.

359. **Skomagermester Anders Gudi Gleerups Legat for trængende Haandværksmestre i Aalborg og deres Enker,** stiftet ved den Sammes Testamente af 18. Juli 1883 med 500 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til en Haandværksmester eller -Enke udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 365), stadf. 12. Dec. 1892.

360. **Afdøde Kjøbmand af Aalborg Chr. Lassens og tidligere afdøde Hustru Birgitte Margrethe født Oxholms Mindelegat,** stiftet af Christian Lassen (f. 29. Marts 1813 † 15. Febr. 1884) og Birgitte Margrethe Oxholm (f. 28. Febr. 1815 † 8. Sept. 1878) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende efter Aalborg Kjøbmands-Hjælpekasses Love, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Hjælpekassens Bestyrelse. Fundats af 8. Mai 1884 (Min.-Tid. 1885 A. S. 5), stadf. 10. Jan. 1885.

361. **Skibsmægler P. A. Petersens Legat,** stiftet 1885 af Skibsmægler i London Peter Andreas Petersen med 2,000 Kr., nu 2,036 Kr. 21 Ø., hvis Renter hvert Aars 29. Okt. uddeles til 2 trængende Skippere eller Skipperenker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Juli 1885 (Min.-Tid. 1885 A. S. 98), stadf. 22. Juli 1885.

362. **Handelsgartner i Aalborg Christian Bechs og Hustru Elise Sophie Jespersen Bechs tvende Legater til værdige, trængende Enker eller ugifte Kvinder,** stiftet ved Testamente af 2. Juli 1885 af Frøken Elise Christine Bech († 9. Dec. 1888) med 1° 5,940 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død oplægges til 6,000 Kr. og derefter uddeles i 2 Portioner, 2° 13,545 Kr. 46 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død oplægges til 14,000 Kr. og derefter uddeles i Portioner paa 50 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Juli 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 206), stadf. 7. Aug. 1891.

363. **Kjøbmand G. F. Palludans og Enke Caroline Palludans Familielegat,** stiftet ved Testamente af 2. Sept. 1886 af Caroline Nielsen (f. 23. Febr. 1820 † 7. Marts 1891), Enke efter Georg Fritz Palludan (f. 22. Juli 1812 † 20. Juli 1866), med 4,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til de 4 mest Trængende af deres Slægt, derefter til trængende Enker eller ældre, ugifte Døtre efter Kjøbmænd, Haandværkere eller andre Personer af Middelklassen, der ere hjemmehørende i Aalborg og ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Kjøbmand Emil Lassen i Aalborg, derefter af Borgermesteren. Fundats af 13. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1891 A. S. 351), stadf. 10. Nov. 1891.

364. **Gjæstgiver Ole Poulsens Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Marts 1887 af Gjæstgiver Ole Poulsen (f. 14. Jan. 1853 † 18. Juni 1887) med 26,939 Kr. 66 Ø., nu 26,936 Kr. 66 Ø., hvis Renter efter 3 Legatarers Død uddeles i Portioner

paa 10 Kr. og derunder til Personer af den mindre bemidlede Klasse udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Børn og Børnebørn af Legatstifterens Søskende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Jan. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 203), stadf. 19. Aug. 1890.

365. **C. W. Obels Jubilæums-Legat,** stiftet 1888 af Fabrikanterne Frederik Christian Obel (f. 26. Dec. 1832) og Ole Christian Kjær (f. 17. Dec. 1826) med 20,000 Kr., nu 20,400 Kr., hvis Renter uddeles i 10 Portioner til Fabrikarbeidere eller deres Enker, saaledes at 7 Portioner ere forbeholdte Arbeidere i C. W. Obels Tobaksfabrik.

Legatet bestyres af Borgermesteren og et Byraadsmedlem. Fundats af 12. Marts 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 94), stadf. 15 Mai 1888.

366. **Kong Christian IX's Jubilæumslegat,** stiftet ved frivillige Bidrag til Minde om Kongens 25 Aars Regjeringsjubilæum med 5,228 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Nov. uddeles i 4 lige store Portioner til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 46), stadf. 26. Jan. 1889.

367. **Forhenværende Skolelærer i Aalborg Gregers Fjorbach Christensens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 15. Febr. 1890 af Gregers Fjorbach Christensen (se ovenfor 40) med 20,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Jan. uddeles i 8 lige store, livsvarige Lodder til 8 værdige Mænd eller Kvinder udenfor det offenlige Fattigvæsen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 196), stadf. 16. Aug. 1890.

368. **Partikulier Johan Adam Kostending og Hustru Helene Marie født Nielsens Legat for ældre Mænd og Enker af Haandværks- eller Arbeidsklassen i Aalborg,** stiftet ved Testamente af 28. Juli 1888 af Johan Adam Kostending (f. 1821 † 2. Mai 1890), Enkemand efter Helene Marie Nielsen († 3. Dec. 1882) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 31. Dec. uddeles i 2 lige store Portioner til Personer udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifternes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 30. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 277), stadf. 1. Nov. 1890.

369. **Peder Christian Gandrups og Hustru Margrethe Gandrup født Kaastrups Legat for Bagerstanden i Aalborg,** stiftet 1890 af Partikulier i Aalborg Peter Christian Gandrup og Hustru Margrethe født Kaastrup (se ovenfor 28) med 5,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 2. Juli uddeles i 4 lige store, livsvarige Lodder til værdige og trængende, ældre Bagere eller til Enker efter og Døtre af saadanne.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 319), stadf. 20. Nov. 1890.

370. **Peter Christian Gandrups og Hustru Margrethe Gandrup født Kaastrups Legat for Arbeiderklassen i Aalborg,** stiftet 1890 af de Samme

med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store, livsvarige Lodder til ældre Mænd af Arbeiderklassen eller Enker efter Arbeidere, som ere hjemmehørende eller forsørgelsesberettigede i Aalborg.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 321), stadf. 20. Nov. 1890.

371. **Peder Christian Gandrups og Hustru Margrethe Gandrup født Kaastrups Legat for Haandværksstanden i Aalborg,** stiftet 1890 af de Samme med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store, livsvarige Lodder til værdige og trængende Haandværkere eller Enker efter saadanne, særlig Haandværkere i Stiftelsen i Kayerødsgade og fortrinsvis Legatstifternes Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadet Fundats af 22. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 322), stadf. 20. Nov. 1890.

372. **Handelsagent Theodor Binderups og Hustru Cathrine Marie født Kjærsgaards Legat for værdige og trængende Døtre af Haandværkerstanden i Aalborg,** stiftet ved Testamente af 22. Febr. 1890 af Cathrine Marie Kjærsgaard (f. 7. Juli 1832 † 31. Juli 1890), Enke efter Theodor Binderup (f. 27. Jan. 1837 † 27. April 1864), med 4,500 Kr., nu 6,123 Kr. 32 Ø., hvis Renter uddeles i lige store, livsvarige Portioner til 3 Haandværkerdøtre udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 6. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 348), stadf. 29. Dec. 1890.

373. **Garvermester Johannes Schmidts Legat for værdige og trængende Enker efter eller ældre, ugifte Døtre af Haandværkere i Aalborg,** stiftet ved Testamente af 8. April 1891 af Garvermester Johannes Schmidt († 28. Juni 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Nov. uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til trængende Haandværker-Enker eller -Døtre udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Byraadets Overtilsyn af Aalborg Haandværkerforening. Fundats af 7. Sept. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 284), stadf. 19. Okt. 1894.

374. **Garvermester Johannes Schmidts Legat for værdige og trængende Haandværkere eller disses Enker i Aalborg,** stiftet ved Testamente af 8. April 1891 af den Samme med 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner til trængende Haandværkere eller disses Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Aug. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 285), stadf. 19. Okt. 1894.

375. **Enkefru Caroline Smith født Christensens Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1891 af Caroline Christensen, Enke efter Jernstøberieier Henning Smith (se ovenfor 32) med 100,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Mai og 22. Nov. uddeles i 20 lige store, livsvarige Portioner til trængende, ugifte Piger og Enker udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 317), stadf. 13. Okt. 1892.

376. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat til Brudeudstyr for ubemidlede Kvinder i Aalborg,** indsamlet ved fri-

villige Gaver med 3,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Mai tildeles en ubemidlet Kvinde udenfor Fattigvæsenet til Brudeudstyr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 121). stadf. 17. Marts 1893.

377. **Stadsphysicus Niels Klems og Hustru Mette Klem født Dinesens Familielegat** se Helsingør Kjøbstad 79.

LYSTANLÆGENE I AALBORG.

378. **Vinhandler Schünnemanns og Hustrus Legat,** stiftet 1852 af Jacob Peter Schünnemann og Hustru Marie Kjeldberg (se ovenfor 25) med 1,000 Rdl., nu 1,228 Kr., til de fire Lystanlæg „Frederiksminde" (Skovbakken), „Frederikshvile" (Kilden), „Carolinelund" (det militære Anlæg) og „Carolinekilde" (Blegkilde).

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 19. Febr. 1852.

379. **Kjøbmand Mørchs Legat,** stiftet 1858 af Niels Severin Mørch med 300 Rdl., nu 727 Kr. 98 Ø., til de samme 4 Anlæg.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 27. Jan. 1858.

380. **Apotheker Schiøtzs og Hustrus Legat,** stiftet 1866 af Valdemar Kokansky Schiøtz (f. 12. Aug. 1816 † 4. Okt. 1866) og Hustru Henriette Marie Magdalene Groth (f. i Jan. 1818 † 14. April 1891) med 300 Rdl., indkomne 1891 med 554 Kr., til Lystanlægene „Frederikskilde", „Frederiksminde" og „Carolinekilde".

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 8. Sept. 1866.

381. **Toldkontorist Holms og Hustrus Legat** se ovenfor 30.

NIBE KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Stiftelsen „Til C. P. Høygaards Minde“,** oprettet 1882, udvidet 1897 af Apotheker i Nibe Annæus Marinus Nielsen (f. 18. Juni 1839) med Eiendommen Matr.-Nr. 179, brandforsikret for 16,200 Kr., til Fribolig for 4 uformuende Enker og 6 trængende Personer eller Ægtepar.

Stiftelsen bestyres af Opretteren.

LEGATER.

2. **Knud Pedersens Legat,** stiftet 12. Nov. 1712 af Byfoged Kund Pedersen med 100 Sldr. til Fattige. For de 60 Sldr. kjøbtes Jord, som atter maa være solgt.

Kapitalen antages indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman III, S. 537).

3. **Christen Andersens Legat,** stiftet 1714 af Handelsmand i Kjøbenhavn Christen Andersen fra Nibe med 100 Rdl., hvis Renter skulde uddeles til Fattige.

Legatet, der skulde staa i Præstegaarden og under Biskoppens Tilsyn bestyres af Sognepræsten, er forsvundet. Fundats af 28. Marts 1714 (Hofman III, S. 536).

4. **Morten Benzons Legat,** stiftet 2. Jan. 1726 af Morten Benzon med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse (Hofman III, S. 537).

5. **Østrups Legat,** stiftet 1732 af Peder Sørensen Østrup med 50 Rdl. og et Stykke Jord til de Fattige. Jorden maa være solgt.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 18. Dec. 1732 (Hofman III, S. 537).

6. **Anne Pedersdatters Legat,** stiftet 1737 af Anne Pedersdatter sal. Dybvads med 200 Rdl., af hvis Renter 1/2 skulde uddeles til Fattige, 1/2 gives til et fattigt, taabeligt Menneske.

Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Testamente af 10. April 1737 (Hofman III, S. 538).

7. **Krigsraad Høimarks Legat,** stiftet 1802 af Krigsraad, Regimentskvartermester Jens Høimark med Nibe Sogns Kongetiende, som svares med 10 Tdr. 2 Skpr. 1 5/8 Fdk. Rug, 15 Tdr. 2 2/3 Fdk. Ryg og 10 Tdr. 7 Skpr. 7/24 Fdk. Havre efter Kapitelstaxt til Kommunen, mod at den vedligeholder Legatstifterens Gravsted.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 22. Marts 1802, konfirm. 17. April 1802.

8. **Matthias Wedelers Legat,** stiftet 1836 af Matthias Wedeler med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes Kommunen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Juli 1836.

9. **Wedells og Wittrups Legat**, stiftet 1842 med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter tillagdes Kommunen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Dec. 1842.

10. **Kjøbmand Rasmus Færchs og ældste Søns Legat**, stiftet 1864 af Proprietær af Aalborg Hans Færch med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker og husarme Familier.

Legatet, af hvilket 1/2 indestaaer i Statskassen, bestyres af Byraadet med Tilkaldelse af en af Legatstifterens Efterkommere i Nibe og Omegn. Fundats af Mai 1864 (Rskr. 1864, S. 287), konfirm. 21. Sept. 1864.

11. **Frøken Marie Cecilie Bassesens Legat**, stiftet ved Testamente af 25. Nov. 1870 af Marie Cecilie Bassesen (f. 2. Dec. 1802 † 5. Jan. 1874) med 1,956 Kr., hvis Renter tildeles et ugift, uformuende Barn af en fhv. kgl. Embedsmand i Nibe, fortrinsvis Børn af Byfoged i Nibe, Herredsfoged i Hornum og Fleskum Herreder, Cancelliraad Carl Gottfred Lynge († 17. Sept. 1851).

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 4. Aug. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 126), stadf. 23. Okt. 1880.

12. **Apotheker Christian Peter Høygaards Legat for værdige Trængende i Nibe Kjøbstad**, stiftet ved Testamente af 18. Febr. 1871 af Christian Peter Høygaard (f. 5. Sept. 1811 † 3. Sept. 1875) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres under Byraadets Tilsyn af Understøttelsesforeningen. Fundats af 28. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 118), stadf. 19. Juni 1883.

13. **Farver C. A. Andersens Mindelegat**, stiftet af Ane Hedevig Holst († 13. Nov. 1872), Enke efter Farver Carl Andreas Andersen, med 2,000 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles i Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. Febr. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 81), stadf. 4. April 1874.

14. **Hans Jørgen Naschau Jacobsens Mindelegat**, stiftet 1876 af hans Fader, Kæmner i Nibe Niels Christian Jacobsen († 29. Nov. 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til 2 Husarme.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Juni 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 97), stadf. 5. Aug. 1876.

15. **Agent Iver Christian Wibroes og Hustru Elsine Marie Wibroes Legat til værdige Trængende i Nibe By**, stiftet 1877 af Iver Christian Wibroe (f. 19. Okt. 1801 † 26. April 1881) og Elsine Marie Schibby (f. 18. Mai 1811 † 22. Nov. 1891) med 2 Nationalbankaktier paa 3,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 11. Marts uddeles i livsvarige Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Understøttelsesforeningen. Fundats af 11. Marts 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 75), stadf. 31. Mai 1877.

16. **Bager Niels Jørgen Tybrings og Hustru Ane Tybrings Legat for værdige Trængende i Nibe Kjøbstad,** stiftet 1881 af Ane Gregersen (f. 27. Jan. 1799 † 6. Marts 1889), Enke efter Niels Jørgen Tybring (f. 6. Dec. 1805 † 18. Jan. 1873), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres under Byraadets Tilsyn af Understøttelsesforeningen. Fundats af 16. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 86), stadf. 4. Juni 1881.

17. **Prokurator Niels Høeghs og Hustru Ane Cathrine Høegh født Remmers Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Okt. 1882 af Ane Cathrine Remmer (f. 30. Juli 1818 † 1. Marts 1892), Enke efter Niels Høegh (f. 25. April 1804 † 29. April 1878), med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af den Mørup-Høegh'ske Familiebegravelse paa Nibe Kirkegaard, Resten tildeles et trængende Ægtepar udenfor Fattigvæsenet paa Livstid.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 18. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 243), stadf. 16. Juni 1893.

18. **Postmester Hendrik Baastrups og Hustru Theresia Baastrup født Kraghs Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 25. Juni 1883 af Theresia Kragh (f. 25. April 1809 † 4. Mai 1886), Enke efter Hendrik Baastrup (f. 9. Juni 1805 † 2. Marts 1870), med et Interimsbevis paa 200 Kr. og 4 Nationalbankaktier hver paa 200 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død ved Juletid uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Døtre af Embedsmænd i Post- og Toldfaget.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Understøttelsesforeningen. Fundats af 27. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 237), stadf. 12. Okt. 1888.

AALBORG AMTS LANDSOGNE.

Aaby og Birsted Sogne.

1. **Sophie Brahes Legat,** stiftet 1633 af Sophie Brahe Steensdatter (f. 16. Aug. 1588 † 2. Juli 1659), Enke efter Jørgen Lunge til Odden, Rigsmarsk (f. 11. Okt. 1577 † 19. Aug. 1619), med 500 Rdl., hvis Renter, 6 pCt., Juleaften skulde uddeles til 5 Fattige i Aaby Sogn.

Legatet har staaet i Stamhuset Birkelse, men er gaaet til Grunde. Fundats af 24. Dec. 1633 (Hofman IV, S. 266).

2. **Steen Kiærulffs Legat,** stiftet 1741 af Sognepræst til Aaby og Birsted, Provst, Mag. Steen Clausen Kiærulff (f. 12. Marts 1682 † 11. Febr. 1762) med 133 Rdl. 2 Mk., nu 266 Kr. 66 Ø., hvis Renter af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Fattige i Birsted Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 12. Aug. 1741 (Hofman IV, S. 268). Canc.-Skr. 30. Juni 1832.

3. **Lisbeth Schnells Legat,** stiftet 1748 af Lisbeth Schnell, Enke efter Regimentskvartermester Thomas Holmdal, med 100 Rdl., nu 139 Kr. 87 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Fattige i Birsted Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 2. Aug. 1748 (Hofman IV, S. 264).

4. **Provstinde Kjærulffs Legat,** stiftet 26. April 1763 af Gjertrud Kirstine Nielsdatter Kjærulff (f. 1697 † 3. Marts 1778), Enke efter Provst, Mag. Steen Clausen Kjærulff (se ovenfor 2) med 100 Rdl., hvis Renter, 5 pCt., tillagdes Læreren i Fristrup.

Legatet har staaet i Stamhuset Birkelse, men er gaaet til Grunde. Obligation af 15. Sept. 1763 (Hofman XI, S. 546).

5. **Det Gleerup'ske Legat,** stiftet af Jacob Jørgensen Gleerup til Bjørnkjær (f. 1690 † 1756) og Hustru Helle Dorthea Schnell med 1° 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Trængende i Birsted Sogn, 2° med en Skole i Birsted og 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren.

Legatet 1° staaer i Rødslet Hovedgaard og bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse, Legatet 2° i Bjørnkjær Hovedgaard og bestyres af Skoledirektionen (Hofman XI, S. 545). Canc.-Skr. 30 Juni 1832.

6. **Gaardeier i Torngaard Jens Christian Mortensens og Hustru Maren Cathrine Nielsdatters Legat,** stiftet ved Gavebrev af 8. Nov. 1893 af Jens Christian Mortensen (f. 5. Jan. 1820) med 2,000 Kr., hvis Renter af Sogne-

præsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Julen uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende i Aaby Sogn uden Fattigunderstøttelse eller Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 4. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 292), stadf. 31. Okt. 1894.

Aardestrup og Haverslev Sogne.

1. **Aardestrup Hospital,** oprettet 1637 af Gregers Krabbe til Torstedlund, Rigsraad (f. 12. Jan. 1594 † 20. Dec. 1655) og Hustru Helvig Rud Corfitzdatter (f. 11. Okt. 1613 † 23./24. Nov. 1638) med et Hus ved Kirken til 5 Fattige og Landgilden af 7 Gaarde i Sognet. Disse Afgifter overførtes 1868 til Hovedgaarden Torstedlund med Avlsgaarden Kragelund.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 20. Aug. 1637 (Hofman III, S. 542; Rskr. 1840, S. 217), konfirm. 18. Nov. 1840. Min.-Skr. 9. Nov. 1860. Min.-Skr. 19. Okt. 1861 (utrykt).

Til Hospitalet er knyttet:

2. **Gregers Krabbes Legat,** stiftet 1648 af Gregers Krabbe til Torstedlund (se ovenfor 1) og Hustru Dorte Daa Clausdatter til Jerstrup og Hverringe (f. 17. Juli 1617 † 28. Mai 1675) med 200 Rdl., nu 400 Kr., af hvis Renter 1/4 tilfalder Læreren i Aardestrup, 3/4 uddeles til Lemmerne i Aardestrup Hospital og tjene til dettes Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Torstedlund, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 11. Febr. 1648 (Hofman III, S. 546).

3. **Haverslev Hospital,** som angives at være stiftet c. 1649, antagelig af Gregers Krabbe (se ovenfor 1) med en Landgildeindtægt af 8 Rdl. af Stubberup Mølle, er forlængst nedbrudt og Grunden hævdet af Sogneraadet som Gadejord, ligesom Afgiften af Stubberup Mølle er bortfalden.

Hofman III, S. 491.

4. **Gaardfæster Lars Jensen Hyldgaards Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 23. Sept. 1878 af Lars Jensen Hyldgaard af Aardestrup (f. 1813 † 27. Mai 1882) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 trængende Familier i Aardestrup Sogn udenfor Fattigvæsenet, mod at de passe hans Begravelsessted paa Aardestrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Nov. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 44), stadf. 3. April 1879.

5. **Aftægtsmand Jens Andersen Oustrups og Hustrus Mindelegat,** stiftet 1885 af Ane Dorthea Jensdatter (f. 6. Juli 1821), Enke efter Jens Andersen Oustrup af Aardestrup (døbt 4. Mai 1809 † 26. Marts 1883), med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Familier i Aardestrup Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterindens Slægtninge, mod at de vedligeholde Legatstifterindens Begravelsessted paa Aardestrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1887 A, S. 228), stadf. 9. Dec. 1887.

6. **Maren Jensdatter Hyldgaards Mindelegat,** stiftet 1885 af ugift Aftægtskone af Aardestrup Maren Jensdatter (f. 20. Febr. 1817 † 26. Dec. 1885) med 300 Kr., hvis Renter fordeles mellem to trængende Familier i Aardestrup Sogn udenfor Fattigvæsenet, mod at de passe Jens Jensen Hyldgaards Begravelsessted paa Aardestrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1887 A, S. 128), stadf. 4. Juli 1887.

7. **Gaardfæster Søren Christensen Smeds og Hustrus Mindelegat,** stiftet 1885 af Ane Jensdatter (f. 7. Okt. 1814 † 14. Jan. 1889), Enke efter Søren Christensen af Aardestrup (f. 13. Okt. 1808 † 24. Juni 1879), med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Familier i Aardestrup Sogn udenfor Fattigvæsenet, mod at de vedligeholde Legatstifterindens Gravsted paa Aardestrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1887 A, S. 227), stadf. 9. Dec. 1887.

8. **Aftægtsmand Anders Eriksens og Hustrus Mindelegat,** stiftet 1889 af Anders Eriksen af Aardestrup (f. 1821 † 10. Dec. 1889) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 trængende Familier i Aardestrup Sogn, mod at de vedligeholde Legatstifterens Gravsted paa Aardestrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Juli 1889 (Min.-Tid 1892 A, S. 122), stadf. 25. Marts 1892.

9. **Høker Niels Thøger Sørensens Mindelegat,** stiftet 7. Marts 1890 efter Niels Thøger Sørensen af Aardestrup (f. 1833 † 22. Marts 1889) med 50 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Familie i Aardestrup Sogn udenfor Fattigvæsenet, mod at den vedligeholder hans Gravsted paa Aardestrup Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

Aars og Haubro Sogne.

1. **Christen Meylings Legat,** stiftet 1743 af Christen Nielsen Meyling til Mølgaard († 27./28. April 1760) og Hustru Sophie Andersdatter Thoustrup († 27./28. April 1760) med 1/5 af deres Efterladenskab, 1761 udlagt med 1,308 Rdl. 4 Mk. 5²/₃ Sk., nu 915 Kr. 81 Ø., hvis Renter tillagdes den danske Skoles fattige Børn og andre nødlidende Fattige i Aars Sogn, men nu af Sogneraadet alene uddeles til Trængende i Aars Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 13. Dec. 1743 (Hofman X App. t. Viborg Stift. S. 18).

2. **Sælgen Nielsens Legat,** stiftet 1812 af Selveiergaardmand i Jelstrup Sælgen Nielsen med 1,000 Rdl., nu 333 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende i Haubro Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 22. April 1812, konfirm. 9. Okt. 1812.

Als Sogn.

1. **Skrivelærer Niels Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Sept. 1866 af Niels Lund i Als (f. 2. Febr. 1796 † 20. Jan. 1869) med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., af hvis Renter 5/6 til Julen uddeles i Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1/6 gives til en Trængende for at vedligeholde Legatstifterens Gravsted.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 224), stadf. 1. Dec. 1887.

2. **Anders Jensen Gundersens og Hustru Ane Grethe Pedersens Legat,** stiftet ved Testamente af 22. April 1871 af Anders Jensen Gundersen af Helberskov (f. 18. Okt. 1788 † 22. Mai 1871), Enkemand efter Ane Grethe Pedersen (f. 12. Mai 1788 † 1. Jan. 1871), med 2,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 8 Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. Juli 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 201), stadf. 28. Okt. 1887.

3. **Kirsten Nielsdatters og Niels Laursen Velløvs Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Marts 1884 af Kirsten Nielsdatter (f. 10. Aug. 1813 † 14. Nov. 1884), Enke efter Niels Laursen Velløv af Helberskov (f. 12. Marts 1821 † 4. Jan. 1884), med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 4 Portioner paa 10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 5), stadf. 2. Jan. 1886.

4. **Else Poulsdatters Legat for en værdig Trængende af Als Sogn,** stiftet ved Testamente af 20. Dec. 1891 af Else Poulsdatter (f. 15. Marts 1824 † 21. Dec. 1891), Enke efter Gaardeier af Helberskov Erik Christensen (f. 27. Mai 1819 † 21. Mai 1875), med 287 Kr. 44 Ø., hvis Renter tildeles en Trængende udenfor Fattigvæsenet, som vil paatage sig at vedligeholde og passe Legatstifterindens og hendes Mands Gravsteder paa Als Kierkegaard til 23. Dec. 1911.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 96), stadf. 6. April 1894.

5. **Justitsraad Poul Poulsens og Hustru Zine Poulsen født Svanholms Legat,** stiftet 1892 af Justitsraad Poul Andersen (Poulsen) til Poulsens Eie (døbt 28. Juli 1806 † 30. Marts 1897) og Zine Larsdatter (Svanholm) (f. 15. Sept. 1815 † 29. Marts 1897) med 4,000 Kr. Renten af 3,000 Kr. uddeles 2 Dage før Juleaften i 10 lige Portioner til 10 Trængende udenfor Fattigvæsenet, Renten af 1,000 Kr. oplægges til 6,000 Kr., hvorefter Renten af 9,000 Kr. uddeles, Resten oplægges til 6,000 Kr. Derefter uddeles Renten af 14,000 Kr., Resten oplægges atter til 6,000 Kr. o. s. fr. Der er oplagt et Rentebeløb af 30 Kr.

Legatet bestyres af Sogneraadet og Sognepræsten. Testamente af 24. Febr. 1892.

6. **Lars Smiths Legat** se Skelund og Visborg Sogne.

7. **Peter Korsgaards og Hustru Christiane Korsgaards Legat til værdige og trængende Syge af Als Sogn** se Aalborg Kjøbstad 39.

Astrup og Storarden Sogne.

1. **Sehesteds Legat,** stiftet 1736 af Birgitte Sophie Sehested Jensdatter (f. 1678 † 12. Dec. 1755), Enke efter Major Frederik Sehested til Villestrup og Rydhave († 1726), med en Skole til Astrup og 10 Rdl., nu 20 Kr., 1 Td. Rug, 1 Td. Byg, 6 Læs Bøgebrænde aarlig og frit Tørveskær af Villestrup til Læreren.

Fundats af 8. Marts 1736 (Hofman III, S. 495), konfirm. 28. April 1736.

2. **Baron Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1759 af Kammerherre, Etatsraad, Amtmand over Skivehus Amt, Baron Verner Rosenkrantz til Villestrup, Krabbesholm og Skivehus (f. 9. Dec. 1700 † 12. April 1777) og Hustru Else Margrethe Sehested (f. 1709 † 16. Dec. 1775) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Astrup Sogn.

Legatet, der staaer i Hovedgaarden Villestrup, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 24. Dec. 1759 (Hofman X App. t. Viborg Stift, S. 11).

3. **Det Fugl'ske Legat,** stiftet 1780 af Frederik Petersen Fugl i Aalborg med 200 Rdl. og 1782 af Herredsfoged Christian Fugl med 300 Rdl., nu ialt 805 Kr. 3 Ø., hvis Renter tilfalde Legatstifterens Familie, Læreren i Astrup og af Sognepræsten og Kirkesangeren uddeles til Trængende i Astrup Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 21. Mai 1780. Fundats af 25. Nov. 1782.

4. **Godseier til Villestrup, Candidatus juris Niels von Juels Legat for Trængende i Astrup-Storarden Kommune,** stiftet af Niels Juel til Villestrup (f. 11. Jan. 1822 † 31. Aug. 1863) med 2,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der hæfter som Gjæld paa Kommunen, bestyres af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 10. Marts 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 91), stadf. 15. Mai 1883.

5. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Rold og Vebbestrup Sogne.

Bjørnsholm og Malle Sogne.

1. **Søndergaards Legat,** stiftet af Hans Jensen Søndergaard af Aalborg (f. 14. Febr. 1708 † 1. Dec. 1758) med 200 Rdl., omskrevne til 120 Rdl., nu 241 Kr. 13 Ø., hvis Renter af Sognepræsten uddeles til Bjørnsholm Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Amtet (Hofman X App. t. Viborg Stift, S. 19).

2. **Præsten Preens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 1. Dec. 1764 af Sognepræst til Oxbøl paa Als Bernhard Preen (f. 1689 † 1. Dec. 1764) med 1,000 Rdl.,

1812 omskrevne til 290 Rdl., nu 580 Kr., hvis Renter skulde uddeles 1. Søndag efter Trinitatis og 1. Søndag i Advent, men nu kun uddeles een Gang om Aaret til Syge og Sengeliggende i Malle Sogn og Næsby i Bjørnsholm Sogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 17. Mai 1766 (Hofman XI, S. 485).

3. **Det Rosenørn'ske Legat**, stiftet ved Testamente af 19. Aug. 1784 af Sophia Amalia Rosenørn (f. 19. Marts 1742 † 29. Aug. 1784) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Okt. paa Bjørnsholm Hovedgaard uddeles i Portioner paa 2 Kr. til Godsets Fattige i Bjørnsholm, Malle og Hyllebjerg Sogne.

Legatet, der staaer i Hyllebjerg og Fleisborg Kirketiender, bestyres under Amtets Tilsyn af Eieren af Bjørnsholm og Sognepræsterne. Fundats af 22. Okt. 1827 (Rskr. 1830, S. 290), konfirm. 27. Aug. 1830.

4. **Det Mylius'ske Legat**, stiftet 1812 af Kammerherre Johan Caspar Mylius til Stamhuset Rønninge Søgaard, Bjørnsholm, Estruplund m. v. (f. 22. Okt. 1776 † 15. Sept. 1852) med 2,000 Rdl. til Saarede af jydske Regiment lette Dragoner, nu 4,500 Kr., hvis Renter tilfalde Skolelærerne i Bjørnsholm-Malle og Hyllebjerg-Fleisborg Sogne og Bibliotheket i Bjørnsholm Sogn paa nær 32 Kr., som anvendes til Præmier til flittige og sædelige Skolebørn i nævnte Sogne.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Eieren af Bjørnsholm og Sognepræsterne i Bjørnsholm og Vester Hornum. Fundats af 26. Dec. 1813 (Coll.-Tid. 1814, S. 161), konfirm. 16. Febr. 1814. Ny Fundats (Rskr. 1838, S. 155; Coll.-Tid. 1838, S. 574), konfirm. 18 Mai 1858.

5. **Det Lasson'ske Legat**, stiftet af Konventualinde i Odense adelige Jomfrukloster Karen Reedtz Lasson (f. 7. Mai 1735 † 18. Marts 1814) med 333 Rbd. 2 Mk., 1827 af Kammerjunker Johan Caspar Mylius (se ovenfor 4) forøget til 400 Rbd., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til Bjørnsholm Kirkes Forskjønnelse, især til Vedligeholdelse af Peder Lassons Portræt, Begravelserne og Epitafierne i Kirken og de Lasson'ske Monumenter og Gravsted paa Bjørnsholm Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Eieren af Bjørnsholm Hovedgaard og Sognepræsten, hvorhos det er forbeholdt det ældste mandlige Medlem af den Lasson'ske Familie at tiltræde Bestyrelsen. Fundats af 22. Okt. 1827 (Rskr. 1830, S. 287), konfirm. 25. Aug. 1830.

6. **Det Becher'ske Legat**, stiftet 1836 af Sognepræst til Bjørnsholm og Malle Ignatius Becher (f. 10. Okt. 1769 † 13. Jan. 1836) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Lærerne i Ranum og Overlade til Forbedring af deres Løn.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 9. Jan. 1836, konfirm. 16. Febr. 1836.

7. **Christian Friis' Legat** se Farstrup og Lundby Sogne.

Blære og Eidrup Sogne.

1. **Winthers Legat**, stiftet 1770 af Ole Jacobsen Winther paa Halkjær med 100 Rdl., nu 149 Kr. 45 Ø., hvis Renter af Sognepræsten og Eieren af Halkjær uddeles til Eidrup Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 15. Juni 1770 (Hofman XI, S. 479), konfirm. 2. Juli 1770.

2. **Præsten Sadolins Legat,** stiftet 1789 af Sognepræst til Blære og Eidrup Albert Sadolin (f. 28. Febr. 1710 † 21. Dec. 1792) med 100 Rdl., nu 107 Kr. 22 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til 4 Trængende i Blære Sogn.

Legatet skal under Biskoppens og Provstens Tilsyn bestyres af Sognepræsten, men bestyres af Amtet. Fundats af 20. Dec. 1789.

3. **Ane Johansdatters Legat,** stiftet 1859 af Gaardmand af Eidrup Christen Christensen (f. 1805 † 23. Mai 1882) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 5. Nov. 1859 (Rskr. 1860, S. 20; G. R. 1860, S. 4), konfirm. 14. Jan. 1860.

4. **Kristen Sørensens Legat,** stiftet 1876 af Ane Kirstine Sørensen (f. 11. Okt. 1815), Enke efter Kristen Sørensen af Eidrup (døbt 15. Jan. 1809 † 26. Nov. 1873), med 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Eidrup Sogn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Okt. 1876 (Min.Tid. 1876 A, S. 154), stadf. 6. Dec. 1876.

5. **Nikoline Marie Frederiksens Legat,** stiftet 1887 af Gaardeier og Sognefoged i Blære Jacobus Frederiksen (f. 5. Jan. 1835 † 20. Sept. 1895) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted, Resten uddeles til Fattige i Blære Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Brorstrup og Ravnkilde Sogne.

1. **Karen Krags Legat,** stiftet af Karen Krag Kjeldsdatter (f. 26. Juni 1660 † 23. Jan. 1737), Enke 1° efter Gude Parsberg til Kokkedal og Nørlund († 10. April 1691), 2° efter Admiral Knud Reedtz til Nørlund (f. 15. Juli 1663 † 10. Febr. 1733), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Ravnkilde Kirke.

Legatet staaer i Ravnkilde Kirketiende (Hofman III, S. 491).

2. **Margrete Grotum Berghs Legat,** stiftet 1779 af Margrete Grotum Bergh (f. 5. Nov. 1720 † 14. Dec. 1784), Enke efter Jørgen Marcussen Mørch til Nørlund (f. 24. Dec. 1712 † 4. Jan. 1758), med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 2/3 2 Gange om Aaret, Allehelgensdag og Almindelig Bededag, i Sognepræstens Overværelse uddeles til Fattige paa Nørlund Gods, 1/12 anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes aabne Begravelse i Haverslev Kirke, 1/12 til den aabne Begravelse i Ravnkilde Kirke, 1/6 uddeles til en Fattig i Haverslev.

Legatet staaer i Brorstrup Sogns Korntiende. Fundats af 16. Juni 1779.

Brøndum, Siem og Thorup Sogne.

1. **Søren Frederiksens af Mølholm og Hustru Ellen Sørensdatters Legat til Store Brøndum Skole,** stiftet af Gaardeier Søren Frederiksen til Mølholm (f. 1819 † 24. Juni 1874) med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Flidsbelønninger ved Foraarsexamen.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sognepræsten.

2. **Overinspektør Keslers og Hustrus Legat for trængende og flittige Skolebørn af begge Kjøn i Brøndum, Siem og Thorup Sogne,** stiftet 1876 af Katrine Elisabeth Nautrup (f. 26. Aug. 1797 † 17. Febr. 1884), Enke efter Overinspektør paa Grevskabet Lindenborg Carl Joseph Konstantin Kesler paa Thoruphedegaard (f. 28. Juni 1797 † 11. Jan. 1875), med 2,000 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles i 3 Portioner paa 30, 25 og 25 Kr., 1 i hvert Sogn, til flittige Skolebørn.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 29. Nov. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 25; G. R. 1876, S. 131), stadf. 8. Febr. 1876.

3. **Professor, Dr. theol. Christen Hermansens og Hustru Edel Kirstine Margrethe Hermansen født Sechers Legat for trængende og værdige Enker og ugifte Fruentimmer i Store Brøndum Sogn,** stiftet ved Testamente af 27. Juni 1879 af Professer ved Kjøbenhavns Universitet, Dr. theol. Christen Hermansen (f. 31. Jan. 1806 † 19. Okt. 1882) og Edel Kirstine Margrethe Secher (f. 10. Nov. 1813 † 4. Aug. 1879) med 10,000 Kr., nu 10,660 Kr. 25 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til mindst 40 Aar gamle Enker og ugifte Fruentimmer, som ikke i de sidste 5 Aar har nydt urefunderet Fattigunderstøttelse, første Gang og derefter hver anden Gang fortrinsvis til Descendenter af Legatstifternes Bedsteforældre.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 9. Nov. 1883, stadf. 23. Jan. 1884.

4. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Rold og Vebbestrup Sogne.

5. **Det Hermansen-Secher'ske Familielegat** se Hvilsager og Lime Sogne i Randers Amt.

Buderup og Gravlev Sogne.

1. **Frederik Johansens Legat,** stiftet 1783 af Podemester Frederik Johansen Dymig (f. 1708 † 15. Juni 1783) med 100 Rdl., nu 90 Kr., hvis Renter af Sognepræsten, Skolelæreren og Sognefogden uddeles til fattige Skolebørn i Støvring By i Buderup Sogn.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Gavebrev af 15. Mai 1783.

2. **Birkedommer Calmars og Hustrus Legat,** stiftet 1785 af Birkedommer i Torstedlund og Albæk Birker Søren Calmar (f. 1716, begr. 28. Juni 1790) og Hustru Kierstine Meyer til Hjedsbækgaard (f. 1715 † 16. Febr. 1802) med 1° 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter af Sognepræsten med Skolelæreren og Sognefogden uddeles til Fattige i Gravlev Sogn, 2° 100 Rdl. til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Gravlev Kirke.

Legat 1° bestyres af Amtet. Legat 2° er vel indgaaet i Kirketiendeeierens Formue. Kodicil af 19. April 1785.

3. **Fru Bjørns Fattiglegat,** stiftet 1806 af Ide Cathrine Lassen (f. 30. Mai 1735 † 9. Nov. 1816), Enke efter Cancelliraad Niels Bjørn til Buderupholm (f. 1734, begr. 1. Marts 1770), 1° med 600 Rdl., 1813 forøgede med 600 Rdl., nu 2,406 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til gamle Nødlidende, 2° med 600 Rdl., 1813 forøgede med 600 Rdl., nu 2,140 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Husmænds Børn med ikke over 5 Kr. til hver, saaledes at 1/3 af begge Legaterne uddeles i Buderup Sogn, 1/3 i Gravlev Sogn, 1/3 i Skjørping Sogn, dog kun paa Buderupholms og Teglgaardens Godser.

Legaterne ere under Indenrigsministeriets Overtilsyn optagne blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 1. Sept. 1806 (Rskr. 1807, S. 47), konfirm. 3. Marts 1807. Testamente af 26. Okt. 1813.

4. **Fru Bjørns Skolelegat,** stiftet 1806 af den Samme med 200 Rdl., nu 140 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Støvring, og 2 Englodder af Hartk. 2 Alb. til Gravlev Skole.

Legatkapitalen er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler. Fundats af 1. Sept. 1806 (Rskr. 1807, S. 47), konfirm. 3. Marts 1807.

5. **Sognedegn Jens Sahls Legat,** stiftet 1811 af Ane Marie Saxild († 23. April 1811), Enke efter Jens Sahl, med 200 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter Sognepræsten uddeler 3/4 til Fattige i Gravlev Sogn, 1/4 til Fattige i Skjørping Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 1. Marts 1811, konfirm. 26. April 1811.

6. **Provst Peder Deichmann Aagaards Familielegat** se Aalborg Amt 1.

Bælum og Solbjerg Sogne.

1. **Kierulfs Legat,** stiftet 1725 af Lauritz Kierulf til Viffertsholm (f. 1649 † 1729) og Hustru Karen Jacobsdatter Gesmann (f. 1664 † 1729) med en Skole til Solbjerg og 20 Rdl., nu 40 Kr., 2 Tdr. Rug, 2 Tdr. Byg, 10 Læs Træ og 40 Læs Tørv af Viffertsholm til Læreren. Afgiften betales nu til Kommunen.

Fundats af 14. Juni 1725 (Hofman III, S. 522), konfirm. 26. Sept. 1732. Min.-Skr. 23. Juli 1855 (utrykt).

2. **Thestrups Legat,** stiftet 1799 af Krigs- og Landkommissær Søren Thestrup til Viffertsholm († 12. Mai 1819) med 1,600 Rdl., nu 9,829 Kr. 52 Ø., hvis

Renter uddeles i 6 lige Dele til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Bælum og Solbjerg Sogne af Sognepræsten, i Ove Sogn af Sogneraadet, i Hvam, Østerbølle og Testrup Sogne af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler. Gavebrev af 14. Mai 1799 (Rskr. 1799, S. 167), konfirm. 11. Juni 1799. Min-Skr. 24. Sept. og 16. Nov. 1866 (utrykte). Min.-Skr. 10. Mai 1878 (utrykt).

Ellidshøi og Svenstrup Sogne.

1. **Matthias Jensen Møllers Legat,** stiftet af Matthias Jensen Møller med 200 Rdl., nu 180 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende i Svenstrup Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Legatet indkom 1787.

2. **Kraases Legat,** stiftet c. 1799 af Johanne Christensdatter, Enke efter Poul Kraase i Svenstrup Brohus, med 100 Rdl., nu 50 Kr. 23 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende, halvt i hvert af Sognene.

Legatet bestyres af Amtet.

3. **Jens Ibsens Legat,** stiftet 1822 af Jens Ibsen til Svallinggaard i Asfærg Sogn († 22. Jan. 1822) med 200 Rdl., nu 540 Kr., hvis Renter af Sognepræsten anvendes til nyttige Bøger for fattige Børn i Ellidshøi Sogn.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 9. Jan. 1822, konfirm. 23. Jan. 1822.

Farstrup og Lundby Sogne.

1. **Karen Friis Henriksdatter** (f. 17. Dec. 1541, begr. 3. Juni 1601), Enke efter Bjørn Andersen (Bjørn) til Stenalt (f. 20. Juli 1532 † 15. Okt. 1583), gav 1596 4 Agre til Sognekaldet.

Gavebrev af 29. Dec. 1596 (Hofman X App. t. Viborg Stift, S. 19).

2. **Hr. Christian Friis** til Krastrup, Kongens Kansler (f. 4. Nov. 1581 † 1. Okt. 1639), gav 1624 en Gaard i Farstrup af Htk. 2 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. til Sognekaldet.

Fundats af 9. Nov. 1624 (Hofman III, S. 513).

3. **Christian Friis' Legat,** stiftet 1624 af Christian Friis til Krastrup (se ovenfor 2) med 6 Tdr. Rug og 6 Tdr. Byg af Munkegaardene i Sebber Sogn, der uddeles til Husarme med 9 Tdr. i Farstrup Sogn, 2 Tdr. i Sebber Sogn og 1 Td. i Malle Sogn.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 28. Juli 1824 (Hofman III, S. 514).

4. **Godseier, Candidatus juris Niels Edvard Valdemar Hansens Legat til Fattige i Farstrup Sogn, Slet Herred, Aalborg Amt,** stiftet af Niels Edvard Valdemar Hansen til Krastrup (f. 21. Sept. 1813 † 24. Nov. 1875) med en aarlig Ydelse af 5 Tdr. Rug og 5 Tdr. Byg af Hovedgaarden Krastrup, som hvert Aars 6. Juni uddeles til Farstrup Sogns Fattige udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 6. Marts 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 122), stadf. 21. Sept. 1876.

5. **Godseier, Candidatus juris Niels Edvard Valdemar Hansens og Forældres Begravelseslegat,** stiftet af den Samme med 2,000 Kr., nu 2,517 Kr. 51 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens og hans Forældres, derhos deres mangeaarige Tyender Niels Christensen Snedkers og Hustrus samt Sognepræsten Severin Bays (f. 1772 † 16. Aug. 1819) Gravsteder paa Farstrup Kirkegaard.

Legatet staaer i Hovedgaarden Krastrup og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 6. Marts 1876 (G. R. 1877, S. 261), stadf. 2. Jan. 1877.

Ferslev, Dall og Volsted Sogne.

1. **Buus' Legat,** stiftet 1758 af Styrmand i Aalborg Niels Sørensen Buus med 100 Sldr., nu 106 Kr. 50 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Fattige i Ferslev Sogn.

Legatet bestyres af Amtet (Hofman IV App., S. 16).

2. **Fru Langes og Jens Andersens Legat,** stort 400 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Fattige i Ferslev Sogn.

Legatet bestyres af Amtet.

3. **Chr. Pedersens Legat,** stiftet af Aftægtsmand i Mjels Christen Pedersen († 20. Dec. 1855) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger til fattige Børn i Ferslev og Volsted Skoler.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres af Sogneraadet.

4. **Jørgen Brinks Legat,** stiftet 1867 af Gaardeier i Volsted Jørgen Andersen Brink (f. 28. Aug. 1814 † 22. Febr. 1867) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Volsted Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 15. Febr. 1867.

5. **Provst Deichmanns Legat,** stiftet c. 1878 af Sognepræst til Ferslev, Dall og Volsted, Provst Rasmus Severin Deichmann (f. 17. Marts 1798 † 27. Nov. 1879) med 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Ferslev for at vedligeholde Legatstifterens Gravsted paa Ferslev Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten.

Gjerding og Blenstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Gislum og Vonsild Sogne.

1. **Præsten Wittrups Legat,** stiftet 1747 af Sognepræst til Gislum og Testrup, Provst Michael Wittrup († 30. Aug. 1760) og Hustru Karen Gregersdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., anvendes til Klæder for 2 hyldestløse Børn i Gislum og Testrup Sogne.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 20. Okt. 1747 (Hofman III, S. 382), konfirm. 17. Nov. 1747.

2. **Christen Nielsen Kræmers Legat,** stiftet 1790 efter Christen Nielsen Kræmer (maaske døbt 30. Marts 1744, begr. 13. April 1789) med 50 Rdl., nu 103 Kr. 12 Ø., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Fattige i Vonsild Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Gavebrev af 20. Juni 1790.

Gudom og Lillevorde Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Gunderup og Nøvling Sogne.

1. **Willumsens Legat,** stiftet 1698 af Skriver paa Aalborghus, 3. Borgermester i Aalborg, Assessor i Commerce-Collegiet Mogens Willumsen (f. 1632 † 1695/8) og Hustru Dorothea Bering (f. 1664, begr. 27. Sept. 1715) med 200 Rdl., nu 240 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Nøvling.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 16. Juli 1698 (Hofman III, S. 558).

2. **Jens Hansen Lunds Legat,** stiftet 1797 af fh. Kjøbmand i Aalborg Jens Hansen Lund med 50 Rdl., nu 100 Kr. 47 Ø., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Fattige i Gunderup Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 27. Sept. 1797.

3. **Christensens Legat,** stiftet af Løitnant Christen Christensen til Vissegaard (f. 12. April 1775 † 26. Nov. 1815) med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Nøvling Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Amtet. Legatet indkom med Exekutorernes Skrivelse af 24. Juni 1819. Canc.-Skr. 24. Jan. 1835.

4. **Frantz Johansens Legat,** stiftet 1862 af Fæstegaardmand i Vaarst, Sognefoged Frantz Christian Johansen (f. 30. Marts 1799 † 7. Sept. 1888) med 125 Rdl., nu c. 350 Kr., hvis Renter til hver Juleheitid uddeles til Husarme udenfor Fattigvæsenet med 2/3 til Gunderup, 1/3 til Nøvling Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Okt. 1862 (Rskr. 1863, S. 68), konfirm. 21. Febr. 1863.

5. **Det Borch'ske Legat** se Aalborg Amt 3.

Hals Sogn.

1. **Prinsesse Sophie Hedevigs Legat,** stiftet 1719 af Prinsesse Sophie Hedevig, som gav 2 Skoler til Hals Sogn, med 20 Rdl., nu 40 Kr., 4 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg af Hals Ladegaard samt 3 Skovlæs Brænde af Hals Nørreskov. 1859 tillagdes Ydelsen Andenlærerembedet ved Hals Skole.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 28. Aug. 1719 (Hofman IV, S. 288). Min.-Skr. 18. Juni 1859 (utrykt).

2. **Præsten Laurits Hansens Legat,** stiftet 1753 af Sognepræst til Hals Laurits Hansen (f. 1711 † 8. Jan. 1768) med 30 Rdl., af hans Enke Hedevig Johanne Nygaard 1768 forøget til 200 Rdl., nu 351 Kr. 66 Ø., hvis Renter Juleaften af Sognepræsten uddeles med 3/4 til Fattige i Hals, med 1/4 til Fattige i Hou.

Legatet bestyres af Amtet. Gavebrev af 26. April 1753 (Hofman IV, S. 287). Fundats af 16. Okt. 1768 (Hofman XI, S. 551).

3. **Boghandler P. Kreibergs og Hustru Cecilie Marie født Bruuns Legat,** stiftet af Cecilie Marie Bruun (f. 1794 † 18. Jan. 1888), Enke efter Boghandler i Thisted Peter Kreiberg (f. 1809 † 7. Aug. 1874) med 3,000 Kr., hvis Renter hvert Halvaar uddeles i Portioner paa 4—20 Kr. til værdige og trængende Husarme udenfor Fattigvæsenet, tildels fortrinsvis til Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 19. Mai 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 27), stadf. 10. Jan. 1889.

4. **Landvæsenskommissær og Landinspektør Jens Rønnows Legat** se Aalborg Amt 2.

5. **Trellunds Skolelegat** se Viborg Stift 3.

Hammer og Horsens Sogne.

1. **Fru Lanngs Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 13. Jan. 1831 med Tillægsbestemmelser af 20. Nov. 1833 og 10. Febr. 1839 af Karen Johanne Zeuthen (f. 1755 † 16. Febr. 1840), Enke efter Justitsraad Povel Lanng til Langholt (f. 1758

† 13. Juni 1826), med et Hus i Horsens til Fribolig for 16 Trængende af Langholt Godses Fæstere eller forhenværende Fæstere, derefter andre Trængende af Horsens Sogn, der nyde Ildebrændsel, Pleie, Lægehjælp og Medikamenter samt 1 Kr. — 1 Kr. 33 Ø. om Ugen. Stiftelsen er brandforsikret for 8,100 Kr. og eier en Kapital af 31,467 Kr. 62 Ø.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Overbestyrelse af Sognepræsterne til Hammer-Horsens og Vester Hassing, Eieren af Langholt og 2 af Hammer-Horsens og Vester Hassing Sogneraad valgte Mænd. Fundats af 9. Juni 1857 (Rskr. 1857, S. 273), konfirm. 28. Aug. 1857.

2. **Mag. Stampes Skolelegat**, stiftet af Sognepræst til Hammer, Horsens, Sulsted og Aistrup, Mag. Henrik Stampe (f. 4. Dec. 1639 † 22. Febr. 1711) med 100 Rdl., opvoxede til 110 Rdl., 1826 reducerede til 69 Rbd. 5 Mk. 10 Sk., nu 139 Kr. 87 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Grindsted.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 9. Febr. 1731 (Hofman IV, S. 272; XI, S. 547).

3. **Mag. Stampes Fattiglegat**, stiftet af den Samme med 100 Rdl., opvoxede til 110 Rdl., 1826 reducerede til 83 Rdl. 5 Mk. 10 Sk., nu 167 Kr. 87 Ø., hvis Renter af Sognepræsten og 2 Mænd uddeles til Fattige i Hammer Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 9. Febr. 1731 (Hofman IV, S 272; XI, S 547).

4. **Fru Lanngs Legat**, stiftet 1831 af Karen Johanne Lanng født Zeuthen (se ovenfor 1) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsted paa Horsens Kirkegaard og uddeles til Sognets Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 13. Jan. 1831.

5. **Jens Pedersens og Hustru Margrethe Jeppesdatters Legat,** stiftet 1870 af Aftægtsmand af Gaaser Jens Pedersen (f. 1801 † 30. Okt. 1871), Enkemand efter Margrethe Jeppesdatter (f. 1802 † 13. Okt. 1868), med 200 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 2—4 Trængende i Horsens Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 10. Aug. 1870 (Min.-Tid. 1873 A, S. 57), stadf. 19. Marts 1873.

6. **Johanne Kirstine Christensdatters Legat,** stiftet af Pigen Johanne Kirstine Christensdatter af Aistrup (f. 1815 † 17. Juni 1875) med 2,400 Kr., hvis Renter før Julen uddeles til Trængende i Hammer Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 24. Juli 1876 (Min.-Tid. 1876 A S. 148; G. R. 1876, S. 250), stadf. 18. Nov. 1876.

7. **Jørgen Peter Christensens og Hustru Marie Axelsdatters Legat,** stiftet 1877 af Aftægtsmand i Horsens Jørgen Peter Christensen (f. 1. April 1815 † 17. Jan. 1884) og Marie Axelsdatter (f. 1816 † 27. April 1879) med 400 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til Trængende i Horsens Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 25. April 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 96), stadf. 24. Juli 1877.

8. **Pens. Lærer L. N. Andersens Legat,** stiftet 1880 af Lars Nicolai Andersen i Horsens (f. 1803 † 11. April 1882) med 600 Kr., 1882 forøget med 400 Kr., ialt nu 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Trængende i Horsens Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 18. Aug. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 163), stadf. 27. Nov. 1880.

9. **Grevinde Holcks Legat** se Sulsted og Aistrup Sogne.

Øster og Vester Hassing Sogne.

1. **Oberst Sturks Legat,** stiftet af Oberst og Chef for 3. jydske Cavalleri-Regiment Lorentz Sturk (f. 1691) med 2 Agre til Vedligeholdelse af hans og hans Hustru Barbara Helena von Løvenklaus Begravelse i Kirken.

Legatet kjendes nu ikke (Hofman IV, S. 253 Note i; XI, S. 547).

2. **Niels Mollerups Legat,** stiftet af Niels Mollerup til Østeraagaard med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Gaaser.

Legatet staaer i Østeraagaard og bestyres af Skoledirektionen (Hofman XI, S. 547).

3. **Anders Nielsens Legat,** stiftct 1701 af Kirkeværge Anders Nielsen med en Anpart af en Bolig paa Heden i Øster Hassing Sogn, 1 Td. 3 Skpr. 2 Fdk. 2 Alb. Hartk., til Kirken.

Kirken har i Mands Minde ikke eiet Jord, og om et Salg af Jorden har Intet kunnet erfares. Gavebrev af 14. Marts 1703 (Hofman IV, S. 280).

4. **Margrete Mules Legat,** stiftet af Margrethe Mule, Enke efter Niels Svendsen til Østeraagaard, med 100 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 8 Kr. tilfalde Læreren i Gaaser, 2 Kr. skulle anvendes til Skolens Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Østeraagaard, bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 7. Juni 1703 (Hofman IV, S. 277; XI, S. 547).

5. **Consistorialraad Hopps Legat,** stiftet 1735 af Consistorialraad, Rektor i Aalborg Thomas Knudsen Hopp (f. 24. Jan. 1692 † 1. Febr. 1742) med 50 Rdl., oplagte til 67 Rdl. 3 Mk., hvis Renter skulde anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted i Vester Hassing Kirke.

Legatet kjendes nu ikke. Skjøde af 20. Dec. 1735 (Hofman IV, S. 279).

6. **Madam Dalls Legat,** stiftet 1807 af Lucie Abelone Studsgaard († 1. Dec. 1829), Enke efter Sognepræst til Vester og Øster Hassing Niels Lyndesøe Dall (f. 2. Febr. 1744 † 22. Febr. 1806), med 50 Rdl., nu 25 Kr., hvis Renter gives til fattige Skolebørn.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Gavebrev af 17. Juni 1807.

7. **Johanne Andersdatters Legat,** stiftet 1852 af Johanne Andersdatter, Enke efter Selveier af Østerladen Jens Nielsen, med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter inden Udgangen af Juni og Dec. Maaned uddeles i 4 lige store Dele til

Trængende i Vester Hassing Sogn udenfor Fattigvæsenet, 2 Mænd og 2 Kvinder, fortrinsvis til Legatstifterindens eg hendes Mands Slægtninge.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og Eieren af Gaarden Østerladen. Fundats af 31. Juli 1852 (G. R. 1853, S. 242), konfirm. 2. Marts 1853.

8. **Husmand Jens Christensen Havens Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Sept. 1865 af Jens Christensen Haven i Gandrup (f. 1819 † 28. Juli 1873) med 200 Rdl., udlagt med 956 Kr. 8 Ø., nu 960 Kr., hvis Renter uddeles med ½ den 1. Juli, ½ til Julen, til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 28. Juni 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 140), stadf. 3. Nov. 1876.

9. **Kroeier Jens Mortensens Legat til Fordel for værdige Trængende i Vester- og Østerhassing Sogne,** stiftet af Jens Mortensen i Vester Hassing (f. 3. April 1824 † 11. Okt. 1883) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 8. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 5), stadf. 5. Jan. 1886.

10. **Jens Christian Pedersen Nygaards og Hustru Ane Marie Simonsdatters Legat for værdige Trængende i Østerhassing Sogn,** stiftet af Jens Christian Pedersen Nygaard (f. 1812 † 23. Mai 1884) og Ane Marie Simonsdatter (f. 27. Nov. 1813 † 2. Dec. 1893) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 7), stadf. 5. Jan. 1886.

11. **Niels Jensen Pallisgaards og Hustru Johanne Kirstine Knudsdatters Legat for værdige Trængende i Østerhassing Sogn,** stiftet af Niels Jensen Pallisgaard (f. 1815 † 24. Sept. 1876) og Johanne Kirstine Knudsdatter (f. 1819 † 5. Febr. 1881) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legetet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1886 A. S. 7), stadf. 5. Jan. 1886.

12. **Peder Sørensens Legat,** stiftet 1885 af Aftægtsmand i Vester Hassing Peder Sørensen (f. 1818 † 28. Febr. 1889) med 600 Kr., hvis Renter uddeles til 1 eller flere Trængende i Vester Hassing Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 26. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 52; G. R. 1886, S. 318), stadf. 20. Marts 1886.

13. **Gaardeier i Toftegaard Christen Jensens og Hustru Mariane Mathiasdatters Legat for værdige Trængende i Øster Hassing Sogn,** stiftet af Mariane Mathiasdatter (f. 6. Marts 1835 † 20. Aug. 1883), Enke efter Christen Jensen (f. 1829 † 10. Nov. 1882), med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedlige-

holdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted, Resten uddeles hvert Aars 15. Febr. i Portioner paa ikke under 5 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Sognemænd. Fundats af 24. Febr. 1887 (Min.-Tid. 1887 A. S. 173), stadf. 5. Sept. 1887.

14. **Ungkarl af Gandrup Christen Nielsens Legat for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vester Hassing Sogn,** stiftet af Christen Nielsen (f. 4. Marts 1860 † 3. Sept. 1886) med 900 Kr., hvis Renter uddeles i Jan. og Juli i Portioner paa ikke under 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Sogneraadsmedlemmer. Fundats af 6. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 96), stadf. 15. Mai 1888.

15. **P. Christensen Abildholts Mindelegat for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Øster Hassing Sogn,** stiftet af Gaardmand Peder Christensen Abildholt (f. 1814 † 8. Aug. 1887) med 2,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa 10—20 Kr., ikke under 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 6. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 153; G. R. 1888, S. 180), stadf. 6. Juli 1888.

16. **Fru Lanngs Stiftelse** se Hammer og Horsens Sogne.

Vester Hornum, Hyllebjerg og Fleisborg Sogne.

1. **Povel Ægidius' Legat,** stiftet 1775 af Povel Ægidius i Paikjær Hedehus (f. 1714, begr. 19. Nov. 1775) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter af Sognepræsten tildeles tilfalde fattige Skolebørn i Hyllebjerg Skole.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 4. Aug. 1775 (Hofman XI, S. 479).

2. **Christensens Gravstedslegat,** stiftet 1887 af Christine Nicoline Christensen (f. 7. Sept. 1808 † 2. April 1890), Enke efter Kjøbmand og Kæmner i Løgstør Jens Futtrup (f. 1808 † 21. April 1877), med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Proprietær til Ørndrup Christensens Familiegravsted paa Vester Hornum Kirkegaard. Sognepræsten nyder en Del af Renten.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 19. Marts 1887.

3. **Det Rosenørn'ske Legat** se Bjørnsholm og Malle Sogne.

4. **Det Mylius'ske Legat** se Bjørnsholm og Malle Sogne.

Øster Hornum Sogn.

1. **Præsten Millings Legat,** stiftet 1808 af Sognepræst til Romdrup og Klarup Ludvig Christian Milling (f. 15. Juli 1738 † 12. Juni 1819) med 400 Rdl., nu 803 Kr. 78 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 31. Juli 1808, konfirm. 14. Juni 1810.

2. **Maren Olesdatters Legat,** stiftet 1861 mundtlig paa Dødsleiet af Maren Olesdatter (f. 28. Juli 1807 † 24. Mai 1861), Enke efter Gaardmand af Hæsum Gunder Christensen (f. 14. Sept. 1803 † 2. Sept. 1858), med 460 Rdl., nu 920 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

3. **Aftægtsmand Anders Christensen kaldet Mikkelsens og Hustru Margrethe Pedersdatters Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 7. Juni 1893 af Anders Christensen (f. 9. Febr. 1820 † 12. Juni 1893) med 1,000 Kr., hvis Renter 8 Dage før Jul uddeles paa Livstid til 4 trængende Familier, Enker, Enkemænd eller enlige Personer i Øster Hornum By eller paa dens Jorder udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifteren og hans Hustru.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Juni 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 302), stadf. 31. Okt. 1894.

Sønder Kongerslev og Nørre Kongerslev-Komdrup Sogne.

Christen Jacobsens og Elisabeth Jacobsens Legat for værdige, trængende Konfirmander, stiftet 1892 af fhv. Gaardeier i Nørre Kongerslev, Dannebrogsmand Christen Jacobsen (f. 21. Nov. 1824) og Hustru Elisabeth Jacobsen (f. 26. Mai 1831) med 1,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifternes Død uddeles til en eller flere Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 238; G. R. 1892, S. 451), stadf. 2. Aug. 1892.

Kornum og Løgsted Sogne.

1. **Christen Fischers Minde,** oprettet 1868 af Else Elisabeth Christensen (f. 1802 † 26. Marts 1888), Enke efter Kjøbmand i Løgstør Christen Fischer (f. 1785 † 28. Febr. 1854), med et Hus i Løgstør til Fribolig for 3 trængende Kvinder, fortrinsvis af Stifterindens og hendes Mands Familie, og 1,000 Rdl., nu 1,100 Kr., idet 900 Kr. 1894 ere anvendte til Bygningen. Stiftelsen er brandforsikret for 3,120 Kr.

Stiftelsen bestyres under Amtets Tilsyn af Birkedommeren, Sognepræsten og 3 af Kommunalbestyrelsen valgte Mænd. Fundats af 28. Nov. 1868, konfirm. 31. Mai 1869.

2. **Didrik Iversens Legat,** stiftet 1750 af Didrik Iversen til Sødal og Hustru Anne Cathrine Friisenberg med Fuur Sogns Kongetiende, som er bortfæstet for 80 Rdl. 1 Mk. 1 Sk., nu 160 Kr. 35 Ø., hvoraf 40 Kr. tilfalde Læreren i

Løgstør. 40 Kr. af Fattigkommissionen uddeles til 5 Fattige i Løgstør, fortrinsvis Enker (i Rødding, Lovel og Pederstrup Sogne i Viborg Amt).

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Sødal Hovedgaard. Testamente af 15. Juli 1750 efter fac. test. af 16. Jan. 1750 (Hofman XI, S. 479).

3. **Margrete Lintrups Legat,** stiftet 1762 af Margrete Lintrup, Enke efter Lars Caspersen, med 50 Rdl., hvis Renter tillagdes de Fattige i Løgsted Sogn.

Legatet synes forsvundet (Hofman X App. t. Viborg Stift, S. 19).

4. **Thorups Legat,** stiftet 1770 af Herredsskriver i Løgstør Peder Christian Thorup med 21,468 Rdl., omskrevne til 14,821 Rbd. 88 Sk., nu 12,148 Kr. 80 Ø. og Hellevad Sogns Kongetiende, kjøbt for 7,440 Rbd. Renten og Tienden skulde 4 Gange om Aaret uddeles til fattige og nødlidende Mennesker af begge Kjøn i Løgstør, fortrinsvis til Legatstifterens Blodsforvandte, men tilfalder nu Løgstør Fattigvæsen, dog at Renten af 4,142 Kr. 50 Ø. uddeles til Legatstifterens Slægt.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres af Birkedommeren, Sognepræsten og 4 Mænd af Løgstør. Testamente af 6. Juni 1770 efter fac. test. af 26. Juli 1766. Canc.-Skr. 2. Febr. 1833.

5. **Apotheker Højgaards Legat,** stiftet af Apotheker i Nibe Christian Peter Højgaard (f. 5. Sept. 1811 † 3. Sept. 1875) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Kommunalbestyrelsens Tilsyn af Velgjørenhedsforeningen og uddeles af 5 af Byens Borgere, som vælges af Kommunalbestyrelsen.

6. **Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors's og Hustru Marie Frandsine Nors født Møllers Legat for værdige Trængende i Løgstør,** stiftet ved Testamente af 28. Nov. 1885 af Marie Frandsine Møller (f. 26. Jan. 1827 † 25. April 1887), Enke efter Otto Henrik Nors (f. 15. Okt. 1821 † 17. Febr. 1875), med 4,650 Kr., nu 5,000 Kr., hvis Renter hver Oktober Flyttedag uddeles i Portioner paa 20—100 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Sognepræsten og et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse deltager i Uddelingen. Fundats af 6. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 296), stadf. 5. Sept. 1889.

7. **Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors' og Hustru Frandsine Nors født Møllers Familielegat i Løgstør,** stiftet ved Testamente af 28. Nov. 1885 af den Samme med 13,850 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Portioner paa 100—200 Kr. til Descendenter af Kancelliraad Otto Henrik Nors' Forældres Søskende. Naar den legatberettigede Slægt er uddød, tilfalder Familielegatet det fornævnte Legat 6.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af Herredsfogden. Fundats af 1. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 267), stadf. 27. Okt. 1890.

Louns og Alstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Mou Sogn.

Provst Reiersens Legat, stiftet 1772 af Sognepræst til Ringsted og Benløse Andreas Reiersen (f. 5. Nov. 1716 † 9. April 1785 som Sognepræst til Hillerød og Herlev) med 50 Rdl., hvis Renter, 4 pCt., hvert Aars 3. Sept. skulde uddeles til 6 Fattige.

Legatet, der skulde staa i Præstegaarden og uddeles af Sognepræsten, er forsvundet eller maaske aldrig kommet til Udførelse. Fundats af 29. Okt. 1772 (Hofman XI, S. 491).

Nørre Sundby og Hvorup Sogne.

1. **Præsten Kjeld Nielsen Muhles Legat**, stiftet 1715 af Sognepræst til Sundby og Hvorup Kjeld Nielsen Muhle (f. 28. Mai 1643 † 15. Sept. 1723) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter af Sognepræsten skulle uddeles til Husarme, 8 i Nørre Sundby Sogn, 2 i Hvorup Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 21. Mai 1715 (Hofman IV, S. 280).

2. **Præsten Hans Michel Kjeldsen Muhles Legat**, stiftet af Sognepræst til Sundby og Hvorup Hans Michel Kjeldsen Muhle (f. 29. Sept. 1691 † 27. Juni 1724) med 400 Rdl., hvoraf 1/3 anvendtes til Opførelse af en Skole i Lindholm; Renten af Resten, nu 533 Kr. 33 Ø., tilfalder Læreren paa nær 4 Kr., som anvendes til Skolens Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 29. Mai 1726 (Hofman IV, S 281).

3. **Anne Jespersens Legat**, stiftet 1731 af Anne Nielsdatter Jespersen (f. 1673, begr. 10. Aug. 1743), Enke efter Raadmand i Aalborg Erik Jensen (f. 1655, begr. 6. Juni 1725) med 1,000 Sldr., nu 1,233 Kr. 8 Ø., hvis Renter af Sognepræsten uddeles til 6 Fattige i Nørre Sundby.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 5. Febr. 1731 (Hofman IV, S. 284).

4. **Legatum Tale Kilianum**, stiftet ved Gavebrev af 24. Marts 1741 af Tale (Talke) Kjeldsdatter Muhle (døbt 13. April 1690 † 29. Jan. 1766), g. m. Sognepræst til Nørre Sundby og Hvorup Knud Schott (f. i Dec. 1694 † 20. Mai 1770), med 1,000 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter af Sognepræsten uddeles til 5 Fattige i Nørre Sundby Sogn og 3 Fattige i Hvorup Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 12. April 1766 (Hofman XI, S. 543).

5. **Præsten Schotts Skolelegat**, stiftet 1770 af Sognepræst til Nørre Sundby og Hvorup Knud Schott (se ovenfor 4) med 500 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Lærerne i Landsognet, og 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter anvendes til flittige og fattige Skolebørns Underhold og Skolebøger.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 30. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513 og 545).

6. **Præsten Schotts Kirkelegat**, stiftet 1770 af den Samme med 200 Rdl. til Nørre Sundby Kirkes Vedligeholdelse og 500 Rdl. til Hvorup Kirkes Reparation.

Legaterne ere forbrugte. Testamente af 30. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513 og 545).

[illegible] **Præsten Schotts Familielegat,** stiftet 1770 af den Samme med 400 Rdl., [illegible] Kr., hvis Renter tildeles hans anden Hustru Tale Kjeldsdatter Muhles [illegible] 3) Paarørende eller Sognenes Fattige, som derom ansøge.

Legatet, der er optaget blandt Aalborg Hospitals Midler, bestyres af Sognepræsten. Testamente af [illegible] Marts 1770 (Hofman XI, S. 513 og 545).

8. **Præsten Schotts Fattiglegat,** stiftet 1770 af den Samme med 1,312 Rdl. [illegible] Sk., nu 2,487 Kr. 54 Ø., hvis Renter af Sognepræsten uddeles til Fattige.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 30. Marts 1770 (Hofman XI, S. 513 og 545).

9. **Jens Jacobsen Hvorups Legat,** stiftet 1785 af Jens Jacobsen Hvorup med 1,000 Rdl., nu 1,883 Kr. 92 Ø., hvis Renter af Sognepræsten uddeles til 12 Fattige, 1/2 af Byen, 1/2 af Landsognet.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 3. Marts 1785, konfirm. 28. Aug. 1802.

10. **Else Pedersdatter Gays Legat,** stiftet 1808 af Enken Else Pedersdatter Gay af Nørre Uttrup med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til gamle, fattige og trængende Enker, halvt i hvert af Sognene.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 18. Aug. 1808 (Rskr. 1809, S. 428), konfirm. 23. Juni 1809.

11. **Skrædder Lars Christian Dystchovs Legat,** stiftet 1843 af Lars Christian Dystchov med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 5 Enker, 1/2 i Byen, 1/2 i Landsognet.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen og Sognepræsten. Fundats af 20. Sept. 1843.

12. **Ane Madsdatters Legat,** stiftet 1846 af Ole Pedersen med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til 2 ugifte Kvinder eller Enker i Nørre Sundby.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen og Sognepræsten. Fundats af 23. Jan. 1846.

13. **Anne Margrethe Pedersdatters Legat,** stiftet 1850 af Anne Margrethe Pedersdatter, nu 763 Kr. 76 Ø., hvis Renter uddeles til Klæder til Konfirmander, 1/2 af Byen, 1/2 af Landet.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 15. Mai 1850.

14. **Laurits Thaarups og Hustrus Legat,** stiftet 1871 af Laurits Jørgensen Thaarup med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 16. Marts 1871 (Min.-Tid. 1871 A. S. 77), stadf. 25. April 1871.

15. **Mariane Poulsens Legat,** stiftet 1872 af Mariane Larsdatter, Enke efter Husmand af Nørre Sundby Jens Poulsen, med 74 Rdl. 26 Sk., nu 150 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats (Min.-Tid. 1872 A. S. 142), stadf. 24. April 1872.

16. **Gjertrud Marie Müllers Legat til Trængende i Nørresundby,** stiftet ved Testamente af 18. Juli 1872 af Gjertrud Marie Søndergaard (f. 1809 † 24. Febr. 1879), Enke efter Gaardeier af Nørre Sundby, Forligskommissær, Exam. jur.

Jens Anders Müller (f. 1802 † 30. Juli 1870), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 5 Portioner paa 16 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, og 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsteder paa Nørre Sundby Kirkegaard, derefter til en 6. Legatportion paa 8 Kr.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 5. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 54), stadf. 14. April 1880.

17. **Gjertrud Marie Müllers Legat til Trængende i Lindholm By,** stiftet ved Testamente af 18. Juli 1872 af den Samme med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles i 3 Portioner paa 16 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 22. Sept. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 2), stadf. 3. Jan. 1881.

18. **Peder Jensen Smeds Legat,** stiftet af Husmand i Nørre Uttrup Peder Jensen Smed (f. 15. Okt. 1794 † 20. Juli 1873) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger m. v. til de 4 flittigste Elever i Nørre Uttrup Skole.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 2. Febr. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 222; G. R. 1874, S. 342), stadf. 31. Dec. 1874. Fundats af 28. April 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 141; G. R. 1874, S. 299), stadf. 2. Juli 1874.

19. **Pastor emeritus Christen Bondrops Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Sept. 1881 af fhv. Sognepræst til Seerup og Lemming Christen Bondrup (f. 6. Juni 1803 † 11. Marts 1888) med 8,000 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, i Dec. Termin uddeles i livsvarige Portioner paa 20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Slægtninge i Jylland indtil 3. Led, og med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Forældres, Handelsmand Niels Christensen Bondrups og Hustrus Gravsted paa Nørre Sundby Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 23. Jan. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 95), stadf. 24. Marts 1891. Fundatstillæg af 4. Sept. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 299), stadf. 22. Sept. 1891.

20. **Gaardeier Christen Pedersen Ertmanns og Hustru Ane Cathrine Larsdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Marts 1890 af Christen Peter Ertmann (f. 12. Juli 1822 † 3. Aug. 1893), Enkemand efter Ane Cathrine Larsdatter (f. 30. Juni 1828 † 27. April 1883), med 2,000 Kr., hvis Renter med Fradrag af 10 Kr. til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted uddeles i 10 lige Dele til Trængende i Nørre Sundby udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 10. Nov. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 346), stadf. 27. Dec. 1894.

21. **Frøken Jørgine Koefoeds Legat for trængende Enker i Nørre Sundby,** stiftet ved Testamente af 29. Marts 1890 af Jørgine Koefoed (f. 9. Febr. 1819 † 23. Febr. 1894) med hendes efterladte Midler, udlagte med 2,890 Kr., hvis

Renter efter en Legatars Død uddeles i 4 lige store, livsvarige Lodder til 4 trængende Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 6. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 347), stadf. 27. Dec. 1894.

22. **Gaaardeier af Nørre Sundby Peder Larsen Dams og Hustru Rebekka Nielsdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Mai 1892 af deres Datter Ane Pedersen Dam (f. 21. Marts 1828 † 27. Mai 1892) med 3,000 Kr., af hvis Renter 10 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Forældres Gravsteder paa Nørre Sundby Kirkegaard, Resten uddeles efter en Legatars Død i 2 Portioner for 5 Aar til ældre Piger eller Enker af Middelstanden i Nørre Sundby udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsamtets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 19. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 152), stadf. 10. April 1893.

23. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllups-legat,** stiftet 1892 ved Sammenskud med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til en trængende Konfirmand.

Legatet bestyres af Kommunalbestyrelsen og uddeles af 3 af den udmeldte Mænd eller Kvinder i Samraad med Sognepræsten, forsaavidt denne ikke er valgt Medlem. Fundats af 21. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 283), stadf. 14. Sept. 1892.

Næsborg, Salling og Outrup Sogne.

1. **Lærer N. J. Jensens og Søster Ane Margrethe Jensens Legat,** stiftet 1893 af Kirkesanger og Lærer i Salling Niels Jens Jensen (f. 18. Mai 1847) efter Søsteren Ane Margrethe Jensens (f. 2. Marts 1850 † 9. Juli 1893) Død med 250 Kr., hvis Renter efter Foraarsexamen i April uddeles til flinke Børn af ældste Klasse i Salling Skole.

Legatet bestyres af Skolekommissionen og uddeles af Læreren. Fundats af 30. Sept. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 413), stadf. 30. Dec. 1893.

2. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Vilsted og Vindblæs Sogne.

Nørholm Sogn.

Det Ursin'ske Legat, stiftet af en af de to Sognepræster Ursin til Nørholm, enten Niels Ursin (f. 1669 † 1. Marts 1746) eller Christian Frederik Ursin (f. 1712 † 18. Nov. 1781), hvilken af dem kan nu ikke oplyses, med 400 Rdl., nu 833 Kr. 49 Ø., hvis Renter tilflyde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Amtet.

Ove og Valsgaard Sogne.

Thestrups Legat se Bælum og Solbjerg Sogne.

Rold og Vebbestrup Sogne.

1. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie,** stiftet 1845 af Kammerherre, Kaptain Johan Caspar Mylius til Stamhuset Rønninge Søgaard, Mylenberg Gods m. v. (f. 22. Okt. 1776 † 15. Sept. 1852) og Hustru Wilhelmine Christiane Ulrikke von Holstein-Rathlou (f. 1. Juni 1784 † 12. Juni 1861) med 1,000 Rbd., nu 6,716 Kr. 33 Ø., af hvis Renter 1/2 anvendes til Skolevæsenet, 1/2 til syge Familiers Pleie paa Mylenberg Gods i Rold, Storarden og Skjørping Sogne, Vive By i Vive Sogn samt Hellum By i Thorup Sogn.

Legatet bestyres af Godsets Eier. Fundats af 22. Okt. 1845 (Rskr. 1846, S. 35), konfirm. 27. Jan. 1846.

2. **Det Mylius'ske Legat,** stiftet 1848 af Kammerherre, Kaptain Johan Caspar Mylius (se ovenfor 1) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter skulde uddeles i 8 livsvarige Portioner paa 20 Kr. til Saarede af 11. Bataillons Mandskab, fortrinsvis fra Legatstifterens jydske Godser, men nu kun gives til 1, medens Resten tilfalder Skolevæsenet paa Mylenberg Gods i Rold, Storarden og Skjørping Sogne, Vive By i Vive Sogn samt Hellum By i Thorup Sogn.

Legatet bestyres af Eieren af Mylenberg Gods og uddeles til Saarede af ham i Forening med Bataillonschefen. Fundats af 5. Nov. 1848 (Rskr. 1849, S. 99; Dep.-Tid. 1849, S. 459), konfirm. 28. Marts 1849.

Romdrup og Klarup Sogne.

1. **Præsten Millings Fattiglegat,** stiftet 1808 af Sognepræst til Romdrup og Klarup Ludvig Christian Milling (f. 15. Juli 1738 † 12. Juni 1819) og Hustru Johanne Nielsdatter Holst (f. 1738 † 24. Jan. 1810) med 480 Rdl., nu 965 Kr. 74 Ø., hvis Renter tilfalde Romdrup Sogns Fattigvæsen.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 31. Juli 1808, konfirm. 14. Juni 1810.

2. **Præsten Millings Skolelegat,** stiftet 1808 af de Samme med 160 Rdl., nu 320 Kr. 44 Ø., hvis Renter tilfalde Romdrup Sogns Skolevæsen.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 31. Juli 1808, konfirm. 14. Juni 1810.

Rørbæk, Grynderup og Stenild Sogne.

Proprietær Jens Dinesens og Hustru Margrethe Elisabeth Dinesens Legat, stiftet 1869 af Margrethe Elisabeth Grøn Kjeldsen (f. 9. Febr. 1799

† 10. Mai 1870), Enke efter Jens Dinesen til Volstrup (f. 29. Marts 1802 † 6. Marts 1869), med en Toft i Rørbæk Matr.-Nr. 30 af Htk. 2³/₄ Alb. og 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter med Jordleien hvert Aars 10. Mai og 6. Marts uddeles til 2 Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Aug. 1869.

Sebber og Aistrup Sogne.

1. **Klæstrups Legat,** stiftet 1707 af Handelsmand i Aalborg Anders Madsen Klæstrup (f. 1659, begr. 19. April 1707) for sig og Hustru Agnete Werchmester (f. i Jan. 1626, begr. 16. Marts 1706) med 300 Sldr. Croner, nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til fattige Skolebørn i Sebber Sogn paa Sebberklosters Gods.

Legatet, der staaer i Sebberkloster Hovedgaard, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 24. Mai 1707 (Hofman III, S. 516).

2. **Gleerups Legat,** stiftet 1707 af Jørgen Jensen Gleerup til Sebberkloster (f. 1653 † 1727) med 300 Sldr. Croner, nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til fattige Børns Opdragelse i Sebber Sogn paa Sebberklosters Gods.

Legatet, der staaer i Sebberkloster Hovedgaard, bestyres af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 24. Marts 1707 (Hofman III, S. 517).

3. **Pensioneret Lærer Jens Christian Klingbecks Mindelegat for ældre, værdige og trængende Husmænd eller Husmandsenker i Sebber Sogn,** stiftet af Jens Christian Klingbeck (f. 21. Juni 1805 † 11. Febr. 1890) med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. og 1. Juli i 8 lige store Portioner uddeles til Husmænd og Husmandsenker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 143), stadf. 18. Juni 1890.

4. **Christian Friis' Legat** se Farstrup og Lundby Sogne.

Skelund og Visborg Sogne.

1. **Rosencrones Legat,** stiftet 1749 af Assessor i Høiesteret, Biskop over Bergens Stift, Konsistorialraad Edvard Londeman af Rosencrone til Stamhuset Rosendal, til Nøragergaard og Børglumkloster (f. 5. Juli 1680 † 17. Sept. 1749) med 200 Rdl., nu 240 Kr., af hvis Renter ½ tilfalder Læreren i Visborg, ½ uddeles til Fattige i begge Sognene.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fnndats af 9. Sept. 1744 (Hofman III, S. 498).

2. **Svanes Legat,** stiftet 1750 af Johannes Svane med 200 Rdl., paa Skiftet 31. Jan. 1751 udlagt med 179 Rdl. 52 Sk., nu 140 Kr., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Fattige i Visborg Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 22. Sept. 1750 (Hofman X App. t. Viborg Stift, S. 19), konfirm. 23. Okt. 1750.

3. **Arenstorffs Legat,** antagelig stiftet af Oberst Andreas von Arenstorff til Visborggaard og Havnø (f. 16. Aug. 1709 † 24. Jan. 1764), udgjorde 1798 sammen med hans Enkes efterstaaende Legat 1,318 Rdl. 3 Mk. 8 Sk., der reduceredes til 461 Rdl. 50 Sk., nu 393 Kr., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Amtet.

4. **Fru Arenstorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Dec. 1795 af Johanne Augusta Dietrich (f. 17. Juli 1733 † 25. Jan. 1796), Enke efter Oberst Andreas von Arenstorff til Visborggaard og Havnø (se ovenfor 3), nu 530 Kr. 4 Ø., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 25. Mai 1798.

5. **Lars Smiths Legat,** stiftet 1800 af Degn i Als Lars Smith (f. 1727, begr. 29. Aug. 1802) med 100 Rdl., nu 143 Kr. 12 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende med ½ i Als Sogn, ½ i Skelund og Visborg Sogne.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente efter kgl. Bevilling af 8. Juli 1800.

6. **Præsten Millings Legat,** stiftet 1808 af Sognepræst til Romdrup og Klarup Ludvig Christian Milling (f. 15. Juli 1738 † 12. Juni 1819) med 500 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Trængende i Skelund Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 31. Juli 1808, konfirm. 14. Juni 1810.

7. **Ane Christensens Legat for værdige Trængende af Veddum By i Skelund Sogn,** stiftet ved Testamente af 22. Dec. 1888 og 4. Aug. 1889 af Ane Christensen († 22. Dec. 1891), Enke efter Gaardmand af Veddum Christen Sørensen (f. 1786 † 11. Jan. 1863), med 1,000 Kr., hvis Renter dels anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Pleiedatter Kirstine Marie Madsens Gravsteder paa Skelund Kirkegaard til 22. Dec. 1919 og 11. Juni 1905, dels efter nogle Legatarers Død uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Aug. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 32), stadf. 6. Jan. 1893.

8. **Anders Christensens og Hustrus Guldbryllupslegat,** stiftet 1893 af Gaardmand i Skelund Anders Christensen (f. 31. Okt. 1814 † 1. Marts 1899) og Hustru Elsine Marie Dorothea Christensen (f. 18. Dec. 1819 † 3. Aug. 1897) med 1,000 Kr., hvis Renter lige før Jul uddeles i 4 Portioner til Trængende i Skelund Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, et valgt Sogneraadsmedlem og et valgt Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Dec. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 175), stadf. 19. Juni 1894.

9. **Peter Korsgaards og Hustru Christiane Korsgaards Legat til værdige og trængende Syge af Als Sogn** se Als Sogn.

Skibsted og Lyngby Sogne.

1. **Thygesens Legater,** stiftede 1810 af Thyge Thygesen til Randrup (f. 1767 † 13. Jan. 1842) med 500 Rdl., nu 1,031 Kr. 39 Ø. til Skibsted og Lyngby Skoler og 500 Rdl., nu 417 Kr. 87 Ø. til Terndrup Skole, 1812 med 1,600 Rdl., nu 800 Kr. til Skibsted og Lyngby Skoler.

Legaterne bestyres af Skoledirektionen. Gavebrev af 26. Juni 1810 og 26. Juni 1812.

2. **Niels Peter Hansens og Hustrus Guldbryllupslegat for værdige og trængende Konfirmander i Lyngby Sogn, Aalborg Amt,** indsamlede af deres Venner ved deres Guldbryllup den 29. Marts 1883 med 300 Kr., hvis Renter uddeles i 1—2 Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten, Læreren i Lyngby og Førstelæreren i Terndrup. Fundats af 18. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 285), stadf. 5. Nov. 1890.

3. **Etatsraad Jacob Kjellerups Legat til Indlæggelse af trængende Syge paa Amtssygehuset i Terndrup,** stiftet 1803 af Magdalene Kaarsborg (f. 22. Nov. 1827), Enke efter Etatsraad Jacob Kjellerup til Visborggaard (f. 1. Marts 1822 † 27. April 1891), med 1,536 Kr. 24 Ø., hvis Renter anvendes til Kur, Pleie og Lægehjælp for Trængende udenfor Fattigvæsenet fra Hellum-Hindsted Herreder, særlig fra Skelund, Visborg og Glerup.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sygehusets Bestyrelse og bortgives af Legatstifterinden, derefter af Bestyrelsen. Fundats af 3. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 23), stadf. 16. Jan. 1894.

4. **Trellunds Skolelegat** se Viborg Stift 3.

Skivum og Giver Sogne.

1. **Niels Jensen Nørgaards Legat til Fordel for værdige Trængende i Skivum Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1874 af fhv. Gaardeier i Skivum Niels Jensen Nørgaard (f. 16. Sept. 1823 † 15. Juli 1889) med 1,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i 4 Portioner paa 10 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 9. Mai 1874 (Min.-Tid. 1876 A, S. 47), stadf. 4. April 1876.

2. **Jens Hyldals og Hustrus Legat for en værdig Trængende i Giver Sogn for at passe Stifternes Grav,** stiftet 1892 af Inger Kristensen (f. 1841 † 28. Dec. 1892), Enke efter Husmand i Sønderup Jens Jensen Hyldal (f. 1835 † 6. Mai 1892), med 200 Kr., hvis Renter tildeles en Kone i Giver Sogn for at passe Legatstifterindens Familiegravsted paa Giver Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten og en Gaardmand i Giver Sogn. Testamente af 13. Dec. 1892.

Skjørping og Fræer Sogne.

1. **Fru Bjørns og Forvalter Andersens Legat,** stiftet 1804 af Forvalter Andersen og 1811 af Ide Cathrine Larsen (f. 30. Mai 1735 † 9. Nov. 1816), Enke efter Cancelliraad Niels Bjørn til Buderupholm (f. 1734, begr. 1. Marts 1770), ialt nu 41 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde Skjørping Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 12. Marts 1804. Gavebrev af 12. Febr. 1811.

2. **Fru Bjørns Fattiglegat** se Buderup og Gravlev Sogne.

3. **Sognedegn Jens Sahls Legat** se Buderup og Gravlev Sogne.

4. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Rold og Vebbestrup Sogne.

Storvorde og Seglflod Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Strandby og Farsø Sogne.

1. **Gjertrud de Hofmans Legat,** stiftet af Gjertrud de Hofman (f. 1675 † 1750), Enke efter Niels Poulsen til Gunderupgaard (f. 23. Juni 1677 begr. 23. Sept. 1745), med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., hvert Aars 17. Marts (St. Gjertruds Dag) Kl. 10 i Strandby Kirke uddeles til 4 Fattige af Gunderupgaards Gods i Strandby Sogn.

Legatet bestyres af Eieren af Gunderupgaard og Sognepræsten. Fundats af 4. Jan. 1756 (Hofman III. S. 379).

2. **Major Kaalunds Legat** (ogsaa kaldet „**Thagaards Legat**"), stiftet af Major Hans Vilhelm Kaalund til Hvanstrup (f. i Nov. 1724 † 29. Marts 1777) med 100 Rdl. D. C., omskrevne til 45 Rdl., nu 90 Kr., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Fattige i Farsø Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 4. Juni 1783.

3. **Christen Bjerums Legat,** stiftet af Christen Bjerum med 100 Rdl., omskrevne til 80 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Fattige i Strandby Sogn.

Legatet bestyres af Amtet.

Sulsted og Aistrup Sogne.

1. **Elisabeth Rodsteens Legat,** stiftet 1730 af Elisabeth Rodsteen til Vraa og Elkjær (f. 30. Mai 1673 † 9. Marts 1730) med 300 Rdl., nu 735 Kr., af

hvis Renter 30 Kr. skulde anvendes til Vedligeholdelse af hendes Begravelse i Aistrup Kirke, men nu uddeles til Aistrup Sogns Fattige, Resten uddeles til fattige Sengeliggende i Aistrup Sogn.

Legatet, af hvilke 600 Kr. staa i Ny Vraa Hovedgaard til 5 pCt., medens 135 Kr. bestyres af Amtet, uddeles for sidstnævnte Kapitals Vedkommende under Amtets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 16. Febr. 1730 (Hofman IV, S. 269).

2. **Krigsraad Jens Gleerup** til Rødslet og Vang (f. 1720, begr. 28. Juni 1799) gav 1763 en Skole til Sulsted Sogns søndre Skoledistrikt og 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Vestbjerg.

Legatet bestyres af Skoledirektionen (Hofman XI, S. 546).

3. **Madam Orres Legat,** stiftet 1786 af Jacobæa Kierulff Westrup (f. 1732 † 24. Okt. 1786), Enke efter Sognepræst til Sulsted og Aistrup Arved Orre (f. 1719 † 18. April 1781), med 131 Rdl. 24 Sk., nu 263 Kr. 75 Ø., af hvis Renter 1/3 tilfalder Læreren i Sulsted, 2/3 af Sognepræsten uddeles til Fattige i Sulsted Sogn.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 6. Juli 1786.

4. **Grevinde Holcks Legat,** stiftet 1786 af Mariane Dorthea de Trappaud (f. 14. Okt. 1746 † 18. Nov. 1808), Enke efter Greve Burchard Georg Holck (f. 1747 † 8. Juni 1785), med Sulsted og Aistrup Sognes Korn-, Kirke- og Kvægtiender, som udredes med 407 Kr. 13 Ø. og 5 Tdr. 2 Skpr. 13/14 Fdk. Byg efter Kapitelstaxt, og 18 Rdl., nu 36 Kr. af Læsø Landgilde samt 5,000 Rdl., nu 12,595 Kr. 74 Ø., hvis Renter med Tienden og Landgilden af Sognepræsterne og Eieren af Gammel Vraa Hovedgaard uddeles til Fattige af Vraa og Sønder Elkjær Godser i Øster Brønderslev, Aistrup, Sulsted, Hammer og Vadum Sogne.

Legatkapitalen bestyres af Amtet. Testamente af 4. Nov. 1786, 13. Okt. 1788 og 4. Jan. 1808, konfirm. 5. Febr. 1813. Kgl. Bevilling 4. Aug. 1829. Canc.-Skr. 30. Juni 1832.

5. **Provst Gandrups Legat,** stiftet 1806 af Sognepræst til Sulsted og Aistrup, Provst Peter Gandrup (f. 20. Febr. 1746 † 7. Febr. 1807) med 1,982 Rdl. 2 Sk., nu 4,014 Kr. 12 Ø., hvis Renter uddeles til Lærerne i Sulsted, Aistrup og Tylstrup.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 25. Febr. 1806, konfirm. 28. Febr. 1807. Canc.-Skr. 20. Sept. 1834.

Sønderholm og Freilev Sogne.

1. **Lindenovs Legat,** stiftet 1686 af Commerceraad Christian Lindenov Christoffersen til Uggerslevgaard (f. 13. Juni 1647 † 28. Juni 1692) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Faders, Christoffer Lindenovs (f. 13. Aug. 1611 † 2. Okt. 1679) Begravelsessted i Sønderholm Kirke.

Legatet er optaget under Aalborg Hospitals Midler. Fundats af 18. Febr. 1686 (Hofman III, S. 540; IV, S. 167).

2. **Levetzaus Legat,** stiftet 1695 af Geheimeraad, Generalløitnant til Hest Hans Friedrich Levetzau til Restrup, Oxholm og Nørre Elkjær (f. 5. Jan. 1630 † 22. Juli 1696) og Hustru Lucia Emerentia Brockdorff (f. 4. Nov. 1640 † 11. Sept. 1693) med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter, 6 pCt., Læreren i Sønderholm nyder 27 Kr., medens 6 Kr. indgaa i Fattigkassen og 3 Kr. i Skolekassen.

Legatet, der staaer i Restrup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaaadens Eier. Fundats af 2. Marts 1695 (Hofman III, S. 538). Canc.-Skr. 2. April 1836.

3. **Præsten Hass' Skolelegat,** stiftet 1774 af Sognepræst til Sønderholm og Freilev Jens Hass (f. 1721 † 25. Mai 1803) med 100 Rdl., nu 201 Kr. 56 Ø., hvis Renter tilfalde Sognenes 4 Lærere til lige Deling.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 25. April 1774 (Hofman XI, S. 489).

4. **Præsten Hass' Fattiglegat,** stiftet 1803 efter den Samme, var 1837 sammen med Poul Erichsens efterstaaende Legat 127 Rdl. 16 Sk., nu 240 Kr. 26 Ø., hvis Renter af Sogneraadet uddeles til Sønderholm Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Amtet. Gavebrev af 20. Juni 1803.

5. **Poul Erichsens Legat,** stiftet 1806 af Husmand i Sønderholm Poul Erichsen med 200 Rdl., omskrevne til 160 Rdl., er nu indbefattet i Præsten Hass' foranstaaende Legat.

Testamente af 6. April 1806, konfirm. 24. Febr. 1807.

Sønderup og Sulderup Sogne.

1. **Holbeksminde,** oprettet 1856 af Niels Holbek til Albæk (f. 26. Febr. 1798 † 1865) og Hustru Vilhelmine Cathrine Steenstrup (f. 28. Mai 1801 † 13. Jan. 1892) med 800 Rdl. til Opførelse af en Bolig for Fattige, hvoraf 600 Rdl. 1861 anvendtes til Husets Opførelse, medens Renten af Resten, nu 400 Kr., anvendes til dets Vedligeholdelse. Stiftelsen er brandforsikret for 1,432 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 12. April 1856.

2. **Præsteenken Thornings Fattiglegat,** stiftet 1798 af Sinned Kirstine Lund (f. 1722 † 6. Dec. 1810), Enke efter Sognepræst til Sønderup og Sulderup Arent Andersen Thorning (f. 6. Juli 1717 † 10. Aug. 1782), med 200 Rdl., nu 103 Kr. 32 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Amtet og uddeles under Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 11. Sept. 1798 (Rskr. 1799, S. 139; Coll.-Tid. 1799, S. 346), konfirm. 17. Mai 1799.

3. **Præsteenken Thornings Skolelegat,** stiftet 1798 af den Samme med 100 Rdl., nu 51 Kr. 56 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Sulderup.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 11. Sept. 1798 (Rskr. 1799, S. 139; Coll.-Tid. 1799, S. 346), konfirm. 17. Mai 1799.

Tisted, Binderup og Durup Sogne.

1. **Det Ibsen'ske Legat,** stiftet 1822 af Jens Ibsen til Svallinggaard († 22. Jan. 1822) med 200 Rdl., nu 540 Kr., hvis Renter anvendes til nyttige Bøgers Anskaffelse og Uddeling som Gaver til fattige Skolebørn i Nørager Skole.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 9. Jan. 1822, konfirm. 23. Jan. 1822.

2. **Det Bisgaard'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Okt. 1878 af Frederich Jensen (Bisgaard) til Nøragergaard (f. 16. Aug. 1816 † 14. Sept. 1879) med 3,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af den Bisgaardske Familiebegravelse paa Durup Kirkegaard, derefter uddeles til Legatstifterens trængende Descendenter og, hvis ingen saadanne findes, til Trængende i Durup Sogn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn og under Provstesynet af Sognepræsten. Fundats af 30. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A. S. 34; G. R. 1881, S. 18), stadf. 1. Marts 1881.

Nørre Tranders Sogn.

1. **Lauritz Justensens Legat,** stiftet før 1675 af Lauritz Justensen af Nørre Uttrup († 25. Jan. 1676) med 75 Sldr., nu 19 Kr. 33 Ø., af hvis Renter Kirken faaer ½, de Fattige ½.

Legatet bestyres af Amtet (Hofman III, S. 556; XI, S. 604).

2. **Thomsens Legat,** stiftet 1736 af Amtsforvalter over Aalborg, Aastrup, Seilstrup og Børglum Amter, Commerceraad Thyge Thomsen (f. 29. April 1662 † 4. Juli 1737) og Hustru Gedske Blume (f. 26. Sept. 1665 † 14. Aug. 1736) med 500 Rdl., nu 577 Kr. 50 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Nørre Tranders.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamente af 18. Juli 1736 (Hofman III, S. 558; XI, S. 604).

3. **Benzons Skolelegat,** stiftet 1753 af Etatsraad Johannes Benzon til Sohngaardsholm (f. 3. Marts 1712 † 7. Juni 1784) med et Orgelværk til Kirken og 400 Rdl. til dets Vedligeholdelse samt 10 Rdl., nu 20 Kr., 1757 derhos 4 Tdr. Byg aarlig af Sohngaardsholm til Organisten. 1818 nedtoges Orgelet, mod at Eieren af Sohngaardsholm betalte 200 Rdl. til en ny Skole, og mod at den paa Gaarden hvilende Afgift tillagdes Læreren i Sognet, hvorhos de 400 Rdl., nu 363 Kr. 8 Ø., henlagdes til Sognets Skolekasse, saaledes at der for Renten kjøbes Bøger til fattige Skolebørn.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Kgl. Fundats af 12. Juli 1754 (Hofman III, S. 551; IX, S. 22; XI, S. 602). Kgl. Fundats af 30. Dec. 1757 (Hofman IX, S. 24). Rskr. 13. Mai 1818.

4. **Benzons Begravelseslegat,** stiftet 1755 af den Samme med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken,

medens Præsten nyder 4 Kr. for Tilsynet dermed og Læreren 2 Kr. for at renholde Begravelsen.

Legatet, der staaer i Sohngaardsholm, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 8. April 1755 (Hofman III. S. 553).

5. **Conferensraadinde Braems Kirkelegat,** stiftet 1791 af Caspare Hermine With (f. 12. Dec. 1723 † 9. Jan. 1804), Enke efter Conferensraad, Landsdommer Christian Braem (f. 1683 † 1752), nu 3,945 Kr. 99 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af det Benzon'ske Ligkapel ved Kirken.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamentariske Dispositioner af 15. Nov. 1791 og 25. Aug. 1796.

6. **Conferensraadinde Braems Skolelegat,** stiftet 1796 af den Samme med 400 Rdl. til Orgelets Vedligeholdelse, nu 750 Kr., hvis Renter, efterat Orgelet 1818 er nedlagt, tilfalde Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Testamentarisk Disposition af 25. Aug. 1796. Rskr. 13. Mai 1818.

7. **Frøken Schous Legat,** stiftet 1883 af Johanne Marie Schou (f. 14. Marts 1821 † 30. Sept. 1889) med 8,000 Kr., nu 9,364 Kr. 99 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til trængende Husjomfruer, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt og nærmest saadanne, som opholde sig eller have tjent i Nørre Tranders Sogn.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af et Medlem af Aalborg Byraad og Sognepræsten. Fundats af 11. Nov. 1883.

8. **Skolelærer Søren Rebstrups og Hustru Ane Marie født Hagstrøms Legat for værdige, trængende Familier i Østeruttrup, Nørretranders Sogn,** stiftet ved Testamente af 26. April 1882 af Søren Rebstrup (f. 31. Aug. 1806 † 20. April 1882) og Hustru Ane Marie Hagstrøm (f. 21. Sept. 1791 † 17. Mai 1885) med 2,000 Kr., hvis Renter hver Jul uddeles i 4 lige store Portioner til Familier udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Bæks, Bælums, Morten og Claus Christensens, Knudsens, Kroghs, Peens, Peistrups og Paulsens.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 210), stadf. 19. Nov. 1887.

Sønder Tranders Sogn.

1. **Peder Jensen Boelsmands Legat for Søndertranders Sogn,** stiftet 12. Sept. 1869 af Gaardmand i Sønder Tranders Peder Jensen (Boelsmand) (f. 1803 † 24. Jan. 1870) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Jan. uddeles til den mest værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 55), stadf. 14. April 1880.

2. **Søren Kristensen Dahl og Hustru Ane Hansdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 27. April 1883 af Søren Kristensen Dahl af Sønder Tranders (f. 13. Sept. 1805 † 20. Okt. 1880) med 1,000 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles i lige store Portioner til 4 værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. Dec. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 72), stadf. 1. Marts 1889.

Ullits og Fovlum Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Ulsted Sogn.

1. **Degnen Tychows Legat,** stiftet 1741 af Degn i Ulsted Niels Tychow (f. 1689, begr. 30. Juni 1741) med 200 Rdl., nu 125 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Ulsted.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Gavebrev af 19. Juni 1741 (Hofman IV, S. 274).

2. **Proprietær Johan Frederik Ammitzbølls Legat for fattige Enker i Ulsted Sogn,** stiftet ved Testamente af 14. Juni 1870 af Johan Frederik Ammitzbøll til Gjettrup (f. 24. Juni 1796 † 7. Dec. 1878) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., hvert Aars 1. Jan. uddeles til fattige Enker, fortrinsvis udenfor Fattigvæsenet, og som have tjent paa Gjettrup.

Legatet, der staaer i Gjettrup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 27. Jan. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 129), stadf. 25. Aug. 1879.

3. **Ungkarl Christen Nielsens Mindelegat,** stiftet 1881 af hans Fader, Gaardeier af Vesterbroen Niels Christen Christensen (f. 11. Febr. 1821) med 1,000 Kr., hvis Renter inden Nytaar uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1/2 fortrinsvis til Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Formanden for Bestyrelsen af de Fattiges Kasse og 1 af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 3. Marts 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 134), stadf. 26. Sept. 1881.

4. **Mølleeier Peder Thomsens og Hustru Ane Boline født Hansens Legat,** stiftet 1892 af Ane Boline Hansen (f. 12. Marts 1828), Enke efter Mølleeier og Gaardeier af Ulsted Peder Thomsen (f. 19. Sept. 1810 † 9. Aug. 1891), med 800 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 2—3 Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 313), stadf. 10. Okt. 1892.

Ulstrup og Gundersted Sogne.

1. **Thomas Lillelunds Legat,** stiftet 1748 af Sognepræst til Ulstrup og Gundersted, senere til Aarslev og Tilst Thomas Lillelund (f. 9. April 1712 † 15. Juni 1781) med 100 Sldr., nu 133 Kr., af hvis Renter 4 Kr. tilfalde Læreren i Gundersted, 1 Kr. 33 Ø. tildeles et fattigt Barn i Gundersted.

Legatet staaer i Præstegaarden og bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 8. Nov. 1748 (Hofman III, S. 493).

2. **Tidligere Sognepræst i Ulstrup Peter Ulrik Severin Schønaus Legat,** stiftet 1875 af Caroline Margrethe Rehder (døbt 12. Aug. 1810 † 5. April 1885), Enke efter Sognepræst til Ulstrup Ulrik Peter Severin Schønau (f. 1. Jan. 1807 † 13. Okt. 1865), med 1,200 Kr., nu 1,221 Kr., hvis Renter før Jul af Sognepræsten uddeles til 4 Familier i Ulstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler. Fundats af 10. April 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 159), stadf. 5. Nov. 1875.

3. **Dorothea Marie Elisabeth Sørensens Legat,** stiftet af Dorothea Marie Elisabeth Sørensen (f. 25. Marts 1864 † 10. Febr. 1875) med 100 Kr., hvis Renter af Sognepræsten tildeles en flittig Konfirmand af Gundersted Sogn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler. Fundats (Min.-Tid. 1878 A, S. 30; G. R. 1878, S. 27), stadf. 28. Febr. 1878).

4. **Ungkarl Niels Christian Laustsens Legat for værdige Trængende i Ulstrup Sogn i Viborg Stift,** stiftet af Niels Christian Laustsen (f. 26. April 1858 † 24. Okt. 1880) med 400 Kr., hvis Renter til Julen af Sognepræsten uddeles til 1—2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Viborg Stiftsmidler. Fundats af 28. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 6), stadf. 10. Jan. 1881.

Vadum Sogn.

1. **Vadum Hospital,** oprettet af Cancelliraad Peder Thøgersen Lasson til Rødslet, Gudumlund, Herningsholm, Dybvad, Vosborg og Rugballegaard (f. 17. Nov. 1667 † 10. Jan. 1737) og Hustru Anne Lassen (f. 14. Okt. 1665 † 29. Dec. 1747) med et Hus ved Vadum Kirke til 6 Fattige af Rødslet Gods og 2,100 Rdl., nu 4,200 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 160 Kr. uddeles til 5 af Lemmerne, 32 Kr. tildeles Forstandersken, 8 Kr. den Mand, der holder Bøn i Hospitalet, 10 Kr. anvendes til Vedligeholdelse.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Rødslet Hovedgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 20. April 1742 (Hofman IV, S. 253). Min.-Skr. 15. Mai 1855 (G. R.).

2. **Laurids Kierulf** til Viffertsholm (f. 1647, begr. 25. Febr. 1729) gav 1724 en Skole til Øster Halne. Skolen er forlængst nedbrudt.
Fundats af 7. Mai 1742 (Hofman IV, S. 260).

3. **Præsten Jessens Legat,** stiftet af Sognepræst til Vadum Jes Hannibal Pedersen Jessen (f. 15. Okt. 1682 † 1721) med 100 Rdl., nu 77 Kr. 33 Ø., hvis Renter af Sogneraadet gives til 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 12. Juli 1751 (Hofman IV. S. 262).

4. **Marie Lassons Legat,** stiftet af Marie Lasson, Enke efter Raadmand og Farver i Aarhus Peder Jessen, med 200 Rdl., nu 154 Kr. 66 Ø., hvis Renter oprindelig anvendtes til Vedligeholdelse af et af hende opført Skolehus i Vadum, saaledes at Læreren deraf nød 4—6 Kr., Resten anvendtes til fattige Skolebørn. Nu gives Renten af Sogneraadet til 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 12. Juli 1751 (Hofman IV. S. 262).

5. **Provstinde Mygînds Legat,** stiftet 1760 af Margaretha Marie Kirstine Daniton (f. c. 1671 † 26. Jan. 1767), Enke efter Sognepræst til Broust og Svenstrup, Provst Christian Henrik Mygind (f. 11. Mai 1682 † 1734) med 50 Rdl., nu 38 Kr. 66 Ø., hvis Renter af Sogneraadet tildeles 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Amtet. Testamente af 27. Marts 1760 og 21. Marts 1765 efter fac. test. af 29. Jan. 1752 (Hofman XI, S. 549).

6. **Det Gleerup'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Nov. 1796 (konfirm. 3. Marts 1797) af Krigsraad Jens Gleerup til Rødslet (f. 1720 † 1799) og Hustru Kirstine Lyche (f. 1722 † 22. Nov. 1803) med 900 Rdl., nu 1,800 Kr., hvis Renter uddeles til 3 eller 6 Trængende af Rødslets Gods i Vadum Sogn.

Legatet, der staaer i Rødslet Hovedgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 20. Juni 1805 (Rskr. 1805, S. 285; Coll.-Tid. 1805, S. 634), konfirm. 23. Aug. 1805.

7. **Ide Kirstine Gleerups Legat,** stiftet 1805 af Jomfru Ide Kirstine Gleerup af Rødslet (f. 1745 † 1805) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., til Vadum Hospital. Renten, 3³/₄ pCt., uddeles til Fattige paa Rødslet Gods.

Legatet, der staaer i Rødslet Hovedgaard, bestyres af Gaardens Eier. Testamente af 8. Sept. 1805, konfirm. 11. April 1806. Fundats af 12. Juni 1807, konfirm. 1. April 1809.

8. **Lærer C. P. Clausens og Hustru A. M. Clausens Legat,** stiftet 1887 af Claus Peter Clausen (f. 22. Aug. 1825) og Hustru Ane Marie Larsen (f. 22. April 1821) med 600 Kr., af hvis Renter 10 Kr. anvendes til Forøgelse af Vester Halne Skoles Bogsamling, 5 Kr. til et flittigt Barn i Haldager Skole, Resten til en Mand eller Kvinde udenfor Fattigvæsenet for at renholde Legatstifternes Gravsted paa Vadum Kirkegaard.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 21. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 207; G. R. 1887, S. 105), stadf. 14. Nov. 1887.

9. **Grevinde Holcks Legat** se Sulsted og Aistrup Sogne.

Veggerby og Bislev Sogne.

1. **Sophie Charlotte Baronesse Juel-Rysensteens Mindelegat af 1. Januar 1889 til Fordel for 4 værdige og trængende Familier eller enlige Personer hjemmehørende i Bislev Sogn,** stiftet af Kammerherre, Kaptain, Baron Niels Juel af Rysensteen til Lundbæk (f. 21. Okt. 1804 † 15. Mai 1889) til Minde om hans Datter Sophie Charlotte Baronesse Juel af Rysensteen (f. 1. Jan. 1840 † 10. Okt. 1887) med et 7 Fags Hus i Bislev, **„Baronesse Sophie Juel-Rysensteens Stiftelse"** kaldet, til Fribolig for 4 trængende Familier eller enlige Personer af Folkekirken, som skulle holde hendes Gravsted paa Bislev Kirkegaard i ordenlig Stand og derhos nyde 1½ Tdr. Rug og 1 Td. Byg samt 8 Kr. og 2,000 Stk. Skudtørv om Aaret af Eieren af Lundbæk, der tillige skal vedligeholde Huset samt betale Skatter og Afgifter.

Stiftelsen bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Lundbæk og, naar denne ikke er en Descendent af Legatstifteren, tillige af Sognepræsten og Sognefogden. Fundats af 25. Nov. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 333), stadf. 10. Dec. 1894.

2. **Baronesse Juels Fattiglegat,** stiftet 1774 af Sophie Dorothea Bille Christiansdatter (f. 11. Mai 1695 † 14. Jan. 1775), Enke efter Baron Otto Henrik Juel af Rysensteen til Baroniet Rysensteen, Lundbæk, Pandum og Udstrup (f. 9. Juli 1706 † 4. Sept. 1769), med 900 Rdl., nu 633 Kr. 28 Ø., hvis Renter af Eieren af Lundbæk uddeles til 8 Fattige paa Lundbæk og Pandum Godser i Veggerby og Bislev Sogne.

Legatet bestyres af Amtet. Fundats af 1. Aug. 1774 (Hofman XI, S. 487).

3. **Baronesse Juels Skolelegat,** stiftet 1774 af den Samme med 400 Rdl., nu 282 Kr. 56 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Bislev.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Fundats af 1. Aug. 1774 (Hofman XI, S. 487).

4. **Roedsteds Legat,** stiftet af Forvalter Roedsted paa Lundbæk med 100 Rdl., nedskrevne til 80 Rdl. 2 Sk., nu 160 Kr. 79 Ø., hvis Renter af Eieren af Lundbæk og Sognepræsten uddeles til Bislev Sogns Fattige.

Legatet bestyres af Amtet. Legatet indkom 1787.

5. **Ynglingen Ove Henrik Juels Mindelegat af 26. Juli 1864 og 1886 til Sædeligheds og Flids Belønning for Konfirmander og Skolebørn af Bislev Sogns Skoler, eller eventuelt til en Brudegave for en værdig, trængende Brud, Datter af Forældre, hjemmehørende i Bislev Sogn, og til Vedligeholdelse af Ynglingen Ove Henrik Juels Gravsted,** stiftet af Kammerherre, Kaptain, Baron Niels Juel af Rysensteen til Lundbæk (se ovenfor 1) 1864 med 2,000 Kr., 1886 forhøiet til 4,000 Kr., nu 4,171 Kr. 99 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 10—20 Kr. til Konfirmander, 6 Portioner paa 2, 3, 3, 4, 5 og

7 Kr. til Skolebørn ved Oplæg 30 Kr. til en Brudegave og 4 Kr. til Gravstedets Vedligeholdelse.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Legatstifterens Descendenter, saa længe de eie Lundbæk Hovedgaard, derefter af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og et Skolekommissionsmedlem. Fundats af 26. Juli 1864 (Rskr. 1864, S. 322, G. R. 1864, S. 239), stadf. 12. Nov. 1864; Fundats af 21. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1887 A. S. 181; G. R. 1887, S. 92), stadf. 21. Sept. 1887.

6. **Kammerherre Niels Baron Juel Rysensteen og Hustrus Legat af 21. Okt. 1861 og 1886 til værdige Trængende i Bislev Sogn,** stiftet 1873 af den Samme med 2,000 Kr., 1886 forhøiet til 4,000 Kr., hvis Renter uddeles St. Hansdag og Jul i Portioner paa 10—16 Kr. aarlig, fortrinsvis til Fæstere under Lundbæk.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sogneraadsformanden og Eieren af Lundbæk Hovedgaard under Kontrol af Sognepræsten. Fundats af 9. April 1873 (Min.-Tid. 1873 A. S. 128), stadf. 31. Mai 1873. Fundats af 21. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1887 A. S. 186), stadf. 21. Sept. 1887.

7. **Det Sveistrup'ske Legat** se Voxlev Sogn.

Vilsted og Vindblæs Sogne.

1. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie,** stiftet 1845 af Kammerherre, Kaptain Johan Caspar Mylius til Stamhuset Rønninge Søgaard m. v. (f. 22. Okt. 1776 † 15. Sept. 1852) og Hustru Wilhelmine Christiane Ulrikke von Holstein-Rathlou (f. 1. Juni 1784 † 12. Juni 1861) med 1,000 Rdl., nu 4,885 Kr. 53 Ø., ½ til Skolevæsenet, ½ til syge Familiers Pleie paa Aarupgaards Gods. Skolevæsenet nyder nu Intet af Legatet.

Legatet bestyres af Eieren af Aarupgaard. Fundats af 22. Okt. 1845 (Rskr. 1846, S. 35), konfirm. 27. Jan. 1846.

2. **Sognefoged Thomas Christensen Bro og Hustru Sidsel Christensens Legat,** stiftet 1885 af Thomas Christensen Bro i Vindblæs (f. 4. Jan. 1827 † 2. Febr. 1899) og Sidsel Christensdatter (f. 9. Febr. 1834) med 1,000 Kr., nu 1,099 Kr. 20 Ø., af hvis Renter 4/5 ved Nytaar uddeles i 8 lige Portioner til Smaakaarsfolk eller svage Børn udenfor Fattigvæsenet, 1/5 oplægges.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 25. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1887 A. S. 20), stadf. 10. Jan. 1887.

Vive og Rostrup Sogne.

1. **Peder Møllers Legat,** stiftet 1800 af Peder Møller til Vivebrogaard med 200 Rdl., nu 412 Kr. 55 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Vive.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Gavebrev af 14. Okt. 1800 (Rskr. 1800, S. 819), konfirm. 28. Nov. 1800.

2. **Proprietær Thygesens Legat,** stiftet 1811 af Thyge Thygesen til Randrup (f. 1767 † 13. Jan. 1842) med 500 Rdl., omskrevne til 185 Rdl., nu 370 Kr., hvis Renter tilfalde Vive Skole.

Legatet bestyres af Skoledirektionen. Gavebrev af 26. Juni 1811.

3. **Det Mylius-Holstein-Rathlou'ske Legat til Skolevæsenet og fattige Syges Pleie** se Rold og Vebbestrup Sogne.

Voxlev Sogn,

Annex til Kjøbstaden Nibe.

1. **Det Sveistrup'ske Legat,** stiftet 1780 efter Forpagter paa Pandum Andreas Sveistrup (f. 1711, begr. 12. Jan. 1778) med en Konge-Kvægtiende for Voxlev Sogn, som udredes af $31^{54}/_{55}$ Skpr. Byg, af hvis Udbytte Læreren i Voxlev nyder 12 Kr., Læreren i Grysted 2 Kr. 67 Ø., Læreren i Veggerby 5 Kr. 33 Ø., Læreren i Bislev 4 Kr., Resten uddeles til Fattige i Voxlev Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 15. Marts 1780.

2. **Johanne Hansdatters Legat for Husarme i Voxlev Sogn,** stiftet af Johanne Hansdatter (f. 1802 † 11. April 1877), Enke efter Gaardmand i Voxlev Jens Christian Jensen (f. 21. Febr. 1814 † 14. April 1876), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 store og 2 mindre Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 23. Dec. 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 89), stadf. 14. Juni 1879.

Øls, Hørby og Døstrup Sogne.

1. **Mag. Henrik Christopher Bützow,** Provst og Sognepræst til Øls, Hørby og Døstrup, senere til Viborg Domkirke, derefter til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn (f. 5. Marts 1693 † 9. Sept. 1763) gav 1728 en Skole til Høiby.

Fundats af 7. Aug. 1728 (Hofman III, S. 499), konfirm. 19. Nov. 1728. Fundats af 26. Nov. 1731 (Hofman III, S. 503), konfirm. 4. Juli 1732.

2. **Jens Jensen Olsens Legat til Fordel for værdige Trængende og Husarme udenfor det offenlige Fattigvæsen i Øls Pastorat,** stiftet ved Testamente af 24. April 1883 af Husmand og Karetmager af Tobberup Jens Jensen Olsen (f. 30. April 1815 † 18. Juni 1883) med 3,000 Kr., nu 3,253 Kr. 28 Ø., af hvis Renter 100 Kr. uddeles i Portioner paa 25 Kr., Resten oplægges til 1,000 Kr., af hvis Renter uddeles 1 Portion paa 25 Kr., medens Resten atter oplægges til 1,000 Kr. o. s. fr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 1. Mai 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 178), stadf. 15. Sept. 1887.

3. **Aftægtsmand Laust Nielsen kaldet Baksmeds og Hustru Christiane Christensens Legat til Fordel for de Fattiges Kasse i Øls Pastorat,**

stiftet ved Testamente af 17. Dec. 1885 af Laurs Nielsen (f. 29. Jan. 1808 † 12. Febr. 1892), Enkemand efter Christiane Christensdatter (f. 17. Okt. 1815 † 31. Juli 1885), med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles halvt 12. Febr., halvt 31. Juli til Trængende udenfor Fattigvæsenet med 9/14 i Hørby Sogn, 2/14 i Øls Sogn og 3/14 i Døstrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelserne for de 3 Sognes Fattiges Kasser. Fundats af 30. Sept. 1892 / 3. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 58), stadf. 4. Febr. 1893.

4. **Ane Jensen af Kirketerp, hendes Legat for værdige Trængende i Hørby Sogn,** stiftet ved Testamente af 15. Dec. 1890 af Ane Jensdatter (f. 28. Dec. 1844 † 20. Dec. 1890) med 2,000 Kr., nu 2,030 Kr. 59 Ø., hvis Renter i Jan. uddeles i 3 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Tilsyn optages blandt Viborg Stiftsmidler og bestyres af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 4. Juli 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 321), stadf. 3. Okt. 1891.

HJØRRING AMT.

HJØRRING AMT.

1. **O. O. Wilsbechs Legat til Præsteenker i Horns Herred,** stiftet 1753 af Sognepræst til Bregninge og Bjergsted Otto Ottosen Wilsbech (f. 1688 † 12. Mai 1777) med 3,698 Rdl. 45 Sk., nu 8,800 Kr., hvis Renter uddeles til de fattigste Præsteenker i det gamle Horns Herred.

Legatet bestyres under Aalborg Stifts Landemodes Overbestyrelse af Direktionen for Stiftets geistlige Enkekasse. Fundats af 18. Juni 1753 pass. 5) (Hofman VIII, S. 234), konfirm. 3. Aug. 1753. Min.-Skr. 11. Nov. 1882 (G. R.).

2. **J. A. Steenfeldts Legat,** stiftet 1846 af Jørgen Andreas Steenfeldt til Kronholm (f. 1776 † 9. Sept. 1846) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Amtet, dog at 8 Kr. udbetales til Rubjerg Sogns Fattigvæsen.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres af Amtsraadet. Testamente af 8. Juli 1846 (Rskr. 1856, S. 12*); G. R. 1856, S. 10*)).

3. **Hjørring Laane-, Spare- og Diskontobanks Legat af 2. Marts 1880,** stiftet til Minde om Bankens 25aarige Virksomhed med 2,000 Kr., af hvis Renter 1/2 anvendes i Hjørring Kjøbstads, 1/2 i Amtets Interesse.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Bankdirektionen. Fundats af 30. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 64), stadf. 25. April 1881.

4. **Kunstnernes Fond til Understøttelse af forulykkede Vesterhavsfiskeres Enker, stiftet i Anledning af Stormen den 20. November 1893** af danske Kunstnere med 20,000 Kr., nu 20,720 Kr. 87 Ø., hvis Renter hvert Aar inden Udgangen af Januar Maaned uddeles i 4 lige store Andele til Fiskerenker med uforsørgede Børn i Hjørring, Thisted, Ringkjøbing og Ribe Amter, hvis Mænd og Forsørgere ere forulykkede paa Søen under Udøvelsen af deres Gjerning.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af en af Amtmændene i nævnte Amter, valgt af Indenrigsministeriet, af Bestyreren for det nørrejydske Redningsvæsen og af Fiskerikontrolløren for Jylland. Fundats af Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 315), stadf. 19. Nov. 1894.

5. **Hjørring Laane-, Spare- og Diskontobanks Legat af 2. Marts 1880** se Hjørring Kjøbstad 2.

6. **Karen de Hemmers Enkelegat** se Hjørring Kjøbstad 16.

FREDERIKSHAVN KJØBSTAD.

KIRKEN.

1. **Det von Bergen'ske Legat,** stiftet af Andreas Christian Schandorph († 8. Dec. 1849) med 200 Rdl., nu 400 Kr., til den gamle Kirke (nu Ligkapel). Renten anvendes tildels til Vedligeholdelse af Rasmus von Bergens Gravsted.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

SKOLELEGATER.

2. **Pontoppidans Legat,** stiftet 1889 af dansk Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (f. 21. Marts 1814) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde den tekniske Skole.

Legatet bestyres under Byraadets Kontrol af Skolens Bestyrelse. Gavebrev af 9. Febr. 1889.

3. **Anonymt Legat,** stiftet 1891 med 500 Kr., nu 637 Kr. 22 Ø., hvis Renter oplægges, til Byen faaer en Sømandsskole, hvortil Kapitalen da anvendes.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 23. Mai 1891.

ANDRE LEGATER.

4. **Kjøbmand Peter Thuesen Bergs og Hustru Ane Marie Cathrine født Jessens Guldbryllupslegat,** stiftet 1873 af Generalkonsul i St. Petersborg Peter Berg (f. 15. Dec. 1835) til Erindring om hans Forældre Peter Thuesen Berg (f. 28. Jan. 1792 † 27. Sept. 1877) og Ane Marie Cathrine Jessen (f. 18. Dec. 1802 † 28. Juni 1883) med 3,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 2. Jan. uddeles i 3 lige store Portioner til trængende Søfolk, Fiskere eller deres Efterladte.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 31. Dec. 1873 (Min.-Tid. 1874 A, S. 18), stadf. 9. Febr. 1874.

5. **Familien Bergs Legat for Trængende,** stiftet 1884 af Arvingerne efter Kjøbmand Peter Thuesen Berg og Hustru Ane Marie Cathrine Jessen (se ovenfor 4) med 18,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 12 lige store Portioner paa 5 Aar, fortrinsvis til deres Slægtninge.

Legatet bestyres af Byraadets Formand, et af Byraadet valgt Medlem og Sognepræsten. Fundats af 15. Dec. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 45), stadf. 11. April 1885.

6. **Kjøbmand Valdemar Klitgaards og Hustrus Legat for værdige Trængende i Frederikshavn Kjøbstad,** stiftet 1889 af Betty Adelaide Lund (f. 4. Febr. 1836), Enke efter Valdemar Klitgaard (f. 10. Aug. 1821 † 2. Dec. 1888), med 10,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt indtil 1. Sidelinie og fortrinsvis af Handelsstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 263), stadf. 6. Aug. 1889.

7. **Kjøbmand P. Møllers og Hustru Helene Møller født Tiedemanns Legat for værdige Trængende i Frederikshavn Kjøbstad,** stiftet 1890 af Helene Tiedemann (f. 23. Jan. 1857), Enke efter Peter Severin Møller (f. 3. Sept. 1845 † 29. Juni 1889), med 10,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i 8 livsvarige Portioner paa 45 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Juli 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 208), stadf. 27. Aug. 1890.

HJØRRING KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Hjørring Børneasyl,** oprettet af Velgjørenhedsforeningen, eier Eiendommen Matr.-Nr. 36 o paa Jernbanegade, som er brandforsikret for 7,925 Kr.

Asylet bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten, 2 Mænd og 2 Kvinder. der vælges af Byraadet. Fundats af 4. Febr. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 229), stadf. 1. Juni 1893.

Til Asylet ere følgende Legater knyttede:

2. **P-r og Hustru M. f. ds Legat,** stiftet 1881 med 500 Kr., som staa rentefrit i Asylet, saa længe det virker som saadant. Ophører Asylet, anvendes Renten til Konfirmationshjælp for et fattigt Barn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 11. Juni 1881, stadf. 17. Nov. 1881.

3. **Enkefru Anne Kirstine Schibbyes Legat,** stiftet 1887 af Anne Kirstine Omme (f. 17. Mai 1832), Enke efter Kjøbmand Johan Christian Schibbye (f. 19. Marts 1817 † 5. Okt. 1874), med 1,000 Kr., som staa rentefrit i Asylet, saa længe det virker som saadant. Ophører Asylet, anvendes Renten til Husleiehjælp for Trængende.

Legatet bestyres af 2 Byraadsmedlemmer. Fundats af 28. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 216), stadf. 23. Nov. 1887.

4. **Enkefru Høyrups Legat,** stiftet 1889 af Maren Marie Bidstrup kaldet Bolwig (f. 2. April 1826), Enke efter Kjøbmand, Bankdirektør Hans Christian Høyrup (f. 18. Dec. 1819 † 21. Juli 1888), med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Asylet, saa længe det virker som saadant. Ophører Asylet, anvendes Renten til Konfirmationshjælp for fattige Børn.

Legatet bestyres af Asylbestyrelsen. Gavebrev af 9. Febr. 1889.

KIRKERNE.

5. **Byfoged Jesper Christensen** gav 1662 4 Agre for sit Gravsted i St. Catharinæ Kirke, 2 til Kirken, 2 til Sognepræsten.

Gavebrev af 29. Marts 1662 (Hofman IV, S. 344).

6. **Borgermester Jørgen Muus** gav 1668 5 Agre i Brydal til St. Catharinæ Kirke for sin murede Begravelse i Koret.

Hofman IV, S. 344.

7. **Hypolita Hahns Legat,** stiftet 1674 af Hypolita Hahn (f. 16. Febr. 1631 † 7. Juli 1693), Enke efter Henrik Lange til Fuglsig (f. 7. Febr. 1611 † 23. Marts 1671),

med 3 Gaarde i Gjørup, 1742 afløste med 450 Rdl., hvis Renter tillagdes Kirken for Vedligeholdelsen af Legatstifterindens Begravelse i St. Catharinæ Kirkes Sakristi.

Legatet er indgaaet i Kirkens Kapital. Fundats af 31. Okt. 1674 (Hofman IV, S. 340).

8. **Morten Olesen,** Degn til Horne og Asdal, gav 1689 1/2 Fjerding Jord paa Hjørring Mark til St. Catharinæ Kirke.

Skjøde af 18. Juni 1689 (Hofman IV, S. 344).

9. **Olsdorfs Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Nov. 1714, konfirm. 30. Nov. 1714, af Otto Albertsen Olsdorf og Hustru Christiana Susanna Christensdatter Donnaton (f. 1666, begr. 10. April 1726) med 200 Rdl. til St. Catharinæ Kirke for deres Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Kapital. Fundats af 6. Jan. 1727 (Hofman IV, S. 342).

10. **Karen Lauridsdatters Legat,** stiftet 1740 af Karen Lauridsdatter, Enke efter Klokker Christen Nielsen Bollesen, med 20 Rdl. til St. Catharinæ Kirke til Vedligeholdelse af deres og deres 3 Børns Gravsteder.

Legatet er indgaaet i Kirkens Kapital. Gavebrev af 19. Sept. 1740 (Hofman IV, S. 344).

11. **Karen de Hemmer** (f. 1696 † 20. Nov. 1777), Enke efter Niels Kiær til Kjærsgaard gav 1761 et Hus med Jord til Kapellanbolig.

Fundats af 7. April 1761 (Hofman IX, S. 80), konfirm. 5. Juni 1761.

12. **Elisabeth Dyssels Legat,** stiftet 1765 af Elisabeth Dyssel Arnoldsdatter (f. 1683 † 2. Marts 1769), Enke efter Hans Bugge til Bøgsted (f. 1684 † 5. Marts 1759), med 50 Rdl., nu 112 Kr. 67 Ø., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse i St. Hans Kirke.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 20. Sept. 1765 (Hofman XI, S. 581).

SKOLELEGATER.

13. **Karen de Hemmers Skolelegat,** stiftet 1772 af Karen de Hemmer, Enke efter Niels Kiær til Kjærsgaard (se ovenfor 11), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tillagdes den danske Skolelærer, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet Fundats af 16. April 1772 (Hofman XI, S. 579).

14. **Anonymt Legat til Minde om Hans Majestæt Kong Christian IX's 25 Aars Regjeringsjubilæum,** stiftet 1889 med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Opmuntring og Belønning for flittige og dygtige Elever i den tekniske Skole, der gjøre sig værdige til særlig Anerkjendelse.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 370), stadf. 19. Dec. 1892.

ANDRE LEGATER.

15. **Karen de Hemmers Enkelegat,** stiftet 1763 af Karen de Hemmer, Enke efter Niels Kiær til Kjærsgaard (se ovenfor 11), med 600 Rdl., nu 1,390 Kr. 28 Ø., af hvis Renter 1/2 tilfalder en res. Kapellan-Enke, derefter en Retsbetjentenke, en Enke efter en Kordegn, som tillige er Skoleholder, derefter de Fattige, 1/6 en Præsteenke fra Tornby, 1/6 en Præsteenke fra Flade, og, om saadanne ei findes, andre

Præste- eller Kapellanenker fra Horns og Vennebjerg Herreder, 1/8 en Kjøbmands- eller Haandværkerenke fra Hjørring.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Stadens Retsbetjente og Præster. Gavebrev af 9. Febr. 1763 (Hofman X, S. 7), konfirm. 13. Mai 1763.

16. **Niels Olufsens Enkes Legat,** stiftet 1782 af Johanne Pedersdatter, Enke efter Niels Olesen i Hjørring, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter de Fattige i St. Hans Sogn nyde 56 Kr., som uddeles af Sognepræsten, Hjørring Bys Fattige 24 Kr., som uddeles af Sognepræsten og Byfogden.

Legatet staaer i Statskassen. Kgl. Resol. 1. Marts 1783 (utrykt). Generalpostamtets Forsikringsakt af 11. Juni 1783.

17. **Forvalter Peder Aagaards Legat,** stiftet 1805 af forrige Forvalter Peder Aagaard med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter gives en Termin til 2 fattige Drenge og en anden Termin til 2 fattige Pigebørn til Hjælp til Konfirmationsklæder.

Legatet bestyres af Byfogden, Sognepræsten og Byens ældste Handlende. Testamente af 17. Juni 1805, konfirm. 14. Okt. 1806.

18. **Garver J. J. Høygaards og Hustru Kirstine Høygaard født Rasmussens Legat for Hjørring Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 16. Juli 1874 af Johannes Jensen Høygaard (f. 27. Dec. 1814 † 4./5. April 1883) og Hustru Kirstine Larsdatter Rasmussen (f. 8. Jan. 1808 † i Jan. 1892) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store, livsvarige Portioner til Trængende, især Skomagermestre og deres Enker, fortrinsvis enhver Trængende af Legatstifternes Familie, enten beslægtede eller besvogrede.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 359), stadf. 19. Okt. 1893.

19. **Gartner Peder Pedersen Kochs og Hustru Christiane Marie Jensdatter Koch f. Uhrts Legat for trængende Syge i Hjørring,** stiftet 1881 med 22,212 Kr. 29 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død anvendes til Sygehjælp for Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 21. Nov. 1881 med Kodiciller af 7. Marts 1890 og 5. Aug. 1890.

20. **Murer Frands Munks Legat,** stiftet 1889 af hans Arvinger med 400 Kr., hvis Renter bortgives til en eller flere trængende Mursvende og deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Bestyrelsen for Murernes Sygeforening. Fundats af 3. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 295), stadf. 3. Sept. 1889.

21. **Provst Kampmanns Jubilæumslegat for enligstillede Kvinder i Hjørring Kjøbstad,** stiftet 1889 i Anledning af Provst Christian Peter Georg Kampmanns (f. 17. Aug. 1816 † 30. Okt. 1897) 25 Aars Embedsjubilæum i Hjørring med 1,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 17. Jan. uddeles i 3 lige store Dele til enlig stillede Kvinder, ogsaa Enker, udenfor Fattigvæsenet, i Reglen paa Livstid.

Legatet bestyres af Sognepræsten, Borgermesteren og et af Byraadet valgt Medlem. Fundats af 26. Nov. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 44), stadf. 7. Marts 1890.

22. **Hjørring Kommunes Sygehuslegat,** stiftet 1891 ved Bidrag, Festoverskud og Forestillinger med 2,824 Kr. 64 Ø., nu 3,281 Kr. 3 Ø., hvis Renter anvendes til Indlæggelse af Trængende fra Hjørring udenfor Fattigvæsenet paa Sygehuset.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 14. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 204), stadf. 6. Aug. 1891.

23. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat,** tilvejebragt ved Indsamling i Hjørring med 6,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Mai uddeles i Portioner paa 20 Kr. til trængende Mænd og Kvinder mellem 50 og 60 Aar udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 332), stadf. 9. Nov. 1892.

24. **Hjørring Laane-, Spare- og Diskontobanks Legat** se Hjørring Amt 3.

SKAGEN KJØBSTAD.

KIRKEN.

1. **En Ubekjendts Legat**, stiftet, uvist naar, med 100 Rdl. til Kirken, saaledes at Renten, 5 pCt., tillagdes Læreren, som nu ikke nyder den.

Legatet er antagelig indgaaet i Kirkens Formue (Hofman XI, S. 581).

2. **Provst de Hemmers Legat**, stiftet 1753 af Sognepræst til Skagen, Provst Matthias Foss de Hemmer (f. 2. April 1692 † 17. Juni 1753) og Hustru Anna Marie Sørensdatter († 22. Aug. 1766) med 400 Rdl. Cour., nu 800 Kr., til Kirkens Vedligeholdelse.

Legatet staaer i Statskassen og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 24. Juli 1753 (Hofman XI, S. 582), konfirm. 2. Nov 1764.

3. **Lars Kruses Mindelegat**, stiftet 1894 med 200 Kr., som blev til Rest, da der ved Bidrag fra hele Landet reistes et Mindesmærke paa Skagens Kirkegaard over Formand paa Skagens Redningsbaad Lars Andersen Kruse (f. 5. Juni 1828 † 9. Marts 1894). Renten anvendes til Mindesmærkets Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

ANDRE LEGATER.

4. **Ferslevs Legat**, stiftet 1746 af Tolder, By- og Raadstueskriver Christopher Ferslev (f. 1679, begr. 23. Dec. 1746) med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter Læreren oprindelig nød 1/3, medens 2/3 gaves til fattige Børn. Nu anvendes hele Renten til fattige Børns Forsyning med Klæder.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 13. Sept. 1746 (Hofman IV, S. 352).

5. **Kolerafonden**, indsamlet 1853, nu 3,409 Kr. 35 Ø., hvis Renter anvendes til at understøtte Kolerabetrængte eller deres Efterladte, naar de ere i Trang.

Fonden bestyres af 6 i Skagen bosatte Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv.

6. **Det til Fordel for de den 27. Dec. 1862 forulykkede Skagboeres Efterladte indsamlede Fond**, indkommet fra hele Landet med 19,200 Rdl., nu 38,400 Kr., hvis Renter udbetales til 8 omkomne Redningsmænds Efterladte, hvorefter

Fonden skal søges omdannet til en Hjælpefond, nærmest for paa Havet omkomne Fiskeres Efterladte.

Fonden bestyres under Amtets Tilsyn af 7 i Skagen boende Mænd, deriblandt Sognepræsten. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 15. Febr. 1866, konfirm. i Okt. 1867.

7. **Papirfabrikant Christian Drewsens og Ernestine Drewsen født Jacobsens Legat til Skagens Fiskere,** stiftet 1893 af Christian Drewsen paa Strandmøllen (f. 30. Aug. 1799 † 2. Juni 1896) og Ernestine Jacobsen (f. 11. Mai 1804 † 1. Okt. 1897) med 5,000 Kr., nu 5,652 Kr. 8 Ø., af hvis Renter 3/4 uddeles i Portioner paa 10 Kr. til Fiskere, der tage Del i Redningsforsøg af Skibbrudne, 1/4 oplægges.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af 2 af Byraadet valgte Mænd. Fundats af 24. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 221), stadf. 10. Juli 1889.

8. **Frøken L. Kjerrumgaards Legat for trængende Enker og Børn efter Skagens Fiskere,** stiftet 1893 af Laura Kjerrumgaard († 3. Sept. 1896) med 5,200 Kr.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Byfogden og Sognepræsten. Testamente af 10. Febr. 1893.

SÆBY KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Sæby Hospital,** oprettet 1565 af Mogens Juel til Knivholt og Hustru Inger Markorsdatter Tidemand med et Stykke Jord til derpaa at bygge et Hospital, og 1712 af Johanne Samuelsdatter Gesmel (f. 1643, begr. 4. Juli 1713), Enke efter Borgermester Christen Lauridsen Rhuus (f. 1643, begr. 10. Mai 1709), med et Hus til 4 Fattige og en Toft. Begge Stiftelserne samledes senere under Eet, og 1856 opførtes en ny, for 5,740 Kr. brandforsikret Bygning til 10 Lemmer, som foruden fri Bolig og Brændsel nyde hver 2 Kr. 50 Ø. om Maaneden. Hospitalet eier Jorder af Hartkorn 1 Td. 5 Skpr. 1 Alb. og en Kapital af 10,611 Kr. 16 Ø.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Byfogden. Fundats af Sønd. Quasim. 1565 (Hofman IV, S. 318; IX, S. 33). Testamente af 24. Sept. 1712 (Hofman IV, S. 320), konfirm. 18. Okt. 1712. Til Hospitalet ere følgende Legater skjænkede:

2. **Margrethe Rosenkrantz Ottesdatter** (f. 1552 † 27. Jan. 1635), Enke efter Hans Johansen Lindenov til Hundslund Kloster (f. 1542 † 23. Mai 1596), gav 1639 200 Rdl. til Hospitalet.

Hofman VI, S. 319.

3. **Jens Lille Brade** i Nykjøbing M. gav 1646 500 Rdl. til Hospitalet.

Hofman IV, S. 319.

4. **Rasmus Wilsbech** gav 1646 33 Rdl. 2 Mk. til Hospitalet.

Hofman IV, S. 319.

5. **Jens Christensen (Frang)** gav 1650 16 Agre og 1 Hovedager paa Sæby Mark til Hospitalet.

Testamente af 6. Mai 1650 (Hofman IV, S. 319, IX, S. 34).

6. **Anne Maaneskiold Pedersdatter,** Enke 1° efter Tormod Madsen (Straale) til Strøm i Norge, 2° efter Lars Jørgensen (Vognsen) til Hassinggaard, 3° efter Hans Jensen Dyre til Boller og Knivholt († i Dec. 1655), gav 1656 33 Rdl. 2 Mk. til Hospitalet.

Fundats af 30. Okt. 1656 (Hofman IV, S. 319; IX, S. 35).

7. **Lars Simonsen** gav 1662 4 Agre paa Sæby Mark til Hospitalet. Den ene Ager er bortskyllet af Havet.

Skiftebrev af 26. Aug. 1662 (Hofman IV, S. 319).

8. **Vigel Gregersen** gav 1666 16 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 5. Nov. 1716 (Hofman IV, S. 319; IX, S. 33).

9. **Christen Rhuus' Legat,** stiftet 1700 af Johanne Samuelsdatter Gesmel, Enke efter Borgermester Christen Lauridsen Rhuus (se ovenfor 1)

d 200 Rdl. til Rektorboligens Vedligeholdelse og Skolens Reparation, 100 Rdl. til den ham samtidig skjænkede Kapellanboligs Vedligeholdelse, 100 Rdl. til den danske Skoles paration, 550 Rdl. til Lærerens Løn, 500 Rdl. til Sognepræsten, 300 Rdl. til Kapellanen, Rdl. til Byfogden til Rentenydelse og 600 Kr. til Hospitalet. De samlede Legater gjøre en Sum af 4,981 Kr. 76 Ø., af hvis Renter Sognepræsten nyder 53 Kr. 32 Ø., ogden 15 Kr. 78 Ø., Skolevæsenet 50 Kr. 33 Ø., Hospitalet 79 Kr. 84 Ø.

Legatet bestyres under Hospitalets Midler. Fundats af 26. Jan. 1700, konfirm. 9. Aug. 1709, og amente af 24. Sept. 1712 (Hofman IV, S. 318 og 320; IX, S. 35), konfirm. 18. Okt. 1712.

10. **Jørgen Lowsen,** Farver og Raadmand (f. 1650 † 20. Dec. 1716), og stru Mette Larsdatter gav 1716 400 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 5. Nov. 1716 (Hofman IV, S. 319).

11. **Børnehjemmet,** oprettet 1889, har Plads til 13 Børn, der optages som iske smaa og blive der til Konfirmationen. Det er brandforsikret for 5,000 Kr.

Børnehjemmet tilhører Foreningen for Indre-Mission.

KIRKEN.

12. **Birgitte Lindenov Hansdatter** (f. 26. Dec. 1583 † 29. Nov. 1648), Enke efter te Christensen Skeel til Hammelmose (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634), gav Rdl. til Kirken.

Hofman IV, S. 317.

13. **Steen Bille** til Billeskov († c. 1660) gav 100 Rdl. til Kirken.

Hofman IV, S. 317.

14. **Jens Christensen (Frang)** (se ovenfor 5) gav 1650 33 Rdl. 2 Mk. til Kirken.

Fundats af 6. Mai 1650 (Hofman IV, S. 317; IX, S. 34).

15. **Anne Maaneskiold Pedersdatter** (se ovenfor 6) gav 1656 33 Rdl. 2 Mk. Cour. Kirken.

Fundats af 30. Okt. 1656 (Hofman IV, S. 317; IX, S. 35).

16. **Farver Jørgen Lowsen og Hustru Mette Larsdatter** (se ovenfor 10) gav 1716 00 Rdl. til Kirken, af hvilke 500 Rdl. anvendtes til dens Reparation, 300 Rdl. til gnepræsten og 200 Rdl. til Kapellanen.

Fundats af 5. Nov. 1716 (Hofman IV, S. 86 og 317).

17. **Lars Simonsen** (se ovenfor 7) gav 1662 4 Agre i Strandhave til Kirken. rene ere forlængst solgte.

Skiftebrev af 26. Aug. 1662 (Hofman IV, S. 318).

18. **Borgermester Christen Rhuus og Hustru Johanne Samuelsdatter Gesmel** (se nfor 9) gav 1700 500 Rdl. til Kirken og et Hus i Albæk Sogn, som solgtes for 200 Rdl. Rdl. anvendtes 1713 til Kirkens Reparation.

Fundats af 26. Jan. 1700, konfirm. 9. Aug. 1709 og Testamente af 24. Sept. 1712 (Hofman IV, S. 317; S. 35), konfirm. 18. Okt. 1712.

19. **Lisbeth Bille Knudsdatter** (f. 8. Aug. 1655 † 12. Juli 1723), Enke efter Holger x til Sæbygaard (f. 18. April 1648 † 3. Jan. 1698), gav 1709 Gaarden „Møller Stenhede" ndersted Sogn til Kirken. Gaarden solgtes 1717 for 200 Rdl.

Gavebrev af 9. Juli 1709 (Hofman IV, S. 317).
Legaterne 12—19 ere indgaaede i Kirkens Formue.

20. **Steenfeldts Legat,** stiftet 1846 af Jørgen Andreas Steenfeldt til nholm (se Hjørring Amt 2) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til kens Reparation.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen. Testamente af 8. Juli 1846 (Rskr. 1856, S. 12*); G. R. 6, S. 10*)).

21. **Christen Rhuus' Legat** se ovenfor 9.

SKOLELEGATER.

22. **Jens Christensen (Frang)** (se ovenfor 5) gav 1650 50 Sldr. til fattige Skolebørn.
Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 6. Mai 1630 (Hofman IX, S. 34).

23. **Anne Maaneskiold Pedersdatter** (se ovenfor 6) gav 1656 33 Rdl. 2 Mk. til Skolen.
Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse Fundats af 30. Okt. 1656 (Hofman IX, S. 35).

24. **Farver Jørgen Lowsen og Hustru Mette Larsdatter** (se ovenfor 10) gav 1716 100 Rdl. til den danske Skolelærers Løn.
Legatet er indgaaet i Kommunens Kasse. Fundats af 5. Nov. 1716 (Hofman IV, S. 318).

25. **Poul Rasmussens Legat**, stiftet 1833 af Forligelseskommissær Poul Rasmussen i Memhave († 31. Mai 1833), med en Jordeiendom paa Byens Mark af Hartkorn 2 Skpr. 1 Fdk. 3/4 Alb.; Lejeindtægten anvendes til Skolevæsenets Fordel.
Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 23. Mai 1833 (Rskr. 1833, S. 229: Coll.-Tid. 1833, S. 426), konfirm. 28. Juni 1833.

26. **Christen Rhuus' Legat** se ovenfor 9.

ANDRE LEGATER.

27. **J. A. Steenfeldts Legat,** stiftet 1846 af Jørgen Andreas Steenfeldt (se Hjørring Amt 2) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til sengeliggende Trængende.
Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 8. Juli 1846 (Rskr. 1856, S. 13; G. R. 1856, S. 10*)).

28. **Ove Georg Fogs Legat**, stiftet 1874 af Toldforvalter Ove Georg Vilhelm Fog (f. 21. Mai 1818 † 29. Juni 1898) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 7. Aug. uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til trængende Enker eller ugifte Piger.
Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 7. Aug. 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 19), stadf. 30. Jan. 1875.

29. **Anna Margrethe Bruuns Legat for værdige Trængende i Sæby Kjøbstad**, stiftet 1883 af Frøken Anna Margrethe Bruun (f. 17. Sept. 1831) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Portioner til Enker, forladte eller separerede Koner, ugifte Døtre af Embedsmænd, Lærere eller Kjøbmænd, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.
Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Juli 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 201), stadf. 14. Dec. 1883.

30. **Ove Georg Fogs Legat til Fordel for værdige, trængende Kvinder i Sæby Kjøbstad**, stiftet ved Gavebrev af 20. Okt. 1891 af fhv. Toldforvalter i Sæby Ove Georg Vilhelm Fog (se ovenfor 28) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 7. Aug. uddeles i 2 lige livsvarige Portioner til Kvinder udenfor Fattigvæsen og Alderdomsunderstøttelse.
Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats af 31. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 149), stadf. 3. Mai 1892.

HJØRRING AMTS LANDSOGNE.

Aasted og Skjærum Sogne.

1. **Kommandør Otte Arenfeldt** til Knivholt, Bangsbo m. v. (f. 1639 † 10. Juni 1720) lagde 1695 en Afgift af 10 Rdl. af 2 Huse i Aasted til Aasted Kirke til Vedligeholdelse af sin Begravelse og til fattige Børns Skolegang.

Legatet existerer ikke længer. Gavebrev af 20. Nov. 1695 (Hofman IV, S. 345).

2. **Mag. Christopher Mumme** til Eget, Biskop over Aalborg Stift, forhen Sognepræst til Aasted og Skjærum (f. 1676 † 1737) gav 3 Binding-Hus i Trygderup til de Fattige i Skjærum Sogn.

Herom vides nu Intet (Hofman IV, S. 345).

3. **Godvillig Guds Børns Gave,** stiftet før 1735 med 100 Rdl., nu 77 Kr. 33 Ø., hvis Renter tillagdes Sognenes 3 Lærere, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Amtet (Hofman IV, S. 345).

4. **Anne Marie Dalin** gav 1736 et Hus paa Præstegaardens Grund til de Fattiges Tarv og Bedste.

Herom vides nu Intet. Gavebrev af 23. April 1736 (Hofman XI, S. 572).

5. **Enkeprovstinde Røsts Legat for Aasted og Skjærum Sogne,** stiftet af Christiane Frederikke Milling (døbt 22. April 1762 † 10. Juli 1860), Enke efter Sognepræst til Aasted og Skjærum, Provst Simon Røst (f. 3. Dec. 1751 † 17. April 1835), med 200 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til de flittigste og sædeligste Børn i Skolerne eller til Nødlidende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer uopsigelig i Stedet „Klinkenbak" eller „Mommetoft" i Aasted Sogn, bestyres under Stiftsøvrighedens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 7. Marts 1862, konfirm. 7. Juni 1862.

6. **Kammerraad Mønboes Legat** se Flade og Gjerum Sogne.

Aggersborg og Beistrup Sogne.

Fru Speitzers Legat, stiftet 1769 af Anne Margrethe Lund (f. 16. April 1724 † 4. Aug. 1777), Enke efter Cancelliraad Christen Madsøn Speitzer til Aggersborggaard (f. 29. Juli 1710 † 2. Mai 1767), med 500 Rdl., nu 1,025 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Husmandsenker paa Aggersborggaards Gods.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Sognepræstens Tilsyn af Eieren af Aggersborggaard. Gavebrev af 12. Febr. 1769.

Albæk og Voer Sogne.

1. **Haugaards Legat,** stiftet 1742 af Mads Haugaard paa Birkelse med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Læreren i Lyngsaa med 24 Kr., men nu kun udbetales med 5 Kr. 58 Ø.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Jan. 1742 (Hofman IV, S. 323).

2. **Langebæks Legat,** stiftet af Birkedommer Langebæk med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Voersaa med 4 Kr., medens 4 Kr. anvendes til Skolebøger til fattige Børn i Voersaa Skole.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres af Amtet.

3. **Henriksens Legat,** stiftet af Gartner Henriksen med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Skolevæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

4. **Niels Steenilds Legat,** stiftet 1819 af Niels Steenild til Voergaard (f. 24. Juni 1750 † 11. Juni 1819) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til 5 af Albæk og 5 af Voer Sogns Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamentskodicil af 7. Mai 1819, konfirm. 3. Aug. 1819.

5. **Fattige Børns Juleglæde,** stiftet 1894 af Inger Christensdatter (f. 29. Juni 1811 † 23. Juli 1894), Enke efter Gaardeier i Brunvang Jens Christian Jensen (f. 7. Mai 1809 † 30. April 1892), med 500 Kr., nu 477 Kr., hvis Renter anvendes til Juletræ, Julegaver og Bespisning af fattige Børn i Vestengaardens Skoledistrikt.

Legatet bestyres af Førstelæreren i Vestengaardens Skole og 2 af Skoledistriktets Beboere.

6. **Jørgen Gleerups Legat** se Skjæve Sogn.

Bjergby og Mygdal Sogne.

1. **Sophie Brahes Legat,** stiftet 1656 af Sophie Brahe Steensdatter (f. 16. Aug. 1588 † 2. Juli 1659), Enke efter Rigsmarsken, Hr. Jørgen Lunge til Odden (f. 11. Okt. 1577 † 19. Aug. 1619), med en aarlig Afgift af Hovedgaarden Odden paa 50 Sldr., hvortil Simon Groth Clausen til Odden 1804 har lagt 6 Rdl. 4 Mk., ialt nu 80 Kr., som til Julen uddeles i lige store, livsvarige Portioner til 5 gamle, vanføre Personer udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Biskoppens Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. April 1656 (Hofman IV, S. 353). Canc.-Skr. 6. Jan. 1804 (utrykt). Ny Fundats af 7. Sept. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 32; G. R. 1881, S. 20), stadf. 1. Marts 1881.

2. **Christen Skeels Legat,** stiftet 1656 af Christen Albretsen Skeel til Fusingø, Rigsraad (f. 27. Juli 1603 † 30. Marts 1659) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr.,

hvis Renter, 6 pCt., tillagdes 10 Fattige paa Oddens og Stensbæks Godser, men nu deles mellem Bjergby-Mygdal og Bindslev Kommuner.

Legatet, der staaer i Odden Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadene. Fundats af 21. Nov. 1656 (Hofman IV, S. 356).

3. **Hans Wissings Legat,** stiftet 1760 af Hans Wissing til Odden (f. 27. Febr. 1696 † 2. Febr. 1762) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., Læreren i Mygdal nyder 20 Kr., Læreren i Snevre 8 Kr., hvorhos der tillagdes 2 Fattige i Bjergby Sogn hver 16 Kr., 5 fattige Skolebørn i samme Sogn hver 8 Kr., men denne Del af Renten gaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Odden Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman XI, S. 587).

4. **Pors Munks Legat,** stiftet 1803 af Pors Munk til Odden med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tilfalde Skolelæreren og Kirkesangeren i Mygdal.

Legatet, der staaer i Odden Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 6. Aug. 1803 (Rskr. 1803, S. 323), konfirm. 15. Okt. 1803.

5. **Justitsraad Udbyes Enkes Legat,** stiftet 1820 af Hanna Uttermøhlen, Enke efter Justitsraad Frederik Christian Udbye til Odden, med Bjergby Sogns Konge- og Kirketiende, der ydes af 123 Tdr., 4 Skpr., 3 Fdk., 1 3/4 Alb. Hartkorn, og hvoraf 1/3 uddeles i Portioner paa 20—60 Kr. til gamle, fattige Mænd, 1/3 i lignende Portioner til gamle, fattige Koner, 1/3 gives til Brudeudstyr til en sædelig og flittig Pige. Der er oplagt en Kapital af 507 Kr. 77 Ø. 1885 kjendtes Mygdal Sogn berettiget til at nyde godt af Legatet lige med Bjergby Sogn.

Legatet, hvis Kapital under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten i Forbindelse med Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 9. Febr. 1820 (Rskr. 1820, S. 76), konfirm. 3. Marts 1820. Fundats (G. R. 1869, S. 96), konfirm. 16. Dec. 1869. Høiesteretsdom af 1. Dec. 1885. Rskr. 22. Jan. 1886 (G. R.).

6. **Poul Rasmussens Legat,** stiftet 1833 af Forligelseskommissær Poul Rasmussen i Memhave († 31. Mai 1833) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Oppyntning af hans Forældres Grav, Resten uddeles hvert Aars 25. Jan. til 1—2 af de mest trængende Almisselemmer i Mygdal Sogn. Gravstedet har ikke været rørt i Mands Minde. Hele Renten gaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 23. Mai 1833 (Rskr. 1833, S. 229; Coll.-Tid. 1833, S. 427), konfirm. 28. Juni 1833.

Broust Sogn.

1. **Oberstinde Grabows Legat,** stiftet af Margrethe Øllegaard Rantzau, Enke efter Oberst Hans Rudolph Grabow til Bratskov († 7. Juni 1767), med 500 Rdl., hvortil Justitsraad, Generalkrigskommissær Ole Tønder Lange til Bratskov (f. 18. Juli 1749 † 10. Mai 1814) lagde 100 Rdl., ialt nu 1,200 Kr., hvis Renter, 5 pCt.,

hvert Aars 20. Juli skulde uddeles til Fattige paa Bratskovs Gods med 2/5 i Broust, 1/5 i Svenstrup, 2/5 i Lerup og Tranum Sogne, men nu gaa i Kommunernes Kasse.

Legatet staaer i Langeslund Hovedgaard og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadene (Hofman XI, S. 589; Rskr. 1791. S. 35).

2. **Justitsraad Langes Donation,** stiftet 1791 af Justitsraad Ole Tønder Lange til Bratskov (se ovenfor 1) med 200 Rdl., hvoraf de 176 Rdl. var Mulkter, som vare inddrevne hos Bønderne for deres Opsætsighed imod Landvæsenskommissionen ved Udskiftningen, nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunens Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Langeslund Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Rskr. 18. Febr. 1791.

3. **Margrethe Gjedsteds Legat,** stiftet 1832 af Margrethe Alm (f. 1768 † 24. Mai 1832), Enke efter Tjener paa Bratskov Johan Gjedsted, med hendes efterladte Formue, nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunens Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Thingsvidne af 12. Mai 1832, konfirm. 29. Juni 1832.

4. **Præsteenken Høyers Legat,** stiftet af Magdalene Borberg (f. 1769 † 22. Jan. 1844), Enke efter Sognepræst til Torslev Hans Høyer (f. 24. Aug. 1760 † 14. Febr. 1817), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Broust.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

Vester Brønderslev og Serridslev Sogne.

1. **Anders Skeels Legat,** stiftet 1767 af Kammerherre Anders Skeel til Stamhuset Birkelse (f. 26. Jan. 1731 † 11. Nov. 1776) med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Vester Brønderslev.

Legatet, der staaer i Nibstrup Hovedgaard, bestyres under Sognepræstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 14. Okt. 1767 (Hofman XI, S. 557).

2. **Peder Jensen Kroghs og Hustrus Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 16. Okt. 1882 af Gaardeier i Vester Brønderslev Peder Jensen Krogh (f. 1812 † 2. April 1885) og Hustru Margrethe Larsdatter med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i høist 4 Portioner til Trængende i Vester Brønderslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 5. Dec. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 97), stadf. 15. Mai 1888.

3. **Madame Holms Legat** se Jerslev og Hellum Sogne.

Øster Brønderslev og Hallund Sogne.

1. **Præsten Kjærulffs Legat,** stiftet af Sognepræst til Aaby og Birsted, Provst, Mag. Steen Clausen Kjærulff (f. 12. Marts 1682 † 11. Febr. 1762) med

125 Rdl., nu 250 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 6 Trængende i Øster Brønderslev Sogn, af hvilke 3 nyde 2 Kr., 3 1 Kr. 33 Ø.

Legatet, der staaer i Øster Brønderslev Kirke-, Korn- og Kvægtiende, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 26. April 1763 (Hofman XI, S. 564).

2. **Grevinde Holcks Legat** se Sulsted og Aistrup Sogne i Aalborg Amt.

Børglum og Furreby Sogne.

1. **Understøttelsesforeningens Alderdomsbolig,** oprettet 1888 af Børglum-Furreby Kommunes frivillige Understøttelsesforening med et Hus i Løkken til Fribolig for 2 trængende Familier. Stiftelsen er brandforsikret for 2,331 Kr. Foreningen eier en Fond paa 360 Kr. og en Reservefond paa 4,336 Kr.

Stiftelsen bestyres af Foreningens Bestyrelse. Love af $\frac{\text{11. Juli}}{\text{14. Nov.}}$ 1875.

2. **Reitzers Legat,** stiftet 1730 af Stiftamtmand over Aalborg Stift Christian Reitzer (f. 5. Okt. 1665 † 29. Febr. 1736) og Hustru Marie Schou († 28. Dec. 1730) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter 2/5 anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Børglum Kirkegaard, 2/5 tilfalde Læreren i Børglum, 1/5 uddeles til Fattige i Børglum Sogn.

Legatet staaer i Børglumkloster og bestyres under Stiftsøvrighedens og Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Kodicil af 15. Marts 1730 (Hofman IV, S. 325).

3. **Magister Brunows Legat,** stiftet 1732 af Sognepræst til Børglum, Furreby og Veiby, Mag. Henrik Brunow (f. 19. Marts 1681 † i April 1742) med 20 Rdl., nu 40 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til 2 Fattige i Børglum Sogn.

Legatet staaer i Børglumkloster og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 25. April 1732 (Hofman IV, S. 326).

4. **Svend Thomsens Legat,** stiftet 1739—40 af Svend Thomsen i Løkken (f. 1686, begr. 24. Marts 1747) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tilfalde Læreren i Furreby, 1747 med 200 Rdl., nu 101 Kr. 23 Ø., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til fattige Skolebørn i Furreby Sogn.

Legatet I staaer i Vreilevkloster Hovedgaard i Vreilev Sogn, Legatet II i Amtsfattigkassen og bestyres af Biskoppen (Hofman IV, S. 326; XI, S. 572).

5. **Thurahs Legat,** stiftet 1754 af Generalmajor, Generalbygmester Laurids Lauridsen de Thurah (f. 4. Marts 1706 † 6. Sept. 1759) og Hustru Christiane Marie Kjærskjold (f. 28. Juli 1714 † 25. Marts 1760) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 5 pCt., anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Børglum Kirke og det af dem til Kirken skjænkede Orgel.

Legatet staaer under Stiftsøvrighedens Tilsyn i Børglumkloster. Fundats af 11. Mai 1754 (Hofman IV, S. 331), konfirm. 5. Juli 1754.

Dronninglund Sogn.

1. **Prinsesse Sophie Hedevig** gav 1716 7 Skoler til Dronninglund Sogn og doterede Lærerne med hver 20 Rdl., nu 40 Kr., 4 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg samt 3 Skovlæs Brænde og 60 forsvarlige Læs Tørv af Dronninglund Hovedgaard, hvorhos Eieren af Dronninglund tilpligtedes at vedligeholde Skolebygningerne. 1844 bortfaldt Brændedeputatet, og 1849 afløstes Vedligeholdelsespligten med 50 Rdl., nu 100 Kr. om Aaret.

Fundats af 28. Aug. 1719 (Hofman IV, S. 293). Kgl. Resol. 29. Mai 1829 (Berl. Tid., 13. Jan. 1898). Høiesteretsdom af 13. Jan. 1898.

2. **Haxthausens Legat**, stiftet 1731 af Charlotte Amalie Raben (døbt 25. Mai 1688), Enke efter Staldmester hos Prins Carl, Etatsraad Georg Frederik Haxthausen til Dronninglund og Dallund (f. 31. Jan. 1625 † 18. Juli 1719), med 200 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken, Resten uddeles til Fattige.

Legatet er forsvundet. Fundats af 24. Febr. 1731 (Hofman IV, S. 305; IX, S. 83).

3. **Brigader Hallings Legat**, stiftet 1796 af Generalmajor Vitus (William) Halling til Dronninglund og Dronninggaard (f. 5. Mai 1744 † 2. April 1796) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., hvert Aars 19. Mai uddeles til 40 af de mest Trængende paa Dronninglunds og Dronninggaards Godser.

Legatet, der staaer i Hovedgaarden Dronninggaard, bestyres af Sognepræsten og Eieren af Dronninglund. Gavebrev af 9. Marts 1796.

4. **Christen Peter Jørgensens Legat**, stiftet ved Testamente af 5. Sept. 1880 af Garver i Hjallerup Christen Peter Jørgensen (f. 1827 † 6. Nov. 1880) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Aug. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 142; G. R. 1881, S. 126), stadf. 15. Okt. 1881.

5. **P. C. Søndergaards Legat**, stiftet ved Testamente af 8. Juli 1884 med Kodicil af 2. April 1886 af forhenværende Vognmand Peter Christoffer Søndergaard (f. 1806 † 5. Juni 1886) med 22,110 Kr. 42 Ø., nu 25,335 Kr. 63 Ø., af hvis Renter der efter 2 Legatarers Død erlægges 200 Kr. til Frederiksberg Kirke for Vedligeholdelsen af Legatstifterens Gravsted og uddeles livsvarige Portioner paa 200 Kr. til Legatstifterens Slægtninge i 1. Sidelinie, halvt i Kjøbenhavn, halvt i Jylland, derefter til Trængende i Melholt, Dronninglund Sogn.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Overretssagfører H. M. Madsen i Kjøbenhavn derefter altid af 2 Personer. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 13. Juni 1887 (Min.Tid. 1887 A, S. 139), stadf. 14. Juli 1887.

6. **Peter Martinus Christensens Legat for værdige Trængende i Dronninglund Sogn**, stiftet ved Testamente af 1. Sept. 1888 af Gaardeier af Bolle Peder Martinus Christensen (f. 25. Dec. 1830 † 11. Sept. 1888) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet administreres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 3. Jan 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 337; G. R. 1889, S. 192), stadf. 23. Okt. 1889.

Elling Sogn.

Peder Knudsens Legat, stiftet ved Testamente af 28. Sept. 1882 af Peder Knudsen til Nørgaard i Tolne Sogn med 2,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 2 lige store Dele, den ene til mindst 2 trængende Familier i Elling Sogn, den anden til mindst 2 Familier i Tolne Sogn, alle udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Slægtninge.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadsformanden. Fundats af 16. Sept. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 215), stadf. 22. Okt. 1884.

Flade og Gjerum Sogne.

Commerceraad Mønboes Legat, stiftet 1756 af Commerceraad Christen Jensen Mønboe til Knivholt (f. 20. Marts 1698 † 11. Jan. 1770) og Hustru Ellen Marie Olufsdatter (f. 1718, begr. 16. Dec. 1788) med 4,000 Rdl. til de Fattige paa Knivholts Gods i Aasted og Flade Sogne, af hvis Renter der tillagdes Sognepræsten 4 Rdl., 1761 med 1,000 Rdl. til Skolevæsenet og Kirken, 1770 atter med 500 Rdl. til Læreren i Flade, ialt nu 4,509 Kr. 98 Ø. Renten fordeles nu saaledes, at de Fattige faae 127 Kr. 99 Ø., Præsten 3 Kr. 33 Ø., Læreren i Kilden 1 Kr. 79 Ø., Skolevæsenet 4 Kr., Flade Kirke 3 Kr. 33 Ø., Læreren i Flade 40 Kr.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Knivholt, Sognepræsten og 3 Mænd paa Godset, 2 fra Flade, 1 fra Aasted. Fundats af 1. Juli 1756 (Hofman IX, S. 47), konfirm. 24. Sept. 1756. Fundats af 8. Juli 1761 (Hofman IX, S. 75), konfirm. 11. Sept. 1761. Fundats af 4. Jan. 1770 (Hofman XI, S. 573), konfirm. 16. Marts 1770. Rskr. 28. Marts 1806.

Gjøl Sogn.

1. **Carl Johannes Bruuns og Hustru Cecilia født Kjellerups Stiftelse,** oprettet af Carl Johannes Bruun til Birkumgaard (f. 1796 † 16. April 1876) og Hustru Cecilia Elisabeth Kjellerup (f. 1796 † 25. Dec. 1880), bestaaer af en Jordlod paa Gjøl Matr.-Nr. 144 med derpaa opført Bygning og en Kapital paa 20,000 Kr. Stiftelsen er bestemt til Fribolig for 4 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet, som tillige nyde hver 1/4 af Renten. Stiftelsen er brandforsikret for 5,980 Kr.

Stiftelsen og Legatet, der staaer i Birkumgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 14. Mai 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 158), stadf. 23. Nov. 1878.

2. **Det Gleerup'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Nov. 1796 (konfirm. 3. Marts 1797) af Krigsraad Jens Gleerup til Rødslet, Vang og Birkumgaard (f. 1720

† 1799) og Hustru Kirstine Lykke (f. 1722, begr. 22. Nov. 1803) med 400 Rdl., nu 800 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., 1/2 tilfalder Skolelæreren i Gjøl vestre Skole, 1/2 uddeles til Julen til 4 Fattige.

Legatet, der staaer i Birkumgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats (Rskr. 1805, S. 287; Coll.-Tid. 1805, S. 633), konfirm. 23. Aug. 1805.

3. **Legat til Vedligeholdelse af afdøde Godseier, R. af Db. Carl Johannes Bruuns og Hustrus Familiebegravelse paa Birkumgaard,** stiftet af Carl Johannes Bruun til Birkumgaard og Hustru Cecilie Elisabeth Kjellerup (se ovenfor 1) med 3,000 Kr., nu c. 4,400 Kr., hvis Renter, naar Vedligeholdelsesudgifterne ere afholdte, oplægges, saaledes at den yderligere opsparede Rente senere uddeles til Trængende.

Legatet, af hvilket 3,000 Kr. staa i Birkumgaard, bestyres af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 14. Mai 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 159), stadf. 23. Nov. 1878.

St. Hans og St. Olai Sogne.

1. **Det Aagaard'ske Legat,** stiftet 1810 af Michael Aagaard til Aastrupgaard og Overklit med 2,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde St. Hans Sogns Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Aastrupgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Aug. 1810 (Rskr. 1810, S. 255), konfirm. 15. Sept. 1810.

2. **Niels Olufsens Enkes Legat** se Hjørring Kjøbstad 17.

Harridslev og Rakkeby Sogne.

1. **Jespersens Legat,** stiftet af Justitsraad Jesper Jespersen til Høgholt og Seilstrup (f. 24. April 1673 † 26. Febr. 1746) med 10 Rdl., nu 20 Kr. om Aaret af Seilstrup til Degnen i Rakkeby.

Hofman IV, S. 350.

2. **Vilsbechs Legat,** stiftet 1804 af Justitsraad Erich Vilsbech til Hæstrupgaard med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Rakkeby Sogn paa Livstid.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Overtilsyn af Eieren af Hæstrupgaard med Assistance af Sognepræsten. Gavebrev af 15. Dec. 1804 (Rskr. 1805, S. 24; Coll.-Tid. 1805, S. 225), konfirm. 1. Febr. 1805. Canc.-Skr. 13. Febr. 1830 (utrykt).

Haverslev og Skræm Sogne.

1. **Maren Hansdatter,** Enke efter Thomas Pedersen i Aalegaard, gav 1674 et Gadehus i Skræm til Kirken til Vedligeholdelse af hendes Gravsted.

Huset existerer næppe mere, kjendes ialfald ikke. Gavebrev af 25. Aug. 1674 (Hofman IV, S. 391).

2. **Provst Blochs Legat** se Kollerup og Hjortdal Sogne i Thisted Amt.

3. **Provstinde Blochs Legat** se Kollerup og Hjortdal Sogne i Thisted Amt.

4. **Den yngre Provst Blochs Legat** se Kollerup og Hjortdal Sogne i Thisted Amt.

Hellevad og Ørum Sogne.

1. **Kierulfs Legat,** stiftet 1673 af Niels Mortensen Kierulf til Heiselt med 66 Rdl. 4 Mk., nu 133 Kr. 33 Ø., af hvis Renter Degnen nyder 1 Kr. 33 Ø. Resten tjener til Vedligeholdelse af en Mindetavle i Ørum Kirke.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 2. Juni 1673 (Hofman IV, S. 292).

2. **C. A. Kjerkegaards og Hustrus Mindelegat for værdige Trængende i Hellevad-Ørum Kommune,** stiftet 1890 af Gaardeier i Røgilhede Christian Andersen Kjerkegaard (f. 29. Juni 1843) og Hustru Marie Pedersen (f. 15. Febr. 1845) med 3,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifternes Død i Dec. Termin uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 5 i Hellevad Sogn, 3 i Ørum Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Sogneraadsformanden og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 6. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 25; G. R. 1891, S. 11), stadf. 21. Jan. 1891.

3. **Jørgen Gleerups Legat** se Skjæve Sogn.

Hirtsholmenes Sogn.

Otte Skeels Legat, stiftet af Otte Christensen Skeel til Hammelmose (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634) og Hustru Birgitte Lindenov Hansdatter (f. 26. Dec. 1583 † 29. Nov. 1648) med 300 Rdl., nu 241 Kr. 83 Ø., hvis Renter tilfalde Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 9. Febr. 1643 (Hofman IV, S. 357). Fundats af 2. Juli 1671 (Hofman IV, S. 309; XI, S. 587).

Horne og Asdal Sogne.

Ide Skeels Legat, stiftet 1662 af Ide Skeel Ottesdatter til Asdal († 3. Juli 1684), Enke efter Frederik Rantzau til Markie (f. 4. Febr. 1590 † 13. Jan. 1645), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, opr. 6, nu 5 pCt., uddeles til 20—24 Fattige af Asdals Gods i Asdal Sogn.

Legatet, der staaer i Asdal Hovedgaard, bestyres under Biskoppens og Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Asdal. Fundats af 26. Dec. 1662 (Hofman IV, S. 355; XI, S. 587).

Jelstrup og Lyngby Sogne.

Abildgaards Legat, stiftet 1891 af Iversine Christensen (f. 7. Apr 1836), Enke efter Gaardeier af Abildgaard Thomas Jensen (f. 21. Marts 182 † 12. Marts 1891), med 500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Jelstrup Sog udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Sogneraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev = 28. April 1891.

Jerslev og Hellum Sogne.

1. **Madame Holms Legat,** stiftet 1777 af Kirsten Haugaard (f. 3. Jan 1725 † 21. Aug. 1777), Enke efter Sognepræst til Jerslev og Vester Brønderslev Jaco Holm (f. 3. Okt. 1698 † 2. Jan. 1777), med 100 Rdl., nu 174 Kr. 66 Ø., hvis Rente uddeles til 9 Trængende i Jerslev Sogn og 3 Trængende i Vester Brønderslev Sogn.

Legatet skulde bestyres af Sognepræsten, men bestyres nu under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraade- Fundats af 17. April 1777 (Hofman XI, S. 562).

2. **Jens Aalstrups Legat for fattige Konfirmander i Jerslev Sogn** stiftet 1894 af Sidsel Marie Poulsen (f. 17. Juni 1810 † 22. Juli 1895), Enke efte Gaardeier af Holte i Serridslev Sogn Jens Christensen kaldet Aalstru (f. 13. Juni 1811 † 26. Juni 1893), med 1,500 Kr., hvis Renter af Sognepræsten uddele til fattige Konfirmander.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 8. Sep 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 335). stadf. 10. Dec. 1894.

3. **Ingeborg Brandts Fattiglegat** se Taars Sogn.

Jetsmark Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Ingstrup, Hjermeslev og Alstrup Sogne.

1. **Mette Haagens Legat,** stiftet 1750 af Mette Bartholomæusdatter Haagen (f. 1672, begr. 14. Sept 1756), Enke efter Sognepræst til Ingstrup, Hjermeslev og Alstrup, Mag. Jens Godsen (f. 4. Marts 1671 † 25. Sept. 1735), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Ingstrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og skal uddeles af Sognepræsten. Fundats af 17. Juli 1750 (Hofman IX, S. 86).

2. **Ide Wilsbechs Legat,** stiftet 1740 af Ide Frederiksdatter Wilsbech (f. 1672, begr. 18. April 1741), Enke efter Jordan Hinrichsen til Kjettrupgaard (f. 1631, begr. 4. Aug. 1712), med 80 Rdl. grov Cour., nu 160 Kr., hvis Renter, 5 pCt., deles mellem Ingstrup Sogns Fattige og Skolen.

Legatet staaer i Kjettrupgaard og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 20. Mai 1752 (Hofman IV, S 289).

3. **Peder Andersen Vestermarks og Hustru Ane Marie Sørensdatters Legat for Trængende i Ingstrup Sogn,** stiftet 1886 af Ane Marie Sørensdatter (f. 31. Jan. 1823 † 5. Sept. 1897), Enke efter Gaardeier af Vestermark Peder Andersen († 30. Aug. 1884), med 2,000 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af Jan. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 188), stadf. 24. Dec. 1886.

4. **Peder Andersen Vestermarks og Hustru Ane Marie Sørensdatters Legat for Trængende i Ingstrup, Vester Hjermitslev og Alstrup Sogne,** stiftet 1894 af den Samme med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet med 1/2 i Ingstrup Sogn, 1/4 i Vester Hjermitslev Sogn og 1/4 i Alstrup Sogn, fortrinsvis til Legatstifternes Familie i disse Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 325), stadf. 27. Nov. 1894.

Lerup og Tranum Sogne.

1. **Margrethe Marie Christensdatter Daniton** (f. 1671 † 26. Jan. 1767), Enke efter Sognepræst til Broust og Svenstrup, Provst Christian Henrik Mygind (f. 11. Mai 1682 † 1734), gav 1751 en øde Huslod af Htk. 3 Fdk. til Læreren i Tranum.

Gavebrev af 1. Okt. 1751 (Hofman XI, S. 588).

2. **Henrich Kroymann** til Ølandsbo gav 1813 8 Tdr. Land til Telling Skole.

Gavebrev af 28. Jan. 1813 (Rskr. 1813, S. 228), konfirm. 28. Mai 1813.

3. **Poul Møllers Legat,** stiftet 1827 af Poul Møller til Tranum Strandgaard med 250 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til de mest trængende Fattige og Husarme i Tranum Sogn.

Legatet, der staaer i Tranum Strandgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Gaardens Eier. Testamente af 16. Juni 1827.

4. **Møllers Legat,** stiftet 1872 af Jørgen Møller til Nørre Skovsgaard (f. 26. Okt. 1793 † 5. Mai 1883) med 600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Tranum Kirkegaard.

Legatet, der er optaget i Statskassen, bestyres under Aalborg Hospitals Midler. Min.-Skr. 1. Febr. 1872 (utrykt).

5. **Christen Nielsens Legat,** stiftet 1894 af Christen Nielsen af Tranum (f. 20. Aug. 1809) med 400 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Død uddeles til Fattige og Syge.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 27. April 1894, stadf. 28. Nov. 1894.

6. **Oberstinde Grabows Legat** se Broust Sogn.

Læsø Sogne.

1. **L. S. Smiths og Hustru M. Kirstine født Hjorts Legat,** stiftet 1875 af Skibsrheder i Sæby Lars Søren Smith (f. 27. Nov. 1797 † i Marts 1878), Enkemand efter Marie Kirstine Hjort (f. 9. Febr. 1805 † 1. Okt. 1873), med 2,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 10 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd. Fundats af 9. April 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 133), stadf. 15. Sept. 1875.

2. **Fyrskipper Peter Henrik Møllers og Hustru Jensine Elisabeth Møllers Legat for værdige Trængende i Østerby paa Læsø,** stiftet ved Testamente af 30. Juni 1884 og 18. Aug. 1886 af Fyrskipper Peter Henrik Møller (f. 15. April 1805 † 26. Aug. 1886), Enkemand efter Jensine Elisabeth Møller (f. 10. Okt. 1806 † 4. April 1879), med 1,000 Kr., hvis Renter hver 15. April og 10. Okt. uddeles til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 18. Jan. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 36), stadf. 28. Jan. 1889.

3. **Fond for Forulykkedes trængende Efterladte,** nu 5,266 Kr. 8 Ø., af hvis Renter og øvrige Indtægter 1/2 uddeles, 1/2 oplægges til 10,000 Kr., af hvis Renter 3/4 uddeles, 1/4 oplægges til 50,000 Kr., hvorefter hele Renten uddeles.

Fonden bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og 6 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 1. Marts 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 93), stadf. 9. Mai 1887.

4. **Trellunds Skolelegat** se Viborg Stift 2.

Mosbjerg og Bindslev Sogne.

1. **Eiler Eilersen Holms Legat,** stiftet 1704 af Eiler Eilersen Holm til Eskjær og Høgholt (f. 1628 † 5. Marts 1706) med 500 Rdl. til Mosbjerg og Hørmested Sogne, hvoraf Mosbjerg Sogns Part nu er 835 Kr. 92 Ø., af hvis Renter 2/5 tilfalder Læreren i Mosbjerg, 3/5 uddeles til Fattige i Mosbjerg Sogn paa Høgholts Gods.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 2. April 1704 (Hofman IV, S. 347; XI, S. 578).

2. **Provst Andersens Legat,** stiftet af Sognepræst til Mosbjerg og Hørmested, Provst Laurits Andersen Nim (f. 1664, begr. 16. Febr. 1740) med 50 Rdl., nu 144 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Mosbjerg Sogn.

Legatet bestyres af Provsten. Fundats af 29. Juni 1741 (Hofman IV, S. 358).

3. **Præsten Kjærsgaards Legat,** stiftet 1768 af Sognepræst til Mosbjerg og Hørmested Thomas Kjærsgaard (f. i Juni 1703 † 23. April 1773) med 50 Rdl., nu 97 Kr. 87 Ø., hvis Renter uddeles til 4 fattige Skolebørn i Mosbjerg Sogn.

Legatet bestyres af Provsten (Hofman XI, S. 578).

4. **Jacob Severin Roses og Hustru Ane Larsdatters Legat,** stiftet af Jacob Severin Rose og Ane Larsdatter, nu 206 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Mosbjerg Sogn.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

5. **Sognefoged Jens Severin Christensens Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Sept. 1875 af Jens Severin Christensen i Mosbjerg (f. 1802 † 1. Nov. 1883) med 200 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 2 lige store Portioner til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 84), stadf. 10. Juli 1885.

6. **Christen Skeels Legat** se Bjergby og Mygdal Sogne.

Raabjerg Sogn.

1. **Mads Gaardbos Legat,** stiftet 1875 af Mads Jensen Gaardbo af Søndergaardbo (f. 1798 † 5. Febr. 1875) med 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. gives med 1/4 til hver af de 4 mest trængende Fattiglemmer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 84), stadf. 19. Juni 1875.

2. **Søren Sørigs Legat,** stiftet 1875 af Søren Nielsen af Nørre Sørig med 100 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles til 2 af Sognets mest Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Mai 1875 (Min.-Tid. 1878 A, S. 56), stadf. 15. April 1878.

3. **Peder Slynges Legat,** stiftet 1875 af Peder Jensen af Slynge i Tversted Sogn (f. 1799 † 24. Jan. 1879) med 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles med 1/4 til hver af de 4 mest trængende af Sognets Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Juni 1875 (Min.-Tid. 1879 A, S. 141), stadf. 26. Sept. 1879.

4. **Peter Krøghs Legat,** stiftet 1881 af Ungkarl Anders Peter Nielsen af Hvidemose med 100 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles til de 2 mest trængende, faste Fattiglemmer.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 168), stadf. 23. Dec. 1881.

5. **Jens Peter Jennets Legat,** stiftet 1887 af Jens Peter Thomser af Jennet med 100 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Dec. uddeles med ½ til hver a Sognets 2 mest Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 22. Jan. 1887 (Min.-Tid 1887 A, S. 31), stadf. 17. Febr. 1887.

Rubjerg og Maarup Sogne.

1. **Dorthea Marie Cortsens Legat,** stiftet af Dorthea Marie Rose Cortsen (f. 19. Okt. 1737 † 13. Okt. 1767), g. m. Sognepræst til Rubjerg og Maarup senere til Øster og Vester Hassing Hans Jørgen Koefoed (f. 28. Juli 1728 † 28. Apri 1785), med 50 Rdl., nu 45 Kr. 9 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Jan. 1768 (Hofman XI S. 578), konfirm. 25. April 1769.

2. **Jomfru Mønnichs Legat,** stiftet 1816 af Anne Margrethe Mønnicl († 1816) med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes Kommunens Skolevæsen eller Fattigvæsen Heraf er ½ før 1829 anvendt til en Skolebygning i Lønstrup, Maarup Sogn, meden Renten af ½, nu 300 Kr., tilfalder Rubjerg Sogns Skole- og Fattigvæsen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 30. Dec. 1815, konfirm 12. Sept. 1816.

3. **J. A. Steenfeldts Legat** se Hjørring Amt 2.

Saltum og Hune Sogne.

1. **Mariane Mørchs Legat,** stiftet 1832 af Mariane Mørch, Enke efte Prokurator Jepsen, med 1,000 Rbd., nu 2,028 Kr. 8 Ø., hvis Renter uddeles pa Livstid til gamle og skrøbelige Mennesker og saadanne, som ere sengeliggende, elle til fader- og moderløse Børn i Saltum Sogn, fortrinsvis til Legatstifterindens Mand Slægt og Paarørende i Sognet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stift øvrigheden. Testamente af 20. Febr. 1832. Canc.-Skr. 18. Febr. 1840 (utrykt). Canc.-Skr. 18. Mai 1845 (utrykt

2. **Clemmen Nielsens Enke Mette Margrethe Nielsdatters Lega for Trængende i Saltum Sogn,** stiftet 1881 af Mette Margrethe Nielsdatte (døbt 3. Marts 1805 † 29. Okt. 1887), Enke efter Aftægtsmand af Østrup Clemme Nielsen (døbt 19. Dec. 1809 † 7. Aug. 1874), med 1,000 Kr., hvis Renter af Bestyrelse for den frie Fattigkasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af Mai 1881 (Min.-Tid. 188 A, S. 33), stadf. 13. Febr. 1882.

Sindal og Astrup Sogne.

1. **Baggesvogn Hospital,** oprettet 1669 af Søstrene Anne Kruse (f. 1624 † 1687) og Birgitte Kruse Enevoldsdøtre (f. 1626 † 1695) til Baggesvogn med et Hus ved Sindal Kirke til 12 Fattige, hvortil de lagde noget Gods i Vennebjerg og Aars Herreder. De Fattige forpleiedes i Hospitalet. 1760 bortsolgtes Godset for 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., af hvis Renter Eieren af Baggesvogn nyder 26 Kr. til Hospitalets Vedligeholdelse og til at betale Degnen 4 Kr. for at holde Bøn i Hospitalet 1 Gang om Maaneden, medens Resten uddeles til Lemmerne, som ogsaa nyde frit Brændsel. Hospitalets Grundfond eier desuden 2,600 Kr., hvorhos der er oplagt en Hjælpebyggefond paa 8,045 Kr. 51 Ø.

Hospitalet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Eieren af Baggesvogn og Sognepræsten. Kapitalerne ere under Indenrigsministeriets Overtilsyn optagne blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 1. Mai 1669 (Hofman IV, S. 358). Ny Fundats af 15. Febr. 1760 (Hofman IX, App. S. 50), Min.-Skr. 13. Jan. 1859.

Til Hospitalet er følgende Legat skjænket:

2. **Clemensens Legat,** stiftet 1771 af Kammerraad Clemensen til Baggesvogn med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Lemmerne.

Legatet staaer i Baggesvogn (Hofman XI, S. 587).

3. **Maren Jacobsdatter** (f. 19. Sept. 1692 † 18. Mai 1757), Enke efter Forpagter paa Rønnovsholm Peder Christensen, gav 1757 et Hus ved Præstegaarden til Enkesæde for Sognekaldet og 100 Rdl., nu 200 Kr. til dets Vedligeholdelse.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 23. Febr. 1757 (Hofman IX, S. 66), konfirm. 17. Juni 1757.

4. **Anne Halds Legat,** stiftet 1717 af Anne Jørgensdatter Hald, Enke efter Peder Jensen til Bøgsted, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter 1/10 tjener til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Astrup Kirke, 1/10 tilfalder Læreren i Astrup, 8/10 uddeles til 8 Fattige paa Bøgsteds Gods i Astrup Sogn paa Livstid.

Legatet staaer under Biskoppens Tilsyn i Bøgsted Hovedgaard og bestyres af dens Eier. Fundats af 27. Mai 1717 (Hofman IV, S. 366).

5. **Anders Kjærs Legat,** stiftet af Anders Kjær, Broder til Justitsraad Frederik Kjærskjold til Børglumkloster, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Sindal.

Legatet staaer i Baggesvogn Hovedgaard (Hofman IV, S. 366; XI, S. 587).

6. **Pastor P. Lundholms og Hustru Marie Christine født Barfreds Sølvbryllupslegat til Bedste for Husmandsstanden i Sindal-Astrup Pastorat,** stiftet 1889 af Sognepræst til Sindal og Astrup Peter Edvard Ferdinand Lundholm (f. 6. Febr. 1817) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Dec. uddeles i 4 Præmier til Husflids, særlig Sløjds, og til Havekulturs og Træplantnings Fremme med 2 Præmier i hvert Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sognepræsten og to af Hjørring Amtsraad valgte Mænd. Fundats af 27. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 73), stadf. 14. April 1890.

Skallerup og Vennebjerg Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Skjæve Sogn.

1. **Jens Todbergs Enke** til Knudseie og Dybvad gav 1747 de 2 Bøndersteder „Tudsborg“ og „Bøggerversted“ til en Degnebolig.

Hofman XI, S. 571.

2. **Jørgen Gleerups Legat,** stiftet 1798 af Justitsraad Jørgen Gleerup til Dybvad og Knudseie (f. 1748 † 1788) med 1,114 Rdl. 4 Mk. 12½ Sk., nu 2,299 Kr. 29 Ø., hvis Renter uddeles med 36 Kr. 80 Ø. til Trængende udenfor Fattigvæsenet paa Dybvads og Knudseies Gods i Skjæve Sogn, medens 9 Kr. 20 Ø. tilfalde Læreren i Karmisholt, 6 Kr. 90 Ø. Læreren i Spaanheden, Resten tilfalder Skole- og Fattigvæsenet i Voer og Hellevad Sogne.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne. Gavebrev af 25. Nov. 1798.

3. **Frøken Bartholine Henrikke Rehders Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Nov. 1855 af Bartholine Henrikke Rehder af Hvilshøigaard med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 17. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 55; G. R. 1875, S. 24), stadf. 24. April 1875.

4. **Henriette Gleerups Legat,** stiftet af Arvingerne efter Jomfru Henriette Severine Gleerup (f. 1808 † 1856) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 20—40 Kr. til Fattige udenfor Fattigvæsenet, navnlig til saadanne, som have staaet i Tjenesteforhold til Familien Gleerup.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Direktion af Sognepræsten og Eieren af Knudseie. Fundats af 17. Aug. 1858 (Rskr. 1859, S. 130), konfirm. 26. April 1859.

5. **Pens. Lærer L. N. Andersens Legat,** stiftet af pensioneret Lærer Lars Nicolai Andersen (f. 4. Marts 1803 † 1882) med 400 Kr., hvis Renter efter 1 Legatars Død tildeles Læreren ved Spaanheden Skole.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 1. Marts 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 158; G. R. 1882, S. 244), stadf. 13. Sept. 1882.

6. **Knudseies Legat for Fattige i Skjæve Sogn under Hjørring Amt,** stiftet ved Testamente af 13. April 1883 af Partikulier Claus Tommerup Henrichsen (f. 28. Juli 1809 † 26. April 1890) og Hustru Christiane Schunck (f. 19. Febr. 1816 † 26. Febr. 1892) med 5,000 Kr., hvis Renter ved Nytaarstid uddeles

i Portioner paa 20—40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifternes Tjenestefolk.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Hovedgaarden Knudseie. Fundats af 14. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 266), stadf. 27. Aug. 1892.

Taars Sogn.

1. **Anne Stygge Nielsdatter** (f. 1599, levede 1688), Enke efter Markvard Kaas til Tidemandsholm (f. 1606 † 18. April 1658), gav 1669 3 Tdr. Byg af Gaarden „Dalen" til Lys i Kirken og til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres af Kirketiendeeieren, som leverer Lys til Kirken. Fundats af 8. Nov. 1669 (Hofman IV, S. 329).

2. **Ane Marie Ribers Legat**, stiftet 1759 af Ane Marie Riber, Enke efter Peder Munch til Hvidstedgaard, med 400 Rdl., hvis Renter, 4 pCt., tillagdes Læreren i Taars paa nær 2 Kr., som Eieren af Hvidstedgaard skulde beholde til Lys i Kirken, og med 1,000 Rdl., hvis Renter, 4 pCt., skulde uddeles til Legatstifterindens Slægtninge, derefter til hendes Mands Slægtninge.

Legatet, der skulde staa i Hvidstedgaard og under Biskoppens Tilsyn bestyres af Gaardens Eier, blev til Intet. Fundats af 19. Febr. 1759 (Hofman IX, S. 71; XI, S. 571), konfirm. 27. April 1759.

3. **Christopher Jerboes og Hustrus Legat**, stiftet 1768 af Christopher Jerboe til Aas (f. 20. Marts 1707 † 13. Mai 1771) og Hustru Ingeborg Brandt (f. 13. Aug. 1711 † 25. Mai 1796) med 300 Rdl., nu 600 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., Læreren i Svenstrup nyder 20 Kr., medens 10 Kr. anvendes til Skolens Vedligeholdelse, og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Trængende af Aas Gods i Taars, Vreilev og Jerslev Sogne.

Legatet staaer under Amtsraadets Tilsyn i Aas Hovedgaard. Sognepræsterne deltage i Uddelingen til Trængende. Fundats af 20. Juni 1768 (Hofman XI, S. 572).

4. **Mørchs Fattiglegat**, stiftet ved Testamente af 25. Mai 1771 af Peter Mørch til Boller og Hustru Maren Budtz Berg med 1,000 Rdl., hvis Renter skulde uddeles til ikke over 10 Fattige fra Boller Gods.

Legatet, der skulde staa til 4 pCt. i Boller Hovedgaard og Taars Sogns Konge-Kirketiende, og hvis Bestyrelse under Biskoppen var tillagt Eieren af Boller og Sognepræsten, er forsvundet. Fundats af 14. Juli 1797 (Rskr. 1797, S. 219), konfirm. 8. Sept. 1797.

5. **Mørchs Kirkelegat**, stiftet 1771 af de Samme med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til de Billers Begravelse og Pulpitur i Taars Kirke.

Legatet staaer i Boller Mølle og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 14. Juli 1797 (Rskr. 1797, S. 219), konfirm. 8 Sept. 1797.

6. **Hans Kyndes Legat**, stiftet 1774 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde i Aalborg (f. 1729 † 15. Juni 1775) med 3,000 Rdl., som ere delte mellem Ugilt og Taars Sogne saaledes, at Taars Sogns Andel er 3,333 Kr. 59 Ø., af hvis Renter 2/3 tilfalder Fattigvæsenet, 1/3 Skolevæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, men skal efter Testamentet bestyres af Sognepræsten. Testamente af 23. Sept. 1774 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533 og 578).

7. **Thomas Østergaards Legat** se Ugilt Sogn.

8. **Hans Meulengrachts Legat til Bedste for de Fattige i Ug Taars Sogne** se Ugilt Sogn.

Tolne og Hørmested Sogne.

1. **Eiler Eilersen Holms Kirkelegat,** stiftet 1704 af Eiler Eiler Holm til Eskjær og Høgholt (f. 1628 † 5. Marts 1706) med 200 Rdl., nu 400 Kr., Renter, 5 pCt., anvendes til Vedligeholdelse af hans Begravelsessted ved Hørmested Ki

Legatet staaer i Høgholt Hovedgaard under Sognepræstens Tilsyn. Fundats af 11. Marts (Hofman IV, S. 346).

2. **Eiler Eilersen Holms Fattiglegat,** stiftet 1704 af den Samme 500 Rdl. til Mosbjerg og Hørmested Sogne, hvoraf Hørmested Sogns Part nu er 27: 94 Ø., af hvis Renter ²/₅ tilfalder Læreren i Hørmested, ³/₅ uddeles til Hørmested S Fattige paa Høgholts Gods.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fu af 2. April 1704 (Hofman IV, S. 347; XI, S. 578).

3. **Provst Andersens Legat,** stiftet af Sognepræst til Mosbjerg og Hør sted, Provst Lauritz Andersen Nim (f. 1664 † 16. Febr. 1740) med 50 Rdl., se atter med 50 Rdl., nu 6 Kr. 55 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Hørmested S

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skifteslutning af 29. Juni 1741 (Ho XI, S. 578).

4. **Præsten Kjærsgaards Legat,** stiftet 1768 af Sognepræst til Mosb og Hørmested Thomas Kjærsgaard (f. i Juni 1703 † 23. April 1773) med 50 nu 6 Kr. 54 Ø., hvis Renter uddeles til 4 fattige Skolebørn i Hørmested Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman XI, S. 578).

5. **Peter Knudsens Legat** se Elling Sogn.

Tolstrup og Stenum Sogne.

1. **Geheimeraadinde Skeels Legat,** stiftet 1765 af Regitze Sophie Baror Gyldenkrone (f. 22. Mai 1706 † 27. Okt. 1779), Enke efter Geheimeraad, Stiftamtn over Sjællands Stift Holger Skeel til Stamhuset Birkelse (f. 2. April 1699 † 9. Marts 1; med 200 Rdl., hvis Renter, 4½ pCt., tillagdes Læreren i Øster Hjermeslev.

Legatet, der har staaet i Stamhuset Birkelse og under Sognepræstens Tilsyn skulde besty Stamhusets Besidder, er gaaet tabt. Fundats af 29. Sept. 1765 (Hofman XI, S. 559).

2. **Præsten Jessens I. Legat,** stiftet 1769 af Sognepræst til Tolstrup Stenum Jens Lassen Jessen (f. 17. Marts 1717 † 15. Okt. 1771) og Hustru Ma Budtz Bergh († 1783) med 400 Rdl., nu 800 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., ¼ tilfa Læreren i Stenum, ³/₈ uddeles til 6 Fattige i Tolstrup Sogn (2 Kr. 66 Ø. til 3, 1

33 Ø. til 3), ³/₈ uddeles til 6 Fattige i Stenum Sogn (2 Kr. 66 Ø. til 3, 1 Kr. 33 Ø. til 3), alt paa Livstid.

Legatet, der staaer i Stamhuset Birkelse, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 20. April 1769 (Hofman XI, S. 552), konfirm. 25. Aug. 1769.

3. **Præsten Jessens II. Legat,** stiftet 1769 af den Samme med 100 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter anvendes til Uddeling af gudelige Bøger, 2 Aar itræk i Tolstrup Sogn, det 3. Aar i Stenum Sogn.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 7. Mai 1769 (Hofman XI, S. 555).

4. **Afdøde Peder Pedersens Mindelegat,** stiftet 1880 af Maren Nielsdatter (f. 16. Juli 1829), Enke efter Peder Pedersen af Øster Meilsted (f. 10. Dec. 1816 † 6. April 1878), med 1,200 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i Portioner paa 4—12 Kr. til Trængende i Tolstrup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten, et Medlem af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse og Eieren af Gaarden Matr.-Nr. 25 i Øster Meilsted. Fundats af 30. Juli 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 47; G. R. 1881, S. 40), stadf. 26. Marts 1881.

Tornby og Vidstrup Sogne.

1. **Karen de Hemmers Legat,** stiftet 1759 af Karen de Hemmer (døbt 24. Aug. 1695 † 20. Nov. 1777), Enke efter Niels Kiær til Kjærsgaard (f. 1691 begr. 17. Nov. 1758), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 4 Fattige paa Kjærsgaards Gods nyde hver 13 Kr. 33 Ø. paa Livstid, dog at Legatstifterindens og hendes Mands Slægt have Fortrinsret, uanset hvor de opholde sig, 4 fattige Børn paa Kjærsgaards Gods i Tornby og Vidstrup Sogne nyde hver 6 Kr. 66 Ø. til deres Skolegang, Degnen i Tornby, Lærerne i Vidstrup og Nørre Tornby hver 5 Kr. 33 Ø., medens 4 Kr. anvendes til Bøger til fattige Skolebørn af Kjærsgaards Gods.

Legatet, der staaer i Kjærsgaard Hovedgaard, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 24. April 1759 (Hofman IX, S. 56).

2. **Sognepræst til Tornby-Vidstrup Henrik Frederik Ulrichs Legat til de Fattiges Kasse i Tornby-Vidstrup Sogne,** stiftet ved Testamente af 26. Jan. 1886 af Henrik Frederik Ulrich (f. 14. Okt. 1809 † 7. Febr. 1888) med 1,500 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Okt. 1890 (Min.-Tid. 1892 A, S. 41; G. R. 1892, S. 273), stadf. 2. Febr. 1892.

Torslev og Lendum Sogne.

1. **Stampes og Gleerups Legat,** stiftet af Sognepræsterne til Torslev og Lendum Eiler Stampe (f. 18. Sept. 1679 † i Marts 1748) og Jørgen Christopher

Gleerup (f. 23. Juli 1719 † 23. Febr. 1793) med 200 Rdl., nu 1,248 Kr. 23 Ø. Renten af 629 Kr. 48 Ø. tilfalder Læreren i Torslev med 1/4, medens 3/4 uddeles til Fattige i begge Sogne, de Fattige i Lendum Sogn nyde Renten af 400 Kr., de Fattige i Torslev Sogn Renten af 218 Kr. 75 Ø.

Legatet, hvoraf 400 Kr. staa i Statskassen for Lendum Sogn, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman IV, S. 327).

2. **Karen Hansdatters Legat,** stiftet af Karen Hansdatter, Enke efter Hendrik Kjeldsen til Ormholt, med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter Pinsedag skulde uddeles til 6 Fattige i Torslev Sogn, men nu ere inddragne under Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Ormholt Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman XI, S. 569).

3. **von Dedens Legat,** antagelig stiftet af Severin Benzon von Deden til Heiselt (f. 1760 † 28. Juli 1817), nu 533 Kr. 33 Ø., hvis Renter uddeles til 4 Fattige af Heiselt Gods i Torslev Sogn.

Legatet bestyres af Amtet og uddeles under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

4. **Knud Schott Deichmann** (f. 9. Marts 1764 † 1. Febr. 1823), Sognepræst til Torslev og Lendum, skjænkede 1814 „Bækhuset" i Lendum By af Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 1 1/2 Alb. til Brug for Læreren og Huset „Smedstrup" i Lendum By af Hartkorn 1 Fdk. 1 Alb. til Sognets Fattigvæsen.

Gavebrev af 17. Juli 1814 (Coll.-Tid. 1816, S. 145), konfirm. 31. Jan. 1816.

5. **Det Deichmann'ske Legat,** stiftet 1815 af den Samme med 1,000 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter tilfalde Skolelæreren i Trye, Vraa, Skoven og Høistrup til lige Deling.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 22. Juni 1815 (Coll.-Tid. 1816, S. 146), konfirm. 31. Jan. 1816.

6. **Ane Marie Nielsdatters Legat,** stiftet 1880 af Ane Marie Nielsdatter i Torslev (f. 1795 † 9. Jan. 1880) med 400 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner paa 4 Kr. til Trængende i Torslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1880 A, S. 174), stadf. 18. Dec. 1880.

7. **Sara Kählers Legat,** stiftet 1885 af Johan Ferdinand Kähler til Lengsholm († 1. Dec. 1885) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Kirkesangeren mod at vedligeholde den Kähler'ske Familiebegravelse paa Lendum Kirkegaard og efter dennes Nedlæggelse uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 117; G. R. 1885, S. 246), stadf. 28. Aug. 1885.

Torslev og Svenstrup Sogne.

1. **Torslev Hospital,** oprettet 1740 af Justitsraad Diderik Christian Braes til Kokkedal (f. 1660, begr. 20. Juni 1748) med et Hus i Torslev til 3 Fattige og 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til Lemmerne og 5 andre Fattige med 47 Kr. 48 Ø. til hver.

Hospitalet og Legatet, der staaer i Kokkedal Hovedgaard, bestyres under Biskoppens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 30. April 1740 (Hofman IV, S. 381), konfirm. 20. Juni 1740.

2. **Justitsraad Diderik Christian Braes** til Kokkedal (se ovenfor 1) gav 1742 en Skole til Torslev og en Skole til Attrup, hvorhos han doterede Læreren i Torslev med 7 Rdl. 3 Mk., nu 15 Kr., og 20 Læs Brænde, Læreren i Attrup med 10 Rdl., nu 20 Kr., og 15 Læs Brænde af Kokkedal. Brændeleverancen er forlængst bortfalden.

Fundats af 12. Jan. 1742 (Hofman IV, S. 386), konfirm. 14 Dec. 1742.

3. **Christen Albertsens Legat,** stiftet af Aftægtsmand af Øster Svenstrup Christen Albertsen (f. 10. Juni 1810 † 10. Febr. 1873) med 600 Kr., hvis Renter hvert Aars 10. Juni uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Legatstifterens Familie.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fnndats af 8. Febr. 1874 (Min-Tid. 1874 A, S. 93), stadf. 25. April 1874.

4. **Oberstinde Grabows Legat** se Broust Sogn.

Tversted og Uggerby Sogne.

Jens Brøndlunds Legat, stiftet 1761 af Jens Brøndlund til Nørre Elkjær med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., Degnen i Tversted nyder 1/5, 3/10 uddeles til fattige Skolebørn, 1/2 til Fattige paa Nørre Elkjærs Gods.

Legatet staaer i Nørre Elkjær og bestyres under Stiftsøvrighedens og Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 10. Marts 1761 (Hofman IX, S. 79).

Ugilt Sogn.

1. **Hans Kyndes Legat,** stiftet 1774 af Cand. theol. Hans Pedersen Kynde i Aalborg (døbt 3. Dec. 1729 † 15. Juni 1775) med 3,000 Rdl., som ere delte mellem Ugilt og Taars Sogne, saaledes at Ugilt Sogns Andel nu er 2,290 Kr. 41 Ø., af hvis Renter 2/3 tilfalde Fattigvæsenet, 1/3 Skolevæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, men det skal efter Fundatsen bestyres af Sognepræsten. Testamente af 23. Sept. 1774 efter fac. test. af 9. Sept. 1774 (Hofman XI, S. 533 og 578).

3. **Hans Meulengrachts Legat til Bedste for de Fattige i Ugilt-Taars Sogne,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1789 (konfirm. 14. Aug. 1789) af Forpagter paa Ugiltgaard og Ugilt Præstegaard Hans Meulengracht (døbt 16. Aug.

1745, begr. 24. Juli 1789) med 1,000 Rdl., nu 1,875 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Portioner paa 2—10 Kr. med ⅔ i Taars Sogn og med ⅓ i Ugilt Sogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsterne. Fundats af 10. Juni 1795. Canc.-Skr. 14. Jan. 1847 (G. R.). Ny Fundats af 23. Dec. 187– (Min.-Tid. 1875 A, S. 28), stadf. 13. Febr. 1875.

3. **Thomas Østergaards Legat,** stiftet 1881 af Thomas Christian Larsen (Østergaard) af Ugilt Sogn (f. 7. Febr. 1819 † 29. Juli 1894) med 200 Kr., hvis Renter tilfalde de Fattige i Ugilt og Taars Sogne med ½ hver.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Jan. 1881.

Understed og Karup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Veiby og Seilstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Volstrup og Hørby Sogne.

1. **Kirstine Juuls Legat,** stiftet 1669 af Kirstine Juul Nielsdatter til Hørbylund (f. 1589 † 1674) med 200 Rdl., nu 150 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 19. Juli 1669 (Hofman IV, S. 327). Min.-Skr. 22. Mai 1868 (utrykt).

2. **Anne Sophie Pax Holgersdatter** til Sæbygaard, Steenshede og Hørbylund (f. 30. Aug. 1677 † 24. Dec. 1763), Enke 1° efter Kommandørkaptain Jørgen Skeel til Broholm († 23. Juli 1704), 2° efter Cancelliraad Lage Beck Arenfeldt til Knivholt m. v. († i Febr. 1736), gav 1737 et nyt Skolehus til Volstrup.

Hofman IV, S. 329.

3. **Cancelliraadinde Arenfeldts Legat,** stiftet 1759 af den Samme med 100 Rdl., af hvis Renter, 4 pCt., ½ uddeltes til Mikkelsdag til trængende Skolebørn, ½ til Paaske til Fattige i Volstrup Sogn.

Legatet stod i Sæbygaard, men traadte med Oberst Otto Arenfeldts Død (se nedenfor 5) ud af Kraft. Fundats af 26. April 1759 (Hofman XI, S. 569).

4. **Elisabeth Dyssels Legat,** stiftet 1763 af Elisabeth Dyssel Arnoldsdatter (f. 1683 † 2. Marts 1769), Enke efter Hans Bugge til Bøgsted og Haven (f. 1684 † 5. Marts 1759), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til 6 Fattige af Havens Gods i Hørby Sogn.

Legatet, der staaer i Haven Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 11. Mai 1763 (Hofman XI, S. 571).

5. **Oberst Arenfeldts I. Legat,** stiftet 1797 af Oberst Otto Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (f. 1. Mai 1723 † 18. April 1806) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., anvendes til Underholdning af Fattige paa Stamhuset Sæbygaard i Volstrup Sogn.

Legatet, der staaer i Stamhuset Sæbygaard, bestyres af Stamhusbesidderen. Fundats af 30. Aug 1797.

6. **Oberst Arenfeldts II. Legat,** stiftet 1804 af den Samme med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bygningshjælp for Sæbygaards Godses Beboere i Volstrup Sogn, til Hjælp for dem ved uforskyldt Skade paa Bygning og Besætning samt til Præmier for dem iblandt dem, der fremfor Andre lægge Vind paa Vedligeholdelsen af deres Bygning eller Besætning.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Besidderen af Stamhuset Sæbygaard. Testamente af 20. Juni 1804. Rskr. 12. Nov. 1860.

7. **Christen Pedersens Legat,** stiftet 1806 af Møller i Sæbygaards Mølle Christen Pedersen Lundsgaard (maaske døbt 1. Jan. 1748 † 25. April 1820) med 100 Rdl., nu 330 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Volstrup Sogn.

Legatets Bestyrelse tillagdes Besidderen af Stamhuset Sæbygaard, men det bestyres nu under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Testamente af 31. Dec. 1806, konfirm. 13. Juni 1820. Canc.-Skr. 23. Jan. 1823 (utrykt).

8. **Poul Rasmussens Legat,** stiftet 1819 af Forligelseskommissær i Memhave Poul Rasmussen († 31. Mai 1833) med 3 Engskifter nedenfor Langvad af Hartk. 2 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdk. $2^{18}/_{20}$ Alb. og en Ager i Rugtved Mark af Hartk. 3 Fdk. 1 Alb., begge Jorderne i Understed Sogn, som skulde bortleies til Fordel for Fattigvæsenet. 1835 ere Jorderne solgte.

Testamente af 27. April 1819 (Rskr. 1820, S. 87), konfirm. 11. Marts 1820.

9. **Poul Rasmussens Fattighuslegat,** stiftet 1833 af den Samme med Resten af hans Bo, udlagt med 13,321 Rdl. $61^1/_2$ Sk. til Grundlæggelsen af et Fattighus. 1869 overdroges Legatet til Volstrup Kommune til Indkjøb og Indretning af en Fattigforsørgelsesanstalt.

Testamente af 23. Mai 1833 (Rskr. 1833, S. 229; Coll.-Tid. 1833, S. 426), konfirm. 28. Juni 1833. Min.-Skr. 28. Mai 1869 (utrykt).

10. **Søstrene Juell-Winds Legat til Volstrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 25. Mai 1872 af Sophie Cathrine Baronesse Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (f. 18. April 1797 † 24. Juli 1878) og Elisabeth Eleonore Christine Baronesse Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Sæbygaard (f. 6. Aug. 1806 † 9. Okt. 1884) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 18. April og 6. Aug. uddeles til Trængende, hver Gang med $^1/_2$.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 24. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 272), stadf. 15. Juli 1893.

11. **Det Juell Windske Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Marts 1873 af Petrine Elisabeth Linnemann (f. 9. Nov. 1812 † 21. Dec. 1880), Enke efter Baron Preben Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhusene Sæbygaard og Stensballegaard (f. 10. Mai 1800 † 19. Marts 1867), med 10,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død ved Juletid af Sognepræsten uddeles i Portioner paa 5—25 Kr. til Træn-

gende i Volstrup Sogn, fortrinsvis Personer, der have staaet i Legatstifterindens og hendes Mands Tjeneste.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 24. M[illegible] 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 216; G. R. 1890, S. 365), stadf. 8. Sept. 1890.

12. **Baron Preben Juell Winds Minde,** stiftet ved Testamente af 24. Marts 1873 af den Samme med 16,000 Kr., nu 17,708 Kr. 41 Ø. Renten af 6,000 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Gravkapellet paa Volstrup Kirkegaard, og den overskydende Rente lægges til Kapitalen, til den er 10,000 Kr., hvorefter den overskydende Rente anvendes til Bedste for Skolevæsenet i Volstrup Sogn. Renten af de andre 10,000 Kr. anvendes efter en Legatars Død i samme Øiemed.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 24. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 217; G. R. 1890, S. 363), stadf. 8. Sept. 1890.

13. **Thomas Peter Thomsen Nyholms Legat til Fordel for værdige Trængende af Husmandsstanden, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1877 af Gaardeier af Nyholm Thomas Peter Jensen (f. 30. April 1834 † 21. Dec. 1877) med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i Juni og Dec. i Hørby Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 46), stadf. 26. Marts 1878.

14. **Lars Christian Larsen Broens Legat for værdige Trængende i Volstrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 16. Sept. 1884 af Gaardeier af Broen Lars Christian Larsen (f. 24. Dec. 1834 † 13. Nov. 1887) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 29. Mai 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 59; G. R. 1889, S. 39), stadf. 19. Febr. 1889.

Vraa og Emb Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Vreilev og Hestrup Sogne.

1. **Poulstrup Hospital,** stiftet af Kirsten Juel til Vreilev Kloster og Rønnovsholm med et Hus i Poulstrup til 3 Fattige og 6 Tdr. Byg, 4 Tdr. Havre, 1 Svin, 1 Fødenød og 8 Rdl. af Stenvadgaard. 1753 brændte Hospitalet og er ikke senere gjenopført. Af den til 300 Rdl., nu 432 Kr. 69 Ø. oplagte Afgift stiftede Kammerherre, Assessor i Høiesteret, Greve Christian Frederik Holstein til Grevskabet Ledreborg (f. 10. Mai 1735 † 15. Juni 1799) et Legat, hvis Renter tilligemed Afgiften af Stenvadgaard, 6 Tdr. Byg og 4 Tdr. Havre efter Kapitelstaxt samt 20 Kr.,

uddeles til 3 Fattige af Vreilevklosters og Rønnovsholms Godser i Guldager og Poulstrup Byer i Vreilev Sogn.

Legatkapitalen staaer i Amtsfattigkassen, og Legatet uddeles af Eieren af Vreilevkloster og Sognepræsten. Fundats af 18. Dec. 1766 (Hofman IV, S. 321; XI, S. 565), konfirm. 27. Febr. 1767.

2. **Holsteins Legat,** stiftet 1751 af Geheimeraad i Konseillet, Greve Johan Ludvig Holstein til Grevskabet Ledreborg (f. 7. Sept. 1694 † 29. Jan. 1763) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Oberst Peter Juels og Generalmajor Møstings og deres Hustruers Begravelse og Kister i Vreilev Kirke.

Legatet staaer under Stiftsøvrighedens Tilsyn i Vreilevkloster. Fundats af 23. Febr. 1751 (Hofman IV, S. 321).

3. **Niels Christensens Legat,** stiftet før 1794 af Niels Christensen i Gunderup med 25 Rdl., nu 46 Kr. 12 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Skolebørn i Vreilev Sogn.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Ingen Fundats.

4. **Mørks Legat,** stiftet 1871 af Niels Christensen Mørk af Munkholm med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter hvert Foraar uddeles som Flidsbelønning til de 2 flinkeste, fattige Børn i Vreilev Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. April 1871 (G. R. 1871, S. 139), konfirm. 6. Juni 1871.

5. **Christoffer Jerboes og Hustrus Legat** se Taars Sogn.

Vrensted og Tise Sogne.

1. **Otte Skeels Kirkelegat,** stiftet 1612 af Otte Christensen Skeel til Hammelmose, Rigsraad (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634) og Hustru Birgitte Lindenov Hansdatter (f. 26. Dec. 1583 † 29. Nov. 1648) med 100 Rdl. til Tise Kirke.

Legatet er forsvundet. Fundats af 26. April 1612 (Hofman IV, S. 307).

2. **Otte Skeels Skolelegat,** stiftet 1626 af de Samme med 300 Rdl., nu 172 Kr. 65 Ø., hvis Renter tilfalde Læreren i Tise.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 2. Juli 1671 (Hofman IV, S. 309 og 312).

3. **Mette Haagens Legat,** stiftet 1750 af Mette Bartholomæusdatter Haagen (f. 1672, begr. 14. Sept. 1756), Enke efter Sognepræst til Ingstrup, Hjermeslev og Alstrup, Mag. Jens Godsen (f. 4. Marts 1671 † 25. Sept. 1735), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 17. Juli 1750 (Hofman IX, S. 86).

4. **Madame Carlsens Legat,** stiftet af Cathrine Møllmann (f. i Aug. 1697, begr. 23. Marts 1772), Enke efter Sognepræst til Vrensted og Tise, Provst Anders Carlsen (f. 1696, begr. 5. Okt. 1767), med 100 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Vrensted Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman XI, S. 564).

5. **Provst Carlsens Legat,** stiftet 1786 af Else Bredal (f. 1745 † 4. 1811), Enke efter Sognepræst til Vrensted og Tise, Provst Johannes Dines Carls (f. 22. Marts 1731 † 6. Marts 1783), med 800 Rdl., nu 1,628 Kr., hvis Renter tilde 10 Fattige i Vrensted Sogn og 5 Fattige i Tise Sogn.

Legatet, af hvilket 1,600 Kr. staa i Statskassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraa Gavebrev af 13. Mai 1786.

6. **Niels Nielsen Smeds Legat,** stiftet 1811 af Smed Niels Nielse Manna med 100 Rdl., nu 70 Kr., hvis Renter tilfalde Tise Sogns Fattigvæsen.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc. Skr. 23. Marts 1811. Gavebrev af 4. April 1811, konfirm. 11. Mai 1811.

Øland Sogn.

1. **Det Levetzau'ske Legat,** stiftet 1695 af Geheimeraad og Generalløitnant til Hest Hans Friedrich Levetzau til Oxholm, Nørre Elkjær og Restrup (f. 15. Jan. 1630 † 22. Juli 1696) og Hustru Lucie Emerentia Brockdorff (f. 1640 † 30. Nov. 1693) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., af hvis Renter, 6 pCt., der tillagdes Kirken 32 Kr. for deres Familiebegravelses Vedligeholdelse, Skolelæreren 24 Kr. og de Fattige 4 Kr. Legatet udredes nu med 24 Kr. til Skolevæsenet, 16 Kr., 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg til Fattigvæsenet og 8 Kr. og 2 Tdr. Rug til Kirkens og de aabne Begravelsers Renholdelse. Naar og hvorledes denne Forandring er skeet, har ikke kunnet oplyses.

Legatet, der staaer i Oxholm Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets og Kirkesynets Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 2. Jan. 1695 (Hofman IV, S. 377). Canc.-Skr. 9. Febr. 1843. Min.-Skr. 1. Febr. 1856 (G. R.).

2. **Sognepræst Emil Petersens og Hustru Louise Petersen født Mouriers Legat for Trængende i Øland Sogn,** stiftet af Sognepræst til Øland Hans Frode Emil Petersen (f. 1. Febr. 1822 † 3. Okt. 1868) og Hustru Catharine Louise Mourier (f. 10. Juli 1827 † 22. Marts 1872) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sognepræsten og de 2 Fattigforstandere. Fundats af 20. Dec. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 110), stadf. 4. Aug. 1881.

3. **Løitnant Henri Bruun de Neergaards Legat for værdige og trængende Arbeidsfolk af begge Kjøn i Øland Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1889 af Claudine Caroline Elisabeth Skeel (f. 19. Juli 1838 † 3. Nov. 1898), Enke efter Sekondløitnant Henri Johan Jacob Louis Bruun Neergaard til Oxholm (f. 9. Okt. 1839 † 20. Okt. 1869), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 9. Okt. uddeles i 5 lige store Portioner, 1 af Sognepræsten, 2 af Sogneraadet, 2 af Eieren af Oxholm Hovedgaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Eieren af Oxholm. Fundats af 21. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 74), stadf. 6. Marts 1889.

VIBORG STIFT.

VIBORG STIFT.

1. **Mag. Søren Sevels Legat,** stiftet 1687 af Sognepræst til Viborg Domkirke, senere Stiftsprovst og Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, Mag. Søren Knudsen Sevel (f. 15. Juli 1653 † 6./16. Jan. 1720) med 100 Sldr., nu 105 Kr. 90 Ø., hvis Renter tillægges 2 Præsteenker af Stiftet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 1. Marts 1687 (Hofman III, S. 255).

2. **Den augsburgske Konfessions Distribution,** stiftet 1735 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (f. 5. Okt. 1669 † 12. Juni 1735) med 2,700 Rdl., nu 1,023 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles til 6 Husarme i Stiftet, fortrinsvis Enker, særlig Præsteenker.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Testamente af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223 og 262; Ursin, Viborg S. 254), konfirm. 8. Juli 1735.

3. **Trellunds Skolelegat,** stiftet 1735 af den Samme med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., til manglende Skolers Indretning og Vedligeholdelse. Af Renten udbetales 3/8 til Skibsted-Lyngaa Sogneraad til Læreren i Terndrup, 5/8 til Kapellanen paa Læsø, dog med Fradrag af 16 Kr., der tilfalde Læreren i Hals.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223), konfirm. 8. Juli 1735. Fundats af 23. Juli 1747 (Hofman III, S. 531) Kgl. Resol. 1. Sept. 1752 (Hofman III, S. 422).

4. **Det Reenberg'ske Legat,** stiftet 1752 af Anne Marie Reenberg og Eleonora Reenberg med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende af deres Familie, derefter til 2 fattige Præsteenker i Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Testamente af 18. Febr. 1752 (Hofman III, S. 267).

5. **Rosborgs og Frues Legat,** stiftet 1756 af Anne Cathrine de Voss, Enke efter Jacob Rosborg, med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Mønsted Kirke, men 1758 tillagde hun Fattige i Stiftet Renten.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 10. Juli 1756 (Hofman III, S. 308 og 436; Ursin, Viborg S. 255). Brev af 25. Nov. 1756 (Hofman IV App., S. 6).

6. **Rektorinde Jessens I. Legat,** stiftet 1792 af Dorothea Cathrine Ostenfeld (f. 1714 † 29. Dec. 1798), Enke efter Rektor ved Viborg Kathedralskole Peder Jessen (f. 15. Sept. 1713 † 22. Marts 1780), med 3,000 Rdl., 1818 forøget med 1,720 Rdl., nu ialt 9,510 Kr. 28 Ø., hvis Renter tildeles 17 trængende Enker, deraf fortrinsvis 10 Enker af den Ostenfeld'ske, den Reenberg'ske og den Jessen'ske Familie, derefter Enker efter Stiftsprovster, Konrektorer og Præster i Stiftet, 7 Portioner tildeles alene Enker efter Præster i Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten og en af Biskoppen udnævnt Medbestyrer, fortrinsvis af Familien. Testamente af 5. Mai 1792 (Ursin, Viborg, S. 256). Can.-Skr. 28. Febr. 1818 (Ursin, S. 257). Canc.-Skr. 22. Juni 1830.

7. **Rektorinde Jessens II. Legat,** stiftet 1792 af den Samme med 1,000 Rdl., nu 2,011 Kr. 42 Ø., hvis Renter uddeles til 8—10 Trængende i Stiftet, fortrinsvis af Familien, paa Livstid, ellers til Døtre af geistlige Embedsmænd i 4 Aar.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af 2 af Stiftsøvrigheden udnævnte Mænd. Testamente af 5. Mai 1792 (Ursin, Viborg, S. 256).

8. **Bechers Legat,** stiftet 1836 af Sognepræst til Bjørnsholm og Malle Ignatius Becher (f. 10. Okt. 1769 † 13. Jan. 1836) med Resten af hans Bo, udlagt 1838 med 1,687 Rdl. 56 Sk., nu 3,375 Kr. 16 Ø., hvis Renter anvendes til Hjælp for dem i Stiftet, som ved ulykkelig Hændelse eller ved Fødselen ere komne til legemlig Skade.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten. Testamente af 9. Jan. 1836 (Ursin, Viborg, S. 257), konfirm. 16. Febr. 1836.

9. **Biskop Øllgaards Legat,** stiftet 1852 af Viborg Stifts Præster og Lærere ved Biskop Nicolai Esmark Øllgaards (f. 11. Okt. 1775 † 4. Marts 1863) Embedsjubilæum med 700 Rbd., nu 1,400 Kr., hvis Renter deles i 2 lige Dele mellem en Præsteenke og en Skolelærerenke fra Stiftet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 9. Febr. 1852 (Rskr. 1852, S. 108; G. R. 1852, S. 72), konfirm. 6. Marts 1852.

10. **Provst Rasmus Severin Deichmanns og Hustru Dorothea Maria Bruuns Legat for ældre, ugifte Præstedøtre af Viborg Stift,** stiftet 1856 af Sognepræst til Ferslev, Dal og Volsted, Provst i Fleskum og Hornum Herreder Rasmus Severin Deichmann (f. 17. Marts 1798 † 27. Nov. 1879) med 4,000 Rdl., 1870 forøget med 2,000 Rdl., ialt nu 12,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner til uformuende, ældre, ugifte Præstedøtre fra Stiftet.

Legatet bestyres af de geistlige Medlemmer af Viborg Stifts Landemode. Fundats af 7. April 1856 (Rskr. 1858, S. 375; G. R. 1858, S. 229), konfirm. 23. Nov. 1858. Tillægsfundats (Min.-Tid. 1871 A. S. 213; G. R. 1871, S. 263), stadf. 12. Okt. 1871.

11. **Frederik den Syvendes Legat,** stiftet 1856 af Beboerne i Langaa, Vinge og Taarup Sogne i taknemlig Paaskjønnelse af, at Kongen havde taget Hensyn til deres Ønske ved Besættelsen af Præsteembedet med Immanuel Otterstrøm

(f. 5. Juli 1821 † 12. Aug. 1864), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige, livsvarige Portioner til ugifte og trængende Døtre efter Sognepræster i Stiftet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Landemodet. Kgl. Fundats af 21. Mai 1856 (Rskr. 1856, S. 141; G. R. 1856, S. 144).

12. **En unævnt Embedsmands Legat til et forældreløst Barn i Viborg Stift,** stiftet 1859 med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Opdragelseshjælp for et forældreløst, fattigt Barn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Stiftamtmanden og Biskoppen. Fundats af 25. Nov. 1859 (Rskr. 1859, S. 343 og G. R. 1859, S. 351).

13. **Viborg Stifts verdslige Enkekasses Legat,** stiftet efter dens Ophævelse 1860 med den Enkekassen tilhørende Kapital af c. 8,790 Rdl., nu 17,718 Kr. 15 Ø., af hvis Renter der uddeles livsvarige Portioner paa 80 Kr., 60 Kr. og 40 Kr., af hvilke 1/2 i hver Klasse gives til ugifte Døtre af kgl. verdslige Embedsmænd i Stiftet, 1/2 til ugifte Døtre efter andre Mænd i Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftamtmanden, et Medlem af Amtsraadet og et Medlem af Viborg Kommunalbestyrelse. Fundats af 13. Jan. 1860 (Rskr. 1860, S. 11).

14. **Erik Wesenbergs og Hustru Birgitte født Giødvads Legat til Bedste for 10 ugifte og uformuende Døtre af Geistlige i Viborg By og Stift,** stiftet 1868 af Sognepræst til Stadager og Kirkeby Emil Wesenberg (f. 10. Febr. 1807 † 26. Jan. 1869) og Hustru Birgitte Giødvad (f. 12. Mai 1810 † 20. Jan. 1877) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles paa Livstid til over 30 Aar gamle Præstedøtre fra Stiftet, fortrinsvis fra Viborg By og Vinkel-Rind Sognekald.

Legatet bestyres af Stiftsprovsten og uddeles af Landemodets geistlige Medlemmer. Fundats af 30. Nov./1. Dec. 1868 (Min.-Tid. 1871 A, Tillæg S. 4; G. R. 1870, S. 165). Rskr. 1. Nov. 1870 (G. R.).

15. **Pastor Niels Heinrich Schnegelsbergs Legat for trængende Enker efter Præster i Viborg Stift,** stiftet ved Testamente af 12. Marts 1877 med Kodicil af 8. Nov. 1878 af Petrea Christine Elisabeth Neergaard (f. 16. Marts 1812 † 23. Juli 1879), Enke efter Sognepræst til Ørum, Viskum og Veirum Niels Heinrich Schnegelsberg (f. 25. Aug. 1810 † 5. Sept. 1876), med 24,060 Kr. 50 Ø., nu 24,207 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner, fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifterinden og hendes Mand eller til Enker efter Sognepræster til Ørum, Veirum og Viskum.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 30. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 20; G. R. 1880, S. 249), stadf. 13. Febr. 1880.

16. **Sognepræst i Vorning Jens Blichers Legat for en forældreløs Præstedatter fra Viborg Stift,** stiftet 1879 af Maren Stochholm (f. 11. April 1801 † 3. Juni 1881), Enke efter Sognepræst til Vorning, Kvorning og Hammershøi

VIBORG STIFT.

1. **Mag. Søren Sevels Legat,** stiftet 1687 af Sognepræst til Viborg Domkirke, senere Stiftsprovst og Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, Mag. Søren Knudsen Sevel (f. 15. Juli 1653 † 6./16. Jan. 1720) med 100 Sldr., nu 105 Kr. 90 Ø., hvis Renter tillægges 2 Præsteenker af Stiftet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 1. Marts 1687 (Hofman III, S. 255).

2. **Den augsburgske Konfessions Distribution,** stiftet 1735 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (f. 5. Okt. 1669 † 12. Juni 1735) med 2,700 Rdl., nu 1,023 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles til 6 Husarme i Stiftet, fortrinsvis Enker, særlig Præsteenker.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Testamente af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223 og 262; Ursin, Viborg S. 254), konfirm. 8. Juli 1735.

3. **Trellunds Skolelegat,** stiftet 1735 af den Samme med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., til manglende Skolers Indretning og Vedligeholdelse. Af Renten udbetales $^{3}/_{8}$ til Skibsted-Lyngaa Sogneraad til Læreren i Terndrup, $^{5}/_{8}$ til Kapellanen paa Læsø, dog med Fradrag af 16 Kr., der tilfalde Læreren i Hals.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223), konfirm. 8. Juli 1735. Fundats af 23. Juli 1747 (Hofman III, S. 531). Kgl. Resol. 1. Sept. 1752 (Hofman III, S. 422).

4. **Det Reenberg'ske Legat,** stiftet 1752 af Anne Marie Reenberg og Eleonora Reenberg med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende af deres Familie, derefter til 2 fattige Præsteenker i Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Testamente af 18. Febr. 1752 (Hofman III, S. 267).

5. **Rosborgs og Frues Legat,** stiftet 1756 af Anne Cathrine de Voss, Enke efter Jacob Rosborg, med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Mønsted Kirke, men 1758 tillagde hun Fattige i Stiftet Renten.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 10. Juli 1756 (Hofman III, S. 308 og 436; Ursin, Viborg S. 255). Brev af 25. Nov. 1756 (Hofman IV App., S. 6).

6. **Rektorinde Jessens I. Legat,** stiftet 1792 af Dorothea Cathri: Ostenfeld (f. 1714 † 29. Dec. 1798), Enke efter Rektor ved Viborg Kathedralsk Peder Jessen (f. 15. Sept. 1713 † 22. Marts 1780), med 3,000 Rdl., 1818 forø med 1,720 Rdl., nu ialt 9,510 Kr. 28 Ø., hvis Renter tildeles 17 trængende Enk deraf fortrinsvis 10 Enker af den Ostenfeld'ske, den Reenberg'ske og d Jessen'ske Familie, derefter Enker efter Stiftsprovster, Konrektorer og Præster Stiftet, 7 Portioner tildeles alene Enker efter Præster i Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten og en af Biskoppen udnævnt Medbestyrer, fortrinsvis af Familien. Testamente af 5. Mai 1792 (Ursin, Viborg, S. 256). Can.-Skr. 28. Febr. 1818 (Ursin, S. 257). Canc.-Skr. 22. Juni 1830.

7. **Rektorinde Jessens II. Legat,** stiftet 1792 af den Samme med 1,000 Rdl., nu 2,011 Kr. 42 Ø., hvis Renter uddeles til 8—10 Trængende i Stiftet, fortrinsvis af Familien, paa Livstid, ellers til Døtre af geistlige Embedsmænd i 4 Aar.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af 2 af Stiftsøvrigheden udnævnte Mænd. Testamente af 5. Mai 1792 (Ursin, Viborg, S. 256).

8. **Bechers Legat,** stiftet 1836 af Sognepræst til Bjørnsholm og Malle Ignatius Becher (f. 10. Okt. 1769 † 13. Jan. 1836) med Resten af hans Bo, udlagt 1838 med 1,687 Rdl. 56 Sk., nu 3,375 Kr. 16 Ø., hvis Renter anvendes til Hjælp for dem i Stiftet, som ved ulykkelig Hændelse eller ved Fødselen ere komne til legemlig Skade.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten. Testamente af 9. Jan. 1836 (Ursin, Viborg, S. 257), konfirm. 16. Febr. 1836.

9. **Biskop Øllgaards Legat,** stiftet 1852 af Viborg Stifts Præster og Lærere ved Biskop Nicolai Esmark Øllgaards (f. 11. Okt. 1775 † 4. Marts 1863) Embedsjubilæum med 700 Rbd., nu 1,400 Kr., hvis Renter deles i 2 lige Dele mellem en Præsteenke og en Skolelærerenke fra Stiftet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 9. Febr. 1852 (Rskr. 1852, S. 108; G. R. 1852, S. 72), konfirm. 6. Marts 1852.

10. **Provst Rasmus Severin Deichmanns og Hustru Dorothea Maria Bruuns Legat for ældre, ugifte Præstedøtre af Viborg Stift,** stiftet 1856 af Sognepræst til Ferslev, Dal og Volsted, Provst i Fleskum og Hornum Herreder Rasmus Severin Deichmann (f. 17. Marts 1798 † 27. Nov. 1879) med 4,000 Rdl., 1870 forøget med 2,000 Rdl., ialt nu 12,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner til uformuende, ældre, ugifte Præstedøtre fra Stiftet.

Legatet bestyres af de geistlige Medlemmer af Viborg Stifts Landemode. Fundats af 7. April 1856 (Rskr. 1858, S. 375; G. R. 1858, S. 229), konfirm. 23. Nov. 1858. Tillægsfundats (Min.-Tid. 1871 A, S. 213; G. R. 1871, S. 263), stadf. 12. Okt. 1871.

11. **Frederik den Syvendes Legat,** stiftet 1856 af Beboerne i Langaa, Vinge og Taarup Sogne i taknemlig Paaskjønnelse af, at Kongen havde taget Hensyn til deres Ønske ved Besættelsen af Præsteembedet med Immanuel Otterstrøm

(f. 5. Juli 1821 † 12. Aug. 1864), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige, livsvarige Portioner til ugifte og trængende Døtre efter Sognepræster i Stiftet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Landemodet. Kgl. Fundats af 21. Mai 1856 (Rskr. 1856, S. 141; G. R. 1856, S. 144).

12. **En unævnt Embedsmands Legat til et forældreløst Barn i Viborg Stift,** stiftet 1859 med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Opdragelseshjælp for et forældreløst, fattigt Barn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Stiftamtmanden og Biskoppen. Fundats af 25. Nov. 1859 (Rskr. 1859, S. 343 og G. R. 1859, S. 351).

13. **Viborg Stifts verdslige Enkekasses Legat,** stiftet efter dens Ophævelse 1860 med den Enkekassen tilhørende Kapital af c. 8,790 Rdl., nu 17,718 Kr. 15 Ø., af hvis Renter der uddeles livsvarige Portioner paa 80 Kr., 60 Kr. og 40 Kr., af hvilke 1/2 i hver Klasse gives til ugifte Døtre af kgl. verdslige Embedsmænd i Stiftet, 1/2 til ugifte Døtre efter andre Mænd i Stiftet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftamtmanden, et Medlem af Amtsraadet og et Medlem af Viborg Kommunalbestyrelse. Fundats af 13. Jan. 1860 (Rskr. 1860, S. 11).

14. **Erik Wesenbergs og Hustru Birgitte født Giødvads Legat til Bedste for 10 ugifte og uformuende Døtre af Geistlige i Viborg By og Stift,** stiftet 1868 af Sognepræst til Stadager og Kirkeby Emil Wesenberg (f. 10. Febr. 1807 † 26. Jan. 1869) og Hustru Birgitte Giødvad (f. 12. Mai 1810 † 20. Jan. 1877) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles paa Livstid til over 30 Aar gamle Præstedøtre fra Stiftet, fortrinsvis fra Viborg By og Vinkel-Rind Sognekald.

Legatet bestyres af Stiftsprovsten og uddeles af Landemodets geistlige Medlemmer. Fundats af 30. Nov./1. Dec. 1868 (Min.-Tid. 1871 A, Tillæg S. 4; G. R. 1870, S. 165). Rskr. 1. Nov. 1870 (G. R.).

15. **Pastor Niels Heinrich Schnegelsbergs Legat for trængende Enker efter Præster i Viborg Stift,** stiftet ved Testamente af 12. Marts 1877 med Kodicil af 8. Nov. 1878 af Petrea Christine Elisabeth Neergaard (f. 16. Marts 1812 † 23. Juli 1879), Enke efter Sognepræst til Ørum, Viskum og Veirum Niels Heinrich Schnegelsberg (f. 25. Aug. 1810 † 5. Sept. 1876), med 24,060 Kr. 50 Ø., nu 24,207 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner, fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifterinden og hendes Mand eller til Enker efter Sognepræster til Ørum, Veirum og Viskum.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 30. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 20; G. R. 1880, S. 249), stadf. 13. Febr. 1880.

16. **Sognepræst i Vorning Jens Blichers Legat for en forældreløs Præstedatter fra Viborg Stift,** stiftet 1879 af Maren Stochholm (f. 11. April 1801 † 3. Juni 1881), Enke efter Sognepræst til Vorning, Kvorning og Hammershøi

Jens Blicher (f. 17. Mai 1791 † 28. Nov. 1864), med 2,000 Kr., hvis Renter efte Legatarers Død hvert Aars 17. Mai tildeles en ugift, forældreløs, trængende Da efter en Præst i Stiftet paa Livstid.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af S øvrigheden. Fundats af 31. Marts 1879 (G. R. 1879, S. 164), stadf. 17. Juni 1879.

17. **Jens Holsts Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Sept. 1879 af G serer i Kjøbenhavn Jens Holst (f. 15. April 1821 † 18. Aug. 1881) med 50,000 nu 80,807 Kr. 29 Ø., hvis Renter oplægges til 175,000 Kr., hvorefter der indre en Opdragelsesanstalt for forældreløse Pigebørn fra Stiftet.

Kapitalen er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 7. 1883. Min.-Skr. 27. Sept. 1889 (utrykt).

VIBORG AMT.

VIBORG AMT.

1. **Froms Legat,** stiftet 1685 af Sognepræst til Selde og Aasted Bertram Hansen From († 4. Marts 1690) og Hustru Inger Clausdatter Sidenburg med 100 Rdl., nu 200 Kr., af hvis Renter 1/2 tildeles en Præsteenke af Nørre- eller Harre Herred i Salling og Fuurland, 1/2 uddeles til 3, høist 5 Fattige i Selde og Aasted Sogne, dog saaledes at Legatstifternes Gravsted og Monument i Aasted Kirke vedligeholdes.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 3. Juni 1685 (Hofman III, S. 468; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV, S. 192).

2. **Christian Fischers store Stiftelse,** oprettet 1759 af Christian Fischer til Allinggaard, Gravballegaard og Vinderslevgaard (f. 6. Marts 1689 † 17. Juni 1774) og Hustru Charlotte Amalie Reenberg (f. 9. Jan. 1702 † 20. Mai 1770) med 32—33,000 Rdl., 1813 omskrevne til 25,600 Rdl. Stiftelsens Grundkapital er nu 51,200 Kr., hvis Renter fordeles med 288 Kr. til Lemmerne i Grønbæk Hospital, 48 Kr. til Opvartningskonen, 100 Kr. til Eforus, 206 Kr. til Fattige i Grønbæk Sogn, 140 Kr. til Fattige i Svostrup Sogn, 40 Kr. til Fattige i Serup Sogn, 140 Kr. til Fattige i Lemming Sogn, 66 Kr. til Fattige i Seiling Sogn, 66 Kr. til Fattige i Gjødvad og Balle Sogne, 836 Kr. til Legatstifternes Familie, 118 Kr. til Grønbæk Hospitals Vedligeholdelse. Dernæst eier Stiftelsen en stigende mindre Kapital, nu 7,505 Kr. 80 Ø., hvis Renter tildels oplægges, til Grundfonden er 64,000 Kr.; fremdeles en af Oberstløitnant Johan Arnold Fischer (f. 20. Jan. 1783 † 11. Juli 1863) grundlagt stigende Kapital, nu 54,800 Kr. 92 Ø., af hvis Renter der tillægges Familiens Trængende Portioner paa 200 og 100 Kr., og en af den Samme og hans Søn, Kaptain, Krigsassessor Christian Frederik Fischer (f. 28. Juni 1811 † 13. Mai 1886) legeret Kapital af 9,860 Kr., som efter en Legatars Død tillægges Familiens stigende Kapital; endelig en af Generalkrigskommissær Christian Fischer (f. 1. Mai 1755 † 18. April 1822) given Kapital af 500 Rdl., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Familiebegravelsen i Linaa.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af en af Indenrigsministeriet udnævnt Eforus af Familien. Testamente af 18. April 1759 med Kodicil af 22. April 1771. Fundats af 7. Jan. 1803, konfirm.

8. Juni 1803. Ny Fundats (G. R. 1850, S. 71), konfirm. 16. April 1850. Bestemmelse af 24. Juni 1850, læs ved Fredericia Stadstings Ret 13. Jan. 1851.

3. **Magister von Havens Legat,** stiftet 1777 af Sognepræst til Veste Velling og Skjern, Mag. Jens von Haven (f. 14. Dec. 1696 † 29. Mai 1778) me 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tildeles fattige Præsteenker i Middelsom Herred.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskopper Testamente af 1. Nov. 1777 (Ursin. Viborg, S. 255), konfirm. 28. Nov. 1877.

4. **Niss Nissens Legat til Hesteavlens Fremme i Salling,** stiftet 184 af Niss Nissen til Spøttrup (f. 15. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med ²/₆₀ af hans Bo udlagt med 13,152 Rdl. 64 Sk., nu 36,673 Kr. 75 Ø., hvis Renter anvendes til 4 Præ mier for fortrinlige Tillægsdyr.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stifts øvrigheden. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240; G. R. 1848, S. 123), konfirm. 25. Aug. 184 Fundats af 6. Sept. 1851, konfirm. 13. Dec. 1851. Min.-Skr. 10. Juli 1852 (utrykt). Fundatstillæg, konfirm 14. Okt. 1862. Min.-Skr. 12. Sept. 1877 (utrykt). Min.-Skr. 26. Sept. 1877 (utrykt). Min.-Skr. 24. Okt. 187 (utrykt). Min.-Skr. 29. Okt. 1892 (utrykt).

5. **Det Qvistgaard'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Febr. 1864 a Laurentze Qvistgaard (f. 6. Jan. 1794 † 21. Febr. 1864) og Petronelle Mari Qvistgaard (f. 11. Nov. 1797 † 11. Mai 1876), begge paa Jungetgaard, med 400 Rdl nu 800 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tildeles en trængende, fattig Jomfru udenfor de egenlige Bondestand, som i 5 Aar har havt Ophold i Salling eller Skive.

Legatet, der staaer i Jungetgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten t Junget og Torum og en fortrinsvis af den Qvistgaard'ske Familie valgt hæderlig og selvstændig Mand udenfc Bondestanden. Fundats af 1. Juni 1866, konfirm. 8. Nov. 1866.

6. **Peder Pedersens og Hustrus Legat af Opperby til kristelig Trængende af Lem Sogn og Omegn** se Lem og Veiby Sogne.

7. **Skive Banks Jubilæumslegat** se Skive Kjøbstad 3.

8. **A. F. Lundsgaards og Hustrus Sølvbryllupslegat** se Grindersle og Grønning Sogne.

SKIVE KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Madame Bøgeskovs Legathus,** oprettet 9. Jan. 1788 af Inger Steenbloch, Enke efter Sognepræst til Hjerk og Harre Søren Bøgeskov († 1770), med et Hus i Sønderbyen, Matr.-Nr. 222 b og 224, en Jordlod af Kirketoften øst for Kirken Matr.-Nr. 30, stor 19,850 □ Alen, og en Jordlod i Østerfælled og Hedemarken Matr.-Nr. 14, stor 15,890 □ Alen, til Friboliger for Trængende udenfor Fattigvæsenet, mellem hvilke derhos Leieindtægten af Jorderne og Renterne uddeles. Stiftelsen eier en Kapital af 3,400 Kr. og er brandforsikret for 3,350 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Fundats af 23. Juli 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 144), stadf. 26. Nov. 1877.

2. **Skive Borger- og Haandværkerstiftelse,** oprettet 1879 af Skive Borger- og Haandværkerforening med 3,500 Kr., eier en Bygning Matr.-Nr. 163 bc, brandforsikret for 9,900 Kr., hvori der indestaaer en Prioritet af 6,000 Kr., til Fribolig for trængende Mænd paa over 55 og Kvinder paa over 50 Aar. Stiftelsen eier 2,093 Kr. 51 Ø.

Stiftelsen bestyres under Borgermesterens Tilsyn af 1 Byraadsmedlem, 1 Medlem af de Fattiges Kasses Bestyrelse og 5 af Foreningens Medlemmer. Fundats af 11. Marts 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 72), stadf. 7. Mai 1879.

Til Stiftelsen ere følgende Legater knyttede:

3. **Skive Banks Jubilæumslegat,** stiftet 2. Jan. 1883, 25 Aarsdagen efter Bankens Oprettelse, med 5,000 Kr., af hvis Renter 1/5 uddeles til 2 Familier i Stiftelsen, 1/5 tilfalder Skive Børnehjem, 2/5 Salling Landboforening til Præmier for Tillægsdyr af Hornkvæg, 1/5 Oddense Høiskole til Skolemateriel m. m.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Fundats af 28. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 124), stadf. 22. Juni 1883.

4. **Borgermester, By- og Herredsfoged Hans Frederik Christian Julius Lauritzens Legat,** stiftet 1884 af Victor Wilhelm Christopher Hansen til Petersborggaard (f. 18. April 1844) til Minde om Borgermester, Byfoged og Byskriver i Skive, Herredsfoged og Skriver i Salling Herred, Hans Frederik Christian Julius Lauritzen (f. 15. Juli 1835 † 27. Juni 1883) med 1,000 Kr., hvis Renter fordeles med 1/2 til en Familie eller enkelt Person i Stiftelsen, 1/2 til Børnehjemmet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Byraadets Tilsyn af Stiftelsernes Bestyrelser. Fundats af 6. Juli 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 70), stadf. 25. Febr. 1889.

5. **Erik Lihmes Enke Kirsten Sørensdatters Legat til værdige Trængende i Skive Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 2. Mai 1881 af Kirsten Sørensdatter Lihme (f. 28. Juli 1801 † 1. Jan. 1887), Enke efter Murmester Erik Lihme (f. 26. Okt. 1791 † 6. Aug. 1861), med 7,556 Kr. 79 Ø., hvis Renter efter Fradrag af Udgifterne til Vedligeholdelsen af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsteder paa Skive Kirkegaard uddeles med 1/2 i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, Mænd over 60, Kvinder over 50 Aar, med 1/2 i 2 lige store Portioner til Familier eller enkelte Personer i Stiftelsen.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Kontrol af Sognepræsten, et Byraadsmedlem og et tredie Medlem. Fundats af 27. Sept. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 330), stadf. 12. Okt. 1889.

6. **A. F. Lundsgaards og Hustrus Sølvbryllupslegat** se Grinderslev og Grønning Sogne.

7. **Apotheker Gerhard Johan Nicolai Norgaards og Hustru Petrea Magdalene født Fellers Børnehjem i Skive,** stiftet 1882 af Gerhard Johan Nicolai Norgaard (f. 31. Aug. 1842) og Petrea Magdalene Feller (f. 26. Febr. 1844), bestaaer af en af dem paa en af Kommunen skjænket Grund Matr.-Nr. 163 l opført Bygning ved den nye Markedsplads. Stiftelsen, der er brandforsikret for 7,320 Kr., eier 150 Kr.

Børnehjemmet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 27. Okt./1. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 64), stadf. 14. April 1883. Asylet har Part i:

8. **Skive Banks Jubilæumslegat** se ovenfor 3.

9. **Borgermester, By- og Herredsfoged Hans Frederik Christian Julius Lauritzens Legat** se ovenfor 4.

10. **Apotheker i Skive Gerhard Johan Nicolai Norgaards og Hustru Petrea Magdalene født Fellers Arbeiderhjem i Skive,** opført 1890 af de Samme og skjænket til Skive Kommune, afgiver Fribolig til trængende og hæderlige Arbeidere, der have fyldt, Mænd 60, Kvinder 50 Aar. Stiftelsen er brandforsikret for 8,310 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 260), stadf. 21. Okt. 1890.

KIRKEN.

11. **Oberst Parsbergs Legat,** stiftet efter 1696 af Oberst Werner Parsberg til Skivehus († 7. Nov. 1719) med 100 Rdl. Cour. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 446).

12. **Jens Sørensens og Hustrus Legat,** stiftet 1704 af Bodil Hansdatter (f. 1652 † 22. April 1704), Enke efter Kjøbmand Jens Sørensen (f. 1639 † 4. Okt. 1701), med 100 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 446).

13. **Selmers Legat,** stiftet efter Cancelliraad, Byfoged i Skive og Herredsfoged i Salling Ole Selmer (f. 9. Jan. 1745 † 26. Juni 1822) og Hustru Kirstine Knudsen (døbt 7. Mai 1756 † 30. Nov. 1825) med 400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Skive Kirkegaard.

Legatet bestyres under Provstesynet af Kirkeinspektionen.

14. **Skive Kirkes Legat,** stiftet i Julen 1893 af Apotheker Gerhard Johan Nicolai Norgaard og Hustru Petrea Magdalene Feller (se ovenfor 7) med 100,000 Kr., hvoraf 1/10 er anvendt til Opførelse af en ny Kirkebygning, medens 9/10 efter Legatstifternes Død vil blive anvendt i samme Øiemed.

Legatet, der staaer i Skive Apothek, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkebestyrelsen. Fundats af 24. Dec. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 326), stadf. 1. Dec. 1894.

15. **Trellunds Legat** se Viborg Kjøbstad 49.

SKOLELEGATER.

16. **Madam Bøgeskovs Legat,** stiftet 1787 af Præsteenken Inger Bøgeskov (se ovenfor 1) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til 4 fattige Børns Skoleløn.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 27. Febr. 1787 efter fac. test. af 14. Febr. 1777.

17. **Gyrithe Christensen, Thorsens Enkes Legat til Skive Kommunes Skolevæsen,** stiftet ved Testamente af 24. Marts 1879 af Gyrithe Christensen (f. 1810 † 4. April 1879), Enke efter Arbeidsmand Erik Peder Thorsen (f. 1815 † 25. Mai 1865) med 400 Kr., hvis Renter efter endt Skoleexamen uddeles i 2 lige store Portioner til 2 fattige Skolebørn, der have gjort den bedste Examen.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Fundats af 8. Juni 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 108; G. R. 1880, S. 324), stadf. 7. Sept. 1880.

18. **Legat til Fordel for Skive tekniske Skoles Præmiefond,** stiftet 1889 af en Anonym i Anledning af Kong Christian IX's 25 Aars Regjeringsjubilæum med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. April uddeles til flittige og dygtige Elever.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 3. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 286), stadf. 29. Aug. 1889.

ANDRE LEGATER.

19. **Bodil Andersdatters Legat,** stiftet 1690 af Bodil Andersdatter (f. 1610 † 15. Mai 1692), Enke efter Skipper Niels Povelsen (f. i Mai 1619 † 29. Jan. 1690), med Matr.-Nr. 259 a af Hønetofte, Matr.-Nr. 7 af Porskjærbakke og Matr.-Nr. 9 af Galgetoft. Indtægten tilligemed Renten af oplagte 1,770 Kr. 80 Ø. uddeles til Trængende, fortrinsvis Familiefædre udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Mai 1690 (Hofman III, S. 451). Fundats af 3. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 224), stadf. 24. Sept. 1888.

20. **Niels Brøndums Legat,** stiftet 1727 af Sognepræst til Ikast Niels Brøndum (f. 22. Okt. 1667 † 19. Mai 1739) med Matr.-Nr. 54 Sønderkjær. Indtægten uddeles til Trængende, fortrinsvis Familiefædre, der ere forsørgelsesberettigede i Skive og udenfor Fattigvæsenet; 4 Kr. svares til Fattige i Ikast Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Jan. 1727 (Hofman III, S. 453; Ringkj. Amts Leg., S. 45). Fundats af 3. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 224), stadf. 24. Sept. 1888.

21. **Morten Nielsen Hemmers Legat,** stiftet 1753 af Morten Nielsen Hemmer af Landting med Matr.-Nr. 13, 20 abc, 113 vv og 113 pp af Stadens Jorder. Nr. 13 og Jorderne af 20 ere bortarvefæstede for en aarlig Afgift af 773 Kr. 98 Ø. Resten af Jorden er udleiet. Legatet eier en Kapital af 7,651 Kr. 25 Ø. Indtægten uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 2. Marts 1753 (Hofman III, S. 455). Fundats af 6. Dec. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 8), stadf. 5. Jan. 1884. Tillægsfundats af 6. Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 207), stadf. 17. Juni 1889.

22. **Anne Kierstine Dybechs Legat,** stiftet 1760 af Anne Kierstine Jensdatter Dybech (f. 7. Febr. 1685 † 8. April 1760), Enke efter Lauritz Hansen Haderup (f. 1670, begr. 23. Juli 1748), med 100 Rdl. Cour. til de Fattige.

Legatet er antagelig indgaaet i Kommunens Formue (Hofman X, S. 14).

23. **Bertel Mogensens Legat,** stiftet 1768 af Kjøbmand Bertel Mogensen (f. 1697 † 21. Mai 1768) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 18. Mai 1768 (Hofman XI, S. 475).

24. **Margrethe Marie Mogensdatters Legat,** stiftet 1773 af Fornævntes Søster Margrethe Marie Mogensdatter (f. 1710, begr. 3. Okt. 1774) med Matr.-Nr. 113 v Søfald og Matr.-Nr. 9 e Braarup Eng. Indtægten uddeles til Trængende, fortrinsvis Familiefædre udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 12. Febr. 1773 efter fac. test. af 14. Sept. 1770 (Hofman XI, S. 476). Fundats af 3. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 224), stadf. 24. Sept. 1888.

25. **Det Ramborg'ske Legat,** stiftet af Maren Nielsdatter Skibsted (f. 1703, begr. 3. Marts 1773), Enke efter Felbereder Just Ramborg, med en Fladning Jord af Kirketoften øst for Kirken, af gl. Hartkorn 1 Skp. 1 Fdk. 1½ Alb.; Forpagtningsafgiften uddeles i 2 lige store Dele til de 2 fattigste af Legatstifterindens og hendes Mands Slægtninge, dog forlods 4 Kr. til en fattig Enke. Der er oplagt 22 Kr. 1 Ø.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Byraadet og uddeles af Sognepræsten. Fundats af 12. Marts 1844 (Rskr. 1844, S. 125; Min.-Tid. 1884 A, S. 13c), konfirm. 6. April 1844. Tillæg af 16. Febr. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 13c), stadf. 17. Juni 1884.

26. **Legatet af 1865,** stiftet med Udbyttet af en Basar paa 400 Rdl., nu 912 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles til trængende Kvinder.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. Mai 1866, konfirm. 14. Juli 1866.

27. **Vilhelm Kjerumgaards Minde,** stiftet 1866 af Sognepræst til Skive og Resen Carl Kjerumgaard (f. 15. Marts 1808 † 17. Febr. 1887) til Minde om hans Søn Vilhelm Kjerumgaard (f. 14. Sept. 1856 † 8. Sept. 1865) med 200 Rdl., nu 406 Kr. 8 Ø., hvis Renter anvendes til Klæder for 2 fattige Børn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. Mai 1866, konfirm. 12. Juli 1866.

28. **Skive Industriforenings Legat,** stiftet 1874 med 400 Kr., forøget 1882 til 1,000 Kr., nu 1,056 Kr., hvis Renter uddeles i 3 lige store Portioner til trængende Haandværkere eller Haandværkerenker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 195), stadf. 18. Dec. 1875. Tillæg af 20. April 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 122), stadf. 19. Juli 1882.

29. **Anines og Idas Legat til trængende og værdige Konfirmander i Skive Kjøbstad,** stiftet 1875 af en Anonym med 600 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til Beklædningshjælp.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, et af Byraadet valgt Medlem og en Lærer. Fundats af 4. Dec. 1875 (Min.-Tid. 1876 A. S. 60; G. R. 1876, S. 169), stadf. 4. Mai 1876. Tillæg af 7. Juni 1884 (Min.-Tid. 1884 A. S. 140; G. R. 1884, S. 54), stadf. 27. Juni 1884.

30. **Apotheker i Skive Gerhard Johan Nicolai Norgaards og Hustru Petrea Magdalene født Fellers Legat for værdige Trængende af Arbeidsklassen i Skive,** stiftet 1885 af Gerhard Johan Nicolai Norgaard og Petrea Magdalene Feller (se ovenfor 7) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 1. Dec. 1885 (Min.-Tid. 1886 A, S. 40), stadf. 24. Febr. 1886.

31. **Det Qvistgaard'ske Legat** se Viborg Amt 5.

32. **A. F. Lundsgaards og Hustrus Sølvbryllupslegat** se Grinderslev og Grønning Sogne.

33. **Erik Lihmes Enke Kirsten Sørensdatters Legat for værdige Trængende i Skive Kjøbstad** se ovenfor 5.

VIBORG KJØBSTAD.

Stiftsstaden Viborg. En topographisk, historisk og statistisk Beskrivelse med tilhørende Grundtegning ved M. R. Ursin. Viborg 1849.

Jordebog for Viborg Kjøbstad (approberet af Viborg Stiftamt den 24de Sept. 1878). Viborg 1878.

Fundatsmæssige Bestemmelser for Legater og Stiftelser, hvis Kapitaler administreres af Viborg Byraad. Udgivet ved Byraadets Foranstaltning. Viborg 1894.

STIFTELSER.

1. **Viborg Hospital** oprettedes 1528 af Kong Frederik I med nogle nedlagte Gilders Gods [1]). 1545 lagde Kong Christian III dertil Testrup Gaard og Gods, som solgtes 1699, saaledes at Hospitalet beholdt Kongetienden af Testrup Sogn og en Del af Gislum Sogn [2]), 1546 Kongekvægtienden af Rinds, Gislum, Nørlyng og Aars Herreder [3]). 1855 fik Hospitalet en ny Fundats [4]), hvorved Lemmernes Antal bestemtes til 21 Kvinder og 6 Mænd (2/3 fra Viborg By, 1/3 fra det øvrige Stift), der nyde Husly, Varme, Brændsel til Madlavning, Lægehjælp, Medicin, Lys og Sygepleie, 4 Kr. om Aaret til Vadsk, 4 Kr. Juleaften samt Bespisning paa 8—9 Festdage. Desuden tillagdes der de 12 ældste Lemmer 1 Kr. 66 Ø., de øvrige 1 Kr. 33 Ø. om Ugen. 1893 nedsattes de kvindelige Lemmers Antal til 17, medens Ugepengene forhøiedes til 2 Kr. 65 Ø. og 2 Kr. 25 Ø. [5]).

Hospitalet eier 68 Tdr. Land paa Viborg Mark af Htk. 9 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdk. 2 Alb. og en Kapital af 97,066 Kr. 90 Ø.

Hospitalet bestyres under Stiftamtmandens og Biskoppens Direktion og Borgermesterens og Sognepræsternes Inspektion af en Forstander. 1. Fundats af 27. Dec. 1528 (Hofman III, S. 296). Ny Fundats af 29. Okt. 1541 (Hofman III. S. 298). — 2. Gavebrev af 6. Febr. 1546 (Hofman III, S. 300 og 305). — 3. Gavebrev af 10. Febr. 1546 (Hofman III, S. 303). — 4. Fundats af 15. Marts 1855 (G. R. 1855, S. 236), konfirm. 15. Marts 1855. — 5. Kgl. Resol. 6. Dec. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 404). — Se Rskr. 20. Febr. 1692 og Ursin, S. 247.

Til Hospitalet ere følgende Legater skjænkede:

2. **Erik Grubbe** til Tjele (f. 1605 † 27. April 1692) gav 1670 Gods til Hospitalet, mod at der forbeholdtes Eieren af Tjele Ret til at belægge en Plads i Hospitalet. Godset er antagelig solgt, og Belæggelsesretten er bortfalden.

Fundats af Jan. 1670 (Hofman III, S. 374; Ursin, S. 252).

3. **Lars Nielsens Legat,** stiftet 1732 af Kræmmer Lars Nielsen (døbt 3. Aug. 1691, begr. 14. Juli 1732) og Hustru Karen Michelsdatter (begr. 14. Aug. 1758) med 100 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Testamente af 25. Juni 1732 (Hofman III, S. 308; Ursin, S. 249).

4. **Trellunds Legat,** stiftet 1735 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (se Viborg Stift 2) med 2,000 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Testamente af 15. April 1735, 6) (Hofman III, S. 225 og 307; Ursin, S. 249), konfirm. 8. Juli 1735.

5. **Rohdes Legat,** stiftet 1741 af Antonette Rohde (begr. 18. April 1754) med 200 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Gavebrev af 30. Jan. 1741 (Hofman IV App., S. 7).

6. **Maygaards Legat,** stiftet 1743 af Ridefoged ved Astrup Jens Michelsen Maygaard (f. 1679 † 1743) med 300 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Testamente af 12. Jan. 1743 (Hofman III, S. 307 og 467; Ursin, S. 249), konfirm. 8. Febr. 1743.

7. **Det Rosborg'ske Legat,** stiftet 1756 af Anne Kirstine de Voss, Enke efter Jacob Rosborg (se Viborg Stift 5) med 1,600 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Fundats af 10. Juli 1756 (Hofman III, S. 308; IV App., S. 6; Ursin, S. 248, 249). Se Fundatsen af 15. Marts 1855 § 1 A 2 ca (G. R. 1855, S. 237).

8. **Klokker Nors' Legat,** stiftet 1760 af Klokker ved Domkirken Niels Jørgensen Nors (begr. 13. Juli 1761) med 50 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Gavebrev af 18. Febr. 1760 (Hofman X, S. 2; Ursin, S. 249), konfirm. 30. Okt. 1761.

9. **Madam Møllers Legat,** stiftet 1790 af Johanne Nielsdatter Fass, Enke efter Poul Møller i Hobro, med 1,000 Rdl. til Hospitalet.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Kapitalformue. Testamente af 30. Dec. 1790 efter fac. test. af 21. Dec. 1787 (Ursin, S. 248).

10. **Rektorinde Jessens Legat,** stiftet 1792 af Dorothea Cathrine Ostenfeld, Enke efter Rektor ved Kathedralskolen Peder Jessen (se Viborg Stift 7), med 4 Agre, 3 Tdr. 12,656 □ Alen, og 170 Rdl., nu 340 Kr., hvis Renter samt Jordleien hver 1. Onsdag i Fasten uddeles til Hospitalets Lemmer samt til nogle Medlemmer af Familien, der maatte melde sig, hvilke sidste faae dobbelt Portion.

Legatet bestyres af Hospitalsbestyrelsen. Testamente af 5. Mai 1792 (Ursin, S. 247). Se Fundatsen af 15. Marts 1855 § 1 A 1 a (G. R. 1855, S. 237).

11. **Lourings Legat,** stiftet af Sognefoged i Tapdrup Sogn Jacob Sørensen Louring (f. 6. Juni 1807 † 27. Sept. 1858) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter den 1. Onsdag i Fasten tildeles et Lem i Viborg Hospital.

Legatet bestyres af Hospitalsbestyrelsen. Fundats (Rskr. 1859, S. 54), konfirm. 18. Febr. 1859.

12. **Stadsphysicus Niels Klems og Hustru Mette Klem født Dinesens Familielegat** se Helsingør Kjøbstad 79. Af dette Legat tilfalder der Hospitalet 100 Kr. om Aaret, hvoraf de 4 ældste og mest trængende Lemmer nyde hver 15 Kr., medens Hospitalet har forpligtet sig til for Resten at holde 2 Familiegravsteder i Orden.

13. **Lars Worres Minde,** stiftet 1851 af Agent, Kjøbmand Lars Worre (f. 24. Nov. 1787 † 28. Juli 1853) og Hustru Frederikke Augusta Kalb (f. 21. Dec. 1799 † 9. Okt. 1893) med et Hus Matr.-Nr. 10 paa Reberbanegade til Fribolig for 8 Enker eller ugifte enlige Fruentimmer udenfor Embedsklassen og 2,000 Rbd., nu 4,000 Kr., hvis Renter anvendes til Skatter, Vedligeholdelse m. v. Resten deles hvert Aars Juli mellem Beboerinderne. Stiftelsen er brandforsikret for 12,660 Kr. 1866 lagde Sidst-

nævnte til Stiftelsen en Del af Elsborg Sogns Kirketiende, som ydes med 13 Tdr. 7 Skpr. 11/16 Fdk. Rug, 11 Tdr. 2 Skpr. 3 1/8 Fdk. Byg og 18 Tdr. 1 Skp. 1 11/24 Fdk. Havre samt 2 Kr. 66 Ø.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Okt. 1851 (Rskr. 1852, S. 64; G. R. 1852, S. 42; Vib. Leg., S. 9; Jordebog, S. 17, 164 og 167; Fundatsen er særlig trykt), konfirm. 6. Febr. 1852. Fundats af 13. Mai 1866 (Vib. Leg., S. 14), konfirm. 20. Aug. 1866.

14. **Haandværkerforeningens Stiftelse**, oprettet 1865 med Eiendommen Matr.-Nr. 11 til Fribolig for Haandværkere og deres Enker. Stiftelsen er brandforsikret for 34,720 Kr.

Stiftelsen bestyres af Haaudværkerforeningens Bestyrelse. Love af 15. Mai 1863. Til Stiftelsen er følgende Legat knyttet:

15. **Adjunkt Rudolph Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet 1872 af Johanne Marie Magdalene Lorenzen (f. 6. Jan. 1830), Enke efter Adjunkt Rudolph Pedersen (f. 4. Dec. 1816 † 15. Juni 1862), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aar paa Legatstifterindens Fødselsdag uddeles til de 4 mest trængende Familier i Stiftelsen og derhos anvendes til Vedligeholdeldelse af hendes og hendes Mands Gravsteder.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Okt. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 201; G. R. 1873, S. 220; Vib. Leg., S. 20), stadf. 3. Nov. 1873.

16. **Viborg Børneasyl,** oprettet 1875, eier Huset Matr.-Nr. 93 b, brandforsikret for 9,470 Kr.

Asylet bestyres af en valgt Komite, af hvilken Byens 2 Sognepræster ere fødte Medlemmer. Love af 21. Nov. 1892. Til Asylet er efterstaaende Legat skjænket:

17. **Farver Matthias Leegaards Legat,** stiftet af Matthias Leegaard (f. 30. Mai 1824 † 1882) med 5,000 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, tilfalde Asylet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. Marts 1884 (Min.-Tid. 1884 A. S. 93; Vib. Leg., S. 28), stadf. 7. Mai 1884.

18. **Alderdomshjemmet for Arbeidere,** oprettet 1885, eier Huset Matr.-Nr. 197, brandforsikret for 9,700 Kr.

Stiftelsen har sin egen Bestyrelse. Til Stiftelsen er efterstaaende Legat skjænket:

19. **Bundtmager Christen Andersens og Hustru Kirstine Andersen født Dicks Julelegat,** stiftet 1885 af Christen Andersen (f. 1810 † 10. Jan. 1890), Enkemand efter Kirstine Dick (f. 1808 † 14. Marts 1883), med 1,000 Kr., nu 1,040 Kr., hvis Renter hvert Aars 21. Dec. uddeles i lige store Portioner til Stiftelsens Beboere.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Stiftelsens Bestyrelse. Fundats af 3. Sept. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 146), stadf. 19. Okt. 1885.

DOMKIRKEN.

20. **Bilgravs Legat,** stiftet af Bertel Bilgrav med 100 Sldr. til Lys i den store Krone.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 222; Ursin, S. 122).

21. **Daniel Friedenreichs Legat,** stiftet af Apotheker Daniel Friedenreich med 200 Rdl. i Kroner til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

22. **Karen Madsdatters Legat**, stiftet 1639 af Karen Madsdatter, Enke efter ɩdmand Henrik Gladebech, med 100 Rdl. in Specie til Vin og Brød paa Alteret i abrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 18. Juli 1639 (Hofman III, S. 246; Ursin, 22). Rskr. 20. Aug. 1813.

23. **Jacob Nielsens Legat**, stiftet 1647 af Jacob Nielsen med 100 Sldr. til abrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122). Rskr. 20. Aug. 1813.

24. **Peder Berings Legat**, stiftet 1660 af Borgermester Peder Bering med Sldr. til Graabrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 30. Nov. 1660 (Ursin, S. 122). Rskr. ug. 1813.

25. **Erik Lunovs Legat**, stiftet 1665 af Erik Lunov til Viskum (f. 1599 † 16..) Hustru Ellen Dyre Iversdatter til Sørup med en Halvgaard i Hjardemaal Sogn gt 1704 for 20 Rdl.) og en Gaard i Hou Sogn (solgt 1794 for 400 Rdl.) til Graabrødre ce for hans Begravelse i Kirken. Kapitalen kom 1813 til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Skjøde af 16. Jan. 1665 (Hofman III, S. 247; Ursin, S. 123). . 20. Aug. 1813.

26. **Jørgen Rosenkrantzs Legat**, stiftet af Jørgen Rosenkrantz til Kjeldgaard 1. Juli 1607 † 8. Jan. 1675) med 300 Rdl. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

27. **Uggelriis' Legat**, stiftet 1674 af Handelsmand Knud Christensen Uggelriis 642 † 1674) med 50 Rdl. til Graabrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 6. Marts 1674 (Hofman III, S. 247; Ursin, 3). Rskr. 20. Aug. 1813.

28. **Steens Legat**, stiftet 1680 af Søren Pedersen Steen med 40 Rdl. til ıbrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 24. Febr. 1680 (Ursin, S. 123). Rskr. ug. 1813.

29. **Ulrik Christensen Graae** gav 1683 en Ager ved Navntoftveien 40 □ Alen) til Graabrødre Kirke. 1813 kom den til Domkirken.

Gavebrev af 6. Marts 1683 (Hofman III, S. 250; Ursin, S. 121). Rskr. 20. Aug. 1813.

30. **Christen Sørensen Grøn** (f. 1642, begr. 22. Juni 1686) gav 1687 (eller ɩ) en Ager ved Løvelvei (5,645 □ Alen) til Graabrødre Kirke. 1813 kom den til ıkirken.

Hofman III, S. 249; Ursin, S. 122. Rskr. 20. Aug. 1813.

31. **Borgermester Matthias Knudsen** (f. 1622, begr. 11. Nov. 1695), **germester Jochum Lassen** (f. 1660, begr. 18. Mai 1725) og **Byskriver Jonas Erichsen** gav 1694 6 Agre, 3 ved Løvelvei paa 22,910 □ Alen og 2 i beltoft paa 13,900 □ Alen, til Graabrødre Kirke paa Vilkaar, at Kirken skulde holde s Begravelser vedlige. 1813 kom de til Domkirken.

Gavebrev af 2. Mai 1694 (Hofman III, S. 248; Ursin, S. 121). Rskr. 20. Aug. 1813.

32. **Assessor Bent Winther** gav 1703 en Ager i Vesterris (5,790 □ Alen) Jokkeren ved Graabrødre Kirke. 1813 kom den til Domkirken.

Gavebrev af 14. Juni 1703 (Hofman III, S. 249; Ursin, S. 122). Rskr. 20. Aug. 1813.

33. **Christen Uggelriis**, Handelsmand, (f. 1629, begr. 13. Juli 1713) 1703 12 Agre, 8 i Piletoft (53,450 □ Alen) og 4 i Vesterris (24,750 □ Alen) til (brødre Kirke. 1813 kom de til Domkirken.

Gavebrev af 30. Okt. 1703 (Hofman III, S. 249; Ursin, S. 121). Rskr. 20. Aug. 1813.

34. **Bødkers Legat**, stiftet 1708 af Kjøbmand Hans Petersen Bødker (f. begr. 13. Okt. 1713) med 150 Sldr. til Domkirken.

Legetet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

35. **Janus Friedenreichs Legat**, stiftet 1711 af Janus Friedenreich til Pa (f. 1677 † 9. Sept. 1755) med 200 Rdl. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 24. Juni 1711 (Hofman III, S Ursin, S. 122).

36. **Kruses Legat**, stiftet 1714 af Oberstløitnant ved Prins Carls Regiment Christian Kruse til Astrup († 26. April 1729) og Hustru Christiane Susanne nesse Juel af Rysensteen (f. 1688 † 10. Dec. 1728) med 375 Sldr. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

37. **Mette Sørensdatter Fjeldsøe** (f. 1643, begr. 3. Mai 1717) gav 3 Agre i Vesterris (11,520 □ Al.) til Graabrødre Kirke. 1813 kom de til Domkirk

Gavebrev af 26. Okt. 1716 (Hofman III, S. 249; Ursin, S. 121). Rskr. 20. Aug. 1813.

38. **Mag. Sevels Legat**, stiftet 1719 af Mag. Søren Sevel (se Viborg S med 150 Sldr. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

39. **Palle Krags Legat**, stiftet af Generalløitnant, Geheimeraad, Stiftam over Viborg Stift og Amtmand over Hald Amt Palle Krag til Katholm (f. 6. Juli † 20. Juli 1723) med 200 Rdl. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 230; Ursin, S. 122).

40. **Fru Sophie Reedtzs Legat**, maaske stiftet af Sophie Reedtz Chris datter (f. 1682 † 30. Juni 1732), gift med Generalmajor Carl Ferdinand Stauffer (f. 1665 † 1740) med 300 Rdl. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

41. **Otte Marsvins Legat**, stiftet 1725 af Otte Marsvin til Trudsholm (f † 9. Marts 1725) med 210 Sldr. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 122).

42. **Traps Legat**, stiftet 1726 af Handelsmand Albert Cordtsen Trap († med 133 Rdl. 2 Mk. til Aftensangstjeneste i Graabrødre Kirke. 1813 kom Lega Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 251; Ursin, S. 123). Rskr. 20. Aug.

43. **Landsdommer Poulsons Legat**, stiftet af Landsdommer, Etatsraad Mat Poulson til Bustrup (f. 19. April 1671 † 21. Marts 1729) med 100 Rdl. til Domkirl Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 231; Ursin, S. 122).

44. **Lars Nielsens Legat**, stiftet 1732 af Kræmmer Lars Nielsen og Karen Michelsdatter (se ovenfor 3) med 200 Rdl. til Aftensangstjeneste i Graal Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 25. Juni 1732 (Hofman III, S. 251; S. 123). Rskr. 20. Aug. 1813.

45. **Kierstine Rollandts Legat**, stiftes af Kierstine Margrethe Rol (f. 1671, begr. 14. Nov. 1732) med 525 Rdl. 2 Mk. 5 Sk. til Aftensangstjenesten i brødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 251; Ursin, S. 123). Rskr. 20. Aug.

46. **Anne Gerber** (f. 1650, begr. 18. Juni 1733), Enke efter Raadmand og Postmester Jens Madsen Gandorph (f. 1648, begr. 26. Nov. 1720), gav 1721 4 Agre ved Hermanshøi (51,440 □ Alen) til Graabrødre Kirke, hvilke 1813 kom til Domkirken, og 1733 2 Agre paa Viborg Mark til Domkirken til Vedligeholdelse af hendes Begravelse i Domkirken.

Gavebreve af 22. Jan. 1721 og 18. April 1733 (Hofman III, S. 229 og 250; Ursin, S. 121 og 122). Rskr. 20. Aug. 1813.

47. **Værtshusmand Hans Ryberg** († 1738) gav 1725 en Ager ved Lucievei (7,030 □ Alen) til Graabrødre Kirke. 1813 kom den til Domkirken.

Skjøde af 12. Sept. 1725 (Hofman III, S. 250; Ursin, S. 121). Rskr. 20. Aug. 1813.

48. **Kjers Legat**, stiftet af Else Kjer († 1734), Enke efter dansk Skoleholder Jens Kjer, med 20 Rdl. til Graabrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 251; Ursin, S. 123). Rskr. 20. Aug. 1813.

49. **Biskop Trellunds Legat**, stiftet 1735 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (se Aalborg Stift 2) med 3,500 Rdl. til Domkirken og 2,000 Rdl. til andre Kirker, hvilken Sum 1756 fordeltes med 1,000 Rdl. til Domkirken, 400 Rdl. til Søndersogns Kirke, 300 Rdl. til Nørresogns Kirke og 300 Rdl. til Skive Kirke. De 1,206 Kr. 25 Ø., der under Navnet **„de kongelige Kirkers Kapital"** ere optagne i Stiftsmidlerne, og hvoraf Kapellanen ved Domkirken nyder Renten, ere muligvis Resten af dette Legat.

Legatet synes at være indgaaet i Domkirkens Kapitalformue, for saa vidt angaaer de øvrige, Domkirken og Nørresogns Kirke tilfaldne Kapitaler. En Del af Domkirkens Legat forbrugtes 1736 til et Orgel (Ursin, S. 117). Gavebrev af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223; Ursin, S. 122), konfirm. 8. Juli 1735. Kgl. Resol. 23. Jan. 1756 (Hofman IV app., S. 1).

50. **Treschows Legat**, stiftet 1737 af Mag. Johannes Treschow med 100 Rdl. til Domkirken, 1764 indkomne med 63 Rdl. 22²/₃ Sk., og 100 Rdl. til Nørresogns Kirke, 1764 indkomne med 63 Rdl. 22²/₃ Sk. 1813 kom ogsaa sidstnævnte Kapital til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Testamente af 12. Mai 1837 (Ursin, S. 122 [1])), konfirm. 12. Juli 1737. Rskr. 20. Aug. 1813.

51. **Schaltzs Legat**, stiftet 1738 af Peder Schaltz med 4 Rdl. til Graabrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 251; Ursin, S. 123). Rskr. 20. Aug. 1813.

52. **Rohdes Legat**, stiftet 1741 af Antonette Rohde (se ovenfor 5) med 200 Rdl. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 30. Jan. 1741 (Hofman IV App., S. 7; Ursin, S. 122).

53. **Panderups Legat**, stiftet 1749 af Johanne Kirstine Panderup (f. 1705, begr. 1. Mai 1781), Enke efter Cancelliraad Christen Friis til Lundgaard (f. 1689, begr. 1. Okt. 1749), med 50 Rdl. til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman X, S. 6; Ursin, S. 122).

54. **Klokker Niels Jørgensen Nors** (se ovenfor 8) gav 1750 4 Agre af Byens Mark og 1760 100 Rdl. samt sine Bøger, der udlagdes til 212 Rdl., til Domkirken.

Kapitalen er indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 19. Okt. 1750 (Hofman IV App., S. 7; Ursin, S. 121). Gavebrev af 18. Febr. 1760 (Hofman X App., S. 2; Ursin, S. 122), konfirm. 30. Okt. 1761.

55. **Peder Jensen Schaltz** gav 1761 3 Agre i Jacob Skrivers Toft (15,300 □ Alen) til Graabrødre Kirke. 1813 kom de til Domkirken.

Gavebrev af 17. Dec. 1761 (Ursin, S. 121). Rskr. 20. Aug. 1813.

56. **Kaptain Braems Legat,** stiftet 1788 af Kaptain Johan Braem til Asmildkloster og Skovsgaard (se Viborg Stift 6) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten, med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Kapellanen, og med 1,000 Rdl. til Graabrødre Kirke, der 1813 ere indgaaede i Domkirkens Kapital (se ogsaa Asmild og Tapdrup Sogne 1).

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 8. Juni 1788 (Ursin, S. 123). Rskr. 20. Aug. 1813. Canc.-Skr. 14. Marts 1845 (utrykt).

57. **Rektorinde Jessens Legat,** stiftet 1792 af Dorothea Cathrine Ostenfeld, Enke efter Rektor ved Kathedralskolen Peder Jessen (se Viborg Stift 7), nu 1⁰ 1,177 Kr. 8 Ø., hvis Renter tilfalde Kapellanen, 2⁰ 200 Kr., hvis Renter tilfalde Kordegnen, 3⁰ 200 Kr., hvis Renter tilfalde Klokkeren, 4⁰ 200 Kr., hvis Renter tilfalde Organisten, 5⁰ 200 Kr., hvis Renter tilfalde Graveren, og 6⁰ 1,003 Kr. 39 Ø, hvis Renter tilfalde Domkirken. Desuden gav hun en Ager østen for Løvelvei (7,000 □ Alen) til Graabrødre Kirke, hvorfra den 1813 kom til Domkirken.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 5. Mai 1792 (Ursin, S. 122). Rskr. 20. Aug. 1813.

58. **Høegs Legat,** stiftet 1794 af Anne Kirstine Nielsdatter (f. 1715, begr. 28. Okt. 1795), Enke efter Borgermester Høeg, med 200 Rdl. til Graabrødre Kirke. 1813 kom Legatet til Domkirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Ursin, S. 123). Rskr. 20. Aug. 1813.

59. **Oberstløitnant Føltigs Enkes Legat,** stiftet 1814 af Enken efter Oberstløitnant Georg Gottfried Føltig († 27. Nov. 1809), med 500 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til Legatstifterindens, hendes Mands og hans Moders Gravsteders Vedligeholdelse, Resten til den nye Kirkegaards Forskjønnelse.

Legatet bortfaldt, da Testamentet kjendtes ugyldigt. Testamente af 30. Marts 1814 (Rskr. 1814, S. 188), konfirm. 17. Juni 1814.

60. **Adjunkt Rudolph Pedersens og Hustrus Legat,** stiftet 1872 af Johanne Marie Magdalene Lorenzen, Enke efter Adjunkt Rudolph Pedersen (se ovenfor 15) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Domkirkens indre Udsmykning.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 7. Okt. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 201; G. R. 1873, S. 220; Vib. Leg., S. 20), stadf. 3. Nov. 1873.

61. **Arkitekt Julius Tholles Legat til Viborg Domkirkes indvendige Udsmykning,** stiftet 1872 ved Indsamling til Minde om Arkitekt Carl Julius Gundersen Tholle (f. 21. Juli 1831 † 7. Nov. 1871) med 1,300 Rdl., nu 2,600 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død anvendes til Kirkens indre Udsmykning.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen. Fundats af 8. Okt. 1872 (G. R. 1873, S. 130), konfirm. 16. Jan. 1873.

62. **De Cappel'ske Legater** se nedenfor 167.

SØNDERSOGNS KIRKE.

63. **Kirsten Jochumsdatters Legat,** stiftet af Kirsten Jochumsdatter med 50 Sldr. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 240).

64. **Lars Jensen Agerschou** gav 1645 2 Agre mellem Igelkjær og Finderuphøi (12,300 □ Alen) til Kirken.

Fundats af 18. Dec. 1645 (Hofman III, S. 232; Ursin, S. 181).

65. **Raadmand Christen Christensen Hierbech** gav 1650 100 Sldr., udlagt 1650 med et Hus og en Have, til Aftensangsprædiken i Kirken. Indtægten tilfalder Sognepræsten.

Fundats af 18. Okt. 1650 (Hofman III, S. 244; Ursin, S. 173).

66. **Raadmand Jacob Hasse** († 1683) gav 1660 100 Rdl., udlagt med 7 Agre, til Aftensangsprædiken i Kirken. Indtægten tilfalder Sognepræsten.

Fundats af 4. Febr. 1660 (Hofman III, S. 242; Ursin, S. 173).

67. **Maren Mikkelsdatter,** Enke efter Jørgen Hansen, og hendes Søn Peder Jørgensen, Sognepræst til Hjarup og Vamdrup († 1664) gav 100 Rdl. in Sp., hvorfor der kjøbtes Jord paa Viborg Mark, til Aftensangsprædiken i Kirken. Indtægten tilfalder Sognepræsten.

Fundats af 5. Juni 1660 (Hofman III, S. 241; Ursin, S. 173).

68. **Det Ostenfeld'ske Legat,** stiftet 1681 af Karen Pedersdatter Løvenbalk (f. 1616 † før 1695), Enke efter Sognepræst til Sortebrødre Kirke i Viborg Mag. Jens Pedersen Ostenfeld (begr. 13. Okt. 1670), med 2 Agre i Provstejorden (14,628 □ Al.), 1688 af deres Søn, Cand. theol. Peder Jensen Ostenfeld, Mag. Christen Erichsen (Frisenberg), Sognepræst til Sortebrødre Kirke i Viborg (f. 26. Sept. 1646 † 23.(29.) Juni 1711), og Thøger Ostenfeld til Lundgaard med 5 Agre paa Kapelbakken (39,000 □ Alen) til deres Forældres Begravelses Vedligeholdelse, 1689 af de Samme med en stor Ager ved Igelkjær (sammen med de af Mag. Just Bøg givne (se nedenfor 75) 42,136 □ Alen) og 4 Agre i Vesterris (32,500 □ Alen), 1694 af samme Mag. Christen Erichsen Frisenberg og Hustru Anna Ostenfeld (begr. 5. Sept. 1719) med 2 Agre ved Igelkjær (7,990 □ Alen) til deres Begravelses Vedligeholdelse.

Fundats af 11. Marts 1695 (Hofman III, S. 233). Gavebrev af 8. Dec. 1696 (Hofman III, S. 237; Ursin, S. 181 og 239).

69. **Mette Bøeg** († 1689), Enke efter Kjøbmand Just Nielsen Arctander, gav 1689 14 Agre til Aftensangsprædiken i Kirken. Indtægten tilfalder Sognepræsten.

Hofman III, S. 243; Ursin, S. 173.

70. **Ide Pedersdatters Legat,** stiftet 1690 af Ide Pedersdatter (f. 1630, begr. 10. Marts 1690), Enke efter Dr. med. Lars Christensen († 1683), med en

halv Bondegaard i Sevel Sogn til Aftensangsprædiken. Gaarden er solgt for 2,400 Kr., hvis Renter tilfalde Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 24. Febr. 1690 (Hofman III, S. 245; Ursin, S. 173).

71. **Peder Christensen Broch,** Overformynder (f. 1630, begr. 4. Febr. 1698) og Hustru Inger Jensdatter gav 1694 3½ Agre paa Kapelbakken (18,659 □ Alen) til Kirken.

Gavebrev af 30. Sept. 1694 (Hofman III, S. 239; Ursin, S. 181).

72. **Jørgen Hansen Bastrup** gav 106 Rdl., hvorfor 1694 indkjøbtes 1 Ager i Roesjorden, 2 Agre i Katmose og nogle Agre paa Katholm, til Aftensangsgudstjenesten. Indtægten tilfalder Sognepræsten.

Ursin, S. 173.

73. **Anders Ungstrup og Hustru Maren Christensdatter** gav til Kirken 20 Rdl., hvorfor der 1697 kjøbtes 2 Agre ved Bredemose (11,550 □ Alen).

Hofman III, S. 239; Ursin, S. 181.

74. **Vinhandler Oluf Jensen** (f. 1634, begr. 15. Mai 1697) gav 2 Agre mellem Igelkjær- og Finderup-Vei (17,600 □ Alen) til Kirken.

Hofman III, S. 239; Ursin, S. 181.

75. **Mag. Just Kjeldsen Bøg,** Kompastor til Sortebrødre Kirke i Viborg (f. 3. Sept. 1660 † 7. Juni 1707), gav 1707 2 Agre vest for Igelkjærvei (se ovenfor 68) til Kirken.

Hofman III, S. 240; Ursin, S. 181.

76. **Rebslager Johan Johansen** (f. 1662, begr. 21. April 1717) gav 1 Ager paa Kapelbakken (6,500 □ Alen) for en Begravelse i Kirken.

Mageskiftebrev af 22. Juli 1717 (Hofman III, S. 240; Ursin, S. 181).

77. **Lars Christensens Legat,** stiftet 1719 af Prokurator Lars Christensens Hustru med 200 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 240).

78. **Biskop Trellunds Legat** (se Aalborg Stift 2), stiftet 1735, af hvilket der 1756 tilfaldt Søndersogns Kirke 400 Rdl., er indgaaet i Kirkens Kapital.

79. **Treschows Legat,** stiftet 1737 af Mag. Johannes Treschow (se ovenfor 50) med 100 Rdl., 1764 indkomne med 63 Rdl. 22⅔ Sk., nu 63 Kr. 54 Ø., til Søndersogns Kirke.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 12. Mai 1737 (Ursin, S. 122[3])), konfirm. 12. Juli 1737.

80. **Bollers Legat,** stiftet 1739 af Værtshusmand Niels Jepsen Boller med 30 Rdl. til Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue (Hofman III, S. 240).

81. **Enken Sophie Christiane Møller** gav 1773 6 Agre og en Hovedager (56,276 □ Alen) til Kirken.

Gavebrev af 19. Marts 1773 (Ursin, S. 181).

82. **Kaptain Braems Legat,** stiftet 1788 af Kaptain Johan Braem til Asmildkloster og Skovsgaard (se ovenfor 56) med 1,500 Rdl., nu 1,565 Kr., hvis Renter tilfalde Kirken.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 8. Juni 1788 (Ursin, S. 182).

83. **Rektorinde Jessens Legat,** stiftet 1792 af Dorothea Cathrine Ostenfeld, Enke efter Rektor ved Kathedralskolen Peder Jessen (se Viborg Stift 7), nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Klokkeren.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 5. Mai 1792.

84. **Borgermester Høegs Legat,** stiftet 1794 af Anne Kirstine Nielsdatter, Enke efter Borgermester Høeg (se ovenfor 58), med 200 Rdl., nu 400 Kr. til Kirken.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeinspektionen og Kirkeværgen (Ursin, S. 182).

KATHEDRALSKOLEN.

85. **Malte Sehesteds Legat,** stiftet 1588 af Malte Jensen Sehested til Holmgaard (f. 1529 † 1592) med 200 Rdl. Sp. = 250 Rdl. D. K. til fattige Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 21. Febr. 1588 (Hofman III, S. 322; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 195).

86. **De Juulers Stipendium (Stipendium Julianum),** stiftet 1604 af Ove Juul til Meilgaard (f. 21. Jan. 1549 † 28. Marts 1604) i Forening med Arvingerne efter hans Broder Niels Juul til Kongstedlund (f. 10. Okt. 1557, dræbt 13. Mai 1600) med 2,000 Rdl., som Albert Skeel til Jungetgaard († 27. Jan. 1609) havde maattet betale i Bøde for Drabet paa Niels Juul. Renten af Legatet, der nu er paa 3,834 Kr. 75 Ø., bortgives for indtil 5 Aar til 2 fra Viborg eller Aalborg lærde Skoler dimitterende Studenter, altid mindst 1 fra Viborg Skole.

Legatet, der under Kirkeministeriets Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, bortgives under Biskoppens Tilsyn af den Ældste af de Juul'ers Slægt. Fundats af 20. Jan. 1604 (Hofman III, S. 280; Selmers acad. Tid., S. 286; Ursin, S. 198; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. I R. III, S. 4, III R. I, S. 16; Univ.-Leg. 1890, S. 664). Canc.-Skr. 20. Dec. 1834.

87. **Kirsten Juuls Legat,** stiftet 1612 af Kirsten Juul Axelsdatter (f. 27. Dec. 1558 † 31. Jan. 1626), Enke efter Henrik Sandberg til Kjærsholm († 6. Juni 1588), med 300 Sldr. = 200 Rdl. D. K. til Vadmel og Lærred til fattige smaa Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 22. Sept. 1612 (Hofman III, S. 318; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 195).

88. **Else Juuls Legat,** stiftet 1612 af Else Juul Axelsdatter (f. 22. Juni 1550 † . . . .), Enke efter Peder Terkelsen (Væbner) til Føvling (begr. 15. Aug. 1587), med 100 Rdl. til Vadmel og Lærred til fattige smaa Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 22. Sept. 1612 (Hofman III, S. 319; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 195).

89. **Margrethe Brahes Legat,** stiftet 1614 af Margrethe Brahe Ottesdatter (f. 1551 † 10. Marts 1614), Enke efter Christen Skeel til Fusingø (f. 23. Juni 1543 † 16. Aug. 1595), med 400 Rdl. til 2 fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 29. Jan. 1614 (Hofman III, S. 344; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 195).

90. **Maren Skrams Legat,** stiftet 1623 af Maren Skram Lauridsdatter til Tjele (f. 10. Febr. 1564 †....), Enke efter Jacob Hardenberg til Mattrup († 19. Aug. 1602), med 150 Rdl. Cour. til Vadmel til fattige Skolebørn.

Legatet er forlængst gaaet tabt. Fundats af 8. Juni 1623 (Hofman III, S. 320; Ursin, S. 196).

91. **Anne Mogensdatters Legat,** stiftet af Anne Mogensdatter (Harbou) til Randrup († c. 1625), Enke efter Knud Daa til Hestholm, med 100 Rdl., nedgaaede til 27 Sldr. 38 2/5 Sk., til et fattigt Skolebarn.

Legatet er forlængt gaaet tabt (Hofman III, S. 324; Ursin, S. 197).

92. **Thale Rosenkrantzs Legat,** stiftet af Thale Rosenkrantz Nielsdatter til Sebberkloster, Enke efter Claus Nielsen Tornekrands til Langdal, med 50 Sldr. til Skolen.

Legatet er forlængst gaaet tabt (Hofman III, S. 324; Ursin, S. 196).

93. **Arild Gyldenstiernes Legat,** stiftet af Arild Gyldenstierne til Timgaard med 1,000 Rdl. in Specie, nedgaaede til 625 Rdl., til Skolen.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman III, S. 326; Selmers acad. Tid. 1835, S. 384; Ursin, S. 196).

94. **Christence Juels Legat,** stiftet af Christence Juel til Stubbergaard († 1658), Enke efter Kjeld Juel til Astrup og Stubbergaard (f. 31. Mai 1549 † 12. Aug. 1606), med 375 Rdl. til Skoledisciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman III, S. 323; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196).

95. **Knud Ulfelds Legat,** stiftet 1640 af Knud Ulfeld til Svenstrup (f. 1609 † 1657) med 500 Rdl. in Specie til Skolen, mod at Aasted og Durup Sognes Konge-Korntiender, der hørte med til Kong Frederik II's store Donation af 2. Febr. 1574 til Disciples Underhold, tillagdes Østergaards Eier. Da der senere opstod Strid med denne Gaards Eier om Afgiften til Skolen, faldt Tienden tilbage til denne og svares nu af Aasted med 21 Tdr. 3 Skpr. 2 1/4 Fdk. Rug, 43 Tdr. 2 Skpr. 3 5/8 Fdk. Byg og 7 Tdr. 3 Skpr. 1 1/3 Fdk. Havre, af Durup med 15 Tdr. 1 Skp. 3 9/16 Fdk. Rug, 21 Tdr. 1 Skp. 9/16 Fdk. Byg og 41 Tdr. 4 Skpr. 3 15/16 Fdk. Havre samt efter Kapitelstaxt 4 Sk. 7/8 Fdk. Rug, 5 Skp. 1 5/16 Fdk. Byg og 1 Td. 2 Skpr. 3 5/8 Fdk. Havre.

Tienden indgaar i Skolens Kasse. Kongebrev af 2. Febr. 1574 (Hofman III, S. 311). Fundats af 10. April 1640 (Hofman III, S. 324; Ursin, S. 197).

96. **Jørgen Rosenkrantzs Legater,** stiftede 1647 af Jørgen Rosenkrantz til Kjeldgaard (se ovenfor 26) med 1° 100 Rdl. til fattige Skolebørns Underholdning, mod at Selde Konge-Korntiende, der ligeledes hørte med til Kong Frederik II's store Donation (se 95), forblev ved Kjeldgaard, 2° 1650 med en Gaard i Kjelstrup, 3° 1651

med 100 Rdl. Spec. til en fattig Skole-Person, som reiser til Kjøbenhavn. Gaarden, der paa Hofmans Tid indbragte 12 Rdl. aarlig, solgtes senere for 300 Rdl.

Legat 1° er indgaaet i Skolens Kapital, 2° og 3° i Stipendiefonden. Kongebrev af 2. Febr. 1576 (Hofman III, S 311). Fundats af 26. Mai 1647 (Hofman III, S. 328). Fundats af 1. Aug. 1650 (Hofman III, S. 330). Fundats af 1. Aug. 1651 (Hofman III, S. 333; Ursin, S. 196 og 197).

97. **Henrik Huitfeldts Legat**, stiftet 1648 af Rigets Raad Henrik Huitfeldt til Lillø, Berritsgaard og Hagestedgaard (f. 6. Marts 1583 † 29. Mai 1652) med 1,000 Specie Rdl. til 10 af de fattigste Skolebørn. Efter hans Død udlagdes der for Legatet 17 Tdr. Hartk. Bøndergods, der 1694 solgtes for 440 Rdl., som senere formindskedes til 140 Rdl. D. K.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af 22. Juli 1648 (Hofman III, S. 336; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 195).

98. **Oluf Knudsens Legat**, stiftet 1649 af Sognepræst til Vroue og Resen Oluf Knudsen († 1681) med 50 Sldr. = 33 Rdl. 32 Sk. D. K. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Fundats af Joh. Bapt. 1649 (Hofman III, S. 342; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196).

99. **Mogens Høegs Legat**, stiftet 1649 af Mogens Høeg til Kjærgaardsholm, Rigsraad (f. 3. Nov. 1593 † 29. Jan. 1661) med 100 Rdl. til Skive Latinskole. 1740 henlagdes Legatet til Viborg Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 31. Aug. 1649 (Hofman III, S. 350; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284—85). Rskr. 14. Juni 1740.

100. **Anders Billes Legat**, stiftet 1650 af Rigets Marsk, Hr. Anders Bille til Damsbo (f. 19. Marts 1600 † 9. Nov. 1657) med 100 Rdl. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Kgl. Resol. 10. Juli 1650 (Hofman III, S. 340; Selmers acad. Tid. 1835, S. 285; Ursin, S. 197).

101. **Hans Juuls Legat**, stiftet 1656 af Hans Juul til Staarupgaard (f. 30. Juli 1612 † 27. April 1697) med 100 Rdl. til fattige Skolebørn, mod at Høislev Konge-Korntiende, som ligeledes hørte med til Kong Frederik II's store Donation (se ovenfor 95), forblev ved Staarupgaard.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Kongebrev af 2. Febr. 1574 (Hofman III, S. 311). Fundats af 4. Febr. 1656 (Hofman III, S. 335 og 434; Ursin, S. 197).

102. **Vibeke Billes Legat**, stiftet 1665 af Vibeke Bille Henriksdatter (f. 1624 † 1698), Enke efter Oluf Brockenhuus til Hjuleberg (f. 1611 † 1672), med 100 Rdl. til fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman III, S. 341; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196).

103. **Jens Tapdrups Legat**, stiftet før 1700 af Jens Tapdrup med 50 Rdl. til Papir til fattige Skolebørn.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden (Hofman III, S. 344; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196).

104. **Jens Sørensen og Hustru Bodil Hansdatter** gav 1704 100 Rdl. til Skive Latinskole. 1740 overførtes Legatet til Viborg Skole.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital (Hofman III, S. 350 og 446; Ursin, S. 196). Rskr. 14. Juni 1740.

105. **Palle Krags Legat**, stiftet af Geheimeraad Palle Krag til Katholm (se ovenfor 39) med 300 Rdl. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital (Hofman III, S. 347; Ursin, S. 197).

106. **Trellunds Legat,** stiftet 1734 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (se Viborg Stift 2) med 200 Rdl., 1735 med 800 Rdl., til Bøger for fattige Disciple, hvorhos der af Skolens Distributser var oplagt en Sum af 179 Rdl. 39 Sk.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Gavebrev af 15. April 1734 (Hofman III, S. 347). Testamente af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223 og 349; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196), konfirm. 8. Juli 1735.

107. **Rohdes Legat,** stiftet 1741 af Antonette Rohde (se ovenfor 5) med 200 Rdl. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Gavebrev af 30. Jan. 1741 (Hofman IV app., S. 7; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196).

108. **Tychonius' Legat,** stiftet 1745 af Studiosus Johan Amelius Tychonius med 100 Rdl. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Testamente af 1745 (Hofman III, S. 355; Ursin, S. 197).

109. **Johan Rehlings Legat,** stiftet 1749 af Sognepræst til Koldby, senere til Hasle og Braaby, Johan Rehling (f. 13. Juni 1703 † 23. Marts 1775) med 500 Rdl. til 2 Hørere ved Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 26. Juli 1749 (Hofman III, S. 355; Ursin, S. 201).

110. **de Voss' Legat,** stiftet 1756 af Anne Cathrine de Voss, Enke efter Jacob Rosborg (se Viborg Stift 5), med 1,000 Rdl. til Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Fundats af 10. Juli 1756 (Hofman III, S. 308 og 357). Rskr. 28. April 1758 (Hofman IV App., S. 5 og 6; Selmers acad. Tid. 1835, S. 284; Ursin, S. 196; Vib. Leg., S. 7).

111. **Det Teilmann'ske Legat,** stiftet 1790 af Etatsraad Andreas Charles Teilmann til Stamhuset Nørholm (f. 1723 † 27. Juli 1790) med 20 Rdl., nu 40 Kr. aarlig af Nørholm til Vedligeholdelse af Skolens Bogsamling.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Nørholm. Erektionspatent af 2. Febr. 1790 (i Extrakt i Badens Univ. Journal 1794, S. 28 og Engelstofts Annaler 1810 II, S. 101; Ursin, S. 201).

112. **Jessens Legat,** stiftet 1792 af Dorothea Cathrine Ostenfeld, Enke efter Rektor Peder Jessen (se Viborg Stift 7), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 Portioner til Disciple og Studerende fra Viborg Skole, fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifterinden og hendes Mand, i deres Skoleaar og 3 Aar ved Universitetet, foruden en oplagt Kapital paa 920 Kr., hvis Renter uddeles til Disciple og Studerende fra samme Skole, fra de komme i Skolens 5. Klasse, og 3 Aar ved Universitetet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen og Stiftsprovsten. Gavebrev af 5. Mai 1792 (Engelstofts Annaler 1813, S. 343; Selmers acad. Tid. 1835, S. 287; Ursin, S. 198 og 254; Univ. Leg. 1890, S. 664), konfirm. 9. Nov. 1792.

113. **Peder Bechs Legat,** stiftet 1823 af fhv. Apotheker i Thisted Peder Bech (f. 28. April 1768 † 2. Sept. 1823) med 4,000 Rdl., som efter nogle Legatarers Død ere tilfaldne Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Testamente af 27. Aug. 1823 (Ursin, S. 197).

114. **Legatum Mallingianum,** stiftet til Erindring om Geheimestatsminister, Elefantridder Ove Mallings (f. 10. Dec. 1746 † 17. Nov. 1829) 50 Aars Embedsjubilæum

den 27. Jan. 1827 ved almindelig Subskription med 1,800 Rdl., nu 4,254 Kr. 18 Ø., hvis Renter tildeles den værdigste og mest trængende blandt Aarets Dimitterede fra Viborg Skole med 164 Kr. 18 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 27. Jan. 1829 (Rskr. 1829, S. 137; Coll.-Tid. 1829, S. 402; Selmers acad. Tid. 1834, S. 279; Scheel, S. 102; Univ. Leg. 1890, S. 428; Ursin, S. 199), konfirm. 14. Marts 1829.

115. **Jens Eskildsens Legat,** stiftet 1835 af fh. Kontrollør ved den almindelige Enkekasse Jens Lind Eskildsen († 26. Marts 1841) med 500 Rdl., som efter en Legatars Død ere tilfaldne Skolen.

Legatet er indgaaet i Skolens Kapital. Testamente af 28. Juni 1835 (Ursin, S. 197).

116. **Pastor Bjørns Legat,** stiftet 1842 af Præst ved Vemmetofte adelige Jomfrukloster, Consistorialraad Caspar Altenhoff Bjørn (f. 1. Jan. 1769 † 28. Mai 1847) med 5,000 Rdl. til Understøttelse for trængende Disciple.

Legatet er indgaaet i Stipendiefonden. Testamente af 27. Juli 1842 pass. 4 (Koch: Vemmetofte, S. 143; Selmers Aarbog 1848, S. 10; Viborg Skoles Program 1848, S. 37; Medd. om det lærde Skolevæsen 1849—56, S. 305; Ursin, S. 196).

117. **Nis Nissens Legat til studerende Disciple i Viborg lærde Skole,** stiftet 1845 af Nis Nissen til Spøttrup (se Viborg Amt 4) med 13,165 Rbd. 15 Sk., nu 26,680 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles med 4/5 til uformuende, med 1/5 til andre flittige Disciple. 1/2 udbetales strax, 1/2 oplægges til Udbetaling ved Afgangen til Universitetet. Hjemfaldne Oplagspenge og disses Renter uddeles til fattige Studenter fra Viborg Skole.

Legatet bestyres af Skolens Forstanderskab og bortgives af Lærerkollegiet. Testamente af 19. April 1845 (Rskr. 1848, S. 240), konfirm. 25. Aug. 1848. Fundats af 11. Sept. 1851 (Rskr. 1851, S. 310; Dep.-Tid. 1852, S. 156; Medd. om d. lærde Skolev. 1849—56, S. 305; Ursin, S. 196; Skolepr. 1852, S. 60 og 85; Univ. Leg. 1890, S. 668). Min.-Skr. 5. Sept. 1859 og 7. Okt. 1869, Kgl. Resol. 2. Sept. 1874 (Medd. om d. lærde Skolev. 1857—78, S. 137 og 1879—81, S. 363). Min.-Skr. 2. Febr. 1883 (Medd. om d. lærde Skolev. 1882—83, S. 181). Kgl. Resol. 23. Sept. 1890 (Medd. om d. lærde Skolev. 1890—91, S. 187).

118. **Læge Frederik Foghs Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1884 af Lorents Frederik Vilhelm Fogh i Skanderborg (f. 8. Sept. 1812 † 21. Jan. 1886) med 5,000 Kr., hvis Renter høist for 3 Aar tildeles 2 Disciple.

Legatet bestyres af Skoleforstanderskabet og bortgives af Lærerkollegiet. Fundats af 15. April 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 91; G. R. 1886, S. 338; Medd. om d. lærde Skolev. 1886, S. 176; 1887, S. 193; Skolepr. 1887, S. 73), stadf. 8. Juni 1886.

119. **Sognepræst Jacob Stampes og Hustru Charlotte Nicoline Grundahls Legat,** stiftet 1891 af Charlotte Nicoline Grundahl (f. 15. Aug. 1806 † 15. Dec. 1889), Enke efter Sognepræst til Nørre Nebel og Lydum Jacob Stampe (f. 2. Okt. 1800 † 15. Aug. 1870), med 20,000 Kr., nu 24,153 Kr. 52 Ø., hvis Renter tildeles Studerende, først under deres Skolegang, dog ikke udover 9 Aar, dernæst i 2 Portioner paa 400 Kr. ved Universitetet, dog ikke udover 6 Aar, fortrinsvis

Legatstifternes Slægtninge, dernæst Sønner af Kjøbstadborgere, Landsbypræster, Landsbyskolelærere eller Landsbydegne.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Skolens Forstanderskab og bortgives af Skolens Lærere samt en Sognepræst fra Middelsom Herred. Fundats af 3. Sept. 1891 (Medd. om d. lærde Skolev. 1890—91, S. 183; Skolepr. 1892, S. 72), stadf. 7. Okt. 1891.

120. **Greve Moltkes Legat til Skoledisciple** se Roskilde Kjøbstad 23.

ANDRE SKOLELEGATER.

121. **Ane Ostenfelds Legat,** stiftet 1718 af Ane Christensdatter Ostenfeld (f. 21. Juli 1680 † 15. Juli 1718) med 200 Rdl. til Sortebrødre Kirke, for hvilke der kjøbtes et Skolehus i Mikkelsgade, som 1742 solgtes for 105 Rdl.

Kapitalen er indgaaet blandt Kommunens Midler (Ursin, S. 185 og 191).

122. **Treschows Legat,** stiftet 1737 af Mag. Johannes Treschow (se ovenfor 50) med 500 Rdl., nu 100 Kr. 42 Ø., hvis Renter tilfalde Borgerskolen.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 12. Mai 1737 (Ursin, S. 122[*]) og 189; Jordebog. S. 163), konfirm. 12. Juli 1737.

123. **Anne Johanne Knudsen f. Friisenberg** gav 1775 Huset paa Hjørnet af Mikkelsgade og Bradpande til Bolig for Læreren i Søndersogn.

Gavebrev af 15. Febr. 1775 (Hofman XI, S. 467).

124. **Enken Sophie Christiane Møller** gav sit Hus til Skole for Søndersogn.

Ursin, S. 191.

125. **Kaptain Braems Legat,** stiftet 1788 af Kaptain Johan Braem til Asmildkloster og Skovsgaard (se Viborg Stift 6) med 1,800 Rdl., nu 2,000 Kr. foruden en Supplementskapital paa 405 Kr., hvis Renter tilfalde Borgerskolen.

Legatet er under Kirkeministeriets·Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Testamente af 8. Juni 1788 (Ursin, S. 189; Jordebog, S. 163).

126. **Rektorinde Jessen** (se Viborg Stift 7) gav 1792 en Toft ved Nedergades Port Matr.-Nr. 410 (6,540 □ Alen) og en Toft ved Bradepanden til Nørresogns og Søndersogns Skolelærere.

Gavebrev af 5. Mai 1792 (Ursin, S. 189).

127. **Wassards Legat,** stiftet 1813 af Exam. jur. Niels Holst Wassard (døbt 17. Febr. 1760 † 23. Febr. 1818) med 4,000 Rbd. til Skolevæsenets Fremme. Deraf maatte 1834 en Del tilbagebetales til Arvingerne efter Forlig. Resten er forbrugt.

Testamente af 5. Okt. 1813 (Ursin, S. 193).

128. **Worres Skolelegat,** stiftet 1852 af Kjøbmand Lars Worre og Hustru Frederikke Augusta Kalb (se ovenfor 13) med 375 Rbd., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles i 3 lige Dele til 3 fattige Skoledrenge under 11 Aar.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Skolekommissionen. Gavebrev af 5. April 1852 (Rskr. 1852, S. 223; G. R. 1852, S. 133; Vib. Leg., S. 12; Jordebog, S. 165), konfirm. 21. Mai 1852.

129. **Lærer og Kantor Rasmus Christensens Skolelegat,** stiftet 1876 af Rasmus Christensen (f. 1801 † 8. Juli 1876) med 500 Kr., hvis Renter uddeles til 2 flittige Elever i Borgerskolen, 1 i øverste Drengeklasse, 1 i øverste Pigeklasse.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Skolekommissionen. Fundats af 21. Juni 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 116; G. R. 1877, S. 350; Vib. Leg., S. 25; Jordebog, S. 170), stadf. 17. Sept. 1877.

130. **Loldrup og Nørremarkens Skolelegat**, oprettet 1889 af Beboere i Graabrødre Landsogn og paa Viborg Nørremark med 135 Kr., af hvis Renter der hver Jul uddeles 4 Kr. til Deling mellem den flittigste Dreng og den flittigste Pige i Skolen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af Okt. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 355; G. R. 1889, S. 215; Vib. Leg., S. 33), stadf. 4. Dec. 1889.

ANDRE LEGATER.

131. **Malthes Penge**, hvorunder efterstaaende Legater 136—143 ere indbefattede med ialt nu 850 Kr. 51 Ø., hvis Renter kort før Jul uddeles til Husarme.

Kapitalen er under Indenrigsministeriets Tilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Rskr. 5. April 1737 (Ursin, S. 253).

132. **Malte Sehesteds Legat**, stiftet 1588 af Landsdommer Malte Sehested til Holmgaard (f. 1529 † 1592) med 400 Rdl. til Fattige og Husarme.
Fundats af 21. Febr. 1588 (Hofman III, S. 260 og 323; Ursin, S. 240 og 253).

133. **Christence Juels Legat**, stiftet af Christence Juel til Stubbergaard, Enke efter Kjeld Juel til Astrup og Stubbergaard (se ovenfor 94), med 200 Rdl. til Husarme.
Marm. Dan. I, 60; Hofman III, S. 252; Ursin, S. 253.

134. **Margrethe Brahes Legat**, stiftet 1614 af Margrethe Brahe Ottesdatter, Enke efter Christen Skeel til Fusingø (se ovenfor 89), med 200 Rdl. til Husarme.
Gavebrev af 19. Jan. 1614 (Hofman III, S. 261 og 344; Ursin, S. 253).

135. **Maren Skrams Legat**, stiftet 1623 af Maren Skram Lauridsdatter til Tjele, Enke efter Jacob Hardenberg til Mattrup (se ovenfor 90), med 150 Rdl. til Husarme.
Fundats af 8. Juni 1623 (Hofman III, S. 260 og 320; Ursin, S. 253).

136. **Erik Lunovs Legat**, stiftet 1631 af Erik Lunov til Viskum (f. 1599 † - ...) og Hustru Sophie Diderikssdatter Høcken med 114 Rdl. in Specie til Husarme.
Fundats af Snapsthing 1631 (Hofman III, S. 261; Ursin, S. 253).

137. **Søren Nielsen Bøghs Legat**, stiftet 1642 af Ridefoged Søren Nielsen Bøgh til Sæbygaard med 100 Rdl. til Husarme.
Fundats af Snapsthing 1642 (Hofman III, S. 252; Ursin, S. 241 og 253).

138. **Kirstine Munks Legat**, stiftet af Fru Kirstine Munk til Boller (f. 6. Juli 1598 † 19. April 1658) med 100 Rdl. til Husarme.
Hofman III, S. 252; Ursin, S. 253.

139. **Treschows Legat til Husarme**, stiftet 1737 af Mag. Johannes Treschow (se ovenfor 50) med 300 Rdl., 1764 indkomne med 190 Rdl. 76 Sk., til trængende og derhos gudfrygtige og skikkelige Husarme.
Testamente af 12. Mai 1737 (Ursin, S. 240 og 253), konfirm. 12. Juli 1737.

140. **Johanne Erichsens Legat**, stiftet af Johanne Erichsen med 198 Rdl. 64 Sk. til de Fattige.
Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Ursin, S. 240).

141. **Birgitte Lyches Legat**, stiftet af Birgitte Lyche med 346 Rdl. 64 Sk. til de Fattige.
Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Ursin, S. 240).

142. **Anne Jensdatter Heegs Legat,** stiftet 1603 af Anne Jensdatter Høeg, Enke efter Trommeslager Peder Christensen, med 100 Rdl., hvis Renter tillagdes et fattigt Pigebarn for at lære at sy.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 2. Juli 1603 (Hofman III, S. 254; Ursin, S. 240).

143. **Vibeke Bilds Legat,** stiftet 1630 af Vibeke Bild Prebensdatter til Aggersberg (begr. 6. Aug. 1650), Enke efter Erik Rantzow til Gjessingholm (f. 30. Aug. 1585 † i Febr. 1627), med 500 Rdl., hvis Renter tillagdes de mest Fattige og Nødlidende.

En Del af Kapitalen synes 1649 at være anvendt til Indkjøb af Børnehuset i Nedergade. Resten er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 22. Sept. 1630 (Hofman III, S. 263; Ursin, S. 244).

144. **Mag. Oluf Christensens Legat,** stiftet 1636 af Kompastor til Graabrødre Kirke, Mag. Oluf Christensen Kjedelsmed (f. 1587 † 1655) med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Gavebrev af 5. Jan. 1636 (Ursin, S. 241).

145. **Jørgen Høegs Legat,** stiftet 1638 af Jørgen Høeg til Todbøl (begr. 1. Aug. 1656) med 100 Sldr. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 7. Mai 1638 (Hofman III, S. 265; Ursin, S. 241).

146. **Berings Legat,** stiftet 1639 af Maren Thygesdatter, Enke efter Raadmand Søren Bering, og Medarvinger med 200 Sldr. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af 24. Mai 1639 (Hofman III, S. 263; Ursin, S. 241).

147. **Niels Krags Legat,** stiftet 1640 af Rigsraad, Landsdommer Niels Krag til Trudsholm (f. 14. Mai 1574 † 14. Mai 1650) med 200 Sldr. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Fundats af Snapsthing 1640 (Hofman III, S. 264; Ursin, S. 241).

148. **Ane Lykkes Legat,** stiftet 1642 af Ane Lykke Jacobsdatter, Enke efter Peder Gersdorff til Sæbygaard († i Juli 1651), med 1,000 Rdl. med Forbehold af Ret til at indsætte 2 Børn i Børnehuset.

Legatet indkom aldrig. Testamente af 24. Jan. 1652 (Ursin, S. 244).

149. **Borgermester Bierings Legat,** stiftet af Borgermester Peder Pedersen Biering († 1658) med 200 Sldr., nedgaaede til 40 Rdl., til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Hofman III, S. 268; Ursin, S. 244).

150. **Kjeld Krags Legat,** stiftet af Kjeld Krag til Trudsholm (f. 15. Juli 1614 † 20. Juni 1673) med 166 Rdl. 64 Sk. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler (Ursin, S. 240).

151. **Peder Sørensens Legat,** stiftet af Borgermester Peder Sørensen med 500 Sldr. til de Fattige.

Legatet er optaget blandt Kommunens Midler. Fundats af 15. April 1672 (Hofman III, S. 265; Ursin, S. 241).

152. **Mag. Christen Erichsen (Frisenberg), Peder Ostenfeld og Thøger Ostenfeld** (se ovenfor 68) gav 1688 4 Agre i Igelkjærfald (33,550 □ Alen) og 1695 4 Agre i Vesterris (32,500 □ Alen) til de Fattige.

Jordleien tilfalder Kommunen. Fundats af 22. Marts 1688 (Hofman III, S. 273). Fundats af 11. Marts 1695 (Hofman III, S. 233; Ursin, S. 239; Jordebog, S. 52).

153. **Oluf Jensen** († 1697) gav en Ager ved Katmose (10,126 □ Alen) til de Fattige.

Jordleien tilfalder Kommunen (Ursin, S. 239).

154. **Mette Olufsdatters Legat,** stiftet 1696 af Mette Olufsdatter († 1703), Enke efter Commerceassessor Henrik Jørgensen til Visborggaard, med

19 Agre, 1 østen for Hermanshøi (8,090 □ Al.), 7 vesten for Hermanshøi (70,400 □ Al.) og 6 i Mellemmarken (41,246 □ Al.). Leien uddeles af Sognepræsterne til 12 Fattige, 6 af Sortebrødre Sogn, 6 af Graabrødre Sogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 27. Marts 1696 (Hofman III S. 275; Ursin, S. 239; Jordebog, S. 50).

155. **Christen Ugelriis,** Handelsmand (se ovenfor 33), gav 1703 13 Agre paa Viborg Mark, 3 ved Langdam (19,719 □ Alen), 2 i Knebelstoft (16,690 □ Alen) og 8 andre til Fattige.

Jordleien tilfalder Kommunen. Gavebrev af 3. Okt. 1703 (Hofman III, S. 273; Ursin, S. 239; Jordebog, S. 53).

156. **Bødkers Legat,** stiftet 1708 af Kjøbmand Hans Pedersen Bødker (se ovenfor 34) med 200 Rdl. Croner, nu 400 Kr., hvis Renter tillagdes de Fattige, men nu indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet staaer i Allinggaard. Gavebrev af 10. Dec. 1708 og 19. April 1720 (Hofman III, S. 269; Ursin, S. 240 og 245; Jordebog, S. 157).

157. **Svanes Legat,** stiftet 1711 af Borgermester Thomas Svane (f. 1635, begr. 9. Febr. 1715) og Hustru Kirstine Henriksdatter Svichtenberg med Skjørping Sogns Konge-Korntiende af 129 Tdr. 7 Skpr. Htk., som udredes med 22 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. Rug, 43 Tdr. 7 Skp. Byg og 55 Tdr. 2 Skpr. Havre og uddeles i 43 Portioner til Fattige.

Legatet bestyres af Sognepræsten ved Domkirken og Magistraten. Fundats af 15. April 1711 (Hofman III, S. 277; Ursin, S. 254).

158. **Anne Ostenfelds Legat,** stiftet ved Gavebrev af 21. Juli 1718 af Anne Christensdatter Ostenfeld (se ovenfor 120) med 200 Sldr., nu 213 Kr. 37 Ø., hvis Renter uddeles til Nørresogns Fattige, fortrinsvis af Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres af Sognepræsten til Domkirken og de i Sognet boende Medlemmer af Magistraten. Fundats af 5. Dec. 1735 (Hofman III, S. 265; Ursin, S. 240; Vib. Leg., S. 5; Jordebog, S. 164).

159. **Trellunds Legat,** stiftet 1734 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (se Aalborg Stift 2) med 300 Rdl., hvortil Karen Lemmich (begr. 13. Aug. 1727), Enke efter Admiralitetsraad Gerhard Treschow († 1719), lagde 100 Rdl., tilsammen 400 Rdl., omskrevne til 100 Rdl., nu 107 Kr. 31 Ø., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 15. April 1734. Fac. test. 23. Juni 1734. Testamente af 15. April 1735 (Hofman III, S. 223, 262 og 272; Ursin, S. 240; Vib. Leg., S. 5; Jordebog, S. 164), konfirm. 8. Juli 1735.

160. **Treschows Legat til fattige Enker,** stiftet 1737 af Mag. Johannes Treschow (se ovenfor 50) med 400 Rdl., 1764 udlagte med 253 Rdl. 84 Sk., indkomne med 175 Rdl. 68 Sk., omskrevne til 140 Rdl. 54 Sk., nu 281 Kr. 17 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Enker.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Testamente af 12. Mai 1737 (Ursin, S. 122[2]) og 254), konfirm. 12. Juli 1737.

161. **Treschows Legat til Husarme,** stiftet 1737 af den Samme med 300 Rdl., indkomne med 189 Rdl. 66 Sk., reducerede til 132 Rdl. 12 Sk., nu 264 Kr. 25 Ø., hvis Renter nu indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 12. Mai 1737 (Ursin, S. 122*); Jordebog, S. 158 og 159), konfirm. 12. Juli 1737.

162. **Borgermester Reenbergs Legat til Husarme i Viborg Kjøbstad,** kaldet **St. Hans Penge,** stiftet 1739 af Borgermester Peder Reenberg til Restrup (f. 19. Juni 1658 † 1743/44) med 620 Rdl., nu 1,243 Kr. 75 Ø., hvis Renter første Søgnedag efter St. Hansdag uddeles til 6 Husarme, helst af Kvindekjøn, af Viborg Nørresogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen og Sognepræsten ved Domkirken. Fundats af 15. Sept. 1739 (Hofman III, S. 256; Ursin, S. 255).

163. **Cathrine Arctanders Legat,** stiftet 1741 af Anne Cathrine Justsdatter Arctander (døbt 1. April 1685, begr. 3. Jan. 1743), Enke efter Sognepræst til Budolphi Kirke i Aalborg, Mag. Johan Feddersen Høyer (f. 14. Jan. 1681, begr. 22. Okt. 1737), med Jord paa Viborg Mark, halvt til Viborg, halvt til Aalborg Kjøbstads Fattige. Ved en 1822 foretagen Deling tilfaldt Matr.-Nr. 18, 56, 283, 296, 310, 381 og 391 Viborg Fattigvæsen. Deraf solgtes 1875 Matr.-Nr. 18, 283, 381 og 391, tilsammen 40,357 □ Alen for 840 Kr. og en Afgift af 5 Tdr. 2 Skpr. Byg. De tilbageværende Jorder have et Areal af 60,950 □ Alen og ere udleiede for Fattigvæsenets Regning.

Fundats af 18. Dec. 1741 (Hofman III, S. 273; IV, S. 221; Jordebog, S. 48, 51, 52; Ursin, S. 239). Canc.-Skr. 2. Nov. 1822 (utrykt). Min.-Skr. 12. Febr. 1875 (Jordebog, S. 57, 61, 62 og 63).

164. **Landsdommer Trellunds Legat,** stiftet 1742 af Landsdommer Edvard Trellund (begr. 21. Marts 1746) med 200 Rdl. til sengeliggende Husarme.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Gavebrev af 9. Febr. 1742 (Hofman III, S. 273; Ursin, S. 241).

165. **de Voss' Legat,** stiftet 1756 af Anne Cathrine de Voss, Enke efter Jacob Rosborg (se Viborg Stift 5), med 1° 600 Rdl., nu 540 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme, 2° 1,000 Rdl.*), nu 1,600 Kr., hvis Renter anvendes til forældreløse Børns Underholdning og Skolegang.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 10. Juli 1756 (Hofman III, S. 263, 267 og 308; IV, S. 6; Ursin, S. 240; Vib. Leg., S. 7; Jordebog, S. 163 og 164).

166. **Nors' Legat,** stiftet 1760 af Klokker ved Domkirken Niels Jørgensen Nors (se ovenfor 8) med 600 Rdl., hvoraf ½ tillagdes Byens alm. Fattigkasse, medens Renten af ½, nu 112 Kr. 67 Ø., uddeles til Husarme.

Legatets førstnævnte Haladel er med 600 Kr. optaget blandt Kommunens Midler, sidstnævnte Del er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Gavebrev af 18. Febr. 1760 (Hofman X, S. 2; Ursin, S. 240; Jordebog, S. 157), konfirm. 30. Okt. 1761.

167. **De Cappel'ske Legater,** stiftede 1770 af Apotheker Casper Ludolph Cappel (døbt i Wismar 28. Dec. 1690 † 2. Dec. 1774) og Hustru Margrethe Kirstine

*) Disse 1,000 Rdl. angives urigtig i Selmers acad. Tid. 1835, S. 284 at være indgaaede i Kathedralskolens Stipendiefond.

Jelling (begr. 16. Febr. 1770) med hele deres Formue, nu 11,227 Kr. 60 Ø., af hvis Renter Viborg Domkirke faaer 40 Kr., 2 fattige Enker hver 40 Kr., Resten uddeles til fattige fader- og moderløse Børn med 16 Kr. til hver.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Testamente af 6. Febr. 1770 med Kodiciller af 16. Mai 1773, 4. Dec. 1773 og 21. Dec. 1773 efter fac. test. af 22. Febr. 1765 (Hofman XI, S. 455; Ursin, S. 241 og 255). Canc.-Skr. 14. Febr. 1832.

168. **Generalmajor Poulsons Legatum til Fattige i Viborg**, stiftet 1781 af Generalmajor af Infanteriet Jens de Poulson (f. 1713 † 11. Dec. 1784) og Hustru Charlotte Amalia Wulff (f. 1716 † 8. Sept. 1786) med 1,000 Rdl., omskrevne til 350 Rdl., nu 375 Kr. 57 Ø., hvis Renter uddeles til 10 Trængende paa Livstid.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten og Magistraten. Fundats af 5. Juli 1781 (Ursin, S. 255).

169. **Kaptain Braems Legat**, stiftet 1781 af Kaptain Johan Braem til Asmildkloster (se Viborg Stift 6) med 200 Rdl. til de Fattige og 50 Rdl. til Husarme.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Testamente af 4. Dec. 1781 med Kodiciller af 28. Aug. 1787 og 8. Juni 1788 (Ursin, S. 240).

170. **Det Jessen'ske Legat**, stiftet 1792 af Dorothea Cathrine Ostenfeld, Enke efter Rektor Peder Jessen (se Viborg Stift 7), med fem Agre ved Kabennes Dam (78,894 □ Alen), fem ved Risbirskhøi (106,148 □ Alen) og to i Vesterris (18,792 □ Alen), ialt c. 14 Tdr. Land med 2 Tdr. 3 Fdk. 3/4 Alb. Htk., 1818 forøget med 1,000 Rdl., nu 2,154 Kr. 12 Ø., hvis Renter sammen med Jordleien uddeles til Fattige.

Legatkapitalen indestaaer under Indenrigsministeriets Overtilsyn blandt Stiftsmidlerne. Legatet bestyres af Byens to. Sognepræster. Gavebrev af 5. Mai 1792 (Ursin, S. 256).

171. **Generaladjutant Jens de Poulsons Legat for 5 Fattige og Husarme i Viborg Sogn**, stiftet 1810 af hans Søster Gjertrud Hofman de Poulson (f. 1746 † Dec. 1814), Enke efter Greve Adam Frederik Trampe (f. 2. Aug. 1750 † 22. Juni 1807), med 1,000 Rdl., omskrevne til 337 Rdl. 3 Mk., nu 503 Kr. 17 Ø., hvis Renter uddeles til 5 Trængende paa Livstid.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten og Magistraten. Fundats af 1. Dec. 1810 (Ursin, S. 256), konfirm. 24. Sept. 1811.

172. **Generalmajorinde Charlotte Amalia de Poulsons Legat**, stiftet 1810 af den Samme med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Fattige af Middelstanden eller den høiere Stand paa Livstid.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsprovsten. Fundats af 5. Dec. 1810 (Ursin, S. 256), konfirm. 24. Sept. 1811.

173. **Niels Gjerups og Hustrus Legat**, stiftet 1813 af Kjøbmand Niels Gjerup (f. 1750 † 17. Nov. 1815) og Hustru Mette Teilgaard (f. 1736 † 18. Marts 1813) med 500 Rdl. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Gavebrev af 13. Marts 1813 (Ursin, S. 241).

174. **Oberstløitnant Føltigs Enkes Fattiglegat**, stiftet af Enken efter Oberstløitnant Gottfried Georg Føltig (se ovenfor 61) med 500 Rdl., hvis Renter paa hendes Dødsdag skulde uddeles til tvende Almisselemmer.

Legatet bortfaldt, da Testamentet kjendtes ugyldigt. Testamente af 30. Marts 1814 (Rskr. 1814, S. 188; Ursin, S. 241), konfirm. 17. Juni 1814.

175. **Saabyes Legat**, stiftet 1831 af fh. Forvalter Hans Frederik Saabye (f. 1761 † 25. Juli 1831) med 1,500 Rbd., som ere anvendte til Opførelse af et Fattighus i Skottenborg.

Testamente af 19. Mai 1831 (Ursin, S. 240 og 241).

176. **Jomfru Clausens Legat**, stiftet 1835 af Ane Amalie Marie Clausen (f. 1772 † 2. Aug. 1835) med 100 Rdl. til de Fattige.

Legatet er indgaaet blandt Kommunens Midler. Gavebrev af 1. Aug. 1835 (Ursin, S. 240; Jordebog, S. 157).

177. **Marie Bærentzens Legat for ugifte Kvinder**, stiftet 1857 af Etatsraad, Fabrikeier Mads Pagh Bruun paa Bruunshaab (f. 5. Sept. 1809 † 23. Sept. 1884) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til en ugift Kvinde, der har tjent som Husjomfru eller Husbestyrerinde.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bortgives af de Fattiges Raad. Fundats af Juni 1857 (Rskr. 1857, S. 265), konfirm. 17. Aug. 1857.

178. **Kong Frederik den Syvendes og Gemalindes Legat i Anledning af Stiftamtmand, Baron Brettons og Hustrus Sølvbryllupsfest den 6. Juli 1861**, stiftet 1861 med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde den kvindelige Pleieforening i Viborg.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 14. Mai 1862 (Rskr. 1862, S. 143).

179. **Bagge Haubroes og Oline Haubroe født Bagers Legat til Værdige og Trængende af Handels- og Haandværkerstanden i Viborg**, stiftet 1861 af Kjøbmand Bagge Haubroe (f. 1816 † 6. Okt. 1861), Enkemand efter Oline Bager († 6. Marts 1855) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 6. Juli uddeles i 6 Portioner.

Legatet bestyres af Byraadet og bortgives af dette og Byens Sognepræster. Testamente af 1. Okt. 1861 (Vib. Leg., S. 15; Jordebog, S. 165), konfirm. 26. Aug. 1862.

180. **Justitsraad Zingelmanns Legat til Minde om hans afdøde Moder, Generalmajorinde Lucie Henriette von Zingelmann født von Schweis**, stiftet 1865 af Justitsraad, Borgermester, Byfoged, By- og Raadstueskriver i Viborg Vilhelm Julius Zingelmann (f. 7. Mai 1811 † 6. Febr. 1866 som Herredsfoged og Skriver i Hasle, Vesterlisberg, Framlev og Sabro Herreder) med 1⁰ 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død hvert Aars 28. Jan. uddeles til en trængende Enke eller ugift Datter af en kgl. Embedsmand, og 2⁰ 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død hvert Aars 28. Jan. uddeles til en aldrende, trængende Tjenestepige, begge Legaterne paa Livstid.

Legatet 1⁰ bestyres under Stiftsøvrighedens Kontrol af Borgermesteren og Stiftsprovsten, 2⁰ af Byraadet. Testamente af 14. Juli 1865 (Vib. Leg., S. 16; Jordebog, S. 165 og 166).

181. **Justitsraad Zingelmanns Legat**, stiftet 1865 af den Samme med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., af hvis Renter efter nogle Legatarers Død 1/2 uddeles til en trængende Enke eller ugift Datter efter en kgl. Embedsmand, 1/2 i Portioner paa 60 Kr.

til 2 trængende Enker eller ugifte Døtre efter Folk af Handels- eller Haandværkerstanden, begge Legaterne paa Livstid.

Legatet bestyres halvt af Borgermesteren og Stiftsprovsten, halvt af Byraadet og Byens Sognepræster. Testamente af 14. Juli 1865 (Vib. Leg., S. 17; Jordebog, S. 166).

182. **Fhv. Apotheker Anthon August Baggers og Hustru Jacobine Louise født Svitzers Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Nov. 1869 af Anthon August Bagger (f. 16. Febr. 1801 † 8. Jan. 1875), Enkemand efter Jacobine Louise Svitzer (f. 29. Dec. 1801 † 27. Marts 1854), med 27,000 Rdl., nu 42,226 Kr. 60 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i Portioner paa 200 Kr. til 6 ældre, trængende Fruentimmer af Embeds- eller Handelsstanden, som have fyldt 50 Aar, og i Portioner paa 100 Kr. til 4 trængende Enker eller Døtre af Haandværkerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet og Byens Sognepræster. Fundats af 17. Mai 1876 (Vib. Leg., S. 22; Jordebog, S. 169), stadf. 18. Okt. 1876.

183. **Student Peder Christian Schjødt Baggers Legat,** stiftet 1869 af den Samme med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død anvendes til 4 forældreløse, trængende Børns Opdragelse.

Legatet bestyres af Byraadet og Byens Sognepræster. Testamente af 21. Nov. 1869 (Jordebog, S. 170), stadf. 18. Okt. 1876.

184. **Legat uden Navn,** stiftet 1869 af den Samme med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter anvendes dels til de 2 foregaaende Legaters (186 og 187) Bestyrelse, dels til Vedligeholdelse og Fornyelse af Legatstifternes Familiegravsted. Resten uddeles til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet hver med 20 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet og Byens Sognepræster. Testamente af 21. Nov. 1869 (Jordebog, S. 170), stadf. 18. Okt. 1876.

185. **Jørgen Jensen Vorres og Hustru Maren Vorres Legat,** stiftet 1873 af Vognmand Jørgen Jensen Vorre (f. 27. April 1804 † 30. Juli 1873) og Maren Borup (f. 11. Juli 1804 † 11. Okt. 1877) med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 17. Juli uddeles i 8 lige store Portioner til trængende Enker af Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 140; Vib. Leg., S. 18; Jordebog, S. 168), stadf. 12. Juli 1873.

186. **Jacobine Jensine Marie Vorres Legat,** stiftet 1873 af de Samme med 6,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Nov. uddeles til 8 trængende Piger af Borgerstanden.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 8. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 141; Vib. Leg., S. 19; Jordebog, S. 168), stadf. 12. Juli 1873.

187. **Adjunkt Rudolph Pedersens og Hustrus Legater,** stiftede 1872 af Marie Magdalene Lorenzen, Enke efter Adjunkt Rudolph Pedersen (se ovenfor 15), med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 28. Juli af Velgjørenhedsselskabet uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til trængende Lærerinder, Hus- og Syjomfruer eller Enker; 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 9. Dec. af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles i 8 livsvarige Portioner til Trængende udenfor Stiftelser med

Friboliger; 2,000 Kr., hvis Renter af den kvindelige Pleieforening anvendes med ½ til Uldtøj til Rekonvalescenter, med ½ til Julen i 2 Portioner til trængende Familier.

Legaterne bestyres af Byraadet. Fundats af 7. Okt. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 201; G. R. 1873, S. 220; Vib. Leg., S. 20; Jordebog, S. 167 og 168), stadf. 3. Nov. 1873.

188. **Stiftsprovstinde Hansine Kirstine Ursin født Ingstrups Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Mai 1875 af Hansine Kirstine Ingstrup (f. 18. April 1811 † 28. Aug. 1880), Enke efter Stiftsprovst i Viborg Martin Reinhardt Ursin (f. 5. Aug. 1795 † 23. Aug. 1855), med 15,000 Kr., nu 15,200 Kr., hvis Renter hvert Aars 4. Nov. uddeles i 4 lige store, livsvarige Portioner til ældre, trængende Piger fra Viborg, Asmild eller Tapdrup Sogne udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres af Byraadet og uddeles af Stiftsprovsten, 1 Byraadsmedlem og 1 Medlem af Asmild-Tapdrup Sogneraad. Fundats af 4. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 138; Vib. Leg., S. 26), stadf. 28. Aug. 1882.

189. **Justitsraad, forhenværende Distriktslæge i Viborg Balthasar Bergs Legat,** stiftet af Balthasar Berg (f. 14. Nov. 1804 † 29. Aug. 1884) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner paa 100 Kr. til Trængende, især Enker og gamle Piger.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 29. Aug. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 139; Vib. Leg., S. 29), stadf. 10. Okt. 1885.

190. **Cancelliraadinde Martha Foghs Anhang til de Cappel'ske Legater,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1884 af Læge i Skanderborg Lorents Frederik Vilhelm Fogh (f. 3. Sept. 1812 † 21. Jan. 1886) til Minde om hans Moder Martha Hanssen (f. 1782 † 22. Mai 1871), Enke efter Overretsprokurator, Cancelliraad Søren Fogh (f. 1769 † 11. Dec. 1817), med 4,000 Kr., nu 4,065 Kr., hvis Renter tillægges 2 Enker efter Reglerne for de Cappel'ske Legater.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Biskoppen. Fundats af 20. Mai 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 89), stadf. 4. Juni 1886.

191. **Provst Henrik Christian Zahrtmanns og Hustru Bodil Jochumine født Tetens' Legat for ældre ugifte Piger,** stiftet ved deres Døtre, Frøknerne Bodil Ananie Zahrtmann (f. 15. Mai 1798 † 27. Marts 1882) og Mariane Zahrtmann (f. 24. Dec. 1801 † 3. Juni 1884) med 6,000 Kr., nu 6,036 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles i 3 lige store, livsvarige Portioner til mindst 40 Aar gamle, trængende, ugifte Døtre af Embedsmænd i Viborg, den ene Portion fortrinsvis til Legatstifterindernes Slægt.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Byens 2 Sognepræster og Byfogden. Fundats af 21. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 107), stadf. 12. Aug. 1885.

192. **Andreas Møllers og Hustru Ane Dorthea Hagensens Stiftelse,** oprettet 1886 af Overretsprokurator i Viborg, Cancelliraad Andreas Møller (f. 17. Okt. 1817 † 9. Juli 1888), Enkemand efter Ane Dorthea Hagensen (f. 3. Jan. 1803

† 12. Febr. 1881), med 133,000 Kr., Jorder af Værdi 12,000 Kr., samt Andel i Gaarden Matr.-Nr. 258 i Viborg af Værdi 15,000 Kr. Kapitalen er nu 166,828 Kr. 94 Ø. Af Renten skal en Del oplægges, til der er dannet en Grundfond paa 200,000 Kr. og en Reservefond paa 20,000 Kr. Resten anvendes dels til Vedligeholdelse af Legatstifternes Familiegravsted paa Viborg Kirkegaard, dels til Udbetaling af 100 Kr. til Viborg Fattigvæsen til Uddeling hvert Aars 3. Jan. til Fattiglemmer, dels til livsvarige Understøttelsesportioner paa 40—200 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis Legatstifterens Hustrus og hans Søskendes Børn og Børnebørn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 2. Dec. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 59; Vib. Leg, S. 29). stadf. 1. Marts 1887.

193. **Justitsraad Bergs Mindelegat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1889 af Herredsskriver Balthazar Isaacsen (f. 15. Mai 1830 † 29. Juli 1889) med 5,000 Kr., nu 5,093 Kr. 76 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i Portioner paa 50 Kr. til trængende, ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsenet eller uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 9. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 103; Vib. Leg., S. 33). stadf. 3. Marts 1892.

194. **Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene Goldschmidt født Petersens Legat for Trængende i Viborg,** stiftet af Grosserer Benny Goldschmidt (f. 2. Okt. 1810 † 8. Nov. 1892) og Hustru Ane Helene Petersen (f. 9. April 1807 † 28. Mai 1891) med 6,000 Kr., nu 6,108 Kr. 4 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 40 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 23. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 170; Vib. Leg., S. 35). stadf. 15. Juni 1894.

195. **Præmiefond for Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Viborg og Omegn,** stiftet 1893 af en Unævnt til Minde om Deres Majestæter Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupsfest den 26. Mai 1892 med 500 Kr., hvis Renter oplægges til 2,000 Kr., hvorefter Renten udbetales til Foreningen.

Legatet er indbetalt i Overformynderiet og bestyres, naar det er traadt i Virksomhed, af Byraadet. Fundats af 19. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 318; Vib. Leg., S. 35), stadf. 31. Aug. 1893.

196. **Landphysicus Niels Klems og Hustrues Mette Klem født Dinesens Familielegat** se Helsingør Kjøbstad.

VIBORG AMTS LANDSOGNE.

Asmild og Tapdrup Sogne,

Annex til Viborg Domsogn.

1. **Kaptain Braems Legater,** stiftede 1781 af Kaptain af Livregimentet Dragoner Johan Braem til Asmild Kloster og Skovsgaard (f. 11. Mai 1711 † 28. Mai 1790) med 1⁰ 4,201 Rdl., nu 10,581 Kr. 55 Ø., hvis Renter tilfalde Skolevæsenet, 2⁰ 3,134 Rdl., nu 7,218 Kr. 45 Ø., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet, 3⁰ 400 Rdl., nu 269 Kr. 69 Ø., hvis Renter tillagdes Organisten ved Graabrødre Kirke i Viborg for at betjene Orglet i Asmild Kirke og, efter at Legatet er overgaaet til Viborg Domkirke, skulle oplægges, men indtil videre gives til Organisten ved Domkirken, 4⁰ 3,500 Rdl., nu 2,603 Kr., hvis Renter af Eieren af Asmild Kloster bortgives til 4 Fattige af det forrige Asmild Klosters Gods.

Legat 1⁰ og 2⁰ staaer i Kommunens Fattiggaard, Legat 3⁰ er under Kirkeministeriets Tilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne, Legat 4⁰ bestyres af Bestyrelsen for Viborg Hospital. Testamente af 4. Dec. 1781 med Kodiciller af 28. Aug. 1787 og 8. Juni 1788. Min.-Skr. 9. Febr. 1855 (Rskr. og G. R.). Fundats af 15. Marts 1855 Cap. I § 1 A 1 b (G. R. 1855, S. 237).

2. **Lourings Fattiglegat,** stiftet af Sognefoged Jacob Sørensen Louring (f. 6. Juni 1807 † 27. Sept. 1858) med 50 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hvert Aars Jul tildeles en trængende Familie eller Enke.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. Dec. 1858 (Rskr. 1859, S. 45; G. R. 1859, S. 257), konfirm. 8. Febr. 1859.

3. **Lourings Kirkelegat,** stiftet af den Samme med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes i kirkelige Øiemed.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten, Kapellanen og Kirkens Værger. Fundats af 7. Dec. 1858 (Rskr. 1859, S. 45; G. R. 1859, S. 258), konfirm. 8. Febr. 1859.

4. **Jens Knudsens Legat for værdige Trængende paa Bruunshaab,** stiftet ved Testamente af 10. Febr. 1881 af Fabrikarbeider paa Bruunshaab Jens Christian Knudsen (f. 18. Sept. 1812 † 4. Aug. 1884) med 3,259 Kr., nu 2,920 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til Asmild Sogns Trængende, fortrinsvis Arbeidere paa Bruunshaab, deres Enker og Børn.

Legatet staaer i Overformynderiet og uddeles af Eieren af Bruunshaab. Fundats af 5. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 126), stadf. 7. Sept. 1885.

5. **Stiftsprovstinde Hansine Kirstine Ursin født Ingstrups Legat** se Viborg Kjøbstad 190.

Balling og Volling Sogne.

1. **Gudike Laursens Enkes Legat til de Fattiges Kasse i Balling-Volling Sognekommune,** stiftet 1882 af Maren Nielsdatter (f. 6. Okt. 1825), Enke efter Gaardeier i Kreiberg Gudike Laursen (f. 1802 † 11. Okt. 1875), med 250 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 26./30. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 109), stadf. 7. Juli 1882.

2. **Dannebrogsmand Jens Bertelsens og Hustrus Legat til de Fattiges Kasse i Balling-Volling Sognekommune,** stiftet 1882 af Gaardeier i Aalbæk, Lime Sogn, Jens Bertelsen (f. 1802 † 28. Dec. 1889), Enkemand efter Maren Jeppesdatter (f. 1801 † 13. Febr. 1880), med 250 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6./13. Febr. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 115), stadf. 7. Juli 1882.

3. **Aftægtsmand af Volling Christen Jensen Tanderups og Hustru Inger Christensdatters Legat,** stiftet 1887 af Christen Jensen Tanderup (f. 1807 † 14. Nov. 1893), Enkemand efter Inger Andersdatter (f. 1810 † 1. Nov. 1884), med 100 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Julen uddeles i Dele paa ikke under 2 Kr. til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 24. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 74), stadf. 28. Marts 1888.

Bjerregrav og Aalum Sogne.

1. **Det Friis-Skeel'ske Legat,** stiftet 1640 af Berthe Friis Nielsdatter (f. 27. Juli 1583 † 31. Jan. 1652), Enke efter Rigsraad, Admiral, Befalingsmand paa Riberhus Albret Skeel (f. 23. Nov. 1572 † 9. April 1639), og Christen Skeel til Fusingø og Holbækgaard (f. 27. Juli 1603 † 30. Marts 1659) med tilsammen 2,000 Rdl. Sp., nu 6,200 Kr., af hvis Renter 1/2 uddeles til Fattige paa Stamhuset Fusingøs Gods i Bjerregrav, Aalum og Læsten Sogne, 1/2 tilfalder Lærerne i Bjerregrav og Aalum.

Legatet bestyres af Besidderen af Stamhuset Fusingø. Fundats af 12. Jan. 1640 (Hofman III, S. 362). Canc.-Skr. 24. Mai 1831.

2. **Det Scheel-Plessen'ske Legat** se Skuldelev og Selsø Sogne i Frederiksborg Amt.

Bjerring og Mammen Sogne.

1. **Niels Nielsen Korreborgs Legat,** stiftet af Ungkarl Niels Nielsen af Korreborg (f. 30. Aug. 1819 † 17. Dec. 1846) med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter tilfalde Mammen Sogns Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skrivelse af 15. Mai 1847.

2. **Madame Jensens Legat,** stiftet 1872 af Elisabeth Mathilde Mohr († 1872), Enke efter Lærer i N. Vinge Søren Jensen, med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et Gravminde over deres Søn, Kirkesanger og Skolelærer i Mammen Jens Christian Jensen (f. 3. Aug. 1825 † 3. Okt. 1853) paa Mammen Kirkegaard.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

3. **Gaardmand Laust Madsens Legat for værdige Trængende i Bjerring Sogn,** stiftet 1874 af Gaardmand i Bjerring Mads Christensen (f. 1809 † 5. Juli 1883) til Minde om hans Søn Laust Madsen (f. 1839 † 25. Aug. 1874) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Dec. uddeles i Portioner paa ikke under 5 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og en af Byens Mænd. Fundats af 5. Dec. 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 64), stadf. 10. Mai 1875.

4. **Jens Jensens og Hustru Maren Christensdatters Legat af Stribegaard,** stiftet 1876 af Jens Jensen (f. 1809 † 7. Mai 1881) og Maren Christensdatter (f. 1810 † 10. Dec. 1877) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Mammen Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og uddeles af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. April / 25. Juni 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 125), stadf. 16. Sept. 1876.

5. **Aftægtsmand Peder Jensens Legat for værdige Trængende i Bjerring Sogn,** stiftet 1891 af Peder Jensen († 2. Jan. 1892) med 500 Kr., hvis Renter hvert Aars 23. Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten med en af Byens Mænd. Fundats af 22. Juni / 6. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 269; G. R. 1891, S. 160), stadf. 20. Aug. 1891.

Brøndum og Hvidbjerg Sogne.

Afdøde Gaardeier af Bønding i Hvidbjerg Sogn, Sallinglands Herreder, Jens Jensen Møllers og Hustru Inger Jensdatters Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Hvidbjerg Sogn, stiftet 1893 af Inger Jensdatter (f. 12. Jan. 1811), Enke efter Jens Jensen Møller (f. 28. Marts

1819 † 26. Juni 1875), med 1,000 Kr., hvis Renter i Jan. uddeles i 2—5 Portioner; Alderdomsforsørgede ere udelukkede.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Legatstifterindens Gaard i Bønding og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 31. Okt. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 391), stadf. 18. Nov. 1893.

Daugbjerg, Mønsted og Smollerup Sogne.

1. **Degnen Christen Jensen** gav 12. Mai 1699 et Hus, hvoraf der aarlig skulde svares 4 Mk. 8 Sk. til Kirken.

Huset existerer ikke længer (Hofman III, S. 436).

2. **Rosborgs og Frues Legat** se Viborg Stift 5.

Dollerup, Finderup og Ravnstrup Sogne.

1. **Konsul Jensens Erindring i Dollerup Sogn,** stiftet 1865 af Margrethe Jacobine Sommer (f. 24. Nov. 1804 † 16. Sept. 1873), Enke efter Konsul i Viborg Jens Jensen (f. 13. Nov. 1779 † 24. Mai 1865), med 400 Rdl., nu 803 Kr. 65 Ø., hvis Renter hvert Aars 13. Nov. tillægges 2 husarme Familier i Dollerup Sogn paa Livstid.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 11. Dec. 1865 (G. R. 1866, S. 4), konfirm. 12. Jan. 1866.

2. **Kammerraad Anders Jensen Finderups og Hustru Mariane Finderup født Romlunds Legat,** stiftet 1872 af Kammerraad Anders Jensen Finderup til Ans (døbt 13. Jan. 1790 † 6. Marts 1881) og Hustru Mariane Romlund († 19. Mai 1881) med 2,000 Kr., nu 2,046 Kr. 95 Ø., hvis Renter hvert Aars 16. Nov. uddeles i 7 livsvarige Portioner paa 14 Kr. til Trængende i Finderup Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Efterkommere af Legatstifterens Forældre, Gaardmand Jens Hansen af Finderup og Birthe Marie Andersdatter Agerskov.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Aug. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 6), stadf. 4. Jan. 1873.

3. **Sognefoged og Dannebrogsmand Jens Christian Jensen af Bredsgaard og Hustru Ane Nielsdatters Legat,** stiftet 1880 af Jens Christian Jensen (f. 18. April 1817 † 14. April 1885) og Ane Nielsdatter (f. 25. April 1817 † 7. Mai 1891) med 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 16. Dec. uddeles til den mest Trængende udenfor Fattigvæsenet, skiftevis i de 3 Sogne.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 46), stadf. 24. Marts 1881.

Durup og Tøndering Sogne.

1. **Det Skeel'ske Legat,** stiftet 1471 af Albret Skeel til Hegnet († c. 1497) med 2 Tdr. Rug, 5 Tdr. Byg og 4½ Tdr. Havre af Hegnet Hovedgaard, som tilfalde Sognepræsten, oprindelig for Sjælemesse, senere for Katekisation, nu for Bibellæsning 1 Gang om Ugen i Durup Skole.

Legatet staaer i Hegnet Hovedgaard. Fundats af 11. Juli 1471 (Hofman III, S. 474). Kgl. Resol. 24. Febr. 1741 (Hofman III, S. 477). Min.-Skr. 28. Juli 1880 (G. R.). Min.-Skr. 19. Mai 1881 (G. R. 1880, S. 312*).

2. **Aftægtsmand af Gjerbjerggaard Mikkel Thomsens Legat,** stiftet ved Overenskomst med Sogneraadet den 30. Marts 1870 af Mikkel Thomsen († 24. Okt. 1879) med 400 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. uddeles i 4 lige store Portioner til 4 Trængende i Tøndering Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og uddeles af Sognepræsten og Sognefogden samt Sogneraadsmedlemmerne i Tøndering Sogn. Fundats af 25. Febr 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 137), stadf. 3. Okt. 1881.

Frederiks og Karup Sogne.

Ingen Legater og Stiftelser.

Fuur Sogn.

1. **Braes' Legat,** stiftet 1739 af Margrethe Dorothea Braes (f. 1692 † 1740), Enke efter Anders Kjærulf til Bjørnsholm, Sødal, Halkjær, Holmegaard, Mølgaard og Ørndrup (f. 1662 † 3. Febr. 1735), med en Skole paa Fuur, 12 Rdl., nu 24 Kr. aarlig af Sødal til Læreren og 34 Rdl. 4 Mk., nu 69 Kr. 33 Ø. aarlig af Sødal til Uddeling blandt 4 Fattige med 33 Ø. om Ugen.

Legatet, der staaer i Fuurlands Hartkorn, bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 31. Jan. 1739 (Hofman III, S. 478; Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. I, S. 401), konfirm. 28. Aug. 1739.

2. **Huseier i Dalager Niels Thomasen Bødkers og Hustru Maren Nielsdatters Legat,** stiftet 1873 af Niels Thomsen Bødker (f. 1798 † 24. Mai 1880) og Maren Nielsdatter (f. 1802 † 26. Sept. 1879) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 12. Febr. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 119), stadf. 20. Juni 1873.

3. **Aftægtsmand Anders Christensens og Hustru Ane Malene Hansdatters Legat,** stiftet af Anders Christensen (f. 1805 † 18. Juli 1876) og Ane Malene Hansdatter (f. 1805 † 15. Juli 1860) med 1,200 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 29. Dec. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 70; G. R. 1878, S. 59), stadf. 9. Mai 1878.

4. **Christen Christensen Sohns og Hustru Ane født Thomsens Konfirmationslegat for Trængende i Fur Sogn**, stiftet 1892 af Gaardeier af Madsbad Christen Christensen Sohn (f. 30. Dec. 1842) og Ane Thomsen (f. 9. Marts 1853) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Portioner til Konfirmander udenfor Fattigvæsenet, 2 til hver Konfirmation.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Legatstifteren, efter ham af 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af 14. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 47), stadf. 26. Jan. 1893.

Gjedsted og Fjelsø Sogne.

Søren Thestrup den Yngres Legat se Simested og Testrup Sogne.

Gjødvad og Balle Sogne.

1. **Anders Jørgen Fischers Legat**, stiftet 1773 af Anders Jørgen Fischer til Gravballegaard (f. 1725 † 26. Nov. 1773) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Gjødvad Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten (Hofman XI, S. 426).

2. **Ungkarl af Hvinningdal Rasmus Peter Thomsens Legat til Fordel for værdige Trængende i Balle Sogn, som ikke ere under det offenlige Fattigvæsen**, stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1884 af Rasmus Peter Thomsen (f. 15. April 1849 † 16. Nov. 1884) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles den 24. Dec.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 2 af Sogneraadet valgte Mænd, af hvilke en skal bo i Hvinningdal. Fundats af 30. Dec. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 37), stadf. 24. Marts 1885.

3. **Christian Fischers store Stiftelse** se Viborg Amt 2.

4. **Det mindre Fischer'ske Legat** se Grønbæk og Svostrup Sogne.

Grinderslev og Grønning Sogne.

1. **Oberst Valdemar Lykke** til Grinderslev Kloster (f. 1. Febr. 1614 † 1657) gav 1654 et Seierværk til Grinderslev Kirke og Afgiften af et Boel i Otting til dets Vedligeholdelse. Seierværket er forsvundet. Afgiften tilfalder Kirketiendeeieren.

Fundats (Hofman III, S. 465), konfirm. 22. Sept. 1654.

2. **Mette Nielsdatter Taugaard** af Astrup († 1730) gav 2. Juli 1730 en Lysekrone til Grinderslev Kirke og 10 Rdl. til Lys i den.

Legatet synes forsvundet (Hofman III, S. 467).

3. **Christiane Barbara Rantzaus Legat,** stiftet af Christiane Barbara Rantzau Johansdatter (f. 1683 † 16. Febr. 1747), g. m. Geheimekonferensraad, Præsident i Høiesteret Claus Reventlow til Eskjær, Astrup og Skivehus m. v. (f. 3. Dec. 1693 † 10. Mai 1758), med 100 Rdl., nu 120 Kr., hvis Renter uddeles til Grønning Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet (Hofman III, S. 468).

4. **Jens Maygaards Legat,** stiftet 1743 af Ridefoged paa Astrup Jens Michelsen Maygaard (f. 1679 † 1743) med 100 Rdl., nu 120 Kr., hvis Renter uddeles til Grinderslev Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 12. Jan. 1743 (Hofman III, S. 467), konfirm. 8. Febr. 1743.

5. **Student Østrups Legat,** stiftet 1776 af Johannes Østrup (f. 1721 † 9. Marts 1778) med 100 Rdl., nu 70 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Grinderslev Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 3. Juni 1776, konfirm. 29. Mai 1778.

6. **Simon Kjældsens Legat,** stiftet 1826 af Simon Kjældsen (f. 1755 † 25. Dec. 1830) med 75 Rdl. Sedler, nu 150 Kr., hvis Renter uddeles til 3 Fattige i Grinderslev Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 17. Juni 1826, konfirm. 15. Aug. 1826.

7. **A. F. Lundsgaards og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 1879 af Anders Frederik Lundsgaard til Langesgaard (f. 1. Sept. 1819 † 13. Juni 1895) og Hustru Ane Cathrine Hestbek (f. 23. Okt. 1825) med 5,000 Kr., nu 5,049 Kr. 65 Ø., af hvis Renter $^1/_2$ uddeles i 10 Portioner til Trængende i Grinderslev Sogn udenfor Fattigvæsenet, $^1/_4$ i 2 Portioner til Belønning for Tyender i Sallingland eller Skive, $^1/_4$ i 2 lige store Portioner til 2 Beboere i Skive Borger- og Haandværkerstiftelse.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Langesgaard og et af Sogneraadet valgt Medlem. Fundats af 11. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A. S. 174), stadf. 31. Okt. 1879.

8. **Provst Jens Møllers Mindelegat,** stiftet 1893 af Arvingerne efter Provst, Sognepræst til Grinderslev, Grønning og Thise Jens Møller (f. 28. Aug. 1786 † 12. Juni 1863) med 200 Kr., hvis Renter gives til en Trængende udenfor Fattigvæsenet mod at holde hans Gravsted paa Grinderslev Kirkegaard i ordenlig Stand.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af April 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 263), stadf. 4. Juli 1893.

Grønbæk og Svostrup Sogne.

1. **Grønbæk Hospital,** oprettet 1759 af Christian Fischer til Allinggaard, Gravballegaard og Vinderslevgaard (f. 6. Marts 1689 † 17. Juni 1774) og Hustru Charlotte Amalia Reenberg (f. 9. Jan. 1702 † 20. Mai 1770) med et Hus i Grønbæk til 6 fattige, gamle, vanføre Lemmer af begge Kjøn fra Grønbæk, Svostrup, Serup, Lemming, Seiling, Gjødvad og Balle Sogne, fortrinsvis af Opretterens Familie og fortrinsvis af de to førstnævnte Sogne, der hver nyde 95 Kr. om Aaret foruden frit Brændsel og Belysning, se forøvrigt Viborg Amt 2.

2. **Wendelboes Fattiglegat,** stiftet 1719 af Niels Hendrichsen Wendelboe til Grauballegaard med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter Nytaarsdag uddeles til Fattige af Grauballegaards Gods i Svostrup Sogn.

Legatet, der staaer i Grauballegaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 30. Okt. 1745 (Hofman III, S. 47).

3. **Wendelboes Gravstedslegat,** stiftet 1719 af den Samme med 100 Rdl. til Svostrup Kirke, mod at Kirketiendeeieren vedligeholder hans Begravelse i Kirken.

Legatet bestyres under Sognepræstens Tilsyn af Kirketiendeeieren. Fundats af 6. Marts 1755 (Hofman III, S. 49).

4. **Det mindre Fischer'ske Legat,** stiftet 1743 af Christian Fischer til Allinggaard m. m. (se ovenfor 1) med Svostrup Sogns Konge-Korntiende, opgjort til 60 Rdl. 8 Sk., nu 120 Kr. 17 Ø., som uddeles til Fattige i Grønbæk, Svostrup, Balle, Seiling og Sinding Sogne, og Lemming Sogns Konge-Korntiende, opgjort til 35 Rdl. 3 Mk. 5 Sk., nu 71 Kr. 10 Ø., som uddeles til Fattige i Vinderslev, Hinge, Serup, Lemming og Kragelund Sogne.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsterne. Fundats af 3. Juli 1743 (Hofman III, S. 35), konfirm. 27. Sept. 1743. Canc.-Skr. 28. Marts 1837.

5. **Provst Hurtigkarls Legat,** stiftet 1764 af Sognepræst til Grønbæk og Svostrup, Provst Niels Hurtigkarl (f. 1700 † 26. April 1766) og Hustru Anne Margrethe Jespersen med 300 Rdl., af Christian Fischer til Allinggaard m. m. (se ovenfor 1) s. A. forøget med 100 Rdl., nu ialt 800 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Fattige i Grønbæk Sogn med ³/₄, i Svostrup Sogn med ¹/₄.

Legatet, der staaer i Allinggaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. og 19. April 1764 (Hofman XI, S. 421).

6. **Kammerraad Anders Jensen Finderups og Hustru Mariane Finderup født Romlunds Legat,** stiftet 1872 af Anders Jensen Finderup (f. 1790 † 6. Marts 1881) og Hustru Mariane Romlund († 19. Mai 1881) med 2,000 Kr., nu 2,046 Kr. 95 Ø., hvis Renter hvert Aars 16. Nov. uddeles i 5 livsvarige Portioner paa 16 Kr. til Trængende i Grønbæk Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til

Descendenter af Legatstifternes Forældre, Gaardmand Jens Hansen af Finderup og Birthe Marie Andersdatter Agerskov.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. Aug. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 6), stadf. 4. Jan. 1873.

7. **Enkefrue Christine Dorothea Licheys Legat for Trængende i Grønbæk Sogn,** stiftet ved Testamente af 6. Nov. 1880 af Christine Dorothea Paulsen (f. 1796 † 26. Sept. 1883), Enke efter Kjøbmand i Aarhus Frantz Lichey († 31. Dec. 1818), med 500 Kr., af hvis Renter 5 Kr. anvendes til Pasning og Fredning af den Soedtmann'ske Familiebegravelse paa Grønbæk Kirkegaard, Resten uddeles til Trængende, 1 Portion til et Lem i den Fischer'ske Stiftelses Hospital i Grønbæk.

Legatet er under Kirkeministeriets Tilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af $\frac{18.\text{ Aug.}}{20.\text{ Nov.}}$ 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 14), stadf. 6. Febr. 1885.

Haasum og Ramsing Sogne.

1. **Christens Hospital,** oprettet 1757 af Cancelliraad Jørgen Hvas de Lindenpalm til Kjærgaardsholm, Tirsbæk og Landting med Nygaard (f. 1729 † som Justitsraad i Juni 1782) og Hustru Maren Loss (døbt 14. April 1721 † i Nov. 1768), 1° gift med Christen Linde til Kjærgaardsholm osv. (f. 2. Sept. 1720 † 19. April 1756), med et Hus i Haasum til 5, nu 4 Lemmer, der nyde hver 75 Kr. om Aaret af Kjærgaardsholm. Hospitalet, som ombyggedes 1887, eier en opsparet Kapital af 2,997 Kr. 43 Ø.

Hospitalet bestyres under Provstesynets Tilsyn af Eieren af Kjærgaardsholm og Sognepræsterne til Haasum-Ramsing og Brøndum-Hvidbjerg. Kapitalen er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Fundats af 1. Aug. 1757 (Hofman III, S. 460; D. Atl. V, 735 d). Canc.-Skr. 8. Juli 1837. Min.-Skr. 8. Jan. 1855. Min.-Skr. 9. Nov. 1860. Min.-Skr. 5. Juli 1863 (utrykt). Min.-Skr. 15. Aug. 1866 (utrykt). Min.-Skr. 9. Juli 1887 (utrykt).

2. **Familien Skows Mindelegat,** stiftet 1883 af Matthias Skow paa Ørredgaard (f. 18. Aug. 1826) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, som have tjent paa Bustrup Hovedgaard.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Bustrup og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af $\frac{3.\text{ Mai } 1883}{24.\text{ Sept. } 1890}$ (Min.-Tid. 1890 A, S. 272), stadf. 31. Okt. 1890.

Haurum og Sald Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hem, Hindborg og Dølby Sogne.

1. **Paulsons Legat,** stiftet 1785 af Generalmajor Jens de Paulson (f. 1713 † 11. Dec. 1786) og Hustru Charlotte Amalia Wurff (f. 1716 † 8. Sept. 1786) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Hem Kirkes Taarn; Sognepræsten nyder 4 Kr. for Tilsynet, Degnen 2 Kr. for Begravelsens Renholdelse.

Legatet staaer under Biskoppens og Sognepræstens Tilsyn i Hem Kirketiende. Testamente af 16. Juni 1785.

2. **Christen Damgaards og Hustru Dorthea Damgaards Legat,** stiftet 1863 af Dorthea Kjærulff († 19. Nov. 1868), Enke efter Gaardeier Christen Christensen Damgaard, med 1,250 Rdl., nu 2,500 Kr., hvis Renter uddeles for 1 eller flere Aar til 5 Trængende i Hem Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Gavebrev af 22. Marts 1863 (Rskr. 1863, S. 205). konfirm. 23. Juni 1863.

3. **Christian Nielsens og Hustru Bodil Larsdatters Legat for Brøndumbæk,** stiftet 1871 af Gaardeier af Brøndumbæk Christian Nielsen († i Dec. 1895) og Bodil Larsdatter († 14. Jan. 1875) med 500 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. uddeles til 2 Trængende i Hem Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten og de 2 Gaardmænd, som uddele Christen Damgaards Legat. Fundats af 20. Aug. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 307), stadf. 6. Dec 1871.

4. **Christen Larsens Legat fra Hem,** stiftet ved Testamente af 23. Jan. 1874 af Boelsmand af Hem Christen Larsen († 19. Marts 1874) med 800 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. uddeles til 3 Trængende i Hem Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten og 2 Sognemænd. Fundats af 7. Febr. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 29), stadf. 20. Febr. 1875.

Hersom, Bjerregrav og Kleitrup Sogne.

1. **Det Hersomgaard'ske Legat,** stiftet 1797 af Kammerherre, Major Christian Rosenørn Teilmann til Hersomgaard (f. 8. April 1741 † 27. Febr. 1812) og Hustru Christine Marie Wormskiold til Stamhuset Nørholm (f. 8. Juni 1752 † 13. Dec. 1817) med 700 Rdl., nu 1,400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Hersom, Kleitrup, Bjerregrav og Roum Sogne.

Legatet, der staaer i Bjerregrav Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og en af Kirkeeierne valgt Medbestyrer. Disposition af 23. Juni 1797.

2. **Eskildsens Legat,** stiftet 1835 af fhv. Kontrollør ved den almindelige Enkekasse Jens Lind Eskildsen († 26. Marts 1841) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Kleitrup Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Juli 1835 (Rskr. 1841, S. 68), konfirm. 14. April 1841.

Hjerk og Harre Sogne.

1. **Det Bøgeskov'ske Legat,** stiftet 1770 af Inger Villumsdatter Steenblock, Enke efter Sognepræst til Hjerk og Harre Søren Bøgeskov († 1770), med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., til Nytaar uddeles til 3—4 Fattige.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, skal bestyres af Sognepræsten, men bestyres af Sogneraadet. Fundats af 12. Sept. 1770 (Hofman XI, S. 477), konfirm. 30. Nov. 1770.

2. **Jens Haraldsen Revsgaards Legat,** stiftet 1837 af Arvingerne efter Jens Haraldsen i Vium Mølle (døbt 20. April 1804 † 26. April 1837) med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 2 af de mest trængende Familier i Hjerk Sogn under Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 22. Sept. 1837 (Rskr. 1837, S. 420), konfirm. 30. Dec. 1837.

3. **Niels Bertelsens Legat,** stiftet af Niels Bertelsen i Bailum (døbt 29. Aug. 1794 † 2. Okt. 1860) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til høist 4 Trængende, uden Hensyn til om de nyde Fattigunderstøttelse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Juli 1867, konfirm. 10. Sept. 1867.

4. **Niels Christensen Bakgaards Legat,** stiftet af Niels Christensen af Bakgaarden i Hjerk (f. 1788 † 7. Jan. 1862) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Fattige i Hjerk Sogn, uden Hensyn til om de nyde Fattigunderstøttelse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 29. Dec. 1868, konfirm. 14. April 1869.

5. **Søren Haraldsen Revsgaards Familielegat,** stiftet 1872 af Henriette Kirstine Nebelong (f. 1812 † 18. Marts 1876), Enke efter Søren Haraldsen Revsgaard i Vium Mølle (døbt 17. Sept. 1800 † 27. Febr. 1871), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til Slægtninge af ham, derefter til Trængende i Hjerk Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten og en Mand af S. H. Refsgaards Familie, der udnævner sin Eftermand. Fundats (Min.-Tid. 1872 A. S. 32), stadf. 29. Jan. 1872.

6. **Christen Andersens og Hustrus Legat fra Vium for værdige Trængende i Hjerk Sogn,** stiftet 1883 af Aftægtsmand i Vium Christen Andersen (f. 1809 † 29. Marts 1891), Enkemand efter Karen Jensdatter (f. 1799 † 21. Febr. 1875), med 2,000 Kr., nu 2,024 Kr. 78 Ø., hvis Renter uddeles i 8 lige store Por-

tioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, som have tjent Legatstifterne.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten, et Sogneraadsmedlem og en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 16. Febr. 1883 (Min.-Tid. 1891 A, S. 368), stadf. 8. Dec. 1891.

Hjermind, Lee og Hjorthede Sogne.

1. **Præsten Jensens Legat,** stiftet 1616 af Sognepræst til Hjermind, Lee og Hjorthede Niels Jensen (f. c. 1549 † 1617 ell. 19) og Hustru Karen Gregersdatter (f. 1590 † 1674) med 30 Rdl. til Vin og Brød i Hjermind Kirke, af Jens Sørensen i Voerkrog forøget med 4 Rdl.

Legatet er forsvundet. Fundats af 16. Nov. 1616 (Hofman III, S. 444).

2. **Himmestrup Legatet,** antagelig stiftet af Mette Kaas Eriksdatter til Himmestrup († efter 30. Juni 1691) med 2 Rdl., nu 4 Kr., og 2 Tdr. Rug aarlig af Himmestrup, som uddeles til Fattige paa Himmestrup Gods.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Deklaration af 23. Juni 1843, thinglæst 28. Juni 1849.

3. **Cancelliraad Juuls Legat,** stiftet 1787 af Christen Hansen Juul til Viskum (begr. 19. Aug. 1788) med 225 Rdl., nu 450 Kr., hvis Renter uddeles til Fattig i Hjorthede og Lee Sogne.

Legatet, der staaer i Himmestrup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Gaardens Eier. Skjøde af 28. Sept. 1787.

4. **Urtekræmmer Høeghs Legat,** stiftet 1824 af Urtekræmmer i Kjøbenhavn Christen Høegh med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til 4 af de mest trængende Familier i Hjermind By.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Testamente af 16. Aug. 1824, konfirm. 14. Sept. 1824.

5. **Fru Hedegaards Legat,** stiftet 1842 af Margrethe Christofferine Frederikke Sehested (f. 3. Sept. 1761 † 14. Dec. 1847), Enke efter Cancelliraad Christen Hedegaard (f. 1764 † 7. Jan. 1816), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Lee Sogn.

Legatet, der staaer i Himmestrup Hovedgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 20. April 1842.

6. **Bierregaards Legat,** stiftet 1848 af Pastoratets Beboere til Erindring om Jubeloldingen, Sognepræst til Hjermind, Lee og Hjorthede, Consistorialraad Hans Bierregaard (f. 22. Febr. 1766 † 12. Jan. 1860) med 58 Rbd., nu 150 Kr., hvis Renter hvert Aars 11. Dec. tillægges 2 Trængende af Lee Sogn.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsmedlemmerne for Lee Sogn. Fundats af 20. Nov. 1848 (Rskr. 1848, S. 345), konfirm. 7. Dec. 1848.

7. **Christen Laursen Hedegaards Legat til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Hjermind Sogn,** stiftet af Christen Laursen Hedegaard i

Tavl (f. 27. April 1821 † 3. April 1878) med 400 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til de 2 ældste og værdigste Trængende.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sogneraadet. Fundats af 19. Aug. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 6), stadf. 10. Jan. 1888.

8. **A. P. Koldbæks Legat til Syge og Trængende i Lee Sogn,** stiftet 1880 af Anders Pedersen Koldbæk af Koldbæk (f. 28. April 1800 † 29. Mai 1888) med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 1 eller flere Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og uddeles af en af Legatstifterens Slægt og 2 af Sogneboerne valgte Mænd. Fundats af $\frac{6. \text{Juli}}{24. \text{Okt.}}$ 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 8), stadf. 12. Jan. 1881.

9. **Anders Henningsens Legat,** stiftet 1892 af Gaardmand af Krog Mikkel Andersen (f. 17. Juni 1858) og Hustru Elle Sørensen (f. 4. Febr. 1847) med 800 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til 3 trængende Enker i Lee Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres af Legatstifteren, derefter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 22. Juni 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 312; G. R. 1892, S. 495), stadf. 10. Okt. 1892.

10. **Adam Würglers Legat** se Langaa, Vinge og Torup Sogne.

Hinge og Vinderslev Sogne.

1. **Assessor Bredahls Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Dec. 1773 af Kammerassessor Jens Jørgen Bredahl til Vinderslevgaard († 1776) med 900 Rdl., nu 1,026 Kr. 87 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Vinderslev Sogn med 5/9, i Hinge Sogn med 1/9, i Seiling Sogn med 2/9 og i Kragelund Sogn med 1/9.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelserne for de Fattiges Kasser. Fundats af 26. April 1776 (Hofman XI, S. 426).

2. **Ellerups Legat,** stiftet 1794 af Johan Ellerup og Hustru Gjertrud Marie Breum med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vinderslev og Funder Sogne.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 2. Nov. 1794.

3. **Dreyers Legat,** stiftet af Jomfru Jacobine Dreyer med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats (G. R. 1849, S. 200), konfirm. 19. Jan. 1849.

4. **Niels Grøns Legat,** stiftet 1863 af Niels Grøn i Vinderslev med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Vinderslev.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Sogneraadet. Fundats af 19. Okt. 1863.

5. **Christa Sechers Legat,** stiftet 1878 af Arvingerne efter Frøken Christa Secher (f. 24. Dec. 1855 † 20. Marts 1878) med 200 Kr., hvis Renter tildeles en fattig Konfirmand fra Frausing Skole.

Legatet bestyres af Skolekommissionen Fundats af 13. Mai 1878 (Min.-Tid. 1878 A. S. 101; G. R. 1878, S. 90), stadf. 24. Juli 1878.

6. **Søren Sørensens Legat,** stiftet 1884 af Partikulier af Hingeballe Søren Sørensen med 600 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen. Fundats af 27. Nov. 1884 / 19. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 63; G. R. 1885, S. 204), stadf. 19. Mai 1885.

7. **Møller af Mausing Peter Christensen Høiriis og Hustru Karen Høiriis' Legat til værdige Trængende i Vinderslev Sogn,** stiftet 1894 af Karen Johanne Christensen, Enke efter Peter Christensen Høiriis (f. 29. Sept. 1829 † 29. Okt. 1893), med 500 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 1 eller flere Trængende udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Juni 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 206), stadf. 30. Juli 1894.

8. **Det mindre Fischer'ske Legat** se Grønbæk og Svostrup Sogne.

Houlberg og Granslev Sogne.

Det Bidstrup'ske Legat, stiftet 1763 af Etatsraad Gerhard de Lichtenberg til Stamhuset Bidstrup (f. 9. April 1697 † 18. Juli 1764) og Hustru Bodil Hofgaard (f. 1711 † 11. Jan. 1795) med en aarlig Afgift af Stamhuset af 112 Rdl. 4 Mk., nu 225 Kr. 33 Ø., til 12 Fattige paa Bidstrups Gods, 13 Rdl. 2 Mk., nu 26 Kr. 66 Ø., til Organisten ved Granslev Kirke og 6 Rdl., nu 12 Kr., til Læreren i Granslev.

Legatet staaer i Stamhuset Bidstrup og bestyres af dets Besidder. Erektionspatent af 9. April 1763 §§ 16—18 (Hofman X, App. t. Aarhus Stift, S. 14).

Hvam og Hvilsom Sogne.

1. **Det Peiterson'ske Legat,** stiftet 1806 af Nicolai Peiterson († 6. Jan. 1812) med 100 Rdl. og 1816 af hans Søster Susanne Sophie Peiterson med 33 Rdl. 2 Mk., nu 66 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Hvam Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 10. Nov. 1806 efter fac. test. af 10. Okt. 1806. Gavebrev af 4. Marts 1816.

2. **Krigs- og Landkommissær Søren Thestrup** til Vesterris (f. 1768, begr. 29. Juli 1808) gav 1816 et Hus med Jord til Skolehus for Hvam Sogn og til Bolig for Skolelæreren.

Gavebrev af 21. Aug. 1816 (Kskr. 1817, S. 386; Coll.-Tid. 1816, S. 680; 1817, S. 832), konfirm. 15. Okt. 1817.

3. **Thestrups Legat** se Bælum og Solbjerg Sogne i Aalborg Amt.

4. **Søren Thestrup den Yngres Legat** se Simested og Testrup Sogne.

Hvorslev og Gjerning Sogne.

1. **Blichfeldts Legat,** stiftet 1767 og 1769 af Kirstine Lou († 24. Sept. 1769), Enke efter Sognepræst til Hvorslev og Gjerning Amadelius Knudsen Blichfeldt (f. 1698 † 28. Juli 1731), med 100 Rdl. til Hvorslev Kirke, hvorom Intet har kunnet erfares, og 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Hvorslev.

Legatet bestyres af Stiftamtet. Testamente af 25. Febr. 1767 (Hofman XI, S. 418), konfirm. 18. Mai 1767. Testamente af 3. Sept. 1769, konfirm. 29. Sept. 1769.

2. **Skolelærer og Kirkesanger Amdi Henrik Amdisen** (f. 1791 † 29. Okt. 1867) **og Hustru Marie Dorthea Drackmann** († 17. Nov. 1891) gav 1854 et Hus i Hvorslev til Skolelærer-Enkesæde for Hvorslev Sogn.

Enkesædet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Sognepræsten, Læreren og Skolepatronen. Fundats af 30. Juli 1854 (G. R. 1855, S. 201), konfirm. 11. Jan. 1855.

Høibjerg og Elsborg Sogne.

1. **Janus Friedenreich** til Palstrup (f. 1677 † 9. Sept. 1755) gav 1745 en Skole til Høibjerg og Elsborg.

Fundats af 20. Juli 1745 (Hofman III, S. 4), konfirm. 7. Jan. 1746.

2. **Det Folsach'ske Legat,** antagelig stiftet af Christian Michael Folsach til Gjessinggaard (f. 1724 † 16. Nov. 1799), nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Elsborg Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

3. **Ungkarl Jens Kristian Kristensen (Store-Jens') Legat,** stiftet af Jens Kristian Kristensen af Tange (f. 4. Mai 1834 † 7. April 1875) med 400 Kr., hvis Renter ved Midsommer og ved Jul uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende i Høibjerg Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, et Sogneraadsmedlem fra Tange og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 6. Okt. 1875 (Min.-Tid. 1876 A, S. 81), stadf. 24. Juni 1876.

4. **Kjeld Jensens og Hustru Mariane Larsdatters Legat,** stiftet 1880 af Kjeld Jensen af Tange (f. 24. Juni 1810 † 25. Aug. 1887), Enkemand efter Mari-

ane Larsdatter (f. 1817 † 1. Okt. 1879), med 400 Kr., hvis Renter ved Midsommer og ved Jul uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende i Høibjerg Sogn udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadsformanden, 1 Sogneraadsmedlem for Tange og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 6. Mai 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 127), stadf. 25. Okt. 1880.

5. **Dyrlæge Quistgaard og Hustrus Legat,** stiftet 1891 af Anne Kathrine Hansen (f. 1802 † 13. Dec. 1891), Enke 1° efter Gjæstgiver Adolfsen i Kjøbenhavn, 2° efter Dyrlæge Jørgen Quistgaard (f. 15. Mai 1818 † 20. Jan. 1882), med 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Høibjerg Kirkegaard i 50 Aar, hvorefter Kapital med Rente tilfalder Kommunen.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 2. Febr. 1891.

Høislev, Dommerby og Lundø Sogne.

1. **Dommerby Skolelegat** (urigtig kaldet „Danæus' Legat"), stiftet ved 1809 af Generalkrigskommissær, Oberst Johan Conrad von Schucardt til Villestrup Stamgods (f. 26. Febr. 1764 † 15./16. Okt. 1819) med et Overskud fra Kirkens Reparation paa 37 Rdl. 60 Sk. og af Biskop over Viborg Stift, Dr. theol. Jens Bloch (f. 27. Juni 1761 † 4. Juli 1830) med 17 Rdl. 36 Sk., ialt 55 Rdl., omskrevne til 44 Rbd., nu 88 Kr. 4 Ø., hvis Renter tilfalde Dommerby Sogns Skolevæsen.

Legatet bestyres af Amtet.

2. **Pastor Danæus' Legat,** stiftet 1867 af Sognepræst til Høislev, Dommerby og Lundø Jacob Albert Sadolin Danæus (f. 28. April 1793 † 10. April 1867) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til 1—2 trængende Mænd eller Kvinder, fortrinsvis blandt Descendenter af Gaardmand paa Lundø Jacob Christensen (f. i Mai 1789 † 14. Nov. 1847) og Hustru Mette Poulsdatter (f. 15. Marts 1794 † 29. Sept. 1861).

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten og de paa Lundø boende Medlemmer af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 17. April 1867, konfirm. 28. Sept. 1867.

3. **Jens Pedersen Baadsgaards Legat,** stiftet 1884 af fhv. Sognefoged paa Lundø Jens Pedersen Baadsgaard (f. 1. Mai 1799 † 18. Marts 1886) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til 1—2 Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Poul Andersen paa Lundø og hans Slægtninge.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 26. Okt. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 234; G. R. 1884 S. 141). stadf. 20. Nov. 1884.

Jebjerg og Lyby Sogne.

1. **Jep Kat** *) til Frøslevgaard, Væbner, gav 1453 8 Sldr. af en Mensalgaard til Sognepræsten for Messe til Giverens Hukommelse, 1739 forandret til Lørdags Katekisation.

Hofman III, S. 473. Kgl. Resol. 1. Mai 1739.

2. **Søndergaards Legat,** stiftet 1823 af Gaardmand i Lyby Visti Søndergaard, senere Eier af Blidstrup, med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 af de mest trængende Fattige i Lyby Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 27. Sept. 1823.

3. **Christen Thomsens Legat,** stiftet 1842 af Gaardmand i Lyby Christen Thomsen († 8. Marts 1842) med 120 Rbd., nu 240 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Lyby Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 4. Marts 1842, konfirm. 19. Marts 1842.

4. **Elisabeth Kristensen kaldet Søndergaards Legat for Jebjerg og Lyby Sogne,** stiftet ved Testamente af 6. Nov. 1885 af Elisabeth Kristensen Søndergaard (f. 1. Juni 1842 † 12. Dec. 1885) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til ældre, svagelige, ugifte Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af Juli 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 50), stadf. 3. Marts 1888.

5. **Elisabeth Kristensen kaldet Søndergaards Legat for Lyby Sogn,** stiftet ved Testamente af 6. Nov. 1885 af den Samme med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Julen til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 af Sogneraadet valgte Mænd. Fundats af Juli 1887 (Min.-Tid. 1888 A. S. 50), stadf. 3. Marts 1888.

6. **Johanne Pedersens Minde,** stftet 1891 af Anders Mikkelsen af Ilbjerg (f. 10. Okt. 1850), Esper Sørensen af Nannerup (f. 25. Juli 1844) og Peder Pedersen af Jebjerg (f. 25. Dec. 1859) til Minde om deres Svigerinde og Søster Johanne Pedersen (f. 20. Juni 1855 † 16. Juni 1891) med 500 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende i Jebjerg Sogn udenfor Fattigvæsenet og uden Alderdomsunderstøttelse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 5. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1892 A. S. 107; G. R. 1892, S. 343), stadf. 5. Marts 1892.

Junget og Torum Sogne.

1. **Peder Thorums Legat,** stiftet 1792 af Peder Thorum med 400 Rdl., omskrevet til 320 Rbd. Sølv, nu 640 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 19. Jan. 1792 og 20. Juni 1795.

*) Kaldes af Hofman Jacob Korf.

2. **Niels Thorums Legat,** stiftet 1792 af Niels Thorum med 50 Rdl. D. C., nu 95 Kr. 87 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Gaarden Skjødborgs Kongetiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 7. Juni 1792, konfirm. 18. Aug. 1797.

3. **Bødelegatet,** stiftet 1808 ved Mulkter af Jungetgaards Bønder for benægtet Vedhæftelse af deres Hoveriforretninger ved deres Fæstebreve med 140 Rdl., omskrevne til 105 Rbd., nu 210 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Thinglysning af 5. Sept. 1808.

4. **P. Jensen Hinnerups Legat,** stiftet 1814 af Selveiergaardmand i Hinnerup Peder Jensen (f. 1753 † 21. Marts 1814) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Torum Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 27. Febr. 1814.

5. **Jens Pedersens Legat,** stiftet 1840 af Fæstegaardsmand i Lille Torum Jens Pedersen (f. 1784 † 14. Sept. 1840) med 150 Rdl., nu 300 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Deklaration af 22. Sept. 1840.

Kobberup, Feldingbjerg og Gammelstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Kragelund og Funder Sogne.

1. **Enevold Heug** til Seilgaard, Justitsraad og Landsdommer, gav 1734 en Skole til Funder og doterede den med 4 Skpr. Rug, 4 Skpr. Byg og 2 Rdl. samt ti Bønderlæs Træ af Seilgaard; Træet leveres nu med $3^1/_2$ Favne Egetræ.

Fundats af 9. Aug. 1734 (Hofman III, S. 51), konfirm. 31. Dec. 1734.

2. **Peder Rasmussens og Hustru Ane Marie Pedersdatters Mindelegat til Julegaver for værdige Trængende i Funder Sogn,** stiftet 1889 af Huseier i Funder Skovhuse Andreas Pedersen (f. 12. Marts 1856) med 500 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Dec. uddeles i to lige store Dele.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 211), stadf. 24. Juni 1889.

3. **Det mindre Fischer'ske Legat** se Grønbæk og Svostrup Sogne.

4. **Ellerups Legat** se Hinge og Vinderslev Sogne.

5. **Assessor Bredahls Legat** se Hinge og Vinderslev Sogne.

Laastrup og Skals Sogne.

Det Reenberg'ske Legat se Ulbjerg og Lynderup Sogne.

Langaa, Vinge og Taarup Sogne.

1. **Langaa Hospital,** stiftet 1655 af Christen Skeel til Ulstrup m. m. (f. 23. Jan. 1623 † 23. Marts 1688) og Hustru Birgitte Rosenkrantz Pallesdatter (f. 25. Marts 1633 † 21. Mai 1677) med et Hus til 6 Fattige, 2,000 Rdl. Sp., nu 8,000 Kr. og Naturalafgiften af 3 Gaarde i Langaa. Hospitalet eier desuden en Kapital af 2,300 Kr.

Hospitalet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. De 8,000 Kr. staa til 5 pCt. i Ulstrup Hovedgaard. Fundats af 24. Juni 1655 (Hofman III, S. 438; Coll.-Tid. 1820, S. 11; Rskr. 1819, S. 383), konfirm. 17. Dec. 1819. Rskr. 13. Jan 1818 (Rskr. 1818, S. 9).

2. **Rhoeds Legat,** stiftet 1763 af Sognepræst til Langaa, Vinge og Taarup Hans Rhoed (f. 22. Okt. 1701 † 10. Dec. 1778) og Hustru Johanne Ravn (f. c. 1705 † 27. Dec. 1763) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Hjælp til 2 hjælpeløse Børns Klæder og til andre Trængende i Langaa Sogn.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres under Provstens Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 1. Dec. 1763 (Hofman X, S. 9; XI, S. 492), konfirm. 17. Febr. 1764. Canc.-Skr. 26. Nov. 1839.

3. **Adam Würglers Legat,** stiftet 1791 af Kammertjener paa Ulstrup Adam Würgler (f. 1747 † 1. Marts 1791) med 640 Rdl., nu 1,280 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet med ²/₃ i Langaa, Vinge og Taarup Sogne og med ¹/₃ i Hjermind, Lee og Hjorthede Sogne.

Legatet, der staaer i Ulstrup Hovedgaard, bestyres af Sognepræsterne og Bestyrelserne for de Fattiges Kasse. Testamente af 27. Febr. 1791.

4. **S. Jensens Legat,** stiftet 1869 af Aftægtsmand i Langaa Søren Jensen Larsen (f. 1798 † 14. Dec. 1869) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Langaa Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 2. Febr. 1869, konfirm. 30. Juni 1869.

Lem og Veiby Sogne.

1. **Kaptain Grubbes Legat,** stiftet 1756 af Kaptain i Infanteriet Peder Grubbe (f. 1675, begr. 8. Okt. 1756) med 400 Rdl., nu 107 Kr. 31 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige med ¹/₂ i Lem Sogn, ¹/₂ i Veiby Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 19. Marts 1756 (Hofman IV App., S. 9).

2. **Jens Møllers Legat,** stiftet 1778 af Selveier i Piledam Jens Møller († 1778) med 100 Rdl., nu 70 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 28. Sept. 1778.

3. **Jochum Tolstrups Legat,** stiftet 1795 af Jochum Tolstrup til Hostrup († 26. Febr. 1796) med 200 Rdl., nu 412 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Mænd eller Kvinder i Lem Sogn, fortrinsvis til Beboerne af det tidligere til Hostrup hørende Gods.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Hostrup og Sognepræsten. Gavebrev af 14. Febr. 1795.

4. **Kammerraad Matthias Skow** til Bustrup (f. 1749 † 9. Juni 1825) gav 1811 6 Agre til Nørlem Skole.

Fundats af 26. Mai 1811 (Rskr. 1811, S. 235), konfirm. 12. Juli 1811.

5. **Jens Sørensens Legat af Veiby,** stiftet ved Testamente af 5. Marts 1873 af Aftægtsmand af Veiby Jens Sørensen (f. 1800 † 18. April 1879) og Hustru Dorthe Christensdatter med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 12. Juni uddeles i 4 Portioner paa 3/20 og 4 paa 2/20 til Trængende i Veiby Sogn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af Sognepræsten og 2 Gaardmænd. Fundats af 1. Nov. 1875 (Min.-Tid. 1879 A, S. 219), stadf. 19. Dec. 1879.

6. **Peder Pedersens og Hustrus Legat af Opperby til kristelige Trængende af Lem Sogn og Omegn,** stiftet 1880 af Mette Marie Nielsdatter i Skive († 23. Nov. 1881), Enke efter Peder Pedersen, med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. Termin uddeles til kristelige Trængende i Lem Sogn og i 2 Miles Omkreds.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og uddeles af 3 Mænd, udnævnte af Legatstifterinden; Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 17. Mai 1881 (Min.-Tid. 1883 A, S. 67), stadf. 16. April 1883.

Levring og Hørup Sogne.

1. **Janus Friedenreich** til Palstrup (f. 1677 † 9. Sept. 1755) gav 1745 en Skole til Levring.

Fundats af 20. Juli 1745 (Hofman III, S 4), konfirm. 7. Jan. 1746.

2. **Mikkel Dalsgaards Legat,** stiftet 1816 af Gaardmand i Dalsgaard Mikkel Knudsen Dalsgaard (døbt 8. Nov. 1770 † 8. Nov. 1863) og Hustru Else Kirstine Krogsgaard (f. 1776 † 28. Febr. 1857) med 200 Rdl., hvis Renter hvert Aars 24. Dec. skulde gives til 4 Fattige af Hørup Sogn.

Legatet er forsvundet. Testamente af 20. Dec. 1816 (Rskr. 1817, S. 353), konfirm. 23. Sept. 1817.

3. **Mikkel Dalsgaards og Hustrus Fattiglegat,** stiftet 1851 af de Samme med 1° 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter anvendes til Middagsspise for Hørup Sogns

mest trængende og fattige Børn, fortrinsvis dem, der have længst Vei til Skolen, 2[0] 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter anvendes til Beklædning af 2 fattige Børn i Hørup Sogn.

Legaterne bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 22. Nov. 1851.

4. **Mikkel Dalsgaards og Hustrus Kirkelegat,** stiftet 1851 af de Samme med 400 Rbd., nu 1,367 Kr. 82 Ø., hvis Renter anvendes til bestandig Vedligeholdelse af deres Gravsted paa Hørup Kirkegaard, Resten til Kirkens indvendige Forskjønnelse.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres under Provstesynet af Kirkens Værge. Testamente af 22. Nov. 1851.

5. **Kjellerups Legat,** stiftet 1868 af Conferensraad Anders Andersen Kjellerup (f. 22. Febr. 1794 † 2. Okt. 1868) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Hørup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 28. Febr. 1868.

6. **Konferensraad Kjellerups Legat til Almtoft Skole,** stiftet 15. Juni 1868 af den Samme med 100 Rdl., nu 280 Kr., hvis Renter hvert Aars 22. Febr. uddeles i Penge eller Bøger til 2—4 flittige Børn i Almtoft Skole.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 3. Dec. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 82; G. R. 1878, S. 69), stadf. 31. Mai 1878.

7. **S. Christensens Legat til værdige Trængende i Hørup Sogn, der ikke nyde offenlig Fattigunderstøttelse,** stiftet 12. Aug. 1871 af Partikulier Søren Christensen af Kjøbenhavn med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 6 lige store, livsvarige Portioner, fortrinsvis til trængende Beslægtede af Legatstifteren.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 6. Nov 1871 (Min.-Tid. 1872 A, S. 46), stadf. 14. Febr. 1872.

8. **Jens Christian Berthelsens Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Marts 1875 og Kodicil af 1. Jan. 1877 af Jens Christian Berthelsen af Thorning med 600 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Konfirmand, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Marts 1882 (Min.-Tid 1882 A, S. 81; G. R. 1882, S. 198), stadf. 2. Mai 1882.

9. **Partikulier S. Christensens Legat for Disciple i Almtofts Almueskole i Hørup Sogn,** stiftet 28. Juli 1880 af Partikulier i Kjøbenhavn Søren Christensen (se ovenfor 7) med 1,000 Kr., hvis Renter hver Juleaften tildeles 4 af Skolens flinkeste Disciple.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Nov. 1880 (Min.-Tid 1881 A, S. 80; G. R. 1881, S. 65), stadf. 28. Mai 1881.

10. **Levring Sogns Sparekasses Legat,** stiftet 1882 med 1,500 Kr., hvis Renter anvendes til Oplysningens Fremme.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 1 af Sogneraadet og 2 af Sparekasseaktionærerne valgte Mænd. Fundats af 10. Febr. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 133), stadf. 29. Juli 1882.

11. **Søren Christensens Jule-Uddelingslegat,** stiftet 1888 af Partikulier i Kjøbenhavn Søren Christensen (se ovenfor 7) med 5,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Dec. uddeles i Portioner paa 10—20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet med Halvdelen i hvert Sogn.

Legatet bestyres nnder Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, Sognepræsten og Lærerne i Løvring og Kjellerup. Fundats af 17. Sept. 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 187), stadf. 1. Juli 1889.

Lime Sogn.

1. **Michael Andreassens***) **Legat,** stiftet af Forpagter paa Kaas Michael Andreassen (f. 1700, begr. 1. April 1741) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 5 Fattige af de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Dec. 1742 (Hofman III, S. 460). Min.-Skr. 25. Nov. 1874 (utrykt).

2. **En Ladefoged** paa Kaas gav 10 Rdl. til de Fattige.
Legatet synes forsvundet (Hofman III, S. 46c).

3. **Assessor Vandborgs Legat,** stiftet 1786 af Assessor Matthias Vandborg til Kaas (f. 1742, begr. 29. Juli 1796) med 300 Rdl., omskrevne til 60 Rdl., nu 120 Kr., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 4. Juni 1786. Min.-Skr. 25. Nov. 1874 (utrykt).

4. **Laurits Husteds og Fru Vandborgs Legat,** stiftet 1796, den ene Del af Johanne Marie de Hofman (f. 1741, begr. 28. Okt. 1796), Enke efter Assessor Matthias Vandborg til Kaas (se ovenfor 3), nu 312 Kr., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 4. Okt. 1796. Min.-Skr. 25. Nov. 1874 (utrykt).

5. **Jens Hoffmann Vandborgs Legat,** stiftet 1797 af Musketer ved den vestindiske Garnison paa St. Croix Jens Hoffman Vandborg (døbt 9. Aug. 1769 † 1799), udlagt med 1,273 Rdl. 81 Sk., nu 2,547 Kr. 68 Ø., hvis Renter indgaa i de Fattiges Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 19. Aug. 1797 (Kskr. 1799, S. 147; Coll.-Tid. 1799, S. 381), konfirm. 24. Mai 1799. Fundats af 5. Aug. 1836. Min.-Skr. 25. Nov. 1874 (utrykt).

6. **Niels Bertelsens Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Aug. 1875 af Bødker af Lime Niels Bertelsen (f. 1810 † 6. Aug. 1875) med 200 Kr., hvis Renter før Jul af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fnndats af 24. Jan. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 39), stadf. 20. Marts 1876.

7. **Dannebrogsmand Jens Bertelsens og Hustrus Legat til de Fattiges Kasse i Lime Sogn,** stiftet 1880 af Jens Bertelsen i Albæk (f. 1802

*) Kaldes hos Hofman urigtig Niels Andersen.

† 29. Dec. 1889) og Hustru Maren Jeppesdatter (f. 1801 † 13. Febr. 1880) med 500 Kr., hvis Renter før Jul uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 16. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 135), stadf. 25. Okt. 1880.

Nautrup, Sæby og Vile Sogne.

1. **Jeppe Jensens Legat,** stiftet af Gaardmand af Nautrup Jeppe Jensen (f. 1766 † 25. Juli 1842) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Nautrup Sognekommune.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skrivelse af 20. Marts 1843.

2. **Jeppe Jensens Enkes Legat,** stiftet af Dorthe Svenningsdatter (f. 1776 † 14. Juni 1847), Enke efter Jeppe Jensen (se ovenfor 1) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Nautrup Sognekommune.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skrivelse af 23. Dec. 1847.

3. **Hans Justesens Legat,** stiftet af Aftægtsmand af Snabe Hans Justesen († 8. Nov. 1850) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Nautrup Sognekommune.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Skrivelse af 10. Mai 1850.

4. **Sognepræst Hans Buhl Thomsens Legat til Nautrup, Sæby og Vile Menigheder i Viborg Stift,** stiftet 1863 af Sognepræst til Nautrup, Sæby og Vile, senere til Sandby og Vrangstrup Hans Buhl Thomsen (f. 2. Mai 1814 † 17. Febr. 1890) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Indkjøb af nye Testamenter til Konfirmanderne.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 6. Sept. 1863 (Rskr. 1864, S. 17; G. R. 1864, S. 166), konfirm. 20. Jan. 1864.

5. **Skolelærer Larsens Legat,** stiftet af Johanne Justesen (f. 1796 † 3. Mai 1876), Enke efter Kirkesanger og Lærer Anders Larsen (f. 18. April 1800 † 25. Juli 1858), med 260 Kr., hvis Renter anvendes til Indkjøb af Bøger til trængende Konfirmander.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. Jan. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 107; G. R. 1877, S. 345), stadf. 31. Aug. 1877.

Nørbæk, Sønderbæk og Læsten Sogne.

1. **Niels Pedersen Westergaards Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Okt. 1882 af Indsidder af Læsten Niels Pedersen Westergaard (f. 17. Sept.

1816 † 21. Marts 1886) med 450 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til gamle, syge og svagelige Trængende i Læsten Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 26. Jan./6. Juni 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 134), stadf. 9. Juli 1887.

2. **Det Friis-Skeel'ske Legat** se Bjerregrav og Aalum Sogne.

Oddense og Otting Sogne.

1. **Hegelunds Legat,** stiftet af Hans Hegelund i Kreiberg (f. 1702, begr. 6. April 1773) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Otting og Kreiberg Sogne, halvt i hvert.

Legatet, der staaer i Otting Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Obligation af 12. Juni 1776, thinglæst 22. Juli 1776.

2. **Jacob Lydersens Legat til „de Fattiges Kasse" i Oddense Sogn under Viborg Amt,** stiftet ved Testamente af 8. Mai 1881 af Jacob Lydersen i Næstild (f. 21. Juli 1814 † 15. Febr. 1886) med 800 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse til Julen uddeles i Portioner paa ikke under 8 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. Marts 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 177), stadf. 14. Sept. 1887.

3. **Skive Banks Jubilæumslegat** se Skive Kjøbstad 3.

Resen Sogn,

Annex til Skive Kjøbstad.

1. **Baron Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1759 af Kammerherre, Etatsraad, Amtmand over Skivehus Amt, Baron Werner Rosenkrantz til Villestrup, Krabbesholm og Skivehus (f. 9. Dec. 1700 † 12. April 1777) og Hustru Else Margrethe Schested (f. 1709 † 26. Dec. 1775) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer med ½ i Krabbesholm, ½ i Skivehus, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardenes Eiere og Sognepræsten. Fundats af 28. Dec. 1759 (Hofman X, S. 11).

2. **Henrik Petersens og Hustru Mette Marie Jørgensdatters Legat fra Røgild,** stiftet 1873 af Mette Marie Jørgensdatter, Enke efter Tømrer Henrik Petersen af Røgild, med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. Jan. uddeles i 8 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Gaardmænd. Fundats af 6. Juni 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 200), stadf. 29. Okt. 1873.

Roslev og Rybjerg Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Rødding og Kreiberg Sogne.

1. **Spøttrup-Legatet,** stiftet ved Rskr. 5. Aug. 1757 med 160 Rdl., der vare tilfaldne Kongen som Arv efter den i Rødding afdøde gamle Pige Karen Mortensdatter Kiempe, nu 320 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles i Rødding Sogn med ½ til gamle Fattige, ½ til forældreløse Børns Underholdning og Skolegang.

Legatet, der staaer i Spøttrup Hovedgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Spøttrup. Fundats af 28. Sept. 1757 (Hofman IV App., S. 11), konfirm. 25. Nov. 1757.

2. **Nissens Legat,** stiftet 1845 af Niss Nissen til Spøttrup (f. 25. Febr. 1770 † 29. Juli 1848) med $^2/_{60}$ af hans Bo, udlagt med 13,152 Rdl. 64 Sk., nu 26,665 Kr. 13 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Spøttrup og Sogneraadet. Testamente af 19. April 1845 (G. R. 1848, S. 123), konfirm. 25. Aug. 1848.

3. **Gaardmandsenken Maren Nielsdatter Kjærsgaards Legat,** stiftet ved testamentariske Dispositioner af 23. Jan. og 21. Febr. 1866 af Maren Nielsdatter (f. 1794 † 28. April 1867), Enke efter Gaardeier til Kjærsgaard i Ginnerup Peder Christensen (f. 1813 † 1. Mai 1862), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Kreiberg Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Jan. 1870, konfirm. 22. Aug. 1870.

4. **Peder Nielsens og Hustrus Legat til Fordel for værdige Trængende i Kreibjerg Sogn,** stiftet 1888 af Bolsmand i Kreiberg Peder Nielsen († 20. Juli 1891), Enkemand efter Mette Marie Jørgensdatter († 17. Okt. 1886), med 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 4 lige Portioner, helst til Familieforsørgere, som derfor maa vedligeholde Legatstifterens og hans Hustrus Gravsted paa Kreiberg Kirkegaard.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og 2 Mænd i Sognet. Bestyrelsen supplerer sig i Forbindelse med Sogneraadet. Fundats af 16. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1892 A, S. 123), stadf. 28. Marts 1892.

5. **Partikulier J. P. Refsgaards Legat for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Rødding Sogn,** stiftet af Jens Pedersen Refsgaard paa Landlyst ved Skive († 27. Jan. 1890) med 2,000 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 192), stadf. 21. Juni 1892.

6. **Gaardeier af Ginnerup Mads Nielsen Baks og Enke Kirsten Marie Jensens Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Kreibjerg Sogn,** stiftet 1892 af Kirsten Marie Jensen (f. 14. Juni 1838 † 2. Febr.

1894), Enke efter Mads Nielsen Bak († 5. Marts 1892), med 1,200 Kr., hvis Renter uddeles i Dec.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 193), stadf. 22. Juni 1892.

7. **Hegelunds Legat** se Oddense og Otting Sogne.

Rødding, Løvel og Pederstrup Sogne.

1. **Margaretha Dorothea Braes' Legat,** stiftet 1740 af Margaretha Dorothea Braes (f. 1692 † 1740), Enke efter Anders Kjærulf til Bjørnsholm, Sødal, Halkjær, Holmegaard, Mølgaard og Ørndrup (f. 1662 † 3. Febr. 1735), med 2 Skoler i Løvel og Rødding og 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., af hvis Renter, 5 pCt., 12 Kr. tilfalde Degnen i Rødding, 24 Kr. Læreren i Løvel, 160 Kr. uddeles til Fattige paa Sødals Gods, 4 Kr. anvendes til Skolernes Vedligeholdelse.

Legatet, der staaer i Sødal Hovedgaard, bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 8. Jan. 1740 (Hofman III, S. 407), konfirm. 11. Marts 1740.

2. **Didrik Iversens Legat,** stiftet 1750 af Didrik Iversen til Sødal og Hustru Anne Cathrine Friisenberg med Fuur Sogns Kongetiende, som er bortfæstet for 80 Rdl. 1 Mk. 1 Sk., nu 160 Kr. 35 Ø., hvoraf 80 Kr. uddeles til Fattige paa Sødals Gods (se Kvornum og Løgsted Sogne i Aalborg Amt).

Legatet bestyres under Biskoppens og Provstens Tilsyn af Eieren af Sødal Hovedgaard og uddeles af Sognepræsten. Testamente af 28. Juli 1750 (efter fac. test. af 16. Jan. 1750) og Kodicil af 28. Febr. 1765 (Hofman XI, S. 479).

3. **Madame Iversens Kirkelegat,** stiftet 1764 af Anne Cathrine Iversen født Friisenberg til Sødal (se ovenfor 2) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter, 5 pCt., anvendes til Lys i Kirkerne.

Legatet, der under Stiftsmidlerne staaer i Sødal Hovedgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens og Sognepræstens Tilsyn af Gaardens Eier. Testamente af 20. Aug. 1764 (Hofman XI, S. 470).

4. **Niels Christensen Thorsagers Legat,** stiftet 1862 af Niels Christensen Thorsager i Aastrup med en Nationalbankaktie paa 100 Rdl., hvis Udbytte uddeles til Trængende i Løvel Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 18. Juni 1862, konfirm. 6. Okt. 1862.

Sal og Gullev Sogne.

1. **Blichfeldts Legat,** stiftet 1736 af Sognepræst til Sal og Gullev Frands Knudsen Blichfeldt (f. 1697 † 23. Febr. 1737) og Hustru Mette Christensdatter Winding († 1751) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr. To af Pastoratets Lærere nyde hver Renten af 400 Kr., to specielle Skolekasser hver Renten af 100 Kr., som gaaer til Skolemateriel for fattige Børn.

Legatet, der staaer i Ormstrup Hovedgaard, bestyres af Sogneraadet. Testamente af 18. Dec. 1736 (Hofman II, S. 428), konfirm. 4. Jan. 1737.

2. **Bøtchers Legat,** stiftet af Ingeborg Sophie Ham (f. 1714 † 27. April 1789), Enke efter Sognepræst til Sal og Gullev, Provst Henrik Bøtcher (f. 1721 † 20. Okt. 1784), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles 2 af Kommunens Lærere.

Legatet, der staaer i Præstegaarden, skulde bestyres af Sognepræsten, men bestyres af Sogneraadet. Canc.-Skr. 27. April 1843 (utrykt).

Seerup og Lemming Sogne.

1. **Provst Hvas' Legat,** stiftet 1735 af Sognepræst til Seerup og Lemming, Provst Anders Hvas (f. 10. Aug. 1665 † 31. Marts 1735) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til 5—6 Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten (Hofman III, S. 51).

2. **Præsten Bondrups Legat,** stiftet 1882 af fh. Sognepræst til Seerup og Lemming Christen Bondrup (f. 10. Juni 1803 † 11. Marts 1888) med 8,000 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Sogneraadet. Testamente af 8. Sept. 1882.

3. **Maurits Thygesens Julelegat til Fattige i Serup Sogn,** stiftet ved Testamente af 23. Jan. 1883 af Brolægger af Thisted Mourits Thygesen (f. 16. Juli 1816 † 16. April 1883) med Parcel 8 af Eiendommen Nr. 15 a af Seerup Fredskov, hvis Overskud uddeles i Penge eller Brændsel, og 500 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til Fattige i Sognet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse i Seerup. Fundats af 3. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 162), stadf. 12. Juni 1894.

4. **Mourits Thygesens Legat til Seerup Afholdsforening,** stiftet 1883 af den Samme med 50 Kr., hvis Renter bruges efter Bestyrelsens Skjøn.

Legatet bestyres af Foreningens Bestyrelse. Testamente af 23. Jan. 1883.

5. **Søren Pedersen Overgaards og Hustrus Legat,** stiftet 1884 af Søren Pedersen Overgaard i Silkeborg, forhen af Nisset i Lemming Sogn (f. 22. Mai 1819) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 6. Sept. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 10), stadf. 20. Jan. 1885.

6. **De Gamles Legat i Serup,** stiftet af Seerup-Lemming Sognes Sygekasses Generalforsamling den 13. Dec. 1892 med 200 Kr., hvis Renter ved Nytaar uddeles i Portioner paa mindst 2 Kr., fortrinsvis til ældre Medlemmer af Kommunens Sygekasse, saa længe denne bestaaer.

Legatet bestyres under Amtets Kontrol af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse i Seerup. Fundats af 21. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 160), stadf. 12. Juni 1894.

7. **De Gamles Legat i Lemming,** stiftet af Seerup-Lemming Sognes Sygekasses Generalforsamling den 13. Dec. 1892 med 200 Kr., hvis Renter ved Nytaar

uddeles i Portioner paa mindst 2 Kr., fortrinsvis til ældre Medlemmer af Kommunens Sygekasse, saa længe denne bestaaer.

Legatet bestyres under Amtets Kontrol af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse i Lemming. Fundats af 21. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 161), stadf. 12. Juni 1894.

8. **Christian Fischers store Stiftelse** se Viborg Amt 2.

9. **Det mindre Fischer'ske Legat** se Grønbæk og Svostrup Sogne.

Seiling og Sinding Sogne.

1. **Gaardeier af Sinding Mikkel Hansens Legat til Fordel for værdige Trængende i Sinding Sogn, der ikke have nydt fast Fattigunderstøttelse,** stiftet af Mikkel Hansen (f. 1811 † 2. Nov. 1883) med 400 Kr., hvis Renter uddeles den 24. Dec.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Jan. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 36), stadf. 24. Marts 1885.

2. **Christian Fischers store Stiftelse** se Viborg Amt 2.

3. **Det mindre Fischer'ske Legat** se Grønbæk og Svostrup Sogne.

4. **Assessor Bredahls Legat** se Hinge og Vinderslev Sogne.

Selde og Aasted Sogne.

1. **De Duers Begravelseslegat,** stiftet, uvist naar, med 12 Tdr. 3 Skpr. Byg af Kjeldgaard, som eiedes af Cancelliraad Bernt Due (f. 20. Juli 1639 † 19. Aug. 1699) og hans Søn, Oberst Manderup Due (f. 5. Febr. 1668 † 11. Nov. 1710), til Vedligeholdelse af Dueslægtens Begravelse og Epitafium i Selde Kirke. Begravelsen er nedlagt og Epitafiet borttaget, men Afgiften svares endnu af Kjeldgaard til Kirken.

Legatet bestyres under Amtets og Provstens Tilsyn af Kirkens Værger (Hofman III, S. 473). Min.-Skr. 21. Dec. 1853 (utrykt). Høiesteretsdom af 27. Nov. 1895.

2. **Det Jens Christensen'ske Legat,** stiftet 21. Nov. 1869 af Arvingerne efter Gaardmand i Floutrup Jens Christensen (f. 1798 † 10. Sept. 1869) med en paa hans Gaard Matr.-Nr. 12 a i Floutrup By hvilende fast, uafløselig, aarlig Afgift af 10 Kr., der uddeles til Husarme i Selde Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 30), stadf. 6. Febr. 1882.

3. **Aftægtsmand Niels Mikkelsens Legat,** stiftet 1881 af Niels Mikkelsen i Lindum (f. 1798 † 11. Nov. 1881) med 200 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Sept. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 140), stadf. 10. Okt. 1881.

4. **Froms Legat** se Viborg Amt 1.

Simested og Testrup Sogne.

1. **Jens Galthen** (f. 5. Febr. 1735, begr. 20. Juli 1805), Sognepræst til Si og Testrup, og Hustru Bodil Jensen gav 1799 Jord af Hartkorn 7 Skpr. 2 I Eveldrup Præstegaard, mod at Præsten derfor svarer 8 Kr., som tillagdes S Fattige, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 1. Okt. 1799 (Rs S. 417), konfirm. 6. Dec. 1799. Canc.-Skr. 26. Nov. 1839.

2. **Søren Thestrup den Yngres Legat,** stiftet 1808 af Krigs- og kommissær Søren Thestrup til Vesterris (f. 1768, begr. 29. Juli 1808) med 5(nu 800 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Hvam, G Fjeldsø, Thestrup og Østerbølle Sogne med 1/6 til hver.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrels Fattiges Kasse. Testamentarisk Bestemmelse af 1. Marts 1808, konfirm. 11. Aug. 1808.

3. **Cancelliraad, Prokurator Christian Cæsar Holm** i Hobro († 8. Jan. 1859) gav 1846 Huset „Skovhus" i Hverrestrup, Simested Sogn, til Amts 11. Jordemoderdistrikt.

Gavebrev (Rskr. 1846, S. 32), konfirm. 22. Jan. 1846.

4. **Frøken Behrends Gave til Vedligeholdelse af Orglet i Sir Kirke,** stiftet 1891 af Agnes Harriet Behrend i Kjøbenhavn (f. 26. Sep med 100 Kr., nu 110 Kr. 12 Ø., hvis Renter oplægges til 3,000 Kr., hvorefter tilfalder Kommunens Kasse.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne.

5. **Michael Wittrups Legat** se Gislum og Vonsild Sogne borg Amt.

6. **Thestrups Legat** se Bælum og Solbjerg Sogne i Aalborg A

Skive Landsogn.

1. **Aftægtsmand af Vinde Steffen Hansens Legat til træı Personer eller Familier af Vinde,** stiftet af Steffen Hansen († 23. Apr med 100 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 2 lige store Portioner til 1 tra Skolebarn og til 1 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Jan. 18 Tid. 1881 A, S. 45), stadf. 24. Marts 1881.

2. **Partikulier af Landlyst i Skive Landsogn J. P. Refsgaards for Trængende udenfor Fattigvæsenet i Skive Landsogn,** stiftet a Pedersen Refsgaard († 27. Jan. 1890) med 2,000 Kr., hvis Renter i Jan. i Portioner paa 10—20 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Overtilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Okt. 18 Tid. 1891 A, S. 377), stadf. 22. Dec. 1891.

Taanum og Hornbæk Sogne.

1. **Niels Rosenkrantzs Legat,** stiftet 1730 af Niels Rosenkrantz til Brusgaard (f. 1. Mai 1684 † 6. Marts 1746) med 200 Rdl., hvis Renter, 5 pCt., tillagdes Læreren i Hornbæk, 1741 med en yderligere aarlig Afgift af 8 Rdl. 3 Mk. 8 Sk. af Brusgaard til Samme.

Legatet, der oprindelig stod i Brusgaard, blev efter Gaardens Inkorporation i Stamhuset Frisenvold i 1805 afløst med 267 Rdl., som indbetaltes i Aarhus Stifts offenlige Midler og 1813 omsattes til 66 Rdl. 2 Mk.; Kapitalen synes at være gaaet tabt i Stiftsprovst Ole Ankersen Sechers Bo. Fundats af 24. April 1730 og Fundats af 16. Dec. 1741 (Hofman III, S. 365), approb. 11. Juni 1742. Canc.-Skr. 24. Aug. 1805 (utrykt).

2. **Det Blicher'ske Legat,** stiftet 1782 af Sognepræst til Bjerregrav, Aalum og Taanum Laurits Blicher (f. 1718 † 14. April 1782) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Taanum.

Legatet bestyres under Stiftamtets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 4. Marts 1782, konfirm. 17. Mai 1782. Canc.-Skr. 24. Mai 1831.

3. **Pastor Froms Legat,** stiftet 1837 af Sognepræst til Kristrup og Hornbæk Joachim Otto Schack From (f. 13. Jan. 1769 † 18. Febr. 1838) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende i Hornbæk Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 6. Okt. 1837.

4. **Gaardeier Niels Nielsen Vinthers og Hustru Dorthe Kirstine Andersdatters Legat for værdige Trængende i Hornbæk Sogn,** stiftet 1890 af Dorthe Kirstine Andersdatter (f. 8. Aug. 1831 † 7. April 1891), Enke efter Gaardeier i Neder Hornbæk Niels Nielsen Vinther (f. 14. Juni 1807 † 29. Dec. 1882), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 27. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 294), stadf. 11. Nov. 1890.

5. **Thomas Tiburtz Stranges Legat for værdige Trængende i Taanum Sogn,** stiftet 1892 af fhv. Eier af Agentoftegaarden Thomas Tiburtz Strange i Kjøbenhavn (f. 5. Juli 1815) med 2,000 Kr., hvis Renter hver 18. Dec. uddeles i Portioner paa 10—20 Kr. til Trængende i Taanum Sogn udenfor Fattigvæsenet eller til fattige Konfirmanders Beklædning.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 150), stadf. 5. Mai 1892.

Taarup, Kvols og Borris Sogne.

1. **Kvols Hospital,** stiftet 1681 af Tønne Juul til Taarupgaard og Søgaard (f. 12. April 1620 † 28. Aug. 1684) med noget Gods til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Taarup Kirke, til Sognepræsten og til 4 fattige Sengeliggende, fik 1698 en Fundats af hans Enke Anne Cathrine Friis Christensdatter (f. 1630 † 26. Sept. 1698), som opførte Hospitalet i Kvols til 4 Lemmer. 1795 forøgede Major,

4. **Thestrups Legat** se Bælum og Solbjerg Sogne i Aalborg Amt.
5. **Søren Thestrup den Yngres Legat** se Simested og Testrup Sogne.

Vindum Sogn.

1. **Anders Bille** til Vindum Overgaard, Damsbo m. v., Rigsmarsk (f. 19. Marts 1600 † 9. Nov. 1657) gav 100 Rdl. in Specie til Forbedring af Vindum Degnekald.

Legatet kjendes ikke. Hofman III, S. 444.

2. **Det Steenfeldt'ske Legat,** stiftet 1780 af Cathrine Marie Foss (f. 1696 † 7. Okt. 1784), Enke efter Cancelliraad Hans Eiler Steenfeldt til Demstrup, senere Skaungaard og Vindumovergaard (f. 1703 † 19. Jan. 1779), med 1° 1,000 Rdl., nu 4,654 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Vindum Sogn, 2° 1,000 Rdl., nu 9,042 Kr. 33 Ø., hvis Renter tjene til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og Families Begravelse i Vindum Kirke, efterat der 1869 er forbrugt 4,500 Rdl. af dette Legats Midler til Opførelse af et Kapel i Brandstrup.

Legat 1° bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet; Legat 2° er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 11. Jan. 1780. Kgl. Resol. 2. Juli 1869 (G. R.).

3. **Det Hauch-Jespersen'ske Legat,** stiftet 1790 af Erik de Jespersen til Skaungaard (f. 10. Nov. 1731 † 3. Jan. 1791) og Hustru Christiane Ulrica Hauch (f. 18. Aug. 1739 † 11. Dec. 1821) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Brandstrup.

Legatet bestyres af Amtsraadet. Testamente af 11. Nov. 1790 efter fac. test. 30. Dec. 1790 (Saml. t. jydsk Hist. og Topogr. IV, S. 33).

Vinkel og Rind Sogne.

1. **Det Hauch-Jespersen'ske Legat,** stiftet 1790 af Erik de Jespersen til Skaungaard (f. 10. Nov. 1731 † 3. Jan. 1791) og Christiane Ulrica Hauch (f. 18. Aug. 1739 † 11. Dec. 1821) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., af hvis Renter, 4 pCt., ²/₅ Mortensdag uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet i Rind Sogn, ¹/₁₀ anvendes til fattige Børns Skolegang og til Bøger, ²/₅ tjene til Vedligeholdelse af de Jespersen'ers aabne Begravelse i Rind Kirkes Taarn og ¹/₁₀ tilfalde Læreren i Rind for Begravelsens Renholdelse.

Legatet, der dels under Indenrigsministeriets (800 Kr.) dels under Kirkeministeriets (1,200 Kr.) Overtilsyn er optaget blandt Stiftsmidlerne, staaer i Rind Kirke og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Testamente af 11. Nov. 1790 efter fac. test. af 10. Sept. 1790. Testamente af 30. Dec. 1801.

2. **Det Villesen-Ilsøe'ske Legat,** stiftet 1848 af Kirkesanger og Lærer Christen Ilsøe (f. 1778 † 25. Jan. 1849), Enkemand efter Karen Villesen (f. 1774 † 7. April 1848), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde en Lærerenke i Rind og,

naar der ingen Enke er paa Kaldet, den 7. April gives til en Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Testamente af 26. Nov. 1848.

3. **Selmers Legat,** stiftet 1871 af Møller Ferdinand Ludvig August Selmer til Skaber Mølle (f. 1801 † 27. Febr. 1876) med 200 Rdl., nu 400 Kr. til Rind Kirke, mod at hans Gravsted paa Rind Kirkegaard vedligeholdes.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres af Kirkeværgerne. Testamente af 19. Mai 1871.

4. **Margrethe Laursens Legat for værdige Trængende i Rind Sogn,** stiftet af Ane Margrethe Laursen af Rind (f. 1828 † 4. Okt. 1882) med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 31. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 96), stadf. 15. Mai 1884.

5. **Gaardeier Christen Sørensen Bødkers og Hustru Karen Jensens Legat for værdige Trængende udenfor det egenlige Fattigvæsen i Vinkel Sogn,** stiftet 1884 af Christen Sørensen Bødker (f. 10. Nov. 1816) og Karen Jensen (f. 17. Aug. 1818 † 26. Nov. 1884) med 2,000 Kr., hvis Renter i Jan. uddeles i 4 lige store Portioner.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigkasse. Fundats af 13. Okt. 1884 (Min.-Tid. 1885 A, S. 144; G. R. 1885, S. 258), stadf. 17. Okt. 1885.

6. **Huseier i Rind Sogn i Viborg Amt Mads Nielsens og Hustru Else Marie Pedersdatters Legat for Rind Kirke,** stiftet af Mads Nielsen (f. 1815 † 4. Sept. 1889) og Hustru Else Marie Pedersdatter (f. 1817 † 3. Juni 1887) med 400 Kr., hvis Renter anvendes med 6 Kr. til Legatstifternes Gravsted paa Rind Kirkegaard ved Førstelæreren og til Rind Kirkes Forskjønnelse ved Kirkeværgerne.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne og bestyres under Amtets og Provstens Tilsyn af Kirkeværgen. Fundats af 24. Febr. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 125; G. R. 1891, S. 86), stadf. 23. April 1891.

7. **Fabers Legat,** stiftet 1894 af Arvingerne efter Johannes Heinrich Faber til Randrup (f. 18. Juni 1797 † 24. Nov. 1869) og Hustru Louise Brandt (f. 26. Febr. 1807 † 15. Dec. 1875) med 125 Kr., hvis Renter tjene til Vedligeholdelse af deres Familiebegravelse paa Vinkel Kirkegaard i 50 Aar, hvorefter Kapitalen tilfalder Kirken.

Legatet bestyres af Kirkeværgerne.

8. **Buchs Legat** se Ørum, Viskum og Veirum Sogne.

Vium, Siørslev og Almind Sogne.

1. **Steensens Legat,** stiftet af Etatsraad Steen Steensen til Aunsbjerg (f. 12. Okt. 1725 † 12. Sept. 1800) med 400 Rdl., nu 814 Kr. 9 Ø., til Vedligeholdelse af

Legatstifterens Familiebegravelse paa Sjørslev Kirkegaard. Af Renten udbetales 4 Kr. til Kirketiendeeieren for Begravelsens Vedligeholdelse, Resten oplægges.

Legatet staaer under Kirkeministeriets Overtilsyn i Aarhus Stiftsmidler.

2. **Jens Troelsens Legat,** stiftet af Jens Troelsen (f. 1. Sept. 1816 † 25. Aug. 1881) med 3,000 Kr., hvis Renter af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende i Sjørslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Juni 1882 (Min.-Tid. 1883 A, S. 6), stadf. 6. Jan. 1883.

3. **Hans Jakob Hansen af Marsvinlund og Hustru Karen Hansen født Christensens Legat,** stiftet 1887 af Hans Jacob Hansen (f. 9. Aug. 1855) og Hustru Karen Christensen (f. 4. Juli 1859) med 400 Kr., nu 480 Kr. 87 Ø., af hvis Renter 3/4 anvendes i Afholdssagens Tjeneste i Vium Sogn, 1/4 oplægges.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 7. Dec. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 276), stadf. 4. Dec. 1888.

Vorde, Fiskbæk og Romlund Sogne.

Gaardeier i Kjølsengaarde Moust Jensens og Hustru Maren Jensdatters Legat for værdige Trængende i Vorde, Fiskbæk og Romlund Sogne, stiftet 1880 af Maren Jensdatter (f. 19. Febr. 1807 † 17. Nov. 1880), Enke efter Moust Jensen (f. 27. Aug. 1804 † 2. Febr. 1845), med 1,500 Kr., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles i 6 Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, vanføre Mennesker, Enker og forældreløse Børn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for Vorde Sogns Fattiges Kasse. Fundats af 26. Juli 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 122; G. R. 1880, S. 339), stadf. 13. Okt. 1880.

Vorning, Kvorning og Hammershøi Sogne.

Niels Nielsen Aarups Legat, stiftet 1808 af Niels Nielsen i Aarup (f. 1732 † 7. Marts 1809) med 200 Rdl., omskrevne til 80 Rbd., nu 160 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Fattige i Kvorning Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 9. Juni 1808.

Vridsted og Fly Sogne.

Gaardeier i Aakjær Christian Thomasens Legat for værdige Trængende i Fly Sogn, stiftet 1886 af Christian Thomasen (f. 2. Dec. 1819 † 27. Nov. 1892) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles samlede eller i Portioner paa ikke under 4 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 9. Juli 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 203), stadf. 4. Nov. 1887.

Vroue og Resen Sogne.

Mette Panderups Legat, stiftet 1757 af Mette Panderup (f. c. 1701 † 28. Jan. 1785), Enke efter Sognepræst til Vroue og Resen Michael Bering (f. i Nov. 1692 † 26. Okt. 1741), med 50 Rdl. til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Vroue Kirketaarn. Ligene udflyttedes mellem 1811 og 1831 paa Kirkegaarden, og Gravstedet er senere sløifet.

Legatet stod i Vroue Kirke under Provstens og Sognepræstens Tilsyn. Fundats af 24. Marts 1757 (Hofman III, S. 434).

Ørslevkloster og Ørum Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Ørum, Viskum og Veirum Sogne.

1. **Cancelliraad Juuls Legat,** stiftet 1787 af Christian Hansen Juul til Viskum og Himmestrup (begr. 19. Aug. 1788) med 275 Rdl., nu 550 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Viskum Sogn.

Legatet, der staaer i Viskum Hovedgaard, bestyres af Sognepræsten og Gaardens Eier. Skjøde af 28. Sept. 1787 (se Rskr. 1824, S. 394).

2. **Buchs Legat,** stiftet af Forvalter og Forpagter i Veirum August Vilhelm Buch († 16. Aug. 1790) med 600 Rdl., omskrevne til 300 Rdl., nu 150 Kr., hvis Renter i Juli uddeles til Fattige med ²/₃ i Ørum, Viskum og Veirum Sogne, ¹/₃ i Vinkel Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsterne. Fundats af 19. Juni 1803.

3. **Det Juul'ske Legat,** stiftet 1824 af Krigsraad, senere Justitsraad Hans Juul til Viskum (døbt 6. Okt. 1762 † 14. Mai 1839) og Hustru Else Bierregaard (f. 1755 † 19. Jan. 1841) med et Skolehus i Over Viskum, et Skolehus i Øby med Jord af Hartkorn 1 Fdk. og 2,000 Rbd., nu 4,000 Kr., hvis Renter fordeles til Skolelærerne i Over Viskum, Øby og Veirum, foruden at der er tillagt de tre Lærere Brugen af Jorder under Viskum.

Legatkapitalen staaer i Viskum Hovedgaard. Gavebrev af 24. Okt. 1824 (Rskr. 1824, S. 392; Coll.-Tid. 1824, S. 748), konfirm. 15. Dec. 1824.

4. **Justitsraad Hans Juuls og Hustru Else Juul født Bierregaard til Viskumgaards Legat,** stiftet 1832 af de Samme med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til 8 af Sognets mest Trængende paa Viskums Gods i Viskum og Veirum Sogne med 10 Kr. til hver.

Legatet, der staaer i Viskumgaard, bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Fundats af 2. Dec. 1832 (Rskr. 1833, S. 3; Coll.-Tid. 1833, S. 85), konfirm. 8. Jan. 1833.

5. **Niels Kudsks Legat,** stiftet 1879 af Niels Andersen Kudsk i Viskum med 200 Kr., nu 210 Kr. 68 Ø., hvis Renter gives til en Trængende udenfor Fattig-

væsenet, fortrinsvis til Descendenter af Husmand Christian Jensen i Veirum c fornemmelig Datteren Nielsmine Johanne Christiansdatter.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 25. Juni 1879 (Min.-Ti 1879 A, S. 134), stadf. 9. Sept. 1879.

6. **Rasmus Thorsagers Legat for Trængende i Veirum Sogn,** stift 1880 af Rasmus Christensen Thorsager i Veirum (f. 23. Aug. 1822) og Hust Marie Cathrine Petersen (f. 16. Juni 1831) med 2,000 Kr., nu 2,081 Kr. 33 Ø hvis Renter efter Legatstifternes Død uddeles i 4 livsvarige Portioner paa 20 Kr. Trængende i Veirum Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 18. Jan. 1880 (Min.-Ti 1880 A, S. 87), stadf. 7. Juli 1880.

7. **Gaardeier i Lille Thorsager Christen Jensens og Hustru An Dorthea Andersdatters Legat for værdige Trængende i Viskum Sog** stiftet ved Testamente af 26. Nov. 1880 af Christen Jensen (f. 1802 † 20. Dec. 1885 Enkemand efter Ane Dorthea Andersdatter (f. 20. Okt. 1816 † 15. Nov. 1880), me 1,000 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfc Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 14. Sept. 1886 (Min.-Ti 1887 A, S. 38), stadf. 19. Febr. 1887.

8. **Just Nielsens Legat,** stiftet 1887 af Huseier af Mollerup Just Nielse (f. 1. Okt. 1831) med 200 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende paa Livstid.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 16. Okt. 1887 (Min.-Ti 1888 A, S. 49), stadf. 2. Marts 1888.

9. **Enken Karen Christensens Legat til Fordel for værdige Træn gende i Overviskum,** stiftet ved Testamente af 9. Mai 1889 af Karen Christens datter (f. 28. Dec. 1828 † 16. Juni 1892), Enke efter Gaardeier i Overviskum Ped Christian Pedersen, med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til 2 Trængen udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Nov. 1893 (Min.-Ti 1893 A, S. 410), stadf. 19. Dec. 1893.

10. **Tjele-Legatet** se Tjele og Vinge Sogne.

THISTED AMT.

THISTED AMT.

1. **Laurs Dierups Legat,** stiftet 1816 af Laurs Dierup til Hindsel med 500 Rdl. til Thisted Amts Hjælpekasse for trængende Skolelærere, saaledes at Renten fortrinsvis skulde tilfalde Lærerne i Hvidbjerg og Styvel.

Legatet er indgaaet i Amtsskolefonden. Gavebrev af 13. Mai 1816 (Rskr. 1816, S. 289; Coll.-Tid. 1816, S. 583), konfirm. 28. Aug. 1816.

2. **Thorups Legat,** stiftet 1818 af Sognedegn for Hvidbjerg og Lyngs Niels Friborg Thorup (f. 1769 † 18. Juli 1832) med 100 Rbd., hvis Renter tillagdes Skolelærerhjælpekassen for Refs Herred og Morsø.

Legatet er indgaaet i Amtsskolefonden. Gavebrev af 10. Juli 1818 (Rskr. 1819, S. 126), konfirm. 7. April 1819.

3. **Justitsraad, Godseier Diderik Galtrup Gjeddes og Hustru Gjertrud Kirstine Gjedde født Nyborgs Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Jan. 1851 af Justitsraad Diderik Galtrup Gjedde til Høiris og Glomstrup (f. 9. Juni 1810 † 9. Dec. 1863) og Hustru Gjertrud Kirstine Nyborg (f. 12. Marts 1815 † 27. Aug. 1876) med 5,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tildeles et Fruentimmer i Amtet paa over 50 Aar, der har tjent mindst 5 Aar paa eet Sted som Husjomfru eller Husholderske, fortrinsvis saadanne, som have tjent Legatstifternes Børn.

Legatet er indbetalt i Overformynderiet og bestyres af Anders Gjedde til Glomstrup, efter ham af hans Broder og Svogre, derefter af Amtsraadet. Fundats af 30. Juli 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 163), stadf. 31. Dec. 1878.

4. **Udstyrslegat til Marie Knudsen født Riis' Minde,** stiftet 1859 af hendes Fader Christen Riis til Blidstrup (f. 1794 † 24. Marts 1873) med 1,000 Rdl., senere forøget med 1,500 Rdl., nu 5,280 Kr. 46 Ø., hvis Renter ved Juletid uddeles til Udstyrshjælp for en trængende Pige paa over 16 Aar udenfor Bondestanden, det ene Aar af Nykjøbing, det andet af Morsø Landdistrikt.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bestyres af en af Morsøs Sognepræster og en af Øens Proprietærer, der begge udnævnes af Amtet. Fundats af 1. Mai 1859 (Rskr. 1859, S. 198), konfirm. 15. Juni 1859. Tillægsbestemmelse af 31. Dec. 1861 (Rskr. 1862, S. 12), konfirm. 18. Jan. 1862. Tillægsbestemmelse af 28. Mai 1863 (Rskr. 1862, S. 12), konfirm. 6. Aug. 1863.

5. **Provst Sørensens Legat for Skolelærerenker i Morsø Nørre og Sønder Herred,** stiftet 1860 af Geistlighed og Skolelærerstand i Morsø Nørre og Sønder Herreds Provsti til Erindring om Sognepræst til Karby, Hvidbjerg og Redsted,

Provst Joseph Christian Sørensen (f. 11. Febr. 1796 † 25. Okt. 1861) med 370 Rdl., nu 617 Kr. 15 Ø., hvis Renter uddeles til den værdigste og mest trængende Enke efter en Skolelærer paa Morsø.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Provsten paa Morsø. Fundats af 12. Mei 1860 (Rskr. 1860, S. 170; G. R. 1860, S. 49), konfirm. 30. Juni 1860.

6. **Godseier Stadels Familielegat,** stiftet 1885 af Jens Stadel til Ullerup (f. 11. Mai 1814 † 17. Juni 1888) med 40,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 50—200 Kr. til værdige Trængende af Legatstifterens, hans Hustru Ane Kjerstine Knudsens (f. 6. Jan. 1814 † 28. Mai 1889, Datter af Johan Christian Knudsen til Moutrup) og hans Svigerdatter Charlotte Amalie Møllers (f. 27. April 1845, Datter af Søren Møller til Landbolyst, g. m. Frederik Hauch Stadel til Ullerup (f. 1. Marts 1849)) Familier. Er der i nævnte Familier ingen værdige Trængende, oplægges det besparede Rentebeløb, hvis Renter kan uddeles til Trængende enten i Galtrup-Øster Jølby Kommune eller til andre Trængende paa Morsø. Der er oplagt 1,979 Kr. 65 Ø.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten til Galtrup-Øster Jølby og et Medlem af hver af de tre nævnte Familier. Fundats af 25. Mai 1885 (Min.-Tid. 1890 A, S. 238), stadf. 22. Sept. 1890.

7. **Thisted Amts Fond, oprettet i Anledning af Ulykken paa Havet den 21. Novbr. 1893** ved Indsamling med 120,900 Kr., nu 119,800 Kr., af hvis Renter der udbetales Understøttelser til de den 21. Nov. og 21. Dec. 1893 forulykkede Fiskeres Efterladte samt ogsaa til Efterladte efter andre forulykkede Fiskere fra Thisted Amt, og en Laanefond paa 5,000 Kr., af hvilken der kan tilstaaes rentefrit Laan til Fiskerne i Amtet til Anskaffelse af Fangstredskaber.

Fonden bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Amtmanden, Herredsfogderne i de 3 til Vesterhavet grændsende Jurisdiktioner og 3 af Ministeriet for 3 Aar efter Amtsraadets Forslag valgte, særlig med Forholdene blandt Fiskeribefolkningen kjendte Mænd. Fundats af 27. Nov. 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 330), stadf. 3. Dec. 1894.

8. **Kunstnernes Fond til Understøttelse af forulykkede Vesterhavsfiskeres Enker, stiftet i Anledning af Stormen den 20. November 1893,** se Hjørring Amt 4.

NYKJØBING KJØBSTAD
PAA MORS.

STIFTELSER.

1. **Nykjøbing Hospital,** oprettet 1528 af Kong Frederik I med Helliggjæsteshuset paa Toftegade [1]), hvortil Kong Christian III 1558 lagde Karby Sogns Konge-Korntiende [2]), Kong Frederik II Konge-Kvægtienden af Karby, Hvidbjerg, Redsted, Outrup, Tæbring, Rakkeby, Øster Assels, Vester Assels, Solbjerg, Sundby, Seierslev, Eierslev, Jørsby, Dragstrup, Skallerup, Frøslev, Mollerup, Veierslev, Blidstrup, Erslev, Ørding, Flade, Sønder Draaby, Galtrup, Øster Jølby, Alsted og Bjergby Sogne [3]), fik 1845 en ny Fundats, hvorefter der i Hospitalet skal indtages 12 Kvinder, som da nød hver 26 Rdl. om Aaret, Brændsel, Sygehjælp og Medicin, medens 4 Trængende udenfor Hospitalet nød hver 52 Kr., 10 Trængende hver 32 Kr. [4]). Disse Understøttelser forhøiedes 1871 til henholdsvis 72 Kr., 72 Kr. og 48 Kr. [5]). 1881 forøgedes Lemmernes Pengehjælp til 120 Kr., de 4 første Trængendes til 120 Kr. [6]) og 1892 de 10, nu 12, sidstnævntes til 60 Kr. [7]). Hospitalet oppebærer 87 Tdr. 1 Skp. 3 Fdk. Tiendekorn in natura, 171 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdk. efter Kapitelstaxt samt 3 Tdr. Byg for solgte Jorder, hvorhos den eier en Anpart i Harridslev Sogns Kongetiende samt en Kapital af 85,336 Kr. 89 Ø., hvori nedenstaaende Legater ere indbefattede.

Hospitalet bestyres under Aalborg Stiftsøvrigheds Direktion og under Sognepræstens, Byfogdens og et Byraadsmedlems Inspektion af en Forstander. — 1. Fundats af Feria II p. Circumc. Dom. 1528 (Hofman IV, S. 469). — 2. Fundats af 10. Dec. 1558 (Hofman IV, S. 470). — 3. Hofman IV, S. 471. — 4. Rskr. 17. Jan. 1845 (Ny Coll.-Tid. 1845, S. 147; Rskr. 1845, S. 21). — 5. Kgl. Resol. 9. Dec. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 260). — 6. Kgl. Resol. 16. April 1881 (utrykt). — 7. Kgl. Resol. 25. Jan. 1892 (utrykt). — Se Kgl. Resol. 28. Marts 1863.

2. **Otte Skeels Legat,** stiftet 1612 af Otte Christensen Skeel til Hammelmose, Rigsraad (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634) og Hustru Birgitte Lindenov Hansdatter (f. 26. Dec. 1583 † 29. Nov. 1648) med 100 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 26. April 1612 (Hofman IV, S. 307 og 472).

3. **Krags Legat,** stiftet af Raadmand Jens Jacobsen Krag med 500 Rdl. til Hospitalet.

Hofman IV, S. 471.

4. **Bødkers Legat,** stiftet 1636 af Christen Bødker i Torp med 10 Rdl. til Hospitalet.

Fundats af 26. Juni 1636 (Hofman IV, S. 472).

5. **Kroghs Legat,** stiftet 1890 af Skræddermester i Kjøbenhavn Larsenius Krogh (f. 7. April 1821) med 1,000 Kr. til Hospitalet, dog at han nyder Renten til sin Død.
Legatet bestyres af Hospitalsbestyrelsen. Gavebrev af 7. Nov. 1890.

6. **Jørgen Krags Legat** se nedenfor 15.

7. **Niels Josephsens Legat til den danske Skole i Nykjøbing** se nedenfor 20.

8. **Den Klingenberg'ske Stiftelse,** oprettet 1708 af Conferensraad, Generalpostdirektør Poul Klingenberg (f. 3. Aug. 1659 † 3. April 1723) og Hustru Edle Elisabeth Bielke Henriksdatter (f. i Nov. 1664 † 29. Febr. 1708) med et Hus i Nykjøbing, i hvilket 4 fattige Mænd og Kvinder nyde fri Bolig og Forpleining, og Sundby, Solbjerg, Jordsby og Sønder Draaby Sognes Konge-Korntiende, som svares med ialt 427 Tdr. 4 Skpr. 1½ Alb. Byg. For Tilsynet nyder Præsten 8 Kr. Overskudet tilfalder Eforus. Stiftelsen er brandforsikret for 4,510 Kr.

Stiftelsen bestyres under Sognepræstens Tilsyn af en Eforus, som skal være den ældste af Stifternes Arvinger, f. T. Hofjægermester, Baron Frederik Julius Wedell-Wedellsborg i Hillerød. Fundats af 14. Dec. 1708 (Hofman IV, S. 473).

9. **J. C. Filtenborg og Hustrus Friboliger,** oprettede 1890 af Grosserer i Kjøbenhavn Jens Christian Filtenborg (f. 10. Juni 1829 † 20. Okt. 1891) og Hustru Ane Margrethe Gøttsche (f. 4. Okt. 1832) med Eiendommen Matr.-Nr. 102 b og Nr. 102 c, der afgiver 4 Friboliger for ældre, trængende og værdige Familier af Borgerstanden. 1891 har Sidstnævnte dertil givet 8,000 Kr., nu 8,763 Kr. 65 Ø., til Vedligeholdelse. Der er opsparet en Reservefond paa 313 Kr. 67 Ø. Stiftelsen er brandforsikret for 10,960 Kr.

Stiftelsen bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 292), stadf. 8. Nov. 1890. Gavebrev af 25. Dec. 1891.

10. **Nykjøbing Børneasyl,** oprettet 1881 af Skibsrheder i Kjøbenhavn Mads Chiistian Holm (f. 19. Okt. 1827 † 23. Sept. 1892) paa en af Kommunen skjænket Grund. Det er brandforsikret for 7,004 Kr.

Asylet bestyres af Byraadet og 4 Damer. Til Asylet ere følgende Legater knyttede:

11. **M. C. Holms Legat,** stiftet 1891 af Mads Christian Holm (se ovenfor 10) med 25,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde Asylet.
Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 8. Juli 1891.

12. **Boghandler Jens Peter Dyhrs og Hustru Ane Dyhr født Westphals Legat** se nedenfor 30.

KIRKEN.

13. **Raadmand Jens Lillebondes Legat,** stiftet 1615 med 250 Rdl., hvis Renter skulde tilfalde den, som forretter Lørdags-Skrifteprædiken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 14. Aug. 1615 (Hofman IV, S. 482).

14. **Raadmand Jens Lillebonde** gav 1620 10 Agre paa Nykjøbing Mark til Kirken.
Agrene ere solgte efter 1872 og Kapitalen indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 20. Marts 1620 (Hofman IV, S. 468).

15. **Jørgen Krags Legat,** stiftet 1643 af Jørgen Krag til Rolsøgaard og Endrupholm, Lehnsmand paa Dueholm (f. 1589 † 1643) med 200 Rdl. S., hvis Renter

tillagdes Kapellanen. For Kapitalen udlagdes 1684 Harridslev Sogns Konge-Korntiende, hvoraf Kirken nu nyder 32 Kr., Hospitalet 29 Kr. 16 Ø., Kapellanen 46 Kr. 92 Ø., Aalborg Kathedralskole 22 Kr., Odense Kathedralskole 11 Kr. 92 Ø.

Legatet bestyres af Aalborg Stiftsøvrighed. Fundats af 25. Okt. 1643 (Hofman IV, S. 468 og 481; XI, S. 602).

16. **Kirsten Madsdatter** (f. 1647, begr. 29. Dec. 1722), Enke efter Søren Elsø, gav 1722 6 Agre og 3 smaa Skiftagre paa Nykjøbing Mark til Kirken.

Agrene ere solgte efter 1872 og Kapitalen indgaaet i Kirkens Formue. Gavebrev af 22. Dec. 1722 (Hofman IV, S. 468).

17. **Karen Hvistendahls Legat**, stiftet 1765 af Karen Jensdatter Hvistendahl (døbt 4. Febr. 1717 † efter 1773), Enke efter Niels Mortensen Byrgesen til Frøslevgaard (f. i Juli 1697, begr. 20. Aug. 1764), med 100 Sldr. til Vedligeholdelse af Byrgesønnernes Gravsteder paa Nykjøbing Kirkegaard.

Legatet er indgaaet i Kirkens Formue. Fundats af 28. Marts 1765 (Hofman XI, S. 596), konfirm. 21. Juni 1765.

SKOLELEGATER.

18. **Eerslefs Legat,** stiftet 1762 af Niels Nielsen Eerslef (f. 1692, begr. 2. Juni 1763) med 400 Rdl. til den danske Skole, især for fattige Børns Skyld, nu 280 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman X App. I. Aalborg Stift, S. 14).

19. **Morten Kjerulf,** Sognepræst til Nykjøbing, Lodderup og Elsø (f. 1. Aug. 1730 † 1764) gav et Skolehus til Byen. Huset solgtes 1855.

Fundats af 3. Aug. 1767 (Hofmen XI, S. 602).

20. **Niels Josephsons Legat til den danske Skole i Nykjøbing,** stiftet 1814 af Grosserer i Kjøbenhavn Anders Nielsen med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., der ere prioriterede i den Nykjøbing Hospital tilhørende Karby Sogns Konge-Korntiende, hvoraf der tillagdes Skolelæreren 25 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt eller høist 200 Kr.; er Beløbet større, tilfalder det Hospitalet. Førstnævnte Del af Legatet indgaaer nu i Kommunens Kasse og føres til Indtægt for Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Inspektionen og Forstanderen for Nykjøbing Hospital. Gavebrev af 9. April 1814 (Rskr. 1814, S. 150; Coll.-Tid. 1814, S. 433), konfirm. 27. Mai 1814.

21. **Winthers Legat** se nedenfor 25.

ANDRE LEGATER.

22. **Søren Byrgesens Legat,** stiftet 1753 af Søren Nielsen Byrgesen paa Frøslevgaard (f. i April 1665 † 7. Juli 1754) med 15 Rdl., nu 30 Kr. om Aaret af Frøslevgaard til de Fattige; men Legatet udredes kun, naar Gaarden eies og besiddes af rette Arvinger af Niels Mortensen Byrgesens (se ovenfor 17) og Legatstifterens Familie og Afkom.

Legatet uddeles af Eieren af Frøslevgaard. Testamente af 11. Juli 1753 efter fac. test. af 22. Okt. 1746 (Hofman X App. I. Aalborg Stift, S. 13; XI, S. 599).

23. **Karen Hvistendahls Legat,** stiftet 1765 af Karen Jensdatter Hvistendahl, Enke efter Niels Mortensen Byrgesen til Frøslevgaard (se oven-

før 17) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., uddeles paa Livstid til 4 fattige Enker, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Fundats af 28. Mai 1765 (Hofman XI, S. 596), konfirm. 21. Juni 1765.

24. **Peder Theistes Legat,** stiftet af Kirurg Peder Theiste (f. 1723 † 26. Nov. 1801) med 100 Rdl. D. C., nu 185 Kr., hvis Renter gives til 4 fattige Enker.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 15. Aug. 1798, konfirm. 7. Sept. 1798.

25. **Winthers Legat,** maaske stiftet 1812 af Skriverkarl Jacob Winther (f. 1752 † 25. Mai 1812) med hele hans Formue til lige Deling mellem Skole- og Fattigvæsenet, udlagt med 259 Rdl. 4 Mk. 15½ Sk., nu ialt 809 Kr. Renten af 330 Kr. tilfalder Fattigvæsenet, Renten af 479 Kr. Skolevæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 22. Mai 1812, konfirm. 20. Nov. 1812.

26. **Nykjøbing Understøttelsesselskab,** stiftet 22. Juni 1856, eier en Kapital af 25,240 Kr. 70 Ø., hvis Renter uddeles i Portioner paa 15—120 Kr. til trængende Medlemmer af Selskabet. Naar dette ophæves, henlægges dets Kapital til Renteuddeling blandt Trængende.

Kapitalen bestyres af en paa en Generalforsamling valgt Bestyrelse paa 6 Medlemmer. Vedtægter af 9. Sept. 1857 og 8. Sept. 1888. Til Selskabet er følgende Legat skjænket:

27. **Cancelliraad Hans Nielsens og Hustru Cecilie Marie Aastrups Legat til Nykjøbing Understøttelsesselskab,** stiftet 1893 af Branddirektør, Cancelliraad Hans Nielsen (f. 30. Sept. 1842) og Cecilie Marie Aastrup (f. 20. Okt. 1842) med 800 Kr., nu 897 Kr. 95 Ø., hvis Renter oplægges i 25 Aar og derefter uddeles efter Selskabets Vedtægter. Ophæves Selskabet, afgives Legatets Midler til Byraadet til Renteuddeling blandt trængende Kvinder udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Selskabets Bestyrelse. Vedtægt af 23. Okt. 1893.

28. **Godseier Christen Riis' Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Marts 1867 af Christen Riis til Blidstrup (se Thisted Amt 4) med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 31. Mai uddeles til 1—2 Trængende af den dannede Klasse udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Descendenter efter Claus Jørgensen Dahl († 30. Mai 1795 i Nykjøbing p. M.).

Legatet bestyres af Byraadet og Etatsraad Poul Knudsen til Blidstrup og Moutrup, efter hans Død af Byraadet alene. Fundats af 19. Jan. 1873 (Min.-Tid. 1875 A, S. 45), stadf. 31. Marts 1875.

29. **Johannes Leopoldus Schwartzs og Hustru Ane Levithe født Levisons Familielegat,** stiftet 1878 af Huseier i Hesselager Johannes Leopoldus Schwartz (f. 18. Mai 1799 † 17. Febr. 1882) og Ane Levithe Levison (f. 31. Aug. 1801 † 14. Aug. 1879) med 5,600 Kr. og Eiendommen Nr. 59 B paa Aalborg Vesterbro. Legatets Indtægter uddeles i 2 lige store, livsvarige Portioner til de mest trængende Descendenter efter Legatstifterens Søstre Frederikke Helene Marie Schwartz (f. 19. Dec. 1789 † 29. April 1870) i hendes Ægteskab med Lærer i Ølby Peder Christensen Eising (f. 10. Mai 1791 † 11. Nov. 1872) og Ellen Margrethe Marie Schwartz (f. 20. April 1803 † 31. Okt. 1878) i hendes Ægteskab med Lærer i Harthe Peder Knudsen Møller (f. 24. Mai 1794 † 27. Nov. 1878), 1 af hver Familie.

Naar Ingen af disse to Familier melder sig til Rentenydelse, uddeles Legatet til 2 Trængende i Nykjøbing udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Justitsministeriets, derefter under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Byraadet, og en af hver af de 2 Familier tages paa Raad ved Uddelingen, saa længe Legatet nydes af Familierne. Fundats af 15. Dec. 1878, stadf. 8. Okt. 1881.

30. **Boghandler Jens Peder Dyhrs og Hustru Ane Dorthea født Westphals Legat,** stiftet ved Gavebrev af 1. Febr. 1885 af deres Søn, Justitsraad, fh. Driftsbestyrer ved den sydfynske Bane, Premierløitnant Søren Børgesen Vandborg Dyhr med 7,000 Kr., hvis Renter efter hans og hans Hustrus Død uddeles i 7 Portioner, 2 til Børneasylet, 5 til Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1890 af Ane Dorthea Westphal, Enke efter Boghandler Jens Peter Dyhr, forøget med 1,000 Kr., af hvis Renter der efter hendes og en Legatars Død oprettes en 8. Portion til 1 Trængende.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 15. Juni 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 88), stadf. 18. Juli 1885. Tillægsfundats af 18. Sept. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 263), stadf. 25. Okt. 1890.

31. **Frederikke Nielsen født Jepsens Legat,** stiftet af Bankbogholder i Nykjøbing Lauritz Nielsen med 1,200 Kr., hvis Renter hvert Aars 30. Dec. uddeles i 2 lige store Dele til trængende Arbeidere eller deres Enker udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 4. Jan. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 10), stadf. 18. Jan. 1888.

32. **Kong Christian den Niendes Jubilæumslegat,** stiftet med Halvdelen af Grosserer Mads Christian Holm i Kjøbenhavn (se ovenfor 10), Halvdelen ved Indsamling blandt Beboerne i Nykjøbing og Omegn med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Nov. uddeles i Portioner paa 20 Kr. til værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 21. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 159), stadf. 11. Mai 1889.

33. **Sømsmed Wilhelm Russows og Hustru Mette Marie Achmanns Legat,** stiftet 1891 af Mette Marie Achmann, Enke efter Wilhelm Russow, med 2,000 Kr., hvis Renter før Julen uddeles i 4 Portioner til Trængende af Haandværksstanden udenfor Fattigvæsenet, og 150 Kr., hvis Renter tjene til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Gravsted.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. April 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 148), stadf. 23. Mai 1891.

34. **Møller Madsens og Hustrus Udstyrslegat,** stiftet ved testamentarisk Bestemmelse af 25. Nov. 1891 af Mølleeier Jørgen Madsen af Dueholm Mølle og Hustru Ane Marie Nielsen med 2,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles som Udstyrslegat til en sædelig, trængende Pige, der staaer i Begreb med at gifte sig, det ene Aar til en Pige fra Nykjøbing Kjøbstad, det andet Aar til en Pige fra Nykjøbing Landsogn.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 322), stadf. 21. Nov 1894.

35. **Udstyrslegat til Marie Knudsen født Riis' Minde** se Thisted Amt 4.

THISTED KJØBSTAD.

STIFTELSER.

1. **Thisted Hospital,** stiftet 1732 af Kammerraad Peder Mads Jensen til Ulstrup (f. 1660, begr. 14. Dec. 1737) og Hustru Helvig Pedersdatter Selle (f. 1700 † 17. Dec. 1778), senere gift med Cancelliraad Jørgen Christian Poulstrup (f. 7. Jan. 1698, begr. 27. Juli 1751), med et Hus og Have til fri Bolig for 4 fattige Mænd og 4 Kvinder samt 5,000 Rdl. I Hospitalet er der nu kun Plads til 2 Mænd og 4 Kvinder, medens 3 Kvinder i Thisted og 4 Kvinder i Hundborg nyde hver 50 Øre om Ugen. Hospitalet eier foruden en Englod af Hartk. 1 Skp. 2¹/₄ Alb. en Kapital af 20,374 Kr. 28 Ø. og er brandforsikret for 3,060 Kr.

Legatet bestyres under Aalborg Stiftsøvrigheds Direktion og under Inspektion af Sognepræsten, Byfogden og et Byraadsmedlem af en Forstander. Testamente af 22. Juni 1732, konfirm. 8. Aug. 1732. Fundats af 31. Jan. 1752 (Hofman IV, S. 437), konfirm. 14. April 1752.

Til Hospitalet ere følgende Legater knyttede:

2. **Kammerassessor, Hospitalsforstander, Overlærer Christen Christensens Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Dec. 1871 af Christen Christensen (f. 24. Juni 1814 † 6. Marts 1874) med 1,600 Kr., hvis Renter hver Uge uddeles til de 6 Lemmer i Thisted Hospital.

Legatet bestyres af Forstanderen som Hospitalets øvrige Midler. Fundats af 23. Febr. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 57), stadf. 5. Mai 1876.

3. **Jernstøberieier W. Bonnes og Hustrus Pensionslegat** se nedenfor 47.

4. **J. W. Werners Legat** se nedenfor 48.

5. **Boghandler P. Kreibergs og Hustrus Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 21. Sept. 1880 af Cecilie Marie Bruun (f. 1794 † 18. Jan. 1888), Enke efter Peter Kreiberg (f. 1809 † 7. Aug. 1874), med Eiendommen Nr. 82 og Grund Matr.-Nr. 403 paa Hjørnet af Kirkestræde og Skovgade til Fribolig for 4 trængende, aldrende Enker eller ugifte Fruentimmer, 2 af Handelsstanden, 2 af Haandværksstanden, og 4,000 Kr. til Husets Indretning, hvoraf nu 824 Kr. 63 Ø. er i Behold, hvis Renter oplægges til 4,000 Kr. og derefter anvendes til Brændsel til Stiftelsens Beboere. Stiftelsen er brandforsikret for 9,530 Kr.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af 2 af Handelsforeningens og Haandværkerforeningens Bestyrelser valgte Mænd, og Pladserne besættes af et Udvalg, hvortil Handelsforeningen, Haandværkerfor-

ningen og Byraadet vælge hvert et Medlem. Fundats af 19. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 159), stadf. 12. Juli 1888.

6. **Dronning Louises Børneasyl,** opført 1889 ved Gaver fra Laura Cathinka Holst (f. 29. Aug. 1819), Enke efter Brygger i Valby, Kaptain Dr. phil. Jacob Christian Jacobsen (f. 2. Sept. 1811 † 30. April 1887), og Kjerstine Haarup (f. 22. Dec. 1800 † 8. Mai 1888), Enke efter Kjøbmand i Thisted Johan Georg Brinkmann, hver paa 5,000 Kr., paa en af Dyrlæge A. Møllers Arvinger ved Gavebrev af 16. Okt. 1888 skjænket Grund Matr.-Nr. 303 a i Frederiksgade, eier en Kapital af 7,000 Kr. og er brandforsikret for 15,500 Kr.

Asylet bestyres under Amtets Tilsyn af Sognepræsten, et af Byraadet og et af disse to, event. af Amtet valgt Medlem. Fundats af 9. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 236), stadf. 6. Okt. 1888. Fundats af 12. Sept. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 375), stadf. 10. Nov. 1893. Til Asylet ere følgende Legater knyttede:

7. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat stiftet af Grundlovsfestkomiteen i Thisted** 1892 med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Mai udbetales til Asylet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Mai 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 285), stadf. 14. Sept. 1892.

8. **Enkefru Cecilie Marie Kreiberg født Bruuns Legater** se nedenfor 50.

KIRKEN.

9. **Thomas Gravesens Legat,** stiftet 1705 af Thomas Gravesen (f. 1650, begr. 30. Nov. 1712) og Hustru Maren Pedersdatter med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter, 4 pCt., skal anvendes til Vedligeholdelse af deres Epitafium i Kirken.

Legatet staaer i Nordentoftgaardene i Sjørring Sogn og bestyres af Kirkeinspektionen (Hofman IV, S. 410).

10. **Niels Dalgaard,** Klokker ved Budolphi Kirke i Aalborg (f. 1648, begr. 14. Sept. 1718) gav 1718 endel Jorder paa Thisted Mark til Thisted Latinskole. 1739 henlagdes de til Kordegnen. Jorden stod sammen med den nedenfor under 15 nævnte Toft for 4 Skpr. 2 Fdk. 1¼ Alb. og staaer nu efter Afstaaelse af nogen Jord til Jernbaneanlæg for 4 Skpr. 2¾ Alb. Htk.

Fundats af 17. Aug. 1718 (Hofman IV, S. 27 og 446), konfirm. 3. Okt. 1718. Rskr. 27. Nov. 1739.

11. **Karen Christensdatters Legat,** stiftet 1719 af Karen Christensdatter, Enke efter Amtsforvalter Jens Hansen til Ullerup (f. 1642, begr. 25. Juli 1719), med 50 Rdl. til Kirken til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirkens Kapital (Hofman IV, S. 410).

12. **Jordemoder Anne Mikkelsdatter** (begr. 28. Jan. 1722), Enke efter Jacob Lauritzen Tingstrup (begr. 29. Okt. 1704), gav 1721 Hus og Jord af Htk. 7 Skpr. 1 Fdk. 2 Alb. til Kirken.

Jorden er antagelig solgt. Gavebrev af 24. Mai 1721 (Hofman IV, S. 411).

13. **Berregaards Legat,** stiftet 1731 af Anne Søe (f. 1644 † 30. Mai 1736), Enke 1° efter Raadmand i Thisted Søren Jacobsen Lugge, 2° efter Justitsraad, Borgermester i Thisted Enevold Nielsen Berregaard til Stamhuset Kjølbygaard (f. 1653 † 25. April 1731), med 1,000 Rdl. til Kirkens indvendige Prydelse, 200 Rdl. til Vedligeholdelse af hendes Begravelse i Kirken og 26 Rdl. 4 Mk. for Bevarelse af

hendes Farfaders og Hustrus Grav, 1733 med 200 Rdl. til Katekisation. Legatkapitalen er nu 26,465 Kr. 82 Ø., men deri er vistnok indbefattet Peder Mortensens nedenstaaende Legat 16.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Kirkeværgen. Fundats af 24. Dec. 1731 (Hofman IV, S 412). Fundats af 16. Mai 1733 (Hofman IV, S. 423). Rskr. 2. Jan. 1807.

14. **Kammerraad Jensens Legat,** stiftet af Kammerraad Peder Mads Jensen til Ulstrup (se ovenfor 1) med 13 Rdl. 2 Mk. til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.
Legatet er indgaaet i Kirkens Kapital (Hofman IV, S. 446).

15. **Bodil Pedersdatter Søe** gav før 1737 en Toft til Klokkerembedet til Vedligeholdelse af hendes, hendes Mænds og Børns Gravsteder (se ovenfor 10).

Skiftesamling af 21. og 28. Febr. 1737 (Hofman IV, S. 430).

16. **Peter Mortensens Legat,** stiftet ved Testamente af 19. April 1783 af Peter Mortensen til Ulstrup (døbt 9. Nov. 1732, begr. 21. Jan. 1784) med 3,979 Rdl. 1 1/2 Sk. til Kirkens indvendige Prydelse.

Legatet er vistnok indbefattet i Berregaards foranstaaende Legat 13. Fundats af 24. Nov. 1785 (Rskr. 1785, S. 334), konfirm. 23. Dec. 1785.

17. **Høyers Legat,** stiftet 1845 af Hattemager Friederich Bierkenbusk Høyer (f. 23. Mai 1785 † 3. Eebr. 1854) med 500 Rdl. til Thisted Kirke, mod at den vedligeholder hans Familiegravsted paa Thisted Kirkegaard med Stakit.
Legatet er indgaaet i Kirkens Kapital, men Kirken bekoster Familiegravstedets Vedligeholdelse. Testamente af 6. Jan. 1845 (Rskr. 1856, S. 24). Min.-Skr. 1. Febr. 1856 (G. R.).

SKOLELEGATER.

18. **Caspergaards Legat,** stiftet 1740 af Justitsraad, Amtsforvalter Claus Caspergaard og Hustru Marie Dorothea Thomasdatter med 230 Rdl., af hans Svigerdatter Mette Cathrine Bertelsen de Cederfeld (f. 7. Juli 1746 † 11. Aug. 1770), Enke efter Hofjunker Claus Caspergaard til Todbøl, Tølløse og Søgaard (f. 9. Marts 1738 † 30. Jan. 1765), forøget med 30 Rdl., nu 136 Kr. 37 Ø. til Skolevæsenet. Renten tilfalder Kommunen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Nov. 1740 (Hofman IV, S. 448; XI, S. 590), konfirm. 23. Dec. 1740.

19. **Overlærer Christensens Præmielegat,** stiftet ved Testamente af 27. Dec. 1871 af fhv. Overlærer ved Borgerskolen, Kammerassessor, Hospitalsforstander Christen Christensen (se ovenfor 2) med 3,600 Kr., hvis Renter hvert Aars 24. Juni uddeles i Præmier paa 4—8 Kr. til flittige Børn i Borgerskolen.

Legatet bestyres af Byraadet og bortgives af Førstelæreren, et Skoleudvalgsmedlem og et Skolekommissionsmedlem. Fundats af 7. Jan. 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 20; G. R. 1875, S. 8), stadf. 30. Jan. 1875.

20. **Generalkonsul H. Pontoppidans Legat til Thisted tekniske Skoles Præmiefond,** stiftet 1887 af Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (f. 21. Marts 1814) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til en eller flere flittige Elever.

Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Skolens Bestyrelse. Fundats af 12. Okt. 1887 (Min.-Tid. 1888 A, S. 27), stadf. 26. Jan. 1888.

ANDRE LEGATER.

21. **Justitsraadinde Berregaards I. Legat,** stiftet 1731 af Anne Berregaard (se ovenfor 13) med 200 Rdl., 1807 udbetalte med 266 Rdl. 4 Mk., nu 320 Kr., til Fattige. Renten indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Dec. 1731 (Hofman IV, S. 413), konfirm. 4. April 1732. Rskr. 2. Jan. 1807.

22. **Justitsraadinde Berregaards II. Legat,** stiftet 1734 af den Samme med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Fattige. Renten indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 22. Sept. 1734 (Hofman IV, S. 421).

23. **Birckenbuschs Legat,** stiftet af Etatsraad, Amtmand over Dueholm, Ørum og Vestervig Amter Frederik Birckenbusch (f. 1660 † 1740) med 100 Mark lybsk, nu 23 Kr. 33 Ø., til Fattige. Renten indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet skulde bestyres af Sognepræsten og Byfogden, men bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Jan. 1742 (Hofman IV, S. 433).

24. **Caspergaards Legat,** stiftet 1746 af Justitsraad, Amtsforvalter Claus Caspergaard og Hustru Marie Dorothea Thomasdatter (se ovenfor 18) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter Dagen før Juleaften uddeles til 3 trængende Ægtepar med 8 Kr. 33 Ø. til hver og til 4 trængende Enker med 6 Kr. 23 Ø. til hver paa Livstid.

Legatet, der staaer i Hundborg Sogns Kongetiende, bestyres af Sognepræsten og Byfogden. Fundats af 18. Nov. 1746 (Hofman IV, S. 427), konfirm. 7. Jan. 1747.

25. **Anne Andersdatters Legat,** stiftet 1748 af Anne Andersdatter (f. 1682 † 1750), Enke 1° efter Niels Andersen Torp i Thisted, 2° efter Christen Clemendsen († 1743), med Landgilden af en Gaard i Kallerup af Htk. 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdk. 2¾ Alb. til de Fattige. Gaarden bortarvefæstedes 1846 for 3,610 Rdl., nu 7,220 Kr., en aarlig Afgift af 20 Kr. og en Rekognition af 80 Kr. ved Eierskifte. Renten og Afgiften indgaaer nu i Kommunens Kasse.

Legatet skulde bestyres af Sognepræsten og Byfogden, men bestyres af Byraadet. Fundats af 20. Aug. 1748 (Hofman IV, S. 434). Canc.-Resol. 4. Okt. 1843 (utrykt). Canc.-Skr. 3. Marts 1846 (utrykt). Min.-Skr. 9. Febr. 1853 (utrykt). Min.-Skr. 27. Dec. 1862 (utrykt).

26. **Jens Erichsens Legat,** stiftet 1763 af Kjøbmand Jens Erichsen (begr. 18. April 1764) med 200 Rdl. Cour., nu 400 Kr., til Fattige. Renten indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet skulde bestyres af Sognepræsten og Byfogden, men bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Aug. 1763 (Hofman X App. t. Aalborg Stift, S. 10).

27. **Jørgen Sneistrups Legat,** stiftet 1774 af Kjøbmandskarl Jørgen Sneistrup († 1774) med 69 Rdl. 4 Mk. 11½ Sk., nu 33 Kr. 99 Ø., til Fattige. Renten indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet (Hofman XI, S. 590).

28. **Peter Mortensens Legat,** stiftet ved Testamente af 19. April 1783 af Peter Mortensen til Ulstrup (se ovenfor 16) med 1,979 Rdl. 7½ Sk., nu 2,514 Kr. 98 Ø., til de Fattige. Renten indgaaer i Kommunens Kasse.

Legatet skulde bestyres af Sognepræsten og Byfogden, men bestyres af Byraadet. Fundats af 24. Nov. 1785 (Rskr. 1785, S. 334), konfirm. 23. Dec. 1785.

29. **Christen Schaarups Legat,** stiftet 1799 af Kjøbmand Christen Schaarup med en Eng, som udleies til Slæt. Indtægten uddeles til 4 Fattige.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Gavebrev af 1. Dec. 1799 (Rskr. 1801, S. 346), konfirm. 6. Nov. 1801.

30. **Grøntofts og Hauervigs Legat,** stiftet 1805 af Kjøbmand Lars Grøntoft (f. 1768 † 11. Mai 1805) med 65 Rdl. D. C. og 1807 af Kathrine Nielsdatter Hauervig (f. 1734 † 22. Sept. 1807) med 299 Rdl. 39 Sk. D. C. I begge Boerne bestemte Exekutorerne, at Renterne skulde oplægges, til der kunde bygges en Arbeidsanstalt for dem. Den samlede Kapital suppleredes til 400 Rdl. og omskreves 1813 til 165 Rbd. Sølv, hvoraf en Del brugtes til Istandsættelse af et Arbeidshus. Tilbage blev 52 Rbd. 48 Sk. Sølv og 48 Rbd. Sedler, nu 234 Kr. 60 Ø., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 30. April 1805, konfirm. 31. Mai 1805. Testamente af 7. Aug. 1807, konfirm. 23. Sept. 1807.

31. **Didriksens Legat,** stiftet 1811 af Kjøbmand Niels Christian Didriksen med 10,000 Rdl. D. C., omskrevne til 1,666 Rbd. 64 Sk., nu 19,185 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles i 4 Portioner paa 40 Kr. til Tjenestefolk, som have tjent med Troskab og Sædelighed fra deres 20. Aar i 6 paa hinanden følgende Aar paa eet Sted. Resten oplægges til 20,000 Kr.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten og Byfogden. Testamente af 24. Okt. 1811, konfirm. 26. Marts 1813. Canc.-Skr. 12. Mai 1846.

32. **Lassen Winthers Tørve-Legat,** stiftet 1812 af Kjøbmand i Thisted Christian Lassen Winther (døbt 13. Aug. 1744 † 28. Aug. 1812) med 166 Rdl. 4 Mk., nu 350 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 22. Aug. 1812, konfirm. 22. Sept. 1812.

33. **Fru Steensens Legat,** stiftet 1813 af Ane Eleonore Jensdatter (f. 1728 † 16. Febr. 1814), Enke 1° efter Byfoged i Thisted Peter Lybecker (begr. 22. April 1763), 2° efter Justitsraad, Byfoged i Thisted, Herredsfoged i Hillerslev og Hundborg Herreder Rasmus Steensen († 10. Nov. 1789) med 300 Rdl. D. C., omskrevet til 60 Rbd., nu 120 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 27. Jan. 1813, konfirm. 20. Aug. 1813.

34. **Jens Kløvs Legat,** nu 1,200 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet.

35. **Legat til Thisted By i Anledning af den 22. Juni 1824,** paa hvilken Dag Kong Frederik VI besøgte Thisted, stiftet 1824 af Cancelliraad, By- og Herreds-

skriver Nicolai Peter Georg Toft (f. 1783 † 30. Sept. 1832) med 1,000 Rbd., 1829 forøget med 500 Rbd. til Erindring om Prins Frederik Carl Christians Formæling med Prinsesse Vilhelmine Marie, ialt nu 11,350 Kr., hvis Renter anvendes til at fremme Thisted Bys Hæder og Tarv, idet dog 100 Kr. aarlig oplægges til Fremvæxt.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten. Fundats (Rskr. 1824, S. 364; Coll.-Tid. 1824, S. 716), konfirm. 24. Nov. 1824. Fundats af 1. Nov. 1828 (Rskr. 1828, S. 446; Coll.-Tid. 1829, S. 21), konfirm. 17. Dec. 1828.

36. **Justitsraad Langelands Legat,** stiftet 1825 af Toldinspektør i Thisted, Justitsraad Christian Frederik Langeland med et Hus til de Fattige. Huset er solgt. Legatet er nu 152 Kr., hvis Renter indgaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Gavebrev af 31. Dec. 1825.

37. **Niels Jensen Veyes Legat,** stiftet 1842 af Huseier Niels Jensen Veye (f. 1788 † 5. Marts 1843) med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 22. Mai 1842, konfirm. 4. Juli 1843.

38. **Hattemager Høyers Legat,** stiftet 1845 af Friederich Bierkenbusk Høyer (se ovenfor 17) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Kommunens Kasse.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 6. Jan. 1845.

39. **Jens Nielsen Skinnerups Legat,** stiftet 1850 af Jens Nielsen Skinnerup (f. 1785 † 7. Dec. 1851) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet betsyres af Byraadet. Tetsamente af 28. Juli 1850.

40. **L. B. Jacobsens Bødelegat,** stiftet 1856 af Laurits Benedictus Jacobsen med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Rskr. 24. Nov. 1856 (utrykt).

41. **Bombebøssen,** oprettet 1861 ved frivillige Bidrag med det Formaal at skaffe gamle, svagelige og fattige Søfolk og deres Familier fri Bopæl og anden Hjælp, eier en Kapital af 18,878 Kr. 67 Ø., deri indbefattet nedenstaaende Legater.

Stiftelsen bestyres under Byraadets Tilsyn af 3 af Byraadet valgte Direktører. Fundats af 22. Sept. 1861 (Rskr. 1862, S. 19), konfirm. 23. Jan. 1862.

42. **Arent Lunds Legat til Thisted Bombebøsse,** stiftet 1858 af Kjøbmand Arent Lund (f. 1795 † 1. Sept. 1858) med 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter uddeles til Medlemmer af Stiftelsen til Brændselshjælp.

Legatet bestyres af Stiftelsens Direktion.

43. **Hanne Marie Steen født Pontoppidans Mindelegat,** stiftet 1877 af Dampskibskaptain Erik Sophus Valdemar Steen (f. 21. Dec. 1838) til Minde om hans Hustru Hanne Marie Pontoppidan (f. 12. Nov. 1843) med 200 Kr., hvis Renter tildeles en værdig Trængende af Sømandsstanden.

Legatet bestyres af Stiftelsens Direktion. Gavebrev af 27. Okt. 1877.

44. **J. V. Brinkmanns Legat,** stiftet 1879 af Kjøbmand Joseph Vilheln Brinkmann (f. 17. Mai 1831) med 500 Kr. til Bombebøssen.

Legatet bestyres af Stiftelsens Direktion. Gavebrev af 11. Sept. 1879.

45. **Skibsfører J. Fischers Legat,** stiftet 1891 af Grosserer Niels Schot og Hustru Mathilde Fischer med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Sømænd.

Legatet bestyres af Stiftelsens Direktion. Gavebrev af 21. Juli 1891.

46. **Jens Chr. Melveis Legat,** stiftet 1868 af Jens Christian Nicolaiser Melvei (f. 1787 † 11. Juli 1868) med 850 Rdl., nu 1,700 Kr., hvis Renter uddeles ti Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Testamente af 21. Juni 1868.

47. **Jernstøberieier W. Bonnes og Hustrus Pensionslegat,** stiftet 187; af Marius Sabinus Wilhelm Bonne og Hustru Ida Amalie Wittrup me 2,500 Kr., der ere oplagte til 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til nogle Legatarer o efter de fleste af disses Død tilfalde Understøttelsesforeningen for trængende Haand værkere, Industridrivende og disses Enker med 1/3, efter alle Legatarernes Død Lem merne i Thisted Hospital med 1/3, Bombebøssen til Uddeling til trængende Søfolk med 1/3

Legatet bestyres af Byraadet Fundats af 1. Juli 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 165), stadf. 19. Nov. 187;

48. **I. W. Werners Legat,** stiftet 1877 af Agent Ignatius Wilheln Werner (f. 30. Okt. 1800 † 7. Okt. 1882) med 3,000 Kr., af hvis Renter 1/3 tilfalde Thisted Kjøbmænds Hjælpekasse, 1/3 Understøttelsesforeningen for trængende Haand værkere og Industridrivende og disses Enker, 1/3 hvert Aars 15. Dec. uddeles t Lemmerne i Thisted Hospital.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 10. Dec. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 17), stadf. 31. Jan. 187

49. **Kjøbmand J. G. Brinkmanns og Hustrus Konfirmationslegat** stiftet 1879 af Joseph Wilhelm Brinkmann (se ovenfor 44) med 3,000 Kr., son senere af hans Moder, Enkefru Kjerstine Brinkmann født Haarup (se ovenfor 6 forøgede med andre 3,000 Kr. Renten uddeles ved hver Konfirmation til 4 Konfir mander til Beklædning.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 11. Sept. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 218), stadf. 19. De 1779. Tillægsfundats af 14. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 37), stadf. 15. Marts 1881. Ny Fundats 9. Aug. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 237), stadf. 9. Okt. 1888.

50. **Enkefru Cecilie Marie Kreiberg født Bruuns Legater,** stiftet ved Testamente af 21. Sept. 1880 af Cecilie Marie Kreiberg født Bruun (se over for 5) med 6,000 Kr., hvis Renter i Juni og Dec. uddeles i Portioner paa 20 Kr. t Trængende udenfor Fattigvæsenet, 1,000 Kr. til Foreningen til Understøttelse af træn gende Haandværkere og Industridrivende samt deres Enker, 1,000 Kr. til Velgjører hedsselskabet, 884 Kr. til Børneasylet, 200 Kr. til Thisted Bombebøsse.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 19. Mai 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 157), stadf. 10. Juli 188

51. **Enkefru Stine Bertelsen født Nyeborgs Legat,** stiftet ved Testa mente af 11. Okt. 1880 af Maren Kirstine Nyeborg (f. 1809 † 13. April 1882), Enk

efter Exam. jur. J. V. Bertelsen, med 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa mindst 50 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 25. Aug. 1882 (Min.-Tid 1882 A, S. 173), stadf. 11. Okt. 1882.

52. **Else Kobberøs Pleiesøns Elis Peter Jakobsens Legat for trængende Enker af Haandværker- og Arbeiderstanden i Thisted,** stiftet ved Testamente af 25. Nov. 1882 af Else Kirstine Kobberø eller Nielsdatter af Thisted (f. 1811 † 26. Aug. 1885), Enke efter Gaardmand i Hundborg Christen Jensen, med 5,200 Kr., hvis Renter efter Elis Peter Jacobsens, hans Enkes og Børns Død til Julen uddeles i Portioner paa ikke over 100 Kr.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 5. April 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 118), stadf. 6. Juni 1887.

53. **Alexander Dessauers Legat til Thisted Kjøbstad,** stiftet ved Testamente af 29. April 1883 af Grosserer i Kjøbenhavn Alexander Dessauer († 1885) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa ikke under 25 Kr. til Trængende, fortrinsvis af den mosaiske Religion.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 28. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 99), stadf. 24. Juli 1885.

54. **Bager Lars Aasteds og Hustru Anna født Bigums Legat for 4 troende Enker i Thisted Kjøbstad,** stiftet 1886 af Lars Aasted (f. 26. April 1830), Enkemand efter Anna Bigum (f. 3. Juni 1828 † 15. Febr. 1886), med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles efter Legatstifterens Død.

Legatet bestyres af Byens Præster. Fundats af 21. April 1886 (Min. Tid. 1886 A, S. 164; G. R. 1886, S. 378), stadf. 17. Nov. 1886.

55. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat for værdige Trængende i Thisted Kjøbstad,** stiftet 1892 ved frivillige Bidrag med 1,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Mai uddeles til 3 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 26. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 284), stadf. 14. Sept. 1892.

56. **Kjøbmand Niels Christian Kjærgaards Legat,** stiftet 1894 af Clara Constanze Heegaard (f. 10. Nov. 1849), Enke efter Niels Christian Kjærgaard (f. 5. Mai 1833 † 13. Sept. 1892), med 1,000 Kr., hvis Renter af Thisted Kjøbmænds Hjælpekasse uddeles til Trængende af Byens Handelsstand.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 17. Febr. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 86), stadf. 20. Marts 1894.

THISTED AMTS LANDSOGNE.

Alsted og Sønder Draaby Sogne.

Legat for Flade og Sønder Draaby Sogne se Flade og Bjergby Sogne.

Øster Assels og Vester Assels Sogne.

1. **Præsten Lunds Enkelegat,** stiftet 1788 af Sognepræst til Øster Assels og Vester Assels Knud Lund (f. 19. Dec. 1720 † 13. Dec. 1793) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 13. Sept. 1788 efter fac. test. af 6. Juli 1788. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Præsten Lunds Lærerlegat,** stiftet 1788 af den Samme med 133 Rdl. 33 Sk., nu 266 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde Pastoratets Lærere.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 13. Sept. 1788 efter fac. test. af 6. Juli 1788. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

Bedsted og Grurup Sogne.

Majorinde Klingenbergs Legat, stiftet 1773 af Øllegaard Margrethe Jermiin (f. 1712 † 1785), Enke efter Major Poul von Klingenberg til Volstrup i Hjerm Sogn (f. 1714 † 23. Febr. 1771), med 40 Rdl., nu 80 Kr. aarlig af Bedsted Sogns halve Kongetiende til Vedligeholdelse af hendes Mands Begravelse i Bedsted Kirke, Resten uddeles til 10 af Sognets Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Amtmanden, Provsten og Sognepræsten. Testamente af 16. Sept. 1773 (Hofman XI, S. 591).

Boddum og Ydby Sogne.

1. **Sommers Legat,** stiftet 1785 af Kammerraad Niels Sommer til Boddumbisgaard og Hustru Ane Marie Schnell med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Boddum Sogn.

Legatet, der staaer i Boddumbisgaard, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Gaardens Eier og Sognepræsten. Testamente af 26. Sept. 1785.

2. **Lars Oddes Legat,** stiftet 1826 af Gaardbruger i Dovermøllegaard Lars ristensen Odde (f. 1789 † 21. Mai 1829) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter eles til Ydby Sogns Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 30. April 1826, konfirm. lov. 1829.

Dragstrup og Skallerup Sogne.

Christian Erichsen, Sognepræst til Dragstrup og Skallerup (f. 1639 † 1695), gav Rdl. til Kirken til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Kirken.

Legatet er indgaaet i Kirketiendeeierens Formue (Hofman IV, S. 484).

Eierslev og Jørsby Sogne.

Ingen Legater og Stiftelser.

Flade og Bjergby Sogne.

1. **Consistorialraad Humbles Legat,** stiftet af Consistorialraad, Provst, Sognepræst lundstrup og Østerild Rudbech Humble til Ullerup og Nandrup (f. 1687 † 22. Febr. 3) med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Læreren i Flade.

Legatet stod oprindelig i Nandrup Hovedgaard, men Heftelsen blev 1830 udslettet efter Viborg overretsdom af 21. Juni 1830. Skiftebrev af 1744 (Hofman IV, S. 483). Canc.-Skr. 31. Aug. 1830 (utrykt).

2. **Legat for Flade og Sønder Draaby Sogne,** stiftet 1883 af en Unævnt 1,000 Kr., hvis Renter uddeles med 20 Kr. i hver Termin til en fattig Dreng til lp ved hans Uddannelse.

Legatet bestyres under Stiftsøvrighedens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 15. Nov. 1883 (Min.-1884 A, S. 153; G. R. 1884, S. 69), stadf. 18. Juli 1884.

Frøslev og Mollerup Sogne.

1. **Juuls Legat,** stiftet 1842 af Proprietær Frederik Juul til Frøslevgaard en Jordlod paa 1 Skp. 2 Fdk. 2½ Alb. Hartkorn, hvis Brug er tillagt en Lærer-:, derefter en Lærer ved Frøslev Skole, derefter en Lærerenke eller Lærer ved nenes øvrige Skoler.

Gavebrev af 26. Dec. 1842 (Rskr. 1843, S. 159), konfirm. 8. Aug. 1843. Min.-Skr. 18. Marts 1864 (G. R.).

2. **Fru Schades Asyl,** oprettet 1873 af Jacobus Cornelius Schade Frøslevgaard (f. 8. Dec. 1830 † 26. Marts 1884) til Minde om hans Hustru Ane levig Juul (f. 22. Okt. 1827 † 7. Sept. 1870) med et Hus i Frøslev til Fribolig for erdige Trængende uden Familie, fortrinsvis saadanne, som have tjent Stifteren paa slevgaard, og 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter dels anvendes til Stiftelsens Ved-

ligeholdelse, dels kunne uddeles til dens Beboere. Stiftelsen er brandforsikret for 1,800 Kr. Stiftelsen eier en oplagt Kapital af 1,400 Kr.

Stiftelsen bestyres af Branddirektør Jac. Sørensen og Konsul A. H. Schade i Nykjøbing p. Mors. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 5. Sept. 1872, konfirm. 23. Dec. 1873.

3. **Ide Lunges Legat,** stiftet 1646 af Ide Jørgensdatter Lunge (f. 1. Sept. 1612 † 30. Okt. 1671), Enke efter Otto Albrechtsen Skeel til Broholm m. v. (f. 29. Nov. 1605 † 26. Mai 1644), med 4 Tdr. Byg aarlig af Frøslevgaard til Fattige paa Frøslevgaards Gods.

Legatet udredes ikke længer. Fundats af 14. Jan. 1646 (Hofman III, S. 119).

4. **Søren Byrgesens Legat,** stiftet 1753 af Søren Nielsen Byrgesen paa Frøslevgaard (f. i April 1665 † 7. Juli 1754) med 15 Rdl. om Aaret af Frøslevgaard til dens fattigste Bønder og Tjenere i Frøslev Sogn; men Legatet uddeles kun, naar Gaarden eies og besiddes af rette Arvinger af Niels Morten Byrgesens (f. i Juli 1697 † 20. Aug. 1764) og Legatstifterens Familie og Atkom.

Legatet uddeles af Eieren af Frøslevgaard. Testamente af 11. Juli 1753 efter fac. test. af 22. Okt. 1746 (Hofman X App. t. Aalborg Stift, S. 13).

Galtrup og Øster Jølby Sogne.

Godseier Stadels Familielegat se Thisted Amt 6.

Harring og Stagstrup Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Hassing og Villerslev Sogne.

1. **Madam Pøtters Legat,** stiftet c. 1760 af Anne Apolone Pøtter (f. 1691 † 5. Juli 1770) med 50 Rdl., nu 38 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til de Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Forhenværende Gaardeier Lars Christensen Toftdals og Hustru Else Marie Pedersen Uhrbrands Legat for værdige Fattige i Villerslev Sogn,** stiftet ved Testamente af 3. Aug. 1882 af Lars Christensen Toftdal (f. 19. Jan. 1819 † 30. Nov. 1885) og Else Marie Pedersen Uhrbrand (f. 12. Okt. 1813 † 13. Juni 1890) med en Kornafgift af 8 Tdr. Byg og 2 Tdr. Rug, som indgaaer i de Fattiges Kasse.

Fundats af 8. Dec. 1890 (Min.-Tid. 1891 A, S. 31; G. R. 1891, S. 24), stadf. 31. Jan. 1891.

Helligsø og Gjetterup Sogne.

Christen Madsen Steensgaards og Hustrus Legat til Understøttelse af Trængende udenfor Fattigvæsenet i Gjettrup Sogn, stiftet 1880 af Christen Madsen Steensgaard af Gundtoftgaard (f. 24. Jan. 1806 † 12. Febr. 1885) og

Hustru Maren Isaachsdatter (f. 28. Nov. 1809 † 28. Febr. 1881) med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles i Portioner paa ikke under 10 Kr.

Legatet, der er overtaget af Kommunen til Forrentning med 4 pCt., bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 7. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 1 7; G. R. 1881, S. 6), stadf. 1. Febr. 1881.

Hillerslev og Kaastrup Sogne.

1. **Provst Moldrups Legat,** stiftet 1722 af Sognepræst til Hillerslev og Kaastrup, Provst Peder Nielsen Moldrup (f. 8. Nov. 1670 † 23. Mai 1728) med Afgiften af et Hus i Hillerslev til Læreren.

Legatet udredes ikke mere. Fundats af 5. April 1722 (Hofman IV, S. 404).

2. **Rasmus Andersens Legat,** stiftet af Amtsforvalter over Lundenæs og Bøvling Amter Rasmus Andersen med 100 Sldr. til Kaastrup Kirke til Vedligeholdelse af hans Faders, Slotsskriver paa Ørum Slot Anders Pedersens Begravelse og Ligsten paa Kaastrup Kirkegaard.

Legatet skulde staa i Todbøl Hovedgaard, men kjendes nu ikke (Hofman IV, S. 405).

Hundborg og Jannerup Sogne.

1. **Etatsraad Knudsens og Hustrus Legatstiftelse,** oprettet 1883 af Etatsraad Poul Knudsen til Blidstrup, Moutrup og Ulstrup (f. 8. Juli 1819) og Hustru Ane Jensine Riis (f. 31. Mai 1827 † 31. Juli 1892) med Eiendommen Matr.-Nr 19 m af Hartkorn 1 Album med Bygning til 3 Friboliger for trængende Familier udenfor Fattigvæsenet og 4,000 Kr., nu 5,000 Kr., af hvis Renter 1/4 anvendes til Skatter og Vedligeholdelse, 3/4 uddeles i lige store Dele til Stiftelsens Beboere.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Ulstrup, Sognepræsten og et Sogneraadsmedlem. Fundats af 8. Juli 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 19), stadf. 24. Jan. 1884.

2. **Iver Kaas** til Ulstrup (f. 1586 † 19. Juli 1662) gav 33 Rdl. 2 Mk. til Vedligeholdelse af hans Begravelse i Hundborg Kirke.

Legatet skulde staa i Raastrup Hovedgaard, men kjendes nu ikke. Gavebrev af 29. Juni 1649 (Hofman IV, S. 448).

3. **Povel Maes** og Hustru gav 40 Sldr. til Vedligeholdelse af deres Begravelse i Hundborg Kirke.

Legatet skulde staa i Raastrup Hovedgaard, men kjendes nu ikke (Hofman IV, S. 448).

4. **Jens Vares Legat,** stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaa (f. 2. Sept. 1693 † 9. Nov. 1767) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tildeles Læreren i Vorupøer, og 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504). Rskr. 18. April 1806.

5. **Peter Mortensens Legat,** stiftet 1783 af Peter Mortensen i Ulstrup med 2,000 Rdl., nu 1,301 Kr. 53 Ø., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 19. April 1783. Rskr. 18. April 1806. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

6. **Thisted Hospital** se Thisted Kjøbstad 1.

Hundstrup, Østerild og Hjardemaal Sogne.

1. **Fru Berregaards Legat,** stiftet 1731 af Anne Søe (f. 1644 † 30. Mai 1736), Enke 1° efter Raadmand i Thisted Søren Jacobsen Lugge, 2° efter Justitsraad, Borgermester i Thisted Enevold Nielsen Berregaard til Stamhuset Kjølbygaard (f. 1653 † 25. April 1731), med 1,200 Rdl., nu 2,110 Kr. 52 Ø., hvis Renter uddeles til 12 Fattige, medens Læreren i Østerild faaer 8 Kr.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, uddeles under Biskoppens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 24. Dec. 1731 (Hofman IV, S. 404 og 413), konfirm. 4. April 1732. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Thorums Legat,** stiftet 1792 af Forvalter i Østerild Peder (Mads) Thorum (f. 1727 † 31. Dec. 1795) med 800 Rdl., 1824 udbetalt efter Kvartalskurs med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter skulde uddeles til Fattige i Hundstrup og Østerild Sogne, lige meget i hvert Sogn, men nu gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 19. Jan. 1792. Tilføielse af 30. Juni 1795.

3. **Kieltofts Legat,** stiftet af Møller i Kløvs Mølle Niels Kieltoft (f. 172? begr. 22. Juli 1811) med 100 Rdl. D. C., omskrevet til 55 Rbd., nu 110 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

4. **Tousigs Legat,** stiftet af Mads Jørgensen Tousig i Østerild, med 400 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

5. **Legat til Hundstrup Sogns Skolekasse,** sammenskudt 1818 af Sognepræst til Hundstrup og Østerild Daniel Christian Prior (f. 11. Dec. 17?? † 13. Dec. 1833), Birkedommer Varlemann til Kjølbygaard og Gaardeier af Lynnerup Morten Pedersen med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres af Sogneraadet. Canc.-Skr. 23. Mai 1818 (Rskr. Coll.-Tid. 1818, S. 421).

Hurup Sogn.

Jens Ulnitz's Legat til Fordel for værdige Trængende i Hurup Sogn, stiftet ved Testamente af 2. Marts 1884 af Aftægtsmand i Hurup Jens Thomsen Ulnitz (f. 1795 † 3. Nov. 1886) med 2,000 Kr., hvis Renter 2 Gange aarlig uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af 3 af Amtet valgte Mænd. Fundats af 11. Dec. 188? (Min.-Tid. 1887 A, S. 72), stadf. 18. Marts 1887.

Hvidbjerg og Lyngs Sogne.

1. **Isagers Skolelegat,** oprindelig tilbageholdte Lysepenge, stiftet af Peder Isager til Hindsels med 75 Rbd., nu 300 Kr., hvis Renter tilfalde Lærerne ved Lyngs og Odby Skoler.

Legatet bestyres under Skoledirektionens Tilsyn af Hvidbjerg-Lyngs og Sondbjerg-Odby Sogneraad.

2. **Christen Ørsnis' Legat,** stiftet 1763 af Christen Nielsen til Hellekildegaard (f. 1686, begr. 25. Mai 1765) og Hustru Johanne Marie Jensdatter (f. 1684, begr. 26. Jan. 1765) med 400 Rdl., nu 341 Kr. 60 Ø., til Vedligeholdelse af deres og deres Søns Begravelse i Hvidbjerg Kirke; af Renten nyder Præsten 8 Kr. og Degnen 2 Kr. for Tilsynet. Resten tilfalder Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen. bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 12. Dec. 1763 (Hofman IV, S. 464; XI, S. 501). Canc.-Skr. 12. Nov. 1840 (utrykt). Canc.-Skr. 13. Jan. 1841 (utrykt).

3. **Kjøbmand Hvidbergs Legat,** stiftet af Kjøbmand i Aalborg Jens Hvidberg med 300 Rdl. D. C., reduceret til 75 Rbd. S., nu 150 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juli 1807 Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

4. **Søren Hvidbjergs og Hustru Maren Krafts Legat,** stort nu 120 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juli 1807.

5. **Thorums Legat,** stiftet af Degnen Thorum med 50 Rdl. D. C., reduceret til 15 Rbd. S., nu 25 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juli 1807.

6. **Christen Gades Legat,** stiftet af Gaardmand i Kallerup Christen Gade med 100 Rbd. Sølv, nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juli 1807.

7. **De Fattiges Legat,** stiftet med en Arv efter et afdød Fattiglem paa 150 Rbd. Sølv, nu 300 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Juli 1807.

8. **Thorups Enkesædelegat,** stiftet af Sognedegn til Hvidbjerg og Lyngs Niels Friberg Thorup (se Thisted Amt 2) med et Stykke Jord paa c. 3 Tdr. Land; Indtægten deraf, nu 60 Kr., tilfalder Enker efter Lærere i Hvidbjerg Sogn. Der er oplagt en Kapital paa 950 Kr., hvis Renter oplægges.

Legatet bestyres af en Lærer i Sognet.

Hvidbjerg, Ørum og Lodbjerg Sogne.

1. **Wilhelm Eghus' og Hustru Bolette Schacks Stiftelse,** oprettet af Wilhelm Eghus af Gammel Ørumgaard (f. 1780 † 12. Febr. 1857) med et Hus i Ørum til Fribolig for 2 gamle, svagelige Tjenestefolk, fortrinsvis af Ørum Sogn, samt 600 Rdl., nu 1,200 Kr., hvis Renter anvendes til Skatter og Reparationer samt forøvrigt tilfalde Stiftelsens Beboere.

Stiftelsen bestyres af Eieren af Ørumgaard. Udateret, uunderskreven Fundats.

2. **Hans Hansen Ramløse,** Sognepræst til Hvidbjerg, Ørum og Lodbjerg (f. 1. Juli 1681 † 27. Okt. 1729), gav 1722 en Skole i Hvidbjerg og tillagde Læreren Landgilden, nu 10 Kr., af en Gaard i Tolbøl.

Fundats af 7. Juli 1722 (Hofman IV, S. 459; XI, S. 591), konfirm. 3. Jan. 1771.

3. **Niels Schacks Legat,** stiftet 1810 af Niels Schack til Ørumgaard med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren i Ørum.

Legatet er optaget under Aalborg Stiftsmidler. Gavebrev af 31. Mai 1810 (Ringkj. A. Leg., S. 15[illegible]) konfirm. 17. Aug. 1810. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

Jegindø Sogn.

1. **Præsten Peder Wilses Legat,** stiftet af Sognepræst til Jegindø Peder Wilse (f. 24. Dec. 1706 † 8. Marts 1786) med 50 Rdl., nu 103 Kr. 12 Ø., hvis Renter oprindelig tilfaldt de to vanføre Søskende i Nørre Toftskov Knud Nielsen († 1825) og Voldborg Nielsdatter († 1821) og nu uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Præsten Niels Wilses Legat,** stiftet af Sognepræst til Søndbjerg og Odby Niels Bjerregaard Wilse (f. 30. Marts 1740 † 21. Nov. 1807), nu 51 Kr. 66 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

Karby, Hvidbjerg og Redsted Sogne.

1. **Det Brøchner-Obel'ske Hospital,** opført 1843 ved Kapitaler, skjænkede af Sognepræsterne til Karby, Hvidbjerg og Redsted Lauritz Lassen Brøchner (f. 17. Sept. 1727 † 17. Dec. 1804) med 300 Rdl. og Andreas Christian Obel (f. 8. April 1766 † 3. ell. 6. Dec. 1843), optager trængende Familier.

Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.
Til Hospitalet er følgende Legat knyttet:

2. **Niels Becks og Hustrus Legat,** stiftet 1867 af Niels Jensen Beck (f. 1792 † 24. Dec. 1873) med 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Hospitalet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 25. Aug. 1867.

3. **Anders Christian Jensens Legat,** stiftet 1876 af Gaardeier i Karby Anders Christian Jensen († 21. Juli 1888) med en Afgift af 40 Kr. af Gaarden Matr.-Nr. 4 b i Karby, som i 25 Aar, første Gang 1877, hvert Aars 6. Febr. tildeles 3 Trængende udenfor Fattigvæsenet, der ere fødte i Aarene 1834, 1835 og 1836, afvexlende i Karby, Hvidbjerg og Redsted Sogne.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Legatstifterens Sønner, derefter af Sogneraadet. Gavebrev af 7. Aug. 1876.

Kjetterup og Gjøttrup Sogne.

1. **Holsteins Legat,** stiftet 1743 af Kaptain Philip Christopher von Holstein med 100 Rdl., nu 52 Kr. 6 Ø., hvis Renter skulde anvendes til Bøger for Ungdommen, men nu gaa i Kommunekassen.

Legatet skulde under Biskoppens Tilsyn bestyres af Provsten, men er indsat i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Mai 1743 (Hofman IV, S. 395). Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Oberstløitnant Frantz Rantzau Bentzon** til Aagaard og Hegnet (f. 1699 † 3. Jan. 1755) gav 1755 en Skole til Kjetterup og doterede Læreren med 4 Sldr., nu 6 Kr., samt 10 Læs Skudtørv og 8 Læs Brændtørv af Aagaard. 1830 afløstes Forpligtelsen til at vedligeholde Skolen med en aarlig Afgift af 40 Kr. til Skolevæsenet af Aagaard.

Fundats af 17. Mai 1735 (Hofman IV, S. 392). Rskr. 18. Marts 1830 (utrykt), thinglæst 24. Sept. 1844. Min.-Skr. 6. Jan. 1881 (G. R.).

3. **Krigsraad Ramløses og Hustrus Legat for værdige og fattige Trængende i Kjettrup Sogn,** stiftet ved Testamente af 9. April 1867 af Marie Catarine Bentzen (f. 21. Febr. 1795 † 14. Dec. 1881), Enke efter Distriktslæge i Kjøge, Krigsraad Carl Ferdinand Ramløse (f. 22. Mai 1794 † 12. Febr. 1867), med 1,000 Kr., hvis Renter den 21. Febr. og 22. Mai uddeles i Portioner paa ikke under 2 Kr. til Trængende i Kjetterup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1. April 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 157), stadf. 30. Mai 1891.

Klim, Torup og Vust Sogne.

1. **Helvig Pedersdatters Legat,** stiftet 1806 af Helvig Pedersdatter (f. 1731 † 1811), Enke efter Gaardmand og Kromand i Vester Torup Peder Mogensen

Brix (f. 1751, begr. 17. Juni 1806), med 300 Rdl. til Fattige i Torup og Lild Sogne, nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde Torup Sogns Fattigvæsen.

Legatet, der staaer i Torup Kirketiende, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 12. Okt. 1806, thinglæst 15. Nov. 1806.

2. **Mariane Christensens Legat til Fordel for kristelige og værdige Trængende i Torup Sogn, Vester Han Herred,** stiftet af hendes Broder, Gaardmand af Holme Jens Christensen (f. 16. Nov. 1853) med 200 Kr., hvis Renter gives til en trængende Familie udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Legatstifteren, derefter et Sogneraadsmedlem. Fundats af 25. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 63), stadf. 9. Febr. 1894.

Kollerup og Hjortdals Sogne.

1. **Provst Blochs Legat,** stiftet 1698 af Sognepræst til Kollerup og Skræm, Provst Jens Bloch (f. 30. Mai 1646 † 21. April 1725) med Huset „Kollerup Bunke". Huset er solgt for 50 Rdl., nu 33 Kr. 34 Ø., hvis Renter tilfalde Kollerup Sogn.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 1698 (Hofman IV, S. 401).

2. **Den yngre Provst Blochs Legat,** stiftet 1698 af den Samme og senere af hans Søn, Sognepræst til Haverslev og Beistrup, Provst Jens Bloch (f. 29. Sept. 1694 † 26. Sept. 1754) og dennes Brødre med Huset „Budders Hus", som er solgt. Kapitalen er nu 173 Kr., hvis Renter tilfalde Kollerup Sogn og Skræm Sogn i Hjørring Amt.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 1698 (Hofman IV, S. 402). Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

3. **Provstinde Blochs Legat,** stiftet 1726 af Else Thøgersdatter Vium, Enke 1° efter Sognepræst til Broust og Svenstrup Søren Bagge (f. 30. Aug. 1664 † 24. Aug. 1707), 2° efter Sognepræst til Kollerup og Skræm, Provst Jens Bloch (se ovenfor 1) med et Boelshus, som er solgt. Kapitalen er nu 77 Kr. 33 Ø., af hvis Renter 3/4 uddeles til Fattige i Kollerup Sogn og Skræm Sogn i Hjørring Amt, 1/4 tilfalder Sognepræsten.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 18. Juli 1726 (Hofman IV, S. 400). Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

4. **Christen Brixsøns Legat,** stiftet 1783 af Christen Christensen Brixsøn til Slettegaard (døbt 18. Nov. 1714, begr. 26. April 1794) og Hustru Ingeborg With (f. 1733 † 14. Juli 1790) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige i Hjortdals Sogn, saaledes at de Fattige af Slettegaards Afbyggere og Bøndergods

nyde dobbelt Portion imod de andre Fattige i Sognet, og 66 Rdl. 4 Mk. til at vedligeholde Slettegaards Eiers Begravelse.

Legatet 1° staaer i Amtsfattigkassen og bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Eieren af Slettegaard. Legat 2° er antagelig indbetalt til Kirketiendeeieren. Gavebrev af 5. Febr. 1783. Min.-Skr. 3. Sept. 1888 (utrykt).

5. **Madam Obels Legat,** antagelig stiftet af Madsine Andersdatter (f. 1720 † 1813), Enke efter Sognepræst til Kollerup og Skræm Jens Obel (f. 13. Dec. 1727 † 24. Jan. 1794), med 41 Rdl. 11 Sk., nu 82 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles med 2/5 til Kollerup Sogns, 3/5 til Hjortdals Sogns Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Min.-Skr. 3. Sept. 1888 (utrykt).

6. **Madam Lunds Legat,** stiftet med 152 Rdl. D. C., omskrevne til 91 Rbd. 19½ Sk., nu 188 Kr. 10 Ø., hvis Renter tilfalde Kollerup Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

7. **Anders Christensens Legat,** nu 33 Kr. 33 Ø., hvis Renter tilfalde Kollerup Sogns Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

8. **Kræmmers Legat til Fattige i Kollerup Sogn,** stiftet 1881 af Gaardmand i Fjerritslev Niels Jensen Kræmmer med 2,000 Kr., hvis Renter i Dec. uddeles i 4 lige store Portioner til 4 fattige Familier udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 18. Febr. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 38), stadf. 15. Marts 1881.

9. **Søren Knudsens og Maren Kristensdatters Legat for Trængende i Hjortdal Sogn,** stiftet 1885 af Maren Olesdatter, Enke efter Husmand af Sanden Søren Knudsen, med 800 Kr., hvis Renter uddeles i 1 eller flere Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis af Søren Knudsens og hans 2 Hustruers Slægt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 5. Febr. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 55), stadf. 30. April 1885.

10. **Hans H. Mørups og Hustru Ulrikke Nicolette født Harss' Legat for Trængende i Hjortdal Sogn,** stiftet ved Kodicil af 8. April 1875 til Testamente af 18. Aug. 1845 af Kjøbmand i Aalborg Hans Henrik Mørup (f. 16. Nov. 1809 † 4. Juli 1884) og Hustru Ulrikke Nicolette Harss (f. 13. April 1813 † 29. Jan. 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige, livsvarige Portioner til 4 gamle, trængende Mænd og Kvinder uden offenlig Understøttelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. Sept. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 289), stadf. 25. Okt. 1894.

Ljørslev og Ørding Sogne.

1. **Matthias Ilums Legat,** stiftet 1778 af Forpagter Matthias Ilum med 20 Rdl., nu 15 Kr. 46 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 12. April 1778, konfirm. 17. Dec. 1778. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Præsten Weflings Legat,** stiftet af Sognepræst til Ljørslev og Ørding Christopher Wefling (f. 29. Juli 1733 † 15. Jan. 1792) med 50 Rdl., nu 69 Kr. 93 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

3. **Sognepræst Alfred Meinerts og Hustru Anina født Larsens Legat,** stiftet 1879 af Sognepræst til Ljørslev og Ørding, senere til Flødstrup og Ullerslev Alfred Valdemar Meinert (f. 20. April 1829) og Hustru Ida Anina Mariane Larsen (f. 13. Okt. 1843) med 700 Kr., hvis Renter udbetales paa Livstid til en trængende Familie eller enkelt Person udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 20. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 44; G. R. 1880, S. 265), stadf. 20. Marts 1880.

Lødderup og Elsø Sogne,

Annex til Nykjøbing p. M.

1. **Christen Kjærgaards Legat,** stiftet af Gaardeier i Elsø Christen Jepsen Kjærgaard (f. 1753/4 † 13. Juni 1833) med 25 Rdl., nu 50 Kr., hvis Renter tildeles en Trængende i Elsø Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Kommunekassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

2. **Gaardmand i Fredsø Jens Huulgaards og Hustrus Mindelegat for værdige Trængende af Lødderup Sogn,** stiftet 1879 af Jens Huulgaard (f. 7. April 1807 † 22. Nov. 1880) og Hustru Bodil Marie Thomasdatter (f. 11. Dec. 1827) med 1,000 Kr., nu 1,015 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles, fortrinsvis til Slægtninge af Jens Huulgaards første Hustru Aase Kristensdatter (f. 1785 † 22. Febr. 1867).

Legatet bestyres af Sogneraadet. Fundats af 29. Mai 1879 (Min.-Tid. 1887 A, S. 209), stadf. 18. Nov. 1887.

Nors og Tved Sogne.

1. **Thomsens Legat,** stiftet af Oberstløitnant Thomas Thomsen til Nørre Ullerup (f. 1696 † 1749) med 200 Rdl. til Nors Kirke til Vedligeholdelse af hans Begravelse og Epitafium i Kirken.

Legatet staaer i Ullerupgaard (Hofman IV, S. 407).

2. **Niels Andersen Lynges Legat for Trængende i Nors By og Sogn,** stiftet ved Testamente af 11. Juli 1887 af Partikulier i Aalborg Niels Andersen Lynge med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til en eller flere Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. Juli 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 305), stadf. 16. Sept. 1889.

3. **Anders Christian Lassen Frøkjær og Hustru Dorthea Christine Andersen Kjærgaards Legat for værdige Trængende i Nors Sogn, som ikke nyde Understøttelse af Fattigvæsenet,** stiftet 1888 af Anders Christian Lassen Frøkjær af Nors (f. 14. Marts 1821 † 8. Jan. 1893), Enkemand efter Dorthea Christine Andersen (f. 30. Mai 1827 † 10. Dec. 1878), med 500 Kr., hvis Renter hver Juleaften uddeles i 4 Portioner paa 5 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 26. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 147). stadf. 16. Juni 1888.

4. **Kjøbmand N. C. Kjærgaards Legat til værdige Trængende i Tved Sogn,** stiftet 1893 af Clara Constance Heegaard (f. 10. Nov. 1849), Enke efter Kjøbmand i Thisted Niels Christian Kjærgaard (f. 15. Juni 1830 † 13. Sept. 1892), med 1,000 Kr., hvis Renter ved Juletid uddeles til 2—4 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 28. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 97), stadf. 16. April 1894.

Nykjøbing Landsogn.

Møller Madsens og Hustrus Udstyrslegat se Nykjøbing p. M. 34.

Nørhaa Sogn.

1. **Jens Vares Legat,** stiftet 1765 af Jens Vare til Faddersbøl og Nørhaagaard (f. 2. Sept. 1696 † 9. Nov. 1767) med en Skole til Stenbjerg By og 150 Rdl., af hvis Renter $^2/_3$ tillagdes Læreren, $^1/_3$ Skolen til dens Vedligeholdelse. Sidstnævnte Trediedel udbetaltes 1826 med 50 Rdl. og anvendtes til Opførelse af en Skole i Stenbjerg. Derhos gav han 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter Juleaften uddeles til Fattige, og 50 Rdl., nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Cancelliraad Langballes og 2 Hustruers Kister i Kirken.

Legatet, der staaer i Nørhaagaard og Nørhaa Sogns Kongetiende, sidstnævnte Kapital under Aalborg Stiftsmidler, bestyres, for de sidstnævnte 200 Kr. Vedkommende under Amtsraadets Tilsyn, af Sognepræsten og Eieren af Nørhaagaard. Testamente af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 504 og 590).

2. **Peder Lauritzens og Hustrus Legat,** stiftet 1812 af Boelsmand Peder Lauritzen (f. 1753 † 20. Jan. 1833) og Hustru Kirsten Olsdatter (f. 1758

† 19. Mai 1841) med deres Eiendom i Nørhaa af Hartkorn 1 Td. 4 Skpr. 3 Fdk. Sognets Skolevæsen.

Legatet bestyres af Sogneraadet. Gavebrev af 26. Aug. 1812 (Rskr. 1812, S. 309; Coll.-Tid. 181 S. 714), konfirm. 30. Okt. 1812.

Rær, Hansted og Vigsø Sogne.

1. **Lemvighs Legat,** stiftet ved Disposition af 12. Nov. 1811, konfirm. 29. M. 1812 af Auktionsdirektør Otto Lemvigh (f. 11. Sept. 1758 † 24. Aug. 1834) me 500 Rdl., nu 2,783 Kr. 15 Ø., af hvis Renter der ydes 100 Kr. til Vedligeholdelse Rær Sognebibliothek, til Anskaffelse af overflødigt Skolemateriel til Rær Skole og Vedligeholdelse af et i Rær opreist Æresminde for Legatstifteren.

Legatet bestyres under Kirkeministeriets Overtilsyn af Aalborg Stiftsøvrighed. Regulativ (Rs 1840, S. 203), konfirm. 6. Nov. 1840.

2. **Præsten Holms Legat,** stiftet af Sognepræst til Rær, Hansted og Vig senere til Lundforlund og Gjerlev, derefter til Udby og Ørslev Peter Holm (f. 3. No 1813 † 30. Juni 1881) med 50 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Seirslev Sogn.

1. **Præsten Tisteds Legat,** stiftet af Sognepræst til Seirslev, Eierslev og Jørsb Knud Olufsen Tisted (f. 1629 † 5. Juli 1685) med 40 Rdl. til Kirken til Vedligeholdel af hans Begravelse og Epitafium. Gravstedet kjendes ikke mere, og Epitafiet findes i beskadiget Tilstand paa Hovedgaardeu Sø.

Legatet er forlængst gaaet tabt (Hofman IV, S. 484).

2. **Madam Ilums Legat,** stiftet af Christine Sigbrith Mygind (f. 24. Mai 1710 † 1. Marts 1781), Enke efter Peder Madsen Ilum til Villerup, senere til Vang, med 50 Rdl., nu 103 Kr. 12 Ø., hvis Renter tillagdes Seirslev Sogns Fattige, men nu tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

Sennels Sogn.

1. **Karen Thofts Legat,** stiftet 1774 af Karen Hesseldahl (f. 13. Sept. 1715 † 4. Juli 1774), Enke efter Lars Thoft til Ullerupgaard (f. 17. Dec. 1718 † 2. Juni 1773), med 40 Rdl., nu 80 Kr. om Aaret af Sennels Sogns halve Kongetiende, saaledes at 5 Trængende udenfor Fattigvæsenet faae hver 7/60, 5 hver 5/60 af Legatet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Eieren af Ullerupgaard og 1 af Sogneraadet udnævnt Mand. Fundats af 7. Juni 1774 (Hofman XI, S. 589). Min.-Skr. 3. Sept. 1888 (utrykt).

2. **P. Hagensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Jan. 1891 af Partikulier i Nykjøbing p. M. Peder Hagensen († 15. Dec. 1891) og Hustru

Hansine Nielsen († 19. Dec. 1891) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i mindst 4 Portioner paa ikke under 20 Kr. om Halvaaret til Trængende udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis saadanne, som have tjent paa Ullerupgaard i Legatstifternes Tid, og deres Afkom.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Sønder Ullerupgaard, Formanden for den frie Fattigkasse og Sogneraadsformanden. Fundats af $\frac{\text{16.—18. Nov. 1892}}{\text{31. Juli—16. Aug. 1893}}$ (Min.-Tid. 1893 A, S. 322), stadf. 1. Sept. 1893.

Sjørring og Torsted Sogne.

1. **Consistorialraadinde Steenstrups Legat,** stiftet af Helene Cathrine Søltoft (f. 29. Juli 1716 † 26. Sept. 1800), Enke efter Sognepræst til Sjørring og Torsted, Consistorialraad, Provst Johannes Vogelius Steenstrup (f. 10. Sept. 1706 † 5. April 1774), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 13. April 1802.

2. **Et Skolelegat** af ubekjendt Oprindelse *), nu 100 Kr., hvis Renter anvendes til Sjørring Sogns Skolevæsen.

Legatet bestyres af Sogneraadet.

3. **Gaardeier Niels Christensens Legat for værdige Trængende i Thorsted By,** stiftet 1885 af Gaardeier i Torsted Niels Christensen (f. 1812 † 18. Sept. 1894) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 1. April uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af 3 Mænd, der beskikkes af Sogneraadet. Fundats af 29. Mai 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 14c), stadf. 10. Okt. 1885.

Skinnerup Sogn.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Skjoldborg og Kallerup Sogne.

1. **Todbøl Hospital,** oprettet 1740 af Kammerraad, Amtsforvalter over Dueholm, Ørum og Vestervig Amter Claus Caspergaard og Hustru Marie Dorothea Thomasdatter med et Hus ved Skjoldborg Kirke til 4 fattige Enker, fortrinsvis Gaardmandsenker, udenfor Fattigvæsenet og Skjoldborg Sogns Kongetiende, som er

*) Fortællingen om, at Legatet skal have sin Oprindelse af, at Cancelliet i sin Tid paalagde Kirketiendeeieren at give 50 Rdl. til Skolevæsenet for Tilladelsen til at nedrive Sjørring Kirkes Taarn, er næppe paalidelig. Pontoppidans Danske Atlas V, S. 450 Note D viser, at Kirken intet Taarn havde 1769, og taler ikke om, at det er nedrevet.

solgt til Yderne for 4,000 Kr., hvis Renter, 4 pCt., tilfalde Hospitalet, som derhos ei
en opsparet Kapital af 780 Kr.

Hospitalet bestyres under Amtmandens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten. Fundats af 22. No
1740 (Hofman IV, S. 448), konfirm. 23. Dec. 1740. Min.-Skr. 11. April 1854 (G. R.). Min.-Skr. 23. Jun
1863 (utrykt).

2. **Niels Sørensens Legat,** stiftet 1763 af Forpagter paa Todbøl Niel Sørensen (f. 5. Okt. 1697 † 13. Marts 1763) med ¼ Gaard i Hurup af Htk. 7 Skp 3 Fdk. 2½ Alb. til en Skole for Kallerup Sogn, som 1863 solgtes for 1,210 Rdl. hvoraf 200 Rdl. anvendtes til at kjøbe Byggeplads til en ny Skole i Kallerup, og e aarlig Afgift af 4 Tdr. Byg, der tilfalder Læreren i Kallerup tilligemed Renten af Lega kapitalen, som nu er 2,020 Kr.

Legatet skulde under Stiftsøvrighedens Tilsyn bestyres af Sognepræsten, men bestyres under Am raadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 12. Mai 1763 (Hofman X App. t. Aalborg Stift. S. 12).

Skyum og Hørdum Sogne.

Enkefru Kirstine Sørensens Mindelegat til Fordel for Fattige Skyum-Hørdum Kommune, stiftet ved Testamente af 6. Dec. 1890 af Kirsti Frederikke Sørensen (f. 12. Sept. 1810 † 28. Jan. 1894), Enke efter Cand. the Laurits Sørensen til Irup (f. 3. Mai 1802 † 2. Juni 1866), med 2,000 Kr., hv Renter ved Juletid uddeles til Fattige udenfor Fattigvæsenet, fortrinsvis til Persone der have tjent paa Irup.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 342), stadf. 19. Dec. 1894.

Snedsted Sogn.

1. **Langs Legat,** stiftet 1706 af Byfoged i Lemvig Knud Langs Arvinger med 3 Sldr., nu 4 Kr., i aarlig Afgift af en Gaard i Taabel, senere henlagt til „Korsgaard" i Snedsted Sogn, nu til 3 Parceller af den, til Vedligeholdelse af hans og hans Forældres Grav i Kirken.

Afgiften indgaaer i Kirkens Kasse (Hofman IV, S. 459).

2. **Hans Christensens og Hustru Karen Christiansdatters Legat til Snedsted Skolevæsen,** stiftet 1832 af Husmand i Snedsted Hans Christensen (f. 1758 † 15. Nov. 1838) og Karen Christiansdatter (f. 1749 † 22. Dec. 1834) med 80 Rdl., nu 160 Kr., hvis Renter anvendes til Bøger til fattige Skolebørn, ⅝ i Aarup, ⅜ i Snedsted Skoledistrikt.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 6. Nov. 1832, konfirm. 15. Marts 1833.

3. **Pastorinde Hansens Legat,** stiftet 1882 af Nicoline Bering (f. 6. Dec. 1818), Enke efter Sognepræst til Snedsted og Nørhaa Niels Hansen (f. 23. April

1813 † 5. Jan. 1872 som Sognepræst til Egeslevmagle), med 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af deres Familiegravsted paa Snedsted Kirkegaard.

Legatet bestyres af Sognepræsten.

4. **Niels Pedersen Skrivers Legat til Fordel for saadanne værdige Trængende i Snedsted Kommune, som ikke nyde Understøttelse af det offenlige Fattigvæsen,** stiftet af Husmand i Aarup Niels Pedersen Skriver († 29. Aug. 1883) med 450 Kr., hvis Renter ere oplagte til 500 Kr. og efter en Legatars Død uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 11. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 87), stadf. 21. Marts 1894.

Solbjerg og Sundby Sogne.

Sognefoged i Sundby Jens Christian Christensen Øers og Hustru Kirsten Thomasdatter Vangsgaards Legat, stiftet 1880 af Jens Christian Christensen Øer (f. 24. Nov. 1818), Enkemand efter Kirsten Thomasdatter Vangsgaard (f. 9. Jan. 1817 † 4. Dec. 1879), med 500 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Konfirmander i Sundby Sogn.

Legatet bestyres under Provstens Tilsyn af Legatstifteren, derefter af Sognepræsten. Fundats af 14. Dec. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 34; G. R. 1881, S. 17), stadf. 1. Marts 1881.

Søndbjerg og Odby Sogne.

1. **Søndbjerg-Odby Fattiges Nød- og Hjælpekasse,** stiftet af Sognepræst til Søndbjerg og Odby Peder Wilse (f. 24. Dec. 1706 † som Sognepræst til Jegindø 8. Marts 1786) med 100 Rdl., af Bonden Christen Sørensen i Helleris Mølle med 100 Rdl., af Bonden Mikkel Poulsen i Odby med 300 Rdl., af Degnen Niels Thorum i Hellerød med 50 Rdl. og af Sognepræst til Søndbjerg og Odby Niels Bjerregaard Wilse (f. 30. Marts 1740 † 21. Nov. 1807) med 50 Rdl., tilsammen 600 Rdl., nu 1,981 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. April 1804, konfirm. 13. Juli 1804. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

2. **Isagers Skolelegat** se Hvidbjerg og Lyngs Sogne.

Sønderhaa og Hørsted Sogne.

1. **Jesper Christian Christensens Legat,** stiftet 1861 af Jesper Christian Christensen i Sønderhaa (f. 16. Okt. 1824 † 23. Marts 1864) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Sønderhaa Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 24. Sept. 1861.

2. **Peder Christian Larsens Legat,** stiftet af Peder Christian Larsen i Sønderhaa (f. 10. Aug. 1826 † 4. Aug. 1862) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

3. **Ane Kirstine Hansens Legat,** stiftet af Ane Kirstine Hansen (f. 29. Dec. 1833 † 18. Okt. 1865) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

4. **Anders Christensens Legat,** stiftet 1876 af Anders Christensen i Hørsted († 1876) med 36 Kr. 96 Ø., nu 50 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

5. **Gaardeier Niels Kjærs Legat,** stiftet af Niels Kjær i Hørsted († 17. Jan. 1882) med 300 Kr., hvis Renter 1—2 Gange aarlig af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats (Min.-Tid. 1891 A, S. 75), stadf. 13. Marts 1891.

Tilsted Sogn,

Annex til Thisted Kjøbstad.

1. **Provst Cordtsens Legat,** stiftet 1743 af Sognepræst til Thisted og Tilsted, Provst Peder Cordtsen (f. 27. Dec. 1701 † 18. Febr. 1761) med et Hus i Tilsted til Degnebolig. Af Huset svares nu 1 Lpd. Smør til Degnen.

Gavebrev af 4. Sept. 1743 (Hofman IV, S. 446).

2. **Jens Christian Christensens og Hustru Mariane Christendatters Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1886 med Kodicil af 27. Jan. 1887 af Jens Christian Christensen af Dragsbæk (f. 24. Juni 1809 † 28. Juli 1891) med 500 Kr., hvis Renter til Julen uddeles til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 8. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 299), stadf. 21. Sept. 1891.

Tæbring, Outrup og Rakkeby Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Tødsø og Erslev Sogne.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Tømmerby og Lild Sogne.

1. **Holsteins Legat,** stiftet 1739 af Kaptain Philip Christopher von Holstein med en Gaard i Tømmerby til Anskaffelse af Skolebøger og til Syge. Gaarden blev siden delt i 2 Dele, som solgtes, den sidste 1839, tilsammen for 1,644 Rdl. 9 Sk. 1842 deltes denne Kapital saaledes, at Fattigvæsenet fik 394 Rdl. 9 Sk., nu 788 Kr. 18 Ø., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse, Skolevæsenet 1,250 Rdl., nu 2,500 Kr., af hvis Renter 2/5 anvendes til Skolevæsenet, 3/5 til Skolebøger, Papir og Flidsbelønninger i Skolerne.

Fattigvæsenets Kapital, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, Skolevæsenets Kapital under Provstens Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Mai 1739 (Hofman IV, S. 396) Canc.-Skr. 8. Juni 1833. Canc.-Skr. 25. Aug. 1842.

2. **Tømmerby-Lild Bundgarnsmulktlegat,** opr. 151 Rdl. 24 Sk. Sedler og 360 Rdl. Sølv, nu 1,022 Kr. 50 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

3. **C. C. Nørklits Legat,** stiftet 1790 af Christen Christian Nørklit og Hustru Maren Larsdatter med 100 Rdl. Sølv og 577 Rdl. 38 Sk. Sedler, nu 1,379 Kr. 62 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 1. Mai 1790, konfirm. 11. Juni 1790. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

4. **Provst Praëms og Frues Legat,** stiftet 1799 af Elisabeth Cathrine Ballerø († 20. Aug. 1799), Enke efter Sognepræst til Tømmerby og Lild, Consistorialraad, Provst Ole Bagger Praëm (f. 8. Aug. 1721 † 6. Febr. 1799), med 141 Rdl. 30 Sk., nu 282 Kr. 60 Ø., hvis Renter uddeles til Fattige i Tømmerby Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres af Sogneraadet. Canc.-Skr. 8. Juni 1833.

5. **Rauns Legat,** stiftet 1839 af Kammerraad Christian Raun af Selbjerggaard (f. 1793 † 15. Febr. 1869) med et Stykke Jord paa Høistrup Mark af Hartkorn 3 Skpr. 1 Fdk. 1 Alb., saaledes at Leieafgiften eller Renten af Kjøbesummen anvendes til en ny Skolestues Opførelse og Vedligeholdelse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev (Rskr. 1839, S. 18), konfirm. 22. Jan. 1839.

6. **Hans Lundegaards Legat,** stiftet 1872 af Hans Andersen (Lundegaard) (f. 1807 † 26. Dec. 1872) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 30. Aug. 1872.

7. **Skolelærer Poul Christensens Enkes Legat,** stiftet af hans Enke Sidsel Kirstine Andersen (f. 1810 † 26. Sept. 1876) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

8. **Enken Maren Kirstine Jensdatters Legat,** stiftet 1892 af Maren Kirstine Jensdatter (f. 30. Nov. 1815), Enke efter Gaardmand af Roelsgaard Jeppe

Thomsen, med 800 Kr., nu 1,033 Kr. 78 Ø., hvis Renter lægges til Kapitalen og efter Legatstifterindens Død uddeles til Trængende i Lild Sogn.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Gavebrev af 19. Juli 1892.

9. **Helvig Pedersdatters Legat** se Klim, Torup og Vust Sogne.

Vester Vandet og Øster Vandet Sogne.

1. **Peder Bendixens Legat,** stiftet 1702 af Peder Bendixen (f. 164– † 1702) med 4 Huse i Klitmøller, af hvilke et solgtes 1854 for 500 Rdl., et andet 185– for 125 Rdl., et tredie 1868 for 335 Rdl. (det fjerde ødelelagdes ved 1786 aldeles af Sandflugt), nu ialt 1,920 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende i Vester Vandet Sogn, hvorhos han gav et Hus ved Kirken til Degneenkesæde.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 23. April 1702 (Hofman IV, S. 406).

2. **Provstinde Ribers Præsteenkelegat,** stiftet 1781 af Petronella Kirstine Søltoft (f. 12. Juni 1715 † 29. Dec. 1790), Enke 1° efter Oluf Poulsen Dragsbæk til Vandetgaard, 2° efter Sognepræst til Vester Vandet og Øster Vandet, Provst Peder Riber (f. 1. Sept. 1707 † 12. Nov. 1765), med et Hus i Vester Vandet til Præstenkesæde. 1846 solgtes Huset for 585 Rdl., nu 1,170 Kr., hvis Renter tilfalde en Enke paa Kaldet, ellers Sognepræsten.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden. Gavebrev af 24. Aug. 1781. Canc.-Resol. 27. Jan. 1846 (utrykt). Canc.-Resol. 22. Dec. 1846 (utrykt).

3. **Provstinde Ribers I. Fattiglegat,** stiftet 1783 af den Samme med en Afgift af 10 Rdl., nu 20 Kr af Gaarden Matr.-Nr. 9 b i Vester Vandet. Afgiften uddeles til Husarme udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten. Gavebrev af 24. Nov. 1783.

4. **Lars Knakkegaards Legat,** stiftet af Lars Knakkegaard i Øster Vandet (f. 1711 † 7. Dec. 1788), nu 500 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet.

5. **Provstinde Ribers II. Fattiglegat,** stiftet 1790 af Petronella Kirstine Riber født Søltoft (se ovenfor 2) med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter tilfalde Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 10. Nov. 1790.

6. **Provstinde Ribers Familielegat,** stiftet 1790 af den Samme med et Hus i Skovhede i Vang Sogn til et Familielegat for Trængende af hendes første Mands, Oluf Poulsen Dragsbæks Efterkommere, og naar disse ere uddøde, til Vandet Fattige. Huset er bortfæstet for 2 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, og der er oplagt Indfæstningspenge og Renter til et Beløb af 4,510 Kr. 44 Ø., hvis Renter uddeles i 10 Portioner paa 18 Kr., Resten oplægges.

Legatet bestyres af Sognepræsten. Testamente af 10. Sept. 1790.

7. **Provstinde Ribers I. Skolelegat,** stiftet 1790 af den Samme med Boelsstederne „Strubesig“ og „Kabberstoft“ til Skoleholderen i Vester Vandet. Det første solgtes 1852 for 2,000 Rdl., hvoraf 1,633 Rdl. 32 Sk. anvendtes til en ny Skole med Jord i Øster Vandet. Det sidste solgtes 1865 for 3,020 Rdl., hvoraf 20 Rdl. indgik i Skolekassen og 150 Rdl. skjænkedes til den afdøde Fæsters Børn. Legatet er nu 6,433 Kr. 33 Ø., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 10. Sept. 1790.

8. **Provstinde Ribers II. Skolelegat,** stiftet 1790 af den Samme med 3 Huse i Klitmøller til Skoleholderen. 1814 solgtes Husene for 1,891 Rdl. 83½ Sk., nu 3,816 Kr. 50 Ø., hvis Renter gaa i Kommunens Kasse.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 10. Sept. 1790. Canc.-Skr. 8. Juni 1833. Min.-Skr. 22. Jan. 1857 (utrykt).

9. **Peder Knakkegaards Legat,** stiftet 1812 af Peder Knakkegaard i Øster Vandet (f. 30. Marts 1749 † 23. Juni 1830) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 6. Juli 1812.

10. **Provstinde Eegs Legat,** stiftet 1823 af Anna Birgitte Schurmann (f. 7. Sept. 1748 † 15. Mai 1826), Enke efter Sognepræst til Vester Vandet og Øster Vandet, Provst Nicolai Eeg (f. 18. Jan. 1741 † 10. Juni 1819), med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, og med 1,533 Rdl. 32 Sk., nu 3,066 Kr. 67 Ø., hvis Renter 1830 tillagdes Kommunens 2 Skoler til lige Deling, men nu gaa i Kommunens Kasse, dog at Læreren i Klitmøller nyder 40 Kr.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 29. Sept. 1823. Kgl. Resol. 8. Okt. 1830 (utrykt).

11. **Peder Kroghs Legat,** stiftet 1841 af Skipper i Klitmøller Peder Andersen Krogh (f. 5. Juni 1780 † 20. Juni 1841) med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige, og 100 Rdl., nu 200 Kr., til Flidspræmier for fattige Børn i Klitmøller Skole.

Legat 1° bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, Legat 2° af Sognepræsten.

12. **P. Chr. Nordentofts Legat for værdige Trængende i Klitmøller By,** stiftet af Kjøbmand i Thisted Peder Christian Nordentoft (f. 20. Juli 1799 † 26. Aug. 1874) med 400 Kr., hvis Renter til Julen uddeles i 2 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats (Min.-Tid. 1875 A, S. 199), stadf. 28. Dec. 1875.

13. **J. Heegaards og Mariane Heegaard født Christensdatters Legat,** stiftet af Mariane Christensdatter (f. 24. Sept. 1813 † 16. Febr. 1874), Enke efter Jesper Heegaard til Vandetgaard (f. 16. Marts 1817 † 17. Marts 1870), derefter gift med Jens Nørgaard til Vandetgaard (f. 10. Marts 1819 † 29. April 1895), med 2,000 Kr.,

hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens Gravsted og til Uddeling i Portioner paa 8—20 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Bestyrelsen for den frie Fattigforsørgelseskasse. Fundats (Min.-Tid. 1876 A. S. 24; G. R. 1876, S. 130), stadf. 5. Febr. 1876.

Vang og Torup Sogne.

1. **Mag. Jens Godsens Legat,** stiftet 1744 af Sognepræst til Ingstrup, Hjermeslev og Alstrup, forhen til Vang og Torup, Provst, Mag. Jens Godsen (f. 4. Marts 1671 † 25. Sept. 1735) med Landgilden af en Gaard i Vang, 4 Tdr. Rug og 6 Tdr. Byg. Legatet eier desuden en Kapital af 2,720 Kr. og uddeles Juleaften til Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet, medens Bestyrelsen i Fundatsen var tillagt Sognepræsten. Fundats af 28. Mai 1744 (Hofman IV, S. 456).

2. **Myntmester Johan Georg Madelungs Legat,** stiftet 1841 af Sognepræst til Vang og Torup Johan Henrik Madelung (f. 2. Dec. 1799 † 31. Okt. 1882 som Sognepræst til Sjørring og Torsted) med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Vang Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 5. Dec. 1841 (Rskr. 1847, S. 301), konfirm. 16. Dec. 1847.

3. **Pastor Madelungs Legat til Vangsaa Skole,** stiftet 1841 af den Samme med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Læreren ved Vangsaa Skole.

Legatet bestyres af Sognepræsten Gavebrev af 5. Dec. 1841 (Rskr. 1847, S. 301), konfirm. 16. Dec. 1847.

4. **Lars Madsen Smeds og Hustru Maren Larsdatters Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsenet i Vang og Tvorup Sogne,** stiftet ved Testamente af 29. Okt. 1872 af Lars Madsen Smed (f. 1805 † 18. April 1881) og Maren Larsdatter (f. 1802 † 27. Nov. 1876) med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Julen.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 31. Okt. 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 169), stadf. 19. Dec. 1885.

5. **Ferd. Fogs Legat for Fattige og Trængende i Vang og Torup Sogne,** stiftet af Sognepræst til Vang og Torup Lauritz Andreas Theodor Fog (f. 26. Febr. 1817 † 27. Mai 1890) med 8,000 Kr., hvis Renter dels anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted, dels efter en Legatars Død uddeles af Sognepræsten.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bestyres af Sognepræsten. Fundats af 27. Febr. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 127; G. R. 1891, S. 90), stadf. 29. April 1891.

Veierslev og Blidstrup Sogne.

1. **Godseier C. Riis og Hustrus Minde,** oprettet 1891 af Etatsraad Poul Knudsen til Blidstrup og Moutrup (f. 8. Juli 1819) og Hustru Ane Jensine Riis

(f. 31. Mai 1827 † 21. Juli 1892) med Eiendommene Matr.-Nr. 15 og 5 b i Emb med Bygninger og 7,000 Kr., afgiver Fribolig for 4 trængende Familier udenfor Fattigvæsenet, der hver oppebære 1/4 af Renten af 6,000 Kr.

Stiftelsen bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Eieren af Blidstrup Hovedgaard, Sognepræsten og en af Sogneraadet valgt Mand i Sognet. Fundats af 8. Juli 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 161), stadf. 16. Mai 1892.

2. **Vesti Søndergaards Legat,** stiftet 1823 af Vesti Søndergaard til Blidstrup (f. 1758 † 2. Okt. 1823) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til 4 Trængende.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet Fundats af 27. Sept. 1823, konfirm. 2. Okt. 1823.

3. **Johan Christian Knudsens Legat,** stiftet 1863 af Johan Christian Knudsen af Aldershvile (f. 1790 † 27. Juni 1872) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hver Juletid uddeles til 4 Trængende i Blidstrup Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 30. Jan. 1863 (Rskr. 1863, S. 277), konfirm. 29. Sept. 1863.

4. **Godseier Christen Riis' Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Marts 1867 af Christen Riis til Blidstrup (se Thisted Amt 4) med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter før Jul uddeles i 4 lige store Portioner til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet og Sognepræsten. Fundats af 27. Mai 1874 (Min.-Tid. 1875 A, S. 45), stadf. 31. Marts 1875.

5. **Peder Christian Clausens og Hustru Mette Larsdatters Guldbryllupslegat,** stiftet 1878 af Peder Christian Clausen i Veierslev (f. 1805 † 1. Jan. 1895) og Mette Larsdatter (f. 1801 † 8. Febr. 1894) med 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 27. Jan. uddeles til 2 Trængende i Veierslev Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres af Sognepræsten og en af Legatstifterens nærmeste mandlige Slægtninge eller en af Sogneraadet valgt Mand. Fundats af 7. Jan. 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 160), stadf. 28. Nov. 1878.

6. **Anders Mathiesen Brochmanns Legater,** stiftede ved Testamente af 22. Sept. 1874 af Aftægtsmand af Veierslev Anders Mathiesen Brochmann med 800 Kr., hvis Renter med 1/2 uddeles til 2 fattige Konfirmander, med 1/2 til 2 Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 17. Aug. 1880 (Min.-Tid. 1881 A, S. 9), stadf. 12. Jan. 1881.

Vestervig og Agger Sogne.

1. **Peder Moldrup** til Vestervig Kloster, Assessor i Kammerkollegiet (f. 7. Nov. 1651 † 20. Nov. 1737) gav 1731 en Skole til Øster Agger og doterede Læreren med 4 Tdr. Byg, 4 Læs Hedetørv, 1 Læs Skovtørv og 1 Læs Lyng af Vestervig Kloster.

Vestervig Stamhusbrev af 8. Febr. 1731 (Hofman IV, S. 462), konfirm. 4. Mai 1731.

2. **Moldrups Legat,** stiftet efter Kommissionsdom af 23. Jan. 1724 (konfirm. 18. Febr. 1724) af den Samme med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles

til Niels Povelsens Arvinger og Afkom i Røn og, naar disse ere uddøde, til Fattig i Agger Sogn.

Legatet, der staaer i Vestervig Kloster, bestyres af Sognepræsten. Fundats af 17. Marts 17- (Hofman IV, S. 462).

3. **Moldrups Kirkelegat,** stiftet af den Samme med 50 Rdl., nu 100 Kr hvis Renter skulde betales til en Omgangs-Skoleholder paa Røn.

Legatet staaer i Præstegaarden. Canc.-Skr. 12. Jan. 1805 (utrykt).

4. **Brønsdorphs Legat,** stiftet af Peter Brønsdorph med 50 Rdl., = 100 Kr., hvis Renter anvendes til Vin og Brød i Agger Kirke.

Legatet staaer i Præstegaarden. Canc.-Skr. 12. Jan. 1805 (utrykt).

5. **Generalauditør Lindahls Enke** gav 1814 en Skolebygning til Vest- vig Sogn.

Gavebrev (Rskr. 1814, S. 105), konfirm. 15. April 1814.

6. **Peter Christian Bendix,** Amtsprovst, Sognepræst til Vestervig og Ag (f. 18. Mai 1775 † 12. Nov. 1833), gav 1814 Jord og Udhus til Vestervig Skole og H med Jord til Jordemoderen i Agger.

Gavebrev, konfirm. 15. April 1814.

7. **Løitnant Frederik Svinth** til Kirkegaard gav 1819 7—8 Tdr. La Ager og 3—4 Tdr. L. Mose til Randrup Skole.

Gavebrev (Rskr. 1819, S. 125; Coll.-Tid. 1819, S. 253), konfirm. 7. April 1819.

8. **Søren Jørgen Fogh** til Veilegaard gav 1819 6 Tdr. Land til Tra kjær Skole.

Gavebrev (Rskr. 1819, S. 125; Coll.-Tid. 1819, S. 253), konfirm. 7. April 1819.

9. **Gaardeier af Skaarupgaard i Vestervig Sogn Poul Christensen Fuglsang og Hustru Maren Andersdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Mai 1880 af Maren Anderdatter (f. 2. Jan. 1809 † 7. Okt. 1888), Enke efter Poul Christensen Fuglsang (f. 21. Sept. 1809 † 16. Okt. 1874), med 2,200 Kr.; Renten af de 200 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted, Renten af 2,000 Kr. uddeles hvert Aars 24. Dec. i 4 lige Portioner til Trængende i Vestervig Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten, Førstelæreren i Randrup og 2 Mænd af Sognet. Fundats af 1. Juni 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 349), stadf. 22. Nov. 1889.

10. **Vordes Legat,** oprettet ved Testamente af 7. Jan. 1885 af Cand. jur. Hans Jacob Lindahl (f. 15. April 1812 † 29. Okt. 1885) med 4,000 Kr., hvis Renter anvendes først til Vedligeholdelse af Legatstifterens Faders og Lærer Vordes Gravsteder paa Vestervig Kirkegaard, Resten til Underhold for fattige, skolesøgende Børn i Vestervig eller til Forbedring af Andenlærerens Løn eller til Understøttelser for Førstelæreres Enker.

Legatet bestyres under Tilsyn af Skoledirektionen for Hassing-Refs Herreder i Aalborg Stift af Sognepræsten. Fundats af 26. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A. S. 149; G. R. 1890, S. 335), stadf. 30. Juni 1890.

Visby og Heltborg Sogne.

1. **Skolelærer og Kirkesanger Anders Larsen Søndergaards I. Legat,** stiftet ved Testamente af 8. April 1859 af Anders Larsen Søndergaard (f. 23. Sept. 1794 † 2. Okt. 1863) med 522 Kr., nu 715 Kr. 17 Ø., af hvis Renter ½ uddeles til Trængende i Heltborg Sogn udenfor Fattigvæsenet, ½ oplægges.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 158), stadf. 12. Sept. 1883.

2. **Skolelærer og Kirkesanger Anders Larsen Søndergaards II. Legat,** stiftet ved den Sammes Testamente af 8. April 1859 med 529 Kr. 6 Ø., nu 725 Kr. 82 Ø., af hvis Renter ½ anvendes til Vedligeholdelse og Udvidelse af Heltborg Sognebibliothek, ½ oplægges.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 9. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A. S. 159), stadf. 12. Sept. 1883.

3. **Skolelærer og Kirkesanger Anders Larsen Søndergaards III. Legat,** stiftet ved den Sammes Testamente af 8. April 1859 med 525 Kr. 71 Ø., nu 718 Kr. 87 Ø., hvis Renter hvert andet Aar uddeles som Hædersgave til agtværdige og kristelige, unge Mennesker, hvert andet Aar oplægges.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 15. Aug. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 159; G. R. 1883, S. 354), stadf. 12. Sept. 1883.

4. **Sognefoged og Lægdsmand Christen Galsgaard og Hustru Kirsten Nielsens Legat for værdige Trængende i Visby Sogn,** stiftet 1890 af Sognefoged og Lægdsmand, Dannebrogsmand Christen Galsgaard paa Rørhedegaard (f. 28. Juli 1809) med 1,000 Kr., hvis Renter hver 24. Dec. uddeles i Portioner paa 5—10 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten og Bestyrelsen for de Fattiges Kasse. Fundats af 10. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 219; G. R 1890, S. 361), stadf. 8. Sept. 1890.

Øsløs, Vesløs og Arup Sogne.

1. **Berte Skeel Christensdatter** til Selsø m. v. (f. 26. Marts 1644 † 5. Juli 1720), Enke efter Generalløitnant Niels Rosenkrantz til Stougaard og Alsted (f. 31. Marts 1627 † 3. Juli 1676), gav 33 Rdl. 2 Mk. til Vesløs Kirke mod Vedligeholdelse af de Rosenkrantzers Begravelse i Vesløs Kirke.

Begravelsen, som maaske findes under Gulvet i Kirkens Kor, vedligeholdes ikke længer (Hofman IV, S. 399).

2. **Præsten Tyrcks Legat,** stiftet af Sognepræst til Øsløs, Vesløs og Arup Andreas Christopher Tyrck (f. 1768 † 16. Jan. 1826) med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Øsløs Kirkegaard, Resten til Bøger til Sognebiblioteket.

Legatet bestyres af Sognepræsten.

3. **Søren Kløvs og Hustrus Legat,** stiftet ved Gavebrev af 20. Nov. 18[illegible] af Gaardmand i Sønder Arup Søren Christensen Kløv (f. 1774 † 1. Marts 183[illegible] og Hustru Else Marie Pedersdatter († i Aug. 1855) med 100 Rdl., nu 200 Kr. hvis Renter tilfalde Arup Sogns Fattige.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Testamente af 27. Nov. 1835, konfirm. 2. Marts 1836.

4. **Anders Christian Gregersen Søndergaards Legat for Husarme i Øsløs Sogn,** stiftet af Gaardeier af Øsløs Anders Christian Gregersen Søndergaard (f. 1801 † 10. Marts 1870) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Øsløs Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 31. Dec. 1870, konfirm. 31. Marts 1871.

5. **Mads Thorups og Hustrus Guldbryllupslegat,** stiftet 1872 af Aftægtsmand af Bisgaard Mads Thorup (f. 12. Okt. 1792 † 17. Marts 1874) og Hustru Dorthe Gregersdatter (f. 8. Dec. 1796 † 14. Dec. 1873) med 200 Rdl., nu 400 Kr. hvis Renter uddeles til Husarme i Øsløs Sogn.

Legatet, der staaer i Amtsfattigkassen, bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 24. Okt. 1872.

6. **Niels Andersens Legat,** stiftet 1874 af Gaardmand af Øsløs Niels Andersen (f. 19. Mai 1796 † 23. Aug. 1875) med 200 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Øsløs Sogn.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Sogneraadet. Gavebrev af 28. Dec. 1874.

7. **Anders Pedersens og Hustru Maren Poulsdatters Legat,** stiftet 1891 af Maren Poulsdatter (f. 21. Mai 1825), Enke efter Gaardeier i Arup Anders Pedersen (f. 1812 † 11. Juli 1885), med 400 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Arup Sogn udenfor Fattigvæsenet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sogneraadet. Fundats af 23. Juli 1891 (Min.-T. 1892 A, S. 26), stadf. 19. Jan. 1892.

8. **Ole Baks Legat,** stiftet af Ole Christian Lucassen (f. 28. Okt. 18[illegible] † 17. Nov. 1895) med 300 Kr., hvis Renter uddeles til Husarme i Arup Sogn.

Legatet bestyres af Sogneraadet.

FÆRØ AMT.

FÆRØ AMT.

1. **Færø Skolelegat,** stiftet 1647 af Kong Christian IV med Vikariet bona altaris S. Vilhelmi i Roskilde (ifølge Jordebogen af 1647 58 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdk. Hartkorn) til fattige og nødtørftige Skolebørn paa Færø, deres Underholdning og Skolegang, hvortil Kongen senere lagde 50 Rdl. Sp. og Viceadmiral Niels Trolle til Trolholm (f. 30. Dec. 1599 † 20. Sept. 1667) 1648 50 Rdl. Sp., for hvilke 100 Rdl. Sp. der 1664 kjøbtes 2 Mark Jord i Trangisvaag paa Suderø. 1688 magelagdes Vikariet med Bloustrød og Lille Lyndby Kirketiender. 1747 solgtes Lille Lyndby Kirketiende for 1,300 gl. Kroner = 2,762 Kr. 50 Ø. til Grevskabet Ledreborg mod Pant i Tienden og og andet Grevskabet tilhørende Gods, og 1840 overtoges Bloustrød Kirketiende af Hørsholm Jordebogskasse. 1829 bestemtes, at Legatets Indtægter skulde anvendes til Bedste for Almueskolevæsenet paa Færøerne, og ved Lov 1. Marts 1854 inddroges Legatet under Færø Amts Skolefond. Legatet eier desuden en Refusion af 1 Td. 4½ Skpr. Byg af Reerslev Kirketiende.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop. Aabent Brev af 27. Marts 1647 (Hofman VIII, S. 609). Se fremdeles Hofman VIII, S. 610—11 og Schack I, S. 296. Magelæg af 1. Aug. 1688 (Hofman VII, S. 336, 351 og 356). Kgl. Resol. 14. Jan. 1829. Se Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840.

2. **Ulrik Adolph Lunds Legat,** stiftet 1773 af Handelsforvalter i Thorshavn Ulrik Adolph Lund med 3,000 Rdl., nedsat paa Skiftet til 2,586 Rdl. 44 Sk., hvoraf 586 Rdl. 44 Sk. gik tabt. Renten tillagdes Fattige.

Legatet er indgaaet i Amtets Fattigkasse. Gavebrev af 12. Nov. 1773 (Schack I, S. 297).

3. **Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger til Almuesbørn paa Færøerne,** stiftet 1818 med Halvdelen af Norderøernes Præstekalds Indtægter under en Vakance, nu 2000 Kr.

Fonden bestyres under Lagthingets Tilsyn af Skoledirektionen.

4. **Fond for Forulykkedes Efterladte paa Færø,** oprettet 1832 med 350 Rbd. af Overskudet af de 1818 i Anledning af en paa Fuglø indtruffen ulykkelig Hændelse indkomne milde Gaver, saaledes at enhver Mandsperson paa Færø, som er pligtig at betale Nebbetold, skal erlægge 4 Sk. Tegn om Aaret til Fonden, nu 4,443 Kr.

5 Ø., hvis Renter og aarlige Indtægter anvendes til at afhjælpe øieblikkelig Trang hos Forulykkedes Efterladte.

Fonden bestyres under Lagthingets Tilsyn af Amtmanden og Provsten. Regulativ af 18. April 1832 (Rskr. 1832, S. 167; Coll.-Tid. 1832, S. 306).

5. **Engelsteds Legat**, stiftet 1846 af Sognepræst til Vaagø, senere til Lundforlund og Gjerlev Jens Engelsted (f. 6. Marts 1805 † 7. Juli 1857) med 1⁰ 400 Rbd., nu 1,400 Kr., til Realskolevæsenets Fremme i Thorshavn, 2⁰ 400 Rbd., nu 800 Kr., af hvis Renter ½ anvendes til Fordel for Skolevæsnet paa Vaagø, ½ tilfalder en Lærerenke i et andet Præstegjæld.

Legatet bestyres under Lagthingets Tilsyn af Skoledirektionen. Fundats af 22. Okt. 1846 (Rskr. 1846, S. 325), konfirm. 31. Dec. 1846.

6. **Urørlig Grundfond for „Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne"**, stiftet 1891 med 15,300 Kr., nu 38,894 Kr. 78 Ø., hvis Renter anvendes til Indfrielse af Foreningens Forpligtelser, og en Reservefond paa 5,966 Kr. 44 Ø.

Legatet bestyres under Lagthingets Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 31. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 343).

THORSHAVN KJØBSTAD.

1. **Færø Amts Hospital** optog oprindelig dels Syge, dels gamle, udlevede olk og Personer, der led af ulægelig Sygdom, mod at deres Eiendele tilfaldt Hospitalet, u kun Syge. Til Hospitalet er henlagt en det nedlagte Arge Hospital tidligere tiløerende Kapital, maaske en kgl. Obligation af 19. Aug. 1779 paa 1712 Rdl. 5 Mk 6 Sk. ;e Schack III, S. 374), som er indbefattet i den Hospitalet tilhørende Kapital af 3800 Kr. lospitalet oppebar tidligere af Færø Lands uvisse Jordebogsindtægter 300 Rdl. samt t Deputat af den færøske Handel paa 99 Rdl., hvilke Indtægter efter Monopolhandelens phævelse 1856 udredes af Statskassen med 798 Kr., og nyder endvidere af Færernes Amtsfattigkasse 800 Kr. aarlig til Vagthold.

Hospitalet bestyres under Amtmandens og Provstens Overtilsyn af Landfogden, Landkirurgen og ı af Amtet beskikket Mand i Thorshavn. Kgl. Resol. 13. Mai 1829 (utrykt). Reglement af 22. Sept. 1831 ₹skr. 1831, S. 368). Reglement af 3. Febr. 1857 (Rskr. 1857, S. 25). Kgl. Resol. 3. Juli 1876 (Min.-Tid. 182, S. 159 Note). Kgl. Resol. 14. Sept. 1882.

2. **Frederik Pepping**, Overkjøbmand paa Færøerne, gav 1678 1/2 Mark Jord til oxlys i Thorshavn Kirke.

Jorden er solgt og Pengene indgaaede i Kirkens Kasse (Hofman VIII, S. 612; Schack I. S. 297).

3. **Søren Lavesen Fohrmann**, Borger i Kjøbenhavn, gav 1682 en Mark Jord ıa Skuø til Thorshavn Kirke til Vederlag for hans Stedsøns Begravelse i Kirken.

Jorden er solgt og Pengene indgaaede i Kirkens Kasse. Fundats af 20. Marts 1682 (Hofman VIII, 612; Schack I, S. 296).

4. **Kong Frederik VII's Legat**, stiftet 1844 af Kronprins Frederik med : Hus, en Kæld og en Gaardsplads (alt solgt 1895 for 2280 Kr.) til en Haandgjeringsskole i Thorshavn samt en Kapital paa nu 13,350 Kr. (deri indbefattet nævnte jøbesum), hvis Renter og øvrige Indtægter tilfalde Thorshavn Aimueskole med Forligtelse til at optage kvindelig Haandarbeide som Fag i Almueskolen.

Legatet bestyres under Amtsskoledirektionens Tilsyn af 3 Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. undats af 13. Juli 1834. Fundats af 25. April 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 191). Min.-Skr. 27. Juli 1895 ıtrykt).

ISLAND.

34

ISLAND.

---

1. **De 4 Hospitaler** paa Island nedlagdes 1748, og af deres Midler dannedes en Fond, hvis Renter anvendtes til Medicinalindretningens Forbedring. 1875 inddroges Fonden i Statskassen.

Anordning af 27. Mai 1746. Rskr. 20. Febr. 1750. Rskr. 18. Febr. 1757. Plakat 23. Aug. 1848. Lov. 15. Okt. 1875.

2. **Christfæjorderne**, som tidligere vare henlagte ad pios usus, overgik 1867 til de paagjældende Kommuner til fri Raadighed.

Min.-Skr. 3. Juni 1867 (Dep.-Tid. 1867, S. 623).

3. **Arnsteins Legat**, en Afgift af 2 Merum eller 96 Alen af Gaarden Thorarinstadr i Arnæs Syssel, der uddeltes til Fattige i Ytre Rep, fortrinsvis af Arnsteins Æt, er overgaaet til Kommunens Raadighed.

Canc.-Skr. 26. Febr. 1831.

4. **Thorkilli Børneskolelegat**, stiftet 1750 af Rektor ved Skalholt Skole John Thorkelsen med 4,000 Rdl. og en Del Jorder til Oprettelse af en Børneskole i Kjósar og Guldbringu Syssel. 1822 bestemtes, at Renten af Kapitalen og de faste Eiendommes Intrader skulde anvendes til fattige Børns Opdragelse hos Landets dueligste og retskafneste Bønder. 1830 bortsolgtes 3 Parceller i Borgarfjords Syssel for 826 Rbd., 1838 nogle Jorder i Skagafjords Syssel for 1,453 Rbd., 1839 Jorden Drangshlid i Rangárvalla Syssel for 1,682 Rbd. 28 Sk. Legatet eier nu en Kapital af 68,262 Kr. 9 Ø.

Legatet bestyres af Stiftsøvrigheden. Testamente af 3. April 1750 (Lovsaml. f. Isl. III, S. 356; Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840; P. Pjetursson Hist. eccl. Isl., S. 342; Schack III, S. 387), konfirm. 20. April 1759. Canc.-Skr. 15. Juni 1822. Kgl. Resol. 4. Mai 1826. Canc.-Skr. 30. Jan. 1838. Kgl. Resol. 8. Aug. 1838. Kgl. Resol. 30. Jan. 1839. Kgl. Resol. 14. Sept. 1849 (utrykt).

5. **Islands Landsbibliotheks faste Fond**, opr. stiftet af Hudson Gurney, Sir Nicolai Carlisle og flere Englændere i Aarene 1829, 1830 og 1834 med Beløb, som ved Udgangen af 1836 udgjorde 1,385 Rdl., nu 7,600 Kr., af hvis Renter aarlig oplægges 100 Kr., Resten anvendes til Bibliothekets Tarv.

Fonden bestyres af Bibliothekets Bestyrelse. Fundats af 20. Mai 1856 (Rskr. 1856, S. 217; Dep.-Tid. 1856, S. 952), konfirm. 10. Juli 1856.

6. **Provst Guttormur Thorsteinssons Legat**, stiftet 1836 af Provst i Nordre Mula Syssel, Sognepræst til Hof i Vopnafjord Guttormur Thorsteinsson

(f. 16. Aug. 1774 † 1848) med 200 Rdl., nu 2,901 Kr. 80 Ø., hvis Renter anvendes til Præmier for gode og for Almuen nyttige Skrifter paa Islandsk i Fysik, Naturhistorie, Landhusholdning og kristelig Moral.

Legatet bestyres af Biskoppen, Dompræsten i Reykjavik og Sognepræsten til Gardar. Gavebrev af 23. Dec. 1836 (Lovsaml. f. Isl. XI, S. 135; Rskr. 1837, S. 418; Coll.-Tid. 1838, S. 118), konfirm. 29. Dec. 1837.

7. **Fond af Præstekaldenes Kontributioner**, samlet efter 1844 af indkasserede og ikke uddelte Kontributioner, nu 2,060 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse af trængende Emeritpræster og Præsteenker.

Fonden bestyres af Synodalforsamlingen.

8. **Præsterentefonden**, stiftet 1858 ved frivillige Bidrag efter Initiativ af Biskop Helgi G. Thordersen (f. 8. April 1794 † 4. Dec. 1867), nu 20,624 Kr. 88 Ø., hvis Renter tildeles trængende Præsteenker.

Legatet bestyres af Biskoppen og Synodalforsamlingen (Ny Félagsrit XXIV, S. 144).

9. **Amtmand Bjarni Thorsteinsons og Hustrus Guldbryllups-Legat**, stiftet 1872 ved frivillige Gaver med 3,113 Kr. 36 Ø., nu 3,522 Kr. 69 Ø., hvis Renter anvendes til Bygning af Broer over Vandløb og andre Veiforbedringer.

Legatet bestyres af Landshøvdingen. Fundats af 27. Nov. 1872 (Reg.-Tid. f. Isl. 1889 B, S. 60), stadf. 25. Febr. 1889.

10. **Kong Christian den Niendes Legat i Anledning af Islands Tusindaarsfest**, skjænket 1874 af Hans Majestæt Kongen med 8,000 Kr., nu 9,392 Kr. 77 Ø., hvis Renter uddeles i 2 Æresgaver enten hver paa 160 Kr. eller i en paa 200 og en paa 120 Kr. til dem af Islands Indvaanere, der have gjort sig fortjente i Agerbrug, Hesteavl, Industri, Søfart eller Handel.

Legatet bestyres af Landshøvdingen. Fundats af 10. Aug. 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 200; Reg.-Tid. f. Isl. 1875 B, S. 21 og 1887 B, S. 118), stadf. 7. Nov. 1874.

11. **Understøttelsesfond for Vulkanlidte i Island**, tilveiebragt ved frivillige Gaver i Anledning af de vulkanske Udbrud i Island i Foraaret 1875 med 16,500 Kr., nu 35,416 Kr. 71 Ø., hvis Renter anvendes med 1/2 i Nordre og Søndre Mula Syslerne, med 1/2 i de øvrige Dele af Island.

Legatet bestyres af Landshøvdingen. Fundats af 4. Marts 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 127; Reg.-Tid. f. Isl. 1878 B, S. 157), stadf. 31. Juli 1878.

12. **Hannes Árnasons Understøttelsesfond for filosofiske Studier**, stiftet 1878 af Docent Hannes Árnason (f. 11. Okt. 1812 † 1. Dec. 1879) med 30,315 Kr. 43 Ø., nu 44,285 Kr. 90 Ø., hvis Renter oplægges, indtil Renten er 2,000 Kr., som da for 4 Aar tildeles en islandsk Student med 1. Karakter til Artium, der lægger sig efter Filosofien, saaledes at han i det første Aar studerer Filosofi ved Universitetet i Kjøbenhavn, i de 2 næste Aar ved et tysk Universitet, medens han i det sidste Aar skal forpligte sig til at holde Forelæsninger i Reykjavik.

Legatet bestyres af Landshøvdingen. Testamente af 15. Aug. 1878 (Reg.-Tid. f. Isl. 1882 B, S. 115), konfirm. 26. Mai 1882.

13. **Jón Sigurdssons Legat,** stiftet 1879 af Fru Ingibjørg Einarsdatter med 5,329 Kr. 15 Ø., nu 11,356 Kr. 74 Ø., hvis Renter anvendes til Præmier for videnskabelige Afhandlinger om Islands Literatur, Love og Regjering.

Legatet bestyres af Landshøvdingen. Fundats af 12. Dec. 1879 (Reg.-Tid. f. Isl. 1882 B, S. 88), stadf. 26. April 1882.

14. **W. Fischers Understøttelsesfond,** stiftet af islandsk Kjøbmand W. Fischer († 22. Nov. 1888) med 20,000 Kr., nu 20,248 Kr. 33 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse af fattige Enker og Børn.

Legatet bestyres af Landshøvdingen og en af Handelshuset W. Fischer valgt Medhjælper. Fundats af 28. Juni 1889 (Reg.-Tid. f. Isl. 1889 B, S. 147), stadf. 13. Sept. 1889.

ISLANDS SØNDER-AMT.

Fond for Vulkanlidte i Sønderamtet, Rest af Gaver, indsamlede til Trængende i Øfjeldenes Bygdelag i Anledning af Vulkanudbrudet 1822, opr. 60 Rdl. 72 Sk., nu 1,132 Kr. 28 Ø., hvis Renter uddeles til Vulkanlidte i Sønderamtet, ellers oplægges.

Fonden bestyres af Amtmanden. Kgl. Resol. 27. Sept. 1822. Rentek.-Skr. 23. Sept. 1826.

Reykjavik Kjøbstad.

1. **Understøttelsesfond for Enker og Børn efter druknede Fiskere i Kjalarnes Syssel**, stiftet med Overskudet af nogle i Aaret 1830 ved et da indtruffet Ulykkestilfælde indsamlede milde Gaver med 293 Rdl., nu 8,143 Kr. 17 Ø., hvis Renter tildeles Enker og Børn efter islandske Fiskere, som forulykke ved Fiskeri fra Reykjavik By samt Gullbringu og Kjósar Syssel.

Fonden bestyres af Byfogden og Dompræsten i Reykjavik, Sysselmanden og Provsten i Gullbringu og Kjósar Syssel, en Borgerrepræsentant i Reykjavik og en af Amtet udnævnt, i nævnte Syssel bosat Mand. Reglement, konfirm. 24. Juni 1840.

2. **Brødrefonden**, stiftet 1846 af Reykjavik lærde Skoles Lærere og Elever med 37 Rdl. 72 Sk., nu 11,698 Kr. 71 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for trængende Skoledisciple.

Legatet bestyres af Skolens Rektor. Fundats af 11. Dec. 1846 (Lavsaml. f. Isl. XIII, S. 492; Ny Félagsrit XXIV, S. 139).

3. **Præsteskolefonden**, stiftet 1847 af Skolens Lærere og Studenter med 35 Rdl., nu 4,116 Kr. 87 Ø., hvis Renter tildeles 1—2 trængende Alumner ved Præsteskolen.

Fonden bestyres af Biskoppen, Skolens Forstander og første Docent. Fundats af 2. Okt. 1847.

4. **Kelsalls Legat**, stiftet 1853 af Charles Kelsall med Lstl. 838—1—1 (7,402 Rdl. 80 Sk.) til en Bibliotheksbygning for Reykjavik lærde Skole. Legatet er 1866—67 forbrugt til Skolens Opførelse.
Gavebrev af 15. Aug. 1853 (Lovsaml. f. Isl. XV, S. 504, XVII, S. 258).

5. **Halldór Andrjessons Legat,** stiftet 1854 af Halldór Andrjesson (f. 1799 † i April 1860) med 1,106 Rdl. 87 Sk., nu 3,027 Kr. 39 Ø., hvis Renter tildeles 1—2 trængende Alumner ved Præsteskolen.

Legatet bestyres af Skolens Forstander og første Docent. Fundats af 17. Sept. 1854 (Lovsaml. f. Isl. XV, S. 706).

6. **Jón Árnasons Legat,** stiftet 1874 af Fattigforstander i Reykjavik Jón Árnason (f. 1809 † 3. Sept. 1874) med 3,260 Kr. 84 Ø., nu 4,304 Kr. 37 Ø., af hvis Renter 120 Kr. ere tillagte 2 Legatarer, efter hvis Død Legatet tilfalder fornævnte Understøttelsesfond (se ovenfor 1).

Legatet bestyres af Landfoged Thorsteinsson og Byfoged Danielsson. Testamente af 13. Marts 1874.

7. **Thomsens Legat,** stiftet 1883 af Hans Theodor August Thomsen (f. 14. Okt. 1834) med 500 Kr., nu 530 Kr., hvis Renter anvendes til Præmier for flittige og sædelige Elever i Børneskolen.

Legatet bestyres af Byraadet. Fundats af 12. Jan. 1883.

8. **Oplæsningsfond for fattige, unge Mennesker,** stiftet 16. Nov. 1888 af Redaktør Jón Ólafsson med 52 Kr., nu 525 Kr. 29 Ø.

Fonden bestyres af Sognepræsten og 2 af Byraadet valgte Mænd (Tjodolfur XI, Nr. 54).

9. **Kvindeskolen** eier en Kapital af 12,901 Kr. 4 Ø., hvis Renter anvendes til Skolens Vedligeholdelse.

Fonden bestyres af en Komite paa 5 Personer, der supplere sig selv. I Fonden er indbefattet:

10. **Thomsens Legat,** stiftet af Hans Theodor August Thomsen (se ovenfor 7) med 500 Kr., hvis Renter anvendes til Præmier for 2 Elever.

11. **Kvindeskolens Søstrefond,** stiftet 18. Dec. 1890 af Fru Th. Melsted, nu 1,184 Kr. 4 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Eleverne.

Fonden bestyres af Skolens Forstanderinde (Isafold 1891, S. 3).

12. **Reykjavik Enkefond,** stiftet 1890 af Pjetur Gislason o. fl., nu 1,912 Kr. 3 Ø., hvis Renter tjene til Understøttelse for Fondsmedlemmernes Enker.

Fonden bestyres af en valgt Bestyrelse (Tjodolfur XLII, S. 11).

13. **Grímsnes Enkefond,** nu 870 Kr. 70 Ø., hvis Renter tjene til Understøttelse for Fondsmedlemmernes Enker.

Fonden bestyres af en valgt Bestyrelse.

14. **Haandværkerforeningens Understøttelsesfond** eier nu 2,383 Kr. 48 Ø.

Fonden bestyres af Foreningens Bestyrelse.

15. **Helgi Hálfdánarsons Mindelegat,** stiftet af Disciple, Medlærere og andre Venner af Lector theol. Helgi Hálfdánarson med 400 Kr., nu 544 Kr. 61 Ø., hvis Renter anvendes til Anskaffelse af gode theologiske Bøger til Præmier for Præsteskolens Alumner.

Legatet bestyres af Skolens Lærere.

16. **Understøttelsesfond for Skibsførere og Styrmænd ved Faxebugten,** stiftet 1894 af Skibsførere og Styrmænd, der ere Medlemmer af Foreningen „Aldan“, med 144 Kr., nu 909 Kr., hvis Renter anvendes til at understøtte trængende Skibsførere og Styrmænd, der ere Medlemmer af Foreningen, samt deres trængende Efterladte.

Fonden bestyres under Landshøvdingens Tilsyn af Foreningens Bestyrelse. Fundats af 17. Febr. 1894 (Reg.-Tid. f. Isl. 1894 B, S. 177), stadf. 2. Juli 1894.

Øster- og Vester-Skaptafells Sysseler.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Vestmannø Syssel.

Understøttelsesfond for Enker og Børn efter druknede og ved Bjergstigning forulykkede Vestmanninger, stiftet 1891 ved frivillige Bidrag med 204 Kr., nu 428 Kr. 42 Ø.

Fonden bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Repsforstanderskabets Formand og 2 af Sysselforstanderskabet valgte Mænd. Fundats af 15. Sept. 1891 (Reg.-Tid. f. Isl. 1891 B, S. 95), stadf. 5. Dec. 1891.

Rangárvalla Syssel.

Hjælpekassen for Enker og uforsørgede Børn i Rangárvallasyssel, stiftet 1894 ved frivillige Bidrag med 550 Kr., nu 556 Kr. 66 Ø.

Kassen bestyres under Sysselforstanderskabets og Amtsraadets Tilsyn af 3 af Sysselforstanderskabet valgte Mænd. Fundats af 31. Marts 1894 (Reg.-Tid. f. Isl. 1895 B, S. 57), stadf. 25. Marts 1895.

Arnes Syssel.

1. **Thorleifs Legat,** stiftet 1854 af Thorleifur Kolbeinsson (f. 6. Juni 1799 † 9. Marts 1882) med Gaarden Efrivallarhjáleiga i Gaulverjabæ Rep, 10 Hundreder med 2 Kvilder, til Betaling af Skolepenge i Ørebak Skole for velbegavede, flittige og artige Børn af Stokkseyrar Rep.

Legatet bestyres af Sognepræsten til Stokkseyrar, 2—3 Bønder og Skolebestyrelsen. Fundats af 7. Aug. 1854 (Lovsaml. f. Isl. XV, S. 687).

2. **Einar Sigurdssons Legat,** stiftet 1854 af Einar Sigurdsson med 400 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter tildeles et velbegavet og flittigt Barn i Eyrarbakka Børneskole til Skolepenge.

Legatet bestyres af Sognepræsten til Stokkseyrar, 2—3 Bønder og Skolebestyrelsen. Fundats af 8. Aug. 1854 (Lovsaml. f. Isl. XV, S. 489).

3. **Th. Kolbeinssons Legat,** stiftet 1861 af Thorleifur Kolbeinsson, Dannebrogsmand (se ovenfor 1) med ½ Jorden Hæringstadir i Stokkseyrar Rep med Hjalega, nu 5,703 Kr. 28 Ø., hvis Renter anvendes til Jordbrugets Fremme i Stokkseyrar Rep.

Legatet bestyres under Sønderamtets økonomiske Selskabs Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fundats af 16. Febr. 1861.

4. **Provst Jón Melsted og Fru Stenun Bjarnadatter Melsteds Legat,** stiftet 1894 af Bogi Thorarensen Jónsson Melsted (f. 4. Mai 1860) med Jorden Harastadir i Dala Syssel til Anskaffelse af Vogne og Opdyrkning af Skove i Arnes Syssel.

Legatet bestyres under Landshøvdingens Tilsyn af Sysselmanden og Sysselforstanderskabet. Fundats af 19. Marts 1894 (Reg.-Tid. f. Isl. 1894 B, S. 178), stadf. 21. Sept. 1894.

Gullbringu og Kjósar Sysseler.

1. **Provst Bødvarssons Legat,** stiftet 1877 af Sognepræst til Gardar og Bessastadir, Provst Thorarinn Bødvarsson (f. 3. Mai 1825 † 7. Mai 1895) og Hustru Thorunn Jónsdatter (f. 21. Aug. 1816 † 13. Marts 1894) med Jorden Hvaleyri (18,3 Hundr.) og et Hus til Oprettelse af en Almue- og Realskole i Flensborg ved Havnefjord.

Legatet bestyres under Landshøvdingens Tilsyn af en Komite. Fundats af 10. Aug. 1877 (Reg.-Tid. f. Isl. 1878 B).

2. **Christian Mathiesens Legat,** stiftet 1889 af Odelsbonden Christian J. Mathiesen (f. 11. Jan. 1821 † 12. Aug. 1889) med et Hus og ½ Jorden Bjarnastadir til en Børneskole for Bessastadir Rep.

Skolen bestyres af Sogneforstanderskabet. Fundats af 20. Juni 1889.

Borgarfjord Syssel.

1. **Kambshólls Legat,** stiftet 1767 af Thorvaldur Audunarson (f. c. 1705 † 1775) med Gaarden Kambshóll, 10 Hundreder, i Strandarep til 3—4 fattige Børns Oplysning i Saurbær Sogn.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Repstyreren. Fundats af 12. Okt. 1767 (Lovsaml. f. Isl. III. S. 594).

2. **Hjaltestedslegatet,** stiftet 1848 af Olafur Einarsson Hjaltested (f. 30. Nov. 1801 † 1848) med Jorderne Jørfi (8,7 Hundr.) og Utskálahamar (14,8 Hundr.) til Opmuntring og Understøttelse for fattige Bønder i Saurbær Sogn samt deres Efterkommere i mandige Foretagender til Tunets Forbedring.

Legatet bestyres under Sysselmandens og Provstens Tilsyn af Sognepræsten til Saurbær samt Leiraa og Repstyreren. Testamente af 28. Nov. 1848.

3. **Magnús Jónssons Legat,** stiftet 1883 af Magnús Jónsson (f. 9. Nov. 1807 † 27. Juni 1891) med Jorden Hurdarbak (10,8 Hundr.) i Strandar Rep til Hjælp for en fattig, hæderlig Enke med unge Børn i Reykholtsdals Rep.

Legatet bestyres af Reppens Fattigbestyrelse. Gavebrev af 10. Marts 1883.

4. **Understøttelsesfond for Druknedes Enker i Borgarfjord Syssel,** stiftet 1891 ved Sammenskud, nu 2,447 Kr. 22 Ø.

Fonden bestyres under Landshøvdingens Tilsyn af Sysselmanden m. fl. Fundats af 17. Aug. 1891 (Reg.-Tid. f. Isl. 1892 B, S. 87), stadf. 5. Dec. 1891.

ISLANDS VESTER-AMT.

Islands Vesteramts økonomiske Fond, stiftet 1828 med 250 Rbd., nu 11,490 Kr. 77 Ø., hvis Renter anvendes til Præmier paa ikke under 10 Kr. til Befordring af Agerdyrkning, Fiskeri og Husflid, fortrinsvis til Understøttelse af Landbrugsskolen i Olafsdalur.

Fonden bestyres af Amtmanden og nærmeste Sysselmand. Regulativ af 15. Nov. 1828 (Rsk. 1830, S. 96; Coll.-Tid. 1830, S. 537), konfirm. 4. Juni 1830.

Isafjord Kjøbstad

1. **Fond til Oprettelse af et Hospital paa Isafjord,** stiftet 1889 af Isafjords Sparekasse med 1,000 Kr., senere forøget ved frivillige Bidrag til 7,763 Kr.

Fonden bestyres under Sparekassebestyrelsens Tilsyn af 3 af denne valgte Mænd. Fundats af 6. April 1889.

2. **Understøttelsesfond for Druknedes Enker og Børn paa Isafjord,** stiftet 1889 ved frivillige Bidrag med 3,411 Kr. 18 Ø., nu 4,277 Kr. 70 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Enker og Børn efter Druknede, som ved deres Død vare bosiddende i Isafjord Syssel eller Isafjord Kjøbstad.

Fonden bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af 3 af dette valgte Mænd. Fundats af 31. Dec. 1889 (Reg.-Tid. f. Isl. 1890 B, S. 82).

Myra Syssel.

1. **Brynjolf Sveinssons Legat,** stiftet 1662 af Brynjolf Sveinsson (f. 14. Sept. 1605 † 5. Aug. 1675) med Jorden Reynir (23,9 Hundr.) til Forsørgelse af en fattig, gudfrygtig Enke med mindst 3 ægte Børn, fortrinsvis i Akranes Rep.

Legatet bestyres af Provsten. Gavebrev af 26. Juni 1662.

2. **Jón Sigurdssons Legat,** stiftet 1851 af Jón Sigurdsson († 26. Sept. 1853) med 10,7 Hundreder af Jorden Sydri-Hraundalur til Fattiges Forsørgelse i Alptanes Rep.

Legatet bestyres af Repstyreren og Sognepræsten til Borg, Alptanes og Alptatunga. Gavebrev af 1. Jan. 1851.

3. **Bjørn Gudmundssons Legat,** stiftet 1862 af Bjørn Gudmundsson (f. 1797 † 22. Okt. 1864) med 4,7 Hundreder af Jorden Gljúfuraa til Understøttelse for indfødte, fattige, hæderlige Bønder i Statholtstungna Rep.

Legatet bestyres af Repsforstanderskabet. Gavebrev af 30. Okt. 1863.

Snæfellsnes og Hnappnadals Sysseler.

1. **Provst Bjarnasons Legat,** stiftet 1665 af Provst Thorlakur Bjarnason og Hustru Olöf Gudmundsdatter med 5 Kvilder til Fattige i Helgafells Kommune.

Legatet bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 14. Sept. 1665.

2. **Hjælpefonden for Ulykkestilfælde ved Forlis af Baade fra Næs Rep indenfor Enni i Snæfellsnes Syssel,** indsamlet 1843 i Snæfellsnes, Hnappnadals, Myra, Dala og Stranda Sysler med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker efter forulykkede Baadefiskere i Næs Sogn indenfor Enni.

Fonden bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Kommunalbestyrelsen. Fundats af 30. Okt. 1843.

Dala Syssel.

Ingen Legater eller Stiftelser.

Bardastrandar Syssel.

1. **David Schevings Legat,** stiftet 1792 af David Scheving (f. 1731 † 24. Aug. 1815) med 20 Hundreder af Gaarden Efri-Vadall til Forsørgelse af Fattige i Bardastrandar Syssel.

Legatet bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fundats af 15. Febr. 1792.

2. **Olafur Sivertsens og Johanne Frederikkes Stiftelse til Oplysningens Fremme i Flatø Sogn,** oprettet 1833 af Olafur Sivertsen (f. 24. Mai 1790 † 27. Mai 1860) med 100 Bind Bøger og 100 Rdl., nu 1,200 Bind Bøger og 350 Kr.

Stiftelsen bestyres af Sognepræsten, Repstyreren og 2 af dem valgte Sognemænd. Fundats af 6. Okt. 1833, konfirm. 3. Okt. 1834.

3. **Jón Isleifssons Gave,** skjænket af Jón Isleifsson (f. 1797 † 15. Marts 1870) med 2/3 af Gaarden Máberg til Forsørgelse af Fattige i Raudasands Rep.

Gaven bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Repsforstanderskabet.

Isafjord Syssel.

Súdavik Reps Børneskolefond, stiftet 1893 af Súdavik Reps Hjælpefond med 2,012 Kr. 38 Ø., nu 2,175 Kr. 50 Ø., hvis Renter tjene til Fremme af Ungdommens Undervisning i Súdavik Rep.

Legatet bestyres under Sysselforstanderskabet af Sognepræsten til Eyrar og Menighedsraadet. Fundats af 24. Jan. 1893 (Reg.-Tid. f. Isl. 1893 B, S. 206).

Stranda Syssel.

1. **Gróustada Legat,** stiftet 1818 af Repstyrer Einar Johnsson af Kollafiardarnæs med Jorden Gróustadir i Garpdals Sogn i Bardastrandar Syssel, 1844 solgt for 615 Kr., nu 2,839 Kr. 84 Ø., foruden den 6. Juli 1867 for 300 Rdl. tilkjøbte 1/2 Jorden Hlid i Broddanæs Rep, til Fattige i Kirkjubóls Rep.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Sysselmanden, Sognepræsten og Repstyreren i Kirkjubóls Rep samt en af Legatstifterens Descendenter. Gavebreve af 20. Mai 1818 og 29. April 1823 (Rskr. 1823, S. 293), konfirm. 19. Sept. 1823.

2. **Eirikur Olafssons Legat,** stiftet 1833 af Eirikur Olafsson († 1838) med Jorden Stora Fjardarhorn i Broddanæs Rep, solgt 10. Mai 1841 for 139 Rdl. 44 Sk., nu 1,083 Kr. 4 Ø., hvis Renter uddeles til fattige Bønder i Reppet.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Sysselmanden, Repstyreren og en af Reppets Bønder. Fundats af 5. Marts 1833, konfirm. 18. Apris 1835.

ISLANDS NORD-AMT.

1. **Ytra Vallholts Legat,** stiftet 1693 af Biskop i Skálholt Thordur Thorlaksen (f. 14. Aug. 1637 † 16. Marts 1697) med Gaarden Ytra Vallholt i Skagafjordsyssel, 40 Hundreder med 6 Kvilder, til Understøttelse for trængende Enker og faderløse Børn i det nordlige Island, fortrinsvis i Skagafjordsyssel. Gaarden er nu 24,2 Hundr., og Legatet eier en Kapital af 1,937 Kr. 45 Ø.

Legatet bestyredes opr. af Biskoppen til Hólar og bestyres efter dette Stifts Nedlæggelse af Biskoppen over Island. Fundats af 20. Juli 1693 (Lovsaml. f. Isl. I, S. 508).

2. **Erichsens Kollekt,** indsamlet af Konferensraad, Rentekammerdeputeret Jon Erichsen (f. 31. Aug. 1728 † 29. Marts 1787) med 200 Rdl., nu 13,400 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse for 4 fattige Præstekald i det nordlige Island, forrige Hólum Stift.

Legatet bestyres under Overtilsyn af Ministeriet for Island af Landshøvdingen. Fundats (Lovsaml. f. Isl. V, S. 41, XII, S. 82; Ny Felagsrit X, S. 70). Canc.-Skr. 15. April 1841.

Akureyri Kjøbstad.

1. **Understøttelses-Institut for fattige Enker og faderløse Børn inden Øfjords Syssel og Kjøbstad,** stiftet 1787 af Sysselmand J. Jacobsen (f. 11. Febr. 1738 † 22. Mai 1808) og Kjøbmand F. Lynge af Øfjord med 250 Rdl., nu 2,756 Kr. 37 Ø., foruden Jorden Einarstadir, 31,3 Hundreder, i Glæsibæjar Rep.

Instituttet bestyres under Amtmandens Inspektion af en civil og en geistlig Embedsmand samt en Borger eller Handelsmand i Øfjord. Fundats af 23. Sept. 1787 (Lovsaml. f. Isl. VI B, S. 537; Ny Fjelagsrit 1864, S. 148; Rskr. 1801, S. 378; Coll.-Tid. 1802, S. 6), konfirm. 4. Dec. 1801.

2. **J. Gudmanns Minde,** stiftet 1875 af islandsk Kjøbmand i Kjøbenhavn Frederik Carl Magnus Gudmann (f. 6. Sept. 1829 † 5. Juni 1879) med en Hospitalsbygning i Akureyri og Jorderne Nes, 13,3 Hundreder, i Háls Rep, Andbrekka med Hjalegan Hátún, Svíri og Thrihyrning, 69,16 Hundreder, i Skridu Rep. Hospitalet eier en Kapital af 17,786 Kr. 9 Ø.

Hospitalet bestyres under Byraadets Tilsyn af 3 af Byraadet valgte Personer. Fundats af 11. Nov. 1873.

Húnavatn Syssel.

1. **Gudmundur Hákonarsons Legat,** stiftet af Sysselmand i Húnavatn Syssel Gudmundur Hakonasson († 25. Mai 1659) med Jorden Hamar, 14,2 Hundr., i Svinavatn Rep til Sysselets Fattige.

Legatet bestyres af Sysselmanden. Fundats af 15. Febr. 1856 (Lovsaml. f. Isl. I B, S. 251).

2. **Bjarni Halldórsons Legat,** stiftet 1763 af Sysselmand i Húnavatn Syssel Bjarni Haldórson (f. 5. Sept. 1701 † 6. Jan. 1771) med Jorden Medalheimur, 15,3 Hundreder, i Torfalækjar Rep til Sysselets Fattige.

Legatet bestyres af Sysselmanden. Fundats af 10. Mai 1763 (Lovsaml. f. Isl. III B, S. 460).

3. **Stiftamtmand Olof Stefanssons Legat,** stiftet 1797 af Stiftamtmand Olof Stefansson (f. 3. Mai 1731 † 11. Nov. 1812) med Jorden Mardarnup med Hjalejen Gilja, 35,71 Hundreder, Hof og Hjalejen Køtlustadir, 30,6 Hundreder, og Márstadir, 17,3 Hundreder, til Understøttelse for 3 fattige Enker i Vindhælis Rep, som have 3 eller flere faderløse Børn at forsørge.

Legatet bestyres tildels under Biskoppens Tilsyn af Provsten og Sysselmanden. Fundats af 30. Sept. 1797 (Lovsaml. f. Isl. VI B, S. 305).

4. **Gudmundur Jónssons Legat,** stiftet 1816 af Bonde paa Svinadalur Gudmundur Jónsson med Jorden Meyjarland, 14,2 Hundreder, i Saudár Rep til Fattige i Svinavatns Rep.

Legatet bestyres under Syssesforstanderskabets Tilsyn af Repsforstanderskabet i Svinavatns Rep. Fundats af 23. Okt. 1816 (Lovsaml. f. Isl. VIII, S. 634).

5. **Vindhælis Reps Landbrugsselskabsfond,** stiftet 1848 med 220 Rdl., nu 2,462 Kr. 26 Ø., hvis Renter anvendes til Jordforbedring og Fremskridt i Landbrug i Vindhælis Rep.

Fonden bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af 3 af Selskabets Medlemmer valgte Personer. Fundats af 5. Mai 1848.

6. **Bjørg Jónsdatters Legat,** stiftet 1858 af Bjørg Jónsdatter († 21. Jan. 1860) med 100 Rdl., nu 701 Kr. 65 Ø., hvis Renter uddeles til trængende, moderløse Børn i Bólstadarhlid Kommune.

Legatet bestyres under Amtets Tilsyn af Repstyreren og Sognepræsten til Bergstadir og Bólstadarhlid samt 2 hæderlige Mænd af Bondeklassen. Fundats af 1. Juni 1858.

7. **Samuel Sigurdssons Legat til Kirkjuhvamms Rep,** stiftet 1874 af Husmand paa Helgavatn Samuel Sigurdsson († 1889) med 400 Kr., nu 956 Kr. 30 Ø., hvis Renter tildeles en fattig Enke eller en flittig Dreng i Reppet.

Legatet bestyres under Sysselmandens Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fundats af 2. Aug. 1874.

8. **Undirfell og Grimstunga Sogns Kvindelegat,** stiftet 1880 af Althingsmand Bjørn Sigfusson i Grimstunga (f. 22. Juni 1849) med 125 Kr. 48 Ø., nu 1,449 Kr. 35 Ø., hvis Renter anvendes til Kvinders Uddannelse.

Legatet bestyres af Sognepræsten og Sogneraadet. Fundats af 15. Nov. 1880.

9. **Kr. Thorbergssons og Hustrus Legat,** stiftet 1886 af Kr. Thorbergsson (f. 1830) og Hustru E. Pjetursdatter (f. 1827) med ½ Jorden Sæmundsstadir, 13,15 Hundreder, i Vindhælis Rep til Understøttelse for fattige Enker i Reppet.

Legatet bestyres af Sognepræsten til Høskuldsstadir og Holtastadir og Repstyreren. Fundats af 18. Juni 1886.

10. **Vindhælis Reps Børneskolefond,** stiftet 1887—92 af 6 Fruer med 688 Kr. 98 Ø., nu 1,041 Kr. 85 Ø., hvis Renter anvendes til Fremme af Børneundervisningen i Reppet.

Legatet bestyres af Repsforstanderskabet.

11. **Thveraa Reps Understøttelsesfond,** stiftet 1888 af Olafur Jónsson (f. i Jan. 1815 † 21. Juli 1890) med 112 Kr., nu 154 Kr. 36 Ø., hvis Renter anvendes til praktiske Fremskridt i Reppet.

Fonden bestyres under Sysselmandens Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fundats af 13. Febr. 1888.

12. **Kvindeskolen paa Ytri-Eys Elevfond,** stiftet 1888 af Fru Elin Briem i Reykjavik (f. 19. Okt. 1856) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles Elever paa Kvindeskolen.

Fonden bestyres under Amtsraadets Tilsyn af en af Sysselforstanderskaberne i Hunavatns og Skagafjords Sysler valgt Komite.

13. **Understøttelsesfond til Uddannelse af unge Piger i Svinavatns Rep,** stiftet 1890 af 6 Mænd og 2 Kvinder med 200 Kr., nu 236 Kr. 68 Ø.

Fonden bestyres af Sognepræsten til Audkula og Svinavatn og Repsforstanderskabet. Fundats af 20. Juni 1890 (Reg.-Tid. 1893 C, S. 1).

Skagafjords Syssel.

1. **Biskop Thordur Thorlakssons Legat,** stiftet 1693 af Biskop i Skalholt Thordur Thorlaksson (f. 1638 † 1697) med Jorden Ytra Vallholt, 24,2 Hundreder, til uforsørgede Enker og fattige, forældreløse Børn i Nordfjerdingen, særlig Skagafjords Syssel.

Legatet bestyres af Provsten. Fundats af 20. Juli 1693 (Lovsaml. f. Isl. I B, S. 508; Ny Fjelagsrit 1864, S. 148).

2. **Provst Benedict Vigfussens Legat,** stiftet 1838 af Provst Benedict Vigfussen af Holar med Jorden Utanverdunæs, 25,6 Hundreder, i Ripur Rep med Kvilde og Huse til et fattigt Barns Opfostring under Skagafjords Syssel.

Legatet bestyres under Amtmandens Tilsyn af Sysselmanden og Provsten. Fundats af 31. Jan. 1838 (Lovsaml. f. Isl. XI, S. 352; Rskr. 1839, S. 51; Coll.-Tid. 1839, S. 662), konfirm. 7. Mai 1839.

3. **Jón Konradssons Legat,** stiftet 1842 af Provst Jón Konradsson (f. 14. Okt. 1772 † 8. Okt. 1850) og Hustru Steinun Thorsteinsdatter med Jorden Grimstadir med Hjalejen Midvellir, 14,2 Hundreder, i Lytingsstada Rep til Understøttelse for 1—2 fattige Enker og deres Børn i Reppet.

Legatet bestyres af Sognepræsten til Mælifell og Reykir og Repstyreren. Fundats af 7. Juni 1842.

4. **Gilkots Legat,** stiftet 1850 af Bonde paa Leifstadir Jóhannes Jónsson med Jorden Gilkot, 5,7 Hundreder, til Understøttelse for fattige Bønder af Lytingsstadir Rep, som rammes af Formuestab.

Fonden bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fundats af 18. Dec. 1850.

5. **Sigurdur Pjeturssons Legat,** stiftet 1853 af Sigurdur Pjetursson (f. 1790 † 22. Marts 1857) med Jorden Keflavik, 14,2 Hundreder, i Rípur Rep til Reppets Behov.

Legatet bestyres under Sysselforstanderskabets Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fundats af 17. Juni 1853.

6. **Understøttelsesfond for Fattige i Saudár Rep,** stiftet 1864 af Sigurdur Gudmundsson (f. 17. Dec. 1795 † 15. Marts 1869) med Jorden Hólkot, 11,8 Hundreder, og 42 Rdl., nu 1,184 Kr. 23 Ø.

Fonden bestyres af Repsforstanderskabet. Fundats af 28. Mai 1864.

Øfjords Syssel.

1. **Jón Sigurdsons Legat til Fattige inden Øfjords Syssel,** stiftet 1830 af Forpagter paa Bøggverstadir i Svarfadardal Jón Sigurdson (f. 1761 † 2. Okt. 1846) med 3,160 Kr., nu 29,944 Kr. 25 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Sysselets fattigste og mest nødlidende Repper eller Bygder med Spisevarers Indkjøb i store almindelige Uaar, naar Folkedød er at befrygte. Legatet eier Jorderne Kristnes (33,4 Hundr.) og Hvammur (33,8 Hundr.) i Hrafnagils Rep, Sílastadir med Sílastadakot (26,8 Hundr.), Laugaland med Heidarhus (36,8 Hundr.), Nedri Vindheimar med Efri Vindheimar (36,3 Hundr.) i Glæsibæ Rep, Midland (7,4 Hundr.) og 1/2 Gloppa (5,2 Hundr.) i Skridu Rep.

Legatet bestyres af Amtmanden og Provsten. Gavebrev af 8. Juli 1830 (Lovsaml. f. Isl. IV B, S. 798, XIII, S. 112; Rskr. 1831, S. 398; Coll.-Tid. 1831, S. 797), konfirm. 14. Okt. 1831.

2. **Nordamtets Landbrugsfond,** stiftet 1830 ved frivillige Bidrag til Opførelse af et Væveri og en Valkemølle, nu 3,044 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde Landbrugsskolen paa Hólar.

Fonden bestyres af Amtsraadet i Nordamtet.

3. **Jón Sveinssons Legat,** stiftet 1836 af Bonden Jón Sveinsson paa Urdir i Svarfadardal med Eiendommen Urdir, 10,7 Hundreder, i Valla Rep til Understøttelse for 1—2 trængende Bønderenker i Reppen, som have 3 eller flere umyndige Børn, i indtil 5 Aar.

Legatet bestyres under Sysselmandens Tilsyn af Repsforstanderskabet. Gavebrev af 8. Okt. 1836 (Lovsaml. f. Isl. XI B, S. 129; Rskr. 1837, S. 387), konfirm. 9. Dec. 1837.

4. **Jón Sigurdsons II. Legat,** stiftet 1846 af Bonde paa Bøggverstadir Jón Sigurdson (se ovenfor 1) med Jorden Villingadal, 14 Hundreder, i Saurbæjar Rep, Merkigil, 14 Hundreder, i Hrafnagils Rep og Gloppa, 5,75 Hundreder, i Skridu Rep til Fattige i Valla Rep.

Legatet bestyres af Amtmanden og Provsten.

5. **Øngulstadir Reps Understøttelsesfond,** stiftet 1866 med 28 Kr., nu 828 Kr. 64 Ø., hvis Renter uddeles til fattige, unge Bønder.

Fonden bestyres af 3 af Reppets Beboere valgte Personer. Fundats af 26. April 1875.

6. **Saurbæjar Reps Understøttelsesfond,** stiftet 1871 ved frivillige Bidra og en Tombola med 64 Kr. 50 Ø., nu 924 Kr. 65 Ø., hvis Renter uddeles til Fattig i Reppen.

Fonden bestyres af 5 Personer, valgte af Reppens Beboere. Fundats af 20. April 1871.

7. **Saurbæjar Reps Landbrugsselskabsfond,** stiftet 1875 ved frivillig Bidrag med 22 Kr., nu 859 Kr. 26 Ø., hvis Renter anvendes til Præmier for Jordfoı bedringer.

Fonden bestyres af en af Selskabets Medlemmer valgt Komite. Fundats af 22. April 1875.

8. **Siglufjords Enkefond,** stiftet 1880 af E. B. Gudmundsson, Johaı Jónsson og Haflidi Gudmundsson, nu 1,945 Kr. 31 Ø., hvis Renter uddele til Enker i Siglufjord.

Fonden bestyres af 3 Mænd.

9. **Understøttelsesfond for Druknedes Enker og deres Børn i Fljo tum og Siglufjord,** stiftet 1880—88 af de Samme med 145 Kr. 76 Ø.

Fonden bestyres af Stifterne.

10. **Mødruvellir Skoles Elevfond,** stiftet 1890 af Skolens Lærere og Elever med 449 Kr. 72 Ø., nu 1,263 Kr. 45 Ø., hvis Renter tildeles Elever paa Skolen

Fonden bestyres af Skolens Lærere. Fundats af 24. April 1890.

11. **Arnarnes Reps Enkefond,** stiftet af nogle Bønder med 31 Kr. 50 Ø. nu 40 Kr. 24 Ø., hvis Renter anvendes til at understøtte Druknedes Enker.

Fonden bestyres af Repsforstanderskabet.

12. **Understøttelsesfond for kvindelige Elever paa Laugaland,** stifte af Sognepræst til Saurbær, Mødruvellir, Hólar og Mikligardur Jón Austmann me 200 Kr., nu 323 Kr. 30 Ø.

Fonden bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sysselforstanderskabet.

13. **Nord- og Østeramtets Trykkerifond,** indsamlet til Opførelse af e Trykkeri paa Nordlandet med 2,800 Kr. 30 Ø., nu 2,700 Kr., hvis Renter nu uddele til 2 Elever paa Laugaland Kvindeskole og 2 Elever paa Mødruvellir Realskole.

Fonden bestyres af Amtsraadet. Fundats af 10. April 1886 (Reg.-Tid. f. Isl. 1886, S. 125), stad 29. Juli 1886.

Thingø Syssel.

1. **Jón Benediktssons Legat,** stiftet 1775 af Sysselmand i Thingø Sysse Jón Benediktsson (f. 6. Juli 1714 † 1. Mai 1776) med Jorden Kotamyrar (8,1 Hundr. i Ljósavatns Rep til Fattige i Reykdæla og Adaldæla Repper.

Legatet bestyres under Sønder Thingø Sysselforstanderskabs Tilsyn af Repsforstanderskabet. Fun dats af 25. Sept. 1775 (Lovsaml. f. Isl. IV B, S. 178).

2. **Thomas Jónssons Legat,** stiftet 1843 af Bonde paa Veturlidastadir Thomas Jónsson (f. 1768 † 9. Sept. 1845) med Jorden Veturlidastadir (11,25 Hundr.) i Háls Rep til Opdragelse og Oplæring af fattige Børn i Reppen.

Legatet bestyres under Sønder Thingø Sysselforstanderskabs Tilsyn af Repsforstanderskabet og Repstyreren. Fundats af 20. Febr. 1843.

3. **Jóhannes Kristjánssons Understøttelsesfond,** stiftet 1869 af Bonde paa Laxamyri Jóhannes Kristjánsson (f. 11. Marts 1795 † 2. Okt. 1887) med 500 Rdl., nu 2,144 Kr., hvis Renter tildeles opvakte Bondersønner i Helgastada, Húsavik og Ljósavatns Repper.

Fonden bestyres under Amtmandens Tilsyn af Sysselmanden, Provsten i Sønder Thingø Provsti og Althingsmanden for Sønder Thingø Syssel. Fundats af 7. Febr. 1869 (Reg.-Tid. f. Isl. 1875 B, S. 23), stadf. 3. Juli 1874.

4. **Thorsteins Legat,** stiftet 1873 af Bonde paa Vidivellir Thorstein Jónsson (f. 1786 † 9. Juli 1875) med 160 Kr., nu 289 Kr. 89 Ø., hvis Renter tildeles ubemidlede Bønder.

Legatet bestyres af Repsforstanderskabet og Repstyreren i Háls Rep.

5. **Ørum & Wulffs Legat,** stiftet 1874 af Handelshuset Ørum & Wulff i Kjøbenhavn med 3,000 Kr., nu 4,004 Kr. 95 Ø., hvis Renter tildeles en Person af Bondeklassen i Sønder Thingø Syssel og Mula Syslerne som Stipendium eller til at reise til Udlandet for at erhverve Kundskab i Landbrug.

Legatet bestyres af Amtmanden og Ørum & Wulffs Handelsforvalter paa Húsavik. Fundats af 17. Juli 1874 (Reg.-Tid. f. Isl. 1875 B, S. 24), stadf. 18. Juli 1874.

6. **Gudmundur Davidssons Legat,** stiftet 1879 af Bonde paa Hjaltadal Gudmundur Davidsson (f. 12. Juli 1825) og Hustru Gudrún Ólafsdatter (f. 1813 † 14. Juli 1890) med ½ af Jorden Brettingsstadir (11,25 Hundr.) i Háls Rep til Oplæring af fattige Børn i Reppen.

Legatet bestyres af Sognepræsten til Háls, Illugastadir og Draflastadir, Repstyreren og Formanden i Reppen. Fundats af 13. Marts 1879.

7. **Húsavik Sogns Børneundervisningsfond,** stiftet 1889 ved frivillige Bidrag med 243 Kr. 65 Ø.

Fonden bestyres af Sogneraadet. Fundats af 29. Okt. 1889.

8. **Kinnungernes Fond til Oplysningens Fremme,** stiftet 1889 ved frivillige Bidrag fra Kóldukinn med 30 Kr., nu 36 Kr., hvis Renter anvendes til Oplæring af fattige Børn i Ljósavatns Rep.

Fonden bestyres af Bestyrelsen for Kinnunga Sparekasse.

9. **Understøttelsesfond for Søfolks Enker i Grytubakka Rep,** stiftet 1893 af Fiskere i Reppen med 11 Kr. 8 Ø., nu 167 Kr. 90 Ø., hvis Renter tildeles Druknedes Enker.

Fonden bestyres under Sønder Thingø Sysselforstanderskabs Tilsyn af 3 af dette valgte Personer. Fundats af 23. Marts 1893.

ISLANDS ØSTER-AMT.

Nordre Mula Syssel.

1. **Provst Thorsteinssons Legat,** stiftet 1841 af Provst i Nordre I Syssel, Sognepræst til Hof i Vopnafjord Guttormur Thorsteinsson (f. 16.. 1774 † 22. Okt. 1848) med 800 Rdl., nu 1,600 Kr., hvis Renter uddeles til Fatt Hof Sogn.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Amtmanden. Fundats af 12. Jan. 1841 (Lovsa Isl. XII B, S. 85), konfirm. 20. April 1841.

2. **Lodmundarfjord Reps Fremskridtsforenings Fond,** stiftet 188 Konen Arnbjørg Stefansdatter paa Sævarendi (f. 28. Jan. 1852) med 55 Kr., 900 Kr., hvis Renter anvendes til Uddannelse af unge Mennesker i Lodmundarfjor

Fonden bestyres af 2 af Foreningen valgte Personer. Fundats af 1. Jan. 1880.

3. **Vopnafjords Børneskolefond,** stiftet 1881 ved frivillige Bidrag, eie 3,560 Kr., hvis Renter anvendes til Børneoplæring.

Fonden bestyres af 3 paa offenligt Møde valgte Personer.

Søndre Mula Syssel.

1. **Pjetur Thorsteinsons Legat,** stiftet 1792 af Sysselmand Pjetur Th steinson (f. 1720 † 4. Dec. 1796) med 400 Rdl. og 3 Kvilder, nu 2,978 Kr. 50 hvis Renter tildeles 2 fattige Bønder i Syslet.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sysselmanden. Fundats af 30. Aug. 1792 (Lov f. Isl. VI, S. 35 og 108, VII, S. 408 og 483). Canc.-Skr. 29. Marts 1823.

2. **Thorun Sveinsdatters Legat,** stiftet 1867 af Enken Thorun Svei datter paa Eyjum (f. 21. Juli 1804 † 8. Nov. 1882) med 1,000 Kr., hvis Renter udc til fattige Bønder udenfor Fattigvæsenet i Breiddals Rep.

Legatet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Repsforstanderskabet. Gavebrev af 29. Sept. (Reg.-Tid. f. Isl. 1884 B, S. 120).

3. **Skriddala Ungdomsfond,** stiftet 1875 ved frivillige Bidrag med 500 nu 700 Kr.

Fonden bestyres af 2 af Reppens Beboere valgte Personer.

4. **Mjóafjords Understøttelsesfond,** stiftet af Mjóafjord Reps Fremsk forening med 160 Kr., nu 169 Kr. 38 Ø., til Understøttelse i Reppen.

Fonden bestyres af Foreningens Bestyrelse.

GRØNLAND.

GRØNLAND.

1. **Degnen Christen Olesen Høilands og Hustru Marie Lauridsdatter Schmidts Legat,** stiftet af Degn i Heldum Christen Olesen Høiland († 16. Sept. 1829) med 320 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til den grønlandske Missions Fremme.

Legatet er antagelig forbrugt til den grønlandske Mission (Coll.-Tid. 1830, S. 204).

2. **Guldagers Legat,** stiftet 1833 af Lovise Ebbesen, Enke efter Kollektør af Kjøbenhavn Axel Antony Guldager, med 500 Rbd., hvis Renter skulde uddeles til grønlandske Kristne.

Legatet er antagelig forbrugt til den grønlandske Mission. Testamente af 18. Febr. 1833 (Rskr. 1833, S. 91), konfirm. 15. Marts 1833.

3. **Afdøde Kjøbmand Matthias Høhnes Legat,** stiftet 1867 af Sognepræst til Roager Andreas Fridsch Høhne (f. 1. Nov. 1792 † 29. Sept. 1867) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død anvendes til indfødte grønlandske Præsters Uddannelse, til Forbedring i de grønlandske Kateketers Kaar, til Udgivelsen af grønlandske Skrifter og til Belønning og Opmuntring for grønlandske Konfirmander.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Fundats af 1. Marts 1867 (G. R. 1868, S. 299), konfirm. 17. Juni 1868.

4. **Afd. Volontær Carl Irmingers Legat,** stiftet 1877 af Kammerherre, Viceadmiral Carl Ludvig Christian Irminger (f. 3. April 1802 † 7. Febr. 1888) med 220 Kr. 92 Ø., nu 291 Kr. 33 Ø., hvis Renter tildeles en Fattig eller Trængende ved Kolonien Godthaab.

Legatet bestyres under Tilsyn af Direktoratet for den grønlandske Handel af Inspektoratet for Sydgrønland og Bestyreren af Kolonien Godthaab. Fundats af 15. Marts 1877.

5. **Det Bloch-Hartmann'ske Familielegat** se Veile Amt 6.

DE VESTINDISKE ØER.

DE VESTINDISKE ØER.

1. **St. Thomæ Fattigkasse,** hvis Oprindelse ikke kan oplyses, dannet nærmest ved Bøder og Afgifter af offenlige Fonds, Andel af Gebyret for Vielsesbreve samt til 1859 af den danske Kirkes Tavlepenge, nu $ 40,838. 33. Renten anvendes hovedsagelig til at understøtte Trængende af den lutherske Menighed paa St. Thomas og St. Jan.

Fonden bestyres af Guvernementet.

2. **Vandborgs Legat,** stiftet 1797 af Musketer ved den vestindiske Garnison paa St. Croix Jens Hofmann Vandborg (døbt 9. Aug. 1769 i Lime Sogn † 1799) med 1,000 Rdl. til den danske lutherske Kirke i Christianssted, 500 Rdl. til Byens Fattige, 500 Rdl. til Byens Hospital til bedre Forpleining af syge Musketerer.

Legatet bestyres af Guvernementet. Testamente af 19. Aug. 1797 (Rskr. 1799, S. 147; Coll.-Tid. 1799, S. 381), konfirm. 24. Mai 1797.

3. **Enken Towers' Legat,** stiftet 1801 af Judith Towers († 27. Juni 1802), Enke efter Plantageeier Towers, med en Plantagen Golden Rock paalagt aarlig Afgift af $ 192, som uddeles til trængende Medlemmer af den engelske episkopale Menighed i Christianssted.

Legatet bestyres af Værgerne for St. Johns Kirke i Christianssted. Testamente af 14. Nov. 1801 med Kodicil af 20. Mai 1802.

4. **Enkefonden,** stiftet 1814 af Kommandantskabet med ¼ af en Romboderne paalagt Afgift af 200 Rdl. vest. Cour.; Renten uddeles til forarmede Enker og andre tranglidende og hjælpeløse Personer. Fonden er nu $ 3,885. 95.

Fonden bestyres af Guvernementet. Kommandantskabsplakat af 17. Juni 1815 § 14 og 21.

5. **Hollandsk reformert Kirkes Fond,** oprettet 1829 ved Overtagelse efter Vurdering af en den hollandske reformerte Menighed tilhørende Bygning, saaledes at Renterne af Overtagelsessummen skulde uddeles til Kirkens Fattige. Da Menighedsmedlemmerne uddøde, bestemtes 1863, at Renterne af Kapitalen, da $ 2,560, skulde uddeles til Trængende paa St. Croix uden Hensyn til Trosbekjendelse, dog fortrinsvis til Efterkommere af Medlemmer af den hollandske reformerte Menighed. Kapitalen er nu $ 2,638. 99.

Fonden bestyres af Guvernementet.

6. **Den Lancaster'ske Skolefond,** stiftet 1833 af Landskassen med $ 1,280 og ved privat Subskription med $ 1,500 til Understøttelse af den Lancaster'ske Skole,

efter hvis Ophævelse Renterne af Fonden, som nu er $ 6,420. 05, anvendes til Opdragelse for fattige Børn.

Fonden bestyres af Guvernementet.

7. **Orphansfonden,** stiftet 1854 ved privat Subskription med $ 1,457, nu $ 5,242. 35, hvis Renter anvendes til at understøtte forældreløse Børn.

Fonden bestyres af Guvernementet.

8. **Vilhelm Andreas Tidemands Legat,** stiftet 1858 af Thora Bøgh, Enke efter konst. Præst paa St. Thomas og St. Jan, Kateket Vilhelm August Tidemand (f. 29. Marts 1815 † 28. Nov. 1854), med en af Indbyggerne paa St. Thomas og St. Croix sammenskudt Kapital af $ 4,230. 77, hvis Renter efter hendes Datter Valborg Andrea Tidemands og Livsarvingers Død skal anvendes til Understøttelse for trængende Enker eller uforsørgede Børn af dansk-lutherske Præster paa St. Thomas og St. Croix.

Legatet bestyres under Finansministeriets Overtilsyn af fh. Konsul Henrik Krebs og Høiesteretssagfører Frederik Caspar Conrad Friboe Zahle Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 19. Juli 1858 (Rskr. 1858, S. 308; Dep.-Tid. 1858, S. 1020), konfirm. 7. Okt. 1858.

9. **H. H. Bergs Gave til offenlige Øiemed paa St. Thomas,** stiftet ved Testamente af 15. Marts 1862 af Viceguvernør for de dansk-vestindiske Besiddelser, Conferensraad Hans Henrik Berg (f. 25. Nov. 1788 † 16. April 1862) med 22,160 vestind. Dalere og 52 Cts., hvoraf 1,000 $ tilfaldt den lutherske Kirke med Forpligtelse til at vedligeholde Legatstifterens Gravsted og til at forny Jorden, medens 8,000 $ skulde anvendes til Opførelse af en Fribolig for 8 trængende Enker eller Piger, 7,000 $ til Pensioner for 8 trængende Enker eller Piger, 5,000 $ til Beplantning og Forskjønnelse af Byens Pladser og Promenader. Da Fonden senere maatte overtage Landstedet „Cathrineborg“, blev de 7,000 $ 1870 nedsatte til 2,300 $ og de 5,000 $ til 1,000 $, men 1877 bestemtes, at Fonden skulde bringes til Udførelse efter Testamentets oprindelige Indhold, dog at Friboligen bortfaldt og de dertil bestemte 8,000 $ anvendtes til 8 Understøttelser à 60 $ til Betaling for Husleie for 8 trængende Enker eller Piger, Resten af Renten oplægges. Legatet er nu $ 22,203. 20.

Legatet bestyres af Guvernementet, de 1,000 $ til den lutherske Kirke af Kirkens Værger under Kirkens øvrige Midler. Fundats af 24. Okt. 1865 (Rskr 1866, S. 242; Dep.-Tid. 1866, S. 825), konfirm. 31. Aug. 1866. Kgl. Resol. 22. Dec. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, Bilag I, S. 21). Kgl. Resol. 27. Jan. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 18).

10. **Viceguvernør Bergs Legat,** stiftet ved Subskription i Anledning af den Sammes 50 aarige Embedsvirksomhed den 14. Marts 1862 med $ 2,175, nu $ 3,096. 36, hvis Renter anvendes til Understøttelse af fattige Folk, fødte paa St. Thomas, uden Hensyn til Religion eller Race.

Legatet bestyres af Guvernøren, Kolonialraadets Formand og en af dem udnævnt Trediemand. Fundats af 14. Marts 1862, konfirm. 7. Sept. 1863.

11. **Prins Valdemars Bryllupslegat,** stiftet 1886 ved Bidrag fra 161 Indvaanere paa de dansk-vestindiske Øer med $ 958 67 Cts., nu $ 1,000, hvis Renter uddeles i Portioner paa 10 $ til Trængende.

Legatet bestyres af Guvernementet. Fundats af 30. April 1886 (Min.-Tid. 1886 A. S. 97), stadf. 7. Juli 1886.

12. **Grosserer Wilhelm Smidts Understottelseslegat for Trængende paa St. Croix,** stiftet ved Testamente af 27. April 1884 af Grosserer i Kjøbenhavn Wilhelm Smidt (f. 29. Okt. 1801 † 21. Juli 1884) med $ 2,750, hvis Renter hvert Aars 1. Jan. og 1. Juli uddeles i Portioner paa ikke over 12 $.

Legatet bestyres af Guvernementet. Fundats af 12. Mai 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 110), stadf. 26. Juli 1886.

13. **Deres Majestæter Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat til Fordel for værdige Trængende paa St. Croix,** stiftet 1892 med $ 1,802.5, hvis Renter hvert Aars 26. Mai af Guvernøren og 2 Medlemmer af Kolonialraadet uddeles i Portioner paa indtil $ 10.

Legatet bestyres af Guvernementet. Fundats af 15. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 330), stadf. 2. Nov. 1892.

14. **Deres Majestæter Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat til Fordel for værdige Trængende paa St. Thomas og St. Jan,** stiftet 1890 med $ 1,505, nu $ 1,500, hvis Renter hvert Aars 26. Mai af Guvernøren og 2 af Kolonialraadet valgte Mænd uddeles i Portioner paa indtil $ 10.

Legatet bestyres af Guvernementet. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 330), stadf. 2. Nov. 1892.

15. **Kjøbmand P. G. Fangels og Hustru Helen E. Moes Legat til Trængende i den dansk-lutherske Menighed paa St. Thomas,** stiftet af Peter Gommer Fangel (f. 17. Marts 1845 † 25. Juni 1892) og Hustru Helen Eugenie Moe (f. 6. Sept. 1851) med $ 500, hvis Renter efter en Legatars Død i Ugen før Jul uddeles i Portioner paa ikke under $ 5.

Legatet bestyres under Guvernementets Tilsyn af den dansk-lutherske Præst. Fundats af 7. Aug. 1893 (Min.-Tid. 1893 A. S. 351), stadf. 3. Okt. 1893.

16. **Deres kongelige Hoiheder Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupslegat til Fordel for værdige Trængende paa St. Croix,** indsamlet ved private Bidrag med $ 1,200, hvis Renter hvert Aars 28. Juli af Guvernøren og 2 af Kolonialraadet valgte Mænd uddeles i Portioner paa $ 10.

Legatet bestyres af Guvernementet. Fundats (Min.-Tid. 1894 A. S. 277), stadf. 12. Okt. 1894.

17. **Deres kongelige Hoiheder Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupslegat til Fordel for værdige Trængende paa St. Thomas og St. Jan,** indsamlet ved private Bidrag med $ 1,087, hvis Renter hvert Aars 28. Juli af Guvernøren og 2 af Kolonialraadet valgte Mænd uddeles i Portioner paa $ 10.

Legatet bestyres af Guvernementet. Fundats (Min.-Tid. 1894 A. S. 277), stadf. 12. Okt. 1894.

RETTELSER OG TILFØIELSER.

TIL II. BIND.

S. 27, L. 17 f. n. Tilføies: Gavebrev af 12. Febr. 1749 (Hofman IX, S. 441), konfirm. 18. April 1749.

- 41, - 12 f. o. Efter 1854 tilføies: (Rskr. 1856, S. 26). Rskr. 4. Febr. 1856.

- 46, - 19 f. n. Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Emil Wesenberg (f. 10. Febr. 1807 † 20. Jan. 1887) læs: Birgitte Gjødwad (f. 12. Mai 1810 † 20. Jan. 1887), Enke efter Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Emil Wesenberg (f. 10. Febr. 1807 † 16. Jan. 1869).

- 57, Efter „det Wærn'ske Institut" tilføies:

Hofraad David Amsel Meyers Legat, stiftet af David Amsel Meyer (f. 18. Jan. 1753 † 30. Aug. 1813) med 7,000 Rdl., nu 14,300 Kr., af hvis Renter 100 Kr. oplægges til Brudeudstyr for en Elev i Institutet. Resten anvendes til Institutets Bedste.

Legatet er indbefattet i Stiftelsens Kapital. Fundats af 13. Dec. 1822 (Coll.-Tid. 1822, S. 783), konfirm. 20. Dec. 1822.

- 58, - 16 f. o. Tilføies: (Min.-Tid. 1892 A, S. 331).

- 106, - 5 f. n. Tilføies:

Jomfru Hallings Legat, stiftet 1808 af Birgitte Halling med 100 Sldr., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Forskjønnelse af Kirkens Indre og Forbedring af dens Inventarium.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Universitet. Min.-Skr. 28. Sept. 1889 (Univ.-Leg. 1890, S. 305).

TIL III. BIND.

S. 232, L. 16 f. n. 20 læs 16.

- 266, - 9 f. n. 12 Kr. om Aaret, 2 Kr., læs 24 Kr. om Aaret, 4 Kr.

- - - 8 f. n. Hvedholm læs Damsbo.

- - - 4 f. n. Ordene „i Svanninge" udgaa.

- - - 3 f. n. Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten læs: Hospitalet bestyres af Besidderen af Grevskabet Brahesminde.

- 288, - 9 f. o. 60 Kr. læs 45 Kr.

- - - 10 f. o. Ordene „under Amtsraadets Tilsyn" udgaa.

- - - 15 f. o. 2 Kr. læs 4 Kr.

TIL IV. BIND.

S. 130, L. 5 f. o. Tilføies:

Lærer Søegaards og Hustrus Legat, stiftet 1890 med 400 Kr., nu 492 Kr. 2 Ø. til deres Gravsteders Vedligeholdelse og Fornyelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

Christen Christensen Sahls og Hustrus Legat, stiftet 1894 med 400 Kr., nu 441 Kr. 6 Ø., til deres Gravsteders Vedligeholdelse og Fornyelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

S. 147, L. 10 f. o. Mathias læs Hans Eiler.
- 153, - 22 f. o. Mathias læs Hans Eiler.
- 198, - 3 f. o. Efter Ørbækgaard tilføies: samt 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg af Skærvad.
- - - 4 f. o. Efter Fattigvæsenet tilføies: særlig i Ginnerup Sogn.

TIL V. BIND.

S. 11, L. 8 f. o. Hans læs Peder Nielsen.
- 120, - 10 f. n. Ingeborg Brandts Fattiglegat læs Christopher Jerboes og Hustrus Legat.
- 171, - 9 f. o. Wulff læs Wurff.
- 172, - 16 f. o. 1,000 Kr. læs 1,600 Kr.
- 176, - 7 f. o. 269 Kr. 69 Ø. læs 291 Kr. 22 Ø.
- - - 10 f. o. Legat 1° er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne. Legat 2° staaer læs Legaterne 1° og 2° staa.
- 182, - 13 f. n. 5,049 Kr. 65 Ø. læs 5,055 Kr. 71 Ø.
- 184, - 17 f. n. nyde hver 75 Kr. læs nyde 75 Kr.
- - - 16 f. n. Kjærgaardsholm læs Nyholm.
- - - 15 f. n. 2,997 Kr. 43 Ø. læs 3,207 Kr. 33 Ø
- - - 14 f. n. Kjærgaardsholm læs Nyholm.
- - - - f. n. Sognepræsterne læs Sognepræsten.
- - - 13 f. n. og Brøndum-Hvidbjerg udgaaer.
- 188, - 15 f. n. Seiling læs Sinding.
- 245, - 4 f. n. 200 Kr. læs 100 Kr.

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER,

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET 1894.

REPERTORIUM

OVER

LEGATER OG MILDE STIFTELSER

I DANMARK

MED FÆRØERNE, ISLAND, GRØNLAND OG DE VESTINDISKE ØER

STIFTEDE FØR UDGANGEN AF AARET
1894

UDGIVET AF

H. R. HIORT-LORENZEN OG **ELLEN ROSENDAHL**
ETATSRAAD
STIFTSSKRIVER I ROSKILDE

SJETTE BIND

UNIVERSITETET, POLYTEKNISK LÆREANSTALT, ANDRE LANDSINSTITUTIONER, HÆREN, FLAADEN, LANDSFORENINGSLEGATER, MAJORATER, FIDEIKOMMISSER OG FAMILIELEGATER SAMT REGISTRE

KJØBENHAVN
I COMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD
BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI
1904

Efter ti Aars Arbeide udgaaer hermed sjette og sidste Bind af Legatrepertoriet. At det, saaledes som det nu foreligger, skulde være feilfrit eller fuldstændigt, driste Udgiverne sig ikke til at vente. Dertil have de i altfor mange Tilfælde været nødsagede til at holde sig til Opgivelser fra Andre, og da disses Antal, baade af Embedsmænd og af Privatpersoner, er saare mangfoldigt, har det næppe kunnet undgaaes, at der er baade Feil og Mangler i de modtagne Opgivelser. Man gjorde under Arbeidet den just ikke meget opmuntrende Erfaring, at kun de færreste Stiftelser have ført særskilt Bog over de til dem skjænkede Legater. Den smukkeste Orden fandt man hos „Kjøbenhavns Sygehjem", paa hvilket der lige fra dets Stiftelse med megen Omhu har været ført Bog over alle dets Legater med Afskrifter af Gavebreve og Uddrag af Testamenter. En saa god Ordning har man ikke fundet hos nogen anden lignende Stiftelse, de fleste Aarsberetninger ere alt andet end fuldstændige, og det har derfor ved de allerfleste, navnlig de kjøbenhavnske Stiftelser været overmaade besværligt at faae alle deres Legater konstaterede; selv ved en Stiftelse som „Vartou" i Kjøbenhavn har man ingen fuldstændig Fundatssamling.

Naar man — ligesom Hofman i sin store Fundatssamling — har medtaget de forsvundne og forbrugte Legater, trykte med mindre Skrift, have i begge Værkerne historiske Hensyn vel været de nærmest ledende, men i nærværende Værk har man ogsaa villet tage det praktiske Hensyn at overflødiggjøre fremtidige Undersøgelser efter forbrugte Legater, som ikke længer opføres i de paagjældende Regnskaber. De forbrugte eller forsvundne Legaters Antal er da heldigvis heller langtfra saa stort, som man efter den megen Tale derom skulde antage.

I Kjøbenhavn har det ganske vist under de slette Pengeforhold i Begyndelsen af det attende Aarhundrede seet sørgelig nok ud med de ikke ubetydelige Legatmidler fra de foregaaende Aarhundreder, og for at bringe Orden i Tingene blev det ved kongelig Resolution af 29. Juli 1836 paalagt den administrerende Direktion for Fattigvæsenet at gjennemgaa dets Legaters og Stiftelsers Adkomstbreve og derefter konstatere, med hvor meget de enkelte Legater vare indkomne, med hvilke Rettigheder for Fattigvæsenet hvert enkelt Legat var givet, enten til Raadighed, til Bygning eller til Forrentning, hvor Legatformuen havde været anbragt, hvor meget deraf var forbrugt og hvor meget i Behold, hvortil de forbrugte Penge vare anvendte, samt hvad der vilde blive at tilsvare af de forbrugte Legatmidler. Kancelliet gik nemlig ud fra den Betragtning, at kun saadanne Legatmidler behøvede at bevares, der vare givne med

en udtrykkelig Bestemmelse i saa Henseende. Man opnaaede derved at kunne anvende de endnu bevarede Legatmidler, der vare givne uden denne Bestemmelse, til at restituere de formindskede eller forbrugte Legater, som efter deres Bestemmelse skulde bevares men desuden blev det paalagt Fattigdirektionen aarlig at oplægge 15,000 Rbd. ti Dækning af forbrugte Legatmidler. Kancelliraad August blev sat til det af Kancellie forlangte Arbeide, men da det gik for langsomt, foreslog Overpræsidenten, Geheime konferensraad A. C. Kjerulff, at nedsætte en særlig Kommission, hvilket ogsaa skete 26. April 1843. Dens meget omfattende Betænkning blev 31. Januar 1850 afgivet a Overpræsident, Konferensraad M. Lange og Raadmand, senere Borgermester, Over auditør J. P. Holm, og da vare alle de Legater, som efter deres oprindelige Bestemmelse skulde konserveres, i Behold paa en ren Ubetydelighed nær, som blev dække i de følgende Aar. De Legater, som ikke bleve restituerede, udgjorde en samlet Sum af henved 2 Mill. Kroner. Naar man sammenholder Kommissionsbetænkningen af 31. Jan. 1850 med den sidste Afdeling af nærværende Værks I. Bind: „Legater som ere forbrugte eller indgaaede i Stadens Formue", vil man finde nogle enkelte Legater, der ere undgaaede Kommissionens Opmærksomhed, og som maaske burde have været bevarede, men gjennemgaaende maa Kommissionen siges at have udført et forsvarligt Arbeide.

I Landsognene ere saa at sige alle Legaterne i Behold, selv Legater fra de ældste Tider, og man vil kun hist og her finde et, ialmindelighed ubetydeligt lille Legat, som i Aarenes Løb er gaaet i Glemmebogen, hyppigst vistnok ved Skødesløshed fra Præsternes Side, eftersom det i ældre Tid hovedsagelig var dem, der bestyrede og uddelte Legaterne. Mange, ialmindelighed smaa Fattiglegater indsattes i forrige Tider i Præstegaarde, d. v. s. de indbetaltes til Præsten, som forrentede dem, saaledes at Kapitalen efter hans Død af Boet udbetaltes til Eftermanden. Med denne Udbetaling føres der intet Tilsyn af Provsterne, og adskillige Legater ere paa den Maade gaaede tabt, ofte vel paa Grund af Arvingernes og Eftermandens Uvidenhed om deres Existens. Dette kan bestemt paavises ved flere forsvundne Smaalegater og er endog skeet i en nyere Tid.

Naar der saa vidt muligt overalt er gjort Bemærkning om Legaternes Aftagen eller Tiltagen, da er dette ikke saa meget skeet for at tilveiebringe et statistisk Materiale, som for at vise, om et Legat er i Opgang eller i Nedgang. De forandrede Legatsummer hidrøre fra meget forskjellige Tider, idet Repertoriets 6 Bind ere trykte i Løbet af 9 Aar, og da mange Legater, som ere opførte i de først trykte Bind, ere stegne siden den Tid, kunne Opgivelserne ikke bruges til en nøiagtig Statistik over den danske Legatformues nuværende Størrelse. For dog at kunne danne sig en Forestilling om, hvor stor denne Legatformue er, har man opsummeret samtlige Legater med de Summer, hvormed de oprindelig vare stiftede, idet man har medtaget de forbrugte

Legatkapitaler og kapitaliseret de Legater, der ere givne som faste aarlige Afgifter i Penge eller Korn. Man har derved maattet bortse fra Stiftelsernes Bygninger og Jorder, hvis Værdi og Gjældsforhold ikke altid har kunnet oplyses. Man er kommen til det Resultat, at der er skjænket Legater til et samlet Beløb:

for Kjøbenhavn af	38,705,231	Kr.
- Sjællands Stift af	25,920,966	—
- Lolland-Falsters Stift af	1,127,521	—
- Fyens Stift af	6,519,662	—
- Aarhus Stift af	4,272,911	—
- Ribe Stift af	2,719,231	—
- Aalborg Stift af	2,367,220	—
- Viborg Stift af	1,347,441	—
De stedlige Legater udgjorde herefter en samlet Sum af	82,980,183	Kr.
Dernæst er der i VI. Bind under Universitetet og de øvrige Landsanstalter samt under Landsforeningerne opført ialt	8,747,293	—
Familielegater med	20,516,958	—
Landslegater med	42,099,651	—
tilsammen	154,344,085	Kr.
Naar hertil lægges de samlede Fideikommiskapitaler	129,718,450	—
udkommer en Sum af	284,062,535	Kr.

et Tal, der yder et ikke uvigtigt Bidrag til Kundskab om Danmarks Nationalformue.

Med nærværende Bind følge flere hele Værket omfattende Registre: et Navneregister over alle deri forekommende Personer, et Sag- og Stedregister samt en Navnefortegnelse over de Familier, der enten ere i Besiddelse af Majorater, Fideikommisser og Familielegater, eller som have fortrinlig Adgang til Legater.

Naar „Tillæg“ samt „Rettelser og Tilføielser“ have faaet et saa stort Omfang — idet alle Tillæg, Rettelser og Tilføielser fra de foregaaende fem Bind ere medoptagne her, saaledes at de paagjældende Blade kunne udskæres — da skyldes det nærmest den langvarige Udgivelse. Hvis man havde ventet med hele Værkets Trykning, til hele Manuskriptet var færdigt, kunde Tillæg ganske vist været undgaaede, men Trykningen vilde da først have kunnet begynde i Aaret 1903, og Værket vilde da ikke være blevet færdigt før om fire—fem Aar. Man foretrak derfor i sin Tid, tildels ogsaa efter Justitsministerens Tilskyndelse, at paabegynde Trykningen i Aaret 1895; men ved

de efterfølgende Undersøgelser er Antallet af Tillæg og Rettelser da blevet større end ønskeligt. For at undgaa Feiltagelser ved Værkets Benyttelse vil det være hensigtsmæssigt strax efter Modtagelsen af dette Bind at gjøre en kort Bemærkning paa alle de Steder i samtlige 6 Bind, hvor der er Noget at rette eller tilføie.

Afsnittet „Majorater, Fideikommisser og Familielegater" har krævet et meget omfattende Arbeide, idet hvert enkelt Numer har maattet underkastes en ofte ret vidtløftig Undersøgelse. Oprindelig skulde det alene have omfattet de egenlige Familielegater, men da det viste sig, at der fandtes „Fideikommisser", som ikke gaa i Arv efter bestemte Regler, men uddeles som andre Familielegater, maatte denne Art Fideikommisser medtages, og man fandt det da urigtigt at indskrænke sig til disse Fideikommisser alene. Man kunde, naar man vilde optage alle Fideikommisser, heller ikke udelade dem, der ere Substitutioner for ophævede Len og Stamhuse, og Konsekvensen medførte da ganske naturlig, at man optog alle Len og Stamhuse. Efterretningerne om Majorater og Fideikommisser ere reviderede og supplerede i Justitsministeriets Lenskontor.

I V. Bind bero Afsnittene „Island" og „De vestindiske Øer" paa Meddelelser fra henholdsvis Landshøvding Stephensen, der med stor Beredvillighed indsamlede et rigt, detailleret Materiale fra samtlige Embedsmænd paa Island, og fra Guvernør Hedemann. Det er dog ikke disse Embedsmænd alene, hvem Udgiverne skylde en varm Tak for deres gode Medhjælp; det Samme gjælder i fremtrædende Grad samtlige Landets Præster, der hver for sig have ydet en værdifuld Støtte, dernæst Amtmændene og Magistraterne, der have stillet et stort Materiale til Udgivernes Raadighed. En særlig Tak skyldes Provinsarkivarerne, fortrinsvis Arkivar G. L. Wad i Odense, som har korrigeret og suppleret samtlige Optegnelser over fynske Legater og Stiftelser. Den allerstørste Fortjeneste af det hele Værk have dog Arkivar G. N. Kringelbach og Arkivskriver J. Bidstrup, der med aldrig svigtende Redebonhed have foretaget utallige Undersøgelser i Rigsarkivet og derved fremskaffet en stor Mængde ukjendte og vigtige Oplysninger. Endelig har Kontorchef i Universitetskvæsturen A. von Holck nedlagt et meget betydeligt og værdifuldt Arbeide i Afsnittet om Universitetets Legater, ligesom Overretsassessor E. Oldenburg i Viborg som Assistent i Justitsministeriet har givet en stor Mængde ikke tidligere kjendte Oplysninger om Majorater og Fideikommisser. Til den personalhistoriske Del har Arkivar A. Thiset, Arkivassistent L. Bobé og Justitsraad S. Elvius ydet en Mængde Bidrag.

INDHOLD AF VI. BIND.

INDHOLD AF I.—VI. BIND.

UNIVERSITETET.

Beskrivelse over samtlige det Kongelige Universitæt i Kiobenhavn tilhørende Midler og Indkomster, forfattet af Dr. Hector Friedrich Janson, Prokanzler ved Universitetet. Kiøbenhavn 1787.

Kiøbenhavns Universitets-Journal. udgiven ved Professor Jac. Baden. I—IX. Kiøbenhavn 1793—1801.

Kjøbenhavns Universitets Annaler fra Reformationen af og til 1805. Ved R. Nyerup. Kjøbenhavn 1805.

Universitets- og Skole-Annaler. Udgivne af L. Engelstoft, Professor i Historie og Geographie ved Kjøbenhavns Universitet, Secretær og Bureauchef i Directionen for Universitetet og de lærde Skoler. I—VIII. Kjøbenhavn 1806—1813.

Efterretninger om Regentsen. En Haandbog for Regentsianere. Ved Professor R. Nyerup, constitueret Provst paa Kommunitetet og Regentsen og Communitets-Archivarius. Kjøbenhavn 1809.

Efterretninger angaaende Kjøbenhavns Universitet, Soroe Academie og de lærde Skoler, udgivne af L. Engelstoft, Professor i Historie og Statistik ved Kjøbenhavns Universitet, Medlem af Direktionen for Universitetet og de lærde Skoler. Kjøbenhavn 1823.

Akademiske Tidender, eller Samling af Efterretninger vedkommende Kjøbenhavns Universitet, Soro Akademi, og de lærde Skoler, samt dermed forbundne Anstalter. Udgivne af Hannibal Peter Selmer, Kancellist under den kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler. I—IV. Kjøbenhavn 1833—1840.

Kjøbenhavns Universitets Aarbog for 1837—1845. Udgivet af Hannibal Peter Selmer, Chef for Sekretariatet under den kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler. I—IX. Kjøbenhavn.

Aarbog for Kjøbenhavns Universitet og øvrige højere Undervisningsanstalter for 1846 og 1847. Ved Hannibal Peter Selmer, Kontorchef under den kongelige Direktion for Universitetet og de lærde Skoler. I—II. Kjøbenhavn. Supplement til Kjøbenhavns Universitets Aarbøger. Ved H. P. Selmer. Nr. 1 for 1848. Kjøbenhavn.

Om Kjøbenhavns Universitets Collegier og Stipendier for de Studerende ved dette Universitet af Dr. Anton Wilhelm Scheel. Kjøbenhavn 1844.

Meddelelser angaaende Kjøbenhavns Universitet, den polytechniske Læreanstalt, Soro Academie og de lærde Skoler med dertil hørende Realunderviisning for Aarene 1849—1863, udgivne, efter Foranstaltning af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, af A. C. P. Linde, Departementschef under Kirke- og Underviisningsministeriet. I—III. Kjøbenhavn.

Kommunitetet og Regentsen fra deres Stiftelse indtil vore Dage, et Bidrag til det kjøbenhavnske Universitets og Studenterlivs Historie, af C. E. F. Reinhardt. Kjøbenhavn 1862.

Aarbog for Kjøbenhavns Universitet, den polytekniske Læreanstalt og Kommunitetet, indeholdende Meddelelser for de akademiske Aar 1864—1893, udgivet efter Konsistoriums Foranstaltning af C. Goos, Professor. I—XXIII. Kjøbenhavn.

Kjøbenhavns Universitets Historie fra 1537 til 1621 af Holger Fr. Rørdam. I—IV. Kjøbenhavn 1868—74.

Samling af de for Universitetets Legater gjældende Bestemmelser, udgivne af Konsistorium for Kjøbenhavns Universitet. Kjøbenhavn 1890.

Aarbog for Kjøbenhavns Universitet, den polytekniske Læreanstalt og Kommunitetet, indeholdende Meddelelser for de akademiske Aar 1893—1896, udgivet efter Konsistoriums Foranstaltning af H. Matzen, Professor, Dr. juris. I—III. Kjøbenhavn.

Kommunitetet og Kollegierne.

1. **Kommunitetet,** stiftet 1569[1]) af Kong Frederik II. med Krongods i Sjælland og paa Falster, senere matrikuleret til c. 1,080 Tdr. Htk., og 92 Kongetiender i Sjælland, hvoraf der skulde gives fri Kost Middag og Aften i Helliggjæstes Hus eller Hospital til 100 fattige Studenter, hvis Tal 1619 forøgedes med 20 og 1620 atter med 20, men 1732[2]) atter nedsattes til 100. 1736 forandredes Bespisningen, med hvilken der havde været forbundet Disputationer, som 1777 undergik en væsenlig Forandring[3]) og 1795 helt ophørte[4]), til en Pengeunderstøttelse af 4 Mark om Ugen. 1757—64 forøgedes Alumnernes Tal med 72 nye[5]), saa at det ialt, deri indbefattet de privilegerede Stipendiater, udgjorde 200. 1777 var Tallet 157[3]), reguleredes senere til 154 og fastsattes 1818 til 130[6]). Kommunitetsstipendiet var da delt i 3 Grader: 1° 60 Portioner paa 1 Rdl., 2° 40 Portioner paa 1½ Rdl., 3° 30 Portioner paa 2 Rdl. om Ugen, hvorhos der til saadanne, som endnu ikke havde kunnet opnaa det ordinære Kommunitetsstipendium, gaves halvaarlige Understøttelser samt extraordinære Stipendier til islandske Studenter, der studerede Medicin og Kirurgi for at opnaa Ansættelse som Læger i Island, og til 4 Studenter, som af Missionskollegiet antoges for at forberedes til Missionstjeneste i Grønland. Den nugjældende Ordning for Kommunitetsstipendiet er fastsat 1848[7]) saaledes: A. Det ordinære Stipendium, som uddeles af Universitetets Stipendiebestyrelse med 480 Kr. om Aaret[8]) til 185 Studerende[9]), ordenligvis i 3 Aar[10]), (55 ere midlertidig bevilgede, og af dem bortfalde 25 ved Ledighed efter femte Bortgivelse), der have Indfødsret og have studeret 1 Aar ved Universitetet. Privilegerede ere islandske, færøske og grønlandske Studenter samt Studenter fra Frederiksborg Skole med 1. Kar. Overstiger Tallet af de privilegerede Studenter 20, formindskes Tallet af de upriviligerede, dog kun med 20, saa at det ikke kan blive mindre end 110. Det ordinære Universitetsstipendium kan ikke forenes med det Moltke'ske Legat (se nedenfor 96) eller det Smith'ske Legat (se nedenfor 186)[11]). — B. Extraordinære Understøttelser, som af Kommunitetets Stipendiebestyrelse gives til 4 islandske Lægestuderende, hvis Kommunitetsstipendier ere ophørte, med 400 Kr. i 1 Aar[12]). — C. Understøttelser ved Universitetets Stipendiebestyrelse til 4 Alumner ved det grønlandske Seminarium med 384 Kr.[13]) — D. Extraordinære Understøttelser ved Universitetets Stipendiebestyrelse med 4,000 Kr. i Portioner paa 20—60 Kr. til Studerende[14]). — E. Understøttelser ved Konsistorium til Kandidater, der give fortrinligt Haab om Fremgang i Videnskaberne, 5 Portioner paa 200 Kr. i 1 Aar[15]). — F. 5 Portioner ved Konsistorium paa 1,000 Kr. i 1 Aar til unge Videnskabsmænd[16]). — G. Reiseunderstøttelser i videnskabeligt Øiemed ved Kultusministeriet efter Konsistoriums Indstilling til unge Videnskabsmænd, 7,500 Kr., i Portioner af forskjellig Størrelse[17]). — H. Understøttelser ved Regensprovsten til syge Regensalumners Kur og Pleie, 900 Kr. — I. Til

Selskabet „Philadelphia" 2,000 Kr. om Aaret til trængende Studenter[19]). — K. Til :entefrie Laan til Studerende kan der bevilges 2,000 Kr. om Aaret til Studeringernes ᶠortsættelse i Summer paa indtil 200 Kr., der skulle tilbagebetales inden 2 Aar[20]). — .. Til polytekniske Examinander, som ikke ere Studenter, bortgives 7,000 Kr. af den ›olytekniske Læreanstalts Lærerraad i Portioner paa 300 Kr.[21]). — M. Til Kandidater ra den islandske Lægeskole giver den af Konsistorium dertil valgte Eforus Understøttelser paa 50 Kr. om Maaneden i 8 Maaneder til Ophold paa Fødsels- og Pleiestiftelsen for at gjennemgaa et klinisk Kursus samt for at besøge Hospitaler og Apo- ıeker i Kjøbenhavn.[22]). — N. Understøttelser paa 200 Kr. ved Islands Stiftsøvrighed l 3 Alumner ved den geistlige Dannelsesanstalt i Island[28]). — O. Understøttelser til 'ersoner, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringer, ialt 6,000 Kr., om bortgives af Kultusministeriet[23]). — P. Understøttelser til Studerende, derunder :vinder, som ikke have Adgang til de egenlige Universitetsstipendier, samt til Stude- ɜnde, som have nydt eller kunde have nydt Hjælp af Litra O, ialt 31,000 Kr., som ortgives af Kultusministeriet[23]). — Q. Understøttelser til Studerende, navnlig fra de rivate Skoler, i de første akademiske Aar, ialt 15,000 Kr., som bortgives af Kultus- ıinisteriet[28]). — R. Portioner paa indtil 50 Kr. til Anskaffelse af Bøger og Apparater ortgives efter Konsistoriums Indstilling af Kultusministeriet til trængende Studenter[24]).

Kommunitetet eier nu 959½ Tdr. Hartkorn foruden en rentebærende Formue f 7,350,000 Kr.

Bestyrelsen af Kommunitetets Formue var oprindelig henlagt under det theologiske Fakultet[25]), en overgik 1844 til Universitetskvæsturen[26]). Kommunitetsstipendiet bestyredes ligeledes i Forbindelse med egensen under Universitetskanslerens[27]), senere Universitetsdirektionens[28]) Overtilsyn, men bestyres nu under onsistoriums Overbestyrelse[29]) af en staaende Komite, som bestaaer af 3 Professores consistoriales, der ælges af Konsistorium paa 5 Aar, saaledes at 1 skal være af det theologiske, 1 af det rets- og statsviden- :abelige Fakultet. — 1. Fund. 25. Juli 1569 (Beckman Commun. Reg. Haun. Hist.; Hofman I, S. 22; Janson, . 6; Badens U. J. 1793, S. 58; Nyerups U. A. 1805, S. 289; Engelstofts Efterr. 1823, S. 152; Selmers A. T. 834, S. 174; Scheel, S. 19; Lindes Medd. 1849—56, S. 829, 1857—63, S. 585; Rørdams Univ. Hist. II, 74 og 683, III, S. 675; Univ. Aarb. 1864—97; Univ. Retsr. I, S. 170; Univ. Leg. 1890, S. 11 og 33; einhardt: Kommunitetet og Regensen). — 2. Fund. 31. Marts 1732. — 3. Fund. 25. Juni 1777 (Schous rd.). — 4. Engelstofts Efterr. 1823, S 158. — 5. Rskr. 10. Juni 1757. Rskr. 23. Juni 1758. Rskr. 3. Okt. ›60. Rskr. 19. Marts 1763. Rskr. 4. Sept. 1764 (Reinhardt, S. 205). — 6. Regl. 30. Juli 1818 (Schous rd.). — 7. Regl. 11. Febr. 1848 (ibid.). — 8. Finanslov 1856—57, 1874—75 og 1901—02. — 9. Kgl. Resol. ;. Febr. 1853. Finanslov 1881—82 og 1889—90. — 10. Kgl. Resol. 18. Juni 1870 (Univ. Leg. 1890, S. 111). — :. Konsist.-Skr. 4. Okt. 1856 (ibid. S. 101). Fund. 24. Sept. 1852 (Lovsaml.; Dep.-Tid. 1852, S. 955). — ı. Min.-Skr. 2. Okt. 1860 (Univ. Leg. 1890, S. 102). — 13. Rskr. 8. Marts 1737. Rskr. 8. Nov. 1737. skr. 9. Okt. 1771. Rskr. 7. Juli 1773. Fund. 25. Juni 1777 (Schous Frd.). Finanslov 1884—85. — ı. Finanslov 1856—57, 1866—67, 1881—82. — 15. Regl. 11. Febr. 1848 §§ 12 og 14 (Schous Frd.). — ;. Regl. 18. Mai 1887 (Univ. Leg. 1890, S. 126). Konsist.-Skr. 16. Mai 1891 (Univ. Aarb. 1890—91, . 588). — 17. Min.-Skr. 26. Juli 1853 (Univ. Leg. 1890, S. 99). Min.-Skr. 9. Juli 1866 (ibid., S. 105). inanslov 1892—93. — 18. Kgl. Resol. 8. Juli 1874 (Univ. Leg. 1840, S. 113). Finanslov 1881—82 og 1896—97. — ı. Finanslov 1863—64 og 1870—71. — 20. Univ.-Dir.-Skr. 16. Juli 1844. Min.-Skr. 2. Nov. 1849. — 21. Min.- ɾr. 22. Juli 1863 (Univ. Leg. 1890, S. 102). Min.-Skr. 10. Marts 1884 (ibid., S. 123), Finanslov 1901—02. · 22. Kgl. Resol. 21. Okt. 1871 (ibid., S. 112). Min.-Skr. 19. Jan. 1876 (ibid., S. 114). Finanslov 1873—74

og 1889—90. — 23. De aarlige Finanslove. — 24. Min.-Skr. 4. April 1881 (Univ. Leg. 1890, S. 119). Min.-Skr. 2. Juni 1881 (ibid., S. 119). Min.-Skr. 28. Juni 1882 (ibid., S. 121). Konsist.-Skr. 5. Juli 1883 (ibid., S. 122). Finanslov 1879—80 og 1892—93. — 25. Fund. 25. Juli 1569. Fund. 25. Juni 1777 §§ 2 og 85. — 26. Kgl. Resol. 15. Dec. 1843. — 27. Fund. 25. Juli 1569. Fund. 25. Juni 1777 §§ 2, 3 og 62. Fund. 7. Mai 1788, Kap. VI, § 2, Nr. 3. — 28. Instr. 13. Sept. 1805 § 18. — 29. Regl. 11. Febr. 1848 § 14. — 30. Regl. 11. Febr. 1848 § 13. Kgl. Resol. 13. Nov. 1876 (Univ. Leg. 1890, S. 115).

2. **Regensen (Collegium regium),** stiftet 1623 af Kong Christian IV. til Bolig for 100 Studenter, for at de, der erholdt Kosten paa Kommunitetet, tillige kunde faae fri Bolig, har altid været og er endnu nøie forenet med Kommunitetet. Bygningen, som paabegyndtes 1618 og fuldførtes 1623[1]) paa en Plads, hvorpaa der dels havde staaet en Kansler Christian Friis til Borreby (f. 21. Dec. 1556 † 29. Juli 1616) tilhørende Gaard, dels en kongelig Stald, indeholder dels Boliger paa 2 Værelser til fælles Bolig for 2 Alumner, dels Eneværelser. Paa Grund af Alumnernes Beredvillighed til at bortbære Lig under Pesten 1711, hvilket de ansatte Ligbærere havde unddraget sig fra, gaves der dem 1712 Bevilling til at bortbære Lig og derfor modtage den taxtmæssige Betaling[2]). Dette hævedes 1791[3]), dog at Indtægten af Ligbæringen ved lønnede Folk tilfaldt Kommunitetet, som deraf udbetalte Regensalumnerne 20 Rdl. om Aaret[4]), fra 1848 24 Rdl., nu 120 Kr.[5]). 1859 overgik dette Privilegium til Kjøbenhavns Kommune[6]). Til hver Kakkelovn leveres 1½ Favn Brænde[7]). Regensbeneficiet skal ordenligvis være forbundet med Kommunitetsstipendiet, saa at Kommunitetsalumnerne enten erholde Regensen i Forbindelse med Kommunitetsstipendiet, naar dette tildeles dem, eller, forsaavidt dette ikke kan ske af Mangel paa Plads, senere oprykke dertil, og de beholde da Regensen kun, saalænge de nyde Kommunitetet. Af de til Regensbeneficiet privilegerede Studerende kunne hvert Aar kun 5 erholde Bolig og det dermed forbundne Regensbeneficium. De privilegerede Ansøgere, som derved udelukkes fra Regensbeneficiet, nyde en midlertidig Husleiegodtgjørelse af 20 Kr. i Okt.—Mai og 16 Kr. i Juni—Sept.[8]). Endvidere ere 4 Regenspladser forbeholdte grønlandske Alumner. For Adgangen til Regensbeneficiet gjælde de samme Regler som for Kommunitetsstipendiet[9]). Alumnerne og Betjentene nyde fri Lægehjælp[10]).

Regensen staaer under samme Bestyrelse som Kommunitetet, af hvis Indtægter Regensens Udgifter afholdes[11]). Det umiddelbare Tilsyn med Stiftelsen og Alumnerne udøves af Regensprovsten, som udnævnes af Kultusministeriet blandt Universitetets Professorer[12]). En af Konsistorium antaget Viceinspektor fungerer i Regensprovstens Forfald[13]). — 1. Bartholin: Oratio de ortu et progressu Academiæ Hauniensis. Kbhvn. 1645, C. 3. Wolf: Encomion regni Daniæ. Kbhvn. 1654, S. 358. Slange: Historie om Christian IV, S. 401. Hofman I, S. 26. Jonge: Kjøbenhavns Beskrivelse. Kbhvn. 1783, S. 315. Bechman: Hist. comm. Reg. Haun. Kbhvn. 1785. Janson, S. 11. Fund. 25. Juni 1777 (Schous Frd.). Fund. 7. Mai 1788 (Badens U. J. 1793, S. 16; Nyerups Efterr. om Regensen; Engelstofts Efterr. 1823, S. 149; Selmers A. T. 1834, S. 174; Scheel. S. 31; Lindes Medd. 1849—56, S. 829; Reinhardt: Kommunitetet og Regensen; Univ. Retsregler I, S. 180; Univ. Leg. 1890, S. 24). — 2. Kgl. Bevill. 4. Mai 1712. Art. 21. Dec. 1714 (Kvartudgaven af Frd.). Fund. 31. Marts 1732 § 69. Fund. 25. Juni 1777 §§ 63—69. — 3. Kgl. Resol. 13. Mai 1791. — 4. Pl. 24. Mai 1792, Pl. 29. Juni 1795 og Pl. 21. Aug. 1798 (Nyerups Efterr., S. 20). — 5. Regl. 11. Febr. 1848 § 9. Finanslov 1856—57, 1874—75 og 1901—02. — 6. Kgl. Resol. 1. Sept. 1850 og Kgl. Resol. 7. Juli 1859. (Lindes Medd. 1849—56, S. 906). Finanslov 1853—54. Tillægsbevillingslov 1858—59. — 7. Fund. 31. Marts 1732 § 69. Fund. 25.

uni 1777 § 19. Se Nyerups U. A., S. 139, og Nyerups Efterr. om Reg., S. 45. — 8. Regl. 11. Febr. 1848 9. Kgl. Resol. 11. Dec. 1885 (Univ. Leg. 1890, S. 124). Kgl. Resol. 17. Juni 1901. De aarlige Finanslove. - 9. Regl. 11. Febr. 1848 § 9. — 10. Kgl. Resol. 9. Juli 1831. Kgl. Resol. 10. April 1848. — 11. Fund. 5. Juni 1777 § 79. — 12. Nyerups Efterr., S. 48. Regl. 11. Febr. 1848 § 13. Kgl. Resol. 15. Sept. 1829. Min.-Skr. 18. Febr. 1859 (Univ. Retsregler II, S. 336). — 13. Univ.-Dir.-Skr. 24. Sept. 1831. Min.-Skr. . Dec. 1873.

Til Regensen ere følgende Legater knyttede:

3. **Legatum decollatæ virginis,** stiftet 1623 eller 1624 af Otte Christensen Skeel til Hammelmose (f. 28. Aug. 1576 † 17. Dec. 1634) for Christence Axelsdatter Kruckow, som 9. Juni 1621 var bleven dømt fra Livet for Trolddom, med 500 Rdl. Sp., nu 965 Kr. 8 Ø., hvis Renter uddeles til 2 fattige Studenter, fortrinsvis til de af Missionskollegiet antagne grønlandske Seminarister paa Regensen, med 18 Kr. 0 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus (Hofman I, S. 141; Janson, S. 25; Nye danske Magazin I, S. 378—91; Scheel, S. 125; Nyerups Efterr., S. 39; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 85, 1812, S. 182; Univ. Leg. 1890, S. 212; Hexevæsen og Hexeforfølgelser af Vilhelm Bang, 1895, S. 82). Rskr. 8. Marts 1737.

4. **Biskop Brochmands Enkes Legat til Studenter,** stiftet 1654 af Gille Tønnesdatter Balckenburg (f. 11. Nov. 1581 † 19. Juli 1661), Enke efter Biskop over Sjællands Stift, Professor, Dr. theol. Jesper Rasmussen Brochmand (f. 5. Aug. 1585 † 19. April 1652), med 500 Rdl. Sp., hvis Renter tillagdes Universitetets Vicebibliothekar for Tilsyn med den af hendes Mand til Bibliotheket skjænkede Bogsamling, men nu, efter at denne var brændt 1728, uddeles til 3 Studenter, fortrinsvis de af det grønlandske Missionskollegium antagne Seminarister, der ere Regensalumner, med 13 Kr. 46 Ø. til hver.

Legatet, der er forenet med nogle andre Legater under Navn af „Brochmand-Mule-Fuirens Legater" en samlet Sum af 9850 Kr. 66 Ø., bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus. Fundats af 6. Mai 1654 (Hofman I, S. 260; Janson, S. 21; Badens U. J. 1793, S. 34; Engelstofts Ann. 1812, S. 30, 1813, S. 297; Scheel, S. 42; Univ. Leg. 1890, S. 193. jfr. 451). Rskr. 8. Marts 1737.

5. **Nolds Legat,** stiftet 1683 af Professor, Dr. theol. Christian Nold til Vibygaard (f. 22. Juni 1626 † 22. Aug. 1683) og Hustru Marie Elligers (begr. 27. Juli 1695), Enke 1° efter Hofjuveler Povl Kurth (begr. 11. Sept. 1679), med 900 Rdl., nu 1,157 Kr. 93 Ø., hvis Renter tillægges 2 flittige Regensalumner med 22 Kr. 44 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus. Fundats af 1. Aug. 1683 (Hofman I, S. 206; Janson, S. 26; Badens U. J. 1739, S. 19; Nyerups Efterr., S. 45; Engelstofts Ann. 1812, S. 211; Scheel, S. 40; Univ. Leg. 1890, S. 459). Univ. og Skole-Dir.-Skr. 9. Marts 1839.

6. **Jostsøns Legat (Stipendium Justinum),** stiftet 1683 af Sognepræst til Trinitatis Kirke Jens Jostsøn Bierge († 11. Febr. 1684) med 1,000 Sldlr., nu 1,286 Kr. 72 Ø., hvis Renter uddeles til 3 Studenter, fortrinsvis de af Missionskollegiet antagne grønlandske Seminarister paa Regensen, med 16 Kr. 62 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Eforus. Gavebrev af 11. Dec. 1683 (Hofman I, S. 183, IX, S. 66; Janson, S. 25; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 64 og 85, 1812, S. 199; Nyerups Efterr., S. 39; Scheel, S. 93; Univ. Leg. 1890, S. 345).

7. **Dalgaards Legat,** stiftet 1687 af Klokker ved Budolphi Kirke i Aalborg Niels Dalgaard (f. 1642, begr. 14. Sept. 1718) med 100 Sldlr. i Cr., 1710 af ham forøgede med 98½ Sldlr. i Cr., nu 573 Kr. 37 Ø., hvis Renter tildeles en Student paa Regensen fra Thisted, Aalborg eller Herlufsholm med 22 Kr. 22 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Gavebrev af 12. Nov. 1687 (Hofman I, S. 184, IX, S. 67; Janson, S. 26; Scheel, S. 37; Badens U. J. 1793, S. 122; Engelstofts Ann. 1812, S. 181; Univ. Leg. 1890, S. 211). Fundats af 29. Jan. 1710 (kjendes ikke).

8. **Windings Legat,** stiftet 1694 af Professor Poul Winding (f. 8. Sept. 1658 † 27. Marts 1712) med 400 Rdl., nu 515 Kr. 62 Ø., hvis Renter tildeles 2 Regensalumner med hver 9 Kr. 99 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Gavebrev af 7. Marts

1694 (Hofman I, S. 206; Janson, S. 26; Badens U. J. 1793, S. 18; Nyerups Efterr., S. 37; Engelstofts Ann. 1807 II, S. 101, 1812, S. 228; Scheel, S. 41; Univ. Leg. 1890, S. 595).

9. **Rasmus Bartholins Legat,** stiftet 1696 af Etatsraad, Professor, Dr. med. Rasmus Bartholin (f. 13. Aug. 1625 † 4. Nov. 1698) med 3,000 Rdl., nu i Forening med „Ane Finckes Legat“ (se nedenfor 218) 6,448 Kr. 37 Ø. Af Renten tilfalde 93 Kr. den botaniske Have, 23 Kr. 25 Ø. tildeles en Regensalumnus, 77 Kr. 50 Ø. uddeles til fattige Husarme i Kjøbenhavn, 30 Kr. 27 Ø. tilfalde Eforus.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Eforus. Testamente af 5. Dec. 1696 (Hofman I, S. 169 og 282; Badens U. J. 1793, S. 18; Nyerups Efterr., S. 27; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 82, 1812, S. 24, 1813, S. 296; Scheel, S. 36; Univ. Leg. 1890, S. 150), konfirm. 8. Nov. 1698.

10. **Stipendium Julianum,** stiftet 1728 af Sognepræst til Stenmagle og Stenlille Anders Juul (Julius) (f. c. 1668 † i Marts 1728) og Hustru Margrethe Deichmann med 200 Rdl., nu 545 Kr., hvis Renter deles mellem 2 Regensalumner, fortrinsvis de af Missionskollegiet antagne grønlandske Seminarister, med 10 Kr. 56 Ø. til hver, eller kan efter Omstændighederne udelt tildeles 1.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Eforus. Testamente af 28. Febr. 1728 (Hofman I, S. 207; Janson, S. 25; Nyerups Efterr., S. 32; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 58, 1812, S. 199; Scheel, S. 35; Univ. Leg. 1890, S. 347), konfirm. 17. Marts 1728, Konsist.-Skr. 9. Dec. 1892 (Univ. Aarb. 1892—93, S. 76).

11. **Stipendium Masio-Rostgardianum,** stiftet 1736 af Conradine Sophie Rostgaard (f. 20. Mai 1704 † 23. Febr. 1758), Enke efter Major Frederik von der Maase til Tybjerggaard og Førslevgaard (f. 27. Mai 1695 † 22. Aug. 1728), med 485 Rdl. 68 Sk., senere af hende forøget til 535 Rdl., nu 968 Kr. 68 Ø., hvis Renter gives til 4 Regensalumner med hver 9 Kr. 38 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af den ældste theologiske Professor. Rskr. 4. Juni 1717 (Kbhvns. Dipl. VIII, S. 421). Fundats af 12. Jan. 1736 (Hofman I, S. 208; Janson, S. 23; Badens U. J. 1793, S. 19; Nyerups Efterr., S. 32; Engelstofts Ann. 1812, S. 206; Scheel, S. 39; Univ. Leg. 1890, S. 430).

12. **Nannestads Legat,** stiftet 1744 af Stiftsprovst og Sognepræst ved Aarhus Domkirke, Dr. theol. Frederik Nannestad (f. 21. Okt. 1693 † som entlediget Biskop i Christiania 11. Aug. 1774) med 200 Rdl., hvis Renter hvert Aars 21. Okt. tillagdes 2, fortrinsvis norske Studenter paa Kollegiet. 1811 kom Legatet til Christiania Universitet.

Gavebrev af 21. Okt. 1744 (Nicolaysen: Norske Stiftelser I, S. 385; Hofman I, S. 208; Janson, S. 25; Badens U. J. 1793, S. 18; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 67 og 84, 1811 II, S. 255; Nyerups Efterr. om Regensen, S. 35). Rskr. 2. Sept. 1811.

13. **Stipendium Anonymi,** stiftet 1745 af Hofprædikant og General-Kirkeinspektør Johan Bartholomæus Christophersen Bluhme (f. 1. Nov. 1681 † 26. Okt. 1753) og Professor, senere Generalsuperintendent i Slesvig og Holsten, Dr. theol. Jeremias Friderich Reuss (f. 6. Dec. 1700 † 6. Marts 1777) med 300 Rdl., nu 545 Kr. 2 Ø., hvis Renter tildeles 2 theologiske Studenter, som ere Regensalumner, paa 3 Aar med 10 Kr. 56 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus. Fundats af 11. April 1745 (Hofman I, S. 207; Janson, S. 25; Scheel, S. 35; Badens U. J. 1793, S. 19; Nyerups Efterr., S. 26; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 70 og 1812, S. 22).

14. **Bings Legat,** stiftet 1749 af Etatsraad, Dr. med. Jens Bing (f. i Aug. 1681 † 10. Okt. 1751) med 36,900 Rdl., nu 85,100 Kr., af hvis Renter der uddeles 320 Kr. til 10 Husarme, 32 Kr. til hver; 400 Kr. til 10 Regensalumner, 40 Kr. til hver; 240 Kr. til 4 Studerende i 3 Aar, 60 Kr. til hver; 65 Ø. om Ugen til de paa Legatets Senge i Vartov indlagte 6 Personer; 160 Kr. til Professorernes Distributs; Understøttelser til 3 Professorenker med 80 Kr. til hver og til 1 med 160 Kr.; 1,060 Kr. til hans Broderbørns fattige Afkom indtil 4. Led inkl.; 100 Kr. til Eforus; Resten i Understøttelser til syge Studenter.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium, Sygeunderstøttelserne af Eforus. Testamente af 11. Mai 1749 (fac. test. 22. Juni 1742) med Kodicil af 8. Juni 1751 (Hofman I, S. 228; Janson, S. 19; Badens U. J. 1793, S. 18; Nyerups Efterr., S. 30, Engelstofts Ann. 1809 II, S. 82, 1812, S. 27; Scheel, S. 61; Nicolaysen: Norske Stiftelser III, S. 120; Univ. Leg. 1890, S. 155). Konsist.-Skr. 14. Juli 1841. Konsist.-Skr. 21. Febr. 1893 (Univ. Aarb. 1892—93, S. 76).

15. **Gluds Legat,** stiftet 1755 af Klokker ved Vor Frue Kirke Niels Glud (f. c. 1692, begr. 22. Juni 1771) med 1,000 Sldlr., nu 1,210 Kr. 93 Ø., hvis Renter tillægges 2 fattige Studenter paa Regensen, fortrinsvis fra Horsens Skole, med 23 Kr. 46 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af den første theologiske Professor som Eforus. Gavebrev af 13. Marts 1755 (Hofman I, S. 389; Janson, S. 23; Nyerups Efterr., S. 30; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 83, 1812, S. 191; Scheel, S. 37; Univ. Leg. 1890, S. 290).

16. **J. O. Bangs Legat,** stiftet 1763 af Professor, Dr. theol. Johan Otto Bang (f. 19. Sept. 1712 † 31. Okt. 1764) med hans efterladte Midler, udlagte med 469 Rdl., nu 788 Kr. 16 Ø., hvis Renter tildeles 2 theologiske Studenter paa Regensen, sædvanlig paa 3 Aar, med 15 Kr. 27 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Testamente af 3. Okt. 1763 (Janson, S. 25; Scheel, S. 35; Badens U. J. 1793, S. 19; Nyerups Efterr., S. 26; Engeltofts Ann. 1809 II, S. 82, 1812, S. 24; Univ. Leg. 1890, S. 145), konfirm. 21. Dec. 1764.

17. **Stipendium domus regiæ,** stiftet 1766 af det theologiske Fakultet ved Hjælp af Kommunitetets Midler under Navnet **„Stipendium Carolino-Mechtildianum"** med 1,200 Rdl., 1777 forøget og forbedret under det forandrede Navn „Stipendium domus regiæ" med 1,000 Rdl., hvoraf 400 Rdl. strax anvendtes til Indkjøb af Bøger til Kommunitetsbiblioteket. Legatet er nu 3,269 Kr. 58 Ø., af hvis Renter ²/₃ tildeles 2 theologiske Studenter paa Regensen med 42 Kr. 24 Ø. til hver i 3 Aar, ¹/₃ tilfalder Universitetsbiblioteket med 42 Kr. 23 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet, og Stipendierne bortgives af det theologiske Fakultet. Fundats af 8. Nov. 1766 (Badens U. J. 1793, S. 18; Nyerups Efterr., S. 24; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 81 og 207, 1812, S. 182; Scheel, S. 33; Univ. Leg. 1890, S. 213), konfirm. 8. Nov. 1766. Kgl. Fundats af 23. April 1777. Kgl. Resol. 28. Aug. 1852 (Univ. Leg. 1890, S. 220).

18. **Holms Legat,** stiftet 1766 af Professor, Dr. theol. Peder Holm (f. 6. Juni 1726 † 4. Juni 1777) med 400 Rdl., nu 726 Kr. 56 Ø., hvis Renter tildeles 2 theologiske Studenter paa Regensen med hver 14 Kr. 8 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af den første theologiske Professor som Eforus. Fundats af 10. Okt. 1766 (Janson, S. 23; Badens U. J. 1793, S. 19; Nyerups Efterr., S. 31; Engelstofts Ann. 1812, S. 195; Scheel, S. 38; Univ. Leg. 1890, S. 321).

19. **O. F. Müllers Legat,** stiftet 1774 af Naturforskeren, Konferensraad Otto Frederik Müller (f. 2. Marts 1730 † 26. Dec. 1784) og Hustru Anna Paludan (f. 1735 † 1787), 1. Gang gift med Kjøbmand i Drøbak Christen Carlsen († 1771), med 200 Rdl., nu 363 Kr. 31 Ø., hvis Renter tildeles en Regensalumnus, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, med 14 Kr. 8 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Kommunitetets Stipendiebestyrelse. Testamente af 18. Mai 1774 (Baden U. J. 1793, S. 19 og 94; Nyerups Efterr., S. 33; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 84, 1812, S. 209; Scheel, S. 40; Univ. Leg. 1890, S. 456), konfirm. 7. Jan. 1785.

20. **Det Groth'ske Legat,** stiftet 1829 af Kancellisekretær, senere Kancelliraad, Brygger Knud Gotfred Groth (f. 1785 † 20. Jan. 1849) med 600 Rbd., nu 1,200 Kr., hvis Renter med 46 Kr. 50 Ø. tildeles en Student fra Horsens eller Aarhus Skole eller fra en kjøbenhavnsk Skole, der har Bolig paa Regensen for 3, event. 5 Aar, fortrinsvis Slægtninge af Legatstifterens Forældre, Sognepræst til Holstebro og Maabjerg Simon Groth (f. 1750 † 5. Okt. 1814) og Sophie Dorothea Grøn (f. 1761 † 1841).

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Bestyrelsen for Kommunitetets Stipendievæsen. Fundats af 12. Jan. 1829 (Rskr. 1829, S. 134; Coll.-Tid. 1829, S. 646; Selmers A. T. 1834, S. 192 og 244; Scheel, S. 38; Univ. Leg. 1890, S. 298), konfirm. 21. Marts 1829.

21. **Frederik Fabricius' Legat for Alumner paa Regensen eller collegium regium,** stiftet 1873 af en Unævnt til Minde om Justitsraad, Bibliotheks-sekretær, Viceinspektor paa Regensen Frederik Fabricius (f. 22. Sept. 1789

† 13. Nov. 1873) med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 Regensalumner paa 1—3 Aar med 96 Kr. 87 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Regensprovsten er Eforus. Fundats af 15. Sept. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 175; Univ. Aarb. 1873—75, S. 138; Univ. Leg. 1890, S. 244), stadf. 19. Sept. 1873.

Se fremdeles nedenfor 57 og 221.

22. **Walkendorfs Kollegium,** stiftet 1595 af Rigshofmester Christopher Walkendorf til Glorup (f. 1. Sept. 1525 † 17. Jan. 1601) med det tidligere Karmeliterkloster i St. Pedersstræde, et Bibliothek og 6,100 Rdl. Sp., deraf 2,000 Rdl. til Fremvæxt, 100 Rdl. til Bibliotheket, 600 Rdl. til Professorernes Distributs og 3,400 Rdl. til Bygningens Vedligeholdelse og til Understøttelse for Alumnerne[1]), ombygget 1865 paa Grund af Brøstfældighed[2]), til Bolig i 5 Aar oprindelig for 16[1]), nu for 21[3]) fattige og flittige Studenter med ligelig Hensyntagen til alle Studiefag, idet en i 1840 fastsat Udvidelse med 4 Pladser ikke blev iværksat[3]). Kapitalen er nu 49,600 Kr., derunder en Fremvæxtkapital paa 4,590 Kr., hvis Renter hvert 10. Aar indlemmes i Hovedkapitalen. Renten af Oplagsrenten tilfalder Professorernes Distributs, som endvidere oppebærer 66 Kr. 64 Ø., og Kollegiets Eforus nyder aarlig 75 Kr.[4]). Bibliotheket solgtes 1841. Det Alumnerne ved Fundatsen tillagte Pengestipendium, senest 48 Kr. om Aaret[5]), hvormed en Portner lønnedes, er inddraget, og Kollegiet lønner nu Portneren[4]). Alumnerne vælge en Inspektor. Kommunitetets Læge er tillige Læge for Alumnerne og Portneren[6]).

Kollegiet bestyres af Universitetet ved en af Konsistorium valgt Eforus. Alumnerne udnævntes tidligere af Stifterens Arvinger paa Sværdsiden, men efter at disse ere uddøde i Danmark, udnævnes de af Konsistorium. — 1. Fundats af 16. Juli 1595 (Hofman I, S. 50; Badens U. J. 1793, S. 111; Nyerups U. A. S. 225; Univ. Leg. 1890, S. 41). Regl. 24. Marts 1599. Univ.-Fund. 7. Mai 1788 VI § 2 Nr. 4 og 5. Se Janson, S. 13; Engelstofts Ann. 1812, S. 17, 1813, S. 294; Selmers A. T. 1834, S. 204; Scheel, S. 43; Selmers Aarb. 1837, S. 106 og 121, 1840, S. 33, 1843, S. 64, 1844, S. 66; Lindes Medd. 1849—56, S. 812; Univ. Aarb. 1864—71 I, S. 561; Univ. Leg. 1890, S. 27; Kordam Univ. Hist. III, S. 689. — 2. Univ. Aarb. 1864—71 I, S. 561. — 3. Kgl. Resol. 17. Jan. 1840 (Selmers Aarb. 1840, S. 35, 1843, S. 65, og 1844, S. 66). — 4. Konsist.-Skr. 19. Mai 1897 (Univ. Aarb. 1896—97, S. 417). Concl. cons. 13. Juli 1844. Konsist.-Skr. 16. Juli 1844 (Selmers Aarb. 1844, S. 66; Univ. Aarb. 1864—71 I, S. 578; Univ. Leg. 1890, S. 84 og 85). — 5. Engelstofts Ann. 1812, S. 19; Selmers A. T. 1834, S. 208; Selmers Aarb. 1844, S. 64. — 6. Kgl. Resol. 10. April 1848.

Til Kollegiet ere følgende Legater knyttede:

23. **Nannestads Gave,** skjænket 1760 af Biskop i Christiania Frederik Nannestad (se ovenfor 12) med 432 Rdl.

Gaven er indgaaet i Kollegiets Kapital. Gavebrev af 9. Aug. 1760 (Badens U. J. 1793, S. 115; Engelstofts Ann. 1812, S. 18; Univ. Leg. 1890, S. 475.

24. **Holms Gave,** skjænket 1760 af Professor, Dr. theol. Peder Holm (se ovenfor 18) med 228 Rdl.

Gaven er indgaaet i Kollegiets Kapital. Gavebrev af 3. Sept. 1760 (Badens U. J. 1793, S. 116; Univ. Leg. 1890, S. 323).

25. **Stampes Legat til Walkendorfs Kollegium,** stiftet 1790 af Margrethe Elisabeth Grøn (f. 27. Nov. 1727 † 14. Dec. 1798), Enke 1° efter Konferensraad Joachim Gustav von Klinggraf (f. 9. Jan. 1700 † 11. Mai 1760), 2° efter Statsminister,

Geheimeraad, Henrik Stampe (f. 29. Jan. 1713 † 19. Juli 1789), med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter, 15 Kr. 50 Ø., tilfalde Kollegiets Inspektor.

Legatet bestyres af Universitetet. Gavebrev af 7. Aug. 1790 (Badens U. J. 1796, S. 141; Engelstofts Ann. 1812, S. 223; Scheel, S. 49; Univ. Leg. 1890, S. 553).

26. **Obelitzs Legat,** stiftet 1797 af Konferensraad, Professor, Dr. jur. Balthazar Gebhard von Obelitz (f. 6. Aug. 1728 † 15. Marts 1806) med 200 Rdl., nu 197 Kr. 97 Ø., hvis Renter, 7 Kr. 66 Ø., tillægges den ældste Alumnus.

Legatet bestyres af Universitetet. Gavebrev af 13. Febr. 1797 (Engelstofts Ann. 1809, S. 40 og 232; Scheel, S. 47; Univ. Aarb. 1890, S. 461).

27. **Riisbrighs Legat,** stiftet 1805 af Etatsraad, Professor Børge Riisbrigh (f. 5. Dec. 1731 † 18. April 1809) med 600 Rdl. Cour., nu 643 Kr. 4 Ø., hvis Renter, 24 Kr. 92 Ø., deles lige mellem næstældste og tredieældste Alumnus.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 18. Nov. 1805 (Engelstofts Ann. 1809 I, S. 230, 1812, S. 18 og 214; Scheel, S. 48; Univ. Leg. 1890, S. 474), konfirm. 26. April 1809. Kgl. Resol. 29. Juni 1888 (Univ. Leg. 1890, S. 475).

28. **Smiths Legat,** stiftet 1812 af Professor, Læge Jeppe Smith (f. 1. Marts 1759 † 5. Nov. 1821) med 400 Rdl., nu 176 Kr. 68 Ø., hvis Renter, 6 Kr. 84 Ø., tildeles en medicinsk Student eller Kandidat paa Kollegiet.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus. Gavebrev af 6. Sept. 1812 (Engelstofts Ann. 1812, S. 221 og 243; Scheel, S. 48; Univ. Leg. 1890, S. 552), konfirm. 29. Dec. 1812.

29. **Eskildsens Legat,** stiftet 1835 af fhv. Kontrollør ved den almindelige Enkekasse Jens Lind Eskildsen (f. c. 1766 † 26. Marts 1841) med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Kollegiets Have.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 28. Juni 1835 (Rskr. 1841, S. 68; Selmers Aarb. 1841, S. 53; Scheel, S. 49; Univ. Leg. 1890, S. 241), konfirm. 14. April 1841, Konsist.-Skr. 2. Sept. 1874 (Univ. Aarb. 1873—75, S. 142).

30. **Estrups Legat ved Walkendorfs Kollegium,** 1836 givet af Etatsraad, Dr. phil. Hektor Frederik Janson Estrup (f. 5. Jan. 1794 † 29. Dec. 1846) med 1,000 Rbd. til Kollegiets Tarv, 1847 oprettet til et Legat, nu 4,200 Kr., af hvis Renter der udredes 2 Portioner paa 60 Kr., som tildeles Alumner paa Kollegiet i 3 Aar, Resten oplægges til nye Portioner.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Kollegiets Eforus er Eforus for Legatet. Kgl. Resol. 3. Aug. 1846 (Rskr.; Univ. Leg. 1890, S. 243). Fundats af 26. Mai 1847 (Rskr. 1847, S. 151; Scheel, S. 49; Selmers Aarb. 1840, S. 33, 1841, S. 54, 1843, S. 65, 1846, S. 54, 1847, S. 80; Univ. Leg. 1890, S. 242), konfirm. 18. Juni 1847.

31. **Overretsprokurator C. Albertis Legat for en juridisk Student paa Walkendorfs Kollegium til Indkjøb af Bøger,** stiftet 18. April 1889 af Overretsprokurator Christian Carl Alberti (f. 12. Mai 1814 † 18. Mai 1890) med 2,000 Kr., nu 2,077 Kr. 50 Ø., hvis Renter, 80 Kr. 50 Ø., bortgives hvert Aars 18. April, Aarsdagen for Legatstifterens juridiske Examen 1839.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Kollegiets Eforus. Fundats af 3. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 161; Univ. Aarb. 1888—89, S. 756; Univ. Leg. 1890, S. 125), stadf. 14. Mai 1889.

32. **Walkendorfs Kollegiums Jubilæumslegat,** stiftet 1891 i Anledning af Kollegiets 300 Aars Jubilæum 1889 af forhenværende og daværende Alumner med 1,100 Kr., hvis Renter, 42 Kr. 62 Ø., i hver Dec. Termin tildeles en værdig og trængende Alumnus for 1 Aar.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus. Fundats af 19. Febr. 1891 (Univ. Aarb. 1890—91, S. 570), konfirm. 27. Febr. 1891.

33. **Borchs Kollegium (Collegium Mediceum),** stiftet 1689 af Assessor i Høiesteret, Professor medicinæ & philologiæ Oluf Borch (f. 7. April 1626 † 13. Okt. 1690) efter kongelig Bevilling[1]) med en Gaard i Kannikestræde til Bibliothek og 24,200 Rdl. Cr., 1690 endvidere med 500 Rdl. Cr., saaledes at Renten af 16,000 Rdl.

skulde anvendes til Stipendier for Kollegiets Alumner, af 5,000 Rdl. oplægges, af 1,000 Rdl. anvendes til Husets og Inventariets Vedligeholdelse, af 500 Rdl. til visse Bygningsudgifter og Fattige, af 500 Rdl. til Bibliothekets Forøgelse, af 1,000 Rdl. til Professorernes Distributs, af 500 Rdl. til Eforus og af 200 Rdl. til Portneren[2]). Huset afbrændte 1728, gjenopførtes 1730, afbrændte paany 1807 og opførtes atter 1824. Kapitalformuen udgjør nu 89,266 Kr. 97 Øre. Kollegiet giver fri Bolig i 5 Aar til 16 Alumner (10 Theologer, 1 Kemiker, 1 Botaniker, 1 Mathematiker og 3 Filologer), som have Indfødsret samt ere fattige, gudfrygtige og lærde, hvorhos der tages særligt Hensyn til Kandidater og Viderekomne, 2 Værelser til hver og et Stipendium, som 1825 blev nedsat til 60 Rdl., 1850 til 40 Rdl. og nu er 32 Kr., idet der fradrages 48 Kr. Portneren[3]). Inspektor, som vælges af og blandt Alumnerne, nyder desuden 28 Kr. Kommunitetets Læge er tillige Læge for Kollegiets Beboere[5]). Fremvæxtkapitalen, som er indbefattet i Hovedkapitalen, udgjør 10,625 Kr., hvis Renter oplægges og hvert 10. Aar tillægges Hovedkapitalen. Renten af Oplagsrenten tilfalder Professorernes Distributs, som desuden oppebærer en Rente af 82 Kr. 34 Ø.

Kollegiet bestyres af Universitetet ved en af Konsistorium valgt Eforus. Alumnerne udnævnes af Konsistorium. — 1. Kgl. Resol. 21. Jan. 1688 (Kbhvns. Dipl. VII, S. 209). — 2. Fundats af 29. Juli 1689 (Hofman I, S. 77; Badens U. J. 1794, S. 9; Univ. Leg. 1790, S. 45). Univ.-Fund. 7. Mai 1788 VI § 2 Nr. 4 og 5. Se Janson, S. 13; Engelstofts Ann. 1810 II, S. 202 Anm., 1812, S. 20, 1813, S. 294; Engelstofts Efterr. 1823, S. 56; Selmers A. T. 1834, S. 204; Scheel, S. 49; Lindes Medd. 1849—56, S. 814; Univ. Aarb. 1864—71 I, S. 583; Univ. Leg. 1890, S. 28. Borchs Kollegiums Historie i de første 40 Aar, 1689—1728, af Hans Olrik i Festskrift i Anledning af Borchs Kollegiums 200 Aars Jubilæum, Kbh. 1889. — 3. Concl. cons. 15. Nov. 1899. — 4. Konsist.-Skr. 2. Juli 1825 (Scheel, S. 52). Kgl. Resol. 14. Juli 1850. — 5. Kgl. Resol. 10. April 1848.

Til Kollegiet ere følgende Legater knyttede:

34. **Oluf Borchs Legater (Appendix Collegii Borrichiani),** stiftede 1689 af den Samme med 1,600 Rdl., af hvis Renter der gives 2 Disciple i Ribe Kathedralskole hver 24 Kr. 70 Ø. i 2 Aar i Skolen og 1 Aar ved Universitetet, 41 Kr. 16 Ø. til syge Studenter udenfor Kollegiet, subs. til fattige Studenter, 41 Kr. 16 Ø. til 6 Husarme i Kjøbenhavn.

Legaterne, der ere indbefattede i Kollegiets Midler, uddeles af Eforus, forsaavidt angaar syge Studenter og Husarme. Se forøvrigt Ribe Kjøbstad 74. Testamente af 4. Okt. 1689 efter fac. testam. 21. Jan. 1688. Fundats af Jan. 1691 (Hofman I, S. 86; Scheel, S. 67; Univ. Leg. 1890, S. 185).

35. **Rottbølls Gave,** skjænket 1821 af Etatsraad, Generalfiskal Jens Laasby Rottbøll (f. 19. Nov. 1766 † 27. Juli 1824) med 3,000 Rbd.

Legatet er indgaaet i Kollegiets Formue. Testamente af 14. Sept. 1821 (Rskr. 1824, S. 25; Coll.-Tid. 1824, S. 471; Selmers A. T. 1834, S. 243; Univ. Leg. 1890, S. 504), konfirm. 17. Aug. 1824.

36. **Schous Legat til Collegium Mediceum,** stiftet 1824 af Kæmmerer ved Øresunds Toldkammer, Etatsraad Jacob Henric Schou (f. 10. Juli 17.. † 10. Febr. 1840) med 1,000 Rdl., nu 4,150 Kr., af hvis Renter 1/5 oplægges, 4/5 uddeles i 4 Portioner paa 31 Kr. til Alumner paa Kollegiet.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Gavebrev af 14. April 1824 (Rskr. 1824, S. 159; Selmers A. T. 1834, S. 241; Scheel, S. 53; Univ. Leg. 1890, S. 520), konfirm. 30. April 1824.

37. **Elers' Kollegium (Collegium Elersianum),** stiftet ved Testamente af 27. Nov. 1691 af Assessor i Høiesteret, Etatsraad Jørgen Elers (f. 16. Aug. 164. † 18. Febr. 1692) med 33,200 Rdl., hvoraf 8,000 Rdl. skulde anvendes til Kjøb og

Indretning af en Kollegiebygning, Renten af 16,000 Rdl. deles mellem Kollegiets 16 Alumner, af 4,000 Rdl. anvendes til Bygningens Vedligeholdelse og Fremvæxt, af 3,000 Rdl. til Reisestipendium, af 1,300 Rdl. tilfalde Professorernes Distributs, af 700 Rdl. Eforus, af 200 Rdl. Portneren.[1]). Efter Stifterens og hans Enke **Anne Margrethe Wandals** (f. 27. Juli 1654 † 17. Sept. 1700) Død udgjorde Boets Midler 27,752 Rdl. 40 Sk. Cr., men nedgik til 18,982 Rdl. 40 Sk., hvoraf 12,800 Rdl. anvendtes til en Bygning, som fuldførtes 1705, afbrændte 1728 og gjenopbyggedes 1731. Kapitalformuen udgjør nu 65,291 Kr. 8 Ø. Kollegiet bestemtes til Bolig for 16 Alumner, men Tallet begrænsedes senere til 15, af hvilke 7 skulle studere Theologi, 2 Medicin, 2 Historie, Stats- eller Retsvidenskab, 2 Mathematik, 2 klassisk Filologi. Studerende af Stifterens og hans Hustrus Familie have Fortrin. Alumnerne bo 2 og 2 sammen i 2 Værelser. Inspektor vælges af og blandt Alumnerne[2]) og nyder 22 Kr. Bibliotheket er solgt[3]), og der er i dets tidligere Lokale og i det Værelse, i hvilket Alumnernes nu ophørte Disputationer afholdtes, indrettet Boliger for 8 Studerende uden Hensyn til Studiefag[4]), 4 Kontubernalpladser og 4 Enepladser med 2 Værelser til hver. Slægten har ogsaa her Fortrin, dog foretrækkes Kandidater ved Enepladserne[5]). Nydelsestiden for samtlige Pladser er 5 Aar[10]). Indehaverne af de stipendieløse Enepladser erlægge 5 Kr. om Maaneden til Kollegiets Kasse[6]). Kommunitetets Læge er tillige Læge for Kollegiets Beboere[7]). Eforus oppebærer 55 Kr. 78 Ø.[8]), Professorernes Distributs 53 Kr. 52 Ø.[8] og [9]), hver af Pedellerne 8 Kr.

Kollegiet bestyres af Universitetet ved en af Konsistorium valgt Eforus. Ved Besættelsen af Pladserne have Stifterens og hans Hustrus Paarørende, den fornemste og ældste skiftevis i hver Familie, naar de ere i publike Bestillinger eller hæderlig Stand, Ret til at nominere for Konsistorium, som derefter udnævner Alumnerne; ogsaa til Halvdelen af de nye Pladser har Familien Nominationsret[10]). — 1. Fund. 29. Nov. 1691 (Hofman I, S. 93; Badens U. J. 1794, S. 145; Univ. Leg. 1890, S. 51). Univ.-Fund. 7. Mai 1788 VI § 2 Nr. 4 og 5. Se Janson, S. 14; Engelstofts Ann. 1812, S. 21, 1813, S. 294; Engelstofts Efterr. 1823, S. 270; Selmers A. T. 1834, S. 204; Selmers Aarb. 1837, S. 108 og 121, 1844, S. 63; Scheel, S. 53; Univ. Leg. 1890, S. 30. Kgl. Resol. 15. Okt. 1856. Vestergaard: Bidrag til Elers' Kollegiums Historie, Kbh. 1891. G. L. Wad: Etatsraad Jørgen Elers og Elers' Kollegium, Kbh. 1891. — 2. Efori Skr. 4. Marts 1813 (Univ. Leg. 1890, S. 113). — 3. Kgl. Resol. 7. Jan. 1823. — 4. Kgl. Resol. 12. Juni 1837. — 5. Kgl. Resol. 8. Juli 1878 (Univ. Leg. 1890, S. 116). — 6. Konsist.-Skr. 23. Nov. 1883 (Univ. Leg. 1890, S. 123). — 7. Kgl. Resol. 10. April 1848. — 8. Konsist.-Skr. 13. April 1844 (Univ. Leg. 1890, S. 84). — 9. Univ.-Dir.-Skr. 14. Nov. 1837 (Univ. Leg. 1890, S. 76). — 10. Selmers Aarb. 1838, S. 114.

Til Kollegiet ere følgende Legater knyttede:

38. **Uldalls Legat,** stiftet 1791 af Justitsraad, Høiesteretsadvokat, senere Viceborgermester i Kjøbenhavn **Peder Uldall** (f. 29. Juni 1743 † 11. Nov. 1798) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde den ældste Alumnus, som studerer Lovkyndighed, Politik eller Økonomi.

Legatet bestyres af Universitetet. Gavebrev af 16. Juli 1791 (Badens U. J. 1794, S. 158; Engelstofts Ann. 1812, S. 227; Scheel, S. 60; Univ. Leg. 1890, S. 586).

39. **Wiinholts Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1791 af Sognepræst til Oure og Veistrup **Peder Wiinholt** (f. 1722 † 7. Dec. 1794) med 300 Rdl. til Kollegiets Bibliothek.

Legatet er indgaaet i Kollegiets Formue. Canc.-Prom. 14. Dec. 1799 (Rskr.; Badens U. J. 1800, S. 43).

2*

40. **Elers' Kollegiums Jubilæumsfonds Legat,** stiftet 1891 af Alumner ved Kollegiets 200 Aars Jubilæum med 2,000 Kr., nu 2050 Kr., af hvis Renter, 2 Portioner paa 35 Kr. tildeles 2 af Kollegiets Beboere, medens Resten oplægges.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Eforus og Inspektor. **Fundats af 6. Juni 1893** (Min.-Tid. 1893 A, S. 242; Univ. Aarb. 1892—93, S. 73), stadf. 15. Juni 1893.

41. **Rosencrones Kollegium (de Rosencroners Collegium Academicum),** stiftet 1749 af Assessor i Høiesteret, Biskop i Bergen, Konsistorialraad Edvard Londemand de Rosencrone (f. 5. Juli 1680 † 17. Sept. 1749) med Stamhuset Rosendal i Norge, hvis Indtægter, naar der ikke længer er berettigede Arvinger til Stamhuset, vare bestemte til at anvendes til et akademisk Kollegium ved Kjøbenhavns Universitet. 1820 cederedes Kjøbenhavns Universitets eventuelle Ret til Universitetet i Christiania.

Erektionspatent af 9. Sept. 1749 (Badens U. J. 1794, S. 159; Univ. Leg. 1890, S. 480 og X). Opgjørelses-Akt af 20. April 1820 Art. 5 (Frd.).

42. **Hassagers Kollegium,** stiftet ved Testamente af 2. Nov. 1888 med Kodiciller af 21. April 1891, 21. Mai 1896 og 3. Mai 1897 af Dorthea Hansine Hørning (f. 25. Sept. 1814 † 17. Okt. 1897), Enke efter Sognepræst til Særslev Carl Hassager (f. 3. Jan. 1798 † 8. Dec. 1875), med Eiendommen Nr. 13 i Frederiksberg Bys Bredegade og 120,000 Kr., hvoraf 20,000 Kr. (i Forbindelse med et Tilskud fra Kommunitetet af 30,000 Kr.) anvendes til Byggeforanstaltninger ved Kollegiets første Indretning. Kollegiet er bestemt til Bolig for en Professor som Kollegiets Eforus samt 10 Studenter i 5 Aar. Fortrinsberettigede ere Studenter, Sønner af Gaardmænd, Boelsmænd eller bosiddende Husmænd, fra Veirslev, Aidt og Thorsø Sogne, Sevel Sogn, Nørre Felding og Tvis' Sogne, Laastrup og Skals Sogne og Særslev Sogn; dernæst Studerende, der nedstamme fra Sognepræst til Veierslev, Aidt og Thorsø Hans Henrik Hassager (f. 6. Febr. 1767 † 24. Juli 1834) og af Sognepræst til Sevel Menighed i Ribe Stift Rasmus Hørning (f. 1667 † 1. Okt. 1831). Melde ikke saadanne Ansøgere sig, besættes Pladserne med Studerende fra Aarhus, Ribe, Viborg og Fyns Stifter. Ingen kan udnævnes til Alumnus, der ikke har mindst 2. Karakter til Studenterexamen. Af Grundkapitalens Renter udredes først Skatter, Udgifter til Vedligeholdelse af Kollegiets Bygninger og Inventarium, Løn til Portneren, Brændselshjælp for Eforus med 100 Kr. og for Alumnerne med 50 Kr., samt 100 Kr. til Aviser og anden Lekture for Alumnerne. Dernæst henlægges 200—500 Kr. aarlig efter Konsistoriums Bestemmelse til en Reservefond, Resten uddeles i hver Termin som Stipendier til Alumnerne. Hver Gang Reservefonden er voxet til 1,000 Kr., træff Konsistorium Bestemmelse om dens Anvendelse.

Kollegiet bestyres af Universitetet ved en af Konsistorium valgt Eforus. Alumnerne udnævne Konsistorium. Testamente af 2. Nov. 1888 (Univ. Aarb. 1888—89, S. 750, og 1897—98, S. 703). K af 21. April 1891, Kodicil af 21. Mai 1896, Kodicil af 3. Mai 1897 (Univ. Aarb. 1897—98, S. 705). F af 27. Jan. 1898 (Min.-Tid. 1898 A, S. 64; Univ. Aarb. 1897—98, S. 709), konfirm. 9. Febr. 1898.

Legater for Studerende.

43. **Friis' Legat,** stiftet af Kongens Kansler, Hr. Johan Friis til Hesselager (f. 20. Febr. 1494 † 5. Dec. 1570) 1555 med 1,000 Rdl., 1570 med 2,000 Rdl. Sp., af hans Brodersønner Niels Friis til Hesselager og Ørbæklunde (f. 8. Juni 1544 † 26. April 1610), Frederik Friis til Hagestedgaard (f. 28. Okt. 1552 † 12. Jan. 1586) og Hr. Christian Friis til Borreby, Kongens Kansler (se ovenfor 2), forøget med 500 Rdl. Sp., nu ialt 14,453 Kr. 87 Ø., hvis Renter for 3 Aar tildeles 11 Studenter med hver 47 Kr. 37 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Fundats af 24. Dec. 1584 (Hofman I, S. 39; Janson, S. 15; Badens U. J. 1797, S. 19 og 110; Engelstofts Ann. 1812, S. 190; Scheel, S. 83; Rørdam, Univ. Hist. I, S. 236, II, S. 691, III, S. 702; Univ. Leg. 1890, S. 274). Fundats af 10. Juli 1619 (Univ. Leg. 1890, S. 277).

44. **De Juul'ers Stipendium,** stiftet 1604, stort 3,834 Kr. 75 Ø., bortgives for indtil 5 Aar til 2 Studenter fra Viborg og Aalborg lærde Skoler af den Ældste af de Juul'ers Slægt, se Viborg Kjøbstad 86 (se Rørdams Univ. Hist. III, S. 707).

45. **Otte Skeels og Birgitte Lindenovs Legat,** stiftet 1612 af Otte Christensen Skeel til Hammelmose (se ovenfor 3) og Hustru Birgitte Lindenov Hansdatter (f. 26. Dec. 1583 † 29. Nov. 1648) med 1,000 Rdl., nu 530 Kr. 4 Ø., hvis Renter tildeles en theologisk Studerende fra Aalborg Skole, fortrinsvis fra Hammelmose Gods i Tise Sogn, Hjørring Amt, paa 3 Aar.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bestyres af Biskoppen over Aalborg Stift. Fundats af 26. April 1612 (Hofman IV, S. 307; Univ. Leg. 1890, S. 672).

46. **Søstrene Kruckows Legat,** stiftet 1613, stort 250 Rdl., hvis Renter skal gives til en Student fra Aalborg Skole, er indgaaet i Skolens Stipendiefond, se Aalborg Kjøbstad 170 (se Rørdams Univ. Hist. III, S. 709).

47. **Stipendium Longomontanum,** stiftet 1643, stort 1,118 Kr. 17 Ø., hvis Renter, 42 Kr. 78 Ø., af Konsistorium tildeles en Discipel i Metropolitanskolen, født i Lemvig eller Omegn (3 Aar i Skolen, 2 Aar ved Universitetet), subsidiært en Student fra Lemvig eller Omegn indtil 5 Aar, se Kjøbenhavn 1905.

48. **Skeels Legat,** stiftet 1647 af Rigsraad, Hr. Christen Skeel til Fusingø (f. 27. Juli 1603 † 30. Marts 1659) med 9,000 Rdl. Sp., nu 98,350 Kr., af hvis Renter der uddeles 24 ordinære Portioner paa 80 Kr. til Studerende paa 4 Aar og 6 extraordinære Portioner paa 20 Kr. halvaarlig for en enkelt Termin, c. 100 Kr. anvendes til Disputantes, Renten af 22,000 Kr. uddeles i Portioner paa 20—60 Kr. til Husarme. De ordinære Portioner kunne ogsaa nydes ved fremmede Universiteter. Eforus nyder Renten af 2,000 Kr. med 77 Kr. 50 Ø.

Legatet bestyres af Konsistorium. Understøttelserne til Studerende og Husarme bortgives af den Ældste af Stifterens Afkom, til Disputantes af Konsistorium. Fundats af 12. Juni 1647 (Hofman I, S. 136 og 384; Janson, S. 15; Badens U. J. 1794, S. 117, 1801, S. 135; Engelstofts Ann. 1812, S. 218; Scheel, S. 115; Univ. Leg. 1890, S. 530). Univ.-Dir.-Skr. 27. Nov. 1838.

49. **Legatum Mentzianum** stiftet 1651 af Sognepræst til Domkirken i Trondhjem Mag. Mentz Christoffersen (Darre) (f. 30. Sept. 1598, begr. 15. Dec. 1657) og Hustru Maren Pedersdatter Schielderup (f. 1610, begr. 11. Jan. 1683) med 600 Rdl. Sp. af hvis Renter 3/4 tiilagdes 2 Studenter fra Trondhjems By eller Lehn med Fortrin fo Stifterens Descendenter, 1/4 Professorerne pro cura. 1811 kom Legatet til Christiania Universitet.

Fundats af Mariæ Bebudelsesdag 1651 (Hofman I, S. 182; Janson, S. 24; Badens U. J. 1793, S. 122 Engelstofts Ann. 1809 II, S. 254). Rskr. 2. Sept. 1811.

50. **Hans Mikkelsens Legat,** stiftet 1653, stort 2,535 Kr. 6 Ø., hvis Rente af Biskoppen over Fyns Stift for 3 Aar tildeles 3 i Fyns Stift fødte eller dog fra Odense Kathedralskole dimitterede Studenter med 33 Kr. 30 Ø. til hver, se Odense Kjøbstad 153

51. **Henrik Fuirens Legat,** stiftet af Dr. med. Henrik Fuiren (f. 28. Ma 1614 † 8. Jan. 1659) med 500 Rdl. Sp., nu 1,048 Kr. 66 Ø., hvis Renter tildeles : fattige Studenter, fortrinsvis af hans Slægt, med 13 Kr. 54 Ø. til hver, 500 Rdl. Sp. ti „facultas medica paa Anatomihuset“, (nu sammensmeltede med Thomas Fuirens og Diderik Fuirens Legat, se nedenfor 175 og 195), hvis Renter nu tilfalde det zoologiske Museum med 25 Kr. 74 Ø., det mineralogiske Museum med 19 Kr. 28 Ø. og den fysiske Instrumentsamling under den polytekniske Læreanstalt med 45 Kr. 8 Ø., og 300 Rdl. Sp til Universitetsunderbibliothekaren, nu forenede med Brochmands og Mules Legater i en samlet Sum af 9850 Kr. 66 Ø. (se nedenfor 194).

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Slægten har Forslagsret. 3 Fundatser af 18. Dec. 1660 (Hofman I, S. 189, 206 og 281, IX, S. 141; Janson, S. 24; Badens U. J. 1793, S. 121, 1799, S. 78; Engelstofts Ann. 1806, S. 250, 1812, S. 185, 1813, S. 297; Scheel, S. 84; Univ. Leg. S. 278, 279, 452).

52. **Medeanum Legatum,** stiftet 1663 efter Mette Winstrup (f. 160? † 3. Juli 1659), Enke efter Professor, Dr. theol. Niels Pedersen Ørløs (f. 1601 † 4. Okt. 1634), med 400 Rdl., nu 865 Kr. 5 Ø., hvis Renter, 16 Kr. 76 Ø., tildeles 2 fattige Studenter, fortrinsvis af Stifterindens Slægt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium efter Indstilling fra Familien Fundats af 11. Juni 1663 (Hofman I, S. 179; Janson, S. 25; Badens U. J. 1793, S. 121; Engelstofts Ann 1806, S. 252, 1812, S. 206; Scheel, S. 103; Univ. Leg. 1890, S. 431).

53. **Skulesens Legat,** stiftet 1663 efter Biskop over Island Thorlak Skulesen (f. 1597 † 4. Jan. 1656) med XX Hundrede i Jordegods til Skolen paa Holum i Hjaltedal, efter dennes Nedlæggelse solgt for 266 Rdl. og overgaaet til Universitetet, nu 600 Kr., hvis Renter, 23 Kr. 24 Ø., gives til en trængende, islandsk Student.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Gavebrev af 1. Juli 1663 (Selmer Aarb. 1837, S. 107, 1843, S. 62; Scheel, S. 118; Univ. Leg. 1890, S. 538). Univ. og Skole-Dir.-Skr 9. Dec. 1843 (Univ. Leg. 1890, S. 539), 13. Jan. 1844 (ibid. S. 540) og 22. April 1845 (ibid. S. 540).

54. **Thuresens Legat,** stiftet 1674, inddraget under Aalborg Kathedralskoles Stipendiefond, af hvilken der af Skolens Rektor med Aalborg Magistrats Approbation uddeles 6 Portioner paa 23 Kr. 45 Ø. til Studerende (i det første Aar ved Universitetet

af alle Studiefag, som ere ægtefødte i Aalborg og dimitterede fra Skolen sammesteds, med Fortrin for Legatstifterens og Hustrus Slægtninge, se Aalborg Kjøbstad 189.

55. **Foss' Legat,** stiftet 1675 efter Magdalene Nielsdatter Foss († 1675), i Ægteskab med Thøger Lasson til Rødslet (f. 1623, begr. 8. Nov. 1689), med 2,000 Rdl. Sp., nu 64,500 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 200 og 600 Kr. for 4 Aar til Studerende, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterindens Brødre, Biskop i Aalborg, Dr. theol. Matthias Foss (f. 12. Okt. 1627 † 8. Juli 1683), Forstander for Sorø Akademi, Dr. med. Laurids Foss (f. 24. Juni 1637 † 7. Sept. 1703), Kancelliraad, Assessor i Høiesteret, Dr. Jens Foss til Svanø (f. 6. Mai 1629 † 9. Marts 1687), Rektor, Mag. Peder Foss (f. 4. Okt. 1631 † 29. Mai 1698), Rektor, Mag. Jacob Foss (f. 5. Marts 1633 † 8. Marts 1676) og Livmedicus, Assessor i Høiesteret Christian Foss (f. 14. Okt. 1626 † 1. Dec. 1680), dog saaledes, at hver fjerde fulde Portion tildeles en Professorsøn.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 11. Juni 1701 (Hofman I, S. 193, IX, S. 33; Janson, S. 17; Badens U. J. 1794, S. 109, 1797, S. 29; Engelstofts Ann. 1812, S. 188; Scheel, S. 77; Univ. Leg. 1890, S. 253).

56. **Lassons Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Dec. 1679 af Justitiarius i Høiesteret, Justitsraad, Lic. jur. Peder Lasson (f. 20. Aug. 1606 † 5. Okt. 1681) med 430 Rdl., nu 929 Kr. 68 Ø., hvis Renter, 36 Kr. 2 Ø., aarlig tildeles en Student fra Randers Skole, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 16. Juni 1713 (T. Hofmans Efterr. om de af P. Lasson stift. Leg., S. 78; Engelstofts Ann. 1810 II, S. 105; Scheel, S. 96; Univ. Leg. 1890, S. 364), konfirm. 19. Marts 1714. Kgl. Resol. 8. Sept. 1837, Min.-Skr. 8. Dec. 1849 (Univ. Leg. 1890, S. 368). Min.-Skr. af s. D. (ibid.).

57. **Det Bornemann-Lasson'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Aug. 1699 af Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Henrik Bornemann (f. 2. Jan. 1646 † 31. Dec. 1710), fornyet 1780 af Benedicta Antonette Rosenørn (f. 6. Aug. 1720 † 13. Mai 1783), Enke efter Etatsraad Thøger de Lasson til Dybvad og Herningsholm (f. 1706 † 8. Juli 1772), med 400 Rdl., nu 800 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tillægges en venneløs og svag Student fra Sjælland eller Jylland, helst en Regensalumnus, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet, der staaer i Gylling Sogns Kongetiende, bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Kammerjunker Jacob Baden Olrik Rosenørn, der udnævner sin Eftermand. Fundats af 23. Juni 1711 (Hofman I, S. 200; Univ. Leg. 1890, S. 656). Fundats af 8. Marts 1780 (Aarhus Amts Leg., S. 51). Kgl. Resol. 23. Marts 1810 (ibid, S. 54).

58. **Grønbechs Legat,** stiftet 1706, stort 4,539 Kr. 31 Ø., af hvis Renter af Konsistorium uddeles 4 Portioner paa 35 Kr. 18 Ø. for 5 Aar til Studerende af alle Studiefag, dimitterede fra Metropolitanskolen, se Kjøbenhavn 1921.

59. **Tonboes Enkes Legat,** stiftet 1710 af Dorothea Hansdatter Lotterup (f. 3. Mai 1654 † 25. Jan. 1711), Enke efter Anders Jensen Tonboe

til Hanstedgaard († 29. Juli 1697), med 400 Rdl., nu 726 Kr. 56 Ø., hvis Renter tildeles 2 Studenter med 14 Kr. 8 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Testamente af 10. Mai 1710 efter fac. test. 12. Dec. 1705 (Hofman I, S. 207, II, S. 312; Janson, S. 24; Engelstofts Ann. 1812, S. 226; Scheel, S. 123; Univ Leg. 1890, S. 584).

60. **Legatum Cosmianum,** stiftet 1712 af Stud. theol. af Aalborg Cosmus Budolphus Mortensen († 13. uli 1712) paa hans Dødsleie med 300 Sldlr., nu 385 Kr. 79 Ø., hvis Renter, 14 Kr. 96 Ø., efter Forslag af Legatstifterens Slægtninge (senest Kammerherre, Høiesteretsassessor Cosmus Bornemann) tillægges en skikkelig og nødtørftig Student paa 3 Aar.

Legatet bestyres af Konsistorium. Fundats af 11. Juli 1715 (Hofman I, S. 186, IV, S. 148 og 189; Badens U. J. 1793, S. 122; Engelstofts Ann. 1812, S. 180; Scheel, S. 72; Univ. Leg. 1890, S. 209).

61. **Bircherods Legater,** stiftede 1718 af Professor Hans Jensen Bircherod (f. 1. Jan. 1663 † 20. Dec. 1720) og Hustru Ellen Marie Lemvig (døbt 30. Juni 1688, begr. 30. Nov. 1759) med 3,000 Rdl. Kroner, nu 13,121 Kr. 91 Ø., af hvis Renter 2 Studenter, fortrinsvis af Stifterens og hans tvende Hustruers Slægt (den første Hustru var Karen [Cathrine] Margrethe Hansdatter [Hemmer] † 16. Marts 1713) og 2 Stipendiater, der nedstamme fra Legatstifterens Forældre, Professor, Dr. Jens Jensen Bircherod (f. 12. Nov. 1623 † 12. Sept. 1686) og Else Nielsdatter [Munck] (f. 7. Marts 1641 † 25. Febr. 1678), nyde hver 61 Kr. 26 Ø., de forenede Kirkeskoler i Kjøbenhavn faae 98 Kr., til Trinitatis Kirkes Fattige uddeles 100 Kr. 48 Ø., 2 syge Studenter faae 30 Kr. 63 Ø., Eforus nyder 34 Kr. 33 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet. Studenterstipendiet bortgives af Konsistorium, Familiestipendierne af „den Ældste af de Bircheroder", Sygestipendierne af Eforus. Testamente af 19. Aug. 1718, konfirm. 3. Jan. 1721. Fundatser af 11 Juni og 11. Dec. 1728 efter kgl. Rskr. 8. Okt. 1728 (Hofman I. S. 196. IX, S. 18; Janson, S. 19; Scheel, S. 63; Engelstofts Ann. 1812, S. 27; Univ. Leg. 1890, S. 164). Tillæg stadf. 21. Dec. 1877 (Min.-Tid. 1877, S. 155; Univ. Leg. 1890, S. 185).

62. **Det Plessen'ske Legat,** stiftet 1737 af Geheimeraad Christian Ludvig Plessen til Fusingø, Lindholm, Glorup m. v. (f. 10. Dec. 1670 † 30. Aug. 1752) med 14,000 Rdl., nu, efter at Renterne i en Række af Aar vare oplagte, 67,140 Kr., af hvis Renter der uddeles 4 Portioner paa 400 Kr. i 5 Aar til Studerende af alle Studiefag, som høre til den danske Adel, særlig de gamle Slægter, subsid. saadanne, som høre til Familier, der have illustreret deres Afkom med at gjøre sig meriterede i Hs. kgl. Majestæts Tjeneste. Desuden erholde 2 af Stipendiaterne efter Stipendietidens Udløb Reiseunderstøttelse i 2 Aar.

Legatet, der staaer i Hovedgaarden Lindholm, bestyres af Besidderen af Stamhuset Fusingø. Fundats af 27. Mai 1737 (Hofman I, S. 347; Rskr. 1862, S. 170; Univ. Leg. 1890, S. 670), konfirm. 28. Juni 1737. Rskr. 21. Nov. 1827. Kgl. Resol. 15. Juni 1862.

63. **Fru Birgitte Skeels Legat til unge danske Herremænd,** stiftet 1737 af Birgitte Ottosdatter Skeel (f. 7. Jan. 1669 † 26. Jan. 1737), Enke efter Geheimeraad Otte Krabbe til Holmegaard m. m. (f. 1. Jan. 1641 † 13. Juli 1719), med 3,000 Rdl., hvis Renter skulde uddeles i 2 Portioner paa 120 Kr. til danske Adelsbørn af Mandkjøn til nogen

Hjælp til deres skikkelige Opførsel og Lærdom for at blive bekvemme til deres Kongel. Majestæts og Fædrelandets Tjeneste, indtil Stipendiaten bliver ansat i kgl. Tjeneste, fortrinsvis til Legatstifterindens og hendes Mands Paarørende.

Legatet, der skulde bestyres af den ældste Descendent efter Geheimeraad Ivar Rosenkrantz og hans Hustru Charlotte Amalie Skeel, er forsvundet. Fundats af 11. Juni 1737 (Badens U. J. 1797, S. 26; Univ. Leg. 1890, S. 676).

64. **Maria Teschows Legat,** stiftet 1738 af Maria Teschow, Enke efter Carsten Carstensen Volqvarts i Trondhjem (f. 14. Dec. 1693 † 1737), med 600 Rdl., hvis Renter tillagdes en Student fra Trondhjems Latinskole for 2 Aar ved Universitetet. Legatet overgik 1811 til Christiania Universitet.

Fundats af 8. Jan. 1738 (Nicolaysen, Norske Stiftelser I, S. 349). Rskr. 2. Sept. 1811.

65. **Peder Foghs Legat (Legatum Bordingio-Foghianum),** stiftet 1738 af Etatsraad Peder Fogh til Ryomgaard (f. 31. Aug. 1675 † 7. April 1753) med 1,000 Rdl., nu 500 Kr., hvis Renter, oprindelig 5, nu 4 pCt., tillægges en Student fra Aarhus Latinskole, som har taget filosofisk Examen.

Legatet, der staaer i Ryomgaard, bestyres under Provstens Tilsyn af Gaardens Eier. Fundats af 11. Dec. 1738 og 10. April 1742 (Hofman III, S. 162). Fundats af 15. Dec. 1753 (Hofman III, S. 170; Univ. Leg. 1890, S. 660).

66. **Legatum ad pauperes studiosos Nidrosienses,** stiftet af Professor theologiæ Hans Steenbuch (f. 5. Juli 1664 † 21. Juni 1740) med 1,000 Rdl. Kroner, hvis Renter tillagdes fattige Studenter fra Trondhjem By eller Stift og fra Trondhjem Skole for 3 Aar. Legatet er 1811 overgaaet til Christiania Universitet.

Hofman I, S. 307; Nyerups Efterr., S. 36; Engelstofts Ann. 1809 II, S. 62 og 84, 1811, S. 254; Nicolaysen, Norske Stiftelser I, S. 353. Rskr. 2. Sept. 1811.

67. **Jonas Angells Legat,** stiftet 1741 efter Jonas Angell i Trondhjem (f. 29. Juli 1680 † 1740) med 300 Rdl., hvis Renter tillagdes en Student fra Trondhjem Latinskole i 2 Aar. Legatet er 1811 overgaaet til Christiania Universitet.

Fundats af 20. Juni 1741 (Nicolaysen, Norske Stiftelser I, S. 372). Rskr. 2. Sept. 1811.

68. **Lautrup-Buchwalds Legat (Legatum Lautrupio-Buchwaldianum),** stiftet ved Testamente af 8. Jan. 1744 med Kodicil af 21. Aug. 1750 af Etatsraad, Direktør over Øresunds Told Hans Christian Lautrup (f. 1. Marts 1673 † 23. Aug. 1750) og Hustru Anne Magdalene Buchwald (døbt 9. Sept. 1692 † 21. Marts 1744) med 3,500 Rdl., nu 6,357 Kr. 43 Ø., af hvis Renter der uddeles 4 livsvarige Lodder paa hver 35 Kr. 20 Ø. til Trængende af Stifternes Familier, 105 Kr. 56 Ø. til en Student, fortrinsvis af Familien, dernæst Studerende af „Professorum egne familler", paa 5 Aar. Naar Ingen af Familien melder sig til førstnævnte Lodder, kan Understøttelsen gives til en trængende Professorenke eller andre Trængende.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af 2 Professorer, der supplere sig. Fundats af 24. Mai 1751 (Badens U. J. 1799, S. 20; Engelstofts Ann. 1812, S. 31; Scheel, S. 97; Univ. Leg. 1890, S. 373).

69. **Griis' Legat,** stiftet 1745 af Etatsraad, Envoyé extraordinaire i Holland Niels Griis (f. 4. Juni 1672 † 26. Nov. 1746) med 4,000 Rdl. Kur., nu 5,549 Kr. 39 Ø.; af 3/4 af Renten tilfalder 4/5 4 flinke Studenter i 2 Aar med 43 Kr. 4 Ø. til hver, 2/15 Eforus med 28 Kr. 56 Ø. og 1/15 syge Studenter med 14 Kr. 32 Ø.; 1/4 tilfalder Professorernes Distributs.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium efter Forslag af Eforus, en Professor i Filologi. Fundats af Febr. 1748 (Hofman I. S. 218; Janson, S. 19; Badens U. J. 1797, S. 68; Engelstofts Ann. 1812, S. 192; Scheel, S. 85; Univ. Leg. 1890, S. 291).

70. **Provst Wilsbechs Legat,** stiftet 1753, stort 2,450 Kr. 78 Ø., tildele for 3 Aar en Student fra Aalborg Skole af Aalborg Stiftsøvrighed, se Aalbor Kjøbstad 205.

71. **Biskop Herslebs Legat,** stiftet 1755 af Sjællands Biskop, Dr. theol Peder Hersleb (f. 25. Marts 1689 † 4. April 1757) med 400 Rdl., nu 1,217 Kr 41 Ø., af hvis Renter der tillægges en theologisk Student fra Trondhjem, subsidiæ fra Island, 40 Kr. for 2 Aar.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop og bortgives af den af Legatstifterens Descendenter, „som e fornemst af Værdighed, Søn eller Datter". Testamentarisk Bestemmelse af 25. Marts 1755 (Schack III, S. 383 Badens U. J. II, S. 138; Nicolaysen, Norske Stiftelser I, S. 472; Univ. Leg. 1890, S. 662; Beretning o de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840).

72. **Rosborgs Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Aug. 1756 af Ann Catharina Abrahamsdatter de Voss, Enke efter Jacob Rosborg (begr 9. April 1756), med 5,000 Rdl., nu 9,899 Kr. 77 Ø., hvis Renter uddeles til 8 fattige theologiske Studenter paa 3 Aar med 47 Kr. 95 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af det theologiske Fakultet paa Forslag af Eforu Fundats af 29. Juni 1761 (Hofman X, S. 350; Janson, S. 20; Engelstofts Ann. 1810, S. 59, 1812, S. 214 Scheel, S. 108; Univ. Leg. 1890, S. 476), konfirm. 17. Juli 1761.

73. **Kiemmelers Legat,** stiftet 1759 af Sorenskriver over Vesteraalen og Ande Claus Kiemmeler (f. 1700 † 1760). Renten tillagdes en Student fra Trondhjem Vaisenhus i 3 Aar ved Universitetet.

Legatet er aldrig kommet til Udførelse. Testamente af 22. Dec. 1759 (Nicolaysen, Norsk Stiftelser I, S. 488).

74. **Wissings Legat (Legatum Wissingianum),** stiftet ved Testamente af 18. Jan. 1762 af Hans Wissing til Odden (f. 27. Febr. 1696 † 2. Febr. 1762) med 2,500 Rdl., nu 18,650 Kr., af hvis Renter der uddeles 3 Stipendier paa 193 Kr. 94 Ø., de 2, der ogsaa kunne nydes ved et fremmed Universitet, til Studerende, som ere Descendenter af Legatstifterens Halvsøskende paa fædrene Side og af hans Søskendebørn paa mødrene Side, 1 til en Professorsøn. Eforus nyder 38 Kr. 74 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet, Rektor er Eforus. Fundats af 13. Juni 1763 (Hofman X I. App., S. 11; Badens U. J. 1795, S. 11; Janson, S. 20; Engelstofts Ann. 1812, S. 228; Scheel, S. 126 Univ. Leg. 1890, S. 600).

75. **Rømer-Bartholins Legat (Legatum Roemerianum et Bartholinianum),** stiftet 1762 af Else Magdalene Bartholin (f. 24. Juni 1680 † 9. Jul 1763), Enke 1° efter Astronomen, Professor Ole Rømer (f. 25. Sept. 1644 † 19. Sept 1710), 2° efter Justitiarius i Høiesteret, Etatsraad Thomas Bartholin (f. 20. Okt 1690 † 1. April 1737), med 1,500 Rdl., nu 5,051 Kr. Renten af 1,940 Kr. 21 Ø. tilfalder Observatoriet, Renten af 3,110 Kr. 79 Ø. uddeles til astronomiske Studerende med 120 Kr. 54 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 12. Okt. 1762 (Janson, S. 35; Engelstofts Ann 1812, S. 25; Scheel, S. 60; Univ. Leg. 1890, S. 152).

76. **Buchwalds Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Jan. 1763 af Etatsraad, Professor Balthazar Johannes Buchwald (f. 22. Jan. 1697 † 21. Aug. 1763) med 4,000 Rdl., nu 19,300 Kr., af hvis Renter 150 Kr. for 3 Aar tildeles en trængende medicinsk Student eller Kandidat paa Frederiks Hospital. Resten anvendes paa samme Maade eller oplægges til 1,200 Kr. til et Reisestipendium for en medicinsk Kandidat i 2 Aar.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af de 2 ældste Medlemmer af det lægevidenskabelige Fakultet og Rektor. Fundats af 3. Juni 1785 (Janson, S. 21; Engelstofts Ann. 1812, S. 57 og 179; Selmers A. T. 1836—40, S. 37; Scheel, S. 69; Univ. Leg. 1890, S. 199), konfirm. 23. Sept. 1785.

77. **Lindencrones Enkelegat,** stiftet 1763, stort 2,000 Kr., hvis Renter kunne tildeles nødtørftige Personer af Familien, som studere ved Universitetet, eller Andre, se Magleby og Holtug Sogne i Præstø Amt 5.

78. **Det Thestrup'ske Familielegat,** stiftet 1766, stort 14,000 Kr., af hvis Renter der af Legatets Bestyrelse kan uddeles 2 Portioner paa 80 Kr. til Studerende af Familien, saalænge de studere, se Familielegater.

79. **Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legat,** stiftet 1776, af hvis Renter der af Aarhus Stiftsøvrighed uddeles 1 Portion paa 142 Kr. 84 Ø. og 1 paa 144 Kr. til Studerende, se Randers Kjøbstad 88.

80. **Jens von Havens Legat,** stiftet 1778 af Sognepræst til Vester Velling og Skjern Jens von Haven (f. 14. Dec. 1696 † 29. Mai 1778) med 1,000 Rdl., nu 1,816 Kr. 52 Ø., hvis Renter, 70 Kr. 38 Ø., tildeles en dygtig og duelig Student, fortrinsvis af Stifterens Familie. Legatet kan ogsaa nydes som Reisestipendium.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Kodicil af 1778 (Engelstofts Ann. 1812, S. 194; Scheel, S. 88; Univ. Leg. 1890, S. 311).

81. **Etatsraad Baggers Legat,** stiftet 1781, af hvis Renter der af Biskoppen over Fyns Stift uddeles 2 Portioner paa 114 Kr. til Dimissi fra Odense Skole, der ere barnefødte i Fyn, se Fyns Stift 1.

82. **Frøken Ernsts Legat,** stiftet 1781, stort 28,414 Kr. 2 Ø., hvis Renter af Biskoppen over Fyns Stift tildeles 2 Studenter fra Odense Skole umiddelbart efter Dimissionen, saaledes at 2 faae 210 Kr., 5 170 Kr., se Odense Kjøbstad 169.

83. **Det Pontoppidan'ske Legat,** stiftet 1782, stort 2,000 Kr., hvis Renter af Fredericia Latinskoles Inspektion tildeles en Dimissus fra Skolen, med Fortrin for Slægten, se Fredericia Kjøbstad 59.

84. **Kolliins Legat,** stiftet 1784, af hvis Renter der af Ribe Stiftsøvrighed uddeles 102 Kr. aarlig i 3 Aar til Studerende fra Kolding Skole, se Kolding Kjøbstad 22.

85. **Stipendium Fosianum,** stiftet 1792, stort 260 Kr., hvis Renter, 10 Kr. 16 Ø., af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet gives til en Dimissus fra Randers lærde Skole, se Randers Kjøbstad 92.

86. **Jessens Legat,** stiftet 1792, oprindelig Kapital 2,000 Kr., Oplægskapital 920 Kr., hvis Renter af Biskoppen og Stiftsprovsten i Viborg bortgives for 3 Aar henholdsvis i 1—3 Portioner paa 25 Kr. 44 Ø. og 2 Portioner paa 18 Kr. 6 Ø. til Studerende fra Viborg Skole med Fortrin for Slægtninge af Testatrix og hendes Mand, dog at Renten af den oprindelige Kapital ogsaa kan gives til Dimissi fra andre Skoler, se Viborg Kjøbstad 112.

87. **Stampes Legat til Studenter,** stiftet 1794 af Margrethe Elisabeth Grøn, Enke efter Statsminister, Geheimeraad Henrik Stampe (se ovenfor 25) med 400 Rdl., nu 3,022 Kr. 40 Ø., af hvis Renter 100 Kr. tildeles en Student, der har taget 1. Del af Afgangsexamen ved Rønne høiere Realskole og 2. Del ved samme eller en anden lærd Skole med 1. Karakter.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 4. Febr. 1794 (Schack I, S. 273; Engelstofts Ann. 1807 II, S. 130; Univ. Leg. 1890, S. 672; Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840). Kgl. Resol. 14. Jan. 1853. Min.-Skr. 5. Okt. 1885 (Lindes Medd. 1885, S. 208

88. **Legatum Stampianum,** stiftet ved Testamentskodicil af 24. Nov. 17 af den Samme med 5,000 Rdl., nu 9,768 Kr. 9 Ø., hvis Renter gives for 5 Aar til trængende Studerende med 181 Kr. 50 Ø. til hver. Legatstifterindens og hendes Mands Slægt har Fortrin.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Besidderen af Baroniet Stampenborg. Fundats 22. Nov./8. Dec. 1800 (Coll.-Tid. 1801, S. 84; Rskr. 1801, S. 85; Badens U. J. 1799, S. 83; Engelstofts Ann. 181 S. 222; Scheel, S. 120; Univ. Leg. 1890, S. 554), konfirm. 23. Jan. 1801.

89. **Det Beenfeldt-Lichtenberg'ske Fideikommis,** stiftet 1800, af hvis Renter der af Borgermesteren i Horsens gives 264 Kr. aarlig i 3 Aar til trængende fra Horsens Skole dimitterede Præstesønner fra Voer Herred i Aarhus Amt, se Aarhus Amt 1.

90. **Stipendium pro comparandis libris,** stiftet 1810 af Konferensraad, Professor, Dr. phil. Lauritz Engelstoft (f. 2. Dec. 1774 † 14. Marts 1851) med 600 Rdl., nu 457 Kr. 68 Ø., forøget 1814 af Adjunkt ved Odense Kathedralskole, senere Rektor ved Horsens lærde Skole Anders Faaborg Mülertz (f. 11. Sept. 17 † 4. Febr. 1844) med 200 Rdl. og 20 Rdl. Sp., nu 293 Kr. 33 Ø., hvis Renter med 29 Kr. 10 Ø. tildeles en trængende Student til Bogindkjøb.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Fundats af 31. Marts 1810 (Rskr. 1810, S. 146; Coll.-Tid. 1810, S. 353; Engelstofts Ann. 1810 I. S. 231, 1812, S. 211; Scheel, S. 74; Univ. Leg. 1890, S. 236), konfirm. 1. Juni 1810. Gavebrev af 31. Dec. 1814 (Rskr. 1816, S. 121; Univ. Leg. 1890, S. 239), konfirm. 23. Marts 1816. Kgl. Resol. 22. Okt. 1852 (Rskr. 1852, S. 356; Dep.-Tid. 1852, S. 468; Lindes Medd. 1849—56, S. 800).

91. **Dr. Eichels Legat,** stiftet 1813 af Landfysikus i Fyn, Dr. med. Johannes Eichel (f. 10. Marts 1729 † 19. Sept. 1817) med 4,000 Rdl., nu 94,650 Kr., hvis Renter gives til 2 Studerende ved Universitetet med 1,200 Kr. til hver i 6 Aar eller med 400—600 Kr. til Skoledisciple, som ere Descendenter efter Legatstifterens

Søster, Anne Magdalene Eichel, Enke efter John Lauson, derefter til andre Studerende ved Universitetet. Eforus nyder 100 Kr., Kurator 200 Kr.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Familien vælger en Kurator til at paase dens Ret. Testamente af 1. Mai 1813, konfirm. 11. Aug. 1815. Fundats af 21. Nov. 1818 (Rskr. 1818, S. 390; Coll.-Tid. 1818, S. 939; Scheel, S. 72; Univ. Leg. 1890, S. 226; Univ. Aarb. 1871—73, S. 119, 1879—80, S. 913, 1881—82, S. 180), konfirm. 5. Jan. 1819. Ny Fundats af 31. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1882 A, S. 16; Univ. Leg. 1890, S. 230), stadf. 25. Jan. 1882. Ny Fundats af 4. Nov. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 386; Univ. Aarb. 1893—94, S. 417), stadf. 16. Nov. 1893. Kgl. Resol. 2. Mai 1894 (Univ. Aarb. 1893—94, S. 421). Konsist.-Skr. 3. Juni 1896 (Univ. Aarb. 1895—96, S. 98).

92. **Meyers Stipendium,** stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af Hofraad David Amsel Meyer (f. 18. Jan. 1753 † 30. Aug. 1813) med 7,000 Rdl., nu 14,000 Kr., hvis Renter bortgives paa 5 Aar i 4 lige Dele paa 135 Kr. 64 Ø., 2 af det medicinske Fakultet til 2 medicinske Studerende, 2 af Konsistorium til Studerende af alle Studiefag, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 283; Engelstofts Ann. 1823, S. 286; Scheel, S. 104; Univ. Leg. 1890, S. 434), konfirm. 20. Dec. 1822.

93. **Jacob Henric Schous og Hustru Susanne Beckmanns Stiftelse,** stiftet 1818, af hvis Renter der af Konsistorium bortgives 80 Kr. og af Stiftelsens Direktører 2 Portioner paa 100 Kr. i indtil 4 Aar til Studerende, se Familielegater.

94. **Hitzelia, Amsel Jacob Meyers Enkes Legat,** stiftet 28. Juni 1821 af Exekutorerne i Boet efter Hitzelia Meyer († 25. April 1819), Enke efter Amsel Jacob Meyer († 8. Dec. 1798), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter gives til en Studerende med 80 Kr.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund (Mos. Leg. II, S. 48).

95. **Hurtigkarls Legater,** stiftede ved Testamente af 13. Dec. 1821, konfirm. 19. Dec. 1829, af Professor i Lovkyndighed Frederik Theodor Hurtigkarl (f. 3. Nov. 1763 † 1. Dec. 1829) med hans efterladte Formue, udlagt med 62,808 Rbd. 55 Sk., nu 127,735 Kr. 24 Ø., af hvis Renter 1/2 uddeles i 20 lige store Portioner paa 124 Kr. til 6 juridiske, 4 andre Studenter og 10 Studerende af alle Videnskabsfag for 3 Aar, 1/4 anvendes til Reisestipendium for en juridisk Kandidat i 2 Aar med 1,275 Kr. 97 Ø. om Aaret, 1/4 anvendes med 400 Kr. til at afhjælpe værdige Studerendes Nød, Resten til Anskaffelse af de nødvendigste Bøger for trængende juridiske Studenter.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 14. April 1832 (Rskr. 1832, S. 228; Selmers A. T. 1834, S. 250; Scheel, S. 90; Univ. Tidsskr. XX, S. 157; Univ. Leg. 1890, S. 333), konfirm. 30. Mai 1832. Kgl. Resol. 29. Jan. 1858 (Rskr. 1858, S. 417; Univ. Leg. 1890, S. 339). Kgl. Resol. 23. Juli 1889 (Univ. Leg. 1890, 339).

96. **Grev Moltkes Legat for Studerende,** stiftet af Geheimestatsminister, Greve Joachim Godske Moltke til Grevskabet Bregentved (f. 27. Juli 1746 † 25. Okt. 1818) med 50,000 Rdl., nu 100,000 Kr., hvis Renter uddeles til 10 studerende Embedsmandssønner for 3 Aar.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Grevskabet [illegible] Bregentved. Fundats af 28. Jan. 1822 (Rskr. 1822, S. 395; Coll.-Tid. 1823, S. 2; Schack III, S. 562 [illegible]; Engelstofts Ann. 1823, S. 281; Scheel, S. 105; Univ. Leg. 1890, S. 647), konfirm. 27. Dec. 1822.

97. **Grev Moltkes Legat til Herlufsholm,** stiftet 1823, af hvis Rente[illegible] Halvdelen i 1 større og 2 mindre Portioner af Direktøren for Herlufsholms Skole fo[illegible] 2 Aar tildeles Studenter af den sproglig-historiske Afdeling, som ere Sønner [illegible] Embedsmænd og dimitterede fra Herlufsholms Skole, og under visse Betingelser fo[illegible] en Del kunne uddeles som Reisestipendium, se Herlufsholm Sogn i Sorø Amt 8. [illegible]

98. **Goldschmidts Legat,** stiftet 1825 af Grosserer Hirsch Jacob Gold[illegible] schmidt (f. 1781 † 19. Febr. 1829), udlagt 1834 med 2,032 Rbd. 20 Sk., nu 4,432 K[illegible] 7 Ø., hvis Renter uddeles paa 5 Aar til 2 mosaiske Studerende, fortrinsvis af Testato[illegible] og hans Hustrus Familier.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund. Testamente af 9. Aug. 18[illegible] (Rskr. 1834, S. 359; Univ. Leg. 1890, S. 662; Mos. Leg. I, S. 54), konfirm. 19. Mai 1829. Min.-Sk[illegible] 9. Okt. 1834.

99. **George Gersons Legat,** stiftet 1827 af Adelaide Nathan-Davi[illegible] (f. 24. Juni 1795 † 27. Dec. 1891 som Enke efter Fyrst Pignatelli Ruffo), En[illegible] efter Hofraad, Bankier George Gerson (f. 14. Okt. 1790 † 16. Febr. 1825), og [illegible] hans Fader, Stadsmægler Heymann Gerson (f. 2. Febr. 1766 † 29. Mai 1839), m[illegible] 5,000 Rbd., nu 10,000 Kr., hvis Renter med 392 Kr. gives paa 3 Aar til 2 mosais[illegible] Studerende, fortrinsvis af deres Familie.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund. Fundats af 28. Jan. 18[illegible] (Univ. Leg. 1890, S. 662; Mos. Leg. I, S. 59).

100. **H. F. Müllers Legat,** stiftet 1828 af Distriktslæge i Skjelskør Henr[illegible] Frederik Müller (f. 1751 † 23. Mai 1828) med 2,000 Rbd., nu 4,080 Kr., h[illegible] Renter med 80 Kr. tildeles 2 kirurgiske Studerende for 3 Aar.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det lægevidenskabelige Fakultet. Testamente[illegible] 10. Marts 1828 (Selmers Aarb. 1842, S. 36 og 77; Scheel, S. 107; Univ. Leg. 1890, S. 454), konfir[illegible] 18. Aug. 1828.

101. **Faders Minde,** stiftet 1828 af Greve Christian Ditlev Reventl[illegible] til Grevskaberne Christianssæde og Reventlow (f. 28. April 1775 † 30. Jan. 1851) m[illegible] 600 Rbd., nu 1,200 Kr., aarlig af førstnævnte Grevskab for unge Studerende af [illegible] den Reventlow'ske Familie.

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Christianssæde i Forening med 2 af ham dertil formaaede myndige Medlemmer af Familien. Fundats af 15. April 1828 (Krogh: Den danske Adel, S. 3[illegible]), konfirm. 3. Dec. s. A.

102. **Legatum Mallingianum,** stiftet 1829, stort 4,254 Kr. 18 Ø., h[illegible] Renter, 164 Kr. 84 Ø., af Konsistorium gives til en Student fra Viborg Skole, se Viborg Kjøbstad 113.

103. **Rahlffs Legat,** stiftet 1833 af Professor, Dr. med. Georg Rahlff (f. 7. Marts 1762 † 11. Okt. 1833) med 7,500 Rbd., nu 15,000 Kr., hvis Renter for

3 Aar tildeles 2 medicinske Studenter, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt og Femeranere, uden at dog nogen af disse behøver at studere Medicin, med 290 Kr. 62 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det medicinske Fakultet. Testamente af 7. Sept. 1833 (Rskr. 1833, S. 394; Univ. Leg. 1890, S. 472), konfirm. 19. Sept. 1833. Konsist.-Skr. 26. Aug. 1834.

104. **Ingstrup-Lunds Legat,** stiftet 1834 af Sognepræst til Toxværd Frederik Michael Lund (f. 23. Mai 1775 † 10. Febr. 1834) og Hustru Anna Ingstrup (f. 19. Jan. 1783 † 23. Jan. 1847) med 7,000 Rbd., udlagt med 5,387 Rbd. 43 Sk., nu 10,370 Kr., hvis Renter, 401 Kr. 84 Ø., uddeles paa 4 Aar til en Studerende, fortrinsvis blandt de nærmeste Arvinger efter Marie Lund (f. 20. Dec. 1766 † 6. April 1848), Enke efter tidl. Degn i Sæby og Hallenslev, sidst Gjæstgiver i Slagelse Christian von Stöcken (døbt 4. Jan. 1774 † 18. Sept. 1829), eller Mad. Brix, Enke efter en Kjøbmand i Blokhus, dernæst blandt de nærmeste Paarørende af Professor Jens Møller (f. 19. Marts 1779 † 25. Nov. 1833) og Overretsprokurator Niels Christian Bjerring (f. 21. Febr. 1773 † 28. Okt. 1840).

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Testamente af 29. Jan. 1834 (Rskr. 1834, S. 86; Selmers A. T. 1834, S. 259; Univ. Aarb. 1871—73, S. 119; Univ. Leg. 1890, S. 341), konfirm. 14. Marts 1834.

105. **Vincens Ribers Legat for Studerende af Fyns Stifts Landalmue,** stiftet 1835, stort 31,395 Kr. 31 Ø., af hvilket der af Bestyrelsen for Lundegaards Stiftelse bortgives 600 Kr. aarlig i indtil 5 Aar til en Student fra Odense Skole, der hører til Fyns Landalmue, derunder Skolelærere, og som Discipel har nydt Understøttelse af samme Legat, se Fyns Stift 15.

106. **Mindelegat, stiftet af taknemmelige Disciple i Anledning af Professor Emanuel Taubers femogtyveaarige Rector-Jubilæum den 7. Mai 1836 til Fordel for en værdig trængende Student fra Aalborg Skole,** stiftet 1836, nu 3,760 Kr., af hvis Renter der uddeles 1 Portion paa 100 Kr. til Studerende fra Aalborg Skole i deres andet akademiske Aar, der ved Examen artium have erholdt mindst 2. Karakter og til den filosofiske Prøve Laud, se Aalborg Kjøbstad 212.

107. **Det Müller-Nielsen'ske Legat,** stiftet 1837, stort 4,000 Kr., af hvilket der af Rektor for Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn gives Portioner paa 100 Kr. til Studenter fra nævnte Skole for 1—2 Aar, se Kjøbenhavn 1957.

108. **Biskop Rasmus Møllers Legat for en trængende Studerende fra Lolland-Falsters Stift,** oprettet 1841 ved Sammenskud af Stiftets Beboere ved Biskop over Lolland-Falsters Stift, Dr. theol. & phil. Rasmus Møllers (f. 23. Sept. 1763 † 9. Nov. 1842) 50 Aars Embedsjubilæum, med 1,400 Rbd., nu 3,000 Kr., hvis Renter tillægges en trængende Student fra Lolland-Falsters Stift for 3 Aar, fortrinsvis af hans Afkom.

Legatet bestyres af Lolland-Falsters Stifts Landemodes geistlige Medlemmer i Forbindelse med dem af Stifterens mandlige Descendenter, som bo i Stiftet. Fundats af 6. Mai 1841 (Rskr. 1841, S. 113; Ny Coll.-Tid. 1841, S. 659; Schack VI. S. 256; Selmers Aarb. 1845, S. 45; Univ. Leg. 1890, S. 668), konfirm. 12. Juni 1841.

109. **Stipendium Bendtsenianum,** stiftet 1842 af en Forening af Embed mænd og Studerende, der vare dimitterede fra Frederiksborg lærde Skole, til Min om Skolens Rektor, Professor Bendt Bendtsen (f. 3. Febr. 1763 † 16. Dec. 183 med 535 Rbd., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 3. Febr. uddeles i 2 Portion paa 40 Kr. til Studenter fra Frederiksborg lærde Skole, fortrinsvis til hans Descendente

Legatet bestyres under Kultusministeriets Tilsyn af 6 fordums Disciple fra Frederiksborg lær Skole, der leve i Kjøbenhavn. Fundats af 4. Dec. 1842 (Rskr. 1843, S. 12; Coll.-Tid. 1843, S. 206; Se mers Aarb. 1843, S. 59; Univ. Leg. 1890, S. 654), konfirm. 27. Jan. 1843.

110. **Hobolts Legat,** stiftet 1843 af Organist i Varde Hans Henri Hobolt med 1,500 Rbd., nu 3,038 Kr. 75 Øre, hvis Renter tildeles 3 trængende Student med 38 Kr. 74 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det filosofiske Fakultets Dekanus. Testamente 29. Marts 1843 (Selmers Aarb. 1845, S. 41; Univ. Leg. 1890, S. 317), konfirm. 7. Juli 1843.

111. **Rektor Suhrs Legat, oprettet af erkjendtlige Disciple** 1845 t Erindring om Rektor ved Vordingborg lærde Skole, Professor Jochum Evans Suh (f. 10. Mai 1779 † 1. Sept. 1860) med 675 Rbd., nu 2,716 Kr., hvis Renter tillagde Studenter fra Vordingborg lærde Skole, nu gives i Portioner paa 50 Kr. i 4 Aar t Studenter fra Vordingborg, fortrinsvis til Beslægtede af Professor Suhr.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 31. Jan. 1845 (Rsk 1846, S. 328; Selmers Aarb. 1845, S. 43; Univ. Leg. 1890, S. 575), konfirm. 2. Mai 1845. Kgl. Res 15. Marts 1846. Kgl. Resol. 20. Okt. 1852 (Rskr.; Dep.-Tid. 1853, S. 467; Univ. Leg. 1890, S. 577 Kgl. Resol. 31. Okt. 1863 (Univ. Leg. 1890, S. 578).

112. **Nis Nissens Legater,** stiftede 1845, hvis hjemfaldne Oplagssumm Lærerkollegiet ved de lærde Skoler i Aalborg, Aarhus, Randers, Ribe og Viborg u dele til Studerende fra disse Skoler, se Aalborg Kjøbstad 214, Aarhus Kjøbst 104, Randers Kjøbstad 95, Ribe Kjøbstad 90 og Viborg Kjøbstad 117.

113. **Kantor Kabells Legat,** stiftet 1845, stort 2,000 Kr., hvis Rente 80 Kr., af Aarhus Skoles Rektor og Lærere tildeles en Dimissus, se Aarhu Kjøbstad 105.

114. **Legatet til Professor og Rektor Jens Stougaards Minde,** stift 1845, stort 400 Kr., hvis Renter, 16 Kr., af Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarh Stift aarlig tildeles en Dimissus fra Aarhus Skole, se Aarhus Kjøbstad 103.

115. **S. Blochs Jubilæumslegat til Roskilde Kathedralskole,** stift 1847 af Etatsraad, Professor, Dr. phil., Rektor ved Skolen Søren Nicolaus Joha Bloch (f. 13. Sept. 1772 † 27. Juni 1862) ved Bidrag af hans Disciple med 1,000 Rd nu 2,501 Kr. 67 Ø., hvis Renter for 3 Aar tildeles en Student af hans Efterkommer dernæst en Student fra Roskilde lærde Skole.

Legatet bestyres af Roskilde lærde Skoles Forstanderskab og bortgives af den ældstfødte Mand blan Legatstifterens mandlige Efterkommere. Fundats af 10. Nov. 1847 (Rskr. 1847, S. 282; Selmers Aarb. 184 S. 82; Univ. Leg. 1890, S. 656), konfirm. 3. Dec. 1847. Kgl. Resol. 13. Febr. 1858.

116. **Rønnenkamps midlertidige Gave til at fremme det slesvigske Retsstudium ved Kjøbenhavns Universitet,** skjænket 1852 for 6 Aar af Kammerherre Christian Rønnenkamp til Næsbyholm og Bavelse (f. 20. Dec. 1785 † 27. Jan. 1867) med 500 Rbd. om Aaret, af hvilke 400 Rbd. skulde uddeles som Stipendier til 2 i Hertugdømmet Slesvig indfødte unge Mænd, der studerede Retsvidenskaben og den slesvigske Ret ved Kjøbenhavns Universitet, og 100 Rbd. som Præmier for saadanne.

Gaven, der i 1857 blev fornyet saaledes, at den skulde gjælde, saalænge Giveren levede, er efter Slesvigs Adskillelse fra Danmark ophørt med Dec. Termin 1865. Gavebrev af 3. Febr. 1852 (Dep.-Tid. 1852, S. 642; Lindes Medd. 1849—56, S. 772; Univ. Aarb. 1864—71 I, S. 545).

117. **Estrups Legat til Understøttelse for slesvigske Studerende ved Kjøbenhavns Universitet,** stiftet 1853 af Anna Christine Scavenius (f. 24. Marts 1798 † 25. Juli 1882), Enke efter Etatsraad, Dr. phil. Hector Frederik Janson Estrup til Kongsdal (f. 5. Jan. 1794 † 29. Dec. 1846), med 8,000 Rbd., af hvis Renter der uddeltes 3 Portioner paa 100 Rdl. til indfødte slesvigske Studenter, der forberedte sig til den slesvigske juridiske Examen; Eforus oppebar Renten af 500 Rdl.

Legatet, der bestyredes af Universitetet, er efter Slesvigs Adskillelse fra Danmark udgaaet af Universitetets Bestyrelse og tilbagebetalt Legatstifterinden. Fundats af 16. Marts 1853 (Rskr. 1853, S. 124; Dep.-Tid. 1853, S. 517; Univ. Aarb. 1873—75, S. 143), konfirm. 25. April 1853.

118. **Eibeschützs Legat,** stiftet 1853 af Justitsraad Simon Aron Eibeschütz (f. 14. Nov. 1786 † 25. Nov. 1856) og Hustru Rose Wallich (f. 13. Febr. 1796 † 16. Marts 1870) med et aarligt Beløb af 300 Rbd., nu 600 Kr., som tildeles 2 mosaiske Studerende, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt, for 4 Aar, hver med Halvdelen.

Legatkapitalen staaer i Overformynderiet, og Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund. Testamente af 20. Juni 1853 (Rskr. 1857, S. 46; Univ. Leg. 1890, S. 661; Mos. Leg. I, S. 122).

119. **Hammerichs Legat,** stiftet 1854 af Sognepræst til Trinitatis Kirke, senere Professor i Kirkehistorie, Mag. Peter Frederik Adolph Hammerich (f. 9. Aug. 1809 † 9. Febr. 1877) og Professor, Skolebestyrer, Mag. Martin Johannes Hammerich (f. 4. Dec. 1811 † 20. Sept. 1881) med 5,000 Rbd., nu 10,850 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Lodder, hver paa 96 Kr. 87 Ø., for 1 Aar, opr. til slesvigsk-juridiske Studenter fra slesvigske lærde Skoler, nu til indfødte Slesvigere, som ved Universitetet forberede sig til en Embedsexamen eller Magisterkonferens.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 8. Febr. 1854 (Lovsaml. 1854, S. 386; Dep.-Tid. 1854, S. 393; Univ. Leg. 1890, S. 306), konfirm. 6. Marts 1854. Se Univ. Aarb. 1864—71 I, S. 557, og Lindes Medd. 1849—56, S. 771.

120. **Peter Petersen Alsingers Stipendium,** stiftet 1854 af fhv. Sognepræst til Seden og Aasum Christian Frederik Ludvig Petersen (f. 24. Okt. 1785 † 25. Juli 1854) med 1,500 Rbd., nu 3,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død gives til en retskaffen, fattig og opvakt Student, helst af Bondestand, og om muligt af Legatstifterens Faders, Slotsgartner paa Frederiksberg Peter Petersens (f. i Juli 1753 † 24. Jan. 1826) Slægt, om hvem det er godtgjort, at han driver sine Studier non invita Minerva.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Universitetet. Testamente af 16. Juli 1854 (Univ. Leg. 1890, S. 130).

121. **Schiønnings Legat til Indkjøb af Bøger for trængende Studerende,** stiftet ved Testamente af 16. Mai 1855 og Tillægsbestemmelse af 4. Nov. 1857 af Justitiarius

i Viborg Landsoverret, Konferensraad Niels Leth Schiønning (f. 30. Nov. 17
† 16. Juli 1862) med 16,300 Rdl., nu 34,050 Kr., for hvis Renter tillige hans Famili
begravelse paa Kjøbenhavns Skibskirkegaard vedligeholdes.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 5. Nov. 1879 (Mi
Tid. 1879 A, S. 192; Univ. Aarb. 1879—80, S. 909; Univ. Leg. 1890, S. 516), stadf. 26. Nov. 1879.

122. **O. S. Wads Legat,** stiftet 1857 af Urtekræmmer Ole Sørense
Wad (f. 10. Aug. 1790 † 2. Marts 1861) med 2,500 Rdl., nu 5,093 Kr. 48 Ø., hv
Renter tildeles 2 theologiske Studerende, fortrinsvis af Legatstifterens Familie, dereft
1 fra Kjøbenhavns Skoler og 1 fra Aarhus Skole, med 97 Kr. 58 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af det theologiske Fakultet. Testamente af 29. M
1857 (Univ. Aarb. 1864—71, S. 545; Univ. Leg. 1890, S. 587).

123. **Skrikes Legat,** stiftet i Okt. 1857 af Overauditør Julius Skrik
(f. 1. Juli 1815 † 20. Nov. 1896) med 1,500 Rdl., nu 3,100 Kr., hvis Renter, 120 K
12 Ø., tildeles en juridisk eller statsvidenskabelig Student paa 3 Aar.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 10. Juli 1858 (Lin
Medd. 1857—63, S. 565; Univ. Leg. 1890, S. 536), konfirm. 30. Juli 1858.

124. **Pastor Andreas Løvenhertz Kabells Legat,** stiftet 1857, st
2,000 Kr., hvis Renter, 80 Kr., af Aarhus Skoles Rektor og øvrige faste Lærere tildel
en Dimissus fra Skolen, se Aarhus Kjøbstad 107.

125. **Pastor Schoubyes Legat,** stiftet 1858, stort 2,000 Kr., hvis Rent
80 Kr., af Aarhus Skoles Rektor og øvrige faste Lærere tildeles en Dimissus f
Skolen, dog saaledes, at Legatstifterens og hans Hustrus Slægtninge have Fortrin
kunne nyde Legatet i 3—4 Aar, se Aarhus Kjøbstad 109.

126. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat t
Understøttelse for Studerende ved Kjøbenhavns Universitet,** stiftet 1859
Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow (f. 15. Sept. 1786 † 2. Ap
1869) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter tildeles en Theolog, en Jurist,
Mediciner og en Filolog med bedste Karakter til Examen Artium og andre forbereden
Examer, 200 Kr. for hver i høist 3 Aar, undtagelsesvis 4 Aar.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn og under det Treschow'ske Fideikommis
Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow til Brahesborg. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 18
S. 335; Univ. Leg. 1890, S. 674), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 26. Marts 1859 (Rskr. 1863, S. 35
konfirm. 25. April 1859.

127. **K. A. Larssens og Hustru L. M. Larssen født Thodbergs Leg**
stiftet 1861, af hvis Renter der af Legatets Administration uddeles 1—2 Understøttel
paa 400 Kr. i indtil 4 Aar til Studerende, der i deres Skoletid have været understøtte
af Legatet, se Kregome og Vinderød Sogne i Frederiksborg Amt 5.

128. **Garvermester Erich Johnsen Bergs Legat,** stiftet ved Testamen
af 15. Marts 1862 af Erich Johnsen Berg med 2,000 Rdl., nu 4,712 Kr. 65

hvis Renter efter en Legatars Død tildeles 2 Studerende, der ere Sønner af trængende Haandværkere i Kjøbenhavn, til deres 24. Aar, med 80 Kr. til hver.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 27. Juli 1872 (Min.-Tid. 1872 A. S. 267; Legatber. 1881, S. 22; Univ. Leg. 1890, S. 654), stadf. 30. Okt. 1872.

129. **Enkefru Christiane Marie Frieses Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Mai 1863 med Kodicil af 24. Aug. 1866, af Christiane Marie Gunst (f. 7. Sept. 1788 † 2. Dec. 1869), Enke efter Bataillonskirurg Johan Otto Friese (f. c. 1774 † 30. Jan. 1821), med 14,200 Rdl., nu 57,582 Kr. 31 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tildeles unge Studerende, fortrinsvis Descendenter af hendes Søskende og hendes Forældres Søskende, med 200 Kr. til hver.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. (Min.-Tid. A 1871, S. 84; Univ. Leg. 1890, S. 662; Legatber. 1881, S. 57), stadf. 25. April 1871.

130. **Legatet til Minde om Ludvig David,** stiftet 1866 af Konferensraad, Direktør i Nationalbanken Christian Georg Nathan David (f. 16. Jan. 1793 † 18. Juni 1874) og Hustru Georgine Nikoline Bramsen (f. 7. Jan. 1811 † 6. April 1890) med 3,000 Rdl., nu 7,000 Kr., hvis Renter tildeles en flittig, trængende, fortrinsvis juridisk Studerende, medens han forbereder sig til Embedsexamen.

Legatet har en særlig Bestyrelse af 3 Medlemmer, der supplere sig selv. Gavebreve af 8. Mai 1866 og 20. Mai 1880 (Univ. Leg. 1890, S. 658).

131. **Olavius Meldahls og Hustru Ingeborg Elise Meldahls Legat,** stiftet 1866, bortgives med 2 Portioner à 400 Kr. til Studerende, den ene til en Bondesøn af Holbæk Amt, den anden til en Søn af en Haandværker eller Arbeidsmand i Slagelse, henholdsvis af Amtmanden over Holbæk Amt og af Slagelse Kommunalbestyrelse, for den Tid, i hvilken de fortsætte Studeringerne, dog ikke udover 24 Aars Alderen, se Holbæk Amt 2.

132. **Treschows Legat,** stiftet 1868 af Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow (se ovenfor 126) med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter gives til en theologisk Studerende for 3 Aar.

Legatet bestyres og bortgives af Stifterens Descendenter paa Mandsstammen. Gavebrev af 15. Dec. 1868 (Univ. Leg. 1890, S. 674).

133. **Japetus Steenstrups Legat,** stiftet 1870 af Venner og Disciple af Professor Johannes Japetus Smith Steenstrup (f. 8. Marts 1813 † 20. Juni 1897) med 10,000 Kr., 1898 af Huseier, fhv. Portner ved Zoologisk Musæum Jens Christian Larsen (f. 12. Marts 1853), forøget med 5,000 Kr., nu 18,900 Kr., hvis Renter anvendes til at fremme naturhistoriske og oldkulturhistoriske Studier, saaledes at Renten af 1,000 Kr. altid oplægges til 1,000 Kr. o. s. fr.

Legatet har en særlig, af Professor Steenstrup udnævnt Bestyrelse, der suppleres af Konsistorium. Fundats af 18. April 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 58; Univ. Aarb. 1878—79, S. 651; Univ. Leg. 1890, S. 573), stadf. 19. April 1879.

134. **Gyldendal Deichmanns Legat,** stiftet 1870 af Bolette Cathrine Kraft Gyldendal (f. 6. April 1790 † 1. Febr. 1877), Enke efter Kancelliraad, Boghandler Jacob Deichmann (f. 4. Juli 1788 † 23. Aug. 1853), med 5,000 Rdl., nu 10,977 Kr. 19 Ø., hvis Renter bortgives til 2 flittige og trængende Studenter, fortrinsvis Boghandlersønner, i 4 Aar med 212 Kr. 68 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Testamente af 16. Dec. 1870 (Univ. Aarb. 1877—78, S. 358; Univ. Leg. 1890, S. 304).

135. **Carl Christian Rafns Legat, stiftet i Anledning af det kongelige nordiske Oldskriftsselskabs 50 Aars Stiftelsesdag** 1871 af Johanne Catharine Kiølbye (f. 24. Aug. 1807 † 17. Mai 1878), Enke efter Konferensraad, Dr. jur. & phil. Carl Christian Rafn (f. 16. Jan. 1795 † 20. Okt. 1864) og deres Børn med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter uddeles den 28. Jan. for 3 Aar til en Student, som studerer Oldnordisk.

Legatet bestyres af Oldskriftsselskabet. Fundats af 28. Jan. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 5[illegible]) stadf. 3. April 1871.

136. **H. N. Clausens Boglegat,** sammenskudt af Mænd og Kvinder ved Professor, Dr. theol. Henrik Nicolai Clausens (f. 22. April 1793 † 28. Marts 187[illegible]) 50 Aars Embedsjubilæum den 3. April 1871 med 11,240 Kr., nu 12,100 Kr., hvis Renter uddeles i 4 Lodder paa 100 Kr. og 3 Lodder paa 50 Kr. (for Tiden kun Lodder) til Indkjøb af Bøger til uformuende theologiske Studerende, fortrinsvis Legatstifterens og hans Hustrus Slægt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Fundats af 16. Okt. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 223; Univ. Aarb. 1871—73, S. 116; Univ. Leg. 1890, S. 207), stadf. 30. Okt. 1871. Konsist.-Skr. 4. Marts 1891 (Univ. Aarb. 1890—91, S. 576).

137. **Overlærer Arent Sibberns Legat,** stiftet 1871, stort 1,616 Kr., hvis Renter, 64 Kr. aarlig, af Sorø Skoles Lærerforsamling tildeles en fra Skolens studerende Klasser eller Realklasser Dimitteret, som fortsætter sine Studier i Kjøbenhavn, se Sorø Kjøbstad 17.

138. **Adjunkt John Aschlunds Legat,** stiftet 1872 af Thora Dagmar Ammundsen (f. 8. Nov. 1839 † 11. Dec. 1872), Enke efter Adjunkt ved Haderslev lærde Skole John Aschlund (f. 9. Dec. 1826 † 16. April 1872), med 1,100 Rdl., nu 2,200 Kr., hvis Renter, 42 Kr. 62 Ø., tildeles en trængende theologisk Studerende hans første Universitetsaar, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Fundats af 6. Nov. 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 282; Univ. Aarb. 1871—73, S. 118; Univ. Leg. 1890, S. 244), stadf. 24. Nov. 1872.

139. • **Simon Itzig Schottlænders Legat,** stiftet 1872, stort 2,000 Kr., hvis Renter af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund tildeles en ung Mosait til Studering, se Kjøbenhavn 1738.

140. **Herlufsholms Stiftelses Universitetsstipendier,** oprettede 1873, tildeles 2 Studenter fra Herlufsholm for 3 Terminer med 300 Kr. til hver.

Stipendierne uddeles af Stiftelsens Forstander. Gavebrev af 29. Mai 1873 (Univ. Leg. 1890, S. 662; Skoleprogram 1873, S. 34).

141. **Albert Leths Legat,** stiftet 1873 af Overlærer ved Herlufsholm Albert Emil Leth (f. 23. Nov. 1822 † 20. Juni 1884) med 2,808 Kr. 91 Ø., hvis Renter tildeles en Student fra Herlufsholm for 1 Aar.

Legatet bestyres af Herlovianersamfundet i Kjøbenhavn. Fundats af 31. Mai 1873 (Univ. Leg. 1890, S. 666; Skoleprogram 1873, S. 35; Beretning om Herlovianersamfundet 1873, S. 22).

142. **Fru Jacobine Heyman født Meyers Mindelegat,** stiftet 1874 af Børnene efter Grosserer Wulff Philip Heyman (f. 28. Jan. 1794 † 20. Nov. 1866) og Hustru Jacobine Meyer (f. c. 1813 † 23. Febr. 1873) med 5,000 Rdl., nu 10,620 Kr. 37 Ø., hvis Renter gives til en mosaisk Studerende, som har Indfødsret, til Bestridelse af Udgifterne ved hans Underhold og Uddannelse ved polyteknisk Læreanstalt, teknisk Institut, Universitetet, Kunstakademiet eller anden lignende Anstalt, enten her eller i Udlandet, i indtil 5 Aar.

Legatet bestyres og bortgives af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund. Fundats af 27. Jan. 1874 (Univ. Leg. 1890, S. 662; Mos. Leg. I, S. 245).

143. **Hans Brøchners Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Marts 1874 af Sognepræst til Everdrup Lauritz Christian Brøchner (f. 27. Juli 1797 † 22. April 1882) med 8,000 Rdl., udlagt med 17,408 Kr. 9 Ø., nu 17,125 Kr. 34 Ø., af hvis Renter der uddeles 8 Portioner paa 80 Kr. for 3 Aar til theologiske Studerende, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterens Farfader, Konsistorialraad, Provst, Sognepræst til Spentrup og Gassum Hans Brøchner (f. 27. Okt. 1720 † 14. Nov. 1780).

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Fundats af 14. Juli 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 135; Univ. Aarb. 1882—83, S. 117; Univ. Leg. 1890, S. 197), stadf. 25. Juli 1883.

144. **Frøken Cathrine Sophie Cecilie Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Mai 1874 af Bogholder Ludvig Wilhelm Petersen († 15. April 1876) med 4,000 Kr., nu 4,151 Kr. 81 Ø., hvis Renter, 199 Kr. 64 Ø., tildeles en Kvinde, som studerer Lægevidenskab for at uddanne sig til kvindelig Læge, subs. danske Kvinder, som ellers uddanne sig i videnskabelig Retning, for 1 Aar ad Gangen.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 30. Aug. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 123; Univ. Aarb. 1876—77, S. 108; Univ. Leg. 1890, S. 462), stadf. 15. Sept. 1876.

145. **O. Bangs Jubilæumslegat,** sammenskudt af den danske Lægestand for at bevare Mindet om Geheimekonferensraad, Dr. med., Professor Oluf Lundt Bangs (f. 27. Juli 1788 † 12. Okt. 1877) 60aarige Virken som Universitetslærer med 3,223 Kr. 12 Ø., nu 3,400 Kr., hvis Renter, 136 Kr., tildeles en medicinsk Student,

der har taget 1. Del af den lægevidenskabelige Examen med 1. Karakter, for 1 fortrinsvis til Legatstifterens Descendenter.

Legatet bestyres af Konsistorium og bortgives af det lægevidenskabelige Fakultet. Fund 30. Marts 1875 (Min.-Tid. 1875 A, S. 54; Univ. Aarb. 1873—75, S. 141; Univ. Leg. 1890, S. Ugeskr. f. Læger, 3. R., XIX, S. 349; Joh. Møller: Den civile Medicinallovgivning IV, S. 92), 17. April 1875.

146. **Alfred J. Meyers Legat,** stiftet 6. Nov. 1876 af Søskende og Søsk børn af Grosserer Alfred Jacob Meyer (f. 6. Nov. 1806 † 6. Febr. 1880) 2,500 Kr., hvis Renter gives til en Elev fra den mosaiske Drengeskole i Kjøben til videre Uddannelse, enten til Studering eller til Haandværk.

Legatet bestyres af Direktionen for den mosaiske Drengeskole i Kjøbenhavn (Mos. Leg. II, S

147. **V. Laubs Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Marts 1877 med K af 10. Okt. 1879, af Christiane Kirstine Thoma Vilhelmine Thom (f. 29. Juni 1807 † 29. Juni 1880), Enke efter Bogtrykker i Nykjøbing F. Vilh Frederik Laub (f. 6. Aug. 1805 † 10. April 1845), med 50,000 Kr., af hvis R efter nogle Legatarers Død 1/3 tildeles en 17—19 Aar gammel uformuende Kun eller Student paa indtil 5 Aar til hans Uddannelse, 2/3 i 2 Halvdele til uformu Kvinder paa 16—18 Aar til Uddannelse som Læge eller Kunstner eller Lærerin 4—5 Aar. Descendenter af den Thomsen'ske og den Laub'ske Familie have Fortri

Legatet bestyres af Overformynderiet og bortgives af Ministeriet for Kirke- og Undervis væsnet. Fundats af 6. Jan. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 24; Univ. Aarb. 1880—81, S. 1149; Univ 1890, S. 368), stadf. 22. Febr. 1881.

148. **Oline Emilie Andersens Legat for vel anvendte Ungdoms** stiftet ved Testamente af 4. Aug. 1877 med Kodicil af 23. Febr. 1878 af O Emilie Jonassen (f. 16. Marts 1806 † 14. Mai 1878), g. m. Exam. jur. Chris Engelbrecht Andersen (f. 29. Jan. 1815 † 17. Febr. 1893), med 6,000 Kr., Renter hvert Aars 16. Marts tildeles en flittig og stræbsom Student, fortrinsvis a Del navngivne Personers Slægt.

Legatet bestyres af Selskabet „Philadelphia"s Bestyrelse; efter Selskabets Ophør af Kjøbe Magistrat. Fundats af 8. Aug. 1879 (Min.-Tid. 1880 A. S. 67; Univ. Leg. 1890, S. 654), stadf. 1. Mai

149. **Frøken Levins Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Aug. 18 Julie Joshua Levin (f. 26. Nov. 1847 † 15. April 1880) med 11,149 Kr. 2 nu 12,150 Kr., af hvis Renter der uddeles en Portion paa 400 Kr. skiftevis af K storium og af Kunstakademiet, til unge Mænd og Kvinder, der hellige sig til Studer (ikke Theologi) eller de skjønne Kunster. Resten oplægges til 1,000 Kr.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 8. Okt. 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 153; Aarb. 1881—82, S. 179; Univ. Leg. 1890, S. 379), stadf. 2. Nov. 1881.

150. **Landsoverretsprokurator Johan Joseph Wenceslaus Ro Legat for en juridisk Student ved Kjøbenhavns Universitet,** stiftet 18 Glashandler Johan Frantz Ronge (f. 21. April 1821) med 5,161 Kr. 30 Ø., af

Renter 200 Kr. for 3 Aar tildeles en ubemidlet Student med 1. Karakter. Stifterens Slægtninge have Fortrin.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 21. Nov. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 150; Univ. Aarb. 1877—78, S. 357; Univ. Leg. 1890, S. 475), stadf. 3. Dec. 1877.

151. **A. W. Scheels Stiftelse,** oprettet 1878 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Dr. jur. Anton Wilhelm Scheel (f. 28. Dec. 1799 † 30. April 1879) med 187,000 Kr., nu 190,300 Kr., af hvis Renter der efter nogle Legatarers Død uddeles 2 4aarige Stipendier paa 200 Kr. til Studenter ved Universitetet, fortrinsvis Afkom af Legatstifterens, hans Forældres og Bedsteforældres Søskende, særlig Agnater af Navnet Scheel, og livsvarige Legatportioner paa 300 Kr. til Legatstifterens Slægtninge til 3. Sidelinie, derefter Embedsmænds Enker eller ugifte Døtre, af disse den 1., 11. og fremdeles hver 10. til Enker og ugifte Døtre af Universitetslærere.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Testamente af 13. Mai 1878 (Min.-Tid. 1879 A, S. 166; Univ. Aarb. 1879—80, S. 904; Univ. Leg. 1890, S. 508), stadf. 10. Okt. 1879.

152. **Hannes Arnasons Understøttelsesfond for filosofiske Studier,** stiftet 1878, stor 44,285 Kr. 90 Ø., bortgives, naar Renten er 2,000 Kr., for 4 Aar af Landshøvdingen paa Island til en islandsk Student, se Island 12.

153. **Grosserer Jens Holsts Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Sept. 1879 af Jens Holst (f. 15. April 1821 † 18. Aug. 1881) med 2,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død tildeles en trængende jydsk theologisk Student med 80 Kr.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Universitetet. Fundats af 27. Nov. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 210; Univ. Leg. 1890, S. 324), stadf. 6. Dec. 1882.

154. **J. N. Madvigs Legat,** sammenskudt 1879 i Anledning af 50 Aarsdagen for Johan Nicolai Madvigs (f. 7. Aug. 1804 † 12. Dec. 1886) Virksomhed som Universitetsprofessor, med 10,516 Kr. 50 Ø., nu 10,600 Kr. 80 Ø., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i Portioner paa 50—200 Kr. til Studenter, der forberede sig til Embedsexamen eller Magisterkonferens.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 19. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 13; Univ. Aarb. 1879—80, S. 910; Univ. Leg. 1890, S. 426), stadf. 22. Jan. 1880.

155. **Lehnsgreve Christian Conrad Sophus Danneskjold-Samsøes Legat for Studerende,** stiftet 1880 af Geheimekonferensraad, Overskænk, Ridder af Elefanten, Lehnsgreve Christian Conrad Sophus Danneskjold-Samsøe til Grevskabet Samsø (f. 16. Sept. 1800 † 4. April 1886) med 100,000 Kr., af hvis Renter 3,000 Kr. uddeles i 6 Portioner paa 500 Kr. til Studerende ved Kjøbenhavns Universitet, 1,000 Kr. med 2,000 Kr. hvert andet Aar til en Udenlandsreise for en Studerende, der har bestaaet en Embedsexamen ved Universitetet eller Afgangsexamen ved polyteknisk Læreanstalt med 1. Karakter.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Kontrol af Besidderen af Grevskabet Samsø. Fundats af 26. Aug. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 117; Univ. Leg. 1890, S. 658), stadf. 24. Sept. 1880.

156. **Frøken Estrid Rovsings Legat for Kvinder, der studere Medicin** stiftet 1880 af Estrid Rovsing (f. 6. Juli 1853 † 18. Jan. 1881) med 1,000 Kr. hvis Renter i 3 Aar tildeles en kvindelig Student, som studerer Medicin her i Lande fortrinsvis Descendenter af Legatstifterindens Forældre, Professor Kristen Rovsin (f. 3. Dec. 1812 † 16. Jan. 1889) og Hustru Marie Nicoline Theodore Schac (f. 11. Nov. 1814 † 25. Sept. 1888).

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af prakt. Læge i Kbhvn. Asmund Rovsing, dereft af dennes Hustru Julie Rovsing født Dithmer, derefter af det lægevidenskabelige Fakultet. Fundats af 1 Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 103; Univ. Aarb. 1888—89, S. 752; Univ. Leg. 1890, S. 504), sta 16. April 1889.

157. **Lauritz Peter Christensens Legatfond**, stiftet 1880, af hvilk mindst 1,200 Kr. aarlig anvendes til Understøttelse for trængende Studenter, se nede for: Alm. Legater.

158. **Pastor emeritus R. C. J. Schades Legat**, stiftet 1882 af fhv. A ministrator paa Java August Schade (f. 14. Aug. 1822 † 23. Jan. 1889) til Min om hans afdøde Fætter, Sognepræst til Nebbelunde og Sæddinge Rasmus Ca Julius Schade (f. 8. Juli 1807 † 4. April 1882) med 2,000 Kr., nu 2,276 Kr., h Renter, tildels efter en Legatars Død, oplægges, indtil Renten er 100 Kr., der da lægges en fra Herlufsholms Skole dimitteret trængende theologisk Student for 1 A event. med Forlængelse for flere Aar, subs. en herloviansk Student, der driver andet Studium. Descendenter af Pastor Schades Bedsteforældre paa fædrene S have Fortrin.

Legatet bestyres og bortgives af Herlovianersamfundet i Kjøbenhavn. Fundats af 12. Okt. 1 (Beretn. om Herlovianersamfundets Virksomhed 1882, S. 34).

159. **Pastor Lavritz H. Schmidts Legat for en theologisk Studeren ved Kjøbenhavns Universitet**, stiftet af residerende Kapellan ved Helligaandskirk i Kjøbenhavn Lauritz Hinrich Schmidt (f. 14. Nov. 1820) med 2,500 Kr., 2,537 Kr. 53 Ø., hvis Renter, 98 Kr. 32 Ø., tildeles en theologisk Student fra kjøbenhavnsk Skole, helst i de første Aar af hans Studietid.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det theologiske Fakultet. Fundats af 5./13. Fe 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 44; Univ. Aarb. 1883—84, S. 63; Univ. Leg. 1890, S. 519), stadf. 23. Febr. 18

160. **Kammerherre Christian Albrecht Lehnsgreve Lerches Famili legat**, stiftet 1885, stort 60,000 Kr., hvis Renter af Besidderen af Grevskabet Lerche borg tildeles uformuende Medlemmer af den Lerche'ske Famile, som bære dette Na og hovedsagelig saadanne yngre, men dog konfirmerede Medlemmer af samme, sc skulle bane sig en Vei, med 1 Portion paa 1,000 Kr., 1 paa 800 Kr. og 1 paa 600 I i 5 Aar, se nedenfor: Familielegater.

161. **Fru Hanne Meyer født Levins Legat**, stiftet 1887 af Garvermes Michael Meyer (f. 27. Okt. 1813 † 25. Jan. 1888) og Hustru Hanne Lev

(f. 15. Mai 1810 † 21. Jan. 1897) med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i Portioner paa 250 Kr. i 5 Aar til jødiske Studerende, Polyteknikere eller Kunstnere, fortrinsvis til Slægtninge og Sønner af Haandværkere, især Garvere, Sadelmagere og Skomagere samt Personer, der have staaet i Legatstifternes eller deres Sønners Tjeneste i 5 Aar.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 21. Mai 1887 (Mos. Leg. II, S. 66).

162. **Marie Rovsing født Schacks Legat til studerende Kvinders Uddannelse,** stiftet 1889 efter Marie Nicoline Theodore Schack, Enke efter Professor Kristen Rovsing (se ovenfor 156), med 6,500 Kr. Renten af 6,000 Kr. uddeles i 2 treaarige Portioner paa 116 Kr. 25 Ø., medens Renten af 500 Kr. oplægges til Kapitalens Fremvæxt. Fortrinsberettigede ere Legatstifterindens og hendes Søskendes Descendenter.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Læge Asmund Rovsing, derefter af dennes Hustru Julie Rovsing født Dithmer, derefter af Konsistorium. Fundats af 22. Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 104; Univ. Aarb. 1888—89, S. 753; Univ. Leg. 1890, S. 506), stadf. 16. April 1889.

163. **Professor Jean Pios Legat,** stiftet 1889, stort 2,500 Kr., tildeles uformuende Studenter fra Borgerdydsskolen i Kjøbenhavn af Skolens Rektor og 2 tilkaldte Mænd, se Kjøbenhavn 1958.

164. **Pastor P. Lundholms Legat til Bedste for en trængende, flittig og lovende theologisk Student ved Kjøbenhavns Universitet med Fortrinsret for en Student fra Helsingør Latinskole,** stiftet 1889 af Sognepræst til Sindal og Astrup Peter Edvard Ferdinand Lundholm (f. 6. Febr. 1817 † 12. Aug. 1899) med 2,000 Kr., nu 2,065 Kr. 62 Øre, hvis Renter uddeles for 1 Aar ad Gangen.

Legatet bestyres af det theologiske Fakultet. Fundats af 25. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 208; Univ. Aarb. 1888—89, S. 757; Univ. Leg. 1890, S. 424), stadf. 18. Juni 1889.

165. **Frøken Charlotte Dorthea Elisabeth Lunns Uddannelseslegat,** stiftet ved Testamente af 15. Nov. 1889 af Charlotte Dorthea Elisabeth Lunn (f. 9. Okt. 1810 † 5. Juni 1891) med 50,657 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død anvendes til Understøttelse i ikke over 4 Aar af unge mindre bemidlede Mennesker til at tage en afsluttende Examen, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterindens Forældre, Major Villars Knudsen Lunn til Knabstrup (f. 7. Dec. 1775 † 16. Marts 1865) og Hustru Henriette Caroline Eleonora Hersleb (f. 29. April 1784 † 14. Okt. 1872).

Legatet staaer i Overformynderiet. Renten bestyres efter Legatarernes Død af Høiesteretssagfører Michael Lunn og Kriminal- og Politiretsassessor Villars Hilmar Lunn. Bestyrelsen supplerer sig selv med Descendenter af Legatstifterindens Forældre. Fundats af 20. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 234). stadf. 7. Juni 1893.

166. **Tagea Rovsings Legat for kvindelige Studenter,** stiftet 1890 af Klædefabrikant i Odense Morten Vilhelm Brandt (f. 7. April 1853) efter hans Hustru

Tagea Dorothea Rovsing (f. 17. Marts 1847 † 6. Juni 1882) med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store treaarige Portioner til trængende og værdige kvindelige Studenter, der have bestaaet den filosofiske Prøve, medicinske Studerende tillige den lægevidenskabelige Forberedelsesexamen.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af praktiserende Læge Asmund Rovsing, efter hans Død af hans Enke Julie Rovsing født Dithmer og efter hendes Død af Konsistorium. Fundats af 29. Marts 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 75; Univ. Aarb. 1889—90, S. 168; Univ. Leg. 1890, S. 678), stadf. 14. April 1890.

167. **Geheimekonferensraad Christian Michael Rottbølls Legat,** stiftet 1891 af hans Døtre Ida Wilhelmine Rottbøll (f. 31. Juli 1824) og Chatarine Hedevig Rottbøll (f. 29. Mai 1826) til Minde om Geheimekonferensraad Christian Michael Rottbøll (f. 4. Marts 1791 † 15. Jan. 1884) og i Anledning af, at det den 4. Marts 1891 var 100 Aars Dagen for hans Fødsel, med 21,000 Kr., nu 21,150 Kr., af hvis Renter der uddeles 4 Portioner paa 200 Kr. i 1—4 Aar til 1 theologisk, 2 juridiske og 1 lægevidenskabelig Student, medens Resten oplægges til Dannelsen af nye Portioner.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 6. Febr. 1891 (Univ. Aarb. 1890—91, S. 571), konfirm. 27. Febr. 1891.

168. **Professor Svend Grundtvigs Legat,** stiftet 1891 med 8,000 Kr., hvis Renter, 310 Kr., uddeles for 3 Aar til en Student, en Kandidat eller en yngre Docent eller Skolemand, som studerer nordisk Filologi (ogsaa Kvinder), fortrinsvis til Descendenter af Biskop Nicolai Frederik Severin Grundtvig (f. 8. Sept. 1783 † 2. Sept. 1872) og af Sognepræst til Lønborg og Egod Jørgen Bloch (f. 31. Juli 1767 † 25. Sept. 1838).

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af 2 Videnskabsmænd, nu Professor P. E. Holm og Arkivsekretær J. Bloch, som vælge hver en Eftermand, derefter af Konsistorium. Fundats af 11. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 359; Univ. Aarb. 1891—92, S. 967), stadf. 20. Nov. 1891.

169. **Dr. Meinerts og Hustrus Legat til Fremme for Zoologien, fortrinsvis Entomologien, her i Landet,** stiftet 1893 af Musæumsinspektor, Dr. phil. Frederik Vilhelm August Meinert (f. 3. Marts 1833) med 5,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens Hustrus Død oplægges i 2 Aar og da bortgives med 200 Kr. i indtil 4 Aar, fortrinsvis til Entomologer, men oplægges hvert 5. Aar.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Zoologisk Musæums Afdelingsbestyrere. Fundats af 5. Juni 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 247; Univ. Aarb. 1892—93, S. 74), stadf. 17. Juni 1893.

Se fremdeles Kommunitetet og Kollegierne samt nedenfor 172, 175, 186, 192, 194 og 228.

Legater for unge Videnskabsmænd og Reisestipendier.

170. **Stipendium Regium,** stiftet 1569 af Kong Frederik II. med 400 Rdl. om Aaret af Antvorskov og Ringsted Klostre til 4 Studenters Underholdning udenlands, der

efter Sorø Skoles Oprettelse 1586 udrededes af Antvorskov med 300 Rdl. og af Ringsted med 100 Rdl., fra 1600 af Rentekammeret.

C. 1660 inddroges Stipendiet. Fundats af 25. Juli 1569 (Rørdam, Univ. Hist. II, S. 83). Aabent Brev af 29. Nov. 1600 (ibid. III, S. 705). Se Badens U. J. 1793, S. 59.

171. **Winstrup-Resens Reisestipendium,** stiftet 1613 af Sjællands Biskop, Professor, Dr. theol. Peter Jensen Winstrup (f. 18. Marts 1549 † 24. Juni 1614) med 1,000 Rdl. Sp., 1634 af Sjællands Biskop, Dr. theol. Hans Paulsen Resen (f. 2. Febr. 1561 † 14. Sept. 1638) med 1,000 Rdl. Sp., 1685 af Etatsraad, Professor, Præsident i Kjøbenhavn Peder Johannes Resen (f. 17. Juni 1625 † 1. Juni 1688) med 1,000 Rdl. Sp., nu ialt 8,056 Kr. 41 Ø., hvis Renter, 322 Kr. 26 Ø., tildeles en theologisk Kandidat i indtil 4 Aar, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Sjællands Biskop og de theologiske Professorer. Gavebrev af Gregorii Dag 1613 (Hofman I, S. 143, IX, S. 64; Pontoppidan Ann. eccl. Dan. III, S. 551; Janson, S. 15; Nyerups Ann., S. 115; Engelstofts Ann. 1812, S. 212; Scheel, S. 124; Rørdams Univ. Hist. III, S. 708; Univ. Leg. 1890, S. 596). Gavebrev af Pinsedag 1634 (Hofman I, S. 147, IX, S. 65; Univ. Leg. 1890, S. 598). Fundats af 10. Nov. 1685 (Hofman I, S. 151; Univ. Leg. 1890, S. 598).

172. **Thomas Finckes Legat,** stiftet 1619 af Professor, Dr. med. Thomas Fincke (f. 6. Jan. 1561 † 24. April 1656) med 2,200 Rdl. Sp., af hans Arvinger forøget med 800 Rdl. Sp., nu 11,012 Kr. 89 Ø., af hvis Renter 315 Kr. 94 Ø. gives i 5 Aar til Reisestipendium til en „dygtig Person, som studerer Medicin og Filosofi", fortrinsvis af hans Slægt, 6 Studenter nyde hver 14 Kr. i 5 Aar, 4 Professorer hver 8 Kr.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af det lægevidenskabelige Fakultet, for saa vidt der intet Forslag fremkommer fra Legatstifterens Slægt. Fundats af 6. Jan. 1619 (Hofman I, S. 155; Janson, S. 16; Badens U. J. 1799, S. 73; Engelstofts Ann. 1812, S. 184; Scheel, S. 75; Rørdams Univ. Hist. III, S. 710; Univ. Leg. 1890, S. 247). Ny Fundats af 11. Marts 1681 (Hofman I, S. 160; Univ. Leg. 1890, S. 250).

173. **Rosenkrantzs Reisestipendium,** stiftet 1622 af Rigsraad Hr. Holger Rosenkrantz til Rosenholm (f. 14. Dec. 1574 † 28. Okt. 1642) med 2,500 Rdl. Sp., nu 48,450 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Reisestipendier paa 640 Kr. til 2 theologiske Kandidater for 4 Aar og 2 Portioner paa 80 Kr. aarlig som Tillæg for de Stipendiater, der have nydt Hovedstipendiet, at oppebære efter deres Hjemkomst.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles under Approbation af Konsistorium af den Ældste (i Aar) af Stifterens Afkom paa Sværdsiden. Fundats af 26. Dec. 1622 (Hofman I, S. 109 og 380; Janson, S. 15; Badens U. J. 1795, S. 97; Engelstofts Ann. 1812, S. 215; Scheel, S. 110; Univ. Leg. 1890, S. 484). Univ.- og Skole-Dir.-Skr. 14. Aug. 1838. Min.-Skr. 12. Mai 1849 (Univ. Leg. 1890, S. 489). Kgl. Resol. 25. Juni 1870 (ibid.).

174. **Jesper Brochmands Stipendium,** stiftet 1641 af Biskop over Sjællands Stift, Professor, Dr. Jesper Rasmussen Brochmand og Hustru Sille Tønnesdatter Balckenburg (se ovenfor 4) med 2,000 Rdl. Sp., hvortil Professor Hans Steenbuch (f. 5. Juli 1664 † 21. Juni 1740) 1713 lagde 508 Rdl. 72 Sk., ialt nu 5,184 Kr. 62 Ø., hvis Renter tildeles en theologisk Kandidat med 200 Kr. 90 Ø. aarlig.

Stipendiet kan ogsaa nydes ved fremmede Universiteter. Stifterens og hans Hustru Paarørende have Fortrin.

Legatet bestyres af Universitetet. En af de theologiske Professorer er Eforus. Gavebrev 6. Febr. 1641 (Hofman I, S. 170, IX, S. 61; Janson, S. 16; Engelstofts Ann. 1812, S. 29; Scheel, S. Univ. Leg. 1890, S. 189). Gavebrev af 7. Juli 1713 (Hofman I, S. 173, IX, S. 63; Scheel, S. 68; Selm Aarb. 1837, S. 121, 1842, S. 193; Univ. Leg. 1890, S. 189).

175. **Thomas Fuirens Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Juni 1658 Thomas Fuiren til Vindingegaard (f. 1. Juni 1616 † 22. April 1673) med 2,000 R hvis Renter tillægges en medicinsk og en filologisk Student, enten som Reisestipendi eller til Studier ved Universitetet, med ialt 188 Kr. 36 Ø. Slægtninge have Fort Legatet udgjør i Forening med 500 Rdl. af Diderik Fuirens Legat (se nedenfor 1 og 500 Rdl. af Henrik Fuirens Legat (se ovenfor 51) ialt 7,128 Kr. 99 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af det lægevidenskabelige Fakultet i Forening Dekanus for det filosofiske Fakultet. Fundats af 14. Juni 1674 (Hofman I, S. 190, IX, S. 75; Janson, S. Badens U. J. 1799, S. 79; Engelstofts Ann. 1812, S. 187, 1813, S. 297; Scheel, S. 85; Univ. Leg. 1890, S.

176. **Lassons Reisestipendium,** stiftet ved Testamente af 9. Dec. 1 af Justitiarius i Høiesteret, Justitsraad, Lic. jur. Peder Lasson (se ovenfor med 12,333 Rdl. 2 Mk. Kroner, nu 26,313 Kr. 91 Ø., hvis Renter, 1,052 Kr. 56 uddeles for 3 Aar til en Student, fortrinsvis af Legatstifterens Paarørende, dernæst i Randers By født, dernæst en anden.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 16. Juni 1713 (man I, S. 203; T. Hofmans Efterr. om de af P. Lasson stiftede Leg., S. 66; Badens U. J. 1794, S. Engelstofts Ann. 1812, S. 201; Scheel, S. 93; Univ. Leg. 1890, S. 356), konfirm. 19. Marts 1714. Resol. 8. Sept. 1837. Min.-Skr. 2. Marts 1849 (Univ. Leg. 1890, S. 363 og 488). Min.-Skr. 12. Mai (ibid., S. 363). Kgl. Resol. 31. Mai 1869 (ibid., S. 363).

177. **Elers' Reisestipendium,** stiftet 1691 af Assessor i Høiesteret, Etatsr Jørgen Elers (se ovenfor 37) med 3,000 Rdl., hvis Renter tildeles en Student, trinsvis af Legatstifterens og hans Hustru Anne Margrethe Wandals (se oven 37) Slægt paa 4 Aar med 240 Kr. om Aaret.

Legatet er indbefattet i Elers' Kollegiums Kapitalformue og bortgives skiftevis af den Forne og Ældste af Legatstifterens og hans Hustrus Familie. Fundats af 29. Nov. 1691 (Hofman I, S. 103; Jan S. 14; Badens U. J. 1794, S. 145; Scheel, S. 59; Univ. Leg. 1890, S. 231). Kgl. Resol. 14. April 1 Min.-Skr. 24. Aug. 1848 (Univ. Leg. 1890, S. 233).

178. **Steenbuchs Legat,** stiftet 1740 af Professor Hans Steenbuch ovenfor 174) med 500 Rdl. Cr., nu 965 Kr. 8 Ø., hvis Renter, 37 Kr. 40 Ø., tilde en theologisk Kandidat fra en kjøbenhavnsk Skole (opr. fra Kjøge Latinskole) m første Karakter.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af den første theologiske Professor. Gavebrev 1740 (Engelstofts Ann. 1813, S. 98 og 282; Scheel, S. 121; Univ. Leg. 1890, S. 571).

179. **Det Fletscher'ske Legat,** stiftet 1762, stort 34,682 Kr. 51 Ø., af hv Renter der af Sjællands Biskop bortgives 320 Kr. til en theologisk Student for 3 A som Reiselegat, se nedenfor: Alm. Legater.

180. **Jens Vares Stipendium,** stiftet 1765 af Jens Vare til Fæddersbøl og Nørhaagaard (f. 2. Sept. 1693 † 9. Nov. 1767) med 1,500 Rdl., som 1808 vare voxede til 4,000 Rdl., nu 15,212 Kr. 33 Ø., hvis Renter tildeles en theologisk Kandidat, mindst med Haud ill. til Embedsexamen, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, til Reisestipendium til Uddannelse ved tydske lutherske Universiteter med 300 Kr. aarlig i 3 Aar.

Legatet er under Kirkeministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bortgives af Biskoppen over Aalborg Stift. Fundats af 28. Aug. 1765 (Hofman XI, S. 507; Univ. Leg. 1890, S. 674). Rskr. 14. Okt. 1808 (Coll.-Tid. 1808, S. 740). Canc.-Skr. 2. Aug. 1836. Min.-Skr. 26. Febr. 1855 (Rskr. og G. R.). Min.-Skr. 25. Nov. 1858 (G. R.). Min.-Skr. 19. Jan. 1865 (Rskr. og G. R.).

181. **Capellianum Legatum,** stiftet ved Testamente af 28. Marts 1780 og 27. Aug. 1783 af Apotheker ved Frederiks Hospital Joachim Dieterich Cappel (f. 13. Febr. 1717 † 4. Febr. 1787) med 13,500 Rdl., nu 27,001 Kr. 72 Ø., hvis Renter tildeles en farmaceutisk eller lægevidenskabelig Kandidat med mindst 2. Karakter for 3 Aar som Reisestipendium til at lægge sig efter Kemi.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for Frederiks Hospital. Fundats af 3. Dec. 1785 (Rskr. 1786, S. 471; Badens U. J. 1798, S. 59; Univ. Leg. 1890, S. 656; Fundatsen er særlig trykt 1875), konfirm. 23. Juni 1786.

182. **Thotts Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juli 1783 med Kodiciller af 30. Juli 1783 og 28. Okt. 1784 af Statsminister, Greve Otto Thott til Gaunø (f. 13. Okt. 1703 † 10. Sept. 1785) med 13,750 Rdlr., nu 38,865 Kr. 7 Ø., af hvis Renter 193 Kr. 76 Ø. tildeles Universitetsbibliothekaren, 96 Kr. 88 Ø. Underbibliothekaren (begge disse Beløb tages til Indtægt paa Universitetets Regnskab), Resten, 1,254 Kr. 58 Ø., uddeles som Reisestipendium for 3 Aar til 2 Kandidater, der lægge sig efter de fysiske og økonomiske Videnskaber.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 21. Jan. 1804 (Rskr. 1804, S. 449; Coll.-Tid. 1804, S. 129; Badens U. J. 1796, S. 182; Engelstofts Ann. 1807 II, S. 97, 1812, S. 225; Scheel, S. 122; Univ. Leg. 1890, S. 580), konfirm. 24. Febr. 1804. Canc.-Skr. 25. Febr. 1837. Kgl. Resol. 24. Juli 1876 (Univ. Leg. 1890, S. 582).

183. **Stampes Reisestipendium,** stiftet 1790 af Margrethe Elisabeth Grøn, Enke efter Geheimeraad Henrik Stampe (se ovenfor 25) med 3,000 Rdl. D. K., nu 23,300 Kr., hvis Renter (med den i 3 Aar opsamlede Rente) tildeles en juridisk Kandidat til en Udenlandsreise i 3 Aar.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af den Ældste af Slægten Stampe. Fundats af 27. Juli 1790 (Rskr. 1790, S. 433; Badens U. J. 1796, S. 140 og 183; Engelstofts Ann. 1812, S. 222; Scheel, S. 118; Univ. Leg. 1890, S. 559), konfirm. 30. Juli 1790.

184. **Det Classen'ske Stipendium,** stiftet 1814 af Geheimeraad Peter Hersleb Classen (f. 10. Marts 1738 † 19. Mai 1825) med 400 Rdl., nu 800 Kr. om Aaret i 2 Aar af det Classen'ske Fideikommis (se nedenfor: Andre Legater) som Reisestipendium til et dueligt Subjekt ved det kirurgiske Akademi.

Stipendiet bortgives af det lægevidenskabelige Fakultet. Testamente af 10. Marts 1814.

185. **Det Carstenske Legat eller Carstensens Reisestipendium,** stiftet 1820 af Medikus ved Sorø Akademi, Dr. med. Knud Nicolay Carstensen (f. 24 Okt. 1750 † 7. Mai 1820) og Hustru Mette Margrethe Strætt (f. c. 1747 † 29. Juni 1822) med deres efterladte Midler, udlagte med 7,251 Rdl. 5 Sk., nu 14,342 Kr. 70 Ø., hvis Renter bortgives paa 3 Aar til en Dr. eller Cand. med. som Reisestipendium.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det lægevidenskabelige Fakultet. Testament af 28. April 1820 (Rskr. 1820, S. 197; Coll.-Tid. 1820, S. 534; Scheel, S. 71; Univ. Leg. 1890, S. 5) konfirm. 13. Juni 1820.

186. **Det Smith'ske Legat,** stiftet 1848 af Politiretsassessor Johannes Lem Smith (f. 29. Aug. 1789 † 7. April 1849) udlagt 1852 med 700 £, 132,848 Rdl. 80 Sk., et (senere solgt) Hus i Farvergade i Kjøbenhavn samt 10 Fæstegaarde og 10 Fæstehuse i Kjøbenhavns Amt (senere solgte), nu 600,800 Kr., hvis Renter uddeles for 2 Aar (event. med Forlængelse paa 2—3 Aar) i 9 Lodder paa 1,000 Kr. og 12 paa 600 Kr. til viderekomne Studerende ved Universitetet, der enten have taget Embedsexamen med bedste Karakter eller i en eller anden Retning have godtgjort betydelige videnskabelige Fremskridt; for 3 Aar (event. med Forlængelse paa 1 Aar) i 13 Lodder paa 400 Kr. til Studenter, der forberede sig til en Embedsexamen eller dermed ligestaaende Prøve, og som ved Afgangsexamen have opnaaet første Karakter; i det mindste Renten af 10,000 Kr. oplægges til Fremvæxt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Testamente af 28. Aug. 1 (Univ. Leg. 1890, S. 542). Fundats af 24. Sept. 1852 (Lovsaml.; Dep.-Tid. 1852, S. 955; Lindes Me 1849—56, S. 759; Univ. Leg. 1890, S. 540), konfirm. 22. Okt. 1852. Kgl. Resol. 15. Okt. 1852.

187. **Det Anders Sandøe Ørsted'ske Prismedaille-Legat,** stiftet 18 af erkjendtlige Medborgere til Minde om den 29. Mai 1851 som 50 Aarsdagen e Geheimekonferensraad, Dr. jur. Anders Sandøe Ørsteds (f. 21. Dec. 1778 † 1. 1860) Udnævnelse til Assessor i Hof- og Stadsretten, med 2,500 Rdl., nu 5,000 K hvis Bestemmelse er at tildele en Prismedaille hvert 4. Aar for Løsningen af en vig rets- eller statsvidenskabelig Opgave. Legatet er forøget med en i Anledning a Hundredaaret efter A. S. Ørsteds Fødsel tilveiebragt Kapital, af hvilken 3,000 Kr. vendes til en fyldig Fremstilling af hans Betydning for den danske og norske Retsvidenskabs Udvikling, Resten til at besørge et Udvalg af hans videnskabelige Arbeider.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af en Høiesteretsassessor, en Landsoverretsassessor og en Universitetsprofessor. Fundats af 10. Dec. 1851 (Rskr. 1851, S. 388; Dep.-Tid. 1852 A, S. 314; Lindes Medd. 1849—56, S. 774), konfirm. 17. Dec. 1851. Tillæg (Min.-Tid. 1884 A, S. 45), stadf. 23. Febr. 1884.

188. **Dr. med. J. F. C. E. Starcks Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Mai 1858 af Dr. med., Regimentskirurg Johann Friedrich Christian Eckhardt Starck (f. 22. Jan. 1799 † 9. Jan. 1873) med 6,682 Rdl. 64 Sk., nu 13,200 Kr.,

hvis Renter tildeles en medicinsk-kirurgisk Student eller Kandidat, hver Gang der er opsamlet 1,200 Kr., som Reisestipendium.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Dekanus for det lægevidenskabelige Fakultet. Fundats af 19. Juni 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 143; Univ. Aarb. 1873—75, S. 139; Univ. Leg. 1890, S. 570), stadf. 6. Juli 1874.

189. **Oehlenschläger-Tegnérs Stipendiefond,** stiftet 1872 ved Sammenskud med c. 6,700 Rdl., nu c. 23,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 Studenter fra Kjøbenhavns og Lunds Universiteter til at studere ved andre nordiske Universiteter, 500 Kr. hver i 1 Aar.

Fonden har sin egen Bestyrelse, Vedtægter af 1872, 4. Okt. 1876 og 4. Okt. 1879 (Univ. Leg. 1890, S. 670).

190. **C. P. C. Høms Legat til Fremme af det historiske Studium ved Kjøbenhavns Universitet,** stiftet ved Testamente af 27. Marts 1874 og Kodicil af 13. Juli 1874 af Partikulier Carl Peter Christian Høm (f. c. 1845 † 22. Juli 1874) med 2,000 Rdl., nu 5,346 Kr. 99 Ø., hvis Renter gives for 2 Aar til en yngre Videnskabsmand, der har taget Magisterkonferens i Historie eller Skoleembedsexamen med Historie som Hovedfag, og som derhos allerede har præsteret et selvstændigt Arbeide i Historie, helst Fædrelandshistorie, af videnskabelig Karakter.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Professores ordinarii i det filosofiske Fakultet. Professor Rostgardianus er Legatets Eforus. Fundats af 27. Juni 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 122; Univ. Aarb. 1876—77, S. 109; Univ. Leg. 1890, S. 340), stadf. 12. Juli 1877. Min.-Skr. 31. Dec. 1885 (Univ. Leg. 1890, S. 341).

191. **Carl Melchiors Legat,** stiftet 1876 af Thora Susanne Caroline Rist (f. 1819), Enke efter Underlæge Carl Melchior (f. 1817 † 21. April 1853), med 6,000 Kr., nu 6,068 Kr. 92 Ø., hvis Renter efter 2 Legatarers Død med det i 3 Aar opsamlede Beløb uddeles til en medicinsk Kandidat med bedste Karakter, der vil nedsætte sig som praktiserende Læge.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af det lægevidenskabelige Fakultet. Fundats a 13. Marts 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 55; Univ. Aarb. 1875—76, S. 61; Univ. Leg. 1890, S. 433; Ugeskr. f. Læger, 3. R. XXI, S. 382), stadf. 22. Marts 1876.

192. **Professor Gundelach-Møllers Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Aug. 1880 af Kaptain, Regimentskvartermester Albrecht Carl Adolph From Møller (f. 11. Febr. 1803 † 1. April 1884) til Minde om hans Broder, Professor, Overkirurg ved Frederiks Hospital Jacob Christian Johan Hendrik Gundelach Møller (f. 7. Aug. 1797 † 6. Mai 1845) med 10,000 Kr., nu 11,250 Kr., hvis Renter uddeles i 2 Portioner paa 180 Kr. for 3 Aar til lægevidenskabelige Studerende, fortrinsvis Kandidater.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af det lægevidenskabelige Fakultets 2 kirurgiske Docenter. Fundats af 8. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 32; Selmers Aarb. 1845, S. 41; Univ. Aarb. 1885—86, S. 77; Univ. Leg. 1890, S. 303), stadf. 13. Febr. 1886.

193. **Det Finne'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Marts 1890 af fhv. Indenrigs-, Finans- og Justitsminister, extraordinær Assessor i Høiesteret, Dr. juris & phil. Andreas Frederik Krieger (f. 4. Okt. 1817 † 27. Sept. 1893) til Min[illegible]e om hans afdøde Moder Anna Elisa Finne (f. 15. Nov. 1791 † 10. Juni 1863), En[illegible]ke efter Kommandørkaptain Johannes Krieger (f. 4. Mai 1773 † 12. Mai 1818), [illegible]ed 124,871 Kr. 56 Ø., nu 139,200 Kr., til at fremme Studiet af og Kjendskab til nor[illegible]isk Ret, særlig dansk, norsk og svensk Ret. 3/4 af Renten anvendes til Stipendier til y[illegible]gre eller ældre Videnskabsmænd, Understøttelser til herhen hørende literære Arbei[illegible]der, affattede paa Dansk, Norsk eller Svensk samt Fremkaldelsen af Forelæsninger. Dan[illegible]ske, norske og svenske Mænd og Kvinder, med eller uden Examen, kunne nyde god[illegible] af Legatet. Den enkelte Ydelse maa ikke være under 500 Kr. 1/4 af Renten oplæg[illegible]es, indtil Kapitalen er voxet til 150,000 Kr. Eforus nyder et Honorar af 300 Kr.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 11. Jan. 1895 ([illegible]iv. Aarb. 1894—95, S. 718, jfr. 1893—94, S. 416), konfirm. 11. Juli 1895.

Se fremdeles ovenfor 1, 48, 62, 74, 76, 80, 95, 142, 155, 163, nedenfor 217.

Universitetsbibliotheket.

194. **Mules Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Aug. 1669 af Assess[illegible]r i Høiesteret og Kammerkollegiet og Oeconomus ved Kommunitetet Hans Jørgens[illegible]en Mule (f. 8. Marts 1605 † 3./5. Sept. 1669) med 500 Rdl. Sp., af hvis Renter 1/2 til-lagdes Universitetsbibliothekets Underbibliothekar for Tilsyn med den af ham til Bib[illegible]io-theket skjænkede Bogsamling, 1/2 bestemtes til denne Bogsamlings Forøgelse, og en Gaard i Klosterstræde til Bolig for Underbibliothekaren. Gaarden er solgt for 500 R[illegible]dl. Med dette Legat er under Navn af „Brochmand-Mule-Fuirens Legater" forenet „Bisk[illegible]op Brochmands Enkes Legat til Studenter" (se ovenfor 4) paa 500 Rdl. Sp., „Profes[illegible]or R. E. Brochmands Legat" (se nedenfor 216) paa 500 Rdl. Sp., „Henrik Fuirens Leg[illegible]t" (se ovenfor 51) paa 300 Rdl. Sp. og 1/2 af „Diderik Fuirens Legat" (se nedenfor 1[illegible]5) med 500 Rdl., ialt nu 9,850 Kr. 66 Ø., af hvis Renter der tilfalder Universitetsbibl[illegible]o-thekaren 243 Kr. 34 Ø. (til Indtægt paa Universitetets Regnskab), Universitetsbibliothe[illegible]et 20 Kr. 22 Ø., det astronomiske Observatorium 37 Kr. 38 Ø., en Professorenke 40 [illegible]r. 38 Ø., 3 Studenter 40 Kr. 38 Ø. med 13 Kr. 46 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 30. Juli 1670 (Hofman I, S. 261, IX, S. 148; Jan[illegible]on, S. 21; Badens U. J. 1793, S. 34; Engelstofts Ann. 1812, S. 209, 1813, S. 299; Selmers Aarb. 1837, S. [illegible]21, 1838, S. 118; Scheel, S. 69; Univ. Leg. 1890, S. 451.

195. **Diderik Fuirens Legat,** stiftet 1674 af Assessor i Høiesteret, Ba[illegible]on Diderik Fuiren til Baroniet Fuirendal, Støvringgaard og Søndervang (f. 11. A[illegible]g. 1656 † 13. Aug. 1686) med 1,000 Rdl., hvoraf 1/2 er forenet med „Mules Legat" (se ovenfor 194), medens Renten af 1/2, nu 1,000 Kr., der var tillagt „Kunstkammeret" til

Vedligeholdelse, nu tilfalder den polytekniske Læreanstalts Instrumentsamling (tages til Indtægt paa Læreanstaltens Regnskab).

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 14. Juni 1674 (Hofman I, S. 267 og 281, IX, S. 142; Janson, S. 21; Badens U. J. 1799, S. 79; Engelstofts Ann. 1812, S. 186, 1813, S. 297 og 300; Scheel, S. 85, Note; Univ. Leg. 1890, S. 278).

196. **Den Arna-Magnæanske Stiftelse,** oprettet 1730 af Professor, Arkivsekretær Arni Magnusen (f. 13. Nov. 1663 † 7. Jan. 1730) og Hustru Mette Fischer, Enke efter Kongens tydske Remmesnider, med hans Samling af islandske og andre haandskrevne, for den største Del utrykte Bøger, endvidere trykte Bøger og øvrige Efterladenskaber, de sidste udlagte med 11,989 Rdl. 52 Sk., nu 65,300 Kr. Stiftelsens Hovedøiemed er Udgivelsen i Trykken af de af Stifteren efterladte Haandskrifter, forsaavidt de indeholde noget Nyttigt, og naar ingen saadanne Haandskrifter ere tilbage, Udgivelsen af „andre gamle Manuscripta eller gode Skrifter, saafremt de ellers angaae de nordiske Antiqviteter, Historie eller Sprog". Arbeidet hermed udføres, under Opsyn af Eforerne, af tvende Stipendiarier, der skulle være „indfødte islandske Studiosi". Den 1ste Stipendiarius oppebærer herfor 600 Kr., den 2den 400 Kr. Efter de nuværende Stipendiariers Afgang sammendrages disse Stipendier til 1 paa 1,000 Kr. aarlig. Til Honorar for Redaktionsarbeide ved de saaledes udgivne Skrifter og til Godtgjørelse for Sekretærforretninger udbetaler Universitetet aarlig 600 Kr. Haandskriftsamlingen, der opbevares paa Universitetsbibliotheket, staaer under Tilsyn af en af Staten lønnet Bibliothekar. Eforerne nyde hver 50 Kr.

Stiftelsen styres af en bestandig Kommission, der bestaaer af 5 Medlemmer, nemlig 2 Eforer, der vælges af Konsistorium blandt Universitetets Lærere, 2 Medlemmer, der efter Forslag af Konsistorium beskikkes af Ministeriet, samt endelig Universitetsbibliothekaren. Testamente af 6. Jan. 1730 (Univ. Leg. 1890, S. 134) efter fac. test. af 29. Jan. 1710. Fundation af 18. Jan. 1760 (Hofman X, I. App., S. 2, jfr. I, S. 212 og 275; Janson, S. 18; Badens U. J. 1796, S. 6; Engelstofts Ann. 1812, S. 23; Scheel, S. 101; Lindes Medd. 1849—56, S. 777; Univ. Aarb. 1882—83, S. 83; Min.-Tid. 1883 A, S. 84, 1890 A, S. 185; Univ. Leg. 1890, S. 132). Rskr. 24. Sept. 1772. Kgl. Resol. 9. Juni 1850 (Dep.-Tid. 1851, S. 864). Kgl. Resol. 8. Mai 1883. Underv.-Min.-Skr. 9. Mai 1883. Kgl. Resol. 7. Dec. 1883. Kgl. Resol. 16. Juni 1890.

Til Stiftelsen er efterstaaende Fond knyttet:

197. **Konrád Gislasons Fond,** stiftet ved testamentariske Dispositioner af 13. Juni 1884, 31. Jan. 1885, 25. Jan. 1888, 9. Aug. 1888 og 3. April 1889 af Professor, Dr. phil. Konrád Gislason (f. 3. Juli 1808 † 4. Jan. 1891) med 14,476 Kr. 52 Ø., som efter 2 Legatarers Død tilfalde den Arna-Magnæanske Stiftelse.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Fundatstillæg (Min.-Tid. 1891 A, S. 343), stadf. 29. Okt. 1891.

198. **Trellunds Legat,** stiftet 1735 af Biskop over Viborg Stift Johannes Trellund (f. 5. Okt. 1669 † 12. Juni 1735) med 6,000 Rdl., nu 12,000 Kr., hvis Renter anvendes til Anskaffelse af theologiske og filologiske Bøger til Universitetsbibliotheket.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 15. April 1735 (Hofman I, S. 277, III, S. 223; Janson, S. 34; Badens U. J. 1793, S. 34; Engelstofts Ann. 1812, S. 227; Univ. Leg. 1890, S. 585), konfirm. 1. Juli 1735. Univ.- og Skole-Dir.-Skr. 9. Marts 1839.

199. **Fru Bartholins Legat,** stiftet 1762 af Else Magdalene Bartholin, Enke 1° efter Astronomen, Professor Ole Rømer, 2° efter Justitiarius, Etatsraad Thomas Bartholin (se ovenfor 75), med 500 Rdl., nu 1,304 Kr. 43 Ø., hvis Renter tilfalde Universitetsbiblioteket.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 12. Okt. 1762 (Hofman I, S. 279; Janson, S. 34; Engelstofts Ann. 1812, S. 25; Nyerups Ann., S. 341; Univ. Leg. 1890, S. 151).

200. **Luxdorphs Legat,** stiftet 1781 af Geheimeraad, Kancellideputeret Bolle Willum Luxdorph (f. 24. Juli 1716 † 13. Aug. 1788) og Hustru Anna Bolette de Junge (f. 11. Okt. 1719 † 14. Juni 1781) med 400 Rdl., nu 726 Kr. 58 Ø., hvis Renter tillagdes Kommunitetsbiblioteket og efter dets Forening med Universitetsbiblioteket tilfalde dette.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 17. Marts 1781 (Engelstofts Ann. 1812, S. 205; Univ. Leg. 1890, S. 426), konfirm. 22. Juni 1781. Kgl. Resol. 28. Aug. 1852 (Lindes Med. 1849—56, S. 564).

201. **Elerts Legat,** stiftet 1790 af Universitetsbibliothekar, Professor Nic... Elert (f. 1740 † 2. Jan. 1803) med hans efterladte Midler, der 1861 beløb sig til 2,932 ... 74 Sk., nu 5,865 Kr. 54 Ø., hvis Renter anvendes til Bogkjøb for Universitetsbiblioteket.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 14. Mai 1790 (Engelstofts Ann. 1811 I, S. ... 1813, S. 293; Univ. Leg. 1890, S. 233), konfirm. 11. Marts 1800. Min.-Skr. 15. Juli 1861 (Univ. ... 1890, S. 235).

202. **Kølpins Legat,** stiftet 1796 af Justitsraad, Hofkirurg Alexander Kølpin (f. 7. Juli 1731 † 20. Jan. 1811) med 2,400 Rdl., nu 5,400 Kr., hvis Renter tillagdes det kirurgiske Akademis Bibliothek og efter dets Forening med Universitetsbiblioteket tilfalde dette.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 22. Okt. 1796 og 15. Juli 1800 efter fac. t... 23. Marts 1792 (Selmers Aarb. 1842, S. 76; Univ. Leg. 1890, S. 354).

203. **Schous Legat til Universitetsbiblioteket,** stiftet 1822 af Kæmner ... ved Øresunds Toldkammer, Etatsraad Jacob Henric Schou (se ovenfor 36) m... „dansk juridisk Bogsamling", til hvis Forøgelse og Vedligeholdelse han gav 3,000 Rbd., nu 8,850 Kr., af hvis Renter Universitetsbibliothekaren nyder 30 Kr. 22 Ø, der føres til Indtægt paa Universitetets Budget, Resten tilfalder Biblioteket.

Legatet bestyres af Universitetet. Gavebrev af 20. Febr. 1822 (Rskr. 1822, S. 120; Engelstofts Ann. 1823, S. 293; Univ. Leg. 1890, S. 521), konfirm. 2. Mai 1822.

204. **Vedel Simonsens Legat,** stiftet ved Gavebrev af 2. Juli 1836 ... Konferensraad, Professor, Dr. med. & phil. Laurits Schebye Vedel Simonsen til Elvedgaard (f. 20. Dec. 1780 † 12. Juli 1858) med 2,200 Rbd., nu 4,400 Kr., hvis Renter Universitetsbibliothekaren nyder 1/2, der føres til Indtægt paa Universitetets Regnskab, medens større videnskabelige Værker anskaffes til Bibliotheket for 1/2.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 26. Aug. 1837 (Rskr. 1837, S. 280; Selmers Aarb. 1837, S. 118; Univ. Leg. 1890, S. 591), konfirm. 6. Sept. 1837.

205. **S. A. Eibeschütz Stiftelse,** stiftet 1853 af Simon Aron Eibeschütz og Hustru Rose Wallich (se ovenfor 118) med 300 Rbd., nu 600 Kr. om Aaret

Universitetsbibliotheket, hvoraf 400 Kr. anvendes til Anskaffelse af hebraiske, især ældre klassiske Værker, 200 Kr. til andre orientalske, især indiske og persiske Værker, derefter til at befordre i Trykken ældre klassiske Værker efter Manuskripter fra fremmede Bibliotheker.

Legatkapitalen staaer i Overformynderiet, og Legatet indbetales gjennem Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund. Testamente af 20. Juni 1853 (Rskr. 1857, S. 46; Lindes Medd. 1857—63, S. 535; Univ. Leg. 1890, S. 220; Mos. Leg. I, S. 116). Min.-Skr. 5. Jan. 1859 (Univ. Leg. 1890, S. 222).

Se fremdeles ovenfor 17, 182, nedenfor 210, 217, 221.

Botanisk Have.

206. **Christian den Syvendes Legat,** stiftet 1769 af Kong Christian VII med 2,500 Rdl., nu 10,080 Kr. 2 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet. Rskr. 3. Febr. 1769 (Janson, S. 35; Engelstofts Ann. 1812, S. 387, 1813, S. 87; Univ. Leg. 1890, S. 206).

207. **Bülows Legat,** stiftet 1812 af Geheimekonferensraad, Kammerherre Johan Bülow til Sanderumgaard (f. 29. Juli 1751 † 22. Jan. 1828) med 4,000 Rdl., nu 8,854 Kr. 25 Ø., af hvis Renter 3/4 anvendes til Undervisning i botanisk Blomstertegning, 1/4 til Tegnematerialiers Anskaffelse m. v.

Legatet, af hvilket 8,000 Kr. staa i Sanderumgaard, bestyres af Universitetet. Fundats af 31. Mai 1812 (Coll.-Tid. 1812, S. 817; Univ. Leg. 1890, S. 203), konfirm. 6. Okt. 1812. Gavebrev af 18. Juni 1813 (Rskr. 1824, S. 5; Univ. Leg. 1890, S. 204), konfirm. 9. Jan. 1824. Kgl. Resol. 21. Sept. 1838.

208. **Hofraad Meyers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af David Amsel Meyer (se ovenfor 92) med 3,000 Rdl., nu 6000 Kr., hvis Renter tilfalde den botaniske Have.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 283; Engelstofts Ann. 1823, S. 286; Scheel, S. 104; Univ. Leg. 1890, S. 434), konfirm. 20. Dec. 1822.

Se fremdeles ovenfor 9.

Zoologisk og mineralogisk Musæum.

209. **Grosserer Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legat,** stiftet 1796 af Grosserer Niels Brock (f. 17. Marts 1731 † 4. Okt. 1802), Enkemand efter Lene Bredal (f. 25. April 1736 † 15. Sept. 1786), med 500 Rdl. til Naturhistorie-Selskabet, nu 1° 18,156 Kr. 77 Ø., 2° 3,280 Kr. 38 Ø., hvis Renter tilfalde Musæet.

Legatet 1° bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I, 2° af Legatets Eforus. Testamente af 19. Febr. 1796 V 12, med Kodicil af 24. Febr. 1802 (Coll.-Tid. 1802, S. 684; Legatber. 1887, S. 5) efter fac. test. 6. Juni 1777 og Fællestestamente af 19. Dec. 1778.

210. **Greve Joachim Godske Moltkes Legat til Kjøbenhavns Unive-sitet,** stiftet 1810 af Geheimestatsminister, Overkammerherre, Greve Joachim Godsk- Moltke til Grevskabet Bregentved (f. 27. Juli 1746 † 5. Okt. 1818) og 1845 funderet hans Søn, Geheimestatsminister, Kammerherre, Greve Adam Vilhelm Moltke Grevskabet Bregentved (f. 25. Aug. 1785 † 15. Febr. 1864) med 1) et zoologisk-mine logisk Musæum („Greve Adam Gotlob Moltkes zoologisk-mineralogiske Samling"), d i 2 Afdelinger, af hvilke den zoologiske er forenet med Universitetets zoologi- Musæum, den mineralogiske udgjør Grundlaget for Universitetsmusæet; 2) en Bo- samling, forenet med Universitetsbibliotheket, og 3) 60,000 Rbd., nu 175,200 Kr., s- ledes at Renten af 20,000 Kr. anvendes dels til Lønninger for Assistenter for - zoologisk-mineralogiske Musæums Bestyrere, dels til Præmier for Universitetets aarl- naturhistoriske Prisafhandling, dels til Understøttelser til Studerende, der dyrke nat- historiske Videnskaber, Renten af 85,000 Kr. tilfalder med 4/7 det zoologiske, med det mineralogiske Musæum, Renten af 10,000 Kr. deles mellem begge Musæer- Renten af 10,000 Kr. anvendes til Gratifikationer for naturhistoriske Forelæsning- Renten af 35,000 Kr. med 4/7 til Indkjøb af naturhistoriske, 2/7 til Indkjøb af filosofisk- 1/7 til Indkjøb af historiske Bøger; om Anvendelsen af Renten af Reservefonden, - 15,200 Kr., træffes Bestemmelse, naar Fonden har naaet 20,000 Kr.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 28. Jan. 1810 (Coll.-Tid. 1810, S. 264; Engelsto- Ann. 1810, S. 217, 1811 I, S. 78, 1812, S. 208; Selmers Aarb. 1839; Univ. Leg. 1890, S. 440), konfir- 13. April 1810. Fundats af 7. Jan. 1845 (Rskr. 1845, S. 33; Selmers Aarb. 1845, S. 46; Scheel, S. 10- Univ. Leg. 1890, S. 444), konfirm. 28. Jan. 1845. Min.-Skr. 19. April 1859.

211. **Det Lund'ske Legat,** stiftet 1848 med 360 Rbd., nu 720 Kr. aarlig a Statskassen, nu Universitetets Kasse, til at lønne en Videnskabsmand som Inspekto ved de af Dr. phil. Peter Wilhelm Lund (f. 14. Juni 1801 † 25. Mai 1880) til de naturhistoriske Musæum skjænkede Samlinger.

Kgl. Resol. 11. Aug. 1848 (Selmers Aarb. 1848, S. 7; Univ. Leg. 1890, S. 423).

212. **Etatsraadinde Wads Legat,** stiftet 1859 af Nicoline Christiane Brünnich (f. 6. Marts 1779 † 3. Mai 1864), Enke efter Etatsraad Gregers Wad (f. 18. Juni 1755 † 25. Marts 1832), med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter tilfalde det zoologiske og det mineralogiske Musæum.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 18. Juni 1859 med Kodicil af 16. Sept. 1859 (Univ. Aarb. 1864—71, S. 508; Univ. Leg. 1890, S. 590). Min.-Skr. 12. Febr. 1866 (ibid.). Min.-Skr. 29. Mai 1866 (ibid.).

213. **Etatsraad, Dr. med. Valdemar Lausens Legat til Kjøbenhavns Universitets zoologiske Musæum,** stiftet 1889 af Valdemar Lausen (f. 11. Okt. 1834 † 29. Juli 1889) med 4 5 pCt.s argentinske Statsobligationer, hver paa 1,000 Patacons, nu 2,000 Patacons og 3,100 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død udbetales til den Embedsmand ved Musæet, som bestyrer den Afdeling i dette, i hvilken

Dr. Lausens Samlinger af fossile Knogler ere indlemmede, til disse Samlingers Vedligeholdelse og Forøgelse.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af $\frac{30. \text{April}}{12. \text{Mai}}$ 1889 (Min.-Tid. 1889, S. 181; Univ. Aarb. 1888—89, S. 755; Univ. Leg. 1890, S. 371), stadf. 13. Mai 1889.

Se fremdeles ovenfor 51.

Observatoriet.

Se ovenfor 75, 194.

Anatomisk Musæum.

214. **Hofraad Meyers Legat for et anthropologisk Musæum,** stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af David Amsel Meyer (se ovenfor 92) med 10,000 Rdl., nu 21,360 Kr., hvis Renter anvendes til Anskaffelse og Vedligeholdelse af anatomiske, fysiologiske og pathologiske Præparater. Renten deles nu mellem det normal-anatomiske og det pathologisk-anatomiske Musæum.

Legatet bestyres af Universitetet og anvendes under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Musæernes Bestyrere. Fundats af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 783; Engelstofts Ann. 1823, S. 286; Scheel, S. 104; Univ. Leg. 1890, S. 434), konfirm. 20. Dec. 1822.

Se fremdeles ovenfor 51.

Professorer og Professorenker samt andre Embedsmænd ved Universitetet.

215. **Biskop Brochmands Enkes Legat til Professorenker,** stiftet 1652 af Sille Tønnesdatter Balckenburg, Enke efter Biskop over Sjællands Stift, Professor, Dr. theol. Jesper Rasmussen Brochmand (se ovenfor 4), med 1,000 Rdl. Sp., nu 2,084 Kr. 2 Ø., hvis Renter deles lige mellem 3 trængende Professorenker med 26 Kr. 92 Ø. til hver.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Konsistorium. Fundats af 17. Juli 1652 (Hofman I, S. 174; Janson, S. 24; Badens U. J. 1793, S. 121; Engelstofts Ann. 1812, S. 29; Univ. Leg. 1890, S. 196).

216. **Professor R. E. Brochmands Legat,** stiftet 1654 af Professor Rasmus Enevoldsen Brochmand (f. 8. Juli 1619 † 15. Juni 1662) med 500 Rdl. Sp., hvis Renter tillagdes Universitetets Vicebibliothekar for Tilsyn med Biskop, Dr. Jesper Rasmussen Brochmands til Bibliotheket skjænkede Bogsamling, men nu, efter at denne 1728 var brændt, tilfalder en Professorenke med 40 Kr. 38 Ø.

Legatet, der er forenet med Henrik Fuirens, Diderik Fuirens og Mules Legater (Brochmand-Mule-Fuirens Legater, se ovenfor 194), bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 12. April 1654 (Hofman I, S. 261, og IX, S. 144; Janson, S. 21; Engelstofts Ann. 1812, S. 30, 1813, S. 297 og 299; Univ. Leg. 1890, S. 191).

217. **Hopners Legater,** stiftede ved Testamente af 15. April 1675 af Lic. jur. Johan Hopner (f. 6. Marts 1642 † 20. Juni 1675) med hans Bibliothek (brændt 1728), hans Gaard paa Hjørnet af Gammeltorv og Nørregade (solgt for 6,000 Rdl.) til Fribolig for 2 Professorer og 7,500 Rdl., nu ialt 33,903 Kr. 25 Ø., hvis Renter fordeles med 46 Kr. 50 Ø. til Universitetsbibliotheket, 15 Kr. 50 Ø. til Underbibliothekaren (føres til Indtægt paa Universitetets Budget), 454 Kr. 14 Ø. til Professorers Husleie (ligeledes), 498 Kr. 46 Ø. til et Reisestipendium for en filologisk eller theologisk Student (4 Aar udenlands, event. 1 Aar efter Hjemkomsten), 224 Kr. 38 Ø. til syge Studenter og Husarme, 74 Kr. 78 Ø. til Legaternes Mandatarius eller Eforus.

Legatet bestyres af Universitetet, Konsistorium udnævner til Reisestipendiet, Mandatarius bortgiver Understøttelserne til syge Studenter og Husarme. Testamente af 15. April 1675 med Kodicil af 7. Juni 1675 (Hofman I, S. 191, IX, S. 77; Janson, S. 17; Badens U. J. 1798, S. 11; Engelstofts Ann. 1812, S. 196; Scheel, S. 89; Univ. Leg. 1890, S. 325), konfirm. 26. Juli 1675. Univ.- og Skole-Dir.-Skr. 29. Mai 1838. Kgl. Resol. 31. Okt. 1848.

218. **Ane Finckes Legat,** stiftet 1679 af Arvingerne efter Ane Fincke (f. 8. Febr. 1594 † 17. Okt. 1677), Enke efter Professor Caspar Bartholin (f. 12. Dec. 1585 † 13. Juli 1629), med 1,300 Rdl. Sp., saaledes at Renten af 500 Rdl. skulde tildeles en fattig Professorenke, Renten af 300 Rdl. uddeles til fattige Husarme og Renten af 500 Rdl. gives til et „Pigebarn, som enten af Arvingerne eller Slægt og Venner, som det kunde have bedst fornødent til deres Optugtelse og af de Vedkommende kunde eragtes dennem bør at nyde“. Sidstnævnte Kapital findes ikke mere, Renten bortgives ialfald ikke ved Universitetet. De 2 førstnævnte Kapitaler udgjøre nu 666 Kr. 66 Ø., af hvis Renter 5/8 tillægges en Professorenke med 16 Kr. 14 Ø., 3/8 uddeles til Husarme med 9 Kr. 69 Ø.

Legatet, der er forenet med Erasmus Bartholins Legat (Bartholin-Finckes Legat, se ovenfor 9), bestyres af Universitetet og uddeles af Eforus. Fundats af 11. Juni 1679 (Hofman I, S. 168; Univ. Leg. 1890, S. 245).

219. **Barth. Bartholins Legat til Professorernes Husleie,** antagelig stiftet af Professor Bertel Bartholin (f. 21. Sept. 1614 † 29. Jan. 1690), nu 3,838 Kr. 71 Ø., hvis Renter anvendes til Dækning af de Professorerne af Universitetets Kasse bevilgede Husleieportioner.

Legatet bestyres af Universitetet (Engelstofts Ann. 1813, S. 296; Univ. Leg. 1890, S. 148).

220. **Bochenhoffers Legat,** stiftet af Universitetsbogtrykker Johan Philip Bochenhoffer († 1697) med 1,000 Rdl. Cr., nu 2,125 Kr., hvis Renter tilfalde Professorernes Distributs.

Legatet bestyres af Universitetet (Hofman I, S. 207; Janson, S. 24; Engelstofts Ann. 1812, S. 28; Univ. Leg. 1890, S. 185).

221. **Rostgaards Legat,** stiftet 1736 af Konferensraad Frederik Rostgaard til Krogerup, Seierø og Anholt (f. 30. Aug. 1671 † 25. April 1747) med 4,200 Rdl., oplagte til 72,602 Kr. 91 Ø. Renten af 44,000 Kr. var tillagt Professor Rostgardianus,

men tilfalder nu Universitetet, medens Professor Rostgardianus oppebærer Renten af 10,322 Kr. 52 Ø. som Husleiegodtgjørelse; Renten af 200 Kr. tilfalder Universitetsbibliothekaren (nu Universitetet) og Renten af 1,800 Kr. er bestemt til Indkjøb af sjældne Bøger til Universitetsbibliotheket; Renten af 3,308 Kr. 39 Ø. tildeles 4 Regensalumner, fortrinsvis fra Sjælland, især fra Helsingør og Omegn eller fra Sorø Akademi samt islandske Studenter, med 27 Kr. 20 Ø. til hver i 1 Aar; Renten af 2,020 Kr. anvendes til Disputatser; af Renten af 5,302 Kr. tilfalder 40 Kr. Eforus, Resten Professorernes Distributs. Renten af 5,050 Kr. er til Kapitalernes Fremvæxt.

Legatet bestyres af Universitetet. Understøttelserne til Regensalumner bortgives af Kommunitetets Stipendiebestyrelse, til Disputanter af Konsistorium. Testamente af 18. Juni 1736 efter fac. test. 23. Marts 1736 (Hofman I, S. 216; Janson, S. 18; Badens U. J. 1798, S. 29; Engelstofts Ann. 1812, S. 216; Scheel, S. 41 og 112; Univ. Leg. 1890, S. 490). Kgl. Resol. 25. Aug. 1862 (Univ. Leg. 1890. S. 503).

222. **Holbergs Legat,** stiftet 1753 af Baron Ludvig Holberg (f. 3. Dec. 1684 † 28. Jan. 1754) med 16,000 Rdl., nu 40,800 Kr., hvis Renter hvert andet Aar gives til en fornemme og skikkelig Jomfrus Udstyr, naar hun træder i Ægtestand, og 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Universitetsprofessorernes Distributs.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Universitet og bortgives af Konsistorium. Testamentskodicil af 28. Dec. 1753 (Hofman I, S. 244; Janson, S. 22; Badens U. J. 1791, S. 29, 1796, S. 184; Engelstofts Ann. 1812, S. 195; Univ. Leg. 1890, S. 318; Nicolaisen, Norske Stiftelser IV, S. 3 og 424), konfirm. 1. Marts 1754.

223. **Liliendahls Legat,** stiftet 1773 af Konsul i Bordeaux Frederik Hansen de Liliendahl (f. 17. Febr. 1699 † 18. Marts 1779) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., af hvis Renter 3/4 (232 Kr. 50 Ø.) indflyde i Professorernes Distributs, 1/4 (77 Kr. 50 Ø.) tilfalder Eforus for de Liliendahl'ske Legater (se Helsingør Kjøbstad 3 og nedenfor: Alm. Legater).

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 23. Sept. 1773 med Kodicil af 7. Nov. 1774 (Janson, S. 22; Badens U. J. 1796, S. 97 og 148; Engelstofts Ann. 1812, S. 203; Selmers A. T. 1834, S 265; Univ. Leg. 1890, S. 381). Kgl. Resol. 12. Juli 1780 (Univ. Leg. 1890, S. 408). Canc.-Skr. 30. Dec. 1800 (ibid., S. 409).

224. **Dronning Juliane Maries Legat,** stiftet 1785 af Enkedronning Juliane Marie med 25 Aktier i det vestindiske Handelsselskab, nu 16,812 Kr. 72 Ø., hvis Renter tillagdes en Professor artis obstetriciæ og nu indgaa i Universitetets Kasse.

Legatet bestyres af Universitetet. Gavebrev af 29. Jan. 1785 (Rskr. 1785, S. 170), konfirm. 8. April 1785. Rskr. 23. Marts 1787 (Janson, S. 12; Engelstofts Ann. 1812, S. 198; Univ. Leg. 1890, S. 346).

225. **Kratzensteins Legat,** stiftet 1789 af Professor Christian Gottlieb Kratzenstein (f. 2. Febr. 1723 † 7. Juli 1795) og Hustru Anna Maria Thuun (f. c. 1753 † 13. Juni 1827) med 12,000 Rbd., nu 24,000 Kr., hvis Renter, 930 Kr., deles lige mellem den fysiske Instrumentsamling (under den polytekniske Læreanstalt) og Professoren i Fysik.

Legatet bestyres af Universitetet. Testamente af 30. Jan. 1789 (Badens U. J. 1795, S. 196; Engelstofts Ann. 1812, S. 200; Selmers A. T. 1834, S. 262; Univ. Leg. 1890, S. 351), konfirm. 22. Juni 1792. Kgl. Resol. 17. Mai 1831 (Univ. Leg. 1890, S. 353). Min.-Skr. 16. Sept. 1856 (Univ. Leg. 1890, S. 354).

226. **Bogholder, Kammerraad Gedes Legat til Enker og Døtre efter Universitetskvæsturens faste Kontorpersonale,** stiftet ved Testamente af 23. Dec. 1867 af Bogholder i Universitetskvæsturen, Kammerraad Ludvig Vilhelm Gede (f. 7. Dec. 1816 † 6. Marts 1885) med 4,000 Rdl., nu 10,850 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Portioner paa 80 Kr. til trængende Enker eller ugifte Døtre af det faste Kontorpersonale, der har tjent mindst 5 Aar i Kvæsturen.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Kvæsturens faste Kontorpersonale ved Stemmeflerhed. Bogholderen i Universitetskvæsturen er Legatets Eforus. Fundats af 1. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 204; Univ. Aarb. 1887—88, S. 361; Univ. Leg. 1890, S. 287), stadf. 8. Nov. 1887.

227. **Geheimeraad A. W. Scheels Legat til Fordel for Professorernes Enkekasse,** stiftet 1877 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Dr. jur. Anton Wilhelm Scheel (se ovenfor 151) med 1,000 Kr.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 27. Nov. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 153; Univ. Aarb. 1877—78, S. 293; Univ. Leg. 1890, S. 515), stadf. 18. Dec. 1877.

228. **Professor, Dr. theol. Christen Hermansens og Hustru Edel Kirstine Margrete Hermansen født Sechers Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Juni 1879 af Professor, Dr. theol. Christen Hermansen (f. 31. Jan. 1806 † 19. Okt. 1882) og Hustru Edel Kirstine Margrete Secher (f. 10. Nov. 1813 † 4. Aug. 1879) med 60,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles med 1/3 i 4 lige store Portioner til Enker efter Universitetslærere, med 2/3 i 8 lige store Portioner til trængende Studenter ved det theologiske Fakultet.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Universitetet, og bortgives af Konsistorium. Fundats af 9. Nov. 1883 (Min.-Tid. 1884 A, S. 37; Univ. Aarb. 1883—84, S. 64; Univ. Leg. 1890, S. 312), stadf. 7. Febr. 1884.

229. **Universitetsbogtrykker Schultzs Legat til Fordel for Professorernes Enkekasse,** stiftet 1879 af Kancelliraad, Universitetsbogtrykker Jens Johan Frederik Hostrup Schultz (f. 29. Jan. 1834 † 28. Juni 1895) med 2,000 Kr., senere forøget med 1,000 Kr. og af Legatstifterens Enke Marie Charlotte Elisabeth Lilla Rönckendorff (f. 15. Juli 1841) med 2,000 Kr., nu 5,103 Kr. 11 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 1. Juli 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 102; Univ. Aarb. 1878—79, S. 617; Univ. Leg. 1890, S. 528), stadf. 9. Juli 1879.

230. **Etatsraad, Bygningsinspektør, Professor, Dr. phil. Hans Christian Hansens Legat til Professorernes Enkekasse,** stiftet 1886 af Theresia Werbiz (f. 5. April 1831 † 4. Febr. 1889), Enke efter Etatsraad Hans Christian Hansen (f. 30. April 1803 † 2. Mai 1883), med 800 Kr., nu 1,153 Kr. 64 Ø., af hvis Renter afholdes Udgiften til Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Mands Gravsted paa Helligaands Kirkegaard til 1980, hvorefter Kapitalen med Renteoverskud tilfalder nævnte Kasse til Fremme af dens Formaal.

Legatet bestyres af Universitetet. Fundats af 2. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 32; Univ. Aarb. 1885—86, S. 77; Univ. Leg. 1890, S. 307), stadf. 13. Febr. 1886.

231. **Professor, Dr. theol. C. E. Scharlings Legat,** stiftet 1894 af Professor, Dr. jur. William Scharling (f. 22. Sept. 1837) med 5,000 Kr., nu 5,700 Kr., hvis Renter efter 3 Legatarers Død uddeles i livsvarige Portioner paa 200 Kr. til ugifte Døtre efter Professores ordinarii ved Kjøbenhavns Universitet, fortrinsvis Descendenter af Professor Carl Emil Scharling (f. 28. Juli 1803 † 17. Juni 1877).

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Fundats af 16. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 286; Univ. Aarb. 1894—95, S. 715), stadf. 24. Okt. 1894.

Se fremdeles ovenfor 14, 68, 151, 194.

Andre Legater.

232. **De Thott'ske Katalogers Stipendium (Legatum Thottianum),** stiftet 1792 af Exekutorerne i Boet efter Statsminister, Greve Otto Thott til Gaunø (se ovenfor 182) og dennes Universalarving, Kammerherre Holger Reedtz-Thott til Voergaard, Rugtved og Gaunø (døbt 21. Nov. 1745 † 19. Nov. 1797) med 950 Rdl., nu 1,749 Kr. 60 Ø., hvis Renter tildeles en gammel, fattig Student for Livstid med 67 Kr. 80 Ø.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Konsistorium. Gavebrev af 24. Febr. 1792 (Engelstofts Ann. 1812, S. 222; Scheel, S. 123; Univ. Leg. 1890, S. 583).

233. **Rahbeks Mindestøttes Kapital,** stiftet 1853 af Studenterforeningen med 193 Rbd. 86 Sk., nu 550 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af et over Professor Knud Lyne Rahbek (f. 18. Dec. 1760 † 22. April 1830) i Rahbeksallee reist Mindesmærke.

Legatet bestyres af Universitetet. Min.-Skr. 22. Juni 1853 (Lindes Medd. 1849—56, S. 972; Univ. Leg. 1890, S. 471).

234. **Partikulier Søren Christensens Legat for Døvstumme,** stiftet i Juli 1888 af Frøken Hansine Birgitte Christensen i Kjøbenhavn (f. 4. Dec. 1849), efter hendes Onkel Søren Christensen (se I. B. 345), med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Portioner til 2 Døvstumme, der ere underviste efter Talemethoden.

Legatet bestyres nu af Kirke- og Undervisningsministeriet. Fundats af 15. Juni 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 344), stadf. 2. Nov. 1889; Finanslovforsl. for 1892—93, S. 273.

POLYTEKNISK LÆREANSTALT.

1. **Madam Diempkers Legat,** stiftet 1849 af Ane Sabine, Enke Lærredshandler Bernhard Heinrich Diempker (se I. B. 489) med 1,000 Rbd., 2,000 Kr., hvis Renter især skal anvendes til Forøgelse af Samlingen af Mode Instrumenter og Apparater.

Legatet bestyres af Læreanstaltens Bestyrelse. Gavebrev af 29. Aug. 1849 (Lindes 1849—56, S. 235, Univ. Aarb. 1864—71, S. 661).

2. **Eibeschützs Legat,** stiftet 1853 af Simon Aron Eibeschütz Hustru Rose Wallich (se ovenfor Universitetet 118) med 300 Rbd., nu 600 Kr. Aaret til Læreanstalten for at give 2 unge Mosaiter og andre polytekniske Examina fri Adgang til den.

Legatkapitalen staaer i Overformynderiet, og Renten udbetales af Repræsentanterne for det mosai Trossamfund. Testamente af 20. Juni 1853 (Rskr. 1857, S. 46; Medd. ang. den polyt. Læreanst. 1857— S. 12; Mos. Leg. I, S. 116).

3. **Ingeniørfonden,** stiftet 1860 af Polyteknikere med 848 Rdl. 88 Sk., 6,000 Kr.

Fonden bestyres af Læreanstaltens Bestyrelse.

4. **Det Rønnenkamp'ske Legat,** stiftet 1867 af Jessy Carolin Howden (f. 27. Nov. 1796 † 21. Juli 1872), Enke efter Kammerherre Christia Rønnenkamp til Næsbyholm og Bavelse (se ovenfor Universitetet 116) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter tildeles Elever til Bøger og Instrumenter samt i Penge.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Læreanstaltens Bestyrelse. Gavebrev af 20. Dec. 1867 (Univ. Aarb. 1864—71, S. 661).

5. **Wilkens' Legat,** stiftet 1882 ved Sammenskud i Anledning af Professor ved Læreanstalten Julius Frederik Christian Emil Wilkens' (f. 29. Febr. 1812 † 21. April 1892) 50 Aars Jubilæum som polyteknisk Kandidat med 1,750 Kr., nu 3,400 Kr. i Nationalbankaktier, hvis Renter oplægges, til de naae 200 Kr., der da fra 1912, hvert Aars 29. eller 28. Febr. uddeles til Fremme af Studiet i mekanisk Teknologi.

Legatet bestyres af Universitetet, derefter af den polytekniske Læreanstalt (Univ. Leg. 1890, S. 592).

6. **Professor Julius Thomsens Legat,** Gave fra en Unævnt, stort 10,000 Kr., hvis Renter væsenlig skulle anvendes til ved kunstneriske Gjengivelser at bevare Mindet om Personer, der have gjort sig særlig fortjente af den polytekniske Læreanstalt.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Læreanstaltens Direktør. Fundats af 7. Marts 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 94; Univ. Aarb. 1890—91, S. 752), stadf. 23. Marts 1891.

7. **Johannes Christian Orm Knudsens Legat,** stiftet 1891 af hans Forældre, fhv. Stationsforstander H. H. Knudsen og Thomasine Julie Orm med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse for 2 polytekniske Examinander.

Legatet staaer i Overformynderiet og uddeles af Hjælpeforeningen for polytekniske Examinander. Fundats af 1. Juli 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 275), stadf. 29. Aug. 1891.

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKJØNNE KUNSTER.

1. **Det Neuhausen'ske Legat,** stiftet 1812 af Malermester Jens Neuhausen (f. c. 1774 † 20. Jan. 1816) med hele hans efterladte Formue, udlagt med 22,018 Rbd. $67^1/_2$ Sk., nu 33,000 Kr., hvis Renter hvert andet Aar under Navn af „**de Neuhausen'ske Præmier**" anvendes til Præmier paa 200—600 Kr. for unge indfødte, her i Landet boende Kunstnere, som endnu ikke ere Medlemmer af Akademiets Plenarforsamling.

Legatet bestyres af Akademiet. Testamente af 10. Juni 1812 (Rskr. 1816, S. 36; Coll.-Tid. 1816, S. 143), konfirm. 23. Jan. 1816. Reglement (Rskr. 1837, S. 81), konfirm. 18. Marts 1837. Revideret Reglement (Rskr. 1866, S. 146), appr. 20. April 1866.

2. **Hofraad Meyers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af David Amsel Meyer (se ovenfor Universitetet 92) med 10,000 Rbd., nu 20,000 Kr., hvis Renter skulle anvendes til et Reisestipendium til en Kunstner, men nu indgaa i Akademiets Kasse.

Legatet bestyres af Akademiet. Fundats af 13. Dec. 1822 § 3 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 783), konfirm. 20. Dec. 1822.

3. **Det Moltke'ske Legat,** stiftet af Geheimestatsminister, Overkammerherre, Greve Joachim Godske Moltke til Grevskabet Bregentved (se ovenfor Universitetet 96) med 10,000 Rbd., nu 20,000 Kr., hvis Renter tilfalde Akademiet.

Legatet, der staaer i Grevskabet Bregentved, bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Grevskabets Besidder.

4. **Eibeschütz Legat,** stiftet 1853 af Simon Aron Eibeschütz og Hustru Rose Wallich (se ovenfor Universitetet 118) med 300 Rbd., nu 600 Kr. aarlig, som hvert tredie Aar af Akademiet anvendes til Prisbelønning for et fortrinligt Kunstværk, hvortil Æmnet er taget af det gamle Testamente.

Legatkapitalen staaer i Overformynderiet, og Legatet udbetales gjennem Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund. Testamente af 20. Juni 1853 (Rskr. 1857, S. 46; Mos. Leg. I, S. 117). Reglement appr. 29. Febr. 1888.

5. **Det Sødring'ske Legat til Bedste for danske Kunstnere og deres Enker,** stiftet ved Testamente af 30. Sept. 1854 af Landskabsmaler Frederik Hansen Sødring (f. 31. Mai 1809 † 18. April 1862) og Hustru Henriette Marie Bang (f. 17. Okt. 1809 † 6. Nov. 1855) med 53,200 Kr., en Nationalbankaktie paa 1,000 Kr., 4 Aktier paa 200 Kr. i det alm. Brandassurance-Kompagni og 4 Aktier i det kjøbenhavnske Brand-Assurance-Kompagni, nu ialt 56,400 Kr., hvis Renter anvendes til livsvarige Portioner paa 200 Kr. til trængende, ældre Kunstnere eller deres Enker og til en Opmuntringspræmie paa 200 Kr. til den af de yngre Landskabsmalere, hvis Arbeider paa den aarlige Udstilling maatte findes bedst.

Legatet bestyres af Akademiet. Reglement, appr. 29. Febr. 1888.

6. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Opmuntring og til en lille Hjælp for Kunstens Dyrkere,** stiftet 1859 af Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow til Brahesborg og Laurvig (se ovenfor Universitetet 126) med 25,000 Rdl., nu 50,000 Kr., hvis Renter i 2 Aar tildeles en Kunstner eller Kunstnerinde ved det kgl. Theater, i 1 Aar en Maler og i 1 Aar en Billedhugger.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn og under det Treschow'ske Fideikommis af Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow til Brahesborg, som uddeler det efter Forslag fra 5 Medlemmer fra det kgl. Theater og 5 Medlemmer af Akademiet. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 373), konfirm. 12. Jan. 1862.

7. **Jomfruerne Zimmers Legat,** stiftet 1860 af Søstrene Andrea Zimmer og Ane Birgitte Zimmer (se I. B. 328 og 3719) med 2,000 Rdl., nu 7,000 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Kunstnere, deres Enker og Andre, som have staaet i Forhold til Akademiet.

Legatet bestyres af Akademiet. Testamente af 27. Sept. 1860 (Rskr. 1862, S. 173), konfirm. 21. Juni 1862. Reglement, appr. 29. Febr. 1888.

8. **Det Wolff'ske Legat til Kunstnernes Understøttelsesfond,** stiftet ved Testamente af 19. Aug. 1863 af Etatsraad Benjamin Wolff til Engelholm og Hustru Juliane Lovise Sneedorff (se I. B. 351) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Kunstnere og deres Efterladte.

Legatet bestyres af Udstillingskomiteen. Reglement, appr. 21. Dec. 1868.

9. **Justitsraad C. H. Stoltenbergs og Hustrus Legat til Reisestipendium for en ung Kunstner, der ønsker at foretage sine Studier i Udlandet,** stiftet ved Gavebrev af 27. Febr. 1871 af Malermester, senere Etatsraad Christian Holger Stoltenberg og Hustru Concordia Susanne Dorothea Lange (se I. B. 2998) med 2,000 Lstl., nu 34,829 Kr. 2 Ø., hvis Renter gives til en Kunstner paa 3 Aar, 2 Gange til en Maler, 1 Gang til en Billedhugger og 1 Gang til en Arkitekt i Løbet af 12 Aar.

Legatet bestyres af Akademiet og bortgives af en særlig valgt Komite af 2 Billedhuggere, 1 Arkitekt og 4 Malere. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 26), stadf. 27. Jan. 1872 og 29. Febr. 1888.

10. **Landskabsmaler Asmus Kaufmanns og Hustru Laura Kaufmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Juni 1875 med Kodiciller af 22. Febr. 1879 og 6. Marts 1890 af Landskabsmaler Asmus Kaufmann (f. 6. Okt. 1806 † 24. Juni 1890), Enkemand efter Laura Elisabeth Hass (f. 8. Marts 1812 † 11. Marts 1875), med 43,486 Kr. 86 Ø,, nu 45,000 Kr., hvis Renter, efter at Legatstifterens Familiebegravelse paa Assistenskirkegaard er vedligeholdt til 1950, og tildels efter 2 Legatarers Død tildeles en talentfuld dansk Kunstner (i 4 Aar 2 Malere, 1 Billedhugger, 1 Arkitekt) til Hjælp til en Udenlandsreise.

Legatet bestyres af Akademiet og bortgives af Akademiraadet. Fundats af 19. Dec. 1893 (Min.-Tid. 1894 A, S. 7), stadf. 9. Jan. 1894.

11. **Decemberudstillingsfonden,** stiftet 1877 med en Grundfond af 946 Kr. 95 Ø., nu 25,474 Kr. 76 Ø., der anvendes til Hjælp til ældre Kunstnere, som have været Udstillere.

Fonden bestyres af Udstillingskomiteen. Min.-Skr. 20. Febr. 1877 (utrykt).

12. **Frederikke Annette og Fanny Sophie Adamine Krafts Legat til Minde om deres afdøde Broder, Landskabsmaler Frederik Carl Julius Kraft,** stiftet ved Gavebrev af 2. Okt. 1877 af Frøken Fanny Sophie Adamine Kraft († 10. Marts 1890) med 10,000 Kr., af hvis Renter efter hendes og hendes Ægtefælles, Grosserer Carl Viggo Ludvig Dahls (f. 30. Jan. 1852 † 9. Jan. 1895) Død 400 Kr. tildeles en trængende yngre Landskabsmaler, fortrinsvis af Landskabsmaler Frederik Carl Julius Krafts (f. 8. Okt. 1823 † 25. Okt. 1854) Slægt, for 3 Aar, Resten opsamles og anvendes hvert 2. eller 3. Aar til Præmier.

Legatet bestyres af Akademiet og bortgives af dets Direktør, 3 Akademiprofessorer i Malerkunst og 3 af Plenarforsamlingen for 3 Aar valgte Landskabsmalere. Fundats (Min.-Tid. 1878 A, S. 28), stadf. 18. Febr. 1878.

13. **Cand. phil. Victor Freunds Legat for Billedhuggerkunsten,** stiftet af Adolph Victor Freund (f. 23. Juni 1836 † 28. Sept. 1881) med 13,750 Kr. 10 Ø., nu 25,000 Kr. Af Renten oplægges 9/10, tildels efter en Legatars Død, til Billedhuggerkunstens Fremme, fortrinsvis til Bestillinger af Arbeider hos Kunstnere; Resten anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Familiegravsted paa Vor Frue Sogns Assistenskirkegaard II. Litr. G, Nr. 4 og af hans eget Gravsted i Rom.

Legatet bestyres af Akademiet. Fundats, appr. 10. Dec. 1881.

14. **Dekorationsmaler Adolph Hellesens Legat for Enker og Døtre af Malere og Billedhuggere,** stiftet 1884 af Dekorationsmaler Adolph Bernth Hellesen (se I. B. 2740) med 17,861 Kr. 37 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til fattige Enker efter og ugifte Døtre af Malere og Billedhuggere.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Akademiet. Testamente af 24. Jan. 1884, stadf. 30. Jan. 1892.

15. **Naalemager P. C. Hjorths Legat,** stiftet 1888 af Naalemager Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 3,000 Kr., hvis Renter tildeles gamle trængende Kunstnere.

Legatet bestyres af Udstillingskomiteen. Testamente af 12. Mai 1888.

16. **Heinrich Hirschsprungs og Hustrus Kunstnerlegat,** stiftet 1888 af Fabrikant Heinrich Hirschsprung (f. 7. Febr. 1836) og Hustru Pauline Elisabeth Jacobson (f. 9. Juli 1845) med 4,000 Kr., nu 7,845 Kr. 20 Ø., om hvis Anvendelse der endnu ikke er truffet nærmere Bestemmelse.

Legatet bestyres af Udstillingskomiteen. Gavebrev af 20. Nov. 1888.

17. **Etatsraad Heinrich Hansens og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 1892 af Margrethe Elisabeth Burmeister (f. 24. Marts 1824 † 13. April 1899), Enke efter Etatsraad, Professor Heinrich Hansen (f. 23. Nov. 1821 † 11. Juli 1890), med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles som Husleiehjælp til 1—2 Kunstnerenker.

Legatet bestyres af Akademiet. Fundats af 1. Jan. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 85), stadf. 29. Febr. 1892.

18. **Billedhugger Frederik Gottlieb Hertzogs Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Okt. 1892 af Johanne Bredine Hertzog (f. 5. April 1816 † 6. Juni 1899), Enke efter Skovrider paa Lilliendal Christian Jensen, til Minde om hendes Broder, Billedhugger Frederik Gottlieb Hertzog (f. 6. Jan. 1821 † 13. Jan. 1892) med 10,000 Kr., hvis Renter hvert tredie Aar tildeles det bedste Arbeide over et frit valgt Æmne fra den klassiske Oldtid eller det nye Testamente.

Legatet bestyres af Akademiet. Fundats af 9. Nov. 1900 (Min.-Tid. 1900 A, S. 293), stadf. 28. Nov. 1900.

19. **Det L.'ske Legat,** stiftet 1892 af en unavngiven kjøbenhavnsk Borger, Grosserer L., med 12,000 Kr., hvis Renter tildeles 1 eller flere unge begavede Kunstnere i 1 eller flere Aar.

Legatet bestyres af Akademiet og uddeles af Kammerherre Meldahl, der vælger sin Eftermand. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 180), stadf. 8. Juni 1892.

V. Laubs Legat, se ovenfor Universitetet 147.

Frøken Julie Joshua Levins Legat, se ovenfor Universitetet 149.

Den Hjelmstjerne-Rosencrone'ske Stiftelse, se nedenfor: Andre Legater.

DEN KONGELIGE DANSKE MUSIK-KONSERVATORIUM.

1. **Kammerherre, Lehnsgreve C. A. Lerches Legat for Reiseunderstøttelser til Elever fra Kjøbenhavns Musikkonservatorium,** stiftet ved Gavebrev af 24. Febr. 1868 af Kammerherre, Greve Christian Albrecht Lerche til Grevskabet Lerchenborg (se ovenfor Universitetet 160) med 5,000 Kr., senere forøget med 2,500 Kr., ialt 7,500 Kr., hvis Renter tildeles en uformuende, fremragende Elev af Konservatoriet.

Legatet bestyres af Konservatoriets Bestyrelse. Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 274), stadf. 7. Sept. 1892.

2. **Musiklærer Hans Lunds Legat,** stiftet 1884 af Frøken Hansine Annette Lund til Minde om hendes Broder Hans Heinrich Daniel Lund (se I. B. 3829) med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles til Musiklærere uden Virksomhed paa Grund af Sygdom.

Legatet bestyres af Konservatoriets Bestyrelse. Fundats (Min.-Tid. 1884 A, S. 230), stadf. 11. Nov. 1884.

3. **Frøken Ida Schreibers Legat under Kjøbenhavns Musik-Konservatoriums Bestyrelse,** stiftet ved Testamente af 13. Mai 1890 af Ida Louise Maria Schreiber (f. 26. Okt. 1815 † 4. Juni 1891) med 5,000 Kr., hvis Renter tildeles en uformuende Elev til fri Undervisning i Konservatoriet.

Legatet bestyres under Kultusministeriets Tilsyn af Konservatoriets Bestyrelse. Fundats af 31. Aug. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 273), stadf. 7. Sept. 1892.

DET KONGELIGE VAISENHUS,

oprettet 1727

af Kong Frederik IV med det ophævede Ridderakademi paa Nytorv, eier nu Eiendommen Nørre Farimagsgade 49, som er brandforsikret for 224,000 Kr.

Vaisenhuset bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af en Direktion og en Forstander. Rskr. 3. Mai 1713. Rskr. 2. Aug. 1713. Rskr. 16. Febr. 1720. Fundats af 21. Juli 1727 (Hofman X, S. 198). Rskr. 22. Sept. 1727. Rskr. 21. Marts 1732. Rskr. 12. Nov. 1772. Rskr. 29. Sept. 1774. Kgl. Resol. 7. Mai 1802 (Coll.-Tid. 1802, S. 401 og 417). Kgl. Resol. 4. Dec. 1869 (Dep.-Tid. 1869, S. 1077). Kgl. Resol. 6. Juli 1870 (Dep.-Tid. 1870, S. 476). Kgl. Resol. 1. Juli 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 199, B, S. 384). Min.-Skr. 2. Dec. 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 286). Kgl. Resol. 28. April 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 85). Til Vaisenhuset er skjænket følgende Legater, der ere indgaaede i dets Formue med Undtagelse af Legaterne 131, 132, 134 og 135:

1. **Dr. Lahmes Legat,** stiftet 1711 af Dr. med. Christopher Lahme (f. 14. Aug. 1654 † i Nov. 1711) med hele hans Formue, udlagt med 2,090 Rdl. 65¾ Sk. foruden uvisse Fordringer 175 Rdl., hvis Renter skulde anvendes til fattige fader- og moderløse Børns Tarv og Optugtelse.

Testamente af 3. Nov. 1711 (Hofman X, S. 224), konfirm. 17. Nov. 1711.

2. **Nolds Legat,** stiftet af Michel Nold, indkom 1712—16 med 2,925 Rdl. 63⅓ Sk.

Hofman X, S. 224.

3. **Dr. Hans Leths Legat,** stiftet af Anna Jacobsdatter, Enke 1° efter Amtsforvalter Frederik Frederiksen, 2° efter Konfessionarius, Dr. theol. Hans Leth (se I. B. 188), indkom 14. Mai 1714 med 188 Rdl. 2 Mark.

Hofman X, S. 224.

4. **Margrethe Geislers Legat,** stiftet 22. Okt. 1714 af Margrethe Geisler, Enke efter Peter Brandt (se I. B. 187), med 200 Rdl., der indkom 28. Juni 1719.

Hofman X, S. 224.

5. **Chevaliers Legat,** stiftet 1715 af fransk Sproglærer Jacques Chevalier († 1. Juni 1715) med hans Formue, der indkom 30. Sept. 1715 med 528 Rdl. 10 Sk. til fattige, forældreløse, umyndige Børn i Vor Frue Sogn. Legatet henlagdes til Vaisenhuset.

Testamente af 19. Marts 1715 (Hofman X, S. 224; Kbhvns. Dipl. VIII, S. 368), konfirm. 4. Dec. 1715.

6. **Dr. Masii Legat,** stiftet 31. Juli 1721 af Arvingerne efter Hofprædikant, Dr. theol. Hector Gotfred Masius (se I. B. 32) med 2,000 Rdl.

Hofman X, S. 224.

7. **Steenbuchs Legat,** stiftet 10. April 1727 af Professor Hans Steenbuch (se I. B. 30) med 600 Rdl. Cr., for hvis Renter der skal kjøbes gudelige Bøger til Vaiserne.

Revers af 31. Mai 1727 (Hofman X, S. 223).

8. **Pastor Galthens Legat,** antagelig stiftet ved Testamente af 6. Juni 1727, konfirm. 10. Aug. 1736, af Sognepræst til Sneum og Tjæreborg Venzel Pedersen Galthen (f. 8. Sept. 1683 † 10. Juli 1736) og Hustru Vibekke Pedersdatter Terpager (døbt 20. Okt. 1685 † 22. Okt. 1750), g. 2° m. Borgmester i Ribe Andreas Frausing, med 20 Rdl.

9. **Prins Carls og Prinsesse Sophie Hedevigs Legat,** stiftet 1727 med 635 Rdl.

10. **Det Duden'ske Legat,** stiftet 1727 efter Drude, Enke efter Kjøbmand Alexander Duden (se I. B. 2182) med 200 Rdl.

11. **Regimentskvartermester Foghs Legat,** stiftet 1727, vel af Regimentskvartermester Christian Fogh (f. c. 1672, begr. 26. Mai 1746) med 10 Rdl.

12. **Kongens Blikmagers Legat,** stiftet 1727 med 20 Rdl.

13. **Ubekjendte Venner** gav 1727 100 Rdl.

14. **Kancelliraad Herfordts Legat,** stiftet 1728 efter Lægen Marcus Herfordt (f. c. 1654 † i Jan. 1728) med en Have i Helsingør, der solgtes for 218 Rdl. 55 Sk.

15. **En god Vens Legat,** stiftet 1728 med 100 Rdl.

16. **Michel Wintherbergs Legat,** stiftet 1728 med 30 Rdl.

17. **Nordrups Legat,** stiftet 1728 med 600 Rdl.

18. **Konferensraad Casper Bartholins og Justitsraad Thomas Bartholins Legat,** stiftet 1728 af Justitiarius i Høiesteret Casper Christopher Bartholin og Justitiarius i Høiesteret Thomas Bartholin (se I. B. 54) med 375 Rdl.

19. **Sekretær Sylings Legat,** stiftet 1728 med 45 Rdl.

20. **Simon Bischoffs Legat,** stiftet 1728 af Kjøbmand Simon Bischoff med 250 Rdl.

21. **Justitsraad Kreyers Legat,** stiftet 1728 af Assessor i Høiesteret Lauritz Kreyer (f. 1665 † 6. Mai 1742) med 1,550 Rdl.

22. **Assessor Bofkes Legat,** stiftet 1728 af Assessor i Hofretten, Landsdommer i Lolland-Falster Conrad Bøfke med 295 Rdl.

23. **Oberst Kalckreutzs Legat,** stiftet 1728 af Samuel Ludvig Kalckreutz (f. c. 1690 † 23. April 1762) med 63 Rdl. 48 Sk.

24. **Kurator, Raadmand Kløckers Legat,** stiftet 1728 af Abraham Kløcker (f. 28. Sept. 1673 † 13. Febr. 1730) med 75 Rdl.

25. **Cecilia Herfordts Legat,** stiftet 1728 med 50 Rdl.

26. **Elovius Mangaards Legat,** stiftet 1728 efter Raadmand Elovius Mangaard (f. c. 1662 † 8. Febr. 1714) med 50 Rdl.

27. **Etatsraadinde Neves Legat,** stiftet 1728 af Maren Nordrup († 20. Aug. 1757), Enke efter Niels Pedersen Moss i Bragernæs († 1709), g. 2° med Etatsraad, Stiftamtmand over Lolland-Falster Peder Neve (f. c. 1684 † i Jan. 1740), med 32 Rdl. 48 Sk.

28. **Remmesnider Gødert Helms' og Hustru Ingeborg Thorsdatters Legat,** stiftet 1728 med 142 Rdl. 36 Sk.

29. **Sidse Berenthop, Enke efter Rasmus Thoersen,** gav 1728 142 Rdl. 36 Sk.

30. **Andre Givere** gav 1728 2,317 Rdl. 48 Sk.

31. **Charlotte Amalies Donation,** stiftet 1729 af Prinsesse Charlotte Amalie med 600 Rdl. Cour., for hvis Renter der skal gives en Klædning til de af Vaisenhuset udgaaende Piger.

Gavebrev af 11. Juni 1729 (Hofman X, S. 221), konfirm. 1. Juli 1729.

32. **Anne Morsings Legat,** stiftet 1729 af Anne Morsing (se I. B. 2227) med 100 Rdl.

33. **Kurator, Raadmand Niels Henrichsens Legat,** stiftet 1729 af Niels Henrichsen (se I. B. 2160) med 600 Rdl.

34. **Peter Lüders' Legat,** stiftet ved Testamente af Juni 1730, konfirm. ıli 1730 af Kabinetssekretær hos Dronning Louise, Baron Peter Lüders (se I. B. med 1,000 Rdl.

35. **En god Sjæl** gav 1730 12 Rdl. 48 Sk.

36. **Peter Ottesens Legat,** stiftet 1730 efter Kaptainløitnant Peter sen (se I. B. 2212) med 50 Rdl.

37. **Philip Stuhrs Legat,** stiftet 1730 af Urtekræmmer Philip Eilertsen r (se I. B. 2211) med 100 Rdl.

38. **En ubekjendt Veninde** gav 1730 20 Rdl.

39. **Magister Ronanders Enkes Legat,** stiftet 1730 efter Anna Jodatter (f. c. 1654 † 22. Okt. 1729), Enke efter Mag., Sognepræst til Harridslev lbæk Jens Ronander (f. 10. Marts 1677 † 1728), med 200 Rdl.

40. **Baronesse Brockdorffs Legat,** stiftet 1730 med 100 Rdl.

41. **Kammerjunker Skeels Legat,** stiftet 1730 af senere Geheimeraad ;er Skeel (f. 2. April 1699 † 9. Marts 1764) med 400 Rdl.

42. **Ubekjendte gode Venner** gav 1730 278 Rdl. 24 Sk.

43. **En ubekjendt Ven** gav 1730 34 Speciedukater = 80 Rdl. 72 Sk.

44. **Hofpræst Peder Hersleb** (se I. B. 2329) gav ved en Søns Fødsel 10 Rdl.

45. **Baronesse Gersdorffs Legat,** stiftet 1731 antagelig af Karen Ibs-:r Solgaard (f. 26. Jan. 1663 † 9. Okt. 1742), Enke 1° efter Farver Wulf)0), 2° efter Farver Peder Kægeben († 1701), 3° efter Ritmester Heinrich hard von Münchhausen († 1709), 4° efter Konferensraad, Stiftamtmand, Rudolph Gersdorff (f. 1660 † 11. Sept. 1729), med 500 Rdl.

46. **Kjøbmand Mikkel Grøns Legat,** stiftet 1731 af Viceborgermester :el Grøn (f. c. 1685 † 20. Jan. 1742) med 100 Rdl.

47. **Stiftamtmand Holsteins Legat,** stiftet 1731 af Gehcimekonferensraad, Greve Johan Ludvig Holstein (f. 7. Sept. 1694 † 29. Jan. 1763) med :dl.

48. **Biskop Peder Hersleb** (se I. B. 2329) gav 1731 10 Rdl.

49. **Krigsraad, Amtsforvalter Rhodes Legat,** stiftet 1731 efter Jochum .erik Rhode (se I. B. 2186) med 3,000 Rdl.

50. **En ubekjendt god Vens Legat,** stiftet 1731 med 300 Rdl.

51. **Skovrider Nielsen paa Estrup** gav 1732 6 Rdl.

52. **Kornskriver Anders Pedersens Legat,** stiftet ved Testamente af ov. 1732 af Rugmaaler, Kornskriver paa Proviantgaarden Anders Pedersen B. 2224) med 1,500 Rdl.

53. **Simon Christensens Enke** gav 1733 10 Rdl.

54. **En god Vens Legat,** stiftet 1733 med 400 Rdl.

55. **En ubekjendt Vens Legat,** stiftet 1733 med 200 Rdl.

56. **Klosterskriver Benedict Bentsen** i Preetz gav 1735 500 Rdl.

57. **En Ven,** der ei vil være sit Navn bekjendt, gav 1735 100 Rdl.

58. **En anden Ven** gav 1735 100 Rdl.

59. **Kammerraadinde Grønvolds Legat,** stiftet 1736 af Anne Ca-ne Schubart (f. c. 1689, begr. 21. April 1763), Enke efter Tolddirektør i Kjøben-senere Slotsforvalter paa Rosenborg Matthias Grønvold (f. c. 1695, begr.)kt. 1733), med 52 Rdl.

60. **Hr. Fabritius** gav 1736 33 Rdl. 32 Sk.

61. **Kronprinsen** gav 1736 10 Rdl.

62. **En kristelig Ven** gav 1736 500 Rdl.

63. **Ubekjendte Venner** gav 1736 444 Rdl. 24 Sk.

64. **Madam Bechmanns Legat,** stiftet 1737 af Elisabeth Steen, Enke efter Klædekræmmer Johan Adolph Bechmann (se I. B. 2249), g. 2° m. Etatsraad Urban Bruun (se I. B. 2297), med 50 Rdl.

65. **Ubekjendte Velyndere** gav 1737 850 Rdl.

66. **Ubenævnte Velyndere** gav 1737 40 Rdl.

67. **Kgl. Lakai Bolle Hyllings Legat,** stiftet i Aug. 1738 af Bolle Mortensen Hylling († 27. Aug. 1738) med 100 Rdl.

68. **Etatsraad von der Lühes Legat,** stiftet 1738 af senere Konferensraad, Stiftamtmand over Sjællands Stift Adolph Andreas von der Lühe (f. 18. Marts 1695 † 18. Okt. 1750) med 300 Rdl.

69. **Kancelliraad Ramus' Legat,** stiftet 1738 af senere Justitsraad, Professor honor. Joachim Frederik Ramus (f. 10. Sept. 1685 eller 3. Juli 1680 † 4. Jan. 1769) med 10 Rdl. 60 Sk.

70. **Matros Greve** gav 1738 af en Lotterigevinst 10 Rdl.

71. **Ubekjendte** gav 1738 136 Rdl. 88 Sk.

72. **Jens Lykke** gav 1739 ved Testamente 10 Rdl.

73. **Ubekjendte** gav 1739 119 Rdl. 32 Sk.

74. **En Ven** gav 1739 4 Rdl.

75. **Kantor Peter Gudme** gav 1741 20 Rdl.

76. **A. C. D.** gav 1741 150 Rdl.

77. **Ubekjendte** gav 1741 100 Rdl.

78. **Etatsraadinde von Støckens Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Mai 1743, konfirm. 4. Dec. 1744, af Charlotte Frederikke Voskam, g. m. Etatsraad Christian von Støcken (se I. B. 155) med 2,500 Rdl.

79. **Ubenævnte Velyndere** gav 1744 400 Rdl.

80. **Frøkjærs Legat,** stiftet 1749 af Mestersvend paa Sukkerhuset Andreas Frøkjær (f. c. 1708, begr. 1. Febr. 1749) med 5 Rdl.

81. **Ubenævnte** gav 1749 107 Rdl. 80 Sk.

82. **Hofbetjent Menvigs Legat,** stiftet 1750 med 300 Rdl.

83. **Madam Holmanns Legat,** stiftet 1752, vel efter Elisabeth Christine (f. c. 1670, begr. 3. Juni 1751), Enke efter Guldtrækker Oktavius Holmann, med 60 Rdl.

84. **Ubekjendte** gav 1753 102 Rdl. 80 Sk.

85. **Løjtnant v. d. Maases Legat,** stiftet 1754 efter Sekondløitnant af Flaaden Gottfried Friderich von der Maase (f. c. 1729 † i Jan. 1754) med 10 Rdl.

86. **Albrecht Petersens Legat,** stiftet 1755 af Kjøbmand Albrecht Petersen (se I. B. 109) med 500 Rdl.

Testamente af 30. Dec. 1755 efter fac. test. 12. Dec. 1755 (Hofman X app., S. 17).

87. **En Jøde fra Berlin** gav 1757 2 Friderichsdor = 8 Rdl. 64 Sk.

88. **Sekretær Koffens Legat,** stiftet 1758, vel af Barthold Koffen (f. c. 1688, begr. 4. Aug. 1758) med 40 Rdl.

89. **Seigneur Buchs Legat,** stiftet 1761, vel efter Brygger Andreas Andersen Buch (se I. B. 1313) med 500 Rdl.

90. **En Ubekjendt** gav 1762 200 Rdl.

91. **Stavangers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Okt. 1762 med Kodicil af 4. Jan. 1765 af Sara Dorthea Dreyer, Enke efter Justitsraad, Kommissariatsskriver ved Landetaten Peter Bendixen Stavanger (se I. B. 2341) med 400 Rdl.

92. **En Ubekjendt** i Jylland gav 1764 20 Rdl.

93. **Kabinets-Prædiken** hos Grevinde Schulin 11 Rdl. 28 Sk.

94. **En Brændevinsbrænderenke** gav 1764 50 Rdl.

95. **Kjældermand Hans Olsens Legat,** stiftet 1764 af Hans Olsen (f. c. 1710, begr. 4. Okt. 1764) med 100 Rdl.

96. **Etatsraad Blachs Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Sept. 1765 med Kodicil af 1. Juli 1767, konfirm. 7. Aug. 1767, af Etatsraad Oluf Blach og Hustru Birgitte Mangor (se I. B. 198) med 1,000 Rdl.

97. **Ubekjendte** gav 1766 100 Rdl.

98. **Fru Stavangers Legat,** stiftet 1768, vel efter Sara Dorthea Stavanger født Dreyer (se ovenfor 91) med 53 Rdl. 12 Sk.

99. **Regimentskvartermester Foghs Legat,** stiftet 1769, vel af Elisabeth (f. c. 1713, begr. 27. April 1769), Enke efter Regimentskvartermester Christian Fogh (se ovenfor 11) med 400 Rdl.

100. **Provst Lindegaards Legat,** stiftet af Præst ved Vaisenhuset, Provst Hans Rasmussen Lindegaard (f. 24. Juni 1700, begr. 2. Juli 1770) med hans Formue, udlagt 1771 med 1,544 Rdl. 44½ Sk.

101. **Skomager Jens Pedersen Bierrings Legat,** stiftet 5. Nov. 1774 og ved Testamente af 24. Juni 1797, konfirm. 21. Juli 1797, af Jens Pedersen Bierring (f. c. 1725 † 23. Juni 1799) med 854 Rdl. 93 Sk.

102. **Kleinsmed Langes Legat,** stiftet 1776, vel af Kleinsmed Niels Jensen Lange (f. c. 1727, begr. 6. Dec. 1793) med 9 Rdl. 80 Sk.

103. **Hornbechs Legat,** stiftet 1776, vel af Auktionsholder Hans Jessen Hornbech (f. 3. Nov. 1738 † 16. Aug. 1811) med 80 Rdl. 8 Sk.

104. **Charlotte Amalie** (med Befaling om Taushed) gav 1777 100 Rdl.

105. **Jeppe Pedersens og Ingeborg Sørensdatters Legat,** stiftet 1777 af Bud ved asiatisk Kompagni Jeppe Pedersen Brandrup og Hustru Ingeborg Sørensdatter (se I. B. 4068) med 6 Rdl.

106. **Jomfruerne Beckmanns Legat,** stiftet ved testamentariske Dispositioner af 19. Juni 1778 og 21. Juni 1794 af Marie Beckmann og Christiane Beckmann (se I. B. 4057) med 200 Rdl.

107. **En ubekjendt Velgjører** gav 1778 20 Rdl. og 1779 20 Rdl.

108. **Greve Thotts Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juli 1780 af Statsminister, Greve Otto Thott til Gaunø (se I. B. 64) med 1000 Rdl.

109. **En Anonym** gav 1780 277 Rdl.

110. **Bosons Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Jan. 1781 af Høiesteretsassessor Poul Rasmussen Boson (se I. B. 205) med ²/₃ af hans Bo, udlagt 1787 med 17,478 Rdl. 24 Sk.

111. **Pastor Marquard Marcussens Legat,** stiftet 1782 af Sognepræst til Koustcd og Raasted, Provst Mogens Christian Marquard (Marcussen) (f. 11. Juni 1708 † 7. April 1786) med 330 Rdl.

112. **Flere Ubekjendte** gav 1782 124 Rdl.

113. **Løjtnant Strambous Legat,** stiftet 1784, vel af senere kar. Generalmajor Gustav Vilhelm von Strambou (f. c. 1737 † 14. Okt. 1813) med 200 Rdl.

114. **Pastor N. Muus' Legat,** stiftet 1784 af Sognepræst til Sæby Niels Jacobsen Muus (f. 12. Jan. 1727 † 29. Marts 1784) med 10 Rdl.

115. **Urtekræmmer Berings og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Okt. 1785, konfirm. 12. April 1792, af Hans Bering og Hustru Marie Andersdatter (se I. B. 4063) med 100 Rdl.

116. **Bud Bramdrups Legat,** vel stiftet ved Testamente af 11. Nov. 1788 af Ingeborg Sørensdatter, Enke efter Bud ved asiatisk Kompagni Jeppe Pedersen Brandrup (se ovenfor 105) med 6 Rdl.

117. **Enken Margrethe Munch Redlichs Legat,** stiftet 1789 af Margrethe Munch (f. c. 1717 † 20. Marts 1797), Enke efter Brændevinsbrænder Christian Ludvig Redlich (f. c. 1715, begr. 2. Juni 1778), med 1,500 Rdl.

118. **Overhofmester Moltkes Legat,** stiftet 1792 af Geheimeraad, Greve Adam Gotlob Moltke til Grevskabet Bregentved (se I. B. 1006) med 50 Rdl.

119. **Vaisenhusbudet Storks Legat,** stiftet 1794 af Johan I Stork (f. c. 1741 † 2. Juli 1808) med 5 Rdl.

120. **Jomfru Ibsens Legat,** stiftet 1795 efter Anne Lucie Ibs 1721 † 31. Marts 1795) med 151 Rdl. 48 Sk.

121. **Garver i Barboe ved Arendal Hans Jacob Andersen** 1796 12 Rdl. og 1807 20 Rdl.

122. **Kjøbmand Hvistendahls Legat,** stiftet 1797 af Overkjøb Finmarken Christian Hvistendahl (f. c. 1746 † 17. Mai 1798) med 50

123. **Jens Brostrups Legat,** stiftet 1798 af fhv. Lærer ved Ch Jens Christensen Brostrup (f. c. 1711 † 15. Nov. 1798) med 300 Rdl.

124. **Ellen Andersdatter Rosenbergs Legat,** stiftet ved Test 12. Dec. 1799 af Ellen Andersdatter, Enke 1° efter Thehandler Jens A Sødring, 2° efter Skomagermester Ole Rosenberg (se I. B. 220), med 1

125. **Kjerulfs Legat,** stiftet 1800, vel af Auktionsdirektør C Kiærulf (f. c. 1745 † 27. Febr. 1801) med 50 Rdl.

126. **Flere Ubekjendte** gav 1800 106 Rdl. 20 Sk.

127. **Bergs bestandige Præmiefond,** stiftet 1812 af Skibskaptain serer Jens Jensen Berg (f. 29. Spt. 1760 † 29. Juli 1813) med 2,000 Rdl.

128. **Jakob Jørgensens Legat,** stiftet 1823 af Overgraver Ja gensen og Hustru Birgitte Charlotte Sandberg (se I. B. 169) med 1,0

Testamente af 16. Juni 1823, konfirm. 11. Juli 1823. Kodiciller af 7. Marts 1828, 2. 2. Sept. 1830 og 12. Marts 1832 (Rskr. 1834, S. 1). konfirm. 3. Jan. 1834.

129. **Fhv. Hege- og Tegnemester Christen Lunds Legat,** Testamente af 12. Okt. 1825, konfirm. 18. Nov. 1825, af Christen Lund († 18. Juli 1826) med 500 Rbd.

130. **Møllers Legat,** stiftet 1835 af Assessor pharmaciæ Jacob (f. 13. Sept. 1776 † 26. Juli 1839) og Hustru Amalie Christiane Crone (1788 † 24. Juli 1853) med 500 Rbd., hvis Renter skulle anvendes som Præm øget Udstyr for et fra Stiftelsen udgaaende Barn, det ene Aar en Dreng, Aar en Pige.

Testamente af 7. Okt. 1835 (Rskr. 1836, S. 229; Coll.-Tid. 1839, S. 255; Rskr. konfirm. 14. Juni 1836.

131. **Anonymt Legat,** stiftet 1869 med 300 Rdl., nu 600 Kr., h gives til en faderløs Drengekonfirmand.

Legatet bestyres af Direktionen.

132. **Flora Ficks Legat,** stiftet 31. Jan. 1879 af Frøken Laurenze C Mitchell (f. 29. April 1816, se I. B. 127) med 1,000 Kr., hvis Renter efter nyders Død tildeles en Pigeelev.

Legatet bestyres af Direktionen.

133. **Mads Johansens Legat,** stiftet 1879 efter Hørhegler Mads J (f. 27. Sept. 1818 † 20. April 1878) med c. 2,200 Kr.

134. **Legatet „Emil Liebes Minde",** stiftet 1885 af Geheimekonf Høiesteretsadvokat Carl Christian Vilhelm Liebe (f. 30. Nov. 1830 † 1900) med 25,000 Kr., 31. Okt. 1890 med 10,000 Kr., ialt 35,000 Kr., hvis deles til 28 faderløse Børn.

Legatet bestyres af Direktionen. Fundatser af 7. Jan. 1885 og 31. Okt. 1890.

135. **Frederik Hegels og Elisabeth Hegels Legat,** stiftet 1885 raad, Boghandler Frederik Vilhelm Hegel (se I. B. 961), Enkemand eft beth Ulrikka Eleonora Bagge (f. 4. Marts 1811 † 14. April 1868), med 1 hvis Renter uddeles til 4 forældreløse og faderløse Børn.

Legatet bestyres af Direktionen. Fundats af 13. Nov. 1885, stadf. 19. Jan. 1888.

DET KGL. OPFOSTRINGSHUS,

opreltet 1753

af Kong Frederik V for 200 Drengebørns Opdragelse og Oplæring i Haandarbeide i et nyopført Hus paa Christianshavn, flyttedes 1775 til Store Kongensgade Nr. 269, 1880 til Kalkbrænderivei Nr. 48, er brandforsikret for 174,000 Kr.

Stiftelsen bestyres under Kjøbenhavns Magistrat I af en Forstander. Fundats af 29. Juni 1753. Rskr. 14. Dec. 1775, Rskr. 24. Nov. 1792, Rskr. 15. Nov. 1793, Rskr. 26. Aug. 1796, Rskr. 2. Jan. 1798. Se Coll.-Tid. 1799, S. 211. Kgl. Resol. 9. April 1869 (Dep.-Tid. 1869, S. 369). Til Opfostringshuset ere følgende Legater knyttede, af hvilke 1—11 ere indgaaede i Opfostringshusets Formue, medens 12—29 bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I:

1. **Jonas Collins Legat,** stiftet 1754 af Kancelliraad, Lotteriinspektør Jonas Baltzersen Collin (f. 1705 † 12. Marts 1770) med 300 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

2. **Greve Bernstorffs Legat,** stiftet 1754 af Statsminister, Greve Johan Hartvig Ernst Bernstorff (f. 13. Mai 1712 † 18. Febr. 1772) med 4,000 Rdl. med Ret til at belægge 2 Pladser.

3. **Greve Moltkes Legat,** stiftet 1754 af Statsminister, Overhofmarskal, Greve Adam Gottlob Moltke til Grevskabet Bregentved (se I. B. 1006) med 500 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

4. **Kammerherre von Plessens Legat,** stiftet 1755 af Statsminister Carl Adolph von Plessen (f. 18. Marts 1678 † 30. Jan. 1758) med 300 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

5. **Etatsraad Wæwers Legat,** stiftet 1756 af Etatsraad Johan Frederik Wæwer (f. c. 1698, begr. 16. Mai 1759) med 300 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

6. **Justitsraad Lentorps Legat,** stiftet 1756 af Justitsraad Christian Lentorp med 500 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

7. **Frederik Holmsteds Legat,** stiftet 1756 af Etatsraad, Borgermester Frederik Holmsted (f. 1683 † 12. Juni 1758) med 300 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

8. **Etatsraad Falks Legat,** stiftet 1756 af Etatsraad, Borgermester Abraham Falk (f. c. 1712, begr. 17. April 1776) med 300 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

9. **Kammerherreinde Plessens Legat,** stiftet 1757 af Overhofmesterinde Louise von Plessen, født Komtesse Berckentin (f. 26. April 1725 † 14. Sept. 1799), Enke efter Kammerherre Christian Siegfried von Plessen (se I. B. 47), med 18 Aktier i det alm. Handelskompagni med Ret til at belægge 3 Pladser.

10. **Præsten Irgens' Legat,** stiftet 1762 af Sognepræst til Skibsted og Lyngby Henning Arnisæus Irgens (f. 13. Mai 1695 † 29. Sept. 1769) med 1,500 Rdl. med Ret til at belægge 2 Pladser.

11. **Justitsraadinde Berkentins Legat,** stiftet 1762 af Ane Cathrine Berkentin med 500 Rdl. med Ret til at belægge en Plads.

12. **Tasses Legat,** stiftet 1812 af Indsidder i Vesterby Niels Hansen Tasse († 1812) med 200 Rdl., omskrevne til 17 Rbd. 74 Sk., nu 47 Kr. 43 Ø.

Testamente af 3. Febr. 1812, konfirm. 9. Okt. 1812.

13. **Madam Quists Legat,** stiftet ved Gavebreve af 2. Juli 1818 og 9. Sept. 1819 af Cathrine Lagersøe, Enke efter Traadfabrikør Lars Quist (se I. B. 113), med 100 Rbd., 1819 med 200 Rbd., nu 703 Kr. 15 Øre. Renten af 200 Kr. tilfalder hver Paaske den ældste Lærer og Forstander ved Opfostringshuset for en Forklaring af nogle Kobberstik, som fremstille Jesu Lidelseshistorie, Renten af 400 Kr. tildeles 2 Religionslærere.

14. **Borups Legat,** stiftet 24. Juni 1819 af Landsoverretsprokurator Niels Borup (f. 5. Nov. 1787 † 18. Nov. 1860) med 191 Rbd. 94 Sk., nu 400 Kr., hvis Renter gives som Præmier til flinke Elever.

15. **Fru Bønckes Legat,** stiftet 16. Juni 1828 af Charlotte Amalie Snour, Enke efter Brandkaptain, Murmester Johan Jacob Bøncke (se I. B. 2887), med 2,000 Rbd., nu 4,675 Kr. 97 Ø., hvis Renter skulle anvendes til et Barns Opdragelse.

16. **Legat oprettet i Anledning af Deres Kongelige Høiheder Prins Frederik Carl Christian og Prinsesse Vilhelmine Maries høie Formælingsfest Allehelgensdag Aar efter Christi Byrd 1828,** stiftet af Kancelliraad, Brygger Knud Gotfred Groth (se I. B. 3288) med 500 Rbd., nu 1,168 Kr. 88 Ø., hvis Renter anvendes til flittige og lærvillige Opfostringshus-Drenges Udstyrelse med bedre Klæder eller paa anden Maade til Stiftelsens Bedste.

Fundats, konfirm. 28. Nov. 1828 (Rskr. 1828, S. 405; Coll.-Tid. 1828, S. 962).

17. **Gerson Levys Legat,** stiftet 1831 af Kjøbmand Gerson Levy (se I. B. 239) med 500 Rbd., nu 1,014 Kr. 1 Ø.

Testamente af 20. Mai 1831 (Rskr. 1831, S. 429; Coll.-Tid. 1831, S. 854), konfirm. 12. Nov. 1831.

18. **Jomfru Dorothea Cecilie Schouboes Legat til Opfostringshuset,** stiftet 1843 af Dorothea Cecilie Schouboe (se I. B. 3229) med 400 Rbd., nu 800 Kr.

Testamente af 23. Aug. 1843 (Legatber. 1898, S. 5), konfirm. 26. Marts 1844.

19. **Det Borch'ske Jubilæumslegat,** stiftet 24. Marts 1844 af 46 Elever med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter gives som Præmie til flinke Elever.

20. **Lorenz Mortensens Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Marts 1847 af Maria Theresia Gesber, Enke efter Betjent ved Kontoret for de Reisende Lorenz Mortensen (se I. B. 90), med 1,600 Rbd., nu 3,200 Kr., til Præmier for flinke Elever.

21. **Opfostringshusets Jubilæumslegat,** stiftet 29. Juni 1853 af ældre Elever med 100 Rbd., nu 200 Kr., til Præmier for flittige Elever.

22. **En Unævnts Legat,** stiftet 1864 med 200 Rdl., nu 400 Kr., til Præmier for Elever.

23. **Etatsraad A. N. Hansens Legat,** stiftet 1872 af Etatsraad, Grosserer Andreas Nicolai Hansen (se I. B. 874) med 20,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død anvendes til Forøgelse af Pladserne.

Testamente af 27. April 1872 (Legatber. 1883, S. 6).

24. **Foreningen af 29. Junis Legat,** stiftet 31. Juni 1873 af Foreningen, der bestaaer af ældre Elever, med 258 Kr. 99 Ø., nu 600 Kr., til Præmie for flinke Elever.

25. **Handskefabrikant W. T. Danielsens og Hustrus Legat,** stiftet 1874 af Wilhelm Theodor Danielsen og Hustru Christiane Cathrine Petersen (se I. B. 928) med 4,000 Kr., nu 4,142 Kr. 26 Ø., hvis Renter for 5 Aar ad Gangen tildeles en af de dygtigste og flittigste Elever til videre Uddannelse.

Testamente af 30. Juli 1874 (Legatber. 1896, S. 3).

26. **Kancelliraad Thorups Legat,** stiftet 1878 af Revisor Ole Thorup (se I. B. 615) med 20,000 Kr.

Gavebrev af 10. April 1878 (Legatber. 1885, S. 4).

27. **Cand. jur. Hans Jacob Lindahls Legat,** stiftet 1885 af Hans Jacob Lindahl til Skjerrildgaard (f. 15. April 1812 † 29. Okt. 1885) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Moders Gravsted paa Garnisons Kirkegaard, Resten tilfalder Opfostringshuset.

Testamente af 7. Jan. 1885 (Legatber. 1887, S. 7).

28. **Forhenværende Grosserer og Farver B. Goldschmidts Legat,** stiftet 1891 af Bendix Goldschmidt (se I. B. 461) med 10,000 Kr. til Oprettelse af en Friplads.

Testamente af 24. Juli 1891 (Legatber. 1893, S. 22).

29. **Partikulier Bentzens Legat,** stiftet 1892 af Julius August Bentzen († 18. Nov. 1892) med hele hans Bo, udlagt med 6,437 Kr. 62 Ø., nu 5,000 Kr.

Testamente af 14. Marts 1892 (Legatber. 1893, S. 8).

Ellen Marie Møllers og Ane Christine Nielsens Legat, se I. B. 3800.

Sukkerraffinadør Jes Heinrich Brodersens og Hustru Lucia Brodersen født Nahnsens Legat, se I. B. 3805.

DØVSTUMMEINSTITUTET,

oprettet 1807,

eier Eiendommen Kastelsvei Nr. 58, der er brandforsikret for 145,400 Kr.

Institutet bestyres af en Direktør og en Forstander. Fundats af 17. April 1807. Canc.-Skr. 27. Au[illegible] 1814. Til Institutet ere følgende Legater skjænkede, der ere indgaaede i dets Formue, som bestyres [illegible] Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet.

1. **Det Thomsen'ske Legat,** stiftet 1802 af Brødrene Raadmand i Frederici[illegible] Hans Thomsen og Veiermester i Kjøbenhavn Andreas Thomsen (se I. B. 165[illegible] med 10,000 Rdl.

Testamente af 7.—11. Dec. 1802 efter fac. test. 11. Sept. 1801 med Kodiciller af 9.—23. Juli 1808 [illegible] 3. Mai 1811, 6. Aug. 1816, 17. Juni 1817 og 30. Marts 1818 (Rskr. 1818, S. 357; Coll.-Tid. 1818, S. 733).

2. **Det Eller'ske Legat,** stiftet 1808 af Vinhandler Hans Bruun Eller o[illegible] Hustru Nancy (Anna Margarethe) Oberkampff (se I. B. 307) med 50 Rdl.

Testamente af 25. Febr. 1808 med Kodiciller af 2. Sept. 1811 og 1. Febr. 1813 (Rskr. 1823, S. 135). [illegible] konfirm. 6. Mai 1823.

3. **Ekvipagemester Haldan Lassons Legat,** stiftet 1822 af Halda[illegible] Lasson med 3,500 Rbd.

Testamente af 24 Aug. 1822 (Rskr. 1822, S. 252; Coll.-Tid. 1825, S. 525).

4. **Etatsraadinde Marie Koefoeds Legat,** stiftet 1825 af Marie Bohn [illegible] Enke 1° efter Kjøbmand i Nexø Johan Herman Ancker, 2° efter Grosserer Han[illegible] Peter Koefoed (se I. B. 92), med 7,500 Rbd.

Testamente af 25. Mai 1825 (Rskr. 1839, S. 401; Coll.-Tid. 1839, S. 955), konfirm. 28. Nov. 183[illegible]

5. **Dr. Brodums Legat,** stiftet af Dr. William de Brodum i London (s[illegible] I. B. 1028) med 30 Lstl.

Canc.-Skr. 6. Aug. 1825.

6. **Grosserer J. H. Goldschmidts Legat,** stiftet 1825 af Hirsch Jaco[illegible] Goldschmidt (se I. B. 1089) med 600 Rbd. efter en Legatars barnløse Død, n[illegible] 1,200 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse af trængende Døvstumme.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamentarisk Disposition af 9. Aug. 1825, konfirm. 19. Mai 182[illegible]

7. **Justitsraadinde Hougaards Legat,** stiftet ved Testamentskodicil [illegible] 20. Jan. 1826, konfirm. 1. Dec. 1827, af Anna Eriksdatter Wind, Enke efter A[illegible] ministrator ved Lottoet, Justitsraad Ole Hougaard (se I. B. 2444), med 4,000 Rb[illegible]

8. **Majorinde Charlotte Cathrine Rodenburgs Legat,** stiftet 1826 [illegible] Charlotte Cathrine Weyse, Enke 1° efter Kortfabrikant Christopher Ern[illegible] Süsz, 2° efter Major Hans Peter Rodenburg (se I. B. 326), med 500 Rbd.

Testamente af 16. Febr. 1826 (Rskr. 1827, S. 430; Coll.-Tid. 1828, S. 7), konfirm. 9. Nov. 1827.

9. **Oberst Feldtmanns Legat,** stiftet 1826 af Peter von Feldtmann ([illegible] I. B. 1997) med 500 Rbd. Sølv.

Testamente af 3. Mai 1826 (Rskr. 1826, S. 234; Coll.-Tid. 1828, S. 742), konfirm. 28. Juli 1826.

10. **Generalkrigskommissær Winthers og Hustrus Legat,** stiftet 18[illegible] af Knud Winther og Susanne Maria Schütt (se I. B. 286) med 200 Rbd.

Testamente af 25. Aug. 1827, konfirm. 25. Aug. 1829. Canc.-Skr. 8. Okt. 1831.

11. **Faktor Kierulffs Legat,** stiftet 1828 af Severin Kierulff (se I. B. 288) med 100 Rbd.

Testamente af 29. Juli 1828 (Rskr. 1833, S. 439). konfirm. 29. Okt. 1833.

12. **Niels Bolwigs Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Okt. 1829, konfirm. 28. Jan. 1834, af Pensionist Niels Bolwig (se I. B. 290) med 214 Rbd. 73 Sk.

13. **Glarmester Hauschildts Legat,** stiftet 1834 af Christopher Hauschildt (se I. B. 242) med 1,000 Rbd.

Testamente af 20. Mai 1834 (Rskr. 1834, S. 217; Coll.-Tid. 1834, S. 839), konfirm. 10. Juni 1834.

14. **Parykmagermester Petersen Lakes Legat,** stiftet 1839 af Maren Nielsdatter Giede Gufar, Enke efter Johan Christian Vilhelm Petersen Lake (se I. B. 117), med 2,000 Rbd.

Testamente af 16. Febr. 1839 (Rskr. 1841, S. 311), konfirm. 21. Dec. 1841.

15. **Madame S. M. Alberts' Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Nov. 1846 af Sidse Margrethe Jacobsen, Enke efter Assistent i Nationalbanken Claes Bruhn Alberts (se I. B. 1179), med 200 Rbd.

16. **Enkefru Petreschs Legat,** stiftet 1877 af Anthonette Flor, Enke efter Grosserer Peter Leonhard Petresch (se I. B. 88), med 10,000 Kr., hvis Renter deles mellem Døvstummeinstituterne i Kjøbenhavn og Nyborg med ½ til hver.

Testamente af 14. Juli 1877 med Kodicil af 21. Mai 1878. Min.-Skr. 6. Jan. 1886 (G. R.).

17. **Enkefru Michelsens Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Juli 1879 med Kodicil af 31. Jan. 1880 af Erasmine Christiane Petrine Marie Elisabeth Clausen, Enke efter Vinhandler Hans Michelsen (se I. B. 873), med 1,000 Kr.

18. **Mette Cathrine Raarups Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Juni 1881 af Mette Cathrine Hansen (f. 28. Aug. 1810 † 2. Aug. 1892), Enke efter Brygger Johan Poulsen Raarup (f. 26. Aug. 1790 † 22. Juni 1856), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Døvstumme udenfor Døvstummeinstitutet.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Bestyreren for Institutet. Fundats stadf. 26. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 50).

BLINDEINSTITUTET,

opretttet 1811

af Selskabet „Kjæden“, eier Eiendommen Kastelsvei Nr. 10, der er brandforsikret fo 363,000 Kr.

Institutet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af en særlig Bestyrelse og en Forstander. Lov 21. Jan. 1857. Til Institutet ere følgende Legater skjænkede, som ere indgaaede i det Formue, med Undtagelse af dem, om hvilke Andet er bemærket:

1. **Det Thomsen'ske Legat,** stiftet 1802 af Brødrene Raadmand i Fredericia Hans Thomsen og Veiermester i Kjøbenhavn Andreas Thomsen (se I. B. 165) med 10,000 Rdl.

Testamente af 7./11. Dec. 1802 efter fac. test. 11. Sept. 1801 med Kodiciller af 9./23. Juli 1808 3. Mai 1811, 6. Aug. 1816, 17. Juni 1817 og 30. Marts 1818 (Rskr. 1818, S. 357; Coll.-Tid. 1818, S. 733.

2. **Det Eller'ske Legat,** stiftet 1808 af Vinhandler Hans Bruun Eller og Hustru Nancy (Anna Margarethe) Oberkampff (se I. B. 307) med 50 Rdl.

Testamente af 25. Febr. 1808 med Kodiciller af 2. Sept. 1811 og 1. Febr. 1813 (Rskr. 1823, S. 135) konfirm. 6. Mai 1823.

3. **Aron Philipsens Legat,** stiftet 1812 af Silke- og Klædekræmmer Aron Philipsen (se I. B. 1019) med 500 Rdl., indkomne 1834 med 130 Rbd. 16 Sk.

Testamente af 4. Febr. 1812, konfirm. 25. Febr. 1812. Canc.-Skr. 10. Mai 1834.

4. **Hofraad Meyers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af Hofraad David Amsel Meyer (se I. B. 132) med 7,500 Rbd., som efter Bestemmelsen ere anvendte til „Arbeids- og Forsørgelsesanstalten for Blinde“.

Fundats af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 783), konfirm. 20. Dec. 1822.

5. **Jomfru Stubs Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Juni 1819, konfirm 20. Juli 1819, af Ane Birgitte Stub (f. c. 1747 † 7. Juli 1819) med 200 Rbd.

6. **Grevinde Rosencrones Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Juli 182 af Agnete Marie Hielmstierne, Enke efter Udenrigsminister, Greve Marcus Gerhard Rosencrone til Baroniet Rosendal, Nøragergaard og Børglum Kloster (se I. B. 167), med 2,000 Rbd.

7. **Ekvipagemester Lassons Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Aug 1822 af Haldan Lasson (se ovenfor Døvstummeinstitutet 3) med 3,500 Rbd.

8. **Majorinde Qvists Legat,** stiftet 1822 af Cathrine Margrethe Otto, Enke efter Brandmajor Johan Martin Qvist (se I. B. 168) med 5,000 Rbd., som ere anvendte til „Arbeids- og Forsørgelsesanstalten for Blinde“.

Testamente af 21. Sept. 1822 (Rskr. 1823, S. 53; Coll.-Tid. 1823, S. 176), konfirm. 4. Marts 1823

9. **Skomager Ferslews og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente a 30. Mai 1823, konfirm. 3. Juni 1823, og Kodicil af 10. Juni 1826 af Jens Simonsen Ferslew (døbt 17. Sept. 1743 † 10. Marts 1833) og Hustru Elisabeth Grønbeck (f. c. 1764 † 9. Juli 1827) med hele deres Bo, udlagt med 5,872 Rbd. 84 Sk.

10. **Lovise Margrethe Bechs Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Marts 1824 af Lovise Margrethe Bech med 281 Rbd. 54 Sk.

11. **Majorinde Elys Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Nov. 1824 med Kodicil af 15. Dec. 1830, konfirm. 10. April 1835, af Georgia Elisabeth Krieger (døbt 29. Aug. 1753 † 7. Nov. 1834), Enke efter Major Søren Heiberg Ely († 13. Nov. 1805), med 100 Rbd.

12. **Etatsraadinde Marie Koefoeds Legat,** stiftet 1825 af Marie Bohn, Enke 1° efter Kjøbmand i Nexø Johan Herman Ancker, 2° efter Grosserer Hans Peter Koefoed (se I. B. 92), med 11,000 Rbd.

Testamente af 25. Mai 1825 (Rskr. 1839, S. 401; Coll.-Tid. 1839, S. 955), konfirm. 28. Nov. 1839.

13. **Justitsraadinde Hougaards Legat,** stiftet ved Kodicil af 20. Jan. 1826, konfirm. 1. Dec. 1827, af Anna Eriksdatter Wind, Enke efter Administrator ved Lottoet, Justitsraad Ole Hougaard (se I. B. 2444), med 4,000 Rbd.

14. **Generalkrigskommissær Winthers og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Aug. 1827, konfirm. 25. Aug. 1829, af Knud Winther og Hustru Susanne Maria Schütt (se I. B. 286) med 200 Rbd.

15. **Dr. Brodums Legat,** stiftet 1827 af Dr. William de Brodum i London (se I. B. 1028) med 20 Lstl.

16. **Nascous Legat,** stiftet 1828 af residerende Kapellan i Vordingborg Matthias Nascou (se I. B. 3271) med 6 Aktier i asiatisk Kompagni (840 Rbd.).

Testamente af 17. Juli 1828 med Kodiciller af 1. Nov. 1828, 23. Juni 1829 og 9. Juli 1830 (Rskr. 1840, S. 92), konfirm. 15. April 1840.

17. **Faktor Kierulffs Legat,** stiftet 1828 af Severin Kierulff (se I. B. 288) med 100 Rbd.

Testamente af 29. Juli 1828 (Rskr. 1833, S. 439), konfirm. 29. Okt. 1833.

18. **Niels Bolwigs Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Okt. 1829, konfirm. 28. Jan. 1834, af Pensionist Niels Bolwig (se I. B. 290) med 214 Rbd. 73 Sk.

19. **Gerson Levys Legat,** stiftet 1831 af Kjøbmand Gerson Levy (se I. B. 239) med 500 Rbd.

Testamente af 20. Mai 1831 (Rskr. 1831, S. 429; Coll.-Tid. 1831, S. 854), konfirm. 12. Nov. 1831.

20. **Madame Rolffs Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Febr. 1832 med Kodicil af 3. Sept. 1835, konfirm. 30. Marts 1836, af Fuldmægtig Hans Rolff og Hustru Mette Cathrine Jørgensen (se I. B. 240) med 2,000 Rbd.

21. **Etatsraad Schows Legat,** stiftet 1834 efter Professor Niels Iversen Schow (f. 16. Juni 1754 † 18. Okt. 1830) med 1,000 Rbd.

22. **Glarmester Hauschildts Legat,** stiftet 1834 af Glarmester Christopher Hauschildt (se I. B. 242) med 1,000 Rbd.

Testamente af 20. Mai 1834 (Rskr. 1834, S. 217; Coll.-Tid. 1834, S. 839), konfirm. 10. Juni 1834.

23. **Justitsraad Schierns Legat,** stiftet 1836 af Justitsraad, Skolefondskasserer Jens Carl Frederik Schiern (f. 24. Sept. 1768 † 12. Febr. 1836) med 500 Rbd.

Testamente af 28. Jan. 1836 (Rskr. 1836, S. 86), konfirm. 8. Marts 1836.

24. **Overkammerherre Hauchs Legat,** stiftet 1838 af Overkammerherre, Overhofmarskal Adam Vilhelm Hauch (se I. B. 2987) med 2,500 Rbd.

Testamente af 28. Nov. 1836 (Rskr. 1838, S. 56), konfirm. 3. Marts 1838.

25. **Parykmagermester Petersen Lakes Legat,** stiftet 1839 af Maren Nielsdatter Giede Gufar, Enke efter Parykmagermester Johan Christian Vilhelm Petersen Lake (se I. B. 117), med 2,000 Rbd.

Testamente af 16. Febr. 1839 (Rskr. 1841, S. 311), konfirm. 21. Dec. 1841.

26. **Isak Hartvigs Legat,** stiftet ved Additament af 16. Marts 1840 til Testamente af 16. Juli 1839 af Isak Hartvig i Hamborg (se I. B. 246) med 500 Mark Cour.

27. **Madame Sabels Legat,** stiftet 1843 af Anne Marie Gjermundsen, Enke efter Bogholder Leonardt Sabel (se I. B. 1257), med 1,000 Rbd.

Testamente af 16. Aug. 1843 (Rskr. 1846, S. 57), konfirm. 19. Febr. 1846.

28. **Oberstinde Holsts Legat,** stiftet 1844 efter Sophia Amalia Castenschiold (f. 1. Aug. 1765 † 2. Juli 1843), Enke efter Oberst Emanuel Holst (døbt 4. Jan. 1751 † 8. Aug. 1822), med 1,000 Rbd.

29. **Kammerraadinde Ottos Legat,** stiftet 24. Mai 1844 af Albertin Vilhelmine Frederikke Conradi (døbt 29. Mai 1772 † 7. Juni 1844), Enke efte fhv. Garnisonskirurg, senere Universitetskasserer Johan Traugott Lebrecht Ott (f. 15. Aug. 1766 † 21. Aug. 1827), med 100 Rbd.

30. **Grosserer Melchiors og Hustrus Legat,** stiftet 1845 af Gerso Moses Melchior og Hustru Birgitte Israel (se I. B. 463) med 800 Rbd., nu 1,600 Kr., tildels efter nogle Legatarers Død.

Legatet bestyres af Institutets Bestyrelse. Testamente af 31. Jan. 1845, konfirm. 17. April 1845.

31. **Madame S. M. Alberts' Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Nov. 184 af Sidse Margrethe Jacobsen, Enke efter Assistent i Nationalbanken Clae Bruhn Alberts (se I. B. 1179), med 200 Rbd.

32. **Madame Diempkers Legat,** stiftet 22. Aug. 1849 af Ane Sabin Diempker, Enke efter Lærredshandler Bernhard Heinrich Diempker (se I. B 489), med 1,000 Rbd.

33. **Jomfru Dietrichs Legat,** stiftet 1849 efter Elisabeth Frederikk Sophie Dietrich (se I. B. 3299) med 832 Rbd.

34. **Enkemadame Johanne Petersens Legat,** stiftet ved Testamente a 31. Aug. 1850 af Johanne Marie Møller, Enke efter Vinhandler Helge Peterse (se I. B. 1072), med 2,000 Rbd.

35. **Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 16. April 1851 af Silke- o Klædehandler Jens Hansen Lund (se I. B. 251) med 1,386 Rbd. 48 Sk.

36. **Frøken Kjerulffs Legat,** stiftet 1851 af Julie Louise Kjerulff († fø Mai 1876), udlagt med 6,581 Kr. 34 Ø., som efter nogle Legatarers Død indlemmes den separate Fond.

Legatet bestyres af Institutets Bestyrelse. Testamente af 14. Mai 1851. Min.-Skr. 22. Mai 1876 (utrykt)

37. **Grosserer Nybroes og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente a 28. Juli 1852 af Kirstine Munck, Enke efter Iver Peter Nybroe (se I. B. 1463) med 746 Rbd.

38. **Etatsraad Suhrs Legat** stiftet 1857 af Etatsraad, Grosserer Johanne Theodorus Suhr (se I. B. 119) med 200 Rdl.

39. **Kierkegaards Legat,** stiftet 1857 af Silke- og Klædehandler Mikke Andersen Kierkegaard (se I. B. 2027) med 50 Rdl., som ere tillagte Institutet separate Fond.

Testamente af 9. Mai 1857. Min.-Skr. 5. Juni 1867 (utrykt).

40. **Dorthea Amalie Toftgaards Legat,** stiftet 1857 af Jomfru Dorthe Amalie Toftgaard med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter fordeles i lige Del til samtlige det Kgl. Blindeinstituts Elever ved Juletid og indsættes paa Sparekasse bøger til deres Afgang fra Institutet.

Legatet bestyres af Forstanderen under Tilsyn af Institutets Bestyrelse og Overtilsyn af Kultus ministeriet. Testamente af 10. Aug. 1857. Min.-Skr. 2. Jan. 1888 (G. R.). Fundats af 11. Sept. 1896 (Min. Tid. 1896 A. S. 259). stadf. 29. Sept. 1896.

41. **Fru Helene van Helsdingens Legat,** stiftet 1859 af Helene Andries, Enke efter Proprietær Johan Carl Frederik van Helsdingen (se I. B. 326) med 1,000 Rdl., som ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 24. Mai 1859, med Kodicil af 7. Juni 1865. Min.-Skr. 11. Mai 1877 (utrykt).

42. **Ryans Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Dec. 1859 med Kodicil a 23. April 1861 af Grosserer George Ryan (se I. B. 253) med event. 50,000 Kr.

43. **Enkefru Rosa Goldschmidt født Gersons Legat,** stiftet 1861 a Rosa Gerson, Enke efter Grosserer Hirsch Jacob Goldschmidt (se I. B. 1089) med 1,000 Rdl., der ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 25. April 1861. Min.-Skr. 23. Marts 1888 (utrykt).

44. **Khérédines Legat,** stiftet 1861 af tunesisk Gesandt, General Khérédine med 500 Fr., der ere tillagte Institutets separate Fond med 400 Kr.

Gavebrev af 2. Okt. 1861. Min.-Skr. 31. Dec. 1887 (utrykt).

45. **Enkefru Kildal-Lunds Legat,** stiftet 1864 af Armgaard Margrethe Porth, Enke efter Bataillonskirurg Michael Heggelund Kildal-Lund (se I. B. 358), med 1,000 Rdl., som ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 6. Mai 1864. Min.-Skr. 29. Juni 1875 (utrykt).

46. **Grosserer I. H. Rubens og Hustrus Legat,** stiftet 1867 af Isach Hendel Ruben (se I. B. 439) og Hustru Susanne Bloch (se I. B. 1727) med 500 Rdl., der ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 14. Mai 1867, konfirm. 3. Okt. 1867. Min.-Skr. 29. Juli 1869 (utrykt).

47. **Den 26. Mai 1867,** Sølvbryllupslegat, stiftet af en Ven af de Blinde med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter tildeles den flinkeste Elev som Flidspræmie.

Legatet bestyres af Institutets Bestyrelse.

48. **Enkefru E. C. P. M. E. Michelsen født Clausens Legat,** stiftet 1879 af Erasmine Christiane Petrine Marie Elisabeth Clausen, Enke efter Vinhandler Hans Michelsen (se I. B. 873), med 1,000 Kr., der ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 26. Juli 1879 med Kodicil af 31. Jan. 1880. Min.-Skr. 3. Nov. 1881 (utrykt).

49. **Kreaturhandler Peder Haagensens Legat,** stiftet 1879 af Peder Haagensen (f. 11. Juli 1807 † 13. Febr. 1885) med 2,000 Kr., der ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 26. Sept. 1879. Min.-Skr. 6. Mai 1885 (utrykt).

50. **Anna von Graefe født Komtesse Knuths Legat for Blinde og Svagsynede,** stiftet 1879 af Hans Schack Rudolph Greve Knuth (f. 29. Juni 1832 † 30. Mai 1890) med 5,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 7. Juni uddeles til Elever af det kgl. Blindeinstitut til Værktøi o. l., fortrinsvis til Slægtninge af preussisk Geheimeraad Friedrich Wilhelm Ernst Albrecht von Graefe (f. 22. Mai 1828 † 19. Juli 1870) og Hustru Anna Pouline Adelaide født Komtesse Knuth (f. 15. Marts 1842 † i Marts 1872).

Legatet bestyres af Direktionen. Fundats af 31. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 19; G. R. 1880, S. 246), stadf. 9. Febr. 1880.

51. **Etatsraad Aggerups Legat,** stiftet 1880 af Etatsraad Carl Gottlieb Aggerup (f. 26. Sept. 1793 † 7. Febr. 1881) med 800 Kr., hvis Renter anvendes til Julegaver.

Legatet bestyres af Institutets Bestyrelse. Testamente af 19. Aug. 1880.

52. **Karetmager Hans Michelsens Legat,** stiftet 1881 af Hans Michelsen (se I. B. 1201) med 500 Kr., der ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 13. Mai 1881. Min.-Skr. 4. Okt. 1881 (utrykt).

53. **Mette Cathrine Raarups Gave til Fordel for trængende Blinde udenfor det kongelige Blindeinstitut,** stiftet ved Testamente af 11. Juni 1881 af Mette Cathrine Hansen, Enke efter Brygger Johan Poulsen Raarup (se ovenfor Døvstummeinstitutet 18), med 2,000 Kr.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Forstanderen for det kgl. Blindeinstitut. Fundats stadf. 31. Dec. 1892, (Min.-Tid. 1892 A, S. 377).

54. **Grosserer Langhoffs Legat,** stiftet 1884 af Simon Larsen Langhoff (se I. B. 2461) med 5,000 Kr., der ere tillagte Institutets separate Fond.

Testamente af 28. Jan. 1884. Min.-Skr. 3. Okt. 1892 (utrykt).

DET KONGELIGE THEATER.

1. **Dramatisk Skoles Legat,** stiftet 1886 af Kancelliraad Harald Niel Larsen Lind (f. 20. Nov. 1844) med 5,000 Kr., 1890 forøget med 10,000 Kr., n 15,000 Kr., hvis Renter efter Skolens Nedlæggelse anvendes til Understøttelse for yngr lovende Kunstnere.

Legatet bestyres af Chefen for det Kgl. Theater og Kapel. Gavebrev af 9. April 1886, stad 29. Okt. 1888.

Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Op muntring og til en lille Hjælp for Kunstens Dyrkere, se ovenfor Det kgl Akademi for de skjønne Kunster 6.

HÆREN.

Legater for militære eller deres Familier ved A. P. Møller, Kontorchef i Krigsministeriet. Kjøbenhavn 1896.

1. **Baron Lüders' Legat,** stiftet 1730 af Kabinetssekretær hos Dronning Louise, Baron Peter Lüders (se I. B. 1206) med 2,000 Rdl., hvis Renter tillagdes trængende Officersenker og forældreløse Officersbørn.

Om Legatet har ingen Oplysninger været at tilveiebringe, hvorfor det maa antages at være gaaet tabt eller forbrugt. Testamente af Juni 1730, konfirm. 14. Juli 1730.

2. **Løitnant von Qvands Legat,** stiftet 1733 af fhv. Løitnant ved fynske nat. Inf.-Reg. Jacob Johannes von Qvand (begr. 28. Juni 1738) i Anledning af, at der 10. April s. A. var meddelt ham Privilegium til at brænde Brændevin og brygge Øl, med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter tillagdes fattige Soldaterbørn og nu anvendes til Understøttelse for Garnisonen i Citadellet Frederikshavn.

Legatet, der er indgaaet i Citadellets Fattigkasse, bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Kommandantskabet i Kjøbenhavn og Citadellet Frederikshavn (Mil. Rskr. 1818, Till. S. IX).

3. **Friderichsens Legat,** stiftet 1745 af fhv. Kaptain ved sjæll. gev. Reg. Peter von Friderichsen med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 11. Marts gives til 4 Børn af Underofficerer ved kjøbenhavnske Afdelinger, fortrinsvis af 5. Bataillon, naar den atter maatte faae Garnison i Kjøbenhavn, indtil de ere oplærte i et Haandværk e. l.

Legatet bestyres af Patronatet for Kjøbenhavns Garnisonskirke. Testamente af 10. Nov. 1745 (Mil. Rskr. 1818, Till. S. VI), konfirm. 7. Jan. 1746. Min.-Skr. 17. Mai 1873 (Mil. Rskr. 1873, S. 30).

4. **Kalckreutzs Legat,** stiftet 1743, udredes af Sorø Akademi med Pensioner paa 200 Kr. til 10 gamle, veltjente Officerer, se Gyrstinge og Flinterup Sogne i Sorø Amt 1.

5. **Fonden for Landkadetkorpset,** oprettet ifølge Anordn. 30. Marts 1757 om en forbedret Indretning af Landkadetkompagniet (2. Dec. 1803 omdannet til Landkadetkorpset), idet det bestemtes, at de i Krigskancelliet for Opnaaelse af en Karakter indkommende Summer skulde tillægges Landkadetakademiet, og til denne Fond henlagdes 1810 4,000 Rdl. fra Prokurator i Kolding, Overkrigskommissær Laurids Risom (f. c. 1763 † 28. Marts 1815), 1811 10,000 Rdl. fra Generalkrigskommissær Carl Friderich Becker til Tirsbæk (f. 5. Dec. 1784 † 9. Sept. 1858), 1813 2,000 Rdl. fra Generalkrigskommissær, Oberst Johan Conrad von Schucardt til Villestrup Stamgods (f. 26. Febr. 1764 † 15./16. Okt.

1819), 1813 9,000 Rdl. fra Generalkrigskommissær Christian Petersen til Engelh (f. 18. April 1783 † 8. Mai 1841), af hvilke dog 8,072 Rbd. 31 Sk. anvendtes til Dæk af en Underbalance, 1814 12,000 Rbd. fra Kystbefalingsmand Weibye, ialt 22,927 R hvis Renter oplagdes til 47,125 Rbd., som 1853 inddroges i Statskassen.

Rskr. 30. Nov. 1810, Rskr. 20. Nov. 1811, Rskr. 11. Jan. 1813, Rskr. 26. Marts 1813, Rskr. 27. 1814 (utrykte). Kgl. Resol. 18. Marts 1853. Se Mil. Rskr. 1853, S. 105 og 166.

6. **von der Maases Legat,** stiftet 1768 af Oberst Henning von Maase (f. 7. Aug. 1718 † 31. Juli 1768) med 2,400 Rdl., nu 4,800 Kr., hvis Re tildeles 2 Sønner af Officerer ved 5. Bataillon til deres fyldte 18. Aar.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af 5. Bataillon. Gavebrev af 14. Juni 1768 Rskr. 1818 Till., S. VII), konfirm. 2. Sept. 1768. Kgl. Resol. 28. Marts 1844, Nr. 6 (Mil. Rskr. 1844, S. Min.-Skr. 31. Marts 1882 (Mil. Rskr. 1882, S. 18).

7. **Det Lüttichau'ske Legatum,** stiftet 1775, stort 43,177 Kr., af Renter der ved Fredericia Byraad uddeles 90 Kr. til fattige Enker efter Militære, uddøer den Lüttichau'ske Familie her i Landet, uddeles hele Renten til gamle, fat Officerer, deres Enker eller til deres Børns Opdragelse, se Fredericia Kjøbstad 7

8. **Den Meley'ske Hjælpekasse,** grundlagt 1779 af Kaptain ved Laala gev. Inf.-Reg., senere Oberstløitnant Friedrich Christian von Meley (f. 21. M 1731 † 28. Okt. 1790) med 500 Rdl. S. H. K., 1812 af Major Christian Heinr von Hoff-Rosencrone (f. 25. Febr. 1768 † 5. Nov. 1837) forøget med 200 R 1839 af Regimentskirurg Frederik Vilhelm Christian Gøricke (se I. B. samt ved Bidrag af Officerer, nu 10,398 Kr. 85 Ø., hvis Renter tildeles trænge Enker efter Officerer, fortrinsvis efter Underofficerer ved 15. Batl.

Kassen bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Chefen for 5. Bataillon. Testamentarisk Disp tion af 27. Febr. 1779. Kgl. Resol. 28. Marts 1844 Nr. 8 (Mil. Rskr. 1844, S. 131). Skr. 15. Febr. (ibid. 1854, S. 57). Min.-Skr. 31. Marts 1882 (ibid. 1882, S. 18).

9. **Det Hirschnach'ske Legat,** stiftet 1790 af Kaptain ved laal. R Christian Friederich Hirschnach (døbt 5. Sept. 1731 † 30. Okt. 1794) 500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende syge og afskedigede L officerer og til deres Enker i Sygdomstilfælde, fortrinsvis til Legatstifterens Slægt.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Garnisonspræsten i Kjøbenhavn. Gavebrev 29. Aug. 1790 og 24. Dec. 1791 (Rskr. 1794, S. 566; Mil. Rskr. 1818 Till., S. 153), konfirm. 24. Nov. Gen. Komm.-Koll.-Skr. 18. Marts 1837 (Mil. Rskr. 1837, S. 45). Min.-Skr. 3. Mai 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S.

10. **Det Beenfeldt'ske Fideikommis,** stiftet 1800, af hvis Renter der deles 132 Kr. til Skolehjælp for Underofficersbørn ved 5. Dragonregiment i Rand 70 Kr. for Underofficersbørn ved 3. Dragonregiment i Aarhus, 60 Kr. for Un officersbørn ved 11. Bataillon i Aalborg, 60 Kr. for Underofficersbørn ved 12. Batai i Fredericia, se Aarhus Amt 1.

11. **Kolderup Rosenvinges Legater,** stiftede 1810 og 1812 af P direktør, Etatsraad Peder Andreas Kolderup Rosenvinge (f. 9. Jan. 1 † 18. Aug. 1824) med 22,000 Rdl., indkomne med 4,000 Rbd. Sedler, omskrevne

4,200 Rbd. Sølv, nu 10,254 Kr. 39 Ø., hvis Renter tillagdes Artillerikadetinstitutet og Landkadetkorpset og nu anvendes til Officersskolens Bibliothek.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Gavebreve af 27. April 1810 og 24. Dec. 1812 (Mil. Rskr. 1825, S. 169). Rskr. 13. Okt. 1824 og Kgl. Resol. 16. Nov. 1824 (ibid. 1824, S. 111). Finanslov 26. Febr. 1869. Kgl. Resol. 20. Mai 1869 (Mil. Rskr.). Min.-Skr. 25. April 1893 (ibid. 1893, S. 28).

12. **Præsten Hebers Legat,** stiftet 1811 af Sognepræst til Vor Frue Kirke i Svendborg Carl Vilhelm Heber (f. 31. Aug. 1771 † 31. Juli 1839) og Hustru Johanne Marie Hintze (f. 11. Sept. 1777 † 19. Marts 1857) med 11,000 Rdl., 1843 af Enken forøget med 1,000 Rbd., nu 24,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i lige store Lodder til 4 Præsteenker med Pensioner paa ikke over 300 Kr. og til 3 Enker efter Majorer og ned til Premierløitnanter af Artilleriet.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet og Krigsministeriet. Fællestestamente af 11. Dec. 1811 med Kodiciller af 10. Mai 1836 og 10. Mai 1839 samt Enkens Kodicil af 12. Dec. 1839, konfirm. 15. Febr. 1840, Enkens Kodiciller af 10. Febr. 1843, konfirm. 15. Febr. 1846 og 16. Mai 1849, konfirm. 15. Mai 1857. Intend.-Skr. 16. Dec. 1857 (Mil. Rskr. 1857, S. 129). Kultus-Min.-Skr. 22. Marts 1858 (G. R.).

13. **Hofraad Meyers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af Bankier, Hofraad David Amsel Meyer (se I. B. 132) med 12,500 Rdl., nu en ordinær Fond paa 41,934 Kr. 49 Ø., hvis Renter anvendes til Bedste for Officerslasaretter, og en extraordinær Fond paa 69,380 Kr. 69 Ø., hvis Renter indtil videre tildeles syge Officerer til Helbreds Gjenvindelse.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Fundats af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 283), konfirm. 20. Dec. 1822. Kgl. Resol. 1. Juni 1860.

14. **Majorinde Pultzs Legat,** stiftet 1815 af Ida Dorothea von Pentz (f. 12. Febr. 1749 † 24. Okt. 1828), Enke efter Major Frederik Jørgen Pultz til Tidselholt († 13. Febr. 1811), med 1,000 Rbd., nu 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Garnisonen i Citadellet Frederikshavn.

Legatet er indgaaet i Citadellets Fattigkasse og bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Kommandantskabet i Kjøbenhavn. Testamente af 7. Juni 1815 (Mil. Rskr. 1822, S. 170), konfirm. 1. Nov. 1822.

15. **Major Wegeners Fond,** stiftet 25. Nov. 1816 af Kommandør for 1. Bataillon af Kjøbenhavns borgerlige Infanteri, senere Stadshauptmand, Major Gabriel Wegener (f. 4. Sept. 1758 † 1. Juli 1831) med 1,000 Rbd., nu 4,913 Kr., hvis Renter anvendes til Skydepræmier for Kjøbenhavns Væbning.

Fonden bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Kjøbenhavns Væbning. Rskr. 27. Nov. 1816 (Coll.-Tid. 1816, S. 797; Mil. Rskr. 1816, S. 518). Rskr. 21. Juni 1869 (Mil. Rskr. 1869, S. 116). Min.-Skr. 12. Juni 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 291).

16. **Generalmajor von Ohmes Legat,** stiftet 1818 af Kommandant i Frederiksstad i Norge, Generalmajor Johan Andreas Cornelius von Ohme (f. 5. Sept. 1746 † 5. Marts 1818) med hele hans Bo, hvis Renter anvendes til fattige Officersdøtres Opdragelse i Danmark og Norge. Ved en 1860 foretagen Deling tilfaldt

der den danske Stat 19,403 Rdl. 83 Sk., nu 87,089 Kr. 88 Ø., af hvis Renter der u deles Lodder paa 100 Kr.

Legatet bortgives af Kongen og bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 5. Marts 1818 (Mi Rskr. 1830, S. 134; 1862, S. 78; Nicolaysen Norske Stiftelser III, S. 97; Rømer off. Medd. 1862, S. 78 Kgl. Resol. 29. Juni 1853 (Rskr.; Mil. Rskr. 1853, S. 208). Kgl. Resol. 6. Nov. 1872 (Min.-Tid. 1872 Tillæg, S. 12).

17. **Oberst von Rustads Legat,** stiftet 1819 af Oberst Hans von Ru stad (f. c. 1762 † 16. Mai 1832) med 4,000 Rbd., nu 8,000 Kr., hvis Renter tillagde Artillerikadetinstitutet og nu anvendes til Officersskolens Bibliothek.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Kgl. Resol. 30. Juni 1819 (Mil. Rskr. 1819, S. 149). Gen Kom.-Koll.-Skr. 19. Febr. 1820 (Rskr.; Mil. Rskr. 1820, S. 20). Se Mil. Rskr. 1824, S. 150.

18. **Hjælpekasse for Underofficerer,** stiftet 1820 af Kommandør fo Frederik VI.'s Regiment, Oberst Christoph Daniel von Kreber (f. 1. Okt. 175 † 5. Dec. 1840) med 600 Rbd., nu 1,513 Kr. 35 Ø., hvis Renter tildeles gifte Unde officerer ved 5. Bataillon.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af 5. Bataillon. Fundats af 1. Jan. 1820. Arm Int.-Skr. 21. Aug. 1866 (Mil. Rskr. 1866, S. 139).

19. **Else Christine Oppens Legat,** stiftet 1821 af Jomfru Else Christin Oppen (døbt i Akerhus Slotskirke 23. Jan. 1750 † 24. April 1828 i Odense) me 1,000 Rbd., nu 2,890 Kr. 38 Ø., hvis Renter tildeles 2 trængende, ugifte Døtre af Off cerer ved 3. Dragonregiment.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Regimentschefen og den residerende Kapell ved St. Knuds Kirke i Odense. Testamente af 12. Marts 1821 (Rskr. 1829, S. 211; Coll.-Tid. 1829, S. 57 konfirm. 4. Juli 1828. Fundats af 11. Marts 1829 (ibid.), konfirm. 20. Mai 1829. Canc.-Skr. 29. Sept. 184 Gen.-Kom.-Koll.-Skr. 5. Nov. 1842 (Mil. Rskr. 1842, S. 758). Min.-Skr. 9. Nov. 1865. Min.-Skr. 16. No 1865 (Rømers off. Medd. 1865, S. 126).

20. **Oberstløitnant, Greve Haxthausens Fond,** stiftet 1823 af Obers løitnant, Greve Ove Christian Haxthausen (f. 26. Mai 1777 † 19. Sept. 1842 so Hofmarskal) med 100 Rbd., nu 624 Kr., hvis Renter anvendes til Gaver for Børn Underofficerer ved 1. Bataillon.

Fonden bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af 1. Bataillon. Kgl. Resol. 22. Marts 1835 (utryk Kgl. Resol. 28. Marts 1844 (Mil. Rskr. 1844, S. 132). Kgl. Resol. 29. Mai 1866 (Mil. Rskr. 1866, S. 10 Min.-Skr. 24. Mai 1869 (ibid. 1869, S. 97). Min.-Skr. 31. Marts 1882 (ibid., S. 18).

21. **Legat i Anledning af Prins Frederik Carl Christians og Pri sesse Vilhelmine Maries Formæling den 1. Nov. 1828,** stiftet s. D. af Officer og Mellemstabsbetjente ved fynske Regiments lette Dragoner med 500 Rbd., nu 1,000 K hvis Renter tildeles en trængende Enke eller Datter efter en Officer eller Mellemstab betjent, der har staaet mindst 10 Aar ved Regimentet, nu 3. Dragonregiment.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Regimentschefen, den ældste Ritmester, d ældste Premierløitnant, Overlægen og Auditøren. Fundats af 1. Nov. 1828 (Rskr. 1828, S. 413; Coll.-Ti 1829, S. 20), konfirm. 7. Dec. 1828, Gen.-Kom.-Koll.-Skr. 23. Dec. 1828 (Mil. Rskr. 1828, S. 285). K Resol. 28. Marts 1844, Nr. 4.

22. **Konsul von Scheiblers Legat,** stiftet 28. Jan. 1834 af dansk Konsul i Frankfurt ved Main Mumm von Scheibler med 2,000 Mark Banco, 1835—36 forøget til 3,916 Rbd. 64 Sk., til Grundlæggelse af en Bibliotheksfond for den kgl. militære Høiskole, nu Officersskolen.

Legatet, der tilligemed Legaterne 23 og 24 udgjør 20,000 Kr., bestyres af Krigsministeriet. Min.-Skr. 25. April 1893 (Mil. Rskr. 1893, S. 28).

23. **Konsul de Hemmerts Legat,** stiftet 28. Januar 1834 af dansk Konsul i Bordeaux Guillaume de Hemmert (f. 7. Juni 1776 † 29. Okt. 1864) og hans Søstersøn, Hofagent Alexander von Bethmann med 4,000 Fr., 1835 forøget til 1,660 Rbd. 88 Sk. til Grundlæggelse af en Bibliotheksfond for den kgl. militære Høiskole, nu Officersskolen.

Legatet, der tilligemed Legaterne 22 og 24 udgjør 20,000 Kr., bestyres af Krigsministeriet. Min.-Skr. 25. April 1893 (Mil. Rskr. 1893, S. 28).

24. **Oberst von Trepkas Legat,** stiftet 28. Jan. 1835 af Oberst Christian Frederik von Trepka (f. 7. April 1779 † 29. Okt. 1864) med 2,000 Rbd. til Grundlæggelse af en Bibliotheksfond for den kgl. militære Høiskole, nu Officersskolen.

Legatet, der tilligemed Legaterne 22 og 23 udgjør 20,000 Kr., bestyres af Krigsministeriet. Min.-Skr. 25. April 1893 (Mil. Rskr. 1893, S. 28).

25. **Hs. Kgl. Høihed Prins Christian Carl Frederiks Stiftelse for veltjente, afskedigede Underofficerer af det Fyenske Infanteriregiment,** stiftet 1836, stort 8,721 Kr. 65 Ø., hvis Renter af Kommandantskabet i Fredericia tildeles afskedigede Underofficerer ved 12. Bataillon, se Fredericia Kjøbstad 79.

26. **Generalløitnant von Sundts Legat,** stiftet 1837 af Generalløitnant Christian Ulrich von Sundt (f. 31. Marts 1766 † 9. Febr. 1849) med 1° 3000 Rbd., nu 6,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilligemed Renten af en til 14,744 Kr. 66 Ø. oplagt Kapital tildeles 2 trængende Kaptainer eller Premierløitnanter, fortrinsvis af visse Afdelinger, der ere afskedigede med Pension og have Hustru og mindst 1 Barn eller ere Enkemænd med mindst 2 Børn, 2° 2,000 Rbd., nu 4,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilligemed Renten af en til 393 Kr. 66 Ø. oplagt Kapital tildeles 2 ugifte Døtre af visse høiere Officerer og Embedsmænd.

Legatet bortgives af Kongen og bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 11. April 1837 med Kodicil af 2. Sept. 1837, konfirm. 21. Okt. 1837. Kodicil af 21. Marts 1848, konfirm. 6. April 1848. Fundats (Min.-Tid. 1895 A, S. 290), stadf. 27. Nov. 1895.

27. **Oberstløitnant von Vettes Legat,** stiftet 1840 af Oberstløitnant ved Livregiment lette Dragoner Eberhard von Vette († 21. Juni 1840) med 2,000 Rbd., nu 4,113 Kr. 62 Ø., hvis Renter tildeles udmærkede Underofficerer, fortrinsvis saadanne, som have staaet ved Regimentet, nu 2. Dragonregiment.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Generalinspektøren for Rytteriet. Testamente af 5. Marts 1840 (Rskr. 1841, S. 97), konfirm. 20. Mai 1841. Gen.-Kom.-Koll.-Skr. 29. Mai 1841 (Mil. Rskr. 1841, S. 185). Kgl. Resol. 28. Marts 1844 (ibid. 1844, S. 132). Arm.-Int.-Skr. 28. April 1865 (Rømers off. Medd. 1865, S. 41). Min.-Skr. 14. Jan. 1876 (Mil. Rskr. 1876, S. 144). Min.-Skr. 20. Febr. 1888 (ibid. 1888, S. 10).

28. **Frieboes Friboliger,** oprettede 1841 af Kammerherre, General Frederik Casper Conrad von Frieboe (døbt 14. Marts 1767 † 14. Marts 1846) med Eiendommen „Friboeshvile“ i Lyngby, som, naar den ikke længer er i Slægterne Funchs og Bodenhoffs agnatiske Medlemmers Besiddelse, skal overgaa til Lyngby Kommune, mod at denne opfører 2 Friboliger i Lyngby for Officersenker, som derhos skulle nyde 200 Kr. om Aaret hver.

Testamente af 22. Nov. 1841 med Kodicil af 14. Febr. 1846, konfirm. 31. Marts 1846.

29. **Stadshauptmand, Oberst J. Conradts og Hustrus Legat for værdige og trængende Enker efter Officerer, der have tjent i Kjøbenhavns Borgervæbning,** stiftet ved Testamente af 24. Jan. 1842 af Stadshauptmand i Kjøbenhavn Jørgen Conradt og Hustru Sophie Amalie Holm (se I. B. 389) med 29,621 Rbd. 86½ Sk., hvortil 1855 lagdes 1,900 Rbd. fra den ophævede Pensionsfond for Officerer i Kjøbenhavns Borgervæbning, nu 67,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Chefen for Kjøbenhavns Borgervæbning og de ældste Stabsofficerer, henholdsvis af dens Infanteri og dens Artilleri. Fundats af 19. Nov. 1853 (Lovsaml. 1854, S. 486). konfirm. 4. April 1854, Rskr. 3. Jan. 1855.

30. **Prins Christian Frederiks Legat,** stiftet 1842 af Prinsen med Tilskud til en Fattigkasse ved Sammes Regiment tilfods, nu 715 Kr. 47 Ø., hvis Renter anvendes dels til Understøttelse for Enker og Børn efter Underofficerer ved 7. Bataillon, dels til Afhjælpning af øieblikkelig Nød hos Underofficersfamilier ved samme Bataillon.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af 1 Kaptain og 1 Premierløitnant ved 7. Bataillon. Kgl. Resol. 31. Okt. 1842 (utrykt). Fundats stadf. 9. Juni 1890 (Mil. Rskr. 1890, S. 38).

31. **Fyenske Regiment lette Dragoners Legat,** stiftet 1842 af Regimentets Officerer med 500 Rbd., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles Enker eller Døtre efter Officerer, Mellemstabsbetjente eller Underofficerer ved 3. Dragonregiment.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Regimentschefen, den ældste Ritmester og den ældste Premierløitnant, Auditøren og Intendanten. Gavebrev af 8. Dec. 1842, konfirm. 8. April 1843. Kgl. Resol. 28. Marts 1842 Nr. 4.

32. **Den almindelige Invalidefond,** oprettet ved Lov 9. April 1851, eier Aktiver til et Beløb af 4,083,434 Kr. 12 Ø. foruden en overordenlig Fond paa 176,098 Kr. 44 Ø.

Fonden har egen Bestyrelse, der tillige bestyrer følgende Legater og Fond:

33. **Fonden for Saaredes og Faldnes Efterladte,** oprettet 1801, var ved Udgangen af Aaret 1813 242,354 Rbd. Sølv og 10,060 Rbd. 60 Sk. Sedler, hvoraf der ved Opgjørelsesakten af 20. April 1820 tillagdes Norge 40,700 Rbd. Sølv og 14,757 Rbd. Sedler.

Kgl. Resol. 5. April 1801. Lov 9. April 1851 § 35 c. Se Nicolaysen Norske Stiftelser III, S. 2..

34. **Ole Tønder Langes Legat,** stiftet 1809 af Generalkrigskommissær Justitsraad Ole Tønder Lange til Kastrup (f. 18. Juli 1749 † 10. Mai 1814) med 5,000 Rdl., hvis Renter tillagdes Kvæstede af Land- og Søetaten og deres Efterladte, 3,000 Rdl., hvis Renter tillagdes Kvæstede fra Toget til Anholt og deres Efterladte, ialt

8,000 Rdl., 1813 omskrevne til 4,600 Rbd., nu 16,300 Kr., hvis Renter bortgives til Kvæstede i 2 Lodder for Subalternofficerer og 10 Lodder paa 40 Kr. for Underofficerer samt disses Enker.

Fundats af 25. April 1809 (Mil. Rskr. 1824, S. 155). Fundats af 11. Okt. 1810 (ibid. S. 156). Fundats stadf. 10. Mai 1864 (Min.-Tid. 1871 A, Tillæg, S. 5). Kgl. Resol. 19. Okt. 1870 (ibid.).

35. **Kløckers Legat,** stiftet 1809 af Herredsfoged, Justitsraad Niels Nicolai von Kløcker til Eskildsmark (f. 6. April 1751 † 1821) med 550 Rdl., nu 4,400 Kr., hvis Renter tildeles en Enke eller et fader- og moderløst Barn efter en for Fædrelandet falden Officer.

Fundats af 22. Nov. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 150), stadf. 25. Nov. 1876.

36. **Hedegaards Legat,** stiftet 1821 af Kontorchef under Generalitetet, Etatsraad Johan Christian Hedegaard (f. 21. Febr. 1762 † 16. Dec. 1831) med 800 Rbd., nu 1,600 Kr., hvis Renter tilfalde 2 af Hærens ældste pensionerede Underofficerer paa Livstid.

Testamente af 27. Dec. 1821 og 21. Mai 1823 (Rskr. 1832, S. 31). Canc.-Skr. 31. Jan. 1832.

37. **Madame Diempkers Legat,** stiftet ved Gavebrev af 5. Aug. 1849 af Ane Sabine, Enke efter Lærredshandler Bernhard Heinrich Diempker (se I. B. 489), med 10,000 Rbd., nu 20,187 Kr. 6 Ø., hvis Renter uddeles til Invalider og Faldnes Efterladte.

38. **Eibeschützs Invalidelegat,** stiftet 1853 af Justitsraad Simon Aron Eibeschütz og Hustru Rosa Wallich (se I. B. 320) med 200 Rbd., nu 400 Kr. om Aaret.

Legatet udbetales gjennem Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 20. Juni 1853 (Rskr. 1857, S. 46).

39. **Raarups Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Mai 1855 af Brygger Johannes Poulsen Raarup og Hustru Mette Cathrine Hansen (se ovenfor Døvstummeinstitutet 18) med 5,000 Rbd., nu 10,000 Kr., hvis Renter tilfalde 12 af de ældste og værdigste Landkrigsinvalider.

40. **Marskandiser Carl Christian Dahls Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Sept. 1862 af Carl Christian Dahl (f. c. 1804 † 24. Febr. 1882) udlagt med 3,795 Kr. 37 Ø., nu 3,800 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død ved Flyttedagstid uddeles til 6 Underofficersenker.

Fundats af 31. Mai 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 133), stadf. 18. Juni 1884.

41. **Legatet af 20. Januar,** stiftet 1863 af en Anonym med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter hvert Aars 20. Jan. tildeles en Invalid eller en Efterladt efter en Falden, derefter tilfalder Bombebøssen.

Fundats af 20. Jan. 1863 (Rskr. 1863, S. 269; Dep.-Tid. 1863, S. 847), konfirm. 17. Sept. 1863.

42. **Vaabenbrødrenes Legat,** stiftet 8. April 1864 af det kongelige militære Skydekompagni „Vaabenbrødrene" med 100 Rdl., nu 200 Kr.

43. **Frøken Wahls Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Okt. 1865 af Marie Henriette Wahl (se I. B. 1042) med 357 Rdl. 56 Sk., nu 715 Kr. 16 Ø., hvis Renter gives som Tillæg til de mest trængende Invalider.

44. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Jubilæumslegat af 15. Nov. 1888 til Fordel for Krigsinvalider,** stiftet 1889 af Deres Majestæter med 10,200 Kr., en Del af den dem ved en Damekomite overrakte Sum, nu 10,252 Kr. 81 Ø., hvis Renter hvert Aars 15. Nov. uddeles i Lodder paa 50 Kr.

Fundats af 6. April 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 140), stadf. 25. April 1889.

45. **Prins Vilhelms Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Nov. 1889 af Prins Vilhelm af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Glücksborg med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes under den overordenlige Invalidefond.

46. **Julius Skrikes Legat,** stiftet 1852 af Auditør ved 1. Infanteri-Brigade, Overauditør Julius Skrike (se ovenfor Universitetet 123) med 1,450 Rbd., nu 10,076 Kr. 56 Ø., af hvis Renter der uddeles 2 Lodder paa 70 Kr. til faderløse

Officersbørn og 5 Lodder paa 36 Kr. til Børn efter Underofficerer, 3 af Hæren, 2 a Flaaden, fortrinsvis efter Invalider, Faldne eller dødelig Saarede, dels som Opdragelses hjælp til det fyldte 18. Aar, dels paa Livstid til ældre, ugifte Piger.

Legatet bestyres af Krigsministeriet og bortgives af dette eller Marineministeriet. Gavebrev a 24. Marts 1852 (Rskr. 1852, S. 164; Dep.-Tid. 1852, S. 451), konfirm. 21. April 1852, Tillæg af 1. Juli 185 (Rskr. 1852, S. 471; Dep.-Tid. 1852, S. 637), konfirm. 25. Juli 1852. Tillæg af 20. Okt. 1856 (Rskr. 185(S. 362; Dep.-Tid. 1857, S. 29), konfirm. 18. Nov. 1856. Fundats stadf. 28. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 88

47. **Generalmajor Frederik Adolph von Schleppegrells Minde,** stifte 1853 af Bestyrelsen for en Basarfond til Minde om Generalmajor Frederik Adolp von Schleppegrell (f. 28. Juni 1792 † 26. Juli 1850) med 2,000 Rbd., nu 7,000 Kr hvis Renter uddeles til trængende Invalider og saadannes efterladte Familier, og naa ingen saadanne findes, til trængende Militære eller Militæres Familier af Aalbor og Omegn.

Legatet bestyres under Aalborg Magistrats Tilsyn af en af 7 Mænd bestaaende Bestyrelse, d supplerer sig selv. Fundats af 12. Sept. 1853 (Rskr. 1853, S. 366), konfirm. 12. Nov. 1853.

48. **Moritz Unnas og Hustru Beate Salomonsens Legat til offentli veldædigt Brug,** stiftet ved Testamente af 7. Marts 1861 af Grosserer Moritz Unr og Beate Salomonsen (se I. B. 1090) med 50 Rdl., nu 100 Kr. om Aaret til Enker eller forældreløse Børn efter begge Etaters Kaptains- og Ritmesterklasser, fo trinsvis efter Officerer, der ere faldne i Krig for Danmark eller døde af Sygdom Felten, Enker og Døtre for Livstid, Sønner for et vist Aaremaal.

Legatet bestyres af Overformynderiet og bortgives af Krigsministeren, Marineministeren og d ældste tjenestegjørende Officer i hver af de nævnte Officersklasser. Fundats af 11. Okt. 1864 (Rskr. 18 S. 363), konfirm. 13. Dec. 1864.

49. **Løitnant Ridder Paul Paulsens Legat ved 5. Dragonregimen** stiftet ved Testamente af 7. Juli 1863 af Gaardeier i Aaby Povl Sørensen Loft Minde om Sønnen, Sekondløitnant Paul Paulsen (f. c. 1829 † 23. Juni 1853) m 2,000 Rdl., nu 5,060 Kr. 22 Ø., hvis Renter hvert Aars 25. Juli til Minde om Kamp ved Øvrestolk og Isted uddeles i 4 Lodder, 2 paa 50 Kr., 2 paa 30 Kr., til Trængen af Underofficersstanden ved 5. Dragonregiment eller deres Enker udenfor Fattigvæsne

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Regimentschefen, Auditøren og 1 Underoffic Fundats af 15. Aug. 1866 (Mil. Rskr. 1867, S. 92), konfirm. 10. Sept. 1866.

50. **Løitnant Ridder Paul Paulsens Legat ved 7. Bataillon,** stiftet ve Testamente af 7. Juli 1863 af den Samme med 3,000 Rdl., nu 7,033 Kr. 27 Ø., hv Renter til Minde om Stormen paa Frederiksstad hvert Aars 4. Okt. uddeles i 2 Lodd paa 50 Kr., 2 paa 40 Kr. og 2 paa 30 Kr. til trængende Underofficerer ved 7. Bataillo eller deres Enker udenfor Fattigvæsnet.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Bataillonschefen, Auditøren og 1 Underoffice Fundats af 15. Aug. 1866 (Mil. Rskr. 1867, S. 92), konfirm. 10. Sept. 1866. Min.-Skr. 29. Okt. 1884 (Mi Rskr. 1884, S. 63).

51. **Generalauditør A. W. Scheels Gave for afdøde Officerers Enker og ugifte Døtre,** stiftet 1865 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Dr. jur. Anton Wilhelm Scheel (se ovenfor Universitetet 151) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Lodder til Enker og over 40 Aar gamle, ugifte, forældreløse Døtre efter Officerer af Landhæren.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Gavebrev af 15. Jan. 1865 (Dep.-Tid. 1865, S. 206; Rskr. 1865, S. 8), konfirm. 26. Jan. 1865.

52. **Sankelmarksfonden,** stiftet efter Krigen 1864 af Oberstløitnant Hans Charles Johannes von Beck (f. 1. Okt. 1817 † 8. Jan. 1890) med 155 Rdl., nu 890 Kr. 48 Ø., hvis Renter hvert Aars 6. Februar gives til en af 1. Regiments faste Underofficerer, der har taget hæderlig Del i Fægtningen ved Sankelmark den 6. Febr. 1864, derefter anvendes til Understøttelse for faste Underofficerer ved 1. Bataillon.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af 1. Bataillon. Statuter af 27. Marts 1865.

53. **Legat til Minde om Generalmajor Philip von Zingelmann** (f. c. 1762 † 8. Nov. 1847), stiftet 1865 af hans Søn, Borgermester og Byfoged i Viborg, Justitsraad Vilhelm Julius Zingelmann (se I. B. 3740) med 1,500 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en trængende Enke eller ugift Datter efter en Linieofficer i Hæren.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 14. Juli 1865.

54. **Konferensraad Kiellerups og Hustrus Legat,** stiftet 1865 af Konferensraad Anders Andersen Kiellerup (f. 22. Febr. 1794 † 2. Okt. 1868) og Hustru Almira Linde (f. 30. Sept. 1806 † 28. Febr. 1886) med 15,000 Rdl., nu 31,358 Kr. 86 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Enker og Børn efter Officerer, der ere faldne i Krigen 1864, derefter i Lodder paa 100 Kr. til trængende Enker eller faderløse Pigebørn i Kjøbenhavn, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterne og hans Brødre, Skræddermester Simon Andersen Kiellerup (f. 27. Sept. 1806 † 26. Dec. 1894) og Grosserer Niels Kiellerup (f. 18. Sept. 1789 † 22. Juni 1840), baade Mænd, Kvinder, gifte og ugifte.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 23. Okt. 1865 (Rskr. 1865, S. 292; Legatber. 1881, S. 108), konfirm. 21. Nov. 1865.

55. **Major Hoffmanns Minde,** stiftet 1866 med det ved en Indsamling til et Mindesmærke over den ved Fredericia faldne Major Johan Anton Frederik Hoffmann (f. 28. Juni 1818 † 4. Mai 1864) tiloversblevne Beløb af 200 Rdl., nu 406 Kr. 69 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en ugift Datter af en i Krig falden eller afdød Militær eller af en Jernbaneingeniør eller Jernbanebetjent paa Livstid.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Gavebrev af 5. Jan. 1866 (Legatber. 1881, S. 83).

56. **Generalmajor Carl Anton Vogts Understøttelseslegat for værdige og trængende Landofficers-Enker eller Døtre,** stiftet 1868 af Generalmajor

Carl Anton von Vogt (f. 14. Juli 1797 † 10. Mai 1877) med 5,000 I
2 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 4 lige Lodder.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 5. Nov. 1868 med Kod

57. **Generalmajor Carl Anton Vogts Understøttels(dige og trængende afskedigede Underofficerer og Underoffi(** 1868 af den Samme med 5,000 Rdl., nu 10,096 Kr. 54 Ø., hvis Rente1 Død uddeles i 5 lige Lodder til Underofficerer og Underofficers-Enk derefter fra 3. Bataillon, derefter fra andre Afdelinger.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 5. Nov. 1868 med Kod

58. **I. W. Heymans og Hustrus Legater for Offic(** 1869 af Etatsraad Isaac Wulff Heyman (se I. B. 584) og Levysohn (se I. B. 856) med Eiendommen Victoriagade Nr. 19 Fribolig for Officersenker og en Kapital paa 500 Rdl. 1895 bortsol og der oprettedes et Husleielegat paa 52,200 Kr., hvis Renter tillægg og et Understøttelseslegat paa 1,600 Kr., hvis Renter tilfalde en t enke, begge fortrinsvis Enker efter Officerer af Hæren, som faldt i l

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Gavebrev af 29. Jan. 1869. Fundat (Min.-Tid. 1895 A, S. 112).

59. **Legat, stiftet af Søstrene Marie Baronesse Louise Baronesse von Eggers for værdige og trænger Officerer af den danske Landhær og det danske Søvær** Klosterfrøknerne paa Vemmetofte, Baronesserne Marie Benedicte 1802 † 10. Juli 1878) og Vilhelmine Louise Eggers (f. 4. ! 1875) med hele deres Bo, 1880 udlagt med 5,542 Kr. 52 Ø., nu : Renter uddeles i 4 lige, livsvarige Lodder til Enker efter Of 2 af Flaaden.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 23. Juli 1869.

60. **Oberst Andreas Bernstorffs Legat for l danske Armee og deres Enker,** stiftet 1870 af Anna Vilh (f. 25. Febr. 1812 † 27. Jan. 1885), Enke efter Oberst And (f. 21. Okt. 1812, faldt 18. April 1864 ved Dybbøl), med 1 67 Ø., hvis Renter uddeles i 2 Lodder, fortrinsvis til Unde og deres Enker.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Testamente af 10. Marts 18

61. **Den ved Dybbøl den 17. Marts 1864 faldı Legat for ugifte Døtre af Underofficerer,** stiftet ved og Kodiciller af 6. Okt. 1876, 17. Marts 1877, 6. Okt. 1. Mai 1877, 3. Nov. 1877 og 27. Nov. 1877 af Frøkn

Marie Hveberg (f. 15. Marts 1802 † 20. Febr. 1878) og Juliane Olavia Christophine Hveberg (f. 1. Nov. 1803 † 17. Febr. 1873) til Minde om Oberst Magnus Olaus Baadh von Hveberg (f. 7. Nov. 1806 † 17. Marts 1864), med 59,525 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 80 Kr.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Fundats af 18. Juni 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 187), stadf. 24. Nov. 1879.

62. **Overlæge von Wissels Legat,** stiftet 1876 af Overlæge ved 3. Dragonregiment Justus Friedrich Heinrich August von Wissel (f. 6. Sept. 1810 † 1. Febr. 1876) med 6,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en Datter efter en Officer, der har staaet ved 3. (forhen 6.) Dragonregiment, fortrinsvis af dansk Adel.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Regimentschefen, den ældste Ritmester, den ældste Premierløitnant, Auditøren, Overlægen og Intendanten. Testamente af 4. Jan. 1876.

63. **Oberst Sandholts og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 1. April 1877 af Oberst i Artilleriet Paulin Ludvig Sandholt (f. 27. Mai 1800 † 2. April 1877) og Hustru Juliane Charlotte Petersen (f. 22. Febr. 1805 † 20. Nov. 1877) med 20,000 Kr., nu 22,841 Kr. 73 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til trængende Enker og ugifte Døtre efter Officianter af Artilleriet.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Fundats af 26. Juli 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 120; Seidelin, S. 129), stadf. 5. Sept. 1878.

64. **General Wilsters Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Juni 1877 af Kammerherre, General Ernst Hendrik Glode (Henri Claude) de Wilster (f. 21. Aug. 1808 † 27. Dec. 1881) med 24,400 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles paa Livstid med 1/2 til en Officersenke, 1/4 til en ugift, faderløs Officersdatter, 1/4 til en Underofficers Enke eller Datter, fortrinsvis af Legatstifterens Slægt, eller hans Guddøtre eller Enker og Døtre efter Officerer ved hans Stab eller ved 1. Jægerkorps.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Krigsministeriet. Fundats stadf. 11. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 82).

65. **Majorinde Borthigs Legat,** stiftet 1879 af Christiane Louise Frederikke Gerlach, Enke efter Major og Kompagnichef ved Kronens Regiment Hans Jørgen Hagerup Borthig (se I. B. 701), med 7,400 Kr., nu 8,937 Kr. 75 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tildeles 2 i Kjøbenhavn eller Omegn boende, over 30 Aar gamle, ugifte Døtre efter Officerer af Hæren.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 4. Marts 1879 og 10. Dec. 1881 med Kodicil af 9. Febr. 1882 (Legatber. 1881, S. 32).

66. **Kaptain af Fodfolket, Kammerherre Niels Baron Juels Legat til II. Bataillon,** stiftet 1879 af Kammerherre, Baron Niels Juel (Juul) af Rysensteen til Lundbæk (f. 21. Okt. 1804 † 15. Mai 1889) med 7,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2

Lodder paa 100 Kr. til en gift Kaptain og en gift Premierløitnant og 2 paa 40 Kr. til gifte Underofficerer ved 11. Bataillon.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Bataillonschefen. Fundats af 3. Mai 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 97), stadf. 25. Juni 1879.

67. **From Møllers Legat for Officersdøtre,** stiftet ved Testamente af 11. Aug. 1880 med Kodicil af 10. Juni 1882 af Kaptain Albrecht Carl Adolph From Møller (se I. B. 1045) med 44,890 Kr., nu 45,001 Kr. 18 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til trængende ugifte Døtre efter Officerer og militære Embedsmænd.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Fundats stadf. 6. Dec. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S 401).

68. **Generalløitnant Steinmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 1[illegible] Febr. 1882 med Kodicil af 8. Mai 1893 af Generalløitnant, Kammerherre Peter Frederik Steinmann til Tybjerggaard (f. 8. Juli 1812 † 16. Febr. 1894) med 11,430 Kr., nu 11,430 Kr. 45 Ø., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder paa 100 Kr. til trængende Enker eller ugifte Døtre efter faste Officerer, 2 Lodder paa 50 Kr. til trængende, ugifte Døtre efter faste Underofficerer af Hæren, fortrinsvis efter Faldne [illegible] Krigen eller Krigsinvalider.

Legatet bestyres af Krigsministeriet og bortgives af Kammerherre, Oberstløitnant P. F. Steinmann til Tybjerggaard, derefter af Ministeriet. Fundats stadf. 21. Juni 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 178).

69. **Ane Kirstine Jensens og Peter Jensen Kongsdahls Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Okt. 1882 med Kodicil af 22. Mai 1889 af pens. Overvagtmester ved Gardehusarregimentet Peder Jensen Kongsdahl (f. 21. April 181[illegible] † 14. Jan. 1889) og hans Søster Ane Kirstine Jensen Kongsdahl (f. 13. M[illegible] 1818 † 11. Jan. 1892) med 12,500 Kr., nu 12,502 Kr. 70 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder til trængende Enker efter faste Underofficerer ved Gardehusarregimentet, hvorhos Legatstifternes Gravsted paa Garnisons Kirkegaard vedligeholdes.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Fundats stadf. 31. Okt. 1892 (Mil. Rskr. 1892, S. 50).

70. **En gammel Soldats Legat,** stiftet 1882 af en Unavngiven med 1,000 Kr., nu 1,147 Kr. 96 Ø., hvis Renter hvert Aars 16. Jan. uddeles i 1 eller flere Lodder til afskedigede Underofficerer af 4. Dragonregiment eller deres Enker.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Regimentschefen. Fundats af 24. Okt. 188[illegible] (Min.-Tid. 1882 A, S. 199), stadf. 15. Nov. 1882.

71. **Kaptain, kgl. Hofvinhandler Lorentz Christian Petersens Legat for Officersdøtre og Officersenker,** stiftet ved Testamente af 20. Febr. 1883 af Lorentz Christian Petersen (se I. B. 3827) med 74,450 Kr., nu 73,730 Kr. 17 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i livsvarige Lodder paa 30[illegible] og 400 Kr.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Fundats af 20. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 196), stadf. 20. Marts 189[illegible]

72. **Bøssemager V. V. Wiborgs og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Okt. 1886 med Kodicil af 27. Aug. 1887 af Bøssemager Victor Vilhelm Wiborg († 25. Jan. 1888) med 500 Kr., nu 513 Kr. 21 Ø., hvis Renter uddeles som Konfirmationshjælp til Børn af Underofficerer, der staa eller have staaet ved 4. Bataillon.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Bataillonschefen. Fundats af 26. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 180), stadf. 10. April 1889.

73. **Bøssemager V. V. Wiborgs og Hustrus Husleielegat,** stiftet ved Testamente af 29. Okt. 1886 med Kodicil af 27. Aug. 1887 af den Samme med 500 Kr., nu 527 Kr. 34 Ø., hvis Renter uddeles til Oktober Flyttedag til en Enke med Børn efter en Underofficer, der har staaet ved 4. Bataillon.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Bataillonschefen. Fundats af 25. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 180), stadf. 10. April 1889.

74. **Jubilæumslegatet af 15. Nov. 1888 for ugifte Døtre af Officerer og i Klasse med disse staaende Embedsmænd af Landmilitæretaten,** stiftet 1888 af en Unævnt med 4,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterens og hans Hustrus Død tildeles en trængende ugift, forældreløs, over 40 Aar gammel Officersdatter paa Livstid, fortrinsvis til Legatstifterens og hans Hustrus Søskendes Døtre og disses Døtre paa over 30 Aar.

Legatet bestyres af Krigsministeriet. Fundats stadf. 20. Febr. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 163).

75. **Legatet til Minde om den nordiske Industri-, Landbrugs- og Kunstudstilling i Kjøbenhavn til Bedste for 1., 3. og 4. Regiments Musikkorps,** stiftet 1889 med 2,000 Kr., nu 3,394 Kr. 85 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 35 Kr.

Legatet bestyres af Kommandanten i Kjøbenhavns Fæstning og bortgives af 6 af de 3 Musikkorpsers faste Spillemænd valgte Medlemmer af disse. Fundats stadf. 20. Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 165).

76. **Kong Christian den Niendes Jubilæumslegat,** stiftet 1889 af Jægermester Carl Emil Spendrup til Hesselgaard (f. 12. Okt. 1844) med 2,500 Kr., hvis Renter hvert Aars 8. April tildeles 2 faste Underofficerer eller Spillemænd ved Livgarden eller deres Enker i lige Lodder.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Chefen for Livgardens Liniebataillon. Fundats stadf. 19. Aug. 1889 (Mil. Rskr. 1889, S. 61).

77. **Ritmester Theodor Koefoed Marchers Legat til Bedste for Underbefalingsmænd i den danske Hær, deres Enker og uforsørgede Børn,** stiftet ved Testamente af 22. Okt. 1889 af Ritmester Theodor Kofoed Marcher (f. 28. Aug. 1825 † 3. Aug. 1897), udlagt med 77,671 Kr. 8 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i Lodder paa høist 300 Kr.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, har egen Bestyrelse, af hvilken Chefen for Gardehusarregimentet er fast Medlem. Fundats af 11. Okt. 1897 (Min.-Tid. 1897 A, S. 245; Mil. Rskr. 1897 A, S. 84), stadf. 15. Dec. 1897.

78. **Det Nägler'ske Legat,** stiftet 1889, stort 50,625 Kr., af hvis Rent der af Kjøbenhavns Magistrat I. uddeles Lodder paa 100 Kr. til Officersenker (Officerers Børn eller Børnebørn, se Kjøbenhavn 3865.

79. **Louise Henriette Flindts Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Mai 1890 af Frøken Louise Henriette Flindt (f. 15. Okt. 1820 † 10. April 1891), u lagt med 7,771 Kr. 87 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvari Lodder paa 200 Kr. til trængende ældre, ugifte Døtre af Officersstanden, særlig Kavalleriet.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Krigsministeriet. Fundats stadf. 11. Juni 18 (Min.-Tid. 1897 A. S. 119).

80. **Oberst V. Hoskiers Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 18 af Ingeniøroberst Otto Valdemar Hoskier (se I. B. 2790) med 10,000 Kr., 1 10,225 Kr., hvis Renter uddeles i indtil 4 Lodder til ældre uformuende Ingeniørofficer og disses Enker og forældreløse Børn.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Ingeniørgeneralen. Fundats stadf. 25. Marts 18 (Min.-Tid. 1896 A. S. 95).

81. **Sadelmager Hennings Dichmanns og Hustrus Legat,** stiftet 18 af fhv. Sadelmager ved Gardehusarregimentet Hennings Dichmann (f. 27. Ju 1830) og Hustru Marie Dorothea Hansen (f. 31. Juli 1829 † 15. Marts 189 med 3,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder paa 60 Kr. til trængen Enker efter faste Underofficerer og de med dem ligestillede Spillemænd og Haan værkere ved Gardehusarregimentet.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Gardehusarregimentet. Fundats stadf. 13. J 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 163).

82. **Etatsraad Gaméls Gave til 5. Dragonregiments Underofficer Enkekasse,** stiftet 1894 af Etatsraad, Grosserer Augustin Cyrille Vilhel Victor Gamél (f. 10. Marts 1839) med 10,000 Kr., nu 10,329 Kr. 82 Ø., hvis Rent uddeles i 8 Lodder paa 40 Kr. til trængende Enker efter Underofficerer af Serger klassen og de med Underofficerer ligestillede Spillemænd og Haandværkere, der ha gjort Tjeneste ved 5. Dragonregiment.

Legatet bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af Bestyrelsen for Regimentets Underofficers-Enl kasse. Fundats stadf. 5. Juli 1894 (Min.-Tid. 1894 A. S. 192).

Pfluegs Legat se nedenfor Familielegater.

De Klarup'ske Stiftelser se nedenfor Familielegater.

Understøttelsesanstalten for Artilleriunderofficerer, oprettet 1737, nedenfor Landsselskaber.

Den af Hærens faste Embedsmænd under 20. Okt. 1877 oprette Understøttelsesforening, se nedenfor Landsselskaber.

FLAADEN.

1. **Henrik Fuirens Legat,** stiftet 1659 af Dr. med. Henrik Fuiren (se ovenfor Universitetet 51) med 500 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Skibsfolk, hvilke i Kongens og Kronens Tjeneste paa Orlogs-Skibene bliver lemlæstede.

Legatet antages at være forbrugt. Testamente af 1. Jan. 1659 (Hofman IX, S. 262).

2. **Den Gerner'ske Medaille,** stiftet 1792 af Overhofmarskal, Geheimeraad, Kammerherre Engel Carl Ernst Schack (f. 11. Aug. 1750 † 10. Dec. 1811) med 300 Rdl., nu 600 Kr., hvis Renter anvendes til et Aftryk i Sølv af den Medaille, som de danske Søofficerer lod slaa for at hædre Fabrikmester, Kommandørkaptain Henrik Gerner (f. 5. Juli 1741 † 26. Dec. 1787) som Belønning til en af Kadetterne.

Kapitalen bestyres af Marineministeriet. Fundats appr. 1. Juni 1792.

3. **Det Løvenørn'ske Legat,** stiftet 1796 af Generaladjutant, Kontreadmiral Poul de Løvenørn (f. 11. Aug. 1751 † 16. Marts 1826) med 360 Rdl., nu 720 Kr., hvis Renter uddeles til 3 Enker efter Mænd af Søetaten.

Legatet bestyres af Marineministeriet og uddeles af Holmens Provst. Gavebrev af 15. April 1796.

4. **Understøttelsesfonden af 2. April 1801,** stiftet efter Slaget paa Rheden af Officerer, Embedsmænd m. fl. af Søetaten med 606 Rdl. 60 Sk. og 100 Rdl. i aarlige Bidrag, hvortil lagdes Overskudet af et Øludsalg paa Holmen, nu 23,580 Kr. 3 Ø., hvis Renter af Nyboders Kommandant, Fabrikmesteren og den ældste Skibsbygmester uddeles i 12 Lodder paa 50 Kr. til forældre- eller faderløse Sønner af Marinens faste Mandskab; Resten kan anvendes til extraordinære Understøttelser.

Fonden bestyres af Marineministeriet. Kgl. Resol. 19. Nov. 1854 (Rskr.; Nyt Arkiv for Sovæsen IX D, S. 78).

5. **Stampes Legat,** stiftet 1802 af Kammerherre, Kommandør, Kaptain, Lehnsbaron Holger Stampe til Baroniet Stampenborg (se I. B. 2008) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter af Chefen for Søofficersskolen anvendes til Undervisningens Fremme, til en trængende Kadets Understøttelse og til Flidsbelønninger.

Legatet bestyres af Marineministeriet. Kgl. Resol. 15. Jan. 1802 (utrykt).

6. **Halkjærs Legat,** stiftet 1808 af Styrmand Peter Felix Halkjær (se I. B. 2425) med 6,000 Rdl. til det kgl. Admiralitetskollegium for at anvendes til Hans Majestæts Tjeneste.

Legatet er forbrugt. Testamente af 11. Marts 1808, konfirm. 25. Marts 1808.

7. **Justitsraad Christen Hee Wadums og Hustru Margrethe f. Langes Understøttelsesfond til unge Søkrigeres Dannelse for Danmar Konges Tjeneste,** stiftet 1812 af Justitsraad Christen Hee Wadum (f. c. 1' † 29. Jan. 1814) og Hustru Margrethe Hee Lange (f. 1. Mai 1753 † 19. M 1834) med deres Bo, udlagt med 30,076 Rbd. 65 Sk., nu 64,996 Kr., hvis Renter deles til trængende Kadetter.

Fonden bestyres af Marineministeriet og uddeles af Chefen for Søofficersskolen. Testament 2. Okt. 1812 med Kodiciller af 29. Jan. 1813, 30. Sept. 1819, 7. Jan. 1822, 19. Juni 1826 og 24. Juli 1 efter fac. test. 28. Jan. 1803. Kgl. Resol. 16. Sept 1834.

8. **Geheimeraad Sehesteds Legat,** stiftet 1829 af Geheimeraad, Ov jægermester Christoffer Frederik Sehested (f. 6. April 1750 † 20. Aug. 18 med 10,000 Rbd., nu 20,300 Kr., hvis Renter gives til Enker efter Kaptainløitnar og Løitnanter.

Legatet bestyres af Marineministeriet. Testamente af 6. Nov. 1829 efter fac. test. 14. Jan. 1 Admir.- og Commis.-Coll.-Skr. 5. Jan. 1846 (utrykt).

9. **Provst Anders Krag Holms Legat,** stiftet 1842 af Sognepræst Fravde Joachim Wilhelm Holm (f. 31. Aug. 1775 † 7. April 1852) og Hus Elisabeth Mathilde Krøyer (f. 28. Dec. 1777 † 5. April 1857) til Minde om h Broder, Holmens Provst, Dr. theol. Anders Krag Holms (f. 17. Sept. 1767 † 13. 1851) Embedsjubilæum den 25. Sept. 1842 med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Ren hvert Aars 24. Juni og 24. Dec. gives til 4, nu 2 Enker efter menige Mænd ved etaten paa Livstid.

Legatet, der staaer i Fravde Præstegaard, bestyres af Holmens Provst. Fundats af 14. Sept. 1 (Rskr. 1842, S. 217; Ny Coll.-Tid. 1842, S. 850), konfirm. 23. Sept. 1842.

10. **Faktor Cortnums Legat,** stiftet 1842 af Faktor ved Berlingske B trykkeri Jacob Cortnum og Hustru Anna Kierstine Birch (se I. B., S. 28 med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter tilfalde Marinens Asyl.

Legatet bestyres af Marineministeriet. Testamente af 12. Nov. 1842, konfirm. 11. April 1843.

11. **Dronning Marie Sophie Frederikkes Legat,** stiftet 1843 af Hen Majestæt med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Marinens Asyl.

Legatet bestyres af Marineministeriet. Testamente af 8. April 1843.

12. **De Fattiges Skjærv,** stiftet 1843 af Sommerlide Svendsen V dalin med 100 Rbd., nu 200 Kr., hvis Renter gives til 2 Enker efter Mænd af etatens Arbeiderstand, der have mistet Livet ved et uforudseet ulykkeligt Tilfælde.

Legatet bestyres af Holmens Provst og Kommandanten i Nyboder. Testamente af 15. Nov. (Rskr. 1843, S. 249), konfirm. 19. Dec. 1843.

13. **Viceadmiral Brinck-Seidelins Legat,** stiftet 1855 af Viceadm Hans Diderik Brinck-Seidelin (se I. B. 321) med 5,000 Rbd., nu 10,000

hvis Renter gives til den dygtigste, den haabefuldeste Kadet, naar han er bleven Officer.

Legatet bestyres af Marineministeriet og bortgives af Chefen for Søofficersskolen. Testamente af 30. Jan. 1855.

14. **Marineløitnant W. B. Jespersens Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Juni 1865 af hans Moder Johanne Marie Petersen, Enke efter Skibskaptain Mads Birch Jespersen (f. c. 1796 † 29. Juni 1857), og hendes Søster, Jomfru Elise Christine Petersen, til Minde om deres Søn og Søstersøn, Marineløitnant William Balduin Jespersen (f. 11. Sept. 1840 † 18. April 1864) med 48,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige Lodder paa 80 Kr. til Personer, der under Krigen 1864 have gjort Tjeneste paa Panserbatteriet „Rolf Krake“, Resten i Lodder paa 80 Kr. til Trængende, fortrinsvis af Legatstifterindernes Slægt.

Legatet bestyres af Direktionen for „Bombebøssen“ i Kjøbenhavn. Fundats af 24. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 175), stadf. 22. Okt. 1883.

15. **Viceadmiral Stephansens Legat,** stiftet 1866 af Henriette Caroline Tønder (f. 18. Aug. 1782 † 16. Mai 1867), Enke efter Viceadmiral Hans Stephansen (f. 10. Jan. 1773 † 4. Mai 1851), med 1,250 Rdl., nu 2,500 Kr., hvis Renter tildeles en ugift Datter efter en Søofficer paa Livstid.

Legatet bestyres af Marineministeriet og bortgives af Legatstifterindens Døtre, derefter af Holmens Provst. Testamente af 26. Jan. 1866.

16. **Admiral Billes og Hustrus Guldbryllupslegat,** stiftet 1879 af Kammerherre, Viceadmiral Steen Andersen Bille (f. 5. Dec. 1797 † 2. Mai 1883) og Hustru Caroline Christiane Sophie Frederikke Bülow (f. 25. Sept. 1808 † 15. Jan. 1887) med 4,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Nov. gives til Brudeudstyr til en Datter af et Medlem af Søetatens militære Mellem- eller Underklasser.

Legatet bestyres under Marineministeriets Tilsyn af Legatstifternes Descendenter fra ældste til ældste, derefter af Marineministeriet. Fundats stadf. 20. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 221).

17. **Bredo Munthe af Morgenstiernes Legat,** stiftet 1882 af Kammerjunker, Kaptain Otto Ludvig Michael von Munthe af Morgenstierne (f. 23. Mai 1831 † 17. Okt. 1899) til Minde om hans Søn, Officersaspirant Bredo Otto Herman von Munthe af Morgenstierne (f. 12. Okt. 1867 † 19. Okt. 1882) med 3,000 Kr., nu 3,045 Kr., hvis Renter tildeles en af Flaadens faste Underofficerer.

Legatet bestyres af Marineministeriet. Fundats af 11. Dec. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 211), stadf. 13. Dec. 1882.

18. **Admiral van Dockums og Hustrus Legater,** stiftede ved Testamente af 17. Febr. 1887 af Kammerherre, Admiral Charles Edouard van Dockum (se I. B. 353), Enkemand efter Louise Sophie Caroline Bauditz (f. 23. Sept. 1809 † 30. Marts 1878), med 21,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder,

1 paa 200 Kr. til en Søofficersenke, 2 paa 200 Kr. til ugifte Døtre efter Søoffic
1 paa 80 Kr. og 1 paa 55 Kr. til 2 af Marinens pensionerede Artilleri- eller Ma
Underofficerer.

Legatet bestyres af Marineministeriet. Fundats af 21. Sept. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 369), 28. Okt. 1893.

19. **Kong Georg den Førstes Legat til Understøttelse af dan Marine-Underofficerers trængende Efterladte,** stiftet i Anledning af Hans M stæts 25 Aars Regjeringsjubilæum af Etatsraad, Grosserer Jacob Heinrich More (se I. B. 882) og Kommerceraad, Grosserer Johan Abraham Moresco (se I. B. 1 med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles hvert Aars 24. Dec. i Lodder paa 50 Kr.

Legatet bestyres under Kong Georgs Protektion af 5 Mænd, deriblandt Chefen for Huset Mo en Officer og en Underofficer af den danske Marine. Fundats af Sept. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. stadf. 15. Okt. 1888.

20. **Løitnant Christian Carl Greve Moltkes Legat til Fordel Løitnanter i Søetaten,** stiftet 1888 af Kammerherre, Greve Frederik Christ Moltke til Grevskabet Bregentved (f. 20. Aug. 1854), Kammerherre, Hofchef, G Joachim Ludvig Moltke (f. 10. Febr. 1857), Hofjægermester, Greve Hemm Vilhelm Moltke til Marienborg (f. 12. Sept. 1861) og Cand. phil., Greve E Oluf Moltke (f. 22. Marts 1868) til Minde om deres Broder, Løitnant i Mari Greve Christian Carl Moltke (f. 25. Dec. 1864 † 3. Mai 1888) med 50,000 af hvis Renter der uddeles 2 Lodder paa 400 Kr. i Ekviperingshjælp til ubemid Løitnanter i Marinen ved deres Afgang fra Søofficersskolen, 2 Lodder paa 400 Kı ubemidlede Løitnanter i Marinen, der indtræde i eller ere indtraadte i Ægteskab.

Legatet bestyres under Marineministeriets Tilsyn af Legatstifterne, derefter af Besidderen af (skabet Bregentved. Fundats af 8. Nov. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 262), stadf. 21. Nov. 1888.

21. **Admiral Edouard Suensons Legat til Fordel for afskedig Underofficerer af Artilleri-, Matros- og Søminekorpserne eller deres En og for afskedigede Lodser i det østlige Overlodsdistrikt eller deres Enl** stiftet 1889 af Direktør for det store nordiske Telegrafselskab, Kammerherre, Kommaı Edouard Suenson (f. 26. Juli 1842) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i varige Lodder, 5 til Underofficerer, 5 til Lodser, fortrinsvis saadanne, som have ı under Admiral Edouard Suenson (f. 13. April 1805 † 16. Mai 1887).

Legatet bestyres af Marineministeriet. Fundats af 5. April 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 98), : 13. April 1889.

22. **Søkadetaspirant Edward Fabricius' Legat til Fordel for hæderlig og uformuende Sekondløitnant i den danske Marine,** stiftet 189: Peter Fabricius til Skovgaard (f. 22. Sept. 1842) og Hustru Tofa Alvilda Qv gaard (f. 31. Marts 1852 † 2. Dec. 1895) til Minde om deres Søn, Søkadetaspi Edward Fabricius (f. 3. Dec. 1873 † 25. Mai 1892) med 10,000 Kr., hvis Re

uddeles 2 Gange om Aaret, fortrinsvis til en Løitnant af Stifterens Familie, bærende Navnet Fabricius.

Legatet bestyres af Marineministeriet og bortgives af Legatstifteren, derefter af Ministeriet. Fundats af Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 309), stadf. 1. Okt. 1892.

Ole Tønder Langes Legat se Hæren 34.

Kløckers Legat se Hæren 35.

Legatet af 20. Januar se Hæren 41.

Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Jubilæumslegat af 15. Nov. 1888 til Fordel for Krigsinvalider se Hæren 44.

Julius Skrikes Legat se Hæren 46.

Moritz Unnas og Hustru Beate Salomonsens Legat til offentlig veldædigt Brug se Hæren 48.

Konferensraad Kiellerups og Hustrus Legat se Hæren 54.

Legat stiftet af Søstrene Marie Baronesse von Eggers og Louise Baronesse von Eggers for værdige og trængende Enker efter Officerer af den danske Landhær og det danske Søværn se Hæren 59.

C. C. Fixs Fideikommis se nedenfor Familiestiftelser.

Fru Petrine Hendrine Franck Linds Legat se Kjøbenhavn 3731.

LANDSFORENINGSLEGATER.

Legaterne bestyres af Foreningernes Bestyrelse, naar ikke Andet derom er bemærket.

Understøttelsesanstalten for Artilleriunderofficerer

bestaaer af en ved Fundation af 14. Aug. 1737 oprettet Ligkasse og en ved Kgl. 12. Mai 1833 etableret Hjælpekasse og Enkepensionskasse.

Anstalten bestyres under Krigsministeriets Tilsyn af 2 Artillerikaptainer og 5 Interessenter, Underofficerer af Artilleriet. Til Anstalten ere følgende Legater skjænkede, hvis Renter tildeles Enk Artilleriunderofficerer:

1. **Generalmajor Vahls Legat,** stiftet 1. April 1865 af Oberst i Ar Johan Vahl (f. 18. Marts 1799 † 7. Juni 1875) med 500 Rdl., nu 1,001 Kr. 1

2. **General de Jonquières' Legat,** stiftet 21. Sept. 1881 af en Kon Tilveiebringelse af et Monument for Artillerigeneral Henry Alexandre Antoi Dompierre de Jonquières (f. 13. Aug. 1816 † 21. Sept. 1879) med 393 Kr. nu 1,002 Kr. 54 Ø.

3. **Artilleriofficerernes Gave,** stiftet 4. Okt. 1889 ved Anstaltens 5(Jubilæum med 507 Kr., nu 524 Kr. 51 Ø.

4. **Kaptain H. H. Welschs og Hustrus Legat,** stiftet 24. April 1 Grosserer i Kjøbenhavn Rasmus Selgen Sthyr (f. 25. Febr. 1837) og Hustru riette Marie Welsch (f. 12. Jan. 1842) til Minde om Materialforvalter ved K havns Arsenal, Kaptain Hans Hendrik Welsch (f. 11. Nov. 1813 † 18. Febr. og Hustru Johanne Maria Egeberg (f. 16. Febr. 1814 † 19. Marts 1890 1,000 Kr., nu 1,020 Kr.

5. **1. Artilleriregiments Underofficerers Legat,** stiftet i Juni 189 250 Kr., nu 256 Kr. 72 Ø.

Det kongelige danske Videnskabernes Selskab i Kjøbenhavn,

stiftet 13. Nov. 1742.

1. **Det Thott'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Juli 1782 af minister, Greve Otto Thott til Gaunø (se I. B. 64) med 2,500 Rdl., nu 5,0(hvis Renter anvendes til Prisopgaver.

2. **Det Classen'ske Legat,** 400 Kr. om Aaret til Prisopgaver af de sen'ske Fideikommis (se nedenfor Landslegater).

3. **Det Hielmstierne-Rosencrone'ske Legat,** 1/3 af V. Klasses aarli tægter til videnskabelige Æmner af den Hielmstierne-Rosencrone'ske Stiftelse (se ne Landslegater).

4. **Det Schou'ske Legat,** 100 Kr. om Aaret til Prisopgaver af den Sch Stiftelse (se nedenfor Landslegater).

Det kongelige Landhusholdningsselskab,

stiftet 1769.

1. **General Classens Legat,** stiftet af Generalmajor Johan Frederik Classen (se I. B. 1007) med 100 Rdl.

2. **Konferensraad Müllers og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Mai 1774, konfirm. 7. Jan. 1785, af Naturforskeren, Konferensraad Otto Frederik Müller og Hustru Anna Paludan (se ovenfor Universitetet 19) med 1,000 Rdl.

3. **Konferensraad Hansens og Hustrus Legat,** stiftet 1787 af Rentekammerdeputeret, Konferensraad Vilhelm August Hansen (se I. B. 2005) og Hustru Inger Charlotte Graah († 31. Juli 1818) med 6,000 Rdl. til 4—24 Præmier for nyttige Foretagender paa Færøerne, i Finmarken, Island og Grønland, 5 eller 10 Aar i Træk i hvert med hele Renten.

Testamentarisk Disposition af 6. Jan. 1787 (Rskr. 1802, S. 532; Coll.-Tid. 1802, S. 249), konfirm. 7. April 1802.

4. **Det Hirschnach'ske Legat,** stiftet 1790 af Kaptain ved laalandske Regiment Christian Friederich Hirschnach (se ovenfor Hæren 9) med 500 Rdl.

Gavebreve af 29. Aug. 1790 og 24. Dec. 1791 (Rskr. 1794, S. 566), konfirm. 14. Nov. 1794.

5. **Grosserer Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legat,** stiftet 1796 af Niels Brock (se I. B. 71) med 500 Rdl., indkomne med 862 Rdl. 93 Sk., til nyttige Præmier.

Testamente af 19. Febr. 1796, V 11, efter fac. test. 6. Juni 1777 og Fællestestamente af 19. Dec. 1778 (Coll.-Tid. 1802, S. 684).

6. **Etatsraad Dalsgaards Legat,** stiftet 1798 af Kontorchef i Generalitets- og Kommissariatskollegiet, Etatsraad Ole Dalsgaard (se I. B. 1010) med 2,000 Rdl. til Præmier blandt Bondestanden for Agerdyrkning og Have-Flid.

Testamente af 28. April 1798 (Coll.-Tid. 1798, S. 283) efter fac. test. 26. Juni 1789.

7. **Jensens Legat,** stiftet 1802 af Bogholder ved Sukkerraffinaderiet i Trondhjem Johan Christian Jensen († 5. Juni 1803) med 200 Rdl. til Præmier.

Testamente af 1. Mai 1802 (Coll.-Tid. 1806, S. 29; Nicolaysen, Norske Stiftelser II, S. 256), konfirm. 31. Dec. 1806.

8. **Det Thomsen'ske Legat,** stiftet 1802 af Brødrene, Raadmand i Fredericia Hans Thomsen og Veiermester i Kjøbenhavn Andreas Thomsen (se I. B. 165) med 5,000 Rdl., hvis Renter skulle udsættes som Opmuntrings- og Flidspræmier.

Testamente af 7./11. Dec. 1802 med Kodiciller af 9./23. Juli 1808, 3. Mai 1811, 6. Aug. 1816, 17. Juni 1817 og 30. Marts 1818 efter fac. test. 11. Sept. 1801 (Coll.-Tid. 1818, S. 733).

9. **Ladiges' Legat,** stiftet 1803 af Sukkerraffinadør Heinrick Ladiges (se I. B. 226) med 4,000 Rdl.

Testamentariske Dispositioner af 25. Jan. og 7. Okt. 1803, 14. April og 11. Sept. 1804 og 24. Febr. 1805 efter fac. test. 25. Jan. 1793 (Coll.-Tid. 1806, S. 57).

10. **Wasserfalls Legat,** stiftet 1806 af Student Johannes Wasserfall (f. 30. Aug. 1774 † 18. Juni 1806) med 500 Rdl.

Testamente af 26. Febr. 1806 efter fac. test. 27. Nov. 1795 (Coll.-Tid. 1806, S. 671).

11. **Det Gerner'ske Legat,** stiftet 1805 af Charlotte Sophie Rasch (f. 1736 † 18. Nov. 1808), Enke efter Kommandørkaptain, Fabrikmester Henrik Gerner (se ovenfor Flaaden 2), med 1,000 Rdl.

Testamente af 24. Aug. 1805 (Rskr. 1808, S. 242; Coll.-Tid. 1808, S. 812), konfirm. 21. Nov. 1808.

12. **Geheimekonferensraadinde Wærns Legat,** stiftet 1806 af Martha Haslef, Enke efter Geheimekonferensraad Morten Wærn (se I. B. 222) med 4,000 Rdl. til Havedyrkningens Fremme hos Bønderne paa Sjælland.

Kodicil af 11. Marts 1806 efter fac. test. 4. Marts 1796 (Nicolaysen, Norske Stiftelser II, S. 221).

13. **Kjøbmand Ernst Wolff** i London gav 100 Lstl., som indkom 1810 med 90 Lstl.

14. **Etatsraadinde Koefoeds Legat,** stiftet 1825 af Marie Bohn, Enke 1° efter Kjøbmand i Nexø Johan Herman Ancker, 2° efter Grosserer Hans Peter

Koefoed (se I. B. 92), med 5,000 Rbd., hvis Renter skulle anvendes til Præmier hensigtsmæssige Grene til Landvæsnets Forbedring og Skoves Opelskning.

Testamente af 25. Mai 1825 (Rskr. 1839, S. 401; Coll.-Tid. 1839, S. 955), konfirm. 28. Nov. 18

15. **Fond til Landmænds Uddannelse,** stiftet 1869 af ca. 1700 Mænd Kvinder i Anledning af Selskabets 100 Aars Jubilæum med 9,000 Rdl., nu 22,751 21 Ø., hvis Renter tjene til at hjælpe ubemidlede, yngre, særlig begavede Mænd af a Samfundsklasser til at erhverve sig en fuldstændigere Uddannelse i Landbruget.

Legatet bestyres af en af Selskabet valgt Bestyrelse. Fundats af 7. Juli 1869, konfirm. 19. Jan. 18

16. **Grosserer G. Buscks Legat,** stiftet ved Gavebrev af 15. Marts 18 af Gunni Busck (f. 9. Juni 1840) med 2,200 Kr., hvis Renter anvendes til Præmi ved fremtidige Udstillinger af Meieriprodukter, navnlig for Export.

17. **Godseier Schmidt til Vibygaards Legat,** stiftet ved Testamente 30. Aug. 1882 af Josias Daniel Christian Schmidt til Vibygaard (f. 13. Ma 1830 † 1. Juli 1883) med 100,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder 400 Kr. til trængende Landmænd udenfor Bondestanden, der have været Eiere el Forpagtere af Landeiendomme, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterens Forældr Godseier Josias Daniel Hansen Schmidt (se I. B. 2759) og Elisabeth C thrine Meyer (f. 11. Sept. 1793 † 23. Nov. 1854).

Legatet staaer under Indenrigsministeriets Tilsyn. Fundats af 12. Dec. 1883 (Min.-Tid. 1883 S. 206), stadf. 22. Dec. 1883.

18. **Grosserer N. F. Muncks Legat,** stiftet ved Gavebrev af 5. Juli 1 af Grosserer Christian Henrik Munck (se I. B. 941) med 1,200 Kr., hvis Re anvendes til Erkjendtlighed mod Smede og Maskinfabrikanter for de bedste Redska og Maskiner i Landbrugets Tjeneste.

19. **Inspektør N. P. J. Buus' Legat,** stiftet 1888 ved Indsamling til Mi om Inspektør paa Rosvang Niels Peter Jensen Buus (f. 6. Febr. 1835 † 10. A 1886) med 1,160 Kr., nu 1,600 Kr., hvis Renter tildeles en lovende ung Mand Bidrag til hans Uddannelse paa Landbohøiskolen.

Legatet staaer under Landbrugsministeriets Overtilsyn. Fundats af 10. Marts 1897 (Min.-Tid. 1897 A, S. 99), stadf. 30. April 1897.

20. **Sjællands Stifts Brandforsikrings Fond,** stiftet ved Gavebrev af 7. Okt. 1889 i Anledning af dens Jubilæum med 4,500 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse af trængende Landmænd paa Sjælland.

21. **Pastor emer. E. F. Jørgensens Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Juli 1890 af fhv. Sognepræst til Sønder og Nørre Bork Ernst Frederik J gensen (f. 24. Okt. 1813 † 4. Febr. 1891) med 500 Kr., hvis Renter anvendes Indkjøb af gode Avlsredskaber til en Præst i Sønder Bork, som interesserer sig Landvæsenet.

22. **Etatsraad Philip W. Heymans Legat,** stiftet ved Gavebrev af 5. 1891 af Philip Wulff Heyman (se I. B. 982) med 5,000 Kr., nu 5,400 Kr., Renter anvendes til Forbedring af Slagterierne.

Den Schou'ske Stiftelse, se nedenfor Landslegater.

Kjædeordenen,

stiftet 27. Nov. 1774.

Konvention af 2. Mai 1827 (Rskr. 1827, S. 308; Coll.-Tid. 1827, S. 634), konfirm. 11. Juli 1827.

1. **Goldschmidts Legat,** stiftet 1825 af Grosserer Hirsch Jacob G schmidt (se I. B. 1089) med 600 Rbd. til det kgl. Blindeinstitut, senere henlagt u Kjæden med 1,200 Kr.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamentarisk Disposition af 9. Aug. 1825, konfirm. 19 Mai 1829. Min.-Skr. 20. Sept. 1869 (utrykt).

2. **Porths Legat,** stiftet 1829 af Regjeringsraad, Auditør paa St. Thomas, Justitsraad Ole Jacob Evald Porth (se I. B. 289) med 2,000 Species til det kgl. Blindeinstitut, senere henlagt under Kjæden med 8,000 Kr.

Testamente af 12. Sept. 1829 (Rskr. 1833, S. 406). konfirm. 8. Juli 1833. Canc.-Skr. 1. Okt. 1833.

3. **Fru E. M. Koefoeds Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juni 1839 af Edel Mathea Grib, Enke efter Kaptain i Søetaten Hans Henrik Koefoed (se I. B. 305), med 2,000 Rbd.

4. **Majorinde Hals' Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Mai 1845 af Elisabeth Cathrine Byberg, Enke efter Major Carl Frederik Peter Hals (se I. B. 264), med 5,000 Rbd.

5. **Frøken Kjerulffs Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Mai 1851 af Julie Louise Kjerulff (se ovenfor Blindeinstitutet 36), udlagt med 6,500 Kr., hvis Renter tildels tilfalde nogle Legatarer paa Livstid.

6. **Juveler Henriques' Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1853 af Marcus Martin Henriques (se I. B. 319) med 2,700 Rbd.

7. **Viceadmiral Brinck-Seidelins Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Jan. 1855 af Viceadmiral Hans Diderik Brinck-Seidelin (se I. B. 321) med 500 Rbd.

8. **Krigsassessor Hilflings Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Dec. 1858 af fhv. Bestyrer ved Holmegaards Glasværk Ludvig Hilfling (se I. B. 1091) med 2,000 Rdl. til Asylet.

9. **Madame Stolls Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Jan. 1859 af Anna Cathrine Skriver, Enke efter Stolemager Martin Gabriel Stoll (se I. B. 325) med 1,000 Rdl.

10. **Frøken Wahls Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Okt. 1865 af Marie Henriette Wahl (se I. B. 1042) med 1,800 Rdl.

11. **Anonymt Legat,** stiftet 1866 til Kong Christian VIII's Fødselsdag af en Dame, Medlem af Kjæden, med 500 Rdl.

12. **Justitsraad Stoltenbergs I Legat,** stiftet 1869 af senere Etatsraad Christian Holger Stoltenberg (se I. B. 2998) med 1,000 Rdl. til Asylet.

13. **Qvistgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Nov. 1870 af Grosserer, Fattigforstander Claus Peter Qvistgaard (se I. B. 140) med 500 Rdl.

14. **Søskende Mikkelsens Legat,** stiftet 1870 med 100 Rdl.

15. **Anonymt Legat,** stiftet 1870 af en Dame, Medlem af Kjæden, med 100 Rdl., mod at hun nyder Renten paa Livstid.

16. **Snedkermester Nielsens Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Juni 1872 af Jens Christian Nielsen (se I. B. 1196) med 300 Rdl. til Asylet.

17. **Vinhandler C. H. Mønsters Legat,** stiftet 1872 af Carl Harald Mønster (f. 22. April 1811 † 16. Nov. 1880) med 100 Rdl.

18. **Fhv. Karetmager H. Michelsens og Søsters Legat,** stiftet 1873 af Hans Michelsen (se I. B. 1201) og Birthe Kirstine Michelsen (f. 27. April 1795 † 25. April 1873) med 100 Rdl.

19. **Etatsraad Christian Holms Legat,** stiftet 1873 af Etatsraad, Grosserer Christian Holm (se I. B. 2036) med 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til en Friplads i Asylet.

20. **Anonymt Legat,** stiftet ved Kjædens 100 Aars Fest 27. Nov. 1874 af et Medlem med 200 Rdl. og 200 Rdl. til Asylet.

21. **Stiftamtmand, Baron Bille-Brahes og Hustrus Legat,** stiftet 1876 af Baron Johan Christian Bille-Brahe (f. 2. Juli 1819 † 10. Febr. 1899) og Hustru Maria Caroline Vilhelmine Komtesse Moltke (f. 23. Juli 1827 † 20. Jan. 1889) med 100 Kr.

22. **Justitsraad Stoltenbergs II Legat,** stiftet 1876 af senere Etatsraad Christian Holger Stoltenberg (se ovenfor 12) med 16,800 Kr. til Asylbygningen.

23. **Redaktøren af „Folkets Nisse“,** Harald Jensen (se I. B. 3344) ga 1876 200 Kr. til Asylet.

24. **H. Nicolaisens Legat,** stiftet 1876 af Partikulier Hans Nicolaise (se I. B. 689) med 500 Kr. til Asylet.

25. **Anonymt Legat,** stiftet 1877 af et Medlem af Kjæden med 2,000 K til Forsørgelsesanstalten og 2,000 Kr. til Asylet.

26. **Frøken A. C. D. Hostrup Schultzs Legat,** stiftet ved Testamente . 27. Marts 1879 med Kodicil af 12. April 1884 af Anna Conradine Dorothe Hostrup Schultz († 17. Febr. 1890) med 2,500 Kr.

27. **Glarmester Ludvig Ferdinand Kollings og Hustru Nicoline Ki stine født Bøytlers Legat,** stiftet 1879 af Ludvig Ferdinand Kolling, Enk mand efter Nicoline Kirstine Bøytler (se I. B. 1259) med 15,000 Kr., hvis Ren efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 120 Kr. til Trængen der ere blevne blinde efter deres 25. Aar, fortrinsvis af Legatstifternes Slægt indtil 4. L

Fundats af 20. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 25). stadf. 25. Febr. 1880.

28. **Overretsprokurator H. Nyegaards I Legat,** stiftet 1879 af Ha Haagen Nyegaard (f. 9. Febr. 1824 † 13. Mai 1893) med 100 Kr. til Asylet.

29. **Anonymt Legat,** stiftet 1880 ved Vexelmægler Henrik Ferdina Kiellerup (se I. B. 2787) med 4,000 Kr., foreløbig for en blind Pige i Forsørgels anstalten.

30. **Grosserer H. Albecks og Hustrus Legat,** stiftet 1882 af sen Etatsraad Hans Staal Lützen Albeck (f. 7. Nov. 1832) og Hustru Jacob Marie Sophie Holm (f. 6. Nov. 1839 † 1. Sept. 1887) med 2,000 Kr. til Asylet.

31. **Pastor emer. G. Schønheyders Legat,** stiftet 1882 af fhv. Sog præst til Hjørlunde Gottlieb Schønheyder (f. 22. Okt. 1790 † 18. Nov. 1882) 500 Kr. til Asylet.

32. **Kommandørinde A. Albecks Legat,** stiftet 1882 af Maria Augu Kierkegaard (f. 4. Aug. 1820 † 3. Okt. 1902), Enke efter Kommandør Peter Ch stian Albeck (f. 14. Okt. 1812 † 4. Dec. 1877), med 100 Kr. til Forsørgelsesanstal

33. **Overretsprokurator H. Nyegaards II Legat,** stiftet 1883 af H Haagen Nyegaard (se ovenfor 28) med 100 Kr. til Asylet.

34. **Baron Juel-Brockdorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Bro dorff (f. 10. Nov. 1827 † 25. April 1888) med 100,000 Kr., hvoraf der af Kjæd Direktion er oprettet et Legat paa 30,000 Kr., hvis Renter uddeles i 12 Lodder 100 Kr. til blinde Kvinder, medens Resten er indgaaet i Kjædens Formue.

35. **Etatsraad C. M. Langes Legat,** stiftet ved Testamente af 19. 1886 af Etatsraad, Brænderioppebørselskontrollør Christian Martin Lange (f. Sept. 1799 † 24. Juni 1891) med 10 Stk. Fredens Mølle Aktier à 100 Kr.

36. **Etatsraad P. M. Bruns og Hustrus Legat,** stiftet 1886 af Etatsr fhv. Birkedommer Peter Munthe Brun (f. 24. Sept. 1813) og Hustru Anna Mu (f. 4. Aug. 1827 † 14. Marts 1889) med 100 Kr.

37. **Partikulier Liers Legat,** stiftet 1887 af Cand. polyt., fhv. Tobaks- Cigarfabrikant Albert Theodor Lier (f. 30. Mai 1829 † 24. Okt. 1897) med 1,000 foreløbig til Fordel for en blind Pige.

38. **Naalemager Hjorths Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 18 af Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 4,500 Kr.

39. **Anonymt Legat,** stiftet 15. Dec. 1888 af en Dame, Medlem af Kjæde ved hendes 50 Aars Jubilæum i Kjæden med 200 Kr.

40. **Kaptain og Hofbager A. E. Bruuns Legat,** stiftet 1888 efter Augu Emil Bruun (f. 4. Juni 1812 † 5. Dec. 1887) med en Livspolice paa 10,000 Kr., hv Renter paa Livstid gives til 3 Familier.

41. **Etatsraadinde Anna Brun, født Munchs Legat til Fordel for Blinde i Kongeriget Danmark,** stiftet 1890 af Etatsraad, fhv. Birkedommer Peter Munthe Brun, Enkemand efter Anna Munch (se ovenfor 36), med 10,000 Kr., nu 12,731 Kr. 20 Ø., hvis Renter anvendes til Hjælp ved Udførelsen af Foretagender, som komme Blinde til Nytte.

Legatet staaer under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn. Fundats af 15. Aug. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 268; G. R. 1890, S. 388), stadf. 27. Okt. 1890.

42. **Fru Sahlertzs Legat,** stiftet ved Testamente af Christiane Løvgreen († 20. Dec. 1890), Enke efter kgl. Skuespiller Ludvig Ferdinand Sahlertz (f. 10. Mai 1812 † 7. Jan. 1886), med 2,200 Kr., som indkom 1893.

43. **Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupslegat,** stiftet 28. Juli 1894 af Kjæden med 30,000 Kr., hvis Renter uddeles i 12 Lodder paa 100 Kr. til blinde Arbejdere.

44. **Julie Albertine Bonnesen Sønderups Søsters Legat,** stiftet 1894 med 800 Kr.

Baronesse Krüdener født Hallings Legat se Kjøbenhavn 3680.

Etatsraad Johannes Theodorus Suhrs og Hustrus Legat til 10 velgørende Instituter i Kjøbenhavn se Kjøbenhavn 3709.

Cand. phil. Sophus Conradin Raphael Wulffs Legater se Kjøbenhavn 3854.

Den Hielmstierne-Rosencrone'ske Stiftelse se nedenfor: Andre Legater.

Stiftelsen, som understøtter ugifte Fruentimmer, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse,

stiftet 1792.

1. **Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legat,** stiftet 1796 af Grosserer Niels Brock (se I. B. 71) med 2,000 Rdl., udlagt med 3,458 Rdl. 68 Sk.

Testamente af 19. Febr. 1796 V 13 (Coll.-Tid. 1802, S. 684) efter fac. test. 6. Juni 1777 og Fællestestamente af 19. Dec. 1778.

2. **Det Leitner'ske Legat,** stiftet 1798 af Jomfru Elisabeth Christina Leitner (døbt 5. Sept. 1714 † 28. Aug. 1801) med 3,500 Rdl., nu 7,000 Kr., hvis Renter tilfalde hendes Halvsøskendebørns Descendenter, derefter uddeles til 7 Enker eller ugifte faderløse Jomfruer.

Testamente af 31. Mai 1798 (Rskr. 1798, S. 647; Coll.-Tid. 1798, S. 806), konfirm. 15. Nov. 1798.

3. **Handskefabrikant Danielsens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Juli 1874 af Wilhelm Theodor Danielsen og Hustru Christiane Cathrine Petersen (se I. B. 928) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 trængende Piger.

4. **Familien Andersens Friboliger for Enker og ugifte Piger af Borger- og Embedsstanden,** oprettet ved Testamente af 14. Febr. 1884 af Oberstløitnant Carl Ludvig Emil Andersen (f. 1. Marts 1827 † 27. Jan. 1899) og Hustru Caroline Christiane Ruser (f. 12. Juni 1827 † 23. Okt. 1899) med en til 16,000 Kr. vurderet Eiendom, Ny Vestergade 3 i Kjøbenhavn, og 5,000 Kr., samt 1879 af Frøken Theodora Marie (Mathilde) Andersen (f. 21. Juli 1834 † 18. Okt. 1883) med 20,000 Kr.

Friboligerne og Overskudet af Renterne bortgives af Selskabets Bestyrelse. Testamente af 8. Mai 1879. Testamente af 14. Febr. 1884.

5. **Nicolai Zimmers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. April 1892 af fhv. Kolonibestyrer paa Egedesminde i Grønland Nicolai Zimmer (f. 25. Jan. 1810 † 31. Mai 1894) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

Det danske Missionsselskab,

stiftet 17. Juni 1821.

1. **Perlestikker Møllers og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Dec. 1777 efter fac. test. 6. Okt. 1769 af Hof-Broderer og Perlestikker Peter

Anton Møller og Hustru Lovise Cathrine Sander (se I. B. 1610) med 5,000 R[illegible]dl. til den dansk-ostindiske Missions Skolevæsen.

2. **Det Scholtziske Legat,** stiftet 1784 af Kjøbmand i Breslau Samu[illegible]el Scholtz til Bedste for Missionen i Ostindien med 10,600 Rdl., nu 27,405 Kr. 39 [illegible] Ø., hvis Renter oprindelig udbetaltes til Missionsselskabet i Dresden og nu tilfalde [illegible] det danske Missionsselskab.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Kgl. Resol. 5. Okt. 1[illegible]84[illegible] (Rskr.; G. R.).

3. **Gaardeier af Viby Jens Rasmussens og Hustru Sidsel Ma[illegible]rie Jensens Legat til Fordel for det danske Missionsselskab,** stiftet ved Tes[illegible]tamente af 18. Nov. 1871 af Jens Rasmussen (f. 22. Aug. 1840) og Hustru Sid[illegible]sel Marie Jensen (f. 28. Juni 1844 † 26. Aug. 1881) og ved Gavebrev af 8. Aug. 1[illegible]85 af Førstnævnte med 2,000 Kr.

4. **Holsts Legat,** stiftet før 1873 af Jørgen Petersen Holst med 100 Kr.

5. **Hans Andersens Legat,** stiftet 1873 eller 1874 af Gaardmand Ha[illegible]ns Andersen med 2,000 Kr.

6. **Hattemager Felbergs Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Marts 1[illegible]76 af Hattemager Johan Friederich Felberg og Hustru Anna Dorthea Achil[illegible]les (se I. B. 2650) med 7,486 Kr. 23 Ø., nu 7,600 Kr.

7. **Oline Emilie Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Aug. 1[illegible]77 med Kodicil af 23. Febr. 1878 af Oline Emilie Jonassen, g. m. Exam. [illegible]ur. Christian Engelbrecht Andersen (se I. B. 1971), med 2,000 Kr. til Hednin[illegible]ge-missionen.

Fundats af 5. Juli 1879.

8. **Pastor Østergaards Legat til det danske Missionsselskab,** sti[illegible]ftet 1879 af fhv. Sognepræst til Husby Christen Christensen Østergaard (f. 14. [illegible] Juli 1804 † 21. Marts 1883) med 5,300 Kr.; Renten af 300 Kr. udbetales til Præste[illegible] i Upernivik for Tilsyn med Legatstifterens 4 Gravsteder, ½ af Restrenten anvendes til Bedste for den grønlandske Mission, ½ til Bedste for Missionen blandt Santhalerne.

Legatet staaer under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn. Fundats af 30. Okt. 1879 ([illegible]in.-Tid. 1881, S. 113; G. R. 1881, S. 92), stadf. 9. Aug. 1881.

9. **Søren Skaaning Lauridsens Legat,** stiftet i Dec. 1883 af Sør en Skaaning Lauridsen i Nørre Vium med 600 Kr.

10. **Gaardeier i Stenlille Niels Jørgensens og Hustru Maren Je[illegible]ns-datters Legat,** stiftet 20. Aug. 1885 af Niels Jørgensen (f. 25. Juli 1817), En[illegible]ke-mand efter Karen Jensdatter (f. 8. Juni 1821 † 18. Dec. 1884), med 800 Kr.

11. **Rasmus Larsens Legat,** stiftet 20. Juli 1886 af Skrædder Rasm[illegible]us Larsen i Bøgesø (f. 17. Juli 1840 † 3. April 1891) med 60 Kr.

12. **Matthias Engels Legat,** stiftet af Matthias Engel med 500 [illegible]Kr., indkom 1886—87.

13. **Else Marie Christensens Legat,** stiftet 1888 af Else Marie Ch[illegible]ri-stensen af Sneibjerg med 500 Kr.

14. **Andreas Buhls Legat af 2. Nov. 1888 til Fordel for Hednin[illegible]ge-missionen,** stiftet 1890 af Inger Cecilie Jeppesen Bjerth (f. 11. Dec. 18[illegible]27), Enke efter Gaardeier i Stenderup, Eltang Sogn, Andreas Hansen Buhl († 2. N[illegible]ov. 1888) med 6,000 Kr. til Fordel for Missionen blandt Santhalfolket i Indien.

Legatet staaer under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn. Fundats af 6. Jan. [illegible]890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 29; G. R. 1890, S. 259), stadf. 4. Febr. 1890.

15. **Jens Knudsens Legat,** stiftet af Gaardeier af Vester Egense Je[illegible]ns Knudsen med 500 Kr., indkom 27. Febr. 1891.

16. **Gaardeier Hans Larsen af Espes Legat,** stiftet ved Testamente af

8. April 1892 af Hans Larsen (f. 19. Marts 1845 † 23. April 1892) med 12,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for den ydre Mission.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn. Fundats af 23. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 54), stadf. 3. Febr. 1893.

17. **Niels Olsens Legat,** stiftet af Gaardeier af Magleby Niels Olsen med 100 Kr., indkom 1893.

Det Lønborg'ske Julelegat se Lønborg og Egvad Sogne i Ringkjøbing Amt.

Jens Ostenfelds og Hustrus Legat se Thorsager og Bregnet Sogne 3 i Randers Amt.

Hans og Karen Niemanns Legat se Aastrup og Starup Sogne 4 i Ribe Amt.

Det kongelige nordiske Oldskrift-Selskab,

stiftet 28. Jan. 1825.

Det Kongelige Nordiske Oldskrift-Selskabs Fond, oprettet 1834, nu 184,400 Kr., hvis Renter anvendes til islandske Oldskrifters Udgivelse og iøvrigt til nordisk Oldkyndigheds Fremme.

Fundats af 30. Okt. 1834 (Rskr. 1834, S. 463; Coll.-Tid. 1835, S. 29), konfirm. 31. Dec. 1834.

Farmaceutisk Understøttelsesselskab,

stiftet 1830.

1. **Materialist Theodor Loses Legat,** stiftet ved Fundats af 21. Febr. 1879 af Arvingerne efter Theodor Lose (f. 24. Sept. 1793 † 25. Juni 1878) med 15,000 Kr., af hvis Renter 1/8 tilfalder Selskabet til Uddeling til Enker, 7/8 uddeles til Personer, der i 10 Aar have været ansatte i Firmaet Th. Lose & Co.s Tjeneste, deres Enker eller Børn.

2. **Apotheker Niels Schack Aagaards og Julie født Carlsens Legat,** stiftet af Niels Schack Aagaard (f. 12. Juli 1813 † 6. Mai 1895) og Hustru Julie Augusta Carlsen (f. 14. Dec. 1823) ved Gavebrev af 15. April 1880 med 5,000 Kr., ved Gavebrev af Okt. 1894 med 10,000 Kr., ialt 15,000 Kr.

3. **Overlærer, Cand. pharm. Adolph Lacoppidans Legat,** stiftet ved Gavebrev af 21. Febr. 1885 af Karen Mathæa Sophie Friderichsen (f. 1814 † 27. Juni 1901), Enke efter Hans Johan Georg Adolph Lacoppidan (f. 4. Sept. 1811 † 12. Jan. 1885), med 500 Kr.

4. **Veterinæren, Etatsraad H. C. Tschernings og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 6. April 1886 af Constance Ludolphine Schubarth (f. 6. Juli 1823 † 30. Dec. 1893), Enke efter Etatsraad, fhv. Veterinærfysikus Hans Christian Tscherning (f. 29. April 1804 † 19. Jan. 1886), med 1,937 Kr. 72 Ø.

5. **Apotheker i Fuglebjerg Carl Ferdinand Reimanns og Hustru Karen Marie Reimanns Legat til Fordel for trængende Farmaceuter og deres Enker,** stiftet 1888 af Karen Marie Madsen, Enke efter Carl Ferdinand Reimann (se I. B. 1046), med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store og 4 halvt saa store Lodder, med Halvdelen den 5. Mai, Halvdelen den 13. Nov., fortrinsvis til Legatstifterindens og hendes Mands Slægtninge.

Legatet staaer i Overformynderiet under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 16. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 273), stadf. 8. Nov. 1888.

6. **Grosserer, Cand. pharm. Morris Ballins Legat,** stiftet ved Gavebrev af 4. Jan. 1892 af Arvingerne efter Morris Ballin (f. 5. Jan. 1842 † 11. Dec. 1891) med 10,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 5. Jan. uddeles i 4 lige Lodder til Farmaceutenker.

7. **Assessor pharm. Salomon Triers og Hustru Sophie født Ballins Legat,** stiftet ved Fundats af 6. Aug. 1894 af Arvingerne efter Salomon Trier

(f. 29. Marts 1804 † 7. Marts 1894) og Sophie Ballin (f. 10. Juni 1798 † 23. Juni 1865) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 29. Aug. tildeles en ældre trængende Farmaceut.

De danske Lægers Hjælpeforening,

stiftet 11. Sept. 1835.

1. **Praktiserende Læge Louis Emil Levins og Hustru Elisabeth Louise Levin født Schneiders Legat,** stiftet 1881 af Læge i Hillerød Louis Emil Levin (f. 25. Okt. 1819 † 9. Okt. 1884) og Elisabeth Louise Schneider (f. 7. Marts 1827) med 20,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifternes Død uddeles i 4 Lodder til Læger, der ere komne i Trang.

Gavebrev af 6. Dec. 1881 (Ugeskr. f. Læger 4. R. VII, S. 272).

2. **Holmers Legat,** stiftet 1884 af Sophie Elisabeth Ferdinandine Wiesener, Enke efter Justitsraad, Borgermester i Kjøbenhavn Johan Peter Holmer, og Frøken Caroline Amalie Holmer (se I. B. 3834) med 469 Kr. 58 Ø., som efter nogle Legatarers Død tilfalde Foreningen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 22. Juli 1884 med Sidstnævntes Kodicil af 15. Mai 1886.

3. **Læge Frederik Foghs Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1884 af Læge i Skanderborg Lorentz Frederik Vilhelm Fogh (se I. B. 2828) med 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til Understøttelse af trængende, især ældre og svagelige Læger.

Legatet staaer under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 25. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A. S. 78), stadf. 8. Mai 1886.

4. **Smiths Legat,** stiftet 1888 af Sygehuslæge i Veile Frederik Ludvig Erik Smith (f. 30. Juni 1829 † 12. Sept. 1893) med 1° 12,541 Kr. 34 Ø., som efter en Legatars Død tilfalde hendes Livsarvinger og, naar ingen saadanne findes og hun intet Testamente efterlader, Lægernes Hjælpeforening, dog at en Legatar nyder Renten paa Livstid, 2° 11,803 Kr. 30 Ø., som ifølge hans Søsters, Frøken Hedevig Franzisca Mathilde Schmidts (f. 29. Aug. 1832 † 22. April 1897) Testamente af 12. April 1897 efter en Legatars Død tilfalde Foreningen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 28. Juli 1888.

Stadsphysicus Niels Klems og Hustru Mette Klem født Dinesens Familielegat se Helsingør Kjøbstad 79.

De danske Lægers Enke- og Børneforsørgelseskasse,

stiftet 1835.

1. **Winklers Legat,** stiftet 1842 af Stabskirurg i Søetaten Bernt Otto Winkler (se I. B. 285) med 10,000 Rbd., indkomne 1846 med 8,160 Rbd., nu 20,900 Kr., hvis Renter tildeles 10 Enker efter Distriktslæger paa Livstid.

Testamentarisk Disposition af 19. Febr. 1842. Canc.-Skr. 13. Jan. 1846 (utrykt).

2. **Simonsens Legat,** stiftet 1852 af afsked. Distriktslæge i Skagen Christian Ferdinand Simonsen (f. 1784 † 30. Marts 1857) med 1,725 Rbd., nu 5,050 Kr., hvis Renter anvendes til Husleiehjælp for 2 Enker efter Læger, som have været i Embede og efterladt uforsørgede Børn.

Testamente af 2. Juni 1852. Min.-Skr. 15. Juni 1857 (utrykt).

3. **Koleralegatet,** indsamlet 1853 af en Komite og stiftet ved Gavebrev af 28. Jan. 1854 med 2,250 Rbd., nu 4,500 Kr., hvis Renter tildeles Enker efter Læger, som ere døde af Kolera eller have virket under Epidemien 1853.

4. **Det Steenberg'ske Legat for en praktiserende Læges Enke i det danske Monarki,** stiftet 1858 af Etatsraad, Stiftslæge paa Vallø Jørgen Fog Steenberg (f. 18. Dec. 1791 † 30. Sept. 1859) med en ham ved hans Afgang som Stiftslæge overleveret Sum af 1,000 Rdl., nu 2,150 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid.

Legatet staaer under Justitsministeriets Tilsyn. Fundats af Jan. 1858 (Rskr. 1858, S. 142) konfirm. 15. Mai 1858. Ny Fundats af Juni 1892, stadf. 1. Aug. 1892.

5. **Bangs Legat,** stiftet 21. Okt. 1863, 13. Aug. 1864, 13. Aug. 1874 og 19. Juni 1879 af Geheimekonferensraad, Professor, Dr. med. Oluf Lundt Bang (se ovenfor Universitetet 145) med ialt 3,000 Kr., hvis Renter tildeles nogle af de mest trængende Enker, som nyde Hjælp af Enkekassen.

6. **Etatsraad, Dr. med. M. Christensens og Hustrus Legat,** stiftet 1865 af Anna Lovisa Joachimina Juul, Enke efter Etatsraad, Dr. med. Mads Christensen (se I. B. 1210), udlagt med 21,933 Kr., nu 22,900 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. til Enker efter eller Døtre af Læger.

Legatet staaer under Justitsministeriets Tilsyn. Testamente af 18. Febr. 1865. Fundats af Marts 1882 med Tillæg af 28. Marts 1895, stadf. 20. Mai 1895.

7. **Linds Legat,** stiftet 4. Febr. 1868 af Stiftsfysikus i Viborg, Etatsraad, Lic. med. Jens Georg Lind (f. 17. Jan. 1794 † 5. Febr. 1871) med 200 Rdl., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles nogle af de mest trængende yngre Lægeenker.

8. **Distriktslæge Matthias Peter Richter Friis' Legat til tvende Lægeenker,** stiftet ved Testamente af 4. Febr. 1869 af Distriktslæge i Nykjøbing S. Matthias Peter Richter Friis (f. 1813 † 2. Marts 1869) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder til Lægeenker, fortrinsvis yngre Enker med uforsørgede Børn.

Legatet staaer under Justitsministeriets Tilsyn. Fundats af 14. Sept. 1870 (Min.-Tid. 1871 A, S. 112), stadf. 6. Dec. 1870.

9. **Justitsraad A. F. Tofts Legat for Enker efter Læger,** stiftet 1877 af Augusta Fabricius (f. 28. Okt. 1808 † 1. Juli 1881), Enke efter Distriktslæge paa Langeland, Justitsraad Andreas Frederik Toft (f. 21. Dec. 1801 † 17. Jan. 1876), med 7,500 Kr., hvis Renter uddeles i 3 lige store, livsvarige Lodder til en Distriktslæge- eller en anden pensioneret Lægeenke og til 2 Lægeenker, som ikke nyde Pension, fortrinsvis til Enker, som ere i Slægt med Legatstifterinden og hendes Mand.

Fundats af 24. Febr. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 38), stadf. 7. Marts 1877.

10. **Justitsraad, Læge C. C. L. Priemes og Hustrus Legat,** stiftet 1883 af Carl Christian Lorentz Prieme, Enkemand efter Mitha Marie Hansen (se I. B. 106) med 50,000 Kr., nu 52,500 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Enker efter praktiserende Læger, fortrinsvis saadanne, som have praktiseret paa Bornholm og i Frederiksberg.

Legatet staaer under Justitsministeriets Overtilsyn. Testamente af 30. Jan. 1883. Fundats af 11. Marts 1886, stadf. 15. Mai 1886. Tillæg stadf. 7. Mai 1895.

11. **Dr. med. M. Salomonsens og Hustrus Legat for Lægeenker,** stiftet 1884 af Martin Salomonsen og Hustru Emma Henriques (se I. B. 3138) med 2,500 Kr., hvis Renter tildeles Enken efter en praktiserende Læge.

Legatet staaer under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 9. Marts 1884.

12. **Holmers Legat,** stiftet 1884 af Sophie Elisabeth Ferdinandine Wiesener, Enke efter Justitsraad, Borgermester i Kjøbenhavn Johan Peter Holmer, og Frøken Caroline Amalie Holmer (se I. B. 3834) med 469 Kr. 58 Ø., som efter nogle Legatarers Død tilfalde Foreningen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 22. Juli 1884 med Sidstnævntes Kodicil af 15. Mai 1886.

13. **Læge Chr. Joach. Fischers Legat for Lægeenker,** stiftet 1885 af fhv. Militærlæge Christian Joachim Fischer (f. 13. Juli 1813 † 8. Marts 1892) med 13,069 Kr., nu 14,400 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Enker efter Interessenter i Enkekassen, fortrinsvis Distriktslæger og Militærlæger.

Testamente af 25. Sept. 1885. Fundats af 30. Dec. 1892.

14. **Veterinæren, Etatsraad Tschernings og Hustrus Legat,** stiftet 1886 af Constance Ludolphine Schubarth, Enke efter Etatsraad, Veterinærfysikus, Professor Hans Christian Tscherning (se ovenfor Farmaceutisk Understøttelsesselskab 4), med 1,937 Kr. 72 Ø., nu 2,100 Kr., hvis Renter tildeles en Enke efter en Interessent i Enkekassen, fortrinsvis en praktiserende Læge.

Testamente af 6. April 1886. Fundats af 30. Sept. 1894.

15. **Professor, Læge Johan Jacob Jansens og Hustru Ida Jansen født Trocks Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juli 1889 af Frøken Anna Elise Alvilda Jansen (f. 7. Dec. 1855 † 16. Marts 1890) til Minde om hendes Forældre Johan Jacob Trock-Jansen (f. 30. Nov. 1801 † 16. Jan. 1878) og Ida Vilhelmine Augusta Trock (f. 9. Sept. 1821 † 3. Marts 1888) med 25,164 Kr. 21 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 100—300 Kr. til faderløse og ugifte Døtre og Enker efter kjøbenhavnske Læger, af den nuværende Bestyrelse ogsaa til andre trængende ugifte Damer og Enker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Professor Dr. phil. Ernst Conrad Abildgaard Løffler og Hustru Ida Marie Nicoline Frederikke Løffler født Jansen, derefter af Kommunelæge Peter Hermann Gottlieb Trock Jansen, derefter af Bestyrelsen for Enke- og Børneforsørgelseskassen. Fundats af 6. April 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 178), stadf. 18. April 1893.

16. **Sophie Gaméls født Herforths Mindelegat,** stiftet 1892 af Cand. med. & chir., Grosserer Arnold Louis Henri Gamél (se I. B. 1932) til Minde om hans Hustru Sophie Juliane Charlotte Herforth (f. 4. April 1850 † 21. Dec. 1891) med 12,300 Kr., af hvis Renter der uddeles 2 livsvarige Lodder paa 160 Kr. og 2 paa 80 Kr. til Enker efter Læger, fortrinsvis af Legatstifterens og hans nævnte Hustrus Slægt.

Legatet staaer under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 12. Dec. 1892 (Min.-Tid. 1892 A. S. 367), stadf. 17. Dec. 1892.

Foreningen af 1837 til forsømte Børns Frelse,

stiftet 1837.

1. **Stadsmægler Gersons Enkes Legat,** stiftet 1839—40 af Adelaide Nathan David, Enke efter Heymann Gerson (se I. B. 83), med 700 Rbd.

2. **Grosserer Melchiors og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Jan. 1845, konfirm. 17. April 1845, af Gerson Moses Melchior og Hustru Birgitte Israel (se I. B. 463) med 1,000 Rbd.

3. **Jomfru Lindes Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juni 1845 af Institutbestyrerinde Vilhelmine Charlotte Linde (se I. B. 1305) med 400 Rbd.

4. **Joseph Wulffs Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Febr. 1846 af Grosserer Joseph Marcus Wulff (se I. B. 249) med 400 Rbd.

5. **Jomfru Dietrichs Legat,** stiftet 25. Okt. 1847 af Elisabeth Frederikke Sophie Dietrich (se I. B. 3299) med 1,635 Rbd.

6. **Sibberns Legat,** stiftet 3. Nov. 1847 af Institutbestyrerinde Dorothea Sophie Frederikke Sibbern (f. 10. Juli 1780 † 21. Juli 1863) med 100 Rbd.

7. **En Unævnts Legat,** stiftet 11. Mai 1849 med Lstl. 750.

8. **Enkefru Thorlacius' Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Mai 1850 med Kodiciller af 20. Nov. 1860 og 15. Okt. 1867 af Karen Ingeborg Bastholm, Enke efter Overretsassessor Christian Ludvig Thorlacius (se I. B. 3300), med 1,000 Rbd.

9. **J. H. Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 16. April 1851 af Silke- og Klædehandler Jens Hansen Lund (se I. B. 251), udlagt med 16,004 Kr. 95 Ø., der indkom 1886.

10. **W. M. Goldschmidts Legat,** stiftet 1853 af Vexellerer Wulff Moses Goldschmidt (se I. B. 909) med 500 Rdl.

Testamente af 16. Juli 1853 (Rskr. 1858, S. 374), konfirm. 22. Nov. 1858. Rskr. 1. Dec. 1858.

11. **Kierkegaards Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Mai 1857 af Silke- og Klædehandler Mikkel Andersen Kierkegaard (se I. B. 2027) med 100 Rdl.

12. **Urtekræmmer Wads Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Mai 1857 af Ole Sørensen Wad (se I. B. 3061) med 500 Rdl.

13. **Treschows Legat,** stiftet 1859 af Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow til Brahesborg og Laurvig (se I. B. 268) med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn og under det Treschow'ske Fideikommis af Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow til Brahesborg. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335). konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 377). konfirm. 12. Jan. 1862.

14. **Enkefru Rosa Goldschmidt født Gersons Legat,** stiftet ved Testamente af 25. April 1861 af Rosa Gerson, Enke efter Grosserer Hirsch Jacob Goldschmidt (se I. B. 1089) med 1,000 Rdl.

15. **W. P. Heymans Legat,** stiftet 1863 af Grosserer Wulff Philip Heyman (se I. B. 1092) med 200 Rdl., nu 400 Kr.

Legatet staaer i Overformynderiet. Gavebrev af 6. Marts 1863 (Rskr. 1863, S. 103), konfirm. 21. Marts 1863.

16. **Kommandør Sechers Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Aug. 1863 af Kommandør Matthias Poulsen Secher (se I. B. 593) med 2,000 Rdl.

17. **Etatsraad, Overlæge, Dr. med. Mads Christensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Febr. 1865 af Anna Lovisa Joachimina Juul, Enke efter Etatsraad Mads Christensen (se I. B. 1210), udlagt med 21,333 Kr. 33 Ø., hvoraf 8,431 Kr. 87 Ø. ere indbetalte.

18. **Wørmers Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Dec. 1866 med Kodicil af 30. April 1874 af Garvermester Heinrich Christian Wørmer (se I. B. 98) med 2,500 Rdl.

19. **Lunds Legat,** stiftet 1867 af Toldkontrollør i Kjøbenhavn Johan Christian Lund (f. 8. Jan. 1812 † 24. Aug. 1887) med 300 Rdl.

20. **Fru Deichmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 26. April 1869 med Kodicil af 10. Sept. 1876 af Bolette Cathrine Kraft Gyldendal, Enke efter Kancelliraad, Boghandler Jacob Deichmann (se I. B. 360), med 1,000 Rdl.

21. **Enkefru Birgitte Wesenbergs Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Juli 1869 med Kodicil af 7. Nov. 1885 og Gavebrev af 11. Nov. 1872 af Birgitte Gjødwad, Enke efter Sognepræst til Stadager og Kirkeby Emil Wesenberg (se I. B. 1061), med 2,500 Rdl.

22. **Qvistgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Nov. 1870 af Grosserer, Fattigforstander Claus Peter Qvistgaard (se I. B. 140) med 4,000 Rdl.

23. **Frøken Ryans Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Dec. 1870 og 4. Juni 1880 af Georgine Ryan (se I. B. 1107) med 10,000 Kr.

24. **Silke- og Klædehandler B. M. Goldschmidts og Hustrus Legat,** stiftet 1871 af Silke- og Klædehandler Bendix Meyer Goldschmidt og Hustru Rose Trier (se I. B. 1733) med 50 Rdl., nu 100 Kr. om Aaret.

Legatet bestyres af Repræsentantskabet for det mosaiske Trossamfund. Testamente af 6. Jan. 1871.

25. **Snedkermester Nielsens Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Juli 1872 af Jens Christian Nielsen (se I. B. 647) med 300 Rdl.

26. **Grosserer J. L. Lohrs og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af ... Mai 1873 af Jens Lauritsen Lohr og Hustru Christiane Lund (se I. B. 3249) med 200 Kr.

27. **Fru Diørups Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Marts 1875 med Kodicil af 9. Marts 1876 af Thalia Lindahl (f. 25. Juni 1809 † 2. Mai 1877), forhen gift med Konferensraad, Stabslæge, Dr. med. Michael Diørup (f. 28. April 1803 † 12. Juni 1876), med 4,000 Kr., hvis Renter tilfalde Legatarer paa Livstid.

28. **Martin Levins og Hustrus Legat,** stiftet 1875 efter Kjøbmand Martin (Marcus) Levin og Hustru Ranette Levisohn (se I. B. 1852) med 400 Kr.

29. **Byfoged Th. Kleins Legat,** stiftet af Borgermester, Byfoged, By- og Raadstueskriver i Kalundborg Thorvald Diderik Klein (f. 4. Mai 1829 † 12. Okt 1877) med 800 Kr.

30. **Kammerherreinde Sehestedt Juuls Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Marts 1876 af Clara Adolphine Adelheid Rigsgrevinde Platen zu Hallermund, Enke efter Kammerherre, Major Christian Sehestedt Juul til Stamhuset Raunholt (se I. B. 871), med 3,960 Kr.

31. **Varemægler Qvistgaards Legat,** stiftet 1878 af Morten Frederik Qvistgaard (f. 13. Mai 1818 † 17. Marts 1895) med hans efterladte Formue, udlagt med 39,318 Kr. 52 Ø., af hvis Renter 2 Legatarer nyde 600 Kr. paa Livstid.

Legatet staaer i Overformynderiet. Gavebrev af 15. Febr. 1878.

32. **Brødrene Soldenfeldts Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Marts 1881 af Etatsraad Joseph Carl Soldenfeldt og Boghandler Ferdinand Wilhelm Soldenfeldt (se I. B. 3817) med 4,000 Kr.

33. **Grosserer Jens Holsts Legat,** stiftet 1881 af Jens Holst (se I. B. 745) med 935 Kr. 35 Ø.

34. **Justitsraad Kofoeds Legat,** stiftet 1881 af Elise Susanne Marie Westermann, Enke efter Hans Peter Kofoed (se I. B. 2925), med 300 Kr.

35. **O. G. Blechingbergs Understøttelseslegat,** stiftet 1882 af fhv. Høiesteretsassessor Olaus Georg Blechingberg (f. 27. Okt. 1803 † 11. Aug. 1886) med 135,000 Kr., nu 135,658 Kr. 80 Ø., af hvis Renter ¹/₈, tildels efter nogle Legatarers Død, tilfalde Foreningen.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 12. Dec. 1882 med Kodicil af 26. Juli 1884 (Legatber. 1887, S. 3).

36. **Hestehandler Schiøtzs Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Marts 1885 af fhv. Hestehandler Niels Simonsen Schiøtz (se I. B. 3533) med 694 Kr. 73 Ø.

37. **Baron Juel-Brockdorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (se ovenfor Kjædeordenen 34) med 100,214 Kr. 61 Ø.

38. **Etatsraad Julius Hoffensbergs og efterladte Enke Emma Josefine Margrethe født Withusens Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Febr. 1890 af Etatsraad, Lithograf Julius Hoffensberg (f. 20. Juli 1828 † 28. Marts 1895) og Hustru Emma Josefine Margrethe Withusen (f. 26. Febr. 1835) med 4,000 Kr.

39. **Manufakturhandler Emanuel Schmidts Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Dec. 1894 af Emanuel Schmidt (f. 2. Mai 1833 † 19. Jan. 1897) med 15,219 Kr. 74 Ø., der efter nogle Legatarers Død tilfalde Foreningen.

Legatet staaer i Overformynderiet.

Etatsraad Johannes Theodorus Suhrs og Hustrus Legat til 10 veldædige Instituter i Kjøbenhavn se Kjøbenhavn 3709.

De Spannjer'ske Legater se Kjøbenhavn 3709.

Garvermester C. W. Gerickes Legat se Kjøbenhavn 3838.

Cand. phil. Sophus Conradin Raphael Wulffs Legat se Kjøbenhavn 3854.

Emil Tvermoes' Legat til forsømte Smaabørns, navnlig Drengebørns, kristelige Opdragelse til nyttige og hæderlige Arbeidere se Kjøbenhavn 3890.

Herlovianersamfundet,

stiftet 14. Jan. 1850.

Legat til Understøttelse af afdøde Herlovianeres trængende Efterladte, stiftet 1875 af Herlovianere med 848 Kr. 34 Ø., nu 2,000 Kr., hvis Renter tildeles Enker og Børn under 18 Aar efter afdøde Herlovianere.

Fundats af 29. Jan. 1875 (Samfundets Beretning for 1874).

Albert Leths Legat se ovenfor Universitetet 141.

Pastor emeritus R. C. J. Schades Legat se ovenfor Universitetet 158.

Pensions- og Understøttelsesforeningen for danske bildende Kunstnere og deres Enker,

stiftet 2. Okt. 1851.

1. **Heymans Legat,** stiftet 1863 af Grosserer Wulff Philip Heyman (se I. B. 1092) med 200 Rdl.

Gavebrev af 6. Marts 1863 (Rskr. 1863, S. 103), konfirm. 21. Marts 1863.

2. **Wulffs Legat,** stiftet 1867 af ? med 1,000 Rdl.

3. **Blomstermaler J. L. Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1870 af Signe Marie Vilhelmine Visby (døbt 27. Marts 1805 † 22. Dec. 1885), Enke efter Professor, Blomstermaler Johan Laurents Jensen (f. 8. Marts 1800 † 26. Marts 1856), med 10,000 Kr.

4. **Enkefru Emilia Maria Theresia Ernst født Krätschs Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Nov. 1874 af Emilia Maria Theresia Krätsch, Enke efter Kunst- og Farvehandler Elsias Ludvig Ernst (se I. B. 173), med 6,000 Kr., nu 5,200 Kr.

5. **August Plums Legat,** stiftet 28. Nov. 1876 af Emilie Hoppe (f. 11. Febr. 1836), Enke efter Genremaler Poul August Plum (f. 13. Mai 1815 † 27. Juli 1876), med 4,000 Kr., forøget 16. Dec. 1898 med 6,000 Kr.

6. **H. F. J. Kühls og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Okt. 1879 med Kodicil af 10. Marts 1883 af Grosserer Harald Frederik Joachim Kühl (f. 6. Juli 1818 † 12. Juni 1887) og Hustru Laura Vilhelmine Elisabeth Aagaard (f. 22. Sept. 1819 † 4. Nov. 1901) med 4,000 Kr.

7. **M. H. Bings og Hustru Eva Bing født Simonsens Legat,** stiftet 1883 af Fabrikeier Meyer Herman Bing og Eva Simonsen (se I. B. 1124) med 2,000 Kr.

Testamente af 19. Marts 1883 med Kodicil af 30. April 1883, konfirm. 15. Dec. 1883. Hans Kodiciller af 24. Aug. 1883 og 5. Sept. 1883.

8. **Grosserer Adolph Triers og Hustru Sophie født Bings Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Dec. 1883 af Adolph Trier og Sophie Bing (se I. B. 1138) med 1,000 Kr.

9. **Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1891 af Bendix Goldschmidt, Enkemand efter Ane Helene Petersen (se I. B. 461), med 5,000 Kr.

10. **Fru Anna Balsgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Aug. 1892 af Professor, Medlem af Kunstakademiet Carl Vilhelm Balsgaard (se I. B. 3545) til Minde om hans Hustru Anna Margrethe Hirth (f. 1809 † 13. Aug. 1868) med 9,115 Kr. 89 Ø., nu 9,200 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

Legatet staaer under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn. Fundats af 11. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 282), stadf. 17. Okt. 1894.

11. **Enkefru Margrethe Rasmussens Legat,** stiftet 1892 af Margrethe Rasmussen (f. 1849), Enke efter Billedhugger Rasmus Rasmussen (f. 2. Dec. 1849 † 2./3. Aug. 1883), med 5,000 Kr., hvis Renter tilfalde Legatstifterinden og hendes Datter paa Livstid.

Grosserer Henrik Anker Nordenberg Cappelens Legat se Kjøbenhavn 3875.

Handels- og Kontoristforeningens Understøttelsesselskab,

stiftet 16. Dec. 1852.

1. **Joseph Rées Legat,** stiftet c. 1852 af Arvingerne efter Grosserer Joseph Harry Rée (f. 29. Dec. 1818 † 28. Nov. 1852) med 200 Rbd.

2. **Grosserer Ferd. Philips og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 19. Okt. 1859 med Kodiciller af 16. Marts 1878, 4. Juli 1890, 25. Febr. 1893, 4. Dec.

1893 og 23. Nov. 1895, konfirm. 21. Marts 1892, af Ferdinand Philip (f. c. 18
† 28. Nov. 1895) og Hustru Caroline Pineus (f. c. 1833 † 16. Juli 1898) med 500 R
3. **Julius Linds Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Okt. 1873 med Kodi af 11. Juni 1874 af Vare- og Vexelmægler Jacob Julius Lind (se I. B. 3774) m 1,000 Kr.

4. **Hans A. Clausens Understøttelseslegat,** stiftet 24. Okt. 1877 af S skabet med de af Etatsraad Hans Arreboe Clausen (se I. B. 2710) ved forskjelli Leiligheder skjænkede Summer, ialt 3,000 Kr., hvis Renter særlig uddeles til Ansøgend der have været ansatte i islandske Forretninger.

5. **B. E. Rées Legat,** stiftet af Bernhard Emanuel Rée (se I. B. 111 med 3,400 Kr.

6. **Johan Pøhls Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Marts 1879 af Gro serer Johan Carl Ludvig Pøhl (se I. B. 865) med 2,009 Kr. 78 Ø.

7. **H. F. Kiellerups og Hustrus Legat,** stiftet 1880 af Vexelmægler Henri Ferdinand Kiellerup (se I. B. 2787) med 17,200 Kr., som efter nogle Legatarer Død tilfalde Selskabet.

Fundats af 26. Mai 1880.

8. **C. Lottrups Jubilæumslegat,** stiftet af Firmaet P. C. Knudtzon & Søn ved Christian Frederik Lottrups (f. 28. Juli 1816 † 5. April 1895) 50 Aars Jubilæum den 14. April 1883 med 3,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

9. **Bogholder Emil Møllers Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Dec. 1893 af Christian Marius Emil Møller (f. 10. Marts 1823 † 10. Febr. 1895) med 2,000 Kr.

10. **Ernst Runnerstrøms Legat,** 589 Kr. 25 Ø.

Grosserer Henrik Anker Nordenberg Cappelens Legat se Kjøbenhavn 3875.

Understøttelsesselskabet for trængende Kontorbetjente og deres Enker,

stiftet 1853.

1. **Treschows Legat,** stiftet 1859 af Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow til Brahesborg og Laurvig (se I. B. 268) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Kontorbetjente og deres Enker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn og under det Treschow'ske Fideikommis af Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow til Brahesborg og uddeles af Selskabets Bestyrelse. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 377), konfirm. 12. Jan. 1862.

2. **P. B. Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Juli 1865 af Grosserer Poul Bondorph Lund og Hustru Thalia Wilhelmine Jansen (se I. B. 670) med 500 Rdl.

3. **Gedes Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Dec. 1867 af Etatsraad, Universitetskvæstor Ludvig Vilhelm Gede (se ovenfor Universitetet 226) med 5,000 Rdl.

Legatet staaer i Statskassen. Fundats af 16. Febr. 1886.

4. **Hjorths Legat,** stiftet 8. Febr. 1893 af Exekutorerne i Boet efter Naalemagermester Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 1,500 Kr.

Etatsraad Johannes Theodorus Suhrs og Hustrus Legat til 10 veldædige Instituter i Kjøbenhavn se Kjøbenhavn 3709.

Det filologisk-historiske Samfund i Kjøbenhavn,

stiftet 1853.

R. K. Rasks Legat, stiftet 1879 af Professor, Dr. phil. Ludvig Frands Adalbert Wimmer (f. 1839) med 200 Kr., 1887 af Samme med 300 Kr., hvortil er kommet Gaver fra enkelte Andre samt Udbyttet af en offenlig Indsamling og flere

Tilskud fra Samfundet, nu ialt 2,525 Kr. 18 Ø., hvis Renter anvendes som Præmie for gode Besvarelser af filologiske Prisspørgsmaal. Efter Selskabets Opløsning falder Legatet til Videnskabernes Selskab.

Fundats af 29. Okt. 1896.

Sømandsforeningen,

stiftet 1856.

1. **Enkefru Jacobsens Legat,** stiftet 1866 af Margrethe Kirstine Andreasen († 7. Okt. 1870), Enke efter Kroeier i Farum, Amtsraadsmedlem Zacharias Jacobsen (f. 3. Sept. 1806 † 11. Febr. 1856), med 4,000 Rdl., nu 8,800 Kr., hvis Renter tjene til Understøttelse for Sømænds Efterladte.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Testamente af 19. April 1866 med Kodicil af 17. Mai 1870.

2. **Generalkonsul H. J. Pallisens Legat for Søfolks trængende Efterladte,** stiftet 21. April 1870 af Generalkonsul i St. Petersborg Hans Jessen Pallisen (f. 10. Juni 1815 † 1. Aug. 1881) med 1,000 Rdl., nu 2,800 Kr., saaledes at særligt Hensyn tages til Søfolk fra Legatstifterens Fødeby Aalborg.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats af 8. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 13), stadf. 26. Jan. 1878.

3. **Afdøde Lods af Korsør Ole Nielsen Kruuses Enke Demofilia Clotilde født Hartwigs Legat til Sømandsforeningen i Kjøbenhavn,** stiftet ved Testamente af 11. Sept. 1874 af Demofilia Clotilde Hartwig (f. 26. Sept. 1832 † 24. Okt. 1881), Enke efter Lods Ole Nielsen Kruuse (f. 20. Juni 1820 † 3. Nov. 1866), med 8,408 Kr., nu 8,700 Kr., af hvis Renter efter nogle Legatarers Død ²/₃ tildeles trængende Skibsførerenker, hvis Mænd have været Medlemmer af Sømandsforeningen, i Lodder paa 50 Kr., ¹/₃ tildeles lignende Styrmandsenker i Lodder paa 50 Kr., hvorhos der gives et ubemidlet Foreningsmedlem 50 Kr. til Examenshjælp.

Legatet staaer under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 21. Dec. 1885, stadf. 8. Febr. 1886.

4. **Enkefru H. M. Arboes Gave,** stiftet 5. Marts 1875 af Hendrikgine Meselle Tuxværd, Enke efter Skibskaptain Peter Christian Arboe (se I. B. 2812), med 4,000 Kr., af hvis Renter ¹/₄ anvendes til Understøttelse for Sømænd, ¹/₄ til Sømænds Efterladte, ¹/₂ tilfalder Foreningens Byggefond med Ret for Legatstifterinden og et af hendes dalevende Børn til at besætte en Fribolig.

5. **Skonnerten „Svanen"s Jubilæumslegat,** stiftet ved Gavebrev af 31. Marts 1877 af Etatsraad, Grosserer Hans Arreboe Clausen (se I. B. 2710) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Husleiehjælp for trængende Søfolk eller deres Enker.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats af 8. Sept. 1877 (Min.-Tid. 1878 A, S. 12), stadf. 26. Jan. 1878.

6. **Enkefru A. Petreschs testamentariske Gave,** stiftet ved Testamente af 14. Juli 1877 med Kodicil af 21. Mai 1878 af Anthonette Flor, Enke efter Grosserer Peter Leonhard Petresch (se I. B. 88), med 10,200 Kr.

7. **H. Lysters Gave,** stiftet ved Testamente af April 1881 af fhv. Skibsfører Hans Espersen Lyster (f. 2. Sept. 1834 † 5. Marts 1895) med 1,992 Kr., nu 2,067 Kr. 5 Ø.

8. **Urtekræmmer T. F. Hillebrandts Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Aug. 1882 af Tærge Frederik Hillebrandt (se I. B. 341) med 2,000 Kr., nu 2,912 Kr. 14 Ø.

9. **Generalkonsul Peter Bergs Legat til Husleiehjælp for Medlemmer af Sømandsforeningen eller deres trængende Efterladte,** stiftet 2. Marts 1883 af dansk Generalkonsul i St. Petersborg Peter Berg (f. 15. Dec. 1835) med 2,000 Kr., hvis Renter fortrinsvis uddeles til Sømænd fra Legatstifterens Fødeby Frederikshavn og til Beboere i Sømandshjemmet i Vildersgade.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats stadf. 15. Jan. 1884 (Min.-Tid. 1884 A. S. 12).

10. **Moritz G. Melchiors og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 2. April 1883 af Etatsraad Moritz Gerson Melchior og Hustru Dorothea (Deiche) Henriques (se I. B. 466) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 50 Kr. til gamle Søfolk, fortrinsvis saadanne, som have faret i længere Tid med Handelshuset Moses & Søn G. Melchiors Skibe.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats af 2. April 1885 (Min.-Tid. 1885 A. S. 175), stadf. 30. Dec. 1885.

11. **Grosserer S. L. Langhoffs Legat,** stiftet 28. Jan. 1884 af Simon Larsen Langhoff (se I. B. 2461) med 5,000 Kr.

12. **Enkefru Johanne Christine Lunde født Gørtzs og fhv. Tobaksfabrikant Axel Møller Lundes Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Nov. 1886 af Axel Møller Lunde og Johanne Christine Gørtz, Enke efter Landskabsmaler Andreas Christian Lunde (se I. B. 3850), med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Lodder til trængende sjællandske Fiskere eller deres Enker.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats af 21. Dec. 1895.

13. **Kong Christian IX's og Dronning Louises Jubilæumslegat, skjænket af Danske i Hamborg,** stiftet i Nov. 1888 ved Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (se I. B. 2681) med 1,200 Kr., hvis Renter gives som Husleiehjælp til Enken efter et Medlem af Sømandsforeningen eller et Medlem, naar de bo i Sømandshjemmet i Vildersgade.

Legatet staaer under Tilsyn af Overpræsidenten i Kjøbenhavn. Fundats af 24. Aug. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 18), stadf. 23. Jan. 1890.

14. **Kong Christian IX's og Dronning Louises Jubilæumslegat, skjænket af en Dansk i Amsterdam,** stiftet 1889 af dansk Konsul i Amsterdam George Brandt (f. c. 1829 † 11. Nov. 1889) med 1,500 Kr., hvis Renter gives som Husleiehjælp til Enken efter et Medlem af Sømandsforeningen eller et gammelt Medlem, naar de bo i Sømandshjemmet i Vildersgade.

Legatet staaer under Tilsyn af Overpræsidenten i Kjøbenhavn. Fundats af 31. Dec. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 17), stadf. 23. Jan. 1890.

15. **Kong Christian IX's og Dronning Louises Guldbryllupslegat skjænket af Generalkonsul i St. Petersborg Peter Berg** (se ovenfor 9) 21. April 1892 med 3,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 26. Mai gives i 2 lige store Lodder til trængende Enker efter Mænd, som have havt deres Erhverv paa Havet, 1 i Kjøbenhavn, 1 i Frederikshavn.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats af 20. Febr. 1895 (Min.-Tid. 1895 A S. 181), stadf. 28. Juni 1895.

Ellen Marie Møllers og Ane Christine Nielsens Legat se Kjøbenhavn 3800.

De danske Boghandleres Hjælpekasse,

stiftet 23. Juli 1856.

1. **C. Milos Legat,** stiftet ved Gavebrev af 11. Sept. 1873 af Boghandler Odense Hans Christian Andreas Milo (f. 19. Jan. 1819 † 11. Dec. 1881) med 1,000 Kr.

2. **Etatsraad Andr. Fr. Høsts Legat,** stiftet ved Gavebrev af 15. April 1886 af Boghandler i Kjøbenhavn, Etatsraad Andreas Frederik Høst (f. 20. Marts 1811 † 8. April 1897) med 1,000 Kr.

3. **Universitetsboghandler Frederik Hegels Legat,** stiftet ved Gavebrev af 11. Mai 1887 af Universitetsboghandler i Kjøbenhavn, Etatsraad Frederik Vilhelm Hegel (se I. B. 961) med 8,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 11. Mai tildeles en trængende ældre Boghandler eller en Enke efter en saadan paa Livstid.

4. **E. L. Thaarups Familielegat,** stiftet 1890 af danske og norske Boghandlere til Minde om Boghandler i Kjøbenhavn Eduard Ludvig Thaarup (f. 25. Febr. 1811 † 8. April 1888) med 2,200 Kr., hvis Renter efter hans Børns Død tildeles

en trængende Enke eller ugift Datter efter en Boghandler i Danmark eller Norge paa Livstid.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Overpræsidents Tilsyn. Fundats af April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 224), stadf. 13. Sept. 1890.

Selskabet „De danske Vaabenbrødre“,

stiftet 1859.

1. **Weels Legat,** stiftet ved Testamente af 3. April 1866 af Grosserer August David Weel (se I. B. 2755) med 4,102 Rdl. 50 Sk., nu 20,380 Kr. 94 Ø., hvis Renter anvendes til Gavn for trængende Medlemmer af Selskabet og deres Enker.

2. **Juel-Brockdorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (se ovenfor Kjædeordenen 34) med 47,809 Kr. 91 Ø., nu 27,684 Kr. 55 Ø., hvis Renter anvendes til Gavn for trængende Medlemmer af Selskabet eller deres Enker.

Gartnernes Hjælpeforening,

stiftet 27. Sept. 1859.

1. **Det Weilbach'ske Legat,** stiftet 26. Sept. 1868 af Standsfæller og Venner af Gartner August Weilbach (f. 23. Nov. 1813 † 11. Mai 1868) i Anledning af hans 25 Aars Jubilæum den 5. Okt. 1867 med 625 Rdl.

2. **Handelsgartner Peter Vilhelm Hintzes og Hustru Christiane Frederikke Platous Legat for trængende Gartnere, deres Enker og Børn,** stiftet 1871 af Sophie Augusta Hintze (f. 23. April 1823 † 27. Mai 1893), g. m. Sognepræst til Seden og Aasum Lorents Lintrup (f. 15. Mai 1810 † 21. Aug. 1885), og Handelsgartner Christian Frederik Hintze (f. 23. Febr. 1825 † 24. Mai 1898), til Minde om deres Forældre Peter Vilhelm Hintze (f. 24. Juli 1777 † 2. Febr. 1859) og Christiane Frederikke Platou (f. 23. Mai 1793 † 23. Juni 1863) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

Fundats af 19. Dec. 1871, stadf. 8. Febr. 1872.

3. **Gartner J. D. Büngers Legat for trængende Gartnere, deres Enker og Børn,** stiftet 1873 af Johan Diderik Bünger (f. 18. Febr. 1803 † 30. Jan. 1883) med 300 Rdl., nu 625 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

Fundats af 17. Mai 1873, stadf. 23. Juni 1873.

4. **Kongelig Palægartner J. H. Reehs og Hustrus Legat for trængende Gartnere og for Enker og Børn efter saadanne,** stiftet 13. Sept. 1878 af Caroline Catharine Schwartz, Enke efter Voldmester i Citadellet og Palægartner Johan Heinrich Reeh (se I. B. 1470), med 1,000 Kr.

Fundats af 16. Nov. 1878.

5. **Civilingeniør og examineret Gartner A. V. Rørbyes og Hustru Marie Kristine født Schmidts Legat for trængende Gartnere og deres Efterladte,** stiftet af Andreas Vilhelm Erhardt Rørbye (f. 1818 † 10. Aug. 1878), Enkemand efter Marie Kristine Schmidt (f. 14. Jan. 1807 † 2. Okt. 1877), med 2,700 Kr., nu c. 4,200 Kr., hvis Renter indtil videre oplægges.

Legatet staaer under Tilsyn af Direktionen for den kgl. Veterinær- og Landbohøiskole. Fundats af 21. Dec. 1879, stadf. 6. Nov. 1880.

6. **Gartner Knipschildts I Legat,** stiftet 4. Sept. 1884 af Georg Vilhelm Knipschildt (f. 27. April 1821) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles en trængende, fhv. Handelsgartner eller en Enke efter en saadan.

7. **Handelsgartner L. Thomsens Legat,** stiftet 19. Juni 1885 af Handelsgartner i Aarhus Laurs Thomsen (f. 4. Sept. 1816 † 11. Juni 1894) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

8. **A. Lorias Legat,** stiftet ved Testamentskodicil af 2. Okt. 1885 af Partikulier, fhv. Gartner Amsel (Adam) Ascher Loria (se I. B. 1130) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Husleiehjælp for en trængende Gartner.

9. **Handelsgartner L. V. Hinrichsens og Hustru Elsine Christiane Hinrichsen født Krauses Sølvbryllupslegat,** stiftet 1887 af Lorentz Vulf Hinrichsen (f. 2. Mai 1832 † 30. Sept. 1888) og Elsine Christiane Krause (f. 16. Okt. 1837) med 10,000 Kr., nu 10,025 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død anvendes til Understøttelse af trængende, i Kjøbenhavn hjemmehørende Gartnere eller deres Enker og Børn.

Legatet staaer under Tilsyn af den kgl. Veterinær- og Landbohoiskoles Direktør. Fundats af 2. Nov. 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 215), stadf. 23. Nov. 1887.

10. **Slotsgartner Tyge Rothes Legat,** stiftet 18. Sept. 1888 af en Komite til Minde om Slotsgartner paa Rosenborg Tyge Rothe (f. 13. Sept. 1834 † 19. Okt. 1887) med 1,000 Kr., nu 1,100 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

11. **C. G. Fløystrups og Hustru Rasmine Fløystrups Legat,** stiftet 1889 af Handelsgartner i Kjøbenhavn Carl Gustav Fløystrup (f. 14. Febr. 1818), Enkemand efter Rasmine Rudkjøbing (f. 21. Aug. 1820 † 7. Marts 1876), med 2,000 Kr.

Legatet staaer under Overtilsyn af Direktøren for den kgl. Veterinær- og Landbohøiskole. Fundats af 11. Okt. 1889 (Min.-Tid. 1890 A, S. 87), stadf. 26. April 1890.

12. **Gartner Knipschildts II Legat,** stiftet 8. April 1890 af Georg Vilhelm Knipschildt (se ovenfor 6) med 1,000 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Gartner af Kjøbenhavn eller Kjøbenhavns Amt, der godtgjør ikke at nære socialistiske Anskuelser.

13. **Handelsgartner Peter Hansens og Hustrus Legat for trængende Gartnere og deres Enker eller Børn,** stiftet 24. Sept. 1890 efter Frøken Johanne Dorothea Hansen (f. 4. Jan. 1835 † 24. Mai 1888) til Minde om hendes Forældre Johan Peter Hansen (f. 8. April 1802 † 12. Dec. 1865) og Oline Margrethe Petersen (f. 1. April 1804 † 24. Sept. 1878) med 5,000 Kr.

14. **Handelsgartner Carl Ludvig Hansens og Hustrus Legat,** stiftet 1892 af Carl Ludvig Hansen (f. 7. Aug. 1813 † 18. April 1895) og Hustru Elisa Maria Hansen (f. 7. Mai 1816 † 16. Okt. 1896) med 1,000 Kr.

Den Letterstedt'ske Forening,

stiftet ved Testamente af 10. Mai 1861 og Testamentstillæg af 27. Jan. og 26. Febr. 1862 af svensk-norsk Generalkonsul Jacob Letterstedt (f. 15. Dec. 1796 † 18. Marts 1862) med en Fond, som 1873 udgjorde 452,825 Kr. 44 Ø. og er bestemt til at fremme Fællesskabet mellem de tre nordiske Riger i Industri, Videnskab og Kunst samt til at opmuntre og støtte saavel Haandværksflidens som Videnskabens og Kunstens Udvikling i disse Lande, dels ved Prisbelønninger og Pengeunderstøttelser, dels ved Udgivelsen af „Nordisk Tidsskrift", der ved Siden af originale Afhandlinger skal gjøre rede for det vigtigste, der indenfor de 3 Landes Omraade foregaaer paa Industriens, Videnskabens og Kunstens Omraade.

Foreningen til at fremme Blindes Selvvirksomhed,

stiftet 1861.

1. **W. P. Heymans Legat,** stiftet 1863 af Grosserer Wulff Philip Heyman (se I. B. 1092) med 300 Rdl.

Gavebrev af 6. Marts 1863 (Rskr. 1863, S. 103), konfirm. 21. Marts 1863.

2. **Enkefru Kildal-Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Mai 1864 og Kodicil af 6. Dec. 1870 af Armgaard Margrethe Porth, Enke efter Bataillonskirurg Michael Heggelund Kildal-Lund (se I. B. 358), med 1,000 Rdl.

3. **Enkefru Johanne Marie Kjærulffs Legat,** stiftet ved Testamente af 1. April 1865 af Johanne Marie Mørch, Enke efter Kaptain af Flaaden Poul Severin Kjærulff (se I. B. 831), med 1,000 Rdl., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

4. **Grosserer Carl Adolf Rothe Sass' Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Juni 1866 af Carl Adolf Rothe Sass (se I. B. 1096) med 1,000 Rdl.

5. **Salomonsens Legat,** stiftet 10. Mai 1867 af Generalkonsul Moritz Salomonsen (se I. B. 334) med 1,000 Rdl.

6. **Enkefru Betty Hartvigs Legat,** stiftet 29. Jan. 1868 af Betty Herschel, Enke efter Vexellerer Nathan Hartvig (se I. B. 1773), med 1,000 Rdl.

7. **Enkefru B. Wesenberg født Gjødwads Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Juli 1869 med Kodicil af 7. Nov. 1885 af Birgitte Gjødwad, Enke efter Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Emil Wesenberg (se I. B. 1061), med 5,000 Rdl.

8. **Enkemadame Ægidius' Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1871 og 11. Febr. 1878 af Mette Marie Hansdatter (f. 13. Sept. 1809 † 20. Okt. 1891), Enke efter Landmand Hans Peter Ægidius (f. 8. Jan. 1801 † 26. Mai 1870), med 3,000 Rdl.

9. **Forretningsfører A. Lorentzens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. April 1872 af August Lorentzen (se I. B. 103) med 1,000 Rdl., indkomne med 1,980 Kr.

10. **Etatsraad A. N. Hansens Legat til Fremme af Blindes Selvvirksomhed,** stiftet ved Testamente af 27. April 1872 af Andreas Nicolai Hansen (se I. B. 874) med 10,000 Rdl., af hvis Renter en Del er tillagt nogle Legatarer paa Livstid, og 2,000 Rdl. til Hjælp ved Etableringen af et Udsalg af Blindes Arbeider.

11. **Martin Levins og Hustru Ranette Levins Legat,** stiftet 1875 efter fhv. Kjøbmand i London Martin (Marcus) Levin og Hustru Ranette Levisohn (se ovenfor 1852) med 1,000 Kr.

12. **Fru A. Petreschs Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Juli 1877 med Kodicil af 21. Mai 1878 af Anthonette Flor, Enke efter Grosserer Peter Leonhard Petresch (se I. B. 88), med 6,000 Kr.

13. **Grosserer Jens Holsts Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Juli 1879 af Jens Holst (se I. B. 745) med 200 Kr.

14. **David og Jenny Adlers Legat,** stiftet 7. Jan. 1880 af Jenny Raphael († 12. Nov. 1902), Enke efter Grosserer David Baruch Adler (se I. B. 2561), med 1,000 Kr.

15. **B. Rubens Legat,** stiftet 10. April 1880 af Etatsraad, Fabrikeier Bernhard Harald Ruben (se I. B. 2751) med 500 Kr.

16. **Frøken Sylows Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Febr. 1881 af Cordelia Bianca Sylow (f. 14. Sept. 1810 † 14. Okt. 1882) med 1,000 Kr.

17. **Brødrene Soldenfeldts Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Marts 1881 af Boghandler Ferdinand Wilhelm Soldenfeldt og Etatsraad Joseph Carl Soldenfeldt (se I. B. 3817) med 4,000 Kr.

18. **Grosserer J. Morescos Legat,** stiftet 16. April 1881 af Etatsraad, Grosserer Jacob Heinrich Moresco (se I. B. 882) med 1,000 Kr.

19. **Jernbaneentreprenør N. Andersens Legat,** stiftet 18. Aug. 1881 af Etatsraad Niels Andersen til Søholm (f. 11. Sept. 1835) med 1,000 Kr.

20. **Etatsraad I. W. Heymans Legat,** stiftet 18. Aug. 1882 af Isaak Wulff Heyman (se I. B. 584) med 3,000 Kr. og 600 Kr., som staa i Overformynderiet, til et Fællesværksted for Blinde.

21. **H. Amundins Legat,** stiftet 18. Aug. 1882 af Isenkræmmer Hans Virgil Moreau Amundin (f. 24. April 1820 † 3. Nov. 1900) med 100 Kr. til et Fællesværksted for Blinde.

22. **M. Sachs' Legat,** stiftet 31. Dec. 1882 af Grosserer Moritz Sachs (se I. B. 2747) med 50 Kr. til et Fællesværksted for Blinde.

23. **J. D. Schmidts Efterfølgers Legat,** stiftet 15. Jan. 1883 med 50 Kr. til et Fællesværksted for Blinde.

24. **Baron Juel-Brockdorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (se ovenfor Kjædeordenen 34) med 76,500 Kr., nu 99,000 Kr.

25. **Naalemagermester P. C. Hjorths Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1888 af Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 1,000 Kr.

26. **Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1891 af Bendix Goldschmidt (se I. B. 461) med 5,000 Kr.

27. **Rose Dessauers Legat,** stiftet 1892 af Frøken Rose Dessauer (se I. B. 1768) med 2,560 Kr., som efter nogle Legatarers Død tilfalde Foreningen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 31. Okt. 1892 med Kodicil af 2. Dec. 1898.

28. **Frøken Sophie Frænckels Legat til at fremme Blindes Selvvirksomhed,** stiftet ved Testamente af 30. Aug. 1893 af Sophie Frænckel (se I. B. 991) med 1,000 Kr.

29. **Typograf Carl Julius Christensens Legat,** stiftet 26. Sept. 1894 og 10. Nov. 1894 af Klaverstemmer Julius Theodor Christensen (f. 26. Nov. 1819 † 1. Jan. 1896) og Hustru Laura Christiane Ibsen (f. 20. Juni 1821) med 14,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til udlærte trængende Blinde.

Garvermester C. W. Gerickes Legat se Kjøbenhavn 3838.

Konditor J. Fr. Gerickes Legat se Kjøbenhavn 3839.

Fremtiden,

stiftet 11. Marts 1865.

1. **Assistent M. Hellmanns Jubilæumslegat,** stiftet af Assistent i Bikuben Martin Carl Hellmann (f. c. 1815 † 30. April 1888) med 500 Kr., af Foreningen forøget til 1,106 Kr. 29 Ø.

2. **Anonymt Legat,** stiftet 2. Juli 1891 med 100,000 Kr. nominel Værdi.

Musikerforeningen,

stiftet 31. Okt. 1865.

Hartmanns Fond, stiftet ved Gavebrev af 1. Juni 1876 af Professor, Dr. phil. Johan Peter Emilius Hartmann (se I. B. 2831) med 2,137 Kr. 34 Ø., nu 2,193 Kr. 57 Ø., til Foreningens Sygekasse.

Foreningen af danske Handelsreisende,

stiftet 29. Dec. 1866.

1. **E. T. Reehoffs Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Nov. 1883, konfirm. 15. Dec. 1883 og 21. April 1884 af Grosserer Ernst Theodor Reehoff (f. 5. Okt. 1823 † 9. Okt. 1884) med 5,000 Kr.

2. **Joh. A. Morescos Legat,** stiftet 1. Nov. 1885 af Grosserer Johan Abraham Moresco (se I. B. 1123) med 1,000 Kr.

3. **S. L. Langhoffs Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Okt. 1889 af Grosserer Simon Larsen Langhoff (se I. B. 2461) med 5,000 Kr.

Grosserer Henrik Anker Nordenberg Cappelens Legat se Kjøbenhavn 3875.

Det danske Hedeselskab,

stiftet 1866.

1. **Partikulier Schades Legat,** stiftet ved Testamente af 8. April 1881 af fhv. Administrator paa Java August Schade (se I. B. 340) med 2,000 Kr.

2. **Fru Birgitte Wesenbergs Legat,** stiftet ved Kodicil af 7. Nov. 1885 til Testamente af 31. Juli 1869 af Birgitte Gjødwad, Enke efter Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Emil Wesenberg (se I. B. 1061), med 5,000 Kr.

3. **Generalkonsul Pontoppidans I Legat,** stiftet ved Gavebrev af 21. Jan. 1888 af dansk Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (se I. B. 2681) med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for Have- og Plantningsforeningerne i Jylland.

4. **Fru Laura Wroblewskis Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Febr. 1889 med Kodicil af 3. Mai 1889 af Cand. phil., Proprietær Emil Wroblewski til Minde om hans Hustru Laura Rosalie Christiane Hartier (se I. B. 3861) med 1,000 Kr.

5. **Generalkonsul Pontoppidans II Legat,** stiftet ved Gavebrev af 24. Febr. 1892 af dansk Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (se I. B. 2681) med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Mosesagens Fremme.

6. **Generalkonsul Pontoppidans III Legat,** stiftet ved Gavebrev af 16. Dec. 1892 af den Samme med 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Udbredelse af nyttige Skrifter i Hedeegnen.

Foreningen til Lærerinders Understøttelse,

stiftet 19. Juni 1867.

1. **Christiane Jensine og Eva Alette Petrine Müllers Legat for en trængende og værdig, ældre ugift fhv. Lærerinde,** stiftet 1856 af Frøknerne Christiane Jensine Müller og Eva Alette Petrine Müller (se I. B. 3308), nu 2,340 Kr.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 1. Sept. 1856.

2. **Overlæge Dorphs og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Marts 1857 af Overlæge Frants Dorph (f. 6. Sept. 1803 † 5. Jan. 1869) og Hustru Karen Sophie Hedevig Lorentzen (f. 13. Aug. 1808 † 13. Sept. 1884) med 2,800 Rdl.

3. **De syv Lærerinders Legat,** stiftet i Marts 1870 med Udbyttet af en Bazar, 1,000 Rdl.

4. **Fuglsangs Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1870 af Cand. phil. Herman Christian Fuglsang af Frørup (f. 18. April 1805 † 14. Aug. 1877) med 1,600 Rdl.

5. **Fru B. Wesenbergs Legat,** stiftet 11. Nov. 1872 af Birgitte Gjødwad, Enke efter Sognepræst til Stadager og Nørre Kirkeby Emil Wesenberg (se I. B. 1061) med 2,500 Rdl.

6. **Professor Bjerrings og Hustrus Legat,** stiftet 3. Dec. 1872 af Elisa Clemence Marie Livio (f. 20. Nov. 1820 † 23. Nov. 1892), Enke efter Professor Niels Christian Bjerring (f. 12. Febr. 1804 † 16. Mai 1871), med 500 Rdl., som var indsamlede ved hans Pigeskoles 25 Aars Jubilæum, 1873 forøget ved en ny Indsamling med 1,000 Rdl.

7. **Wørmers Legat,** stiftet 1872 af Garvermester Heinrich Christian Wørmer (se I. B. 98) med 1,300 Rdl.

8. **Frøknerne Finchs Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Jan. 1874 af Juliane Amalie Finch (f. 1807 † 10. Okt. 1878) med 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

9. **Etatsraadinde Sass' Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Dec. 1874 af Emma Wilhelmine Rosenkilde (f. 19. Okt. 1809 † 29. Dec. 1883), Enke efter Etatsraad, Major, Grosserer Mathias Wilhelm Sass (se I. B. 594), med 5,000 Kr.

10. **Pastor Reimuths Legat for ældre ugifte Lærerinder,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1875 af fhv. Sognepræst til Sønderløgum Jens Christian Emil Reimuth (f. 19. Juli 1818 † 13. Okt. 1875) med 8,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 2 lige store Dele til ældre ugifte Lærerinder paa Livstid.

Legatet staaer under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn. Fundats af 12. Febr. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 92), stadf. 27. Juli 1896.

11. **Frøken Westengaards Legat,** stiftet 8. Okt. 1875 af Johanne Kirstine Marie Caroline Westengaard (f. 9. Mai 1805 † 1. Febr. 1883) med 1,600 Kr.

12. **Martin Levins og Hustrus Legat,** stiftet 1875 efter fhv. Kjøbmand London Martin (Marcus) Levin og Hustru Ranette Levisohn (se I. B. 18; med 1,000 Kr.

13. **Cathrine Knudsens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. April 18 med Kodicil af 29. Juni 1880 af Frøken Cathrine Sophie Cecilie Knuds († 15. Sept. 1881), udlagt 1897 med 18,874 Kr. 3 Ø.

14. **Mægler D. N. A. Davids og Hustru Bella Davids samt Bør Legat,** stiftet ved Testamente af 19. April 1877 af Frøken Dorothea David I. B. 1655) med 2,500 Kr.

Legatet staaer under Tilsyn af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 19. Juli 1892 (Min.-Tid. 189; S. 4), stadf. 2. Jan. 1893.

15. **Fru A. Petreschs Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Juli 1877 m Kodicil af 21. Mai 1878 af Anthonette Flor, Enke efter Grosserer Peter Leo hard Petresch (se I. B. 88), med 10,000 Kr.

16. **Frøken Levins Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Aug. 1877 Julie Joshua Levin (se I. B. 1142) med 1,000 Kr.

17. **Enkefru Marie Olsens Legat,** stiftet 1877 af Ane Marie Acheli Gjessing (f. 16. Okt. 1810 † 8. Marts 1888), Enke efter Oliemøller Peter Ch stian Olsen (f. 10. Jan. 1808 † 23. Jan. 1872), med 1,000 Kr.

18. **Frøken Jacobsens Legat,** stiftet af Institutbestyrerinde Camilla Cha lotte Jacobsen (f. 7. Mai 1810 † 22. Febr. 1878) med 11,400 Kr.

19. **O. G. Blechingbergs Understøttelseslegat,** stiftet 1882 af fhv. Høies retsassessor Olaus Georg Blechingberg (se ovenfor Foreningen af 1837 til f sømte Børns Frelse 35) med 135,000 Kr., nu 135,658 Kr. 80 Ø., af hvis Renter 5/6 falde Foreningen til Forhøielse af andre Legatlodder til 150—200 Kr. og Uddeling nye Lodder paa 100 Kr.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I og uddeles af Foreningens Bestyrelse. Testamente 12. Dec. 1882 med Kodicil af 26. Juli 1884 (Legatber. 1887, S. 3).

20. **Frøken Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Jan. 1883 Lærerinde i Odense Hermine Frederikke Marie Andersen († 31. Marts 18 med 1,200 Kr.

21. **Geheimeetatsraad Fengers Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Fe 1883 af Carl Emil Fenger (f. 9. Febr. 1814 † 21. Sept. 1884) med 5,000 Kr.

22. **Frøken Carlsens Legat,** stiftet i Juli 1883 af Institutbestyrerinde Aarhus Sophie Carlsen med 2,000 Kr.

23. **Enkefru Jenny Adlers Fribolig,** stiftet 26. Jan. 1884 af Jenny R phael, Enke efter Grosserer David Baruch Adler (se I. B. 2561), med Ei dommen Nr. 19 i Hallinsgade.

24. **Frøken E. Bruuns Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Febr. 1884 Espenine Frederikke Bruun (f. 1. Marts 1818 † 30. Juni 1889) med 10,000

25. **Brygger Schjøtzs Legat,** stiftet 2. April 1884 af Brygger i Oden Cand. pharm. Theodor Ludvig Schjøtz (f. 4. Sept. 1831 † 31. Aug. 1900) m 5,000 Kr.

26. **Fru Augusta Fogs Legat,** stiftet 12. Okt. 1884 af Etatsraad La Fog til Risinge (f. 16. Marts 1832) med 400 Kr.

27. **Grosserer Vincent Magnus Blochs og Hustru Lovise Augus født Petersens Legat for Lærerinder,** stiftet ved Testamente af 18. Aug. 1885 Vincent Magnus Bloch og Lovise Augusta Petersen (se I. B. 602 og 11 med 2,000 Kr.

28. **Betzy Meyers Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Marts 1886 m Kodicil af 14. Okt. 1897 af Manufakturhandler Moritz Meyer og Hustru Bet Frederikke Louise Salomonsen (se I. B. 2758) med 2,277 Kr. 72 Ø.

29. **Frøken Myhres Legat,** stiftet 1886 efter Frederikke Karine Myhre (se I. B. 956) med 800 Kr.

30. **Jes C. Petersens og Søster Bodil M. Petersens Legat,** stiftet 1886 af Bodil Marie Petersen (f. 22. Nov. 1828 † 23. April 1897) med 6,000 Kr., hvis Renter til Dels tilfalde en Legatar paa Livstid.

Af Legatet staaer 4,174 Kr. 37 Ø. i Overformynderiet. Testamente af 10. Dec. 1886.

31. **Frøken Meyers Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Juli 1887 af Thalia Meyer med 15,508 Kr. 10 Ø.

32. **Frøken Buschs Legat,** stiftet 31. Okt. 1887 efter Marie Jensine Eggertine Busch (f. 7. Nov. 1819 † 27. Nov. 1886) med 2,400 Kr.

33. **Frøken Smiths Legat,** stiftet 1887 af Arvingerne efter Helga Smith (f. c. 1815 † 27. Jan. 1886) med 2,000 Kr.

34. **Apotheker Aagaards og Hustrus Legat,** stiftet i Juni 1888 af fhv. Apotheker i Aarhus Niels Schack Aagaard og Hustru Julie Augusta Carlsen (se ovenfor Farmaceutisk Understøttelsesselskab 2) med 2,000 Kr.

35. **Professor Listovs Legat,** stiftet ved Testamente af 1. Sept. 1888 af Professor, Sproglærer Jens Vilhelm Victor Listov (f. 25. Sept. 1826 † 3. Sept. 1888) med 20,000 Kr.

36. **Fhv. Institutbestyrerinde Laura Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Jan. 1889 af Laura Charlotte Johanne Thuline Petersen i Kolding med 4,400 Kr.

37. **Detailhandler Amsel Jacob Meyer juniors Legat,** stiftet 1890 af Amsel Jacob Meyer junior (se I. B. 147) med 1/24 af hans efterladte Bo (c. 600,000 Kr.), hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til trængende Lærerinder.

Legatet staaer i Overformynderiet. Kodicil af 6. Juni 1890 til Testamente af 16. Mai 1884.

38. **Kittendorfs Legat,** stiftet 1890 af Lithograf Johan Adolf Kittendorf (f. 5. April 1820 † 20. April 1902) med 5,000 Kr.

39. **Professor Jens Listovs Mindelegat,** stiftet i Jan. 1891 af en Kreds af Mænd med 1,100 Kr.

40. **Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1891 af Bendix Goldschmidt (se I. B. 461) med 10,000 Kr.

41. **Læge Joseph Wulffs og Hustru Line født Peines Guldbryllupslegat,** stiftet 25. Jan. 1893 af Læge Joseph Wulff (f. 8. Nov. 1812 † 5. Aug. 1897) og Hustru Caroline Peine (f. 5./6. April 1814 † 12. Jan. 1894) med 3,000 Kr.

Frøken Sophie Frænckels Legat se Kjøbenhavn 1783.

Ellen Marie Møllers og Ane Christine Nielsens Legat se Kjøbenhavn 3800.

Understøttelsesforeningen for ældre og trængende Husjomfruer,

stiftet 20. Dec. 1869.

1. **Pastor Tørsleffs Legat,** stiftet i Nov. 1872 af Sognepræst til Randlev og Bjergager Jørgen Tørsleff (f. 5. Sept. 1804 † 13. Febr. 1877) med 800 Kr., nu 1,250 Kr.

2. **Baagøes Legat,** stiftet 1891 af Grosserer Victor Christian Antonius Theodor Baagøe (f. 17. Jan. 1814 † 27. Juli 1893) med 6,400 Kr., hvis Renter tilfalde 2 Legatarer paa Livstid.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 17. Nov. 1891 med Kodiciller af 4. og 12. Febr. 1893.

Arbeidshjemmet for døvstumme Piger,

opprettet 1869.

Rose Dessauers Legat, stiftet 1892 af Frøken Rose Dessauer (se I. B. 1768) med 2,560 Kr., hvis Renter tilfalde nogle Legatarer paa Livstid.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 31. Okt. 1892 med Kodicil af 2. Dec. 189[illegible]

Garvermester C. W. Gerickes Legat se Kjøbenhavn 3838.

Konditor J. Fr. Gerickes Legat se Kjøbenhavn 3839.

Den danske Ballets private Pensionsfond,

oprettet 1869.

1. **M. H. Bings og Hustru Eva Bing født Simonsens Legat,** stiftet 1883 af Fabrikeier Meyer Herman Bing og Eva Simonsen (se I. B. 1124 [illegible]) med 1,000 Kr.

Testamente af 19. Marts 1883 med Kodicil af 30. April 1883, konfirm. 15. Dec. 1883. Hans Kodi[illegible] ciller af 24. Aug. 1883 og 5. Sept. 1883.

2. **Johan Jacob Vogelius Steenstrups Gave,** stiftet af Assistent Johan Jacob Vogelius Steenstrup med en Privatbankaktie paa 2,000 Kr.

Dannebrogsmændenes Forening,

stiftet 1871.

1. **Overkammerherre L. H. C. H. Greve Holstein til Holsteinborgs Legat,** stiftet 19. Mai 1877 af Ludvig Henrik Carl Herman Lensgreve Holstein til Grevskabet Holsteinborg (f. 18. Juli 1815 † 28. April 1892) med 400 Kr., nu 1,500 Kr., hvis Renter anvendes til Hjælp for værdige, trængende Enker efter Medlemmer af Foreningen, som ere afgaaede ved Døden, inden de have erhvervet sig den Aldersorden, der berettiger deres Enke til at nyde Hjælp af Foreningen.

2. **Anonymt Legat,** stiftet 22. Mai 1881 med 400 Kr., nu 1,038 Kr.

3. **Kammerherre, Lensgreve Lerche-Lerchenborgs Legat,** stiftet 27. Dec. 1882 af Greve Christian Albrecht Lerche til Grevskabet Lerchenborg (f. 3. April 1830 † 10. April 1885) med 5,000 Kr.

4. **Kammerjunker G. Colbjørnsens Legat,** stiftet 14. Nov. 1888 til Minde om Toldinspektør i Odense Gerhard Colbjørnsen (f. 2. Nov. 1818 † 24. Febr. 188[illegible]) med 400 Kr.

5. **Grosserer, Konsul P. Hansens Legat,** stiftet 20. Marts 1890 af Poul Hansen (f. 9. Dec. 1825) med 375 russiske Guldrubler, nu 750 Rubler (c. 2,160 Kr.), hvis Renter, med Undtagelse af hvad der aarlig skal lægges til Kapitalen, uddeles i Lodder paa 20 Kr. til trængende Medlemmer, som have været Dannebrogsmænd [illegible] mindst 25 Aar.

6. **Gaardeier Didrik Jørgensens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Febr. 1894 af Gaardeier i Vinding Sogn, Holmans Herred, Didrik Jørgensen († 27. Febr. 1894) med 5,000 Kr., hvis Renter skulle uddeles til Sønner af Dannebrogsmænd, d[illegible] søge videre Uddannelse, fortrinsvis til Sønner af Legatstifterens Slægt.

7. **Grosserer Gustav Lauritz Mørcks Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Mai 1894 af Frederikke Hansine Petrine Starup, Enke efter Manufakturhandler Theodor Edvard Mørck (se I. B. 2773), med 10,000 Kr.

Foreningen for Post- og Telegrafvæsenets Embeds- og Bestillingsmænd,

stiftet 22. Febr. 1872.

1. **Legatet til Minde om Generalpostdirektør, Konferensraad Monrad,** stiftet 7. Mai 1873 af Kammerherre, Generaldecisor Georg Herman Monrad (f. 18[illegible]

Aug. 1794 † 3. Juli 1876) til Minde om hans Fader, Konferensraad David Monrad (se I. B. 3001) med 1,000 Kr.

2. **Legat til Minde om Justitsraad, Kontorchef C. T. Bruuns 50 Aars Jubilæum den 1. April 1880,** stiftet 1. Juli 1880 af Medlemmer af Postetaten og af Justitsraad Carl Theodor Bruun (f. 19. Aug. 1814 † 19. Aug. 1895) med 400 Kr., ialt 2,400 Kr.

3. **Legat til Anerkjendelse og Paaskjønnelse af Overpostmester H. G. Petersens 50 aarige Virksomhed i Postvæsenets Tjeneste,** stiftet 10. Okt. 1884 af 250 af Postvæsenets Embeds- og Bestillingsmænd til Minde om Overpostmester Harald Georg Petersen (f. 20. Juni 1819 † 5. Marts 1898) med 2,200 Kr., nu 2,400 Kr.

4. **Justitsraad Worres Legat,** stiftet 22. Mai 1891 efter Postmester i Aalborg, Justitsraad Jacob Barner Worre (f. 26. Febr. 1809 † 7. April 1891) med 1,000 Kr.

5. **Det store Nordiske Telegraf-Selskabs Legat,** stiftet 31. Mai 1894 af Selskabet med 2,000 Kr.

Samfundet, der antager sig vanføre og lemlæstede Børn,

stiftet 1872.

1. **Marcus Levins og Hustru R. Levins Legat,** stiftet 1873 af fhv. Kjøbmand i London Martin (Marcus) Levin og Ranette Levisohn (se I. B. 1852) med 400 Kr.

2. **Kammerherreinde Sehestedt Juuls Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Marts 1876 af Clara Adolphine Therese Caroline Vilhelmine Grevinde Platen zu Hallermund, Enke efter Kammerherre Christian Sehestedt Juul til Stamhuset Raunholt (se I. B. 871) med 3,960 Kr.

3. **Brygger Lars Hansens og Hustrus Legat,** stiftet af Lars Hansen (f. 10. Aug. 1818 † 8. Jan. 1877) og Marie Freddine Steenberg (f. 25. Juni 1821 † 13. Dec. 1891) med 5,600 Kr.

4. **Jens Holsts Legat,** stiftet ved Testamente af 16. Sept. 1879 af Grosserer Jens Holst (se I. B. 745) med 500 Kr. og 467 Kr. 78 Ø.

5. **Frøken Marie Holms Legat,** stiftet ved Testamente af 3. April 1882 af Marie Holm (se I. B. 2038) med 750 Kr.

6. **Rodemester Svend F. Rosenstedts Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Marts 1883 med Kodicil af 19. Nov. 1887 af Svend Fritz Rosenstedt (se I. B. 3488) med 766 Kr. 83 Ø.

7. **Detailhandler Amsel Jacob Meyers Legat,** stiftet 1884 af Amsel Jacob Meyer junior (se I. B. 147) med $^{1}/_{24}$ af hans efterladte Bo, hvis Renter efter nogle Legatarers Død tilfalde Samfundet.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 16. Mai 1884 med Kodicil af 6. Juni 1890.

8. **Justitsraadinde Sophie Elisabeth Ferdinandine Holmer født Wieseners, Frøken Caroline Amalie Holmers og Overkirurg Holmers Legat,** stiftet 1884 af Sophie Elisabeth Ferdinandine Wiesener, Enke efter Justitsraad, Borgermester i Kjøbenhavn Johan Peter Holmer, og Caroline Amalie Holmer (se I. B. 3834) med 15,070 Kr. 9 Ø., hvortil efter nogle Legatarers Død kommer 1,413 Kr. 65 Ø.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 22. Juli 1884. Datterens Kodicil af 15. Mai 1886.

9. **Frøken Ida Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 25. Jan. 1886 med Kodicil af 6. Juli 1887 af Ida Louise Mathilde Petersen (se I. B. 3845) med 50 Kr.

10. **Det Juel-Brockdorff'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 18 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brocdorff til Meilgaard (se ovenfor Kjædeordenen 34) med 96,646 Kr. 46 Ø.

11. **Fhv. Naalemagermester P. C. Hjorths Legat,** stiftet 1888 af Pet Christian Hjorth (se I. B. 460) med 5,000 Kr.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 12. Mai 1888.

12. **Frøken L. G. Mitchells Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Dec. 18 af Laurenze Georgine Mitchell (se I. B. 127) med 2,500 Kr.

13. **Enkefru J. C. Bechgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Ma 1889 af Juliane Caroline Brøndrup, Enke efter Vexelmægler Andreas Christi Bechgaard (se I. B. 97), med 15,000 Kr., af hvis Renter 1/3 tilfalder en Legatar.

14. **Fuldmægtig i Indenrigsministeriet Oluf Absalon Bøghs og Hust Thora Laurine Cathrine Bøgh født Nielsens Legat,** stiftet ved Testamente 26. Juni 1889 af Oluf Absalon Bøgh (f. 28. Dec. 1823 † 3. Mai 1890) og Thc Laurine Cathrine Nielsen (f. 25. Sept. 1834 † 28. Okt. 1893) med 28,200 Kr.

15. **Professor, Læge Johan Jacob Jansens og Hustru Ida Jans født Trocks Legat,** stiftet 1889 af Frøken Anna Elise Alvilda Jansen (se ov for De danske Lægers Enke- og Børneforsørgelseskasse 15) med 2,000 Kr., som efter no Legatarers Død tilfalde Samfundet, efter dettes Ophævelse Abel Cathrines Stiftelse.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 4. Juli 1889.

16. **Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene Goldschm født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1891 af Bendix Goldschm (se I. B. 461) med 10,500 Kr.

17. **Enkefru Anna Kirstine Boesgaards Legat,** stiftet ved Testame af 2. Marts 1892 af Anna Kirstine Gottfredsen, Enke efter Prokurator Frede Boesgaard til Bønnelykke (se I. B. 3565) med 5,000 Kr.

18. **Birthe Marie Magnusen født Larsen, Handelsfuldmægtig Har Frederik Magnusens Enkes Legat,** stiftet 25. Jan. 1894 af Birthe Marie Lars (f. 24. Nov. 1833 † 9. Mai 1900), Enke efter Harald Frederik Magnusen (f. 6. J 1838 † 9. Aug. 1872), til Minde om hendes Datter Laura Marie Frederikke Ma nusen (f. 21. Febr. 1872 † 23. Marts 1890) med 10,000 Kr., hvis Renter gives indtil 5 Aar til et vanført, trængende Barn til 16 Aars Alderen, fortrinsvis til en Slæ ning af Legatstifterinden og hendes Mand.

Legatet staaer under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn. Tillæg af 26. Nov. 1900 (M Tid. 1900 A, S. 318), stadf. 17. Dec. 1900.

19. **Papirhandler Lion Levisons Legat,** stiftet 11. Juni 1894 af Li Levison (se I. B. 1780) med 2,500 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstic

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund.

Sygepleierindeforeningen,

stiftet 1872.

1. **Professor Holmers Legat,** stiftet 1884 af Sophie Elisabeth Fer nandine Wiesener, Enke efter Justitsraad, Borgermester i Kjøbenhavn Johan Pe Holmer, og Frøken Caroline Amalie Holmer (se I. B. 3834) med 5,542 Kr. 34 hvis Renter, tildels efter 2 Legatarers Død, tildeles Stuekoner eller Sygepleiersker Kommunehospitalet, fortrinsvis saadanne, der have gjort Tjeneste i første Afdelin den Tid, Professor Holmer har forestaaet den.

Af Legatet staaer 481 Kr. 48 Ø. i Overformynderiet. Testamente af 22. Juli 1884.

2. **Grosserer Vincent Magnus Blochs og Hustru Lovise Bloch f Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Aug. 1885 af Vincent Magn Bloch og Lovise Augusta Petersen (se I. B. 602 og 1129) med 1,000 Kr.

3. **Naalemager Hjorths Legat,** stiftet 1888 af Peter Christian Hjo (se I. B. 460) med 2,000 Kr., som efter Foreningens Ophævelse tilfalde Hjorths Stiftel

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 12. Mai 1888.

De danske Lægers Sygekasse,

stiftet 11. Aug. 1873.

Læge Frederik Foghs Legat, stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1884 af Læge i Skanderborg Lorentz Frederik Vilhelm Fogh (se I. B. 2828) med 5,000 Kr.

Legatet staaer under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 25. Febr. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 79), stadf. 8. Mai 1886.

Den almindelige danske Skibsførerforening,

stiftet 1874.

1. **Jens Lindskov Christiansens og Hustru Ane Margrethes Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Nov. 1880 af Skibsinventariehandler Jens Lindskov Christiansen (f. 20. Okt. 1813 † 29. Jan. 1881), Enkemand efter Ane Margrethe Christensen (f. 1. Sept. 1817 † 21. Okt. 1880), med 2,000 Kr., hvis Renter hver 15. Marts uddeles til 2 trængende, ugifte, mindst 40 aarige Døtre efter Foreningsmedlemmer.

2. **H. E. Hansens og Hustrus Sølvbryllupslegat,** stiftet 15. Marts 1881 af Skibsrheder, Grosserer Hans Emilius Hansen (f. 10. Aug. 1829 † 27. Sept. 1899) og Hustru Caroline Lovise Thrane (f. 22. Sept. 1829) med 1,000 Kr., hvis Renter hver 15. Marts uddeles til en trængende, ugift og mindst 40 aarig Datter efter et Foreningsmedlem.

3. **Etatsraad Emil Z. Svitzers Jubilæumslegat,** stiftet 3. Marts 1883 af Emil Zeuthen Svitzer (se I. B. 1969) med 2,000 Kr., hvis Renter i Lodder paa 20 Kr. hver 3. Marts uddeles til trængende Enker efter Medlemmer af Enkekassen.

4. **Peter Olsens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Marts 1885 af Skibsfører Peter Olsen og Hustru Mariane Thomassen (se I. B. 601) med 1,500 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Medlemmer af Foreningen, og 1,500 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker efter Medlemmer af Enkekassen.

5. **Johannes Jürgensens og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Aug. 1885 med Kodiciller af 15. Aug. 1885 og 28. Jan. 1890 af fhv. Skibsfører Johannes Jürgensen (se I. B. 346), Enkemand efter Hanna Theresia Anthonie Francisca Westermann (se I. B. 2816), med 4,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død i hver Termin uddeles i 2 lige store Portioner, enten til værdige Enker efter, eller forældreløse Børn af Skibsførere, som have ført Skib hjemmehørende i Kjøbenhavn.

6. **Johan C. F. Breiningers og Hustrus Sølvbryllups- og Jubilæumslegat,** stiftet 29. Juni 1886 af Skibskaptain Johan Christian Frederik Breininger (f. 19. April 1830) og Hustru Emma Christine Marie Hansen (f. 21. Marts 1842) med 1,000 Kr., 9. Sept. 1902 med 12,000 Kr., hvis Renter hver Termin uddeles til en trængende Enke efter et Medlem af Enkekassen.

7. **Koffardikaptain Carl Frederich Ludvig Plums og Hustru Constance Plum født Svendsens Legat,** stiftet 1890 af Constance Christiane Ane Margrethe Svendsen (f. c. 1830 † 3. Sept. 1890), Enke efter Carl Frederich Ludvig Plum (f. 13. Marts 1822 † 15. Aug. 1880), med 10,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død hver 15. April uddeles i 4 Lodder til hæderlige og kristelige, trængende Enker eller ugifte Døtre af Mænd, der have været Medlemmer af Skibsførerforeningen, fortrinsvis til Kvinder af Familien Plum.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 27. Febr. 1890.

8. **Johan Henrik Forbæchs Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Dec. 1894 af Grosserer Johan Henrik Forbæch (se I. B. 349) med 2,468 Kr. 65 Ø., hvis Renter hver Termin uddeles til trængende Medlemmer eller saadanne Enker, som ikke faae Understøttelse fra Foreningens Enke- og Hjælpekasse.

Foreningen til Lærlinges Uddannelse i Haandværk og Industri for hele Landet,

stiftet 1874.

1. **Adolph Triers og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 4. D 1883 af Grosserer Adolph Trier og Hustru Sophie Bing (se I. B. 1138) n 1,000 Kr.

2. **Bødkermester Mahnfeldts Legat,** stiftet i Okt. 1889 af Carl Ch stian August Mahnfeldt (se I. B. 680) med 200 Kr.

3. **Benny Goldschmidts og Hustru Ane Helene født Petersens Leg** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1891 af Grosserer Bendix Goldschmidt (se I 461) med 3,000 Kr.

Grosserer Henrik Anker Nordenberg Cappelens Legat se Kjøb havn 3875.

Foreningen under det røde Kors,

anerkjendt 1876.

1. **Professor Valdemar Holmers Legat,** stiftet ved Testamente af 22. 1884 med Kodicil af 15. Mai 1885 af Sophie Elisabeth Ferdinandi Wiesener, Enke efter Justitsraad, Borgermester i Kjøbenhavn Johan Peter Holm og Frøken Caroline Amalie Holmer (se I. B. 3834) med c. 1,500 K., nu c. 1,700 l hvis Renter anvendes til Understøttelse for Foreningens Sygeplejersker, til Rekreatio ophold o. l.

2. **Overlæge Hahns Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Febr. 1889 Overlæge i Aarhus Christoffer Ditlev Hahn (f. 21. Sept. 1811 † 16. Jan. 18 med 1,000 Kr., hvis Renter anvendes til Støtte for Filialen i Aarhus.

Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark,

stiftet 25. Nov. 1877.

1. **N. H. Stenderups Legat til at forhindre Dyrplageri,** stiftet Testamente af 7. Juli 1871 med Kodiciller af 31. Mai 1882, 1. April 1884 og 10. Juli 1 af Faktor Niels Holm Stenderup (f. 9. Juni 1807 † 18. Nov. 1889) med 69,559 36 Øre, hvis Renter uddeles i Præmier paa 10—40 Kr. til dem, der have udvist Behandling af Dyr eller forhindret Dyrplageri, eller paa anden Maade til Dyrebesl telsens Fremme.

Legatet staaer i Overformynderiet under Justitsministeriets Overtilsyn. Fundats af 5. Mai (Min.-Tid. 1891 A, S. 164), stadf. 3. Juni 1891.

2. **David Graahs Legat til Foreningen af Dyrenes Beskyttels Danmark,** stiftet 1880 af Grosserer i Christiania David Graah (f. c. 1803 † 4. F 1887) med 10,000 Kr., af hvis Renter 3/4 anvendes til Anskaffelse af Sølv- eller Bro Medailler og andre Præmier for god Behandling af Dyr, 1/4 til Fremme af Forening andre Øiemed.

Legatet staaer under Kontrol af Overpræsidenten i Kjøbenhavn. Fundats af 20. Juni 1880 (Tid. 1880 A, S. 121), stadf. 12. Okt. 1880.

Understøttelsesforeningen for danske Lægers trængende Enker og forældreløse Børn,

stiftet 15. April 1877.

1. **Partikulier Nicolaysens Legat,** stiftet 4. Juli 1878 af Hans Ni laysen (se I. B. 689) med 400 Kr.

2. **Kommerceraad Heymans Legat,** stiftet 15. Okt. 1879 af Wulff Philip Heyman (se I. B. 1092) med 200 Kr.

3. **Hafnias Legat,** stiftet 23. April 1881 af Livsforsikringsselskabet „Hafnia" med 1,000 Kr.

4. **Professor Triers Legat,** stiftet 29. Juni 1886 af Dr. med. Frederik Jacob Trier (f. 14. Juni 1831 † 17. Mai 1898) med 200 Kr.

5. **Det Cold-Bruun'ske Legat,** stiftet 1887 af Læge i Kjøbenhavn, Justitsraad, Dr. med. Daniel Henrik Otto Cold (f. 17. Aug. 1827 † 1. Mai 1902) og Hustru Ida Athalia Bruun (f. 9. Aug. 1824) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige, livsvarige Lodder til trængende Lægeenker.

Fundats af 12. Jan. 1887 (Ugeskr. f. Læger, 4. R. XV, S. 243).

6. **Dr. med. M. Salomonsens Jubilæumslegat,** stiftet 1888 af Læge i Kjøbenhavn, Dr. med. Martin Salomonsen (se I. B. 3138) med 1,000 Kr., hvis Renter gives til en trængende Lægeenke.

Fundats af 30. April 1888 (Ugeskr. f. Læger, 4. R. XVII, S. 560).

7. **Læge Ehnhuus' femogtyveaars Jubilæumslegat,** stiftet ved Fundatser af 25. Jan. 1892 og 21. Dec. 1895 af Læge i Odense Christian Lund Ehnhuus (f. 7. Febr. 1836) med 1,167 Kr. 50 Ø., hvis Renter gives til en dansk Læges over 60 Aar gamle Enke eller en yngre Enke med Børn paa under 10 Aar.

8. **Fysikus P. Knudsens Embedsjubilæumslegat,** stiftet ved Fundats af 5. April 1894 af Peter Adolf Christian Julius Eliza Knudsen (f. 9. Dec. 1819) med 1,000 Kr., hvis Renter en Uge før Oktober Flyttedag gives til en dansk Læges trængende Enke paa Livstid.

Den af Hærens faste Embedsmænd under 20. Okt. 1877 oprettede Understøttelsesforening.

1. **Kaptain Christian Ove Arcadius Voigts og Hustru Laura Theresia Betty Voigts Legat for veltjente, afskedigede og trængende Officerer og Civilembedsmænd af den danske Landarmee og Enker efter saadanne,** stiftet ved Testamente af 7. Okt. 1857 med Kodicil af 27. Juni 1878 af Kaptain Christian Ove Arcadius Voigt (f. 15. Mai 1819 † 7. Jan. 1892) og Hustru Laura Theresia Betty Christiansen (f. 26. Mai 1816 † 29. Jan. 1895) med 3,000 Kr.

2. **Oberst Adolphe von Sperlings Stiftelse for værdige og trængende Enker efter faste Embedsmænd og faste Underofficerer af den danske Hær,** stiftet ved Testamente af 30. Juni 1875 af Oberst Adolphe von Sperling (f. 6. Okt. 1819 † 10. Sept. 1883) med 20,000 Kr., nu 20,924 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i 3 livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Officersenker og 2 livsvarige Lodder paa 100 Kr. til Underofficersenker.

Fundats af 24. April 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 104), stadf. 21. Mai 1884.

3. **General P. U. von Scharffenbergs Stiftelse for Enker efter faldne Officerer samt for Officerer og Underofficerer af den danske Hær,** stiftet ved Testamente af 29. Aug. 1881 af General à la suite Paul Ulrik von Scharffenberg (f. 10. Mai 1810 † 28. Jan. 1882) med 40,000 Kr., nu 40,800 Kr., nemlig en Legatfond paa 30,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige Lodder paa 300 Kr. til Enker efter faldne Officerer eller til afskedigede Officerer og 3 livsvarige Lodder paa 100 Kr. til afskedigede Underofficerer, og en Understøttelsesfond paa 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Garnisons Kirkegaard og forøvrigt tilfalde Foreningen.

Legatet staaer under Krigsministeriets Overtilsyn. Fundats af 9. Mai 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 90), stadf. 27. Mai 1882. Tillæg (Min.-Tid. 1886 A, S. 191), stadf. 20. Nov. 1886.

4. **Oberst Oluf Johan Heinrich von Krabbes og Hustru Anna Dorothea Kiellerups Legat for trængende Enker og ugifte Døtre efter Officerer af Landetaten,** stiftet ved Testamente af 26. Okt. 1883 af Anna Dorothea Kiellerup

(f. 14. Febr. 1830 † 20. Marts 1886), Enke efter Kammerherre, Oberst Oluf Joha
Heinrich Krabbe (f. 23. Marts 1820 † 22. Juni 1883), med 30,000 Kr., nu 31,500 Kr
hvis Renter efter nogle Legatarers Død hver 14. Febr. uddeles i 4 Lodder paa 500
300, 200 og 200 Kr., fortrinsvis til Legatstifterindens Descendens i 3. Led, hendes o
hendes Mands Brødres Enker.

Fundats af 6. Dec. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 192), stadf. 5. Dec. 1886.

5. **Generalløitnant Hans Christoffer Georg Frederik von Hedemann Mindelegat,** stiftet 1892 i Anledning af 100 Aarsdagen for hans Fødsel den 7. Ju 1792 af Kammerherre Christian Carl Frederik Hedemann (f. 22. Aug. 1832) o Hustru Mathilde Eleonora Kiellerup (f. 16. Febr. 1835) med 6,000 Kr., af hv Renter der aarlig bortgives 200 Kr. efter de for Foreningen gjældende Love og har Gravsted paa Garnisons Kirkegaard vedligeholdes og fornyes.

Fundats (Min.-Tid. 1892 A, S. 245), stadf. 7. Juli 1892.

Selskabet „De danske Forsvarsbrødre“ i Kjøbenhavn,

stiftet 29. Jan. 1879.

Ritmester, Baron C. F. Th. A. Juel-Brockdorffs Legat, stiftet 1886 Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til M gaard (se ovenfor Kjædeordenen 34) med 35,500 Kr., nu 50,000 Kr., hvis Renter tilfal Selskabets Syge- og Begravelseskasse.

Legatet staaer under Krigsministeriets Tilsyn. Testamente af 20. Mai 1886, konfirm. 23. April 18

Dansk fotografisk Forenings Understøttelsesfond,

stiftet c. 1879.

Hoffotograf Budtz-Müllers Legat, stiftet ved Testamente af 10. Febr. 18 af kgl. Hoffotograf, Cand. pharm. Bertel Christian Budtz-Müller (f. 26. Dec. 18 † 30. Dec. 1884) med 2,000 Kr., hvis Renter tildeles trængende Fotografer, som ha været Medlemmer af Foreningen i mindst 2 Aar, eller saadannes Efterladte.

Sømandsmissionen,

stiftet 21. Okt. 1879.

1. **Grosserer V. M. Blochs Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Aug. 18 af Vincent Magnus Bloch (se I. B. 602) og Hustru Lovise Augusta Peters (se I. B. 1129) med 1,000 Kr.

2. **Professor, Læge Johan Jacob Jansens og Hustru Ida Jans født Trocks Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juli 1889 af Frøken Anna Eli Alvilda Jansen til Minde om Professor, Tandlæge Johan Jacob Trock-Jans og Hustru Ida Vilhelmine Augusta Trock (se ovenfor De danske Lægers En og Børneforsørgelseskasse 15) med 1,000 Kr.

Foreningen til Værn for enligstillede Kvinder,

stiftet 1. April 1880.

1. **Fru J. C. Bechgaards Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Marts 18 af Juliane Caroline Brøndrup, Enke efter Vexelmægler Andreas Christi Bechgaard (se I. B. 97), med 10,000 Kr.

2. **Frk. Jansens Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Juli 1889 af Frk. An Elise Alvilda Jansen (se ovenfor De danske Lægers Enke- og Børneforsørgelse kasse 15) med 1,000 Kr.

3. **Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupsfo** stiftet 1894 med 5,000 Kr. til en Friplads paa Værnehjemmet „Bethania“, saaledes

Renterne skulle lægges til Kapitalen, til denne er opvoxet til 10,000 Kr., 1895 forøget med 559 Kr. 81 Ø. fra Komiteen til Indsamling af en Guldkrans til Czaren, nu ialt 7,595 Kr. 22 Ø.

Foreningen til unge Handelsmænds videre Uddannelse,

stiftet 1880.

1. **Etatsraad Moritz Levys Jubilæumslegat af 22. Dec. 1882,** stiftet ved Indsamling med 28,000 Kr., hvis Renter anvendes til at understøtte dygtige Handelsbetjente til videre Uddannelse i Udlandet, til Opmuntringspræmier for flinke Elever i Foreningens Skole og til Fripladser i samme Skole.

Fundats af 16. Jan. 1883 (Børs-Haandbog, S. 95).

2. **August Schades Legat for værdige og trængende unge danske Handelsmænd,** oprettet af Partikulier, fhv. Administrator paa Java August Schade (se I. B. 340) med 14,850 Kr., nu 17,116 Kr. 47 Ø., hvis Renter uddeles i aarlige Lodder paa 200 Kr. for indtil 3 Aar til unge Handelsmænd, fortrinsvis fra Kjøbenhavn, som ville tilegne sig videregaaende Uddannelse enten paa danske Handelsskoler eller i Udlandet.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Foreningens Bestyrelse har Indstillingsret. Fundats af 29. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 128; Legatber. 1890, S. 13), stadf. 7. Juni 1890.

3. **Grosserer, Cand. pharm. Morris Ballins Legat,** stiftet 1892 til Minde om Morris Ballin (se ovenfor Farmaceutisk Understøttelsesselskab 6) af Grosserer Siegfred Samuel Ballin (se I. B. 3180), Røschen Ballin (f. 30. Juni 1839), Enke efter Dr. med. Hermann Salomon (f. 3. Marts 1826 † 24. Mai 1888), Henriette Ballin (f. 18. Dec. 1843), i Ægteskab med Kjøbmand i Hamborg Waldemar von Essen (f. 19. Dec. 1840), og Frøken Sophie Ballin (f. 8. Aug. 1847) med 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til at understøtte dygtige Handelsbetjente til videre Uddannelse i Udlandet eller til Opmuntringspræmier for særlig flinke Elever i Foreningens Skole eller til Fripladser.

Fundats af 5. Jan. 1892.

Foreningen af 23. April 1882 til Opdragelse af forældreløse eller ulykkelig stillede Børn,

stiftet 23. April 1882.

Naalemagermester P. C. Hjorths Legat, stiftet ved Testamente af 12. Mai 1888 af Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 20,000 Kr.

Grosserer Henrik Anker Nordenberg Cappelens Legat se Kjøbenhavn 3875.

Foreningen af 1888 til Understøttelse af Dannebrogsridderes Efterladte,

stiftet 30. Dec. 1888.

Fhv. Naalemagermester P. C. Hjorths Legat, stiftet i Henhold til Testamente af 12. Mai 1888 af Exekutorerne i Boet efter Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 1,000 Kr.

Hjælpefonden for arbejdsdygtige, ugifte Kvinder,

stiftet 1889.

Rose Dessauers Legat, stiftet 1892 af Frøken Rose Dessauer (se I. B. 1768) med 1,280 Kr., som efter nogle Legatarers Død tilfalde Foreningen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 31. Okt. 1892 med Kodicil af 2. Dec. 1898.

Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark.

1. **Gaardeier af Viby Jens Rasmussens og Hustru Sidsel Mar[illegible] Jensens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Nov. 1871 af Jens Rasmusse[illegible] og Hustru Sidsel Marie Jensen (se ovenfor Det danske Missionsselskab 3) o[illegible] ved Gavebrev af 8. Aug. 1885 af Førstnævnte med 2,000 Kr.

2. **Gaardeier i Stenlille Niels Jørgensens og Hustru Maren Jen[illegible] datters Legat,** stiftet ved Gavebrev af 20. Aug. 1885 af Niels Jørgensen, Enk[illegible] mand efter Karen Jensdatter (se ovenfor Det danske Missionsselskab 10), med 800 K[illegible]

3. **Gaardeier af Espe Hans Larsens Legat,** stiftet ved Testamente [illegible] 8. April 1892 af Hans Larsen (se ovenfor Det danske Missionsselskab 16) med 8,000 K[illegible]

Legatet staaer under Kirke- og Undervisningsministeriets Kontrol. Fundats af 23. Jan. 1893 (Mi[illegible] Tid. 1893 A, S. 54), stadf. 3. Febr. 1893.

Fængselsselskaberne.

1. **Konferensraad Kiellerups Legat,** stiftet 30. Marts 1860 af Konferen[illegible] raad Anders Andersen Kiellerup (se ovenfor Hæren 54) med 1,000 Rdl. til Kjøbe[illegible] havns Fængselsselskab.

2. **Etatsraad Ræders og Hustrus Legat,** stiftet 1860 af Etatsraad, Borg[illegible] mester Nicolai Ditlev Amund Ræder (f. 6. Juli 1790 † 20. Nov. 1867) og Hust[illegible] Amalie Birgitte Christine Lüders (f. 14. Sept. 1810 † 16. Nov. 1884) med 1,000 R[illegible] nu 2,000 Kr., hvis Renter anvendes til Fordel for løsladte Fanger fra Horsens Straffeanst[illegible]

Testamente af 15. Juni 1860 (Rskr. 1864, S. 213), konfirm. 14. Juli 1864.

3. **A. Ph. de Jonquières' Legat,** stiftet 24. Nov. 1862 efter Alexand[illegible] Philippe de Dompierre de Jonquières (f. 16. Nov. 1778 † 17. Mai 1862) m[illegible] 100 Rdl. til Kjøbenhavns Fængselsselskab.

4. **Matthias Wilhelm Sass', Carl Adolph Rothe Sass' og Caroli[illegible] Johanne Sass' Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Juni 1866 af Grosserer Ca[illegible] Adolph Rothe Sass (se I. B. 1696) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., til Vridsløseli[illegible] Fængselsselskab.

5. **Lorentzens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. April 1872 af Forretnin[illegible] bestyrer August Lorentzen (se I. B. 103) med 2,000 Kr. til Kjøbenhavns Fængselsselsk[illegible]

6. **Enkefru Blochs Legat,** stiftet 1894 i Anledning af Kronprins Frederi[illegible] og Kronprinsesse Louises Sølvbryllup af Lovise Augusta Petersen, Enke ef[illegible] Grosserer Vincent Magnus Bloch (se I. B. 1129), med 1,000 Kr. til Kjøbenhav[illegible] Fængselsselskab.

Silke- og Klædehandler Edward Falcks Legat til Vridsløseli[illegible] Fængselsselskab se Kjøbenhavn 3818.

MAJORATER, FIDEIKOMMISSER OG FAMILIELEGATER.

Uagtet Majoraterne kun uegenlig kunne siges at falde ind under dette Værks Rammer, har man dog ment at burde medtage dem, dels fordi de trykte Kilder, hvori samlede Oplysninger findes om dem, nemlig først „Magazin til den Danske Adels Historie", Afsnit XXIII, „Efterretning om Majorater i Danmark af Fideicommiscapitaler, Stamhuse, Frieherskaber og Grevskaber 1823", ved W. v. Benzon, dernæst Kammerherre F. Kroghs 3 Skrifter „Den høiere danske Adel", 1866, „De danske Majorater", 1868, og „Dansk Adelskalender", 1878, hverken ere fuldstændige eller korrekte, dels fordi det viste sig vanskeligt at sondre mellem Fideikommisser, af hvilke mange ere Substitutioner for Majorater, og Familielegater. De efterfølgende Optegnelser om Majoraterne ere reviderede i Justitsministeriets Lenskontor. Det har ikke været anseet for nødvendigt ved hvert enkelt Majorat at henvise til nævnte trykte Kilder.

1. **Grevskabet Laurvigen,** oprettet 1671 med Godserne Fritzøe, Halsen og Brunlaug i Norge for Geheimeraad, Generalfeltmarskal, Statholder i Norge, Overkammerherre, Elefantridder, Greve Ulrik Frederik Gyldenløve (f. 4. Juni 1633 † 17. April 1704) med agnatisk-kognatisk, 1692 forandret til agnatisk Sukcession, 1805 af Generalløitnant, Kammerherre, Greve Frederik Ahlefeldt-Laurvigen (f. 17. Nov. 1760 † 8. Marts 1832) solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 686,024 Rdl., nu 1,272,056 Kr. 28 Ø. **(det grevelige Ahlefeldt-Laurvig'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 29. Sept. 1671. Patent af 27. Febr. 1692. Bevilling af 8. Nov. 1805.

2. **Baroniet Brahetrolleborg,** oprettet 1672 med 951 Tdr. Htk. for Baronesse Birgitte Trolle (f. 1. Febr. 1631 † 13. Nov. 1687), Enke efter Manderup Brahe (f. 20. Jan. 1628 † 18. Sept. 1666), med Sukcession til hendes Brodersønner, Baron Frederik Trolle (f. 13. Okt. 1665 † 12. Marts 1719) og Baron Niels Trolle (f. 1667 † 28. Marts 1722), efter hvilken Sidstes Død Lenet tilfaldt Kongen, som dermed forlenede Geheimeraad, Elefantridder, Overjægermester, Kammerherre, Generalmajor, Greve Christian Ditlev Reventlow (f. 21. Juni 1671 † 1. Okt. 1738) og hans agnatiske Afkom. Baroniet eier nu 1093 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 140,827 Kr. 57 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 2. Febr. 1672. Erektion af 28. Dec. 1722.

3. **Grevskabet Friisenborg,** oprettet 1672 med 2168 Tdr. Htk. for Ge heimeraad, Skatmester, Greve Mogens Friis (f. 7. Sept. 1613 † 9. Juni 1675), m agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 2197 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapital 7,461,980 Kr. 30 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 6. April 1672.

4. **Baroniet Friisenvold,** oprettet 1672 med 1012 Tdr. Htk. for den Samme, nu indlemmet i Grevskabet Friisenborg (se ovenfor 3).
Erektion af 6. April 1672.

5. **Baroniet Holckenhavn,** oprettet 1672 med 789 Tdr. Htk. for Geheim raad, Generalmajor, Baron Eiler Holck (f. 4. Juni 1627 † 28. Juni 1698) med ag tisk-kognatisk Sukcession, nu 708 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,229,703 Kr. 89

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 27. Marts 1672.

6. **Grevskabet Langeland,** oprettet 1672 med 2559 Tdr. Htk. for St kansler, Geheimeraad, Elefantridder, Greve Frederik Ahlefeldt til Søgaard, Gr sten, Hevringholm og Stoltelund (f. 1623 † 7. Juli 1686) med agnatisk Sukcession, 1539 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 4,453,709 Kr. 94 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 20. Juni 1672.

7. **Baroniet Rysensteen,** oprettet 1672 med 3500 Tdr. Htk. for Gen Generalkvartermester Henrik Rüse, Baron af Rüsensteen (f. 1624 † 2. Mai 1 med agnatisk-kognatisk Sukcession, 1797 af Kammerherre, Baron Ove Henrik Ju Rysensteen (f. 2. April 1771 † 11. Juni 1836) solgt og substitueret med en Fi kommiskapital paa 141,000 Rdl., nu 293,300 Kr.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 1. Juli 1672. Bev af 5. Mai 1797.

8. **Baroniet Juellinge,** oprettet 1672 med Valbygaard for Geheimer Generaladmiral, Elefantridder, Baron Jens Juel (f. 15. Juli 1631 † 23. Mai 1700) agnatisk-kognatisk Sukcession, 1719 af hans Dattersøn, Kammerherre, Baron J Juel-Vind (d. 31. Juli 1694 † 29. Dec. 1726) magelagt med Halsted Klosterg af 758 Tdr. Htk., der 1721 ophøiedes til Baroni med samme Sukcession, nu 561 Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,447,804 Kr. 13 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 10. Dec. 1672. Lensbrev af 26. Dec. 1721.

9. **Grevskabet Wedellsborg,** oprettet 1672 med 2550 Tdr. Htk. for Gehei raad, General, Kammerherre, Greve Vilhelm Frederik Wedell (f. 1640 † 6. F 1706) med agnatisk Sukcession, nu 2470 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapit 56,064 Kr. 58 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 11. Dec. 1672.

10. **Baroniet Wintersborg,** oprettet 1673 med 837 Tdr. Htk. for Gehe raad, Overhofmarskal, Overstaldmester, Baron Helmuth Otto Winterfeldt (f. † 17. Febr. 1694), hvortil 1690 kom Sæbyholm, med agnatisk-kognatisk Sukces

1801 af Kammerherre, Oberstløitnant, Greve Frederik Christian Holck-Winterfeldt (f. 14. Aug. 1764 † 2. Nov. 1825) magelagt med Godset Fjellebro af Htk. 410 Tdr., der samtidig oprettedes til et Stamhus, 1899 af Kammerherre, Hofjægermester, Greve Gustav Christian Flemming Holck-Winterfeldt (f. 8. Mai 1846) solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 657,400 Kr., hvortil endnu kommer en tidligere Fideikommiskapital paa 97,000 Kr., ialt nu 858,840 Kr. 95 Ø.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 18. Sept. 1673. Bevilling af 8. Marts 1690. Bevilling af 6. Febr. 1801. Bevilling af 18. Dec. 1899.

11. **Baroniet Wilhelmsborg,** oprettet 1673 med 1000 Tdr. Htk. for Vilhelm Marselis Baron Gyldenkrone († 1683) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 247 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 712,020 Kr. 5 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 18. Sept. 1673.

12. **Grevskabet Levenholm,** oprettet 1674 med Gjessingholm, Skovgaard, Demmestrup og Sødringholm for Statholder i Slesvig og Holsten, Overkammerherre, Geheimeraad, Elefantridder, Greve Ditlev Rantzau (f. 11. Marts 1644 † 7. Sept. 1697) med agnatisk Sukcession, faldt efter Dom af 9. April 1726 over hans Søn, Geheimeraad, Kammerherre, Greve Vilhelm Adolf Rantzau (f. 30. Jan. 1688 † 31. Marts 1734) til Kongen, som dermed 1732 forlenede Geheimeraad, Overpostdirektør, Kammerherre, Elefantridder, Greve Frederik Christian Danneskjold-Samsøe (f. 5. Juni 1722 † 26. Juli 1778), der 1742 nedlagde Grevskabet uden Substitution.

Erektion af 1. Mai 1674. Erektion af 12. April 1732. Bevilling af 17. Aug. 1742.

13. **Baroniet Einsidelsborg,** oprettet 1676 med Egberg for Hofjunker, Baron Mourits Putbus (f. 3. Nov. 1633 † 12. Okt. 1700) med agnatisk-kognatisk Sukcession til hans Søn, Greve Malthe Putbus (f. 12. April 1671 † 25. Febr. 1750), som 1748 afstod Baroniet til sin Sønnesøn, Greve Anselm Carl Putbus (f. 20. Jan. 1727 † 31. Juli 1795), der 1769 afstod det til sin Brodersøn, Rigsgreve Malthe Frederik Putbus (f. 20. Dec. 1725 † 8. Febr. 1787), som 1781 solgte det uden Substitution. Baroniet er nu en Del af Grevskabet Roepstorff.

Erektion af 25. Mai 1676. Bevilling af 18. Okt. 1748. Bevilling af 14. April 1769. Bevilling af 5. Jan. 1781.

14. **Baroniet Kjerup,** oprettet 1676 med Kjørup og Holmegaard for Baron Rudolph Abraham Putbus (f. 1628 † 1716) med agnatisk Sukcession til hans Brodersøn, Greve Malthe Putbus (se ovenfor 13), efter hvem Baroniet sammen med Baroniet Einsidelsborg kom til Rigsgreve Malthe Frederik Putbus (se ovenfor 13), som 1781 solgte det uden Substitution. Baroniet er nu en Del af Grevskabet Roepstorff.

Erektion af 25. Mai 1676. Bevilling af 5. Jan. 1781.

15. **Grevskabet Schackenborg,** oprettet 1676 med 2202 Tdr. Htk. for Rigsdrost, General, Geheimeraad, Greve Hans Schack (se I. B. 1215) med agnatisk Sukcession, nu 199 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler c. 275,000 Kr.

Grevskabet og 15,886 Kr. 1 Ø. af Fideikommiskapitalen staaer under Lenskontrol. Erektion af 13. Juni 1676.

16. **Grevskabet Sylliesborg,** oprettet 1676 med Sylliesborg for Generaladmiral, Elefantridder, Greve Cornelius Martinus Tromp (f. 1629 † 11. Mai 1691), efter hvis Død Grevskabet faldt til Kongen.

Erektion af 30. Dec. 1676.

17. **Baroniet Fuirendal,** oprettet 1677 med Vindingegaard for Høiesteretsassessc Justitsraad, Baron Diderik Fuiren (se Universitetet 195) efter hvis Søns, Baron Dider: Fuirens (f. 21. Jan. 1681 † 8. Aug. 1700), Død Baroniet faldt til Kongen, som 17(dermed forlenede Storkansler, Overkammerherre, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Ulric Adolph Holstein (f. 14. April 1664 † 22. Aug. 1737), der 1708 indlemmede Baroni i Grevskabet Holsteinborg (se nedenfor 33).

Erektion af 13. Marts 1677. Erektion af 4. Sept. 1700.

18. **Grevskabet Samsø,** oprettet 1677 for Grevinde Sophie Amal Moth (se I. B. 2103) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 865 Tdr. Htk. samt Fideikommiskapitaler 1,301,194 Kr. 85 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 31. Dec. 1677.

19. **Baroniet Marselisborg,** oprettet 1680 med 1000 Tdr. Htk. for Obe Kammerjunker, Baron Constantinus Marselis (f. 24. Okt. 1641 † 16. Juni 16 med agnatisk-kognatisk Sukcession, faldt efter hans Død til Kongen, som 1699 derm forlenede Generaladmiral, Overkammerherre, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Ul Christian Gyldenløve (se I. B. 2165), efter hvis Søns, Generaladmiral, O hofmester paa Sorø, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Frederik Danneskj Samsøes (f. 1. Nov. 1703 † 18. Juli 1770) Død Baroniet paany faldt til Kong som 1772 dermed forlenede Geheimeraad, Kammerherre, Amtmand, Baron Christ Rudolph Philip Gersdorff (f. 10. Dec. 1723 † 1. Juni 1800), hvis Broder russisk Generalløitnant, Kammerjunker, Baron Christian Carl Nicolaus Gersd (f. 4. Febr. 1762 † 11. Juli 1813) 1805 solgte Baroniet og substituerede det med 2 Fi kommiskapitaler, 1⁰ **det større Gersdorff'ske Fideikommis** paa 200,000 Rdl., skrevet til 260,000 Rbd., nu 471,267 Kr. 27 Ø., med Sukcession efter agnatisk-kog tisk Linealfølge, 2⁰ **det mindre Gersdorff'ske Fideikommis** paa 50,000 Rdl., 118,781 Kr. 95 Ø., for den efter den egenlige Lensbesidder nærmest Berettigede.

Fideikommisserne bestyres under Lenskontrol af Besidderne. Erektion af 23. Febr. 1680. Erekti af 7. Juli 1699. Erektion af 17. Sept. 1772. Bevilling af 17. April 1805.

20. **Baroniet Schelenborg,** oprettet 1680 med 1070 Tdr. Htk. for Ove hofmester, Baron Frederik Vittinghoff (f. 1624 † 8. Mai 1691) med agnatisk-ko natisk Sukcession, nu 810 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 39,608 Kr. 74 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 12. Marts 1680.

21. **Baroniet Lindenborg,** oprettet 1681 med Daasborg for Baronesse Soph Amalie Lindenov (f. 4. Juli 1649 † 4. Aug. 1688), Enke efter Claus Daa († 8. D 1678) med agnatisk-kognatisk Sukcession, tilfaldt efter Substitution Greve Ulrik Christi Gyldenløve (se I. B. 2165), hvis Sønnesøn, Greve Frederik Danneskjold-Sams (se ovenfor 19) 1753 solgte Baroniet uden Substitution.

Erektion af 31. Jan. 1681. Bevillinger af 8. Okt. 1751 og 17. Marts 1753.

22. **Baroniet Høegholm,** oprettet 1681 med Bjørnsholm, Lykkesholm og Sæve for Baron Iver Juul Høeg (f. 6. Jan. 1652 † 17. April 1683), tilfaldt ved Substituti Greve Ulrik Christian Gyldenløve (se I. B. 2165), hvis Sønnesøn, Greve Freder Danneskjold-Samsøe (se ovenfor 19) 1748 solgte Baroniet uden Substitution.

Erektion af 30. Marts 1681. Bevilling af 16. Febr. 1748.

23. **Stamhuset Rygaard,** oprettet ved Testamente efter fac. test. 29. April 1675 med 322 Tdr. Htk. af Assessor i Admiralitetet og Kommercekollegiet, Høiesteretsassessor Peder Pedersen Lerche (f. 1613 † 1. Jan. 1683), solgtes 1694 af Sønnen, Kammerjunker, Ordenssekretær, senere Geheimeraad, Overceremonimester, Elefantridder Vincents Lerche (se I. B. 28), og Substitutionen indlemmedes 1755 i Stamhuset, nu Grevskabet Lerchenborg (se nedenfor 83).

Bevilling af 14. Juli 1694.

24. **Grevskabet Reventlow-Sandberg,** oprettet 1685 for Storkansler, Overjægermester, Elefantridder, Geheimeraad, Kammerherre, Greve Conrad Reventlow (f. 21. April 1644 † 31. Juli 1708) med agnatisk-kognatisk Sukcession, bestaaer nu af Godserne Sandberg og Ballegaard i Sønderjylland og 215,000 Kr. samt 248,000 Mark i Fideikommiskapitaler.

Erektion af 3. Okt. 1685.

25. **Stamhuset Fusingø,** oprettet 1688 med 840 Tdr. Htk. for Stiftamtmand, Etatsraad Mogens Skeel (f. 15. Juli 1650 † 5. Aug. 1694) med lineal agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 810 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 199,616 Kr. 21 Ø., udgjør en Del af det 1832 oprettede grevelige Scheel-Plessen'ske Forlods (se nedenfor 254).

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 3. Juli 1688, konfirm. 14. Juli 1688.

26. **Stamhuset Birkelse,** oprettet 1696 af Etatsraad, Amtmand Otte Skeel (f. 1636 † 25. Nov. 1696) for hans Søn, Kammerjunker Ove Skeel († 1723), derefter for det agnatiske Afkom efter hans Broder, Etatsraad Jørgen Skeel (f. 4. April 1634 † 24. Dec. 1696), nu 758 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,094,612 Kr. 37 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 27. Okt. 1696, konfirm. 1. Dec. 1696, 22. Okt. 1699 og 23. Febr. 1731.

27. **Stamhuset Hevringholm,** oprettet 1697 af Oberst Hans Friis (f. 6. Jan. 1625 † 14. Dec. 1697) for hans Brodersøn, Oberst Christian Friis (f. 1652 † 2. Juli 1727), tilfaldt 1731 ved Substitution svensk Oberstløitnant Joachim Beck-Friis (f. 1684 † 7. April 1741), hvis Brodersøn, svensk Greve Joachim Beck-Friis (f. 18. Juli 1722 † 3. Aug. 1797) fik Tilladelse til at nedlægge Stamhuset.

Testamente af 11. Marts 1697.

28. **Stamhuset Estrup,** oprettet 1697 af Benedicte Margrethe Brockdorff (f. 1678 † 7. Juni 1739), Enke efter Kammerjunker Jørgen Skeel (f. 12. Mai 1656 † 7. Marts 1695), med agnatisk-kognatisk Sukcession for hendes Søn, Kammerherre, Oberst, Greve Christen Scheel (f. 12. Aug. 1695 † 26. Febr. 1731), nu 319 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,584,151 Kr. 43 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 28. Mai 1697, konfirm. 13. Marts 1700.

29. **Stamhuset Lerchenfeldt,** oprettet 1699 med 300 Tdr. Htk. af Justitsraad, Landsdommer Peder Lerche (f. 17. Aug. 1642 † 1699), 1743 solgt af hans Farbroders Sønnesøn, Geheimeraad, Kammerherre, Greve Christian Lerche til Grevskabet Lerchenborg (f. 15. Juni 1692 † 6. Dec. 1757) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 34,000 Rdl., hvormed Geheimeraad, Kammerherre, Stiftamtmand over Sjællands Stift, Elefantridder, Greve Eggert Christoffer Knuth til Grev-

skaberne Knuthenborg og Gyldensteen (f. 20. Okt. 1722 † 26. Febr. 1776) 1772 oprettede **Stamhuset Mørup,** af Htk. 285 Tdr., med agnatisk, subsidiært agnatisk-kognatisk Sukcession, hvilket 1803 solgtes af hans Sønnesøn, Kammerherre, Amtmand, Greve Eggert Christoffer Knuth til Grevskabet Knuthenborg (f. 4. April 1786 † 28. Mai 1813) og substitueredes med en Fideikommiskapital paa 49,000 Rdl., nu 98,000 Kr. **(det Lerchenfeldt'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 16. Sept. 1699. Bevillinger af 6. og 29. Dec. 1743, 13. Aug. 1772 og 4. Marts 1803.

30. **Stamhuset Holbækgaard,** oprettet 1700 med 439 Tdr. Htk. af Birthe Skeel (f. 26. Marts 1644 † 5. Juli 1720), Enke efter Generalløitnant Niels Rosenkrantz (f. 31. Marts 1627 † 3. Juli 1676), med agnatisk-kognatisk Sukcession for hendes Broderdatter Charlotte Amalie Skeel (f. 1686 † 28. April 1729) i Ægteskab med Geheimeraad, Elefantridder Christian Ludvig von Plessen (se I. B. 2210), 1727 magelagt af dem med andet Jordegods (se Stamhuset Selsø nedenfor 76).

Erektion af 12. Okt. 1700, konfirm. 6. Nov. 1700. Bevilling af 29. Sept. 1727.

31. **Stamhuset Constantinsborg,** oprettet 1703 med 688 Tdr. Htk. af Sophie Elisabeth Charlotte Charisius (f. 8. Okt. 1647 † 21. Mai 1706), Enke efter Kammerjunker, Oberst Constantinus Marselis (se ovenfor 19), 2° g. m. Geheimeraad, Præses i Admiralitetet, Baron Peder Rodsteen (f. 22. Juni 1662 † 22. Okt. 1714), for hendes Brodersøn Christen Charisius (f. 1668 † 24. Aug. 1724), solgt 1796 af Rigsgreve Hans Frederik Fædder-Charisius (f. 17. Aug. 1769 † 13. Juli 1829) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 193,251 Rdl., nu 408,604 Kr. 78 Ø., med agnatisk-kognatisk Sukcession som Seniorat, **det charisiske Fideikommis.**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 9. Febr. 1703, konfirm. 20. Febr. 1703. Bevilling af 26. Okt. 1796.

32. **Grevskabet Antvorskov,** oprettet 1703 for Grevinde Helene Elisabeth Vieregg (f. 4. Mai 1679 † 27. Juni 1704), efter hvis Søns, Greve Frederik Gyldenløves (f. 19. Juni 1704, begr. 7. April 1705) Død Grevskabet faldt til Kongen.

Erektion af 6. Sept. 1703.

33. **Grevskabet Holsteinborg,** oprettet 1708 med 1690 Tdr. Htk. for Storkansler, Overkammerherre, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Ulrich Adolph Holstein (se ovenfor 17) med agnatisk Sukcession, nu 694 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 3,754,014 Kr. 27 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 1. Jan. 1708.

34. **Stamhuset Taasinge,** oprettet ved Testamente af 10. Jan. 1709, konfirm. 3. April 1709, med Øen Taasinge af Etatsraad, Amtmand over Kjøbenhavns Amt Knud Juel (f. 1. Nov. 1665 † 10. Jan. 1709) for hans Søn, Geheimeraad, Overhofmester paa Sorø, Kammerherre Carl Juel (f. 22. Juni 1706 † 1. Sept. 1767) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, siden 1767 med lineal agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 1528 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 53,969 Kr. 94 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 1. Mai 1711. Fundation af 18. Febr. 1767.

35. **Stamhuset Kjærbygaard,** oprettet 1709 af Kaptain Otte Bielke († 1711) med 384 Tdr. Htk., solgt 1751 af Geheimeraad, Amtmand, Baron Verner Rosenkrantz til Krabbesholm og Villestrup (9. Dec. 1700 † 12. April 1777) uden Substitution.

Erektion af 5. Jan. 1709. Bevilling af 29. Mai 1750.

36. **Grevskabet Frederiksholm,** oprettet 1710 med 968 Tdr. Htk. for Grevinde Charlotte Helene Schindel (f. 1690 † 6. April 1752), g. m. Amtmand paa Antvorskov, Major Ernst Gotschalck Bülow (f. 1674 † 27. Dec. 1721), nedlagt 8. April 1716.

Erektion af 19. April 1710.

37. **Det Lente'ske Fideikommis,** oprettet 1711 af Geheimeraad i Konseilet Christian Lente (se I. B. 1352) med 10,000 Rdl., udlagt 13. Nov. 1727 med 7,359 Rdl., for hans Broderdattersønner, Konferensraad Christian Lente Adeler (f. 20. April 1699 † 9. Okt. 1757) og Geheimeraad Theodorus Lente Adeler (f. 2. Mai 1702 † 21. April 1767) og deres agnatiske Descendens, nu uddød med Sidstnævntes yngste Søn, General, Kammerherre Conrad Lente Adeler (f. 14. Dec. 1732 † 25. Febr. 1804).

Fideikommisset bortfaldt 1804. Erektion af 18. Juni 1711.

38. **Stamhuset Lundenæs,** oprettet 1711 af lyneborgsk Hofdommer, lauenborgsk Landmarskal Joachim Werner Bülow til Gudow og Bygholm (f. 17. Aug. 1653 † 2. Juni 1724), solgt efter 1771 af hans Sønnesøn, Kammerjunker, lauenborgsk Hofdommer og Arvelandmarskal, hannoveransk Kammerhrrre Ditlew Bülow til Gudow (f. 16. Dec. 1717 † 21. Juni 1795).

Erektion af 10. April 1711. Bevilling af 16. April 1771.

39. **Grevskabet Vallø,** oprettet 1713 for Dronning Anna Sophie, inddraget 1730.

Erektion af 21. Jan. 1713.

40. **Grevskabet Knuthenborg,** oprettet 1714 med 2525 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Kammerherre, Greve Adam Christopher Knuth (f. 28. Sept. 1687 † 23. Jan. 1736) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 1121 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,935,841 Kr. 52 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 19. April 1714.

41. **Det Bircherod-Bartholin'ske Familielegat,** stiftet 1717 af Søster Bartholin (f. 1660 † 1717), Enke efter Biskop over Aalborg Stift, Dr. theol. Jens Bircherod (f. 15. Jan. 1658 † 6. Dec. 1708), med 2,000 Sldlr., nu 2,666 Kr. 66 Ø., hvis Renter tildeles 2 trængende Enker af deres Søskendes Afkom, derefter 2 Præsteenker.

Legatet er optaget blandt Fyns Stiftsmidler og bestyres af Biskoppen over Fyns Stift, Sognepræsten ved Odense St. Knuds Kirke og Odense Magistrat. Fundats af 23. Dec. 1717 (Hofman V, S. 112; Schack IV, S. 335; Tetens Efterr. om Fyns St. Leg., S. 13; Borch Odense Leg., S. 55).

42. **Grevskabet Gyldensteen,** oprettet 1720 med 2352 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Kammerherre Johan Henrik Huguetan Baron Odyck, Greve af Gyldensteen (f. 1654 † 14. Juni 1749) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 872 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 2,818,824 Kr. 32 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 8. April 1720.

43. **Stamhuset Skjersø,** oprettet 1722 med 495 Tdr. Htk. af Christian Benzon (f. 25. Sept. 1696 † 4. Febr. 1730), solgt 1806 af Major Jacob Ludvig Fischer-Benzon (f. 1778 † 1833) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 150,000 Rdl., som frigaves 1870.

Erektion af 10. April 1722. Bevilling af 20. Juni 1806. Bevilling af 2. Febr. 1870.

44. **Baroniet Holstenshus,** oprettet 1723 med Findstrup som Stamhus af Oberst Godske Ditlev Holsten (f. 23. Febr. 1674 † 25. Nov. 1745), 1747 af hans

Søn, Geheimeraad, Kammerherre, Baron Adam Christopher Holsten (f. 18. Sept. 1717 † 6. Sept. 1801) forøget med Langesø og 1779 oprettet til Baroni med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 820 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 654,420 Kr. 30 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 20. Marts 1723, konfirm. 30. April 1723 og 17. Marts 1747. Erektion af 15. Sept. 1779.

45. **Grevskabet Scheel,** oprettet 1725 med 2523 Tdr. Htk. for Kammerherre, Oberst, Greve Christen Scheel (se ovenfor 28) med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Grevskabet solgtes 1823 for Skatterestancer. Erektion af 1. Okt. 1725. Bevilling om Sukcessionen af 21. Jan. 1773. Salgsbevilling af 5. Juni 1807, som ikke blev benyttet.

46. **Stamhuset Sandholt,** oprettet 1725 med 410 Tdr. Htk. af Etatsraad, Amtmand Hans Nobel (f. 1657 † 1732) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 186 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 583,448 Kr. 61 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Fundats af 31. Okt. 1725, konfirm. 8. Febr. 1726.

47. **Stamhuset Kjølbygaard,** oprettet 1726 med 780 Tdr. Htk. af Konferensraad Enevold Berregaard (f. 1653 † 25. April 1731), 1799 af Kammerherre Frederik Berregaard (f. 6. April 1751 † 13. Dec. 1805) solgt for 120,000 Rdl., hvoraf 40,000 Rdl., omskrevne til 28,450 Rbd., danne en Substitution for Stamhuset, medens 80,000 Rdl. 1810 deltes i 6 Lodder for Sidstnævntes yngre Børn og de fra dem nedstammende Linier. Hele Fideikommiskapitalen er nu 176,500 Kr. **(det Berregaard'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af en af Kongen udnævnt Administrator. Erektion af 20. Aug. 1726, konfirm. 26. Aug. 1726. Bevilling af 29. Nov. 1799. Bevilling af 3. April 1810.

48. **Kancelliraad Giørups Legat,** stiftet 1728, se Aalborg Kjøbstad 283.

49. **Grevskabet Christianssæde,** oprettet 1729 med 2740 Tdr. Htk. under Navnet „Christiansborg", 1741 forandret til „Christianssæde", for Geheimeraad, Elefantridder, Overjægermester, Generalmajor, Kammerherre, Greve Christian Ditlev Reventlow til Baroniet Brahetrolleborg (se ovenfor 2) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 2184 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,319,697 Kr. 98 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 25. Juli 1729. Bevilling af 20. Jan. 1741.

50. **Stamhuset Vestervigkloster,** oprettet 1731 med 595 Tdr. Htk. af Kammerassessor Peder Nielsen Moldrup (f. 7. Nov. 1651 † 20. Nov. 1737), 1761 af Oberst Jens Laasbye Moldrup (f. 9. Mai 1697 † 31. Dec. 1771) forøget med 379 Tdr. Htk., 1798 solgt af Formynderen for den senere Kammerherre Christian Moldrup (f. 13. Juni 1778 † 28. Okt. 1842) og substitueret med en Fideikommiskapital, nu 69,753 Kr. 78 Ø. **(det Moldrup'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 28. Febr. 1731. konfirm. 4. Mai 1731. Bevilling af 27. Nov. 1761. Bevilling af 9. Nov. 1798.

51. **Stamhuset Frisenvold,** oprettet 1731 med Frisenvold og Kalø af Greve Christian Ditlev Reventlow til Grevskabet Christianssæde og Baroniet Brahetrolleborg (se ovenfor 2), 1799 solgt af Geheimeraad, Kammerherre, Greve Christian Henrik

August Hardenberg-Reventlow (f. 12. Febr. 1775 † 16. Sept. 1840) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 500,000 Rdl., der anbragtes i Godserne Nielstrup, Sæbyholm og Christiansdal, hvilke Godser 1815 optoges i Grevskabet Hardenberg-Reventlow som „den Kale-Frisenvold'ske Bestanddel" (se nedenfor 228).

Erektion af 6. Aug. 1731. Bevillinger af 16. Febr. 1798 og 20. Sept. 1799.

52. **Grevskabet Christiansholm,** oprettet 1734 med 1222 Tdr. Htk. af Kammerherre, Greve Christian Raben (f. 27. Sept. 1724 † 30. Sept. 1750) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 456 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 2,178,071 Kr. 30 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 16. April 1734.

53. **Maren Grotums Familielegat,** stiftet 1734 af Maren Grotum (f. 7. Nov. 1660 † 2. Aug. 1736), Enke 1° efter Kjøbmand i Aalborg Christen (Lassen) Lauridsen Hobroe (f. 1635, begr. 9. Juli 1711), 2° efter Hofmarskal hos Prins Christian, Stiftamtmand over Aalborg Stift Gotfred von Pentz (f. 24. Mai 1672 † 19. Febr. 1726), med 4,000 Rdl., nu 868 Kr. 16 Ø. og 400 Kr. i Nationalbankaktier samt Nøvling og Tolne Sognes Kongetiender, tilsammen 44 Tdr. 5 Skp. 1 Fdk. Rug, 72 Tdr. 4 Skp. 3 1/12 Fdk. Byg og 80 Tdr. 3 Skp. 2 1/4 Fdk. Havre. Renten og Tienden uddeles i 12 livsvarige Lodder, 2 paa 150 Kr., 2 paa 100 Kr., 2 paa 75 Kr. og 2 paa 50 Kr. til Legatstifterindens Slægt, 1 paa 150 Kr., 1 paa 100 Kr., 1 paa 75 Kr. og 1 paa 50 Kr. til Christen Lassen Hobroes Slægt; melder ingen af denne sidste Slægt sig til en ledig Lod, kan den bortgives til Legatstifterindens Slægt.

Legatet bestyres under Aalborg Stiftsøvrigheds Overtilsyn af en i Aalborg Kjøbstad bosat, fuldmyndig, god og vederhæftig Mand, der skal nedstamme fra Legatstifterindens Søstersøn, Borgermester Henrik Himmerig Grotum (f. 1. Aug. 1685 † 19. Nov. 1768) eller fra hans i sin Tid i Aalborg bosatte Svogre, Kjøbmændene Cordt Trap (f. 1687, begr. 30. Okt. 1747) og Jens Giørup (f. 1670, begr. 16. Juli 1743), fortrinsvis Mand af Mand. Bestyreren nyder som Vederlag 1/3 af Aarets Nettoindtægt, dog ikke under 150 Kr. Fundats af 1. Mai 1734 (Hofman IV, S. 238). Canc.-Skr. 29. Juni 1833. Canc.-Resol. 24. Juni 1847. Ny Fundats (Min.-Tid. 1872 A, S. 126), stadf. 25. Marts 1872. Den Grotum'ske Stamtavle af V. A. Secher I. Kjøbenhavn 1875.

54. **Stamhuset Hardenberg,** forhen kaldet Krenkerup, oprettet 1736 med Krenkerup, Rosenlund og Nørregaard af Greve Christian Ditlev Reventlow til Grevskabet Christiansborg (se ovenfor 2), 1815 opgaaet i Grevskabet Hardenberg-Reventlow som den „Hardenberg'ske Bestanddel" (se nedenfor 228).

Erektion af 14. Juli 1736.

55. **Stamhuset Aastrup,** oprettet 1736 med Aastrup af Etatsraad, Landsdommer Just Valentin Eichel († 1743) for hans Sønnedatter Elisabeth Hedvig Eichel (f. 1729 † 24. April 1755) i Ægteskab med Justitiarius i Høiesteret, Konferensraad Casper Christopher Bartholin (se I. B. 54) og hendes agnatisk-kognatiske Descendens, 1803 af Cand. jur. Johan Bartholin-Eichel til Svanholm (f. 14. Sept. 1780 † 11. Juli 1819) solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 90,000 Rdl., omskreven til 31,500 Rbd., nu 64,439 Kr. 13 Ø. **(det Bartholin-Eichel'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Bevilling af 13. Mai 1803.

56. **Magister Hovedstrups Legat,** stiftet 1736, se Aalborg Kjøbstad 294.

57. **Det Treschow'ske Legat,** stiftet 1737 af Mag. Johannes Treschow († 1751) med 1,000 Rdl., udlagt 1754 med 638 Rdl. 64 Sk., hvis Renter tillagdes hans trængende Anrørende til 3. Led.

Om Legatets senere Skæbne har Intet kunnet erfares. Testamente af 12. Mai 1737 (Ursin, Viborg S. 122[2]), konfirm. 12. Juli 1737.

58. **Det Reenberg-Fogh'ske Familielegat,** stiftet 1739 af Justitsraad, Landsdommer Thøger Reenberg til Ristrup (f. 10. Okt. 1656 † 24. Juni 1742) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., tildeles 1 eller 2 af de Reenbergers Familie eller af Etatsraad Peder Fogh (se ovenfor Universitetet 65) til Ryomgaards Familie.

Legatet, der staaer i Ristrup Hovedgaard, bestyres under Aarhus Stiftsovrigheds Tilsyn af et Medlem af Familien. Fundats af 14. Jan. 1739 (Aarhus Amts Leg., S. 128).

59. **Stamhuset Kraagerup,** oprettet 1741 med Kraagerup, Seierø, Nexelø og Anholt af Konferensraad Frederik Rostgaard og Hustru Conradine Revenfeldt (se I. B. 61), 1800—1807 solgt paa nær Anholt af Kammerherre, Staldmester Frederik Anthon Adam von der Maase (f. 5. Jan. 1773 † 13. Aug. 1821) og substitueret med 50,000 Rdl., nu 100,227 Kr. 45 Ø., med agnatisk Sukcession **(det von der Maase'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 8. Juni 1741. Bevillinger af 19. Dec. 1800, 19. Okt. 1804 og 1. Mai 1807.

60. **Det de Lasson'ske Legat,** stiftet 7. Mai 1742 af Anne Lassen til Rødslet (f. 14. Okt. 1665 † 29. Dec. 1747), Enke 1° efter Mads Rosenlund til Dybvad, 2° efter Kancelliraad Peder Thøgersen Lasson til Rødslet, Gudumlund, Herningsholm, Dybvad, Vosborg og Rugballegaard (f. 17. Nov. 1667 † 10. Jan. 1737), med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., hvert Aars 30. Juni uddeles i 10 livsvarige Lodder paa 20 Kr. til de nærmeste og mest trængende af de i lige Linie fra Legatstifterinden og hendes anden Mand nedstammende Slægtninge, saaledes at der efter de Trængendes Antal, Trang og Stilling kan tildeles en Enkelt flere Lodder.

Legatet, der staaer i Rødslet Hovedgaard, bestyres under Aalborg Stiftsøvrigheds Tilsyn af en med Legatstifterinden eller hendes anden Mand beslægtet, samvittighedsfuld og paalidelig Mand, som udvælges dertil af Familiens øvrige Medlemmer efter Stemmeflerhed, og som noiagtig skal fortsætte og komplettere en Fortegnelse over Familien. Fundats af 20. Febr. 1745 (se Hofman IV, S. 252), konfirm. 17. April 1745.

61. **Baronesse Edele Krags Legat,** stiftet 1743 af Edele Krag (f. 22. Nov. 1680 † 24. Nov. 1751), Enke efter Vicestatholder, Geheimeraad, Baron Frederik Krag til Steensballegaard (f. 6. Marts 1655 † 24. Sept. 1728), med 2,500 Rdl., nu 5,000 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles i 3 livsvarige Lodder paa 100, 100 og 50 Kr. til trængende Personer af begges Slægt.

Legatet, der staaer i Stamhuset Steensballegaard, bestyres af Stamhusbesidderen. Fundats af 10. Jan. 1743 (Hofman II, S. 316; Skanderborg Amts Leg., S. 168).

62. **Geheimeraadinde von Støckens Legat til nødlidende Personers Underhold,** stiftet 1743, se Kjøbenhavn 3592.

63. **Baroniet Christiansdal,** oprettet 1743 med 807 Tdr. Htk. af Ide Margrethe Grevinde Reventlow (f. 7. Febr. 1701 † 11. Sept. 1757), Enke efter Greve Adam Christopher Knuth til Grevskabet Knuthenborg (se ovenfor 40), med agnatisk-kognatisk Sukcession for hendes yngre Søn, Greve Christian Frederik Knuth (f. 4. Marts 1728 † 26. Dec. 1801), 1804 solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 325,000 Rdl. af Geheimeraad, Greve Adam Christopher Knuth (f. 21. Juni 1756 † 19. Febr. 1844), 1821 af den Samme substitueret med Fideikommisgodset Lilliendal af Htk. 375 Tdr., nu 338 Tdr. Htk., og i Fideikommiskapitaler 504,022 Kr. 80 Ø. **(det for Baroniet Christiansdal substituerede Knuth'ske Fideikommis).**

Fideikommiskapitalen bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 2. Aug. 1743. Bevilling af 15. Juni 1804. Disposition af 7. Aug. 1821 efter Bevilling af 19. Juli 1820.

64. **Baroniet Conradsborg,** oprettet 1743 med 1176 Tdr. Htk. af den Samme med agnatisk-kognatisk Sukcession for hendes yngste Søn, Baron Conrad Ditlev Knuth (f. 20. Febr. 1730 † 13. Sept. 1805), 1796 af denne solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 50,000 Rdl., nu 98,918 Kr. 64 Ø. **(det for Baroniet Conradsborg substituerede Præcipuum).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 2. Aug. 1743. Bevilling af 26. Okt. 1796.

65. **Stamhuset Rosenholm,** oprettet 1744 med 685 Tdr. Htk. af Geheimeraad Iver Rosenkrantz (se I. B. 2229) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 207 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 608,728 Kr. 77 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 6. Juli 1744.

66. **Lautrup-Buchwalds Legat,** stiftet 1744, se ovenfor Universitetet 68.

67. **Stamhuset Søbysøgaard,** oprettet ved Testamente af 21. Aug. 1745 af Hofmarskal, Jægermester Friedrich Holsten (f. 1. April 1682 † 1752) for Geheimeraad, Justitiarius i Høiesteret Mogens Rosenkrantzs (f. 1700 † 20. Nov. 1778) Børn og disses Descendenter med lineal agnatisk-kognatisk Sukcession, solgt i Henhold til Major Axel Rosenkrantzs (f. 4. Aug. 1733 † 15. Aug. 1802) Testamente af 11. Aug. 1802, konfirm. 7. Jan. 1803, og substitueret med en Fideikommiskapital paa 160,000 Rdl., nu 430,628 Kr. 20 Ø. **(det Rosenkrantz'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 8. Sept. 1773.

68. **Grevskabet Ledreborg,** oprettet 1746 med 2201 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Elefantridder, Kammerherre, Greve Johan Ludvig Holstein (se ovenfor Det

kgl. Vaisenhus 47) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 1540 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 244,009 Kr. 22 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 23. Marts 1746.

69. **Baroniet Holberg,** oprettet 1747 med 1006 Tdr. Htk. for Baron Ludvig Holberg (se ovenfor Universitetet 222), tilfaldt efter hans Død Sorø Akademi.

Erektion af 6. Marts 1747.

70. **Baroniet Rosenlund,** oprettet 1748 med 400 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Kammerherre, Major, Baron Holger Rosenkrantz (f. 8. Marts 1702, begr. 16. Aug. 1785) og med Sukcession efter agnatisk-kognatisk Linealfølge, solgt 1785 af ham og substitueret med en Fideikommiskapital paa 50,000 Rdl., nu 100,000 Kr. **(det større Rosenkrantz'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 3. Mai 1748. Bevilling af 26. Aug. 1785.

71. **Stamhuset Steensballegaard,** oprettet 1748 med 600 Tdr. Htk. af Baronesse Vibeke Cathrine Krag (f. 28. Mai 1696 † 14. Jan. 1755) og Søsteren, Baronesse Charlotte Amalie Krag (f. 14. Aug. 1702 † 11. Febr. 1771) for deres Søstersøn, Geheimeraad, Kammerherre, Justitiarius i Høiesteret, Baron Jens Krag-Juel-Vind til Baroniet Juellinge (f. 1724 † 30. April 1776) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 226 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 435,283 Kr. 72 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Testamente af 3. Nov. 1748 med Kodicil af 6. Aug. 1759.

72. **Det Stistrup'ske Børnelegat,** stiftet 1748 af Kjøbmand i Hobro Lauritz Christensen Stistrup (f. i Nov. 1692 † 14. Juli 1766) og Hustru Christiane Marie Sønderborg († 1750) med 1,000 Sldl., nu 9,200 Kr., hvis Renter tildeles 5 Børn af deres Slægt til Bøger og Skolepenge.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Testamente af 2. Dec. 1748 (Hofman III, S. 89), konfirm. 17. Jan. 1749. Min.-Skr. 12. Mai 1853 (Rskr., G. R.). Min.-Skr. 17. Sept. 1868 (G. R.).

73. **Stamhuset Broholm,** oprettet 1749 med 637 Tdr. Htk. af Admiral Caspar Wessel til Broholm og Ravnstrup (f. 1. Nov. 1693 † 9. Sept. 1768) og Hustru Elisabeth Skeel (døbt 18. April 1696 † 1760) for hendes Søn af 1. Ægteskab med Oberstløitnant Niels Sehested til Karsholm († 1745), Oberstløitnant Anders Sehested (f. 10. Juni 1720 † 30. Sept. 1799), nu 556 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 534,238 Kr. 00 Ø. Med Stamhuset forenedes 1859 af Kammerherre, Hofjægermester Niels Frederik Bernhard Sehested (f. 20. Febr. 1813 † 15. Jan. 1882) en Livrentekapital, nu 61,876 Kr. 94 Ø., der ved Oplæg skal forøges til 100,000 Kr., og hvis Renter da skulle anvendes til Bedste for Stamhusbesidderens Søskende m. fl.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Testamente af 23. Juli 1749, konfirm. 13. Marts 1750. Disposition af 9. Juni 1859, konfirm. 30. Aug. 1859.

74. **Stamhuset Rathlousdal,** oprettet 1749 med 1001 Tdr. Htk. af Geheimeraad, Jægermester Christian Rathlou (f. 2. Nov. 1677 † 5. Juni 1752) og Hustru Dorthe Sophie Schack (f. 19. Juni 1682 † 4. April 1771) for Sidstnævntes Brodersøn, Statsminister, Elefantridder, Geheimeraad, Kammerherre Joachim Otto Schack-Rathlou (f. 13. Juli 1728 † 7. Juni 1800), derefter for Førstnævntes Søstersøn, Kammerherre, Konferensraad Niels Rosenkrantz von Holstein til Lystrup og Jomfruensegede (f. 24. Juni 1706 † 1. Jan. 1786) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 706 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 794,814 Kr. 36 Ø. Med Stamhuset er forbundet **det Brunswarden'ske Fideikommis** paa 48,512 Kr., Substitution for det frasolgte Gods Brunswarden i Oldenborg.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 7. Aug. 1749.

75. **Grevskabet Bregentved,** oprettet 1750 med 2516 Tdr. Htk. for Overhofmarskal, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Adam Gottlob Moltke (se I. B. 1006) med agnatisk-kognatisk Sukcession, saaledes at enhver Besidder efter Bevilling af 13. April 1792 har Ret til at vælge sin Efterfølger blandt sine mandlige Arvinger, nu 1551 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 4,482,413 Kr. 7 Ø., hvori „Geheimeraad von Støckens Fideikommis" (se nedenfor 224), „Greve Joachim Godske Moltkes Fideikommis" (se nedenfor 222) og „Greve Joachim Moltkes Fideikommis for hans Descendenter, der ere Besiddere af Grevskabet Bregentved" (se nedenfor 223) ere indbefattede.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 31. Marts 1750.

76. **Stamhuset Selsø med Fideikommisgodserne Lindholm og Bognæs,** oprettet 1750 med 744 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Kammerherre Christian Ludvig Skeel von Plessen (f. 21. Dec. 1741 † 25. Okt. 1801) med Substitutionen for Stamhuset Holbækgaard (se ovenfor 30) og med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 452 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 414,120 Kr. 95 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 16. Juni 1750, konfirm. 11. Mai 1753.

77. **Das von Fabricische Stipendium für die von Eyben und von Laffert,** stiftet 1750 af Priorinde i Lime Kloster ved Lyneborg Christiane Sophie von Fabrice († 22. Marts 1751) med 4,000 Thaler i Guld, nu 17,700 Kr., hvis Renter tilfalde en Studerende i 3 paa hinanden følgende Aar, skiftevis af Slægten von Eyben og af Slægten von Laffert.

Stipendiet bestyres af Politiassistent Werner von Eyben i Borum og Major von Laffert i Dresden, der udnævne hver sin Eftermand. Testamente af 22. Dec. 1750. Reglement af 28. Aug. 1760 med Supplementer af 8. Sept. 1810 og 19. Juli 1892.

78. **Det Wichfeld'ske Enkehus,** opført i Midten af det 18. Aarh., se Nykjøbing F. Kjøbstad 9.

79. **Grevskabet Brahesminde,** oprettet 1751 med 1712 Tdr. Htk. af Etatsraad Frederik Hein til Steensgaard og Østrupholm (f. 12. Dec. 1691 † 28. Juli 1751), hans Hustru Susanne Brahe (f. 20. April 1700 † 21. Jan. 1760) og hendes Broder,

Oberstløitnant Preben Brahe til Hvedholm og Damsbo (f. 9. Jan. 1711 † 17. Aug. 178 som „Stamhuset Hvedholm" for Sidstnævnte og hans Descendenter eller testamentarisk Arvinger efter agnatisk-kognatisk Arvefølge, 1798 oprettet til Grevskab for Geheime konferensraad, Kammerherre, Major, Greve Preben Bille-Brahe (f. 25. Febr. 177 † 21. Sept. 1857) med 2080, nu 935 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitale 4,927,833 Kr. 17 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 17. Juni 1751, konfirm. 19. Nov. 1751. Ere tion af 9. Mai 1798.

80. **Stamhuset Hagestedgaard,** oprettet ved Testamente af 2. Nov. 17 med 1274 Tdr. Htk. af Konferensraad, Assessor i Høiesteret Hans Seidelin I. B. 45) for hans Søstersøn, Konferensraad Hans Didrik Brinck-Seidelin (f. 1. A 1720 † 5. Marts 1778), hvem der var testeret 80,000 Rdl. til dermed at indkjøbe Stamhus, 1760 nedsat til 865 Tdr. Htk., 1809 solgt af dennes Søn, Konferensra Hans Brinck-Seidelin (f. 3. Jan. 1750 † 30. Sept. 1831) og substitueret med Fideikommiskapital paa 200,000 Rdl., omskrevet til 111,000 Rbd., nu 182,000 Kr., agnatisk-kognatisk Sukcession **(det Brinck-Seidelin'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 5. Juli 1753. kon 12. Okt. 1753. Bevilling af 30. Mai 1760. Bevilling af 19. Aug. 1809.

81. **Stamhuset Ravnholt, Nislefgaard og Hellerup,** oprettet 1752 630 Tdr. Htk. af Charlotte Amalie Gersdorff, Enke efter Geheimeraad Christ Schested (se I. B. 1331), for hendes Søsterdatter, Komtesse Sophie Hedevig F (f. 20. Jan. 1717 † 4. Juni 1777) i Ægteskab med Generalløitnant, Kammerherre Juul (f. 1. Mai 1700 † 4. April 1766) og deres agnatisk-kognatiske Descendens, 771 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 2,758,500 Kr. 23 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Testamente af 25. Febr. 1752.

82. **Baroniet Adelersborg,** oprettet 1755 med 1448 Tdr. Htk. af Ko rensraad Christian Lente Adeler (se ovenfor 37) som Stamhus for hans Bro søn, Kammerherre, Baron Conrad Vilhelm Adeler (f. 29. Jan. 1739 † 28. A 1785), 1785 oprettet til Baroni for dennes Søn, Geheimekonferensraad, Overpræsi i Kjøbenhavn, Kammerherre, Baron Frederik Adeler (f. 25. Juli 1764 † 23. M 1810), 1810 nedlagt som Baroni og substitueret med en Fideikommiskapital 300,000 Rdl., omskrevet til 120,000 Rbd., **„det friherrelige Adeler'ske Fi kommis",** som efter Broderens, Amtmand, Dr. jur., Baron Christian Lente A lers (f. 29. Nov. 1784 † 7. Marts 1844) Død faldt til Kongen. 1843 tillodes det næv Baron Frederik Adelers Enke Bertha født Komtesse Moltke (f. 16. Nov. 17 † 2. Mai 1846) at gjenoprette Baroniet for sin Datterdatter Bertha Henriet Frederikke Løvenskiold (f. 20. Juli 1814 † 9. Juni 1875) i Ægteskab m Kammerherre, Kaptain, Baron Georg Frederik Otto Zytphen Adeler (f. 10. N

1810 † 18. April 1878) og deres Descendenter efter lineal-kognatisk Sukcession med 1608 Tdr., nu 425 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,544,006 Kr. 68 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 10. Jan. 1755. Erektion af 9. Sept. 1785. Bevilling af 31. Okt. 1810. Erektion af 15. Dec. 1843.

83. **Grevskabet Lerchenborg,** oprettet 1755 af Geheimeraad, General, Overkrigssekretær, Elefantridder, Greve Christian Lerche (f. 15. Juni 1692 † 6. Dec. 1757) som Stamhus med agnatisk-kognatisk Sukcession, 1804 solgt af Geheimeraad Georg Flemming Lerche (f. 9. Febr. 1735 † 23. Okt. 1804) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 913,440 Rdl., omskrevet til 888,400 Rbd., 1818 oprettet til Grevskab for Geheimekonferensraad, Kammerherre, Amtmand, Greve Christian Cornelius Lerche (f. 2. Sept. 1770 † 26. April 1852) med 2900 Tdr., nu 968 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 3,021,633 Kr. 15 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 18. April 1755. Bevilling af 20. April 1804. Erektion af 26. Mai 1818.

84. **Guvernør Bonsachs Legat,** stiftet 1755 af Guvernør over Trankebar Hans Ernst Bonsach (se I. B. 1478) ved hans Fratrædelse med et Stenhus og 600 Rdl. trankebarsk Kurant = 840 Rupier, hvis Renter tillagdes en af ham ved Afreisen frigiven Slavefamilie og dens Descendenter, efter hvis Uddøen Stenhuset og Kapitalen skal tilfalde Missionen i Trankebar til Anvendelse til gudeligt Brug.

Legatet bestyres under Kultusministeriets Overtilsyn af Kirkeværgen i Trankebar. Rskr. 25. Nov. 1848 (G. R.).

85. **Axel Müllers Legat,** stiftet 1755, se Aalborg Kjøbstad 309.

86. **Stamhuset Restrup,** oprettet 1756 med 2206 Tdr. Htk. af General, Geheimekonferensraad, Elefantridder, Kammerherre, Greve Christian Frederik Levetzau (f. 1682 † 17. April 1756) med agnatisk-kognatisk Sukcession, 1811 solgt af Kammerherre Sophus Frederik Raben til Bremersvold (f. 26. Juni 1784 † 5. Aug. 1828) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 380,000 Rdl., omskrevet til 109,000 Rbd., nu 218,500 Kr. **(det Levetzau'ske Fideikommis).** Fideikommisset fortabes ved Mesalliance.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 12. Marts 1756. Bevilling af 21. Mai 1811.

87. **Det grevelige Rantzau'ske Forlods,** oprettet 1756 med 1265 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Vicestatholder i Norge, Elefantridder, Kammerherre, Greve Christian Rantzau (f. 23. Jan. 1684 † 16. April 1771) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 273 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,077,599 Kr. 80 Ø.

Forlodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 10. Sept. 1756.

88. **Fideikommisgodset Salto,** oprettet 1757 af Overkammerherre, Elefantridder, Geheimeraad Carl Adolph von Plessen (se ovenfor Det kgl. Opfostringshus 4)

for hans Broders Sønnesøn Christian Ludvig Skeel von Plessen (se ovenfor 76
nu 261 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 521,276 Kr. 64 Ø.

Fideikommisgodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 18. Febr. 1757.

89. **Fideikommisgodset Harrested,** oprettet 1757 af den Samme for de Samme, nu 171 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 523,225 Kr. 62 Ø.

Fideikommisgodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 18. Febr. 1757.

90. **Stamhuset Gunderslevholm,** oprettet 1757 med 1060 Tdr. Htk. den Samme for hans Brodersøns Søn Carl Adolph von Plessen (f. 17. Sept. 17 † 11. Mai 1810), 1802 tilligemed Stamhuset Førslev (se nedenfor 91) solgt og subs tueret med en Fideikommiskapital paa 320,000 Rdl., der 1838 af Geheimekonferer raad, Greve Mogens Joachim Scheel-Plessen (f. 24. Aug. 1782 † 18. Sept. 18 deltes i 2 lige store Fideikommisser, hvert paa 100,000 Rbd., nu 320,000 Kr., hver af hans 2 yngste Sønner, Geheimekonferensraad, Kammerherre, Elefantridd Gesandt, Baron Otto Plessen (f. 9. Nov. 1816 † 3. April 1897) og Kammerher Baron Hugo Frederik Adolph Plessen (f. 5. Nov. 1818) **(det 1. og 2. Pl sen'ske Fideikommis).**

Fideikommisserne bestyres under Lenskontrol af Besidderne. Erektion af 18. Febr. 1757. Be ling af 12. Nov. 1802. Testamente af 30. Aug. 1838, konfirm. 22. Sept. 1838.

91. **Stamhuset Førslev,** oprettet 1757 med 1080 Tdr. Htk. af den Sam for hans Brodersøns Søn Christian Frederik von Plessen (f. 25. Febr. 17 † i Juni 1804), solgt 1802 sammen med Stamhuset Gunderslevholm (se ovenfor 90).

Erektion af 18. Febr. 1757. Bevilling af 12. Nov. 1802.

92. **Baroniet Villestrup,** oprettet 1757 med 619 Tdr. Htk. for Geheim raad, Kammerherre, Amtmand, Baron Verner Rosenkrantz (se ovenfor 35) hans agnatisk-kognatiske Descendens efter lineal Arvefølge, 1811 solgt af hans S Kammerherre, Baron Iver Rosenkrantz til Stamhuset Rosenholm (f. 29. Febr. 17 † 1. Mai 1815) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 200,000 Rdl., omskre til 50,000 Rbd., nu 100,500 Kr. **(det Rosenkrantz'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 7. Marts 1757. Bevill af 14. Mai 1811.

93. **Stamhuset Hverringe,** oprettet 1757 med 462 Tdr. Htk. af Ceremo mester, Geheimeraad, Kammerherre Peder Juel til Aastrup og Aggersvold (f. 17 † 8. Jan. 1779) for hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 290 Tdr. Htk. sam Fideikommiskapitaler 814,794 Kr. 78 Ø. Med Stamhuset er forbundet „den Juel's Fideikommiskapital" (se nedenfor 330).

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 1. Juli 1757. konfirm. 10. Juni 1762.

94. **Stamhuset Lønborggaard,** oprettet 1757 med 639 Tdr. Htk. af Hande mand Christian Hansen (f. 7. Nov. 1699 † 9. Dec. 1760) med agnatisk-kognat

Oberstløitnant Preben Brahe til Hvedholm og Damsbo (se ovenfor 79) senere forøget til 118,000 Rdl., 1813 omskrevet til 106,300 Rbd., nu 215,559 Kr. 10 Ø., for Sidstnævntes agnatisk-kognatiske Arvinger.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 1. Nov. 1785. Disposition af 19. Nov. 1830, konfirm. 29. Dec. 1830.

102. **Stamhuset Giesegaard,** oprettet ved Testamente af 20. Sept. 1760 af Anna Sophie Rantzau (f. 4. Sept. 1686 † 28. Sept. 1760), Enke efter Geheimeraad, Kammerherre, Oberst, Greve Hans Schack til Grevskabet Schackenborg (f. 4. Marts 1676 † 22. Sept. 1719), for hendes Stedsøn, Kammerherre, Greve Frederik Christian Schack (f. 27. Febr. 1736 † 3. Juni 1790) og hans agnatisk-kognatiske Descendens med 1902 Tdr., nu 1897 Tdr. Htk., paa Sjælland og Godserne Gram og Nybøl i Sønderjylland samt i Fideikommiskapitaler 2,692,064 Kr. 86 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 11. Dec. 1776. konfirm. 18. Juni 1777.

103. **Jens Linds Familielegat,** stiftet 1760, se Mariager Kjøbstad 9.

104. **Stamhuset Erholm og Søndergaarde,** oprettet 1761 med 869 Tdr. Htk. af Konferensraad, Amtmand Hans Simonsen (f. 7. Nov. 1688 † 11. April 1768) for Kammerjunker, Landsdommer Lorentz Christian Ernst Cederfeld de Simonsen (f. 8. Juli 1752 † 9. Juli 1822) og hans agnatiske Descendens, nu 241 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 1,309,294 Kr. 99 Ø. Til Stamhuset knyttedes 1881 af Kammerherre Hans Christian Joachim Cederfeld de Simonsen (f. 24. Sept. 1817) en Appanageringsfond paa 100,000 Kr., hvis Renter dels oplægges, dels tjene til Appanagering af ægte Børn af afdøde Besiddere af Stamhuset.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 26. Nov. 1761. Fundats af 19. Juni 1881, konfirm. 6. Juli 1881.

105. **Ane Marie Morchs Legat,** stiftet før 1761, se Aalborg Stift 13.

106. **Stamhuset Bidstrup,** oprettet 1763 med 663 Tdr. Htk. af Etatsraad Gerhard Hansen de Lichtenberg (f. 9. April 1697 † 18. Juli 1764) med lineal agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 199 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 703,108 Kr. 45 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 9. April 1763, konfirm. 22. Juli 1763.

107. **Stamhuset Gjorslev,** oprettet 1763 med 2268 Tdr. Htk. af Etatsraad Christian de Lindencrone (f. 24. Dec. 1703 † 17. Aug. 1772) med agnatisk-kognatisk Sukcession, solgt 1791 af hans Søn, Kammerherre Johan Frederik de Lindencrone (se I. B. 76) og substitueret med en Fideikommiskapital paa 100,000 Rdl., nu 202,856 Kr. 12 Ø. **(det Lindencrone'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 3. Juni 1763. konfirm. 29. Juli 1763. Bevilling af 17. Juni 1791.

108. **Jomfru Svitzers Legat,** stiftet 1763 af Susanna Kirstina Svitzer († 13. Sept. 1768) med 2,000 Rdl., nu 4,470 Kr. 5 Ø., hvis Renter hvert Aars 16. Juli

1393 Tdr. Htk. som Baroni for den Samme med agnatisk-kognatisk Sukcession, r 571 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,654,021 Kr. 30 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 10. Jan. 1766. Erektion af 25. Nov. 1773.

116. **Det Kaaselund'ske Fideikommis,** oprettet 1766 af General Henri Bielke Kaas (f. 1. Sept. 1686 † 1. Juli 1773) med Boltinggaard og Rynkebygaar der, naar den derpaa hvilende Gjæld var betalt, skulde oprettes til et Stamhus und Navn af Kaaselund med agnatisk-kognatisk Sukcession, men 1803 solgtes Godsen for 68,000 Rdl., som oprettedes til et Fideikommis med Sukcession efter Testamente Regler. Af Fideikommiskapitalen er 10,000 Rdl. prioriteret i Boltinggaard til Sikkerh for Opretterens og hans Hustrus Donationer til Kirken, Skolen og Hospitalet i Rin (se II. 275—276).

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Testamente af 22. Jan. 1766, konfir 6. Aug. 1773. Bevilling af 2. Dec. 1803.

117. **Det Thestrup'ske Familielegat,** stiftet 1766 af Etatsraad, Land dommer Matthias de Thestrup til Mariagergaard (f. 10. Febr. 1688 † 17. Juni 176 med 7,000 Rdl., nu 14,000 Kr., hvis Renter fordeles mellem 7 trængende Personer hans Familie, ham nærmest beslægtede, saaledes at 2 Lodder kunne gives til Student, indtil han har taget Examen.

Legatet bestyres af Overretssagfører Poul Egede Sporon og Kriminalretsassessor Carl Emil Co Det længstlevende Medlem af Bestyrelsen vælger sin Medbestyrer. Testamente af 12. Aug. 1766 (Univ. L 1890, S. 674).

118. **Stamhuset Cathrineberg og Rugaard,** oprettet ved Testamente 31. Dec. 1766 med 891 Tdr. Htk. af Geheimeraad, Statholder og Prorex i Norge Jacc Benzon (f. 31. Okt. 1688 † 25. Nov. 1775) for hans Brodersøn, Kammerherre, Ober løitnant Christian Benzon (f. 12. Juli 1718 † 9. Mai 1801) med lineal agnatis kognatisk Sukcession, 1787 af denne Sidste mageskiftet med Christiansdal ved Oden som 1789 oprettedes til et Stamhus, der 1804 substitueredes med en Fideikommiskapi paa 200,000 Rdl., som 1822 magelagdes med det for Stamhuset Tirsbæk substituere Fideikommis (se nedenfor 119) paa 128,000 Rbd., der 1829 anvendtes til Indkjøb Godserne Scheel, Skjærvad, Ørbækgaard og Tonnerup, hvilke samtidig oprettedes Stamhuset Benzon (se nedenfor 248).

Erektion af 22. April 1782, konfirm. 20. Nov. 1782. Bevilling af 15. Juni 1787. Disposition 8. Juni 1789, konfirm. 18. Marts 1791. Bevilling af 18. Mai 1804. Bevilling af 27. Marts 1822. Bevilli af 25. Sept. 1829.

119. **Stamhuset Tirsbæk,** oprettet ved den Sammes Testamente af 31. De 1766 med 520 Tdr. Htk. for hans Brodersøn, Kammerherre, Oberstløitnant Christia Benzon (se ovenfor 118) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession, 1792 solgt c substitueret med en Fideikommiskapital paa 80,000 Rdl., omskreven til 128,000 Rb 1822 magelagt med det for Stamhuset Christiansdal substituerede Fideikommis p

200,000 Rbd. (se ovenfor 118), nu 302,128 Kr. 77 Ø. **(det Ny Thyrsbæk'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 22. April 1782, konfirm. 20. Nov. 1782. Bevilling af 31. Dec. 1792. Bevilling af 27. Marts 1822.

120. **Stamhuset Barnersborg,** oprettet 1767 med 348 Tdr. Htk. af Geheimeraad, Stiftamtmand Joachim Johan Hartvig Barner til Vedbygaard (f. 25. Marts 1699 † 17. Dec. 1768) for de 3 Sønner af hans Farbroders Sønnesøn, Generalmajor Helmuth Gotthardt Barner til Alkestrup og Egemark (f. 14. Juli 1714 † 20. Marts 1775) og deres agnatiske Afkom, først Kammerjunker Hartvig Gottfried Barner (døbt 19. Okt. 1763 † 2. April 1811), derefter Kammerjunker Leopold Theodor Barner til Alkestrup og Egemark (f. 1761 † 26. Juni 1809), derefter Frederik Holger Barner til Eskildstrup (f. 14. Jan. 1765 † 31. Aug. 1831), solgt 1806 af den Førstnævnte og substitueret med en Fideikommiskapital paa 60,000 Rdl., nu 120,500 Kr. **(det Barner'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 17. Mai 1767. Bevilling af 3. Jan. 1806.

121. **Det Hersleb'ske Legat,** stiftet 1767 af Arvingerne efter Sjællands Biskop, Dr. theol. Peder Hersleb og Hustru Bolette Hansdatter Hjort (se I. B. 2329) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 25. Okt. uddeles til 6, nu 5 trængende Præsteenker, fremfor Andre til Enker af deres Familie.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Sjællands Biskop. Fundats af 13. Nov. 1767 (Hofman XI, Supplem. I, Sjæll., S. 6; Schack III, S. 379), konfirm. 11. Dec. 1767 og 29. Nov. 1811 (se Beretning om de under Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840).

122. **Stamhuset Ausumgaard,** oprettet 1767 med 632 Tdr. Htk. af Konsistorialraad, Provst, Sognepræst til Hjerm, Gimsing og Venø Thomas Just Jermiin (f. 24. Juni 1711 † 8. Juli 1778) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 306 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 793,670 Kr. 16 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 30. Dec. 1767 og 1. Sept. 1777, konfirm. 2. Jan. 1778.

123. **Stamhuset Lundsgaard,** oprettet 1767 med 313 Tdr. Htk. af Kammerherre Jens Juel (f. 11. Sept. 1707 † 6. Dec. 1774) for hans Datter Elisabeth Juel (f. 12. Aug. 1743 † 23. Jan. 1803) i Ægteskab med Generalmajor, Kammerherre, Greve Christian Ahlefeldt-Laurvigen til Grevskaberne Langeland og Laurvigen (f. 17. Mai 1732 † 9. Okt. 1791) og deres agnatiske Descendens, nu 434 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 2,130 Kr. 2 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 30. Okt. 1767, konfirm. 15. Jan. 1768.

124. **Stamhuset Aggersborggaard,** oprettet 1767 med 603 Tdr. Htk. af Kancelliraad Christen Madsen Speitzer (f. 29. Juli 1710 † 2. Mai 1767) og Hustru Anna Margrethe Lund (f. 16. April 1724 † 4. Aug. 1777), ophævet 1780 ved Høiesteretsdom.

125. **Maria sal. Jens Bøchmanns Legatum til Bedste for Trængende af hendes Familie,** stiftet 1768 af Maria Hald, g. 1° m. Urtekræmmer Wierich Bernhorst, 2° m. Urtekræmmer Jens Bøchmann, og Anna Elisabeth Bernhorst (se I. B. 161), med 4,000 Rdl., nedgaaet til 2,909 Rbd. 39 Sk., nu 5,818 Kr. 81 Ø., hvis Renter tildeles Trængende af deres Slægt, derefter fattige Kræmmer-, Kjøbmands- og Bryggerenker i Kjøbenhavn.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Dr. phil. Alexander Kraft, hvis Eftermand udnævnes af Justitsministeriet. Testamente af 11. April 1768 efter fac. test. 18. Dec. 1767. Testamente af 13. Nov. 1778, konfirm. 24. Jan. 1794. Rskr. 2. Mai 1794 (utrykt).

126. **Familiegodset Bremersvold,** oprettet 1769 af Geheimeraad, Elefantridder Christian Frederik Raben til Aalholm m. v. (f. 16. Sept. 1693 † 26. Febr. 1773) med 228 Tdr. Htk., er nedlagt.
Testamente af 13. April 1769.

127. **Geheimeraadinde Rathlous Legat,** stiftet 1769 af Dorthe Sophie Schack, Enke efter Geheimeraad Christian Rathlou til Stamhuset Rathlousdal (se ovenfor 74), med 100 Rdl., nu 200 Kr. aarlig af Stamhuset Rathlousdal til 2 trængende Enker eller Frøkener, især af Stamhusbesidderens Slægt.

Legatet bestyres af Stamhusbesidderen. Disposition af 22. Juni 1769 (Hofman XI, S. 379; Aarhus Amts Legater, S. 14).

128. **Det Schulin'ske Fideikommis,** oprettet 1770 af Catharina Maria von Møsting (f. 23. Okt. 1714 † 2. Juni 1770), Enke efter Statsminister, Geheimeraad, Greve Johan Sigismund Schulin (f. 18. Aug. 1694 † 13. April 1750), for deres Søn, Kammerherre, Greve Frederik Ludvig Schulin (f. 4. Juli 1747 † 28. Sept. 1781) og hans Arvinger med 126,250 Rdl., som 1812 af hans Søn, Kammerherre, Amtmand, Greve Ludvig Sigismund Schulin (f. 16. Okt. 1777 † 31. Dec. 1836) udsattes i Frederiksdals Gods, med hvilket Fideikommiskapitalen 1837 blev substitueret. Godset har 13 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 93,175 Kr. 25 Ø. Sukcessionen er agnatisk-kognatisk.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 15. Juni 1770, konfirm. 8. Juli 1770. Bevillinger af 7. Juli 1812 og 31. Jan. 1819. Kgl. Resol. 3. Mai 1837.

129. **Præsten Schotts Familielegat,** stiftet 1770, se Nørre Sundby og Hvorup Sogne i Aalborg Amt 5.

130. **Thorups Legat,** stiftet 1770, se Kornum og Løgsted Sogne i Aalborg Amt 4.

131. **Levin Wulff von Halles Legat,** stiftet 1771 af Levin Wulff von Halle med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige af hans Familie.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 2. Thebet 5531 (Mos. Leg. I., S. 19).

132. **Stamhuset Nedergaard,** oprettet 1775 med 300 Tdr. Htk. af Generalmajor Otto Ditlev Kaas (f. 1718 † 6. Juli 1778) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 143 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 635,163 Kr. 90 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Testamente af 25. Marts 1775, konfirm. 14. Aug. 1778.

133. **Det Lüttichau'ske Legatum,** stiftet 1775, se Fredericia Kjøbstad 72.

134. **Stamhuset Basnæs,** oprettet ved Testamente af 20. Mai 1777 med 788 Tdr. Htk. af Kommitteret i Rentekammeret, Etatsraad Jacob Lowson (f. 16. Juni 1708 † 21. Mai 1777) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession, 1783 af Datteren Anna Johanne Lowson (døbt 31. Dec. 1747 † 29. Sept. 1809) i Ægteskab med Geheimekonferensraad, Deputeret i tyske Kancelli Christian Ludvig Schütz (se I. B. 1017) solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 75,000 Rdl., omskreven til 42,823 Rbd., nu 85,700 Kr. **(det Lowson'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 30. April 1779, konfirm. 21. Juli 1779. Bevilling af 12. Nov. 1783.

135. **Stamhuset Billeshave** siges at være oprettet 1779 af Kammerherre, Kaptain Niels Krabbe Juel (f. 1740 † 19. Marts 1793) efter en ham 6. Jan. 1779 meddelt Bevilling, og han har ogsaa 21. Okt. 1785 i dette Øiemed udstedt Proklama, men Stamhuset blev ikke oprettet, og Gaarden solgtes 1804 af Sønnen, Kammerherre, Major Hans Rudolf Grabow Juel (f. 20. Jan. 1776 † 29. Sept. 1818).

136. **Det Steenfeldt-Foss'ske Familielegat,** stiftet 1780 af Catharine Marie Foss (f. 1696 † 7. Okt. 1784), Enke efter Kancelliraad Hans Eilersen Steenfeldt (f. 1703 † 19. Jan. 1779), med 17,200 Rdl., nu 36,700 Kr., hvis Renter tildeles Trængende af deres Slægt, saaledes at Renten af 20,000 Kr. tilfalder Slægten Steenfeldt, Renten af 16,700 Kr. Slægten Foss.

Legatet bestyres under Viborg Stiftamts Tilsyn i 2 af hinanden uafhængige Dele, for Slægten Steenfeldt af Exam. jur. P. Mulvad i Viborg, for Slægten Foss af pens. Lærer O. Foss i Kolding. Disposition af 11. Jan. 1780 efter fac. test. 7. Marts 1777.

137. **Baroniet Gaunø,** oprettet ved Testamente af 4. Juli 1780 med Gaunø, Strandgaard og Lindersvold af Statsminister, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Otto Thott (se ovenfor Universitetet 182) som Stamhus for hans Morbroders Sønnesøn, Kammerherre Holger Reedtz-Thott (se ovenfor Universitetet 232), 1805 med 1763 Tdr. Htk. til Baroni med agnatisk-kognatisk Sukcession for Sidstnævntes Søn, Kammerherre, Baron Otto Reedtz-Thott (f. 7. Sept. 1785 † 22. Marts 1862), nu 1085 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 4,736,904 Kr. 17 Ø. Med Stamhuset er ifølge Erektionsbrevets § 10 forbundet 2 Hjælpekapitaler, af hvilke den første, 44,640 Kr. 10 Ø., maa benyttes i extraordinære Tilfælde mod strax igjen at substitueres med aarlige Oplæg paa 800 Kr., den anden, nu 94,346 Kr. 98 Ø., hvortil aarlig foruden dens Rente oplægges 800 Kr., til at bestride Pensioner til Stamhusbesidderes Enker eller til Stamhusbesidderes Søskendes Underhold og Opdragelse.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 18. Marts 1794, konfirm. 23. Mai 1794. Erektion af 25. Okt. 1805.

138. **Det Fugl'ske Legat,** stiftet 1780, se Astrup og Storarden Sogne i Aalborg Amt 3.

139. **Baroniet Lehn,** oprettet 1781 med 1380 Tdr. Htk. for Kammerherre, Baron Poul Abraham Lehn (f. 9. Okt. 1732 † 24. Okt. 1804) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 479 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,673,433 Kr. 58 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 7. Febr. 1781.

140. **Det Schimmelmann'ske Fideikommis,** stiftet 1781 af Greve Henrik Carl Schimmelmann til Grevskabet Lindenborg (se ovenfor 110) med 4 Plantager i Vestindien, et Palæ og et Sukkerraffinaderi i Kjøbenhavn samt Kronborg Geværfabrik med Hellerup, hvilke Eiendomme alle ere solgte, nu i Fideikommiskapitaler 926,970 Kr. 66 Ø., hvis Renter tilfalde hele hans Afkom.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 11. Juli 1781.

141. **Fru M. J. Munthes Legat,** stiftet 1781 af Mille (Emilie) Johanne Kaasbøll (døbt 5. Febr. 1718 † i Jan. 1785), Enke efter Justitsraad, Professor i Græsk ved Kjøbenhavns Universitet Caspar Frederik Munthe (f. 31. Okt. 1704 † 10. Dec. 1763), med 727 Rdl. 34 Sk., nu 1,454 Kr. 70 Ø., hvis Renter tilfalde et Medlem af hendes Familie, derefter en trængende Professorenke eller Præsteenke.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 18. Aug. 1781, konfirm. 14. Jan. 1785.

142. **Stamhuset Rosenfeld,** oprettet 1781 med 770 Tdr. Htk. af Anna Elisabeth Fabritius-Tengnagel (f. 20. Aug. 1735 † 17. Marts 1786), Enke efter Konferensraad, Baron Reinhard Iselin (f. 5. April 1715 † 10. April 1781), for hendes Datter, Baronesse Anna Elisabeth Iselin († 27. Mai 1805) i Ægteskab med Geheimeraad, Kammerherre, Amtmand Pierre Antoine Gérard Bosc de la Calmette til Marienborg og Liselund (f. 21. Sept. 1752 el. 1754 † 7. April 1803), med agnatisk-kognatisk Sukcession, 1803 solgt af dem og substitueret med en Fideikommiskapital paa 200,000 Rdl., omskreven til 122,593 Rbd., nu 250,986 Kr. 1 Ø. **(det Rosenfeld'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Besidderen. Erektion af 30. Aug. 1781, konfirm. 19. Sept. 1781. Bevilling af 14. Jan. 1803.

143. **Stamhuset Iselingen,** oprettet 1781 med 866 Tdr. Htk. af den Samme for hendes Datter, Baronesse Marie Margrethe Iselin (f. 28. Febr. 1755 † 14. Okt. 1814), Enke efter Kammerherre, Hofjægermester, Greve Christian Frederik Ernst Rantzau (f. 5. April 1715 † 10. April 1781), med agnatisk-kognatisk Sukcession, solgt af hende 1803 og substitueret med en Fideikommiskapital paa 228,000 Rdl., omskreven til 139,956 Rbd., nu 286,780 Kr. 40 Ø. **(det Iselin'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Besidderen. Erektion af 30. Aug. 1781, konfirm. 19. Sept. 1781. Bevilling af 14. Jan. 1803.

144. **Det Holstein'ske Fideikommis,** oprettet 1782 af Komtesse Sophia Magdalena Knuth (f. 15. Juli 1732 † 7. Mai 1790), Enke efter Geheimeraad, Kammerherre, Amtmand Georg Frederik von Holstein (f. 28. Febr. 1717 † 8. Marts 1772), med 28,000 Rdl., nu 57,680 Kr. 93 Ø., for deres Døtres Afkom efter lovlig Arvegangsmaade.

Fideikommisset bestyres af en af Justitsministeriet udnævnt Bestyrer. Testamente af 26. Marts 1782, konfirm. 23. April 1782.

145. **Boas Larsens Legat,** stiftet 1782 af Kjøbmand i Roskilde Boas Larsen (f. 10. Nov. 1714 † 28. Dec. 1789) og Hustru Barbara Hansdatter Smith (f. 6. April 1721 † 9. Juli 1789) med 300 Rdl., nu 1,555 Kr. 94 Ø., hvis Renter tildeles 2 fattige Enker af deres Slægt, en paa hver Side, navnlig Afkommet efter hans Søstersønner Lars Møller og Hans Møller samt Veier, Maaler og Vrager, Bedemand Andreas Brünnich (f. 18. Mai 1742 † 15. Dec. 1814) og hendes Broder Daniel Smith.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop, og den Ældste og Nærmeste af begge Familierne har Forslagsret til Legatets Bortgivelse. Testamente af 27. Febr. 1782 med Tillægsbestemmelse af 4. Nov. 1789 (Schack III, S. 391; Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840). Canc.-Skr. 12. Marts 1846.

146. **Duguays Fideikommis,** oprettet 1782 af Marianne Duguay de Bretonville (se I. B. 1576), udlagt 1803 med 112,259 Rdl., nedgaaet til 59,550 Rbd. 67 Sk., nu 119,101 Kr. 39 Ø., hvis Renter tilfalde Afkommet efter Kammerherre Frederik Brockenhuus (f. 25. Marts 1758 † 9. Nov. 1846), første Kammerjunker, Overhofmester hos Dronning Marie Sophie Frederikke Johan Ludvig Brockenhuus (f. 12. Mai 1759 † 14. Sept. 1787) og Vibeke Magdalene Brockenhuus (f. 27. Febr. 1767 † 8. Juni 1830) i Ægteskab med Overhofmarskal, Overstaldmester, Ordensmarskal, Elefantridder, Kammerherre Adam Vilhelm Hauch (se I. B. 2987).

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 15. Mai 1782 med Kodiciller af 23. Marts 1795, 3. April 1799, 3. Nov. 1800 og 3. Juli 1801 efter fac. test. 16. Nov. 1781. Høiesteretsdom af 28. April 1803.

147. **Stamhuset Todbøl,** oprettet 1782 med 650 Tdr. Htk. af Kommerceraad Johan Niels Sommer med agnatisk-kognatisk Sukcession, 1799 solgt og substitueret med en Fideikommiskapital, nu 49,381 Kr. 50 Ø. **(det Sommer'ske Fideikommis).**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 31. Okt. 1782, konfirm. 22. Jan. 1783. Bevilling af 28. Juni 1799.

148. **Stamhuset Hofmansgave,** oprettet 1784 med 438 Tdr. Htk. af Konferensraad, Rentekammerdeputeret, Amtmand Christian Niels de Hofman (f. 1717 † 8. Juni 1785) for det agnatiske Afkom af hans Søsterdatter Erica Pontoppidan

(f. 1. Aug. 1750 † 6. Juni 1778) i Ægteskab med Kaptain Claus Bang (f. 4. Okt. 1740 † 21. Dec. 1805), nu 126 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 546,738 Kr. 43 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 24. Febr. 1784, konfirm. 9. Sept. 1785.

149. **Baroniet Guldborgland,** oprettet 1784 med 1331 Tdr. Htk. for Kammerherre, Baron Poul Abraham Lehn (se ovenfor 139) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 560 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,671,064 Kr. 51 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 17. Sept. 1784.

150. **Grevskabet Muckadell,** oprettet 1784 med 1350 Tdr. Htk. for Geheimeraad, Kammerherre, Oberst, Greve Albrecht Christopher Schaffalitzky de Muckadell (f. 5. Nov. 1720 † 26. Febr. 1797) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 1260 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 21,500 Kr.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 26. Nov. 1784.

151. **Det mindre Rosenkrantz'ske Fideikommis,** oprettet 1785 af Geheimeraad, Kammerherre, Baron Holger Rosenkrantz (se ovenfor 70) ved Nedlæggelsen af Baroniet Rosenlund med 10,000 Rdl., 1866 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand, Baron Gottlob Emil Georg Frederik Rosenkrantz (f. 19. Mai 1803 † 9. Sept. 1884) forøget til 80,000 Rdl., nu 160,000 Kr., med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 13. Juli 1785, konfirm. 26. Aug. 1785. Fundats, konfirm. 26. April 1866.

152. **Kancelliraad Niels Bjørns Enke Ide Cathrine Lassen af Buderupholms Legat,** stiftet 1786 af Ide Cathrine Lassen (f. 30. Mai 1735 † 8. Nov. 1816), Enke efter Kancelliraad Niels Bjørn til Buderupholm (f. 1734, begr. 1. Marts 1770), med 4,200 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 Lodder paa 100 Kr. til trængende Efterkommere af hendes Søskende, Resten tilfalder Legatets Eforus.

Legatet, der staaer i Buderupholm Hovedgaard, bestyres under Aalborg Amts Tilsyn af en Eforus, som skal være en ærlig og varhaftig og forstandig Mand i Aalborg Amt af Legatstifterindens Familie eller Svogerskab. Eforus udnævner sin Eftermand. Fundats af 30. Marts 1786 med Paategning af 15. Juli 1813.

153. **Søren Møllers Legat,** stiftet 1787 af Kjøbmand i Odense Søren Møller (f. 1733, begr. 4. April 1787) med 6,000 Rdl., nu 12,017 Kr. 78 Ø., hvis Renter uddeles paa Livstid til 6 ugifte Jomfruer eller Piger, fødte af Middelstanden eller Borgerstanden, fremfor Andre til dem, som have været i Slægtskab eller Svogerskab med ham.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Fyns Stiftsøvrighed. Testamente af 20. og 28. Febr. 1787 efter fac. test. 4. Nov. 1785. Fundats af 18. Juni 1789 (Rskr. 1789, S. 208; Schack IV, S. 314; Borch Odense Leg., S. 37), konfirm. 25. Sept. 1789.

154. **Det Hersleb'ske Legat,** stiftet 1787 efter Frøken Anna Magdalene Charlotte Hersleb (døbt 20. Juli 1725 † 3. Nov. 1786) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr.,

hvis Renter hvert Aars 24. Juli paa Livstid uddeles til 2 ugifte Fruentimmer af skikkelig Familie, som ikke kunne tjene, især af hendes Slægt.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop og bortgives under hans Tilsyn af Legatstifterindens Arvinger, skiftevis den ældste i de fra hendes 4 Søskende nedstammende Linier. Fundats af 30. April 1787 (Schack III, S. 383; Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840), konfirm. 8. Juni 1787 og 8. Sept. 1815.

155. **Stamhuset Stenalt,** oprettet ved Testamente af 1. Nov. 1785 af Oberstleitnant Preben Brahe til Hvedholm (se ovenfor 79) med Stenalt og Estruplund for Kancellideputeret, Greve Preben Brahe Schack (f. 17. Juni 1775 † 30. Okt. 1814) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession, 1805 solgt og substitueret med en Fideikommiskapital paa 125,000 Rdl., som efter Sidstnævntes Død deltes mellem hans Arvinger efter Loven, da der ikke fandtes sukcessionsberettigede Arvinger.

Erektion af 29. Jan. 1787. Bevilling af 27. Dec. 1805.

156. **Baroniet Stampenborg,** oprettet 1787 med 995 Tdr. Htk. af Statsminister, Geheimeraad Henrik Stampe (se ovenfor Universitetet 25) som Stamhus med agnatisk-kognatisk Sukcession for hans Brodersøn, Kommandørkaptain Holger Stampe (se I. B. 2008), 1812 oprettet til Baroni for denne Sidste med samme Sukcession, nu 128 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 983,695 Kr. 57 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Testamente af 18. Juli 1787. Bevilling af 1. Sept. 1812.

157. **Det Mandix'ske Familielegat,** stiftet 1787 af Anna Marie Lorentzen (døbt 11. Marts 1727 † 6. Okt. 1791), Enke 1° efter Brygger Bernt Anthoni Plockross (døbt 19. Dec. 1715, begr. 1. Okt. 1770), 2° efter Generalauditør Mouritz Mandix (døbt 18. Mai 1717 † 14. Okt. 1787), med 5,000 Rdl., nu 3,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 fattige Enker eller ugifte Fruentimmer af hendes 2 Mænds Familier.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I, som beskikker en Administrator af de 2 Familier. Testamente af 22. Sept. 1787 (Legatber. 1881, S. 113), konfirm. 5. Okt. 1787. Fundats konfirm. 4. Mai 1814 (ibid., S. 132).

158. **Slægthuset Herschendsgave,** oprettet 1788 med 150 Tdr. Htk. af Kammerraad Peter Herschend (f. 24. Marts 1722 † 28. Febr. 1796) for hans Søstersøn og Adoptivsøn Peter Herschend (f. 10. Marts 1751 † 17. Sept. 1823) og dennes agnatisk-kognatiske Afkom, nu 124 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 65,370 Kr. 99 Ø.

Slægthuset staaer under Lenskontrol. Bevilling af 11. April 1788. Erektionsbrev af 14. Juni 1788 med Paategning af 5. Jan. 1796.

159. **Stamhuset Nørholm,** oprettet 1790 med 877 Tdr. Htk. af Etatsraad Andreas Charles de Teilmann (f. i Dec. 1723 † 27. Juli 1790) for det kognatiske Afkom af hans Forældre, Etatsraad, Amtmand Christian Hansen Teilmann til Endrupholm m. m. og Hustru Christine Marie Reenberg (se ovenfor 97), saaledes at enhver Stamhusbesidderinde udnævner sin Efterfølger, nu 207 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,204,917 Kr. 52 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 2. Febr. 1790, konfirm. 8. Marts 1790.

160. **Det Teilmann'ske Fideikommis,** oprettet 1790 af den Samme med 30,166 Rdl., omskrevet til 44,666 Rbd., nu 89,400 Kr., hvis Renter uddeles til

trængende Descendenter af hans Forældre (se ovenfor 159) i livsvarige Lodder p
40—200 Kr.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af Stamhuset Nørholm som Efor. Er tion af 2. Febr. 1790, konfirm. 8. Marts 1790.

161. **Provst Peder Deichmann Aagaards Familielegat,** stiftet 1790, Aalborg Amt 1.

162. **Provstinde Ribers Familielegat,** stiftet 1790, se Vester Vand og Øster Vandet Sogne i Thisted Amt 6.

163. **Det Marchmann'ske Legat,** stiftet 1791 af Silke- og Klædekræmm i Kjøbenhavn Hans Peter Marchmann (se I. B. 2623) med 6,000 Rdl., nedgaa til 4,330 Rbd. 75 Sk., nu 8,661 Kr. 56 Ø., hvis Renter tillagdes hans 5 Søsterbø og efter disses Død tilflyde Descendenterne efter hans Søsters Datterdatter Anna Chi stine Hundewadt (f. 1777 † 27. April 1848) og Fiskeriforpagter i Haderslev Rasm Pedersen. Naar de uddø, skal Renten tilfalde Gratistskolen, nu de forenede Kirkesko i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 13. Mai 1791, konfirm. 23. Sept. 1791.

164. **Det Moltke'ske Fideikommis,** oprettet 1792 af Overhofmester, C heimeraad Anthon Henrik Moltke og Hustru, Baronesse Marie Elisabeth Rose krantz, Dekanesse i Vallø (se I. B. 1557) med 40,000 Rdl., omskrevet til 28,960 Rb nu 58,188 Kr. 16 Ø., for hendes Broder, Baron Iver Rosenkrantz (se ovenfor 9 og hans Descendens efter agnatisk-kognatisk Linealfølge, derefter Besidderen Baroniet Villestrup. Uddøer hans Descendens, tilfalder Kapitalen Frederiks Hospital St. Hans Hospital til lige Deling.

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 30. Jan. 1792 med Kodiciller 24. Febr. 1792, 28. Juli 1794 og 29. Sept. 1798, konfirm. 27. Nov. 1798.

165. **Trampes Fideikommis,** oprettet 1792 af Komtesse Antoinette Co radine Trampe (f. 1725 † 11. Febr. 1803) med hendes Bo, nu 41,200 Kr., af h Renter 80 Kr. tilfalde Borgermesteren og de Fattige i Sønderborg, Resten tilfalder Eft kommerne af Kammerherre, Greve Jørgen Ditlev Trampe til Hovedgaard (f. 17 † 14. Marts 1793) og Greve Adam Frederik Trampe (f. 1750 † 22. Juni 180 derefter fattige, adelige Enker.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Fyns Stiftsøvrighed. Testamente 3. Aug. 1792.

166. **Stamhuset Dallund,** oprettet 1792 af Assessor i Høiesteret, Kamm junker Theodosius Ernst Friederich von Finecke (f. 1724 † 4. Juli 1801) General, Baron Carl Philip Blixen-Finecke (f. 1750 † 23. April 1829) og ha agnatisk-kognatiske Descendens, nu 305 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapita 1,077,290 Kr. 63 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 4. Dec. 1792, konfirm. 18. Okt. 1793.

167. **Det Moltke'ske Legat,** stiftet 1792, se Asminderød og Grønholt Sogne i Frederiksborg Amt 13.

168. **Kirstine Holmers Legat,** stiftet 1792, se Fyns Stift 5 og Rettelser.

169. **Stamhuset Moltkenborg,** stiftet 1793 med 1180 Tdr. Htk. af Sophia Hedevig Raben (f. 8. Okt. 1734 † 8. Juli 1802), Enke efter Overhofmarskal, Elefantridder, Geheimeraad, Greve Adam Gottlob Moltke til Grevskabet Bregentved (se ovenfor 75), for deres Søn, Greve Gebhard Moltke (f. 20. Febr. 1764 † 20. Dec. 1851) og hans mandlige Descendenter paa Sværdsiden, nu 681 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,941,778 Kr. 82 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 3. Juli 1793, konfirm. 16. Aug. 1793.

170. **Det grevelige Muckadell'ske Fideikommis,** oprettet 1794 af Geheimeraad, Kammerherre, Greve Albrecht Christopher Schaffalitzky de Muckadell til Grevskabet Muckadell (se ovenfor 150) med 10,000 Rdl., nu 158,465 Kr. 31 Ø., hvis Renter dels oplægges, dels anvendes til Understøttelse for afdøde Lensbesidderes uforsørgede Børn og Børnebørn.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Grevskabet Muckadell og hans nærmeste mandlige Slægtning, som ikke er Søn af Besidderen. Fundats af 23. Jan. 1794, konfirm. 25. April 1794. Forandringer konfirm. 11. Aug. 1843, 6. Aug. 1856 og 28. Dec. 1869.

171. **Stamhuset Ulstrup,** oprettet 1794 af Eleonore Agnes Raben (f. 24. Marts 1743 † 21. Aug. 1808), Enke efter Kammerherre, Gesandt, Greve Christen Scheel (f. 15. Juni 1743 † 18. Nov. 1771), ophævet 1798.

Erektion af 12. Febr. 1794. Deklaration af 26. Febr. 1798.

172. **J. L. Fixs Fideikommis,** oprettet 1794 af Guvernør i Frederiksnagor, senere Direktør ved Asiatisk Kompagni Johan Leonhard Fix (f. 28. Dec. 1735 † 2. Febr. 1807) med 28,115 Rdl. 34 Sk., nu 56,230 Kr. 68 Ø., hvis Renter tilfalde Descendenterne af Bolette Marie Fix (f. 19. Jan. 1780 † 23. Sept. 1809), g. m. Skibskaptain, Grosserer Philip Ryan (f. 1766 † i Juni 1808 i London).

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 14. Marts 1794, konfirm. 4. April 1794. Bevilling, konfirm. 29. Nov. 1799.

173. **Det af Frederik Andersen oprettede Fideikommis,** oprettet 1795 af Gods- og Kogsinspektør i Møgeltønder Frederik Andersen for hans Søsters Dattersøn, Frederik Andersen Carstensen af Vesteranflodgaard og hans mandlige Descendens i lige Linie med et Aktiebrev i en Traadfabrik i Tønder, i hvis Sted senere er traadt 600 Rdl. i Obligationer.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Besidderen. Erektion af 21. Jan. 1795, konfirm. 20. April 1857.

174. **Salomon Amsel Meyers Legat,** stiftet 1795 af Salomon Amsel Meyer († 1795 i Hamborg) med 10,000 Rdl., nu 16,000 Kr., af hvis Renter 3/4 anvendes til Brudeudstyr for hans Paarørende, 1/4 gives til fattige Paarørende.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 22. Okt. 1795 (Mos. Leg. I. S. 12). Canc.-Skr. 9. Juli 1846 (ibid., S. 12). Canc.-Skr. 19. Okt. 1847 (ibid., S. 13). Min.-Skr. 29. Sept. 1862 (ibid., S. 13). Min.-Skr. 30. Sept. 1878 (ibid., S. 13).

175. **Det Bruun-Neergaard'ske Fideikommis,** oprettet 1795 af Ane Marie Møller (f. 23. Marts 1743 † 23. Okt. 1802), Enke efter Etatsraad, Landsdommer Jens Bruun Neergaard til Svenstrup og Skjoldnæsholm (f. 14. Juni 1742 † 2. April 1788), med 60,000 Rdl., nu 120,000 Kr., for deres 4 Børn: Kammerherre Jens Peter Bruun Neergaard til Eckhoff og Bylk (f. 7. Dec. 1764 † 7. Jan. 1848), Kammerherre, Major Johan Andreas Bruun Neergaard til Skjoldenæsholm og Svenstrup (f. 4. Aug. 1770 † 2. Juli 1846), Kammerjunker Tønnes Christian Bruun Neergaard til Hytten (f. 26. Nov. 1776 † 14. Jan. 1824) og Ellen Cathrine Karoline Bruun Neergaard (f. 19. Juli 1778 † 19. Juli 1845), g. m. Kammerherre, Oberst, Greve Joachim Moltke til Rønnebæksholm (f. 4. Juli 1769 † 15. Juni 1820), og de fra dem nedstigende Linier, af hvilke den 3. er uddød, med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderne. Fundats af 26. Okt. 1795, konfirm. 13. Mai 1796.

176. **Ærebоes Legat,** stiftet 1795 af Konferensraad, fhv. Konsul i Marokko Andreas Æreboe (døbt 23. Aug. 1723 † 28. Aug. 1813) med 4,644 Rdl. 12 Sk., nu 13,005 Kr. 97 Ø., hvis Renter tilfalde Familien.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 15. Dec. 1795, konfirm. 29. Jan. 1801.

177. **Justitsraad Michael Wulf Gjøes Legat,** stiftet 1795, se Greve og Kildebrønde Sogne i Kjøbenhavns Amt 5.

178. **Stamhuset Engestofte og Ulriksdal,** oprettet ved Testamente af 29. Okt. 1796 med 580 Tdr. Htk. af Etatsraad Jørgen Wichmann Wichfeld (f. 8. Nov. 1729 † 19. Dec. 1797) for hans Brodersøn, Oberst Henning Wichfeld (f. 28. Marts 1767 † 21. Juli 1846) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 223 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 712,765 Kr. 67 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 8. Nov. 1799, konfirm. 27. Dec. 1799.

179. **Det Gleerup'ske Familielegat,** stiftet 1796 af Krigsraad Jens Gleerup til Rødslet og Vang (f. 1720 † 19. Juni 1799) og Hustru Kirstine Lykke (f. 1722 † 12. Nov. 1803) med 1,600 Rdl., nu 3,200 Kr., hvis Renter uddeles til 1 eller 2 af de mest Trængende i deres Familie og nærmest Beslægtede.

Legatet, der staaer i Rødslet Hovedgaard, bestyres under Aalborg Stiftsøvrigheds Tilsyn af den Ældste i Legatstifternes nedstigende Linie. Testamente af 19. Nov. 1796, konfirm. 3. Marts 1797. Fundats af 20. Juni 1805 (Rskr. 1805, S. 286), konfirm. 23. Aug. 1805.

180. **Det Schindel'ske Fideikommis,** oprettet 1796 af Peter Lauritz Christopher von Schindel (f. 23. Sept. 1754 † 1839), Premierløitnant i Søetaten Peter Nicolai von Schindel (f. 19. Jan. 1765 † som Kaptainløitnant 1824) og Premierløitnant i sjæll. Inf. Reg. Frederik Jørgen von Schindel (f. 17. Juni 1767 † 1837), Sønner af Admiral, Kammerherre Conrad von Schindel (f. 24. Febr. 1715 † 30. Nov. 1794), med 14,000 Rdl. for dem selv, den Ene efter den Anden, efter disse den ældste Søn af Aar, som en af disse maatte efterlade sig, subsidiært, naar Mand af Mand ei var til, Datter af Mand.

Fideikommisset er ophævet ved Kgl. Resol. 4. Okt. 1900, saaledes at dets Kapital, c. 29,500 Kr., deltes lige mellem Besidderinden og Sukcessor. Erektionsbrev konfirm. 11. Marts 1796.

181. **Det Zahn'ske Legat for værdige Trængende,** stiftet 1797 af Tømmermester i Kjøbenhavn Johan Wilhelm Zahn (f. c. 1748 † 9. Juni 1815) med 13,000 Rdl., nu 26,000 Kr., hvis Renter uddeles i 3 livsvarige Lodder paa 500, 300 og 200 Kr. til trængende Medlemmer af Grosserer og Tømmerhandler i Kjøbenhavn Andreas Lausen Collstrops (se I. B. 65) Familie. Hvad der opspares af Renten ved Dødsfald, oplægges til 200 Kr., som kunne tillægges en ung fattig Begynder i Haandværkerfaget til at komme i Virksomhed.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af den Ældste paa den nedstigende mandlige Linie i Familien. Testamente af 18. Febr. 1797. konfirm. 30. Juli 1816. Fundats af 13. Febr. 1822 (Rskr. 1822, S. 18; Coll.-Tid. 1822, S. 125), konfirm. 25. Jan. 1822. Julius Maag: Stamtavle over Efterkommerne af de 4 Søskende Collstrop, Kbhvn. 1886.

182. **Stamhuset Juelsberg,** oprettet 1797 med 855 Tdr. Htk. af Amalie Christiane Raben (f. 4. Aug. 1736 † 1. Aug. 1803), Enke 1° efter Geheimeraad, Kammerherre Carl Juel til Stamhuset Taasinge (se ovenfor 34), 2° efter Geheimeraad, Rentekammerdeputeret Gregers Christian Juel (f. 11. Nov. 1738 † 4. Nov. 1776), med agnatisk Sukcession, nu 539 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,381,337 Kr. 38 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 20. Febr. 1797, konfirm. 5. Mai 1797.

183. **Stamhuset Mullerup,** oprettet 1797 med 300 Tdr. Htk. af Geheimeraad, Kammerherre Frederik Christian Skeel til Stamhuset Birkelse (f. 26. Nov. 1735 † 11. April 1798) og Hustru Cathrine Elisabeth Cicignon (f. 24. Juni 1747 † 12. Jan. 1815) for den ældste Skeel paa Mandsstammen, som er Erektor nærmest beslægtet, 1815 solgt og substitueret med en Fideikommiskapital, nu 107,938 Kr. 65 Ø. **(det Skeel'ske Majorat).**

Majoratet bestyres af de 2 ældste Skeeler paa Mandssiden, som ere Erektor nærmest beslægtede, og en lovkyndig Mand udenfor Slægten som Medadministrator. Testamente af 26. Marts 1797. Bevilling af 20. Sept. 1815. Rskr. 18. Mai 1836 (utrykt).

184. **Det Skeel'ske Fideikommis,** oprettet 1797 af de Samme, udlagt med c. 366,000 Rdl., nu 740,182 Kr. 81 Ø., for deres Arvinger saavel af Mand- som af Kvindekjøn, efter lovlig Arvegangsmaade.

Fideikommisset bestyres af de 2 ældste Skeel'er paa Mandssiden, som ere Erektor nærmest beslægtede, og af en lovkyndig Mand udenfor Slægten som Medadministrator. Testamente af 26. Marts 1797 (Optegn. over Fam. Skeel, S. 311). Rskr. 18. Mai 1836 (utrykt).

185. **Stamhuset Sæbygaard,** oprettet 1797 med 610 Tdr. Htk. af Oberst Otto Arenfeldt (f. 1. Mai 1773 † 18. April 1806) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 180 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 574,938 Kr. 15 Ø. Med Stamhuset er forbundet „det Arenfeldt'ske Familielegat", stiftet 1797 af den Samme med 26 asiatiske Aktier, nu 7,504 Kr.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Testamente af 30. Aug. 1797 med Postskript af 20. Juni 1804 og 20. Juni 1805.

186. **Det Arenfeldt-Reedtz'ske Fideikommis,** oprettet ved Testamente af 30. Aug. 1797 af den Samme og Hustru Elisabeth Bille Arenfeldt (f. 1713 † 8. Juni 1798) og Førstnævntes Kodicil af 6. Juli 1801 og efter et mellem Kammerherre, Generalmajor, Baron Jens Carl Krag-Juel-Vind-Arenfeldt til Stamhuset Steensballegaard (f. 12. Okt. 1767 † 12. Aug. 1855) og Major Niels Juel Reedtz til Palsgaard (f. 26. April 1771 † 3. Marts 1830) under 8. Mai 1809 indgaaet Forlig med 9,739 Rdl., nu 19,478 Kr., for Kammerherre Otto Arenfeldt Reedtz til Bisgaard (f. 8. Nov. 1802 † 29. Nov. 1887) og hans Afkom efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 30. Aug. 1811, konfirm. 31. Dec. 1811.

187. **Kaptain Friedenreichs Legat,** stiftet 1798, se Stege Kjøbstad 17.

188. **Langs Legat for een af Familien,** stiftet 1799 af Apolone Finckenhoff, Enke efter Vinhandler Jens Lang (se I. B. 74), med 1,000 Rdl., nu 1,831 Kr. 79 Ø., hvis Renter tildeles en af deres trængende Slægtninge paa Livstid, skiftevis til en af hver af de nævnte Ægtefolks Slægt. Naar i 3 Aar ingen legatberettiget Ansøger melder sig, tilfalder Kapitalen med oplagte Renter St. Hans Hospital.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 7. Febr. 1799 med Kodiciller af 12. Aug. 1799 og 21. Febr. 1800 efter fac. test. 7. Dec. 1798 (Rskr. 1831, S. 144). Kgl. Resol. 27. April 1831.

189. **Det Svanenskiold'ske Fideikommis,** oprettet 1800 af Johanne Neergaard (f. 23. Juni 1716 † 9. April 1804), Enke efter Kammerherre Niels Jørgensen de Svanenskiold til Svanholm (f. 1729 † 28. April 1798), med Ourø Kirketiende og 2 Husmandsboliger paa Ourø af samlet Htk. 36 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdk. 1 Alb. samt Jagtretten paa Ourø med Sukcession for hendes Søns, Hofjægermester Peder de Svanenskiold til Svanholms ældste Datter Johanne Martine Nicoline Marie de Svanenskiold (f. 15. Juni 1787 † 19. April 1861), i Ægteskab med Kommandørkaptain Malthe Conrad Mühlenstedt (f. 13. April 1786 † 24. Jan. 1852), og hendes Descendenter efter Førstefødselsretten og agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion ved 2 Skjøder af 25. Juni 1800 og 30. Juni 1801.

190. **Det Huitfeldt'ske Fideikommis,** oprettet ved Testamente af 30. Juni 1800 af Geheimeraad, Kammerherre Matthias Vilhelm Huitfeldt til Clausholm

(døbt 28. Juni 1725 † 25. Sept. 1803) med 402,250 Rdl., omskrevet til 334,352 Rbd. 48 Sk., nu 718,512 Kr. 25 Ø., for hans Descendenter. Efterat disse ere uddøde, er Fideikommisset tilfaldet den nærmest Substituerede, Geheimekonferensraad, Kammerherre, Greve Gebhard Moltke til Stamhuset Moltkenborg (se ovenfor 169) og hans agnatisk-kognatiske Afkom.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 20. Okt. 1808 (Nicolaysen, Norske Stiftelser II, S. 330), konfirm. 10. Jan. 1809.

191. **Det Reedtz'ske Fideikommis,** oprettet 1801 af Kammerjunker Niels Juel Reedtz til Palsgaard (se ovenfor 186) med 55,600 Rdl., nu 111,200 Kr., til hans Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 5. Aug. 1801, konfirm. 13. Nov. 1801.

192. **Cathrine Elisabeth Cicignons Gave,** stiftet 1801 af Cathrine Elisabeth Cicignon, Enke efter Geheimeraad, Kammerherre Frederik Christian Skeel til Stamhuset Birkelse (se ovenfor 183), med 20,000 Rdl., nu 40,000 Kr., hvis Renter uddeles i 1 Lod paa 200 Kr. og 4 Lodder paa 100 Kr. til fattige Enker og ugifte Personer af begge Kjøn, enten af Cicignons eller af Sehesteds Familie, samt i 10 Lodder paa 20 Kr. til Trængende udenfor Familien.

Gaven, der er optaget blandt Fyns Stiftsmidler, bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Fyns Stiftsøvrighed. Fundats af 3. Okt. 1801 (Schack IV, S. 336; Borch, Odense Leg., S. 42), konfirm. 1. Dec. 1801.

193. **Stamhuset Fjellebro,** oprettet 1801, se ovenfor 10.

194. **Det Bang'ske Fideikommis,** oprettet 1802 af Else Marie Skjødt, Enke efter Konferensraad, Generalprokurør, Justitiarius Oluf Lundt Bang (se I. B. 59), med 30,000 Rdl., omskrevet til 36,000 Rbd., nu 72,000 Kr., for deres Descendenter.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af en af samtlige Fideikommisnydere valgt og af Justitsministeriet anerkjendt Bestyrer. Erektion af 20. Jan. 1802, konfirm. 21. Jan. 1802.

195. **Tabitha Muncks Legat,** stiftet 1802 af Tabitha Sophia Ostenfeld (f. c. 1750 † 5. Juni 1821), Enke efter Justitsraad, Postmester i Kjøbenhavn Niels Munck (døbt 24. April 1741 † 5. Nov. 1802), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter tilfalde Familien, derefter en Enke eller Pige udenfor Familien.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 19. Marts 1802, konfirm. 27. Nov. 1802.

196. **Stamhuset Rosenkrantz,** oprettet ved Testamente af 7. Mai 1802 med 1160 Tdr. Htk. af Statsminister, Elefantridder, Geheimeraad, Kammerherre, Baron Frederik Christian Rosenkrantz (f. 19. Jan. 1724 † 15. Mai 1802) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession for hans Næstsøskendebarns Sønnesøn, Geheimestatsminister, Elefantridder, Kammerherre Niels Rosenkrantz (f. 9. Sept. 1757 † 6. Jan. 1824), nu 753 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,206,127 Kr. 63 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 16. Marts 1804, konfirm. 1. Juni 1804.

197. **Jørgen Møllers Legat,** stiftet 1802 af Borgermajor, Brygger i Kjøber havn Jørgen Møller (f. c. 1735 † 27. Mai 1802) og Hustru Vibeke Herlø (f. c. 1734 † 29. Dec. 1810) med deres Formue, udlagt med 60,015 Rdl. 16 Sk omskrevet til 23,800 Rbd., nu 49,000 Kr., hvis Renter tillagdes forskjellige navngivn Personer og deres Afkom, og naar alle disse ere døde, tilfalder 1/2 af Renten de Slaget den 2. April 1801 Kvæstede, 1/4 de Fattige i Kjøbenhavn, 1/4 Sevel og Haderu Sogne i Ringkjøbing Amt.

Legatet bestyres af Overformynderiet og af Poul Schøning og Forpagter J. Klingenberg pa Benzon, som beskikke hver sin Eftermand. Testamente af 30. Juni 1802 (Rskr. 1802, S. 666; Coll.-Tid. 180 S. 633), konfirm. 3. Juli 1802.

198. **Baroniet Sønderkarle,** oprettet 1803 som Stamhuset „Høibygaard med 1573 Tdr. Htk. af Kammerherre, Baron Poul Abraham Lehn (se ovenfor 139) 1819 oprettet til Baroni for Baron Poul Godske Bertouch-Lehn (f. 6. Okt. 179 † 16. Okt. 1831) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 413 Tdr. Htk. samt i Fide kommiskapitaler 1,919,147 Kr. 8 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 1. Juli 1803. Erektion af 13. Marts 1819. Pate af 1. Febr. 1828.

199. **Det Roepstorff'ske Familielegat,** stiftet 1803 af Geheimekonferensraad Greve Ulrich Wilhelm Roepstorff til Baronierne Einsidelsborg og Kjørup (f. 12. Jur 1730 † 2. April 1821) med 4,000 Rdl., nu 323,000 Kr., hvis Renter fra 11. Dec. 190 anvendes til Understøttelse for trængende Roepstorff'ere, som ere Efterkommere a hans Farfader, Brigader, Chef for Prins Jørgens Reg. Claudius Ulrik Roepstorf (f. 11. Okt. 1653 † 12. Aug. 1704 ved Hochstädt) og dennes Broder Johan Chri stopher Roepstorff (f. 1659 † 1731) og deres Enker og Børn samt til Pensione for Værdige af denne Familie og deres Enker og Børn.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af 2 Roepstorff'ere og bortgives af Konge Fundats af 26. Nov. 1803, konfirm. 13. April 1804.

200. **Familiesædet Julielund,** oprettet 1803 af Birkedommer Niels Juul t Kjærgaard (f. c. 1752 † 2. Sept. 1806) med Gaarden Kjærgaard, af Htk. 13 Tdr. 9 Fdk., fo hans Søster Edel Marie Juul (f. c. 1760 † 7. Aug. 1814), g. m. Hans Benning saaledes at hun skulde bestemme, hvem af deres Arvinger Gaarden skulde tilfalde, a hende 1814 tillagt hendes Søstersøn, Forvalter Niels Clausen paa Kjellerup og han Afkom efter nærmere bestemte Arveregler, 1830 solgt af Sidstnævnte for 2,145 Rbd 75 Sk., nu 4,291 Kr. 56 Ø., hvis Renter gaa i Arv efter samme Regler.

Kapitalen staaer i Overformynderiet. Testamente af 16. Dec. 1803, konfirm. 3. Sept. 1806, Testa mente af 10. Febr. 1814, konfirm. 5. Aug. 1814. Canc.-Skr. 8. Juli 1830 (utrykt).

201. **Det Wandsbeck'ske Pengefideikommis,** oprettet 1804 som Sub stitution for det af Statsminister, Geheimeraad, Greve Henrik Carl Schimmelmann (se ovenfor 110) ved Testamente af 11. Juli 1781 oprettede Fideikommisgods Wands

beck i Holsten med 482,020 Rdl., nu 964,040 Kr., med Sukcession til hans yngste Søn, Geheimeraad, Kammerherre, Greve Christian Carl Schimmelmann (f. 8. Aug. 1767 † i Juni 1842) og dennes agnatiske Afkom, derefter til de fra Testators 2 ældre Sønner, Geheimestatsminister, Kammerherre, Greve Ernst Heinrich Schimmelmann til Grevskabet Lindenborg (f. 4. Dec. 1747 † 9. Febr. 1831) og Gesandt, Kammerherre, Hofjægermester, Greve Frederik Joseph Schimmelmann (f. 18. Okt. 1754 † 5. Dec. 1800) nedstigende agnatiske Linier.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Rskr. 20. April 1804.

202. **Dufours Legat,** stiftet 1805 af fhv. Porcelænshandler Jacob Dufour (se I. B. 1584) med 10,074 Rdl. 28 Sk., omskrevet til 6,799 Rbd. 82 Sk., nu 13,509 Kr., hvis Renter tilfalde Descendenterne efter hans Halvsøskende Betac. Findes ingen flere af disse, tilfalder 1/2 af Legatet den fransk-reformerte Kirke i Kjøbenhavn, 1/2 den fransk-reformerte Kirke i Fredericia.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 24. April 1805, konfirm. 11. Mai 1805.

203. **Det Bertouch'ske Legat,** oprettet 1805 af Cathrine Elisabeth Cicignon, Enke efter Geheimeraad Frederik Christian Skeel til Stamhuset Birkelse (se ovenfor 183), for Kammerherre, Amtmand Ernst Albrecht von Bertouch (f. 16. Dec. 1745 † 17. Dec. 1815) og dennes Descendenter efter lovlig Arvegangsmaade med 10,000 Rdl., nu 19,631 Kr. 94 Ø.

Legatet har Bestyrelse fælles med det Skeel'ske Fideikommis (se ovenfor 184). Testamente af 6. Mai 1805 efter Fællestestamente af 26. Marts 1797.

204. **Det Linstow'ske Legat,** oprettet 1805 af den Samme for Børnene efter Geheimeraad Levin Karl Adolf Linstow til Ørbæklunde (f. 28. Juli 1740 † 7. Juni 1781) og Hustru Karen von Heinen (f. 31. Jan. 1760 † 23. April 1801) og deres Descendenter efter lovlig Arvegangsmaade med 20,000 Rdl., nu 40,000 Kr.

Legatet har Bestyrelse fælles med det Skeel'ske Fideikommis (se ovenfor 184). Testamente af 6. Mai 1805 efter Fællestestamente af 26. Marts 1797.

205. **Stamhuset Hindsgavl,** oprettet ved Testamente af 12. Aug. 1805 med 531 Tdr. Htk. af Karen Basse Fønss (f. 1743 † 26. Juli 1808), Enke efter Kammerherre Christian Holger Adeler (f. 22. Nov. 1743 † 21. Dec. 1801) med agnatisk Sukcession for hendes Brodersøn, Kammerherre Niels Basse Fønss (f. 25. Aug. 1793 † 18. Juli 1858), nu 611 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 55,954 Kr. 73 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 31. Aug. 1815 med Tillægspaategning af 8. Dec. 1829, konfirm. 5. Febr. 1830.

206. **Michael Peter Fabritius Tengnagels Descendenters Fideikommis,** stiftet 1805 af Konferensraad, Direktør i Asiatisk Kompagni Conrad Alexander Fabritius Tengnagel (f. 8. Aug. 1731 † 13. Sept. 1805) og Hustru Debora

Kloppenburg (f. 29. Juni 1739 † 2. Nov. 1814) med 40,774 Rdl. 43 Sk., nu 83,748 Kr 97 Ø., hvis Renter tilfalde Livsarvingerne i nedstigende Linie af deres ældste Sø Michael Peter Fabritius Tengnagel (f. 7. Marts 1759 † 1810 paa Batavia).

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 5. Sept. 1805, konfirm. 13. Sept. 180

207. **Ide Kirstine Gleerups Legat,** stiftet 1805 af Jomfru Ide Kirstin Gleerup af Rødslet (f. 1745 † 1805) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Rente $3^{3}/_{4}$ pCt., uddeles til 2 af de fattigste Fruentimmer paa hendes Forældres Side, de ene af hendes Faders, den anden af hendes Moders Side, paa Livstid, og 1,066 Rd 64 Sk., nu 2,133 Kr. 33 Ø., hvis Renter, $3^{3}/_{4}$ pCt., uddeles til 4 fattige eller trængend Enker af Familien.

Legatet, der staaer i Rødslet Hovedgaard, bestyres af den eller dem, som ere Legatstifterinde nærmest beslægtede, f. T. Borgermester i Rudkjøbing Carl Valeur. Testamente af 8. Sept. 1805, konfirm 11. April 1806. Fundats af 12. Juni 1807, konfirm. 1. April 1809.

208. **Det Sehestedt'ske Fideikommis,** stiftet 1806 af Pouline Fabritius Tengnagel (f. 30. Marts 1738 † 28. Jan. 1819), Enke efter Generalløitnant Johan Frederik Sehestedt (f. 1725 † 10. Juni 1785), for deres Børn, Generalløitnant Kammerherre Johan Frederik Gyldenstierne Sehestedt (f. 1. Marts 1765 † 12 Juni 1830) og Frederikke Marie Gyldenstierne Sehestedt (f. c. 1759 † 24 Marts 1826), g. m. Kjøbmand i Nyraad Frederik Theodor Blom (f. c. 176 † 19. Jan. 1836), og deres Descendenter med 150,000 Rdl., omskrevet til 80,600 Rbd. nu 161,598 Kr. 93 Ø.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af den ældste Fideikommisbesidder o en af Kongen dertil udnævnt Embedsmand. Erektion af 22. Febr. 1806, konfirm. 1. April 1806.

209. **Det Bang'ske Legat,** stiftet før 1806, se Ribe Stift 4.

210. **Det Jacobsen'ske Familielegat,** stiftet 1808 af Overlæge ved Almindeligt Hospital i Kjøbenhavn Wolf Nicolai Jacobsen (f. 27. Febr. 1753 † 25. Febr. 1808 med 10,000 Rdl., nu 21,356 Kr. 86 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder pa 100—300 Kr. til trængende Slægtninge, a) Arvingerne paa hans Faders, Regiments kirurg ved jydske Inf.-Reg. David Jacobsens Side, b) Arvingerne paa han Moders Ida Margrethe Bøhls Side, c) Arvingerne efter hans Stedbørn, Sognepræs til Rynkeby og Revninge Jacob Christian Bloch (f. 21. Nov. 1774 † 23. Mai 1845 Landfysikus i Vestindien Johan Frederik Bloch (f. 14. Jan. 1780 † 1826 pa St. Croix) og Christine Marie Bloch (døbt 8. Nov. 1781 † 29. Juli 1845), Ægteskab med Sognepræst til Skyum og Hørdum Rasmus Fog (f. 18. Nov. 176 † 7. Dec. 1809).

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 23. Febr. 1808 (Legatber. 1881. S. 89 Dahlerup I, S. 49), konfirm. 4. Marts 1808.

211. **Peder Thomsens Legat,** stiftet 1808 af Peder Thomsen i Sønderho (f. 28. Okt. 1744 † 5. April 1816) med 1,000 Rdl., omskrevet til 3,500 Rbd., nu 7,000 Kr., hvis Renter uddeles til hans Efterkommere.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Ribe Stiftsmidler og bestyres af Ribe Stiftsøvrighed. Testamente af 22. Marts 1808, konfirm. 1. Juli 1808.

212. **Det Gersdorff'ske Familie-Fideikommis,** oprettet ved Testamente af 19. Aug. 1808, konfirm. 23. Sept. 1808, af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand Poul Rosenørn Gersdorff til Vosnæsgaard og Kjærsgaard (f. 8. Nov. 1743 † 10. Juni 1810) med 266,055 Rdl. 87 Sk., omskrevet til 83,058 Rbd., nu 273,010 Kr. 42 Ø., for hans Søn, Kammerjunker, Major Christian Gersdorff til Petersholm (f. 22. Aug. 1771 † 26. Aug. 1826) og dennes Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge, derefter for hans Datter, Antoinette Margrethe Gersdorff (f. 24. April 1773 † 31. Mai 1834), i Ægteskab med Kammerherre, Amtmand over Randers Amt Jens Benzon (f. 1. Juni 1767 † 24. Dec. 1839), og hendes Descendenter.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Besidderen. Erektion af 27. Okt. 1813, konfirm. 22. April 1814.

213. **Grevskabet Roepstorff,** oprettet 1810 med 1300 Tdr. Htk. for Greve Ulrich Wilhelm Roepstorff (se ovenfor 199) med Baronierne Einsidelsborg (se ovenfor 13) og Kjørup (se ovenfor 14), ialt 1302 Tdr. Htk., med Sukcession til Kammerherre, Kaptain, Greve Christian Alexander Petersdorff (f. 6. Aug. 1762 † 5. Jan. 1813) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 553 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 2,154,854 Kr. 20 Ø.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 4. April 1810 og Patent af 21. Sept. 1813, konfirm. 21. Juni 1815.

214. **Det von Schilden jydske Fideikommis,** oprettet ved Testamente af 4. Aug. 1810 med Kodicil af 24. Sept. 1811 af Geheimeraad, Kammerherre, Hofjægermester Hans Heinrich von Friccius von Schilden-Huitfeldt til Clausholm (f. 16. April 1745 † 31. Jan. 1816) med Hovedgaardene Clausholm, Schildenseie og Sophie-Amaliegaard af samlet Htk. 650 Tdr., en Kapital paa c. 108,000 Rdl. samt en Del Løsøre, nærmest for Afkommet efter hans Broder, Kammerherre, Landraad, Amtmand Christian Frederik von Friccius von Schilden til Haseldorff (f. 25. Juni 1747 † 22. Dec. 1804), med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 327 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 319,984 Kr. 38 Ø.

Fideikommisset staaer under Lenskontrol, hvorhos Besidderen af det von Schilden holstenske Fideikommis er berettiget til at føre Tilsyn med Fideikommisset. Erektion af 2. Dec. 1831, konfirm. 13. Juli 1832.

215. **Stamhuset Egeskov,** oprettet 1811 med 535 Tdr. Htk. af Greve Preben Bille-Brahe (se ovenfor 79) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 249 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,584,530 Kr. 5 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 20. Nov. 1811, konfirm. 9. Juni 1812.

216. **Det Wilhjelm'ske Legat,** stiftet 1811, se Svendborg Kjøbstad 39.

217. **Generalkrigskommissær Christian Fischers Fideikommis,** oprettet 1812 af Land- og Søkrigskommissær, Generalkrigskommissær Christian Fische (f. 1. Mai 1755 † 18. April 1822) med 12,500 Rdl., 1814 af hans Hustru Frederikk Louise Monrad (f. 15. Mai 1760 † 19. Dec. 1838) forøget med 5,250 Rbd., sener yderligere forøget til 26,250 Rbd., 1868 atter forøget, nu 113,634 Kr. 49 Ø., me agnatisk-kognatisk Sukcession. Til Fideikommisset er knyttet en Legatfond paa 5,000 Kı til Bedste for Erektors Descendenter i Almindelighed.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Besidderen. Rskr. 19. Jan. 1811. Kg Resol. 12. Juni 1814. Ny Fundats af 11. Aug. 1868, konfirm. 6. Febr. 1869.

218. **Pfluegs Legat,** stiftet 1812 af Frøken Sophie Hedevig Pflue (døbt 1. Aug. 1766 † 18. Jan. 1846) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter tilfald et ubemidlet Fruentimmer af hendes Slægt, derefter et ugift, ubemidlet Fruentimmer a Officersstand.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 10. Juni 1812 (Møller, Mil. Leg., S. 62) konfirm. 1. Febr. 1814.

219. **Det Rudolph-Bielke'ske Fideikommis,** oprettet 1812 af Geheimeraad, Kammerherre, Amtmand over Vordingborg, Tryggevælde og Præstø Amter Johan Rudolph Bielk (f. 8. Aug. 1746 † i Nov. 1813) med 133,755 Rdl., omskrevet til 40,000 Rbd., for hans Broders Kammerherre Henrik Christopher Frederik Bielkes (f. 10. Febr. 1739 † 30. Jan. 1789 2 Sønner: Geheimeraad, Overhofmester hos Storhertuginden af Sachsen-Weimar Frederil Wilhelm Bielke (f. 6. Jan. 1780 † 14. Aug. 1850) og Kammerherre, Kommandør Johan Christian August Bielke (f. 14. Aug. 1781 † 25. Nov. 1846) og deres Descendenter.

Fideikommisset er ophævet ved kgl. Resol. 30. Dec. 1901 og dets Kapital, c. 80,000 Kr., de mellem den sukcessionsberettigede Slægt. Erektion af 8. Aug. 1812, konfirm. 17. Mai 1814.

220. **Peter Gleerups Legat,** stiftet 1813 af Silke- og Klædekræmmer i Kjøbenhavn Peter Gleerup (f. c. 1743 † 31. Juli 1818) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr hvis Renter tildeles 4 af de mest Trængende af hans Familie med 1/4 til hver.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 8. Ok 1813 med Kodicil af 9. Nov. 1815 (Dahlerup I, S. 35), konfirm. 7. Aug. 1818.

221. **Thøger Froms og Hustrus Fideikommis,** stiftet 1814 af Grossere Thøger From (se I. B. 1942) og Hustru Karen Schæffer (f. 21. Juni 1750 † 18. Apr 1830), Enke efter Hørkræmmer Hans Pedersen Svane († før 4. April 1775), me 60,000 Rbd., udlagt med 57,416 Rbd. 27 Sk., nu 114,832 Kr. 56 Ø. Renten af 20,000 Rb skulde tilfalde Descendenterne i lige nedstigende Linie af Agent, Grosserer Bertra Jacob From (f. 16. Aug. 1785 † 12. Marts 1857), Renten af 20,000 Rbd. Descendentern af Lydia Petrea From (f. 16. Dec. 1787 † ugift 22. Mai 1855), Renten af 10,000 Rb Descendenterne af Anna Karine Svane (døbt 14. Jan. 1771 † 3. Febr. 1803) i Ægteskab med senere Geheimekonferensraad Anker Vilhelm Frederik Borneman (f. 26. Juli 1763 † 19. Juli 1854) og Renten af 10,000 Rbd. Descendenterne af Tolerence Svane (f. 11. Mai 1773 † 6. Marts 1851) i Ægteskab med Grosserer, Major

Borgervæbningen Peter Wasserfall (f. 13. Juli 1765 † 30. Nov. 1822). Naar alle Linier ere uddøde, skal Renten tilfalde Kjøbenhavns Fattigvæsen.

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 2. Juni 1814, konfirm. 10. Juni 1814. Kodicil af 4. April 1821.

222. **Greve Joachim Godske Moltkes Fideikommis,** oprettet 1814 af Greve Joachim Godske Moltke til Grevskabet Bregentved (se I. B. 81) med 100,000 Rbd., nu 203,750 Kr., hvis Renter tilfalde Besidderen af Grevskabet Bregentved.

Fideikommisset bestyres af Grevskabets Besidder. Testamente af 27. Juli 1814.

223. **Greve Joachim Godske Moltkes Fideikommis for hans Descendenter, der ere Besiddere af Grevskabet Bregentved,** oprettet 1814 af den Samme med 250,000 Rdl., nu 503,080 Kr., hvis Renter tilfalde Besidderen af Grevskabet Bregentved. Kapitalen gaaer over til fri Eiendom, naar Besiddelsen af Grevskabet maatte tilfalde Nogen, der ikke er Descendent af Opretteren.

Fideikommisset bestyres af Grevskabets Besidder. Testamente af 27. Juli 1814.

224. **Geheimeraad von Støckens Fideikommis,** oprettet 1814 af den Samme med 25,000 Rbd., nu 50,000 Kr., hvis Renter tilfalde Besidderen af Grevskabet Bregentved.

Fideikommisset bestyres af Grevskabets Besidder. Testamente af 27. Juli 1814.

225. **Fideikommisgodset Ringstedkloster,** oprettet 1814 med 467 Tdr. Htk. af Grosserer i Kjøbenhavn Caspar Peter Bügel (f. 4. Marts 1750 † 1. Sept. 1817), nu 563 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 62,800 Kr. med Sukcession for det ældste Barn i 6 Linier af Erektors Afkom.

Fideikommisgodset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en Administration, bestaaende af de 2 ældste Fideikommisnydere og en af dem valgt tredie Mand, helst Stedets Amtmand. Erektion af 27. Dec. 1814, konfirm. 9. Marts 1815.

226. **Det Bügel'ske Fideikommis,** oprettet 1814 af den Samme med de Dele af Indtægten fra Fideikommisgodset Ringstedkloster (se ovenfor 225), som ere blevne ledige ved sukcessionsberettigede Liniers Uddøen, nu 1,054,000 Kr., hvis Renter uddeles efter Trang og Fortjeneste mellem dem af Opretterens Afkom, som ikke ere sukcessionsberettigede til Fideikommisgodset.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Administrationen for Fideikommisgodset Ringstedkloster. Erektion af 27. Dec. 1814, konfirm. 9. Marts 1815.

227. **Etatsraadinde Lugges Legat,** stiftet 1815 af Christine Frederikke Holst, Enke efter Assessor i Hof- og Stadsretten Enevold Berregaard Lugge (se I. B. 1024), med 2,000 Rdl., nu 4,646 Kr. 7 Ø., hvis Renter tildeles 2 fattige Fruentimmer, enten gamle ugifte eller Enker, især af deres Slægt, paa Livstid, og 2,000 Rbd., nu 4,745 Kr. 16 Ø., hvis Renter tildeles 2 unge, fattige Piger, især af deres Slægt, til Hjælp til deres Opdragelse fra deres 6. til deres 20. Aar.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I og bortgives af den Ældste af Adelsslægten Hoppe. Testamente af 15. Sept. 1815 efter fac. test. 26. Mai 1796 (Legatber. 1881, S. 124 og 125).

228. **Grevskabet Hardenberg-Reventlow,** oprettet 1815 for Geheimekonferensraad, Kammerherre, Jægermester, Greve Christian Henrik August Hardenberg-Reventlow (se ovenfor 51) med Stamhuset Hardenberg (den Hardenberg'ske Bestanddel, se ovenfor 54) samt Allodialgodserne Nielstrup, Sæbyholm og Christiansdal (den Kalø-Frisenvold'ske Bestanddel, se ovenfor 51) ialt 2420 Tdr., nu 1302 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 2,703,154 Kr. 31 Ø., nemlig den Hardenberg'ske Bestanddel 1,583,861 Kr. 62 Ø., den Kalø-Frisenvold'ske Bestanddel 1,119,292 Kr. 69 Ø., med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Grevskabet staaer under Lenskontrol. Erektion af 13. Dec. 1815.

229. **Grevskabet Glücksborg,** oprettet 1818 for Elie Louis Hertug Decazes, Hertug af Glücksborg (f. 28. Sept. 1781 † 24. Okt. 1860) med 300,000 Fr., hvoraf kun indbetaltes 100,000 Fr., der 1872 stilledes til hans Søns frie Raadighed.

Erektion af 12. Juli 1818.

230. **Det Ussing'ske Familielegat,** stiftet 1818 af Sognepræst til Farup Frederik Baggesen Ussing (f. 1. Mai 1753 † 25. Febr. 1829) med hele hans Bo, udlagt med 9,746 Rbd. 4 Sk., nu 19,487 Kr. 32 Ø., hvis Renter deles mellem Descendenterne efter hans Datter Susanne Marie Ussing (f. 29. Aug. 1785 † 17. Juli 1830), i Ægteskab med Krigsraad Carl Rampe († 25. Jan. 1865). Naar denne Slægt er uddød, deles Kapitalen mellem Legatstifterens Brødre- og Søsterbørn og deres nærmeste Arvinger efter Loven.

Legatet bestyres under Ribe Herreds Skifterets Tilsyn af Guldsmed Niels Christian Carl Ussing i Ribe og Herredsfuldmægtig Markus Clod Kirkeby Pontoppidan i Ribe. Bestyrelsen supplerer sig selv. Testamente af 27. Aug. 1818, konfirm. 6. Juni 1829. Stamtavle over Slægten Ussing, udarb. af Tage Algreen-Ussing, Stud. jur. Kbhvn. 1885.

231. **Etatsraad Jacob Henric Schous og hans Hustru Susanne Beckmans Stiftelse,** oprettet 1818, se nedenfor: Andre Legater.

232. **Wulff Levin von Halles Legat til hans trængende Slægtninge,** stiftet 1820 af Kjøbmand Wulff Levin von Halle (f. c. 1755 † 23. Jan. 1828) med 9,600 Rbd., nu 19,200 Kr., hvis Renter uddeles i Lodder paa ikke under 106 Kr. 67 Ø. til hans mest trængende Slægtninge i Ind- og Udland.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 31. Dec. 1820, konfirm. 27. Mai 1828. Fundats 30. April 1829 (Rskr. 1829, S. 316; Mos. Leg. I, S. 46), konfirm. 24. Juli 1829. Kgl. Resol. 9. Marts 1849 (ibid.).

233. **Det Rantzau'ske Fideikommis,** oprettet 1821 af Generalløitnant, Greve Frederik Siegfried Rantzau til det grevelige Rantzau'ske Forlods (f. 8. Juni 1744 † 23. Aug. 1822) og Hustru, Baronesse Sophie Magdalene Krag-Juel-Vind (f. 4. Juli 1754 † 9. Febr. 1833) med 25,000 Rbd., nu 55,000 Kr., for deres Søn, Kammerherre, Major, Greve Christian Adolph Rantzau til Brahesborg (f. 1781 † 1847), nu efter Sekundogenitur og med agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Testamente af 3. Juni 1821, konfirm. 25. Aug. 1821.

234. **Meyer Levin von Halles Legat,** stiftet 1822 af Guldtrækker Meyer Levin von Halle (se I. B. 1670) med 4,000 Rbd., nu 13,932 Kr., hvis Renter uddeles til Fattige af hans Familie i Kjøbenhavn, derefter til andre mosaiske Fattige.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 12. Juni 1822 (Mos. Leg. I, S. 49) efter fac. test. 19. Febr. 1819.

235. **Anders Borchs Familie-Legat,** stiftet 1823 af Kjøbmand i Holbæk Anders Andersen Borch (f. 23. Nov. 1753 † 3. Febr. 1837) og Hustru Inger Eleonora Kornerup (f. 4. Marts 1759 † 20. Dec. 1826) med 10,000 Rbd., nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 af hans Familie, som kan trænge dertil.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Borgermesteren, Sognepræsten og Amtsforvalteren i Holbæk og uddeles af de 2 ældste Mænd af Legatstifterens Familie. Testamente af 2. Juli 1823 (Rskr. 1865, S. 366).

236. **Inger Eleonora Borchs født Kornerups Legat,** stiftet 1823 af de Samme med 16,000 Rbd., udlagt 1838 med 21,540 Rbd. 34½ Sk., nu 43,080 Kr. 71 Ø., hvis Renter uddeles 2 Gange aarlig til 2 af de mest Trængende af hendes Familie.

Legatet har under Justitsministeriets Overtilsyn samme Bestyrelse som det nærmest foregaaende Legat og uddeles af 2 af de ældste Mænd af Legatstifterindens Slægt. Testamente af 2. Juli 1823 med Kodicil af 30. April 1826 (Rskr. 1865, S. 366).

237. **Det Treschow'ske Fideikommis,** oprettet 1823 af Arvingerne efter Konferensraad, Amtmand over Roskilde Amt Michael Treschow (f. 5. Marts 1741 † 5. Juni 1816) med 12,500 Rbd., nu 28,578 Kr. 26 Ø., for hans ældste Søn, Amtmand i Frederiksborg Amt Herman Gerhard Treschow (f. 18. Juli 1780 † 12. Febr. 1836) og hans mandlige Afkom efter agnatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen. Fundats af 27. Nov. og 3. Dec. 1823, konfirm. 24. Febr. 1824.

238. **Det Hoppe-Bülow'ske Legat for Ugifte,** stiftet 1824 af Geheimekonferensraad Johan Bülow til Sanderumgaard (f. 29. Juli 1751 † 22. Jan. 1828) og Hustru Else Marie Hoppe (f. 2. Okt. 1767 † 13. Febr. 1834) med 8,000 Rbd., nu 16,541 Kr. 51 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for 3 ugifte Frøkener, vexelvis af hans og hendes Familier, derefter til andre trængende Embedsmænds Døtre, der ere indskrevne i et Kloster, indtil de kan nyde den fulde Hæving.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Fyns Stiftsøvrighed. Testamente af 4. April 1824 (Schack IV, S. 377; Borch, Odense Leg., S. 50). Rskr. 3. Mai 1836 (Schack IV, S. 380).

239. **Stamhuset Egholm,** oprettet ved Testamente af 29. Mai 1824 med Tillægsbestemmelse af 6. Juni 1829 med 683 Tdr. Htk. af Generalløitnant, Generalkvartermester, Kammerherre Johan Wolfgang Reinhold von Haffner (f. 24. Jan. 1770 † 10. Aug. 1829) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession for hans ældste Søn, Kammerherre, Ritmester Wolfgang von Haffner (f. 10. Sept. 1810 † 28. April 1887), nu 216 Tdr.

Htk. samt i Fideikommiskapitaler 967,588 Kr. 81 Ø. Med Stamhuset forbandtes 18ẞ „Henriette Taubes Legat", stort 25,000 Kr., for ægte Descendenter af Stamhusets Erekto

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 21. Sept. 1831, konfirm. 16. Nov. 1831. Funda af 6. Marts 1885, konfirm. 25. Marts 1885.

240. **Stamhuset Rønninge-Søgaard,** oprettet 1825 med 137 Tdr. Htk. o en Fideikommiskapital paa 20,000 Rbd. af Ulrica Catharine Rasch (f. 14. Feb 1749 † 7. Aug. 1831), Enke efter Kancelliraad, Landsdommer Johan Jacob Myliu til Lindved (f. 6. April 1727 † 24. Aug. 1803), med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcessio nu 50 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 400,241 Kr. 57 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 12. Mai 1825, konfirm. 5. Okt. 1825. Tillæg 21. April 1852, konfirm. 13. Mai 1852.

241. **Det Holstein-Rathlou'ske Fideikommis,** oprettet 1825 af Geheim konferensraad, Kammerherre, Hofjægermester Christian Frederik von Holstei til Stamhuset Rathlousdal, til Jomfruensegede og Lystrup (f. 19. Mai 1758 † 18. Jan. 182 med 11,000 Rdl.

Fideikommisset er ved Kgl. Resol. 12. Sept. 1868 inddraget under „det med Stamhuset Rønning Søgaard forbundne Mylius'ske Fideikommis". Disposition af 26. Mai 1825 og 1. Febr. 1826, konfin 4. April 1826.

242. **Det Hirschnach'ske Legat,** stiftet 1825 af Talcke Sophie Tra (f. 16. Sept. 1760 † 13. Aug. 1832), Enke efter Oberstløitnant ved Randers Dragon Niels von Hirschnach (f. 15. Nov. 1736 † 2. Aug. 1791), med 4,000 Rbd., r 8,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 af hendes Slægtninge med 100 Kr. til hver og 2 hans Slægtninge med 50 Kr. til hver.

Legatet bestyres af Borgermesteren i Aalborg. Testamente af 4. Aug. 1825 (Rskr. 1832, S. 35 konfirm. 4. Sept. 1832.

243. **Fru M. E. Møllers Legat,** stiftet 1826 af Margrethe Elisabet Ursin (f. c. 1756 † 22. Dec. 1826), Enke efter Kammerraad, Landvæsenskommissa Peter Ole Borch Møller (f. c. 1749 † 23. Juli 1814), med 1,134 Rbd. 42 Sk senere forøget med 1,000 Rbd., 1848 atter med 5,000 Rbd., nu 14,268 Kr. 87 Ø., hv Renter uddeles til Trængende, først af deres Familier, dernæst til Enker, ugifte Frue timmer og faderløse Børn.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Fuldmægtig i Nationalbanken L. F. Wroblews og Hovedbogholder i Nationalbanken, Justitsraad Anders Julius Lauritz Møller. Testamente af 12. Jan. 182 konfirm. 12. Jan. 1827.

244. **Lottorevisor, Justitsraad Bruuns Legat,** stiftet 1826 af Chef f Revisionskontoret ved Lottoet, Justitsraad Christian Bruun (døbt 18. April 17 † 23. Marts 1826) med 1,000 Rbd., nu 2,556 Kr. 85 Ø., hvis Renter tildeles en ug kvindelig Descendent af Etatsraad, Generalauditør i Marinen Andreas Bruun (f. 2

Nov. 1714 † 30. Aug. 1798) paa Livstid, derefter en anden ugift, især forældreløs Pige af borgerlig Stand.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 14. Jan. 1826 (Rskr. 1826. S. 236; Larsen, S. 31; Seidelin, S. 34), konfirm. 4. Aug. 1826.

245. **Joseph Nathan Davids Legat,** stiftet 1826, se Kjøbenhavn 1635.

246. **C. C. Fixs Fideikommis,** stiftet 1827 af Typograf, senere Landmand Carl Christian Fix (f. 10. Sept. 1785 † 4. Nov. 1841) med 28,925 Rbd., nu 56,230 Kr. 68 Ø., hvis Renter skulde tilfalde Børn og Descendenter af Oberstløitnant i keiserlig østerrigsk Tjeneste Peter Jacob Fix (f. 20. Dec. 1777 † 20. Juni 1828) og Wilhelmine Antoinette Fix (f. 7. Dec. 1788 † 15. Dec. 1827) i Ægteskab med Kammerherre, Generalmajor Harald Rothe til Aggersvold (f. 4. Febr. 1781 † 16. Nov. 1848). Naar disse Familier ere uddøde, skal Kapitalen anvendes til Anskaffelsen af en Flaade.

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 3. Aug. 1827, konfirm. 19. Okt. 1827. Kodicil af 20. Sept. 1847.

247. **Stamhuset Østrupgaard,** oprettet 1828 med 438 Tdr. Htk. af Justitsraad Elias Jørgensen Møller (f. 21. April 1761 † 8. Aug. 1846) for hans Brodersøn Jørgen Jensen Møller (f. 24. Mai 1798 † 23. April 1870) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, nu 143 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 715,301 Kr. 43 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 27. April 1828, konfirm. 16. Juli 1828.

248. **Stamhuset Benzon,** oprettet 1829 af Ritmester Jacob Benzon (f. 1. Aug. 1792 † 14. April 1840) med de ved Hjælp af den oprindelig for Stamhuset Cathrineberg og Rugaard (se ovenfor 118) substituerede Fideikommiskapital paa 128,000 Rbd. indkjøbte Godser Scheel, Skjærvad, Ørbækgaard og Tonnerup, af Htk. ialt 1833 Tdr. Htk., saaledes at Stamhuset i Henseende til Arvegangsmaaden og andre Bestemmelser er underkastet de Vilkaar, som indeholdes i Erektionsbrevet for Stamhuset Cathrineberg og Rugaard, nu 533 Tdr. Htk. og i Fideikommiskapitaler 43,808 Kr. 89 Ø. Med Stamhuset forbandtes 1888 en Appanagefond paa 100,000 Kr., hvis Renter tilfalde den nærmest Sukcessionsberettigede.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 25. Sept. 1829. Fundats 31. Sept. 1888, konfirm. 22. Sept. 1888.

249. **Hoppes Klosterlegat,** stiftet 1831 af Kammerherre, Hofjægermester Frederik Hoppe til Sæbygaard (se I. B. 60) med Breininge Sogns (Lolland) Kongetiende, 153 Tdr. Byg efter Kapitelstaxt, som tilfalder den ældste af de fra hans Døtre Anna Sophie Elisabeth Hoppe (f. 21. Febr. 1803 † 11. Mai 1881) i Ægteskab med Kammerherre Andreas Vind til Sanderumgaard og Bækkeskov (f. 17. Okt. 1794 † 17. Sept. 1869) og Eleonora Sophie Frederikke Hoppe (f. 5. Sept. 1807 † 24. Mai 1866) i Ægteskab med Kammerherre Jean George Bernadotte Gyldenstierne

Sehested (f. 28. Juli 1808 † 16. Aug. 1873) nedstammende ugifte Piger for Livstid og, naar alle disse ere uddøde, en ugift Søofficersdatter.

Legatet bestyres af Stiftamtmanden over Lolland-Falsters Stift og Sognepræsten til Kjettinge og Breininge og, naar Legatet overgaaer til Officersdøtre, af Marineministeriet. Fundats af 8. Juni 1831 (Rskr. 1831, S. 282), konfirm. 29. Juli 1831, læst ved Fuglse Herreds Ret 24. April 1838.

250. **Det Dajon'ske Legat for værdige trængende ugifte Fruentimmer,** stiftet 1831 af Kammerraad Johan Dajon (f. 5. Dec. 1752 † 20. April 1843) med hele hans Bo, udlagt med 10,000 Rbd., nu 24,400 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af hans og hans Hustru Ingeborg Christiane Westerholts (f. 29. Sept. 1757 † 10. Juni 1829) Gravsteder paa Søllerød Kirkegaard, Resten uddeles i livsvarige Lodder paa 160—240 Kr. til trængende, ugifte Fruentimmer, først af den Dajon'ske og den Westerholt'ske Familie, dernæst til Døtre efter civile Embedsmænd, fortrinsvis Fuldmægtige, Kancellister og Kopister i de kongelige Kollegier. Ogsaa Enker af de nævnte 2 Familier kunne komme i Betragtning.

Legatet bestyres af 2 af Justitsministeriet udnævnte civile Embedsmænd, helst ved de kgl. Kollegier. Testamente af 8. Nov. 1831 (Rskr. 1858, S. 8), konfirm. 6. Nov. 1832.

251. **Det Arctander'ske Fideikommis,** stiftet 1831 af Professor Thomas Christoffer Bruun (f. 2. Nov. 1750 † 24. Juni 1834) med 9,198 Rbd. 56½ Sk., nu 18,397 Kr. 25 Ø., hvis Renter tillagdes Caroline Vilhelmine Christiane Margrethe Linstow (f. 17. Dec. 1804 † 1. Febr. 1853) i Ægteskab med Fuldmægtig i Nationalbanken Vilhelm August Arctander (f. 11. Mai 1794 † 26. Nov. 1838), derefter hendes 4 Børn: Anna Birgitte Alette Elisabeth Arctander i Ægteskab med Tømmermester Harald Hartvig Kayser (se I. B. 809), Anna Arctander (f. 30. Sept. 1830 † 10. Juli 1897) i Ægteskab med Professor Adolf Steen (f. 7. Okt. 1816 † 10. Sept. 1886), Premierløitnant Hans Eggert Nicolai Christopher Arctander (f. c. 1829 † 16. Nov. 1857) og Postfuldmægtig Adam Vilhelm Emil Arctander (f. 6. Sept. 1832 † 22. Dec. 1880) og derefter deres Arvinger, dog med Fradrag af 40 Kr. til Husarme i Lundtofte.

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet. Testamente af 19. Nov. 1831. Rskr. 8. Nov. 1848 (utrykt). Decision af 14. Mai 1856.

252. **Det Fog'ske Legat for gamle eller trængende Jomfruer af Stifterindens, Jomfru Adamine Gottlobine Fogs Familie,** stiftet 1831, se Fyns Stift 22.

253. **Christiane Dorothea Hansen født Lützens Legat,** stiftet 1832 af Christiane Dorothea Lützen (f. 1771 † 11. Nov. 1839), Enke efter Ole Hansen til Tusse Ladegaard, nu Lille Frydendal (f. 1774 † 30. Marts 1831), med 5,500 Rbd., 1833 nedsat til 4,000 Rbd., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store livsvarige Lodder til de ældste og nærmest beslægtede Fruentimmer, der nedstamme fra hendes

Søskende. Findes ingen Legatberettiget, skal den ledige Lod tilfalde Kjøbenhavns Fattigvæsen, og naar der ikke er flere Legatberettigede, tilfalder hele Kapitalen dette.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Det skulde efter Testamentet af 1832 have været bestyret af Provsten i Merløse Herred og Sognepræsten til Butterup-Tusse, hvilken Bestemmelse blev forandret i Testamentet af 1833. Testamente af 20. Marts 1832 (Rskr. 1832, S. 413), konfirm. 30. Okt. 1832. Testamente af 30. Okt. 1833 med Kodicil af 18. April 1837, konfirm. 13. Febr. 1840.

254. **Det grevelige Scheel-Plessen'ske Forlods,** oprettet 1832 for Geheimeraad, Kammerherre, Greve Mogens Joachim Scheel-Plessen (se ovenfor 90) med 1⁰ Stamhuset Fusingø (se ovenfor 25), 2⁰ det Plessen'ske Fideikommis, bestaaende af Godset Wahlstorf i Holsten og en Kapital paa 757,300 Kr., 3⁰ det von Thienen'ske Fideikommis paa 909,200 Kr. med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession.

Forlodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 10. April 1832.

255. **Det Arenstorff'ske Fideikommis,** oprettet 1835 af Kammerherre, Major Frederik von Arenstorff (f. 20. Aug. 1777 † 19. Marts 1844) med Godset Overgaard af Htk. 176 Tdr., nu 140 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 26,500 Kr. med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Fideikommisset staaer under Lenskontrol. Erektion af 14. Okt. 1835.

256. **Pihls Legat,** stiftet 1836 af Brændevinsbrænder Johannes Pedersen Pihl (f. c. 1750 † 1. Dec. 1836) og Hustru Elisabeth Olsdatter (f. c. 1772 † 13. April 1838) med 1⁰ 3,000 Rbd., nu 6,000 Kr., hvis Renter tilfalde Legatstifterindens Søskende og deres Descendenter, derefter Vartou, 2⁰ 3,000 Rbd., hvis Renter skulde tilfalde Legatstifterens Søskende og deres Descendenter, derefter Præstø Amts Fattigvæsen.

Legat 1⁰ staaer i Overformynderiet, om Legat 2⁰ har Intet nærmere været at erfare. Testamente af 4. Marts 1836, konfirm. 18. Mai 1837.

257. **Det Benzon'ske Familielegat,** stiftet 1836 af Kammerherre, Amtmand Jens Benzon og Hustru Antoinette Margrethe Gersdorff (se ovenfor 212) med deres Bo, udlagt med 157,814 Rbd. 30 Sk., nu 839,271 Kr. 51 Ø., hvis Renter tjene til Livrentenydelse for ægtefødte, mandlige og kvindelige Descendenter af Kammerherre Christian Benzon til Cathrineberg og Tirsbæk (se ovenfor 118) og Hustru Albertine Christine von Heinen (f. 11. Okt. 1736 † 15. Febr. 1805) mod Erlæggelse af et Indskud paa 1,000 Kr. eller 400 Kr. efter 20 eller 30 Aars Forløb.

Legatet bestyres under Fyns Stiftsøvrigheds Tilsyn af Hofjægermester, Ritmester Vilhelm Sophus Herman Ferdinand Benzon og Kaptain Jens Benzon von Scholten. Fundats af 1. Juni 1836 (Rskr. 1841, S. 225; Ny Coll.-Tid. 1842, S. 817; Borch, Odense Leg., S. 53), konfirm. 11. Nov. 1841.

258. **Secretair Johan Christian Kalls og Frøken Johanne Elisabeth Christiane Kalls Legat til Understøttelse for ugifte Fruentimmer,** stiftet 1837 af Sekretær og Registrator under Rentekammeret Johan Christian Kall (f. 20. Nov. 1782 † 2. Aug. 1844) og hans Søster Johanne Elisabeth Christiane Kall (f. 16. Nov. 1775 † 31. Mai 1857) med 7,812 Rbd. 48 Sk., nu 16,636 Kr. 68 Ø., hvis Renter uddeles i 5 livsvarige Lodder til 5 ugifte Fruentimmer, der ei som Konventualinder

have Ret til fri Bolig og Underholdning i noget Kloster og ikke en aarlig Indtægt af 1,200 Kr., først til ægte Descendenter af Konferensraad, Professor Johan Christian Kall (f. 24. Nov. 1714 † 6. Nov. 1775), dernæst til ægte Descendenter af Professor, Dr. theol. Peder Rosenstand-Goiske (f. 1. Mai 1704 † 13. Juni 1769) eller af Kammerassessor, Byskriver i Ringkjøbing, Herredsskriver i Ulfborg og Hind Herreder Theodor Thorlacius (f. 3. April 1774 † 12. Aug. 1850), dernæst til Døtre af kongelige Embedsmænd.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Kjøbenhavns Magistrat I. Gavebrev af 4. April 1837 (Rskr. 1837, S. 171; Legatber. 1881, S. 100; Dahlerup I. S. 59), konfirm. 13. Juni 1837. Fundats af 31. Marts 1845 (Rskr. 1857, S. 395), konfirm. 7. Dec. 1857.

259. **Det Dannemand'ske Forlods,** oprettet 1839 af Greve Frederik Vilhelm Dannemand (f. 20. Juli 1813 † 12. Marts 1888) med 120,000 Rbd. til Oprettelse af et Grevskab, er bortfaldet.
Rskr. 3. Okt. 1839.

260. **Lihmes Familielegat,** stiftet 1839, se Randers Kjøbstad 138.

261. **Det Lund-Lasson'ske Legat,** stiftet 1840 af Forligskommissær Lorentz Lund til Liselund og Høiris (f. 5. Dec. 1772 † 24. Marts 1849) med 12,000 Rbd., nu 24,000 Kr., hvis Renter uddeles i Lodder paa 20—50 Kr. til hans Livsarvinger og, naar disse ere uddøde, til Børn og Afkom efter hans Hustrus, Antonette Elisabeth Rosenørn Lassons (f. 27. Mai 1773 † 13. Juli 1833) Broder, Peder Rosenørn Lasson til Selberggaard (f. 22. Aug. 1777 † 4. Nov. 1869), og naar disse ere aldeles uddøde, skal Kapitalen tilfalde Bombebøssen i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres under Ringkjøbing Amts Tilsyn af Thomas Godt til Høiris. Fundats af 11. Juni 1840 (Rskr. 1840, S. 42), konfirm. 21. Juli 1840.

262. **Etatsraad Jacobsens og Frues Fideikommis,** oprettet 1840 af Etatsraad, Lands-Over- samt Hof- og Stadsretsassessor Hans Caspar Jacobsen (f. 1767 † 4. Okt. 1849) og Hustru Christine Frederikke Petronelle Hansen (f. 18. Dec. 1771 † 24. Marts 1857) med deres Bo, udlagt 1883 med 1,147,246 Kr. 76 Ø., nu 1,201,098 Kr. 64 Ø., hvis Renter tildeles 1° Stifternes Søskende, 2° disses ugifte eller i Enkestand levende kvindelige ægte Descendenter og andre af Stifternes kvindelige Slægtninge, som ere særdeles trængende, navnlig Enker med uforsørgede Børn, 3° andre Slægtninge og saadannes efterladte Ægtefæller, 4° Slægtninge af Stifternes Svigersøn, Kammerherre, Kaptain Christian Frederik von Holstein (f. 10. Marts 1802 † 8. Mai 1878) og event. Døtre af civile Embedsmænd i Kjøbenhavn og af agtværdige kjøbenhavnske Borgere i livsvarige Lodder paa 100—200 Kr., dog at 200 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifternes Gravsted paa Aagerup Kirkegaard.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af 3 Mænd, som beskikkes af Ministeriet. Testamente af 13. Nov. 1840, konfirm. 30. April 1846, med Kodiciller af 4. Jan. 1850, 4. Mai 1852, 12. Okt 1855, 15. Mai 1856 og 29. Mai 1856. Fundats konfirm. 21. Febr. 1883.

263. **Det Gyldenkrone'ske Legat,** stiftet 1840 af Louise Charlotte Komtesse Knuth (f. 16. Juli 1780 † 11. April 1860), Enke efter Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand i Aarhus, Baron Frederik Julius Christian Gyldenkrone til Baroniet Vilhelmsborg (f. 12. Marts 1765 † 1. Juli 1824) med 9,700 Rbd., nu 19,400 Kr., hvis Renter tilfalde Livsarvingerne efter Kammerjunker, Ritmester, Toldinspektør, Baron Vilhelm Marius Julius Gyldenkrone (f. 13. Nov. 1799 † 1. Jan. 1852). Naar de uddø, tilfalder Kapitalen Aarhus Hospitals Fond.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 30. Dec. 1840 med Kodicil af 4. Nov. 1859, konfirm. 22. Okt. 1860.

264. **Kjøbmand Joseph Carl Wulffs og Hustru Caroline født Cantors Legat i Randers,** stiftet 1840, se Randers Kjøbstad 139.

265. **Casper Benzons Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Jan. 1841 af Oberst Casper Herman Benzon og Hustru Mette Christine Caroline Lous (se I. B. 18) med deres Bo, nu 266,469 Kr. 24 Ø., hvis Renter tildeles ægte Descendenter efter hans Brødre, Kammerjunker, Ritmester Jacob Benzon til Christiansdal (f. 1. Marts 1759 † 7. April 1842), Kammerherre, Major Peter Ulrik Frederik Benzon til Christiansdal (f. 11. Juni 1760 † 27. Jan. 1840) og Kammerjunker, Major Lars Benzon til Caden (f. 18. Sept. 1765 † 21. Dec. 1823) i Lodder paa 600 Kr. Uddøer Slægten eller melder Ingen sig i 3 Aar som legatberettiget, tilfalder Legatkapitalen Frederiks Hospital i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 8. Febr. 1862 (Rskr. 1862, S. 77; Legatber. 1881, S. 17), konfirm. 12. Marts 1862.

266. **Det Caroline Benzon-Lous'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Jan. 1841 af de Samme med 38,000 Rbd., nu 82,186 Kr., hvis Renter uddeles til ægte Descendenter efter Legatstifterindens Moders Søster Margrethe Jensenius (døbt 22. Febr. 1758 † 30. Okt. 1827) i hendes Ægteskab med General Carl Friedrich Bielefeldt (f. 1. Febr. 1752 † 23. Marts 1825) og efter hendes Faders Broder, Navigationsdirektør, Professor mattheseos Christian Carl Lous (døbt 15. Nov. 1724 † 24. Aug. 1804). Uddø disse Slægter, eller melder Ingen sig i 3 Aar som legatberettiget, tilfalder Legatkapitalen Almindeligt Hospital i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 8. Febr. 1862 (Rskr. 1862, S. 77; Legatber. 1881, S. 19), konfirm. 12. Marts 1862.

267. **Det Olsen'ske Pengefideikommis,** stiftet 1841 af Ole Søren Olsen († 14. Okt. 1841) med 16,000 Rbd., nu 32,000 Kr., hvis Renter tilfalde hans Adoptivdatter Anna Nielsen (f. 22. Okt. 1825) i Ægteskab med Oberst Otto Westengaard (f. 27. Okt. 1822), derefter deres Descendens, og, naar denne uddøer, Legatstifterens Slægt. Uddøer ogsaa denne, skal Renten anvendes til et for Ringsted By og Omegn almengavnligt Øiemed, f. Ex. en Stiftelse for Enker og ugifte Kvinder.

Fideikommisset bestyres af Overformynderiet, derefter af Provsten og Herredsfogden i Ringsted. Testamente af 28. Sept. 1841, konfirm. 2. Nov. 1841.

268. **Fru Augusta Frederikke Payngk født Petersens Legat,** stifte ved Testamente af 14. Nov. 1842 af Augusta Frederikke Petersen (f. 5. Mart 1797 † 1. Okt. 1844), Enke efter Kancelliraad, Overretsprokurator Hans Ferdinan Payngk (f. 18. Mai 1778 † 18. Dec. 1842), udlagt med 10,636 Rbd. 81 Sk., nu 21,273 Kı 68 Ø., hvis Renter deles i lige Dele mellem trængende, ugifte Descendenter af hendes Søstr Johanne Marie Petersen (f. 28. Aug. 1784 † 23. Sept. 1852) i Ægteskab me Distriktslæge i Roskilde Johannes Henrik Seidelin (f. 8. Marts 1786 † 12. Mai 1855 Caroline Augusta Petersen (f. 16. Juni 1787 † 11. Juli 1857) i Ægteskab me Gartner i Frederiksberg Johan Frederik Rudolph Koch (f. 20. Juli 1777 † 5. Nov 1844) og Johanne Frederikke Emilie Petersen (f. 27. Juli 1800 † 10. Jan. 1828 i Ægteskab med Provst, Sognepræst til Faxe Ole Johan Freuchen (f. 7. Aug. 179 † 5. April 1850).

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Cand. polyt. Peter Ole Johan Koch, Professo Harald Westergaard og Handelsgartner Frederik Julius Koch. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats : 19. Febr. 1876 (Min.-Tid. 1877 A, S. 34), stadf. 3. Marts 1877.

269. **Det friherrelige Selby'ske Forlods,** oprettet 1843 for Geheime konferensraad, Kammerherre, Baron Charles Borre Selby (f. 31. Aug. 1778 † 30. Ju 1849) med 156,000 Rbd., nu 263,483 Kr. 79 Ø., med agnatisk Sukcession, foruden e s. k. Alimentationskapital paa 204,397 Kr. 28 Ø. til Fordel for Fideikommisbesidderen Søskende og det 1885 oprettede Selby'ske Allodium paa 235,000 Kr. til Fordelin mellem Fideikommisbesidderens Døtre og yngre Sønner.

Forlodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 14. Jan. 1843, konfirm. 4. Febr. 1843. Tillæg artikler af 9. Jan. 1845, konfirm. 28. Jan. 1845.

270. **Det Lund'ske Legat,** stiftet 1843 af Frøken Anna Laura Lun (f. c. 1799 † 2. Mai 1856) med hendes Bo, udlagt med 61,608 Rbd. 24 Sk., n 123,216 Kr. 50 Ø., hvis Renter tilfalde Rigsgreve Georg Laurentius Julius Sponnec (f. 4. Marts 1827 † 25. Dec. 1902) og hans Descendenter, efter hvis Uddøen Rente skal anvendes til Kirker, Skoler samt andre Stiftelser i veldædigt Øiemed.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Prokurator i Kjøbenhavn Carl Christi Torp og Kontorchef i Finansministeriet, Kammerassessor Anders Martin Madsen. Testamente af 23. Feb 1843 (Rskr. 1857, S. 196), konfirm. 1. Juli 1857.

271. **Admiralinde Wulffs Legat,** stiftet 1843 af Henriette Bodilla Bir gitte von Munthe af Morgenstierne (f. 6. Dec. 1782 † 16. Marts 1863), Enke efte Kammerherre, Admiral Christian Wulff (f. 21. Febr. 1777 † 17. Marts 1843), me 30,000 Rbd., nu 60,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uden Livs- eller testa mentariske Arvinger uddeles til 12 ugifte Piger af deres Familier.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 8. Mai 1843, konfirm. 31. Juli 1843, thing læst 4. Sept. 1843, med Kodiciller af 29. Jan. 1848 og 9. Juni 1858.

272. **Neves Legat,** stiftet 1843 af Gjertrud Marie Gudmandsen, Enk efter Klokker ved Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn Christian Frederik Neve (se I. I

1177), med 10,000 Rbd., nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 80 Kr. til Slægtninge af hendes Mand, derefter til Trængende af Borgerstanden i Vor Frue Sogn, fortrinsvis fhv. Brændevinsbrændere.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I og Præsten ved Vor Frue Kirke. Testamente af 28. Juni 1843 (Dahlerup I, S. 92), konfirm. 18. Jan. 1844.

273. **Baroniet Zeuthen,** oprettet 1843 med 1355 Tdr. Htk. for Hofjægermester, Baron Christian Frederik Zeuthen (f. 14. Dec. 1795 † 11. Nov. 1850) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 805 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,276,071 Kr. 18 Ø.

Baroniet staaer under Lenskontrol. Erektion af 28. Juni 1843.

274. **Enkefru Hendrine Margrethe Schmidt født Crones Legat,** stiftet 1843 af Hendrine Margrethe Crone (f. 25. Aug. 1787 † 13. Dec. 1859), Enke efter Ritmester ved sjæll. Lansener-Reg. Jacob Schmidt (f. 16. Dec. 1783 † 8. Juni 1828), med hendes efterladte Formue, nu 2,000 Kr. i Nationalbankaktier, 2,000 Kr. i Privatbankaktier og 3,299 Kr. 72 Ø., hvis Renter tildeles den mest trængende uforsørgede Datter af Justitsraad, Amtsforvalter i Nyborg Rasmus Crones (f. 13. April 1757 † 16. Jan. 1827) Familie, derefter en svagelig, uforsørget, ugift Datter efter en borgerlig født Embedsmand.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Sjællands Stiftsøvrighed. Testamente af 23. Dec. 1843, konfirm. 6. Dec. 1860.

275. **Sophie sal. Bendix Nielsens Gave,** stiftet 1843, se Faxe Sogn i Præstø Amt 10.

276. **Det Blücher-Altona'ske Fideikommis,** oprettet 1844 af Geheimekonferensraad, Elefantridder, Overpræsident i Altona, Greve Conrad Daniel Blücher-Altona (f. 29. Febr. 1764 † 1. Aug. 1845) og Hustru Marie Barbe d'Abbestée (f. 24. Okt. 1770 † 8. Dec. 1852) med 114,000 Rbd., halvt for hans Søn, Kammerherre, Oberstløitnant, Greve Gustav Blücher-Altona (f. 15. Dec. 1798 † 25. Marts 1864) og hans Afkom, halvt for hans Datter Fanny Sophies (f. 26. Sept. 1797 † 30. Juni 1835) Afkom i hendes Ægteskab med Kammerherre, Greve Carl Schimmelmann til Grevskabet Lindenborg (f. 12. Nov. 1787 † 6. Jan. 1833).

Fideikommisset, der tidligere har været prioriteret i Grevskabet Lindenborg, staaer nu under preussisk Kontrol. Testamente af 14. Mai 1844.

277. **Det friherrelige Heintze'ske Forlods,** oprettet 1844 for Kammerherre, Baron Josias Friedrich Emil Heintze til Weissenrode (f. 22. Sept. 1800 † 26. Jan. 1867) med 100,000 Rbd., nu 200,000 Kr., med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Forlodset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Erektion af 6. Mai 1844, konfirm. 31. Dec. 1845.

278. **Det Scheel-Schulin'ske Familielegat,** stiftet ved Testamente af 3. Juni 1844 af Hofjægermester, Baron Christian Frederik Zeuthen til Baroniet Zeuthen (se ovenfor 273) og Hustru Sophie Hedevig Comtesse Schulin (f. 26. Juni 1810 † 16. Okt. 1866) med 27,875 Rbd., nu 55,750 Kr., af hvis Renter efter en Legatars Død ½ tilfalder de ægte Descendenter af Generalkonsul, Legationsraad Henrik Scheel

(f. 5. Mai 1797 † 5. Marts 1865) og Hustru Thalia Sophie Zeuthen (f. 26. Okt. 1812 † 7. Febr. 1853), ½ de ægte Descendenter af Kammerherre, Amtmand over Frederiksborg Amt, Greve Johan Sigismund Schulin (se ovenfor 125) og Charlotte Zeuthen (f. 14. Marts 1815 † 30. Aug. 1892).

Legatet bestyres af Besidderen af Baroniet Zeuthen. Fundats af April og Mai 1869, stadf. 1. Okt. 1869.

279. **Det Zeuthen'ske Legat,** stiftet 1844 af de Samme med 16,775 Rbd. i Nationalbankaktier og 11,185 Rbd. 82 Sk., nu 40,000 Kr., for Brugspatron i Øvre Haddebro i Ørebro Len i Sverige Christian Vilhelm Emil Flor og hans Descendenter, saaledes at Renten deles i ligesaa mange Linier, som han har Børn, og nedarves i disse Linier efter agnatisk-kognatisk Arvefølge, og 40,000 Kr., hvis Renter tildeles virkelig trængende Descendenter af Etatsraad, Hof- og Stadsretsassessor Peter Christian Zeuthen til Tølløse, Søgaard og Sonnerupgaard (f. 3. Mai 1755 † 23. Dec. 1823) og Hustru Christine Vilhelmine Marie Bornemann (f. 22. Juli 1764 † 11. Nov. 1802), eller anvendes paa anden Maade.

Legatet bestyres af Besidderen af Baroniet Zeuthen, Amtmanden over Holbæk Amt og Provsten i Merløse og Tusse Herreder. Testamente af 3. Juni 1844 med Kodicil af 7. Aug. 1845. Fundats af April og Mai 1869, konfirm. 1. Okt. 1869.

280. **Det andet Bornemann'ske Fideikommis,** oprettet ved Kodicil af 27. Juni 1844 til Testamente af 4. Mai 1843, begge konfirm. 16. Juli 1844, af Geheimekonferensraad, Justitiarius i Høiesteret Anker Vilhelm Frederik Bornemann (se ovenfor 221) med 13,800 Rbd., nu 29,129 Kr. 22 Ø., for hans Søn, Kammerherre, Høiesteretsassessor Cosmus Bornemann (f. 25. Jan. 1806 † 14. Dec. 1877) og dennes Afkom.

Fideikommisset bestyres af Besidderen under Lenskontrol. Fundats af 21. Nov. 1898, konfirm. 19. Dec. 1898.

281. **Det første Bornemann'ske Fideikommis,** oprettet 1844 af Kammerherre, Ritmester Philip Julius Bornemann til Bjergbygaard (f. 16. Febr. 1803 † 27. Jan. 1883) med 13,808 Rbd., nu 31,445 Kr. 96 Ø., for hans Descendens efter lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession.

Fideikommisset bestyres af Besidderen under Lenskontrol. Patent af 13. Sept. 1844.

282. **Familiegodset Svenstrup,** oprettet 1844 med 1058 Tdr. Htk. af Kammerherre, Major Johan Andreas Bruun Neergaard til Skjoldnæsholm, Svenstrup og Merløsegaard (se ovenfor 175) med agnatisk-kognatisk Sukcession for hans anden Søn, Geheimekonferensraad, Kammerherre Peter Christian Joachim Bruun Neergaard (f. 26. Marts 1806 † 28. Jan. 1893), nu 1027 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 1,075,880 Kr. 11 Ø.

Familiegodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 9. Nov. 1844, konfirm. 16. Nov. 1844.

283. **Familiegodset Skjoldnæsholm,** oprettet 1844 af den Samme med 875 Tdr. Htk. for hans tredie Søn, Kammerherre, Jægermester Andreas Theodor

Bruun Neergaard (f. 29. Sept. 1808 † 29. April 1891) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 768 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 631,491 Kr. 70 Ø.

Familiegodset staaer under Lenskontrol. Erektion af 9. Nov. 1844, konfirm. 16. Nov. 1844.

284. **Frøken Johanne Elisabeth Christiane Kalls Legat til Understøttelse for ugifte Fruentimmer,** stiftet ved Testamente af 16. Jan. 1845 af Johanne Elisabeth Christiane Kall (se ovenfor 258) med 15,000 Rbd., nu 57,329 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles i 6 lige store Lodder til ugifte Fruentimmer, som ere Descendenter af Konferensraad, Professor Johan Christian Kall (se ovenfor 258), derefter til ægte Descendenter af Byskriver i Ringkjøbing, Herredsskriver i Ulfborg og Hind Herreder Theodor Thorlacius (se ovenfor 258) og af Professor, Dr. theol. Peder Rosenstand Goiske (se ovenfor 258), derefter til trængende ugifte Døtre af kgl. Embedsmænd.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 31. Marts 1845 (Rskr. 1857, S. 395; Legatber. 1881, S. 102), konfirm. 7. Dec. 1857.

285. **Stamhuset Gammelkjøgegaard,** oprettet 1845 med 506 Tdr. Htk. af Kammerherre, Hofjægermester Hans Rasmussen Carlsen (f. 28. Okt. 1810 † 2. Juli 1887) med agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 241 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 741,669 Kr. 79 Ø.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 20. Febr. 1845, konfirm. 21. Febr. 1845.

286. **Legater under det Lønborggaard'ske Fideikommis,** stiftede 1845 af Kammerherre Christian Frederik Otto Benzon til Christiansdal (se ovenfor 94) med 1° 10,000 Rbd., nu 77,414 Kr. 95 Ø., til en opvoxende Fond til Udredelse af forhøiede Pensioner til Fideikommisbesidderes efterlevende Ægtefæller, 2° 10,000 Rbd., nu 127,166 Kr. 81 Ø., til en lignende Fond for Fideikommisbesidderes Børn, 3° 4,000 Rbd., nu 2 Legater paa henholdsvis 61,303 Kr. 73 Ø. og 14,812 Kr. 4 Ø., til en Sukcessors Underhold, 4° 4,000 Rbd., nu 75,654 Kr. 17 Ø., til en Fond til Indskrivning i det Benzon'ske Familielegat (se ovenfor 257).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af det Lønborggaard'ske Fideikommis. Fundats af 23. Marts og 1. Juli 1845, konfirm. 20. Sept. 1845. Tillægsfundats af 24. Jan. 1865, konfirm. 5. Juli 1865. Kgl. Resol. 21. Juli 1874. Fundatserne ere trykte 1876.

287. **Steenholdts Legat,** stiftet 1845 af Snedkermester Jens Peder Steenholdt (f. c. 1784 † 16. April 1856) med 11,400 Rbd., nu 22,800 Kr., hvis Renter tilfalde Børn, Børnebørn og Børnebørnsbørn samt deres Ægtefæller efter hans Broderbørn, Snedker Jacob Johansen Steenholdt (se I. B. 576) og Johanne Steenholdt († 2. Mai 1882), g. m. Dreiermester Johan Friederich Lameyer, derefter i Lodder paa 80 Kr. til gamle trængende, fortrinsvis ugifte Haandværksmestre udenfor Snedkerlavet, fortrinsvis til Universalarvingernes fjernere Descendenter, selv om de ikke ere Haandværksmestre.

Legatet bestyres af Overformynderiet og bortgives senere af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Optegnelser af 17. Nov. 1845 med Universalarvingernes Tilføielser af 14. Juni 1856. Rskr. 21. Juli 1857 (utrykt).

288. **Stamhuset Vennerslund,** oprettet 1846 med 661 Tdr. Htk. af Executores testamenti i Boet efter Justitsraad, Godsforvalter Carl Vincents Grandjean til Sparresholm og Vennerslund (f. 7. April 1771 † 3. April 1844) for hans Brodersøn, Cand. jur. Ludvig Grandjean (f. 1. Jan. 1808 † 5. Sept. 1861) med lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession, nu 198 Tdr. Htk. samt i Fideikommiskapitaler 894,195 Kr. 8 Ø. Med Stamhuset er ifølge Erektionsbrevet forbundet en Pensions- og Appanagefond paa 77,200 Kr. til Bedste for Stamhusbesidderes Enker og Søskende.

Stamhuset staaer under Lenskontrol. Erektion af 19. Dec. 1846, konfirm. 10. Marts 1847.

289. **Det Zytphen-Adeler'ske Fideikommis,** oprettet 1846 af Kammerherre, Baron Georg Frederik Otto Zytphen-Adeler til Baroniet Adelersborg (se ovenfor 82) efter Overenskomst med hans Svigermoder Sophie Hedevig Baronesse Adeler (f. 15. Jan. 1795 † 2. April 1859), Enke efter Kancellideputeret, Kammerherre Herman Løvenskiold (f. 24. Jan. 1783 † 24. Nov. 1825) for hans anden Søn, Hofjægermester, Baron Gebhard Elimar Otto Zytphen-Adeler (f. 2. Nov. 1845) og dennes agnatiske Descendens med 59,000 Rbd., nu 125,678 Kr. 58 Ø.

Fideikommisset bestyres af Besidderen under Lenskontrol. Erektionsbrev konfirm. 3. Marts 1847.

290. **Frøken Justine von Hemert og Maria Agathe von Hemerts Legat,** stiftet 1847 af Søstrene Justine von Hemert (se I. B. 1606) og Maria Agathe von Hemert (se I. B. 2506) med 500 Lstl., nu 9,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder paa 100 Kr. aarlig til trængende Enker eller uformuende Fruentimmer af deres Slægt, derefter til saadanne af den tysk reformerte Menighed i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Presbyteriet ved tysk reformert Kirke i Kjøbenhavn. Testamente af 30. Okt. 1847, konfirm. 16. Dec. 1852.

291. **Det Andersen'ske Enke-Understøttelseslegat,** stiftet ved Testamente af 4. April 1849 af Mathilde Kirstine Mathiesen (f. 25. Jan. 1792 † 21. Dec. 1855), Enke efter Revisor under Krigsministeriet, Krigsraad Hans Andersen (f. 16. Marts 1790 † 22. Febr. 1849), med 9,832 Rbd. 34 Sk., nu 26,645 Kr. 90 Ø., hvis Renter anvendes til Understøttelse for Enker og ugifte Piger af begges Familier, derefter for trængende Embedsmændsenker.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 29. Dec. 1856 (Rskr. 1857, S. 32), konfirm. 6. Febr. 1857. Min.-Skr. 14. Marts 1857.

292. **Johannes Theodorus Suhrs og Hustru Caroline Falchs Stiftelse,** oprettet 1850 af Etatsraad, Grosserer Johannes Theodorus Suhr til Merløsegaard og Bonderup og Christine Caroline Andrea Falch (se I. B. 119) som I Afdeling, **den Suhr'ske Familiestiftelse,** med Bonderup og Merløsegaard Godser, Pakhuset Nr. 36 og 37 i Nyhavn og Pakhuset Nr. 303 ved østersøsk Kompagni samt Gaarden Nr. 38 paa Gammeltorv og en Kapital, nu 2,423,573 Kr. 95 Ø., hvis Indtægter og Renter anvendes til Udstyr og Understøttelse for Medlemmer af den Suhr'ske Familie;

II Afdeling, med 200,000 Rbd., nu 489,698 Kr. 51 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 100--600 Kr., fortrinsvis Descendenter af Legatstifterindens Søster Anna Elisabeth Dorothea Falch, g. m. Etatsraad, Borgermester i Stege Carl Henrik Lydius Meincke (f. i Febr. 1787 † 2. Dec. 1862) og andre Slægtninge indtil 3. Led i nedstigende Linie og i Sidelinien saa nær som Søskende og Søskendebørn, derefter til trængende Døtre af Rigsdagsmænd, Kjøbenhavns Borgerrepræsentanter, Medlemmer af Kjøbenhavns Magistrat, Høiesteret og andre kjøbenhavnske Retter; **III Afdeling, Etatsraad Suhrs og Hustrus Legat til Udlaan for trængende Professionister** (se Kjøbenhavn 3688).

Stiftelsen bestyres af Repræsentanter: Legatstifternes mandlige Descendenter og deres kvindelige Descendenters Ægtemænd. 4 Direktører, deraf 3 valgte blandt den Suhr'ske Families mandlige Descendenter, og 1 administrerende Direktør samt en Bogholder og en Kasserer. Testamente af 20. April 1850 med Kodicil af 7. Febr. 1857 (Rskr. 1859, S. 84), konfirm. 15. Marts 1859. Fundats af 31. Marts 1859 (Rskr. 1859, S. 150), konfirm. 23. Mai 1859.

293. **Det Bardenfleth'ske Fideikommis,** stiftet 1850 af Kammerherre, Overstutmester og Staldmester Johan Frederik Bardenfleth (f. 11. Aug. 1805 † 8. Juni 1850) med 3,488 Rbd., nu 10,084 Kr. 38 Ø., for hans Broder, Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand Carl Emil Bardenfleth (f. 9. Mai 1807 † 3. Sept. 1857) og dennes agnatisk-kognatiske Descendenter efter Kongelovens Regler.

Legatet bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Testamente af 29. Mai 1850, konfirm. 13. Sept. 1858.

294. **Justitsraadinde Ingeborg Sorensen født Wads Familielegat,** stiftet 1850 af Ingeborg Wad (f. 18. Sept. 1787 † 24. Marts 1852), Enke efter Justitsraad, Amtsforvalter Søren Sørensen (f. 17. Marts 1768 † 5. Aug. 1845), nu 16,325 Kr. 99 Ø., hvis Renter uddeles i 3 lige Lodder til ugifte, aldrende Piger eller Enker af begges Familier.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aalborg Stiftsmidler og bestyres af Aalborg Stiftsøvrighed. Testamente af 24. Okt. 1850, konfirm. 5. Juni 1852. Fundats (Min.-Tid. 1888 A, S. 135), konfirm. 28. Mai 1888.

295. **Christiane Muus født Bruuns Legat for ugifte Piger, der ere Descendenter af afdøde Justitsraad, Ridder Bertel Bruun og Hustru Magdalene B. Bruun født Brøchner i Fredericia,** stiftet ved Testamente af 15. Juni 1851 af Kammerassessor, Toldskriver Laurids Fog Muus (f. 28. Dec. 1795 † 17. Marts 1856) og Hustru Christiane Muus (f. 16. Marts 1802 † 3. Okt. 1859) med 12,500 Rbd., af Magdalene Barbara Bruun (f. 15. Juli 1821 † 2. Juni 1901), Enke efter Etatsraad Mads Pagh Bruun (f. 5. Sept. 1809 † 23. Sept. 1884), forøget med 10,000 Kr., nu ialt 44,295 Kr. 62 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til trængende, ugifte, kvindelige Descendenter af Fabrikant i Fredericia, Justitsraad Bertel Bruun (f. 4. Juli 1767 † 16. Juni 1827) og Hustru Magdalene Barbara Brøchner (f. 3. Juli 1768 † 10. Jan. 1831).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Grosserer Oskar Hakon Valdemar Bruun Muus, Borgermester i Randers Peter Daniel Swane og Kaptain Peter Daniel Bruun. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats konfirm. 21. Nov. 1859. Legatstamtavle af H. R. Hiort-Lorenzen, Kbhvn. 1890 og 1900.

296. **Det Mylius-Aarupgaard'ske Fideikommis**, oprettet 1852 af Kammerherre, Kaptain Johan Caspar Mylius til Stamhuset Rønninge-Søgaard m. v. (f. 22. Okt. 1776 † 15. Sept. 1852) med 30,000 Rbd., 1856 af Hofjægermester Johan Jacob Mylius til Stamhuset Rønninge-Søgaard og til Lystrup (f. 1. Juni 1816 † 3. Dec. 1857) forøget med 47,577 Rbd. 49 Sk., for Førstnævntes Datter, Stiftsdame Christiane Frederikke Mylius (f. 20. Febr. 1819 † 10. Aug. 1860), efter hvis Død Fideikommisset deltes mellem det Mylius'ske Familielegat (se nedenfor 299), de Mylius'ske Slægtpenge (se nedenfor 365), Stamhuset Rønninge-Søgaard (se ovenfor 240) og de 2 efterfølgende Fideikommisser.

Testamente af 14. Febr. 1852 med Kodicil af 12. Juli 1852, konfirm. 3. Jan. 1853. Testamente af 30. Juli 1856, konfirm. 28. April 1858.

297. **Det Mylius-Raschenberg'ske Fideikommis**, oprettet 1852 af den Samme med 30,000 Rbd., 1856 af Hofjægermester Johan Jacob Mylius (se ovenfor 296) forøget med 47,577 Rbd. 49 Sk., og ved det Mylius-Aarupgaard'ske Fideikommisses Bortfald med 31,788 Rdl. 72 Sk., nu ialt 241,317 Kr., for Førstnævntes Datter, Christiane Ulrica Catharina Mylius (f. 6. Juli 1817 † 24. Nov. 1874) i Ægteskab med Kammerherre, Hofjægermester, Greve Frederik Emil Herman Bernstorff-Mylius til Raschenberg (f. 20. April 1818 † 30. Okt. 1894) og deres agnatisk-kognatiske Descendens.

Fideikommisset bestyredes oprindelig af Besidderen af Stamhuset Rønninge-Søgaard som Efor, men Bestyrelsen henlagdes 1879 til Besidderen selv under Lenskontrol. Testamente af 14. Febr. 1852 med Kodicil af 12. Juli 1852, konfirm. 3. Jan. 1853. Testamente af 30. Juli 1856, konfirm. 28. April 1858. Kgl. Resol. 29. Jan. 1879.

298. **Det Mylius-Mylenberg'ske Fideikommis**, oprettet 1852 af den Samme med 30,000 Rbd. for hans Søn, Kammerherre Sigismund Wolff Veith Mylius til Stamhuset Rønninge-Søgaard (f. 12. Sept. 1823 † 2. Juni 1885) og hans agnatisk-kognatiske Descendens, ved Sidstnævntes Tiltræden af Besiddelsen af Stamhuset 1857 forenet med dette og 1868 sammendraget med de Mylius'ske Slægtpenge (se nedenfor 365), det Holstein-Rathlou'ske Fideikommis (se ovenfor 241) samt den Fideikommisset tilfaldende Del af det Mylius-Aarupgaard'ske Fideikommis (se ovenfor 296) under Benævnelsen **„det med Stamhuset Rønninge-Søgaard forbundne Mylius'ske Fideikommis“.**

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Testamente af 14. Febr. 1852 med Kodicil af 12. Juli 1852, konfirm. 3. Jan. 1853. Kgl. Resol. 12. Sept. 1868.

299. **Det Mylius'ske Familielegat**, stiftet 1852 af den Samme med 15,000 Rbd., nu c. 11,000 Kr., af hvis Renter mandlige og kvindelige Descendenter af Kammerherre Sigismund Wolff Veith Mylius til Stamhuset Rønninge-Søgaard (se ovenfor 298) og hans Søster, Grevinde Christiane Ulrica Catharina Bernstorff-Mylius (se ovenfor 297), forsaavidt de alene gjennem Mænd nedstamme fra dem eller dog ere Børn af en Kvinde, der opfylder denne Betingelse, ere adgangsberettigede til livsvarige Lodder paa 200 Kr., halvt til hver af de to Linier, naar de have erlagt 400 Kr. i Indskrivningspenge, i den Orden, hvori de ere indskrevne.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Stamhuset Rønninge-Søgaard og Besidderen af det Mylius-Raschenberg'ske Fideikommis. Testamente af 14. Febr. 1852, konfirm. 3. Jan. 1853. Fundats af 26. Okt. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 23), konfirm. 5. Jan. 1893.

300. **Kammerfrøken Wilhelmine von Walterstorffs Legat,** stiftet 1852 af Kammerfrøken hos Dronning Caroline Amalie Marie Ernestine Wilhelmine von Walterstorff (f. 18. Juli 1792 † 23. Juni 1853) med hendes Bo, nu c. 37,800 Kr., hvis Renter tillagdes 5 af hendes Broderdøtre og deres kvindelige Livsarvinger, derefter uddeles til trængende, forældreløse, ugifte Fruentimmer.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Høiesteretsassessor Gottlieb Andreas Jensen og Høiesteretssagfører Frederik Vilhelm Grüner, saaledes at Bestyrelsen supplerer sig selv, derefter af Overpræsident, Borgermester og Raad i Kjøbenhavn. Testamente af 29. Juni 1852, konfirm. 18. Nov. 1857. Min.-Skr. 18. Nov. 1856.

301. **Jomfru Cornelia Maaghs Legat til den Grimmenstein'ske Ungdom og Efterkommere,** stiftet 1852 af Elisabeth Kirstine Cornelia Maagh (eller Mooch) (f. 17. Mai 1779 † 7. Juni 1854) med 16,575 Rbd. 93½ Sk., nu 31,659 Kr. 67 Ø., hvis Renter tilfalde Cornelia Kirstine Grimmenstein (f. 22. Sept. 1836 † 12. Juli 1881), g. m. Kommunelærer i Kjøbenhavn, Cand. theol. Frederik Christian Martin Plum Bendz (f. 19. Dec. 1842), Johan Christoph Philip Grimmenstein (f. 25. Juli 1838 † 12. Jan. 1861), Caroline Sophie Margrethe Grimmenstein (f. 25. Mai 1834), g. m. Grosserer Vilhelm Theodor Gigas († 21. Aug. 1896), og Johan Arent Vilhelm Maagh Grimmenstein (f. 15. Mai 1841) og deres Afkom af lovligt Ægteskab.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 12. Juli 1852 med Kodicil af 1. Juli 1853. Kskr. 5. Juni 1856 (utrykt).

302. **Legat til Minde om Pastor Hvalsøe og Hustru til værdige og trængende Enker og ugifte Fruentimmer,** stiftet ved Testamente af 12. Juli 1852 med Kodicil af 3. Nov. 1875 af Cand. phil. Johan Hvalsøe (f. c. 1794 † 15. Aug. 1876) med 12,197 Rbd. 72 Sk., nu 24,742 Kr. 73 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død først uddeles i 5 lige store, livsvarige Lodder til Descendenter af hans Forældre, Sognepræst til Allerup og Davinde Christian Iversen Hvalsøe (f. 12. Marts 1763 † 28. Aug. 1850) og Vibekke Juliane Langhoff (f. 11. Mai 1767 † 17. Febr. 1847) indtil 5. Grad med Udelukkelse af enhver anden.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 17. Jan. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 27; Legatber. 1881, S. 84), stadf. 17. Febr. 1877.

303. **Vinhandler Jacob Peter Schünnemanns og Hustru Marie Schünnemann født Kjeldbergs Trøstens Bolig,** oprettet 1852, se Aalborg Kjøbstad 25.

304. **Dichmanns Legat,** stiftet 1853 af Cathrine Marie Hamborg, Enke efter Kancelliraad, Byfoged i Slagelse Johan Ernst Dichmann (se I. B. 139), med 10,000 Rbd., nu 20,000 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles til trængende Embedsmandsdøtre, først af deres Slægt.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 12. Jan. 1853 (Kskr. 1855, S. 403; Dahlerup I, S. 29), konfirm. 20. Dec. 1855.

305. **Skoleinspektør Johann Jürgen Jürgensens og Hustrus Legat,** stiftet 1853 af Anna Cathrine Marie Grønberg, Enke efter Skoleinspektør Johann Jürgen (Joachim) Jürgensen (se I. B. 1420) med 5,000 Rbd., udlagt med 5,150 Rdl., nu 10,296 Kr. 25 Ø., hvis Renter uddeles i 10 livsvarige Lodder paa 40 Kr. til Trængende af hans Familie. 6 Lodder tilfalde stedse ægte Afkom af Blomstermaler Otto Diedrich Ottesen (f. 3. April 1816 † 2. Okt. 1892) af hans to første Ægteskaber. Naar i 5 Aar Ingen har meldt sig som berettiget til ledige Legatlodder, afgives Legatet til Tombøl Sogns Fattigvæsen.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Professor, Skoleinspektør Sophus Gustav Bauditz og Overretssagfører Carl Johan Anton Becker. Testamente af 29. Juli 1853 med Kodicil af 6. Juni 1862, konfirm. 25. April 1863. Fællestestamente af 24. Juli 1822, konfirm. 28. Jan. 1843.

306. **Legat for kvindelige Descendenter af Familien Plum,** stiftet 1853, se Fyns Stift 18.

307. **Niels Møllers Stiftelse,** oprettet 1853, se Randers Kjøbstad 142.

308. **Jomfru Dorthe Kirstine Wads Legat for ugifte Piger eller uformuende Enker af afdøde Justitsraad, Amtsforvalter Sørensens Søskendes Descendenter,** stiftet 1854 af Dorthe Kirstine Wad (f. 8. Sept. 1793 † 30. Jan. 1855) med 2,000 Rbd., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder til de ældste og mest trængende Piger eller Enker med uforsørgede Børn, der nedstamme fra Søskende af Amtsforvalter, Justitsraad Søren Sørensen (se ovenfor 294).

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 2. Jan. 1854, konfirm. 23. Juli 1855.

309. **Det Sinding'ske Familielegat,** stiftet 1854 af Jomfru Agathe Johanne Sinding (f. c. 1784 † 8. Juli 1872), nu 5,492 Kr. 77 Ø., hvis Renter tillægges et trængende, ugift Fruentimmer, som er Descendent af hendes Brødre, Sognepræst til Bregninge og Bjergsted Christian Ludvig Sinding (f. 14. Juli 1777 † 11. Jan. 1838) og Skolelærer i Alsted Gudman Hegelund Sinding (f. 29. Juni 1782 † 21. April 1857).

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 24. April 1854 (Legatber. 1881, S. 175), konfirm. 16. Sept. 1856.

310. **Lovise Lundings Legat,** stiftet 1856 af Lovise Frederikke Howitz (f. 25. Febr. 1794 † 1. Marts 1856), Enke efter Professor, Overakkuchør, Dr. med. Conrad Matthias Lunding (f. 29. Marts 1791 † 11. Marts 1829), med 1,323 Rbd. 22 Sk., nu 2,647 Kr. 45 Ø., hvis Renter tildeles en trængende, ugift, kvindelig Person af deres Søskendes Efterkommere. Uddø begge Slægter, gives Renten til trængende, ugifte, kvindelige Personer, fortrinsvis af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af 2 myndige Mænd af Slægterne, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 28. Jan. 1856 (Rskr. 1860, S 287), konfirm. 15. Nov. 1860.

311. **Konferensraad Georg Bentzens Legat til Børn af kongelige Embedsmænd,** stiftet 1856 af Kancellideputeret, Konferensraad Hans Georg Bentzen

(f. 10. Sept. 1789 † 3. Okt. 1857) med 20,000 Rbd., nu 40,000 Kr., hvis Renter, tildels efter nogle Legatarers Død, uddeles i livsvarige Lodder, først til Descendenter efter hans Brødre, Direktør for den færøske og grønlandske Handel, Konferensraad Peter Bentzen (f. 20. Jan. 1785 † 13. Marts 1866) og Stempelpapirforvalter, Justitsraad Thor Johannes Bentzen (f. 20. Febr. 1794 † 12. Dec. 1853).

Legatet bestyres dels af Overformynderiet, dels af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 11. Juni 1856 (Legatber. 1893, S. 3), konfirm. 9. Marts 1858.

312. **Eleonora Christine Harboes Legat,** stiftet 1856 af Frøken Eleonora Christine Harboe († 1. April 1860), nu 5,600 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tildeles 1-2 ugifte Fruentimmer af hendes Slægt.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af den ældste af Legatstifterindens Slægt, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 4. Okt. 1856 (Legatber. 1881, S. 76), konfirm. 23. Aug. 1861.

313. **Det Dahl'ske Familie- og Understøttelseslegat,** stiftet 1857 af Kammerherre, Stiftamtmand Torkild Christian Dahl til Moesgaard (f. 11. Sept. 1807 † 5. April 1872), Etatsraad, Stiftamtmand Carl Bodilius August Dahl til Østergaard (f. 1. Aug. 1810 † 20. Aug. 1870) og Frederik Anton Birch Dahl til Buderupholm (f. 16. Aug. 1811 † 21. Sept. 1863) med 12,000 Rdl., nu 24,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 4. Juli uddeles i livsvarige Lodder paa 80–200 Kr. til trængende Descendenter af deres Forældre, Kaptain, Overkrigskommissær Johannes Dahl (f. 7. Aug. 1775 † 29. Aug. 1815) og Kirstine Fogh (f. 21. April 1780 † 4. Juli 1855), derefter til andre Medlemmer af denne Familie, derefter til ældre og svagelige Mænd og Kvinder i Aarhus By og Omegn.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af den ældste af Kaptain Johannes Dalhs mandlige Descendenter, derefter af Aarhus Stiftsøvrighed. Fundats af 11./20. Aug. 1857 (Rskr. 1858, S. 64), konfirm. 17. Marts 1858.

314. **Amtmand Christian Jespersens og Hustru Elisabeth Jespersen født Heibergs Legat,** stiftet 1857 af Søstrene Anna Margrethe Første Jespersen (f. 1. Juni 1796 † 19. Sept. 1867) og Marie Sophie Jespersen (f. 24. Aug. 1804 † 30. April 1870), Døtre af Amtmand over Bornholms Amt, Justitsraad Christian Jespersen (f. 30. Aug. 1766 † 30. Marts 1837) og Elisabeth Cathrine Smith Heiberg (f. 10. Nov. 1769 † 21. Juli 1830), med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 livsvarige Lodder til ugifte Piger af Familien eller, forsaavidt ingen saadanne melder sig ved Vakance, til ugifte og aldrende Lærerinder.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Byfogden og Præsten i Nexø. Testamente af 1. Okt 1857 og 13. Jan. 1869, stadf. 3. Aug. 1872. Se Stamtavle over den bornholmske Familie Jespersen af J. Bähr, Kbhvn. 1884, S. V.

315. **Lazarus Moses Melchiors Guldbryllupslegat,** stiftet 1857 af Slægtninge af Kjøbmand Lazarus Moses Melchior (f. 1783 † 1. Aug. 1859) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 Personer, der nedstamme i 1. og

2. Generation fra hans Søskende, derefter deles Renten mellem Synagogen i Kjøbenhavn, den mosaiske Brændestiftelse, den mosaiske Kjøduddelingskollekt og det mosaiske Begravelsesselskab.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Fundats af 1. Okt. 1857 (Mos. Leg. I, S. 144).

316. **De Dorph-Lorenzen'ske Legater,** stiftede 1857, se Roskilde Kjøbstad 43.

317. **Peter Knudsens Legat,** stiftet 1857, se Soderup og Eskildstrup Sogne i Holbæk Amt 6.

318. **Wogensens Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Febr. 1858 af Urtekræmmer i Kjøbenhavn, senere Rodemester Thomas Wogensen (se I. B. 369) med en Kapital, hvoraf 2/3, nu 8,379 Kr. 41 Ø., efter at nogle Legatarer ere døde, skal udgjøre et Familielegat, hvis Renter uddeles til Legatstifterens nærmeste Slægtninge og Paarørende, dog ikke fjærnere beslægtede end 4. Sidelinie. Naar disse ere uddøde, skal Renten hver 28. Juni uddeles til Skoleundervisning for Børn af Aalborg Bys trængende Handelsstand.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en af dette autoriseret mandlig Slægtning af Legatstifteren, nu Politibetjent Oscar Eggertsen af Ølstykke. Naar Familien er uddød, udbetales Kapitalen af Overformynderiet til Aalborg Byraad. Fundats af 2. Aug. 1898 (Min.-Tid. 1898 A, S. 218), stadf. 19. Sept. 1898.

319. **Pastor Schoubyes Legat for i det Høieste tre trængende og værdige Enker eller Faderløse,** stiftet 1858 af Sognepræst til Østbirk og Yding Jens Peter Schoubye (f. 29. Marts 1788 † 26. Juni 1858) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter først uddeles til Enker eller Faderløse af hans og hans Hustru Marie Cathrine Kierulfs (døbt 31. Aug. 1802 † 13. Dec. 1855) Slægt.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres af Aarhus Stiftsøvrighed. Gavebrev af 8. Juni 1858 (Rskr. 1863, S. 299), konfirm. 3. Nov. 1863.

320. **Det første Bille-Brahe'ske Fideikommis,** stiftet 1858 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand over Sjællands Stift, Baron Johan Christian Bille-Brahe (se ovenfor S. 95) med 100,000 Rdl., nu 200,000 Kr., for hans Afkom med agnatisk-kognatisk Sukcession.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 6. Aug. 1858, konfirm. 30. Dec. 1858.

321. **Frøken Adelhaid Nansens Legat,** stiftet 1858, se Hillerød Kjøbstad 21.

322. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for Bestyreren af hans Fideikommis og de til samme knyttede Stiftelser og Legater,** stiftet 1859 af Geheimekonferensraad Willum Frederik

Treschow til Brahesborg og Laurvig (se ovenfor Universitetet 126) med 60,000 Rdl., nu 120,000 Kr., hvis Renter tilfalde Bestyreren, saa længe han er mandlig Descendent af Stifterens Adoptivsøn, Kammerherre Frederik Vilhelm Treschow til Brahesborg (f. 5. Juni 1811 † 11. Dec. 1869); derefter anvendes 70,000 Kr. af Legatet til et velgjørende Øiemed, medens Bestyreren nyder Renten af 50,000 Kr.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn og under det Treschow'ske Fideikommis (se nedenfor Andre Landslegater) af Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow til Brahesborg og efter ham af hans og hans Brødres Afkom efter Førstefødselsretten i den agnatiske Linealfølge. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 26. Marts 1859 (Rskr. 1863, S. 352), konfirm. 25. April 1859.

323. **Jomfru Winchells Legat,** stiftet 1859 af Severine Christiane Winchell (f. 21. Nov. 1799 † 19. Juni 1868) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter tilfalde hendes Broderdatter Marie Sophie Frederikke Winchell (f. 2. Sept. 1844), g. m. Vicekonsul, Kjøbmand i Nakskov Frederik Georg Bøttern (f. 17. Juni 1841 † 11. Marts 1891), derefter den ældste af hendes kvindelige Descendenter fra ældste Kvinde til ældste Kvinde og, naar ingen Kvinde findes, den ældste Mand i samme Linie. Uddøer denne Linie, gaaer Rentenydelsen over til den ældste Kvinde, som nedstammer i lige Linie fra Legatstifterindens Forældre, Kjøbmand i Nakskov Søren Winchell og Magdalene Cathrine Walther. Uddøer hele dette Afkom, anvendes Renten til et Stipendium for en ubemidlet Student fra Lolland, fortrinsvis fra Nakskov, for 4 Aar og oplægges, naar ingen kvalificeret Ansøger findes.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 24. Febr. 1859, konfirm. 11. April 1859, thinglæst 29. Juni 1868.

324. **Fru Marie Sophie Hages Legat,** stiftet ved Testamente af 2. Mai 1859 med Kodicil af 24. Dec. 1862 af Marie Sophie Ruspini, Enke efter Justitsraad, Kommerceintendant Jens Friedenreich Hage (se I. B. 3713), med 4,000 Rdl., nu 6,455 Kr. 7 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 80 Kr. til Piger, som nedstamme fra hendes Mand. Uddøer Familien, falder Kapitalen til „Eleonora Hages Stiftelse“ (se Kjøbenhavn 3713).

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 9. Juni 1866 (Rskr. 1866, S. 226; Legatber. 1881, S. 63), konfirm. 3. Aug. 1866.

325. **Det Wittrock'ske Fideikommis,** oprettet 1859 af Georg Ludvig Wittrock til Svinningegaarden (f. 12. Jan. 1797 † 29. Okt. 1865) og Hustru Elisabeth Emilie Charlotte Kochen (f. 1809 † 27. Jan. 1878) for hans Brodersøn, Landsyndikus i Ratzeborg Heinrich August Wittrock (f. 19. Marts 1815 † 13. Sept. 1879) og dennes mandlige Afkom efter Førstefødselsretten med 60,000 Rdl., nu 121,200 Kr. 20 Ø.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Kontrol af Besidderen. Testamente af 15. Sept. 1859, konfirm. 13. Okt. 1859.

326. **Det Rønnenkamp'ske Pengefideikommis,** oprettet ved Disposition af 27. Marts 1860 med Tillægsbestemmelser af 18. Juni 1863 af Kammerherre Chri-

stian Rønnenkamp til Næsbyholm og Bavelse (se ovenfor Universitetet 116) og Hustru Jessy Caroline Howden (se ovenfor Polyteknisk Læreanstalt 4) med c. 520,000 Kr., der skulle oplægges til 1,000,000 Kr., for Hofjægermester Peter Christian Howden-Rønnenkamp til Næsbyholm, Bavelse og Kjærup og dennes ægte Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge, saaledes at Besidderen af Fideikommisset skal være i Besiddelse af Næsbyholm og Bavelse Godser og antage Navnet Howden-Rønnenkamp.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en Kommission, bestaaende af en lovkyndig Mand, Medlem af Kjøbenhavns Magistrat, af den Kgl. Lands-Over- samt Hof- og Stadsret eller i en anden dertil passende Stilling, og af et Medlem af Grosserer-Societetets Komite i Kjøbenhavn, valgt af Komiteen. Fundats af 27. Nov. 1879, stadf. 24. April 1880.

327. **Enkefru Anna Dorothea Kall født Müllers Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Juli 1860, konfirm. 4. Mai 1865, af Anna Dorothea Müller, Enke efter Sognepræst til Søllerød Peter Rosenstand Kall (se I. B. 3314) med 3,310 Rdl. 54 Sk., nu 6,021 Kr. 12 Ø., hvis Renter uddeles i 2 Lodder, 1 til en trængende Enke og 1 til en trængende, ugift Pige, særlig naar de ere i Slægt med hendes Forældre, Hørkræmmer Jens Peter Müller (f. 19. Febr. 1758 † 19. Sept. 1839) og Hustru Sophie Henrikke Schule (f. 17. Jan. 1777 † 18. Nov. 1835).

Legatet bestyres af 1 Medlem af Familien Müller og 1 af Familien Schule, for Tiden Oberst Vilhelm Carl Wiborg Rosen og Professor ved Landbohøiskolen Bernhard Laurits Frederik Bang; de udnævne deres Eftermænd, hvis Valg skal godkjendes af Justitsministeriet. Fundats af 30. Jan. 1903 (Min.-Tid. 1903 A. S. 63), stadf. 13. Febr. 1903.

328. **Jens Pilegaard Bays og Hustru Ane Marie Bay født Basballes Legat til Fordel for Trængende i Familien og Andre,** stiftet 1860, se Rudkjøbing Kjøbstad 35.

329. **Oberst Hvebergs Legat,** stiftet 1861 af Oberst Magnus Olaus Baadh Hveberg (se ovenfor Hæren 61) med 2,608 Rdl. 82 Sk., nu 5,216 Kr. 66 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død tildeles en uforsørget ældre Pige blandt de ham nærmest Beslægtede, derefter en Datter af en Land- eller Søofficer.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 4. April 1861. Kskr. 11. Juli 1864 (utrykt).

330. **Den Juel'ske Fideikommiskapital,** oprettet 1861 af Kammerherre, Major Hans Juel til Stamhusene Hverringe og Juelsberg (f. 17. Okt. 1797 † 4. Dec. 1875) med aarlige Tilskud fra Stamhuset Juelsberg til Stamhuset Hverringe til Opsamling af en Fideikommiskapital, som skal være forbunden med sidstnævnte Stamhus, nu 374,719 Kr. 96 Ø.

Fideikommiskapitalen bestyres under Lenskontrol af Besidderen af Stamhuset Hverringe. Bevilling af 30. Aug. 1861. Disposition af 5. Dec. 1861.

331. **Magdalene Bartholine Bruuns Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1861 med Kodicil af 15. Dec. 1885 og efterladte Optegnelser af 11. Aug. 1886

af Frøken Magdalene Bartholine Bruun (f. 26. Sept. 1803 † 1. Marts 1887) med 15,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 3 lige store Lodder til trængende, ugifte, kvindelige Descendenter af Fabrikant i Fredericia, Justitsraad Bertel Bruun og Hustru Magdalene Barbara Brøchner (se ovenfor 295).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Grosserer Oskar Hakon Valdemar Bruun Muus. Kontorchef i Finansministeriet Frederik Peter Hiort-Lorenzen og Borgermester i Nyborg Peter Nicolai Valentin Buch. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats konfirm 13. Juni 1887. Legatstamtavle af H. R. Hiort-Lorenzen, Kbhvn. 1890 og 1900.

332. **Det Colbiørnsen'ske Legat,** stiftet af Hofstiftsdame i Vallø Angelique Wigantine Colbiørnsen (f. 31. Okt. 1798 † 25. Jan. 1862) og ved Testamente af 11. Febr. 1862 af Christiane Catharina Colbiørnsen (f. 18. Aug. 1803 † 24. Marts 1881) med 52,000 Kr., hvis Renter i 10 Lodder, deraf 2 af Størrelse 1/5, 4 af Størrelse 1/10 og 4 af Størrelse 1/20, uddeles paa Livstid til ugifte, trængende Kvinder, navnlig til saadanne, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse, de 2 største til Personer af de høiere Samfundsklasser, fortrinsvis til Descendenter af Legatstifterindernes Søstre Anna Jacobine Caroline Johanne Colbiørnsen (f. 24. Jan. 1791 † 6. Nov. 1848), Enke efter Kammerjunker Detlev Buchwaldt til Helmstorf (f. 20. Okt. 1788 † 31. Okt. 1817) og Maren Olivia Colbiørnsen (f. 1. Mai 1796 † 26. Nov. 1877), Enke efter Kammerherre, Hofchef Herman Frederik Rostgaard von der Maase (f. 13. Juni 1800 † 23. Sept. 1866).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af det Preben Brahe'ske Fideikommis og Besidderen af det von der Maase'ske Fideikommis. Fundats af 25. Sept. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 338), stadf. 15. Dec. 1894.

333. **Det Stonor'ske Legat,** stiftet 1862 af Assistent i Overformynderiet John Ferdinand Stonor (f. 1810 † 16. Marts 1883), nu 29,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uden Livs- eller testamentariske Arvinger skulle uddeles i 10 Lodder til de mest trængende blandt Legatstifterens Slægtninge, derefter til trængende Enker efter Assistenter under Kjøbenhavns Overformynderi og Magistrat.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 18. Jan. 1862, konfirm. 16. Juni 1862, thinglæst 3. Dec. 1883.

334. **Det Ingemann'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1862 af Lucie Marie Mandix (f. 13. Febr. 1792 † 15. Jan. 1868), Enke efter Konferensraad Bernhard Severin Ingemann (f. 28. Mai 1789 † 24. Febr. 1862), med 1,300 Rdl., nu 2,771 Kr. 88 Ø., hvis Renter tilfalde en trængende Enke eller ugift Pige af den Ingemann'ske Slægt paa Livstid.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 7. Dec. 1868, stadf. 4. Jan. 1869.

335. **Det Mandix-Hvistendahl'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1862 af den Samme med 1,300 Rdl., nu 3,104 Kr. 6 Ø., hvis Renter tilfalde en trængende ugift Pige eller Enke efter Karen Hvistendahls (f. 10. Juli 1757 † 29. Jan. 1831) i

Ægteskab med Sognepræst til Hyllested, Venslev og Holsteinborg Thomas Martin Braëm Galskjøt (f. 2. Jan. 1748 † 23. Mai 1828) samt af Sognepræst til Vollerslev og Gjørslev Jens Hvistendahls (f. 4. Sept. 1761 † 12. Juni 1823) nærmeste Slægt, skiftevis af de to Slægter.

Legatet bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 7. Dec. 1868, stadf. 4. Jan. 1869.

336. **Anders Vestesens Legat,** stiftet 1862, se Soderup og Eskildstrup Sogne i Holbæk Amt 7.

337. **Frøken Louise Prehns Legat,** stiftet 1862, se Middelfart Kjøbstad 20.

338. **Gaardeier og Dannebrogsmand Ole Hansens og Hustru Karen Jensdatters Legat for værdige Trængende,** stiftet 1862, se Viskinde og Aunsø Sogne i Holbæk Amt 2.

339. **Christian Hendrik Friis' og Hustru Margrethe Christine Friis' Familielegat,** stiftet 1862, se Frederiksberg Sogn i Kjøbenhavns Amt 308.

340. **Det Thomsen'ske Familielegat,** stiftet 1863 af Konferensraad, Musæumsdirektør Christian Jürgensen Thomsen (f. 29. Dec. 1788 † 21. Mai 1865), nu 37,461 Kr. 57 Ø., hvis Renter uddeles til hans Brødres Afkom. Efter dettes Uddøen tilfalder Legatet „Det Thomsen'ske Legat" (se nedenfor: Andre Landslegater).

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af 3 fuldmyndige Personer af Legatstifterens Brødres Afkom, der beskikkes af Kjøbenhavns Magistrat. Testamente af 24. Jan. 1863 (Rskr. 1865, S. 207), konfirm. 13. Sept. 1865. Min.-Skr. 19. Dec. 1884 og 7. Marts 1885 (utrykte). Fundats stadf. 11. Juni 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 138).

341. **Det andet Bille-Brahe'ske Fideikommis,** stiftet 1863 for Baron Erik Carl Bille-Brahe til Bjørnemose (f. 5. Jan. 1827 † 1. April 1866) og hans agnatisk-kognatiske Descendens med 200,000 Rdl., nu 418,558 Kr.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 6. Mai 1863, konfirm. 10. Juli 1863.

342. **Emilie Barfreds Legat for trængende, ældre, ugifte Piger,** stiftet 1863 af Emilie Henriette Christiane Barfred (f. 1822 † 13. April 1872) med 8,750 Rdl., nu 17,716 Kr. 75 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. til trængende ugifte Piger af den høiere Borgerstand, Halvdelen til saadanne Piger af hendes Slægt.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal bestyres af Legatstifterindens Søstersøn Georg Barfred Petersen, efter ham af Kjøbenhavns Magistrat. Testamente af 29. Juni 1863 med Kodicil af 2. Febr. 1872.

343. **Det Stub'ske Legat,** stiftet ved Tillæg af 28. Dec. 1863 og Testamente af 26. Mai 1846 med Kodicil af 14. April 1847 af Hedevig Valborg Stub (f. 3. Nov. 1794 † 13. Mai 1864), Enke efter Kammerraad Carl Rothe til Lerchenfeldt (f. 7. Sept. 1797 † 24. Mai 1846), med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles til Efter-

kommere af hendes Søskende Charlotte Amalie Stub (f. 22. Febr. 1786 † 20. Jan. 1865) i Ægteskab med Jacob Schnell til Kalundborg Ladegaard (f. 21. Okt. 1781 † 6. Dec. 1815), Augusta Louise Stub (f. 27. Marts 1788 † 10. Febr. 1852) i Ægteskab med Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Peter Erasmus Müller (f. 29. Mai 1776 † 4. Sept. 1834) og fhv. Proprietær, Overmaaler i Kalundborg Carl Friderich Stub (døbt 19. Jan. 1792 † 2. Dec. 1864). Uddø Familierne, kan Kjøbenhavns Magistrat anvende Renten til en af Stadens velgjørende Indretninger.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kammerherre, Overforster, Dr. phil. Peter Erasmus Müller. Fundats af 20. Sept. 1865, konfirm. 3. Okt. 1865.

344. **Frederik Bechmann Rehlings Legat for ugifte Fruentimmer af afdøde Guvernør i Vestindien, Oberst, Ridder Johan Andreas Rehlings mandlige Afkom i nedstigende Linie,** stiftet 1863, se Frederiksberg Sogn i Kjøbenhavns Amt 87.

345. **Anne Harboe født Truchs' Legat,** stiftet 1863, se Magleby Sogn i Sorø Amt 5.

346. **Armgaard Kildal-Lund født Porths Legat,** stiftet 1864 af Armgaard Margrethe Porth, Enke efter Bataillonskirurg Michael Heggelund Kildal-Lund (se I. B. 358), med hendes Bo, nu 31,808 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til 6 trængende Piger paa over 40 Aar, først til hendes Slægtninge, dog kun til 5. Grad blandt Descendenterne af hendes Halvsøster Sophie Elisabeth Margrethe Porth (f. c. 1762 † 13. Mai 1804), i Ægteskab med Generalkrigskommissær Christian Ewald (f. c. 1751 † 9. Sept. 1829).

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 6. Mai 1864 med Kodiciller af 6. Dec. 1870 og 31. Dec. 1873 (Legatber. 1881, S. 176), stadf. 10. Jan. 1876.

347. **Sophie Zeuthens Frederiksdal'ske Fideikommis,** oprettet 1864 af Sophie Hedevig Comtesse Schulin, Enke efter Hofjægermester, Baron Christian Frederik Zeuthen til Baroniet Zeuthen (se ovenfor 278 og 273) med 80,000 Rdl., nu 182,453 Kr. 79 Ø., for hendes Broder, Kammerherre, Amtmand over Frederiksborg Amt, Greve Johan Sigismund Schulin til Fideikommisgodset Frederiksdal (se ovenfor 278) og hans Sukcessor i Besiddelsen af dette Fideikommisgods.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af Fideikommisgodset Frederiksdal. Testamente af 22. Juli 1864, stadf. 13. Mai 1869.

348. **Justitsraad Jens Johan Schønbergs og Hustru Alexandrine Mathilde Schønbergs Legat,** stiftet 1864 af Alexandrine Mathilde Flensborg (f. 30. Dec. 1811 † 7. Juni 1867), Enke efter Justitsraad, Amtsforvalter i Roskilde Jens Johan Schønberg (døbt 10. Nov. 1797 † 24. Aug. 1863), med 2,000 Rdl., nu 5,244 Kr.

79 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles til 2 trængende, ugifte Døtre efter Embedsmænd, først til saadanne, som nedstamme fra hendes Søskende.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 22. Okt. 1864 (Rskr. 1867, S. 183; Legatber. 1881, S. 169), konfirm. 21. Okt. 1867.

349. **Jens Gyldendals Familielegat,** stiftet ved Kodicil af 17. Dec. 1864 og Ægtepagt og testamentarisk Disposition af 13. Dec. 1860, konfirm. 31. Jan. 1861, af Partikulier Jens Gyldendal (f. 4. Dec. 1832 † 2. Jan. 1865) med Gaarden Matr.-Nr. 13 i Kjøbenhavns Vester Kvarter, Frederiksberggade Nr. 21, som er solgt for 175,200 Kr., hvis Renter uddeles i 8 lige store Lodder, 4 til Slægtninge af hans Fader, Overkrigskommissær Jens Kraft Gyldendal (f. 14. Dec. 1792 † 24. Febr. 1858), 4 til Slægtninge af hans Moder Ettelene Marie Henningsen (f. 22. Sept. 1803 † 22. Nov. 1886). Er der kun 1 Legatnyder tilbage, tilfalder 1/2 af Legatet Kjøbenhavns Kommune til Uddeling ved Borgerrepræsentationen under Navn af **„Jens Gyldendals Legat“** i Lodder paa ikke under 50 Kr. til trængende Borgere, fortrinsvis Boghandlere, og til Enker og uforsørgede Børn efter saadanne. Efter den sidste Legatnyders Død tilfalder den anden Halvdel af Legatet under Navn af **„Jens Gyldendals Legat“** en af de Kjøbenhavns Kommune underlagte milde Stiftelser.

Legatet bestyres under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn af Departementschef Andreas Christian Schlichtkrull, Etatsraad Frederik Severin Gyldendal og Grosserer P. K. Haureberg. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 2. Aug. 1869, konfirm. 11. Dec. 1869.

350. **Legat til Understøttelse for trængende kvindelige Medlemmer af Familien Dahlerup,** stiftet 1864, se Hillerød Kjøbstad 22.

351. **Sophie Maria Augusta Henrica Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Marts 1865 af Frøken Sophie Maria Augusta Henrica Petersen (f. 15. April 1813 † 10. Aug. 1872) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. April uddeles i 4 livsvarige Lodder til mindst 45 Aar gamle, trængende Kvinder, der ere ægte Descendenter af hendes Fader, Grosserer i Kjøbenhavn Friederich Erasmi Petersen (se I. B. 2648), af Sognepræst til Nørre Løgum Asmus Petersen (f. 22. Okt. 1742 † 22. April 1826) og Hustru Maria Margaretha Martini (f. 30. Nov. 1750 † 3. Sept. 1805), af Grosserer i Kjøbenhavn Kay August Christiani og Hustru Henrica Christina Petersen og af Justitsraad, Herredsfoged i Tyrstrup Herred Georg Diederich Langreuter (f. 10. Okt. 1758 † 20. Juni 1818) og Hustru Sophia Elisabeth Antonette Christiani (f. 9. Marts 1764 † 25. Marts 1839). Findes ingen saadanne, uddeles Lodderne til værdige, trængende, ugifte Kvinder, fortrinsvis fra Kjøbenhavn, der ere eller have været Lærerinder.

Legatet bestyres af Konferensraad Theodor Ernst Petersen, derefter af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Fundats af 18. Marts 1875, stadf. 31. Marts 1875.

352. **Legat til Rentenydelse for Major og Direktør Erik Møllers kvindelige Descendenter,** stiftet 1865 af Frøken Anna Sophie Koefoed († 2. Mai

1871) med 1,200 Rdl., nu 2,400 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde en ugift Datter af Byfoged og Byskriver i Middelfart, Herredsfoged og Skriver i Vends Herred, Justitsraad Hans Peter Kofod Møller (f. 15. Juni 1810 † 15. Jan. 1865), derefter en ugift kvindelig Descendent af Major, Direktør ved Søkvæst- og Assistenshuset, Brygger Erik Møller (f. c. 1771 † 31. Marts 1853), findes ingen saadanne, da en Enke af Familien, derefter en ugift, trængende Embedsmandsdatter, som er over 40 Aar.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Kammerraad E. C. Møller, derefter af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 20. Juli 1865.

353. **Apotheker Michael Christian Achens Legat,** stiftet 1865 af Michael Christian Achen (f. 17. Jan. 1785 † 4. Mai 1866), nu 72,972 Kr. 73 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til ugifte Piger og Enker, som nedstamme fra hans Moder Cecilie Schiønning (døbt 12. Febr. 1758 † 13. Okt. 1822) i hendes tvende Ægteskaber, 1° med Sognepræst til Gimlinge Jørgen Nicolai Achen (f. 26. Aug. 1729 † 11. Dec. 1785), 2° med Sognepræst til Gimlinge Just Adam Tryde (f. 24. Juni 1756 † 21. Mai 1838), derefter til ugifte Døtre eller Enker efter Embedsmænd, Handlende eller andre Borgere i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 2. Aug. 1865 (Legatber. 1881, S. 1; Dahlerup II. S. 5), konfirm. 17. Aug. 1867.

354. **Biskop Jørgen Hjort Lautrups og Hustru Sophie Cathrine Lautrup født Testmanns Legat,** stiftet 1865 af Sophie Cathrine Testmann (f. 8. Febr. 1808 † 4. April 1902), Enke efter Biskop over Lolland-Falsters Stift Jørgen Hjort Lautrup (f. 28. Marts 1798 † 11. Juni 1856), med 1,000 Rdl., nu 2,066 Kr. 46 Ø., hvis Renter tildeles en Trængende for 5 Aar, først af Legatstifterindens ægte Afkom, dernæst af hendes og hendes Mands Søskendes ægte Afkom, dernæst Enker og ugifte Døtre efter kongelige Embedsmænd i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Gavebrev af 8. Nov. 1865 (Legatber. 1881, S. 116), konfirm. 28. Mai 1866.

355. **Asyl og Fribolig for dertil trængende Medlemmer af den Svanenskiold'ske Slægt, oprettet af Søstrene Maria Kirstine og Ane Cathrine Georgine de Svanenskiold,** oprettet 1865, se Farum Sogn i Frederiksborg Amt 1.

356. **H. I. Baagøes og Hustrus Familielegat,** stiftet 1865, se Svendborg Kjøbstad 50.

357. **Det Baumgarten'ske Legat,** stiftet 1865, se Gladsaxe og Herlev Sogne i Kjøbenhavns Amt 7.

358. **Familien Nyholms Hjælpelegat,** stiftet 1867 ved Sammenskud af Familiens Medlemmer, nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Descendenter af Forpagter af Bavelsegaard Jochum Nielsen († 26. Dec. 1729).

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af 5 Medlemmer af Familien, af hvilke mindst 3 skulle bære Familienavnet Nyholm. Bestyrelsen supplerer sig selv. Statutter af 11. Marts 1867 (Stamtavle over Familien Nyholm, Kbhvn. 1893, S. 114 og i Meddelelser fra Genealogisk Institut I, S. 114). Ny Fundats af 14. Jan. 1877, stadf. 8. Juni 1878.

359. **Neergaard Hvass's Familielegat,** stiftet 1867 af Johanne Margrethe Neergaard (f. 18. Jan. 1806 † 15. Marts 1876), Enke efter Erik Christian Andreas Hvass til Høstemark (f. 14. Febr. 1793 † 22. Nov. 1834), med 20,000 Rdl., nu 40,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 7 livsvarige Lodder paa 200 Kr. til trængende Descendenter af Johan Michael Neergaard til Vivebrogaard m. v. (døbt 11. Jan. 1784 † 9. Aug. 1837) og Hustru Margrethe Grotum Møller (f. 23. Juni 1786 † 27. Mai 1861) der nyde 3 Lodder, og af Frantz Hvass til Randrup (f. 20. Dec. 1736 † 2. Okt. 1806) og Hustru Ellen Cecilie Færch (f. 6. Juni 1772 † 17. Marts 1832), der nyde 3 Lodder, medens den 7. Lod kan tildeles en Trængende af den ene eller den anden Familie; for en 8. Lod vedligeholdes Legatstifterindens og hendes Mands Familiegravsted paa Mou Kirkegaard, Resten deles mellem Legatbestyrerne.

Legatet bestyres af den Ældste af Familien Hvass og den Ældste af Familien Neergaard. Testamente af 20. Sept. 1867 (trykt 1886).

360. **Det Rønnenkamp'ske Familielegat,** stiftet 1867 af Jessy Caroline Howden, Enke efter Kammerherre Christian Rønnenkamp til Næsbyholm og Bavelse (se Universitetet 116) med 1° 8,000 Kr. aarlig af Næsbyholm, som indtil Aaret 1917 anvendes til Understøttelse for Sidstnævntes Søskende og deres nærmeste Slægt, 2° 1,600 Kr. aarlig af Næsbyholm, som indtil Aaret 1917 tildeles Slægtninge af hans Farbroder, Proprietær Christian Nielsen Rønnenkamp.

Legaterne uddeles af Eieren af Næsbyholm. Fundats af 20. Dec. 1867 stadf. 14. Marts 1868.

361. **Forhenværende Sognefoged, Dannebrogsmand Niels Jensens Legat,** stiftet 1867, se Tømmerup Sogn i Holbæk Amt.

362. **Frøken Caroline Baagøes Legat for trængende og værdige Fruentimmer,** stiftet 1867, se Svendborg Kjøbstad 51.

363. **Det grevelige Holstein-Marpalu'ske Fideikommis,** oprettet 1868 af Kammerherre, Hofjægermester, Greve Christian Edzard Moritz Holstein til Grevskabet Ledreborg (f. 29. Nov. 1809 † 22. Dec. 1895) og Hustru Caroline Louise Comtesse Lefeubre de Marpalu (f. 7. Juli 1810 † 28. Juli 1903) med 316,471 Kr. 92 Ø. for deres Datter, Comtesse Eugenie Frederikke Charlotte Clara Holstein til Rydhave (f. 6. Juni 1841) i Ægteskab med Hofjægermester, Greve Frederik Vilhelm Steen Danneskjold-Samsøe til Ulriksholm (f. 16. Sept. 1837 † 8. Dec. 1895) og deres Descendenter efter lineal-agnatisk-kognatisk Sukcession.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Testamente af 24. Marts 1868, konfirm. 27. Mai 1868.

364. **Det Raben-Levetzau'ske Familielegat,** stiftet ved Testamente af 7. Sept. 1868 og 21. April 1869 af Geheimekonferensraad, Kammerherre Carl Vilhelm Raben-Levetzau til Bremersvold og Lekkende (f. 18. Jan. 1789 † 18. Mai 1870) og

Hustru, Overhofmesterinde Julie Adelaide Harriet Bornemann (f. 30. Juni 1808 † 28. Marts 1888) med 50,000 Rdl., nu 100,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200—1,000 Kr. til trængende, ægte Descendenter af deres Forældre, lige meget til hver Familie.

Legatet bestyres af det ældste mandlige Medlem af Familierne Raben-Levetzau og Bornemann og en af dem valgt Trediemand. Fundats af 29. April 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 177), stadf. 15. Aug. 1871.

365. **Det med Stamhuset Rønninge-Søgaard forbundne Mylius'ske Fideikommis,** oprettet 1868 ved Sammendragning af følgende, med Stamhuset forbundne, indtil da særskilt bestyrede Fideikommiskapitaler: 1° de fra Stamhusets Erektion hidrørende 20,000 Rdl. (se ovenfor 240), 2° de Mylius'ske Slægtpenge, 122,862 Rdl. 27 Sk., skjænkede med 5,000 Rdl. af Opretteren af Stamhuset ved Paategning paa Erektionsbrevet af 2. Dec. 1828, senere forøgede dels ved Hofjægermester Johan Jacob Mylius' (se ovenfor 296) Testamente af 30. Juli 1856, dels ved hvad der tilfaldt Slægtpengene ved Delingen af det Mylius-Aarupgaard'ske Fideikommis (se ovenfor 296), 3° det Holstein-Rathlou'ske Fideikommis (se ovenfor 241) 11,000 Rdl., 4° det Mylius-Mylenberg'ske Fideikommis (se ovenfor 298) 30,000 Rdl., og 5° de Stamhuset og det Mylius-Mylenberg'ske Fideikommis ved Delingen af det Mylius-Aarupgaard'ske Fideikommis (se ovenfor 296) tilfaldne 16,000 Rdl., nu ialt 400,241 Kr. 57 Ø.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af Stamhuset Rønninge-Søgaard. Kgl. Resol. 12. Sept. 1868.

366. **Det Scavenius'ske Familie-Fideikommis,** oprettet 1869 efter Disposition af Kammerherre Peder Brønnum Scavenius til Gjorslev m. v. (f. 6. Jan. 1795 † 4. Dec. 1868) med 200,000 Rdl. og 32,000 Spd. i norske Bankaktiebreve, nu 551,389 Kr. 52 Ø., for hans Descendenter efter lineal-agnatisk-kognatisk Arvefølge.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af et Familieraad, som bestaaer af Fideikommisbesidderne med Besidderen i den ældste Linie som første Medlem og Forretningsfører. Fundats af 10. Mai 1869, konfirm. 1. Okt. 1869. Tillæg af 6. Mai 1897, konfirm. 5. Mai 1897, og af 22. Febr. 1901, konfirm. 16. April 1901.

367. **Frøken Laura Roulunds Legat,** stiftet 1869 af Laura Rasmine Roulund (f. 7. Juni 1816 † 9. Marts 1875) udlagt med c. 29,500 Kr., nu 32,600 Kr., hvis Renter uddeles i 3 lige store livsvarige Lodder til ældre, ugifte Piger, der nedstamme fra hendes Forældre, Auditør Rasmus Roulund til Store Restrup (f. 20. Sept. 1783 † 1. Marts 1845) og Hustru Karen Christine Rasmussen (f. 22. April 1793 † 2. Okt. 1856), dog at Renten af 3,000 Kr. oplægges til 3,000 Kr., der da henlægges til Hovedkapitalen, o. s. fr. Findes ingen kvalificerede Ansøgerinder til en eller flere af de 3 Lodder, lægges ledige Lodder til Hovedkapitalen, indtil der atter melder sig en kvalificeret Ansøgerinde.

Legatet. der staaer i Overformynderiet, bestyres af Ingenior Søren Winkel til Dybvad og Cand. jur. Jacob Elisius Køster. der vælge hver sin Eftermand. Det ene Medlem af Bestyrelsen skal altid være en mandlig Descendent af Legatstifterindens Forældre. Testamente af 1. Juni 1869 med Kodicil af 11. Sept. 1874 (Stamtavle over Familien Roulund fra Store Hesbjerg paa Fyen, trykt som Manuskript for Familien. Kbhvn. 1889).

368. **Etatsraad Povel Povelsens og Hustru Ulrika Christiane født Ludvigsens Legat,** stiftet 1870 af Ulrika Christiane Ludvigsen (f. 29. Dec. 1796 † 21. Juli 1871), Enke efter Etatsraad, Rentekammerdeputeret Povel Povelsen (f. 26. April 1791 † 14. April 1850), med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder til trængende Enker eller ugifte Fruentimmer af deres Familie.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Borgermester i Næstved Ludvig Nicolai Marius Dithmer og Byfogedfuldmægtig i Maribo Cand. jur. Christian Hattensen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Testamente af 9. Marts 1870.

369. **Legat for Kaptain J. Suensons Efterkommere,** stiftet 1870 af den Samme med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter tilfalde Descendenterne efter Kaptain Jean Jacques Isaac Suenson (f. 28. Dec. 1774 † 2. Juni 1821).

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 9. Marts 1870.

370. **Ritmester Niels von Kroghs Legat,** stiftet 1870 af Ritmester Niels von Krogh (f. 28. Marts 1801 † 29. April 1873), udlagt med 38,091 Rdl. 83 Sk., nu c. 83,100 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i Lodder paa 100—400 Kr. til Børn efter hans Søskende, Kammerherre, Oberstløitnant Georg Frederik von Krogh (f. 1. Juni 1787 † 5. Okt. 1853), Kammerherre, Major Gregers Christian Frederik von Krogh (f. 17. April 1791 † 29. Mai 1851), Elisabeth von Krogh (f. 12. Juli 1794 † 14. Jan. 1845), g. m. Kammerjunker, Byfoged Anders Claus Wedel Heinen (f. 4. Mai 1791 † 20. Okt. 1857), og Amalia Christiane von Krogh (f. 7. Mai 1799 † 6. April 1858), g. m. Hans Juel til Juelsberg og Hverringe (se ovenfor 330), samt til Børn af Legatstifterens Pleiedatter Augusta Palma Nelson (f. 28. Febr. 1845) i hendes Ægteskab med Registrator i Magistraten Thomas Zacharias Christoffer Berbom (f. 7. Sept. 1852 † 12. Juni 1895), uden Hensyn til om de ere fødte i lovligt Ægteskab eller ei, naar de ere adopterede, eller til i lovligt Ægteskab fødte Efterkommere af disse Søskendes Børn eller af Legatstifterens Pleiedatter eller endelig, hvis saadanne ei findes, til i lovligt Ægteskab fødte Efterkommere af Legatstifterens Oldefader, General Georg Frederik von Krogh (f. 29. Jan. 1687 † 29. April 1768).

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af de 3 ældste med Legatstifteren nærmest beslægtede myndige Mænd, f. T. Kammerherre Carl von Krogh, Kammerherre Knud Juel til Juelsberg og Cand. jur. Theodor Wedel-Heinen. Testamente af 23. Marts 1870, stadf. 10. Sept. 1874.

371. **Jacob Heymann Levys Brudeudstyrslegat,** stiftet 1870 af Urtekræmmer Jacob Heymann Levy (se I. B. 1731) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter anvendes til Brudeudstyr for Piger, der ere Descendenter af hans Brødre og Søstre.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn og bortgives af 2 Mænd af Legatstifterens Slægt. Testamente af 1. Juli 1870 (Mos. Leg. I, S. 213).

372. **Familien Hages Legat,** stiftet 1870 af Konsul, Grosserer Peter Anton Alfred Hage (f. 31. Dec. 1803 † 6. Marts 1872) og Hustru Frederikke Wilhel-

mine Faber (f. 18. Febr. 1810 † 23. Dec. 1891) med 800,000 Kr., hvis Renter anvendes dels til Understøttelse for Familierne Hages og Fabers Medlemmer, dels under Navn af **„Legatet til Christoffer Hages Minde“** til Understøttelse for Enker efter Underofficerer, der ere faldne i Krigen 1864, dels til at holde et Børnehjem i Stege igang for 12 fattige Smaapiger til Konfirmationsalderen, dels til at holde „Klostret“ i Stege igang som Fribolig for ældre ugifte Kvinder, dels til at hjælpe unge, dygtige Mænd frem i Livet, navnlig Handelsmænd og Sømænd, med Fortrinsret for Familien Hage, dels til Hjælp for trængende Skipperenker paa Ærø.

Legatet bestyres af Godseier Johannes Hage til Nivaagaard, Kammerherre Alfred Hage til Oremandsgaard og Fru Vilhelmine Heise født Hage. Fundats af 2. Dec. 1870, konfirm. 22. Nov. 1901.

373. **Dr. A. A. Wolffs Legat,** stiftet 1871 af den mosaiske Menighed i Kjøbenhavn paa Overrabbiner, Dr. theol., Professor Abraham Alexander Wolffs (f. 7. Mai 1801 † 3. Dec. 1891) 70 Aars Fødselsdag med 6,000 Rdl., nu 12,000 Kr., hvis Renter uddeles til hans Descendenter i 1. og 2. Led, derefter tilfalde den jødiske Religionsskole i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Fundats af 18. Jan. 1872 (Mos. Leg. I, S. 227).

374. **Klædefabrikant Johan Carl Modewegs og Enke Petrine Nicoline Modeweg født Tangens Legat,** stiftet A. ved Testamente af 11. Mai 1871 af Petrine Nicoline Tangen (f. 25. Juni 1807 † 12. Marts 1880), Enke efter Johan Carl Modeweg (f. 25. Marts 1782 † 20. Aug. 1849), med 21,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 4 livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Johan Carl Modewegs Børnebørn og deres Afkom, derefter til Descendenter af Fabrikant Laurits Christian Modeweg (f. 29. Aug. 1784 † 16. Sept. 1829) og Elisabeth Johanne Modeweg (f. 9. Nov. 1787 † 24. Juli 1869) g. m. Urtekræmmer Falle Niss eller Nissen Hansen (f. c. 1781 † 13. Okt. 1851), derefter til en trængende Enke eller ugift Datter af en Koffardikaptain; B. ved Testamente af 26. Jan 1881 af Frøken Louise Elisabeth Tangen (f. 22. Marts 1810 † 26. Marts 1889) med 25,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 5 Lodder paa 200 Kr. til kvindelige Descendenter af Johan Carl Modeweg i hans Ægteskab med Marie Magdalene Louise Bock (f. 3. Juli 1783 † 11. Mai 1843), derefter til trængende Enker efter Skibsførere eller faderløse Børn af saadanne til deres 19. Aar.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Etatsraad Freund Jacob Gottlob Berner, Høiesteretssagfører Carl Winther og Proprietær Julius Carlsen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 19. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 92), stadf. 2. April 1894.

375. **Grosserer Jacob Holms Legat for Trængende, fornemmelig af Familien,** stiftet 1871 af de 4 Søskende Emilie Holm, Julie Holm, Marie Holm (se I. B. 2038) og Etatsraad Emil Holm til Lerchenfeld (f. 29. Sept. 1819) til Erindring om deres Fader Jacob Holm (se I. B. 2036) med 20,000 Rdl., nu 40,000 Kr., hvis

Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til trængende Descendenter efter nævnte Jacob Holm eller til andre Trængende.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Etatsraad Emil Holm, derefter af 2 af Ministeriet beskikkede Mænd. Fundats af Mai 1871 (Min.-Tid. 1871 A. S. 109), stadf. 19. Mai 1871. Stamtavle over Familien Holm, samlet af Kaptain H. Grandjean, udgivet af E. Holm, Lerchenfeld 1888.

376. **M. E. Grøns Familielegat,** stiftet 1871 af Grosserer Marinus Emanuel Grøn (se I. B. 622) og Hustru Caroline Louise Mikkelsen (f. 13. Marts 1800 † 15. Jan. 1882) med 50,000 Rdl., nu 274,000 Kr., hvis Renter oplægges til 800,000 Kr. og senest 1935 uddeles blandt deres Descendenter efter Trang.

Legatet bestyres af Grosserer Ludvig Jens Tønnes Grøn, Høiesteretssagfører F. Zahle og Partikulier F. A. Otzen. Bestyrelsen supplerer sig selv. 1935 vælge de Legatberettigede Bestyrelsen. Fundats af 2. Nov. 1871 (Min.-Tid. 1872 A. S. 118), stadf. 25. Marts 1872. Tillæg af 2. Mai 1885, stadf. 24. Sept. 1885. Stamtavle over Peter Grøns Afkom af L. Ch. Th. Frølund.

377. **Jørgen Kruuses Familielegat,** stiftet 1872 af Skibsrheder Jørgen Kruuse til Lilleø (f. 8. Nov. 1792 † 11. Nov. 1877) med 200,000 Rdl., nu 400,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder, 5 paa 50 Kr., 15 paa 100 Kr., 10 paa 150 Kr., 10 paa 200 Kr., 5 paa 250 Kr. og 5 paa 300 Kr., til Descendenterne efter hans naturlige Datter Jørgine Marie Kruuse i Ægteskab med Skibskaptain Gunder Kruuse (f. 7. Okt. 1834) og efter hans Brødre og Søstre.

Legatet staaer under Tilsyn af Sorø Amt, som beskikker Bestyreren. De forstberettigede mandlige, myndige Legatnydere vælge en Tillidsmand paa 10 Aar. Fundats af 30. Marts 1872 (Min.-Tid. 1872 A. S. 155), stadf. 15. April 1872. Tillæg af 16. Marts 1877 (Min.-Tid. 1877 A. S. 55), stadf. 11. April 1877.

378. **Regjeringsraad C. W. Jørgensens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 10. Sept. 1872 af fhv. Regjeringsraad i Guvernementet Trankebar Carl Wilhelm Jørgensen (f. 25. Mai 1801 † 17. Nov. 1872), nu 112,100 Kr., af hvis Renter indtil 10 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af hans Familiegravsted paa Petri Assistens Kirkegaard i Kjøbenhavn til 31. Juli 1972, Resten fordeles i livsvarige Lodder paa ikke under 100 Kr. med 5/8 til Descendenterne efter Kammerjunker, Oberstløitnant Fritz Nicolai Georg Ferdinand Lerche (f. 15. Juni 1839 † 21. Marts 1892) og, tildels efter nogle Legatarers Død, 3/16 til Descendenterne efter Legatstifterens Broderdatter Frida Nathalie Alixe Caroline Jørgensen (f. 6. Marts 1836) i hendes 1° Ægteskab med Overintendant Conrad Martin Looft (f. 16. Aug. 1815 † 1. Jan. 1871), 3/16 til Descendenterne efter Nina Emilie Oline Emertine Jørgensen (f. 12. April 1841) i hendes 1° Ægteskab med Kaptain i Marinen Sophus Johannes Paulsen (f. 12. Marts 1838 † 20. Aug. 1884), saaledes at den ene af de 2 sidstnævnte Linier arver den anden og førstnævnte Linie de 2 andre. Uddø alle 3 Linier, anvendes Renten i Lodder paa 200 Kr. til Understøttelse af ugifte Døtre af Embedsmænd, der have havt kgl. Ud-

nævnelse i Danmark i Civil- eller Militær-Etaten under Navn af „Regjeringsraad C. W. Jørgensens Legat".

Legatet bestyres under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn af Departementschef Andreas Christian Schlichtkrull, kgl. Fuldmægtig Christian Diederich Lerche og Vexellerer A. P. C. Strandgaard. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 1. Juli 1873, stadf. 8. Okt. 1873.

379. **Konventualinde i Duebrødrekloster i Roskilde, Frøken Ida Josephine Lovise Meyers Familielegat,** stiftet 1872, se Roskilde Kjøbstad 48.

380. **Søren Haraldsen Revsgaards Familielegat,** stiftet 1872, se Hjerk og Harre Sogne i Viborg Amt 5.

381. **Bogholder Alexander Aars' Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Marts 1873 af Caroline Huth (f. 26. April 1807 † 28. Jan. 1876), Enke efter Bogholder Peter Alexander Aars (f. 20. Nov. 1795 † 18. Nov. 1869), med 6,608 Kr. 30 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles til høist 2 af hans trængende Slægtninge og, naar ingen saadanne findes, til 2 trængende Enker efter kgl. Embedsmænd paa Livstid.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Fundats af 13. Dec. 1877, stadf. 4. Jan. 1878.

382. **Amtmand, Kammerjunker Iver Emil Herman Villiam Unsgaards Familiefideikommis,** oprettet 1873 af Kammerjunker, Amtmand over Thisted Amt Iver Emil Herman Villiam Unsgaard (f. 10. Sept. 1828 † 25. Febr. 1886) med 50,000 Rdl., nu 131,214 Kr. 49 Ø., for hans Broderbørn Ole Unsgaard og Iver Monsen Unsgaard og disses mandlige Descendens, 1876 forandret derhen, at Fideikommisset først skal tilfalde hans Livsarvinger, derunder hans ved kgl. Bevilling af 17. Mai 1876 adopterede Søn, Cand. phil. Johan Villiam Unsgaard (f. 28. Aug. 1874), og disses ægte Afkom efter Førstefødselsretten og agnatisk Linealfølge, derefter den Del af hans øvrige Slægt, som efter Kongelovens Arvefølge er nærmest berettiget, hvorhos nævnte Ole Unsgaard udelukkes fra Sukcessionen.

Fideikommisset staaer under Tilsyn af Justitsministeriet, som udnævner Bestyreren. Fundats af 28. Marts 1873, stadf. 25. Aug. 1873. Tillæg af 15. Juni 1876, stadf. 17. Juli 1876. Tillæg af 30. Dec. 1887, stadf. 4. Febr. 1888. Tillæg af 18. Juni 1895, stadf. 2 Juli 1895.

383. **Jomfru Waldborg Wads Legat,** stiftet 1873 af Waldborg Wad (f. 1. Mai 1789 † 30. Okt. 1874) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter i 3 livsvarige Lodder uddeles til uformuende, ugifte Piger eller Enker blandt Descendenterne af hendes Brødre, Ditlev Wad til Boelsgaard (f. 1784 † 6. Mai 1842) og Jens Thyrresen Wad til Ullerupgaard (f. 25. Marts 1778 † 19. Mai 1837) samt efter Søskende af hendes Svoger, Amtsforvalter Søren Sørensen (se ovenfor 294). Findes ingen Descendenter, uddeles Lodderne til trængende, ugifte Piger og Enker udenfor Familien.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 8. April 1873. Min.-Skr. 6. Juni 1889 (utrykt), som bestemte, at Overformynderiet skulde bestyre Legatet i Stedet for Kjøbenhavns Borgerrepræsentation eller Magistrat.

384. **Enkefru, Kammerraadinde Caroline Lunds Legat,** stiftet ved Testamente af 23. Juni 1873 af Caroline Marie Dons (f. 19. Dec. 1797 † 5. Juli

1875), Enke efter Kammerraad Henrik August Lund (f. 15. Juli 1792 † 25. Febr. 1863), med 44,398 Kr. 24 Ø., nu 47,156 Kr. 16 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 200 Kr. til trængende Enker, Piger eller Studenter, 3/4 blandt Descendenterne efter Etatsraad Simon Andersen Dons til Hesselager og Frederiksdal paa Lolland (f. 22. Nov. 1756 † 15. April 1828), 1/4 blandt Descendenterne efter Kaptain Søren Henrik Lund († 29. Nov. 1836).

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Overretssagfører C. A. de Fine Skibsted som Formand, Overretssagfører Th. Leth for Slægten Lund og Forpagter Hans Dons for Slægten Dons, der beskikke hver sin Eftermand. Fundats af 14. Jan. 1880, stadf. 13. Febr. 1880. Se Meddelelser om Slægten Jessen, samlede af N. C. Th. Jessen, Kbhvn. 1885, S. 54.

385. **Det Milo-Fahnøe'ske Familielegat,** stiftet 1873 af Boghandler i Odense Hans Christian Andreas Milo (se ovenfor S. 108) og Hustru Anna Fahnøe (f. 9. Juni 1833) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder, 2 paa 80 Kr. og 2 paa 40 Kr., til trængende af den Milo'ske og den Fahnøe'ske Slægt.

Legatet bestyres af Odense Byraad og uddeles af det ældste mandlige Medlem af Miloslægten i Odense eller det ældste mandlige Medlem af Fahnoeslægten i Odense og den ældste af Præsterne ved St. Knuds Kirke. Fundats af 29. Aug. 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 228), stadf. 22. Dec. 1873.

386. **Premierløitnant Hans Frederik Christian Ostenfeld med Tilnavnet Kaads Familielegat,** stiftet 1873, se Helsingør Kjøbstad 78.

387. **Proprietær Johan Thomas Neergaards Livsarvingers Legat,** stiftet ved Testamente af 5. Marts 1874 med Kodiciller af 19. Febr. 1878, 21. April 1879 og 15. Jan. 1885 af Partikulier, fhv. Forpagter af Ledreborg Hovedgaard Johannes Neergaard (f. 23. Aug. 1798 † 13. Nov. 1887) og Frøken Julie Adelaide Neergaard (f. 13. Dec. 1803 † 21. Sept. 1874) til Minde om Johan Thomas Neergaard (f. 5. Nov. 1751 † 10. April 1820) med 46,909 Kr. 6 Ø., nu 47,464 Kr., hvis Renter efter Fradrag af Udgifterne til Vedligeholdelse af deres Gravsteder paa Kjøbenhavns Assistens Kirkegaard uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Trængende udenfor Fattigvæsnet af deres Slægt, dernæst andre.

Legatet bestyres af 3 af Indenrigsministeriet beskikkede Mænd. Fundats af 1. Mai 1888 (Min.-Tid. 1889 A, S. 353), stadf. 30. Nov. 1889.

388. **Besidderen af Nørager Ernst Greve af Moltke og Hustrus Pengefideikommis,** oprettet 1874 af Kammerherre, Greve Adam Georg Ernst Henrik Moltke til Nørager og Konradineslyst (f. 2. Jan. 1822 † 26. Marts 1896) og Hustru Bertha Marie Louise Comtesse Moltke (f. 27. Okt. 1832) med 200,000 Kr. med Sukcession til deres Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge, hvorhos Opretterne have forbeholdt sig at vælge første Sukcessor blandt deres Sønner eller disses mandlige Descendenter.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Besidderen. Fundats af 8. Mai 1874 stadf. 15. Sept. 1874.

389. **Det Zeuthen-Neergaard'ske Fideikommis,** oprettet 1874 af Geheimekonferensraad, Kammerherre Peter Christian Joachim Bruun Neergaard til Familiegodset Svenstrup (se ovenfor 282) med 320,000 Kr. for hans 2 Sønner: Johan Andreas Laurentius Bruun Neergaard (f. 14. Jan. 1845) og Kammerherre Vilhelm Peter Christian Bruun Neergaard til Stensbygaard (f. 11. Juni 1846) og deres Descendens, delt i 2 lige store Dele, hver til sin Linie, og naar en Linie uddøer, samles hele Fideikommisset paa den anden Linie.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen; er det delt, tilfalder Bestyrelsen den af Besidderne, hvis Linie er den ældste. Fundats af 19. Nov. 1874, stadf. 21. Juni 1875.

390. **Stadsphysicus Niels Klems og Hustru Mette Klem født Dinesens Familielegat,** stiftet 1874, se Helsingør Kjøbstad 79.

391. **Det Bloch-Hartmann'ske Familielegat,** stiftet 1874, se Veile Amt 6.

392. **Det Breckling'ske Familielegat,** stiftet 1875 af tidligere Eier af Hvolgaard Friederich Breckling i Odder (f. 4. Okt. 1790 † 13. Mai 1875) med 9,258 Kr., nu 13,729 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Enker af den Breckling'ske Familie.

Legatet bestyres under Tilsyn af 2 Mænd af Slægten, der supplere sig selv, at Sognepræsten i Odder og den ældste Agnat. Fundats af 1. Mai 1875, stadf. 9. Nov. 1881. Stamtavle over Familien Petri ved H. Chr. Johnstrup. 1883 og 1893.

393. **Anders Madsen Jensens Legat,** stiftet 1875 af Skipper i Horsens Anders Madsen Jensen (f. 7. Juni 1816 † 12. Nov. 1875) med 500 Kr., hvis Renter tildeles den af hans Hustru Ane Cathrine Betacs (f. 1814 † 11. April 1875) eller hans egen Slægts mest Trængende, som høre til eller nedstamme fra Familien Betac i Horsens.

Legatet bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Borgermesteren og Sognepræsten i Horsens. Testamente af 8. Mai 1875 (Fabricius, Horsens Bys Hist., S. 261).

394. **Lensgreve Karl Wedells Stiftelse,** oprettet ved Kodicil af 22. Juni 1875 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Greve Karl Vilhelm Adam Sigismund Wedell til Grevskabet Wedellsborg (f. 14. Marts 1806 † 15. Marts 1882) med Frederiksgave Hovedgaard, af Htk. 176 Tdr., og Sønderby Sogns Konge- og Kirketiende, hvis Indtægter anvendes til Understøttelser for den Wedell-Wedellsborg'ske Familie.

Stiftelsen bestyres af en af Besidderen af Grevskabet Wedellsborg og 2 af Kongen udnævnte Mænd bestaaende Bestyrelse. Fundats af 12. Juni 1882, stadf. 1. Mai 1883.

395. **Frøken Jesmine Lovise Grams Familielegat,** stiftet 1875 efter Jesmine Lovise Gram († 7. Jan. 1874) med 44,980 Kr. 91 Ø., nu 49,024 Kr. 47 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tilfalde ægte Descendenter af hendes Søskende, fortrinsvis de nærmest beslægtede og trængende. Melder ingen Legatberettiget sig, tilfalder den ledige Lod Kjøbenhavns Sygehjem. Ere alle Lodder ledige, og Ingen melder sig i 3 Aar, tilfalder Kapitalen Sygehjemmet.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Overpræsident. Fundats af 27. Juni 1875. konfirm. 30. Juli 1875.

396. **P. L. Mayntz og Hustrus Familielegat,** stiftet 1875 af Peder Lauritz Mayntz til Ny Klingstrup (f. 6. Sept. 1807 † 29. Juni 1876) og Hustru Marie Caroline Hansen (f. 16. Juni 1819 † 20. Mai 1887) med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige Lodder til Trængende blandt deres Søskende og disses Afkom.

Legatet bestyres af Kammerherre, Amtmand, Greve Ludvig Brockenhuus-Schack i Svendborg, Sparekassedirektør H. Clausen i Svendborg og fhv. Teglværkseier Mich. Hansen i St. Jørgens. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 9. Dec. 1875 (Min.-Tid. 1888 A, S. 28), stadf. 4. Febr. 1888.

397. **Det Raben-Bille'ske Fideikommis,** oprettet 1875 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Greve Josias Raben-Levetzau (f. 20. Aug. 1796 † 1. Febr. 1889) med 110,000 Kr., nu 112,000 Kr., for hans Datter Siegfriede Frederikke Raben (f. 21. Nov. 1847) og hendes Afkom af Ægteskabet med Kammerherre, Kaptain Steen Andersen Bille (f. 24. Juli 1830) efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 31. Dec. 1875, stadf. 19. Jan. 1876.

398. **Agent Anders Borchs og Hustru Ane Bronniches Legat,** stiftet 1875, se Roskilde Kjøbstad 50

399. **Det Bunkeflod'ske Fideikommis,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1876 af Kaptain, Intendant Tyge Josias Bunkeflod (f. 19. April 1820 † 7. Nov. 1887) med 20,127 Kr. 53 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 og 100 Kr. til de ældste og mest trængende ægtefødte Descendenter af Institutbestyrer Hans Bunkeflod (f. 18. Juli 1791 † 11. Febr. 1856) og Hustru Bodil Bech (f. 13. Nov. 1786 † 31. Jan. 1867).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Cand. jur. Tyge Allen de Fine Bunkeflod, derefter af den ældste ægtefødte Mand blandt nævnte Descendenter. Fundats af 10. Okt. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 338), stadf. 25. Okt. 1889.

400. **Forstraad Frederik Johan Reinhardt Bronniches Familielegat,** stiftet ved Testamente af 23. Mai 1876 af Frederik Johan Reinhardt Brønniche (f. 8. April 1813 † 4. Febr. 1881) med hans Formue, udlagt med 27,200 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles i 2 lige store Lodder til hans Søskendes Børn og disses Descendenter; hvis ingen saadanne findes, da til værdige, trængende Medlemmer af hans øvrige Familie. Legatstifterens Familiebegravelse vedligeholdes til 1926.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Overlæge Hans Frederik Brønniche og Kjøbmand Jacob Lauritz Brønniche af Nykjøbing, S., der supplere sig selv. Fundats af Febr. 1883, stadf. 24. Aug. 1883.

401. **Det Wegener'ske Familielegat,** oprettet ved Testamente af 12. Aug. 1876 med Kodicil af 14. Febr. 1883 af Geheimekonferensraad, Geheimearkivar, Dr. phil. Caspar Frederik Wegener (f. 13. Dec. 1802 † 9. Mai 1893) med hans Bo, udlagt med 543,344 Kr., nu 583,052 Kr., af hvis Renter 1/3 oplægges, Resten tilfalder de fra hans 2 Brødre, Kammerraad Peter Engelbert Kellinghuusen Wegener til Svanholmsminde (f. 13. April 1804 † 20. April 1856) og Sognepræst til Halsted og

Aunede Johan Jørgen Stiller Wegener (f. 3. Aug. 1811 † 20. Aug. 1883) nedstigende Linier i 2 lige store Parter, saaledes at Sukcessionen indenfor hver Linie bestemmes efter den agnatiske, subsidiært kognatiske Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Legatarerne. Fundats af 8. Nov. 1894, stadf. 28. Dec. 1894.

402. **Det Freiesleben'ske Legat,** stiftet 1876, se Roskilde Kjøbstad 51.

403. **C. R. Andresens og Hustru Sinnet Marie Andresen født Jessens Familielegat,** stiftet 1876, se Ribe Kjøbstad 130.

404. **Sognepræst i Bogense Hans Jacob Fichs og Hustru Lucie Elise født Hertzs Familielegat,** stiftet ved Testamente af 19. Marts 1877 af Lucie Elise Hertz (f. 18. Marts 1800 † 3. Juli 1883), Enke efter Sognepræst tii Bogense og Skovby Hans Jacob Fich (f. 5. Okt. 1784 † 29. April 1852), med 9,673 Kr. 71 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles med 1/2 til en trængende Enke af hans Slægt, med 1/2 til en trængende Enke af hendes Slægt, fortrinsvis til Præsteenker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af L. Dæhnfeldt i Odense og Sognepræst til Funderup Axel Viggo Thrige Hertz. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 30. Okt. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 14), stadf. 7. Jan. 1887.

405. **Grosserer B. E. Rées og Hustru Caroline Rée født Müllers Familielegat,** stiftet 1877 af Bernhard Emanuel Rée (se I. B. 1113) med 50,000 Kr., nu 60,130 Kr. 99 Ø., hvis Renter hvert Aars 9. Nov. uddeles i Lodder paa 200–400 Kr. til hans trængende Descendenter eller til Afkommet af hans og hans Hustru Caroline Müllers (se I. B. 1113) Søskende.

Legatet bestyres af 2 af Familiens Ældste, som vælges blandt de 5 ældste Mænd i Familien. Testamente af 30. Nov. 1877 og 31. Mai 1879, stadf. 29. Marts 1882.

406. **Chr. Gjørtzs og Enkes Legat,** stiftet 1877, se Ribe Kjøbstad 131.

407. **Cand. theol. Chr. E. Bendzs og Hustrus Sølvbryllupslegat af 12. Juni 1877,** stiftet 1877, se Fyns Stift 25.

408. **Etatsraad, Dr. med. F. V. Mansas Familielegat,** stiftet ved Testamente af 21. Febr. 1878 med Kodicil af 18. Juli 1878 af Etatsraad, Professor, Stabslæge, Dr. med. Frederik Vilhelm Mansa (f. 29. Jan. 1794 † 1. Okt. 1879) med 97,100 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Descendenter efter Legatstifterens Søsterdatter Juliane Louise Vilhelmine Becker (f. 24. Febr. 1826 † 12. Dec. 1900) i Ægteskab med fhv. Konsul og Kjøbmand i Helsingør Carl Frederik August Dreyer (f. 26. Mai 1821), hans Broderdatter Emilie Jensine Christiane Mansa (f. 17. April 1821) i Ægteskab med Borgermester i Skagen Johan Joachim Frich (f. 18. Febr. 1826 † 22. Juli 1893) og hans Brodersøn, Forvalter paa Grønholtgaard Frederik Iver Mansa (f. 8. Marts 1835), mindst 50 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af Legatstifterens Gravsted paa Kjøbenhavns Skibskirkegaard til 1954.

Melder der sig ingen legatberettiget Nyder, overgaar Legatet til Lægernes Enkekasse til Renteuddeling i Lodder paa 100 Kr.

Legatet bestyres under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn af Departementschef Andreas Christian Schlichtkrull, Universitetsboghandler Jacob Hegel og Premierløitnant Charles Christian Mansa til Sø. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 23. Mai 1880, stadf. 19. Juni 1880.

409. **Frøken Pauline Marie Rasmussens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 23. Febr. 1878 af Pauline Marie Rasmussen (f. 25. Marts 1812 † 12. Dec. 1886) med 17,000 Kr., hvis Renter efter 2 Legatarers Død eller Ægteskab uddeles i lige, livsvarige Lodder til 2 Piger blandt Descendenterne efter hendes Forældre, Apotheker Christian Ludvig Rasmussen (f. 27. Mai 1783 † 14. Febr. 1859) og Ane Dorthea Høhne kaldet Frich (f. 20. Marts 1779 † 6. Aug. 1849).

Legatet bestyres af Provst Christian Rasmussen i Gudme og Sognepræst i Odense Andreas Christian Ludvig Grove Rasmussen. Bestyrelsen supplerer sig selv, dog at mindst en af Legatstifterindens Slægtninge er Medlem af den. Regnskab aflægges til Finansministeriets 1. Revisionsdepartement. Fundats af 11. Jan. 1888 (Min.-Tid. 1888 A. S. 136), stadf. 1. Juni 1888.

410. **Det Knuth-Butlar'ske Fideikommis,** oprettet 1878 af Kammerherre, Greve Adam Carl Vilhelm Knuth til Fideikommisgodset Liliendal (f. 19. Febr. 1821 † 3. Mai 1897) og Hustru Vilhelmine Alexandra Eugenie Catharine Jenny Baronesse Butlar (f. 11. Aug. 1825 † 20. Marts 1884) med 400,000 Kr. for deres Søn, Hofjægermester, Greve Gebhardt Frederik Herman Knuth til Vosnæsgaard (f. 30. Jan. 1857) og hans agnatisk-kognatiske Descendens.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 4. Mai 1878, stadf. 27. Mai 1878.

411. **Enkefru Anna Margrethe Dorothea Knudsen født Carstens' Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Nov. 1878 af Anna Margrethe Dorothea Carstens (f. 11. Nov. 1838 † 23. Okt. 1881), Enke efter Høiskoleforstander, Løitnant, Cand. theol. Adolf Frederik Knudsen (f. 1825 † 5. Febr. 1873), med 33,204 Kr. 64 Ø., nu 34,500 Kr., hvis Renter efter 3 Legatarers Død uddeles i 3 livsvarige Lodder til kvindelige Descendenter af Etatsraad, Landfoged paa Ærø Peter Bogislaus Carstens (f. 8. Jan. 1773 † 30. Marts 1857) og Kjøbmand i Ærøskjøbing Jens Clausen Klestrup (døbt 14. Juli 1776 † 2. Juni 1857), og naar Ingen af dem melder sig, til ugifte Døtre efter kongelige Embedsmænd.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Fabrikbestyrer Jens C. Klestrup paa Stampen, Høiesteretssagfører Volf Frederik Asmussen og Herredsfoged i Løve Herred Peter Bogislaus Carstens Petersen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 12. April 1883, stadf. 16. Mai 1883.

412. **Det Bisgaard'ske Legat,** stiftet 1878, se Tisted, Binderup og Durup Sogne i Aalborg Amt 2.

413. **Johannes Leopoldus Schwartzs og Hustru Ane Levithe født Levisons Familielegat,** stiftet 1878, se Nykjøbing M. Kjøbstad 29.

414. **Overlæge Viggo Collstrops og Hustru Hanne Wolffs Familielegat,** stiftet ved Testamente af 14. Juni 1879 og Kodicil af 31. Dec. 1885 af Overlæge

Viggo Collstrop (f. 25. Dec. 1815 † 23. Febr. 1886) og Hanne Sophie Wolff (f. 16. Marts 1819 † 30. Okt. 1885) med 32,046 Kr. 56 Ø., nu 33,273 Kr. 62 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder, 1 paa 400 Kr. og 3 paa 300 Kr., til trængende Medlemmer af deres Slægt.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en Jurist, nu Sagfører Henrik Jensen, og Grosserer Laurentius Collstrop. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 31. Mai 1887 (Min.-Tid. 1887 A, S. 125), stadf. 29. Juni 1887. Julius Maag: Stamtavle over de 4 Søskende Collstrop, Kbhvn. 1886.

415. **Vinhandler Hans Michelsens og Hustru Mine Michelsen født Clausens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 26. Juli 1879 af Erasmine Christiane Petrine Marie Elisabeth Clausen, Enke efter Vinhandler i Kjøbenhavn Hans Michelsen (se I. B. 873), med 16,600 Kr., af hvis Renter 12 Kr. anvendes til Vedligeholdelse af hendes Gravsted paa Helligaands Assistenskirkegaard i 100 Aar, Resten tilfalder i 6 lige store livsvarige Lodder 3 Descendenter af hendes og 3 af hendes Mands Familie. Naar ingen Legatberettiget melder sig, kommer Legatet en af Kjøbenhavns milde Stiftelser tilgode og overgaaer da til Magistraten.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn af Grosserer Ingjald Ole Tønder Lange Gjerulff, Departementschef Andreas Schlichtkrull og Sognepræst til Vonsild og Dalby Johannes Carl Emil Clausen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 7. Okt. 1881, stadf. 20 Dec. 1881.

416. **Rabens Legat,** stiftet 1879 af Olivia Andrea Christine Wilckens, Enke efter Urtekræmmer, Major Frederik Peter Edvard Raben (se I. B. 2849) med 8,000 Kr., forøget med 2,000 Kr., nu 10,602 Kr. 14 Ø., hvis Renter uddeles i 4 lige, livsvarige Lodder til trængende og svagelige Personer, først af deres Slægt indtil 3. Led.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 8. April 1879 med Kodicil af 12. Febr. 1880 (Seidelin, S. 153).

417. **Det Harboe'ske Familiehjælpelegat,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1880 af Mariane Julie Henriette Johansen (f. 9. Marts 1807 † 21. Sept. 1891), Enke efter Grosserer, Sukkerraffinadør Henrik Pohlmann Harboe (f. 29. Jan. 1798 † 2. April 1873), med 15,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i Lodder paa ikke under 200 Kr. til Descendenter af fhv. Forpagter af Eriksholm, senere Gjæstgiver i Holbæk Rasmus Harboe og Hustru Cathrine Marie Jacobsen og af Stadsbedemand i Kjøbenhavn Emanuel Søren Johansen (f. 15. April 1774 † 13. April 1843) og Hustru Birgitte Cathrine Rørbye (f. 20. Nov. 1779 † 14. Aug. 1853). Legatlodderne bortgives ikke alene til Trængende, men ogsaa til at fremme Legatnydernes Virksomhed, eller for at de kunne oplæres, undervises eller paa anden Maade forberedes til at arbeide sig frem her i Verden. Hvad der af Renten ikke er deleligt med 200, oplægges, ligesom den nuværende Bestyrer er berettiget til at oplægge Legatet i 10 Aar efter Legatarens Død.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kontrollor i Overformynderiet Alfred Emil Theodor Johansen; efter hans Død beskikker Justitsministeriet efter Overformynderiets Indstilling 2 mandlige Medlemmer af Familien Harboe og 1 af Familien Johansen (de 2 Medlemmer tages skiftevis af de 2 Familier), der supplere sig selv. Fundats af 16. Juli 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 231), stadf. 12. Sept. 1896.

418. **Familielegat til Minde om afgangne Brændevinsbrænder og Kjøbmand i Kjøge Folmer Nielsen Dyrlund og Hustru Marie Magdalene Hjelte,** stiftet ved Testamente af 9. April 1880 med Kodicil af 7. Marts 1887 af Charlotte Amalie Dyrlund (f. 22. Nov. 1815 † 22. Sept. 1889) med 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige, livsvarige Lodder til trængende, ægte Descendenter af hendes Forældre, Folmer Nielsen Dyrlund (f. 5. Nov. 1761 † 10. Aprii 1822) og Marie Magdalene Hjelte (f. 9. Nov. 1780 † 10. Sept. 1818).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Grosserer F. N. Dyrlund, der vælger sin Eftermand o. s. fr. Fundats af 16. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 151), stadf. 30. Juni 1890. Tillægsfundats af 27. Sept. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 324), stadf. 25. Okt. 1892.

419. **Karen Kirstine Sørensen født Rugaards Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Mai 1880 af Karen Kirstine Rugaard, Enke efter Høker i Kjøbenhavn Gregers Sørensen (se I. B. 2734), med 7,600 Kr., nu 7,491 Kr. 48 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. til kvindelige Slægtninge af Legatstifterinden, som ere mindst 30 Aar gamle og nedstamme fra hendes Bedsteforældre i 4. Grad iberegnet, derefter til trængende Kvinder af Almueklassen.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 6. Juni 1884 (Legatber. 1884, S. 12).

420. **Kjøbmand A. P. Slagers Familie- og Understøttelseslegat,** stiftet 1880 af Kjøbmand Anton Perber Slager (f. 5. Juli 1810 † 22. Jan. 1883) med 600,000 Kr., nu 600,888 Kr. for hans 3 Børnebørn: Frederikke Magdalene Perber Slager (f. 29. Mai 1861) 1° g. m. Premierløitnant, Baron Johan Christian Elmerhaus Haxthausen (f. 27. Sept. 1862 † 16. Sept. 1897), 2° m. Løitnant Thor Nicolai Knutzen (f. 3. Mai 1858), Cand. phil. Anton Perber Slager i Hillerød (f. 25. Juli 1862) og Johanne Marie Perber Slager (f. 29. Sept. 1863) g. m. Kaptain, Baron August Frederik Ferdinand Leopold Wedell-Wedellsborg (f. 2. Nov. 1858) og de fra disse nedstigende 3 Linier efter lovlig Arvegangsmaade.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en af dette beskikket Legatværge. Fundats af 29. April 1880, stadf. 15. Dec. 1883.

421. **Georg Diedrich Asmus Petersens og Hustru Caroline f. Weidemanns Legat,** stiftet ved Testamente af 31. Mai 1880 med Kodicil af 19. Nov. 1898 af Grosserer Georg Diedrich Asmus Petersen og Hustru Caroline Weidemann (se I. B. 3336) med deres Formue, c. 118,000 Kr., hvis Renter hver 27. Mai uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til A. trængende, ægtefødte, i Danmark eller Slesvig boende Descendenter af 1) Grosserer Friederich Erasmi Petersen (se I. B. 2648) i hans 2 Ægteskaber med Sophie Christophera Elisabeth Christiani (f. 20. Marts 1793 † 17. Mai 1813) og Wilhelmine Caroline Langreuter (f. 1. Jan. 1787 † 2. Mai 1848) og disses Søskendes Descendenter, dog kun til Legatstifterens Fætres og Kusiners Børnebørn inkl., 2) af Cand. jur., Bogholder under Stats-

gjælden Marcus Christian Weidemann (f. 4. Jan. 1796 † 18. Marts 1833) og Hustru Caroline Johanne Lütken (f. 9. Aug. 1802 † 27. April 1826), disses Søskendes Descendenter (ogsaa hans Halvsøsters Christiane Erasmine Lassen (f. 13. Okt 1810 † 18. Marts 1864), g. m. Geheimekonferensraad, Overpræsident Christian Jacob Cosmus Bræstrup (se I. B. 624), dog kun til Legatstifterindens Fætres og Kusiners Børnebørn inkl., 3) af Legatstifternes Adoptivdatter Josefa Pepita del Carmen (f. 17. Juni 1851) i Ægteskab med Hofjægermester, Cand. polit. Carl Adolf Rothe Bech (f. 25. Sept. 1847), B. til trængende Mænd, der høre eller have hørt til Handels-, Skipper- eller Mæglerstanden i Kjøbenhavn samt saadannes Enker paa mindst 45 Aar. Restrenten oplægges.

Legatet bestyres af Grosserersocietetet eller den Autoritet, der til enhver Tid ansees som Repræsentant for Kjøbenhavns Handelsstand. Fundats af 30. Juni 1902 (Min.-Tid. 1902 A, S. 326) staf. 12. Dec. 1902.

422. **Det første Qvistgaard'ske Fideikommis,** oprettet 1880 af Henriette Emilie Guldborg (f. 11. Mai 1808 † 27. Mai 1887), Enke efter Sognepræst til Gimlinge Christen Schow Qvistgaard (f. 26. Aug. 1804 † 23. Nov. 1879), med 120,000 Kr. for hendes Søn, Jægermester Harald Herman Qvistgaard til Sophienlyst og Christinetorp (f. 24. Juni 1849) og dennes Descendenter efter Førstefødselsretten og den agnatiske Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Kontrol af Besidderen. Fundats af 22. Juni 1880, stadf. 8. Febr. 1881. Tillæg af 13. Nov. 1884. Tillæg af 31. Marts 1896, stadf. 22. April 1896.

423. **Det andet Qvistgaard'ske Fideikommis,** stiftet 1880 af den Samme med 80,000 Kr. for den Samme og dennes Descendenter efter Førstefødselsretten og den agnatiske Linealfølge, dog at det første Gang falder i Arv til hans næstældste Søn.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Kontrol af Besidderen. Fundats af 22. Juni 1880, stadf. 8. Febr. 1881. Tillæg af 14. Nov. 1884. Tillæg af 31. Marts 1896, stadf. 22. April 1896.

424. **Fru Elisabeth Sophie Chrystie født Krefting og Frk. Sophie Elisabeth Kreftings Legat,** stiftet 1880 af Sophie Elisabeth Krefting (f. 29. Okt. 1803 † 19. Dec. 1892) med 74,220 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til kvindelige Trængende, fortrinsvis Døtre af norske Embedsmænd, særlig til fhv. Lærerinder, ogsaa om de ere fødte eller have Ophold i Danmark, først til trængende, ægtefødte Descendenter af Emma Andrea Krefting (f. 6. Nov. 1809 † 8. Okt. 1877) i Ægteskab med Sorenskriver i Laurvig Hans Henrik Thaulow (f. 6. Aug. 1802 † 14. Nov. 1890), af Sognepræst i Gausdal, Provst Hans Henrik Thaulow (f. 10. Jan. 1754 † 29. Sept. 1823), af Bagermester i Bergen Frederik Krefting (f. 10. Mai 1806 † 1874), derefter til ægtefødte Descendenter af Notarius publicus i Bergen Johan Vogt Krefting (f. 17. April 1773 † 20. Jan. 1813) og af

Justitssekretær i Trondhjem Hermann Peter Vogt Krefting (f. 14. Mai 1784 † 8. Dec. 1863) samt af Gaardeier Andreas Chrystie (f. 19. Juni 1761 † 12. Dec. 1840).

Legatet bestyres under Christiania Magistrats Tilsyn af Regjeringsadvokat i Christiania, Dr. jur. Johannes Bergh og Oberst Thaulow i Stavanger. Bestyrelsen suppleres af Christiania Magistrat. Testamente af 15. Juli 1880 med Kodicil af 18. Sept. 1888 og 28. Juni 1894.

425. **Glashandler Niels Hansens og Hustru Mette Cathrine Hansen født Henningsens Legat,** stiftet ved Testamente af 30. Juli 1880 af Glashandler Niels Hansen (f. 11. Nov. 1799 † 7. Nov. 1882) og Mette Cathrine Henningsen (f. 29. Sept. 1809 † 23. Marts 1888) med 95,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 250 Kr. til trængende Mænd og Kvinder, der ere beslægtede med dem i Sidelinierne indtil 4. Grad, halvt til hver Side, derefter af fjernere Grader eller til trængende Borgere af Kjøbenhavns Handelsstand eller disses Enker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Overretssagfører Alfred Valdemar Theodor Kranker og Partikulier Carl Edvard Henningsen, hvis Eftermænd beskikkes af Justitsministeriet. Fundats af 15. April 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 156), stadf. 3. Mai 1889.

426. **Kjøbmand Ridder O. Palludans og Hustru Sine Palludan født Teubners Familielegat,** stiftet ved Testamente af 28. Sept. 1880 med Tillæg af 12. April 1888 af Kjøbmand i Varde Ole Carl Tidemann Palludan (f. 26. Febr. 1822 † 5. Aug. 1895) og Hustru Ane Margrethe Hansine Teubner (f. 1809 † 1. Nov. 1881) med 50,000 Kr., hvis Renter i 10 livsvarige Lodder paa 200 Kr. uddeles til Descendenter 1) af deres Adoptivsøn, Kjøbmand i Varde Emilius Severin Palludan (f. c. April 1852 † 21. Okt. 1893), 2) af Legatstifterens Søskende, 3) af Legatstifterindens Søskende. Naar alle Linier ere uddøde, tilfalder Renten Personer af begge Kjøn, gifte eller ugifte, der have kjendt bedre Livskaar, og som mindst i 5 Aar have boet i Varde.

Legatet bestyres under Ribe Stiftsøvrigheds Overtilsyn af Inspektionen for Varde Hospital og den ældste Mand af Legatstifterens Slægt, som bærer Navnet Palludan og boer i Varde. Findes ingen saadan. vælges et Medlem af Varde Byraad, der fungerer, saa længe han er Medlem af dette. Fundats af 20. April 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 143), stadf. 11. Mai 1896.

427. **Mads Christian Rutkjær og Hustru Johanne Kathrine født Hansens Familielegat,** stiftet 1880, se Skjelskør Kjøbstad 24.

428. **Etatsraad L. Jørgensens og Hustru Pouline Margrethe født Clausens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 9. Jan. 1881 med Kodiciller af 25. Nov. 1887, 7. Sept. 1888 og 25. Marts 1889 af Etatsraad Lauritz Jørgensen til Søllestedgaard (f. 29. Dec. 1809 † 2. Juli 1889) og Hustru Pouline Margrethe Clausen (f. 18. Marts 1818 † 21. Aug. 1888) med 47,910 Kr. 57 Ø., nu 48,404 Kr. 4 Ø., af hvis Renter, tildels efter nogle Legatarers Død, 9/10 uddeles i livsvarige Lodder paa i Reglen 200 Kr. til trængende Descendenter af hans Forældre, Jørgen Jørgensen (f. 20. Jan. 1770 † 8. Mai 1827) og Karen Margrethe Elisabeth Kølle (f. 6. Mai

1777 † 8. Marts 1838), $^{1}/_{10}$ oplægges. Legatet kan ogsaa uddeles til andre Trængende i Lodder paa ordenligvis 50 Kr., men da oplægges $^{1}/_{4}$ af Renten.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Laurits Jørgensen til Søllestedgaard, der udnævner sin Eftermand. Fundats af $\frac{\text{April}}{\text{August}}$ 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 325), stadf. 8. Sept. 1893.

429. **Grosserer Adolf Carl Emil Andersens og Hustru Mathilde Camilla født Toftes Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Juli 1881, konfirm. 4. Marts 1893, af Adolf Carl Emil Andersen (f. 12. Mai 1836 † 4. Dec. 1891) og Mathilde Camilla Tofte (f. 28. April 1852), g. 2° m. Grosserer Hans Wilhelm Christensen (f. 22. Febr. 1852), med 39,079 Kr. 31 Ø., hvis Renter efter Legatstifterindens Død hvert Aars Februar tildeles en af Efterkommerne efter A. Skibsbygmester i Kjøbenhavn Skifter Thomas Juel Andersen (f. 10. Okt. 1834), Snedkermester i Aabenraa Ammon Julius Andersen og hans 1. Hustru, Skibsbygger, Kvartermand i Aabenraa Hans Andersen, Stadshauptmand i Tønsberg Carl Lundquist og Grethe Lindquist, Enke efter Skibsbygmester i Horten Andersen. B. Toldkontrollør i Kjøbenhavn Henrik Hansen Tofte (f. 28. Aug. 1815), skiftevis i hver Afdeling. Naar disse Familier ere uddøde, gives Renten til trængende Enker og ugifte Døtre af Kjøbenhavns Handelsstand.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Manufakturhandler Ignatz Breum af Odense, Manufakturhandler Julius Poulsen og Grosserer Hartvig Samson, der supplere sig selv. Fundats af 26. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 162), stadf. 12. April 1893.

430. **Cand. polyt. Peter Joseph Winstrups og Søster Oline Koch født Winstrups Familielegat,** stiftet 1881 af Arvingerne efter Peter Joseph Winstrup (f. 27. Juni 1814 † 3. Mai 1880) med 50,000 Kr., hvis Renter uddeles til trængende Efterkommere af Handelsgartner Frederik Julius Koch (f. 23. Mai 1816) og Hustru Oline Winstrup (f. 2. Sept. 1820 † 23. Dec. 1859) samt til Børn og Efterkommere af Frederik Julius Kochs 2. Ægteskab. Findes ingen Trængende af Familien, oplægges Renten; naar Familien er uddød, uddeles Renten til Trængende i Frederiksberg Sogn, der ei nyde Understøttelse af Fattigvæsnet.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Handelsgartner H. C. Koch, Assistent i Handelsbanken A. N. Fogtmann og Cand. polyt. Peter Ole Johan Koch, der supplere sig selv. Naar ingen mere findes villig til uden Betaling at deltage i Bestyrelsen, beskikkes en hæderlig, retsindig Mand til Enebestyrer af Amtmanden i Kjøbenhavns Amt, ligesom denne ogsaa tager Bestemmelse om Legatets Uddeling efter Familiens Uddøen. Fundats af 11. Okt. 1881, stadf. 12. Nov. 1883.

431. **Anders Christiansens og Hustru Lucie Pedersens Familielegat,** stiftet ved Testamentskodicil af 31. Jan. 1882 af Gaardeier, Dannebrogsmand Anders Christiansen (f. 12. April 1819 † 4. Okt. 1882) og Lucie Pedersen med 3,000 Kr., hvis Renter hver 5. Jan. uddeles til de værdigste og mest trængende af deres Familier.

Legatet bestyres af fhv. Godsforvalter F. Lützen, Ringsebølle ved Rødby, Sognefoged, Gaardeier Johan Jacobsen af Nebbelunde og Gaardeier Jens Nielsen Damsbo i Vester Tirsted, der vælge deres Eftermænd. Fundats af 22. Dec. 1896 (Min.-Tid. 1897 A, S. 97), stadf. 30. April 1897.

432. **Thora Kolbye født Schibbyes Legat,** stiftet 1882 af fhv. Apotheker, Partikulier Martin Nicolai Schibbye (f. 19. Juli 1811 † 30. Juni 1891) med 5,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid. Efter dennes Død tilfalder Kapitalen hendes Livsarvinger eller i Mangel deraf hendes Fuldsøskende. Lever ingen af dem, skal Renten efter en Legatars Død tildeles en Trængende af Slægterne Kolbye og Schibbye, med Fortrinsret for sidstnævnte Slægt. Findes ingen saadan, gives Renten til 1—2 trængende Piger af Borgerstanden i Thisted.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Gavebrev af 1. Marts 1882.

433. **General, Kammerherre H. S. Lytzens og Hustru født Horstmanns Familielegat,** stiftet ved Testamente af 17. Mai 1882 af Frøken Ida Christine Natalia Lytzen (f. 30. Juni 1821 † 12. Mai 1887) med 62,412 Kr. 25 Ø., nu 61,217 Kr. 18 Ø., hvis Renter hvert Aars 21. April uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Descendenter af Generalmajor, Kammerherre Hans Staal Lytzen (f. 31. Mai 1774 † 18. Dec. 1851) og hans to Hustruer Marie Laurenze Harberdorff (f. 15. Marts 1773 † 23. Sept. 1808) og Elise Birgitte Amalie Horstmann (f. 24. Juni 1794 † 21. Sept. 1858).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Kammerjunker, Ritmester Jacob Adolph Jens Lytzen og Dr. med. Georges Ferdinand Borch. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 24./25. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 197), stadf. 13. Juni 1889.

434. **Enkefru Nicoline Sophie Budtzs Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Aug. 1882 af Nicoline Sophie Tommesen (f. 24. Jan. 1804 † 13. Juni 1890), Enke efter Godsinspektør paa Grevskabet Friisenborg Johan Otto Budtz (f. 12. Nov. 1796 † 1. April 1865), med 3,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 2 lige store Lodder til kvindelige Descendenter af hendes 2 Søstre Henriette Tommesen (f. 23. April 1806 † 27. Aug. 1883), g. m. Exam. jur. Johan Frederik Smith (f. 12. Nov. 1802 † 1. Marts 1870), og Christiane Tommesen (f. 16. Okt. 1807 † 24. Juli 1857), g. m. Ritmester, Toldkasserer i Randers Henrik Ludvig Gether (f. 11. Juni 1808 † 28. Jan. 1891).

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Generalauditør Hans Christian Steffensen, der udnævner sin Eftermand. Fundats af 30. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 151), stadf. 6. Mai 1892.

435. **Frøken Charlotte Amalie Caroline Ravns Familielegat,** stiftet ved Testamente af 14. Dec. 1882 af Charlotte Amalie Caroline Ravn († 26. Juni 1883) med 25,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 500 Kr. til Descendenter efter Søskendene til Justitsraad, Amtsforvalter Søren Sørensen og Hustru Ingeborg Wad (se ovenfor 294).

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Provinsarkivar for Fyn Gustav Ludvig Wad og Overretssagfører Christian Heinrich Stützer, der supplere sig selv. Fundats af 29. Nov. 1886 (Min.-Tid. 1887 A, S. 11), stadf. 7. Jan. 1887.

436. **Klokker og Graver ved St. Marie Kirke i Helsingør Ludvig Holger Kruses Familielegat,** stiftet 1882, se Helsingør Kjøbstad 82.

437. **Greve Ferdinand Lerches Fideikommis,** oprettet 1883 af Kammerherre, Greve Frederik Ferdinand Lerche (f. 14. Dec. 1813 † 7. Sept. 1897) med 300,000 Kr., med Sukcession til hans Broder, Hofjægermester, Greve Vincents Lerche til Lerchesminde og Møltrup (f. 29. Juni 1815 † 8. Juli 1891), dennes Børn: Baron Ferdinand Vilhelm Carl Lerche (f. 28. Juli 1858) og Baronesse Louise Lerche (f. 9. Dec. 1860), derefter disses Efterkommere efter Førstefødselsretten og den agnatiske Linealfølge, saaledes at Indtægten deles lige mellem de fra Greve Vincents Lerche nedstigende Linier.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Chefen for den ældste af Linierne. Fundats af 26. Marts 1883, stadf. 31. Marts 1883. Tillæg af 23. Marts 1895, stadf. 10. April 1895.

438. **Johan Linnemanns Familielegat,** stiftet ved Testamente af 9. Nov. 1883 med Kodiciller af s. D. og 3. Marts 1887 af Kaptain Mads Johan Buch Linnemann (f. 4. Juni 1830 † 24. Juni 1889) med c. 134,000 Kr., nu c. 140,000 Kr., hvis Renter tildeles ægtefødte Descendenter af hans Bedsteforældre og disses Søskendebørn, paa fædrene Side Kjøbmand i Veile Henrik Linnemann (f. 1746 † 9. Juli 1812) og Ernestine Dichmann († 3. Dec. 1827), paa mødrene Side Sophie Christiane Balduin (f. 14. Juni 1768 † 11. Jan. 1834), 1° g. m. Mads Johan Buch, 2° m. Søren Schiøtt, i Lodder paa 100—800 Kr. for 1 Aar ad Gangen.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Overretssagfører i Kjøbenhavn Gustav Malling, der beskikker sin Eftermand. Fundats af 4. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 140), stadf. 18. Juni 1890. Tillæg af 3. Dec. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 342), stadf. 19. Dec. 1894. — Fortegnelse over de Personer, som ere beslægtede i 1. og 2. Sidelinie med afdøde Capitain i Fodfolket Mads Johan Buch Linnemann, udarbeidet af Frøknerne Andrea Linnemann og Anna Smith til Brug for det ved Afdødes Testamente af 9. Nov. 1883 oprettede „Johan Linnemanns Familielegat", Kbhvn. 1890.

439. **Elisabeth Knudtzons Familielegat for Descendenter efter hendes Forældre, Pastor Johannes Peter Ovesen Balle, født den 15de April 1810, død den 2den Marts 1879, og Hustru Nancy Henriette født Schack, født den 3die August 1815, død 14de April 1886,** stiftet 1883 af Grosserer Nicolai Henrik Knudtzon (f. 31. Juli 1841), Enkemand efter Elisabeth Louise Balle (f. 3. April 1844 † 16. Febr. 1883), og hendes Søstre Henriette Jacobine Frederikke Balle (f. 9. Aug. 1845) og Nancy Johanne Othilia Balle (f. 3. Febr. 1850) med 40,000 Kr., hvis Renter tilfalde de 2 Legatstifterinder paa Livstid, hver med 1/2, derefter deres ægtefødte Descendenter, derefter ægte Descendenter af Navnet Balle af deres ovennævnte Forældre, fortrinsvis ældre, ugifte og uforsørgede Piger, i Lodder paa ikke over 1,000 Kr., derefter uddeles i livsvarige Lodder paa 3—400 Kr. til andre ugifte og uforsørgede Piger blandt nævnte Ægtepars andre Descendenter, eller hvis Fædre ere døde eller afskedigede som Præster i Sjællands Stift, fortrinsvis saadanne, som opfylde begge disse Betingelser.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Grosserer Nicolai Henrik Knudtzon og 2 af ham valgte Medlemmer af Familien Balle, saaledes at Bestyrelsen supplerer sig selv, derefter af Sjællands Stiftsøvrighed. Fundats af 3. April 1883, stadf. 1. Febr. 1884.

440. **Frøken Hedvig Roulunds Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Juni 1883 af Hedvig Emilie Roulund (f. 4. Aug. 1820 † 11. Dec. 1884) med 36,610 Kr. 66 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i livsvarige Lodder paa 600 Kr. til ugifte Piger eller Enker, der nedstamme fra hendes Forældre, Auditør Rasmus Roulund til Store Restrup og Hustru Karen Christine Rasmussen (se ovenfor 367). Findes ingen kvalificerede Ansøgerinder, kan det ledige Beløb uddeles til ældre, trængende Lærerinder og Tjenestepiger i livsvarige Lodder paa 300 Kr. og 200 Kr.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Professor, Dr. jur. Julius Lassen, Overretssagfører Vilhelm Richter og Kontorchef i Landbrugsministeriet Herman Carl Oluf Gram. Bestyrelsen, der skal bestaa af 3 Medlemmer, saavidt muligt en Ven af Familien, et Medlem af Slægten og en Forretningsmand, supplerer sig selv. Fundats af 4. Marts 1886, stadf. 29. April 1886. Stamtavle over Familien Roulund fra Store Hesbjerg i Fyen, trykt som Manuskript for Familien. Kbhvn. 1889.

441. **Det Suhr'ske Familielegat,** stiftet af Mette Andrea Rasmine Kirketerp (f. 23. Febr. 1805 † 28. Dec. 1881), Enke efter Sognepræst til Tved Carl Emil Suhr (f. 15. Okt. 1795 † 15. Juni 1879), med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store Lodder til trængende Enker efter Mænd af Etatsraad Johannes Theodorus Suhrs (se I. B. 119) Slægt, der ikke nyde eller ikke kunne nyde godt af den Suhr'ske Stiftelse (se ovenfor 292).

Legatet bestyres af Direktionen for den Suhr'ske Stiftelse. Fundats af 9. April 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 186), stadf. 15. Okt. 1883.

442. **Grosserer Wilhelm Christian Topps og Hustru Ane Topps Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Sept. 1883 af Ane Rasmussen Nielsen (f. 10. Mai 1810 † 26. Juni 1888), Enke efter Grosserer og Hørkræmmer Wilhelm Christian Topp (f. 13. April 1810 † 26. Sept. 1883), med 59,639 Kr. 13 Ø., hvis Renter, tildels efter nogle Legatarers Død, uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. til trængende, kvindelige Descendenter af Toldassistent, Premierløitnant, Krigsraad Niels Anton Topp (f. 6. Dec. 1778 † 5. Marts 1832) og Hustru Ane Cathrine Gjøhr (f. 17. Okt. 1785 † 19. Aug. 1834) og af Husmand i Parkhuset ved Roskilde Rasmus Nielsen (f. 1763 † 23. Juni 1843) og Hustru Gundel Pedersdatter († 4. Nov. 1830), hvad enten de ere Enker eller Ugifte eller Enker efter mandlige Descendenter, over 50 Aar gamle og bosatte i Landet.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af en juridisk Kandidat og en Descendent eller fjernere Slægtning af Legatstifterinden. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 26. Mai 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 151), stadf. 28. Mai 1891.

443. **Det Munthe-Morgenstierne-Løvenskiold'ske Fideikommis,** oprettet 1883 af Kammerjunker, Kaptain Otto Ludvig Michael von Munthe af Morgenstierne (se ovenfor Flaaden 17) og Hustru Anna Helene Mariane Baronesse Løvenskiold (f. 14. Okt. 1839) med 50,000 Kr., med Sukcession til deres Søn, Kammerjunker, Cand. jur. Bredo Otto Anton von Munthe af Morgenstierne (f. 6. Marts

1871) og hans Afkom efter agnatisk-kognatisk Linealfølge, alt forsaavidt det hører til den evangelisk-lutherske Trosbekjendelse.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 1. Dec. 1883, konfirm. 6. Dec. 1883.

444. **Frøken Espenine Frederikke Bruuns Familielegat,** stiftet ved Testamente af 25. Febr. 1884 af Espenine Frederikke Bruun (se ovenfor S. 114), udlagt med 32,771 Kr. 41 Ø., hvis Renter i livsvarige Lodder paa 300 Kr. uddeles til mindst 30-aarige, ugifte, trængende Kvinder, der ere Descendenter af Justitsraad Niels Frederik Hillerup til Børglum Kloster (f. c. 1753 † 29. Nov. 1819) og Hustru Elisabeth Dyssel født Jespersen (f. c. 1766 † 31. Jan. 1835). Restrenten oplægges, til der kan dannes en ny Lod paa 300 Kr.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal bestyres af 2 Mænd, der ere Descendenter af ovennævnte Ægtepar, samt en af Justitsministeriet udnævnt Embedsmand. Den nuværende Bestyrelse er General Ehrenreich Christopher Ludvig Koefoed og Justitiarius i Kriminal- og Politiretten Jacob Vitus Ingerslev samt Fuldmægtig i Indenrigsministeriet Kai August Hammerich. Fundats af 10. Okt. 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 304), stadf. 27. Dec. 1895.

445. **Else Thomasine Clausen født Møllers Familielegat til trængende Enker og ugifte Fruentimmer,** stiftet 1884 af Else Thomasine Møller (f. 6. Febr. 1805 † 24. Dec. 1885), Enke efter Kjøbmand i Mariager Rasmus Clausen (f. 27. April 1796 † 20. Sept. 1875), med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles til Enker og ugifte Kvinder af Familien.

Legatet bestyres af en mandlig Slægtning af Legatstifterinden og Sognepræsten i Mariager. Kodicil af 6. Marts 1884.

446. **Det første Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis,** oprettet 1884 af Overhofmesterinde Julie Adelaide Harriet Raben-Levetzau født Bornemann, Enke efter Geheimekonferensraad, Kammerherre, Carl Vilhelm Raben-Levetzau til Bremersvold og Lekkende (se ovenfor 364), med 896,370 Kr. for hendes Brodersøn, Kammerjunker, Cand. jur. Cosmus Bornemann (f. 15. Dec. 1857) og hans ægte Descendenter efter agnatisk-kognatisk Arvefølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen, der er berettiget til under Justitsministeriets Approbation at antage en Forretningsfører. Testamente af 2. Juli 1884 med Kodicil af 3. Juni 1885, stadf. 14. Dec. 1888.

447. **Det andet Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis,** oprettet 1884 af den Samme med 112,052 Kr. for hendes Broderdatter Harriet Sophie Caroline Julia Vilhelmine Ernestine Bornemann (f. 14. Okt. 1854) og hendes ægte Descendenter efter agnatisk-kognatisk Arvefølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af det første Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis (se ovenfor 446). Testamente af 2. Juli 1884 med Kodicil af 3. Juni 1885, stadf. 14. Dec. 1888.

448. **Det tredie Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis,** stiftet 1884 af den Samme med 112,052 Kr. for hendes Broderdatter Louise Marie Elisa-

beth Bornemann (f. 19. Okt. 1861 † 13. Febr. 1889) i Ægteskab med Kammerjunker Gerner Sneedorff Wolff til Grevensvænge (f. 1. April 1850) og hendes ægte Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af det første Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis (se ovenfor 446). Testamente af 2. Juli 1884 med Kodicil af 3. Juni 1885, stadf. 14. Dec. 1888.

449. **Det fjerde Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis,** stiftet 1884 af den Samme med 112,052 Kr. for hendes Broderdatter Sophie Charlotte Alexandra Bornemann (f. 29. Jan. 1863) og hendes ægte Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af det første Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis (se ovenfor 446). Testamente af 2. Juli 1884 med Kodicil af 3. Juni 1885, stadf. 14. Dec. 1888.

450. **Det femte Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis,** oprettet 1884 af den Samme med 112,052 Kr. for hendes Broderdatter Vilhelmine Mathilde Bornemann (f. 23. Jan. 1865) i Ægteskab med Jagtjunker Niels Peter Adolph Bauditz (f. 12. Jan. 1863) og hendes ægte Descendenter efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen af det første Raben-Levetzau-Bornemann'ske Fideikommis (se ovenfor 446). Testamente af 2. Juli 1884 med Kodicil af 3. Juni 1885, stadf. 14. Dec. 1888.

451. **von Bülows Fideikommis,** stiftet 1884 af Herman Frederik Rudolf von Bülow til Anderupgaard (f. 12. Marts 1804 † 10. Marts 1887) med hans Bo, hvoraf 50,000 Kr., nu 84,000 Kr., oplægges til 100,000 Kr., der danne den egenlige Fideikommiskapital, hvis Renter tilfalde den ældste mandlige Descendent efter hans Forældre, Etatsraad Adam Diderik von Bülow til Tøystrup (f. 26. Dec. 1769 † 2. Mai 1822) og Anna Tommerup (f. 31. Marts 1770 † 17. Febr. 1811) af ældste nedstigende Linie, saafremt han boer her i Landet, ellers den næstfølgende eller efterfølgende mandlige Descendent. Findes ingen mandlige Descendenter af nævnte Ægtepar her i Landet, tiltræder den ældste mandlige Descendent af nævnte Adam Diderik von Bülows andet Ægteskab med Birgitte Kirstine Jantzen (f. 1791 † 1831), og saafremt der heller ingen mandlige Descendenter af dette Ægteskab findes, da den mandlige Linie, som er nærmest beslægtet med Adam Diderik von Bülow, men altid en Bülow, som er bosiddende her i Riget. Renten af Fideikommissets øvrige Kapitalformue, c. 430,000 Kr., tilfalder de ægte Descendenter af Legatstifterens Forældre i Lodder paa 1,000 Kr., saaledes at i Reglen den Ældre i Slægten gaaer forud for den Yngre. Findes ingen Descendenter af Legatstifterens Forældre, træder Descendensen af Adam Diderik von Bülows andet Ægteskab i Stedet. Uddøer hele Adam Diderik von Bülows Afkom, bliver Legatet at tillægge andre af Bülow'ernes Slægt, saaledes at den nærmere beslægtede Gren har Fortrin for den yngre og den ældre Person for den yngre. Fideikommisset skal vedligeholde Adam Grambow von Bülows (f. 26. Febr. 1806 † 26. Marts 1883) Gravsted og Gravminde paa Bogense

Kirkegaard, Hans Philip von Bülows (f. 20. April 1805 † 25. Dec. 1889) Gravsted og Gravminde og Legatstifterens Gravsted paa Odense Kirkegaard. Hele Fideikommiskapitalen er nu 504,476 Kr. 28 Ø.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Stiftamtmanden og Biskoppen over Fyns Stift og Besidderen af den førstnævnte Majoratsfond. Fundats af 26. Juli 1884, stadf. 23. April 1885.

452. **Konsistorialraad Lambert Daniel Bruuns Familielegat,** stiftet 1884, se Sjællands Stift 12.

453. **Klokker Kjøllers Legat,** stiftet 1884, se Rønne Kjøbstad 12.

454. **Brødrene Thunes Legat for ugifte Kvinder af borgerlig Stand,** stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1885, konfirm. 14. Mai 1886, af Etatsraad, Grosserer Carl Edward Thune (f. 11. Marts 1810 † 9. Okt. 1885) med 29,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til uformuende, ugifte Kvinder, først af hans Slægt.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Dispachør Johannes Middelboe, Enkefru Vilhelmine Jacobsen født Thune og Kammerjunker, Kaptain Christian Herman Gaston Waagepetersen, derefter af den ældste myndige Mand af hver af de 3 Linier af Legatstifterens Efterkommere; findes ingen saadanne, udnævner Justitsministeriet en Bestyrelse. Fundats af 13. Dec. 1887 (Min.-Tid. 1878 A, S. 247), stadf. 18. Okt. 1888.

455. **Etatsraad Christian Saxtorphs og Hustru Anna Saxtorphs Stiftelse for trængende, ugifte Døtre af Mænd i de høiere Samfundsklasser,** stiftet ved Testamente af 14. Marts 1885 med Kodicil af 24. Jan. 1888 af Anna Elisabeth Saxtorph (f. 26. Okt. 1822 † 17. Febr. 1891), Enke efter Etatsraad, Professor, Dr. med. Hans Christian Saxtorph (f. 19. Aug. 1813 † 7. Sept. 1875), nu 219,979 Kr. 83 Ø., hvis Renter uddeles i 4 Lodder paa 600 Kr., 6 Lodder paa 400 Kr., Resten i Lodder paa 200 Kr., først til Kvinder over 18 Aar, som ere Børn og Børnebørn af Etatsraad Hans Christian Saxtorphs Søskende.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Overformynderen, Holmens Provst og Professor, Dr. med. Johan Peter Sylvester Saxtorph, der selv vælger sin Eftermand blandt Mænd af Familien Saxtorph. Fundats af Nov. 1891 (Min.-Tid. 1892 A, S. 178), stadf. 2. Juni 1892.

456. **Det Castenskiold'ske Fideikommis,** stiftet 1885 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Ritmester Ludvig Castenskiold (f. 24. Aug. 1823) og Hustru Ida Sophie Vilhelmine Grevenkop-Castenskiold (f. 15. Okt. 1833) med 100,000 Kr. for deres agnatiske Afkom. Efter begge Ægtefællernes Død lægges 1,000 Kr. af Renten til Kapitalen, indtil denne har naaet en Størrelse af 400,000 Kr., medens Resten af Rentebeløbet tilfalder deres Børn i lige store Dele og nedarves i deres Linier efter Førstefødselsretten og den agnatiske Linealfølge; findes ingen mandlige Agnater, tilfalder Fideikommisset kvindelige Agnater.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Chefen for den ældste Linie. Fundats af 25. April 1885, stadf. 27. Mai 1885. Tillæg af 23. Nov. 1895, stadf. 10. Dec. 1895.

457. **Kammerherre Christian Albrecht Lensgreve Lerches Familielegat,** stiftet 1885 af Kammerherre, Greve Christian Albrecht Lerche til Grevskabet Lerchenborg (se ovenfor Universitetet 160) med 60,000 Kr., hvis Renter uddeles for 5 Aar i 1 Lod paa 1,000 Kr., 1 paa 800 Kr. og 1 paa 600 Kr. eller 3 Lodder paa 800 Kr. eller 4 paa 600 Kr. til uformuende Medlemmer af den Lerche'ske Familie, som bære dette Navn, især saadanne yngre, men dog konfirmerede Medlemmer, som skulle bane sig en Vei, eller som paa Grund af en dem overgaaet Ulykke ere ude af Stand dertil.

Legatet bestyres af Besidderen af Grevskabet Lerchenborg. Fundats af 23. Mai 1885 (Univ. Leg. 1890, S. 666).

458. **Det første Tesdorpf'ske Fideikommis,** oprettet ved Testamente af 13. Juni 1885 af Geheimekonferensraad Eduard Tesdorpf til Ourupgaard med 700,000 Kr. for hans ældste Søn, Hofjægermester Edvard Frederik Jacob Tesdorpf til Ourupgaard (f. 3. Dec. 1854) og hans Descendens efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 11. Dec. 1890, stadf. 17. Marts 1891.

459. **Det andet Tesdorpf'ske Fideikommis,** oprettet ved samme Testamente med 700,000 Kr. for Kammerjunker Adolph Valdemar Tesdorpf til Gjedsergaard (f. 23. Okt. 1859) og hans Descendens efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 11. Dec. 1890, stadf. 17. Marts 1891.

460. **Det tredie Tesdorpf'ske Fideikommis,** oprettet ved samme Testamente med 200,000 Kr. for Ida Charlotte Sophie Tesdorpf (f. 27. Okt. 1851) i Ægteskab med Hofjægermester Oscar Brun til Sædingegaard, Kraagerup og Boderup (f. 6. Jan. 1851) og hendes Descendens efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 11. Dec. 1890, stadf. 17. Marts 1891.

461. **Det fjerde Tesdorpf'ske Fideikommis,** oprettet ved samme Testamente med 200,000 Kr. for Adelgunde Fanny Erneste Pouline Tesdorpf (f. 18. Dec. 1856 † 8. Mai 1890) i Ægteskab med Kammerherre, Hofjægermester Sophus Gustav Holger Vind til Sanderumgaard, Veirupgaard og Petersdal (f. 18. April 1842) og hendes Descendens efter agnatisk-kognatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderen. Fundats af 11. Dec. 1890, stadf. 17. Marts 1891.

462. **Det Hvassiske Familiefideikommis,** oprettet 1885 af Etatsraad Frantz Hvass til Rolighed (f. 1. Okt. 1824 † 12. Dec. 1890) og Hustru Tychine Andrea Frederikke de Lichtenberg (f. 14. Mai 1835) med 163,200 Reichsmark rumænske Statsobligationer, 8,000 Kr. danske Kreditforeningsobligationer og 8,000 Kr.

Landmandsbankaktier for dem selv og derefter a) alle deres mandlige Descendenter, b) Enker efter disse, saalænge de forblive i Enkestand, c) og, naar der ikke længer maatte være agnatisk Descendens efter Opretterne, den agnatiske Descendens efter Opretterens Brodersøn, Dyrlæge Ernst Nicolai Hvass (f. 6. Marts 1859) og efter hans Farbroder, Hofjægermester, Legationssekretær Marcus Pauli Hvass til Randrups (f. 14. Dec. 1801 † 13. Sept. 1864) to Sønner: Jægermester Franciscus Tertius Hvass til Randrup (f. 20. Aug. 1842) og Cand. theol. Charles Nicolai Hvass til Svanholmsminde (f. 1. Sept. 1844).

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af en af dette blandt Opretterens samtlige mandlige Descendenter valgt Bestyrer. Fundats af 14. Juni 1885, stadf. 4. Sept. 1885. Tillæg af 29. Jan. 1887, stadf. 13. Mai 1887.

463. **Grosserer Vincent Magnus Blochs og Hustru Lovise Augusta født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Aug. 1885 med Kodiciller af 30. April og 21. Juli 1887 af Vincent Magnus Bloch og Lovise Augusta Petersen (se I. B. 602 og 1129) med 100,000 Kr., hvis Renter uddeles i 20 lige store livsvarige Lodder til trængende, ugifte Kvinder, der nedstamme fra Legatstifterne, deres Forældre og Bedsteforældre, samt til Døtre paa over 25 Aar af kongelige Embedsmænd, Embedsmænd under Kjøbenhavns Kommune eller Sagførere.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Høiesteretssagfører Frederik Zahle, Sagfører Ludvig Kock og A. Philipsen. Bestyrelsen suppleres af Ministeriet. Fundats af 5. Dec. 1891 / 13. April 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 144), stadf. 28. April 1892.

464. **Kancelliraad, Prokurator Otto Henrik Nors' og Hustru Frandsine Nors født Møllers Familielegat i Løgstør,** stiftet 1885, se Kornum og Løgsted Sogne i Aalborg Amt 7.

465. **Godseier Stadels Familielegat,** stiftet 1885, se Thisted Amt 6.

466. **Veterinæren, Etatsraad H. C. Tschernings og Hustrus Familielegat,** stiftet ved Testamente af 6. April 1886 af Constance Ludolphine von Schubarth, Enke efter Etatsraad Hans Christian Tscherning (se ovenfor S. 99), med 25,618 Kr. 21 Ø., nu 25,628 Kr. 70 Ø., hvis Renter uddeles med ²/₃ i 3 lige store livsvarige Lodder blandt hans og med ¹/₃ i 2 lige store livsvarige Lodder blandt hendes Slægtninge.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af en af Ministeriet udnævnt, juridisk kyndig Mand, en af Etatsraad Tschernings nærmeste mandlige Slægtninge og en af Etatsraadinde Tschernings nærmeste kvindelige Slægtninge. Fundats af 20. Juli 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 221), stadf. 8. Aug. 1894.

467. **Frøken Constantia Victorine Hansens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 10. Dec. 1886 af Constantia Victorine Hansen (f. 23. Okt. 1817 † 20. Juni 1895) med 8,000 Kr., hvis Renter i Lodder paa 40 Kr. uddeles til trængende, værdige, i lovligt Ægteskab fødte Kvinder, der nedstamme i lige Linie fra Legatstifter-

indens Forældre, Apotheker i Frederikshavn Anker Christian Hansen (f. 1. Sept. 1787 † 7. Sept. 1857) og Ane Green (f. 30. Sept. 1792 el. 93 † 1833) eller ere gifte med eller Enker efter Mænd, der nedstamme fra dem. Kun Slægtninge her i Kongeriget komme i Betragtning; mulig ledige Legatlodder oplægges. Naar alle Linier ere uddøde, deles Kapitalen i 2 lige Dele, og den ene Halvdel tilfalder Frederikshavns Kjøbstads Fattige udenfor det offenlige Fattigvæsen til Oprettelse af et Legat, der ønskes bestyret af Byfogden og Sognepræsten, medens den anden Halvdel skal tilfalde Foreningen til Lærerinders Understøttelse (se ovenfor S. 113).

Legatet bestyres af Sparekassedirektør, Sagfører Anker Christian Hansen i Frederikssund, Overlærer Anker Peter Villiam Michelsen i Sorø og Godseier, Premierløitnant Charles Christian Mansa til Sø; de supplere sig efter Alder med andre af Legatstifterindens Broder- eller Søstersønner, og naar ingen saadanne findes, med Mænd i og udenfor Familien. Fundats af 2. Mai 1897 (Min.-Tid. 1897 A, S. 106), stadf. 12. Mai 1897.

468. **Fabrikant Adolph Gørickes og Hustru født Richs Legat,** stiftet 1886 af Carl Ludvig Frederik Adolph Gøricke (f. 6. Okt. 1834) og Hustru Elisabeth Rich med 25,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars barnløse Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Trængende af begge Kjøn af Familierne Gøricke og Rich og, hvis ingen saadanne findes, til trængende Døtre af Fabrikanter eller Grosserere i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Gavebrev af 12. Okt. 1886 med Paategning af 4. Okt. 1894.

469. **Det Münter'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 14. Mai 1887 af Frøken Adelaide (Ida) Elise Frederikke Münter (f. 28. Mai 1811 † 17. Mai 1896) med 40,106 Kr. 68 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. aarlig til ægtefødte Descendenter af begge Kjøn af Justitsraad Hermann Balthasar Addo Stephan Münter (f. 27. Juli 1792 † 5. Sept. 1867), Konfessionarius, Provst, Dr. theol. Balthasar Münter (f. 14. Febr. 1794 † 26. Febr. 1867), Maria Friederica Franzisca Münter (f. 29. Sept. 1796 † 5. Juli 1871), i Ægteskab med Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Jacob Peter Mynster (f. 8. Nov. 1775 † 30. Jan. 1854), Justitsraad, Raadmand Carl Vilhelm Theodor Münter (f. 6. Okt. 1798 † 13. Febr. 1841) og Sognepræst til Ørslev og Solbjerg Frederik Münter (f. 22. Juli 1807 † 10. Sept. 1873), fortrinsvis til ugifte Kvinder og Enker, dernæst til gifte Kvinder, og naar ingen saadanne findes, da til Mænd. Findes tilsidst kun 1 Legatnyder, og denne døer uden Livsarvinger, og der i 5 Aar efter hans Død ingen legatberettiget Slægtning melder sig, tilfalder Kapitalen hans Arvinger.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af en mandlig Descendent, der opholder sig i Danmark. Nuværende Bestyrer er Kammerherre Frederik Münter, der udnævner sin Efterfølger. Fundats af 11. Febr. 1897 med Paategning af 22. Marts 1897 (Min.-Tid. 1897 A, S. 80), stadf. 1. April 1897.

470. **Frøken Johanne Louise Seidelins Familielegat,** stiftet 1887, se Roskilde Kjøbstad 57.

471. **Provst Daniel Smith og Hustru Nicoline Sophie Friis Smith født Coldings Legat,** stiftet 1887, se Stege Kjøbstad 22.

472. **Frøken Agnes Madsens Familielegat,** stiftet 1887, se Præstø Kjøbstad 16.

473. **Det Larssen'ske Familielegat,** stiftet ved Testamente af 10. Juli 1888 af fhv. Fyrskibsfører Johan Peter Larssen (f. 17. Juni 1822 † 15. Mai 1896) med 25,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 3 Lodder til Legatstifterens nærmest Beslægtede af begge Kjøn. Mulig ledige Legatlodder tilfalde midlertidig „Peter J. Larssens Sønners Legat for trængende Enker eller ældre Piger“ i Sæby. Naar ingen legatberettiget har meldt sig i 3 Aar, tilfalder Kapitalen uigjenkaldelig sidstnævnte Legat.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Landvæsenskommissær, Anton Gregers Lassen til Hørbylund, Premierløitnant af Artilleriet Carl Otto Rolf Larssen og Kontorchef Christian Olsen Rimestad, som have valgt 2 Suppleanter. Fundats af 21. April 1897 (Min.-Tid. 1897 A, S. 96), stadf. 27. April 1897.

474. **Jens Andersen Ostenfelds og Hustru Inger Pedersens Familielegat,** stiftet 1888, se Hornslet Sogn i Randers Amt 5.

475. **Isenkræmmer Peter Eegholms og Hustru Sophie Eegholm født Heegaards Legat for værdige Trængende, fortrinsvis af deres Familie,** stiftet 1889 efter Isenkræmmer i Kjøbenhavn Peter Carl Frederik Eegholm (se I. B. 2736) og Hustru Sophie Heegaard (f. 7. Okt. 1805 † 20. Sept. 1878) med 20,000 Kr., 1900 forøget med 3,000 Kr., ialt 23,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store livsvarige Lodder til trængende Mænd eller Kvinder, først af deres Familie.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Partikulier Hans Anker Eegholm, derefter af 2 af ham valgte Personer, en af Legatstifterens, en af hans Hustrus Familie. der udnævne hver sin Eftermand. Fundats af 17. Jan. 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 83), stadf. 19. Marts 1889. Fundats af 27. Febr. 1900 (Min.-Tid. 1900 A, S. 94), stadf. 8. Marts 1900.

476. **C. V. R. Lotzs Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Nov. 1889 af Kontorist i Kjøbenhavn Charles Vilhelm Rønne Lotz (f. 27. Okt. 1867 † 27. Mai 1890), udlagt med 49,849 Kr. 92 Ø., nu 52,839 Kr. 41 Ø., af hvis Renter 10 pCt. oplægges og Resten uddeles i Lodder paa 100, 300 og 500 Kr. til trængende Descendenter af hans Søskende, dernæst af hans Venner, Maleren Hans Axel Hou (f. 13. Juli 1860), Landinspektør Frederik Ferdinand Paulus Messerschmidt (f. 1. April 1864), Læge Hans Henrik Sørensen (f. 27. Nov. 1866), Grosserer Emil Christian William François Messerschmidt (f. 3. Marts 1867), Løitnant, Assistent ved Statsbanerne Oskar Viggo Wanscher (f. 20. Jan. 1864 † 31. Jan. 1897), Grosserer Christian William Vilhelm Messerschmidt (f. 30. Juli 1871) og Exam. jur. Hans Emil Kierkegaard. Medgaaer Renten ikke til dette Øiemed, henlægges af de ikke anvendte Renter $^1/_2$, medens $^1/_2$ tilfalder Kjøbenhavns Understøttelsesforening.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Vexellerer August Lunn og Sagfører Hans Emil Kierkegaard. Bestyrelsen suppleres af Justitsministeriet. Fundats af 22. Mai 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 310), stadf. 14. Nov. 1894.

477. **Justitsraad Schack August Steenbergs og Cathrine Elisabeth Steenberg født Lemvighs Familielegat,** stiftet ved Testamente af 6. Dec. 1889 af Cathrine Elisabeth Lemvigh (f. 14. Mai 1823 † 14. Aug. 1894), Enke efter Distriktslæge Schack August Steenberg (f. 5. Sept. 1808 † 27. Dec. 1885), med 24,138 Kr. 3 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 2 lige store Lodder, hvoraf 1 tilfalder trængende, ægte Descendenter af Amtsprovst Jacob Lemvigh (f. 29. Marts 1748 † 24. Juni 1831) og Abelone Cathrine Switzer (f. 28. Mai 1761 † 24. April el. 1. Mai 1846), 1 trængende, ægte Descendenter af Sognepræst til Gjerløv og Draaby Niels Steenberg (f. 25. Sept. 1768 † 13. Jan. 1830) og Maren Hedevig Fanøe (f. 3. Juni 1782 † 4. Dec. 1849). Naar begge Familier ere uddøde, skal Renten tilfalde gamle, værdige, trængende Enker af Læger eller ugifte Døtre af samme. Bestyrelsen af Legatet skal da overgaa til Bestyrelsen for Lægernes Enkekasse, hvis denne existerer og er villig dertil, ellers skal Kapitalen overgaa fra Overformynderiet til Kjøbenhavns Magistrat.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal under Justitsministeriets Overtilsyn bestyres af 2 Medlemmer, 1 af hver af Familierne; de skulle være Descendenter af de ovennævnte. De nuværende Bestyrere ere Godseier, Etatsraad Jacob Christian Henrik Lemvigh og Professor Niels George Steenberg, der vælge deres Efterfølgere. Fundats af 27. Nov. 1894 (Min.-Tid. 1895 A, S. 92), stadf. 4. Marts 1895. Stamtavle af Kragballe 1875.

478. **Galop Hans' Legat** (Hans Jørgen Jacobsen), stiftet 1889, se Draaby Sogn i Randers Amt 5.

479. **Hulda Elina Reimanns Familielegat,** stiftet ved Testamente af 23. Jan. 1890 af Hulda Elina Reimann (f. 22. Nov. 1831 † 1. Marts 1891) med 5,260 Kr. 88 Ø., hvis Renter efter en Legatars Død eller Giftermaal tildeles den mest trængende Kvinde blandt de ægtefødte Descendenter efter Legatstifterindens Forældre, Kjøbmand Carl Christian Reimann (f. 7. Jan. 1798 † 18. Febr. 1852) og Euphrosyne Birgitte Peerhøi (f. c. 1801 † 1. April 1846). Uddøer Slægten, oplægges Renten til 10,000 Kr., og Legatet overgaar da til Kjøbenhavns Magistrat til Uddeling i Lodder paa 100 Kr. til trængende Kvinder, der have viist Troskab og Opofrelse i deres Gjerning.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres af Grosserer Eugen Alfred Reimann og efter ham af den ældste, ægtefødte Mand af Familien o. s. fr. Fundats af 8. Nov. 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 345), stadf. 23. Nov. 1892.

480. **Det Niels Juel-Lundbæk'ske Fideikommis,** oprettet 1890 af Baronesse Ottilia Christiane Christine Juliane Ovidia Adolphine Juel af Rysensteen (f. 12. Aug. 1837) med 210,000 Kr. i Nationalbankaktier og hendes øvrige Bo, 1896 udvidet med 53,200 Kr. Nationalbankaktier, 96,200 Kr. Panteobligationer og med Bislev Sogns Konge- og Kirke-, Korn- samt Kvægtiende med tilhørende Bislev Kirke og

Kirkemidler, af Værdi 32,000 Kr., med Sukcession til hendes Broder, Kammerherre, Cand. polit., Baron Christian Frederik Adrian Juul af Rysensteen til Lundbæk og Mundelstrupgaard (f. 15. Okt. 1838), hans Børn og deres Afkom, saaledes at hvert Barn eller afdød Barns Afkom danner en rentenydende Linie, indenfor hvilken Sukcession finder Sted efter lineal agnatisk-kognatisk Arvefølge. Bislev Sogns Tiender m. v. gaa udelte over paa Baronesse Vibeke (f. 7. Mai 1875) i Ægteskab med Baron Holger Emerentz Güldencrone (f. 31. Aug. 1873). Et Beløb af 50,000 Kr. er udsondret af Fideikommiskapitalen til en Understøttelsesfond, hvis Renter skulle uddeles til trængende Descendenter af Opretterindens Forældre, Kammerherre, Kaptain, Baron Niels Juel af Rysensteen (se Hæren 66) og Hustru Philippine Kjær (f. 26. Febr. 1804 † 20. April 1876), hvorhos 1/10 af Udbyttet skal oplægges, ligesom det Juel'ske Familiegravsted paa Bislev Kirkegaard skal vedligeholdes.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderne samt en af Justitsministeriet udnævnt retskyndig Direktør, der tillige er Forretningsfører. Fundats af 18. Nov. 1890 med Paategninger af 5. Jan. 1891, 20. Febr. 1891 og 3. April 1891, stadf. 22. April 1891, Tillægsfundats af 25. Febr. 1896, stadf. 6. Aug. 1896.

481. **Det Holm-Friisiske Legat,** stiftet 1890, se Assens Kjøbstad 37.

482. **Kjøbmand i Holbæk, Agent Peter Christian Petersens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 10. Marts 1891 af Peter Christian Petersen (f. 7. Febr. 1817 † 28. Juli 1899) med 10,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. til trængende Descendenter af Legatstifteren og hans Søskende. Naar disse ere uddøde, skal Bestyrelsen for de Borch'ske Legater i Holbæk tage Bestemmelse om Legatets fremtidige Anvendelse.

Legatet bestyres af Theodor Johnstone Petersen og Borgermester Nic. Emil Hansen i Holbæk, der vælge deres Eftermænd af Legatstifterens Slægt; Valget skal godkjendes af Justitsministeriet. Fundats af 22. Jan. 1902 (Min.-Tid. 1902 A. S. 68), stadf. 5. Febr. 1902.

483. **Det Grøn'ske Fideikommis,** stiftet 1891 af Grosserer i Kjøbenhavn Ludvig Jens Tønnes Grøn (se I. B. 1966) med Værdien af Eiendommen Randbølgaard, med agnatisk, derefter agnatisk-kognatisk Sukcession for hans Efterkommere. Rentenydelsen indtræder først, naar Renten er 20,000 Kr., senest 1. Jan. 1941.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Bestyrelsen for M. E. Grøns og Hustrus Familielegat (se ovenfor 376). Fundats af 8. Mai 1891, stadf. 8. Juni 1891.

484. **Det Jægermester J. K. J. S. Dinesen'ske Fideikommis,** oprettet 1891 af Jægermester Jens Kraft Jacob Sophus Dinesen til Kragerupgaard (f. 18. Marts 1830) med 200,000 Kr. for hans Broder, Jægermester Marius Jacob Neergaard Dinesens (f. 10. Jan. 1835) og Hustru Ida Cathrine van Deurs' (f. 31. Marts 1842) Børn: Løitnant Carl Sophus Dinesen (f. 18. Juli 1863), Thyra Dinesen (f. 1. Dec. 1864) i Ægteskab med Jægermester Carl Klingberg Engelsted (f. 15. Febr. 1862), Cand. phil. Axel Jacob Neergaard Dinesen (f. 13. Sept.

1866) og Alma Sophie Dinesen (f. 21. Juli 1868) i Ægteskab med Læge August Nicolaus Boberg (f. 4. Marts 1857) og disses Descendens efter agnatisk Linealfølge.

Fideikommisset bestyres under Lenskontrol af Besidderne. Fundats af 22. Mai 1891 med Paategning af 23. Juli 1891, stadf. 31. Aug. 1891.

485. **Det Balslev'ske Familielegat,** stiftet 1891 af Biskop over Ribe Stift, Dr. theol. Carl Frederik Balslev (f. 10. Jan. 1805 † 11. Marts 1895) og Sognepræst til Strø Martin Julius Balslev (f. 22. Okt. 1817 † 25. Dec. 1899) samt deres Brodersønner, nu 1,360 Kr., hvis Renter tildeles ægtefødte Børn af en i lige Linie og ved ægte Descendens nedstammende Efterkommer af Konsistorialraad, Sognepræst til Haarslev Rasmus Balslev (f. 3. Febr. 1762 † 25. Dec. 1840) og deres Enker, fortrinsvis dem, af hvem eller for hvem der er erlagt aarligt Bidrag til Legatkapitalen.

Legatet bestyres af Sognepræst til Sønderso Sofus Theodor Balslev, Sognepræst til Vigerslev Rasmus Balslev og Dyrlæge i Tryden Carl Julius Balslev. Bestyrelsen supplerer sig selv med Tilkaldelse af de 3 ældste, fuldmyndige Mænd af Slægten. Foreløbige Bestemmelser af 1891.

486. **Enkefru Charlotte Sophie Henriette Christensen født Lunds Stiftelse,** stiftet ved Testamente af 28. Dec. 1891 af Charlotte Sophie Henriette Lund (f. 1821 † 27. April 1901), Enke efter Kammerraad Christian Christensen (f. 26. Juli 1824 † 13. Dec. 1891), med 50,000 Kr., for hvis Renter nogle Gravsteder paa Hørsholm Kirkegaard vedligeholdes, og der uddeles 3 livsvarige Lodder paa 300 Kr. og 3 paa 200 Kr. til gamle, værdige, trængende Piger eller Enker, som ikke maa have over 600 Kr. i Indtægt, fortrinsvis ægte kvindelige Descendenter af hendes Farbroder, Andreas Martin Lund til Korsøegaard (f. 1794 † 13. Okt. 1863) og hendes Morbroder, Oberst Christian Schøller (f. 17. Marts 1804 † 9. Juli 1888) indtil 3. Led; findes ingen saadanne, gaaer denne Fortrinsret over paa Hørsholm Birks Beboere, som i mindst 20 Aar have haft fast Bopæl der og ikke faae Fattigunderstøttelse eller Alderdomshjælp. Restrenten oplægges, til der kan dannes en ny Lod, o. s. v.

Legatet bestyres af Fabrikant Christian Schøller og Departementschef Anders Dybdal, der udnævne deres Efterfølgere, helst af Legatstifterindens og hendes Mands Slægt. Fundats af 10. Aug. 1901 (Min.-Tid. 1901 A, S. 252), stadf. 14. Sept. 1901.

487. **Konsul Peter Scheel Winchells og Hustru Laura Sophie Margrethe Winchell født Bertelsens Legat,** stiftet 1891, se Nakskov Kjøbstad 61.

488. **Enkefru Dorthea Sophie Kirstine Brønniche født Kornerups Familielegat,** stiftet 1891, se Roskilde Kjøbstad 63.

489. **Chr. D. Schwensens Familielegat,** stiftet ved Kodicil af 2. April 1892 til Testamente af 1. Aug. 1881 af Prokurator i Kjøbenhavn Christian Ditlev Schwensen (f. 2. Aug. 1826 † 3. April 1892) med Eiendommen Nr. 21 i Herluf Trollesgade i Kjøbenhavn og en kontant Kapital paa 340 Kr. 18 Ø., hvis Renter tillige-

med Provenuet af Gaarden efter nogle Legatarers Død hvert Aars 2. Aug. uddeles til 9 Trængende af hans Familie for 3 Aar ad Gangen.

Legatet bestyres af Læge Henrik Christian Reinhard Binzer og Legatstifterens Enke Anna Jacobine Amalie Lunning, der udvælge deres Efterfølgere. Fundats af 30. April 1895 (Min.-Tid. 1896 A, S. 171), stadf. 9. Jan. 1896.

490. **Pastor Carl Holger Visbys og Hustru Nanna Hilaria Margrethe født Smiths Familielegat,** stiftet 1892 af Laura Christiane Margrethe Visby, Enke efter Etatsraad, Direktør William Wain (se I. B. 1977), med 150,000 Kr., nu 164,060 Kr. 57 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død anvendes til Skolehjælp, Brudeudstyr, Klosterindskrivning og Studiehjælp til Descendenter efter Søskende af Legatstifterindens Forældre, Sognepræst til Storehedinge Carl Holger Visby (se I. B. 3441) og Hustru Nanna Hilaria Margrethe Smith (f. 17. April 1810 † 1. April 1892). Naar disse ere uddøde, uddeles Legatet under Navn af „Pastor Carl Holger Visbys og Hustru Nanna Hilaria Margrethe født Smiths Legat for Skolehjælp og Brudeudstyr m. m.“ fortrinsvis til Børn af Præster ved Christianshavns og Storehedinge Kirker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Legatstifterinden, Høiesteretssagfører Charles Henry Shaw og Justitiarius Johannes Ipsen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af $\frac{18.\ \text{Aug.}}{10.\ \text{Nov.}}$ 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 336), stadf. 19. Nov. 1892.

491. **Formand for Kjøbenhavns Vognmandsforening Hans Christian Jørgensens og Hustru Ottine Frederikke Jørgensen født Machholdts Familielegat,** stiftet ved Kodicil af 24. Nov. 1892 til Testamente af 4. Mai 1882 af Ottine Frederikke Machholdt, Enke efter Hans Christian Jørgensen (se I. B. 877), med 10,000 Kr., nu 10,083 Kr. 65 Ø., hvis Renter paa Livstid tilfalde en ældre, ugift Kvinde af Legatstifterindens eller hendes Mands Familie. Legatnyderinden skal være bosiddende i Kjøbenhavn og skal aarlig paa Legatstifternes Fødsels- og Dødsdage lægge en Krans paa deres Grav paa Holmens Kirkegaard, ligesom hun skal paase Gravens Pasning af Kirken.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Overretssagfører Edvard Ferdinand Christensen og Grosserer Peter Petersen Hummelgaard, der udnævne deres Eftermænd, hvis Valg skal godkjendes af Justitsministeriet. Fundats af 16. Sept. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 274), stadf. 26. Sept. 1899.

492. **Gaardeier af Ulkjær Christen Frandsens og Hustru Ane Kirstine Lauritsdatters Legat,** stiftet ved Testamente af 28. Dec. 1892 af Christen Frandsen med 3,000 Kr., hvis Renter i Slutningen af December uddeles til 2 af de nærmest paarørende og mest trængende af hans og hans Hustrus Familier, 1 af hver Familie; Legatet tilstaaes kun Personer, der bo i Jylland.

Legatets Bestyrelse bestaaer af 2 paa 6 Aar valgte Mænd, 1 fra hver Familie. Fundats af 28. Jan. 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 59), stadf. 22. Febr. 1896.

493. **Provst Aleth Hansens Familielegat,** stiftet 1892, se Rudkjøbing Kjøbstad 41.

494. **Konferensraad Emanuel Rasmus Groves og Hustru Johanne Elisa Grove født Hjorts Legat,** stiftet 1892, se Asminderød og Grønholt Sogne i Frederiksborg Amt 18.

495. **C. M. Albecks Legat,** stiftet ved Testamente af 18. Marts 1893 af Boghandler Carl Michael Albeck (f. 1. Okt. 1842 † 12. Jan. 1897) med hans Formue; af Renten skal et Gravsted paa Assistens Kirkegaard vedligeholdes og Skjødet fornyes paa 50 Aar, hvorhos der aarlig udbetales Kjædeordenen 200 Kr. Restrenten oplægges efter nogle Legatarers Død, til Kapitalen er opvoxet til 50,000 Kr., da den i Lodder paa 200 Kr. aarlig uddeles til Personer af begge Kjøn, der ere i Slægt med Legatstifteren paa hans Faders, Kommandør Peter Christian Albecks eller Moders Maria Augusta Kierkegaards (se ovenfor S. 96) Side, de mest trængende og nærmest beslægtede først. Medgaaer ikke hele Renten hertil, uddeles Resten til trængende, ugifte Døtre eller Enker efter Borgere og Embedsmænd i Kjøbenhavn. Fortrinsret have de af Varemægler N. P. Broes Børn, der ikke ere nævnte i Testamentet.

Legatet bestyres af Sagfører Hans Emil Kierkegaard, ved hvis Død en ny Bestyrer udnævnes af Justitsministeriet. Fundats af 31. Dec. 1897 (Min.-Tid. 1898 A, S. 77), stadf. 16. Febr. 1898.

496. **Fabrikant Knud Christiansens og Hustru Johanne Christiansens Familielegat,** stiftet ved Testamente af 23. Okt. 1893 med Kodicil af 30. Okt. 1893 af Fabrikant i Aarhus Knud Christiansen (f. 8. Marts 1826 †.....) med 10,000 Kr., hvis Renter i 2 Lodder paa indtil 200 Kr. uddeles til trængende Descendenter af hans Forældre, Høker i Aarhus A. Chr. Christiansen og Kirstine Knudsen, med Fortrinsret for Legatstifterens egne Descendenter. Naar Slægten er uddød, tilfalde de 2 Lodder paa Livstid 2 til Industri- eller Haandværkerstanden i Aarhus By hørende ældre Borgere, der uforskyldt ere komne i Trang, eller til Enker efter saadanne.

Legatet skal bestyres af 2 Medlemmer af Legatstifterens Slægt samt en i Aarhus bosat Sagfører; de vælge deres Eftermænd. Den nuværende Bestyrelse er Legatstifterens Sønner, Fabrikanterne H. og Th. Christiansen samt Sagfører Hans Frederik Christiansen. Fundats af 11. Mai 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 199), stadf. 22. Juli 1895.

497. **Den Tvermoes'ske Slægt- og Familiestiftelse,** oprettet ved Testamente af 16. Nov. 1892 af Grosserer Emil Tvermoes (se I. B. 3890) med I. 150,000 Kr., nu 130,000 Kr. og en Reservefond paa 30,000 Kr., til **„Agent Mads Jacobsen Tvermoes og Hustru Anna Catharina født Mohrs Legat“,** hvis Renter gives som Understøttelser til Descendenter af Legatstifterens Bedsteforældre Mads Jacobsen Tvermoes (f. 26. Sept. 1768 † 23. Mai 1817) og Hustru Anna Catharina Mohr (f. 21. Aug. 1764 † 29. Nov. 1838) og deres Enker, saaledes at visse Linier af Slægten Tvermoes og Linier af Slægterne Gad, Bardenfleth, Buhl, Klauman og Hammerich ere fortrinsberettigede, II. 300,000 Kr., nu 265,000 Kr. og en Reservefond paa 50,000 Kr., til **„Andreas Madsenius Tvermoes og Hustru Frederikke**

Claudine født Overbyes Legat", hvis Renter gives til Enker og Børn efter Legatstifterens Forældre Grosserer Andreas Madsenius Tvermoes og Hustru Frederikke Claudine Overbye (se I. B. 1077), fortrinsvis med Navnet Tvermoes.

Stiftelsen bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Nationalbankdirektør Rudolf Laurits Madsenius Tvermoes, Etatsraad, Direktør Gotfred Ferdinand Tvermoes og Cand. jur. Carl Adolph Madsenius Tvermoes. Fundats af 10. Marts 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 112) stadf. 13. Marts 1894.

498. **Gaardeier og Dannebrogsmand Diderik Jørgensens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Febr. 1894 af Diderik Jørgensen af Vinding (se ovenfor S. 116) med 41,262 Kr. 77 Ø., hvis Renter hver 27. Febr. uddeles til en trængende Slægtning af Legatstifteren, som er født før 27. Febr. 1894, opholder sig i Kongeriget og ikke nyder Fattigunderstøttelse eller Alderdomshjælp. Naar Legatet i 5 Aar ikke er søgt af Nogen af Familien, afgives det til Universitetet som „Gaardeier og Dannebrogsmand Diderik Jørgensens Legat for fattige Studerende ved Universitetet og Polyteknisk Læreanstalt"; til dette have Studerende, der ere fødte i Vinding Sogn eller paa anden Maade ere knyttede dertil, Fortrinsret.

Legatet bestyres af Sognepræst Hans Andreas Kristian Hagemann, Vinding, og Sagfører Peter Alex Abel Gyntelberg, Veile, hvis Eftermænd udnævnes af Amtmanden over Veile Amt; de skulle bo i Veile Kjøbstad eller Vinding Sogn. Fundats af 28. Febr. 1901 (Min.-Tid. 1901 A, S. 153), stadf. 29. April 1901.

499. **Adolph Gørickes og Hustru Elisabeth født Richs Legat,** stiftet ved Gavebrev af 10. Juni 1894 af fhv. Inspektør Carl Ludvig Frederik Adolph Gøricke og Hustru Elisabeth Rich (se ovenfor 467) med 25,000 Kr., hvis Renter efter deres Død uddeles til Trængende af begge Kjøn, først til Descendenter efter deres Forældre.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Fundats af 20. Aug. 1894.

500 **Generalmajor, Kammerherre Paul Martin von Bülows og Hustru Anna Christine Amalie von Bülow født Døckers Legat for Medlemmer af Familien Bülow,** stiftet ved Testamente af 28. Sept. 1894 med Kodicil af 26. Jan. 1897 af Frøken Agnes Elisa Anna von Bülow (f. 30. Aug. 1823 † 1. Marts 1898) til Minde om hendes Forældre, Paul Martin von Bülow (f. 11. Dec. 1795 † 16. Okt. 1877) og Anna Christine Amalie Døcker (f. 10. Aug. 1799 † 9. Juni 1889) med hendes Formue, udlagt med c. 85,000 Kr., hvis Renter, med Fradrag af Administrationsomkostninger og Omkostninger ved Vedligeholdelse af Legatstifterindens og hendes Forældres Gravsted paa Garnisons Kirkegaard, Litra F, 8. Linie Nr. 1, til 1948, uddeles i Lodder paa 300 Kr. til ægtefødte Børn af Mænd af den adelige Familie Bülow, der bære Navnet Bülow, fører Familien Bülows Vaaben, have dansk Indfødsret, ere eller have været militære eller civile Embedsmænd, eller som i hvert Fald høre til den dannede Middelstand. Sønnernes Legatlodder anvendes til Hjælp til deres Uddannelse fra deres 10. til 25. Aar. Døtre skulle have fyldt 25 Aar, være ugifte og trængende og beholde Legatlodden paa Livstid. Naar i 2 paa hinanden

følgende Terminer ingen legatberettiget Ansøger har meldt sig, kan Legatet uddeles udenfor Familien Bülow til civile eller militære Embedsmænds Sønner og Døtre under samme Vilkaar.

Legatet bestyres af 1 mandligt Medlem af Familien Bülow, nu Direktør i Bikuben Sophus Bülow, der udnævner sin Eftermand, hvis Valg skal godkjendes af Justitsministeriet. Fundats af 18. Juni 1898 (Min.-Tid. 1898 A, S. 178), stadf. 30. Juni 1898.

501. **Fru Bispinde Emmy Monrad født Tuteins Familielegat,** stiftet 1894 af Executores testamenti i Boet efter Emmy Vilhelmine Elise Tutein, Enke 1° efter Byfoged Edvard Philip Hother Hage, 2° efter Biskop Ditlev Gothard Monrad (se I. B. 993), med 25,000 Kr., hvis Renter, tildels efter nogle Legatarers Død, i 3 i Reglen livsvarige Lodder uddeles til kvindelige, ægte Descendenter af Sophie Louise Alice Tutein (f. 15. Aug. 1829) i Ægteskab med John Cookney († 26. Mai 1871), Godseier Frederik Christian Ferdinand Tutein til Høgholt (f. 17. Nov. 1830), Proprietær Christian Ditlev Eckard Tutein til Frenderupgaard (f. 5. Sept. 1838) og Adelgunde Vilhelmine Elisabeth Tutein (f. 31. Okt. 1835 † 8. Aug. 1889) i Ægteskab med Carl Friedrich Erik Alexander Greve Luckner til Crumesserhof ved Lybæk (f. 3. Marts 1830 † 19. April 1879). Fortrinsret have de i Danmark boende Descendenter. Mulige ledige Legatlodder oplægges til en Reservefond, hvis Renter anvendes til Administrationsudgifter eller til Forøgelse af Legatloddernes Størrelse. Naar samtlige 3 Lodder have været ledige i 5 Aar, overgaaer Kapital og Reservefond til et Legat for værdige Trængende udenfor Fattigvæsnet under Marienborg Gods paa Møen.

Legatet bestyres af en i Danmark hjemmehørende, mandlig Descendent af Legatstifterindens Søskende som Formand og 2 andre Medlemmer. Nuværende Bestyrere ere Proprietær V. Tutein til Boller pr. Taars, Professor, Rektor Otto Frederik Bache, Herlufsholm, og Overretssagfører Henrik Theodor Andresen, Nykjøbing F., der vælge deres Efterfølgere. Fundats af 11. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1896 A, S. 219), stadf. 21. Aug. 1896.

502. **Fabrikant H. Demants Familiestiftelse,** oprettet 1894, se Odense Kjøbstad 306.

ALMINDELIGE LANDSLEGATER.

1. **Henrik Fuirens Legat,** stiftet 1659 af Dr. med. Henrik Fuiren (se I. B. 1211) med 500 Rdl., hvis Renter tillagdes fattige Præsteenker i Sjællands Stift.

Legatet blev afgivet til Sjællands Biskop, men kjendes nu ikke. Testamente af 1. Jan. 1659 (Hofman IX, S. 262).

2. **Peder Lassens Legat,** stiftet ved Testamente af 9. Dec. 1679 efter fac. test. 27. Juni 1672 af Assessor i Høiesteret, Lic. jur. Peder Lassen og Hustru Magdalena Pedersdatter Ridermand (se I. B. 17) med 1,111 Rdl. in sp., 1711 indkomne med 1,445 Rdl., 1753 nedgaaede til 1,000 Rdl., nu 3,022 Kr. 22 Ø., hvis Renter gives en fattig Pige til Brudeudstyr.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 9. Mai 1711 (Hofman X, S. 377; Lassens Fund., S. 97; Dahlerup I, S. 69). Kgl. Resol. 4. Mai 1753 (Hofman X, S. 380).

3. **Thaarupgaards Stiftelse,** oprettet 1681 af Tønnes Juul til Thaarupgaard og Søgaard (f. 12. April 1620 † 28. Aug. 1684) og Hustru Anne Cathrine Friis Christensdatter (f. 1630 † 26. Sept. 1698) med Thaarupgaard og Gods samt øvrige efterladte Formue, hvis Indtægter uddeltes med 4/6 til 6 af Familien eller andre trængende Adelspersoner, medens 1/6 tilfaldt Direktøren for Stiftelsen, 1/6 anvendtes til Gaardens og Godsets Konservation og andre Fornødenheder. 1807 solgtes Thaarupgaard, og Stiftelsen fik 1815 ny Fundats. Den eiede da c. 100,000 Rbd., og de Hæving oppebærende Frøkeners Antal fastsattes til 24, af hvilke de 6 ældste i Orden nyde hver Renten af 8,000 Kr., de 6 næste hver Renten af 6,000 Kr. og de 12 yngste hver Renten af 4,000 Kr. Det tillodes derhos ogsaa at indskrive Døtre af Mænd i de 4 første Rangklasser, dog at altid 3/4 af de indskrevne og hævende Frøkener skulle være af Adel eller af de 3 første Rangklasser. Exspektantindernes Antal fastsattes til 36, 1847 oprettedes 2 faste Familiepladser paa 120 Rbd., nu 320 Kr., for Medlemmer af Stifternes Slægter, de Juul'er og de Friis'er, og naar ingen af disse Slægter er til, da Andre af deres Familier. 1859 tillagdes der de 4 ældste Exspektantinder 40 Rdl., nu 80 Kr., om Aaret. Stiftelsens Kapital er nu 293,193 Kr. 18 Ø.

Stiftelsen bestyres af den ældste Mand af Adelsslægten Juul. Testamente af 24. Aug. 1681 efter ac. test. 5. April 1681 (Rskr. 1815, S. 61; Coll.-Tid. 1815, S. 253). Fundats af 21. Jan. 1698 (Hofman III,

S. 427; Rskr. 1815, S. 61; Coll.-Tid. 1815, S. 254). Fundats af 1. Nov. 1814 (Rskr. 1815, S. 64; Coll.-Tid. 1815, S. 258). Kgl. Resol. 16. Juni 1846. Fundatstillæg, konfirm. 12. Marts 1847 (Rskr. 1847, S. 49). Kgl Resol. 6. Mai 1859 (Dep.-Tid. 1859, S. 345; Rskr. 1859, S. 139).

4. **Det Carsbeck'ske Klosterlegat,** der skal være stiftet 1696 af Else Detlevsdatter von Buchwald, Claus Ulrik Mormands til Tviskloster, til Fordel for en fattig, adelig Jomfru ved Kjøb af et Sted i Lemb Sogn, kaldet „Carsbeck Kloster", hvilket solgtes 1743 for 492 Rdl. 32 Sk., der henlagdes under Ribe Hospital. Legatet eier nu 1,378 Kr. 11 Ø., hvis Renter tildeles en fattig, forældreløs, i Danmark bosiddende og forsørgelsesberettiget Jomfru af dansk Adel paa Livstid.

Legatet er under Justitsministeriets Overtilsyn optaget blandt Ribe Stiftsmidler og bestyres af Ribe Stiftsøvrighed. Rskr. 28. Juni 1743 (Hofman IV, S. 604). Fundats af 4. April 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 385), stadf. 22. April 1891.

5. **Det Bornemann Lasson'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 15. Aug. 1699 af Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. Henrik Bornemann (se I. B. 1917), fornyet 1780 af Benedicta Antonette Rosenørn, Enke efter Etatsraad Thøger de Lasson til Dybvad og Herningsholm (se I. B. 1917), med 1,600 Rdl., nu 3,200 Kr., hvis Renter, 5 pCt., uddeles til 6 Enker i Sjælland med 10 Kr. til hver, 4 Enker i Jylland med 20 Kr. til hver og 2 Enker i Jylland med 10 Kr. til hver.

Legatet, der staaer i Gylling Sogns Kongetiende, bestyres under Aarhus Stiftsøvrigheds Tilsyn af Kammerjunker Jacob Baden Olrik Rosenørn, der udnævner sin Eftermand. Fundats af 13. Juni 1711 (Hofman I, S. 200). Fundats af 8. Marts 1780 (Aarhus Amts Leg., S. 51). Kgl. Resol. 23. Marts 1810 (ibid., S. 54).

6. **Birthe Skeels Legat til fattige, danske Adelsfolk,** stiftet 1701 af Birthe Skeel til Selsø og Holbækgaard, Enke efter Generalløitnant Niels Rosenkrantz til Stougaard og Alsted (se Majorater 30), med 2,000 Rdl., hvis Renter skulle uddeles i livsvarige Lodder paa ikke under 10 Rdl.

Legatet, der stod i Selsø Hovedgaard under Tilsyn af Sjællands Stiftsøvrighed, gik 1834 tabt i Boet efter Johanne Agathe von Qualen (f. 15. Febr. 1745 † 11. Mai 1829), Enke efter Geheimekonferensraad, Kammerherre Christian Ludvig Skeel von Plessen til Stamhusene Selsø og Saltø (se Majorater 76), og blev ikke gjenoprettet, da Stamhuset Selsø tilfaldt Kammerherre, Greve Mogens Joachim Scheel-Plessen (se Majorater 90). Fundats af 11. Juni 1701 (Hofman VII, S. 489). Canc.-Skr. 24. Mai 1831. Canc.-Skr. 22. April 1834 (utrykt).

7. **Dronning Anna Sophies Enke-Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 1. Jan. 1743 af Dronningen med 40,000 Rdl., nu 430,473 Kr. 87 Ø., hvis Renter anvendes til Pensioner for Enker af alle Stænder.

Stiftelsen bestyres af Besidderne af Grevskaberne Reventlow og Christianssæde. Fundats af 5. Marts 1754 (Rskr. 1764, S. 398; Schack VI, S. 91), konfirm. 22. Marts 1754. Kgl. Resol. 24. Okt. 1821 (Rskr.; Coll.-Tid. 1821, S. 705). Rskr. 7. Dec. 1848 (Rskr.; Dep.-Tid. 1849, S. 69). Rskr. 19. Sept. 1864.

8. **Estvadgaards Stiftelse,** oprettet 1745 af Frederikke Lovise Glud (f. 10. Nov. 1702 † 16. Marts 1745), Enke efter Kancellisekretær Severin Bentzon til Estvadgaard (f. 27. April 1692 † 9. Mai 1741), med Hovedgaarden Estvadgaard, hvor 6 adelige Fruer og 6 adelige Jomfruer havde fri Bolig og Kost m. v., de 11 af dem derhos 40 Rdl., Priorinden 60 Rdl., og Bentzonsgaard i Viborg, hvor 7 fattige Enker skulde nyde fri Bolig og 10 Rdl.[1] 1754 tillodes Indskrivning for 100 Rdl.[2]

1775 udvidedes Indskrivningsretten til alle Standspersoner.[3] 1799 paalagdes det Exspektantinderne at melde sig ved Vakancer under 10 Rdl. Mulkt.[4] 1801 afhændedes Bentzonsgaard, mod at de 7 Enker fik hver 70 Rdl. om Aaret.[5] 1804 tillodes Afhændelsen af Estvadgaard med Gods, hvorefter der tillagdes Priorinden 300 Rdl., de 11 Klosterdamer hver 200 Rdl.[6] 1829 henlagdes Stiftelsen under Ribe Stiftsøvrighed.[7] 1834 nedsattes Hævingen for Priorinden til 120 Rbd., for de 11 Konventualinder til 80 Rbd., hvorhos 6 1810 indførte Halvhævinger bestemtes til Inddragelse. Samme Aar tillagdes Indskrivningsretten Adelen samt enhver Rangspersons Kone eller Enke og ugift Datter af en Mand, som betjener eller har betjent Embede i en af de 3 første Rangklasser, eller hvem der er forundt Rang i en af disse Klasser.[8] 1873 forhøiedes Hævingen for Priorinden atter til 300 Rdl., nu 600 Kr., for 11 Konventualinder til 200 Rdl., nu 400 Kr., og for de 7 Enker til 25 Rdl., nu 50 Kr.[9] 1877 bestemtes, at den Enkefrue, der er ældst som Konventualinde, maa betragtes som Priorinde.[10] 1882 oprettedes 4 nye Hævingspladser, 2 for Fruer, 2 for Frøkener, hver paa 400 Kr.[11] 1892 oprettedes 4 nye Hævingspladser, 2 for Fruer, 2 for Frøkener, hver paa 200 Kr.[12] Stiftelsen eier en Kapital paa 230,980 Kr. og oppebærer 4 Tdr. Rug og 17½ Tdr. Byg efter Kapitelstaxt.

Stiftelsen bestyres af Ribe Stiftsøvrighed. 1. Testamente af 4. Marts 1745 (Hofman IV, S. 628), konfirm. 9. Juli 1745. Fundats af 5. Dec. 1749. — 2. Ny Fundats af 27. Febr. 1754. — 3. Rskr. 7. Sept. 1775. — 4. Rskr. 15. Marts 1799 (Rskr.; Coll.-Tid. 1799, S. 190). — 5. Rskr. 28. Aug. 1801. — 6. Kgl. Resol. 28. Sept. 1804 (Rskr.; Coll.-Tid. 1804, S. 654). — 7. Rskr. 21. Aug. 1829 (Rskr.; Coll.-Tid. 1829, S. 760). — 8. Ny Fundats af 23. April 1834 (Rskr.; Coll.-Tid. 1834, S. 549). Rskr. 15. Juli 1845 (utrykt). Min.-Skr. 8. Juli 1859. — 9. Kgl. Resol. 21. Marts 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 58). — 10. Min.-Skr. 28. April 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 67). — 11. Kgl. Resol. 29. Dec. 1881 (Min.-Tid. 1892 A, S. 111 Note). — 12. Kgl. Resol. 11. Marts 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 111). — Se Saml. t. jydsk Hist. o. Topogr. II. R. 1, S. 82; Ursin, Stiftsstaden Viborg, S. 253.

9. **Det Stistrup'ske Bibellegat,** stiftet 1748 af Kjøbmand i Hobro Lauritz Christensen Stistrup og Hustru Christiane Marie Sønderborg (se ovenfor Familielegater 72) med 7 Aktier i den kjøbenhavnske Courantbank og et Hus i Raadhusstræde i Kjøbenhavn, udlagt med 13 Aktier, til Uddeling af Bibler m. m. i Kongeriget Danmark og de dansktalende Distrikter af Hertugdømmet Slesvig samt i Norge, nu, efter at 4/11 af Legatets Midler 1819 ere afgivne til Norge, 52,061 Kr. 26 Ø., af hvis Renter 12/13 anvendes til Uddeling af Bibler med 2/7 i Sjællands Stift og det dansktalende Sønderjylland, 1/7 i Fyns og Lolland-Falsters Stifter, 1/7 i hver af Nordjyllands 4 Stifter, 1/13 til Uddeling af Salmebøger i samme Forhold.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet. Fundats af 2. Dec. 1748 (Hofman III, S. 89; Nicolaysen, Norske Stiftelser I, S. 400), konfirm. 17. Jan. 1749. Kgl. Resol. 19. Okt. 1842 (Ny Coll.-Tid. 1842, S. 937). Min.-Skr. 5. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 421).

10. **Den Fletscher'ske Stiftelse,** oprettet 1762 af Overhofmesterinde Rachel Sophie Friherreinde af Fletscher (f. 1694 † i Marts 1763), Enke efter Overmarskal

i Thyringen Heinrich Christian von Marschalck, med 16,000 Rdl., nu 34,682 Kr. 51 Ø., af hvis Renter 3 Præsteenker nyde hver 320 Kr. paa Livstid, en theologisk Student 320 Kr. paa 3 Aar som Reisestipendium.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Sjællands Biskop og Slotspræsten i Kjøbenhavn. Testamente af 21. Jan. 1762 med Kodicil af 10. Febr. 1763 efter fac. test. 2. Jan. 1762 (hvor hun kaldes Flechtner) (Rskr. 1840, S. 132; Schack III, S. 374; Univ.-Leg. 1890, S. 660; Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840). Canc.-Skr. 7. Juli 1840.

11. **Generalinde von Støckens Legat,** stiftet 1763 af Felicia Francisca de Veckene, Enke efter Generalløitnant, Kommandant i Citadellet Frederikshavn Gerhard Christian von Støcken (se I. B. 1612), med 400 Rdl. d. C., 1813 omskrevet til 290 Rbd. 90 Sk., nu 581 Kr. 87 Ø., hvis Renter som Ærespræmie tildeles en Tjenestepige, der har tjent samme Sted i 10 Aar, enten til Udstyr, naar hun gifter sig, eller til Bohave, naar hun ikke længer kan tjene, eller til Begravelseshjælp.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 5. Aug. 1763 med Kodicil af 21. Dec. 1765 efter fac. test. 5. Nov. 1751 (Lassen, S. 1; Seidelin, S. 1). Rskr. 30. Okt. 1867 (Seidelin, S. 2).

12. **Jomfru Margaretha Byssings Legatum,** stiftet ved Testamente af 12. Marts 1767 med Kodiciller af 11. April 1767, 20. Dec. 1769 og 21. Okt. 1770 efter fac. test. 5. Marts 1756 af Margaretha Byssing (se I. B. 2353) med 8 Bankaktier, hver paa 100 Rdl., og 8 kgl. Obligationer, hver paa 400 Rdl., nu 7,908 Kr. 10 Ø., hvis Renter tildeles 4 Enker af militær, geistlig eller verdslig Stand med smaa Børn paa Livstid, og 2 kgl. Obligationer af Kapital 1,700 Rdl., nu 3,744 Kr., hvis Renter tildeles 7 fattige og nødlidende Mennesker i Kongens Riger og Lande paa Livstid.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I og Sognepræsten ved Helligaands Kirke. Fundats af 11. Febr. 1771 (Hofman XI, S. 9; Legatber. 1881, S. 42 og 43; Dahlerup, S. 17), konfirm. 25. Marts 1771.

13. **Den ubekjendte Stifters Legat,** stiftet 1768 paa Stifterens Vegne af Professor, Dr. theol. Peder Rosenstand-Goiske (se Majorater 258) med 5,314 Rdl., nu 7,453 Kr. 32 Ø., hvis Renter uddeles til Enker eller Jomfruer, fortrinsvis saadanne, som nedstamme fra Datterbørnene efter Biskop over Aalborg Stift Matthias Foss (se Universitetet 55).

Legatet bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 13. Jan. 1768 (Schack III, S. 364; Beretning om de under Bestyrelse af Sjællands Biskop henlagte Legater, trykt c. 1840). Fundatsen, ledsaget af et Slægtregister over Familien, er trykt i Viborg 1827.

14. **Prinsesse Charlotta Amalias Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 1. Juli 1773 og Kodicil af 8. Juli 1773 med Pensionslister af 23. Dec. 1779 og 2. Jan. 1782 af Prinsessen med 100,000 Rdl., nu 354,233 Kr. 75 Ø., hvis Renter i Lodder paa 25—400 Kr. anvendes til Hjælp til fattige Pigebørns kristelige Opdragelse, fortrinsvis til Descendenter eller Paarørende af Personer, som have staaet i Prinsessens Tjeneste.

Stiftelsens Direktion bestaaer af Justitsministeren, Finansministeren, Krigsministeren, Kjøbenhavns Overpræsident, Stiftamtmanden over Sjællands Stift og Sjællands Biskop, hvilken Sidste bestyrer Kapitalen.

Fundats af 24. Juni 1773 (Schous Frd.; Schack III, S. 352; Rskr. 1784, S. 695; Coll.-Tid. 1809, S. 273, 295 og 331; Balle: Mag. f. d. nyere Kirkehist. I, S. 333), konfirm. 21. Jan. 1783. Kgl. Resol. 14. Juni 1805 (Coll.-Tid. 1805, S. 442). Canc.-Skr. 29. Aug. 1820. Se Coll.-Tid. 1826, S. 414. Kgl. Resol. 18. Juli 1829 (Rskr.; Coll.-Tid. 1829, S. 675). Se Coll.-Tid. 1846, S. 665. Kgl. Resol. 11. Aug. 1857 (Rskr.; Dep.-Tid. 1857, S. 795). I ovenstaaende Kapital ere nedenstaaende Legater indbefattede:

15. **Hans Nissens Legat,** stiftet 1790 af Kjøbmand i Trondhjem Hans Nissen (f. 5. Aug. 1727 † 15. Aug. 1807) med 1,000 Rdl.

Gavebrev af 1. Marts 1790 (Schack III, S. 362).

16. **Legat oprettet til Bedste for høisalig Prindsesse Charlotte Amalies Stiftelse i Anledning af Deres Kongelige Høiheder Kronprindsesse Carolines og Prinds Ferdinands høie Formælingsfest den 1. August Aar efter Christi Byrd 1829,** stiftet 1829 af Kancellisekretær Knud Gotfred Groth (se I. B. 3288) med 1,000 Rbd.

Kgl. Resol. 18. Juli 1829 (Rskr. 1829, S. 307; Coll.-Tid. 1829, S. 175; Schack III, S. 363).

17. **Lilliendahls Legat,** stiftet 1773 af Konsul i Bordeaux Frederik Hansen Lilliendahl (f. 17. Febr. 1699 † 18. Marts 1779) med 12,000 Rdl., nu 33,345 Kr. 70 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 120 Kr. til Kvinder, fortrinsvis i Sjælland, til at sætte Bo med, naar de indgaa Ægteskab.

Legatet bestyres af Universitetet og uddeles af Eforus. Testamente af 23. Sept. 1773 med Kodicil af 7. Nov. 1774 (Janson, S. 22; Badens U. J. 1796, S. 96 og 148; Engelstofts Ann. 1812, S. 203; Selmers akad. Tid. 1834, S. 265; Univ.-Leg. 1890, S. 381). Rskr. 12. Juli 1780 (ibid., S. 408). Canc.-Skr. 30. Dec. 1800 (ibid., S. 409).

18. **Perlestikker Møllers og Hustrus Legat,** stiftet 1777 af Perlestikker i Kjøbenhavn Peter Anton Møller og Hustru Lovise Cathrine Sander (se I. B. 1610) med 5,000 Rdl., nu 23,480 Kr., hvis Renter skulde anvendes til at opdrage og oplære nogle af den dansk-ostindiske Missions fattige Skolebørn af begge Kjøn i Kristendom, Skrivning, Regning og Syning, men nu udbetales til Kollegiet for den evangelisk-lutherske Mission i Leipzig til Missionsformaal.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet. Testamente af 31. Dec. 1777 efter fac. test. 6. Okt. 1769. Kgl. Resol. 27. Jan. 1847.

19. **Kjøbmand Rahmeyers Legat,** stiftet 1781 af Kjøbmand i Hamborg Benedictus Guilielmus Rahmeyer med 1,000 Rdl. Banco, omsat til 1,400 Rdl., nu 4,010 Kr., hvis Renter tillagdes den dansk-ostindiske Mission, men nu udbetales til Kollegiet for den evangelisk-lutherske Mission i Leipzig til Missionsformaal.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet. Testamente af 22. Dec. 1781. Kgl. Resol. 27. Jan. 1847.

20. **Cappels Pensionslegat,** stiftet 1783 af Apotheker ved Frederiks Hospital Joachim Dietrich Cappel (se I. B. 1005), nu 42,601 Kr. 84 Ø., hvis Renter i Lodder paa 20—200 Kr. tildeles fattige Apotheker-Enker og -Svende.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for det kgl. Frederiks Hospital i Kjøbenhavn og uddeles af 3 Apothekere, deriblandt Frederiks Hospitals Apotheker. Testamente af 27. Aug. 1783.

21. **Det Classen'ske Fideikommis,** stiftet 1789 af Generalmajor Johan Frederik Classen (se I. B. 1007) med Frederiksværk (1792 ved Kodicil tillagt Landgrève Carl af Hessen mod et aarligt Vederlag til Fideikommisset), Godserne Korselitze og Karlsfeldt paa Falster samt hans øvrige rørlige og urørlige Formue, af Broderen, Geheimeraad Peter Hersleb Classen (se ovenfor Universitetet 184) forøget dels ved Gaver, dels med hans efterladte Formue, eier nu desuden forskjellige Eiendomme i Kjøbenhavn og en Kapitalformue af 3,226,714 Kr. 96 Ø. samt en Reservefond paa 176,818 Kr. 96 Ø. Af Aarsindtægten tillagdes der det kgl. Frederiks Hospital i Kjøbenhavn 3,000 Rdl. (se I. B. 1007), Fødsels- og Pleiestiftelsen i Kjøbenhavn 1,000 Rdl. (se I. B. 1049), Arbeids- og Undervisningsanstalterne for fattige Soldaterbørn 2,000 Rdl. og Arbeidsanstalten ved Kjøbenhavns Garnisons Menighed 500 Rdl., hvilke 2 Poster nu tilfalde den Classen'ske Legatskole paa Christianshavn (se I. B. 1988), Skolevæsnet paa de falsterske Godser 500 Rdl. (se III. B., S. 35), Fattige paa de samme Godser 200 Rdl. (se III. B., S. 35), det kgl. Videnskabernes Selskab til 2 Præmiers Nedsættelse for nyttige, praktiske Afhandlinger 200 Rdl. (se ovenfor S. 92), det nu med Universitetsbibliotheket forenede Classen'ske Bibliothek 300 Rdl., en Agerbrugsskole, nu paa Næsgaard, 1,200 Rdl. og til dens Forstander 500 Rdl., de Fattige paa Frederiksværk 400 Rdl. (se II. B., S. 148), Skolevæsnets bedre Indretning sammesteds 500 Rdl. En Del af disse Legater ere senere blevne forøgede, men den langt overveiende Del af Indtægterne anvendes nu til at yde Bidrag til Reisestipendier, deriblandt et af Geheimeraad Peter Hersleb Classen stiftet for Læger (se ovenfor Universitetet 184), til lærde Selskaber, til Udgivelse af literære Arbeider, til Undervisnings- og Opdragelsesanstalter samt til Fripladser i saadanne, til Stiftelser og Foreninger, til Fremme af landøkonomiske og andre Øiemed samt i ret betydeligt Omfang til Understøttelser til Trængende, Lægehjælp, Opdragelse m. m.

Fideikommisset bestyres under Kronprinsens Protektorat af en af 3 Medlemmer bestaaende Direktion, der supplerer sig selv med kongelig Approbation. Testamente af 28. Jan. 1789 med Kodicil af 23. Marts 1792 efter fac. test. Aug. 1783 (Mag. f. d. d. Adels Hist., S. 255; Schack VI, S. 173; Nyrop: Johan Frederik Classen. Kbhvn. 1890, S. 478). Kgl. Resol. 3. Sept. 1820. Kgl. Resol. 28. Okt. 1825. Kgl. Resol. 12. April 1837. Kgl. Resol. 23. Juli 1841. Kgl. Resol. 2. Marts 1867.

22. **Rasmus Horns Legat,** stiftet 1789 af Optikus Rasmus Horn med hele hans Bo, en til 900 Rdl. vurderet Eiendom paa Christianshavn og 1,726 Rdl. 27 Sk., 1814 omskrevne til 1,635 Rbd. 4 Sk., nu 7,274 Kr. 60 Ø., hvis Renter uddeles til 3 fattige Borgerenker paa Livstid.

Legatet bestyres af Overformynderiet. Testamente af 14. Dec. 1789 (Rskr. 1836, S. 81), konfirm. 8. Jan. 1790. Rskr. 5. Marts 1836.

23. **Det Moltke'ske Legat,** stiftet 1792 af Geheimekonferensraad, Overhofmester, Provisor for Vallø Stift Anthon Henrik Moltke og Hustru Marie Elisabeth Baronesse Rosenkrantz (se I. B. 1557) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis

Renter vare bestemte til Vederkvægelse for Livsfangerne i Stokhuset og ved dettes Nedlæggelse 1859 henlagdes til Kjøbenhavns og Horsens Tugthuse.

Legatet staaer i Statskassen og bestyres af Overinspektionen for Straffeanstalterne. Testamente af 30. Jan. 1792 med Kodiciller af 24. Febr. 1792, 28. Juli 1794 og 29. Sept. 1798 (Rskr. 1798, S. 681; Coll.-Tid. 1799, S. 85), konfirm. 27. Nov. 1798. Min.-Skr. 13. Jan. 1859.

24. **Reiersens Fond,** stiftet 1793 af Fabrikkommissær, Etatsraad Niels Lunde Reiersen til Nysø, Jungshoved, Oremandsgaard, Liliendal, Høfdingsgaard og Skuderupgaard (f. 16. Febr. 1742 † 20. Juli 1795), nu 957,170 Kr., hvis Renter anvendes dels til at yde Bidrag til Instituter og Stiftelser, der virke til Industriens Fremme, dels til Udgivelsen af industrielle Fagtidsskrifter, dels til at fremme Virksomheden i Skoler, der have Haandværkeruddannelse til Formaal, dels til Reiseunderstøttelser til fortrinlige Fabrikanter, Haandværkere og Teknikere.

Fonden har egen Bestyrelse. Testamente af 30. Marts 1793 med Tillæg af 18. Dec. 1793 efter fac. test. 20. Mai 1785. Rskr. 12. Mai 1825.

25. **Salig Etatsraad Jens Bruun Neergaard og Hustru Ane Marie Møllers Stiftelse** bliver Navnet paa en offenlig Stiftelse, som skal oprettes, naar der ikke er flere Arvinger til det 1795 af Ane Marie Møller, Enke efter Etatsraad Jens Bruun Neergaard til Svenstrup og Skjoldnæsholm (se Majorater 175) oprettede Neergaard'ske Fideikommis paa 120,000 Kr. (se Majorater 175).

Fundats af 26. Okt. 1795 (Mag. f. d. d. Adels Hist., S. 256), konfirm. 13. Mai 1796.

26. **Legatet for evangelisk-kristelig Læres Udbredelse,** stiftet 1797 af Kancellipræsident, Elefantridder, Geheimeraad, Kammerherre, Forstander for Herlufsholm Christian Brandt (f. 1735 † 11. Marts 1805) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 Præmier paa henholdsvis 100, 60 og 40 Kr. og 80, 50 og 30 Kr. for de bedste populære Prædikener over to i Testamentet opgivne evangeliske Sandheder: „den ved Jesu Christi Lidelse og Død fuldbragte Forsoning som det eneste Middel til bodfærdige Synderes Frelse og Salighed" og „en sand evangelisk Christens Lyksalighed, endog her i Livet, fremfor Verdens Børn, under alle gode og onde Begivenheder, der tildrage sig".

Legatet er optaget blandt Sjællands Stiftsmidler og bestyres af Sjællands Biskop. Testamente af 19. Juni 1797 (Rskr. 1806, S. 436; Coll.-Tid. 1806, S. 145; Schack III, S. 393), konfirm. 21. Febr. 1806. Canc.-Skr. 21. Marts 1837.

27. **Det Thomsen'ske Legat,** stiftet 1802 af Brødrene, Raadmand i Fredericia Hans Thomsen og Veiermester i Kjøbenhavn Andreas Thomsen (se I. B. 165) med 10,000 Rdl., nu 20,000 Kr., hvis Renter anvendes til Klæder og Noget til Ophold for de fra Straffeanstalten paa Christianshavn udgaaede Personer, især dem, som første Gang have været i Forbedringshuset, saavelsom til syge Lemmer, og 500 Rdl., nu 1,000 Kr., til Skolen i Straffeanstalten.

Legatet bestyres af Inspektøren for Straffeanstalten paa Christianshavn. Testamente af 7./11. Dec. 1802 efter fac. test. 11. Sept. 1801 (Rskr. 1818, S. 357; Coll.-Tid. 1818, S. 733).

28. **Det Gerner'ske Legat,** stiftet 1805 af Charlotte Sophie Rasch, Enke efter Kommandørkaptain og Fabrikmester Henrik Gerner (se ovenfor S. 93), med 500 Rdl., nu 1,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 5. Juli gives til en fra Straffeanstalten paa Christianshavn løsladt Kvinde.

Legatet bestyres af Inspektøren for Straffeanstalten paa Christianshavn. Testamente af 24. Aug. 1805 (Rskr. 1808, S. 242; Coll.-Tid. 1808, S. 812), konfirm. 21. Nov. 1808.

29. **Den almindelige Skolefond,** oprettet 1807 med 25,000 Rdl. aarlig af Odense Kommunitet og Kjøge nedlagte Latinskoles Eiendomme og Indtægter, med Overskudet af de mere formuende lærde Skoler og Odense Kommunitet samt med de 6,000 Rdl., der aarlig tilfaldt de lærde Skoler som Erstatning for tabte Sang-Opvartnings-Indkomster, var 1843 opvoxet til 114,236 Rbd. 74½ Sk. og voxede yderligere, indtil man 1885 begyndte at forbruge den for at bestride de lærde Skolers Fornødenheder. 1893 var Fonden forbrugt.

Fonden bestyredes oprindelig af Universitets Direktionen, derefter af Kvæsturen. Kgl. Resol. 22. Mai 1807. Kgl. Resol. 25. Marts 1843 (Selmers Aarb. 1843, S. 10).

30. **Den grevelige Hielmstierne-Rosencrone'ske Stiftelse,** oprettet 1808 af Udenrigsminister, Greve Marcus Gerhard Rosencrone til Baroniet Rosendal, Nøragergaard og Børglumkloster og Hustru Agnete Marie Hielmstierne (se I. B. 167), nu 2,322,184 Kr. 59 Ø., hvis Renter anvendes 1° til at understøtte gamle Tjenestefolk, trængende Enker, til at opdrage uforsørgede Børn og til Brudeudstyr for uformuende Piger, der gifte sig med Haandværkere, dels i Kjøbenhavn, sjællandske og jydske Kjøbstæder, dels i Bergens Stift; 2° som Bidrag til videnskabelige Arbeider i Fædrelandets ældre og nyere Historie og til unge talentfulde Videnskabsmænds Dannelse og videnskabelige Reiser samt til Præmier for Besvarelse af videnskabelige Opgaver; 3° som Bidrag til det kgl. danske Videnskabernes Selskab; 4° til at understøtte unge talentfulde Kunstnere og til Præmier for gavnlige Opfindelser af nye eller lettere Veie og Midler i Kunster og Videnskaber; 5° til Universitetet i Christiania; 6° til det kgl. norske Videnskabernes Selskab i Trondhjem.

Stiftelsen bestyres under Regjeringens Overtilsyn af 2 Direktører. Fundats af 27. Sept. 1808 med Tillæg af 10. Mai 1809 (se Nicolaysen: Norske Stiftelser IV, S. 11). Testamente af 30. Sept. 1809 efter fac. test. 1. Mai 1790 med Tillæg af 10. Dec. 1809, 24. Mai 1811 og 9. Nov. 1811 (ibid., S. 4). Ny Fundats af 9. Nov. 1811 (ibid., S. 12). Beretning af 25. Mai 1839 (Coll.-Tid. 1839, S. 425). Kgl. Resol. 23. Okt. 1865. Høiesteretsdom af 26. Okt. 1876 (Nicolaysen IV, S. 425).

31. **Det Schützische Fideikommis,** stiftet 1810 af Deputeret i tyske Kancelli, Geheimekonferensraad Christian Ludvig Schütz (se I. B. 1017) med 33,065 Rdl., omskrevet til 17,634 Rbd., nu 88,755 Kr. 48 Ø., hvis Renter hvert Aars 14. Mai og 2. Juledag uddeles til Embedsmænds trængende Enker og faderløse Børn.

Legatet bestyres af Justitsministeriet. Testamente af 14. April 1810 med Kodiciller af 6. Aug. 1810, 27. Febr. 1811 og 6. April 1812 efter fac. test. 13. April 1810.

32. **Legatet til H. C. Knudsens Minde,** stiftet 1816 ved en Indsamling over hele Landet til Minde om kgl. Skuespiller Hans Christian Knudsen (f. 4. Marts

1763 † 4. Marts 1816) med 5,403 Rbd. 23 Sk., 1818 opvoxet til 10,059 Kr. 34 Sk., nu 20,000 Kr., hvis Renter uddeles til fortjente Danneborgeres Efterladte.

Legatet bestyres under kongeligt Protektorat af Stiftsprovst, kgl. Konfessionarius Jakob Paulli, Høiesteretsassessor Erhard Florian Larsen og Nationalbankdirektør Rudolf Laurits Madsenius Tvermoes. Bestyrelsen suppleres af Kongen. Kgl. Resol. 22. April 1818 (Rskr.; Coll.-Tid. 1818, S. 308).

33. **Etatsraad Jacob Henric Schous og hans Hustru Susanne Beckmanns Stiftelse,** oprettet 1818 af Kæmner ved Øresunds Toldkammer Jacob Henric Schou (se I. B. 299) og Susanne Beckmann (f. 11. Sept. 1756 † 27. April 1843), udlagt med 135,335 Rbd. 93½ Sk., nu 465,188 Kr. 64 Ø., af hvis Renter der tillægges det kgl. Landhusholdningsselskab 200 Kr. til Havedyrkningens Fremme, det kgl. Videnskabernes Selskab 100 Kr. til en Præmie for Besvarelse af et Prisspørgsmaal, en uformuende, af Konsistorium udnævnt Student 80 Kr., en Discipel fra Vordingborg 40 Kr., trængende Enker, Jomfruer samt svagelige Personer Lodder paa 100—900 Kr., hvorhos 520 Kr. anvendes til Fattig-, Syge- og Skolehjælp, 14 aldrende Tyender faae hver 40 Kr., 1,000 Kr. anvendes til Brudeudstyr for mindre formuende Jomfruer eller Enker af Stifternes Familie, saaledes at en hvert andet Aar nyder 2,000 Kr., hvoraf 1,000 Kr. indsættes i den almindelige Enkekasse for at sikre Bruden Enkepension, event., naar Ingen af Familien melder sig, til en Jomfru eller Enke af følgende Familier: Professor theol., Dr. Peder Rosenstand Goiskes (se Majorater 258), Professor orient., Konferensraad Johan Christian Kalls (se Majorater 258) og kgl. Færgemand ved Guldborg Hans Jacob Lemmings (døbt 9. Mai 1747 † ....), og naar heller Ingen af dem melder sig i 3 Aar, kan 1,000 Kr. gives i Udstyr til en Brud, der ægter en Embedsmand med liden Lønning, en Haandværksmand eller anden Borger.

Stiftelsen bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Grosserer Julius Wandel, Admiral Vilhelm Ferdinand Koefoed og fhv. Skolebestyrer Poul Dorph. Bestyrelsen supplerer sig selv. Testamente af 10. Marts 1818 med Tillæg af 21. Mai 1821, 8. Febr. 1823, 27. April og 16. Dec. 1827, 20. Marts 1828, 9. Jan., 14. Marts og 9. Dec. 1829, 10. April 1830, 25. Febr. 1831, 21. Nov. 1832, 11. Juni og 29. Marts 1838 (Rskr. 1840, S. 130; Scheel, S. 113; Selmers Aarb. 1843, S. 60; Univ. Leg. 1890, S. 524); konfirm. 7. Juli 1840. Kodicil af 23. Dec. 1840, konfirm. 27. Mai 1843. Kgl. Resol. 20. Juni 1850 (Univ. Leg. 1890, S. 528).

34. **Amalie Kraghs Legat,** stiftet 1821 af Jomfru Amalie Magdalene Kragh (f. 1756 † 28. Juli 1841) med 1,000 Rbd., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder til ugifte, aldrende Døtre af kgl. civile Embedsmænd.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 16. Aug. 1821, konfirm. 21. Okt. 1841.

35. **Greve Moltkes Legat for Embedsmænds Døtre,** stiftet af Geheimestatsminister, Greve Joachim Godske Moltke til Grevskabet Bregentved (se I. B. 81) med 50,000 Rbd., nu 101,938 Kr. 77 Ø., hvis Renter tildeles 10 ugifte Embedsmændsdøtre paa Livstid.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Grevskabet Bregentved. Fundats af 28. Jan. 1822 (Rskr. 1822, S. 402; Coll.-Tid. 1823, S. 6; Schack III, S. 569), konfirm. 27. Dec. 1822.

36. **Det Frederik Walmoden'ske Legat for værdige, trængende Embedsmænds Enker og Børn,** stiftet 1823 af Kammerjunker Frederik Walmoden til Fuglsang og Prierskov (f. 26. Jan. 1764 † 23. Nov. 1823) med 99,980 Rbd., nu 188,789 Kr. 65 Øre, som Fideikommis for hans Adoptivdatter Maren Walmoden (f. 10. Dec. 1812 † 3. Juni 1859) og hendes Ægtefælle, Hofjægermester Carl Christian Ferdinand von Bertouch (f. 3. Sept. 1814 † 5. Okt. 1902), efter hvis Død Renten uddeles til trængende Enker og Børn efter Embedsmænd, fortrinsvis af Lolland-Falster og Sjælland.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderen af Baroniet Guldborgland. Testamente af 16. April 1823 efter fac. test. 29. Nov. 1814, Fundats af 3. Sept. 1903 (Min.-Tid. 1903 A. S. 374), stadf. 12. Sept. 1903.

37. **Justitsraad Søren Bruuns Legat,** stiftet 1824 af Overlandveiinspektør, Justitsraad Søren Bruun (f. 20. Jan. 1751 † 7. April 1830) med 1,000 Rbd., nu 3,306 Kr. 50 Ø., hvis Renter tildeles et Tjenestetyende, der i en Aarrække har udmærket sig ved Troskab og Flid, med 4/10, to andre hver med 3/10.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 27. Juli 1824 (Rskr. 1830, S. 185; Legatber. 1881, S. 38; Dahlerup I, S. 15), konfirm. 1. Juni 1830.

38. **Kønnemanns Legat,** stiftet 1825 af Skibskaptain, Brygger Daniel Casper Kønnemann (se I. B. 1376) med 12,000 Rbd., nu 29,050 Kr. 58 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder til 12 trængende, gamle Skippere eller Skipperenker, fortrinsvis af hans og hans Hustru Maria Nielsens (f. c. 1741 † 3. Sept. 1811) Slægt

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 17. Dec. 1825 (Rskr. 1831, S. 162; Legatber. 1881, S. 114; Dahlerup I, S. 67), konfirm. 10. Mai 1831.

39. **Wilhelmine-Stiftelsen,** oprettet ved almindelig Subskription i Anledning af Prins Frederik Carl Christians og Prinsesse Wilhelmine Maries Formæling den 1. Nov. 1828 med 44,174 Rbd., nu 164,000 Kr., af hvis Renter der hvert Aars 1. Nov. uddeles 3 Udstyrslodder paa 1,000 Kr. til Døtre af mindre formuende kgl. Embedsmænd ved deres Giftermaal og 4 Lodder paa 400 Kr. til Haandværkssvende til Hjælp ved deres Nedsættelse som Mestre.

Legatet bevilges af Kongen. Stiftelsen bestyres af Sjællands Biskop, Dr. theol. Thomas Skat Rørdam og Departementschef, Statsgjældsdirektør O. A. Andersen. Direktørerne udnævnes af Kongen. Fundats af 1. Nov. 1828 (Rskr. 1829, S. 66; Coll.-Tid. 1829, S. 225). Kgl. Resol. 22. Nov. 1831 (Rskr.; Coll.-Tid. 1831, S. 903).

40. **Det til Minde om 1ste August 1829 stiftede Legat for Enker og ugifte Personer af Kvindekjønnet i den borgerlige Stand,** stiftet 1829 til Minde om Prinsesse Carolines og Prins Frederik Ferdinands Formæling, i det Øiemed at oprette et borgerligt Kloster for Embedsmænds, Kunstneres og andre Borgeres Enker, men da Subskriptionen ikke indbragte tilstrækkeligt, oprettedes 1848 et Legat paa 23,216 Rbd. 50 Sk., nu 93,345 Kr. 95 Ø., hvis Renter uddeles i lige saa mange Understøttelser, som Kapitalen andrager 2,000 Kr.

Legatet har egen Bestyrelse, der supplerer sig selv. Canc.-Skr. 5. April 1831. Min.-Skr. 18. Juli 1848. Kgl. Resol. 19. April 1856. Kgl. Resol. 17. Aug. 1858. Kgl. Resol. 7. Juli 1859. Kgl. Resol. 28. April 1873. I Legatkapitalen ere følgende Legater indbefattede med Undtagelse af det førstnævnte:

41. **Det Scheel-Plessen'ske Legat,** stiftet 1845 af Kammerherre, Greve Mogens Joachim Scheel-Plessen til Stamhuset Selsø, det Scheel-Plessen'ske Forlods m. m. (se ovenfor Majorater 90) med 7,500 Rbd.

Legatet staaer i Fideikommisgodset Lindholm. Deklaration af 24. April 1845 (Rskr. 1845, S. 195)

42. **Det Suhr'ske Legat,** stiftet 18. Febr. 1856 af Etatsraad, Grosserer Johannes Theodorus Suhr (se I. B. 119) med 2,000 Rdl.

43. **Det Liebenberg'ske Legat,** stiftet 12. Juni 1865 af Frøken Hedevig Eleonora Liebenberg (f. 15. Aug. 1807 † 15. Febr. 1873) med 4,000 Rdl.

44. **Det Larsen'ske Legat,** stiftet 23. Dec. 1889 af fhv. Kommunelærer Christian Larsen med 8,000 Kr.

45. **Det Hjorth'ske Legat,** stiftet 4. Dec. 1893 efter fhv. Naalemagermester Peter Christian Hjorth (se I. B. 460) med 7,500 Kr.

46. **Abbestées Legat,** stiftet 1835 af Planter i Calcutta Alexander Abbestée med 4,270 Rbd., nu 8,580 Kr., hvis Renter tilfalde Kollegiet for den evangelisk-lutherske Mission i Leipzig til Bedste for Missionen i Tranquebar.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet. Testamente af 7. Jan. 1835. Kgl. Resol. 27. Jan. 1847.

47. **Jomfru Wittrops Legat,** stiftet 1838 af Jomfru Anna Magdalene Wittrop (f. c. 1770 † 5. Febr. 1844) med 3,000 Rbd., nu 6,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død gives til 2 trængende, ugifte Fruentimmer af borgerlig Stand.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 27. Dec. 1838, konfirm. 2. Marts 1844.

48. **Det Schou'ske Legat for trængende Præsteenker,** stiftet 1843 af første residerende Kapellan ved Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, senere Sognepræst til Farum og Kirkeværløse Andreas Niels Christopher Smith (f. 30. April 1797 † 24. April 1857) i Henhold til Testamente af 10. Marts 1818 af Kæmmerer ved Øresunds Toldkammer, Etatsraad Jacob Henric Schou (se I. B. 299) og Hustru Susanne Beckmann (se ovenfur 33) med 200 Rbd., nu 400 Kr., hvis Renter tildeles en trængende Enke efter en dansk Præst paa Livstid.

Legatet bestyres under Sjællands Biskops Tilsyn af første residerende Kapellan ved Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn. Fundats af 21. Okt. 1843 (Rskr. 1843, S. 233), konfirm. 21. Nov. 1845.

49. **Grosserer Joseph Marcus Wulffs Legat for Handelsmænd,** stiftet 1846 af Joseph Marcus Wulff (se I. B. 249) med 4,000 Rbd., nu 8,000 Kr., hvis Renter tildeles Grosserere eller Interessenter af et Handelslav samt deres trængende Enker og Børn.

Legatet bestyres af Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn. Testamente af 6. Febr. 1846 (Legatber. 1889, S. 6). Rskr. 4. Nov. 1847 (ibid.). Min.-Skr. 21. Dec. 1888 (ibid., S. 7).

50. **Grosserer Joseph Marcus Wulffs Legat for Enker,** stiftet 1846 af den Samme med 1,000 Rbd., nu 2,135 Kr. 10 Øre, hvis Renter tildeles 2 trængende Enker.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 6. Febr. 1846 (Legatber. 1889, S. 6). Rskr. 4. Nov. 1847 (ibid.). Min.-Skr. 21. Dec. 1888 (ibid., S. 7).

51. **Grosserer Joseph Marcus Wulffs Legat for Piger,** stiftet 1846 af den Samme med 10,000 Rbd., nu 20,319 Kr. 41 Ø., hvis Renter tildeles 4 trængende Piger, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 6. Febr. 1846 (Legatber. 1889, S. 6). Rskr. 4. Nov. 1847 (ibid.). Min.-Skr. 21. Dec. 1888 (ibid., S. 7).

52. **Zions Fond,** stiftet 1848 af de Zions Kirke i Tranquebar tilhørende Midler og Zions Menigheds Fattigkasses Beholdning med 54,000 Rupier, nu 116,538 Kr. 37 Ø., hvis Renter anvendes til Bedste for Medlemmer af Menigheden eller Børn af disse, derefter til Understøttelse for udtjente Missionærer, der have virket i dansk Missionstjeneste i Indien, samt deres Enker, og uforsørgede Børn, event. til Understøttelse af Enker efter Sognepræster og Kapellaner i Danmark og deres ugifte, ældre Døtre.

Fonden bestyres af Kirke- og Undervisningsministeriet. Kgl. Resol. 18. Nov. 1848 (Rskr.; G. R.). Kgl. Resol. 3. Dec. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 363; G. R. 1891, S. 228, hvor Resolutionens Dato feilagtig er angivet til 17. Dec.).

53. **Jomfru Anne Margrethe Jacobsens Legat for ugifte, uforsørgede Fruentimmer og trængende Enker,** stiftet 1849 af Anne Margrethe Jacobsen (døbt 14. Sept. 1806 † 19. Aug. 1863) med 15,300 Rbd., nu 37,224 Kr. 81 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 12 lige store, livsvarige Lodder, halvt til hver af de nævnte Klasser, fortrinsvis til afgaaede Rentenyderes nærmeste Familie.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 29. Mai 1849 med Kodicil af 22. Juni 1854 (Rskr. 1864, S. 203; Legatber. 1881, S. 87), konfirm. 28. Juni 1864.

54. **Brygger Jens Vestbergs og Hustru Christine Benthine Vestberg født Hiortdahls Legat for hæderlige og ugifte Dannekvinder,** stiftet ved Testamente af 25. April 1849 med Paategning af 18. Okt. 1872, Testamente af 14. Juni 1879 med Kodicil af 27. Febr. 1880, Testamente af 3. April 1880 med Paategninger af 7. Okt. 1880, 13. Juli 1887, 20. Dec. 1887, 21. Marts 1890 og 18. Dec. 1891 af Jens Vestberg og Christine Benthine Hiortdahl (se I. B. 3684) med 25,000 Kr. (kan eventuelt forøges med 10,000 Kr.), hvis Renter efter nogle Legatarers Død skulle uddeles i 5 (eventuelt 7) livsvarige Lodder til hæderlige, trængende, ugifte, over 30 Aar gamle Kvinder.

Legatet bestyres af Sjællands Stiftsøvrighed og uddeles af Kultusministeriet efter Indstilling af Legatstifternes Adoptivsøn, Driftsbestyrer C. C. R. Vestberg, efter hans Død, saa længe der bestaaer en grundtvigsk Menighed med dertil knyttet Hjælpeforening, af dennes Bestyrelse. Fundats af 5. Aug. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 209), stadf. 16. Sept. 1899.

55. **Møller Mads Rasmussen Kjølles og hans Enke Frederikke Christiane Cathrine Juditte Kjølles Legat for en trængende Præsteenke,** stiftet 1850 af Frederikke Christiane Cathrine Juditte Saxtorph, Enke efter Møller Mads Rasmussen Kjølle (se I. B. 250) med 500 Rbd., nu 1,000 Kr., hvis

Rente uddeles til en trængende Præsteenke, der, saalænge hun nyder det, er pligtig at vedligeholde Legatstifterindens Gravsted paa Frue Assistens Kirkegaard, Blændg. Nr. 4 paa gamle Kirkegaard, der er kjøbt til 24. Marts 1940.

Legatet bestyres af Overformynderiet, og Legatnyderinden udnævnes af Biskoppen over Sjællands Stift. Testamente af 13. Dec. 1850 med Kodicil af 11. Aug. 1852, konfirm. 22. Febr. 1855.

56. **Frøken Hallanders Legat,** stiftet 1853 af Konventualinde i Vemmetofte Beate Emilie Hallander (f. 9. Jan. 1800 † 5. Mai 1862) med 10,000 Rbd., nu 21,151 Kr. 61 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 40 Kr. til trængende Enker og ugifte Fruentimmer.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 25. Mai 1853 (Legatber. 1881, S. 69; Dahlerup II, S. 67). Rskr. 3. Mai 1865.

57. **Det Puggaard'ske Drengelegat,** stiftet i Mai 1853 af Grosserer Hans Puggaard (f. 3. Sept. 1788 † 8. April 1866) med 100,000 Rbd., nu 218,000 Kr., hvis Renter anvendes til at opdrage Drenge, som leve under fattige og ulykkelige Forhold.

Legatet har egen Bestyrelse.

58. **Eibeschütz Legat,** stiftet 1853 af Justitsraad Simon Aron Eibeschütz og Hustru Rosa Wallich (se I. B. 320) med 100 Rbd., nu 200 Kr. om Aaret til en Navigationsskole eller en anden Anstalt til Søfartens Fremme.

Legatkapitalen staaer i Overformynderiet. Renten udbetales gjennem Repræsentanterne for det mosaiske Trossamfund i Kjøbenhavn til den 1836 oprettede Søassuranceforening, hvis Generalforsamling uddeler den. Testamente af 20. Juni 1853 (Rskr. 1857, S. 46).

59. **Julie Knuths Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 22. Aug. 1853 med Tillæg af 26. Sept. 1871 af Comtesse Juliane Marie Knuth (f. 14. Jan. 1812 † 30. Marts 1878) med hele hendes Bo, hvoraf der 1879 oprettedes en Grundfond paa 40,000 Kr., nu 112,000 Kr., har til Formaal at give Døtre af Embedsmænd, Landeiendomsbesiddere, Gaard- og Grundeiere i Byerne i Norge, Sverige og Danmark en aarlig Understøttelse, saalænge de forblive i ugift Stand. Der betales 800 Kr. i Indskrivningspenge. Indskrivningsfonden, som forrentes med 3/4 af Renten, er nu 52,800 Kr., Oplagsfonden 14,754 Kr. 18 Ø., hvorhos Stiftelsen eier 12,000 Mark i Allg. Deutsche Creditanstaltaktier, der ere skjænkede af Frøken Amalie Svensen. 31 af de 93 indskrevne Damer nyde Hæving, 7 320 Kr., 12 160 Kr. og 12 80 Kr.

Stiftelsen bestyres af en af det norske Regjerings Departement for Kirke- og Undervisningsvæsnet udnævnt Kurator. Plan af 29. Sept. 1879 (Nicolaysen: Norske Stiftelser V, S. 304 og 785).

60. **Konferensraad Mundts Legat,** stiftet 1853 af Konferensraad, Borgermester i Kjøbenhavn Just Henrik Mundt (se I. B. 829) med 119,552 Rbd. 84 Sk., nu 262,366 Kr. 79 Ø., hvis Renter dels anvendes til den for Legatets Midler oprettede Fribolig (se I. B. 829), dels uddeles i livsvarige Lodder paa 80 Kr. til ugifte Piger eller Enker, som ifølge tidligere Vedtægter kunde vente Pension af det Offenlige, men

nu ere berøvede dette Haab, fortrinsvis til hans Søskendes og Forældres Søskendes Descendenter.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 29. Juli 1853 (Rskr. 1860, S. 247; Legatber. 1881, S. 140; Dahlerup I, S. 88), konfirm. 13. Okt. 1860.

61. **Achtonia Zeuthens Legat for Institutbestyrerinder,** stiftet 1853 af fhv. Institutbestyrerinde Karen Achtonia Zeuthen (se I. B. 3380) med 300 Rbd., udlagt med 387 Rbd. 16 Sk., nu 774 Kr. 33 Ø., hvis Renter gives til en over 40 Aar gammel, uformuende, ugift Institutbestyrerinde i Kjøbenhavn eller en anden dansk Kjøbstad, fortrinsvis naar hun er Elev fra hendes Institut.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 10. Nov. 1853 med Kodiciller af 14. Juli 1859 og 3. April 1861 (Seidelin, S. 186).

62. **Cathrine Reiersens og Hanne Zeuthens Legat,** stiftet 1853 af den Samme med 1,100 Rbd., nu 3,077 Kr. 98 Ø., hvis Renter gives til et døvstumt, ugift Fruentimmer.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 10. Nov. 1853 med Kodiciller af 14. Juli 1859 og 3. April 1861 (Seidelin, S. 72).

63. **Frøken Bybergs Legat,** stiftet 1856 af Sara Christiane Byberg (døbt 23. Nov. 1782 † 16. Mai 1864), nu 15,393 Kr. 52 Ø., hvis Renter uddeles til 4 uformuende, mindst 50 Aar gamle Lærerinder, som uden egen Skyld ere uden Erhverv og Beskjæftigelse, fortrinsvis hendes Slægtninge.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 8. Aug. 1856 med Kodicil af 15. Febr. 1862 (Seidelin, S. 196).

64. **Det Carstens'ske Legat,** stiftet 1856 af Frøken Mariane Petræa Carstens (f. 3. Nov. 1789 † 3. Jan. 1857) med 2,863 Rdl. 30 Sk. og i Obligationer 9,150 Rdl., nu 20,526 Kr. 62 Ø. og 3,500 Kr. i Obligationer, hvis Renter uddeles i 6 lige, livsvarige Lodder til trængende, ugifte Fruentimmer.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Kjøbenhavns Magistrats Tilsyn af en mandlig Agnat af Bataillonskirurg Carl Ludvig Jansen, derefter af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 20. Nov. 1856 (Rskr. 1857, S. 300; Seidelin, S. 181). Rskr. 11. Sept. 1857.

65. **Etatsraad Johannes Theodorus Suhrs og Hustru Caroline Falchs Legat til afdøde Embedsmænds ugifte Døtre, under Kjøbenhavns Magistrat,** stiftet ved Kodicil af 7. Febr. 1857 af Etatsraad, Grosserer Johannes Theodorus Suhr (se I. B. 119) med 2/3 af hans Bos Masse, efter at andre Legater ere udredede, udlagt med 36,000 Rdl., nu 435,800 Kr., af hvis Renter der uddeles livsvarige Lodder paa 200 og 100 Kr. til ugifte Døtre af kgl. Embedsmænd, civile, geistlige eller militære, derunder indbefattet de af Øvrigheden og Kommunerne med kgl. Stadfæstelse ansatte Betjente.

Legatet bestyres under Kjøbenhavns Magistrats Overbestyrelse af Borgermesteren for I Afdeling. Fundats af 29. Okt. 1860 (Rskr. 1860, S. 305; Dahlerup I, S. 132), konfirm. 12. Dec. 1860.

66. **Det Ancker'ske Legat til Reisestipendier for Kunstnere,** stiftet 1857 af Carl Andreas Ancker til Mørkhøigaard (f. 13. Sept. 1828 † 16. Nov. 1857) og Hustru Augusta Fredricka von Schoultz (f. 4. Sept. 1833) med 86,500 Rdl., nu 192,200 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store Dele til et Aars Reisestipendier, 2 for Malere eller Billedhuggere, 1 for en Digter og 1 for en Komponist.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet og bortgives af en af 2 Malere, 2 Billedhuggere, 2 Digtere og 2 Komponister bestaaende Komite, hvis Medlemmer udnævnes af Ministeriet. Testamente af 14. Okt. 1857 (Rskr. 1859, S. 213), konfirm. 8. Juli 1859. Fundats af 1. Mai 1861 (Dep.-Tid. 1861, S. 581).

67. **Det Treschow'ske Fideikommis,** stiftet 1859 af Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow til Brahesborg og Laurvig (se I. B. 268) med 525,000 Rdl., nu 1,231,407 Kr. 61 Ø., hvis Renter tjene til at fyldestgjøre efterstaaende Legater og Stiftelser: 1. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for Bestyreren af hans Fideikommis og de til samme knyttede Stiftelser og Legater" (se Familielegater 322); 2. „De Treschow'ske Stiftelser" (se I. B. 614); 3. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Understøttelse for tvende Disciple af Roskilde lærde Skole" (se Roskilde Kjøbstad 24); 4. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Understøttelse for Studerende ved Kjøbenhavns Universitet" (se ovenfor Universitetet 126); 5. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Lønning af en Regnskabsfører ved det Treschow'ske Fideikommis m. m." (se nedenfor 68); 6. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for en Revisor, hvem Gjennemsynet af de Beretninger, som udgives angaaende det Treschow'ske Fideikommis m. m., overdrages" (se nedenfor 69); 7. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for 50 værdige og trængende Enker og ugifte Fruentimmer uden Hensyn til deres Stand" (se nedenfor 70); 8. Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat for 30 værdige og trængende Døtre af afdøde Embedsmænd og 20 værdige og trængende Enker efter Mænd af bemeldte Stand" (se nedenfor 71); 9. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for 10 Døtre efter fortjente Fædre af den høiere Embedsstand" (se nedenfor 72); 10. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Brudegave-Legat" (se nedenfor 73); 11. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Opmuntring og til en lille Hjælp for Kunstens Dyrkere" (se ovenfor S. 53); 12. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Udredelse af Skolepenge eller som Hjælp dertil for uformuende Drenge og Piger" (se nedenfor 74); 14. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til „Trøstens Bolig"" (se I. B. 268); 15. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til de Massmann'ske Søndagsskoler" (se I. B. 2019); 16. „Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Selskabet for forsømte Børns Frelse" (se ovenfor S. 103), hvorhos Fideikommisset omfatter en Reservefond paa 60,000 Kr., hvis Renter tilligemed Overskudet

af de enkelte Legater oplægges for, naar Oplæget har naaet 60,000 Kr., at skilles fra Reservefonden og anvendes til velgjørende Øiemed, hvorom Bestyreren gjennem Justitsministeriet gjør Indstilling til Kongen.

Fideikommisset bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow til Brahesborg og efter ham af hans og hans Brødres Afkom efter Førstefødselsretten i den agnatiske Linealfølge. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 26. Marts 1859 (Rskr. 1863, S. 343), konfirm. 25. April 1859.

68. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Lønning af en Regnskabsfører ved det Treschow'ske Fideikommis m. m.,** stiftet 1859 af den Samme med 7,500 Rdl., 1880 forøget med 45,000 Kr., nu 60,000 Kr., af hvis Renter 600 Kr. anvendes til Lønning for en duelig, paalidelig Mand, som gaaer Bestyreren af Fideikommisset med tilhørende Legater og Stiftelser tilhaande, 1,600 Kr. tildeles Sekretæren ved Fideikommisset, 700 Kr. Opsynsmanden ved de Treschow'ske Stiftelser paa Christianshavn og 200 Kr. Opsynsmanden ved den Treschow'ske Stiftelse i Klærkegade (se I. B. 614).

Legatet bestyres som 67. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 26. Marts 1859 (Rskr. 1863, S. 361), konfirm. 25. April 1859. Kgl. Resol. 8. Nov. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 148).

69. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for en Revisor, hvem Gjennemsynet af de Beretninger, som indgives angaaende „det Treschow'ske Fideikommis" m. m., overdrages,** stiftet 1859 af den Samme med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Funktionær under Justitsministeriet.

Legatet bestyres som 67. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 26. Marts 1859 (Rskr. 1863, S. 362), konfirm. 25. April 1859.

70. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for 50 værdige og trængende Enker og ugifte Fruentimmer uden Hensyn til deres Stand,** stiftet 1859 af den Samme med 100,000 Rdl., nu 200,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige store, livsvarige Lodder, halvt til Enker, halvt til ugifte Fruentimmer.

Legatet bestyres som 67. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 364), konfirm. 12. Jan. 1862.

71. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for 30 værdige og trængende ugifte Døtre af afdøde Embedsmænd og 20 værdige og trængende Enker efter Mænd af bemeldte Stand,** stiftet 1859 af den Samme med 125,000 Rdl., nu 250,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige store, livsvarige Lodder.

Legatet bestyres som 67. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 366), konfirm. 12. Jan. 1862.

72. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Fordel for 10 Døtre efter fortjente Fædre af den høiere Embedsstand,** stiftet 1859 af den Samme med 50,000 Rdl., nu 100,000 Kr., hvis Renter uddeles i lige store, livsvarige Lodder.

Legatet bestyres som 67. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1859, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 369), konfirm. 12. Jan. 1863.

73. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows og hans Hustru Palæmona Aagaards Brudegave-Legat,** stiftet 1859 af den Samme med 30,000 Rdl., nu 60,000 Kr., hvis Renter uddeles i 1 eller 2 Lodder, skiftevis 3 Aar til danske og 3 Aar til norske Piger.

Legatet bestyres som 67 og bortgives til danske Piger af Kammerherre Carl Adolph Rothe Treschow og Afkom osv. efter de under 67 anførte Regler, til norske Piger af Johan August Treschow til Fritzoe, derefter af hans Slægt efter de samme Regler. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 371; Nicolaysen, Norske Stiftelser IV, S. 425), konfirm. 12. Jan. 1862.

74. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Udredelse af Skolepenge eller som Hjælp dertil for uformuende Drenge og Piger,** stiftet 1859 af den Samme med 50,000 Rdl., nu 100,000 Kr., hvis Renter for hele Skoletiden tildeles 35 Drenge og 5 Piger, fortrinsvis Børn af Enker; af Drengelodderne maa kun høist 18 anvendes til, hvad man pleier at benævne Studeringer.

Legatet bestyres som 67. Testamente af 14. Febr. 1859 (Rskr. 1863, S. 335), konfirm. 16. Febr. 1859. Fundats af 24. Dec. 1861 (Rskr. 1863, S. 375), konfirm. 12. Jan. 1862.

75. **Frøken Thalia Rothes Legat,** stiftet 1860 af Thalia Rothe (f. 7. Okt. 1811 † 25. Okt. 1865), udlagt med 2,406 Rdl. 48 Sk., nu 4,813 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død eller Giftermaal gives til en Embedsmands eller en Borgers Datter.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 21. Mai 1860, konfirm. 30. Aug. 1860.

76. **Julie Sophie Henriette Aspegrens Legat for værdige trængende ugifte Piger,** stiftet ved Testamente af 4. Okt. 1860 af Julie Sophie Henriette Aspegren (f. 1. Juli 1834 † 27. Jan. 1898), udlagt med 57,818 Kr. 37 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 6 lige Lodder til trængende, ugifte Piger, der have kjendt bedre Kaar.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Fundats af 12. Juli 1899 (Min.-Tid. 1900 A, S. 183), stadf. 7. Juli 1900.

77. **Trydes Jubilæumslegat for ugifte Døtre af agtede Familier, der ere over 30 Aar,** stiftet af kgl. Konfessionarius, Stiftsprovst Eggert Christopher Tryde (f. 8. Dec. 1781 † 23. Nov. 1860) med 1,000 Rdl., nu 2,000 Kr., hvis Renter uddeles i 1—2 livsvarige Lodder.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Sognepræsten ved Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn. Fundats, konfirm. 27. Nov. 1861 (Rskr. 1861, S. 389).

78. **Skibskaptain Sevels og Kones Legat til Fordel for det danske Redningsvæsen,** stiftet ved Testamente af 25. April 1861 af Klasselotterikollektør, fhv. Skibskaptain Søren Carl Sevel (se I. B. 590) og Hustru Julie Sørbine Nielsine Linderum med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter anvendes til livsvarige Understøttelser af 20 Kr. til Mænd, der ere blevne utjenstdygtige i Redningsvæsnets Tjeneste, og til Enker efter Mænd, der ere omkomne i denne Tjeneste, samt til disses Børn til det 15. Aar.

Legatet bestyres af Indenrigsministeriet. Fundats, stadf. 12. Marts 1874 (Min.-Tid. 1874 A, S. 63).

79. **Comtesse Sophie Charlotte Christiane Holstein-Ledreborgs Legat for en værdig og trængende Skolelærerenke og en uforsørget Præstedatter,** stiftet ved Testamente af 16. Sept. 1861 og 26. Juni 1867 af Comtesse Sophie Charlotte Christiane Holstein-Ledreborg (f. 7. Mai 1801 † 8. April 1868) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 lige store, livsvarige Lodder.

Legatet er optaget blandt Aarhus Stiftsmidler og bestyres af Biskoppen over Aarhus Stift. Fundats af 24. Juli 1868 (Rskr. 1868, S. 255; G. R. 1868, S. 339), konfirm. 9. Nov. 1868.

80. **Det juridisk-praktiske Selskabs Legat,** stiftet efter Selskabets Opløsning 1861 med 1,895 Rdl. 53 Sk., nu 3,826 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tildeles en trængende, ugift Datter af en af Høiesterets ordinære Tilforordnede paa Livstid.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af Høiesterets ordinære Tilforordnede. Fundats af 5. Mai 1863 (Lindes Medd. 1857—63, S. 568; Univ. Leg. 1890, S. 349; Dep.-Tid. 1863, S. 471).

81. **Frøken Valentins Legat,** stiftet 1862 af Marie Sophie Magdalene Valentin (se I. B. 101), nu 53,570 Kr. 41 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 100 og 200 Kr. til trængende, ugifte Døtre efter danske Embedsmænd og Borgere i Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 3. April 1862 med Kodiciller af 29. Marts 1867 og 23. Jan. 1869 (Legatber. 1881, S. 198), konfirm. 12. Jan. 1870.

82. **Frøken Marie Sophie Arnoldine Østergaards Legat,** stiftet 1862 af Marie Sophie Arnoldine Østergaard (f. 8. Marts 1810 † 28. Marts 1868) med 2,000 Rdl., nu 4,294 Kr. 11 Ø., hvis Renter tildeles en gammel, trængende Jomfru, Borgerdatter eller Embedsmandsdatter, helst en Lærerinde.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 16. Nov. 1862 (Legatber. 1881, S. 208), konfirm. 17. Marts 1866.

83. **Det Thomsen'ske Legat,** stiftet 1863 af Konferensraad, Musæumsdirektør Christian Jürgensen Thomsen (se Familielegater 340) med 19,972 Rdl. 24½ Sk., forøget med 4,500 Kr., nu 39,944 Kr. 51 Ø., hvis Renter anvendes til at virke for Restaurering af Oldtidsminder, til at fremme Kunst og til at fremme

udmærket Haandværksarbeide, saaledes at hele Renten hvert tredie Aar anvendes i et af Formaalene.

Legatet, der staaer i Overformynderiet, bestyres med en af Kirke- og Undervisningsvæsnet beskikket Formand af Direktøren for Nationalmusæet og en Docent i Kunsthistorie med Nationalmusæets Kasserer som Kasserer. Testamente af 24. Jan. 1863 (Rskr. 1865, S. 207), konfirm. 13. Sept. 1865. Fundats stadf. 11. Juni 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 138).

84. **Etatsraad Carl Gottlieb Aggerups Legat for trængende Døtre af Retspersoner eller Magistratspersoner,** stiftet af Etatsraad Carl Gottlieb Aggerup (se ovenfor S. 71) med 15,000 Rdl., nu 30,000 Kr., hvis Renter i livsvarige Lodder paa 100 Kr. uddeles til uforsørgede, upensionsberettigede, værdige, trængende Pigebørn, hvis afdøde Fædre i det egenlige Kongerige Danmark have beklædt Embeder som By-, Herredsfoged eller Birkedommer, som Borgermester i en af Landets Kjøbstæder — Kjøbenhavn ikke medregnet — eller som kongelig Raadmand sammesteds.

Legatet bestyres og uddeles af Justitsministeriet. Rskr. 8. April 1864. Rskr. 3. Dec. 1864. Fundats, stadf. 14. Okt. 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 263).

85. **Legatet til Understøttelse for Faldnes Efterladte og Invalider,** stiftet 1864 af fhv. Manufakturhandler Mikkel Andersen Kierkegaard (se I. B. 2027) med 10,000 Rdl., nu 21,630 Kr. 57 Ø., hvis Renter i 25 Aar fordeles i 16 livsvarige Lodder paa 50 Kr. til Enker efter Menige og Underofficerer, der ere faldne i Krigen 1864, eller til Menige og Underofficerer, der ere blevne Invalider i samme Krig, derefter til Borgere, der have drevet Handel, men ere blevne trængende, eller saadannes Enker.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Kodicil af 3. Juni 1864 (Seidelin, S. 81).

86. **Ida Vilhelmine Rottbølls Legat,** stiftet 1865 af Cand. phil. Ferdinand Victor Rottbøll til Holbæk Ladegaard (se I. B. 333) til Minde om hans Moder Ida Vilhelmine Sehested (f. 30. Juli 1766 † 11. Marts 1839), Enke 1° efter Kammerherre Frederik Berregaard til Kjølbygaard (se ovenfor Majorater 47), 2° efter Generalfiskal, Etatsraad Jens Laasby Rottbøll (se ovenfor Universitetet 35), med 50,000 Rdl., nu c. 104,000 Kr., hvis Renter uddeles i Lodder paa 200 Kr. hvert Aars 20. Juli og 3. Jan. med ½ til ugifte Døtre af Embedsmænd eller Borgere, der af deres Forældre ere efterladte i ublide Kaar.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 22. Marts 1865 (Rskr. 1868, S. 23; Seidelin II, S. 33), konfirm. 28. Jan. 1868.

87. **De Bjelke'ske Legater,** stiftede ved Testamente af 12. Mai 1865 af Stiftsdame, Frøken Helene Beate Cathrine Juliane Bielke (se I. B. 953), udlagt med 369,950 Kr., nu 380,750 Kr., hvis Renter uddeles i 15 livsvarige Lodder paa 400 Kr. til ældre, uformuende Døtre efter kgl. Embedsmænd, fortrinsvis Søofficerer, med Fortrinsret for hendes Slægtninge, i 12 livsvarige Lodder paa 200 Kr. til ældre,

uformuende Piger af den tjenende Klasse efter lang, tro Tjeneste og i 4 Lodder paa 600 Kr. til unge, lovende Kunstnere, navnlig Malere, til Uddannelse for et eller flere Aar.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Konferensraad Hans Nicolai Hansen og Sjællands Biskop, Dr. theol. Thomas Skat Rørdam. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 26. Juni 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 173), stadf. 19. Juli 1890.

88. **Det Puggaard'ske Pigelegat,** stiftet 1865 af Grosserer Hans Puggaard (se ovenfor 57) med 109,365 Rdl., nu 233,943 Kr. 58 Ø., hvis Renter anvendes til at opdrage Pigebørn, som leve under fattige og ulykkelige Forhold. Legatet har oprettet „det Puggaard'ske Pigehjem“ (se Frederiksberg Sogn 289).

Legatet har fælles Bestyrelse med det Puggaard'ske Drengelegat (se ovenfor 57). Testamente af 2. Juni 1865.

89. **Geheimekonferensraad Frederik Vilhelm Treschows Legat til Minde om afdøde Biskop Jacob Peter Mynsters store Fortjeneste af den danske Kirke,** stiftet 1865 af Geheimekonferensraad Willum Frederik Treschow til Brahesborg og Laurvig (se I. B. 268) med 4,000 Rdl., nu 8,000 Kr., af hvis Renter 200 Kr. efter en Legatars Død tildeles den Person, som Stiftsprovst Paullis Hustru og efter hendes dødelige Afgang hendes ældste Søn og saaledes fremdeles den ældste Søn dertil udnævner, saa at Udnævnelsen altid skeer af den Mynster'ske Familie, 120 Kr. anvendes til Indkjøb af Biskop Mynsters gudelige Skrifter til gratis Uddeling ved Stiftsprovst Paulli, derefter ved Sjællands Biskop.

Legatet bestyres som 67. Fundats af 9. Juli 1865 (Rskr. 1866, S. 40), konfirm. 10. Febr. 1866.

90. **Kronprins Frederiks Fond,** stiftet 17. Sept. 1865 med frivillige Bidrag fra Kongehuset og Andre, udgjorde ult. 1865 10,479 Rdl. 77 Sk. og udgjør nu 304,300 Kr., hvis Renter anvendes dels til Understøttelse for dem, hvis Forsørgere miste Livet eller Førligheden under Forsøg paa Redning af skibbrudne Mennesker, dels til at række en hjælpende Haand til Efterladte af Sømænd og Fiskere, der omkomme under Udøvelsen af deres Kald, samt for Sømænd og Fiskere, der herved lemlæstes. Under denne Fond bestyres nu

91. **Harboøre-Fonden,** stiftet 1893 til Understøttelse af Efterladte efter de ved Ulykken den 21. Nov. 1893 omkomne Fiskere samt de ved denne Leilighed tilskadekomne Fiskere; denne Fond udgjorde 31. Mai 1894 195,269 Kr. 38 Ø. og udgjør nu 153,329 Kr. 2 Ø.

Begge Fondene, der staa under Kronprinsens Protektion, have egen af 4 Mænd bestaaende Bestyrelse, der supplerer sig selv med Kronprinsens Stadfæstelse. Statuter af 17. Sept. 1866 (særlig trykte), appr. 28. Dec. 1866. Meddelelser om Kronprins Frederiks Fond 1865—90, Ringkjøbing 1890. Statuter af 9. Juli 1891 (særlig trykte), appr. 12. Aug. 1901. Tillæg af 18. Sept. 1899 (særlig trykt), appr. 7. Okt. 1899. Til Fonden ere følgende Legater skjænkede, der ere indbefattede i dens Formue, hvor ikke Andet derom er bemærket:

92. **Grosserer C. A. R. Sass' og Hustru Caroline Johanne Sass' Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Juni 1866 af Carl Adolf Rothe Sass (se I. B. 1096) med 1,899 Kr. 38 Ø., nu 2,137 Kr.

93. **Deres Majestæter Kong Christian IX' og Dronning Louises Legat,** stiftet ved frivillige Bidrag til Minde om Majestæternes Sølvbryllupsfest 26. Mai 1867 med 4,000 Rdl., nu 9,121 Kr.

Kskr. 24. Juni 1867 (utrykt).

94. **Legatet fra 1849,** stiftet 22. April 1868 med 5,300 Rdl., Resten af en Indsamling 1849 til Fordel for de betrængte Jyder.

95. **Etatsraad C. H. Stoltenbergs og Hustrus Legat til Enker eller Børn efter Mænd, der ere omkomne under Bestræbelsen for at redde Medmenneskers Liv,** stiftet 1871 af Christian Holger Stoltenberg og Hustru Concordia Susanne Dorothea Lange (se I. B. 2998) med 30,000 Kr. Naar Fonden ophører at virke, tager Grosserersocietetet i Kjøbenhavn Bestemmelse om Rentens Anvendelse i samme Retning.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 14. Marts 1871 med Kodiciller af 7. Marts 1874. 8. April og 18. Okt. 1876.

96. **Etatsraad A. N. Hansens Legat,** stiftet ved Testamente af 27. April 1872 af Etatsraad, Grosserer Andreas Nicolai Hansen (se I. B. 874) med 1,000 Rdl.

97. **Kammerherreinde Bruns Legat,** stiftet ved Testamente af Frederikke Margrethe Bügel, Enke efter Kammerherre, Hofjægermester Carl Frederik Balthasar Brun til Kraagerup (se I. B. 3341), med 1,000 Kr.

98. **H. C. Kriegers Legat,** stiftet af Hilmer Christoffer Krieger (f. 8. Juni 1821 † 18. April 1879) med 2,058 Kr. 30 Ø.

99. **Justitsraad Dammes Legat,** stiftet af Kongens Foged i Kjøbenhavn, Justitsraad Johan Heinrich Damme (f. 28. Dec. 1802 † 24. Dec. 1885) med 10,000 Kr., hvis Renter tilfalde en Legatar paa Livstid.

100. **Enkefru Kruuses Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Sept. 1874 af Demofilia Cleothilde Hartwig, Enke efter Lods i Korsør Ole Nielsen Kruuse (se ovenfor S. 107), med 1,024 Kr. 45 Ø.

101. **Christen Nielsen Damsgaards Legat,** stiftet 1879 af fhv. Skibsfører Christen Nielsen Damsgaard (f. 6. Okt. 1798 † 11. Nov. 1879) med 6,545 Kr. 86 Ø., hvis Renter tilfalde nogle Legatarer paa Livstid.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 24. Mai 1879.

102. **David og Jenny Adlers Legat,** stiftet 3. Jan. 1880 af Jenny Raphael, Enke efter Grosserer David Baruch Adler (se I. B. 2561), med 1,000 Kr.

103. **August Schades Legat,** stiftet ved Testamente af 8. April 1881 af fhv. Administrator paa Java August Schade (se I. B. 340) med 3,000 Kr.

104. **Overretsprokurator Sørrensens Legat,** stiftet ved Testamente af 27. Marts 1882 af Cand. theol. & jur. Niels Peter Sørrensen (se I. B. 740) med 16,704 Kr. 58 Ø.

105. **Etatsraad Salomonsens Legat,** stiftet 29. Jan. 1885 af Etatsraad, Vexellerer Isak Salomon Salomonsen (se I. B. 756) med 1,000 Kr.

106. **Konferensraadinde Davids Legat,** stiftet 7. Febr. 1885 af Georgine Nicoline Bramsen, Enke efter Konferensraad Christian Georg Nathan David (se Universitetet 130), med 1,000 Kr.

107. **Baron Juel-Brockdorffs Legat,** stiftet ved Testamente af 20. Mai 1886 af Ritmester, Baron Christian Frederik Theophilus Alexander Juel-Brockdorff til Meilgaard (se ovenfor S. 96) med 99,070 Kr. 16 Ø.

108. **Vexellerer Nathan Hartvigs og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Jan. 1888 af Betty Herschel, Enke efter Vexellerer Nathan Hartvig (se I. B. 1773), med 2,039 Kr. 20 Ø.

109. **Grosserer J. Morescos Legat,** stiftet 3. Mai 1888 af Etatsraad Jacob Heinrich Moresco (se I. B. 882) med 1,000 Kr.

110. **Frøken Mitchells Legat,** stiftet ved Testamente af 7. Mai 1888 af Laurenze Georgine Mitchell (se I. B. 127) med 4,000 Kr.

111. **Etatsraad Høsts Legat,** stiftet 20. Mai 1891 af Etatsraad, Universitetsboghandler Andreas Frederik Høst (se ovenfor S. 108) med 1,000 Kr.

112. **Grosserer B. Goldschmidts og Hustru Ane Helene født Petersens Legat,** stiftet ved Testamente af 24. Juli 1891 af Bendix Goldschmidt (se I. B. 461) med 2,000 Kr.

113. **Generalkonsul Gaedeckes Legat,** stiftet 2. Juli 1892 af dansk Generalkonsul i Kønigsberg Robert Heinrich Gaedecke (f. 17. Febr. 1847) med 1,000 Kr.

114. **L. J. Granjeans og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 6. Marts 1893 af Konditor Johan Ludvig Granjean og Hustru Karen Sophie Christensen (se I. B. 974) med 5,000 Kr.

De Spannjer'ske Legater, se I. B. 3769.

115. **Pouline Wildenradts Legat,** stiftet 1866 af Arvingerne efter Frøken Pouline Wildenradt (f. 23. Okt. 1818 † 12. Okt. 1865) med 2,000 Rdl., nu 4,596 Kr. 90 Ø., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder til ugifte Døtre af kgl. Embedsmænd.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I, idet en af Legatstifterne disponerer over Uddelingen, saa længe Nogen af dem lever. Fundats af 26. Febr. 1866, konfirm. 7. Mai 1866.

116. **Det Rosenkrantz'ske Legat,** stiftet 1866 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Stiftamtmand, Baron Gottlob Emil Georg Frederik Rosenkrantz til Sophiendal, Liselund og Voergaard (se Majorater 151) og Hustru Elisabeth Louise Baronesse Rosenkrantz (f. 8. Juni 1821) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles til Trængende af den tjenende Klasse, som staa eller have staaet i tjenende Forhold til Legatstifterne eller Nogen af deres Slægt.

Legatet bestyres under Lolland-Falsters Stiftsøvrigheds Tilsyn af Besidderen af det mindre Rosenkrantz'ske Fideikommis (se Familielegater 151). Fundats af 28. Febr. 1866 (Rskr. 1866, S. 158), konfirm. 26. April 1866.

117. **Jens Christian Carlsens Legat,** stiftet 1866 af Kammerherre Hans Rasmussen Carlsen til Stamhuset Gammelkjøgegaard (se Majorater 285) med 5,000 Rdl., nu 10,000 Kr., hvis Renter uddeles til hvem og paa hvor lang Tid, Bestyrerinden finder for godt, derefter til en trængende dansk Kvinde af den dannede Klasse, enten for 1 eller for flere Aar eller paa Livstid.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Besidderinden af Stamhuset Gammelkjøgegaard, derefter af den Ældste af Legatstifterens Forældres fælles Æt i nedstigende Linie, derefter af Besidderen af Stamhuset Gammelkjøgegaard eller de derfor substituerede Kapitaler, derefter af Justitsministeriet. Fundats, konfirm. 17. Marts 1866 (Rskr. 1866, S. 329).

118. **Det Sponneck'ske Legat,** stiftet 1866 af Rigsgreve Georg Laurentius Julius Sponneck (se Familielegater 270) med 3,000 Rdl., nu 6,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 lige store Lodder til Trængende, fortrinsvis Embedsmænds Døtre.

Legatet staaer i Statskassen og bestyres af Sognepræsten til Helligaands Menighed i Kjøbenhavn. Gavebrev af 9. April 1866 (Rskr. 1866, S. 236), konfirm. 21. Aug. 1866.

119. **Vilhelmine Friestedts Legat,** stiftet 1867 af Frøken Vilhelmine Augusta Friestedt (f. 18. Jan. 1795 † 21. April 1871) med Resten af hendes Bo, udlagt med 13,800 Kr., nu 14,245 Kr. 97 Ø., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. til trængende Piger, som have kjendt bedre Dage.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 27. Juni 1867 (Seidelin, S. 100).

120. **Den Raben-Levetzau'ske Fond,** stiftet ved Testamente af 7. Sept. 1868 og 21. April 1869 af Geheimekonferensraad, Kammerherre Carl Vilhelm Raben-Levetzau til Bremersvold og Hustru, Overhofmesterinde Julie Adelaide Harriet Bornemann (se Fideikommisser 364) med 400,000 Rdl., nu 1,560,115 Kr. 91 Ø., af hvis Renter 1/2 anvendes til sociale Formaals Fremme, navnlig som Bidrag til Foreninger, Selskaber og Stiftelser, 1/4 tillægges velgjørende Foreninger, Selskaber og Stiftelser, 1/4 anvendes til Bedste for Kunst og Videnskab.

Fonden bestyres under Justitsministeriets Tilsyn og Kontrol af Eieren af Beldringe, Professor, Dr. phil. Vilhelm Ludvig Peter Thomsen og Høiesteretsjustitiarius Peter Frederik Koch. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 29. April 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 174), stadf. 15. Aug. 1871.

121. **Marie Lehmanns Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Okt. 1868 af Amtmand over Veile Amt Peter Martin Orla Lehmann (f. 19. Mai 1810 † 13. Sept. 1870) med 13,750 Rdl., nu 27,500 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død anvendes til Bedste for Kunsten ved Kjøb eller Bestilling af Kunstværker til Prydelse af Kirker, Kirkegaarde, Musæer m. v. eller til Forøgelse af offenlige Samlinger.

Legatet, der staaer i Statskassen, bestyres af Fru Margrethe Wollum født Lehmann, der beskikker sin Eftermand o. s. fr., hvilket event. skeer af det kgl. Kunstakademi, som hvert 3. Aar skal have tilsendt en Beretning om Legatets Virksomhed. Fundats af 1. Marts 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 39), stadf. 15. Marts 1871.

122. **Distriktslæge Matthias Peter Richter Friis' Legat for trængende, gamle, ugifte Piger,** stiftet ved Testamente af 4. Febr. 1869 af Distriktslæge i Nykjøbing S. Matthias Peter Richter Friis (se ovenfor S. 101) med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter tildeles 2 gamle, trængende, ugifte Piger af Middelstanden udenfor Fattigvæsenet for 5 Aar.

Legatet er optaget blandt Lolland-Falsters Stiftsmidler og bortgives af Stiftsøvrigheden efter Indstilling fra Sognepræsten i Nykjøbing S. og en Slægtning af Legatstifteren. Fundats af 20. Jan. 1871 (Min.-Tid. 1871 A, S. 111), stadf. 23. Mai 1871.

123. **Sekretær C. L. Braaes Legat til trængende Døtre af afdøde Embedsmænd,** stiftet 1869 af Arvingerne efter Sekretær Christopher Ludvig Braae (f. 12. Marts 1814 † 24. Dec. 1867) med 5,000 Rdl., nu 10,050 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 2 lige, livsvarige Lodder.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 24. Mai 1869 (Min.-Tid. 1890 A, S. 96; Legatber. 1881, S. 33), stadf. 2. Juni 1869.

124. **Justitsraad Christopher Berendt Claudis Legat,** stiftet 1870 af Opsynsmændene ved de jydske Redningsstationer med 301 Rdl. 64 Sk., af Christopher Berendt Claudi (f. 7. Juli 1799 † 6. Mai 1880), suppleret til 1,000 Rdl., nu 2,697 Kr. 38 Ø., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder til Mænd, der have arbeidet i det jydske Redningsvæsens Tjeneste. Legatet synes ikke at have modtaget en Kapital paa 435 Kr. 20 Ø., som ifølge Justitsraad Claudis Testamente af 2. April 1878 indsattes i Overformynderiet til Rentenydelse for en Legatar, som døde barnløs 1901, hvorefter Summen udbetaltes til Skifteretten med 448 Kr. 9 Ø., der ifølge Testamentet skulde tilfalde førstnævnte Legat.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af Bestyreren for det jydske Redningsvæsen og 2 af samtlige jydske Opsynsmænd valgte Mænd. Fundats, stadf. 26. Febr. 1870. Ny Fundats, stadf. 8. Marts 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 10).

125. **Frøken Hanne Emilie Nansens Legat for uformuende og ugifte Kvinder af den dannede Klasse i Danmark,** stiftet ved Testamente af 4. Marts 1870 af Hanne Emilie Nansen (f. 12. Nov. 1815 † 22. Juni 1873) med 3,350 Rdl., nu 6,700 Kr., hvis Renter uddeles med ½ af hver af de 2 Bestyrere.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Kammerherre, Hofjægermester, Baron Johan Julius Sophus Ernst Bertouch-Lehn til Baroniet Sønderkarle og Overretssagfører Louis Claude le Normand de Bretteville. Bestyrelsen supplerer sig selv, idet hver af Bestyrerne udnævner sin Eftermand. Fundats af 1. Juli 1875, stadf. 30. Juli 1875.

126. **Etatsraad Johan Jørgen Bruuns Legat til Fordel for Enker og Døtre efter Embedsmænd i Ministerierne,** stiftet ved Testamente af 16. Mai 1870 efter Johan Jørgen Bruun (f. 26. Febr. 1792 † 31. Jan. 1858) af hans Søn, Kontorchef og Departementssekretær i Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet, Justitsraad Frantz Christopher Bruun (f. 26. Nov. 1812 † 11. Jan. 1882) med 7,000 Kr., af Arvingerne efter Sidstnævntes Datter, Frøken Polly Margrethe Bruun (f. 21. Marts 1847 † 18. Dec. 1884) forøget med 10,000 Kr., ialt 17,000 Kr., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles i 2 Lodder af Renten af 7,000 Kr. og 2 Lodder af Renten af 10,000 Kr.

Legatet, af hvis Kapital 10,000 Kr. staaer i Overformynderiet, bestyres af det samlede Ministerium. Fundats af 24. Aug. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 166), stadf. 29. Sept. 1882. Fundatstillæg af 23. Marts 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 37), stadf. 24. Marts 1885.

127. **Kammerherreinde Jessy Caroline Rønnenkamps Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Nov. 1870 af Jessy Caroline Howden, Enke efter Kammerherre Christian Rønnenkamp til Næsbyholm og Bavelse (se I. B. 102) med 488,577 Kr. 63 Ø., nu 495,328 Kr. 51 Ø., hvis Renter uddeles i 25 Lodder paa 300 Kr. til ældre, ugifte Damer, som, bortseet fra Alderen, vilde være kvalificerede til Optagelse paa Christiansdal Kloster (se II. B., S. 316), og i 25 Lodder paa 200 Kr. samt 25

Lodder paa 100 Kr. til ældre, trængende Kvinder, hvorhos der ydes et aarligt Tilskud til Christiansdal Kloster til Forbedring af Damernes Vilkaar.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Bestyrelsen for Christiansdal Kloster (II. B., S. 316), nemlig Besidderen af Næsbyholm og Bavelse Godser, det juridiske Medlem af Bestyrelsen for det Rønnenkamp'ske Pengefideikommis (se ovenfor Familielegater 326) og Sognepræsten. Fundats af 27. Jan. 1877, stadf. 21. Nov. 1877.

128. **Fru H. Ryans og Frøken G. Ryans Understøttelseslegat for gamle og trængende Lærerinder og Sypiger fra Land og By,** stiftet ved Testamente af 12. Dec. 1870 af Johanne Henrika (Harriet) Witthusen, Enke efter Grosserer Charles Frederik Ryan (se I. B. 599), med 400,000 Kr. (som event. kunne forøges med 80,000 Kr., hvis nogle Legatarer ingen Descendenter efterlade), hvis Renter uddeles i Lodder paa 200 Kr. Legatnyderinderne skulle være fyldt 50 Aar (dog kun 40, naar deres Syn er saa svækket, eller de have en anden legemlig Svaghed, saa at de ikke kunne ernære sig) samt leve eller have levet den største Del af deres Liv i Kjøbenhavns Kommune. Fortrinsret have ugifte, trængende Kvinder af Legatstifterindens Familie i og indenfor 4. Grad, uden Hensyn til Stand og Alder, samt ogsaa ældre, ugifte, trængende Piger, der i mindst 5 Aar have tjent hos Legatstifterinden efter 1860.

Legatet staaer i Overformynderiet og uddeles af en af Hofjægermesterinde Kate Treschow født Ryan eller hendes Ægtefælle dertil beskikket Mand. Naar begge disse ere døde, skulde Kapitalen have været udbetalt til Kjøbenhavns Magistrat, men overgaaer efter en senere Bestemmelse til Bestyrelsen for „Fru H. Ryans Legat". Fundats af 2. Juni 1891, stadf. 19. Sept. 1891. Fundats af 28 Dec. 1900 (Min.-Tid. 1900 A, S. 325), stadf. 31. Dec. 1900.

129. **Tømmerhandler Herman Helenius Baggers Legat,** stiftet ved Testamente af 21. Aug. 1871 af Herman Helenius Bagger (f. 16. Mai 1799 † 11. Juni 1877) med 1/6 af hans Boslod og Broderlod, udlagt med 3,200 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i 3 lige Lodder til trængende Mandfolk og Fruentimmer, fortrinsvis af hans Slægt i nedstigende Linie og Sidelinie.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal bestyres af Tømmerhandler Harald Frederik Valdemar Lauritzen Bagger og Overretssagfører Hannibal Marius Madsen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 2. Sept. 1881, stadf. 8. Sept. 1881.

130. **Søstrene Lunns Legat til Fordel for ugifte og trængende Præstedøtre,** stiftet 1872 af Cathrine Louise Lunn (f. 25. Juli 1803 † 11. Marts 1891), Amalia Magdalene Lunn (f. 5. Juni 1807 † 10. Mai 1874) og Charlotte Dorthea Elisabeth Lunn (se ovenfor Universitetet 165) med 8,000 Rdl., nu 16,000 Kr., hvis Renter uddeles i 6 Lodder til ugifte, svagelige Døtre af Landsbypræster, fortrinsvis til Ansøgerinder, der nedstamme fra deres Forældre, Major Villars Knudsen Lunn til Knabstrup og Henriette Caroline Eleonora Hersleb (se ovenfor Universitetet 165).

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Tilsyn af Oberst Lauritz Lunn, Kriminalretsassessor Villars Hilmar Lunn og Frøken Agnes Lunn. Bestyrelsen supplerer sig selv, fortrinsvis med Descendenter af Legatstifternes Forældre. Fundats af 19. Febr. 1872 (Min.-Tid. 1872 A, S. 170; G. R. 1872, S. 28), stadf. 23. Mai 1872.

131. **C. S. Harboes og Hustru Margrethe Elisabeth født Kleins Legat,** stiftet 1872 af Krigsassessor, fhv. Konsumtionsinspektør Christian Schmidt Harboe (f. 2. Febr. 1802 † 8. Mai 1877), Enkemand efter Margrethe Elisabeth Klein (f. 17. Okt. 1785 † 2. April 1871), med „en Kapital, der repræsenterer en aarlig Rente af 480 Rdl.", nu 24,263 Kr. 31 Ø., hvis Renter uddeles i 8 lige, livsvarige Lodder til trængende, ugifte Døtre af den dannede Embeds- og Borgerstand, som have fyldt 46 Aar og ikke selv kunne erhverve deres Underhold, fortrinsvis til Slægtninge i ikke fjernere end 1. Sidelinie.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 29. Okt. 1872 (Seidelin II, S. 21).

132. **Gisselfeld Livrentefond for Piger af alle Stænder,** stiftet 1872 af Geheimekonferensraad, Overskænk, Elefantridder, Greve Christian Conrad Sophus Danneskjold-Samsøe til Grevskabet Samsø (se ovenfor Universitetet 155), i hvilket enhver uberygtet Pige, der er født i den danske Stat, kan indskrives mod et Indskud af 1,000 Kr. med Ret til efter Følgeorden at nyde en aarlig Livrente af 200 Kr., eier en Hovedfond paa 402,463 Kr. 17 Ø. og en Reservefond paa 25,411 Kr. 47 Ø. I Fonden ere 119 Piger indskrevne, af hvilke 79 ere Livrentenydere.

Fonden bestyres af Overdirektionen for Gisselfeld Kloster. Fundats af 20. Dec. 1872 (Min.-Tid. 1873 A, S. 17), stadf. 22. Jan. 1873.

133. **Vallø Stifts Legat til almennyttige Øiemed,** oprettet 1873 med 5,000 Rdl. aarlig af Vallø Stifts Midler, 1876 forhøiet til 20,000 Kr., 1877 til 30,000 Kr.

Legatet bestyres af Vallø Stifts Kurator. Kgl. Resol. 2 April 1873 (Min.-Tid. 1873 B, S. 177). Kgl. Resol. 3. Jan. 1876 (utrykt). Kgl. Resol. 31. Marts 1877 (utrykt).

134. **D. G. Monrads Legat for Skolelæreres Efterladte,** stiftet 1873 ved Sammenskud af Almue- og Borgerskolelærere med 2,000 Rdl., nu 4,000 Kr., hvis Renter uddeles for 1—2 Aar til Sønner eller Døtre efter Skolelærere, der forberede sig til Skolelærer- eller Lærerindeexamen.

Legatet bestyres af Kirke- og Undervisningsministeriet. Fundats, stadf. 7. Mai 1873 (Min.-Tid. 1873 A, S. 86; G. R. 1873, S. 163).

135. **Niels Aarestrups og Hustru Petrine Aarestrups Legat,** stiftet ved Testamente af 11. Juli 1874 med Kodicil af 10. Juli 1877 af Grosserer Niels Ole Svend Aarestrup og Hustru Petrine Kirstine Børgesen (se I. B. 336), nu 391,683 Kr. 77 Ø. Af Renten udredes Omkostningerne ved Bestyrelsen af Legatet og Aarestrups Stiftelse (se I. B. 890) m. v., og der udredes aarlig 6 indtil 4-aarige Lodder paa 200 Kr. til Studerende, der er begyndt paa Embedsstudiet, kunne fremlægge Attest for Trang og Flidsattest fra Professorerne ved Universitetet, fortrinsvis af Familierne Aarestrup og Toxværd. Af Restrenten uddeles 1/2 i Lodder paa 100 Kr. til værdige, 50 Aar gamle, trængende af Handelsstanden, Mænd eller Kvinder, som have drevet eller drive Handelsvirksomhed, og til Enker og Døtre af Handlende, fortrinsvis til Beboere af Aarestrups Stiftelse uden Hensyn til Stand eller Alder samt til Familierne

Aarestrup og Toxværd, ½ uddeles i Lodder paa 100 Kr. til værdige Kvinder, der ere eller have været Tjenestepiger og fyldt 50 Aar, fortrinsvis Piger, der have tjent Legatstifterne, selv om de ikke er 50 Aar.

Legatet bestyres af 3 af Justitsministeriet beskikkede Mænd, der ere bosatte i Kjøbenhavn eller dens Omegn og hvoraf mindst 1 er Jurist. Fundats af 21. Jan. 1898 (Min.-Tid. 1898 A, S. 48), stadf. 3. Febr. 1898.

136. **Kollings Legat,** stiftet 1874 af fhv. Glarmester Ludvig Ferdinand Kolling (se I. B. 1259) med 29,700 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uden Livsarvinger anvendes til Fordel for trængende Blinde.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 22. Mai 1874, stadf. 14. Juli 1874.

137. **Høker Thomas Hansens og Enke Bodil f. Hansens Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Aug. 1874 efter reciprokt Testamente af 20. Nov. 1835 af Bodil Hansen (f. 4. Febr. 1803 † 13. Jan. 1878), Enke efter Thomas Hansen (f. 18. Dec. 1798 † 5. Juni 1860), med Resten af hendes Bo, udlagt med 7,172 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i Lodder paa 80 Kr. til over 40 Aar gamle, trængende, ugifte Piger og Enker, fortrinsvis til Descendenter af hendes Søstre Ane Haagensen, Inger Jensen og Johanne Andersen uden Hensyn til Alder.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Overretssagfører Harald Ditlev Klein og Urtekræmmer Anthon Berg, der supplere sig, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 16. Mai 1881, stadf. 23. Juli 1881.

138. **De private Assurandørers Legat,** stiftet 1874 af Assuranceforretningsfører Edvard Julius Hvidt (se I. B. 600) med 5,000 Rdl., af en Unævnt forøget med 100 Rdl., nu 24,029 Kr. 44 Ø., hvis Renter anvendes til Fremme og Understøttelse af Foretagender i Søforsikringsvæsnets Interesse, til Belønning for Skibsførere eller Skibsmandskaber, der under farefulde Omstændigheder have udvist fortrinligt Mod og Dygtighed for at frelse forsikrede Gjenstande, og til Understøttelse for Personer og deres Efterladte, som have været i de private Assurandørers Tjeneste.

Legatet bestyres af den samlede Bestyrelse for de private Assurandører. Gavebrev af 27. Okt. 1874.

139. **Frøken Sophie Caroline Lunds Legat for trængende Embedsmændsdøtre,** stiftet ved Testamente af 18. Febr. 1876 med Kodicil af 29. Jan. 1894 af Sophie Caroline Lund (f. c. 1811 † 26. Febr. 1898) med 19,239 Kr. 8 Ø. og en Reservefond paa 314 Kr. 97 Ø., af hvis Renter hendes Gravsted paa Lyngby Gl. Kirkegaard Nr. 189 vedligeholdes og fornyes og oplægges et Beløb til en Reservefond, Resten uddeles hver 26. Febr. i livsvarige Lodder paa 160 Kr. aarlig til ugifte, hæderlige, mindst 50 Aar gamle Døtre af danske Embedsmænd, der ikke have over 400 Kr. i aarlig Indtægt. Undtagelser herfra kan gjøres med Legatstifterindens Slægt og med Kvinder, der have udøvet en særlig fortjenstfuld Virksomhed for deres Medmennesker.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Høiesteretssagfører Charles Henry Shaw, der udnævner sin Efterfølger, hvis Valg skal godkjendes af Justitsministeriet. Fundats af 12. Okt. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 268), stadf. 31. Okt. 1899.

140. **Geheimeraad A. V. Scheels Legat for afdøde juridiske Embedsmænds Enker og ugifte Døtre,** stiftet 1876 af Geheimekonferensraad, Kammerherre, Dr. jur. Anton Vilhelm Scheel (se I. B. 1200) med 5,000 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder.

Legatet bestyres af Justitsministeriet. Fundats af 6. Juli 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 101), stadf. 26. Juli 1876.

141. **Carlsberg-Fonden,** stiftet 1876 af Kaptain, Brygger, Dr. phil. Jacob Christian Jacobsen (se I. B. 3858) med 1,000,000 Kr., forøget 1878 med 200,000 Kr. og 1881 med 1,000,000 Kr., 1888 i Henhold til hans testamentariske Dispositioner med Bryggeriet „Gamle Carlsberg" i Valby med det Formaal dels at fortsætte og udvide Virksomheden i „Carlsberg-Laboratoriet", dels at fremme de forskjellige Naturvidenskaber samt Mathematik, Filosofi, Historie og Sprogvidenskab ved Reisestipendier for ældre Videnskabsmænd paa indtil 3,000 Kr., ved Honorarer til yngre Videnskabsmænd, ved Lønninger for Livstid eller for visse Aar til udmærkede Mænd, der kunne virke heldig som frie Videnskabsmænd udenfor en offenlig Stilling, ved Stipendier eller Honorarer for specielle Studier eller Undersøgelser og ved Bidrag til videnskabelige Arbeiders Fremme.

Fonden bestyres af en af 5 Medlemmer bestaaende Direktion, der vælges af det kgl. danske Videnskabernes Selskab ud af dets egen Midte. Fundats af 25. Sept. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 134), stadf. 18. Okt. 1876. Fundatstillæg af 1. Okt. 1888 (Min.-Tid. 1888 A, S. 238), stadf. 12. Okt. 1888.

142. **Camilla Tacks Legat til Reisestipendium til en Videnskabsmand eller Kunstner,** stiftet ved Testamente af 25. Sept. 1876 af Frøken Camilla Mathilde Tack (f. 4. Dec. 1850 † 19. Febr. 1895), udlagt med 29,651 Kr. 97 Ø., nu 29,700 Kr. 97 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død hver 4. Dec. for 1 Aar ad Gangen i indtil 3 Aar tildeles en dygtig og uformuende Videnskabsmand eller Kunstner (Maler, Billedhugger eller Musiker).

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 30. Mai 1895 (Legatber. 1895. S. 13; Min.-Tid. 1895 A, S. 211), stadf. 15. Aug. 1895.

143. **G. E. Tuxens Legat af 6. August 1876,** sammenskudt af Skibsrhedere, Skibsførere o. fl. i Anledning af Kommandør Georg Emil Tuxens (f. 11. Dec. 1814 † 21. Sept. 1885) 25 Aars Jubilæum som Navigationsdirektør med 5,305 Kr. 49 Ø., nu 13,000 Kr., saaledes at Renten af 2,000 Kr. anvendes til at understøtte aldrende, trængende Navigationslærere og deres Enker, Renten af 3,000 Kr. oplægges og anvendes dels til Møder af Forstandere og Lærere ved Rigets Navigationsskoler, men tillægges de førstnævnte 2,000 Kr., hver Gang der er oplagt 800 Kr.

Legatet bestyres under Marineministeriets Overtilsyn af Navigationsdirektøren og 2 Mænd, der vælges paa Møderne. Fundats af 31. Okt. 1877 (Min.-Tid. 1877 A, S. 142), stadf. 21. Nov. 1877.

144. **Johanne Klestrups Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Aug. 1876 af Frøken Claudine Johanne Sorine Thomasine Klestrup (f. 9. Dec. 1821

† 28. April 1881) med 40,000 Kr., nu 42,307 Kr. 3 Ø., hvis Renter hvert Halvaar uddeles i Lodder paa 50 Kr. til 16 trængende, over 45 Aar gamle Piger, fortrinsvis af hendes Slægt.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 18. Jan. 1883 (Min.-Tid. 1883 A, S. 89; Legatber. 1896, S. 6), stadf. 15. Juni 1883.

145. **A. P. Berggreens Legat til Musikere, der have virket for Kirke- og Folkesangen,** stiftet 1876 til Minde om Professor Andreas Peter Berggreen (f. 2. Marts 1801 † 8. Nov. 1880) med 2,800 Kr., nu 2,904 Kr. 10 Ø., hvis Renter uddeles helt eller delt.

Legatet bestyres af Universitetet og bortgives af en Universitetsprofessor og 2 musikkyndige Mænd. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 25. Nov. 1876 (Min.-Tid. 1876 A, S. 158; Univ. Leg. 1890, S. 154; Univ.-Aarb. 1876—77, S. 110), stadf. 18. Dec. 1876.

146. **Oline Emilie Andersens Legat,** stiftet ved Testamente af 4. Jan. 1877 med Kodicil af 23. Febr. 1878 af Oline Emilie Jonassen, g. m. Exam. jur. Christian Engelbrecht Andersen (se ovenfor Universitetet 148), med 2,000 Kr., som, tildels efter nogle Legatarers Død, tilfalde Pensioneringen for Militærets Underklasser og hvert Aars 16. Marts skulle uddeles til trængende Invalider, og 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilligemed Renten af oplagte 1,000 Kr. tildeles en Kvinde paa over 50 Aar, hvis Kaar ikke svare til hendes Opdragelse, saaledes at 14 navngivne Personers Børn have Fortrinsret.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 8. Aug. 1879 (Min.-Tid. 1880 A, S. 67; Legatber. 1881, S. 4), stadf. 1. Nov. 1880.

147. **Andersen-Benzons Legat,** stiftet 1877 af Kaptain Hans Theodor Balduin Benzon (f. 2. April 1823 † 17. Mai 1901) og Hustru Marie Sophie Andersen (f. 25. Sept. 1836 † 4. Mai 1898) med 11,000 Kr., 1891 forøget med 1,000 Kr., nu 12,200 Kr., hvis Renter efter deres Pleiedatters Død tildeles Kvinder paa over 20 Aar, der have taget eller forberede sig paa at tage Examen som Læge, Lærerinde, Farmaceut o. l., i Lodder paa 100 Kr. for 1—4 Aar, fortrinsvis saadanne, som nedstamme fra Pleiedatteren eller ere i Slægt med Legatstifterne.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 11. Febr. 1877 (Legatber. 1881, S. 15; 1891, S. 19), stadf. 7. Marts 1877.

148. **Frøken Dorothea Davids Legat for høiere Tjenestetyender,** stiftet ved Testamente af 19. April 1877 af Dorothea David (se I. B. 1655) med 23,674 Kr. 27 Ø., nu 24,371 Kr. 50 Ø., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i 4 lige store, livsvarige Lodder.

Legatet bestyres under Kjøbenhavns Overpræsidents Tilsyn af Etatsraad, Grosserer James Gustav Hansen i Kjøbenhavn og Overretssagfører Joseph Levin Jacobsen i Svendborg. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 2. Mai 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 205), stadf. 16. Mai 1893.

149. **Gartner Niels Andersens Legat for fattige Gartnere,** stiftet ved Testamente af 19. Marts 1878 af Niels Andersen († 7. April 1878), udlagt 1881 med c. 6,000 Kr., nu 7,150 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa mindst 50 Kr. til Uddannelse eller Anskaffelse af Driftsmateriel o. l.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Slotsgartneren paa Rosenborg. Fundats, stadf. 13. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 42).

150. **Kammerherre, Hofjægermester August Theodor Schüttes Legat til Understøttelse og Fremme af almennyttige og veldædige Formaal i Danmark,** stiftet 1878 af Kammerherre, Hofjægermester August Theodor Schütte til Bygholm (f. 2. Marts 1804 † 15. Jan. 1889) med 40,000 Kr., nu 70,253 Kr. 1 Ø., hvis Renter oplægges. I de første 50 Aar uddeles hvert 5. Aar, i de følgende 20 Aar hvert 2. Aar og i de næste 30 Aar hvert Aar 5,000 Kr. til forskjellige almennyttige Institutioner. Efter 100 Aars Forløb tager Kongen Bestemmelse om Legatets videre Anvendelse.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 29. Marts 1878 (Min.-Tid. 1878 A, S. 52; Legatber. 1881, S. 166), stadf. 8. April 1878.

151. **Fhv. Postmester i Randers, Justitsraad, R. af D. Christian Peter Schack Wiborgs Legat for trængende og værdige Enker efter Postmestre,** stiftet ved Testamente af 8. Juli 1878 af Justitsraad Christian Peter Schack Wiborg (f. 20. Aug. 1806 † 15. Nov. 1881) med 37,888 Kr. 14 Ø., nu 39,018 Kr. 92 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder, 3 paa 400 Kr. og 1 paa 200 Kr.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Tilsyn af Chefen for Ministeriets 2. Expeditionskontor og bortgives af Ministeriet. Fundats af 26. Febr. 1886, stadf. s. D.

152. **Rabens Legat,** stiftet 1879 af Olivia Andrea Christine Wilckens, Enke efter Urtekræmmer, Major Frederik Peter Edvard Raben (se I. B. 2849), med 10,000 Kr., nu 10,602 Kr. 14 Ø., hvis Renter uddeles i 4 lige, livsvarige Lodder til trængende og svagelige Personer.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Borgerrepræsentation. Testamente af 8. April 1879 med Kodicil af 12. Febr. 1880 (Seidelin, S. 153).

153. **Peder og Ane Dons' Legat,** stiftet 1879 af Ane Christensdatter (f. 23. Marts 1816 † 24. Febr. 1885), Enke efter Gaardeier af Pederslyst, Alminde Sogn, Peder Dons Christiansen (f. 20. Okt. 1815 † 25. Dec. 1878), udlagt med 19,913 Kr. 38 Ø., nu 20,623 Kr. 85 Ø., hvis Renter, tildels efter nogle Legatarers Død, anvendes til Bedste for Menighedslivet og Folkeoplysningens Fremme, saasom ved Oprettelsen, Vedligeholdelsen og den videre Udvikling af Valgmenigheder, Folkehøiskoler og frie Børneskoler, særlig i Dons og Omegn, særlig til Legatstifterindens og hendes Mands Slægtninges Uddannelse.

Legatet bestyres af Høiskoleforstander i Askov Ludvig Peter Schrøder, Jørgen Ravn i Vesternebel og Redaktør i Kolding Konrad Jørgensen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Testamente af 11. Juli 1879.

154. **Louise Tamdrups Legat,** stiftet ved Testamente af 12. Nov. 1879 af Louise Mussenden († 21. Juni 1880), Enke efter Kjøbmand Carl Tamdrup (f. 3. Nov. 1795 † 21. Sept. 1845), med 29,211 Kr. 62 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tilfalde den ydre Mission til Evangeliets Forkyndelse blandt Hedningefolket.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 4. Mai 1818 (Min.-Tid. 1881 A, S. 97; G. R. 1881, S. 77), stadf. 30. Juni 1881.

155. **Augusta Elisabeth Christiane Dubosc født Løwert og tidligere afdøde Mand, Kjøkkenmester Auguste Duboscs Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Okt. 1879 af Augusta Elisabeth Christiane Løwert (f. 31. Mai 1800 † 13. Okt. 1881), Enke efter Kjøkkenmester Auguste Dubosc, nu 154,466 Kr. 82 Ø. og en opsparet Reservefond paa 5,982 Kr. 41 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 400 Kr. til ugifte, kvindelige Tjenestetyender her i Landet, der tjene eller have tjent mindst 10 Aar paa eet Sted og som ere mindst 50 Aar gamle, dog at de ikke samtidig maa faae Understøttelse fra andre Legater eller velgjørende Selskaber for deres længere Tjeneste som Tyende. Legatstifterindens Gravsted paa Montmartre Kirkegaard i Paris vedligeholdes, Restrenten oplægges til en Reservefond.

Legatet bestyres af Vexellerer Moritz Jacob Melchior, Grosserer J. C. E. Michaelsen og Prokurator Menca Koppel, der supplere sig selv. Fundats af 15. Mai 1882.

156. **Vilhelm Birkedals Legat for Enker og uforsørgede Børn efter Valgmenighedspræster samt for afgaaede Valgmenighedspræster,** stiftet af hans Venner ved hans 70 Aars Fødselsdag den 7. Dec. 1879 med 7,260 Kr., nu 12,041 Kr. 95 Ø., af hvis Renter der efter nogle Legatarers Død uddeles 1 livsvarig Lod paa 200 Kr., Resten oplægges, til en ny Lod paa 200 Kr. kan uddeles, o. s. fr.

Legatet bestyres under Fyns Stiftsøvrigheds Tilsyn af residerende Kapellan ved St. Knuds Kirke i Odense Hans Ludvig Emil Koch, Sognepræst til Nørre Lyndelse og Høiby Claus Nicolai Lorenzen, Valgmenighedspræst i Kyslinge Karl Povlsen, Gaardeier i Ferritslev Thyge Hansen og Sagfører i Odense Johan Gustav Longreen. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 27. Mai 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 91; G. R. 1881, S. 72), stadf. 17. Juni 1881.

157. **Fonden til det farmaceutiske Studiums Fremme,** oprettet 1879 ved frivillige Bidrag, nu 19,512 Kr. 77 Ø., uddeler Stipendier.

Fonden bestyres af 5 paa Givernes Generalforsamling valgte Medlemmer. Fundats, stadf. 12. Dec. 1879 (Min.-Tid. 1879 A, S. 212). Ny Fundats, stadf. 18. Juli 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 273). Under Fonden bestyres følgende Legat:

158. **Theodor Loses Legat,** stiftet 1887 efter Materialist Theodor Lose (se ovenfor S. 99) med 3,000 Kr., hvis Renter hvert andet Aar udbetales i Lodder paa 200 Kr. til farmaceutiske Studerende.

Fundats, stadf. 27. Okt. 1887. Tillæg, stadf. 3. Sept. 1896.

159. **Entreprenør Niels Andersens Arbeiderlegat,** stiftet 1880 af Etatsraad Niels Andersen til Søholm (se ovenfor S. 111) med 100,000 Kr., hvis Renter

uddeles i Lodder paa 200—800 Kr. til Arbeidere, som ere komne til Skade ved ulykkelig Hændelse ved store, omfattende Arbeider, eller til omkomne Arbeideres Enker og Børn.

Legatet bestyres af Indenrigsministeriets 2. Departement. Fundats af 1. Marts 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 45), stadf. 23. Marts 1880.

160. **Lauritz Peter Christensens Legatfond,** stiftet 1880 af Frøken Wilhelmine Severine Christensen (f. 18. Dec. 1812 † 25. Jan. 1902) til Minde om Broderen Lauritz Peter Christensen (f. 28. Marts 1810 † 27. Febr. 1879) med 200,000 Kr., nu 250,000 Kr. og en Reservefond paa henved 20,000 Kr., af hvis Renter 3,000 Kr., tildels efter 2 Legatarers Død, uddeles til trængende Enker og ugifte Kvinder udenfor Fattigvæsnet, 2,000 Kr. til trængende, forhenværende Handlende eller Næringsdrivende, begge Dele fortrinsvis til hendes Slægt, 1,200 Kr. gives til trængende Studerende i Lodder efter Bestyrelsens Bestemmelse.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af Mægler i Kjøbenhavn Sophus Harboe og Læge i Hellerup Otto Georg Christian Repholtz, som vælge hver sin Suppleant. Fundats af 5. Okt. 1880 (Min.-Tid. 1880 A, S. 156; Univ. Leg. 1890, S. 656), stadf. 24. Nov. 1880. Ændringer af 14. Juli 1881, appr. 30. Aug. 1881.

161. **Legat oprettet af Eduard Rutger Lindberg og Hustru Christiane Elisabeth født Lund for værdige, trængende, ugifte Kvinder eller Enker af Embeds- eller Borgerstanden,** stiftet ved Testamente af 16. Juli 1880 af Fuldmægtig, Kancelliraad Eduard Rutger Lindberg (f. c. 1820 † 29. Sept. 1895) og Christiane Elisabeth Lund med 31,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død uddeles i 4 Lodder, 2 fortrinsvis til deres Slægt indtil 3. Sideled, derefter til Trængende, der ere hjemmehørende i Frederiksborg Amt, Odense og Aarhus Kjøbstæder.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af et Medlem af Legatstifternes Slægt og Sogneraadsformanden i Asminderod-Grønholt Kommune. Fundats af 28. Febr. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 105), stadf. 10. April 1899.

162. **Brødrene Soldenfeldts Legat til Understøttelse af værdige og trængende Døtre af afdøde Embeds- og Bestillingsmænd,** stiftet 1881 af Boghandler Ferdinand Wilhelm Soldenfeldt og Etatsraad Joseph Carl Soldenfeldt (se I. B. 3817) med 50,000 Kr., nu 52,451 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder, 4 paa 200 Kr., 12 paa 100 Kr.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Testamente af 4. Marts 1881 (Legatber. 1891, S. 9).

163. **August Schades Legat for værdige og trængende Enker og Døtre efter danske Skibsførere og Styrmænd,** stiftet ved Testamente af 8. April 1881 af fhv. Administrator paa Java August Schade (se I. B. 340) med 24,750 Kr., nu 28,312 Kr. 9 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige

Lodder, 2 paa 300 Kr. til Skibsføreres Enker og Døtre, 2 paa 200 Kr. til Styrmænds Enker og Døtre, alle fortrinsvis fra Kjøbenhavn.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 1. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 127 Legatber. 1890, S. 14), stadf. 7. Juni 1890.

164. **Forstraad Johannes Schades og Hustru Margrethe født Seehusens Legat for værdige og trængende Enker og Døtre efter danske Forstembedsmænd,** stiftet ved Testamente af 8. April 1881 af den Samme til Minde om hans Forældre Johannes Schade (f. 31. Mai 1780 † 6. Aug. 1849) og Margrethe Cathrine Seehusen (f. 16. Mai 1798 † 2. April 1876) med 39,600 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder, 2 paa ikke over 400 Kr. til Skovrideres, 2 paa ikke over 200 Kr. til Skovfogders eller Opsynsmænds, 4 paa ikke over 100 Kr. til Skovløberes Enker og Døtre.

Legatet bestyres af Finansministeriet. Fundats af 20. Mai 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 156), stadf. 4. Juli 1890.

165. **Sophus Skeels Bibliotheks Fond,** stiftet 1881 af Generalkonsul i Hamborg Hendrik Pontoppidan (se I. B. 2681) med 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til de jydske Landboforeningers Bogsamlinger.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Bestyrelsen for de samvirkende jydske Landboforeninger. Fundats af 27. Juli 1881 (Min.-Tid. 1881 A, S. 167), stadf. 14. Dec. 1881.

166. **Arveprinsesse Carolines Legat,** indsamlet efter hendes Død (31. Marts 1881) til hendes Minde med 20,000 Kr., hvis Renter uddeles i dels livsvarige, dels midlertidige Lodder paa 100 Kr. til ældre, svagelige, som Sygepleiersker uddannede Kvinder.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Etatsraad Adolph Vilhelm Lindberg, Dr. med. Carl Sophus Marius Neergaard Engelsted, Kammerherre Steen Andersen Bille, Kammerherre Carl Adolph Rothe og Etatsraad Claus Langhaar Smidt. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 4. Jan. 1882 (Min.-Tid. 1882 A, S. 54), stadf. 31. Marts 1882.

167. **Islandsk Kjøbmand I. A. Wulffs og Hustrus Legat,** stiftet ved Testamente af 13. Febr. 1882 af deres Datter, Frøken Mathilde Christiane Wulff († 27. Febr. 1885), nu 173,460 Kr. 52 Ø., hvis Renter oplægges til 200,000 Kr. og en Administrationsfond paa 30,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 14. Febr. og 12. Juli uddeles i Lodder paa ordinært 200 Kr. til at anbringe yngre Mænd, som paa Grund af kronisk Svaghed — særlig Phtisis — ikke kunne ernære sig, hos Familier af Almue- eller Bondestanden.

Legatet har en af 3 Mænd bestaaende, under Justitsministeriets Overtilsyn staaende Bestyrelse, Høiesteretssagfører Charles Henry Shaw, Overretssagfører Frederik August Hartmann og Pastor Frantz Sophus Christen Wedel, der supplere sig selv. Fundats af 4. Mai 1885 (Min.-Tid. 1885 A, S. 92), stadf. 20. Juli 1885.

168. **Brødrene Overretssagfører L. Sørensens og Arkitekt A. Sørensens Legat,** stiftet ved Testamente af 29. Marts 1882 af Arkitekt Anton Marcellus Sørensen (f. 25. Nov. 1845 † 10. Sept. 1900) til Minde om Overretssagfører Lauritz Johannes

Jensenius Sørensen (f. 18. Febr. 1843 † 6. Febr. 1881) med 20,000 Kr., udlagt med 19,500 Kr., af hvis Renter 1/2 uddeles i Lodder paa 150 Kr. aarlig til trængende, flittige og evnerige unge Mennesker, som have frekventeret en Kommuneskole, Realskole eller en anden Skoles Realklasser, men have ophørt med denne Skolegang og derefter senere — dog inden det 20. Aar — have begyndt i en lærd Skole eller paa et Kursus at forberede sig til Examen artium, 1/2 uddeles i Lodder paa 150 Kr. til trængende unge Mennesker, der efter at have lært et Haandværk søge Undervisning ved Kunstakademiet for at blive Arkitekter. 1 Lod uddeles aarlig til Akademisk Arkitektforening til fri Raadighed.

Legatet bestyres af Kultusministeriet. Fundats af 30. Jan. 1902 (Min.-Tid. 1902 A. S. 67), stadf. 5. Febr. 1902.

169. **Jens Møllers og Hustrus Legat til Uddannelse af Viderekomne,** stiftet ved Testamente af 19. Mai 1882 af Exam. jur. Jens Gottfred Møller til Lundegaard (f. 12. Juni 1815 † 15. Dec. 1900) og Emilie Erneste Marie Redsted (f. 3. April 1833) med c. 31,850 Kr., af hvis Renter efter Legatstifterindens og nogle Legatarers Død 250 Kr. aarlig hver 29. Dec. uddeles af Lellinge Forstanderskab i Præstø Amt til 6 ædruelige, arbeidsomme og agtværdige Arbeiderfamilier af Lellinge Sogn, som ikke have Jordlod, særlig saadanne, der nedstamme fra en Person, der har tjent Forpagterfamilien Møller paa Lellinge; de skulle efter Tur vedligeholde nævnte Families Gravsted paa Lellinge Kirkegaard til 1982. 100 Kr. aarlig tildeles Carolinebørneasylet i Lellinge, Resten uddeles i Lodder paa 400 Kr. til værdige, unge Mænd, 300 Kr. til værdige, unge Kvinder til videre Uddannelse; Legatet kan tilstaaes flere Aar i Træk. Fortrinsret have i 30 Aar efter den Længstlevendes Død Søskendebørn af Familierne Møller, Fog, Ovesen, Redsted, Kolling, Thestrup, Sommer og Brun eller disses Børn, der bære disse Navne. Mulig ledige Lodder eller tiloversblevne Renter uddeles til Foreningen for lemlæstede eller aandssvage Børn.

Legatet bestyres under Kontrol af Kjøge Byraad af Kontrollør ved Ølbeskatningen Aug. Christensen og Overretssagfører Arthur Joachim Godske Sally. Fundats af 31. Okt. 1901 med Paategning af 22. Juli 1902 (Min.-Tid. 1902 A, S. 205), stadf. 30. Juli 1902.

170. **Det Mangor'ske Legat,** stiftet ved Testamente af 17. Juli 1882 af Frøken Marie Mangor (f. 20. Dec. 1801 † 22. April 1890) med 19,324 Kr. 42 Ø., nu 19,516 Kr. 57 Ø., hvis Renter, efterat Udgifterne til Vedligeholdelsen af hendes Gravsted paa Assistens Kirkegaard ere afholdte til 1910, efter en Legatars Død uddeles i 2 lige, livsvarige Lodder til 2 ubemidlede, aldrende Jomfruer af den dannede Klasse, først til Slægtninge af hendes Forældre, administrerende Direktør for Fattigvæsnet, Major Christian Siegfred Mangor (f. c. 1771 † 30. Nov. 1840) og Elisabeth Petronelle Bartholin (f. 18. Sept. 1775 † 19. Marts 1831).

Legatet bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 19. Juni 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 181; G. R. 1891, S. 127), stadf. 23. Juni 1891.

171. **Skibsrheder F. Stages og Hustru Dorthea Stage født Engelsteds Legat,** stiftet ved Testamente af 22. Mai 1883 af Skibsrheder Carl Frederik Gottlob Stage (f. 2. Nov. 1805 † 29. Juni 1892) og Hustru Dorothea Marie Engelsted (f. 1827) til Minde om deres Søn Georg Gottlob Jacob Stage (f. 1. Nov. 1857 † 1. Aug. 1880) med 455,833 Kr. 56 Ø., nu 473,255 Kr. 17 Ø. Af Renten oplægges aarlig 1/8, til Kapitalen er opvoxet til 2 Millioner Kr., Resten med Fradrag af Administrations- og andre Udgifter anvendes til Bedste for Stiftelsen „Georg Stages Minde". Hvis denne skulde ophøre med at bære dette Navn, virke i andre Øiemed eller ikke længer behøve dette Tilskud, skal Legatet under Navn af „Georg Stages Legat, oprettet af Skibsrheder F. Stage og Hustru", anvendes til unge Sømænds praktiske Uddannelse og til Understøttelse for Sømænds theoretiske Uddannelse, men der vil da være at udfærdige en ny Fundats.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af en Bestyrelse paa 5 Medlemmer, der supplere sig selv, og hvoraf 1 altid skal være en i Kjøbenhavn bosiddende, anset Sagfører, de andre saavidt muligt hørende til Legatstifternes Slægt. Fundats af Febr. 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 69), stadf. 3. Marts 1896.

172. **Julius Skrikes Stiftelse,** oprettet ved Testamente af 16. Aug. 1883 af Overauditør Julius Skrike (se Universitetet 123) med 1,587,969 Kr. 95 Ø., af hvis Renter 1/4 oplægges til 2 Millioner Kr., Resten, tildels efter nogle Legatarers Død, anvendes med 1/6 til Fremme af Agerbrug, 1/10 til Fremme af Skovbrug, 1/10 til Fremme af Søfart og Fiskeri, 1/6 til Næringsbrug, 1/10 til Understøttelse af unge Kvinder og Mænd, der ved Universitetet, Høi- eller Folkeskoler ville uddanne sig til selvstændig Virksomhed, Resten efter Bestyrelsens frie Valg til almennyttige Formaal.

Stiftelsens Bestyrelse bestaaer af 3 af Indenrigsministeriet valgte Personer. Fundats af 11. Jan. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 255), stadf. 12. Okt. 1899.

173. **Olgas Legat,** stiftet ved Testamente af 26. Okt. 1883 af Anna Dorothea Kiellerup, Enke efter Kammerherre, Oberst Oluf Johan Heinrich Krabbe (se ovenfor S. 121), med 8,000 Kr., nu 10,200 Kr., hvis Renter uddeles i 2 livsvarige Lodder paa 200 Kr. til Døvstumme af Embedsstanden, fortrinsvis Kvinder.

Legatet bestyres af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsnet og bortgives af Direktøren for de kgl. Døvstummeinstituter. Fundats af 20. Nov. 1886 (Min.-Tid. 1886 A, S. 173; G. R. 1886, S. 385), stadf. 26. Nov. 1886.

174. **Det Kramp'ske Legat til Understøttelse for uformuende Jomfruer, som ønske at absolvere examen artium,** stiftet ved Testamente af 5. Nov. 1883 af Johanne Christine Wilhelmine Kramp (f. 9. Sept. 1812 † 29. Juni 1888), Enke 1° efter Grosserer Mikkel Pedersen Albeck (f. 22. Febr. 1778 † 5. Aug. 1832), 2° efter Overkrigskommissær Christian Thestrup Foss (f. 3. Aug. 1811 † 27. Sept.

1883), med 30,099 Kr. 62 Ø., nu 31,931 Kr. 72 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 500 Kr. paa 5 Aar.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Kontrol af Høiesteretssagfører Charles Henry Shaw, hvis Eftermand udnævnes af Ministeriet. Fundats af 18. Mai 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 205), stadf. 13. Juni 1889.

175. **Legat til Understøttelse af Reiseprædikanter,** stiftet 1884 af Gaardmand i Fløistrup Morten Jørgensen (f. c. 1809 † 12. Juli 1884) med 5,000 Kr., hvis Renter anvendes til Bedste for Kristenlivets og Menighedslivets Tjeneste i Danmark.

Legatet har en af 5 Mænd bestaaende Bestyrelse, der supplerer sig selv. Fundats af 11. Juni 1884.

176. **Emile Robins Legat,** stiftet 1884 af Vicepræsident for la société centrale de sauvetage des naufragés Emile Robin i Paris med 9,134 Kr. 55 Ø., nu 10,550 Kr. 85 Ø., hvis Renter uddeles som Belønning til en dansk Skibskaptain i udenrigs Fart, der har frelst Mandskabet paa et Skib fra overhængende Fare.

Legatet bestyres af Justitsministeriet. Fundats af 22. Okt. 1884 (Min.-Tid. 1884 A, S. 222), stadf. 24. Okt. 1884.

177. **Legationsraadinde Christiane Schmidt-Phiseldeck født Braaes Tillægslegat til Fordel for trængende, ugifte Døtre af afdøde Embedsmænd og Enker efter Embedsmænd til Sekretær C. L. Braaes Legat** (se ovenfor 123), stiftet ved Testamente af 13. Mai 1885 af Christiane Braae (f. 7. Aug. 1812 † 1. Marts 1889), Enke efter Legationsraad Ernst Ferdinand Schmidt-Phiseldeck (f. 31. Marts 1808 † 19. April 1875), med 158,995 Kr. 1 Ø., hvis Renter efter 2 Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr., fortrinsvis til Slægtninge af Legatstifterinden og hendes Mand, som ere Descendenter af deres Bedsteforældre, dog ikke ud over 5. Led fra disse.

Legatet bestyres af Overformynderiet, derefter af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 17. Febr. 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 96), stadf. 8. Mai 1890.

178. **Søstrene Louise Cathrine Schmidts og Johanne Marie Pouline Schmidts Legat,** stiftet ved Testamente af 10. Febr. 1886 med Kodicil af 19. Okt. 1887 af Johanne Marie Pouline Schmidt (f. 21. Nov. 1814 † 25. April 1892) med 8,000 Kr., hvis Renter uddeles i 4 lige store, livsvarige Lodder til trængende tidligere Husjomfruer.

Legatet er optaget blandt Sjællands Stiftsmidler og bortgives af Sagfører Niels Anton Philip Hansen i Middelfart, derefter af Sjællands Stiftsøvrighed. Fundats af 3. Okt. 1892 (G. R. 1892, S. 537).

179. **Jes Peter Petersens og Søster Bodil Marie Petersens Legat,** stiftet 1886 af Frøken Bodil Marie Petersen (se ovenfor S. 115) med 1° 8,000 Kr., nu 8,352 Kr. 99 Ø., 2° Resten af hendes Bo, udlagt med 19,413 Kr., hvis Renter i Lodder paa ikke over 100 Kr. anvendes til fri Kur og Pleie paa Diakonissestiftelsen for Træn-

gende af Borgerklassen udenfor Fattigvæsnet eller til Understøttelse for Diakonisser, der have ofret deres bedste Kræfter i Stiftelsens Tjeneste.

Legat 1° bestyres af Overformynderiet, 2° af Diakonissestiftelsens Forstanderskab. Testamente af 10. Dec. 1886.

180. **Stiftamtmand Peter Jacobsen Tetens' og Hustru Sophie Tetens' Legat,** stiftet ved Testamente af 3. Marts 1887 af Engelke Sophie Rynning adopt. Tetens (f. 28. Aug. 1804 † 16. Juli 1891), Enke efter Stiftamtmand over Sjællands Stift, Kammerherre Peter Jacobsen Tetens (f. 12. Aug. 1797 † 9. Okt. 1859), med 78,712 Kr. 20 Ø., nu 80,629 Kr. 1 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død uddeles i livsvarige Lodder paa 100, 200 og 400 Kr., lige mange af hver, til trængende, ugifte Døtre paa mindst 40 Aar af kgl. Embedsmænd.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af Stiftamtmanden over Sjællands Stift og Fuldmægtig Holger Christian Leth, hvis Eftermand beskikkes af Justitsministeriet. Fundats af 12. Dec. 1892 (Min.-Tid. 1893 A, S. 77), stadf. 17. Febr. 1893.

181. **Mich. Meyers og Hustrus Legat for ved Ulykkestilfælde Tilskadekomne eller Døde og Saadannes Enker og Børn,** stiftet ved Testamente af 21. Marts 1887 af fhv. Garvermester Michael Meyer og Hustru Hanne Levin (se I. B. 774), udlagt med 34,411 Kr. 23 Ø., hvis Renter uddeles til trængende Personer, der under Udøvelsen af deres Næringsvei ere komne saaledes til Skade, at de have mistet deres Helbred eller Førlighed, eller til saadannes Enker og Børn eller til Enker og Børn af Personer, der ere komne af Dage ved Ulykkestilfælde under Udøvelsen af deres Næringsvei eller under Forsøg paa at redde andre Menneskers Liv. Fortrinsret have Legatstifternes Slægtninge og Haandværkere i Kjøbenhavn — navnlig Garvere, Sadelmagere og Skomagere og særlig Personer, der i mindst 5 Aar have staaet i Legatstifternes eller nogen af deres Sønners Tjeneste eller saadannes Enker og Børn.

Legatet bestyres af Grosserer F. Philipsen, Vexellerer F. Salomonsen og Overretssagfører Valdemar Sophus Salomonsen, der supplere sig selv. Fundats af 1. Dec. 1888 med Tillæg af 8. Mai 1889, stadf. 18. Mai 1889.

182. **Major Edvard Frimudts og Hustru Julie født Svanekjærs Legat,** stiftet ved Testamente af 8. Sept. 1887 med Kodicil af 2. Juli 1895 af Edvard Villiam Frimudt († 24. Juni 1895) og Julie Concordia Caroline Svanekjær (f. 7. Jan. 1816 † 22. Febr. 1898) med 112,144 Kr. 54 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død i livsvarige Lodder paa høist 600 Kr. og mindst 400 Kr. uddeles til i Danmark boende, trængende Enker og ugifte Døtre af afdøde Embedsmænd med fuldstændig juridisk Examen, som høre til Folkekirkens Trosbekjendelse og have været ansatte i Kjøbenhavn eller Provinserne som Dommere eller i administrative Embeder, sorterende under Justitsministeriet.

Legatet bestyres af Justitsministeriet. Fundats af 1. Juni 1899 med Paategning af 26. Juli 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 181), stadf. 9. Aug. 1899.

183. **Johannes Ludvig Bülows Legat for trængende Toldassistentenker,** stiftet ved Testamente af 19. Mai 1888 af Kammerraad Johannes Ludvig Bülow i Veile (f. 10. Sept. 1812 † 27. Jan. 1897), udlagt med 4,980 Kr. 10 Ø., hvis Renter uddeles til en trængende Enke efter en Toldassistent af 4. Klasse, fortrinsvis en Enke med uforsørgede Børn.

Legatet bestyres af Generaldirektoratet for Skattevæsnet. Fundats af 7. Sept. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 207), stadf. 16. Sept. 1899.

184. **Marie Sophie Bülows Legat for trængende Toldassistentenker,** stiftet ved Testamente af 19. Mai 1888 af den Samme, udlagt med 4,980 Kr. 10 Ø., hvis Renter efter en Legatars Giftermaal eller Død uddeles til en trængende Enke efter en Toldassistent af 4. Klasse, fortrinsvis en Enke med uforsørgede Børn.

Legatet bestyres af Generaldirektoratet for Skattevæsnet. Fundats af 7. Sept. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 208), stadf. 16. Sept. 1899.

185. **Frøken Johanne Gorie Jensens Legat for Døtre af Embeds- og Bestillingsmænd samt Betjente i et af Statens Ministerier,** stiftet 1888 af Johanne Gorie Jensen (f. 21. Okt. 1820 † 17. April 1887) med 6,258 Kr. 22 Ø., hvis Renter uddeles i ikke over 3 livsvarige Lodder.

Legiatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Overretssagfører Harald Christian Plockross, derefter af det samlede Ministerium. Fundats af 29. Juni 1888 (Min.-Td. 1888 A, S. 166), stadf. 21. Juli 1888.

186. **Justitsraad Adolph Strunks Legat for Opsynsmænd og dermed ligestillede Funktionærer ved Nationalmusæet,** stiftet ved Testamente af 18. Aug. 1888 med Kodicil af 4. Sept. 1893 af Musæumsinspektør Adolph Strunk (f. 24. April 1816 † 7. Marts 1889) og Hustru Christiane Vilhelmine Eisen (f. 23. April 1817 † 5. Dec. 1896), udlagt med 9,147 Kr. 84 Ø., hvis Renter, tildels efter en Legatars Død, uddeles i livsvarige Lodder paa 100 Kr. aarlig til trængende, ældre Opsynsmænd eller dermed ligestillede Funktionærer ved de Afdelinger, der have optaget det tidligere Musæum for nordiske Oldsager i sig.

Legatet bestyres og bortgives af Direktøren eller Direktørerne for den eller de Samlinger, der i sig have optaget Musæet for nordiske Oldsager (for Tiden Nationalmusæets 2 Afdelinger). Fundats, konfirm. 8. Marts 1898 (Min.-Tid. 1898 A, S. 93).

187. **Kong Christian den Niendes Jubilæumsfond for Folkeskolelæreres Efterladte,** stiftet af Lærere og Lærerinder i den danske Folkeskole i Anledning af Kongens 25 Aars Regjeringsjubilæum den 15. Nov. 1888 med 7,300 Kr., hvis Renter hvert Aars 15. Nov. uddeles i Lodder paa 20 og 25 Kr.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af 5 af Ministeriet valgte Lærere eller Lærerinder. Fundats af 10. Okt. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 339; G. R. 1891, S. 192), stadf. 28. Okt. 1891.

188. **Margrethe Kathrine Christensens Mindelegat,** stiftet 1889 af Grosserer Christian Christensen og Hustru Hansine Hendrine Berthelsen

til Minde om deres Datter Margrethe Kathrine Christensen (f. c. 1864 † 18. Nov. 1883) med 100,000 Kr., nu 99,458 Kr. 95 Ø., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 Kr. til i Kjøbenhavn eller i Landets andre Kjøbstæder bosiddende Enker eller ugifte Døtre paa over 40 Aar af Grosserere, Urtekræmmere, fortrinsvis Medlemmer af Urtekræmmerforeningen, og Haandværksmestre, fortrinsvis til Døtre af Legatstifterens Søskende.

Legatet bestyres af Kjøbenhavns Magistrat I. Fundats af 23. Marts 1889 (Min.-Tid. 1889 A, S. 157; Legatber. 1889, S. 3), stadf. 4. Mai 1889.

189. **Legat til Understøttelse af druknede Fiskeres Efterladte i Danmark,** stiftet ved Testamente af 4. Nov. 1889 af Kontorist Charles Vilhelm Rønne Lotz (se ovenfor Familielegater 476) med 20,000 Kr., nu 20,063 Kr. 95 Ø., af hvis Renter 10 pCt. oplægges, Resten uddeles i Lodder paa 200 og 400 Kr. til trængende Efterladte her i Landet (ikke paa Færøerne eller Island) af indfødte danske Fiskere, der ere druknede eller paa anden Vis forulykkede paa Søen, derefter til Forbedring af Fiskerihavne.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af Bikubens Forvaltningsafdeling og uddeles af Grosserer Emil Christian William François Messerschmidt og Sagfører Hans Emil Kierkegaard, hvis Eftermænd udnævnes af Ministeriet. Fundats af 17. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 297), stadf. 1. Nov. 1894.

190. **Frederik Vilhelm Hegels Minde,** stiftet 1890 af Boghandler Jacob Deichmann Frederik Hegel (f. 16. Febr. 1851) til Minde om hans Fader, Etatsraad, Universitetsboghandler Frederik Vilhelm Hegel (se I. B. 961) med 250,000 Kr. med det Formaal at danne Hjem, hvor ubemidlede Rekonvalescenter uden Betaling kunne finde Optagelse og Pleie, foreløbig et Hjem for Mænd, senere et for Kvinder.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Kontrol og Overtilsyn af 2 Læger i Kjøbenhavn, fortrinsvis Overlæger ved civile Hospitaler, og en Jurist, Medlem af de overordnede kollegiale Retter i Kjøbenhavn eller ministeriel Embedsmand. Fundats af 2. April 1890 (Min.-Tid. 1890 A, S. 77), stadf. 21. April 1890.

191. **Pastor Ole Christian Kahrs' og Hustru Anne Henriette Elisabeth Kahrs født de Neergaards Legat for trængende Præster i Kongeriget af den evangelisk-lutherske Konfession indenfor Folkekirken og deres Efterladte,** stiftet ved Testamente af 17. Juni 1890 af Sognepræst til Hem og Sem Ole Christian Kahrs (f. 20. Marts 1822 † 10. Dec. 1891) og Hustru Anne Henriette Elisabeth Neergaard (f. 24. Sept. 1835 † 19. Dec. 1891) med 100,000 Kr. af hvis Renter 1/2 gives i Summer paa ikke over 1,000 Kr. til Præster ved deres Etablering, 1/2 med Fradrag af et Legat oplægges til 35,000 Kr., hvis Renter da uddeles i Lodder paa 200 Kr. til trængende Enker eller Døtre efter Præster, og fra samme Tid anvendes den anden Halvdel af Renten i samme Øiemed som den første. Der er nu oplagt 11,877 Kr. 97 Ø.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Sjællands Biskop. Fundats af 4. Juli 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 259; G. R. 1894, S. 469), stadf. 22. Aug. 1892.

192. **Rødding Høiskolelegat,** stiftet 1890 med det Beløb af 3,200 Kr., der ndkom ved Salget af Rødding Høiskole og et af en unævnt Kvinde 1855—57 til Høiskolen skjænket Legat paa 800 Kr., ialt 4,000 Kr., hvis Renter anvendes til at understøtte unge sønderjydske Karle eller Piger til et Ophold paa en af Kongerigets Folkehøiskoler, fortrinsvis Høiskolen i Askov.

Legatet bestyres af Høiesteretssagfører Svend Høgsbro, Valgmenighedspræst Thorvald Helveg i Vallekilde og Landbrugslærer Hans Appel i Dalum. Bestyrelsen supplerer sig selv. Fundats af 5. Aug. 1890.

193. **Kommandørinde Julie Holst født Cohns Legat til Fordel for trængende Rekonvalescenter, som have været under Sygebehandling af den Legatet til enhver Tid bestyrende kjøbenhavnske Læge,** stiftet ved Testamente af 12. Febr. 1891 af Julie Cohn, Enke efter Kommandør Edvard William Holst (se I. B. 994), med 500 Kr., hvis Renter uddeles til en eller flere Trængende. Hvis der skulde blive oprettet et homøopatisk Hospital, kan Legatet afgives til og bestyres af dettes Bestyrelse.

Legatet bestyres under Justitsministeriets Overtilsyn af homøopatisk Læge Villibald Viggo Eugen Hugo Maximilian Siemsen, der vælger sin Eftermand. Fundats, stadf. 13. Dec. 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 298).

194. **Axel Bojes Legat til Bedste for epileptiske Børn i Danmark,** stiftet 1891 af Skuespillerinde Augusta Franciska Charlotte Marie Haack (f. 2. Juni 1815 † 23. Sept. 1895), Enke efter Souffløn ved det kgl. Theater Christian Martin Boje, med 79,417 Kr. 64 Ø., hvis Renter tilfalde nogle Legatarer paa Livstid.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal derefter bestyres af Justitsministeriet. Testamente af 8. April 1891 med Kodicil af 29. Marts 1893.

195. **Emile Robins Legat for efterladte Døtre af Mænd henhørende til de danske Redningsbaades Besætning,** stiftet 1890 af Vicepræsident for la société centrale de sauvetage des naufragés Emile Robin i Paris (se ovenfor 176) med 17,400 Kr., nu 18,951 Kr. 89 Ø., hvis Renter uddeles i Lodder paa 70 Kr.

Legatet bestyres af Landbrugsministeriet. Fundats af 24. Aug. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 277), stadf. 31. Aug. 1891.

196. **Postmester, Major Diogenes, Ridder af Dannebroge og Dannebrogsmand, hans Legat for forældreløse Postmesterdøtre,** stiftet ved Testamente af 23. Nov. 1890 af Frøken Augusta Wilhelmine Diogenes (f. 6. Nov. 1856) efter hendes Moder Caroline Conradine Wilhelmine Ploennies (f. 28. Juni 1816 † 12. Nov. 1890), Enke efter Major, Postmester i Kalundborg Vilhelm Carl Julius August Diogenes (f. 13. Okt. 1809 † 27. Febr. 1886), med 11,000 Kr., hvis Renter uddeles paa Livstid til en ugift, trængende Postmesterdatter.

Legatet bestyres af Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsnet. Fundats af 2. Nov. 1891 (Min.-Tid. 1891 A, S. 362), stadf. 30. Nov. 1891.

197. **Frøken Maria Hansens og Arkitekt, Friherre Theophilus Hansens Reiselegat for Arkitekter og kunstindustrielle Haandværkere,**

stiftet 1892 af Maria Bertine Hansen (se I. B. 3573) med 50,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 13. Juli gives til Uddannelse i Udlandet, 2 Aar til Arkitekter, 1 Aar til en Haandværker.

Legatet bestyres under Kirke- og Undervisningsministeriets Overtilsyn af Kjøbenhavns Stadsbygmester, en af Ministeriet udnævnt Arkitekt og en af teknisk Selskab udnævnt Kunstner, der har beskjæftiget sig med Kunstindustri. Fundats af 17. Marts 1892 (Min.-Tid. 1892 A, S. 163), stadf. 18. Mai 1892.

198. **Toldklarerer Wilhelm Christensens Legat,** stiftet ved Testamente af 23. April 1892 af fhv. Toldklarerer Christian Carl Wilhelm Christensen (f. 21. Nov. 1810 † 29. Mai 1893) med 75,000 Kr., af hvis Renter 1/6 anvendes til Vedligeholdelse af hans Gravsted paa Kjøbenhavns Assistens Kirkegaard og til Administration, 2/3 uddeles i Lodder paa 200—400 Kr. til Trængende af uplettet Rygte her i Landet, fortrinsvis saadanne, hvis Kaar ikke svare til, hvad de efter deres Stilling og Uddannelse kunde have ventet, og saadanne, hvis Kaar ere blevne forringede ved Sygdom, Tiders Byrde eller Tab af Forsørgere, 1/6 tjener til Understøttelse med Lodder paa indtil 120 Kr. til Trængende.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Overtilsyn af Grosserer Julius Gudmann Rohde i Kjøbenhavn, hvis Eftermand vælges af Ministeriet. Fundats af 6. Okt. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 278), stadf. 16. Okt. 1894.

199. **Poul Egede Rovsings Legat for forulykkede Jernbanefunktionærer,** stiftet 1893 af hans Forældre, Professor Niels Ivar Asmund Rovsing (f. 24. Dec. 1850) og Julie Frederikke Henriette Dithmer (f. 21. Aug. 1856) med 2,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 21. Juni og 21. Dec. uddeles til 1—2 under deres Tjeneste tilskadekomne Jernbanefunktionærer eller deres Efterladte.

Legatet bestyres under Indenrigsministeriets Tilsyn af Generaldirektoratet for Statsbanerne og Legatstifterne. Fundats af 16. Jan. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 149), stadf. 10. April 1893.

200. **Kong Christian den Niendes og Dronning Louises Guldbryllupslegat til Bedste for trængende, danske Kvinder,** indsamlet 1893 af danske Kvinder og Mænd med 200,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder, 1/2 paa 200 Kr., 1/2 paa 100 Kr., til Enker efter og ugifte Døtre af danske Borgere.

Legatet staaer i Overformynderiet og bortgives af Kongen. Fundats af 8. Febr. 1893 (Min.-Tid. 1893 A, S. 9).

201. **Oberst V. Hoskiers Legat til Teknikens Fremme,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1893 af Otto Valdemar Hoskier (se I. B. 2790) med 20,000 Kr., nu 20,450 Kr., enten til et Læselokale med tilhørende Bibliothek for teknisk Literatur eller til Belønning for Afhandlinger eller Opfindelser, der have Betydning for Fremme af Landets Teknik. Renten tilfalder indtil videre Teknisk Forening.

Legatet staaer i Overformynderiet. Fundats af 23. April 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 152), stadf. 16. Mai 1896.

202. **Oberst V. Hoskiers Legat til Fremme af Legemsøvelser,** stiftet ved Testamente af 12. Mai 1893 af den Samme med 20,000 Kr., nu 20,450 Kr., hvis

Renter i Lodder paa 100 Kr. og 50 Kr. uddeles til Belønning for særlig Dygtighed hos den opvoxende Ungdom i Gymnastik, Roning og Boldspil.

Legatet staaer i Overformynderiet og uddeles af Kirke- og Undervisningsministeriet under Medvirkning af Gymnastikinspektøren. Fundats (Min.-Tid. 1896 A, S. 150), stadf. 15. Mai 1896. Ændringer, konfirm. 5. Dec. 1901 (Min.-Tid. 1901 A, S. 326).

203. **Guldvarefabrikant Bernhard Hertzs Legat for det danske Kunstindustrimusæums teknologiske Afdeling,** stiftet 1. Nov. 1893 af Bernhard Hertz (se I. B. 904) med 20,000 Kr. til Oprettelse af en saadan Afdeling for at anspore de Haandværkere og Industridrivende, der besøge dette, til at følge med i deres Virksomheds nyeste Udvikling i praktisk Retning. 10,000 Kr. maa forbruges, medens 10,000 Kr. skal bevares som ovennævnte Legat. Ophører Kunstindustrimusæet, kan Legatet overgaa til Industriforeningen i Kjøbenhavn, hvis den er villig til at optage den nævnte Virksomhed; kan eller vil den ikke, da til Polyteknisk Læreanstalt, hvis denne er villig dertil. Ellers skal Legatet bestyres af Indenrigsministeriet.

Legatet bestyres af Kunstindustrimusæets Bestyrelse og anvendes efter Forslag af et teknisk Udvalg, bestaaende af Musæets Direktør, Legatstifteren samt 3 andre Medlemmer (1 valgt af Industriforeningen, 1 af Polyteknisk Læreanstalt og 1 af Kunstindustrimusæets Bestyrelse for 3 Aar). Fundats af 1. Dec. 1895 (Min.-Tid. 1896 A, S. 137), stadf. 9. Mai 1896.

204. **M. E. Grøn & Søns Legat for Kjøbstæder og Handelspladser i de danske Provinser, stiftet af L. J. Grøn,** stiftet 1894 af Grosserer Ludvig Jens Tønnes Grøn (se I. B. 1966) med 100,000 Kr., hvis Renter hvert Aars 27. April uddeles i 50 Lodder paa 80 Kr. til trængende fhv. Kjøbmænd, Detailhandlere og deres Enker og ugifte Døtre, fortrinsvis Manufakturhandlere.

Legatet bestyres af Indenrigsministeriet, som fordeler Lodderne til Byerne, hvis Byraad uddeler dem. Fundats af 5. Jan. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 22), stadf. 16. Jan. 1894.

205. **Kronprins Frederiks og Kronprinsesse Louises Sølvbryllupslegat til Bedste for svagelige, trængende og ugifte, danske Kvinder,** stiftet ved Indsamling af en Kreds af danske Mænd og Kvinder ved Sølvbrylluppet den 28. Juli 1894 med 115,000 Kr., hvis Renter uddeles i livsvarige Lodder paa 200 og 100 Kr., der dog fortabes ved Indgaaelse af Ægteskab eller Bortreise fra Landet.

Legatet staaer i Overformynderiet og uddeles af Kronprinsen og Kronprinsessen, derefter af Tronfølgeren. Fundats af 5. Jan. 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 64), stadf. 21. Jan. 1895.

206. **Grosserer Oluf Borchsenius' Mindelegat til Fordel for Enker og ugifte Kvinder, hvis Kaar ikke svare til deres Opdragelse,** stiftet 1894 af Grosserer Philip Vilhelm Borchsenius (f. 19. Juni 1828 † 8. Sept. 1899) og Hustru Frederikke Louise Caroline Thuesen (f. 2. Okt. 1824 † 6. Okt. 1903) til Minde om deres Søn Oluf Borchsenius (f. c. 1861 † 5. Sept. 1894) med 250,312 Kr., hvis Renter foruden Vedligeholdelse af 3 Gravsteder paa Assistens Kirkegaard skulle uddeles med Halvdelen hver 15. Okt. og 15. Febr. i Lodder paa 200 Kr. til hæderlige

Enker og ugifte Kvinder, som i mindst 2 Aar have boet i Kjøbenhavn eller Frederiksberg; 1/6 af Lodderne skal tilfalde Lægeenker og Døtre.

Legatet bestyres af Overretssagfører Andreas Christian Linnemann og som Suppleant Cand. jur., Fuldmægtig i Indenrigsministeriet Harald Valdemar Linnemann. Fundats af 8. Dec. 1894 (Min.-Tid. 1895 A, S. 135), stadf. 17. Jan. 1895.

207. **Niels Johannes Fjords Mindelegat,** stiftet 1894 af en Kreds af Mænd og Kvinder til Minde om Docent ved den kgl. Veterinær- og Landbohøiskole Niels Johannes Fjord (f. 27. April 1825 † 4. Jan. 1891) med 9,135 Kr., hvis Renter anvendes til videre Uddannelse i Meierifaget, Husdyrbruget eller dermed beslægtede Erhvervsgrene.

Legatet bestyres under Tilsyn af Direktøren for den kgl. Veterinær- og Landbohøiskole af Forstanderen for denne Skoles landøkonomiske Laboratorium, Læreren i Meierilære og et af Formændene for „Foreningen af jydske Landboforeninger", „Fyns Stifts patriotiske Selskab" og „de samvirkende Landboforeninger i Sjællands Stift", efter disse Foreningers Ophør af de to andre Medlemmer valgt Medlem. Fundats, stadf. 14. Dec. 1894 (Min.-Tid. 1894 A, S. 337).

208. **Carl Møllers Forfatterlegat,** stiftet ved Kodicil af 31. Dec. 1894 til Testamente af 18. Dec. 1890 af Cand. phil. Carl Emanuel Møller (se I. B. 2830) med 25,000 Kr., hvis Renter for 1 Aar ad Gangen uddeles til en yngre — fortrinsvis en humoristisk — Forfatter, der har Talent og ikke har fyldt 30 Aar.

Legatet bestyres af 2 Forfattere og 1 Boghandler, der supplere sig selv. Første Bestyrelse er: Dr. phil. Vilhelm Rasmus Andreas Andersen, Professor, Skoledirektør Sophus Gustav Bauditz og Forlagsboghandler Jacob Deichmann Frederik Hegel. Fundats af 23. Dec. 1899 (Min.-Tid. 1900 A, S. 43), stadf. 19. Jan. 1900.

TILLÆG.

I. BIND.

Ved Vartou Stiftelse tilføies S. 13 efter 90:

Charlotte Christine Amalie Rudolph Larshoff født Smiths Senge, stiftede 1847 af Johan Dajon Rudolph Larshoff (se I. B. 344) til Kongsville til Minde om Hustruen Charlotte Christine Amalie Smith († 19. Febr. 1862) med 3,000 Rbd. til 2 Kvindesenge. Fortrinsret have Enker efter forliste eller borteblevne Sømænd.

Belæggelsesretten tilkommer Magistraten. Testamente af 10. Dec. 1847 (Legatber. 1894, S. 14). Fundats af 12. Juni 1895.

Fremdeles S. 14 efter 95:

Rosa Goldschmidts 2 Senge, stiftede 1861 af Rosa Gerson, Enke efter Grosserer Hirsch Jacob Goldschmidt (se I. B. 1089) med 3,600 Rdl. til 2 Kvindesenge.

Belæggelsesretten tilkommer Magistraten. Testamente af 25. April 1861 (Legatber. 1888, S. 12).

Fremdeles S. 15 efter 105:

M. H. Bings og Hustrus Seng og Plads, stiftet 1883 af Meyer Herman Bing og Hustru Eva Simonsen (se I. B. 1124) med 3,600 Kr. til en Kvindeseng. Fortrinsret have Legatstifternes kvindelige Slægtninge.

Belæggelsesretten tilkommer paa Livstid Legatstifternes i Kjøbenhavn boende Børn, derefter Magistraten. Testamente af 19. Marts 1883 (Legatber. 1894, S. 14). Fundats af 1. Mai 1895.

Fremdeles S. 15 efter 106:

Garvermester C. W. Gerickes Seng, stiftet 1885 af Carl Wilhelm Gericke (se I. B. 545) med 4,000 Kr. til en Kvindeseng.

Belæggelsesretten tilkommer Bestyrerne af „Garvermester C. W. Gerickes Legat“ (se I. B. 3838) til Udgangen af 1992, derefter Magistraten. Testamente af 14. Febr. 1885 med Kodicil af 23. Sept. 1891 (Legatber. 1891, S. 20). Fundats af 21. Febr. 1892.

Svend Svendsen Lundes og Hustru Johanne Michaeline Lunde født Møllers Seng, stiftet 1886 af fhv. Tobaksfabrikant Axel Møller Lunde og Johanne Christine Gørtz, Enke efter Landskabsmaler Andreas Christian Lunde (se I. B. 3850), til Minde om The- og Kaffeskænker Svend Svendsen Lunde

(f. c. 1764 † 30. Jan. 1846) og Johanne Michaeline Møller (f. c. 1769 † 4. April 1849) med 3,600 Kr. til en Kvindeseng.

Belæggelsesretten tilkommer Magistraten. Testamente af 20. Nov. 1886 (Legatber. 1887, S. 13). Fundats af 11. Juni 1895.

Fremdeles S. 15 efter 108:

Fabrikant Christian Warburgs Senge, stiftede 1891 af Christian Arnholdt Warburg (f. 12. April 1813 † 22. Juli 1895) med 7,200 Kr. til Oprettelse af 2 Kvindesenge og 5,000 Kr. som et til Sengene knyttet Legat, hvis Renter tilfalde de paa disse indlagte Personer.

Belæggelsesretten tilkommer og Legatkapitalen bestyres af Magistraten. Testamente af 12. Febr. 1891 (Legatber. 1897, S. 9). Fundats af 10. Dec. 1897.

Fremdeles S. 17 efter 124:

Voldmester Reehs og Hustrus Legat, stiftet ved Testamente af 22. Febr. 1878 af Caroline Catharine Schwartz, Enke efter Voldmester i Citadellet, Palægartner Johan Heinrich Reeh (se I. B. 1470), med 2,000 Kr., hvis Renter uddeles til 2 trængende Lemmer, 1 af hver Kjøn.

Legatet bestyres af Magistrat I. Fundats af 18. Mai 1893 (Legatber. 1894, S. 14).

Fremdeles S. 17 efter 127:

Ane Sophie Larsens Legat, stiftet 1885 af Frøken Louise Fenger (f. 26. Marts 1843) med 800 Kr., hvis Renter anvendes til Forøgelse af Ugepengene for 2 kvindelige Lemmer med 35 Ø. for hver om Ugen.

Legatet bestyres af Magistrat I. Fundats af 19. Nov. 1885 (Legatber. 1885, S. 9).

Frøken Marie Christiansens Legat, stiftet ved Testamente af 21. April 1886 med Kodicil af 3. Mai 1892 af Helene Frederikke Andrea Marie Christiansen (f. 6. Nov. 1826 † 4. Marts 1894) med 1,000 Kr., hvis Renter efter en Legatars Død tilfalde 5 af de ældste og mest trængende Beboere af Kvindekjøn.

Legatet bestyres af Magistrat I. Fundats af 20. Sept. 1895 (Legatber. 1895, S. 16).

Vexelmægler A. C. Bechgaards og Hustru Juliane Caroline Bechgaard født Brøndrups Legat, stiftet ved Testamente af 23. Marts 1889 af Juliane Caroline Brøndrup (se I. B. 97), udlagt med 41,973 Kr. 14 Ø., hvis Renter i livsvarige Lodder paa 60 Kr. uddeles til ældre, svagelige Personer. Den, der er indlagt paa Vexelmægler A. C. Bechgaards Seng (se I. B. 97), skal altid nyde en Lod.

Legatet bestyres af Magistrat I. Fundats af 10. Juni 1895 (Legatber. 1895, S. 16).

Ane Cathrine Møllers Legat, stiftet 1892 af Ane Cathrine Møller med 5,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død skulle anvendes til Bedste for Vartou.

Legatet bestyres af Magistrat I (Legatber. 1893, S. 24).

Ved **Abel Katrines Stiftelse** tilføies S. 19 efter 147:

Etatsraad Johannes Theodorus Suhrs og Hustrus Legat til 10 veldædige Instituter i Kjøbenhavn se I. B. 3709.

Ved **St. Petri Kirkes, Thymes og Pelts Pleiehus** tilføies S. 21 efter 164:

Grosserer Niels Brocks og Hustru Lene Bredals Legat, stiftet 1802 af Niels Brock (se I. B. 71) med 1,000 Rdl., indkomne med 976 Rdl. 13 Sk.

Legatet er indgaaet i Stiftelsens Formue. Kodicil af 24. Febr. 1802 26) til Testamente af 19. Febr. 1796 efter fac. test. 6. Juni 1777 og Fællestestamente af 19. Dec. 1778 (Coll.-Tid. 1802, S. 684).

Fremdeles S. 22 efter 172:

Generalkrigskommissær Frischs Legat, stiftet ved Testamente af 20. Sept. 1843, konfirm. 14. Mai 1853, af Frederik Emil Frisch (se I. B. 1611) og Hustru Juliane Frølich (se I. B. 2903) med 5,000 Rbd., nu 10,326 Kr. 85 Ø.

Fremdeles S. 22 efter 173:

Garvermester C. W. Gerickes Legat se I. B. 3838.

Ved **Almindeligt Hospital** tilføies S. 25 efter 195:

Albrecht Petersens Legat, stiftet 1755 af Kjøbmand Albrecht Petersen (se I. B. 109) med 500 Rdl. til Konventhuset.

Testamente af 30. Dec. 1755 efter fac. test. 12. Dec. 1735 (Hofman IX, app. S. 17).

Ved **Admiral Winterfeldts Stiftelse Trøstens Bolig** tilføies S. 31 efter 257:

Wasserfalls Legat, stiftet ved Testamente af 26. Febr. 1806 efter fac. test. 27. Nov. 1795 af Student Johannes Wasserfall (se VI. B. S. 93) med 500 Rdl.

Fremdeles S. 32 efter 261:

Jomfru Stubs Legat, stiftet ved Testamente af 1. Juni 1819, konfirm. 20. Juli 1819, af Ane Birgitte Stub (se VI. B. S. 68) med 200 Rbd.

Ved **Stiftelsen for gamle Haandværksmestre og deres Enker i trange Kaar** tilføies S. 45 efter 428:

Ahlers' Legat, stiftet 1860 af Justitsraad Carl August Ahlers (f. 1789 † 19. Jan. 1861) med 2,650 Rdl., nu 5,300 Kr., som efter nogle Legatarers Død tilfalde Haandværkerstiftelsen eller en anden mild Stiftelse.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 22. Febr. 1860.

Ved **Stiftelsen for gamle Mursvende og deres Enker** tilføies S. 60 efter 621:

Mursvend Vilhelm Verners Legat, stort 3,100 Kr.

Murmester Wienbergs Legat, stiftet 1875 af Christian Wienberg med 300 Kr., nu 747 Kr.

Ved **Alderstrøst** tilføies S. 63 efter 664:

Bagermester C. Krasemanns og G. Kindels Legat, stiftet 1861 af Bager Carl Gustav Kindel (f. 24. Febr. 1803 † 8. Febr. 1890) og Hustru Cathrine Elisabeth Langsted (f. 18. Nov. 1799 † 14. Aug. 1870) efter Bager Carl Krasemann (f. 25. Febr. 1778 † 18. Dec. 1850) med 2,000 Kr., der efter en Legatars barnløse Død tilfalde Stiftelsen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 15. Jan. 1861 med Kodiciller af 5. Aug. 1871 og 15. Jan. 1884, stadf. 8. Jan. 1891.

Ved **J. Wilians Stiftelse** tilføies S. 77 efter 838:

Garvermester C. W. Gerickes Legat se I. B. 3838.

Ved **Børnehjemmet af 1870** tilføies S. 77 efter 840:

Frøken Mathilde Christiane Wulffs Legat, stiftet 1882 af Mathilde Christiane Wulff (se VI. B. S. 255) med 30,000 Kr., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tilfalde Børnehjemmet og efter dettes Nedlæggelse eller væsenlige Forandring „Islandsk Kjøbmand I. A. Wulffs og Hustrus Legat" (se VI. B. S. 255).

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 13. Febr. 1882.

Fremdeles S. 77 efter 841:

Ludvig Elben Petersens Legat, stiftet ved Testamente af 17. Mai 1888 af Oberst Ludvig Andreas Petersen (f. 30. Nov. 1820 † 16. Sept. 1894) og Hustru Clara Marie Elben (f. 4. Dec. 1829 † 20. Aug. 1898) med 45,291 Kr. 45 Ø., hvis Renter efter nogle Legatarers Død tilfalde Børnehospitalet og Børnehjemmet af 1870 hver med ½.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Oberstløitnant, fhv. Banechef Harald August Rønkild Elben og fhv. Høiesteretsassessor Frederik Vilhelm Ludvig Peter Nielsen, der udnævne hver sin Eftermand. Fundats af 5. Marts 1900 med Paategning af 20. Marts 1900 (Min.-Tid. 1900 A. S. 150), stadf. 8. Mai 1900.

Ved **Bagermestrenes Svendestiftelse** tilføies S. 79 efter 859:

Bagermester C. Krasemanns og G. Kindels Legat, stiftet 1861 af Bager Carl Gustav Kindel og Hustru Cathrine Elisabeth Langsted (se ovenfor) med 2,000 Kr., som efter en Legatars barnløse Død tilfalde Stiftelsen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 15. Jan. 1861 med Kodiciller af 5. Aug. 1871 og 15. Jan. 1884, stadf. 8. Jan. 1891.

Ved **Lærlinge-Pleiehjemmet i Kjøbenhavn** tilføies S. 84 efter 905:

Garvermester C. W. Gerickes Legat se I. B. 3838.

Ved **Kommunehospitalet** tilføies S. 101 efter 1067:

Kommandørinde Julie Holst født Cohns Legat til Fordel for trængende Rekonvalescenter udskrevne fra Kjøbenhavns Kommunehospitals I. kirurgiske Afdeling, stiftet ved Testamente af 12. Febr. 1891 af Julie Cohn, Enke efter Kommandør Edvard William Holst (se I. B. 994), med 1,000 Kr.

Legatet bestyres af Magistrat II og uddeles af Overkirurgen ved Kommunehospitalets I. Afdeling. Fundats af 24. Okt 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 281), stadf. 6. Nov. 1895.

Ved **Helligaandskirke** tilføies S. 125 efter 1308:

Legat til Vedligeholdelse af H. P. Harboes og Hustru Mariane Harboes Gravsted paa Assistens Kirkegaard, stiftet 1880 af Mariane Julie Henriette Johansen, Enke efter Sukkerraffinadør Henrik Pohlmann Harboe (se ovenfor Familielegater 471) med 1,000 Kr., hvis Renter efter Kirkegaardens Nedlæggelse gives til en trængende Præsteenke.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 26. Febr. 1880.

Ved **St. Stephans Kirke** tilføies S. 138 efter 1428 følgende Menighedslegat:

Partikulier Anders Andersens og Hustru Birthe Andersen født Andersdatters Legat, stiftet ved Testamente af 4. Sept. 1889 af Anders Andersen (f. 12. Juni 1823 † 27. Dec. 1895) og Birthe Andersdatter (f. 26. Febr. 1827 † 19. Nov. 1898) med 10,000 Kr., hvis Renter hver 27. Febr. i Lodder paa 10 Kr. uddeles til Trængende i St. Stephans Kirkesogn, der ikke ere under det offenlige Fattigvæsen.

Legatet bestyres af Sognepræsten ved St. Stephans Kirke. Fundats af 25. Sept. 1899 (Min.-Tid. 1899 A, S. 250), stadf. 10. Okt. 1899.

Ved **Holmens Kirke** tilføies S. 142 efter 1457 følgende Menighedslegat:

Kommandørinde Julie Holst født Cohns Legat til Fordel for trængende Beboere af Nyboder, stiftet ved Testamente af 12. Febr. 1891 af Julie Cohn, Enke efter Kommandør Edvard William Holst (se I. B. 994), med 1,000 Kr., hvis Renter uddeles i 1 eller flere Lodder til Trængende af Nyboders faste eller egenlige Beboere.

Legatet bestyres af Patronatet for Holmens Kirke og uddeles af 1. residerende Kapellan, hvis dette Embede nedlægges, da af Holmens Provst. Fundats af 18. Marts 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 124), stadf. 20. April 1896.

Ved **Garnisons Kirke** tilføies S. 143 efter 1464:

Bagermester C. Krasemanns og G. Kindels Legat, stiftet 1861 af Bager Carl Gustav Kindel og Hustru Cathrine Elisabeth Langsted (se ovenfor

S. 269) med 2,000 Kr., som efter en Legatars barnløse Død udbetales til Garnisons Kirke til Vedligeholdelse af Fuldmægtig Schades og Bagermester Carl Krasemanns (se ovenfor S. 269) Gravsteder.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 15. Jan. 1861 med Kodiciller af 5. Aug. 1871 og 15. Jan. 1884, stadf. 8. Jan. 1891.

Ved **St. Jacobs Kirke** tilføies S. 145 efter 1473:

Kommandørinde Julie Holst født Cohns Legat til Fordel for Trængende i St. Jacobs Sogn, stiftet ved Testamente af 12. Febr. 1891 af Julie Cohn, Enke efter Kommandør Edvard William Holst (se I. B. 994), med 500 Kr., hvis Renter uddeles i 1 eller flere Lodder.

Legatet bestyres af Sognepræsten ved St. Jacobs Kirke. Fundats af 18. Marts 1896 (Min.-Tid. 1896 A, S. 123). stadf. 20. April 1896.

Ved **det mosaiske Trossamfunds Menighedslegater** tilføies S. 178 efter 1769:

Kjøbmand Selig Salomon Tachous og Hustru Sara Tachou født Geskels Legat, stiftet 1885 af Frøken Flora Tachou (se I. B. 3844) med 4,500 Kr., for hvis Renter efter en Legatars Død Legatstifterindens og hendes Forældres Gravsted vedligeholdes, og der uddeles 1 livsvarig Lod til en mindst 50 Aar gammel, trængende, ugift Pige.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 2. Dec. 1885.

Ved **Metropolitanskolen** tilføies S. 195 efter 1930:

Skolebestyrer J. Krohns Legat, stiftet 1882 af Johan Jacob Krohn (f. 9. Aug. 1841) med 4,000 Kr., hvis Renter udbetales til Bestyreren af Krebs' Skole, efter dennes Nedlæggelse til Metropolitanskolen.

Legatet staaer i Overformynderiet. Fundats af 27. Jan. 1882.

Fremdeles S. 195 efter 1932:

Cand. juris Andreas Vilhelm Regenburgs Legat, stiftet ved Testamente af 24. Juli 1894 af Louise Nicoline Bjerg (f. 18. Okt. 1815 † 26. Aug. 1899), Enke efter Underlæge Jes Regenburg (f. 1806 † 26. Mai 1863), til Minde om hendes Søn Andreas Vilhelm Regenburg (f. 13. Marts 1848 † 19. Juli 1893) med 5,000 Kr., hvis Renter tilfalde trængende Disciple. Nedlægges Metropolitanskolen, tilfalder Legatet en anden lærd Skole.

Fundats af 12. Juli 1900 (Min.-Tid. 1900 A, S. 312), stadf. 10. Dec. 1900.

Ved **Isenkræmmerforeningen** tilføies S. 264 efter 2736:

Isenkræmmer Carl Philip Julius Johannes Mørcks og Hustru Laura Cecilie født Hansens Jubilæumslegat til Fordel for Isenkræmmere i Kjøben-

S. 187 L. 3 f. o. **Asylet Børnely** er brandforsikret for 2,000 Kr. Det eier Jorder, Bankhæftelser og Kapitaler, for Tiden dog uden Indtægt deraf.
- 200 - 12 f. o. Kratzech læs Krätsch.
- 215 - 14 f. o. Se Rskr. 1868, S. 33.
- — - 12 f. n. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 217 - 9 f. n. 8 læs 18.
- 225 - 21 f. o. **Paludans Legat,** stiftet af: læs **Justitsraadinde D. C. Paludans Legat,** stiftet 1867 af Sognepræst til Nørre Næraa og Bederslev Clemens Christian Fog Paludan (f. 2. Marts 1803 † 28. Jan. 1873), Kommandør Frederik Paludan (f. 30. Marts 1808 † 18. Okt. 1880), Telegrafbestyrer Carl Emil Paludan (f. 28. Juli 1810 † 12. Okt. 1871) og Kjøbmand i Skjelskør Hans Carl Fog Nagel (f. 16. Marts 1813 † 20. Nov. 1872) til Minde om Dorthea Cathrine Schiøtt (f. 26. Aug. 1781 † 3. Marts 1866), Enke efter Postmester og Overtelegrafbestyrer, Justitsraad Holger Frederik Paludan (f. 9. Mai 1772 † 15. Mai 1855). Se Rskr. 1868, S. 39.
- 236 - 9 f. o. Se Rskr. 1868, S. 66.
- 237 - 1 f. n. Se Rskr. 1868, S. 70.
S. 248 L. 11 f. n. Tilføies efter Jomfruer: fra Sjælland, Jylland, Fyn og Norge.
- 255 - 4 f. n. Tilføies: efter følgende Orden i hver Omgang af 13 Vakancer: 1) Nidløse, 2) Munkebjergby, 3) Stenmagle, 4) Flinterup, 5) Munkebjergby, 6) Nidløse, 7) Stenlille, 8) Munkebjergby, 9) Nidløse, 10) Stenlille, 11) Nidløse, 12) Stenlille, 13) Stenlille.
- 263 - 17 f. n. Testamente læs Gavebrev. Se Rskr. 1836, S. 63.
- — - 10 f. n. 5,000 Rdl. læs 4,000 Rdl.
- — - 7 f. n. Se Rskr. 1865, S. 227.
- 264 - 25 f. o. Enkefru læs Fru.
- 266 - 20 f. o. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 270 - 16 f. n. Se Rskr. 1868, S. 198.
- — - 10 f. n. Se Rskr. 1868, S. 198.
- 292 - 19 f. n. Tilføies: Testamentarisk Disposition af 4. Marts 1868 (Rskr. 1868, S. 119), konfirm. 15. Mai 1868.
- 311 17 og 18 f. o. Albertsen læs Albretsen.
- 328 - 12 f. n. Se Rskr. 1868, S. 243.
- 344 - 7 f. o. Efter † tilføies: 21. Jan. 1894.
- 351 - 13 f. o. Se Rskr. 1867, S. 57.
- 358 - 19 f. n. Se Rskr. 1867, S. 170.
- — - 18 f. n. Se Rskr. 1867, S. 217.
- 369 - 12 f. n. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 374 - 4 f. o. Se Rskr. 1867, S. 56.
- 384 - 7 f. o. Se Rskr. 1868, S. 125.

III. BIND.

S. 4 L. 13 f. o. Lollands Sønder og Nørre Herreder læs Lollands Sønderherred og Falsters Sønderherred.
- 7 - 8 f. n. Borgermester Søren Sørensens Enke og Arvinger læs Margrethe Albertzdatter († 9. Juni 1657), Enke efter Borgermester Søren Sørensen (f. 1574 † 1. Nov. 1639).
- 31 - 3 f. o. Lars Hansen Junior var født 8. Nov. 1750 og døde 20. Nov. 1803.
- 75 - 1 f. n. Se Schack IV, S. 312.
- 76 - 15 f. o. **Holmers Legat** uddeles først til ikke over 4 Trængende af Legatstifterindens Slægt, og naar ingen af Familien er til, til 4 Præste-, Degne- eller Lærerenker i Fyns Stift, se Rskr. 1793, S. 231.
S. 107 L. 8 f. n. Se Kgl. Resol. 2. Okt. 1868.
- 116 - 6 f. n. Hansen læs Jensen.
- 133 - 25 f. o. Kurtelbaum læs Kurrelbaum.
- — - 11 f. n. Christian læs Mathias.
- 139 - 4 f. o. Tilføies: Fundats af 2. Sept. 1867 (Rskr. 1867, S. 132).
- 177 - 18 f. n. Se Rskr. 13. Mai 1786.
- 180 - 7 f. o. Se Rskr. 1868, S. 129.
- 193 - 20 f. n. Se Rskr. 1868, S. 256.
- 195 - 1 f. n. Se Rskr. 1798, S. 655.
- 232 - 16 f. n. 20 læs 16.

Ved **Børnehjemmet paa Vodroffsvei** tilføies S. 54 efter 250:

Fru Rose Meyer født Lorias Legat, stiftet 1884 af Detailhandler Amsel Jacob Meyer (se I. B. 147) med 1/24 af hans Bo efter nogle Legatarers Død.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 16. Mai 1884 med Kodicil af 6. Juni 1890.

Ved **Børnehjemmet Godthaab** tilføies S. 55 efter 261:

Fru Rose Meyers Legat, stiftet 1884 af Detailhandler Amsel Jacob Meyer (se I. B. 147) med 1/24 af hans Bo efter nogle Legatarers Død.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 16. Mai 1884 med Kodicil af 6. Juni 1890.

Ved **Frederiksberg Asyl** tilføies S. 55 efter 265:

Dr. med. Haugsteds Legat, stiftet af Dr. med. Frederik Christian Haugsted (f. 24. Marts 1804 † 15. Dec. 1866) med 1,000 Rdl. til lige Deling mellem Frederiksberg og Vesterbro Asyler.

Ved **det Wærn'ske Opdragelses- og Undervisnings-Institut for fattige Pigebørn af Borgerstanden** tilføies S. 57 efter 291:

Hofraad Meyers Legat, stiftet ved Testamente af 6. Aug. 1813 af Bankier, Hofraad David Amsel Meyer (se I. B. 132) med 7,000 Rbd., nu 14,300 Kr., af hvis Renter 100 Kr. oplægges til Brudeudstyr for en Elev, Resten anvendes til Institutets Bedste.

Legatet er optaget i Stiftelsens Kapital. Fundats af 13. Dec. 1822 (Rskr. 1822, S. 375; Coll.-Tid. 1822, S. 783), konfirm. 20. Dec. 1822.

Ved **Frederiksberg** Sogn tilføies S. 59 efter 303:

Jomfru Henriette Mariane Viertels Legat for værdige, trængende Enker i Frederiksberg Kommune under Kjøbenhavns Amt, stiftet ved Testamente af 18. Juni 1847 af Henriette Mariane Viertel (se I. B. 2912), nu c. 31,000 Kr., hvis Renter uddeles i 10 lige store, livsvarige Lodder.

Legatet bestyres under Tilsyn af Sjællands Stiftsamt af Provsten for Frederiksberg. Fundats af 9. Mai 1900 (Min.-Tid. 1900 A, S. 265), stadf. 1. Okt. 1900.

Ved **St. Hans Hospital og Claude Rossets Stiftelse** tilføies S. 95 efter 36:

Eline Cathrine Winges Legat, stiftet ved Testamente af 22. Mai 1778, konfirm. 18. Nov. 1785, af Eline Cathrine Winge med 200 Rdl., hvis Renter tillagdes Lemmerne.

Fremdeles S. 96 efter 42:

Morthorsts Legat, stiftet ved Testamente af 26. Nov. 1796 efter fac. test. 9. Dec. 1791 af Johanne Kirstine Gudmandsen, Enke efter Reb-

slager Hans Jørgen(sen) Morthorst (se I. B. 216) med 2,000 Rdl. til den nye Bygning.

Fremdeles S. 97 efter 51:

Apolone Finckenhoffs Legat, stiftet ved Testamente af 7. Febr. 1799 efter fac. test. 7. Dec. 1798 af Apolone Finckenhoff, Enke efter Vinhandler Jens Lang (se I. B. 74), med 1,000 Rdl.

Fremdeles S. 97 efter 58:

Etatsraadinde Rosteds Legat, stiftet ved Testamente af 26. Marts 1800, konfirm. 9. Mai 1804, af Etatsraad Ole Rosted (f. 1744 † 8. Mai 1804) og Hustru Juliane Marie Falck († 19. Jan. 1806) med 200 Rdl.

Fremdeles S. 98 efter 59:

Ellers Legat, stiftet 1808 af Vinhandler Hans Bruun Eller og Hustru Anna Margarethe (Nancy) Oberkampff (se I. B. 307) med 666 Rdl. 64 Sk.

Testamente af 25. Febr. 1808 med Kodiciller af 2. Sept. 1811 og 1. Nov. 1813 (Rskr. 1823, S. 135), konfirm. 6. Mai 1823.

Ved Sundby Sogn tilføies S. 101 i Stedet for 1:

Sundbyernes Asyl, oprettet 1876 af Firmaet Jacob Holm og Sønner til Minde om Etatsraad Christian Holm (se I. B. 2036) paa en af samme Firma skjænket Grund. Bygningen er brandforsikret for 15,690 Kr. Asylet eier 1,200 Kr. foruden efterstaaende Legater:

Etatsraadinde S. M. Holms Legat, stiftet 20. Marts 1882 af Etatsraaderne Jacob Holm og Hans Albeck med 5,000 Kr.

Hattemager Jørgensens Legat, stiftet ved Testamente af 17. Okt. 1882 af Anders Jørgensen (se I. B. 2727) med en Rente af 114 Kr.

Fundats af 14. Dec. 1883 (Min.-Tid. 1886 A, S. 85), stadf. 28. Mai 1886.

En Afdøds Minde, stiftet 8. April 1889 med 200 Kr.

Ved Taarnby Sogn tilføies S. 106 foran 1:

Jomfru Hallings Legat, stiftet 1808 efter Anne Birgitte Halling (f. 19. Juni 1722 † 30. Aug. 1802) med 100 Sldl., nu 400 Kr., hvis Renter anvendes til Forskjønnelse af Kirkens Indre og Forbedring af dens Inventarium.

Legatet bestyres af Universitetet. Min.-Skr. 28. Sept. 1889 (Univ.-Leg. 1890, S. 305).

Ved Dronning Louises Asyl for smaa Børn i Fredensborg og Omegn tilføies S. 135 efter 4:

Søstrene Caroline og Charlotte Francks Legat, stiftet 1886 af Kasserer Johan Hendrik Christian Franck med 3,000 Kr., som efter de 2 nævnte Søstres Død tilfalder Asylet.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 11. Dec. 1886.

Ved **Frederiksborg** Slotssogn tilføies S. 143 efter 2:

Skolelærer Andreas Nielsen Møllers Legat, stiftet ved Testamente af 10. Aug. 1848 af Andreas Nielsen Møller (se smst. 2), indkommet 1893 med 5,357 Kr. 56 Ø. til Slotsmenighedens Skole.

Ved **Høiby** Sogn tilføies S. 195:

Legat til Vedligeholdelse af Proprietær C. C. Langkildes Gravsted, stiftet 1874 af Christian Conrad Langkilde († 7. Aug. 1874) med 1,000 Kr., hvis Renter tilfalde Eieren af Høiby Kirketiende mod Attest for, at Graven er vel vedligeholdt.

Legatet staaer i Overformynderiet. Testamente af 5. Aug. 1874.

Ved **Nidløse** Sogn tilføies S. 198:

Kalckreutzs Legat, se Gyrstinge og Flinterup Sogne i Sorø Amt.

Ved **Stiftsbjergby** og **Mørke** Sogne tilføies S. 209 efter 4:

Kalckreutzs Legat se Gyrstinge og Flinterup Sogne i Sorø Amt.

Ved **Sorø** Kjøbstad tilføies S. 244 efter 35:

Poulsons Legat, stiftet 1798 af Kammersekretær, Amtsforvalter i Sorø Niels Poulson († 23. Sept. 1798) med 200 Rdl. til Fattigkassen.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Testamente af 13. Sept. 1798 (Nicolaysen, Norske Stiftelser II, S. 209), konfirm. 19. Okt. 1798.

Ved **Herlufsholms Stiftelse** tilføies S. 259 efter 3:

Geheimeraadinde von Støckens Legat, stiftet 1743 af Charlotte Frederikke Voskam, g. m. Geheimeraad Christian von Støcken (se I. B. 155), med 1,000 Rdl.

Legatet er indgaaet i Stiftelsens Formue. Testamente af 9. Mai 1743, konfirm. 4. Dec. 1744.

Ved **Opdragelsesanstalten Flakkebjerg** tilføies S. 263 efter 1:

Johan Frederik Kløves Legat, stiftet 1830 af Livsfange i Kjøbenhavns Tugthus Johan Frederik Kløve med 2,704 Rbd. 84 Sk. til at hjælpe moralsk fordærvede, af Straffeanstalterne og Fængslerne løsladte Personer, især Børn, paa rette Vei.

Legatet er indgaaet i Anstaltens Formue. Disposition af 16. Juli 1830 (Rskr. 1830, S. 424; Coll.-Tid. 1830, S. 901). konfirm. 19. Nov. 1830.

Det Ernst'ske Legat, stiftet 1831 af Jomfru Henriette Augusta Ernst med 1,000 Rbd.

Legatet er indgaaet i Stiftelsens Formue. Testamente af 20. Juni 1831 (Rskr. 1831, S. 257), konfirm. 8. Juli 1831.

Overkammerherre Hauchs Legat, stiftet 1836 af Overkammerherre, Overhofmarskal Adam Vilhelm Hauch (se I. B. 2987) med 500 Rbd.

Legatet er indgaaet i Stiftelsens Formue. Testamente af 28. Nov. 1836 (Rskr. 1838, S. 56), konfirm. 3. Marts 1838.

Ved **Jydstrup** og **Valsølille** Sogne tilføies S. 265 efter 2:

Frøken Alvilda Bruun de Neergaards Legat, stiftet 1847 af Alvilda Eline Henriette Bruun Neergaard (se smst. 2) med 10,000 Rbd. til Oprettelse af et Hospital for Skjoldnæsholm og Svenstrup Godser.

Legatet bestyres af Besidderne af Familiegodserne Skjoldnæsholm og Svenstrup. Testamente af 17. Mai 1847 og 26. Juli 1860.

Ved **Næstved** Kjøbstad tilføies S. 289 efter 49:

Wests Legat, stiftet 1806 af Kjøbmand i Frederiksnagor Peter West med 500 Rdl. til Fattigvæsnet.

Legatet er indgaaet i Kommunens Formue. Testamente af 30. Juni 1806, konfirm. 8. Jan. 1807.

Ved **Næsby** og **Tyvelse** Sogne tilføies S. 335 efter 3:

Legat til Vedligeholdelse af monumentale Mindesmærker i og ved Næsbyholms Have, stiftet 1868 af Jessy Caroline Howden, Enke efter Kammerherre Christian Rønnenkamp til Næsbyholm og Bavelse (se I. B. 102), med 5,000 Rdl., nu 21,066 Kr. 27 Ø.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Eieren af Næsbyholm. Fundats af 5. Febr. 1868.

III. BIND.

Ved **Maribo** Kjøbstad tilføies S. 8 efter 29:

Konsistorialraad Boecks Legat, stiftet med 100 Rdl., nu 200 Kr., hvis Renter anvendes til Vedligeholdelse af Sognepræst til Maribo og Hillested, Konsistorialraad Johan Frederik Boecks (f. 27. Febr. 1764 † 4. Mai 1843) Gravsted paa Maribo Kirkegaard, derefter tilfalder de Fattiges Kasse.

Legatet bestyres af Bestyrelsen for de Fattiges Kasse.

Ved **Faaborg Hospital** tilføies S. 201 efter 12:

Hempels Legat, stiftet 1820 af Inspektør ved Frederiks Hospital Søren Tillemann Hempel (se I. B. 203) med 50 Rbd.

Legatet er indgaaet i Hospitalets Formue. Testamente af 6. Sept. 1820, konfirm. 6. Okt. 1820.

IV. BIND.

Ved Aarhus Kjøbstad tilføies S. 14 efter 23:

Sielles Stiftelse, oprettet ved Testamente af 29. Sept. 1841, konfirm. 20. Jan. 1842, af Gartner i Aarhus Jens Nielsen Sielle og ved Testamente af 14. Juli 1851, konfirm. 14. Juni 1854, af hans Datter Ane Dorthea Augusta Sielle (f. 4. Aug. 1817) med et Hus ved Munkeport til Fribolig for 4 gamle, svagelige Fruentimmer efter Stifterindens Død.

Ved Aarhus Kjøbstad tilføies fremdeles S. 31 efter 176:

Gartner Sielles og Datter Augusta Sielles Legat, stiftet 1841 og 1851 af Gartner i Aarhus Jens Nielsen Sielle og Datter Ane Dorthea Augusta Sielle (se ovenfor) med 11,000 Rbd., nu 22,000 Kr., hvis Renter efter Legatstifterindens Død uddeles i 35 Lodder paa 20 Kr. til fattige Mennesker i Aarhus, Resten oplægges til nye Lodder. Beboere af „Sielles Stiftelse" (se ovenfor) have Fortrinsret, ligeledes Slægtninge af Legatstifteren og hans Hustru Marie Petersen, naar de ville bo i Aarhus. Embedsmænd og deres Familier have ingen Adgang til Legatet.

Legatet staaer i Overformynderiet og skal bestyres af en af Stadens Præster og en af Kommunalbestyrelsen for 5 Aar valgt Mand. Testamente af 29. Sept. 1841, konfirm. 20. Jan. 1842. Testamente af 14. Juli 1851, konfirm. 14. Juni 1854.

Ved Hobro Kjøbstad tilføies S. 130 efter 7:

Lærer Søegaards og Hustrus Legat, stiftet 1890 med 400 Kr., nu 492 Kr. 2 Ø., til deres Gravsteders Vedligeholdelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

Christen Christensen Sahls og Hustrus Legat, stiftet 1894 med 400 Kr., nu 441 Kr. 6 Ø., til deres Gravsteders Vedligeholdelse og Fornyelse.

Legatet bestyres af Kirkeinspektionen.

Til Støvringgaards adelige Jomfrukloster tilføies S. 187 efter 1:

Frøken Finckenhagens Legat, stiftet ved Testamente af 2. Jan. 1809 efter fac. test. 17. Nov. 1795 af Agnethe Birgitte Finckenhagen (se I. B. 2427) med 600 Rdl., som efter nogle Legatarers Død tilfalde Klostret til nyttig og gavnlig Anvendelse.

Ved Varde Kjøbstad tilføies S. 226 efter 12:

Organist Hobolts Legat, stiftet ved Testamente af 29. Marts 1843, konfirm. 7. Juli 1843, af Hans Henrich Hobolt med 1,600 Rbd., nu 3,200 Kr., hvis Renter uddeles i 5 lige Dele til trængende Jomfruer.

Legatet staaer i Overformynderiet og bestyres af Byraadet. Fundats af 13. Jan. 1896 (Min.-Tid. 1896 A. S. 78), stadf. 4. Marts 1896.

S. 87 L. 3 f. n. Legatet staaer i Overformynderiet.

88 - 12 f. o. Se Rskr. 1868, S. 223.

- — - 3 f. n. Legatet staaer i Overformynderiet.

- 94 - 12 f. n. **Schjeldbergs Legat** er stiftet ved Testamente af 24. Aug. 1772.

- — - 10 f. n. **Moldrups Legat** er stiftet ved Testamente af 7. Mai 1778, konfirm. 22. Jan. 1779, se Kgl. Resol. 1. Marts 1782.

- 95 - 6 f. o. **Jochumsens Legat** er stiftet ved Testamente af 15. April 1786, konfirm. 19. Mai 1786.

- — - 9 f. o. **Nielsens Legat** er stiftet ved Testamente af 18. Jan. 1787 efter fac. test. 30. Mai 1783.

- — - 10 f. o. **Mandixs Legat** er stiftet ved Testamente af 22. Sept. 1787, konfirm. 5. Okt. 1787.

- — - 12 f. o. **Møllers Legat** er stiftet ved et 6. April 1787 konfirm. Testamente.

- — - 14 f. o. **Suhrs Legat** stiftedes 8. Okt. 1788 efter hans Død.

- — - 16 f. o. **Lyhnes Legat** er stiftet ved Testamente af 5. Marts 1770 efter fac. test. 8. Febr. 1765.

- — - 18 f. o. **Bergs Legat** er stiftet ved Testamente af 28. Febr. 1788, konfirm. 27. Juni 1788, med 100 Rdl. og indkom 1789 med 79 Rdl. 27 Sk.

- — - 20 f. o. **Kjøhlings Legat** er identisk med Legat 41, S. 96: **Brygger Kjøhlings Enkes Legat.**

- — - 21 f. o. **Hjorts Legat** er stiftet ved Testamente af 16. Juli 1792 af hans Enke Gedske Kirstine Schelderup.

— - 24 f. n. **Nakkes Legat** er stiftet ved Testamente af 3. Jan. 1789, konfirm. 24. Dec. 1790.

- — - 23 f. n. **Clüwers Legat** er stiftet ved Testamente af 27. Nov. 1784, konfirm. 10. Okt. 1794.

- — - 22 f. n. **Jensens Legat** er stiftet efter fac. test. 13. Marts 1795.

- — - 21 f. n. **Henningsens Legat** er stiftet ved Testamente af 23./26. Nov. 1795, konfirm. 11. Dec. 1795, med hele hans Formue.

- — - 19 f. n. **Horns Legat** er stiftet ved Testamente af 31. Mai 1793, konfirm. 14. Juni 1793.

— - 17 f. n. **Windekildes Legat** er stiftet ved Testamente af 31. Marts 1787, konfirm. 30. Juni 1795, med 1/4 af hans Formue.

S. 95 L. 15 f. n. **Nissens Legat** er stiftet ved Testamente af 1. Okt. 1796, konfirm. 1. Nov. 1796, med hele hans Formue.

- — - 12 f. n. **Colsmanns Legat** er stiftet ved Testamente af 17. Aug. 1790 med hans Formue.

- — - 9 f. n. **Caspersens Legat** blev 1813 omskrevet til 53 Rbd. 28 Sk.

- 96 - 13 f. o. **Schows Legat** blev 1813 omskrevet til 1904 Rbd. 64 Sk.

- 96 - 14 f. n. **Schnauers Legat** blev 1813 omskrevet til 26 Rbd. 62 Sk.

- — - 11 f. n. **Holms Legat** blev 1797 udlagt med 693 Rdl. 57 Sk., var 1834 881 Rbd. 90 1/2 Sk. og blev nedskrevet til 504 Rbd. 59 1/2 Sk.

- — - 5 f. n. Efter forbrugt tilføies: paa nær 6 Rbd. 49 Sk., som 1854 optoges blandt „Konsumable Legater".

- 97 - 8 f. o. **Nielsens Legat** var stiftet ved Testamente af 12. Jan. 1797.

- — - 13 f. o. **Buschs Legat** var stiftet med 1/2 af deres Bo, udlagt 1810 med 310 Rdl. 69 Sk., 1813 omskrevet til 124 Rbd. 27 Sk.

- — - 18 f. n. **Huulbecks Legat** blev 1813 omskrevet til 53 Rbd. 28 Sk.

- — - 10 f. n. **Thomsens Legat** blev 1813 omskrevet til 53 Rbd. 29 Sk.

- 98 - 4 f. o. Efter forbrugt tilføies: paa nær 3,844 Rbd. 15 1/2 Sk., som 1854 optoges under „Konsumable Legater".

- — - 11 f. o. Engberg læs Ennberg. Legatet blev 1813 omskrevet til 53 Rbd. 28 Sk.

- 119 - 1 f. n. Se Rskr. 4. Juli 1867.

- 125 - 8 f. n. Legatet staaer i Overformynderiet.

- 126 - 17 f. o. Legatet staaer i Overformynderiet.

- 144 - 6 f. o. Skovsholm se Skovskolen.

- 155 - 17 f. n. 16. Marts læs 6. Marts.

- — - 16 f. n. Se Rskr. 1868, S. 280.

- 167 - 1 f. n. 1861 læs 1867 (Rskr. 1868, S. 27).

- 184 - 16 f. o. Legatet staaer i Overformynderiet.

- — - 6 f. n. Efter 37 tilføies og 44.

- 186 - 4 f. o. **Nykjøbing Borgerstiftelse** er brandforsikret for 11,600 Kr. og eier 5,346 Kr. 58 Ø.

- — - 2 f. n. Mette læs Maren. Legatet bestyres under Byraadets Tilsyn af Borgerstiftelsens Direktion. Hendes Testamente er af 28. Dec. 1892.

NAVNE-REGISTER.

A.

S. 235 L. 13 f.o.. Tilføies: Fundats af 16. Juli 1868 (Rskr. 1868, S. 212), konfirm. 21. Sept. 1868.
- 248 Legaterne 1, 2 og 3 i Bregninge Sogn bestyres af Sogneraadet alene, ikke tillige af Stamhuset Taasinges Besidder.
- 266 - 9 f. n. 12 Kr. om Aaret, 2 Kr., læs 24 Kr. om Aaret, 4 Kr.
- — - 8 f. n. Hvedholm læs Damsbo.

S. 266 L. 4 f. n. Ordene „og Svanninge" udgaa.
- — - 3 f. n. Hospitalet bestyres under Amtsraadets Tilsyn af Sognepræsten læs Hospitalet bestyres af Besidderen af Grevskabet Brahesminde.
- 272 - 9 f. n. Gavebrevet er af 31. Juli 1846.
- 288 - 9 f.o. 60 Kr. læs 45 Kr.
- — - 10 f.o. Ordene „under Amtsraadets Tilsyn" udgaa.
- — - 15 f.o. 2 Kr. læs 4 Kr.

IV. BIND.

S. 24 L. 17 f.o. Jacob læs Johan.
- 28 - 1 f.n. Sandberg læs Sundberg.
- 32 - 15 f.n. Se Rskr. 1867, S. 14.
- 37 - 3 f.o. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 61 - 16 f.n. Frøken læs Fru.
- 74 - 5 f.n. Se Rskr. 1868, S. 93.
- 79 - 11 f.o. Legatet staaer i Overformynderiet.
- — - 16 f.n. Se Rskr. 1868, S. 82.
- 80 - 11 f.o. Se Rskr. 1868, S. 174.
- 95 - 11 f.o. Se Rskr. 1868, S. 181.
- 114 - 8 f.o. Hans læs Jensen.
- 115 - 14 f.o. Se Rskr. 1868, S. 83.
- 125 - 17 f.n. Efter Grosserer tilføies: Georg Diedrich Asmus.
- — - 16 f.n. Tilføies efter Bogholder: Marcus Christian.
- 137 - 11 f.o. Se Rskr. 1868, S. 227.
- — - 3 f.n. Se Rskr. 1868, S. 30.
- 147 - 10 f.o. Mathias læs Hans Eiler.
- 150 - 16 f.o. Frøken von der Lippe læs Dorothea Margrethe von der Lippe (f. 1748 † 8. April 1815).
- 153 - 22 f.o. Mathias læs Hans Eiler.
- 154 - 17 f.n. Se Rskr. 1867, S. 148.

S. 157 L. 20 f.o. Se Rskr. 1868, S. 172.
- 169 - 1 f.n. Se Rskr. 1868, S. 221.
- 189 - 21 f.n. 18 Kr. læs 88 Kr.; 4 Kr. læs 8 Kr.
- 191 - 8 f.n. Se Rskr. 1867, S. 154.
- 198 - 3 f.o. Efter Ørbækgaard tilføies: samt 2 Tdr. Rug og 2 Tdr. Byg af Skærvad.
- — - 4 f.o. Efter Fattigvæsnet tilføies: særlig i Ginnerup Sogn.
- 208 - 8 f.o. Se Rskr. 1867, S. 51.
- 222 - 3 f.n. Se Rskr. 1867, S. 196.
- 231 - 3 f.n. Se Rskr. 1868, S. 51.
- 234 - 1 f.n. Se Rskr. 1867, S. 205.
- 237 - 8 f.o. Legatet kaldes i den kgl. Konfirmation (Rskr. 1867, S. 127) **„Søren Ilbecks og Hustrus Legat"**, stort 400 Rdl.
- 255 - 13 f.n. Se Rskr. 1868, S. 294.
- 281 - 9 f.n. Se Rskr. 1868, S. 118.
- 286 - 11 f.n. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 301 - 13 f.o. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 354 - 7 f.n. Se Rskr. 1867, S. 196.
- 374 - 7 f.n. Se Rskr. 1868, S. 112.
- 375 - 6 f.o. Johannes læs Johan.
- — - 7 f.o. f. 28. Aug. 1810 læs f. 20. Aug. 1790.

V. BIND.

S. 5 L. 9 f.n. Se Rskr. 1868, S. 180.
- 11 - 8 f.n. Hans Kynde læs Peder Nielsen Kynde.
- 45 - 12 f.o. Hans Kynde læs Peder Nielsen Kynde.

S. 47 L. 20 f.n. Kristine læs Sophie.
- 51 - 5 f.n. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 52 - 3 f.o. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 56 - 15 f.o. Legatet staaer i Overformynderiet.
- 79 - 14 f.n. Legatet staaer i Overformynderiet

S. 120 L. 10 f. n. **Ingeborg Brandts Fattiglegat** læs **Christopher Jerboes og Hustrus Legat.**
- 167 - 8 f. o. 136—143 læs 132—139.
- 171 - 9 f. o. Wulff læs Wurff.
- 172 - 17 f. o. 1,000 Kr. læs 1,600 Kr.
- 176 - 8 f. o. 269 Kr. 69 Ø. læs 291 Kr. 22 Ø.
- — - 10 f. o. Legat 1° er under Indenrigsministeriets Overtilsyn optaget blandt Stiftsmidlerne, Legat 2° staaer i Kommunens Fattiggaard.

S. 182 L. 13 f. n. 5,049 Kr. 65 Ø. læs 5,055 Kr. 71 Ø.
- 184 - 17 f. n. nyde hver 75 Kr. læs nyde 75 Kr.
- — - 16 f. n. Kjærgaardsholm læs Nyholm.
- — - 15 f. n. 2,997 Kr. 43 Ø. læs 3,207 Kr. 33 Ø.
- — - 14 f. n. Kjærgaardsholm læs Nyholm.
- — - 14 f. n. Sognepræsterne læs Sognepræsten.
- — - 13 f. n og Brøndum—Hvidbjerg udgaaer.
- 188 - 15 f. n. Seiling læs Sinding.
- 201 - 9 f. n. 1862 læs 1868; se Rskr. 1868, S. 236.
- 245 - 4 f. n. 200 Kr. læs 100 Kr.
- 287 - 9 f. n. Se Rskr. 1868, S. 157.

VI. BIND.

S. 12 L. 14 f. n. 1667 læs 1767.
- 34 - 10 f. o. Tilføies: † 9. Marts 1893.
- 52 - 4 f. o. f. c. læs f. 18. Juli.
- 63 - 11 f. n. Christian Lentrop skal vist være Lintrup de Lindencrone (se Majorater 107).
- 115 - 3 f. o. Jes C. læs Jes P.
- — - 15 f. o. læs Helga Adelaide Smith (f. 18. Jan. 1815).
- 120 - 25 f. o. Fundats stadf. 19. Juni 1895 (Min.-Tid. 1895 A, S. 161).

S. 186 L. 1 f. n. Efter 10,000 Kr. tilføies: som ifølge Konventualinde, Frøken Sophie Catharine Møllers (f. c. 1801 † 2. Dec. 1892) Testamente af 10. Marts 1887 med Kodiciller af 10. Marts 1887, 23. Mai og 14. Okt. 1888 og 22. Jan. 1890 event. kunne forøges med 3,000 Kr. efter 2 Legatarers Død, hvilken Sum staaer i Overformynderiet.

FAMILIE-REGISTER,

alfabetisk Fortegnelse over de Familier, der ere i Besiddelse af Majorater, Fideikommisser og Familielegater, og over saadanne, som have Fortrinsret til Legater.

NAVNE-REGISTER.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

F.

G.

J.

K.

L.

M.

L.

N.

P.

Q.

R.

S.

Q.

R.

T.

U.

V.

Y.

Z.

Æ.

Ø.

SAG- OG STEDREGISTER.

A.

Y.

Z.

Æ.

Ø.

SAG- OG STEDREGISTER.

A.

Y.

Z.

Æ.

Ø.

H.

I. J.

K.

F.

G.

M.

R.

S.

N.

O.

P.

S.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

